GERARDI IOANNIS VOSSIJ DE HISTORICIS GRAECIS LIBRI 4

Gerhard Johann Vossius, Cornelis : van Dalen, Timbro non identificato

Digitized by Google

BIBLIOTECA
VITT. EMANUELE
C
...11. 73
Digitized by Google

Digitized by Google

Joh. Mollerus in Notis ad Morhof. 3.4. 1.1.

Gerh. Joh. Vossii libri 4. de Historicis Graecis Lugd. Bat. 1623. in 4., libri 3. de Historicis Latinis ibid. 1627. in 4. prima ~~[illegible]~~ vice prodierunt. Utrumque deinde opus, in isto argumento hactenus incomparabile, longè et emendatius et auctius, ac posterius quidem tantum a dimidia parte locupletatum, ibid. a. 1651. in 4. lucem adspexit, Francof. 1677. in 4. (sed admodum mendosè) recusum, ac nunc ~~tandem~~ Tomo operum auctoris sui omnium Quarto, Amstelod. 1699. in folio excuso, insertum. Paralipomenon ad libros de Historicis Graecis centurias V., Discursui suo de Summo Bono subjunctum, et Coloniae 1656. in 4. edidit Bernh. à Mallinckrot, Decanus Monasteriensis. Plurima tamen ex hisce in altera Operis Vossiani Editione, 1651. ab Isaaco filio curata, ibidem comparuerunt, ignaro Mallinckrotio, cui priori tantum usus fuerat, uti à Morhofio 1.1.18.60. jam est observatum.

Nato della Primavera del 1577 nel Palatinato e morto in Amsterdam il 1649 V. Niceron t. 13 pag: 49 e seg:

GERARDI IOANNIS VOSSII

De

HISTORICIS GRÆCIS

LIBRI IV;

Editio altera, priori emendatior, & multis partibus auctior.

LUGDUNI BATAVORUM,
Ex Officinâ IOANNIS MAIRE.
cIↄ Iↄ c l i.

Digitized by Google

AD LECTOREM.

Ecce tibi, Humaniſſime lector, Viri Celeberrimi D. Gerardi Ioannis Voſſii de Hiſtoricis Græcis Ampliſſimum commentarium, ita auctum atque elimatum, ut novum opus videri poſſit. Magno labore ex antiquorum monumentis concinnavit hoc egregium opus, Vir maximus & æternitate digniſsimus, atque tot veteribus Hiſtoricis, quorum nomen oblivione ſepultum erat, vitam, lucem reſtituit. Neque tantum Hiſtoricis, ſed & Hiſtoriæ antiquę, eruditionis profundiſsimæ facem addidit. Pervenerat jam ad finem hic liber, cum mortalitatis leges impleret magni

nominis autor. Cumque nihil aliud quam præfatio vel dedicatio deſideraretur, atque magni nominis paterni & famæ hæres Iſaacus Voſſius, quem ex tanta liberorum ſegete ſibi ſuperſtitem unicum pater reliquit, diſſitis terrarum à nobis divulſus ſit, nolui tamen deſiderio veſtro deeſſe, Humaniſsime Lector, atque opus completum in lucem trahere viſum fuit. Vale, & Inſtituto noſtro fave.

GERAR-

GERARDI IOANNIS VOSSII
DE
HISTORICIS GRÆCIS
LIB. I.

CAPUT I.

Argumentum operis. Multò hiſtoricis Græcis antiquiores ſunt Aſiatici, & Ægyptij. Quantum ſit intervallum inter Moſem, & cladem Troianam. Suniæthonem corruptè vocari, qui eſt Sanchoniathon. Vnde hic ſua hauſerit, & quando cùm ipſe vixerit, tum Græcus eius interpres, Philo Byblius. Porphyrij in iſtoc error: inque alio, interpretis Porphyriani. Iuſtini lapſus in Tyri natali: Porphyrij item, de ætate Semiramidis. Ephori ingenua confeſſio de vetuſtate hiſtoriæ barbaricæ. Cadmus Mileſius, & Acuſilaus Argivus. Eumelus. Refelluntur illi veterum, qui Cadmum hiſtoricum non multò putant Orpheo iuniorem. Vnde ſua hauſerit Acuſilaus. Tatiani ex Euſebio locus emendatus. Euſebij de Archilochi ætate error. Annij Viterbienſis Archilochus ſuppoſititius. Ætas Theagenis Rhegini. Item Ariſteæ Proconneſii. Tatiani lapſus. Varii ſcriptores, quos ante Homerum vixiſſe Tatianus putârit. Euſebius corrigitur. In eodem, & Tatiano, gemina coniectura. Hecatæi Mileſii ætas. Quis hiſtoriam, quis item de philoſophia, ac diis, primus ſcripſerit oratione ſolutâ. Quantum diſtent natalis Hellanici, Herodoti, & Thucydidis. Scripta Hellanici. Vt maiores reprehendat, & viciſſim à iunioribus reprehendatur. Pherecydem hiſtoricum, & Pherecydem philoſophum, eſſe diverſos. Charon Lampſacenus.

SATIS de eo convenit inter omnes, nihil homini elegantiori jucundius, nihil civilis prudentiæ ſtudioſo utilius eſſe, quàm hiſtoriam temporum ſcire: ac propterea nec aliquid æquè ex uſu eſſe, quàm noviſſe eos, qui vetuſtatis memoriam literis conſecrarunt. Quamobrem, cùm vita omnis mea publico, ac præcipuè juventutis bono, deſudet; duo in hoc tempore facienda mihi exiſtimavi: primùm quidem, ut hiſtoriam omnis ævi ſecundùm tempora digeſtam paucis conſtringerem libellis: deinde verò ut quaſi digito demonſtrarem fontes ipſos, unde iſta pleniùs ac fuſiùs hauriri à quovis poſſent. Poſteriorem nunc laborem aggredior. In quo non ita verſabor, ut ſim nuda contentus nomina recenſere: ſed verò ætatem, qua ſcriptor quiſque vixerit, producam; atque etiam conſignabo, quorum expoſitionem ab unoquoq;, modò ſuperſint, oporteat exſpectare. Adhęc in iis, qui familiam ducunt, ac nonnullis etiam minorũ gentium, cujuſmodi dictione utantur, referam. Subinde etiam alia adſpergam, quæ prioribus iſtis poſſe aliquid lucis adferre videbuntur.

HISTORICORUM nomen multò eſt recentius apud Græcos, quàm illos, quos barbaros appellare ſolent. Præſertim ſi in his etiam numeremus ſcriptores ſacros. Neque enim Græci nominare ullum gentis ſuæ hiſtoricum poſſunt, qui non quingentis, & ampliùs, annis recentior ſit bello Troiano. Atqui Moſem ſeculis aliquot antiquiorem eſſe, etiam gentium ſcriptores agnoverunt: eoſque inter Apion Alexandrinus: ſecundùm quem Moſes Inachi temporibus vixit. Eúmque hac parte ſecuti è noſtris, Juſtinus, Athenagoras, Theophilus Antiochenus, Tatianus, Clemens Alexandrinus, atque adeò è beato illo Patrum choro propemodum omnes, qui ante Euſebium fuerunt. Itaque inter obitum Moſis, & Troiæ excidium, intervallum erit annorum IↃ C LXXV. Sin potiùs Euſebium ſequimur, (ſequi ſanè debemus, propter tot valida, quibus ſententia ejus nititur, argumenta) vixerit Moſes temporibus Cecropis, primi Athenienſium regis, quibus Triopas apud Argivos, Teucer in Phrygia imperabat. Atque ita Moſes quadringentis quidem annis junior erit Inacho: attamen Ilij ἅλωσις a Moſaicâ morte poſterior erit annis CCLXXV.

a *Excidium.*

Nec ſacri tantummodo ſcriptores, ſed etiam, quos noſtri τῶν

ἔξω-

ἔξωθεν a appellant, ætate Græcos longe præcedunt: imprimis Aegyptij, Chaldæi, & Phœnices. Nam quid habuere unquam Græci, quod poſſet conferri cum annalibus Aegyptiis, quos Manethos exſcripſit: aut Babyloniis, quos Beroſus ſequebatur : aut Phœniciis, quos habuit Sanchoniathon? Mitto annales, unde ſua hauſerunt hiſtorici iſti: neminem habet Græcia, qui non multò junior ſit Sanchoniathone ipſo. Et tamen non paullò ille recentior eſt, quàm ſcripſit Porphyrius in quarto adverſus Chriſtianos libro: unde illuſtre locum adducit Euſebius in decimo de præparatione Euangelica cap. III. Dicit ibi Porphyrius, Moſem, & Sanchoniathonem, virorum, & locorum nomina ſimiliter ponere; ac Sanchoniathonem ſua partim hauſiſſe ex urbium annalibus, partim è libris in templo aſſervatas, quos acceperit ab Jerombalo, Dei τοῦ Ἰευὼ ſacerdote: hæc verò monumenta ſua eum Abibalo, Berytio regi, inſcripſiſſe: ac Philonem Byblium ea è Phœnicia lingua in Græcam tranſtuliſſe. Vixit Philo ille temporibus Adriani Cæſaris; ut ex Suida conſtat. Sed Sanchoniathon, ſi Porphyrium audimus, ἐπὶ b Σεμιράμεως γέγονε τῆς Ἀσσυρίων βασιλίδος. Quod facilè refellitur. Nam Sanchoniathon meminit temporis, quo Tyrus condita eſt: & quidem meminit, ut rei antiquæ: ut bene à Joſepho Scaligero obſervatum fuit. Atqui Tyrus non quidem anno duntaxat uno ante Troianam cladem exſtructa eſt, quod Juſtinus libro epitomes ſuæ duodevigeſimo falsò tradidit: attamen ante cladem illam condita eſt annis non ampliùs ſeptuaginta ſex: ſive, ut quindecim illos, in quibus anachroniſmo peccat Euſebius, annumeremus, annis ante excidium Troiæ nonaginta, & uno. Quid Porphyrio impoſuerit, non difficile eſt conjectare. Nam putavit, Semiramidem vixiſſe tempore belli Troiani, aut paullò antè. Cùm enim de ea eſſet locutus, ſubiicit ſtatim, ἢ c πρὸ τῶν Ἰλιακῶν, ἢ κατ' αὐτούς γε τοὺς χρόνους γενέσθαι, ἀναγέγραπται. Sed hoc perſpicuè falſum eſt. Nam à decimo Semiramidis anno, uſque ad cladem Troianam, intervallum eſt annorum octingentorum. Quare non tam quid Porphyrius dixerit, quàm quid dicere voluerit, videre debemus. Sanè qui Semiramidem belli Troiani tempore, aut paullò antè, fuiſſe putat; Sanchoniathonem autem Semiramidi facit æqualem: is Sanchoniathonem quoque excidio Troiæ vel parem, vel ſaltem ſupparem, facit. Hoc igitur voluit. Et ſenſit idem Suidas, qui Sanchoniathonem tempore belli Troiani fuiſſe, diſertim teſtatur. De Sanchoniathonis hiſtoria Phœnicia, ejuſque interprete Philone

a *Externos.*

b *Vixit temporibus Semiramidis, Aſſyriorũ reginæ.*

c *Hanc ante tẽpora Iliaca, aut circa illa fuiſſe, ſcriptum eſt.*

Byblio, ita ſcribit Porphyrius lib. II περὶ ἀποχῆς· Καὶ πλήρης δὲ ἡ [a] Φοινικὴ ἱστορία τῶν θυσάντων, ἣν Σαγχουνιάθων μὲν τῇ Φοινίκων γλώττῃ συνέγραψεν. Φίλων δὲ ὁ Βύβλιος εἰς τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν δι' ὀκτὼ βιβλίων ἡρμήνευσεν. Ineptè admodum nuperus interpres Gallus Σαγχουνιάθων vertit *De Sanchuniaſtu*, quaſi patrius caſus ſit, non rectus. Meminit & præter alios non ſemel Theodoretus Therapeut. ſerm. II, qui eſt de principio. Ubi locum Porphyrij de eo antea citatum itidem reponit. Ac poſt multa ſic ſcribit: Σανχωνιάθων [b] μὲν ὁ Βηρύτιος τὴν Φοινίκων θεολογίαν ξυνέγραψε· μετήνεγκε δὲ ταύτην εἰς τὴν Ἑλλάδα φωνὴν Φίλων, οὐχ ὁ Ἑβραῖος, ἀλλ' ὁ Βύβλιος. τὸν δὲ Σαγχωνιάθωνα λίαν τεθαύμακεν ὁ Πορφύριος. Idem ſermone III refert ex Sanchoniathone, ut Saturnus, & Rhea homines fuerint Jovis, & Junonis, parentes, atque ob beneficia à Phœnicibus poſt obitum aris, & ſacrificijs, annuoque epulo fuerint honorati. In quibuſdam Theodoreti libris Mſsis eſt Συγχωνιάθων: ſed plures longè Σαγχωνιάθων. Uti apud Euſebium, & Suidam. Ex eodem Suida diſcimus, eum præter libros de inſtitutis Phœnicum, etiam ſcripſiſſe de Mercurij φυσιολογίᾳ, item de Theologia Aegyptia. Hæc de Sanchoniathonis ætate, ac ſcriptis eò adduximus, ut pareat, hiſtoricos barbaros eſſe antiquiores Græcis: quod pluribus oſtendit Flavius Joſephus lib. I. contra Apionem. Mirum verò, etiam Ephorum, hominem Græcum, illud agnoviſſe: quemadmodum locuples teſtis eſt Diodorus Siculus lib. primo bibliothecæ. Diodoro tamen aqua hîc hæret. Imò non obſcurè ab Ephoro diſſentit. Saltem idem, quod Ephorus, profiteri non audet. Sed quos Græcos ille nobis obducet, qui non aliquot ſeculis recentiores ſint bello ad Troiam geſto? Dicet fortaſſe aliquis, Κάδμον τὸν παλαιὸν [c], ut vocat Clemens Alexandrinus lib. VI Στρωματ. Hoc eſt, Suida interprete, Cadmum, Pandionis filium, Mileſium, qui de urbis patriæ adificatione, deque tota Ionia, quatuor ſcripſit libros. Primus ſanè hic creditur à nonnullis hiſtoriã reliquiſſe oratione ſolutâ: eſtq; & hæc ſententia Plinii lib. VII cap. LVI: paulloque fuiſſe junior Orpheo putatur, ut apud eundem Suidam legere eſt. At Orpheus Linum paullò anteceſſit: Linus Herculem, diſcipulum ſuum; Hercules Laomedontis vixit ætate, cujus Priamus filius fuit. Unde conſequeretur, Cadmum Mileſium vixiſſe circa bellum Troianum. Sed non fruſtra eſt, quod Suidas, cùm dicit, Orpheo eum paullò eſſe juniorem, cautè addit illud κατά τινας [d]. Nam eum fuiſſe temporibus belli Troiani, non magis verum eſt, quàm vixiſſe tunc Acuſilaum Argivum,

a *Eorum, qui (homines) ſacrificarint, plena eſt Phœnicia hiſtoria; quam Phœniciâ linguâ Sanchoniathon ſcripſit: at Philo Byblius octo libris Græcè eſt interpretatus.*

b *Sanchoniathon Berytius Phœnicũ Theologiam cõſcripſit: Philo verò, non Hebræus homo, ſed Byblius, eam in Græcam linguam trãſtulit. Sanchoniathona autẽ Porphyrius valde admiratur.*

c *Cadmũ veterem.*

d *Iuxta quoſdam.*

vum, antiquiſſimum item hiſtoricum, ut eum appellat Suidas: ubi & genealogias ſcripſiſſe dicit, quas pater ejus, dum locum fodit domi, reperiſſet. Veram autem, cùm Cadmi Mileſij, tum Acuſilai Argivi, ætatem docebit nos Joſephus libro primo contra Apionem, ubi ita ſcribit: Οἱ μέν τοι τὰς ἱστορίας ἐπιχειρήσαντες συγγράφειν παρ' αὐτοῖς, λέγω δὲ τοὺς περὶ Κάδμον τε τὸν Μιλήσιον, καὶ τὸν Ἀργεῖον Ἀκουσίλαον, καὶ μετὰ τοῦτον εἴ τινες ἄλλοι λέγονται γενέσθαι, βραχὺ τῆς Περσῶν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατείας τῷ χρόνῳ προέλαβον. *Qui hiſtorias apud eos conſcribere tentavere, id eſt Cadmus Mileſius, & Acuſilaus Argivus, & poſt hunc quicunque alij fuiſſe referuntur, paullulum Perſarum contra Græcos expeditionem præceſſere.* Exſcripſit verò Acuſilaus ille Heſiodum, quod docet Clemens lib. I. Στρωματέων, cùm ait: Τὰ δὲ ª Ἡσιόδου μετήλλαξαν εἰς πεζὸν λόγον, καὶ ὡς ἴδια ἐξήνεγκαν, Εὔμηλός τε καὶ Ἀκουσίλαος, οἱ ἱστοριογράφοι. Eumelus hiſtoricus, cujus hic mentio fit, Corinthius fuit, ac nonâ vixit Olympiade, tempore Sibyllæ Erythrææ: ut eſt apud Cyrillum contra Julianum Cæſ. Scripſit verò carmine hiſtoriam patriam, ut initio lib. II Pauſanias tradit: ubi etiam ambigere videtur, utrùm ea Eumeli hiſtoria foret. Meminere ejus quoque Hygenus Fab. CLXXXIII, ubi de equis Solis, Scholiaſtes Apollonij in IV Argon. & Iſaacius Tzetzes in Lycophr.

Sed ſunt hiſtoricorum etiam alij nonnulli, quorum antiquitatem jactare poſſe Græci videantur. Quales iſti ſunt Archilochus, Theagenes Rheginus, Ariſteas Proconneſius, Hecatæus Mileſius, Hellanicus, Charon Lampſacenus, & Pherecydes Lerius. De quibus iccirco ordine dicam. Nec enim inſtituti ratio ſinit, ut non oſtendam, nullum illorum ante Gygis tempora, prope omnes poſt Cambyſen vixiſſe. Ordiar ab Archilocho. Ex hoc veteres *b* aliqua de temporibus citant; unde & Chronica ſcripſiſſe putatur à doctis *c*. Juxta Clementem Alexandrinum *d*, quem Petavius ſequitur, floruit circa Olympiadem vigeſimam: juxta Tatianum *e*, Olymp. XXIII. Verba Tatiani apponam: Ἕτεροι δὲ κάτω τὸν χρόνον ὑπήγαγον σὺν Ἀρχιλόχῳ γεγονέναι τὸν Ὅμηρον εἰπόντες. Ὁ δὲ Ἀρχίλοχος ἤκμαζε περὶ Ὀλυμπιάδα τρίτην καὶ εἰκοστὴν, κατὰ Γύγην τὸν Λυδὸν, ὕστερον τῶν Ἰλιακῶν ἔτεσι πεντακοσίοις. *Alij longiùs deſcendentes, Archilochi ſæculo Homerum conjungunt. Claruit autem Archilochus circa Olympiadem vigeſimam tertiam, tempore Gygis Lydi, annis à bello Troiano quingentis.* Apud Tatianum vulgò pro κατὰ Γύγην legitur καὶ Γύγην: & paullò pòſt vox ὕστερον deſideratur. Sed ita, uti adduximus, rectè hæc leguntur apud Euſebium, qui bene longum Tatiani locum.

a Ea verò, quæ Heſiodus ſcripſit, commutavit in ſermonẽ pedeſtrẽ, cùm Eumelus, tũ Acuſilaus, hiſtoriographi.

b Vt Euſebius in Chron. ad annum 908; ubi de Homeri ætate.

c Vti Arnoldo Põtaco notis ad Euſebium. Vt Viterbiẽſem Annium, & ſimilis farinæ homines mittam:

d Lib. 1. Στρωματ.

e Orat. contra gentes pag. 113. edit. Baſil. in Orthodoxogr.

locum adducit lib. x. præparat. Euangel. Idem tamen Euſebius in Chronicis refert Archilochum ad Olymp. XXIX. Sic enim ſcribit ad annum MCCCLIV: *Archilochus, & Simonides, & Ariſtoxenus, inſignes habentur.* Ubi profectò non ſimplicem committit errorem, cùm de trium illorum nullo dixerit verum. Ab omnibus verò hiſce abiit Diphilus; qui, ut eſt apud Athenæum lib. XIII, Sapphûs amatores in ſcenam induxit Archilochum, & Hipponactem. Sed enim non ſeriò hoc egit, quaſi eodem tempore vixiſſe exiſtimaret; ſed quia putaret ſic ludere in Comœdia fas eſſe. Quomodo & Hermeſionax luſit, cùm eam ait adamatam ab Anacreonte, etſi hoc ſenior fuerit; quemadmodum ibidem legimus. Quare ſeu inſcius, ſeu παίζων †, ut Athenæus mavult, tempora neglexerit Diphilus; nihil certi ex eo de ætate vel Archilochi, vel Hipponactis, colligi poſſit. Joſephus Scaliger Animadverſionibus Euſebianis refert Archilochum ad tempora Darij, Hyſtaſpis filij, qui imperare demum cœpit Olympiadis LXIV anno III. Vellem autem hujus ſententiæ ſuæ rationem, vel auctorem, addidiſſet. Sed ſive ea Scaligeri, ſive Tatiani, aut Clementis ſententia verior eſt: nihil Archilochi hodie habemus: illa verò ab Annio Viterbienſe ſub ejus nomine edita verè ſunt λῆροι *, ac planè ἀποβολιμαῖα †, ut alia multa, quæ ab impuro illo Annii fonte promanarunt.

† *Ludens.*

* *Nugæ.*

† *Suppoſititia.*

Cambyſis æqualis erat Theagenes Rheginus. Anonymus in Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. LXIII: Θεαγένης ὁ Ῥηγῖνος χρονογράφος ἤκμασεν *. Item Tatianus orat. adverſus Græcos, & ex eo Euſebius lib. x Præparationis Euangelicæ, Θεαγένης ὁ Ῥηγῖνος κατὰ Καμβύσην γεγονώς †.

* *Theagenes Rheginus, temporum ſcriptor, floruit.*

† *Theagenes Rheginus, qui Cambyſis temporibus vixit.*

Ariſteas Proconneſius tum proſa θεογονίαν a, tum carmine epico tres ſcripſit libros, quibus hiſtoriam complectebatur de Arimaſpis Hyperboreis. Meminit ejus, tum Tatianus orat. ad Græcos, tum Gellius quoque lib. IX. cap. IV. Ac videtur Plinius eo non ſegniter uſus, cùm ſcriberet ſeptimum Hiſtoriæ Naturalis librum. Floruit, Suida teſte, Olympiade L, vel potiùs LV. Tum enim Cyrus, & Crœſus, vixere, quorum ætate Ariſteam fuiſſe, dicit. Tatianus verò nimium cauſſæ optimæ indulget, cùm, ut Homerum longè eſſe Moſe recentiorem oſtendat, multos adducit ſcriptores, qui Homerum præceſſerint, atque eos inter, cùm alios, tum Ariſteam hunc reponit. Verba ejus ſunt: Τὸ δὲ b συνέχον ἀποδεικτέον μετὰ πάσης ἀκριβείας σαφηνίζειν, ὡς οὐχ Ὁμήρου μόνον πρεσβύτερος ἐστὶν ὁ Μωυσῆς· ἔτι δὲ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ συγγραφέων, Λίνου, Φιλάμμωνος, Θαμυρίδος, Ἀμφίονος, Μου-

a *Ortum Deorum.*

b *In præſentia verò diligentiſſimè declarabo, quod*

Μουσαίου, Ὀρφέως, Δημοδόκου, Φημίου, Σιβύλλης, Ἐπιμενίδου τοῦ Κρητὸς, ὅστις εἰς τὴν Σπάρτην ἀφίκετο, Ἀρισταίου τοῦ Προκοννησίου τοῦ τὰ Ἀριμάσπια συγγράψαντος, Ἀσβόλου τε τοῦ Κυπρίου, καὶ Ἰσάπιδος, Δρυμῶνός τε, καὶ Εὐμίκλου τοῦ Κυπρίου, καὶ Ὥρου τοῦ Σαμίου, καὶ Προσναυτίδου τοῦ Ἀθηναίου. Ita legitur is locus apud Tatianum. Citat eundem Euſebius a lib. x præparat. Euang. Sed pro Ἀριμάσπια corruptè apud eum eſt Δριμάσπια, qui locus ex Tatiano emendandus. Etiam mox pro Εὐμίκλου ibi habes Εὔκλου, ubi in Trapezuntij tralatione eſt Euculi. Puto, utrumque corrigendum ex Pauſania de rebus Phocenſium, ubi Κύπριον Εὔκλοον vocat: uti quidem in Aldina b expreſſum, & ab interprete Germano: nam video eſſe, qui c Eueclum legerint. Denique apud Euſebium eſt Προταπίδου, ubi Tatianus Προσναυτίδου: rectum autem puto Προσμαντίδου, prout in ſuis codd. Gyraldus d invenit. Sed hos ſcriptores mittamus, qui poëtæ potiùs, quàm hiſtorici, fuerunt.

non Homero ſolũ Moſes antiquior ſit, ſed inſuper ſcriptores alij, qui Moſen anteceſſerunt, Linus, inquã, Philammon &c.

a Pag. 291. edit. Rob. St.

b Pag. 260. edit. Ald.

c Gyraldus dial. 2. de poët. hiſtor.

d Ibidem.

Proximus eſt Hecatæus, non Abderita ille, de quo inferiùs dicam, ſed Mileſius, Hegeſandri filius; cujus & Joſephus meminit lib. I Antiq. Jud. cap. III, ſive aliis VIII. Ἐν Ἀσίας περιηγήσει citat Athenæus lib. II: uti δευτέρον περιηγήσεως, lib. x. Ubi quoque nominat ejus τὴν τῆς Εὐρώπης περίοδον. Etiam Rufus Feſtus Avienus eum recenſet inter illos, quos ſequatur in deſcriptione oræ maritimæ. Floruit hic initio regni Darij Hyſtaſpidæ Olymp. LXIV, ut ex Suida conſtat: qui & auctor eſt, fuiſſe Protagoræ auditorem, ac præiſſe viam Herodoto Halicarnaſſeo: hunc enim aliqui (quod alij, ut ſuperiùs vidimus, Cadmo Mileſio tribuunt) primum omnium hiſtoriam ſcripſiſſe volunt: quemadmodum, quæ ad Deos, aut rerum naturam pertinerent, primus ſolutâ oratione tractavit Pherecydes Syrius: ut ex Theopompo Laërtius, Suidas, atque alij tradiderunt. Sanè hiſtoricos, & philoſophos, poſteriores eſſe poëtis; docet quoque Strabo lib. I. Hecatæum hunc ad grandem perveniſſe ætatem, cognoſcimus ex eodem Suida: qui auctor eſt, ſuperfuiſſe etiamnum temporibus belli Perſici: ac familiariter tum eo uſum fuiſſe Hellanicum Mitylenæum: de quo nunc dicendum.

Hellanicus ille annis duodecim ante Herodotum natus fuit: quod ex Pamphila conſtat. Sic enim Gellius ſcribit lib. XV. cap. XXIII: *Hellanicus initio belli Peloponneſiaci fuiſſe quinque & ſexaginta annos natus videtur, Herodotus tres & quinquaginta, Thucydides quadraginta. Scriptum hoc eſt in libro undecimo Pamphilæ.* Atqui bellum Peloponneſiacum

ſiacum cœpit Olympiadis LXXXVI anno ſecundo. Ergo Thucydidis natalis incidit in annum ſecundum Olympiadis LXXVI, Herodoti autem in annum primum Olympiadis LXXIII, Hellanici denique in annum primum Olympiadis LXX. Scripſerat Hellanicus librum de antiquiſſimis gentium principibus, primiſque urbium conditoribus: quem κτίσεις ἐθνῶν καὶ πόλεων inſcripſerat. Meminit Stephanus, ſive potiùs Hermolaus Byzantius περὶ πόλεων, voce χαειμάτῃ: quamvis ibi corruptè legatur κτήσεις. Sed apud Athenæum rectè κτίσεις exſtat; etſi quidam κτήσεις ſubſtituant. Quos jure reprehendit Caſaubonus Animadverſ. in Athenæum lib. X. cap. XIV. Præterea edidit Deucalionia. Ea citat Clemens Alexandrinus lib. VI Στρωμ. ubi Dieuchidam, Megaricæ hiſtoriæ ſcriptorem, libri ſui initium hauſiſſe dicit ex iſtoc opere Hellanici. Troicorum ejus meminit Dionyſius Halic. lib. I Antiquit. Alia quoque Hellanici invenio, cùm apud Stephanum, tum Athenæum, & alios. Sed non facile dictu eſt de ſingulis, quæ ſint Hellanici Mitylenæi; quæ Mileſij. Nam uterque hiſtoricus fuit, ſi Suidæ credimus. Nec ſolent antiqui gentile nomen apponere: ut omnino, utrius illa Hellanici ſint, interdum non ſatis liqueat. Sed ex Suida conſtat, Mileſij eſſe τὰ περιηγήσιν. De quo fusè dicam lib. IV cap. V. Quemadmodum verò Heſiodus in genealogiis corrigebatur ſæpe ab Acuſilao: ita ab Acuſilao ſæpe diſcrepabat Hellanicus: ac Hellanicum ſimiliter in multis mendacij arguit Ephorus, Ephorum Timæus, Timæum alij juniorum. Auctor Joſephus lib. I. contra Apionem. Qui & ejuſdem Hellanici meminit lib. I. Antiquit. Jud. cap. III. Etiam Rufus Feſtus Avienus in deſcriptione oræ maritimæ, ubi varios recenſet, quos ſequatur, proximo poſt Hecatæum Mileſium loco recenſet Hellanicum Lesbium: uti inde Philetam Athamenſem, Scylacem Caryandenum, Pauſimachum Samium, Damaſtem Sigenſem.

At paullò grandiores, & Hecatæo potiùs æquales fuerunt, Pherecydes Lerius, & Charon Lampſacenus. Nam vixit Pherecydes circa διάβασιν a Xerxis in Europam: quo tempore Herodotus octavum ætatis annum agebat: ut paret ex Pamphilæ loco, quem antè adducebamus. Herodoto igitur vetuſtior eſt; etſi non tanto, quanto putabat Euſebius in Chronicis; ubi ex Pherecyde Syrio, & Pherecyde Lerio, unum nobis fabricat, quos jure diſtinguit Suidas. Nam Pherecydes Syrius philoſophus erat, Pittacum audivit, Pythagoræ & Thaleti æqualis, floruit circa Olymp. LXIX, Laërtio teſte:

a *Tranſitum.*

teſte; qui Pherecydis hujus vitam ſcripſit. At Pherecydes Lerius vixit circa Olym. LXXV, & hiſtoricus fuit: meminit ejus Plutarchus in Theſeo; ſecundum, & tertium hiſtoriarum citat Athenæus in undecimo; quædam ejus etiam adfert Marcellinus in Thucydidis vita. Sed de his pleniùs poſtea, cùm de Pherecyde Athenienſi judicium feremus.

Supereſt Charon, Pythoclis filius; quem Strabo etiam lib. XIII hiſtoricum appellat, atque inter illuſtres Lampſacenos reponit. Dionyſius quoque, epiſt. ad Pompeium, eum ante Herodotum ſcripſiſſe hiſtorias teſtatur. Hic, Suida teſte, de rebus Perſicis ſcripſit libros duos. Eos Plutarchus citat in Themiſtocle: item Athenæus lib. IX. Idem Athenæus eum ἐν τοῖς ὅροις laudat lib. XI, & XII. Sed præterea multa alia conſignavit, quæ ex Suida peti poſſunt. Ex quo etiam diſcimus, floruiſſe eum circa Olymp. LXXV; vel, juxta alios, paullò poſt Olymp. LXXIX.

CAP. II.

Duæ ex Dionyſio ſtatuuntur eorum claſſes, qui hiſtoriam ſcripſerint ante bellum Peloponneſiacum. Ad priorem, præter eorum pleroſque, quos ſuperiori capite diximus, pertinere Eugeonem, ſive Eugæonem, Deiochum Proconneſium, Eudemum Parium, Democlem Phygaleum, qui minùs rectè in Dionyſii codd. Phygeleus vocatur, & Ameleſagoram Chalcedonium, quem etiam veterum aliqui exſcripſerunt. Vtrùm Ameleſagoras, an, truncato capite, Meleſagoras rectiùs vocetur, quæſitum. At ſecundi ordinis, præter Hellanicum, eſſe Damaſten Sigeenſem, Xenomedem Chium, & Xanthum Lydum. Quis primus feminas caſtrârit. Dionyſii Mileſii ætas, & ſcripta. Ageſilaus, rerum Italicarum ſcriptor. Deæ Eponæ, ſive Hipponæ ortus. Suidas gemino in loco emendatur.

PRæcipuos ferè ex antiquiſſimis hiſtoricis mihi videor commemorâſſe; nec tamen omnes. Nam præter iſtos etiam alios non ignobiles invenio, qui bellum Peloponneſiacum præcedant. Sed alij longiùs, alij minùs, ab eo diſtant: quod & de iis dici poteſt, quos ſuperiùs adduxi. Remotiores à bello Peloponneſiaco, ex illis qui-

quidem, quorum antea memini, ſunt Cadmus Mileſius, Eumelus Corinthius, Archilochus, ſi is quidem Chronica ſcripſit, Theagenes Rheginus, Hecatæus Mileſius, Acuſilaus Argivus. Sed addere cùm alios illis poſſumus, tum imprimis quinque iſtos, Eugeonem Samium, Deiochum Proconneſium, Eudemum Parium, Democlem Phygaleum, & Ameleſagoram Chalcedonium. Ex iis verò, qui propiores Peloponneſiaco bello vixere, ex antea commemoratis, eſt Hellanicus Mitylenæus: cui æquales fuere Damaſtes Sigeenſis, Xenomedes Chius, & Xanthus Lydus. Hæc, quæ dixi, nituntur magno tibicine, Dionyſio Halicarnaſſeo, libro περὶ τοῦ Θουκυδίδου χαρακτῆρος. Primùm adferam verba ejus de illis, quos longiùs paullò abfuiſſe ait à bello Peloponneſiaco. Sunt verò iſta: Ἀρχαῖοι ἀμὲν οὖν συγγραφεῖς πολλοὶ, καὶ κατὰ πολλοὺς τόπους ἐγένοντο, πρὸ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου. ἐν οἷς ἐστιν Εὐγέων τε ὁ Σάμιος, καὶ Δηΐοχος ὁ Προκοννήσιος, καὶ Εὔδημος ὁ Πάριος, καὶ Δημοκλῆς ὁ Φυγελεὺς, καὶ Ἑκαταῖος ὁ Μιλήσιος, ὅ τε Ἀργεῖος Ἀκουσίλαος, καὶ ὁ Λαμψακηνὸς Χάρων, καὶ ὁ Χαλκηδόνιος Ἀμελησαγόρας. Ex illis nobis antea indictis primus eſt Εὐγέων, niſi Εὐγαίων malis, ut hoc nomen ſcribitur apud Suidam. De quo non contendero, quia & γία, & γαῖα, dicatur.

Alter eſt Δηΐοχος ὁ Προκοννήσιος, ſive, ut in aliis libris eſt, Προικοννήσιος, aut etiam Προκονήσιος. Sed malim geminare liquidam, auctoritate Strabonis *b* compulſus. Si tantum virum non puduit rem adeò leviculam arduo geographiæ operi admiſcere: neque me verba ejus deſcribere hoc loco pigebit: Καλοῦνται *c* δ' Ἑκατοννήσοι συνθέτως, ὡς Πελοπόννησος, κατὰ ἔθος τι τοῦ Ν γράμματος πλεονάζοντος ἐν τοῖς τοιούτοις, ὡς Μυόννησος, καὶ Προκόννησος λέγεται, καὶ Ἁλόννησος.

Tertius apud Dionyſium eſt Eudemus Parius: in quo nomine libri ſatis conveniunt.

Quartus eſt Δημοκλῆς ὁ Φυγελεὺς, ut quidem in omnibus Dionyſij codd. legitur. Sed vera lectio eſt Φυγαλεύς. Nam de primâ quidem ſyllabâ diſcrepant ſcriptores: quia alij Φυγάλεια malunt, ut Polybius libro V; alij item Φιγάλεια, ut eſt apud eundem Stephanum; alij Φιγαλία ut legas apud Athenæum lib. XI. Sèd tamen de ſecundâ vocali omnes conſpirant.

Quinctus eſt Ameleſagoras Chalcedonius, qui Clementi Alexandrino Meleſagoras vocatur lib. VI Στρωματ. niſi codices fallunt. Verba ejus ſunt: Μελησαγόρου *d* γὰρ ἔκλεψεν Γοργίας ὁ Λεοντῖνος, καὶ Εὔδημος ὁ Νάξιος, οἱ ἱστορικοί. Eò autem lubentiùs locum hunc attuli, quia inde cognoſcimus, quantis viris profuerit Chalcedonij illius

a Veteres quidem hiſtorici, & multi, & multis in locis, exſtiterunt ante bellum Peloponneſiacũ; in quibus eſt Eugeõ Samius, &c.

b *Lib. 13.*

c *Ex uno nomine Hecatonneſii vocantur, voce, ut Peloponneſus, cõpoſita, abundante ex quadã conſuetudine in his altero N, ut in Myonneſus etiam, & Proconneſus, & Halonneſus.*

d *A Meleſagora autem eſt ſuffuratus Gorgias Leontinus, & Eudemus Naxius.*

illius opera. Utrùm verò Amelesagoras, an Melesagoras, quomodo Andreas Dudithius apud Dionyſium legendum putabat, rectiùs vocetur; non facilè dixerim: quando, uti Meleſagoras quoque legitur apud Heſychium Grammaticum *a*, ac ſemel, iterúmque, nominatur Maximo Tyrio ſerm. XXII: ita etiam Ameleſagoræ cujuſdam, ſed Athenienſis, qui Atticam deſcripſerit, mentio eſt apud Antigonum Caryſtium hiſtoriarum Mirabilium cap. XII. Nec dubium, quin apud Euripidis ſcholiaſten in initium Alceſtidis, ubi corruptè Ἀμελιαγόρας vocatur, Ἀμελησαγόρας ſit reſcribendum. Mentio autem eſt Chalcedonii illius, à quo ſcriptum dicitur, Aeſculapium eſſe fulmine percuſſum, quia Glaucum revocâſſet in vitam.

a *In* Ἐπ' Ἐπωρυγαῖς ἀγαί.

Poſt iſtos verò, de quibus proximè dictum, alios commemorat Dionyſius; quos ait, non adeò quidem eſſe antiquos, quàm illos; quos dixerat priùs; ſed tamen vixiſſe & ipſos ante bellum Peloponneſiacum. Sic enim ſcribit continuò poſt illa, quæ proximè ex eo adducebam: Ὀλίγῳ δὲ πρεσβύτεροι τῶν Πελοποννησιακῶν, καὶ μέχρι τῆς Θουκυδίδου παρεκτείναντες ἡλικίας, Ἑλλάνικός τε ὁ Λέσβιος, καὶ Δαμάστης ὁ Σιγεεὺς, καὶ Ξενομήδης ὁ Χῖος, καὶ Ξάνθος ὁ Λυδὸς, καὶ ἄλλοι συχνοί. οὗτοι προαιρέσει τε ὁμοίᾳ ἐχρήσαντο περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποθέσεων, καὶ δυνάμεις οὐ πολύ τι διαφερούσας ἔσχον ἀλλήλων. *Qui autem paullò ante Peloponneſiaca tempora vixerunt, & ad uſque Thucydidem ætate pervenerunt, Hellanicus Lesbius, Damaſtes Sigeenſis, & Xenomedes Chius, & Xanthus Lydus, & alij complures; quorum & conſilium in deligendo argumento non diſſimillimum fuit, & facultas penè par.*

Ex quatuor iſtis, de ſolo Hellanico vidimus. Aliorum primus eſt Damaſtes Sigeenſis, è Sigeo Troadis promuntorio, Dioxippi filius, Hellanici diſcipulus, ut diſertim dicit Suidas: qui & ſcripſiſſe ait de rebus in Græcia geſtis; de parentibus, & majoribus eorum, qui ad Troiam militarunt, libros duos; item gentium, & urbium catalogum; deque poëtis, & ſophiſtis; & alia multa.

Alter eſt Xenomedes Chius; cujus nullam inter illuſtres Chios mentionem à Strabone fieri miror. Nam ſolùm nominat *b* Ionem tragicum, Theopompum hiſtoricum, & Theocritum ſophiſtam: tum item Homerum; quando & Chios una eſt è ſeptem urbibus, quæ ſibi magnum hunc vatem vindicant.

b *Lib.* 14.

Tertius eſt Xanthus, Candaulis Lydi filius, hiſtoricus Sardianus: qui eo tempore fuit, quo Sardes, non quidem à Cyro, ſed ab Ionibus, & Athenienſibus, captæ ſunt; Suida teſte. Id fuit Olym-

piadis LXX anno III. Scripſit Lydiacorum libros quatuor: in quibus de regibus Lydorum egit. Meminit Diogenes Laërtius in proœmio, ubi dicit, Xanthum hunc à Zoroaſtre uſque ad Xerxis tranſitum, annos numerare ſexcentos. Lydiacorum ejus apud Athenæum mentio eſt lib. XII. Idem lib. X citat ejus operis librum II: uti & Heſychius Illuſtris *a*, ac Suidas; quorum uterque ex eo refert, Gygem, Lydorum regem, primum feminas caſtrâſſe, quò iis ætate florentibus ſemper uteretur. Sed Athenæus eo libro id prodidiſſe ait de Andramyta, Crœſi fratre *b*; qui Stephano *c* eſt Adramytes. Forſan opiniones diverſas junxerat Xanthus.

a *Libello de philoſophis.*

b *Ariſtot.* ἐν πολιτ. *apud Steph. in* Ἀδραμύττιον.

c *Ibidem.*

d *In* Ἑκαταῖος.

Quæ diximus, non parum lucis adferent verbis Dionyſij. Sed occurrit item Suidæ locus de antiquiſſimis aliquot hiſtoricis. Verba ejus ſunt *d*: Ἑκαταῖος Ἡγησάνδρου Μιλήσιος γέγονε κατὰ τοὺς Δαρείου χρόνους τοῦ μετὰ Καμβύσην βασιλεύσαντος, ὅτε καὶ Διονύσιος ἦν, ὁ Μιλήσιος, ἐπὶ τῆς ξε' Ὀλυμπιάδος, ἱστοριογράφος. Ἡρόδοτος δὲ Ἁλικαρνασσεὺς ὠφέληται τούτου νεώτερος ὤν. καὶ ἦν ἀκουστὴς Πρωταγόρου, ὁ Ἑκαταῖος. Πρῶτος δὲ ἱστορίαν πεζῶς ἐξήνεγκε. συγγραφὴν δὲ Φερεκύδης. τὰ γὰρ Ἀγησιλάου νοθεύεται. *Hecatæus, Hegeſandri filius, Mileſius, fuit temporibus Darij, qui poſt Cambyſen regnavit; quo tempore fuit & Dionyſius ille Mileſius, Olympiade* LXV, *hiſtoriographus. Herodotus vero Halicarnaſſeus, qui fuit hoc junior, fructum ex eo percepit. Protagoræ autem auditor fuit Hecatæus, & primus hiſtoriam ſolutâ oratione ſcripſit. Pherecydes verò alius argumenti libros primus edidit proſâ. Ageſilai enim ſcripta ſunt adulterina.* Quatuor commemorat hiſtoricos, qui Herodoto ſint antiquiores; Hecatæum Hegeſandri filium, Dionyſium Mileſium, Pherecydem Lerium, & Ageſilaum. De primo, tertioque, dictum nobis: non item de Dionyſio Mileſio, & Ageſilao. Quæ Dionyſius Mileſius ſcripſerit, alibi nobis Suidas *e* refert. Ubi dicit, feciſſe libros quinque de rebus poſt Darium geſtis, orbis deſcriptionem, Perſica, quæ Ionicâ ſcripſit dialecto, rerum Trojanarum libros III, Μυθικὰ *f*, & κύκλον ἱστορικὸν *g* libris VII. Sed quis eſt iſte Ageſilaus, cujus poſtremo loco meminit Suidas? nec hic modò, ſed etiam in Συγγράφαι: ubi extrema reponuntur ſuperioris loci verba. Equidem ſcio, Ageſilaum quendam de rebus Italicis libros aliquot ſcripſiſſe: ex quorum tertio Plutarchus in parallelis minoribus *h* hiſtoriam citat de Fulvio Stello equam adamante, atque inde pulcram procreante filiam, quæ Eponæ, vel Hipponæ nomen acceperit, poſteaque in Dearum numerum ſit relata, equorumque curæ præfecta. Sed quin Ageſilaus hic multò ſit Herodoto junior, dubium non eſt. Quare

e *In* Διονύσιος.

f *Fabuloſa.*

g *Circulum hiſtoricum.*

h *Cap. 29*

planè

planè cenſeo, utrobique pro Ἀγησιλάου legi debere Ἀκουσιλάου: ut intelligatur Acuſilaus ille Argivus, Cabæ filius, ex Cercade una prope Aulidem, quem ἱστορικὸν πρεσβύτατον a ipſe appellat Suidas. Hunc enim Herodoto eſſe antiquiorem, ſatis indicant verba Flavij Joſephi, quæ ſuperiori capite adducebamus. Et proclivis valde hîc error fuit; quia Acuſilai nomen paucis eſt notum; illud Ageſilai notiſſimum, vel propter illum Archidami filium, fortiſſimum, & clariſſimum Lacedæmoniorum regem; quem cum Pompeio M. in parallelis ſuis conferre non dubitavit Plutarchus.

a In Ἀκουσίλαος.

CAP. III.

Herodotum quadriennio ante expeditionem Xerxis, octennio poſt Marathoniam pugnam, natum eſſe. Dionyſii Halicar. locus expenſus. Unde Herodotus vocetur Thurius, qui ſit Halicarnaſſenſis. Plinij error. Qui de rebus Perſicis ante Herodotum ſcripſerint. Aeſchinis orationes tres, ac novem epiſtolæ, quibus nominibus ornatæ. Cephalæonis, Bionis Rhetorici, & Aurelij Opilij Muſæ. Ludovici Vivis ſententia refellitur de cauſſa, cur libri Herodoti appellentur nominibus Muſarum. Harpocrationis liber περὶ τοῦ κατεψεῦσθαι τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν. Cujuſmodi ſit dictio Herodoti. Dubitatum de eo, quod Theopompus Chius epitomen Herodoti dicitur ſcripſiſſe. Theopompus Cnidius qua ætate vixerit. Theopompus Sinopenſis, & alij duo ejus nominis.

ATque omnium iſtorum quidem, quos hactenus commemoravi, nihil ad nos pervênit. Ut ex hiſtoricis Græcis, qui hodie exſtant, antiquiſſimus ſit Herodotus, hiſtoriæ parens, ut eum Tullius appellat in primo de Legibus. Quare ridiculus eſt error Jacobi Gaulterij S. I. qui in Tabulis Chronographicis, hunc ſcriptorem ſub Conſtantino M. ejuſque liberis, ac fortaſſe etiam Juliano, vixiſſe arbitratur. Sanè in Chronographo is error planè ferendus non eſt. Herodotum eo anno, in quem incidit ἡ Ξέρξου διάβασις b, annorum fuiſſe quatuor, ſatis ex citatis c Pamphilæ verbis eſt manifeſtum. Nam incidit διάβασις iſta in annum primum Olympiadis LXXV, quo prætor erat Calliades. Auctor Euſebius

b *Xerxis tranſitus in Europam.*
c *Cap. prim. p. 7.*

in Chronicis, & Thomas Magiſter in Euripidis vita; ubi poëtam hunc, tranſeunte in Europam Xerxe, natum dicit. Quod ſi tunc quatuor annorum erat Herodotus; conſequitur, eum octennio natum eſſe poſt pugnam Marathoniam: quippe quæ contigerit anno primo Olympiadis LXXII, prætore Diogneto, quadriennio ante obitum Darij; teſte Sulpicio Severo lib. II Hiſtor. Sacr. Quare non ἁπλῶς de bello Perſico; ſed de expeditione Xerxis in Græciam, verum eſt, quod Dionyſius Halicarnaſſenſis ſcribit in judicio ſuo de Thucydide: ὁ δ᾽ Ἁλικαρνασσεὺς a Ἡρόδοτος γενόμενος ὀλίγῳ πρότερον τῶν Περσικῶν.

Quod ad patriam, hanc verba iſta Dionyſij, popularis ejus, ſatis indicant, cùm Halicarnaſſenſem vocat. Et ita ſe appellat Herodotus ipſe in operis ſui ingreſſu. Egregius verò eſt Strabonis locus lib. XIV, ubi de Halicarnaſſo loquens ait, Ἄνδρες b δ᾽ ἐγένοντο ἐξ αὐτῆς, Ἡρόδοτός τε ὁ συγγραφεὺς, ὃν ὕστερον Θούριον ἐκάλεσαν, διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας, &c. Unde etiam diſcimus, quòd Juliano in epiſtolis c ὁ Θούριος λογοποιὸς d dicatur; hoc inde eſſe, quòd ab Athenienſibus unà cum colonis miſſus fuerit in magnam Græciam, ad Thurium inſtaurandum, quod in ſinu eſt ſitum Tarentino. Contigit verò hoc anno III Olympiadis LXXXIII, prætore Callimacho. Quo & ipſo libros ſuos in Panathenæorum panegyri recitâſſe videtur, anno ætatis XXXVIII. Plinius lib. XII, cap. IV, ait eum *Thurij in Italia condidiſſe hiſtoriam, anno Vrbis* Romæ *trecenteſimo decimo*: qui aliis trecenteſimus undecimus. Nempe quo tempore Ardeatium fuit ſeditio, & conſul Geganius optimatibus eorum auxilio miſſus fuit. Eſt verò is annus vigeſimus ſecundus Artaxerxis, ſecundus Olympiadis LXXXIV. Quam Plinii ſententiam refellit, quòd ſuperiori Olympiade libros ſuos jam recitârat Athenis: ut ex Euſebij Chronicis, & aliis, conſtat. Ad ætatem provectam perveniſſe Herodotum, cognoſcimus ex eo, quòd Dionyſius Halicarnaſſeus e dicat, vixiſſe μέχρι f τῶν Πελοποννησιακῶν. Trium igitur Perſicorum regum temporibus floruit; Darij Hyſtaſpidæ, Xerxis, & Artaxerxis ejus, qui Μακρόχειρ g dictus fuit. Sed hiſtoria ejus deſinit in pugna ad Platæas, & ad Mycalen; quæ contigere anno Xerxis octavo. Unde liquet, cur Diodorus Siculus lib. II, contentus ſit dicere, eum ſub Xerxe vixiſſe. Nobiliſſimo huic ſcriptori Perſica imprimis debemus. Argumentum hoc jam antè tractârat Dionyſius Mileſius; ut ex Suida paullò antè oſtendimus: neque unus ille, ſed etiam Hellanicus Mitylenæus.

a *Halicarnaſſe' Herodotus paullo fuit ante tempora Perſica.*

b *Viri illuſtres nati ibi, Herodotus hiſtoriæ ſcriptor, qui deinde Thurius eſt appellatus, quod ſocium ſe deducẽdæ in Thurios coloniæ præbuiſſet.*

c *Apud Suidam in vita Herodoti.*

d *Thurius hiſtoricus.*

e *Iudicio de Thucydide.*

f *Vſq; ad initium belli Peloponneſiaci.*

g *Longimanus.*

næus, & Charon Lampſacenus; ut Dionyſius *a* Hal. ait. Sed, ut idem inquit, non hoc à ſcribendo ſummum virum deterruit; quia melius iſtis aliquid ſe poſſe dicere putavit: neque hac ſpe ſuâ fruſtratus fuit. Quod etiam Theophraſti judicium fuit; ut cognoſcimus ex iſtis Ciceronis verbis *b* de Herodoto, & Thucydide: PRIMIS *ab his (ut ait Theophraſtus) hiſtoria commota eſt; ut auderet uberiùs, quàm ſuperiores, & ornatiùs, dicere.* Inſcripſit verò opus ſuum novem Muſarum nominibus. Nempe quâ ratione tres Æſchinis orationes ob numerum, ſimulque gratiam ſermonis, *Gratias*: & novem ejus epiſtolas, *Muſas* vocarunt à Muſarum numero; teſte Photio τμημ. LXI. Atque ita videmus etiam, Cephalæonem epitomen hiſtoricam, quam dialecto Ionicâ venuſtiſſimè ſcripſerat, novem Muſarum nominibus appellâſſe; teſte eodem Photio cod. ſeu τμημ. LXVIII. Etiam Bion ὁ ῥητορικὸς novem libris ſuis Muſarum nomen impoſuit: ut apud Laërtium legimus in Bione. Ex Latinis etiam P. Aurelius Opilius libros ſuos *Muſarum* inſcripſit: ut ex Gellio liquet lib. I. cap. XXV. Lucianus verò libro de ſcribenda hiſtoriâ ita loquitur, quaſi libri illi Herodoti, non ab auctore, ſed ab aliis, hoc nominis acceperint, quòd ſummopere eos admirarentur. Verba ejus ſunt: *c* ὁ Θουκυδίδης ὁρῶν μάλιστα θαυμαζόμενον τὸν Ἡρόδοτον, ἄχρι ϗ καὶ Μούσας κληθῆναι αὐτοῦ τὰ βιβλία. Sed utcumque de iſto eſt, ſatis liquet, non ita nuncupari eos libros, ut mendacia titulo ipſo excuſentur. Nempe quaſi in ipſo operis ingreſſu commoneri nos opus fuerit, quædam in eo ad animos oblectandos aliquanto licentiùs dici; quod Muſis permittitur. Eſt hoc commentum eruditi Hiſpani in quincto de tradendis diſciplinis: ſed tanto viro minimè dignum. Equidem non ignoro, Harpocrationem, nomine Ælium, jam olim ſcripſiſſe librum, quo probaret, ementitam eſſe hiſtoriam Herodoti; ut Suidas teſtatur: ſcio etiam, quid alij ſenſerint de toto Muſarum opere: ſed multum abeſt, ut probare hanc ſententiam poſſim; imò, ne de iis quidem, quibus fidem non meretur, aſſentire velim Straboni; qui in ultimo τῶν γεωγραφουμένων ſcribere non veretur, hoc Herodotum ſibi propoſitum habuiſſe, ut poëtarum modo oblectaret lectorem ſuum, atque eam eſſe cauſſam, cur multa adſperſerit à fide aliena. Quid enim aliud volunt verba illa, cùm ait, eum φλυαρεῖν *d*, ὥσπερ μέλος, ἢ ῥυθμὸν, ἢ ἥδυσμά τι, τῷ λόγῳ τὴν τερατείαν προσφέροντα. Equidem malo potiùs pedibus ire in ſententiam Flavij Joſephi *e*; qui errore deceptum putat, dum ſingula contentus eſt referre, prout ab aliis accepiſſet.

a Judicio de Herodoto, & Thuc. ad Cn. Pompeium.

b In Oratore ad Brutum.

c Thucydides, cũ videret, Herodotũ in ſumma admiratione eſſe, adeò ut & Muſæ vocarentur illius libri.

d Nugari, velut cantus loco, aut rhythmi, aut condimenti, prodigioſas fabulationi adhibentem.

e Lib. 1. contra Apionẽ.

Hoc

Hoc volunt iſta ejus de Manethone verba; qui Ægyptiacam hiſtoriam ex ipſis Ægyptiorum monumentis fuerat interpretatus: Πολλὰ ᵃ τὸν Ἡρόδοτον ἐλέγχει τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ' ἀγνοίας ἐψευσμένον.

Ad dictionem Herodoti quod attinet, ineſt ei ἀνειμένον ᵇ, καὶ τὸ γλυκὺ τῆς ἀπαγγελίας, ut ait Dio. Tullius quoque in Oratore ait, eum *ſine ullis ſalebris, quaſi ſedatum amnem, ferri*. Fabius ᶜ ſimiliter teſtatur, *cùm in eo omnia leniter fluant, tum ipſam* διάλεκτον *habere eam jucunditatem, ut latentes etiam numeros complexa videatur*. Sanè Ionicæ dialecti normam eſſe, ut Atticæ Thucydidem, ſcribit Dionyſius Halicarnaſſenſis, eumque ſecutus Photius. Athenæi quoque eſt lib. III, ὁ θαυμασιώτατος, καὶ μελίγηρυς Ἡρόδοτος· *imprimis admirandus, & mellifluus Herodotus.*

Si Suidæ credimus, compendium nobiliſſimi operis duobus libris complexus fuit Theopompus Chius, Philippicorum ſcriptor. Sed cùm veterum nemo ejus operis meminerit, quod ſciam: magis veriſimile ſit, junioris cujuſdam Theopompi eam ἐπιτομὴν fuiſſe; fortaſſe Theopompi Cnidij, Julij Cæſaris amici: de quo Strabo in XIV, ubi inter illuſtres Chios reponitur Θεόπομπος ᵈ ὁ Καίσαρος τοῦ Θεοῦ φίλος, τῶν μεγάλα δυναμένων. Niſi magis placet, eſſe Theopompi Sinopenſis, cujus libri περὶ σεισμῶν ᵉ meminit Phlegon Trallianus ᶠ. Saltem eò magis inclinat animus, quàm ut ſit, aut Theopompi Colophonij ἐποποιοῦ; cujus librum, nomine ἁρμάτιον ᵍ, Athenæus citat extremo lib. IV: aut Theopompi, Athenienſis comici; cujus Pollux, Athenæus, Laërtius, Harpocration, & alii veterum, meminerunt.

Decreverat etiam Aſſyriaca ſcribere. In quo de Babylonis regibus acturus erat: ut oſtendit hic locus libro primo: Τῆς ʰ δὲ Βαβυλῶνος ταύτης πολλοὶ μέν κου καὶ ἄλλοι ἐγένοντο βασιλῆες, (τῶν ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοισι λόγοισι μνήμην ποιήσομαι) οἳ τά τείχεά τε ἐπεκόσμησαν, καὶ τὰ ἱρά. Et aliquanto antè dixerat: Καὶ ⁱ οὕτω ἀνεσώσαντο τὴν ἀρχὴν Μῆδοι, καὶ ἐπεκράτεον τῶνπερ καὶ πρότερον· καὶ τήν τε Νῖνον εἷλον, (ὡς δὲ εἷλον, ἐν ἑτέροισι λόγοισι δηλώσω) καὶ τοὺς Ἀσσυρίους ὑποχειρίους ἐποιήσαντο, πλὴν τῆς Βαβυλωνίης μοίρης. Sed libri iſti Herodoti non videntur unquam in lucem exiiſſe: credo, quia, fato præventus, perficere non potuerit. Aliter ſi eſſet, puto, veterum quiſquam eorum meminiſſet. Nam & ſcriptoris magnitudo, atque antiquitas, & argumenti

a Herodotum in multis eò vincit de rebus Ægyptiacis per ignorantiam mentitũ.
b Remiſſa dulciſque oratio.
c Lib. 9 cap. 4.
d Theopõpus, unus è divi Cæſaris amicis, qui largiter potuerũt.
e De terræ motibus.
f Cap. 19 de rebus mirabilibus.
g Curriculum.
h Babylonis huius alii quoque multi fuere reges, (quorum in exponendis rebus Aſſyriis mentionem faciã) qui & muros ornaverunt, & templa.
i Atque ita recepere imperium Medi; iiſque, quæ prius obtinuerant, potiti ſunt, ac Ninum cepere, (quo modo antè ceperint, aliis in libris indicabo) Aſſyrioſque, exceptâ parte Babylonia, ſubegerunt.

menti nobilitas, illud omnino merebantur. Nec diſſimulare tamen poſſum, apud Ariſtotelem, lib. VIII Hiſt. Anim. cap. XVIII, culpari Herodotum, quòd ſcripſerit, in obſidione Nini aquilam bibiſſe; cùm avis ea, ut omnes aduncis unguibus, abſtineant potu. Id nuſquam legas in Muſarum opere. At commodum habuerit locum in hiſtoria Aſſyria, quia Ninus erat Aſſyriæ caput. Ut nihil eſſe cauſſæ videatur, cur cum Theodoro Gaza pro *Herodoto* reponatnus *Heſiodum*. Sic enim & in principe tralationis ejus editione *a* legitur.

a *Venetâ an.* 1476.

Præter verò Muſarum opus Herodoto etiam tribuitur liber de vita Homeri. Qui tamen an genuinus ſit, nondum ſatis convenit inter eruditos *b*. Meminit ejus Stephanus in Νέον τεῖχος· Ὡς Ἡρόδοτος ἐν Ὁμήρου βίῳ *c*. Mea ſententia eſt, non eſſe antiqui illius Herodoti. Ac movet, quòd in vita ea legere ſit, fuiſſe Homerum annis CLXVIII poſt bellum Trojanum: annis IↃCXXII ante expeditionem Xerxis in Græciam. At Herodotus longè aliter: ut qui in Euterpe ſua referat, Homerum, & Heſiodum, fuiſſe ante ſe annis non ampliùs quadringentis: ac proinde annis totidem poſt captum Ilium.

b *Vide Xylandri annotat. in Plutarchum de vita Homeri.*

c *Ut Herodotus in Homeri vita.*

CAP. IV.

Thucydides æmulatione Herodoti excitatus fuit ad hiſtoriam condendam. Libri ejus non uno olim modo dividebantur. Fides ejus, & integritas, laudata: de qua tamen aliter veterum quibuſdam viſum fuit. Elogia, quibus Tullius, ac Fabius, dictionem ejus ornant; & quantum à dictione Herodoti differat. Obſcuritas ejus unde ortum ducat. Numerorum non admodum rationem habet. Veterum judicia de octavo Thucydidis libro.

VEnio ad Thucydidem, Olori, vel potiùs Oroli filium; qui tempore belli Peloponneſiaci floruit; tantique à Demoſthene fiebat, ut octies *d* manu ſuâ deſcriberet: imò & Imperator Karolus V eum in expeditionibus, ſed Gallicè redditum, ſemper circumgeſtâſſe ſecum dicatur. De natali ejus, quæ ſuperiùs *e* diximus, repetere hoc loco nihil attinet. Ad ſcribendum excitatus fuit, cùm Herodotum libros ſuos recitantem audiſſet, ſive Olympiæ, ut quidam volunt; ſive potiùs Athenis in Panathenæis. Meminere

d *Lucianus* πρὸς ἀπαίδευτον.

e *Cap.* 1.

minere

minere ejus rei, Marcellinus in Thucydidis vita, Photius tmem. LX, & Suidas in Θουκυδίδης. Scripſit Peloponneſiorum cum Athenienſibus bellum; non tamen, ut omne exponat bellum, quod annis durâvit XXVII; ſed ut annorum XX priorum hiſtoriam referat. Interim altiùs orditur; nempe à bello inter Corinthios, & Corcyræos; quod octennio Peloponneſiacum anteceſſit. Eámque annorum XXVII hiſtoriam libris octo eſt complexus; ut nunc quidem id opus dividitur. Nam, teſte Marcellino, olim ab nonnullis in libros XIII, atque ab aliis aliter, diſtribui ſolet. Multum verò fidei, ſiquis alius, ſcriptor hic meretur. Nam & egregium veritatis in eo ſtudium elucet; & illa ſcripſit, quibus interfuit. Neque eo minùs defuerunt, quibus fides ejus ſuſpecta foret. Quod Joſephus teſtatur in primo contra Apionem, his verbis: Πολλὰ δὲ καὶ Θουκυδίδης ὡς ψευδόμενος ὑπό τινων κατηγορεῖται, καίτοι δοκῶν ἀκριβέστατα τὴν καθ' αὐτὸν ἱστορίαν συγγράφειν. De dictione ejus variis in locis judicium tulit Cicero. In ſecundo quidem de Oratore ita ſcribit: *Thucydides omnes dicendi artificio, meâ ſententiâ, facilè vicit; ut verborum prope numerum ſententiarum numero conſequatur: ita porrò verbis aptus, & preſſus, ut neſcias, utrùm res oratione, an verba ſententiis, illuſtrentur.* Eodem libro ait, eum, uti & Periclem, & Alcibiadem, eſſe *ſubtilem, acutum, brevem, ſententiis magis, quàm verbis, abundantem.* Idem in Oratore eum comparat cum Herodoto: atque hunc dicit ſedati inſtar amnis labi; Thucydidem verò *incitatiorem ferri, & de bellicis rebus canere etiam quodammodo bellicum.* Fabius quoque eoſdem comparat lib. X cap. I: *Denſus*, inquit, *& brevis, & ſemper inſtans ſibi Thucydides; dulcis, & candidus, & fuſus Herodotus: ille concitatis, hic remiſſis affectibus melior: ille concionibus, hic ſermonibus: ille vi, hic voluptate.* Sed in virtutibus tantis hoc vitii habet, quòd paullò obſcurior ſit. Fatetur hoc Cicero in Bruto, ubi eum reponit inter ſcriptores, qui *grandes erant verbis, crebri ſententiis, compreſſione rerum breves, & ob eam ipſam cauſſam interdum ſubobſcuri.* Et eodem opere: *Ipſæ illæ Thucydidis conciones ita multas habent obſcuras, abditaſque ſententias, vix ut intelligantur; quod eſt in oratione civili vitium vel maximum.* Unde idem Tullius ibidem, *Thucydides*, inquit, *præfractior; nec ſatis, ut ita dicam, rotundus.* Item, *In Thucydide orbem modò orationis deſidero; ornamenta comparent.*

a In multis etiam Thucydides, tanquam mentitus, accuſatur; etſi accuratiſſimam videatur ſui temporis hiſtoriam ſcripſiſſe.

Quæ verò hactenus de Thucydidis ſtylo diximus, ea præcipuè intelligi debent de ſeptem prioribus libris. Octavus enim planè tenui dictione utitur; cùm in prioribus longè magis aſſurgat. Ac pro-

propterea aliqui putarunt, eum à filia Thucydidis ſcriptum eſſe; vel à Xenophonte, aut Theopompo, vel alio. Quorum ſententiam in vita ejus rejicit Marcellinus: ac potiùs cenſet, fuiſſe ſcriptum à Thucydide jam ægrotante.

Plura de Thucydideo dicendi genere apud eundem Marcellinum vide: & imprimis apud Dionyſium Halic. in Herodoti, & Thucydidæ collatione, quâ nihil mihi κεκλικώτερον videtur.

Cap. V.

Xenophontis ætas. Quamobrem ſolum verterit. Cur fuerit Lacedæmoniis gratus. Triplex ejus laus. Argumentum Κύρου ἀναβάσεως, *&* Ἑλληνικῶν. *Quantopere fallantur, qui* Κύρου παιδείαν *pro vera habent hiſtoria. Volaterrani lapſus. Libellus de Æquivocis ſuppoſititius. Xenophontis ſtylus cuiuſmodi, & in quo à Iulio Cæſare differat. Muſa dictus, vel apis Attica. Thucydidem debemus Xenophonti. De ſimultate inter Xenophontem, & Platonem. Gellij error. Platoni exprobratum à Xenophonte, quòd in Italiam ſe contuliſſet ad Pythagoricos; in Ægyptum, ad ſacerdotes; in Siciliam, ad Dionyſium tyrannum. Cteſiæ ætas, & quâ occaſione rerum Perſicarum cognitionem acquiſierit. Ejus Aſſyriaca, & Perſica. Ambitioſa vanitas ejus in redarguendo Herodoto. Xylandri error. Cteſiæ epitome à Pamphila ſcripta.*

PRoximus Thucydidis temporibus fuit Xenophon, Grylli filius. Vixit Olymp. xcv, ut Euſebius in Chronicis teſtatur. Quicum convenit Laërtius, cùm maximè ait floruiſſe quarto anno Olympiadis xciv; adſcendiſſeque cum Cyro ſub prætore Xenæneto, anno uno ante Socratis mortem. Atque idem ex Steſiclide Athenienſi refert, obiiſſe eum anno primo Olympiadis c v ſub prætore Callidemide; quo & Philippus, Amyntæ filius, imperium Macedoniæ tenebat. Vitam ejus habemus inter illas, quas Laërtius nobis reliquit. Cæterùm quòd ſecutus eſſet Cyrum bello eo, quod geſſit cum fratre Artaxerxe Mnemone, hoc ei poſtea exilii cauſſa fuit. Nam Artaxerxi favebant Athenienſes. Sed Lacedæmonii exuli incolendam dedere partem agri Elei in Triphylliaco ſolo. Ut

mirandum non ſit, ſi, quò gratiam rependeret, elegantem ſcripſerit commentariolum de Rep. Lacedæmoniorum. Tergemina autem gloria fuit Xenophontis. Nam, ut de facundiâ viri nihil dicam, fuit & philoſophus, & hiſtoricus, & bello dux bonus. Ac de poſtremo ſatis ex imperio illo liquet, in decem hominum millia: qui, cùm animum deſponderent, & tantùm de morte cogitarent; ut etiam Syneſius ſcribit, eos Xenophon ab extremis Perſarum finibus in patriam reduxit; & ita reduxit, ut vinceret, quicquid auderet eorum impetum ſuſtinere. Hiſtoriam hanc ipſe Xenophon perſcripſit eo opere, quod κύρου ἀνάβασιν nuncupavit. Quamquam doctiſſimus vir Andreas Maſius, commentario † in ſecundũ Ioſuæ caput, dubitet omnino, an genuinus is auctor ſit. Verùm pro germano fœtu agnoſcit Laërtius: & id ſtylus ſatis indicat. Præterea verò in hiſtoria habemus ejus Ἑλληνικὰ; quibus continuat illa, quæ Thucydides de Græcorum rebus ſcripſerat. Nam cùm Thucydides libro extremo narret, ut Alcibiades reditum moliretur: Xenophon in primo, ut redierit, refert, & quæ porrò ſunt conſecuta. Fecit idem Theopompus: ſed hic ſexdecim tantùm annos complexus fuit; ut ex Diodoro Siculo cognoſcimus: Xenophon verò hiſtoriam narrat annorum XLVIII. Accuſatur Xenophon, quòd in hoc Ἑλληνικῶν opere non ſemel in annis belli Peloponneſiaci aberret. Sed eum accuratè tuetur Samuel Petitus lib. I Obſervationum cap. XII. Scripſit autem Xenophon κύρου παιδείαν; quam Cicero in Bruto *Cyri vitam, & diſciplinam*, vocat. Verùm valde errant, qui inde hiſtoriæ veritatem petunt. Et tamen faciunt hoc non pauci haut aſpernandæ eruditionis viri. Ubi deſierit, docet hic locus ejuſdem Diodori a: Τῶν b δὲ Ξενοφῶν μὲν ὁ Ἀθηναῖος τὴν τῶν Ἑλλήνων σύνταξιν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατέστρεφεν ἐπὶ τὴν Ἐπαμινώνδου τελευτήν. Quæ etiam, ſed paucioribus, exſcripſit Anonymus ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olym. CIV ann. II. Sed, quod pace eorum dixerim, hac parte Saturnias lemas lippiunt. Saltem Tullio credere debebant, qui ad Q. fratrem diſertim iſta habet: *Cyrus ille à Xenophonte non ad hiſtoriæ fidem ſcriptus eſt; ſed ad effigiem iuſti imperii.* Ac ſimiliter Auſonius, oratione, quâ Gratiano pro conſulatu gratias egit: *Vellem, ſi rerum natura pateretur, Xenophon Attice, in ævum noſtrum venires: tu, qui ad Cyri virtutes exequendas votum potiùs, quàm hiſtoriam, commodâſti; cùm diceres, non qualis eſſet, ſed qualis eſſe deberet.* E junioribus verò jam ſeculum eſt, cùm idem monuit Ludovicus Vives lib. V de tradendis diſciplinis. Imò Ioſephus Scaliger, in pro-

† *pag 38.*

a *Lib. 15.*

b *Ex hiſtoricis autē Xenophon Athenienſis hoc anno concludit Græcorũ hiſtoriam cum morte Epaminondæ.*

prolegomenis præclari operis de Emendatione temporum, nec dicere veretur, in univerſa Cyropædia veri nihil eſſe, præter nuda nomina, & mentionem duorum, triúmve eventuum;ut Babylonis captæ, & Crœſi victi. Utrùm verò Xenophon, ut Tullius ait, juſti imperii effigiem expreſſerit, an ſecus, non diſputo. Eraſmus quidem in vita B. Hieronymi, *Xenophon*, inquit, *vafrum quendam, & ἀγκυλόμητιν expreſſit potiùs, quàm verè prudentem, ac ſalutarem principem.* At ſpiſſus eſt error Raphaëlis Volaterrani lib. xix Anthropologiæ; ubi ait, hanc vitam, & diſciplinam, eſſe Cyri minoris, ſub quo Xenophon militârat. Exſtat ſub Xenophontis nomine etiam libellus de Æquivocis: ſed ab Annio impoſtore confictus. Character, quo utitur Xenophon, tenuis eſt: ut diſertè ſcribit Dionyſius Halicarnaſſ. in præceptis de oratione nuptiali: ubi docet, non eſſe in hoc genere diſcedendum ab humili elocutione; ſed Xenophontis,& Nicoſtrati veſtigiis inſiſti debere; ſic ut in paucis oratio ſe efferat, atque hoc, ſicubi ſententiarum cogat magnitudo. Idem quoq; monet Marcellinus in Thucydidæ vita. Nã Thucydidẽ quidem ait grandi ſtylo uti; ſed Herodotum medio, Xenophontem tenui. Sanè Xenophon non multùm abſimilis eſt Iulio Cæſari: uterque enim purus eſt, & elegans, ac cum lenitate quadam fluit: ſed hoc differunt, quòd Cæſar gravior aliquanto, Xenophon ſuavior eſt. Quippe ſcriptor hic adeò eſt dulcis, ut Gratiæ ejus ſermonem finxiſſe videantur: quemadmodum Fabius in decimo ſcripſit. Imò Tullius ipſe in Oratore ait, ſermonem eſſe ei melle dulciorem, Muſaſque ore ejus locutas videri. Et in ſecundo de Oratore inquit, *Xenophon leniore quodam ſono eſt uſus, & qui illum impetum oratoris non habeat: vehemens fortaſſe minùs, ſed aliquanto tamen eſt, ut mihi quidem videtur, dulcior.* Ac propter hanc ſuavitatem *Muſa Attica* dicebatur, ut Laërtius in vita Xenophontis ait; vel *Attica apes*, ut in Collectaneis Suidæ legere eſt. Eâpſe de cauſſa Appulejus, in Floridis, canere dicit Xenophontem: *Canit*, inquit, *Empedocles carmina, Plato dialogos, Socrates hymnos, Epicharmus modos, Xenophon hiſtorias, Xenocrates ſatyras.* At valde errat doctiſſimus Dauſquejus præfat. in Silium; cùm inde colligit, omnes iſtos carmine ſcripſiſſe, qui hîc memorantur. Luculentũ Xenophontis elogium vide apud Dionem Chryſoſtomum, oratione de dicendi exercitio; ubi mirè ad eum lectitandũ adhortatur: atque inter alia ait, vel ejus ſolius lectionem ſufficere poſſe homini politico. Imò illa etiam Xenophontis laus eſt, quòd cùm Thucydidem poſſet ſupprimere, primus

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

mus ejus monumenta in lucem protraxerit; quemadmodum teſtatur Laërtius: quo vel ſolo nomine, quantum illi debeant omnes, nemo non intelligit. De occulta ſimultate, quæ inter nobiles illos Socratis diſcipulos, Platonem, & Xenophontem, fuit, nota eſt res ex Athenæi undecimo, Laërtio in Platonis vita, & Gellio in decimoquarto. Qui tamen in eo errat, quòd putat, Xenophontem nuſquam Platonis facere mentionem. Nam verum eſt, quod Laërtius ſcribit, ſemel ejus meminiſſe, idque in tertio ἀπομνημονευμάτων. Nec eo minùs verum eſt, quod probare Gellius propoſuit. Nam Platoni inimicum fuiſſe Xenophontem, ſatis compâret ex fragmento epiſtolæ Xenophonteæ ad Æſchinem Socraticum; ubi neutiquam obſcurè Platoni exprobratur, quòd, non contentus Socratis philoſophiâ, in Italiam ierit ad Pythagoricos; quorum philoſophiam τερατώδη *a* eſſe dicit; quódque in Ægyptum etiam ad prophetas, ac ſacerdotes, acceſſerit: quorum utrumque ſupervacaneum fuiſſe cenſet Xenophon; imò omnino inconſtantis erga Socratem ſtudii argumentum. Sed vitæ etiam philoſopho indignæ duo adfert indicia, quibus id multò etiam planius fieri ait. Ea ſunt, ἔρως *b* τυραννίδος, καὶ ἀντὶ διαίτης λιτῆς Σικελιώτης γαστρὸς ἀμέτρου τράπεζα. Iis verbis objectat ei, quòd in Sicilia familiaris fuerit Dionyſio juniori: quaſi id ob menſam paraſiticam fecerit, & non ut tyrannum redderet meliorem. Sed hoc etiam ab aliis Platoni exprobratum fuit. Uti à Molone, qui, tyranno è Sicilia ejecto, dicebat, Nil mirum eſſe, ſi Dionyſius ſit Corinthi; ſed ſi Plato fuerit in Sicilia. Auctor Laërtius in Platone. Videtur autem præter ea, quæ exſtant, & alia ſcripſiſſe. Nam Valerius Maximus lib. VIII cap. XIII, ac Plinius lib. VII, cap. XLVIII, citant Xenophontem in Periplo: ut quidem utrobique nunc in melioribus legitur codicibus. Nam in veteribus Valerii editionibus eſt περὶ *c* γήρως. Pliniani autem, tum MSSi, tum olim editi, mirè variant. Xenophon hic *d* πρῶτος ἱστόρησε βίους φιλοσόφων, ut ait Suidas. Opus id nō exſtat, ſi aliò reſpexit, quàm quæ de Socrate reliquit: ut ſententia ſit, primū ea aggreſſum ſcribere, quæ ad ullius philoſophi vitam pertinerent; cùm ante id tempus nulla hiſtoria de vita ullius philoſophi exſtaret.

a *Monſtroſam.*

b *Amor tyrannidis, & Sicula immoderati ventris menſa tenui victui prælata.*

c *De ſenectute.*

d *Primus ſcripſit philoſophorum vitas.*

Iiſdem, quibus Xenophon, temporibus vixit Cteſias Cnidius. Nam prœlio, quod Cyrus junior geſſit cum fratre Artaxerxe, captus fuit; poſteaque vulnere eo regem, quod à Cyro acceperat, ſanavit; ac medicinam porrò exercuit in Perſia, totiſque annis ſeptemdecim verſatus eſt apud regem. Auctor Diodorus Siculus libro

bro II. Hinc Photius cod. LXXII: Ἤκμασε a δὲ ἐν τοῖς χρόνοις Κύρου τοῦ ἐκ Δαρείου, καὶ Παρυσάτιδος, ὃς ἀδελφὸς Ἀρταξέρξου, εἰς ὃν ἡ Περσικὴ βασιλεία κατῆλθεν, ἐτύγχανεν. Et antiquior utroque Strabo in XIV, ubi de illuſtribus Cnidi viris agit: Κτησίας b ὁ ἰατρεύσας μὲν Ἀρταξέρξην. Addit ibidem, συγγράψας c δὲ τὰ Ἀσσυριακά, καὶ τὰ Περσικά. Res iſtas Aſſyrias, & Perſicas, uno volumine complectebatur: quod oſtendit initium eorum, quæ Photius de eo habet in excerptis ſuis. Unde & alia diſcere eſt. Verba Latinè ſic ſonant: *Cteſiæ Cnidii Perſica libris viginti tribus continentur: ſed in ſex prioribus res Aſſyriorum, & quæcunque res Perſicas præceſſere, tractat: à ſeptimo autem libro de Perſicis rebus agit: ac in ſeptimo, octavo, nono, decimo, undecimo, duodecimo, & decimotertio, quæ ad Cyrum, & Cambyſem, & magum illum, Dariumque, & Xerxem, ſpectant, commemorat.* Ex prioribus ſex Aſſyriarum rerum hauſiſſe ſe ea, quæ de Aſſyriis ſcribit, profitetur Diodorus Siculus lib. II. At temerè Ludovicus Vives, in B. Auguſtini lib. XVIII de Civit. Dei cap. II, ait; *vel regum* (Aſſyriorū) *nomina, vel quanto quiſque tempore regnum tenuiſſet, piguit Cteſiam, vetuſtiſſimum ſcriptorem, referre.* Movere eum citra dubium verba illa Diodori lib. II: τὰ d ὀνόματα πάντων τῶν βασιλέων, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἐτῶν ἕκαστος ἐβασίλευσεν οὐ κατεπείγει γράφειν, διὰ τὸ μηδὲν ὑπ' αὐτῶν πεπρᾶχθαι μνήμης ἄξιον. Sed non, ſi Diodorum ea piguit exſcribere, Cteſiam non ſcripſiſſe, conſequitur. Sanè Cteſiam ea tradidiſſe, quis dubitet; qui ſex libris Aſſyrias res tractâſſe ſciat; & ita tradidiſſe, ut hoc ex fonte plerique omnes juniorum ſua exſcribere ſoleant. Progreſſus eſt Cteſias uſque ad Olympiadis XCV annum III; quo Dionyſius, Siciliæ tyrannus, ingens bellum parabat adverſus Carthaginenſes. Eo anno hiſtoriam ſuam Perſicam concluſiſſe, diſertim de eo ſcribit Diodorus Siculus lib. XIV. Sic enim hoc de anno agens loquitur: Κτησίας * δὲ ὁ συγγραφεὺς τῆς τῶν Περσικῶν ἱστορίας εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατέστροφεν, ἀρξάμενος ἀπὸ Νίνου, καὶ Σεμιράμεως. Nec prætereundum, quòd Photius poſt ea, quæ adferebamus antè, ſubjungit: Σχεδὸν ἐν ἅπασιν ἀντικείμενα Ἡροδότῳ ἱστορῶν. ἀλλὰ καὶ ψεύστην αὐτὸν ἀποκαλῶν ἐν πολλοῖς, καὶ λογοποιὸν ἀποκαλῶν. καὶ γὰρ νεώτερος μέν ἐστιν αὐτοῦ. φησὶ δὲ αὐτὸν τῶν πλειόνων, ἃ ἱστορεῖ, αὐτόπτην γενόμενον, ἢ παρ' αὐτῶν Περσῶν, ἔνθα τὸ ὁρᾶν μὴ ἐνεχώρει, αὐτήκοον καταστάντα, οὕτω τὴν ἱστορίαν συγγράψαι. οὐχ Ἡροδότῳ δὲ μόνῳ τἀναντία ἱστορεῖ, ἀλλὰ καὶ πρὸς Ξενοφῶντα τὸν Γρύλλου ἐπ' ἐνίων διαφωνεῖ. *Ferè in omnibus repugnantia Herodoto narrat, illum in multis & mendacem, & ſcriptorem fabula-*

rum

a Floruit temporibus Cyri, Dario, & Paryſatide geniti: qui frater fuit Artaxerxis: ad quem regnum Perſicum devênit.

b Quique medicinam fecit Artaxerxi.

c Quique de rebus Aſſyriis, ac Perſicis ſcripſit.

d Nomina regū omnium, ac quanto quiſque tempore regnârit, nihil urget, ut ſcribamus, quandoquidem nihil egerunt memoratu dignum.

** Cteſias hiſtoricus rerum Perſicarū hiſtoriam ad hunc uſque annum perduxit, exorſus à Nino, & Semiramide.*

rum appellans: illo enim poſterior eſt. Se autem eorum, quæ narrat, magnâ ex parte oculatum teſtem fuiſſe; aut certè, quæ videre non licuit, de iis à Perſis, qui viderant, edoctum, ita demum ea memoriæ prodidiſſe dicit. Nec verò tantummodo ab Herodoti; ſed etiam in aliquibus à Xenophontis, Grylli filij, hiſtoria diſſentit. Hæc Photius. Porrò Ariſtoteles libro VIII Hiſt. Animal. cap. XXVIII, quiddam ex ejus Indicis citans, ſcriptorem eſſe negat ἀξιόπιστον †. Eundem vanitatis arguit quoque Plutarchus in Artaxerxis vita. Ioſephi etiam Scaligeri *a* tale de eo judicium eſt, ineptum Græculum, modò Herodoto adverſetur, nihil penſi habere: multa ab eo humanitus, multa etiam conſultò per ζηλοτυπίαν peccari; atque id non obſcurè cognoſci ex Photij parietinis. Miretur aliquis homini adeò vano tantum fidei habitum eſſe à Diodoro Siculo, Trogo, & aliis, ut eum, quàm Herodotum, ſequi in plurimis mallent. Nempe impoſuit iis, quòd Cteſias profiteretur, ſe cuncta hauſiſſe ex regiis membranis. Quâ de re ita Diodorus Bibliothecæ ſuæ lib. II: οὗτος *b* οὖν φησὶν ἐκ τῶν βασιλικῶν διφθερῶν (ἐν αἷς οἱ Πέρσαι τὰς παλαιὰς πράξεις κατά τινα νόμον εἶχον συντεταγμένας) πολυπραγμονῆσαι τὰ καθ' ἕκαστα καὶ συνταξάμενον τὴν ἱστορίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἐξενεγκεῖν. Præter illa, quorum ſuperiùs memini, etiam ſcripſit de Indicis librum ſingularem. Ac uti ex Perſicis, ita ex Indicis quoque, excerpta luculenta Photius nobis conſervavit. Xylandrum verò ratio fugit; apud quem in Strabonis loco, quem antè adferebamus, Syriaca etiam ſcripſiſſe dicitur; cùm in Aldinâ diſertim ſit Ἀσσυρία, & conſentaneum hoc ſit iſtis Photij excerptis, quæ Latinè antè adducebamus. Harpocration memorat quoque ejus περίπλουν Ἀσίας. Alia quoque ſcripſit: quæ referre ſuperſedeo; quia id fecit V. Cl. Ioannes Meurſius commentario in Apollonij Hiſtoriam commentitiam. Hujus Cteſiæ compendium tribus libris ſcripſerat Pamphila; ut Suidas *c* teſtatur. Arbitror verò, eam epitomen non fuiſſe omnium Cteſiæ librorum; ſed vigintitrium de rebus Perſicis: quo opere imprimis celebratur.

† *Fide dignum.*

a *Pag. 39 Notarum in fragmenta ſubjuncta operi de emendatione Temporum.*

b *Hic è membranis regiis, (ex quibus Perſæ, res antiquas juſſu legis cujuſdam ordine deſcriptas habebant) multâ curâ inquiſivit ſingula, hiſtoricoque ea ordine compoſita ad Græcos tranſtulit.*

c *In Pamphila.*

CAP. VI.

Ætas, & ſcripta Anaximandri Mileſii, & Metrodori Chij. Quæ ſcripſerint Dionyſii duo, Siciliæ tyranni. Philiſti Syracuſani ætas, honores, exilium, reditus in patriam, pugna navalis pro Dionyſio juniore, mors, ac monumenta. Opus rerum Sicularum bipartitum. Ciceroni lux. Paulli

Manu-

Manutij lapſus. Diverſum Timæi, ac Ephori, de Philiſto judicium. Dictio Philiſti qualis fuerit. Eudoxi Cnidij ætas. Lapſus interpretis Laërtij. Octaëteris Eudoxi, & γῆς περίοδος. Eudoxus Rhodius. Eudoxus Cyzicenus.

ÆQualis Xenophonti, & Cteſiæ, fuit Anaximander Mileſius junior, Anaximandri filius. Nam Suidas vixiſſe ait tempore Artaxerxis τοῦ Μνήμονος. Meminit & Laërtius; qui cùm egiſſet de Anaximandro philoſopho (is verò Olympiadis quinquageſimæ octavæ anno ſecundo agebat annum LXIV) ſubdit hæc verba: Γέγονε † δὲ καὶ ἄλλος Ἀναξίμανδρος, ἱστορικὸς, καὶ αὐτὸς Μιλήσιος, τῇ Ἰάδι γεγραφώς. Mirum verò, cùm & Suidas hiſtoricum fuiſſe dicat, nihil tamen hiſtoricum ejus proferre. Tantùm enim ait, ſcripſiſſe explicationem ſymbolorum Pythagoræ. Nec memini quicquam hiſtoricum ſub Anaximandri nomine citari præter ἡρωολογίαν: quam hujus Anaximandri fuiſſe puto. Mentionẽ ejus operis facit Athenæus lib. XI. Alius eſt Anaximander Lampſacenus; ex quo Fulgentius lib. I Μυθολογ. quid Apolline, & novem Muſis, ſignificetur, docet. Quamquam profectò metuo, ne ſolens peccet; ac vel Anaximandrum Mileſium, vel Anaximenem Lampſacenum, dicere voluerit.

† *Fuit & alter Anaximander, hiſtoricus, & ipſe Mileſius, qui Ionicâ ſcripſit dialecto.*

Iiſdem temporibus floruit Metrodorus Chius, diſcipulus Democriti philoſophi, præceptor Hippocratis medici, & Anaxarchi; teſte Suida in Δημόκριτος. Magni fuit nominis philoſophus, ac medicus; multaque ad artem ſuam pertinentia ſcripſit; quorum non uno loco meminit Plinius. Sed, præter iſta, *Troica* edidiſſe, diſcimus ex Athenæo; qui diſertim Chio Metrodoro id opus tribuit. Etiam apud Iſacium Tzetzem in Lycophronem lego *: Κύμη, καὶ Ὄσσα ὄρος Ἰταλίας μέγιστον, ὥς φησι Μητρόδωρος †.

* *Pag. 101 edit. Baſil.*

† *Cuma, & Oſſa mons Italia maximus, ut ait Metrodorus.*

Etiam Artaxerxis τοῦ Μνήμονος temporibus Dionyſius ſenior in Sicilia regnabat. Nam imperare cœpit Olympiadis XCIII anno quarto: ac tyrannidem eam tenuit uſque ad annum primum Olympiadis CIII. Scripſit cùm comœdias, & tragœdias, tum etiam hiſtorica quædam; ut eſt apud Suidam. Ex quo etiam diſcimus, filium habuiſſe philoſophum, qui & in regno ſucceſſit. Sed is hiſtoricum nihil ſcripſiſſe videtur. Tantùm enim dicit Suidas, epiſtolas edidiſſe, ac de poëmatibus egiſſe Epicharmi.

Dionyſiorum temporibus fuit quoque Philiſtus Naucratita, vel, ſecundùm alios, Syracuſanus, Archonidæ filius, Eue-

ni elegiaci poëtæ diſcipulus, ſcriptor laudatus etiam Flavio Ioſepho lib. I. contra Apionem, Plutarcho in vitis non uno loco, Pauſaniæ in Atticis, & Eliacis, Clementi lib. VI Στρωματ. Harpocrationi in Ἀδδηφάγους, Anonymo ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. CIV an. II, Euſebio ad annum DCCCIV, Tzetzi Chil. X Hiſt. CCCLVIII, Stephano in Ethnicis locis pluribus, Arati interpreti, atque aliis. Vixit Syracuſis diu, inque conſtituendo principatu Dionyſio ſeniori favit, & arci ab eo præfectus fuit: quin fama etiam erat, conſueviſſe cum matre tyranni, hoc non omnino inſcio. Sed cùm, eo ignaro, uxorem duxiſſet filiam Leptinæ, qui frater Dionyſii erat; è Sicilia à tyranno ejectus fuit: profugit autem Adriam; atque ibi, cùm otio abundaret, hiſtoriam maxima ex parte ſcripſiſſe videtur. Nec, ſuperſtite Dionyſio, in patriam redire licuit. Sed regnante ejus loco Dionyſio juniore, illi, qui Dioni adverſabantur, ac ne eloquentiâ ſuâ Plato tyranni animum mutaret, metuebant, perſuaſere tyranno, ut Philiſtum ab exilio revocaret, virum & eruditum, & tyrannicorum morum ſcientiſſimum; quem Platoni ſe, & philoſophiæ ejus, opponere poſſe ſperabant. Quæ ſpes eos neutiquam fefellit. Nam ubi Syracuſas rediit Philiſtus, Platoni ſemper eſt adverſatus; ac tandem effecit, ut tyrannus ejiceret Dionem. Sed non multò pòſt Dion bellum intulit Dionyſio, eúmque in arce obſedit. Tum Philiſtus cum magna claſſe ex Iapygia ſuppetias ei tulit. Sed infeliciter pugnavit. Victus autem mortem ſibi conſcivit: ut Ephorus tradit, quem Diodorus Siculus ſequitur. Timonides verò, qui ab initio hiſce rebus cum Dione interfuit, vivum refert in hoſtium poteſtatem veniſſe, ac crudeliter ab iis eſſe interfectum. Idem quoque Timæus ſcripſit: ſed de mortis genere non per omnia convenit. Diodorus Siculus etiam inſepultum eſſe projectum, teſtatur. Pleniùs, fuſiúſque, iſta nôſſe ſi velis, adi Plutarchum in Dione, & Diodorum Siculum in XVI. Fuit homo doctus, ac diligens; ut de eo judicat Tullius in primo de divinatione. Primus ex arte oratoria hiſtoriam condidit, ſi Suidæ credimus: qui & eum ait Ægyptiaca ſcripſiſſe libris XII, res Siculas libris undecim, de Dionyſio tyranno libris ſex, quædam item de Libya, & Syria; ut de arte ejus rhetorica, & orationibus, nihil dicam. Præcipuè verò celebratus fuit opere de rebus Siculis. Cujus duæ erant partes; ut Diodorus Siculus teſtatur libro XIII. Unde etiam diſcimus, priorem partem ſeptem libris conſtitiſſe, ac complexam fuiſſe annos octingen-

gentos: deſiiſſe verò in capto à Pœnis Agrigento: quod contigit anno III Olympiadis XCIII: alteram verò partem, quæ libris conſtabat quatuor, iſtic, ubi deſiit prior, cœpiſſe; hoc eſt, ab Dionyſio ſeniore, qui proximo à capto Agrigento anno tyrannidem Syracuſis invaſit. Unde lucem accipit locus iſte Ciceronis ad Q. Fratrem lib. II. epiſt. XII: *Siculus ille* (Philiſtus) *capitalis, creber, acutus, brevis, penè puſillus Thucydides: ſed utros ejus habueris libros (duo enim ſunt corpora) an utroſque, neſcio. me magis de Dionyſio delectat. ipſe eſt enim veterator magnus, & perfamiliaris Philiſto Dionyſius.* Quod verò eum Cicero puſillum penè Thucydidem hìc appellet, id referri eo minimè debet, quòd præ Thucydide pauca admodum ſcripſerit, quæ Paulli Manutij *a* ſententia eſt (nam longè aliud apparet ex iis, quæ ex Suida, & Diodoro, adduximus) ſed quia non paullò quidem infirmior ſit Thucydide, ut Fabius *b* quoque cenſet; attamen imitetur eum non infeliciter. Multum civilis prudentiæ potuiſſe ex eo hauriri, ſatis oſtendit, quòd Cicero etiam partem eam de Dionyſio tantopere commendat. Et tamen nuſquam Philiſtus ſe turpiùs dedit. Quid mirum? Impensè favebat tyrannis, ac vehementer admirabatur eorum potentiam, divitias, ac luxum: quemadmodum, cùm ex aliis, quos dixi, tum ex Cornelij Nepotis Dione conſtat. Iccirco etiam omnia illorum vitia, factáque injuſta, honeſti prætextu tegere conatus eſt. Hoc ejus in tyrannos ſtudium jure reprehendit Timæus: ſed eo viciſſim hic peccat, quòd modum in exagitando eo nullum tenet: utpote occaſionem maledicendi undique quærens: contrario planè vitio, ac Ephorus, qui Philiſtum etiam laudat: unde uterque reprehendi meruit à Plutarcho in Dione. Nec eſt, quòd Ciceronem ejuſdem, ac Ephorum, vitij agamus reum. Quippe non animum Philiſti laudavit Tullius; ſed utilitatem libri prædicavit: atque id imprimis quidem propter prudentiam, quam ex vafri adeò tyranni vita capere eſſet: ſed & propter dictionem, quam Thucydideæ æmulam fuiſſe, etiam ex ſecundo de Oratore cognoſcimus. Ac propterea idem in Bruto, ubi M. Catoni Cenſorio deeſſe amatores conqueritur, *ſicut*, inquit, *multis jam ſeculis, & Philiſto Syracuſio, & ipſi Thucydidi.* Nec tamen dictionem eorum penitùs probabat. Siquidem horum eſſe dicit *conciſas ſententias, interdum etiam non ſatis apertas, cùm brevitate, tum nimio acumine.* Sed ad laudem Philiſti pertinet, quòd minùs Thucydide erat obſcurus: ut hæc Fabij verba oſtendunt lib. x. cap. 1: *Philiſtus, imitator Thucydidis, &, ut multò infirmior, ita aliquatenus*

a Notis ad eum Ciceronis locū.
b Lib. 10. cap. 1.

nus lucidior. Et ſanè, quàm præ Thucydide amârit perſpicuitatem; argumento eſſe poteſt, quòd omnem digreſſionem penitùs fugiat; ut Theon in Progymnaſmatis teſtatur. Sed hac parte modum non tenuit; quandoquidem digreſſio interdum, ut ibidem dicitur, ἀναπαύει *a* τὴν διάνοιαν τῶν ἀκροατῶν: eóque non omnem fugere digreſſionem oportet; ſed eas, quæ prolixæ adeò ſunt, ut neceſſe ſit, eorum memoriam refricari, quæ antè dicta ſunt: cujuſmodi erant digreſſiones Theopompi in Philippicis; ut idem ait. Interim illud, quòd ita brevis eſſe Philiſtus voluit, ut obſcurus eſſe nollet, tantopere illum commendavit Dionyſio Halicarnaſſenſi *b*, ut eum propterea faceret unum ex quinque illis, quos hiſtorico eſſe imprimis imitandos putaret.

a *Facit, ut animus audientium acquieſcat.*

b *Iudicio de Herodoto, & Thucyd.*

Æqualis Philiſto Syracuſio fuit Eudoxus Cnidius, celebris ille aſtrologus, ac geometra. Vixit enim circa Olympiadem CIII; ut Apollodorus in Chronicis ſcripſit, & ex eo Laërtius in Eudoxi hujus vita: qui etiam ex Sotionis de Succeſſionibus libro refert, ut, cùm annum ageret vigeſimum tertium, audierit Platonem. Errare itaque arbitror Euſebium in Chronicis; qui floruiſſe dicit initio Olymp. XCVII; hoc eſt, ſeptennio poſt Socratis mortem: quo tempore necdum magnum habere nomen potuit Eudoxus, ſi Platonis erat diſcipulus. De Euſebii iſtac, & aliorum alucinatione, uti & de aliis ad hunc Eudoxum pertinentibus, fuſiùs diſſero in Hiſtoria Hiſtoricorum Græcorum lib. I, cap. VI. Quare commodè capi debet, quòd Suidæ dicitur fuiſſe Ἡλικιώτης *c* Πλάτωνος. Nempe eò reſpexit, quòd aliquamdiu unà vixerint. Nam & Platoni in Ægyptum proficiſcenti comes fuit; ut etiam Strabo ait. Interim liquet, non tam floruiſſe ſtatim poſt mortem Socratis, quàm circa Olymp. CIII: ut præter Laërtium etiam Anonymus ſcribit ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ *d*. Præter Sotionem etiam Cicero in ſecundo de Divinat. Platonis fuiſſe auditorem ait: cúmque eo profectum in Ægyptum. Rittershuſius, notis in Malchum ſuum, pro *Platonis*, mavult *Socratis*; quia Suidæ vocetur Πλάτωνος ἡλικιώτης *. Sed Platonis æqualis dicitur; quia ſi non par, at ſuppar fuit. Scripta eius idem Laërtius commemorat: interque ea fuit *octo annorum hiſtoria*, ſi credimus interpreti. Sed Græca ſonant: τὴν ὀκταετηρίδα κατά τινας συγγράψαι *. Octaëterida iſtam Eudoxi etiam laudat Suidas: ſed opus iſtoc non hiſtoricum fuit, verùm mathematicum. Vide illuſtrem de eo locum apud Cenſorinum lib. de die natali cap. XVIII. Sed multa hiſtorica, atque ad gentium ritus pertinentia,

c *Æqualis Platonis.*

d *Ad Olymp. 103.*

* *Platonis æqualis.*

* *Octaëterida ſecundùm alios conſcripſiſſe.*

tia, adſperſerat alteri operi, quod inſcripſerat γῆς περίοδον *. Liquet hoc ex iis, quæ Athenæus, & alii, ex eo citant. Itaque & Strabo lib. II, quod inde refert, vocat τὴν περὶ τὴν Εὔδοξον ἱστορίαν †. Multis id opus libris conſtabat. Sanè ſeptimum præter Stephanum, & alios, citat quoque Porphyrius, ſive Malchus, libro de vita Pythagoræ. Etiam Εὔδοξος ὁ Κνίδιος ἔγραψε φαινόμενα, ut inquit anonymus in vita Arati. Fuit opus grande; quandoquidem ἕβδομον τῆς γῆς περιόδου † citat idem Porphyrius de vita Pythagoræ. Primus apud Græcos conſtituit annum. Unde Cæſar apud Lucanum lib. x:

Nec meus Eudoxi vincetur faſtibus annus.

Laudat eum Strabo, cùm alibi, tum lib. IX, XIV, & XVII: ubi & ait, ſe vidiſſe in Ægypto loca, ubi Plato, & Eudoxus erant commorati. Fuit præter hunc alter ejus nominis, qui juſtiùs inter hiſtoricos nomen ſuum profiteatur, Εὔδοξος Ῥόδιος, ἱστορίας γεγραφὼς b, ut eſt apud Laërtium. Ac meminit eius quoque Apollonius hiſtoriæ commentitiæ cap. XXIV: item Etymologus in Ἀδρίας, ubi eum citat ἐν ἐννάτῳ τῶν ἱστοριῶν c. Sed iſte quando vixerit, ignoratur. Celebratur quoque Eudoxus Cyzicenus; qui, Ptolomæum Lathyrum fugiens, è ſinu Arabico uſque ad Gades navigavit: ut ex Poſidonio narrat Strabo lib. II: ex Cornelio Nepote item refert Plinius lib. II nat. hiſt. cap. LXVII. Sed uti hunc quidem vixiſſe conſtat circa Olymp. CLXII: ita alii potiùs navigationis ejus meminiſſe, quàm ipſe hiſtoriam ejus ſcripſiſſe, videtur nobis.

** Ambitũ terræ.*
† Hiſtoriam ſecundùm Eudoxũ.
a Eudoxus Cnidius cœleſtia ſcripſit.
† Septimũ de ambitu terræ.
b Eudoxus Rhodius, qui hiſtorias ſcripſit.
c In nono hiſtoriarũ libro.

CAP. VII.

Theopompus Chius inter Iſocratis diſcipulos familiam ducebat. Orationem, Artemiſiæ poſtulatu, habuit in laudem mariti ejus Mauſoli. Epiſtolæ ejus rectiúſne archaicæ, *an* Achaicæ *dicantur. Iterum quæſitum, an epitomen Herodoti ſcripſerit. Varia ejus ſcripta. Hiſtoriæ ejus laus. Quot fuerint Philippicorum libri, & Suidæ ſuper eo error. Laudatur Theopompus, quòd uſque adeò ſtudioſus ſit veritatis. Dictio etiam quo nomine probetur. Reprehenditur idem, quòd acerbè adeò alios reprehendat. Vt Dionyſius Halic. hoc excuſet. Iudicium*

Dionis de ejus ſtylo; item Longini, & aliorum, qui dictionem ejus dicunt magis oratoriam eſſe, quàm hiſtoricam. Vt iſtoc etiam Dionyſius tueatur. Mente dicitur orbatus, cùm vellet hiſtoriis ſuis inſerere quædam ex lege divina. Similiter de Theodecte proditum eſſe, eum lumina amiſiſſe, cùm tragœdiis ſuis infercire quædam vellet ex ſcripturis ſacris. Ephorus unà cum Theopompo Iſocratem audivit. Iſocratis de utriuſque ingenio judicium, Platonis item de Ariſtotele, & Xenocrate; Ariſtotelis de Theophraſto, & Calliſthene. Quot annorum hiſtoriam complexus ſit Ephorus. Ejus liber Ἐπιφώνεος. Malæ fidei eſt ſuſpectus. Fœdus error ejus de Iberis. De ſtylo illius diverſa veterum ſententia. Alter Ephorus Cumanus; ſed longè recentior. Ephippus Cumanus corruptè Suidæ vocatur, qui Ephorus eſt.

PAullò pòſt Philiſtum, & Eudoxum, cùm in Perſia Artaxerxes Ochus, in Macedonia Philippus, Alexandri Magni pater, regnaret, floruit Theopompus Chius, Iſocratis diſcipulus, imò, ut Dionyſius [a] Halic. ait, ἐπιφανέστατος [b] πάντων Ἰσοκράτους μαθητῶν: cujus inter illuſtres Chios etiam meminit Strabo in XIV. De eodem ſic Athenæus, lib. III: Μαθέτω καὶ παρὰ Θεοπόμπου τοῦ χίου, ἀνδρὸς φιλαλήθους, καὶ πολλὰ χρήματα καταναλώσαντος εἰς τὴν περὶ τῆς ἱστορίας ἐξέτασιν ἀκριβῆ. *Diſcat à Theopompo Chio, viro veritatis amante, & qui multum pecuniæ impenderit in accuratam hiſtoriæ inquiſitionem.* Multa hunc ſcripſiſſe, indicat idem Dionyſius. Primùm inde diſcimus, Iſocratis exemplo varias edidiſſe orationes, partim panegyricas, partim ſuaſorias. Prioris generis fuit illa, quam habuit apud Mauſoli ſepulchrum: ἐπιτάφιον ἐπὶ Μαυσώλῳ vocat Anonymus deſcriptione Olympiadum, ad Olymp. CIII annum I. Ac ſignat eandem Gellius lib. X. cap. XVIII. Ibidem dicit Dionyſius, ſcripſiſſe eum ἐπιστολὰς ἀρχαϊκάς: quomodo, ſi vera eſt lectio vulgata, orationes vocabat, quæ vel de rebus eſſent antiquis, vel ſtylo exaratæ eſſent antiquo. Sed Stephanus dicit, ſe in codicibus quibuſdam inveniſſe Ἀχαϊκάς, quod magis placet: nempe ut ita dicantur epiſtolæ iſtæ, quæ miſſæ eſſent ad Achivos. Sanè Theopompum epiſtolas ad varios edidiſſe, certiſſimum eſt. Nam unam ad

[a] *Epiſt. ad Pompeiũ.*
[b] *Clariſſimus omnium Iſocratis diſcipulorum.*

ad Chios, alteramque ad Alexandrum, citat Athenæus lib. XIII, ac tertiæ etiam ad Tiſamenum meminit Harpocration in κυνο-πλήξ. Etiam libris duobus complexus fuit epitomen hiſtoriarum Herodoti: &, ne alium putes Theopompum, diſertim dicit Suidas, eam epitomen concinnáſſe unà cum Ephoro, æquali ſuo. Sed parùm mihi fit veriſimile, duos tantos viros huic uni rei incubuiſſe: præſertim cum præter Suidam, ut arbitror, nemo ejus operis meminerit. Quare cenſeo, fuiſſe Theopompi alicuius junioris; quiſquis tandem ille ſit; ut & ſuperiùs *a* dicebamus. Dicat aliquis, acrem veterum cenſorem Longinum περὶ ὕψους epitomen hanc Theopompo tribuere, nec diſtinguere. Verùm non video, unde colligi poſſit, loqui Longinum de epitome Herodoteâ. Meminit quidem priùs Herodoti, ac mox Theopompi: ſed in rebus diverſis. Nam Herodoto ait hiemem deſcribi; Theopompo autem, expeditionem Perſæ in Ægyptum. Nec locus ille, quem adducit, epitomes, ſed juſtæ hiſtoriæ ſcriptorem, ſapit. Neque gravior cauſſa urget, cur credamus, de epitome hac loqui ſcholiaſtem Apollonii in lib. IV, cùm ait: Ἀχελβέστερον *b* δέ ἐστι τὰ περὶ αὐτοῦ παρὰ Ἡροδότῳ. Θεόπομπος δ' ἐν τρίτῳ Σέσωστρον αὐτὸν καλεῖ. Nam hîc videmus, ex Theopompo referri, quæ in Herodoto ipſo non legerentur. Id parùm convenit cum epitomes natura. Adde quòd tertius Theopompi citetur, cùm epitome ea, ſi Suidæ credimus, tantùm duobus conſtiterit libris. Denique, cùm non additur libri nomen, potiùs ſignari ſolet hiſtoria Philippica Theopompi: ut cùm idem interpres in lib. IV citat vigeſimum primum, & vigeſimum quinctum Theopompi. Hæc faciunt, quò minùs vel Longinum, vel ſcholiaſtem iſtum, loqui putem de epitome Theopompi. Nec propterea tamen cum viro ſummo, cui aliter videtur, contentionis funem traxero. Eundem περὶ τῶν συληθέντων ἐκ Δελφῶν χρημάτων *c* ſcripſiſſe, teſtis Athenæus lib. XIII. Adhæc egit κατὰ τῆς Πλάτωνος διατριβῆς *d*, ut eſt apud eundem lib. XI: item περὶ εὐσεβείας *e*, de quo ſcholiaſtes Ariſtophanis in Aves: item θαυμάσια *f* eius laudat Apollonius hiſtoriæ commentitiæ cap. X, Laërtius in Epimenide, & Pherecyde, Servius ad Eclog. VI. Sed imprimis nomen paravit hiſtoriâ. Unde Dionyſius: Λόγου *g* ἀξίαν ἱστορίαν πεπραγματευμένος, ἄξιος ἐπαινεῖσθαι. Erat verò hiſtoria hæc duplex; quarum utraque pulcherrimum tractabat argumentum. Idem Dionyſius: καλαὶ *h* γὰρ (ὑποθέσεις) ἀμφότεραι· ἡ μὲν τὰ λοιπὰ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου περιέχουσα· ἡ δὲ τὰ Φιλίππῳ

a *Cap.* 5.
b *Accuratiùs de hoc Herodotus. Theopõpus autẽ in tertio Seſoſtrum vocat.*
c *De his, qui prædati ſunt Delphicas pecunias.*
d *De exercitationibus Platonis.*
e *De pietate.*
f *Admiranda.*
g *Cùm memorabilem cõdiderit hiſtoriã, dignus eſt, qui laudibus extollatur.*
h *Præclari erat utraque argumẽti. Vna enim partẽ poſteriorẽ belli Peloponeſiaci cõtinet: altera verò agit de rebus à Philippo geſtis.*

πῳ πεπραγμένα. Utrumque opus etiam conjungit Athenæus lib. IX: Θεόπομπος a μὲν ἔφη ὁ Χῖος ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς, κἀν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν. Ἑλληνικῆς ἱστορίαν ſeptimum, & nonum, citat idem Athenæus lib. VI: tertium verò Φιλιππικῶν Harpocration in Δάτος. At etiam trigeſimum octavum memorat Athenæus in III. Imò & quinquageſimum tertium advocat idem Athenæus in X. Non quidem addit ex Philippicis eſſe: ſed quoties ἁπλῶς hiſtoria citatur, Philippica ab eo intelliguntur. Fuere autem Philippicæ hiſtoriæ libri LVIII, ut in ſextodecimo Diodorus Siculus teſtatur, item Photius in bibliotheca ſua: non autem ſeptuaginta duo, quot fuiſſe dicit Suidas. Poterat librarii error videri, niſi οβ', uti eſt apud Suidam, pluſculum recederet à νη'. Ex iſtis LVIII Photius tantùm LIII ætate ſuâ exſtitiſſe ait. Quod & Anonymus voluit ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad annum I Olymp. CV, quando ait: Θεόπομπος b ὁ Χῖος τὴν ἀρχὴν τῶν περὶ Φίλιππον ἱστοριῶν ἐντεῦθεν ποιησάμενος, γέγραφε βίβλους ὀκτὼ πρὸς ταῖς πεντήκοντα, ἐξ ὧν πέντε διαφωνοῦσι. Nam διαφωνεῖν hoc loco eſt extremam vocem edere, ſive exſpirare atque intercidere. Videmus autem hîc etiam LVIII Philippicæ hiſtoriæ libros ei tribui: quod Suidæ itidem repugnat. Idem in eo paullùm abit à Suida, quòd Grammaticus hic ſcripſiſſe dicit Ἑλληνικῆς c ἱστορίας βιβλία ια'· anonymus autem Ἑλληνικῶν σύνταξιν fuiſſe ait βιβλίων d ιβ'. Vide eum ad Olymp. XCII an. II, & iterum Olymp. XCVI an. II: quo loco etiam indicat, res Græcas orſum eſſe, ubi deſierat Thucydides; annoſque complexum XVII, deſinere in navali pugna circa Cnidum. Fabulas permiſcuiſſe hiſtoriæ, etiam Æliani ſententia eſt lib. III Var. Hiſt. cap. XVIII: ubi de Midæ, & Sileni hiſtoria.

Multæ autem, & magnæ fuere hiſtoriarum Theopompi virtutes. Nam præterquam quòd argumentum tractabat nobile, bellè omnia diſponebat. Unde Dionyſius: Ἔπειτα e τῆς οἰκονομίας ἄξιος ἐπαινεῖσθαι· ἀμφότεραι γάρ εἰσιν εὐπαρακολούθητοι, καὶ σαφεῖς. Præterea tanta ejus in inquirenda veritate induſtria fuit, ut ſi vel nihil poſteris reliquiſſet, tamen ſatis liqueat, maximos feciſſe ſumtus in cunctis indagandis. Quod Dionyſius quoque teſtatur: & præter eum Athenæus lib. III. ubi hiſtoria ejus eſſe dicitur ἀνδρὸς f φιλαλήθους, καὶ πολλὰ χρήματα καταναλώσαντος, εἰς τὴν περὶ τῆς ἱστορίας ἐξέτασιν ἀκριβῆ. Denique dictio ejus eſt καθαρὰ, κοινὴ, ὑψηλή τε καὶ μεγαλοπρεπὴς, καὶ τὸ πομπικὸν ἔχουσα πολὺ, συγκειμένη τε κατὰ τὴν μέσην

ἁρμο-

a Theopompus quidē Chius in Hellanicis ait, & libro decimotertio Philippicorum.

b Theopompus Chius initium hinc fecit hiſtoriæ Philippicæ, ſcripſitque libros octo & quinquaginta: ſed ex iſtis quinque loqui deſinunt.

c Græcanica hiſtoria libros undecim.

d Librorū duodecim.

e Deinde laude dignus eſt ob diſpoſitionem. Nā utraque eius hiſtoria optimè omnia connectit, & perſpicua eſt.

f Viri veritatis ſtudioſi, & qui ad accuratè exquirendam rei veritatem pecunia multum impenderit.

ἁρμονίαν, ἡδέως καὶ μαλακῶς ῥέουσα *a*: ut ibidem dicitur à Dionyſio.

Sed neque interim deſunt, quæ in eo veteres reprehendant. Imprimis malè audiit, quòd, ut vehementi erat, atque acri ingenio, ita in accuſando nimis erat acerbus. Sanè Cornelius Nepos in Alcibiade eum conjungit cum Timæo; quos duos maledicentiſſimos fuiſſe ait. Ac, ne unius hoc Nepotis judicium putes, Lucianus *b* quoque culpat, quòd φιλαπεχθημόνως *c* κατηγορεῖ, atque hoc adeò ſtudio habeat, ut videatur κατηγορεῖν *d* μᾶλλον, ἢ ἱστορεῖν τὰ πεπραγμένα. Imò præter iſtos etiam Flavius Ioſephus lib. 1. contra Apionem ait, non Timæum ſolùm de variis gentibus βλασφημεῖν *e*; ſed etiam Theopompum, Polycratem, & Tripolitici ſcriptorem: quorum primus Athenienſium Reip. detrahere conetur, alter Spartanæ, tertius mordeat Thebanos. Verba ejus ſunt: Καὶ γὰρ ἐθνῶν τινὲς, καὶ τῶν ἐνδοξοτάτων πολέων ῥυπαίνειν τὴν εὐγένειαν, καὶ τὰς πολιτείας ἐπεχείρησαν λοιδορεῖν. Θεόπομπος μὲν τὴν Ἀθηναίων, τὴν δὲ Λακεδαιμονίων Πολυκράτης, ὁ δὲ τὸν Τριπολιτικὸν γράψας καὶ τὴν Θηβαίων πόλιν περιέλαβε. *Quidam etiam gentium, & glorioſiſſimarum civitatum, fœdare nobilitatem, & converſationi detrahere tentavere: Theopompus quidem Athenienſium, Lacedæmoniorum verò Polycrates: is autem, qui Tripoliticum conſcripſit, etiam Thebanorum momordit urbem.*

Sed operæ eſt videre, quomodo hoc excuſare conetur Dionyſius. Verba ejus ſunt: Διὸ καὶ βάσκανος ἔδοξεν εἶναι, προσλαμβάνων τινὰ τοῖς ὀνειδισμοῖς, καὶ τὰ τῶν ἐνδόξων προσώπων οὐκ ἀναγκαῖα πράγματα· ὅμοιόν τι ποιῶν τοῖς ἰατροῖς, οἳ τέμνουσι καὶ καίουσι τὰ διεφθαρμένα τοῦ σώματος, ὡς βάθους τὰ καυτῆρια, καὶ τὰς τομὰς φέροντες, οὐδὲ τῶν ὑγιαινόντων καὶ κατὰ φύσιν ἐχόντων στοχαζόμενοι. *Proinde etiam obtrectator videtur eſſe, dum nonnullis debita convitia facit, & facta virorum illuſtrium non neceſſaria perſtringit: ſimile quiddam faciens ac medici, qui corruptas corporis partes ſecant, & urunt, quàm profundiſſimè cauteria & ſectiones immittentes, non tamen ſanas corporis partes & bene affectas attingunt.*

Interim & Dionyſius quædam in rebus ipſis culpat. Imprimis κατὰ *f* τὰς παραβολάς. ὅτι γὰρ ἀναγκαῖαί τινες αὐτῶν, οὔτ' ἐν καιρῷ γινόμεναι. Addit, ſimilia eſſe, quæ de Sileno refert, qui in Macedonia apparuit; quæque dicit de dracone ad triremem navali pugnâ decertante, & alia quædam ſimilia iſtis. Adhæc Theon in progymnaſmatis culpat digreſſiones ejus, tanquam nimis prolixas, ita ut

a Pura, vulgaris, ſimplex, ſublimis, magnifica, & ſummam pompam præ ſe fert, & quadam harmoniâ temperata eſt, iucundè, & ſuaviter fluens.

b *Lib. de hiſtor. ſcrib.*

c *Invidioſè nimis accuſat.*

d *Accuſare magis, quam hiſtoriam ſcribere.*

e *Probra ac convicia iactare.*

f *In comparationibus. nã quadam earumq; que neceſſariò inducuntur, neq; tempeſtivè.*

ut neceſſe ſit in memoriam revocari ea, de quibus primò dictum fuit.

Etiam Dio Chryſoſtomus, oratione de dicendi exercitio, frigidè ſatis laudat ejus dictionem. Nam cur poſt Thucydidem imprimis Theopompum commendet, hanc cauſſam adfert: Καὶ γὰρ ἱστορικόν τι περὶ τὴν ἀπαγγελίαν τῶν λόγων ἔχει· καὶ οὐκ ἀδύνατος, οὐδὲ ὀλίγωρος περὶ τὴν ἑρμηνείαν· καὶ τὸ ῥᾴθυμον περὶ τὰς λέξεις οὐχ οὕτως φαῦλον ὥστε σε λυπῆσαι. *Etenim hiſtoricum quid circa ſermonum narrationem habet; neque impotens, neque modicus circa explicationem; & negligentia circa dictionem non ita vilis eſt, ut te contriſtet.* Sanè levicula laus, ſi ſermo ejus non uſque adeò vilis ſit, & protritus, ut faſtidio ſit. Demetrius etiam, libello περὶ ἑρμηνείας, dicit, eum δεινὰ οὐ δεινῶς λέγειν *a*. Imò veterum hoc commune judicium eſt, dictionem ejus oratoriæ, ac imprimis Iſocraticæ, ſimiliorem eſſe, quàm hiſtoricæ. Quod ex Tullio, Fabio, & aliis, oſtendimus lib. de Nat. Rhetor. & Inſtitutionibus *b* Oratoriis. Sed hac quoque parte excuſat eum Dionyſius. Nam dicit, Iſocrateam quidem lenitatem habere, ubi nullâ eſt acrimoniâ opus: cæteroquin, cùm affectus ciendi ſunt, & maximè, cùm urbibus, earúmque ducibus, exprobrat improba conſilia, tum verò non paullò elatiorem eſſe Iſocrate, imò ne latum quidem unguem ab Demoſthenis acrimoniâ abeſſe. Vide & quæ de ſtylo ejus ſcripſit Longinus libello περὶ ὕψους, item Photius in bibliotheca. Ubi & excerpta quædam ex duodecimo Philippicorum adfert.

a Gravia non graviter dicere.

b Lib. de nat. Rh. cap. 11, & Inſtit. lib. 6. cap. 3.

Fuere, qui hujus etiam ſcriptoris eſſe putarent octavum Thucydidæ librum; qui longè grandiloquentiâ cedit ſuperioribus. Sed meritò ſententiam hanc repudiat Marcellinus in Thucydidis vita. Etiam, Flavio Ioſepho *d* teſte, fuere, qui Τρικάρανον ei tribuerent: ſed falsò, ut ibidem dicitur. Ac multò minùs ejus fuit hiſtoria, quam Anaximenes Lampſacenus ſub Theopompi nomine edidit; ut paullò pòſt dicemus.

c Lib. 1. contra Apionē.

Memorabile verò eſt, quod de Theopompo hoc refert Ariſteas lib. de LXX interpretibus: ac Ioſephus lib. XV Antiq. Iud. Nam ait uterque, eum cùm vellet quædam ex ſacris ſcripturis, tum non ita commodè tranſlatis, hiſtoriis ſuis inſerere, diebus triginta mente fuiſſe turbatum: morbo autem intermittente, oráſſe Deum, ut indicare ſibi vellet, qua de cauſſa hoc accidiſſet: tum in ſomno didiciſſe, eò eveniſſe illud, quia divina voluiſſet diffundere in vulgus: Theopompum, hoc intellecto, inſtitutum ſuum deſeruiſſe; atque

ita à morbo fuiſſe liberatum. Ibidem narrat, Theodectem, poëtam tragicum, qui iiſdem temporibus vixit, cùm fabulis ſuis voluiſſet inſerere aliqua ex Scripturis, divinitus fuiſſe viſu orbatum, uſque dum pœnitudine ejus facti ductus, Deóque eſſet reconciliatus. In Vaticano codice, hoc quoque loco, *Theopompi* nomen ſcriptum fuit. Sed Theopompum tragicum nuſquam reperio: eóque rectum puto *Theodectes*; quem Tragicum fuiſſe poëtam, & cum Theopompo Chio, & Naucrate, apud Mauſoli ſepulchrum dicendis Mauſoli laudibus decertâſſe, auctor eſt Gellius lib. X cap. XVIII; item Suidas in Θεοδέκτης, & Ἰσοκράτης.

Adhæc Anonymus ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. CIII, ann. I. Aut hoc verum eſt, aut errore memoriæ Ariſteas Tragicum Theopompum vocat, cùm Comicum dicere deberet.

Alter etiam Iſocratis diſcipulus eſt, qui magnum habeat inter hiſtoricos, atque adeò etiam inter oratores, nomen. Eſt is Ephorus, Demophili filius, cui Cumæ Æolicæ patria fuerunt; teſte Strabone lib. XIII. Ubi illud etiam notavit, ſalsè rideri, quòd, cùm Cumæorum ſuorum mentionem in hiſtoria facere vellet; nec magnopere ſciret, quod diceret: ſolùm iſta ei, quæ ſcriberet, venerint in mentem: Κατὰ [a] δὲ τὸν καιρὸν Κυμαῖοι τὰς ἡσυχίας εἶχον. *a Eo tempore quieti erant Cumæi.*

Hunc unà cum Theopompo Iſocratem, uti dixi, audiiſſe, multi veterum tradiderunt: eóſque inter Plutarchus in Iſocratis vita, & Photius cap. CLXXVI. Sed duo hi diſcipuli ingenii valde diſparis erant. Sanè Cicero in Bruto ſcribit, *Iſocratem in acerrimo ingenio Theopompi, & leniſſimo Ephori, dixiſſe, alteri ſe calcaria adhibere, alteri frenos.* Quod etiam Quinctilianus tradit lib. II cap. IX, item Suidas in Ἔφορος. Atque idem Platonem de Ariſtotele, & Xenocrate, Ariſtotelem de Theophraſto, & Calliſthene, dixiſſe, auctor eſt Diogenes Laërtius [b]. Scripſit Ephorus hiſtoriam annorum ferme IↃCCL. libris XXX: quorum ſingulis præfatio addita. Orſus autem fuit ab reditu Heraclidarum; ac deſiit in vigeſimo Philippi anno, quo Perinthum oppugnabat. Auctor Diodorus Siculus lib. IV: Ἔφορος ὁ Κυμαῖος, Ἰσοκράτους ὢν μαθητὴς, ὑποστησάμενος γράφειν τὰς κοινὰς πράξεις, τὰς μὲν παλαιὰς μυθολογίας ὑπερέβη, τὰ δὲ ἀπὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου πραχθέντα συνταξάμενος, ταύτην ἀρχὴν ἐποιήσατο τῆς ἱστορίας. *Ephorus Cumanus, Iſocratis diſcipulus, cùm res publicè geſtas ſcribere inſtituiſſet, veteres quidem fabulationes omiſit; illa verò, quæ ab Heraclidarum reditu facta, colligens, hoc initium fecit hiſtoriæ ſuæ.* Pleniùs verò idem lib. XVI: Ἔφορος μὲν ὁ Κυμαῖος τὴν ἱστορίαν ἐνθάδε κατέ-

b In Xenocrate, & Teophraſto.

στροφεν εἰς τὴν Περίνθου πολιορκίαν. περιείληφε δὲ τῇ γραφῇ τὰς πράξεις τάς τε τῶν Ἑλλήνων, καὶ βαρβάρων, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου. χρόνον δὲ περιέλαβε σχεδὸν ἑπτακοσίων καὶ πεντήκοντα ἐτῶν, καὶ βίβλους γέγραφε τριάκοντα, προοίμιον ἑκάστῃ προθείς· *Ephorus Cumæus hiſtoriæ ſuæ opus cum obſidione Perinthi concludit. Monumentis autem ſuis res à Græcis, & Barbaris, ab Heraclidarũ reditu, penè per* IↃCCL *annorum decurſum geſtas, & in* XXX *volumina, quorum ſingulis præfatio adhæret, diſtributas, comprehendit.* Quæ iiſdem verbis legere eſt apud Anonymum in Ὀλυμπ. ἀναγραφῇ ad Olymp. CIX, annum IV. Hoc de opere ejuſmodi judicium eſt Strabonis in X, Eudoxum de rebus Græcis bellè, at Ephorum optimè, ſcripſiſſe. Primus, quartus, ſeptimus, ac undecimus quoque ejus operis, citatur Theoni in Progymnaſmatis. Eidem & laudatur Ἔφορος a ἐν τῷ περὶ λέξεως, cujus operis penè initio hexametrum effundere ait. Strabo lib. XIII, cùm eum vocâſſet virum μνήμης b ἄξιον, cúmque hiſtorias ſcripſiſſe, dixiſſet; addit, egiſſe quoque περὶ c τῶν εὑρημάτων. Quod & Suidas teſtatur in Ἔφιππος. Nam Ἔφορος ibi legendum eſſe, mox planũ faciam. Atque ex eodem Suidę loco etiam cognoſcimus, reliquiſſe περὶ d ἀγαθῶν, καὶ κακῶν, βιβλία κδ. Item παραδόξων e τῶν ἑκασταχοῦ βιβλίων ιε'. Apud Harpocrationem in Αἶνος lego, Ἔφορος f ἐν τῇ τετάρτῃ περὶ Θρακίων πολισμάτων.

a *Ephorus libro de dictione.*
b *Memoriâ dignũ.*
c *De rerũ inventione.*
d *De bonis, & malis, libros viginti quatuor.*
e *Rerum paſſim admirabilium libros quindecim.*
f *Ephorus in quarto de civitatibus Thraciæ.*

Plutarchus initio libri de vita Homeri ſcribit, eum librum feciſſe de rebus patriis, hoc eſt, Cumanis; quem iccirco ἐπιχώριον inſcripſerit. Fides hujus hiſtorici multis ſemper ſuſpecta fuit. Senecæ verba ſunt lib. VII Naturalium Quæſt. *Ephorus, non religioſiſſimæ fidei, ſæpe decipitur, ſæpe decipit.* Decipitur quidem, cùm, Arcadum ſecutus fidem, tradidit, apud eos, *antiquos aliquot reges ad trecentos vixiſſe annos.* Quod cùm retuliſſet Cenſorinus, ſubjungit, *verùm hæc, ut fabuloſa, prætereo.* Decipit autem in eo, quòd de Herculis fano in Hiſpania finxit, ut eſt apud Strabonem initio libri III. Et fuere id genus apud Ephorum permulta. Unde & Diodorus Siculus lib. I: Οὐκ g ἄν τις παρ' Ἐφόρῳ ζητήσειεν ἐκ παντὸς τρόπου τἀκριβὲς, ὁρῶν αὐτὸν ἐν πολλοῖς ὠλιγωρηκότα τῆς ἀληθείας. Plutarchus in Dione, & ex eo Photius *h*, reprehendunt eũ, quòd Philiſtum hiſtoricum laudare non dubitârit. Quàm verò exiguam habuerit peritiam terrarum; argumenta fuere, quæ de Ægypto tradiderat. Nam auctor eſt Diodorus lib. primo, ſatis inde perſpici, nec in Ægypto fuiſſe, nec eos percunctatum, quibus nota eſſet Ægyptus. Etiam indicio eſt, quòd Hiſpanos (Iberos ipſe vocat) unam putâſſe

g *Certi quid apud Ephorum nemo inquiret, qui viderit, in multis eũ negligere veritatẽ.*
h *Biblioth. c. 245.*

rit eſſe civitatem: unde recte colligit Ioſephus *a*, ſerò admodum eorum, qui occidentem colunt, notitiam ad Græcos perveniſſe. De οἰκονομίᾳ, & ſtylo Ephori, ſatis benignè judicat Diodorus Siculus initio lib. v; ubi ſic ſcribit: Ἔφορος, τὰς κοινὰς πράξεις ἀναγράφων, οὐ μόνον κατὰ τὴν λέξιν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν οἰκονομίαν, ἐπιτέτευχε. *Ephorus, res paſſim geſtas deſcribens, non verborum elegantiâ duntaxat, ſed accuratâ ordinis quoque obſervatione, probi officio hiſtorici fungitur.* Aliter verò Duris Samius lib. I Hiſtor. qui & Ephorum, & Theopompum, ſcribit multùm cedere ſuperioribus. nam & imitationis gratiâ carere, & dictionis venuſtate: nec multùm penſi habere, quomodo ſcribant. Ita ille, qui ipſe multùm, & Ephoro, & Theopompo, ceſſit ſcribendi venuſtate: ut Photii judicium eſt cap. CLXXVI. Quare poterat contemni, niſi etiam Dio Chryſoſtomus oratione eâ, quam de dicendi exercitio ſcripſit, tribueret Ephoro τὸ *b* ὕπτιον, καὶ ἀνειμένον τῆς ἀπαγγελίας. Idémque Suidæ judicium fuit: qui ait: Ἔφορος † τὴν τὰ ἦθος ἁπλοῦς, τὴν δὲ ἑρμηνείαν τῆς ἱστορίας ὕπτιος, καὶ νωθρὸς, καὶ μηδεμίαν ἔχων ἐπίτασιν.

a *Lib. I. contra Apionē.*

b *Supinū, & remiſſum orationis genus.*

Et hæc de Ephoro Cumano: præter quem alter eiuſdem & nominis, & patriæ fuit; ſed multò junior. Ut inde liquet, quòd ſcripſerit Galeni hiſtorias libris XXVII. Fuit igitur junior Galeno, qui temporibus vixit Antonini Pii. Præter hiſtorias iſtas etiam Corinthiaca edidit, & περὶ τῶν Ἀλευάδων, & alia quædam, ut docet Suidas.

† *Ephorus ingenio quidem erat ſimplici: in dictione verò hiſtoricâ ſupinus, & ſegnis, ac contentione carens.*

Exſpectet aliquis, ut hoc loco ſubjungam de Ephippo Cumano, qui & ipſe Iſocratis auditor, ac hiſtoricus fuit; ut Suidas in Ἔφιππος teſtatur. Sed planè corruptus mihi is locus videtur, proque Ἔφιππος legendum Ἔφορος. Error, ſine dubio eſt inde ortus, quòd Ἔφιππος proximè anteceſſit. Nam quis credat, Iſocrati duos fuiſſe diſcipulos, quorum uterque Cumanus foret, uterque hiſtoriam lib. XXX ſcripſiſſet, à Trojanis temporibus, vel Heraclidarum reditu, uſque ad tempora Philippi, uterque etiam de rerum inventione volumen reliquiſſet: ut cætera mittam? Vide & quæ de Demophilo inferiùs dicemus.

CAP. VIII.

Euphantus Olynthius. Præceptor ejus Eubulides. Vtriuſque ætas. Simonides hiſtoricus. Xenocratis Chalcedonii liber περὶ βίων. *Leo Byzantius. Suidæ oſcitantia. Heraclides Ponticus. Pamphilus philoſophus.*

ATque ut iſti Iſocratem, ita æqualem ejus Eubulidem Mileſium audivit Euphantus Olynthius. De Eubulidis verò ætate quod dixi, inde planum fit, quòd fuerit Euclidis Megarenſis diſcipulus, ejus quem Plato etiam poſt Socratis mortem audivit. Item quòd Demoſthenem docuiſſe credatur; eúmque, cùm ρ pronunciare non poſſet, jugi exercitio emendâſſe. Inimico erga Ariſtotelem animo fuit: uti condiſcipulus ejus, Alexinus Elienſis, infeſtus erat Zenoni: neque ad Zenonem modò, ſed etiam ad Ephorum hiſtoricum, libros miſit. Ipſe verò Euphantus præceptor fuit primi Antigoni, regis Macedoniæ; cui Demetrius filius erat, nepos Antigonus Gonatas. Auctor iſtorum Laërtius in Euclide: quæ omnia ſatis oſtendunt ætatem, uti Eubulidis, ita etiam Euphanti Olynthii. Fecit Euphantus tragœdias plurimas; quibus in certaminibus multum gloriæ retulit. Item librum de regno perutilem, & laudatiſſimum; quem Antigono regi miſit. Denique ſui temporis hiſtoriam conſcripſit. Horum quoque teſtis idem Diogenes. Ἐν τετάρτῃ ἱστοριῶν † citatur ab Athenæo lib. VI. Meminit ejus & Porphyrius lib. IV περὶ ἀποχῆς *.

Iiſdem temporibus vixit Simonides is, qui hiſtorias condidit, quibus Dionis, ac Bionis geſta conſignavit. Siquidem, Laërtio auctore *a*, eos miſit ad Speuſippum, qui Platonis ex ſorore natus, ejuſque diſcipulus, & in ſchola ſucceſſor erat. Scripſit & Simonides librum de Sicilia; ut auctor eſt Theocriti Scholiaſtes *b*: cuius hæc verba: Σιμωνίδης δ' ὁ ἐν τῷ περὶ Σικελίας, Αἴτνην φησὶ κρῖναι Ἥφαιστον, καὶ Δημήτραν, περὶ τῆς χώρας ἐρίσαντας.

Xenocratem Chalcedonium, qui & ipſe Platonis fuit diſcipulus, eique in Siciliam proficiſcenti itineris erat comes, περὶ βίων *d* libros ſcripſiſſe, ex Laërtio *e* diſcimus.

Fuit tum quoque Leo Byzantius; qui juvenis etiamnum Platonē audivit; ut Philoſtratus teſtatur lib. I de vitis Sophiſtarum. Suidas eſſe ait, qui inter Ariſtotelis diſcipulos reponant. Quod verum non

† Lib. 4. Hiſtoriarum.
** De abſtinentia ab animalibus.*
a In Speuſippo.
b ad Idyll. I verſ. 65.
c Simonides libro de Sicilia ait, Ætnā fuiſſe judicē inter Vulcanū, & Cererem, cùm de Sicilia contenderent.
d De vitis.
e In Xenocrate.

non puto; niſi fortè & grandior jam, neque diu, eum quoque audivit. Nam jam Philippi temporibus magna in actoritate fuit, & legationes obiit; ut ex Philoſtrato conſtat. Scripſit, ut idem Suidas refert, res Philippicas, & Byzantinas, libris VII, Teuthranicum, de Bezalo, & de ſeditionibus. Addit Suidas, etiam de rebus Alexandri egiſſe. Scio, Philippo fuiſſe proavum Alexandrum, etiam memoratum Herodoto, ac Xerxis æqualem. Sed cùm tanto ille antè fuerit, ejus res geſtas à Leone ſeorſim ſcriptas eſſe, parum ſit veriſimile. Omnino igitur Alexandrum M. intellexit Suidas. Quæ fœda eſt oſcitantia. Nam paullò antè dixerat, cùm fraudulentè per epiſtolam Leonem traduxiſſet Philippus, quaſi eò adverſaretur regi, quia non quantum vellet pecuniæ ei obtuliſſet, ſeditionem fuiſſe eapropter Byzantij coortam: Leonem verò, dum metuit ne à populo lapidibus obruatur, ſpontaneo vitam ſuſpendio finiiſſe.

Præter ea autem, quæ ex Suida referebamus, etiam alia Leo hic reliquit. Siquidem apud Plutarchum libro de Flum. in Iſmeno legas: Λέων a ὁ Βυζάντιος ἐν τοῖς Βοιωτικοῖς. Scripſit igitur & hiſtoriam rerum Bœoticarum. Idem in Tigri: Λέων b ὁ Βυζάντιος ἐν γ' περὶ ποταμῶν. Citat & Leonem Byzantium Athenæus in duodecimo.

a *Leo Byzantius in Bœoticis.*

b *Leo Byzantius in tertio de fluminibus.*

Platonem quoque audivit Heraclides Ponticus; ut Laërtius in Platone ſcribit. Sed alibi idem tradit, primum Speuſippum, inde Ariſtotelem, audiiſſe. Priori ſententiæ favet quoque Tullius in primo de Divinatione: *Ponticus,* inquit, *Heraclides, doctus vir, auditor, & diſcipulus Platonis.* Sed iſta facilè conciliantur. Nam apud Platonem, & Speuſippum, philoſophiæ tirocinium fecit: Ariſtoteles eum perfecit. Quare potiùs inter Ariſtotelis diſcipulos de eo dicemus.

Etiam Pamphilus philoſophus Platonis diſcipulus fuit, Epicuri autem præceptor: teſte eodem Laërtio lib. X, atque item Suida in Ἐπίκουρος. Sed, ecquid hiſtoricũ literis mandaverit, non conſtat. Niſi hic idem ſit, de quo alibi ita Suidas: *Pamphilus, Amphipolita, aut Sicyonius, aut Nicopolita, philoſophus cognomento* Φιλοπράγματος, *ſcripſit Imagines ordine literarum, de arte grammatica, de pictura & pictoribus illuſtribus, de re ruſtica lib.* III. Ubi unicum de pictoribus illuſtribus opus videmus, cujus gratia inter hiſtoricos nomen poſſit obtinere.

CAP. IX.

Calliſthenes. Ejus faſtus, & effrenis libertas, item ſupplicium. Quæ ſcripſerit. Quo die capta Troia. Stylus Calliſthenis. Quàm graviter cædem Calliſthenis tulerit Theophraſtus. Hiſtorica, quæ Theophraſtus ſcripſit. Vt prius dictus ſit, & unde Theophraſti nomen acceperit à magiſtro. Longævitas ejus. Veterum in eo diſſenſus. Ariſtoxeni Tarentini ingratus erga Ariſtotelem animus. Ejus Vitarum libri. Heraclidis Pontici ſcripta. Tres hujus nominis, & gentis; unus philoſophus celeberrimus, alter hiſtoricus, tertius poëta. Dicæarchus Meſſenius. Quanti ejus libri de Rep. Spartana fieri Lacedæmone ſoleant. Libri illius de Græcia. Quis genuinus ſcriptor operis de bello Tripolitico. Spiſſus, & peſtilens Dicæarchi error de mente humana. Hieronymi Rhodij ætas, & ſcripta. Clearchus Solenſis. Quis primus Socraticorum pro inſtitutione exegerit mercedem. Satyrus Peripateticus. Palæphatus Abydenus. Abydeni hiſtoria Aſſyria.

IIs, qui ex Academia prodierunt, Platonéque uſi magiſtro, ſubjungemus pluſculos, qui Ariſtotelem in Lyceo philoſophantem audierunt. Ordiemur à Calliſthene; qui Ariſtotelis non diſcipulus modò, ſed etiam, quod & Laërtius *a* ſcripſit, conſobrinus erat; eóque auctore, regem in Orientem ſecutus fuit. Condidit hiſtoriam de rebus geſtis Alexandri: ex qua aliqua adducit Strabo lib. XVII. Nec deſunt, qui hanc ejus hiſtoriam tradunt MSam ſupereſſe in Bibliotheca Strozæ, & Cardinalis Tit. S. Angeli, & regis Galliarum. Sed opus id eſſe ψευδώνυμον, didici ex Caſauboni ad Scaligerum epiſtola XXXIX, & XCIII, nec non XCV: ubi ait, impoſtorem illum decenter mimum agere: eſſéque eum Calliſthenem, quem non ſemel laudat Pſeudogorionides, imò & μεταφράσας transſcripſit, ſive Græcè eum legerit, quod non putat; ſive potiùs Latinè, vel Gallicè. Etiã Salmaſius, Exercitationibus in Solinũ *, auctorem dicit incertum. Quos eò lubentiùs laudo, quia mihi videre id opus needum contigit. Quod verò ad Calliſthenem, tanto is

a In Theophraſto.

* Pag. 908.

ro is faſtu, atque oris adeò liberi erat, ut Alexandri facta ſuis eſſe ſcriptis inferiora prædicaret: neque ſe ad Alexandrum veniſſe, ut ex eo gloriam compararet: ſed ut Alexandrum inter mortales glorioſum redderet, atque illuſtrem. Idem cùm Alexandro divinos deferre honores ſuaderet Anaxarchus, magnopere ei ſe oppoſuit. Ac per iſta magnum in odium apud regem venit. Itaque & cùm Hermolaus, puer ex regia cohorte, qui Calliſthene uſus erat familiariter, de interimendo rege cum Soſtrato, & aliis ejuſdem cohortis pueris, conſpirâſſet: rex lubens calumniatoribus illis aurem commodavit. qui, Calliſthene incitante, conſpirationem eam eſſe factam dicebant. Sed quo ſupplicio propterea affectus ſit, ne inter illos quidem ſatis convenit, qui temporibus iſtis vixerunt. Vide fuſiùs de his Curtium in octavo, Arrianum in quarto, Plutarchum in Alexandro, & Iuſtinum Philippicæ hiſtoriæ lib. xv. Sed redeamus ad ea, quæ Calliſthenes ſcripſit. Inter iſta etiam ſunt Ἑλληνικά, ſive hiſtoria de rebus geſtis Græcorum ante tempora ſua. Quam Plutarchus teſtem advocat in Cimone, & Ageſilao, Athenæus lib. x, & Stephanus in Τεγύρα. Complectebatur eâ annos triginta, atque orſus eſt ab eo anno Olympiadis XCIII, quo facta eſt pax Antalcidæ: deſiit verò in eo anno, quo templum Delphicum à Philomelo Phocenſi captum, & expilatum fuit. Auctor Diodorus Siculus extremo libro XIV, item lib. XVI, & Anonymus in Ὀλυμπιάδων ἀναγρ. ad Olymp. XCVIII, an. II, & Olymp. CV, an. IV. M. Tullius, eruditâ epiſtolâ ad Lucceium, eam vocat hiſtoriam perpetuam: atque ſeorſim etiam ſcripſiſſe ait bellum Troicum. Ex belli Troici hiſtoria refert Plutarchus in Camillo, vigeſimo quarto die menſis Thargelionis captam fuiſſe Troiam: quod etiam ab Ephoro, Damaſte, & Phylarcho, proditum eſſe ait. Multa quoque alia ſcripſiſſe videtur. Nam Plutarchus in parallelis citat Μακεδονικὰ, Θρᾳκικὰ, Μεταμορφώσεις. Item Περὶ ἱερῦ πλέμυ Athenæus lib. XIII, Ἀποφθέγματα Iulius Pollux lib. IX cap. VI, Κυνηγετικὰ Plutarchus de fluminibus, Περίπλυν ſcholiaſtes Apollonii in lib. I, Περσικὰ Apoſtolius, proverbio Σαρδαναπάλυ βίος. Sed cùm non unus fuerit Calliſthenes (nam & Calliſthenis Sybaritæ, qui Γαλατικὰ ſcripſerit, meminit Plutarchus de Flum.) difficile omnino dictu eſt de ſingulis, quæ hujus ſint Calliſthenis, quæ alterius. Et hæc de librorum titulis. Meminit ejus quoque Polybius lib. IV: item in VI, ubi de Rep. Cretenſium quæ ſcripſerit, refert: adhæc in excerptis ex hiſtoriarum duodecimo. Item Strabo

F lib.

lib. VIII, XI, XVII, & Ælianus lib. XVI Hiſt. animal. cap. XXX: ubi Olynthius vocatur, ac prodidiſſe dicitur, capras in Lycia tonderi. Præterea Harpocratio in Ἀναγκαῖον, & alij. Tacticæ artis imperitum fuiſſe, colligit Polybius ex iis, quæ de pugna Alexandri in Cilicia cum Dario ſcripſerat: ubi multa abſurda, & quæ fieri non poſſent, effutiit. Vide excerpta ex Polybii libro XII. Ad dictionem quod attinet, Tullius in ſecundo de Oratore ait, *ſcripſiſſe hiſtoriam Rhetorico penè more.* Suidæ dicitur εὐφυὴς a πρὸς τὸ αὐτοσχεδιάζειν, καὶ ῥύμῃ πολλῇ φέρεσθαι.

a *Valere extemporali dictione, magnóq; ferri impetu.*

Calliſtheni quem potiùs jungemus, quàm ſodalem ejus Theophraſtum Ereſium? qui cædem Calliſthenis ſui ita graviter moleſteque tulit, ut eapropter fecerit librum περὶ πένθους b, quem & Καλλισθένην inſcripſit, ut Laërtius indicat: & Cicero quoque teſtatur Tuſcul. III, his verbis: *Theophraſtus, interitum deplorans Calliſthenis, ſodalis ſui, rebus Alexandri proſperis angitur. Itaque dicit, Calliſthenem incidiſſe in hominem ſummâ potentiâ, ſummâque fortunâ; ſed ignarum, quemadmodum rebus ſecundis uti conveniret.* Ac meminit quoque Tuſcul. V: *Vexatur idem Theophraſtus, & libris, & ſcholis, omnium philoſophorum, quòd in Calliſthene ſuo laudaret illam ſententiam, Vitam regit fortuna, non ſapientia.* Citat quoque hunc librum Alexander Aphrodiſienſis comm. in ſecundũ Ariſtotelis de Anima. Cæterùm Theophraſti hujus, quem Theophylactus Simocatus † meritò vocat τὴν * τῆς γνώσεως θάλαττον, majus multò eſt nomen inter philoſophos, quàm hiſtoricos. Sed tamen & ἱστορικὰ ὑπομνήματα ſcripſiſſe, auctor eſt ſcholiaſtes Apollonij lib. IV. Ac hiſtoricum quoque opus fuit Τυρσηνῶν c: quod Pindari ſcholiaſtes citat in Pyth. od. II. Imò planè cenſeo, hujus eſſe Theophraſti, cujus ſecundum περὶ καιρῶν d librum advocat Suidas in Κυψελιδῶν. Πρὸς καιροὺς appellat Parthenius Eroticon cap. IX, & XVIII. Erat quoque hiſtoricum opus περὶ νόμων e: ut liquet ex Harpocratione in Ἀρδηττός, & Ἀποβάτης, ubi laudatur, ἐν f τῷ εἰκοστῷ τῶν νόμων. De ſtylo eius ſatius eſt tacere, quàm pauca dicere. Nam & elegantia ejus ſatis ex tam multis perſpicitur, quæ ad nos pervenerunt: & nemo adeò inſanit, ut non magnificè de eo ſentiat, quem ſummus ſapiendi, & dicendi magiſter, Ariſtoteles, ob divinam φράσιν vocavit Θεόφραστον, cùm priùs Tyrtamus diceretur. Auctores Strabo lib. XIII, Laërtius in Theophraſto, Ioa. Tzetzes Chil. IX cap. CCXCVI, & Suidas in Θεόφραστος. Sed hic primùm Tyrtamum, hinc Εὔφραστον, deniq; Θεόφραστον dicit vocatum. Quem verò ob præſtantiam primo inter diſci-

b *De luctu.*

† *Problemate Phyſico ultimo.*

* *Cognitionis mare.*

c *De Tyrrhenis.*

d *De temporibus.*

e *De legibus.*

f *In vigeſimo de legibus.*

diſcipulos loco collocamus, hunc poſt omnes fuiſſe ſuperſtitem, ſatis eſt veriſimile. Nam centum & ſeptem annos vixit; ut Hieronymus ſcribit epiſtolâ ad Nepotianum. Verba ejus ſunt: *Vnde & ſapiens vir Theophraſtus* (ita rectè emendat Caſaubonus *a*, ubi vulgò *Themiſtocles*) *cùm, expletis centum & ſeptem annis, ſe mori cerneret, dixiſſe fertur, ſe dolere, quòd tum egrederetur è vita, quando ſapere cœpiſſet.* Et ſanè ipſe Theophraſtus præfatione elegantiſſimi libelli, quem ἠθικοὺς χαρακτῆρας *b* inſcripſit, ait, cum ſe ſcribere annos natum XCIX, poſtquam cum multis, & omnis generis naturæque hominibus, eſſet verſatus. Tamen Diogenês Laërtius, quæ verba Hieronymus dixiſſe dicit, annos natum centum & ſeptem, hæc vult protuliſſe, cùm eſſet annorum LXXXIV. Unde Caſaubonus in præfat. Theophraſti legendum ſuſpicabatur οθʹ, hoc eſt, LXXIX, non ϥθ, hoc eſt XCIX. Et profectò ſi ad tantam ætatem pervenit Theophraſtus, ac Hieronymus ait: mirum non ejus meminiſſe duos illos, Cenſorinum cap. XV, ubi pleroſque longævos recenſet; ac imprimis Lucianum, qui ex profeſſo περὶ μακροβίων *c* tractat.

a Notis ad Theophraſti characteres. *b Notiones morū.* *c De longævis.*

Etiam Ariſtotelis auditor fuit Ariſtoxenus Tarentinus: qui tantæ, ſuperſtite etiamnum magiſtro, auctoritatis apud condiſcipulos erat, ut iccirco planè ſibi perſuaderet, defuncto Ariſtotele, non alteri potiùs deſtinatum iri loci & magiſterii ſucceſſionem. Sed Ariſtoteles, cùm corpore ægro, & tenui vitæ ſpe, foret, à diſcipulis conſultus, ſucceſſorem delegit Theophraſtum. Quod ita indignè tulit Ariſtoxenus, ut parùm memor, quid præceptori deberet, fœdis defunctum conviciis aſſiduè proſcinderet. Auctor Gellius lib. IV cap. XI. Cæteroquin, ut ibidem dicitur, fuit *vir literarum veterum diligentiſſimus.* Ariſtoxeni hujus περὶ ἁρμονικῶν στοιχείων *d* tres libros primus in lucem protraxit vir is, cui multum adeò tot Græci ſcriptores debent, Ioannes Meurſius. Præter tres hoſce libros quàm varia Ariſtoxenus edolârit, vel conſpicuum eſt ex titulis, quos in Notis ad hunc ſcriptorem ejuſdem viri induſtria collegit. Et ſanè Suidas auctor eſt, præter muſica, etiam hiſtorica & philoſophica ſcripſiſſe: atque adeò in omni diſciplinarum genere edidiſſe aliqua: ac librorum numerum fuiſſe CCCCLIII. Nihil verò celebratius opere de vitis illuſtrium virorum. Niſi potiùs intelligit variam ejus hiſtoriam, quam ſignat Laërtius in Myſone, cùm citat Ἀριστόξενον ἐν τοῖς σποράδην *e*. Ariſtôxeni Muſici meminit è Latinis quoque Marius Victorinus lib. I artis grammaticæ: eóque antiquior

d De elementis harmonicis. *e Ariſtoxenus in diſperſè ſcriptis.*

tiquior Valerius Maximus lib. VIII cap. XIII; ubi ex eo narrat memorabilem, & felicem ſenectutem Xenophili Chalcidenſis Pythagorici. Ac ejuſce rei etiam Ariſtoxenum hunc auctorem laudat Lucianus in Macrobiis. Meminit & ejuſdem Ariſtoxeni Plutarchus in Ariſtide. Nec alium ſignat in Lycurgo. Ubi ſine Muſici cognomento ἁπλῶς Ariſtoxenum vocat: ut & Laërtius facit in Pherecyde, Thalete, atque alibi. Sæpius etiam memoratur Malcho, ſive Porphyrio, libro de Pythagoræ vita; ubi inter alia commemorat, ut Ariſtoxenus ipſe Dionyſium juniorem, qui Siciliæ tyrannus fuerat, audierit narrantem ea, quæ de vadimonio Damonis pro Phintia præſtito (Ciceroni eſt Phidias) tam multi *a* veterum prodiderunt. Vide & Ariſtoxeni ea de re verba apud Iamblichum de vita Pythagoræ cap. XXXIII. Quod ſi neſciremus, Ariſtoxenum fuiſſe Ariſtotelis diſcipulum, atque, ut Stephanus *b* vocat, Ἀριστοτέλους γνώριμον: hinc ætatem Ariſtoxeni ſatis noſceremus. Nam Dionyſius iſte Syracuſis Corinthum in exilium abiit ſeptennio antequam Alexander M. cœpit imperare. Præterea ejus B. Hieronymus meminit in præfatione libri de ſcriptoribus Eccleſiaſt. *Fecerunt*, inquit, *hoc idem apud Græcos, Hermippus peripateticus, Antigonus Caryſtius, Satyrus, doctus vir, & longè omnium doctiſſimus, Ariſtoxenus Muſicus.* Ex eo variæ vitæ à Græcis ſcriptoribus laudantur: uti Architæ, Socratis, Platonis, Teleſti, Xenophili, & præcipuè Pythagoræ; cujus vitæ etiam mentio fit apud Malchum, ſive Porphyrium, in vita Pythagoræ. E Latinis quoque celebrat eum Gellius loco antè citato. Etiam ὑπομνήματα ἱστορικὰ citat Laërtius in Democrito; quæ ἱστορίας vocat Suidas. Sed fortaſſe idem hoc opus eſt iſti, quod de Vitis erat illuſtrium virorum. Apud Cyrillum initio libri primi contra Iulianum legas, Ariſtoxenum Muſicum unà cum Hipponacte, & Simonide, vixiſſe Olympiade XXIX. Sed qui Ariſtotelis diſcipulus fuit, minimùm LXXX Olympiadibus pòſt floruit. Decepit Cyrillum, quòd putaret, Euſebium de Ariſtoxeni ætate idem prodidiſſe in Chronicis ad annum MCCCLIV. Sed falſus in eo fuit. Nam Euſebius Muſici cognomen non addit: eoque intelligere poſſum Ariſtoxenum Selinuntium, poëtam, Epicharmo ipſi memoratum; ut Hephæſtio ait in Enchiridio, & Ariſtophanis ſcholiaſtes in Plut. Act. II Sc. V.

Heraclides Ponticus quoque, cùm primùm Speuſippum, & Pythagoricos, audiſſet, poſtea Ariſtotelem acceſſit; ut Sotion ἐν διαδοχαῖς *d* ſcripſit, & ex eo Laërtius, qui Heraclidis hujus vitam conſi-

a Cicero lib. 3 de off. & 5 Tuſcul. Val. Max. lib. 4. cap. 7. Plutarchus, Lactantius, alij.

b In Τάρας.

c Ex notis Ariſtoteli.

d In traditionibus.

conſignavit. Ubi & teſtatur, prope in omni diſciplinarum genere aliqua reliquiſſe, eáque κάλλιστά τε καὶ ἄριστα *a*. Inter alia ſcripſiſſe dicit Ἱστορικὰ *b*, Περὶ Πυθαγορείων, καὶ Περὶ εὑρημάτων. Ac planè cenſeo, huc etiam pertinere libros Περὶ βίων *c*, etſi eorum meminerit Laërtius inter Φυσικά. Sanè opinionem noſtram non leviter firmat, quòd Eutocius in Archimedem citat Ἡρακλείδην ἐν τῷ Ἀρχιμήδους βίῳ *d*. Quod abſque dubio hiſtoricum opus fuit. Ex tam multis verò, quæ fecit, nihil ejus hodie exſtat præterquam illa Περὶ πολιτείας *e*. De dictione ejus ita cenſet Laërtius. Ἐν ἅπασι *f* ποικίλος τε, καὶ διηρμένος τὴν λέξιν ἐστί, καὶ ψυχαγωγεῖν ἱκανῶς δυνάμενος. Paſſim hujus ſcriptoris meminere Græci: è Latinis item Cicero ad Quinctum Fratrem lib. III. epiſt. v, & Tertullianus lib. de anima cap. x. Nec alium ſignat Plinius lib. VII, cap. LII; ubi de iis agit, qui elati revixerunt. *Huc*, inquit, *pertinet nobile illud apud Græcos volumen Heraclidis, ſeptem diebus femina exanimis ad vitam revocata*. Liber ille Heraclidis Pontici περὶ ἄπνου *g* inſcribebatur; ut cognoſcimus ex Galeni lib. VI περὶ πεπονθότων τόπων *h*, & Laërtio in procœmio. Fuit & alter Heraclides Ponticus; qui Caij, Claudij, & Neronis temporibus vixit. De eo Suidam vide in Ἀντέρως, & Ἡρακλείδης: ubi multa dicitur ſcripſiſſe verſu heroico; item libros verſu Sapphico, quos Λέσχας, ſive Nugas, vocavit. Ab utroque diverſus videtur Heraclides ille, cujus meminit Stephanus in Ὀδησσός, quo loco Heraclides ἱστοριογράφος vocatur, & Odeſſi natus dicitur. Nam etſi & primus ille hiſtoriam tractavit; tamen cùm, præ illis, quæ ad philoſophiam pertinerent, pauca in hoc genere ſcripſerit; planè fit veriſimile, ita vocari, ut non à philoſopho minùs, quàm poëta, diſtinguatur. Ponticum verò etiam hiſtoriographum hunc eſſe, ſatis liquet; quando, ut ibidem à Stephano dicitur, Ὀδησσὸς eſt Ponti civitas. Heraclidi Pontico, Laërtio † teſte, filius Euthyphrō fuit. Ex quo refert idem Laërtius *, cum oraculum dixit, Anacharſide ſapientiorem eſſe Eteum, per *Eteum* intellexiſſe Cretenſem: nam in Creta eſſe oppidum, unde fuerit Myſon. Secundi, vel tertij Heraclidæ Pontici, fuerit liber, qui nunc inſcribitur Ἀλληγορίαι Ὁμηρικαί. Scio, Laërtius in vita Heraclidis Pontici, primum hujus nominis, qui Ariſtotelis diſcipulus fuit, auctorem facere Λύσεων *i* Ὁμηρικῶν: quomodo olim is liber inſcribebatur. Scio etiam, doctiſſimum Geſnerum, qui eum vertit, in frontiſpicio libri velle, hunc auctorem eſſe, qui Ariſtotelis vixerit ætate. Sed valde utrumque falli, argumento eſt, quòd eo in libello mentio fiat multorum,

a Pulcherrima & optima.
b Hiſtorica, de Pythagoricis, & de inventis.
c De vitis.
d Heraclidem in vita Archimedis.
e De Rep.
f In omnibus eſt varius, ac oratione diſtinctus planéq; idoneus eſt ad animos capiēdos, & oblectandos.
g De exanimi, nec reſpirante.
h De locis affectis.
† In Myſone.
** Ibidem.*
i Solutionum Homericarum.

rum, qui multo pòſt Heraclidem eum vixerunt: ut Arati, Callimachi, Eratoſthenis, Apollodori, Crateris, ejus diſcipuli Herodici, & aliorum.

Dicæarch⁹ quoq; Meſſenius Ariſtotele magiſtro gloriari potuit. Athenæus lib. XI: Δικαίαρχος a ὁ Μεσσήνιος, ὁ Ἀριστοτέλους μαθητὴς, ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου. Ariſtophanis ſcholiaſtes in Pacem: * Δικαίαρχος † δὲ ὁ Μεσσήνιος, Ἀριστοτέλους μαθητὴς, ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου, καὶ τὴν λάταγα αὐτὴν εἶναι Σικελικὸν ὄνομα. Sed de patria ſcrupulum injicere poſſint hæc verba ejuſdem in XV: Δικαίαρχος b ὁ Μιλήσιος, Ἀριστοτέλους μαθητὴς, ἐν τῷ περὶ Ἀλκαίου. Sed legendum Μεσσήνιος, ut Caſaubonus c, & ante eum Geſnerus d, obſervavit. Nam & Ariſtophanis ſcholiaſtes Meſſenium vocat. Item Suidas, Δικαίαρχος †, inquit, Φειδίου, Σικελιώτης, ἐκ πόλεως Μεσσήνης, Ἀριστοτέλους ἀκουστὴς, φιλόσοφος, καὶ ῥήτωρ, καὶ γεωμέτρης. Et alibi Ariſtoxenum Muſicum æqualem facit Dicæarchi Meſſenii. Ex eodem cognoſcimus, ſcripſiſſe dimenſiones montium Peloponneſi. Item Remp. Spartiatarum; quod opus quanti Lacedæmone fieri ſoleat, inde videmus, quòd lege cautum fuerit; ut in Ephororum prætorio, audientibus puberibus, quotannis recitaretur; atque is mos diutiſſimè fuerit obſervatus, Suida teſte. Ex eodem diſcimus, ſcripſiſſe libros tres de populis, & civitatibus Græciæ; in quibus egit de ſingulorum populorum, & civitatium moribus, vitæque inſtitutis; quæ cauſſa eſt, cur eos inſcripſerit περὶ τοῦ τῆς Ἑλλάδος βίου e. Eam Græciæ deſcriptionem citat etiam B. Hieronymus lib. II adverſus Iovinianum. Verba ejus ſunt: *Dicæarchus in libris Antiquitatum, & deſcriptione Græciæ, refert, ſub Saturno, id eſt, in aureo ſeculo, cùm omnia humus funderet, nullum comediſſe carnes; ſed univerſos vixiſſe frugibus, & pomis, quæ ſponte terra gignebat.* Libris plurimis hoc opus conſtitiſſe, indicat, quòd librum tertium memoret Athenæus libro XIII. Atque hanc ſententiam adſtruunt etiam Suidas, & Stephanus περὶ πολέων *.

Hodie vel epitomen, vel egregium ejus operis habemus fragmentum; unde etiam cognoſcimus, dicatum fuiſſe Theophraſto, qui abſque dubio magnus magni illius philoſophi diſcipulus fuit. Citat & Dicæarchum ἐν πρώτῳ περὶ βίων † Diogenes Laërtius in Platone*: Εἰσὶ † δ' οἳ καὶ παλαῖσαι φασὶν αὐτὸν Ἰσθμοῖ, καθὰ καὶ Δικαίαρχος.

a Dicæarchus Meſſeni⁹, Ariſtotelis diſcipulus, libro de Alcæo.
** P. 716.*
† Dicæarchus Meſſenius, Ariſtotelis diſcipulus, in libro de Alcæo ait, & vocabulũ Latax, quo ſonus cottabiſmi ſignificatur, eſſe à Siculis.
b Dicæarchus Mileſius, diſcipulus, libro de Alcæo.
c Animad. in Athen.
d In Biblioth.
† Dicæarchus Phidiæ filius, Siculus, Meſſenius, Ariſtotelis auditor, philoſophus, orator, geometra.
e De vita Græciæ.
** De urbibus.*
† Libro primo de vitis.
** P. 189 edit Henr. St an. 1594.*
† Sunt & qui dicant, palæſtrâ ſe exercuiſſe in Iſthmo; quemadmodũ eſt apud Dicæarchum libro de Vitis.

ἀρχος ἐν τῷ περὶ βίων. Scripſit quoque de montibus; ut adparet ex Stephano Byzantino; cujus libri fragmentum videtur eſſe deſcriptio illa montis Pelii. Etiam Cicero ad Atticum lib. XIII epiſt. XXXII, & Athenæus lib. IV, citant Dicæarchi Τριπολιτικόν: quē Meſſenium hunc fuiſſe, omnino veriſimile eſt. Videtur autem de hujus libri auctore fuiſſe, olim dubitatum. Nam Ioſephus lib. I contra Apionem ait, multos putâſſe, eſſe eum Theopompi Chij; quos falſos eſſe ſcribit; ſed Dicæarchi eſſe, non addit: fortaſſe quia genuinum auctoris nomen non occurreret. Denique citatur etiam Dicæarchus ab Athenæo lib. XIII περὶ *a* τῆς εἰς Τροφωνίου καταβάσεως: item περὶ *b* τῆς ἐν Ἰλίῳ θυσίας: adhæc lib. XIV, ἐν τῷ Ὀλυμπικῷ *c*: lib. XV ἐν τῷ περὶ Ἀλκμᾶνος *d*: & τῷ περὶ Ἀλκαίου *e*. Etſi enim non ignoro, fuiſſe & alterum Dicæarchum *f*, Lacedæmonium, Ariſtarchi diſcipulum: quin tamen iſta Meſſenij hujus fuerint, minimè dubitandum. Præſertim cùm Cicero, ut unius auctoris, conjungat Dicæarchi Τριπολιτικόν, & καταβάσεως, & περὶ ψυχῆς. Locus eſt ad Att. lib. XIII epiſt. XXXII: *Dicaarchi περὶ ψυχῆς, utroſque velim mittas; & καταβάσεως. Τριπολιτικὸν non invenio, & epiſtolam ejus, quam ad Ariſtoxenum miſit.* Meminerat & καταβάσεως Dicæarchi epiſtolâ præcedenti. Nec magis ambigere licet de libro, quem Tullius eum de divinatione, & ſomniis, ſcripſiſſe auctor eſt. Nec alterius eſt liber de Muſica; cujus meminere Plutarchus, Fabius, & Ariſtophanis ſcholiaſtes ad Nubes. Idem quoque intelligendus apud Gellium lib. IV cap. XI, Plutarchum in Theſeo, & Ageſilao, Laërtium in Thalete, Cenſorinum de die Natali cap. IV, Clementem Alexand. ἐν Προτρεπτικῷ, item Malchum ſivè Porphyrium in vita Pythagoræ, & lib. IV περὶ ἀποχῆς, ubi dicitur τὸν *g* συντόμως τε καὶ ἀκριβῶς τὰ Ἑλληνικὰ συναγαγόντων εἶναι. Adhæc Geminum iſagoge εἰς τὰ φαινόμενα: ſed ibi corruptè vocatur Δικαίαρχος: item Sophoclem in Ariſtophanis Veſpas, ubi citatur Δικαίαρχος ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ: nec non ἐν *h* τῷ περὶ μουσικῶν ἀγώνων: puto enim, hic quoque Meſſenium ſignari, & fortaſſe ubicunque ἁπλῶς mentio fit operum Dicæarchi. Quem Cicero nunc ſcriptorem luculentum, nunc hiſtoriæ peritiſſimum, nunc peripateticum magnum, & copioſum vocat. Hujus ſcriptoris fædus iſte error fuit, *nihil omnino animum eſſe*: de quo ita Cicero lib. I Tuſcul. Quæſt. *Dicaarchus in eo ſermone, quem Corinthi habitum tribus libris exponit, doctorum hominum diſputantium, primo libro multos loquentes facit: duobus, Phacratem quendam, Phthiotam ſenem,*

a *De deſcenſu in antrum Trophonij.*
b *De ſacrificio in Ilio.*
c *In Olympico.*
d *Lib. de Alcmane.*
e *Lib. de Alcæo.* Cujus libri etiam mētio eſt in undecimo.
f *Suid.*
g *Vnus eorū, qui res Græcanicas breviter, & accuratè, collegerunt.*
h *De muſicis certaminibus.*

ſenem, quem ait à Deucalione ortum, diſſerentem inducit, NIHIL OMNINO ESSE ANIMUM, *& hoc eſſe totum nomen inane, fruſtráque & animantia, & animantes appellari; neque in homine ineſſe animum, vel animam, neque in beſtia.* Et poſt pauca: *Quid de Dicæarcho dicam, qui nihil omnino animum dicat eſſe?* Eſſe verò iſtum Dicæarchum Meſſenium, indicant hæc Tertulliani verba lib. de Anima cap. xv: *Denique, qui negant principale, ipſam priùs animam nihil cenſuerunt; Meſſenius aliquis Dicæarchus, ex Medicis autem Andreas, & Aſclepiades.*

Diſcipulus quoque Ariſtotelis fuit Hieronymus Rhodius. Athenæus lib. x: Ἱερώνυμος *a* ὁ Ῥόδιος, Ἀριστοτέλους ὢν μαθητὴς, ἐν τῷ περὶ μέθης. Cujus operis etiam meminit lib. xi. Ab eodem lib. xiii dicitur Ἱερώνυμος ὁ Περιπατητικός, Plutarcho *b*, Ἱερώνυμος ὁ φιλόσοφος. Æqualem fuiſſe Arceſilai, indicat Laërtius philoſophi hujus vitâ. At idem ex Apollodori Chronicis tradit, Arceſilaum floruiſſe circa Olymp. cxx. Quare vel inde poſſet conſtare, Hieronymum temporibus Ptolomæi Lagi vixiſſe. Superfuiſſe verò videtur etiam temporibus Philadelphi. Siquidem Timoni fuit familiaris: Timon autem Antigono, & Philadelpho, carus fuit; ut Laërtius teſtatur in Timone. Scripſit inter alia etiam hiſtorias. Athenæus lib. xiii. Ἱερώνυμος *c* ὁ Ῥόδιος ἐν τοῖς ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν. Ac fortaſſe idem opus ſignat Laërtius in Thalete, cùm citat Ἱερώνυμον *d* ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν σποράδην ὑπομνημάτων.

Etiam tanto ſe magiſtro jactat Clearchus; ut ſcribit Ioſephus lib. i contra Apionem: ubi & eum Peripateticorum dicit nulli eſſe ſecundum. Adfert quoque egregium fragmentum ex libro ejus de ſomno. Quod ipſum exſcripſit Euſebius lib. ix de præparat. Euang. *e*. Exponit autem Scaliger, Appendice libri de emendatione Temp. *f*. Etiam Κλέαρχος *g* ἐκ τοῦ περιπάτου vocatur Æliano lib. xii de animalibus cap. xxxiv. Intelligendus verò Clearchus Solenſis, ut cognoſcimus ex Suida, item Diogene Laërtio in proœmio; ubi ejus librum περὶ παιδείας *h* citat. Cujus & mentio fit apud Athenæum lib. xv. Multa quoque alia illius idem laudat. Eaque inter libros περὶ βίων *i*, quorum meminit lib. vi, his verbis: Κλέαρχος *k* δ᾽ ὁ Σολεύς, εἷς δ᾽ οὗτος τῶν Ἀριστοτέλους ἐστὶ μαθητῶν, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν βίων τάδε γράφει. Atque ut hic librum Vitarum primum, ita ejus operis ſecundum citat lib. iv; quartum verò & quintum, libro xii. Nec aliunde eſt, quod de Pythagora refert Gellius lib. iv cap. xi. Arbitror, & hiſtoricum fuiſſe

opus

a *Hieronymus Rhodius, qui Ariſtotelis diſcipulus fuit. libro de ebrietate.*
b *In Ageſilao.*
c *Hieronymus Rhodius in hiſtoricis commẽtariis.*
d *Hieronymum in ſecũdo collectaneorum varii argumenti.*
e *P. 240 edit. Rob. Steph.*
f *P. 928 edit. Baſ.*
g *Clearchus Peripateticus.*
h *De diſciplina.*
i *De Vitis.*
k *Clearchus Solẽſis, qui unus fuit ex Ariſtotelis diſcipulis, libro Vitarum primo ita ſcribit.*

opus ἐρωτικῶν a: nec aliud ferè continuiſſe, quàm narrationes amatorias. Memorat illud Athenæus, cùm alibi, tum lib. XIII; ubi refert ex primo ἐρωτικῶν de Gyge, Lydiæ rege, quanto fuerit honore dignatus ſcortillum, quod amabat. Nec alterius fuit opus περὶ θινῶν b, eidem Athenæo celebratum lib. VIII; aut περὶ παροιμιῶν c, cujus ibidem mentio: aliaque, apud eundē, compluria. Etiam τακτικὰ d ſcripſiſſe, auctor eſt Ælianus cap. I libri περὶ e ϛρατηγικῶν τάξεων Ἑλληνικῶν. Item libri de gryphis meminit ſcholiaſtes Ariſtophanis in Veſpas. Eundem περὶ τοῦ Πανικοῦ citat Athenæus lib. IX; ubi de ſalacitate perdicum. Meminit & Clearchi Lycophronis ſcholiaſtes *; ubi tres Hercules ex eo fuiſſe narrat; Herculem Briarei, Herculem Tyrium, ac Herculem Græcum.

Denique etiam, auctore Suidâ, Phanias, ſive Phænias, Ereſius philoſophus Peripateticus, Ariſtotele magiſtro profecit. Meminit illius & Laërtius f lib. II: ubi ex eo tradit, Ariſtippum Cyrenaicum primum Socraticorum mercedem pro inſtitutione exegiſſe. Varia ſcripſiſſe, ex Athenæo cognoſcimus. Nam ſæpius nominat opus περὶ φυτῶν g. Item libro III citat eùm ἐν τῷ h περιγραφομένῳ, Τυράννων ἀναίρεσις ἐκ τιμωρίας. Libro VI, περὶ i τῶν ἐν Σικελίᾳ τυράννων. Lib. VIII. ἐν k δευτέρῳ πρυτάνεων Ἐρεσίων. Et eodem, ἐν δευτέρῳ περὶ ποιητῶν l. Item lib. XIV, πρὸς m τοὺς σοφιστάς. Quædam quoque ejus Laërtius citat. Nam in Antiſthene legas: Φανίας n ἐν τῷ περὶ τῶν Σωκρατικῶν. Et in Zenone: Καθά φησι o Φανίας ὁ Ποσειδωνίου γνώριμος, ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ποσειδωνείων σχολῶν. Hiſtoriam de Hipparino ex Phania hoc citat Parthenius in Eroticis cap. VII. Ad eundem Phaniam exſtitit olim epiſtola Theophraſti, popularis ejus: quod ipſum quoque ætatem ejus oſtendit. Apollonij ſcholiaſtes in lib. I: Λέγεται p δὲ ἴουλος καὶ ζῶόν τι, θηρίδιον πολύπουν. ἑκατέρωθεν γὰρ ἔχει πολλοὺς πόδας, ὥσπερ σκολόπενδρα. Θεόφραστος δὲ ἐν τῇ πρὸς Φανίαν ἐπιστολῇ, καὶ ὄνον φησὶν αὐτὸν καλεῖσθαι. Meminit & Phaniæ hujus Antigonus Caryſtius in Collectaneis Hiſtor. Mirab. cap. CLXXI: & Plutarchus de defectu oraculorum: item in Solone; ubi vocatur Phanias Leſbius. Quid mirum? cum Ἔρεσος ſit civitas inſulæ Leſbi; ut ex Strabone, Mela, & Ptolomæo conſtat. In eâdem Solonis vitâ extremâ legas, Φανίας ὁ Ἐφέσιος: corruptè pro Ἐρέσιος. Nam Leſbium illum ſignari, certum eſt; cùm, uti antè, ita iſtic quo-

a Amatoriorum. — *b De arenoſis ſolitudinibus.* — *c De proverbiis.* — *d De inſtruenda acie.* — *e De inſtruendis copiis Græcorū.* — ** P. 65.* — *f In Ariſtippo.* — *g De plantis.* — *h Libro, qui inſcribebatur, Tyrannorū cædes ex vindicta.* — *i De tyrannis Siciliæ.* — *k In ſecundo de magiſtratibus Ereſſiis.* — *l In ſecundo de poetis.* — *m Ad ſophiſtas.* — *n Phanias libro de Socraticis.*

o Sicut Phanias ait, Poſidonij familiaris, in primo de Poſidonij diſſertationibus. p Dicitur iulus etiā animal quoppiā, animalculum multipes: utrimque enim pedes habet multos, inſtar ſcolopendra. Theophraſtus epiſtolâ ad Phaniam ait, & aſellū vocari: ut à Sophocle in mutis Satyris.

que, de Solone quædam ex Phania narrentur. Corrigendus ſimiliter Etymologici magni auctor voce κύρβεις; ubi nunc ſcriptum, Φανίας ὁ Ἐφέσιος. At incorruptè legas apud Anonymum ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. CXI an. I. Φανίας * Ἐρέσιος Περιπατητικὸς Ἀριστοτέλους μαθητὴς ἐγνωρίζετο. Eundem ſignat Antigonus Caryſtius Hiſt. Mirab. cap. CLXI.

Phanias Ereſius, Peripateticus, Ariſtotelis diſcipulus, clareſcebat.

Utinam verò exſtaret Nicandri Alexandrini liber de diſcipulis Ariſtotelis, cujus meminit Suidas. Deſpici poſſet, an non eos inter eſſet Satyrus Peripateticus. Sed de hoc videbimus libro tertio in ſcriptoribus incertæ ætatis.

Diſcipulis Ariſtotelis ſuccedat Palæphatus Abydenus, qui amaſius ejus fuit; ut Philo ſcripſit lib. I de Admirabili hiſtoria, & Theodorus Ilienſis Troicorum lib. II, atque ex his Suidas. Qui auctor quoque eſt, edidiſſe Cypriaca, Deliaca, & Arabica. Etiam Abydeni hiſtoriam Aſſyriam citant varii: & ex ea Euſebius lib. IX † præparat. Euang. fragmentum adfert nobile, quod à Scaligero explicatur in appendice libri de Emend. Temp. Sed cùm ἁπλῶς vocet Abydenum; alium eſſe à Palæphato Abydeno, cenſeo. Præſertim cùm non tantùm Ἀβυδηνὸς vocetur; ſed in pleriſque libris ſit Ἀβιδηνὸς, & Ἀβουδηνὸς; ut hominis poſſit nomen videri, non gentis. Et profectò ita eſt; ut lib. III pluribus dicemus.

† P. 243. edit. Rob. Steph.

CAP. X.

Marſyas Pellæus. Duo alij ejuſdem nominis, itidem hiſtorici. Hecatæus Abderita. Liber ejus de Iudæis. Ariſtobulus, Ariſtobuli filius. Ariſtobulus Iudæus. Trapezuntius notatus. Clitarchus. Cujuſmodi ejus dictio, & fides. Clitus Peripateticus. Anaximenes Lampſacenus rhetor. Ejus videri Rhetorica ad Alexandrum, quæ Ariſtoteli tribuuntur vulgò. Scripta illius hiſtorica. Vt pulcerrimo dolo cives ſuos ſervârit. Qua arte ultus ſit Theopompum. Quædam orationes ejus improbatæ à Plutarcho; uti & Theopompi, atque Ephori. Oneſicritus. Spontaneum Calani vivicomburium. Nearchus. Ptolomæi Lagi hiſtoria. Cur præ cæteris fides ei habita ſit ab Arriano. Antipatri hiſtoria. Archelaus χωρογράφος. Rejecta Mauſaci conjectura. Strattis Olynthius. Eumenes Cardianus. Diodotus Erythræus. Chares Mitylenæus Ἰσαγγελος.

Ariſtus Salaminius. Aſclepiadis, ac Iaſonis item hiſtoria de Alexandri rebus geſtis.

PErſequamur nunc cæteros ejuſdem ætatis ſcriptores: uti ſunt illi, qui cum Alexandro Magno nutriti fuerunt; aut ejus fuere in bello comites, aut duces. Poterat his accenſeri Calliſthenes, philoſophus, & hiſtoricus ſummus; de quo jam dictum nobis. Sed cùm & ſanguine Ariſtoteli junctus fuerit, & multis partibus amplius debuerit Ariſtoteli, quàm Alexandro: maluimus ei locum dare inter Ariſtoteleos, quàm iſtos, quibus ab Alexandro claritudo aliqua nominis acceſſit. Ordiemur igitur à Marſya Pellæo. Hic γραμματοδιδάσκαλος *a* fuit, Periandri filius, frater verò Antigoni ejus, qui poſt Alexandrum regnavit. Reliquit librum de educatione Alexandri: de qua non alius meliori fide ſcribere poterat: quippe qui unà cum Alexandro fuerit educatus. Sed præterea edidit libros XII de rebus Atticis: item libros X rerum Macedonicarum. Opus illud ordiebatur à primo Macedoniæ rege Carano: ac terminabat Alexandri in Syriam ingreſſu. Auctor iſtorum Suidas. Qui & alterius Marſyæ meminit, Critophemi filij, Philippenſis. Hunc ἱστορικὸν τὸν νεώτερον *b* appellat. Eum quoque Macedonica ſcripſiſſe, colligo ex Harpocratione. Qui prioris quidem meminit in Μύρτανον, his verbis: Μαρσύας *c* ὁ πρεσβύτης ἐν ὀγδόῃ Μακεδονικῶν. Alterius verò mentionem facit in Αἰτνή. Μαρσύας *d*, inquit, ὁ νεώτερος ἐν ἕκτῃ Μακεδονικῶν. Itaque non ſatis apertum eſt, uter ſignetur ab eodem in Ἀμφίπολις: aut Athenæo lib. XIV; ubi Marſyæ Macedonica, ſed ſine nota διακριτικῇ, citantur. At eidem Athenæo lib. II Μαρσύας ὁ νεώτερος ſcripſiſſe dicitur, Phaona à Venere occultatum eſſe ἐν *e* χλόῃ κριθῶν. Ac temporum ratio oſtendit, eundem intelligi à Diodoro Siculo, lib. XX; quo loco deſcribit pugnam navalem inter Demetrium, Antigoni filium, & Ptolomæum, filium Lagi: mediæque navium aciei præfuiſſe ait Themiſonem, & Marſyam, hiſtoricum rerum Macedonicarum: Συνηγοῦντο *f* Θεμίσων τε ὁ Σάμιος, καὶ Μαρσύας ὁ τὰς Μακεδονικὰς πράξεις συνταξάμενος. Eſt & tertius Marſyas, Marſi filius, Tabenus hiſtoricus; qui libros XII antiquitatum, libros VII rerum fabuloſarum, & quædam de patria ſua, Suida teſte, perſcripſit.

Marſyæ accedat Hecatæus Abderita: quem cum Alexandro M. nutritum, & cum Ptolomæo Lagi commoratum fuiſſe, teſtatur Fl. Ioſephus lib. I contra Apionem: ubi & ſæpius ejus teſtimonio utitur.

a *Literarum magiſter.*

b *Hiſtoricum iuniorem.*

c *Marſyas ſenior in octavo rerum Macedonicarum.*

d *Marſias iunior in ſexto de rebus Macedonicis.*

e *In ſegete virentis ordei.*

f *Quibus (minimis navibus) Themiſo Sam⁹. & Marſyas, Macedonicarum rerũ ſcriptor. præfuerunt.*

tur. Hecatæi hujus elogium exſtat apud Euſebium lib. IX præparationis Euangelicæ *a*: Ἑκαταῖος δὲ ὁ Ἀβδηρίτης, ἀνὴρ φιλόσοφος ἅμα, καὶ περὶ τὰς πράξεις ἱκανώτατος, ἰδίαν βίβλον ἀναθεὶς τῇ περὶ Ἰουδαίων ἱστορίᾳ, πλεῖστα περὶ αὐτῶν διέξεισιν. *Hecatæus autem Abderita, vir philoſophus, atque idem ad res agendas valde idoneus, ſingularem librum deſtinavit hiſtoriæ Iudaicæ. in quo multa de iis prodit.* Quod ſi Abderita eſt, qui de rebus Judaicis ſcripſit: non dubium eſt, quin idem ſignetur à Flavio Ioſepho lib. I Antiquit. cap, VII; ubi ſic ſcribit: Ἑκαταῖος βιβλίον περὶ αὐτοῦ (Ἀβράμου) συνταξάμενος κατέλειπε. *Hecatæus librum de Abrahamo ſcriptum reliquit.* Non dubito, quin liber is pars fuerit hiſtoriæ Judaicæ. Suidas tantùm dicit, fuiſſe philoſophum, & grammaticum criticum; ſcripſiſſeque de poëſi Homeri, & Heſiodi: ſed libri de Judæis nullam facit mentionem; etſi aliter prodiderit Geſnerus. Ex eo libro fragmentum, ab Euſebio, quo dixi loco, adlatum, illuſtrat Scaliger appendice libri de Emendat. temp. Cæterùm, an genuinum id Hecatæi opus foret, dubitabat Herennius Philo. Impensè adeò illud Judæorum favebat religioni. Quâ de re inſignis eſt locus Origenis lib. I. contra Celſum: καὶ Ἑκαταίου δὲ ἱστορικοῦ φέρεται περὶ Ἰουδαίων βιβλίον, ἐν ᾧ προστίθεται μᾶλλόν πως ὡς σοφῷ τῷ ἔθνει ἐπὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ Ἑρέννιον Φίλωνα, ἐν τῷ περὶ Ἰουδαίων συγγράμματι, πρῶτον μὲν ἀμφιβάλλειν, εἰ τοῦ ἱστορικοῦ ἐστι τὸ σύγγραμμα· δεύτερον δὲ λέγειν, ὅτι, εἴπερ ἐστὶν αὐτοῦ, εἰκὸς αὐτὸν συνηρπᾶσθαι ἀπὸ (ὑπὸ) τῆς παρὰ Ἰουδαίοις πιθανότητος, καὶ συγκατατεθεῖσθαι αὐτῶν τῷ λόγῳ. *Fertur & Hecatæi hiſtorici de Iudæis liber; in quo adeò probat hujus gentis ſapientiam, ut Herennius Philo in commentariis ſuis de Iudæis primùm dubitet, an hujus hiſtorici id ſcriptum ſit: deinde addat, ſi quidem ejus eſt, videri eum corruptum Iudæorum perſuaſionibus, probaſſéque illorum placita.* Herennii Philonis judicium ſequitur Io. Scaliger epiſt. CXV, ad Caſaubonum. Vult enim, illud opus eſſe ab Helleniſtis antiquis confictum, atque id manifeſtè colligi ex Origene. Non dubium verò, quin ſuperiora Origenis verba in animo habuerit. Nec tamen manifeſtè ſatis hoc inde colligitur, quòd dicatur, Herennium Philonem de opere eo dubitâſſe; ut qui ſolùm ſcribat, vel non eſſe Hecatæi opus, vel Judæorum placita probâſſe. Fortaſſe igitur Hecatæus, à Judæis perſuaſus, defecerit à religione Græcorum: ſi non in univerſum, ſaltem hactenus, ut videri poſſet conſtitutus in confinio tenebrarum, ac lucis. Edidit quoque hiſtoriam Ægyptiacam. Nam Abderitæ, non Mileſij *, fuiſſe hoc opus, cognoſcimus ex illis Diodori Siculi verbis lib. I: οὐ μόνον δ' οἱ

κατ'

a P. 239. edit. Rob. St.

* *Qui ſeculo, & ampliùs, ante Abderitam claruit: nempe Darij Hyſtaſpidæ tẽporibus: ut dictum libri hujuſce c. I.*

κατ' Αἴγυπτον ἱερεῖς ἐκ τῶν ἀναγραφῶν ἱστοροῦσιν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν παραβαλόντων μὲν εἰς τὰς Θήβας ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, συνταξαμένων δὲ τὰς Αἰγυπτιακὰς ἱστορίας, (ὧν ἐστι καὶ Ἑκαταῖος) συμφωνοῦσι τοῖς ὑφ' ἡμῶν εἰρημένοις. *Nec verò à ſacerdotibus Ægyptiis duntaxat hac è libris ſacris referuntur: ſed etiam Gracorum multi, qui Ptolomai Lagi atate hiſtorias Ægyptiacas compoſuerunt, (è quibus etiam Hecataus eſt) conſentiunt iis, qua à nobis dicta ſunt.* Sed fuere, qui Hecatæo Mileſio hoc opus tribuerent. Eum enim ſignare videtur Arrianus lib. v expedit. Alex. ubi de auctore dubius ita loquitur: Ἡρόδοτός a τε καὶ Ἑκαταῖος οἱ λογοποιοί, ἢ εἰ δή του ἄλλου ἢ Ἑκαταίου ἐστὶ τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ τῇ Αἰγυπτίᾳ ποιήματα. Opus quoque Hecatæi Abderitæ de gentibus Hyperboreis hiſtoricum fuit; ſed fabulas multas habuit admiſtas. Ælianus lib. xi de Nat. Animal. cap. i. Ἀνθρώπων b Ὑπερβορέων γένος, καὶ τιμὰς Ἀπόλλωνος ἐκεῖθι, ᾄδουσι μὲν καὶ ποιηταί, ὑμνοῦσι δὲ καὶ συγγραφεῖς. ἐν δὲ τοῖς καὶ Ἑκαταῖος, οὐ Μιλήσιος, ἀλλ' ὁ Ἀβδηρίτης. Signat hoc volumen etiam Stephanus in Ἑλίξοια, atque iterum in Καραμβύκαι. Utrobique docet, Carambycas, ſive Cerambycas, eſſe gentē Hyperboreā: & ejus rei auctorem laudat Ἑκαταῖον Ἀβδηρίτην. Atque ex his ſatis liquet, non Mileſium, ſed Abderitam intelligi debere apud ſcholiaſtem Apollonij, quando in librum ii ſic ſcribit. Ἑκαταῖος c δὲ μέχρι τοῦ αὐτοῦ χρόνου εἶναί φησι τὸ τῶν Ὑπερβορέων ἔθνος. Ἔστι δὲ αὐτῷ βιβλία ἐπιγραφόμενα περὶ τῶν Ὑπερβορέων. Geſnerus in bibliothecâ ſuâ Abderitæ huic etiam tribuit Αἰολικὰ, quorum Stephanus meminit in Ἀμαζόνιον, & Μελήτου κόλπος. Sed cùm non addat Stephanus patriam; alius quoque intelligi poſſit. Meminit Hecatæi Abderitæ etiam Plutarchus libro de Iſide, ac Oſiride, & Laërtius in Pyrrhone: ac fortè Abderita hic, non Hecatæus Mileſius, ſignatur quoque à Laërtio in procemio, ubi advocat Hecatæum in primo de philoſophia Ægyptia. Non eundem eſſe, qui de Ægyptia terra, quique de philoſophia Ægyptia ſcripſit, ſatis veriſimile eſt. Apud Clementem in v Στρωματ. legas, Hecatæum in ſua hiſtoria agere de Abrahamo, & Ægyptiis. Cæterùm corrigi debet Hecatæi nomen apud Rufinum, Ioſephi interpretem, lib. i Antiquit. cap. viii; ubi *Echataus* vocatur: quemadmodum & ibidem *Eſtius* dicitur, qui eſt Heſtiæus, ſive Hiſtiæus. At longè corruptiora etiam nomina iſta ſcriptorum ſunt apud Freculphum Lexovienſem; qui duos Chronicorum libros ante annos penè octingentos edidit. In eorum primo cap. xxvi hæc legas: *Manethon, qui deſcriptionem fecit Ægyptiorum, & Beroſus, qui Chaldaica defloravit, & Mochus, & Aëtius,*

a Herodotus, & Hecatæi hiſtoriarum ſcriptores; niſi alterius, quàm Hecatæi, ſint illa de regione Ægypti ſcripta.

b Hyperboreorum gentē, & Apollinis apud eam honores, canunt non modò poëtæ; ſed hiſtorici etiam celebrant. Inque his Hecatæus; non Mileſius ille, ſed Abderita.

c Hecatæus verò ait, ad ſuam uſque ætatem durare Hyperboreorum genus. Scripſit verò is de Hyperboreis libros.

tius, adhac & Hieronymus Ægyptius, qui Phœnicam diſpoſuit, concordant cum eis dictis. Heſiodus quoque, & Agatheus, & Hellanicus, & Acuſivavus. Non operoſum eſt hæc emendare ei, qui ſciat exſcripſiſſe ea ex Rufino, Ioſephi interprete. Primùm, qui Ioſepho Μανέθων *a*, is apud Rufinum vitioſè *Manathon*, apud Freculphum *Manechon*. Qui Ioſepho Ἑστιαῖος *b*, is Rufino corruptè *Eſtius*, Freculpho corruptiùs *Aëtius*. Hieronymus Ægyptius dicitur Ioſepho ſcripſiſſe Φοινικικά *c*. Apud Rufinum in editis legas, eum *Phœniciam*, apud Freculphum, (uti & Rufino meo MSo) *Phœnicam* diſpoſuiſſe. Apud Ioſephum eſt Ἑκαταῖος. Apud Rufinum perperam eſt *Echataus*, vel, ut in MSo eſt, *Egathaus*: apud Freculphum ineptiùs etiam eſt *Agatheus*. Apud Ioſephum eſt Ἀκουσίλαος *d*, apud Rufinum *Accuſilaus* in editis, in MSo *Acuſilaus*, apud Freculphum *Acuſivavus*. Sed quid fiet loco iſti, ubi apud Flavium Ioſephum eſt, Ἡσίοδος, apud Rufinum *Iſidorus*, ut & in MSo meo? Nimium quantum hic literarum ductus diſcrepant. An utrobique vox corrupta ex Ἡλιόδωρος? Sanè hoc & in Ἡσίοδος, & in *Iſiodorus*, (ſic enim apud Rufinum in editis exaratum eſt) facilè potuit immutari. Et complures Heliodori fuere, qui hiſtoriam ſcripſerint. An durius ſit ſtatuere, utrumque locum eſſe corruptum: eóque ſatius eſt, ſi ex Græco Rufinum corrigamus, pro *Iſidoro* (ut quoque in MSo reperio) reponentes *Heſiodus*? Sanè niſi & olim in Rufini codicibus *Heſiodus* fuiſſet, non hoc nomen, uti apud Ioſephum, ſic hodiéque apud Freculphum legeretur; qui non Ioſephum, ſed interpretem, exſcripſit: quippe qui hujus verba toto iſtoc capite reſervet. An potiùs apud Joſephum ſcribendum eſt Ἰσίδωρος? Nec enim Heſiodo locus inter hiſtoricos erat. Poſtremum hoc non diſplicet. Nam loquitur Ioſephus de iis, qui veterum meminerint mille annos viventium. Hoc veriſimile eſt feciſſe Iſidorum Characenum. Nam ſi ex profeſſo de longævis non ſcripſit, ſaltem occaſio ei digrediendi de his fuit, quia longævorum exempla in hiſtoria ſua retulit. Hoc ita eſſe, cognoſcimus ex Luciani Macrobiis: ubi ex Iſidori Characeni hiſtoria duo adfert exempla regum longævorum; Artaxerxis Perſæ, quem XCIII fuiſſe annorum ait, cùm à fratre Goſethra obtruncaretur: item Goæſi, qui, cùm Mano apud Arabas regnaret, annorum fuit CXV, ac tandem morbo periit.

a *Manethon.* b *Heſtiaus.* c *Phœnicia.* d *Acuſilaus.*

Præterea Ariſtobulus, Ariſtobuli filius, inter comites Alexandri fuit. Hic quoque poſt mortem Alexandri ſuam de rebus ab eo geſtis hiſtoriam perſcripſit: quemadmodum tradit Arrianus initio hiſto-

hiſtoriæ de expeditione Alexandri. Ubi duos illos, Ariſtobulum hunc, & Ptolomæum Lagi filium, imprimis ſequi ſe velle profitetur. Sæpius Ariſtobuli hujus meminit Plutarchus in Alexandro. Multáque ex eo de rebus Indicis adfert Strabo lib. xv. Non dubium verò, quin idem ſit, quem Caſſandreum cognominat Plutarchus in Demoſthene. Item Lucianus in Macrobiis; ubi illuſtris eſt hoc de ſcriptore locus. Verba ejus ſunt: Ἀριστόβουλος ὁ Κασσανδρεὺς ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὴν ἱστορίαν δ', τέταρτον καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν· ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. *Ariſtobulus Caſſandreus ultra nonaginta annos vixiſſe fertur: qui hiſtoriam ſuam, quartum & octogeſimum annum agens, orſus eſt conſcribere; quemadmodum ipſe in operis ſui principio ait.* Etiam Athenæo lib. 11 citatur Ariſtobulus ὁ Κασσανδρεὺς, ac ſcripſiſſe dicitur, ut Mileti fons ſit, quem incolæ vocent *Achilleum*: ejus aquam profluentem eſſe dulciſſimam: at quæ fundo propior, ſalſam eſſe: in hoc fonte ſeſe luſtrâſſe heroem, cùm interemiſſet Strambelum, Lelegum regem. Etiã Κασσανδρεὺς vocatur lib. vi: ſed ἁπλῶς *Ariſtobulus*, ſemel iterumq;, in xii. Plutarchus libro de Fluminibus citat primum Ariſtobuli librum de Lapidibus. Siquis eundem putet, non video, ut refelli poſſit. Fortaſſe & idẽ eſt Ariſtobulus, cujus libros de rebus Italicis citat Plutarchus in parallelis minoribus cap. xxxii. At alius eſt Ariſtobulus Judæus, philoſophus Peripateticus; ut eum vocat Clemens Alexandr. lib. i Στρωμ. & Euſebius lib. ix præparat. Euangel. Eundem ſignat B. Hieronymus in illuſtr. ſcript. cap. xxxviii, quod eſt de Clemente Alexandrino. Scripſit is explanationem in Moſen, eámque Ptolomæo Philometori dicavit; qui regnare cœpit Olympiade cl, anno uno ante Perſeum Macedoniæ regem. Euſebij eo, quo dixi loco, verba ſunt: Ἀριστόβουλος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς τὸν Φιλομήτορα. Quæ Trapezuntius vertit, *Ariſtobulus in primo apud Philometora*; cùm deberet, *in primo eorum, quos ad Philometora ſcripſit.* Vide & Euſebium lib. vii Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ cap. xxvi: quæque de hoc Ariſtobulo adverſus Anatolium, & Clementem, obſervat Ioſephus Scaliger ad Chron. Euſeb. annum MDCCCXL.

Lego quoque, Clitarchum fuiſſe Alexandri expeditionum comitem, & hiſtoriam condidiſſe de rebus à rege ſuo geſtis. Meminit ejus Curtius lib. ix ſemel, iterúmque: Græcorũ verò longè plurimi: in quibus, Plutarchus in Alexandro, & Themiſtocle: itẽ Athenæus, cùm alibi, tum lib. xii; ubi eum citat ἐν τετάρτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον.

ξανδρον. Adhæc Ælianus lib. VII hiſt. animal. cap. II. Et his antiquior Strabo lib. v: ubi de Indico ſale quiddam ex eo refert. Et ante omnes Diodorus Siculus lib. II; qui cum Alexandro M. in Aſiam trajeciſſe, non obſcurè indicat. E Latinis non ignotus eſt vel Ciceroni in Bruto, vel Gellio lib. IV cap. XI. Plinius quoque lib. VI cap. XIII ab eo proditum ait, mare Caſpium, ſive Hircanum, non minus eſſe, quàm pontum Euxinum. Etiam ex Plinio colligunt, ſcripſiſſe librum ad Nicodorum Archontem. Sed, qui ſedulò conſideret ejus verba, cognoſcet, non hoc dicere, Clitarchum Nicodoro, ſed Theophraſtum illi, ſcripſiſſe. Verba enim Plinij ſunt iſta lib. III cap. V: *Theophraſtus, qui primus externorum aliqua de Romanis diligentiùs ſcripſit, (nam Theopompus, ante quem nemo mentionem habuit, urbem duntaxat à Gallis captam dixit: Clitarchus, ab eo proximus, legationem tantùm ad Alexandrum miſſam) hic jam, pluſquam & famâ, Circeiorum inſulæ menſuram poſuit ſtadia octoginta, in eo volumine, quod ſcripſit Nicodoro Athenienſium magiſtratui; qui fuit Vrbis noſtræ quadringenteſimo ſexageſimo anno.* Præterea (quod jam ad ipſum pertinet Plinium) metuo, ne memoria illum fugerit; quandò anno Urbis CCCCLX, Athenis ait magiſtratum, ſive ἄρχοντα, fuiſſe Nicodorum. Nam is ἄρχων erat anno quarto Olympiadis CXVII: ut ex Dionyſii Halicarnaſſenſis Dinarcho, atque alijs, conſtat. Qui annus eſt ab Alexandri exceſſu quinctuſdecimus. Atqui annus Romæ conditæ CCCCLX incidit in Olympiadem CXXI: cujus anno ſecundo ἄρχων erat Nicoſtratus. Num igitur putabimus, à Plinio Nicodorum, & Nicoſtratum, confundi? an veriſimilius eſt, pauxillum eſſe peccatum in annis Urbis? ut ſi dicamus; ad an. CCCCLX, tres quatuorve annos adjici oportere? præſertim, quando notum eſt, Romanos in annis Urbis computandis uno, alteroque anno, imò aliquos etiã triennio, atq; adeo quadriennio, variâſſe. Ad Clitarchum redeo. Ciceronis de hoc ſcriptore judicium ejuſmodi eſt, in primo de Legibus: *Siſenna omnes adhuc noſtros ſcriptores facilè ſuperavit: is tamen in hiſtoria puerile quiddam conſectatur; ut unum Clitarchum, neque quemquam præterea, de Græcis legiſſe videatur; eum tamen velle duntaxat imitari; quem ſi aſſequi poſſet, aliquantum ab optimo tamen abeſſet.* Quinctilianus de eodem lib. X. cap. I: *Clitarchi probatur ingenium, fides infamatur.* Græci Critici incidiſſe obſervant in ſtylum, qui ἄχαρις, ſive invenuſtus, vocatur. Uti Demetrius lib. περὶ ἑρμηνείας; ubi eum ridet, quòd cùm de apis genere ſermo eſſet, locutus ſit tanquam de bove fero, vel apro Erymanthio. Verba

Clitar-

Clitarchi erant: καταγνέμεται [a] μὲν τὴν ὀρεινὴν, εἰσίπταται δὲ εἰς τὰς κοίλας δρῦς. Propterea Longino, libello περὶ ὕψους, dicitur φλοιώδης ἀνὴρ, καὶ φυσῶν: hoc eſt, corticeus, ſive, ut Horatius [b] loquitur, *cortice levior*, planéque ventoſus, ac turgidus. Tzetzes Chil. V, 21 Hiſt. [c] recitat verba Clitarchi hoc pacto: Νέμεται μὲν τὴν ὀρεινὴν, ἵπταται δρῦς τὰς κοίλας. Ac meminit quoque ejus rei Chil. X, 2. Hiſt. CCCLXXXVI. Interpres ejus Paullus Laciſcus utrobique putat iſta dici de teredine: ſed fallitur. Nam τενθρηδὼν, de qua loquitur Clitarchus, eſt ζῶον [c] μελίσσῃ ἐοικός: imò eſt ζῶον μελισσοποιὸν [d], ut Nicandri ſcholiaſtes cenſet in Alexipharmaca; quod aliqui, ut idem ait, βέμβικα appellant. Sed de iſto in Oratoriis etiam diximus lib. VI, cap. VII, ſect. X.

Itidem, qui res geſtas Alexandri ſcripſere, Clitum inter ejus comites referunt: uti & facit Valerius Maximus. Κλειτὸς ὁ Ἀριστοτελικὸς dicitur Athenæo lib. XII; ubi ejus libri de Mileto meminit, atque ex eo quædam refert de luxu Polycratis Samii. Apud eundem Athenæum legas lib. XIV: Κλύτος † ὁ Μιλήσιος Ἀριστοτέλους μαθητὴς, ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Μιλήτου. Vbi Κλειτὸς legendum; ut eſt libro XII.

Alexandrum quoque comitabatur Anaximenes Lampſacenus ſenior, Ariſtoclis filius, Diogenis Cynici [e] diſcipulus. Cui, ut à juniori diſtinguatur, rhetoris cognomentum ferè addi ſolet. Eum quoque ſignat Dionyſius Halicarn. epiſt. ad Ammæum; ubi cum Iſocrate, & Alcidamante, reponitur inter τῶν παραγγελμάτων [f] τεχνικῶν συγγραφεῖς, καὶ ἀγωνιστὰς λόγων ῥητορικῶν. Item Fabius lib. III cap. V: *Anaximenes judicialem, & concionalem, generales partes eſſe voluit.* Non diſplicet verò conjectura Petri Victorij [g]; qui hujus Anaximenis eſſe exiſtimat libros Rhetoricorum ad Alexandrum, Ariſtoteli vulgò tributos. Quibus argumentis impulſi ita judicemus, nihil attinet hoc loco referre. Qui volet, Victorium ipſum adeat, præfatione in genuina Ariſtotelis Rhetorica. Atque idem ſenſit Franciſcus Robortelius. Item Petrus Nunneſius notis * in Phrynichum. Rhetor hic etiam ſcripſit de rebus geſtis Alexandri: ut ex Diogene Laërtio conſtat; ubi diſertim dicitur, juniorem Anaximenem fuiſſe natum ex ſorore Anaximenis Lampſaceni τοῦ ῥήτορος [h], τοῦ τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις γεγραφότος. Vt omnino, aut perperam hunc locum verterit interpres; aut alios ſit codices ſecutus. Anaximenem ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον citat Harpocration in Ἀλκίμαχος. Quod ſi ſenioris Anaximenis ſint res geſtæ Alexan-

[a] *Depaſcitur montana loca, atque involat in cavas quercus.*
[b] *Od. 9 lib. 3.*
[c] *Animal api ſimile.*
[d] *Animal mel fundens.*
† *Clitus Mileſius, Ariſtotelis diſcipulus, in primo de Mileto.*
[e] *Suid.*
[f] *Eos, qui de artis præceptis ſcripſerunt, & cauſſas egerunt.*
[g] *Cum alibi, tum lib. 14 Var. Lect. cap. 11.*
* *Pag. 56.*
[h] *Oratoris eius, qui Alexandri geſta conſcripſit.*

dri: ejuſdem quoque erunt res geſtæ Philippi, & de antiquitatibus Græciæ liber. Nam eidem Anaximeni tribuit hæc Pauſanias Eliac. lib. II: ubi ſic ſcribit: Ἐνταῦθα[a] καὶ Ἀναξιμένους οἶδα εἰκόνα ἀνδρῶν, ὃς τὰ ἐν Ἕλλησιν ἀρχαῖα, καὶ ὅσα Φίλιππος ὁ Ἀμύντου, καὶ ὕστερον Ἀλέξανδρος, εἰργάσαντο, συνέγραψεν ὁμοίως ἅπαντα. Philippicorum Anaximenis Euſtrathius meminit in Ariſtotelis lib. III cap. VIII; & Harpocration in Ἀλόννησος; ubi eum citat ἐν τετάρτῳ Φιλιππικῶν, item in Καβύλη, ubi octavum ejus operis laudat, & in Μάστειρα. Sed quæ Pauſanias vocat τὰ ἐν Ἕλλησιν ἀρχαῖα, hæc ipſe inſcripſerat πρώτας ἱστορίας, ut optimè doctiſſimus Meurſius colligebat ex iſtis verbis Athenæi lib. VI, Ἀναξιμένης ὁ Λαμψακηνὸς ἐν ταῖς Πρώταις ἐπιγραφομέναις ἱστορίαις. Nam quid aliud ſint Hiſtoriæ primæ, quàm antiquiſſimæ, ſive de vetuſtiſſimis rebus Græcorum? Sed & ſingulo numero Πρώτην τῶν Ἑλληνικῶν dixere: quo non primus rerum Græcanicarum liber intelligi debet; ſed πρώτη ἱστορία[b]. Ita vocat Harpocration in Ἀμφικτύονες. Item Diodorus Siculus lib. XV; ubi & operis ejus argumentum adfert his verbis: Ἀναξιμένης ὁ Λαμψακηνὸς τὴν πρώτην τῶν Ἑλληνικῶν ἀνέγραψεν, ἀρξάμενος ἀπὸ θεογονίας, καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου γένους τῶν ἀνθρώπων· κατέστροφε δ' εἰς τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην, καὶ τὴν Ἐπαμινώνδου τελευτήν. περιέλαβε δὲ πάσας σχεδὸν τάς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων πράξεις ἐν βίβλοις δώδεκα. *Anaximenes Lampſacenus primam* (non *primus*, ut vertit interpres) *rerum Græcarum hiſtoriam deſcripſit: eámque à Deorum ortu, & generis humani primordiis, exorſus, ad prælium apud Mantineam commiſſum, & Epaminondæ mortem, deducit, univerſas prope Græcorum, & Barbarorum res, duodecim voluminibus complexus.* Satis conſtat, prœlium illud ad Mantineam, in quo Epaminondas occubuit, incidere in annum ſecundum Olympiadis CIV. Inde verò anni ſunt XXXIII uſque ad pugnam, quæ ad Arbelam commiſſa cum Dario fuit. Quo tempore imprimis florebat Anaximenes. Nam habere eum ſecum ſolet Alexander in bellis, penè haut ſecus ac Cyneam Pyrrhus, Epirotarum rex. Et memorabilis eſt hiſtoria, quæ ad tempora hæc pertinet. Junxerant Lampſaceni ſe Dario: ac propterea iis atrocia quæque Alexander fuerat comminatus. Eo territi Lampſaceni Anaximenem, civem ſuum, ad Alexandrum miſerunt deprecatum. Rex, ut cognovit, cur Anaximenes adveniſſet, verbis conceptis juravit, nihil eorum, quæ orator ille poſtulaturus eſſet, exoraturum. Tum Anaximenes dolo pulcherrimo regem circumvênit. Popoſcit à rege, ut Lampſacenos cives, eorumque uxores, & liberos, ſub corona ven-

a *Ibidem & Anaximenis ſtatuam memini me reperire; qui res priſcas Græcorũ, quaſque Philippus Amyntæ filius, & poſtea Alexander, geſſerint, omnes ſimul cõſcripſit.*

b *Prima hiſtoria.*

venderēt, templa incenderet, urbem ſolo æquaret. Ita Alexander, cùm jurejurando ſe conſtringi videret, Lampſacenis pepercit etiam invitus. Auctor Pauſanias, & ex eo Suidas. Ex quorum utroque etiam cognoſcimus, Anaximenem magnas geſſiſſe inimicitias cum Theopompo hiſtorico, atque invidioſè admodum ſeſe de eo vindicaſſe. Scripſit enim librum ad Athenienſes, item συγγραφὴν λοίδορον a ad Lacedæmonios, & Thebanos. In his Theopompi dictionem egregiè expreſſerat, etiam nomen eius inſcripſerat, ut eius eſſe ab omnibus crederentur. Quo peſſimo artificio magnum in odium adduxit Theopompum per univerſam penè Græciam. Cùm verò exquiſitam illam Theopompi dictionem potuerit exprimere, quando vellet: ſatis liquet, quantum valuerit dicendo. Interim, uti in Theopompo, ac Ephoro quoque; ita etiam in hiſtorico hoc, damnantur orationes prolixæ, ubi illæ locum non habent. Qua de re ſic egregiè Plutarchus, libro eo, quem πολιτικὰ παραγγέλματα b inſcripſit: Καθόλου δὲ ὁ μὲν ὄγκος, καὶ τὸ μέγεθος, τῷ πολιτικῷ μᾶλλον ἁρμόττει. παράδειγμα δὲ οἵ τε Φιλιππικοὶ, καὶ τῶν Θουκυδίδου δημηγοριῶν ἡ Σθενελαΐδα τοῦ Ἐφόρου, καὶ Ἀρχιδάμου τοῦ βασιλέως ἐν Πλαταιαῖς, καὶ Περικλέους ἡ μετὰ τὸν λοιμόν. Ἐπὶ δὲ τῶν Ἐφόρου, καὶ Θεοπόμπου, καὶ Ἀναξιμένους ῥητορειῶν, καὶ περιόδων, ἃς περαίνουσιν ἐξοπλίσαντες τὰ στρατεύματα καὶ παρατάξαντες, ἔστιν εἰπεῖν,

Οὐδεὶς σιδήρου ταῦτα μωραίνει πέλας.

Hoc eſt, *Et, ut ſemel dixerim, gravitas & amplitudo orationis iis, qui reip. præſunt, maximè convenit. Huic rei exemplo ſint orationes Philippicæ, atque ex Thucydidis concionibus illa, quam Sthenelaidas Ephorus, quámque Archidamus rex Plataeis habuit, quámve Pericles poſt peſtilentiæ cladem habuit ad populum. At verò de Ephori, Theopompi, Anaximenis orationibus, quibus copias armant, & inſtructas in aciem ducunt, hoc dicere poſſis:*

Præſente ferro nemo tantum deſipit.

Alexandri etiam in comitatu fuit Oneſicritus: qui ab rege eo ad Indiæ ſophiſtas (quorum alii Brachmanes, alii Germanes, dicuntur) miſſus fuit: atque ex iis etiam collocutus eſt cum Calano, nobili philoſopho; qui poſtea in Perſiam uſque Alexandrum eſt ſecutus, ac ſpectantibus Macedonibus, & Perſis, ſpontaneo ultimum diem vivicomburio clauſit. Auctor Strabo lib. xv; quo perſequitur res Indicas. Meminere Oneſicriti præter Strabonem, qui multa imprimis ex eo refert, etiam Plutarchus in Alexandro, (ubi & legas, fuiſſe philoſophum ex Diogenis Cynici contubernio)

a *Maledicum opus.*

b *Civilia præcepta.*

nio) & Agellius lib. IX. cap. IV. Curtij de eo verba mox adferam. Adhæc ita Lucianus de Longævis; ὁ Ὀνησίκριτος ἃ, ὁ τὰ περὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας. Item Ælianus lib. XVI de animalibus cap. XXXIX. ubi vocatur Ὀνησίκριτος ὁ Ἀστυπαλαιεύς. Nempe ab Ægei maris inſula Aſtupalæa, cujus meminere Strabo, Ptolomæus, alii. Mentionem quoque Oneſicrati idem Ælianus facit lib. XVII eiuſdem operis cap. VI. Item Ioannes Tzetzes Chil. III. Hiſt. CXIII. Et, qui antiquâ magis fide eſt, Arrianus lib. VI de Expeditione Alex. ubi hæc legas: Τῆς δὲ αὐτοῦ νεὼς κυβερνήτης Ὀνησίκριτος, ὃς ἐν τῇ ξυγγραφῇ, ἥντινα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ξυνέγραψε, καὶ τοῦτο ἐψεύσατο, ναύαρχον ἑαυτὸν εἶναι γράψας, κυβερνήτην ὄντα. Sed non in eo ſolo Oneſicratus fefellit. Nam in multis fides eius ſuſpecta erat: minùs tamen, quàm Daimachi Platæenſis, ut dicam cap. XII. Neque vulgaris navis gubernator fuit; ſed regiæ. quod ipſe Arrianus agnoſcit lib. VII; ubi vocatur κυβερνήτης ὁ τῆς νεὼς τῆς βασιλικῆς. De ſtylo eius ita cenſet Suidas, Xenophontem ſibi imitandum propoſuiſſe; ſed elegantiam eius aſſequi minimè potuiſſe.

a Oneſicratus, qui res Alexandri conſcripſit.

b Navis (Alexandri) gubernator fuit Oneſicratus; qui in hiſtoria ſua de Alexandro hoc quoque mentitus eſt, fuiſſe ſe claſſis præfectũ, qui tantũ fuerit gubernator navis

c Regiæ navis gubernator.

Nearchus quoque, Suida teſte, cum Alexandro militavit, déque eo hiſtoriam ſcripſit. Ex ea multa quoque adducit Strabo eodem libro XV. Meminit & idem Suidas in Ἀλέξανδρος. Planè verò hunc eſſe Nearchum illum cenſeo, cui, poſt Alexandri obitum, Lyciæ & Pamphyliæ præfectura obtigit; ut ſcribit Juſtinus lib. XIII. Nec de eo dubitare nos patitur Arrianus in libris de expeditione Alexandri. Nam lib. V. legas, ὁ ἐκπεριπλεύσας δὲ τῆς μεγάλης θαλάσσης τὸ κατ' Ἰνδοὺς Νέαρχος. Libro etiam VII narrat, ut Alexander Nearchum hunc, poſtquam Suſa pervenerat, coronârit, quòd claſſem ex Indorum regione in Oceanum duxiſſet. Sed imprimis vide, quæ ex Nearcho hoc variis in locis refert idem Arrianus libro rerum Indicarum: item quæ de eo narrat Strabo lib. II, XI, & XVI; & Plutarchus in Alexandro. Meminit quoque Curtius lib. IX: *Nearcho, atque Oneſicrato, nauticæ rei peritis, imperavit* (Alexander,) *ut validiſſimas navium deducerent in Oceanum; progreſſique, quoad tutò poſſent, naturam maris noſcerent: vel eodem amne, vel Euphrate, ſubire eos poſſe, cùm reverti ad ſe vellent.*

d Nearchus, qui Oceanũ Indicum pernavigavit.

Summa verò dignitas non patitur, ut prætereamus Ptolemæum Lagi, primum eius nominis Ægypti regem; qui & ipſe Alexandri magni, ſub quo militârat, res geſtas perſcripſit. Curtius lib. IX: *Ptolemæum, qui poſtea regnavit, huic* (Alexandri in Oxydracarum oppido) *pugnæ adfuiſſe, auctor eſt Clitarchus, & Timagenes. Sed*

ipſe,

ipſe, ſcilicet gloria ſua refragatus, abfuiſſe ſe, miſſum in expeditionem, memoriæ tradidit. Arrianus præfatione hiſtor. de Expeditione Alexandri: Πτολεμαῖος [a] ὁ Λάγου, καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβούλου, ὅσα μὲν ταὐτὰ ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φιλίππου ξυνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ ὡς πάντη ἀληθῆ ἀναγράφω. Cur verò non temere Ptolomæo fides debeat derogari, cauſſam hanc adfert ſatis gravem, quòd non ſolùm ſub Alexandro militârit; ſed etiam rex fuerit, cùm iſta ſcriberet: in quo turpius mendacium foret, quàm alio quoquam. Ptolomæi hiſtoriam laudat quoq; Plinius in hiſtoria natutali lib. XII, & XIII. Meminit & Plutarchus, in vita Alexandri; ubi inter eos, qui illud de Amazonis ad Alexandrum acceſſu commentum eſſe aſſerunt, prӕter Ariſtobuli, Duridis, & aliorũ, etiã mentio fit hujus Ptolomӕi.

a Ptolomæus Lagi filius, & Ariſtobulus Ariſtobuli filius, quæ ambo quidē de Alexandro commemorāt, hæc ego, tanquam veriſſima, conſcribam.

Nec ex ducibus Alexandri ſolus ille Lagi filius; ſed etiam Antipater hiſtoriam ſcripſit; ut ex Suida diſcimus. Iolai, ſive Iuli filius fuit, diſcipulus Ariſtotelis; ut idem auctor eſt: unde & ſuperiori capite inter Ariſtotelis diſcipulos potuerat reponi. Sed malui hoc loco referre; quia, ſi vitæ genus ſpectes, propiùs multò ad Alexandrum, quàm Ariſtotelem, acceſſit. Nam &, vivo Alexandro, inter duces eius fuit, & poſt illius obitum; non quidem Macedoniæ factus rex; ſed tamen, cùm penes Aridæum, fratrem Alexandri, ſolùm imperii titulus foret, ipſe omnem imperii curam ſuſtinuit: moriens quoque ita tutorem Aridæi fecit Polyſperchonta, ut tamen potentiâ proximus ab eo eſſet filius ſuus Caſſander: qui, cùm Polyſperchontis ignaviam exoſa eſſet Græcia, facilè imperium occupavit, ac Olympiadem, Alexandri matrem, cùm conſiliis ſuis obſtaret, interemit. Tradidit Antipater, Suida teſte, res à Perdicca in Illyriis geſtas. Epiſtolarum etiã libros duos reliquit.

Suſpicor autem, ſed tantùm ſuſpicor, etiam in comitatu Alexandri fuiſſe Archelaum τὸν [b] χωρογράφον τῆς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου πατηθείσης γῆς: ut Laërtius eum vocat. Cenſeo, eundem eſſe, cujus Euboica citat Harpocration. Uti & illum, cujus librum de fluviis celebrat Stobæus ſermone de moribus. Nam cùm utrumque argumentum ſit χωρογραφικόν, unius eſſe ſcriptoris eſt veriſimile: ut cauſſa non ſit, cur apud Harpocrationem pro *Archelao* legamus *Archemachum*; quod doctiſſimus Mauſacus malebat.

b Qui omnem ab Alexandro peragratā terram deſcripſit.

Strattis quoque Olynthius, niſi conjectura fallit, & tum vixit, & inter Alexandri comites fuit. Scripſit de diurnis Alexandri actis libros V, de fluviis, fontibus, & lacubus, item de obitu Alexandri. Auctor Suidas.

Diſpiciendum, an non & temporibus iiſdem floruerint Eumenes Cardianus, & Diodotus Erythræus; quos ſimiliter Alexandri ephemeridas feciſſe, Athenæus dicit lib. x. Ephemeridum Cardiani mentio etiam fit ab Æliano lib. III cap. XXIII. Item Dorotheus; cujus ſextum de rebus Alexandri advocat initio lib. VII idem Athenæus. Nec alius ab eo videtur, qui Aſcalonita ab eo vocatur lib. XIV. Item Chares Mitylenæus; qui & ipſe de rebus ab Alexandro geſtis opus condidit. Citatur ab Athenæo lib. I, III, V, X, XI, XII, & XIII. Item Plutarcho in vita Alexandri. Ubi Ἰσάγγελος vocatur. Item Gellio lib. V. cap. II.

Scripſit quoque res geſtas Alexandri Ariſtus. Uti & Aſclepiades. Arrianus lib. VII de exped. Alex. Ἄριστος δὲ, καὶ Ἀσκληπιάδης, τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγραψάντων, καὶ Ῥωμαίους λέγουσι ὅτι ἐπρέσβευσαν. Ariſtus iſte Salaminus fuit; ut præter Athenæum teſtatur Clemens Alexandr. ἐν Προτρεπτικῷ. Τί με δεῖ καταλέγειν Ἀλέξαρχον; γραμματικὸς οὗτος τὴν ἐπιστήμην γεγονὼς, ὡς ἱστορεῖ Ἄριστος ὁ Σαλαμίνιος, αὑτὸν κατεσχημάτιζεν εἰς ἥλιον. Itémque iſtis antiquior Ariſtus iſte Salaminius fuit; ut indicat Strabo lib. XIV in deſcriptione Cypri: Μετὰ δὲ ταύτας ἡ Σαλαμὶς, ὅθεν ἦν Ἄριστος ὁ συγγραφεύς. De ætate verò nihil prodit. Et nimis ſit imbecille, ex eo, quòd Alexandri res geſtas vel ille, vel alius, perſcripſit, de tempore certi quid ſtatuere velle, cùm, tantò pòſt, Curtium, & Arrianum, idem tractâſſe argumentum videamus. Saltem Aſclepiades multò recentior eſt, ſi eſt Myrleanus ille, de quo poſtea dicemus. Imò & Ariſtus; ſi ſit ille Ciceronis æqualis, ac Bruti magiſter: de quo ſic ſcribit Cicero in Bruto: *Nam quid te exercuit Pammenes*, (Brutum alloquitur) *vir longè eloquentiſſimus Græciæ? quid illa vetus Academia, atque ejus hæres Ariſtus, hoſpes & familiaris meus?* Unde, philoſophum veteris Academiæ fuiſſe, diſcimus. Sed hoc, quo minùs hiſtoriam condere potuerit, nihil impedit.

Ex his verò liquet, cur neque de Iaſone certi quicquam ſtatuere auſimus, cujus tertium librum περὶ τῶν Ἀλεξάνδρου ἱερῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ *d* citat Athenæus lib. XIV. Etiam vitam Græciæ ſcripſit; cujus Stephanus meminit *e* his verbis: Ἰάσων *f* ὁ τὸν Ἑλλάδος βίον γράψας ἐν τέσσαρσι βιβλίοις. De Menæchmo Sicyonio, qui & ipſe res geſtas Alexandri ſcripſit, paullò pòſt agemus.

a *Ariſtus autem, & Aſclepiades, ex iis, qui de Alexandri rebus geſtis ſcripſerunt, dicunt, Romanos etiam legatos miſiſſe.*

b *Quid verò opus, me dicere Alexarchum hic tum grammaticus foret, ut Ariſtus Salaminus refert, ſeſe transformabat in ſolem.*

c *Eſt poſt has Salamis, patria Ariſti hiſtorici.*

d *De ſacrificiis Alexādri in Alexandria.*

e *In* Ἀλεξανδρείᾳ.

f *Iaſon, qui vitā Græciæ ſcripſit libros quatuor.*

CAP.

CAP. XI.

Hieronymus Phœnix, vel potiùs Ægyptius. Tertulliani error. Hieronymus Cardianus. Lapſus Æmylij Porti. Ἐπίγονοι τῶν ἐπὶ Θήβαις. Ἐπίγονοι Ἀλεξάνδρου, qui & Διάδοχοι. Menæchmus Sicyonius. Anaximenes Lampſacenus junior. Ejus ſcripta. Stratonis, & Nicoclis, de mollitia certamen. Nicoclis miſera mors. Demochares à Timæo accuſatus, à Polybio defenſus. Ejus in hiſtoria ſtylus cujuſmodi. Callias Syracuſanus. Subleſta illius in hiſtoria fides. Callias Athenienſis. Callias Mitylenæus. Megaſthenes. Ejus ad Indos iter. Fœdus impoſtoris Annij error, qui nec verum hiſtorici hujus nomen cognitum habuit. Idomeneus. Euhemeri ætas, peregrinatio, patria, hiſtoria ex inſcriptionibus contexta, & ab Ennio verſa, item ἀθεότης. Zenodoti tres.

VIdimus de iis, qui vel Ariſtotelem in ſchola docentem audierunt, vel Alexandrum in Aſia ſunt ſecuti, vel etiam utrumque horum præſtiterunt. Dicemus nunc de aliis hiſtoriæ ſcriptoribus, de quibus fortaſſe nec hoc, nec illud, verè aſſeri poſſit; ſed quos tamen conſtet eâdem vixiſſe ætate. Qualis fuit Hieronymus is, qui Syriæ terræ præfectus fuit; ſive ab rege Antiocho; ut Græca habent Flavij Ioſephi verba; ſive à rege Antigono; ut eſt apud Rufinum, & Gelenium, Ioſephi interpretes. Si prius placet, ſignabitur Antiochus Σωτὴρ, ſecundus Syro-Macedonum Rex. Sed omnino hiſtoriæ magis eſt conſentaneum, Hieronymum fuiſſe Syriæ præfectum ab Antigono Aſiæ rege; nempe quandò is, Eumene devicto, in Babyloniam venit, ac, poſt Seleuci Nicatoris ad Ptolomæum Philadelphum fugam, Demetrium filium in Syria reliquit. Quod Olympiade accidit CXVI. Hanc poſteriorem ſententiam firmat Lucianus libro de Longævis: ubi Hieronymus ille cum Antigono dicitur militâſſe. Verba ejus ſunt: Ἀντίγονος δ' ὁ Φιλίππου ὁ μονόφθαλμος, βασιλεύων Μακεδόνων, περὶ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ, καὶ Λυσιμάχῳ, τραύμασι πολλοῖς περιπεσὼν, ἐτελεύτησεν, ἐτῶν ἑνὸς καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συστρατευόμενος αὐτῷ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. *Antigonus unoculus, Philippi filius, Macedonum rex, in Phrygia cum Seleuco, &*

Lyſi-

Lyſimacho confligens, multis acceptis vulneribus collapſus, vitam finivit, annorum cùm eſſet octoginta & unius: ſicut refert Hieronymus, qui cum eo militavit. Itaque non Rufinus ex Ioſepho; ſed Græca ex interprete Rufino corrigi debent. Aliquot autem annos poſt hanc Antigoni cædem ſuperfuiſſe Hieronymum, colligo ex eodem Luciano. Nam continuò ſubjungit, ab eodem Hieronymo tradi, Lyſimachum, cùm in prœlio caderet, octogenarium fuiſſe. At occubuit Lyſimachus anno quarto Olympiadis CXXIII, annis poſt Antigoni cædem decem & ſeptem. Imò & multò pòſt ſuperfuiſſe, oſtendunt hæc Luciani verba eopſe libello: Ἱερώνυμος δὲ ὁ ἐν πολέμοις γενόμενος, καὶ πολλοὺς καμάτους ὑπομείνας, καὶ τραύματα, ἔζησεν ἔτη τέσσαρα καὶ ἑκατόν. Nam eundem Hieronymum ſignari, argumento eſt, quòd, cùm de hiſtoricis longævis ſe acturum dixiſſet, eum ſecundo refert loco. Dicat quiſpiam, fuiſſe & Hieronymum Rhodium, qui hiſtoriam reliquit. Ita eſt. Sed, quod Hieronymum hunc in bellis verſatum dicit, oſtendit, eumpſe ſignari, quem antea dixerat cum Antigono militâſſe. Vix dubium verò, quin hunc ipſum Hieronymum ſignârit Tertullianus in Apologetico cap. XIX: ubi conjunguntur Manethon, ſive Manethos Ægyptius, Beroſus Chaldæus, Hieronymus Phœnix Tyri rex, Ptolomæus Mendeſius, atque alii; quos à Ioſepho Iudæo partim probari ait, partim refelli. Nam Hieronymus iſte, quem Flavius Ioſephus inter alios gentium ſcriptores in primo contra Apionem laudat, nec non libro primo Ἀρχαιολογίας, uti & interpres ejus cap. VIII, Phœniciæ, Syriæque præfectus fuit, & de rebus Phœniciis ſcripſit. Atque hoc fecit, ut cum μνημονικῷ ἁμαρτήματι † confunderet Tertullianus cum Hiromo, Tyri rege, cui Salomo fuit familiaris. Εἴρωμον etiam Menander Epheſius apud Ioſephum primo contra Apionem * vocat: ac ſæpiùs ſic ipſe nominat Ioſephus. At ſanè multum diſtat inter Phœniciæ regem, & ejus terræ præfectum: ille domo Phœnix, hic Ægyptius fuit. Nam Ægyptium diſertim vocat lib. I Antiquit. Iudaic. & ex eo Freculphus Tomi prioris lib. I cap. XXV. Ubi uterque illum in libris, quos de Phœnicum rebus ſcripſit, meminiſſe ait diluvij univerſalis. Magnum etiam intervallum eſt inter amborum tempora. Hiromus, rex Phœniciæ, vixit annis amplius ducentis ante primam Olympiada. At Hieronymus, Phœniciarum rerum ſcriptor, floruit circa Olympiadem CXX; ut inde cognoſcitur, quòd, Ioſepho *b* teſte, æqualis fuerit Hecatæo; qui ſine dubio eſt Hecatæus Abderita. Hic enim Iudæis notior, quia de

a *Hieronymus verò in bellis verſatus, ac non paucis laboribus, & vulneribus affectus, vixit ad annum quartum & centeſimum.*

† *Memoria lapſu.*

* *P. 924. edit. Froben.*

b *Lib. I. contra Apionē.*

de Judæis librum ſcripſerat; ut ſuprà diximus. Fuit igitur Hieronymus hic æqualis Hieronymo Rhodio, Ariſtotelis diſcipulo, de quo antè dictum. Ab utroque verò hoc Hieronymo, & Rhodio, inquam, & Ægyptio, diverſus eſt Hieronymus Cardianus. Nam *Cardia* eſt Thraciæ Cherſoneſi civitas; ut præter Suidam etiam Plutarchus in Eumene, & Stephanus, ſive Hermolaus Byzantius, in καρδία, teſtantur. Ptolomæo *Cardiapolis* vocatur. Hujus Cardiani non ignobile inter hiſtoricos nomen eſt. Scripſit autem de rebus geſtis Alexandri; quemadmodum eſt apud Suidam. Itaque hunc Hieronymum intelligi puto ab Appiano in Mithridaticis: ubi, poſtquam de rebus Bithyniæ egiſſet, ad Cappadocas accedit; atque ex Hieronymo refert, Alexandrum, cùm adverſus Darium proficiſceretur, has gentes reliquiſſe intactas; ingreſſumque aliam viam maritimam, per Pamphyliam, & Ciliciam. Nec de Alexandro ſolùm, ſed illis etiam Hierònymus egit, qui Alexandro ſucceſſerunt. Siquidem Dionyſius præfatione hiſtorici operis citat eum ἐν τῇ περὶ τῶν ἐπιγόνων πραγματείᾳ. Quod Lapus vertit, *de ſucceſſione heroicorum principum:* ſanè ineptè, cum vel transferri debeat, *de partiariis regni Alexandri*; ut placuit Joſepho Scaligero in animadverſionibus ad Euſebium: vel potiùs, *de poſteris eorum, qui Alexandri regnum diviſerunt*. Hos enim Græci ἐπιγόνους appellant. Quod neque animadvertit doctiſſimus vir, Æmilius Portus *a*, qui hîc agi putavit de ſeptem ducum ad Thebas cæſorum filiis, quos ἐπιγόνους vocari, indicat Apollodorus lib. III his verbis: Μετὰ δὲ ἔτη δέκα, οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες κληθέντες Ἐπίγονοι, στρατεύειν ἐπὶ Θήβας προῃροῦντο, τὸν τῶν πατέρων θάνατον τιμωρήσασθαι βουλόμενοι. *Decimo autem poſt anno cæſorum ad Thebas ducum filij, cognomento Epigoni, ac ſi Latinè dicas, poſteri, paternas cædes ulturi, bellum contra Thebanos gerendum ſtatuerunt.* Verùm non intellexit Dionyſius ἐπιγόνους τῶν ἐπὶ Θήβας, ſed ἐπιγόνους Ἀλεξάνδρου. Nam Hieronymum eo opere etiam res Romanas curſim attigiſſe, ibidem teſtatur. Quid autem res Romanæ ad priores ἐπιγόνους, quorum ætate Roma nondum erat? Imò Troia eo tempore adhuc ſtabat. Quare intelligere oportet ἐπιγόνους *b* Alexandri: qui, ſi Scaligerum audimus, etiā διάδοχοι appellantur; ut apud Suidā, cùm Hecatæū Abderitā fuiſſe ait ἐπὶ τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων *c*. Sed omnino malim diſtinguere inter διαδόχους, & ἐπιγόνους, ut illi ſint ſucceſſores Alexandri, & imperij ejus partiarij: at ἐπίγονοι ſint eorum poſteri. Quomodo eidem Suidæ Nymphis Heracleotes dicitur ſcripſiſſe περὶ *d* Ἀλεξάνδρου, καὶ τῶν διαδόχων, καὶ ἐπι-

a *Annotat. in Dion. Halic.*

b *Poſteros.*

c *Sub Alexandri ſucceſſoribus.*

d *De Alexandro, & eius ſucceſſoribus, & illorum poſteris.*

ἐπιγόνων. Perduxerat ille hiſtoriam ſuam uſque Ptolomæum tertium, ut idem Suidas dicit. Ergo inter διαδόχους erit Ptolomæus Lagides: uti & Seleucus Nicator. Inter verò ἐπιγόνους ſit Ptolomæus ſecundus, cognomine Philadelphus, ut quoque Seleuci Nicatoris filius Antiochus Σωτήρ. Quare non dubitamus, quin ultra Ptolomæi Lagi tempora, ultimi τῶν διαδόχων vitam produxerit Hieronymus. Neque enim aliter agere potuiſſet de omnium, qui Alexandri regnum partiti eſſent, ſucceſſoribus. Interim περὶ διαδόχων quoque tractavit. Uti de Lyſimacho, & Antigono. Quod etiam ex Pauſaniæ Atticis conſtat. Ubi, eum in iis, quæ ad Lyſimachum, & alios, pertinent, non optimâ fide uſum eſſe, multaque in Antigoni gratiam prodidiſſe, dicitur. Nec quicquam manifeſtius verbis Diodori Siculi lib. XVIII: qui eum inter legatos Eumenis ad Antiochum fuiſſe narrat. Ἱερώνυμος ὁ τὰς τῶν διαδόχων γεγραφώς. *Hieronymus, qui ſucceſſorum hiſtoriam conſcripſit.* Ac ne alium hunc eſſe putes ab Hieronymo Cardiano, eodem poſtea libro memorat, ut Antigonus Hieronymum hunc ad Eumenem miſerit legatum. Verba ejus ſunt: Ἱερώνυμον τὸν τὰς ἱστορίας γράψαντα μετεπέμψατο, φίλον ὄντα καὶ πολίτην Εὐμένους τοῦ Καρδιανοῦ. *Hieronymum miſit, hiſtoriæ ſcriptorem, Eumenis Cardiani amicum, & civem.* Etiam lib. XIX, cùm de morte Eumenis egiſſet, ſubjicit iſta: Ἀνήχθη δ' ἐν τοῖς τραυματίαις (al. ἑαλωκόσιν) αἰχμάλωτος καὶ ὁ τὰς ἱστορίας συνταξάμενος Ἱερώνυμος ὁ Καρδιανός, ὃς τὸν μὲν ἔμπροσθεν χρόνον ὑπ' Εὐμένους τιμώμενος διετέλεσε, μετὰ δὲ τὸν ἐκείνου θάνατον ὑπ' Ἀντιγόνου ἐτύγχανε φιλανθρωπίας καὶ πίστεως. *Inter ſaucios tunc etiam Hieronymus Cardianus, hiſtoriarum ſcriptor, captivus fuerat abductus. Qui per antegreſſum tempus ab Eumene ſemper in precio habitus, poſt interitum ejus, Antigoni etiam humanitatem, fidemque expertus eſt.* Vixerit igitur extremis διαδόχων, & primis ἐπιγόνων b temporibus. Quod etiam inde liquet, quia antiquior ſit Timæo, qui extremis Philadelphi temporibus floruit. Saltem Hieronymum Cardianum ante Timæum Siculum ſcripſiſſe, diſertim teſtatur Diodorus Siculus lib. I Antiquit. Ex hoc opere Lucianus in Longævis refert, Lyſimachum, cùm, in prœlio adverſus Seleucum, occumberet, annorum fuiſſe octoginta: pro quo, *quatuor & LXX*, legere eſt apud Juſtinum lib. ſeptimodecimo.

a *De iis, qui Alexandri regnum ſunt partiti inter ſe.*

b *De illis, qui ſucceſſere iſtis, qui regnum Alexandri M. inter ſe diſtribuerant.*

Atque ex his cognoſcimus etiam, temporibus Ptolomæi primi floruiſſe Μάνεχμον ſive potiùs Μέναιχμον Sicyoniū, filium Alcibij, vel Alcibiadis. Siquidem Suidas eum vixiſſe dicit ἐπὶ τῶν διαδό-

χων

χῶν a. Eſt verò unus ex iis, qui res ab Alexandro geſtas ſcripſere; eodem Suida auctore. Ejuſdem περὶ τεχνιτῶν b librum citat Athenæus lib. II, & XIV: item Σικυωνιακὰ, libro VI. Non dubito autem, quin inde ſit productum fragmentum illud de Adraſto, Sicyoniorum rege, quod ex Menæchmo Sicyonio depromere ſe dicit Pindari ſcholiaſtes in Nem. od. IX. Meminit & ejuſdem, ut cenſeo, Menæchmi in od. II Nem. Μέναιχμος c δὲ ἱστορεῖ, τοὺς ῥαψῳδοὺς, στιχῳδοὺς καλεῖσθαι, διὰ τὸ τοὺς στίχους ῥάβδους λέγεσθαι ὑπό τινων. Fortaſſe eſt ex opere περὶ d τεχνιτῶν. Plinius lib. IV cap. XII tradit ex Menæchmo, Eubœam priùs vocatam Abantiada. Id potiùs ex Sicyoniacis videtur. At alius eſt Menæchmus, cujus ex Πυθικῷ duos oraculi verſus hexametros adducit interpres Pindari in Pythiorum od. IV. item Menæchmus mathematicus, Proclo laudatus lib. III e εἰς τὸ Εὐκλείδου στοιχεῖον. Apud Stephanum in Τηλέφιος, pro Μενέμαιχμος, legi debere Μέναιχμος, jamdiu Xylander obſervavit.

Floruit & iiſdem temporibus Anaximenes Lampſacenus junior, cujus avunculus fuit Anaximenes Lampſacenus ſenior, orator idem, ac hiſtoricus; ut ſuperiùs dictum. Mirum verò, Strabonem in XIII, ubi illuſtres recenſet Lampſacenos, ſenioris tantùm meminiſſe, hoc eſt, Ἀναξιμένους τοῦ ῥήτορος. Præſertim cùm libro proximo ex Anaximene Lampſaceno tradit Mileſiorum colonias. Qui ſanè videtur eſſe Anaximenes hiſtoricus. Saltem apertè diſtinguit Laërtius in Anaximene Mileſio, cùm ait, Γεγόνασι f δὲ καὶ ἄλλοι δύο Λαμψακηνοὶ, ῥήτωρ, καὶ ἱστορικὸς, ὃς ἀδελφῆς υἱὸς ἦν τοῦ ῥήτορος. Ac junior hic etiam intelligendus videtur apud Clementem Alexandrinum lib. VI Στρωμ. & Stephanum in Πασαργάδαι; ubi Anaximenes citatur ἐν μεταλλαγαῖς βασιλέων g. Uti & apud Athenæum lib. XII. Ubi ex eo narrat, ut inter Stratonem, Phœnicum, & Nicoclem, Salaminiorum regem, certamen fuerit, uter eſſet mollior ac effeminatior: utrumque autem violentâ morte periiſſe. Nicocles iſte, ſive Nicocreon, Euagoræ filius, Antigoni partes erat ſecutus. Propterea Ptolomæus Lagides exercitum adverſus eum in Cyprum miſit. Eo cognito, Nicocles laqueo vitam finiit. Exemplum ſecuta eſt uxor; quæ & filias interemit, ac fratribus Nicoclis perſuaſit, ut ſe, igne tectis injecto, comburerent. Accidit hoc Olympiadis CXVI anno primo; anno duodecimo à morte Alexandri M. Unde cognoſcimus, ut ſenior Anaximenes ſub Alexandro claruit: ita hunc, ſororis filium, floruiſſe temporibus Ptolomæi Lagi. Fortaſſe autem & alia

a Sub ſucceſſoribus Alexandri.

b De artificibus.

c Menæchmus refert, rhapſodos dici eos, qui verſus faciunt, propterea quòd verſus à nonnullis ῥάβδοι dicantur.

d De artificibus.

e P. 68.

f Fuere & alij duo Anaximenes Lampſaceni; orator unus, alter hiſtoricus; qui prioris ex ſorore erat natus.

g Libro, qui refert immutationes, ſive mortes regum.

Nam fragmentum ex ejus ſeptima hiſtoria de rebus Siculis adducit Macrobius lib. V Saturnal. cap. XIX. Qua fide verò hiſtoriam hanc de Agathocle, Siciliæ rege, conſignârit, optimè nos docebit Suidas. Ait enim, donis ab Agathocle corruptum, planè omnia ad regis arbitrium ſcripſiſſe; egregieque operam dediſſe, ut largitionem regiam laudibus ejus prædicandis adæquaret. Itaque contrarium planè fecit, ac Timæus; qui, ab eodem Agathocle in exilium ejectus, ut ſe ulciſceretur, præclara multa præteriit, multa etiam injuriâ reprehendit; ut poſtea dicemus. Meminit quoque hujus operis Dionyſius Hal. lib. I Roman. Antiq. Καλλίας [a] ὁ τὰς Ἀγαθοκλέους πράξεις ἀναγράψας. Item Feſtus Pompeius in *Romam*: *Callias*, inquit, *Agathoclis Siculi qui res geſtas conſcripſit.* Ab hoc verò Callia, quem Syracuſanum vocat Suidas, diverſus eſt Callias Athenienſis; qui paullò antè Strattidis ſæculum genitus fuit, & tragœdiam Grammaticam reliquit: quæ cujuſmodi fuerit, docebit Athenæus lib. X. Comœdias quoque fecit, qnarum nomina Suidas recenſet. Eſt & alius Callias, Mitylenæus, quem ἐν τῷ [b] περὶ τῆς παρ' Ἀλκαίῳ λεπάδος citat Athenæus lib. III. Eundem memorat Strabo lib. XIII; ubi inter illuſtres Leſbios referuntur, Ἑλλάνικος [c] Λέσβιος συγγραφεύς, καὶ Καλλίας ὁ τὴν Σαπφὼ καὶ τὸν Ἀλκαῖον ἐξηγησάμενος.

Megaſthenem quoque in hæc tempora refert Strabo lib. I. ut & Clemens Alex. lib. I Στρωματ. ubi ait: Μεγασθένης [d] ὁ συγγραφεύς, ὁ Σελεύκῳ τῷ Νικάτορι συμβεβιωκώς, ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Ἰνδικῶν ὧδε γράφει. Quæ & verba adducit ex eo Euſebius lib. IX præparationis Euangelicæ [e]. Hinc verò ſimul cognoſcimus, eum Indica ſcripſiſſe. Ea cùm conſignaret, apud Indorum reges commorabatur, ut omnia bonâ fide traderet: quemadmodum auctor eſt Plinius lib. VI. cap. XVII, & Solinus cap. XLIX. Cave autem, genuina eſſe putes, quæ ſub hujus nomine edita ſunt ab Annio Viterbienſi. Nam cuncta iſta ab Annio ſunt conficta: qui ne verum quidem hiſtorici nomen ſciebat. Alioqui eum, non *Metaſthenem* vocaſſet, quæ appellatio ne Græca quidem eſt; ſed *Megaſthenem*; ut faciunt Athenæus, Arrianus, Cicero, & veteres omnes. Nempe decepit hominem vetus Rufini tralatio; ubi, librarij vitio, perperam ita ſcriptum erat. Quod ſi germana aliqua Megaſthenis quærimus; adeundus imprimis Strabo lib. XV; ubi is ſcriptor penè omnem facit paginam. Adeò multa ex eo ſe exſcribere profitetur. Etiam ex IV Indicorum libro apud Fl. Ioſephum lib. X Judaicarum Antiquitatum

a Callias Agathoclis rerū geſtarum ſcriptor.

b Libro de Alcai lepade, ſive, ut Gaza appellat, patellâ.

c Hellanicus Leſbius hiſtoricus, & Callias, qui Sapphus, & Alcai verſus interpretatur.

d Megaſthenes hiſtoric⁹, qui vixit cum Seleuco Nicatore, ſcribit ſic in tertio rerum Indicarum.

e P. 241. edit. Rob. St.

tum cap. XI, (Rufino autem XIII) atque iterum in primo contrà Apionem, nobile ejus fragmentum habes; quod Joſephus Scaliger exponit appendice libri de emendatione Temporum. Vide & Ælianum lib. VIII Hiſt. animal. cap. XLI. Fidem ejus in hiſtoriâ Indicâ præter Plinium, de quo dictum antea, etiam probat Arrianus lib. V Expedit. Alex. ubi ille, & Eratoſthenes, vocantur δοκίμω a ἄνδρε. Idem & aliqua ejus citat lib. VII: item rerum Indicarum libro.

a Probati auctores.

Etiam Ptolomæi Lagi temporibus vixit Idomeneus Lampſacenus. Strabo lib. XIII ait, Epicurum eo familiariter uſum eſſe. Item ex decimo Laërtii libro conſtat, fuiſſe auditorem Epicuri, atque uxorem habuiſſe Batidem, ſororem Sandis Lampſaceni; qui & ipſe Epicuri diſcipulus erat. At ſatis ex eodem Laërtio liquet, Epicurum veniſſe Athenas, cùm Ariſtoteles Chalcide ſcholam haberet. Scripſit libros de Socraticis: quorum mentio apud eundem Laërtium in Socrate; ubi legas, Ἰδομενεὺς † ἐν τοῖς περὶ τῶν Σωκρατικῶν: item hiſtoriam Samothraciam, de qua auctor Suidas. Meminere Idomenei hujus Plutarchus in Demoſthene, Pericle, Ariſtide, Phocione, Athenæus lib. XIV, atque alij.

† Idomeneus libro de Socraticis.

Inſuper Euhemerus tum vixit. quippe amicus Caſſandri ejus, qui Antipatri filius, & Macedoniæ rex fuit; ut Euſebius ſcribit lib. II præparat. Euangel. ubi etiam teſtatur, regis hujus poſtulato peregrinatum in oras longinquas, & Oceanum Auſtralem, ejuſque inſulas luſtrâſſe. Sed in Trapezuntio fruſtra ea quæras; cujus tranſlatio nihil aliud continet, quàm Euſebij excerpta multa. Agrigentinum vocat Arnobius lib. IV. Sed Meſſenium facit Plutarchus lib. de Iſide, & Oſiride. Item Lactantius. Cujus hæc verba lib. I cap. XI. *Antiquus auctor Euhemerus, qui fuit ex civitate Meſſana, res geſtas Iovis, & cæterorum, qui dij putantur, collegit; hiſtoriámque contexuit ex titulis, & inſcriptionibus ſacris, quæ in antiquiſſimis templis habebantur; maximéque in ſano Iovis Triphylij; ubi auream columnam poſitam eſſe ab ipſo Iove, titulus indicabat: in quâ columnâ geſta ſua perſcripſit, ut monumentum poſteris eſſet rerum ſuarum. Hanc hiſtoriam & interpretatus eſt Ennius, & ſecutus.* Cicero idem paucis dicit lib. I de nat. Deor. ubi cùm egiſſet de iis, qui in Deorum numerum relati eſſent, *Quæ ratio*, inquit, *maximè tractata eſt ab Euhemero; quem noſter & interpretatus, & ſecutus eſt, præter cæteros, Ennius.* Item Varro lib. I de re Ruſt. cap. XLVIII: *Id apud Ennium ſolùm ſcriptum, ſcio, eſſe in Euhemeri libris verſis.* Inter illos numeratus Euhemerus fuit, qui ἄθεοι dicebantur; teſte, cùm Sexto

Empi-

Empirico, tum etiam Plutarcho lib. de placitis philoſophorum; ubi & Callimachi verſiculos citat, quibus eum propterea perſtrinxit. Ex noſtris quoque Theophilus, Antiochenſis epiſcopus, ſcribit lib. III: τὰ περὶ Εὐημέρου τοῦ ἀθεωτάτου περισσὸν ἡμῖν καὶ λέγειν. πολλὰ γὰρ περὶ θεῶν τολμήσας φθέγξασθαι, ἔσχατον καὶ τὸ ἐξόλου μὴ εἶναι θεοὺς, ἀλλὰ τὰ πάντα αὐτοματισμῷ διοικεῖσθαι βούλεται. *Nam quæ prorſus impius Euemerus commemorat, ea ſupervacaneum reor in medũ adſerre. Cùm enim plurima de diis auſus fuiſſet proponere; poſtremò Deos prorſus è rerum natura tollit, & hoc univerſum caſu & fortuitò, non providentiâ regi, conſitetur.* Etiam meminere Euhemeri, Columella ſemel, iterumque lib. IX de re R. cap. II, & Minucius Felix in Octavio. Vide & Politianum in Miſcellaneis cap. XXXIV. Adhæc Hyginus in poëtico Aſtronomico, & Lactantius lib. I de falſa religione. quorum uterque complura ex ſacra ejus hiſtoria refert. Plinius quoque lib. XXXV cap. XXII inter eos numerat, qui ſcripſerunt de pyramidibus Ægypti. E Græcis itidem mentionem faciunt, Strabo lib. I; ubi eum cum Antiphane Bergæo conjungit, ac utrumque, ut futilem, traducit: Flavius Joſephus lib. I contra Apionem; ubi & Judæorum ait meminiſſe: Ælianus lib. II Var. Hiſt. cap. XXXI; ubi cum Dionyſio Phryge, & ejus farinæ aliis, inter ἀθέους, divinámque negantes providentiam, reponit.

Zenodotus quoque, Philetæ diſcipulus, vixit ſub Ptolomæo primo, ejúſque præfuit bibliothecæ: ſed cauſſæ ſatis non video, cur inter hiſtoricos debeat referri. Nam verſificator quidem, & grammaticus fuit; primúſque Homerum emendare eſt aggreſſus, nobilis criticus; unde Bibaculus *a* in Catonem,

En cor Zenodoti, en iecur Cratetis!

Sed cur hiſtoricum putent aliqui, nondum liquet. Epitomas quidem Zenodoti citat Athenæus lib. X. At hiſtoricas fuiſſe, quis dixerit nobis? Imò ne illud quidem apertum eſt, an hujus ſint Zenodoti. Nam idem Suidas nominat & alterum Zenodotum, Alexandrinum; quem juniorem fuiſſe, inde cognoſcimus, quòd recognovit ea, quæ ab Ariſtarcho damnarentur in Homero. Ariſtarchus verò vixit *b* Olymp. CLVI, tempore Ptolomæi Philometoris. Scripſit Zenodotus *c* iſte adverſus Platonem, De diis, De Homerica conſuetudine, Solutiones Homericarum dubitationum, item in Heſiodi Theogoniam, & alia. Eſt tertius quoque Zenodotus, ſophiſta; qui Hadriani Cæſaris tempore vixit; &, cùm propria quædam ſcripſit; tum Salluſtij hiſtorias vertit Græcè. Niſi is Zenobius

a *Apud Sueton. lib. de Grãmat. illuſtr.*

b *Suid. in* Ariſtarchus.

c *Suid. in Zenod.*

potiùs

potiùs vocatur; ut Suidas nominat. Zenodoti grammatici etiam meminit Ammonius, ſive Herennius Philo, libello de ſimilibus & differentibus vocibus in οὐδὲν: item Stephanus in Δωδώνη. Etiam Arati ſcholiaſtes in verſum XXXIII; ubi vocatur Ζηνόδοτος ὁ Μαλλώτης. Item Zenodotum ἐν ταῖς ἐθνικαῖς λέξεσι citat Galenus in gloſſis.

CAP. XII.

Demetrio Phalereo CLX *ſtatuæ poſitæ ab Athenienſibus. Ejus in Ægyptum fuga. Vbi magno in honore apud Ptolemæum Lagi erat. Sed filio ejus Philadelpho fuit exoſus, quòd auctor patri fuiſſet, ut fratrem ex priori conjuge, Ptolemæum Ceraunum, in imperio præferret. Conciliantur, cùm Hermippus, tum Irenæus, & Anatolius, cum alijs veterum, qui Demetrium dicunt præfuiſſe bibliothecæ Philadelphi, bibliaq́, eo procurante, eſſe Græcè tranſlata. Contrà Scaligeri ſententia rejicitur. Liber Demetrij de archontibus. Dictio illius cujuſmodi. Laërtius refellitur. Lycus Bytheras, Rheginus, Demetrij hujus inſidijs petitus. Pleias poëtarum. Daïmachus Platæenſis. Strabonis de eo judicium, item de Megaſthene, Oneſicrito, Neandro, & Patrocle. Patroclis ætas, & cur à Strabone cæteris rerum Indicarum ſcriptoribus præferatur. Antigoni Caryſtij ætas. Lapſus interpretis Laërtij. Antigoni ſcripta. Hegeſiæ Magneſij ætas. Exclamatio ejus à Plutarcho reprehenſa, quam in Timæo Cicero probavit. Alter Hegeſias, cognomento* Πεισιθάνατος. *Quis primus induxerit Aſiaticum ſtylum. Dictio Hegeſiæ Magneſij à Cicerone damnatur, & Dionyſio Hal. Varronis de eo judicium repudiatur. Timæus Locrus. Timæus Siculus. Ejus ætas, & ſcripta.* Γραοσυλλεκτρία *quis vocatus. Vbi fidem Timæus meritus ſit. Vt in Agathoclis hiſtoria undique malignum erga eum animum prodat. Volaterrani error. Ciceronis de Timæo judicium. item Diodori Siculi. Ti-*

mæi

mæi maledicentia, unde ἐπιτίμαιος dictus. Longini judicium de eodem.

ATque hos omnes, ſi poſtremos rerum Alexandri ſcriptores exceperis, Ptolomæi Lagi, & Seleuci Nicatoris temporibus, floruiſſe, ſatis eſt manifeſtum. Addam iſtis alios, qui illorum quidem vixerint ætate; ſed ulteriùs etiam vitam produxerint. Traditum hoc eſt de Demetrio Phalereo. Fuit hic Theophraſti auditor *a*, ac Athenarum per decennium præfectus; à quibus tot ſtatuis fuit ornatus, quot dies annus habere credebatur; hoc eſt, trecentis, & ſexaginta. M. Varro:

a Cicero in Bruto, Strabo lib. 9, & Laërtius in Demetrij huius vita.

Hic Demetrius aneas tot aptu'ſt,
Quot luces habet annus abſolutus.

Vide & Strabonem lib IX, ac Plinium lib. XXXIV cap. VI. Sed poſt Caſſandri necem, quemadmodum ex Hermippo Laërtius refert, Antigoni metu confugit ad Ptolomæum Lagidam, cognomento Σωτῆρα: atque ibi, cùm magno in honore eſſet, auctor regi fuit, ut liberos, quos ex Eurydice haberet, regni ſucceſſores deſignaret; non filium Beronices, qui poſtea dictus Philadelphus. Sed Σωτὴρ etiam ſuperſtes Philadelphum regni conſortem fecit. Exinde Demetrius Philadelpho ſemper fuit exoſus; qui & eum, mox poſt obitum patris, honore omni privavit, inque carcerem conjecit; ubi aſpidis morſu periit. Hæc ætatem Demetrij liquidò oſtendunt: ſed non ſatis convenire videntur iis, qui, illum ſub Philadelpho præfuiſſe bibliothecæ Alexandrinæ, eoque procurante, biblia ex Hebræo fonte in Græcum ſermonem tranſlata eſſe, tradiderunt. Et tamen ea res magnos etiam viros ex antiquis auctores habet. Equidem, quomodo hæc concilientur, haut facilè dictu puto. Sed in medium adferam, quod maximè ſit veriſimile. Cenſeo, tranſlationem eam fuiſſe inſtitutam, quo tempore cum parente ſuo regnabat Philadelphus. Sanè hoc ſi dicamus, etiam Irenæus, & Clemens Alexandrinus, conciliari poterunt cum alijs veterum. Nam duo iſti tradunt, ſacrum codicem Græcè verſum eſſe tempore Ptolomæi Lagi. At referunt hoc ad Philadelphi tempus, Ariſtæus, Ariſtobulus Judæus, Philo, Joſephus, Tertullianus, Euſebius, Epiphanius, & alij, multi adeò, ut referre eos longum ſit. Nec cauſſa obſcura eſt, cur plerique omnes id Philadelphi potiùs temporibus factum dicant. Nam humaniſſimus ſemper hic erga Judæos fuit: ut, unum conſilij iſtius de Biblijs tranferendis, &

proram, & puppim, fuiſſe, per ſit veriſimile. Et fortaſſe, parente vivo, labor iſte duntaxat cœptus: at, cùm ſolus regnaret Philadelphus, abſolutus demùm fuit. Equidem tale aliquid dicere malim, quàm cum Scaligero, in Animadverſionibus Euſebianis, propter unum Hermippum, (ſive is Smyrnæus, qui ſub Ptolemæo Euergete fuiſſe videtur; ſive Berytius, qui demum Hadriani Cæſaris tempore vixit,) omnibus illis, & Judæis, & Chriſtianis antiquis, derogare fidem, qui, Demetrium Phalereum bibliothecæ Philadelphi præfuiſſe, ſummo conſenſu tradiderunt. Atque hæc cùm ſcripſiſſem, viſum accuratiùs perpendere, quæ apud Euſebium memineram legere lib. VII Hiſt. Eccleſiaſt. cap. XXVI, ſive Græcè Κεφ. λϐ′: ubi habemus Anatolij iſta de Ariſtobulo: Ὃς ἐν τοῖς ἑβδομήκοντα κατειλεγμένος τοῖς τὰς ἱερὰς καὶ θείας Ἑβραίων ἑρμηνεύσασι γραφὰς Πτολεμαίῳ τῷ Φιλαδέλφῳ, καὶ τῷ τούτου πατρὶ, καὶ βίβλους ἐξηγητικὰς τοῦ Μωσέως νόμου τοῖς αὐτοῖς προσεφώνησε βασιλεῦσιν. *Qui unus ex ſeptuaginta interpretibus, qui ſacras, divináſque ſcripturas interpretati ſunt Ptolomæo Philadelpho, & patri ejus; quique commentarios in legem Moſaicam iiſdem regibus dedicavit.* Ubi clarè videmus, utrumque regem jungi, patrem, & filium. Hæc ſanè omnem ſcrupulum eximunt, conjecturámque noſtram penitùs confirmant.

Sed ad ea, quæ inſtituti noſtri propria ſunt, veniamus. Demetrium præter rhetorica, poëtica, politica, etiā hiſtorica quædā reliquiſſe, abunde conſtat ex Plutarchi Lycurgo, Solone, Ariſtide, Demoſthene, & alijs locis: ac diſertim id Laërtius dicit: & ſatis liquet ex librorum catalogo, quem idem contexit. Mirum verò, non meminiſſe ibi libri de Archontibus. Atqui ipſe in Thaletis vita Demetrium citat ἐν ᵃτῇ τῶν ἀρχόντων ἀναγραφῇ· uti & ante fecerat in vita Thaletis. Ac ex Didymo, & Zopyro, ejuſdem operis mentio fit apud Marcellinum in vita Thucydidis. In monumentis ſuis quædam de Judæis ſcripſiſſe, ait Joſephus lib. I adverſus Apionem. Ac meminit quoque Demetrij libro II; ubi ait, eruditione ſui ſeculi facilè principem fuiſſe. De ſtylo ita judicat Laërtius, Χαρακτὴρ φιλόσοφος, εὐτονίᾳ ῥητορικῇ καὶ δυνάμει κεκραμένος[b]. Sed de robore, ac lacertis, quod Laërtius dicit, id minimè verum puto. Sanè aliter Tullius; qui de eo ſic ſcribit in Bruto: *Phalereus ſucceſſit eis ſenibus adoleſcens; eruditiſſimus ille quidem horum omnium; ſed non tam armis inſtitutus, quàm palæſtræ. Itaque delectabat magis Athenienſes, quàm inflammabat. Proceſſerat enim in ſolem, & pulverem, non ut è militari tabernaculo; ſed ut è Theophraſti, doctiſſimi hominis, umbraculis. Hic primus infle-*

a In deſcriptione pratorum Athen.

b Stylus philoſophicus eſt, & ſuavitate oratoriâ, ac robore mixtus.

inflexit orationem, & eam mollem teneramq́; reddidit: & ſuavis, ſicut fuit, videri maluit, quàm gravis; ſed ſuavitate eâ, quâ perfunderet animos, non quâ perfringeret. Idem primo de Officijs: *Nemini video Græcorum adhuc contigiſſe, ut idem utroque in genere laboraret, ſequeretúrque & illud forenſe, & hoc quietum diſputandi genus: niſi forte Demetrius Phalereus in hoc numero haberi poteſt, diſputator ſubtilis, orator parùm vehemens; dulcis tamen, ut Theophraſti diſcipulum poſſis agnoſcere.* Quod ſi in orationibus, ubi acrimoniâ potiùs opus erat, ſuavis adeò fuit: ſanè dubium non eſt, quin dulcis admodum fuerit in hiſtoria; ubi acrimonia iſta non requiritur.

An verò etiam Lagidæ ſupervixerit Lycus Βυθήρας, non facilè dixerim. Sed tamen huc commodè referetur, cùm Demetrij Phalerei fuerit æqualis, ut mox liquebit. Fuit hiſtoricus Rheginus. Meminit ejus quoque Agatharchides libro de mari rubro, his verbis, Τὰ μὲν ᵃ πρὸς ἑσπέραν ἐξείργασται Λύκος, καὶ Τίμαιος. Item Porphyrius, ſive Malchus in vita Pythagoræ; cujus verba optimè emendabat Io. Meurſius *b*. Legi enim debet, Λύκος ἐν τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν: ubi vulgò Λεῦκος. Meminit & Clemens Alexandr. lib. I Στρωματ. ubi Peripateticus vocatur. Item Stephanus in Ἀβρότονον: Λύκος ὁ Ῥηγῖνος χωρίον οἴεται εἶναι c. Item Io. Tzetzes Chiliad. III, Hiſtor. c. Condidit, Suida teſte, hiſtoriam Libyæ, & Siciliæ. Ex Libyca hiſtoria quædam citat Antigonus Hiſtor. Mirab. LXVI. Qui & ejus de fluminibus, ac fontibus, librum advocat hiſtor. CXLVIII, & CLIV. Ac præterea de Alexandro ſcripſiſſe, diſcimus ex Stephano in Σκίδρος. Demetrij Phalerei inſidiis appetitum fuiſſe, tradit Suidas. Atque hinc cognoſcimus, quod de ætate dicebam.

a *Ea quæ ad occidentem ſunt, exſequitur Lycus, & Timæus.*

b *Ad Heſych. Ill.*

c *Lycus Rheginus eſſe putat nomen loci.*

Uti & inde, quòd vel natura, vel adoptione, pater fuit Lycophronis: ut idem Suidas tradit in Λύκος, & Λυκόφρων, & Iſaacius Tzetzes comm. in Lycophronem. Siquidem Lycophron fuit unus ex ſeptem poëtis, qui ſub Lago, & Philadelpho, crediti floruiſſe; unde & *Pleias* dicebantur. Sunt autem illi; Theocritus, Nicander, Callimachus, Apollonius, Homerus tragicus, Aratus, & Lycophron; ut ſcribit Iſaacius Tzetzes, Lycophronis interpres. A quo de nominibus non pàrùm quidem diſſentit Hephæſtion: ſed Lycophronem tamen & ipſe inter eos reponit. Qua de re plura diximus volumine de Poëtis Græcis. Eſt autem hic Lycophron iſte, ex cujus poëmatis tam multis, quorum nomina apud Suidam leguntur, ſola hodie exſtat Alexandra, ſive Caſſandra, poëma obſcurum; ut etiam Suidas appellat.

Ad hæc etiam tempora referendus Daimachus, ſive Deimachus Platæenſis: quippe qui, ut Strabo teſtatur lib. 1, legationem obierit ad Allitrochadem, Indiæ regem, filium Androcotti, ſive, ut aliis vocatur, Sandrocotti. At ſatis conſtat, Androcottum *eâ tempeſtate, quâ Seleucus futuræ magnitudinis fundamenta jaciebat, Indiam poſſediſſe*: ut Juſtinus ſcribit lib. xv; ubi etiam narrat, ut mirâ fortunâ, pulſis Alexandri præfectis, regnum hoc occupârit. Cave igitur putes, Ephorum pleraque hujus Daimachi in hiſtoriam ſuam totidem verbis transſcripſiſſe: etſi id doctiſſimus Caſaubonus *a* ex Porphyrio probare conetur. Nam Ephorum tanto eſſe antiquiorem, ſatis ex iis, quæ ſuprà diximus, liquet. Meminit Daimachi Plutarchus in Poplicola, & fortaſſe etiam in Lyſandro; ubi Damachus nominatur. Indica ſcripſit, ut teſtatur Athenæus lib. IX, & Harpocration in ἐγγυοθήκη; ubi legas, Δαΐμαχος *b* ὁ Πλαταιεὺς ἐν δευτέρῳ περὶ Ἰνδικῆς. Item Apollonij ſcholiaſtes in lib. 1; ubi dicitur Δηίμαχος. Idem πολιορκητικὰ *c* ὑπομνήματα reliquit; quorum XXXV citat Stephanus in Λακεδαίμων. Fuit rerum mathematicarum rudis, & imperitus, multaſque fabulas hiſtoriæ ſuæ inſerſit; teſte Strabone lib. 1. Verba ejus ſunt iſta: Ἅπαντες οἱ περὶ τῆς Ἰνδικῆς γράψαντες, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ψευδολόγοι γεγόνασι, καθ' ὑπερβολὴν δὲ Δηίμαχος· τὰ δὲ δεύτερα λέγει Μεγασθένης, Ὀνησίκριτός τε, καὶ Νέαρχος, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι παραψελλίζοντες ἤδη· καὶ ἡμῖν δ' ὑπῆρξεν ἐπὶ πλέον κατιδεῖν ταῦτα, ὑπομνηματιζομένοις τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις. Διαφερόντως δ' ἀπιστεῖν ἄξιον Δηιμάχῳ τε, καὶ Μεγασθένει· οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ τοὺς ἐνωτοκοίτας, καὶ τοὺς ἀστόμους, καὶ ἄρρινας ἱστοροῦντες, μονοφθάλμους τε, καὶ μακροσκελεῖς, καὶ ὀπισθοδακτύλους· ἐνεκαίνισαν δὲ καὶ τὴν Ὁμηρικὴν τῶν Πυγμαίων γερανομαχίαν, τρισπιθάμους εἰπόντες· οὗτοι δὲ καὶ τοὺς χρυσωρύχους μύρμηκας, καὶ Πᾶνας σφηνοκεφάλους, ὄφεις τε, καὶ βοῦς, καὶ ἐλάφους σὺν κέρασι καταπίνοντας· περὶ ὧν ἕτερος τὸν ἕτερον ἐλέγχει, ὅπερ καὶ Ἐρατοσθένης φησίν. Ἐπέμφθησαν μὲν γὰρ εἰς τὰ Παλίμβροτα, ὁ μὲν Μεγασθένης πρὸς Ἀνδρόκοττον, (al. Σανδρόκοττον) ὁ δὲ Δηίμαχος πρὸς Ἀλλιτροχάδην τὸν ἐκείνου υἱόν, κατὰ πρεσβείαν· ὑπομνήματα δὲ τῆς ἀποδημίας κατέλιπον τοιαῦτα. Πατροκλῆς δὲ ἥκιστα τοιοῦτος· καὶ οἱ ἄλλοι δὲ μάρτυρες οὐκ ἀπίθανοι, οἷς κέχρηται ὁ Ἐρατοσθένης. *Sanè, quicunque de India ſcripſerunt, pleraque mentiti ſunt: præ reliquis Daimachus, proximè Megaſthenes, Oneſicrituſque, & Nearchus, aliique tales, jam nonnihil etiam balbutientes: nobiſque iſta pleniùs perſpicere contigit, cùm de rebus Alexandri faceremus commentarium. Præcipuè autem fides Daimacho eſt, & Megaſtheni, deroganda: hi enim ſunt, qui in auribus cubantes, ore, naribus carentes, unoculos, longipe-*

a Notis ad Laërtium in vitâ Thaletis.

b Daimachus libro ſecundo Indicorũ.

c Commentarios de bellicis machinis, tormentis, teliſque.

des, digitis retrò averſis præditos, referunt: immutarunt etiam Homericam Pygmæorum pugnam, trium ſpithamarum iis ſtaturam adſignantes : iidem narrant, formicas aurum effodere : eſſe quoſdam Panas capita cunei formâ habentes; qui ſerpentes, boves, & cervos cum cornibus deglutiant: atque de his alter alterum redarguit ; ut ait Eratoſthenes. Miſſi enim fuerunt legati Palimbrota, Megaſthenes ad Androcottum, Daimachus ad filium ejus Allithrochadem; taléſque ſuarum peregrinationum commentarios, neſcio qua de cauſâ, reliquerunt. Patrocles verò minimè eorum ſimilis eſt : neque reliqui leves ſunt teſtes, quibus utitur Eratoſthenes.* Verba hæc eò lubentiùs adduxi, quia non de uno Daimacho; ſed de quinque nobilibus rerum Indicarum ſcriptoribus judicium contineant. Ac minimum quidem fidei tribuit Daimacho. In proximo vanitatis gradu collocare non dubitat Megaſthenem ; de quo ſuperiori capite agebamus. Arrianus tamen a δόκιμον ἄνδρα b appellat ; eúmque ſequi ſe velle profitetur. Tertius, quartúſque locus, aſſignatur duobus illis Alexandri comitibus, de quibus capite decimo dictum fuit; Oneſicrito, inquam, & Nearcho: quorum ille philoſophus erat ex Diogenis Cynici contubernio ; ab Alexandro autem gubernatorum magiſter in Indiis conſtitutus fuit: hic verò ab eodem Alexandro præfectus fuit claſſi Indicæ, qua Oceanum Indicum pernavigavit; unde in Euphratem reverſus ad Alexandrum Babylonem euntem vênit; eúmque de Chaldæorum ſententia commonuit, ut ne Babylonem ingrederetur: ac rex quidem prædictionem Chaldæorum tunc neglexit; verùm poſtea, prodigiis aliquot territus, pœnitudine duci cœpit, quòd Nearcho non habuiſſet fidem: etiam poſt dies paucos, octiduo verò ante obitum ſuum, in balneo vacavit Nearcho, qui ei, jam febri correpto, narrabat navigationem ſuam, & quæ in Oceano Indico vidiſſet. Auctor iſtorum Plutarchus in Alexandro. Ut mirum non ſit, ſi Arrianus c Nearchum imprimis inter eos reponat, quos fide dignos cenſeat. Sed Strabonis, ut vidimus, longè aliud judicium eſt. Et res clamat, meras eſſe fabulas, quæ ex Nearcho, Oneſicrito, Megaſthene, ac cæteris ejus farinæ hiſtoricis, adferuntur à Mela, Plinio, Solino, atque alijs. Quinctus ex iſtis Indiæ ſcriptoribus eſt Patrocles, qui Seleuci Nicatoris, & filij ejus Antiochi temporibus, mare Indicum claſſe luſtravit. Plinius lib. VI Hiſt. Nat. cap. XVII: *Patefacta eſt* (India) *Alexandri magni armis, regúmque, qui ei ſucceſſere; circumvectis etiam in Hyrcanum mare, & Caſpium, Seleuco, & Antiocho, præfectoq́, claſſis eorum Patrocle.* Huic Strabo præ omnibus fidem dicit habendam. Nec leves

* *Indiæ oppidum.*

a *Lib. 5 exped. Alex.*

b *Spectatæ fidei virum.*

c *Lib. 5 exped. Alex.*

leves ſententiæ ſuæ cauſſas adfert. Nam, ſummæ *fuiſſe auctoritatis*, dicit: quippe qui præfuerit locis, quæ deſcripſit; atque ab duobus regibus, Seleuco, & Antiocho, hoc imperium acceperit. Adhæc rerum mathematicarum minimè fuit rudis; contrà quàm de Daimacho dicebamus. Præterea, cùm Alexandri comites multa obiter tantùm luſtrata in commentarios ſæpius retulerint: Alexander verò omnia ſoleat indagare, deſcriptionemque regionum à peritiſſimis conſueverit accipere: Patrocles eam ſe deſcriptionem poſtea temporis accepiſſe dicit à Xenocle, gazæ præfecto. Ex his apparet, quanto judicio uſus ſit Strabo in hiſtoricis iſtis: longè aliter ac Plinius; qui multa ex Megaſthene, & ſimilibus, ſuis inferſit libris, de rei veritate ſecurus, dum bonâ referat fide, quæ apud veteres legiſſet.

Etiam ſub Ptolomæo Lagida, & Philadelpho, vixit Antigonus Caryſtius. Opponet fortaſſe aliquis nobis Diogenem Laërtium; cujus interpreti ſi credimus, in hanc ſententiam ſcripſit: *Sunt igitur hujuſmodi notæ, & hic librorum numerus: ut Antigonus Caryſtius in libro, quem* NUPER *de Zenone edidit, refert.* Hæc qui legat, non aliud exiſtimare poteſt, quàm Caryſtium hunc vixiſſe circa tempora Hadriani. Siquidem ipſe Diogenes floruit ſub ſucceſſore Hadriani, Antonino Pio, vel paullò etiam pòſt. Sed interpres neutiquam eſt aſſecutus Laërtij ſententiam. Græcè eſt: Τὰ μὲν σημεῖα ταῦτα, καὶ τὰ βιβλία, τοσαῦτα· ἅπερ (Ἀντίγονός φησιν ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ Ζήνωνος) νεωστὶ ἐκδοθέντα εἴτις ἤθελε διαγνῶναι, (malim cū Caſaubono ἀναγνῶναι) μισθὸν ἐτέλει τοῖς κεκτημένοις. Hoc eſt: *Sunt igitur hujuſmodi notæ, & tot numero, quæ ſcripſit: quæ (ut verbis utar Antigoni Caryſtij libro de Zenone) nuper edita, ſiquis cognoſcere voluiſſet, mercedem his, eos qui poſſiderent libros, perſolvebat.* Dicit igitur Antigonus, nuper editos eſſe Platonis libros, cum notis à ſe expoſitis, quas antea ſiquis intelligere voluiſſet, pretij aliquid annumerare debuerit. Nihil igitur hæc derogant ſententiæ noſtræ; quâ dicebamus, Antigonum hunc ſub Lagi filio, & Philadelpho, vixiſſe. De Lagi filio docuit me Ariſtocles, antiquiſſimus ſcriptor, cujus nobile fragmentum conſervavit nobis induſtria Euſebij lib. XIV præparationis Euangelicæ. In eo, ubi de Pyrrhone, & ejus philoſophia, multa narrat, inter alia hæc verba leguntur a: Ἀντίγονος γὰρ ὁ Καρύστιος κατὰ τοὺς αὐτοὺς γενόμενος χρόνους, καὶ ἀναγράψας αὐτῶν τὸν βίον, φησὶ τὸν Πύρρωνα διωκόμενον ὑπὸ κυνὸς, ἀναφυγεῖν ἐπί τι δένδρον· σκωπτόμενον δὲ ὑπὸ τῶν παρόντων, εἰπεῖν, ὡς χαλεπὸν εἴη τὸν ἄνθρωπον ἐκδῦναι. *Antigonus Caryſtius,* qui

a P. 445. edit Rob. Ste.

qui iiſdem temporibus vixit, corúmque vitam perſcripſit, ait, Pyrrhonem, cùm canis eum inſequeretur, in arborem quampiam refugiſſe: ac cùm, qui adeſſent, eo nomine deriderent, (quaſi qui facto ſuo deſtrueret proprium dogma ἀδιαφορίας *a*) *dixiſſe iis, grave omnino eſſe, hominem exuere.* Quod de Pyrrhone hoc etiam narrat Laërtius: ſed auctores ſuos non laudat. At Pyrrho ille æqualis fuit Anaxarcho; ut ex eodem Laërtio conſtat. Anaxarchus autem vixit Olympiade cx; ut diſertim idem ſcribit. Et, ut hoc non diceret, dicit, congreſſum eſſe cum Alexandro Magno, & poſt ejus obitum crudeliter fuiſſe occiſum à Nicocreonte, Cypri tyranno. Aliter quoque idem cognoſcimus. Nam Pyrrhonis diſcipulus fuit Hecatæus Abderita, Laërtio eodem teſte. At Hecatæum hunc cum Alexandro M. nutritum, & cum Ptolomæo Lagi commoratum fuiſſe, ſuperiùs diximus ex primo Joſephi libro contra Apionem. Vixit igitur Antigonus Caryſtius temporibus Ptolomæi Lagi. Interim quoque floruit ſub ſucceſſore ejus Philadelpho. Nam ſcripſit vitam Timonis; ut liquet ex Laërtio. Ac idem teſtatur, Timonem hunc Antigono regi, & Ptolomæo Philadelpho, carum fuiſſe.

a Indifferentia.

Quod ad ſcripta ejus, non ſolùm Timonis, aut Pyrrhonis vitas, in literas retulit, de quibus jam vidimus: ſed etiam Polemonis, Antipatri, Menedemi, Dionyſii Heracleotæ Metathemeni, Lyconis, & Zenonis: quarum variis in locis meminit Athenæus. Itaque Laërtius *b* ἁπλῶς eum citat ἐν τοῖς βίοις *c*. Ac meminit ejus operis quoque Hieronymus præfat. libri de ſcriptoribus Eccleſiaſticis. Etiam περὶ ζώων *d* commentarium elucubratus eſt, teſte Heſychio in Γλῆνοι: item περὶ λέξεως *e*, ut liquet ex Athenæi lib. III, & VII. Idem Athenæus lib. XIII citat Καρυστίου ὑπομνήματα ἱστορικὰ *f*: atque ex iis refert, ut Lyſimachus è regno ſuo, Athenienſes item publico decreto ex ſua Republica, ejecerint philoſophos: quod factum oratione improbavit Philo Alexandrinus; probavit Demochares, Demoſthenis conſobrinus. Scripſit & ἱστοριῶν παραδόξων συναγωγὴν *g*, quæ ſola ad nos pervênit. Nam Caryſtij illius opus hoc eſſe, non Alexandrini illius, vel Cumani Antigoni, liquet ex Stephano περὶ πόλεων in Γυαρός; ubi ſcriptorem ejus operis Caryſtium diſertim vocat: quemadmodum collega meus Io. Meurſius optimè obſervat in eruditis ad eum ſcriptorem notis. Video & alia citari ſub Antigoni nomine: eaque inter, περιήγησιν Μακεδονικὴν *h* apud eundem Stephanum in Ἄβαρις: item Ἀλλοιώσεις *i* apud Antoninum Liberalem Metamorph. XXIII: περὶ πινάκων *k* apud Laër-

b In Polemone.
c In vitis.
d De animalibus.
e De voce.
f Caryſtij commentarios hiſtoricos.
g Hiſtoriarum mirabilium collectanea.
h Deſcriptionem Macedoniæ.
i Immutationes forma.
k De tabulis.

Laërtium in Chryſippo: & ἱστορίαν Ἰταλικὴν apud Dionyſium Halic. lib. 1 Rom. Antiq., Plutarchum in Romulo, & Feſtum Pompeium in *Roma*. Sed cùm nuſquam in iſtis Caryſtij nomen apponatur, cujus iſta Antigoni ſint, aſſerere non auſim.

His quoque temporibus fuit Hegeſias Magneſius, imitator Chariſij ejus, qui Democharis temporibus vixit. Quod oſtendit hic Ciceronis locus in Bruto: *Duo fuerunt per idem tempus diſſimiles inter ſe, ſed Attici tamen; quorum Chariſius multas orationes ſcribebat aliis, cùm cupere videretur imitari Lyſiam: Demochares autem, qui fuit Demoſthenis ſororis filius, & orationes ſcripſit aliquot; & earum rerum hiſtoriam, quæ erant Athenis ipſius ætate geſta, non tam hiſtorico, quàm oratorio genere, perſcripſit. At Chariſij vult Hegeſias eſſe ſimilis* &c. Satis hinc liquet, fuiſſe juniorem Demochare, de quo antea diximus. At idem Timæo, vel antiquior, vel σύγχρονος *a* fuit. Antiquiorem fuiſſe, cenſet P. Victorius, extremo capite xv libri xvi Variarum Lectionum. Saltem juniorem non eſſe, hinc veriſimili conjecturâ colligo, quòd Plutarchus in Alexandro ab eo ſcriptum fuiſſe dicat, quo die Dianæ Epheſiæ templum conflagravit, natum fuiſſe Alexandrum: atque, hoc cùm diceret, exclamâſſe, domo abfuiſſe Dianam, quòd in partu Olympiadis adeſſe voluiſſet. Eamque exclamationem Plutarchus ita frigidam eſſe ait, ut vel illud templi incendium valuerit reſtinguere. Atqui, ſi Ciceronem memoria non fefellit, idem ſcripſit Timæus: à quo id concinnè dictum fuiſſe, Tullius ait libro ſecundo de Natura Deorum. Nempe Tullius, ut homo erat venuſtus, καὶ εὐτράπελος *b*, amavit ingenij eo ex dicto relucentis elegantiam: Plutarchus, ſeverioris ſupercilij philoſophus, turpem aſſentationem improbavit. Puto autem, Plutarchus, vir immenſæ lectionis, & cui, cùm Vitas iſtas ſcriberet, ad manus ſemper erant Timæus, atque hiſtorici alij, nunquam Hegeſiæ illud dictum tribuiſſet, quod Timæo aſſignat Tullius, niſi prior Hegeſias dixiſſet: aut ni ſaltem, circa eadem tempora, ita uterque ſcripſiſſet. Quod ſi eſt, extremis Ptolomæi Lagi, & primis Philadelphi temporibus, vixerit Hegeſias. Jure verò eum inter hiſtoricos reponi, partim ex iis, quæ diximus, liquet: partim ex Dionyſio Halic. lib. περὶ συνθέσ. ὀνομάτ. (ubi jungitur Duridi Samio, Polybio, Saoni, Demetrio Calantiano, Hieronymo, Antilogo, vel potiùs Antiocho Syracuſano, & Heraclidi; qui omnes fuere hiſtorici) partim ex Gellij lib. ix, cap. iv; ubi eum conjungit cum Ariſtea Proconneſio, Iſigono Nicæenſi, Cteſia, Oneſicrito, &

a *Æqualis.*

b *Et facetus.*

& Polyſtephano, ſcriptoribus veteribus non parvæ auctoritatis; ſed quorum libri miraculorum, ac fabularum, ſint pleni; ut ibidem dicitur. At cave hunc Hegeſiam confundas cum illo, qui, Laërtio *a* teſte, Πεισιθάνατος eſt dictus. De quo Cicero lib. I Tuſcul. & Valerius Max. lib. VIII, cap. IX. Nam iſte Cyrenaicus fuit philoſophus, ac Platonis temporibus vixit. Quippe qui diſcipulus fuerit Paræbatis ejus, quem etiam audivit Anniceris, is qui Platonem redemit: ut Laërtius in Ariſtippo teſtatur. At Hegeſias iſte, de quo nunc ſermo, multò, ut vidimus, junior fuit, orator idem, atque hiſtoricus, patriâ Magneſius; qui primus induxit Aſiaticum dicendi genus. Strabo lib. XIV: Ἄνδρες *b* δ' ἐγένοντο γνώριμοι Μάγνητες, Ἡγησίας ὁ ῥήτωρ, ὃς ἦρξε μάλιστα τοῦ Ἀσιανοῦ λεγομένου ζήλου, παραφθείρας τὸ καθεστηκὸς ἔθος τὸ Ἀττικόν. Etiam ſtylum damnat Tullius in Bruto. *At Chariſii*, inquit, *vult Hegeſias eſſe ſimilis; iſq; ſe ita putat Atticum, ut veros illos præ ſe penè agreſtes putet. At quid eſt tam fractum, tam minutum, tam in ipſa, quam tamen conſequitur, concinnitate puerile?* Item in Oratore: *Quam perverſè fugiens Hegeſias, dum ille quoque imitari Lyſiam vult, alterum penè Demoſthenem, ſaltat, incidens particulas: & is quidem non minùs ſententiis peccat, quàm verbis: ut non quærat, quem appellet ineptum, qui illum cognoverit.* Et aliquantò pòſt: *Sunt etiam, qui illo vitio,* QUOD AB HEGESIA MAXIME FLUXIT, *infringendis, concidendiſque numeris, in quoddam genus abjectum incidant, Siculorum ſimillimum.* Dionyſius quoque Halicarnaſſenſis, libro περὶ συνθεσ. ὀνομάτ. ait, genus dicendi ejus eſſe μικρόκομψον *c*, ἀγεννὲς, μαλθακὸν: atque alibi eodem libro refert, deformis compoſitionis primas, medias, ultimas, tenêre: atque id allato ex eo exemplo probat. Horum judicio ſtandum potiùs, quàm Varronis; viri quidem omnium Romanorum doctiſſimi, ſed minùs intelligentis eorum, quæ ad laudabilem pertinent characterem. Ab eo quidem Hegeſiæ dictionem laudatam fuiſſe, verba iſta Ciceronis oſtendunt ad Atticum lib. XII epiſt. VI: *Habes Hegeſiæ genus, quod Varro laudat.* Nam ſententia eſt, Ex eo, quem ad te miſi, Hegeſiæ libro, facilè nunc vides, quàm turpiter ſe det Varro; cùm non veretur laudare dicendi genus, quod Hegeſias uſurpat.

a In Ariſtippo.

b Magnetes viri illuſtres fuere, ut Hegeſias orator, qui princeps induxit ſtylũ Aſiaticũ, Attico, qui tum erat, corrupto.

c Illepidũ, ignobile, atq; ignavũ.

Etiam ſub Ptolomæo Lagi filio, & Ptolomæo Philadelpho, vixit Timæus; non ille Locrus, philoſophus Pythagoricus, cujus exſtat libellus de natura, & anima mundi, Doricâ ſcriptus dialecto; quémque Plato loquentem inducit in dialogo ſuo, cui inde Ti-

 mæo

mæo nomen; quem item de Pythagoræ vita librum ſcripſiſſe, ait Suidas *a*: ſed alter, eo junior, Andromachi filius, domo Siculus. Lycophronis Schol. † Τίμερος ὁ Σικελικός φησι: ubi arbitror corruptè Τίμερος pro Τίμαιος legi. nempe Timæus erat Tauromenita; ut ex ſecundo Athenæi, & aliis, conſtat. De ætate verò quod dixi, certiſſimâ nititur ratione. Nam ex illis, quæ deinceps referam, planum fiet, vixiſſe temporibus iis, quibus Agathocles in Sicilia imperabat, inque Italia Tarentinum bellum gerebatur. At Agathocles anno uno antè mortuus eſt, quàm regnare cœpiſſet Philadelphus. Tarentinum verò bellum exarſit, cùm triennium jam imperâſſet Pyrrhus. Scripſit Timæus, Suida teſte, libros LXVIII, quibus argumenta rhetorica collegit. Sed præcipuè hiſtoriâ inclaruit: quamquam multis viſus ſit parvo omnia judicio in literas referre, uſque adeò, ut propterea etiam γραοσυλλέκτρια *b* diceretur, Heſychio, & Suida teſtantibus. Hiſtorica ejus ſunt iſta: libri tres de Syria, & ejus urbibus, ac regibus. Item Olympionicæ, & χρονικὰ πραξίδια *c*, quod idem opus fuiſſe cenſeo, ac illud de Olympionicis. Adhæc Ἰταλικὰ, καὶ Σικελικὰ libris VIII, & Ἑλληνικὰ, καὶ Σικελικά. Nempe utroque in opere expoſuit res Siculas: ſed in priori retulit, quâ permiſcentur rebus Romanis; ut quæ Romani in Sicilia geſſere tempore belli Punici primi: in altero verò egit de bellis inter Græcos, & Siculos; quæ multa variaque. Σικελικὰ ejus citant etiam Antigonus ἐν θαυμασ. hiſt. I, & Parthenius Erot. XXIX. Utrum verò opus ſignent, non addunt. In prioribus ejus operis libris, quod erat de rebus Græcis, & Siculis, diligentem habuit veritatis rationem: non item, ubi ad res Agathoclis deventum. Quippe, quia Siciliâ ejectus erat à rege, eò undequavorſum occaſionem captare ſolet, qua ſeſe vindicet, uſque adeò etiam, ut, ubi delicti nihil erat, ibi infortunium vitio vertat. Etiam iſto nomine latæ eſt culpæ reus, quòd ignaviam exprobrat viro ſtrenuo, & forti. Et hoc cùm facit, ne quidem ſibi conſtat. Nam Syracuſanorum fortitudinem extollit in cœlum. Quaſi non eos ſubegerit Agathocles. Si iſti fortes, quid judicij feremus de Agathocle, modò mica candoris ſit in nobis? Præſertim quando non proclive hoc illi fuit, qui figulo patre natus erat. Et tamen iſte ad tantum pervênit imperium. Quo alio, quàm prudentiâ eximia, ac fortitudine animi ſingulari? Nec domi modò rem præclarè geſſit; ſed etiam foris: ut qui magnam ſubegerit Italiæ & Libyæ partem. Quare mero meridie clarius eſt, Timæum parùm fidei mere-

a *In* Τίμαιος.
† *P.105.*
b *Anus collectrix.*
c *Acta ad tempus ſuum relata.*

mereri in hujus principis rebus: quemadmodum bene obſervatum eſt à Suida; vel potiùs à veteribus illis, quos Suidas exſcribit; imprimis Polybio lib. XII. Præter verò iſta, quæ diximus, etiam de Romanorum bello cum Pyrrho, Epirotarum rege, commentarium condidit. Nam cùm res priſcas univerſali rerum Italicarum hiſtoriâ eſſet complexus; bello cum Pyrrho proprium dicavit volumen: ut auctor eſt Dionyſius Halicarnaſſ. in præfatione Antiquitatum Romanarum. Item Cicero lib. V, epiſt. ad Lucceium: *Vt cogitares, conjuncténe malles cum cæteris rebus noſtra contexere; an, ut multi Græci fecerunt, Calliſthenes Troicum bellum, Timæus Pyrrhi, Polybius Numantinum. qui omnes à perpetuis ſuis hiſtoriis ea, quæ dixi, bella ſeparaverunt.* At vel memoria, vel corrupti codices fefellere Raphaëlem Volaterranum libro X. Anthropologiæ; ubi Timæum ait ſcripſiſſe bellum Thebanum; atque ejuſce rei Ciceronem in illâ, quam dixi, epiſtolâ laudat auctorem. Arbitror autem idem opus ſignari à Gellio lib. XI. cap. I; ubi Timæum oratione Græcâ ſcripſiſſe ait de rebus Romanis. Mirum interea, Suidam non meminiſſe hiſtoriæ iſtius de bello cum Pyrrho. Niſi idem ſit liber, ac iſte, quem de rebus Italicis, & Siculis, conſcripſit; quod non admodum veriſimile ſit. Satis Timæum hunc laudat Cicero libro de Oratore: *Poſt,* inquit, *Calliſthenem Timæus longè eruditiſſimus, & rerum copiâ, & ſententiarum varietate, & ipsâ compoſitione verborum non impolitus, magnam eloquentiam ad ſcribendum attulit.* Aſiaticum dicendi genus ſequebatur. Sed cùm id duplex fuerit, utrum probârit Timæus, oſtendunt hæc ejuſdem Ciceronis verba in Bruto: *Genera Aſiaticæ dictionis duo ſunt; unum ſententioſum, & argutum, ſententiis non tam gravibus, & ſeveris, quàm concinnis, & venuſtis; qualis in hiſtoria Timæus: aliud autem genus eſt, non tam ſententiis frequentatum, quàm verbis volucre, atque incitatum; qualis eſt nunc Aſia tota; nec flumine ſolùm orationis, ſed etiam exornato, & faceto genere verborum.* At illuſtris imprimis eſt Diodori Siculi locus lib. V. quo, quid in eo laudari, quid culpari mereatur, oſtendit his verbis: Τίμαιος μὲν οὖν μεγίστην πρόνοιαν πεποιημένος, τῆς τῶν χρόνων ἀκριβείας, καὶ τῆς πολυπειρίας πεφροντικὼς, διὰ τὰς ἀκαίρους καὶ μακρὰς ἐπιτιμήσεις εὐλόγως διαβάλλεται. καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐπιτιμήσεως Ἐπιτίμαιος ὑπό τινων ὠνομάσθη. *Timæus ſanè, & in temporum notatione exquiſitam adhibuit diligentiam, & ut variâ rerum cognitione abundet, ſollicitè laborat. At, propter intempeſtivas, & verboſas reprehenſiones, jure etiam ipſe reprehenditur. Quare ob nimiam taxandi libidinem, & acerbitatem, Epitimæus (id eſt, taxator)*

tor) à quibuſdam nominatus fuit. Hanc ejus in Philiſto, alijſque hiſtoricis reprehendendis, acerbitatem damnat idem Diodorus lib. XIII. & fecerat idem, cùm Cornelius Nepos in Alcibiade; ubi *maledicentiſſimum* appellat: tum utroque antiquior Polybius lib. XII. ubi ſic ſcribit: Διὸ δὴ καὶ νῦν ἡμεῖς μὲν εἰκότως ἂν δόξαιμεν ἀθετεῖν τοῖς ὑπὸ Τιμαίου κατὰ Δημοχάρους εἰρημένοις. ἐκεῖνος δ' ἂν οὐκ εἰκότως τυγχάνει συγγνώμης, οὐδὲ πίστεως ὑπ' οὐδενός, διὰ τὸ περιφανῶς ἐν ταῖς λοιδορίαις ἐκπίπτειν τοῦ καθήκοντος διὰ τὴν ἔμφυτον πικρίαν. Hoc eſt, *Quocirca nunc quoque nos ea, quæ à Timæo dicta ſunt in Democharem, meritò improbare videamur. Ille autem indignus, cui à quoquam ignoſcatur, & fides habeatur, videri debet: quia apertè in maledictis ab officio diſcedit, ac deflectit, propter inſitam acerbitatem.* Nec aliter Strabo in XIV; ubi eum βάσκανον, καὶ συκοφάντην *a*, appellat: ac à reprehendendi ſtudio vocatum ait ἐπιτίμιον, quod & Diodorum ſcripſiſſe vidimus: niſi quod apud eum ἐπιτίμαιον legitur, uti & Suidam. Et rectiùs, ut arbitror, taxat quoque hunc taxatorem, tum Clemens lib. I Στρωμ. tum Plutarchus in Dione, & ex eo Photius bibliothecæ ſuæ cap. CCXLIV. Nec prætereunda videntur ejuſdem Plutarchi verba in Nicia; ubi Timæum tantopere ſibi placuiſſe ait, ut ſuperare poſſe Thucydidem ſibi videretur; dum in eo totus eſt, ut Philiſtum oſtendat rudem fuiſſe, & impolitum, propriam prodere infantiam, ac pingue quid ſonare, Siculâque adipe oblitum, ut Diphilus dicebat. A quo nec abit ὁ κριτικώτατος *b* Longinus lib. περὶ ὕψους. ubi ſic de eo ſcribit: Θατέρου δ' ὧν εἴπομεν, λέγω δὲ τοῦ ψυχροῦ, πλήρης ὁ Τίμαιος, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα ἱκανός, καὶ πρὸς λόγων ἐνίοτε μέγεθος οὐκ ἄφορος· πολυΐστωρ, ἐπινοητικός, πλὴν ἀλλοτρίων μὲν ἐλεγκτικώτατος ἁμαρτημάτων, ἀνεπαίσθητος δὲ ἰδίων, ὑπὸ δὲ ἔρωτος τοῦ ξένας νοήσεις ἀεὶ κινεῖν, πολλάκις ἐκπίπτων εἰς τὸ παιδαριωδέστατον. *Eorum porrò vitiorum, de quibus diximus, altero, frigido, inquam, paſſim laborat Timæus, vir alioqui alia, quæ ad artem pertinent, callens non mediocriter, nec interdum in conciliandâ orationi magnitudine ſterilis; qui multa novit, conſultus, & prudens, præterquam quòd ad alienos errores reprehendendos propenſiſſimus, propriorum autem ſenſu deſtitutus, aliorum commentationes ſubinde agitandi cupidine, plerumque ad id, quod infantiſſimum eſt, excidit.* Hoc ita eſſe, à Cæcilio pluribus fuiſſe oſtenſum, addit: atque ipſe unū alterúmque ejus locum adducit, quò id planum fiat. Annos ſex & nonaginta Timæum vixiſſe, auctor eſt Lucianus in Macrobiis.

a *Invidū & calumniatorem.*

b *Summi iudicij ſcriptor.*

CAP.

CAP. XIII.

Beroſus, ſeu Beroſſus. Ejus nominis origo; uti & nominis Βαρθολομαῖος. *Claudius Verderius refellitur. Item Conradus Geſnerus. Adverſus utrumque oſtenſum, Beroſum vixiſſe ſub Ptolomæo Philadelpho, dicaſſéque ſua ſeu Antiocho Soteri, ſeu filio ejus Antiocho* Θεῷ. *Hiſtoria Beroſi* Βαβυλωνικὴ, *ſeu* Χαλδαϊκὴ, *tribus conſtans libris. Nabopolaſſar quis. Viri eruditi de Annij Beroſo ſententia refellitur.*

ÆQualis quoque horum fuit Beroſus, ſive, ut Græcis vocatur, Βηρωσσός. Quod nomen ſummis viris *a* ita dici placet, quaſi *a Ioſ. Scal.*
Oſeæ filium. Sanè ex Elia conſtat, Chaldæis בר idem eſſe, quod *Animad.*
Syris בר; unde ſimiliter *Bar-ptolomaus*, quaſi filius Ptolomæi; *Euſeb.*
item *Bar-Ieſus*, *Bar-Timæus*, & ſimilia. Sed de ætate Beroſi non *pag. 248. edit. I.*
convenit inter omnes. Moſi æqualem ſtatui à nonnullis, ait Barthius Adverſariorum lib. LI, cap. VII. Quam ſententiam jure, ut ineptiſſimam, damnat. Claudius Verderius, ſuâ in Annianum Beroſum cenſurâ, vixiſſe ait paullò ante principatum Alexandri Magni. Hoc unde adſtrui poſſit, non video. Sed tamen Alexandri ætate vixiſſe, lego apud Tatianum oratione adverſus gentes. Verùm addit idem Tatianus, eum hiſtoriam ſuam dicâſſe Antiocho ei, qui tertius fuit ab Alexandro. Imò nec ſatis conſtans hæc lectio eſt. Nam apud Euſebium lib. x præparationis Euangelicæ iſte Tatiani locus hunc in modum adducitur *b*: Βηρωσσὸς ἀνὴρ Βαβυλώνιος, ἱερεὺς τοῦ παρ' αὐτοῖς Βήλου, κατ' Ἀλέξανδρον γινόμενος, Ἀντιόχῳ τῷ μετὰ Σέλευκον τρίτῳ τὴν Χαλδαίων ἱστορίαν ἐν τρισὶ βιβλίοις κατατάξας, καὶ τὰ περὶ βασιλέων ἐκτιθέμενος, ἀφηγεῖταί τινος αὐτῶν, ὄνομα Ναβουχοδονόσορ &c. *Beroſus igitur Babylonius, Beli Babylone ſacerdos, qui Alexandri ætate vixit, & Antiocho poſt Seleucum tertio Chaldæorum hiſtoriam tribus libris perſcripſit, & regum geſta expoſuit, mentionem facit cujuſdam, cui nomen Nabuchodonoſor.* Hic eſt μετὰ Σέλευκον. At apud Tatianum *c* ipſum pro eo invenio μετ' αὐτὸν, ut idem Alexander ſignetur. Et magis hiſtoriæ eſſe conſentanea hæc lectio videtur. Sanè proximus ab Alexandro eſt Seleucus Nicator, alter ab eo Antiochus Σωτὴρ, tertius Antiochus Θεός. Qui ſexaginta annis, & uno, imperare cœpit poſt obitum Alexandri. Nihil verò prohibet,

b P. 289. edit. Rob. St.

c In Baſil. edit. Orthodox. an. 1555.

 bet,

bet, quò minùs Beroſus, cùm Babylone eſſet Alexander, *fuerit* annorum circiter triginta, vel etiam minùs: idem nonagenarius, vel junior paullò, hiſtoriam ſuam dicârit Antiocho Θεῷ. Dicere etiam poſſumus, cùm Antiochus nominatur, qui tertius eſt ab Alexandro, intelligi Antiochum Σωτῆρα, ut nempe ipſe in rationem veniat Alexander, alter ſit Seleucus, tertius Antiochus Σωτὴρ, ad quem ab obitu Alexandri anni duntaxat ſunt XLIV. Poſſis etiam, ſi hæc numerandi ratio placet, retinere lectionem, quæ apud Euſebium eſt: nempe ut Seleucus primus ſit, ſecundus Antiochus Σωτὴρ, tertius Antiochus Θεός. Et ita quidem dicere liceat, ſi in adductis Tatiani verbis, iſtoc, κατ᾽ Ἀλέξανδρον γενόμενος, ut apud Stephanum eſt; ſive, κατ᾽ Ἀλέξανδρον γεγονὼς, ut legitur in Tatiano ipſo; rectè à Geſnero transfertur; *qui Alexandri ætate vixit:* quam interpretationem etiam ſequitur Onuphrius Panuinus libro de Sibyllis. Sed, verba hæc peniculatiùs expendenti, in mentẽ venit, rectiùs verti, *qui Alexandri ætate natus eſt.* Sic ſanè omnis tollitur ſcrupulus. Quippe natus ſit Beroſus biennio ante obitum Alexandri. Fuerit hoc pacto tantùm annorum LXIV, cùm cœpit regnare Ἀντίοχος Θεός, cui librum ſuum obtulit. Utcunque eſt, Beroſus hiſtoriam ſuam emiſit temporibus Ptolomæi Philadelphi. Nam is annis imperavit XXXVIII: ac anno quidem ejus ſexto regnare in Syria cœpit Antiochus Σωτὴρ: anno autem vigeſimo ſecundo Antiochus Θεός: quorum alterutri ſua nuncupavit Beroſus. Minimè verò aſſentiendum Conrado Geſnero, viro doctiſſimo: qui in notis ad Tatianum per Alexandrum intelligi putat, non illum Philippi filium, cognomento Magnum; ſed eum, qui in Syriæ regno Demetrio Soteri ſucceſſit, ſucceſſoremque habuit Demetrium Nicanorem: per Antiochum verò capit Antiochum Sedetem; qui poſt Demetrium Nicanorem regnavit. Hæc enim ſi vera eſſent, Beroſus ſeculo toto eſſet junior Manethone. Atqui Manethos floruit ſub Philadelpho, ut poſtea liquebit. Philadelphus obiit anno tertio Olympiadis CXXXIII. At Antiochus Sedetes Syriam invaſit anno primo Olympiadis CLX. Quomodo tum demum vixiſſe Beroſus poteſt, qui paullò antiquior eſt ipſo Manethone? quod diſertim dicit Georgius Syncellus. Verba ejus poſtea adducam. Aliter etiam ætatem Beroſi adſtruimus. Siquidem Plinius lib. VI Hiſt. Nat. cap. LV refert, Beroſum tradere memoriam quadringentorum annorum, & octoginta: qui ſine dubio ſunt anni Nabonaſſaris. At caput æræ Nabonaſſareæ ſurgit Olympia-

dis VIII anno II. A quo tempore ſi annos numeres CCCCLXXX; incidemus in extrema tempora Antiochi Σωτῆρος. Quare vel huic, vel filio ejus Antiocho Θεῷ, hiſtoriam ſuam dicaverit Beroſus. Hæc profectò de ætate Beroſi dubitare nos minimè ſinunt. Meminere Beroſi plurimi veterum; eóſque inter Vitruvius lib. IX cap. IX, Tertullianus in Apologetico cap. XIX, & ſcriptor Chronici Alexandrini *a*. Condidit Babylonica, ſive Chaldaica, tribus libris. Promiſcuè enim his nominibus utuntur veteres, Βαβυλωνικὰ quidem Beroſi advocat Athenæus in quartodecimo. At Tatianus ait, ſcripſiſſe τὴν Χαλδαίων ἱστορίαν ἐν τρισὶ βιβλίοις *b*. Ac, ut vidimus, Clemens Alexandrinus *c* citat Beroſum ἐν τρίτῃ Χαλδαϊκῶν *d*. & alibi *e* ἁπλῶς, ἐν ταῖς Χαλδαϊκαῖς ἱστορίαις *f*. Agathias quoque lib. II contexuiſſe ait τὰ *g* ἀρχαιότατα τῶν Ἀσσυρίων, καὶ Μήδων. Freculphus Lexovienſis Chronicorum lib. I cap. XXVI: *Beroſus, qui Chaldaica defloravit.* Nec res ſolùm Aſſyrias, ſeu Chaldæas, ſed etiam Medicas libris iſtis complexus fuit. Agathias lib. II: Ὡς που Βηρωσσῷ τε τῷ Βαβυλωνίῳ, καὶ Ἀθηνοκλεῖ, καὶ Σιμάχῳ, τοῖς τὰ ἀρχαιότατα τῶν Ἀσσυρίων τε καὶ Μήδων ἀναγεγραφαμένοις, ἱστόρηται. *Ut alibi Beroſus Babylonius, & Athenocles, & Simacus, qui antiquiſſimas Aſſyriorum & Medorum res conſcripſere, retulerunt.* Ex eo opere præclara quædam fragmenta conſervavit nobis Flavius Joſephus lib. I. contra Apionem. Quorum aliqua luculentis notis illuſtrat Scaliger in appendice operis de emendatione temporum. Sanè ex fragmentis iſtis inter alia illud diſcimus, Nabopolaſſarum fuiſſe patrem Nabuchodonoſori, & tertium decimum Nabuchodonoſori eſſe trigeſimum Nabopolaſſari. Habes & aliud fragmentum apud eundem Joſephum lib. I Antiquitatum Judaicarum cap. V. Sed Annij Beroſus ejuſdem eſt farinæ, ac ſunt ejus Megaſthenes, & Archilochus; de quibus antè diximus. Ut inſanum ſit, velle ex quiſquiliis iſtis, ac nugis mendacibus, metiri magnum illum Beroſum, cui *ob divinas prædictiones Athenienſes publicè in gymnaſio ſtatuam inauratâ linguâ poſuere:* ut auctor eſt Plinius lib. VII cap. XXXVII. Et tamen V. Cl. Dionyſius Gothofredus, præfatione ſuâ in antiquæ hiſtoriæ auctores, hiſtoriarum ſtudioſos cognitionem earum haurire jubet, non ex decimâ, ut ait, lacunâ; ſed ex illo Annij Beroſo, Manethone, & Metaſthene. Quia verò non ignorabat, maximos viros cenſere, eſſe iſtos ſcriptores ſuppoſititios, & mendis, mendaciiſque coopertos, eò continuò adjungit, *ſuſpecta ſunt, ac fluxa apud viros quoſdam eruditiſſimos fidei. ſed quid? ſua illis, mea mihi, aliiſque, opinio eſt.* Et

a *Pag.* 48.
b *Hiſtoriã Chaldaicam libris tribus.*
c ἐν προτρεπτ.
d *Libro tertio Chaldaicorum.*
e *Lib.* I Στρωμ.
f *In hiſtoriis Chaldaicis.*
g *Antiquiſſima Aſſyria, & Medica gentis.*

Et poſt pauca: *Quòd ſi moroſè, ac pertinaciter, in ſuperioribus auctoribus recuſandis manſerint, eodem per me licet loculamento in bibliothecis ſuis Beroſum, & alios, aſſervent, quo Herodotum, quo denique priores Dionyſii Halicarnaſſei, ac multorum aliorum, ac maximè Plinii hiſtorici libros.* Quibus verbis quid aliud facit, quàm quod noctuam aquilæ conferat, picam cum luſcinia, culicem cum elephanto? *Sed,* inquit, *ſeriem principum, quos* (Beroſus, Manetho, Megaſthenes Annij) *enumerant, penè totam Euſebius Chronico ſuo recenſet. quin nec difficile fuerit, apud veteres eoſdem quoque nanciſci, atque offendere.* At toto errat cœlo. Nam Annianus ille Beroſus multos comminiſcitur reges, qui nuſquam exſtant: quod ſatis docti viri oſtenderunt. Ac vix quicquam eorum invenias apud hunc, quæ ex vero Beroſo citat Joſephus. Imò interdum pugnantia habet; ut, cùm ait, Babylonem à Semiramide conditam eſſe: cùm Joſephus dicat, à Beroſo ſcriptum fuiſſe, non eſſe eam à Semiramide ædificatam. Quàm etiam ridiculum, cùm Beroſus iſte libro V, quo loco de quartodecimo Babyloniorum rege tractat, ait, ejus tempore *regnâſſe apud Celtas Lugdum, à quo provincia, & homines, cognomenta ſumſerint*: hoc eſt, à quo, ut Annius ipſe exponit, Celtica vocari ceperit *Lugdunenſis*, & homines dicti ſint *Lugdovici,* poſteáque, extrito G, *Ludovici*. Nam & Lugdus ille eſt commentitius, & *Ludovicus* eſt Germanicum nomen. Et Galliæ ea pars, demum ſeculis duobus, & ampliùs, poſt Beroſum, nomen *Lugdunenſis* accepit. Nam dicta ita eſt à Lugduno; poſtquam ad magnam ea urbs nominis claritatem venerat. At nomen ejus obſcurum fuit, priuſquam L. Munatius Plancus, Ciceronis diſcipulus, coloniam eò Romanorum deduxit: ut Hieronymus teſtatur in Euſebiano Chronico, & vetus quædam indicat inſcriptio, quæ Caietæ in Neapolitanorum agro reperta creditur. Colonia deducta eſt principatu Auguſti. Beroſus autem vixit tempòre Antiochi Θεοῦ, hoc eſt primi belli Punici. Inter quæ duorum eſt ſeculorum intervallum. Fortaſſe aliquis credat, in errorem propemodum æquè ſpiſſum incidiſſe B. Martyrem Juſtinum, quando, in cohortatione ad Græcos, Sibyllam Babyloniam Cumis vaticinatam dicit, eamque vocat Βηρώσου α τοῦ τὴν Χαλδαϊκὴν ἱστορίαν γράψαντος θυγατέρα. Nam, dicat quis, Cumana Sibylla, vel tempore vixit Æneæ, cui oraculum dedit, juxta Maronem in ſexto: vel ſaltem junior non erat Tarquinio Priſco, cui libros ſuos obtulit, ut à multis veterum proditum eſt. At inter Tarquinium Priſcum, & primũ bellum Punicum, cujus tempore Beroſus erat, ſunt anni ducenti quadra-

a Beroſi viri, qui Chaldaicam hiſtoriam ſcripſit, filiam.

quadraginta quinque. Equidem fateor, nihil piaculi fore, ſi agnoſcam, deceptum in hac re Beatum martyrem: cúmque legiſſet, Sibyllam, quæ Tarquinij tempore vixit, fuiſſe filiam Beroſi, (quod ab Juſtini æquali Pauſania in Phocicis, & Suida etiam, ſcriptum eſt) putâſſe, eam eſſe filiam Beroſi hiſtorici: nec cogitâſſe ſatis, fuiſſe & alios Beroſos in Chaldæa. Sed nihil opus eſt, ut tam fædam ἀνιστορησίαν doctiſſimo pariter, & ſanctiſſimo viro impingamus. Nam quid prohibet, quò minùs dicamus, locutum de alia Sibylla Cumaná, multo juniore, quæ mox à primo bello Punico fuerit? Neque enim una Cumis, ſed complures ſunt vaticinatæ: ut ex libro de mirabilibus rebus auditu perceptis, qui Ariſtoteli tribuitur, item ex Martiano Capella, & aliis, jam diu planum fecit Onuphrius Panvinius libro de Sibyllis.

CAP. XIV.

Manethos Sebennyta, ſive Sebenita. Annij Manetho rejicitur. Genuini Manethonis dignitas, hiſtoria ſacra, & ejus argumentum. Manetho Mendeſius. Κῦφι.

ET hi quidem tum ſub Sotere, Lagi filio, tum ſub Philadelpho, vixerunt. Dicam nunc de iſtis, qui, an ſub Sotere floruerint, non ſatis liquet: ſed quos tamen ſub Philadelpho fuiſſe, certò comperiam. Horum primus eſto Manethos Sebennyta Dioſpolitanus; qui, Beroſo jam ſene, adoleſcens fuiſſe, ac poſt eum ſuperfuiſſe, videtur. Saltem juniorem facit Georgius Syncellus: Μανεθῶς a ὁ Σεβεννύτης, τῶν ἐν Αἰγύπτῳ μιαρῶν ἱερῶν ἀρχιερεὺς, μετὰ Βηρωσσὸν γενόμενος. Unde etiam videmus, fuiſſe flaminem Ægyptium. Philadelphi ætate vixiſſe, ibidem dicitur; pleniúſque & hoc, & quod de dignitate ejus retuli, cognoſcere erit ex Euſebij verbis, quæ poſtea adferam. Scriptor eſt memoratus Joſepho lib. I Antiq. Jud. cap. III b, Plutarcho lib. de Iſide, & Oſiride, Theophilo lib. III ad Autolycum, Tertulliano in Apolog. cap. XIX, Porphyrio lib. de abſtinentia animalium ſecundo, (ubi citatur ἐν τῷ περὶ ἀρχαϊσμοῦ, καὶ εὐσεβείας c,) Euſebio in Chronicis ad annum XV Manethonis Ægyptij regis, (ſed in quibuſdam codicibus is locus deſideratur) item ad annum VII Thuoris, terræ Ægypti regis, ſub quo Troia capta eſt. Adhæc Cedreno d, & aliis. Sub Manethonis nomine quædam edidit Annius Viterbienſis; de cujus commentis toties dicere piget.

a *Manethos Sebennyta, impurorũ in Ægypto ſacrorũ ſummus ſacerdos; qui poſt Beroſum fuit.*
b *Iuxta diſtinct. Græci cod. at c. 8 iuxta diſtinct. interpretis vet.*
c *Libro de antiquitate & pietate.*
d *Pag. 8 & 10.*

piget. De genuino potiùs Manethone videamus. Quem compluria ſcripſiſſe, indicat hic Euſebij locus initio lib. I Præparat. Euangel. Πᾶσαν μὲν οὖν τὴν Αἰγυπτιακὴν ἱστορίαν εἰς πλάτος τῆς Ἑλλήνων μετείληφε φωνῆς, ἰδίως τε τὰ περὶ τῆς κατ' αὐτοὺς θεολογίας Μανεθὼς ὁ Αἰγύπτιος, ἔν τε ᾗ ἔγραψεν ἱερᾷ βίβλῳ, καὶ ἐν ἑτέροις αὐτοῦ συγγράμμασι. *Omnem hiſtoriam Ægyptiacam, propriéque, quæ ad theologiam hujus gentis pertinent, fusè in Græcam tranſtulit linguam Manethos Ægyptius, cùm in ſacro opere, quod ſcripſit, tum in aliis commentariis.* Per ſacrum verò librum intelligi hoc loco debet hiſtoria, quam, poſtulato Ptolomæi Philadelphi, ab antiquiſſimis ac fabuloſis temporibus exorſus, perduxit penè uſque ad tempora Darij Codomanni, ejus quem Alexander Magnus devicit. Sanè apud Euſebium in Chronicis, ad annum XVI Artaxerxis Ochi, annotatur, Huc usque MANETHOS. Eſt is annus ſecundus Olympiadis CVII. Quo ipſo, ut ibidem legere eſt, Ægyptiorum concidit imperium, Nectanebo in Æthiopiam pulſo; rediitque Ægyptus in poteſtatem Perſarum: uti, Perſis devictis, ſub Alexandro, & Ptolomæis fuit. Nec dubito, quin hæc cauſſa fuerit, cur Manethos deſierit in ultimo Nectanebi anno: ſequentia enim tempora ex Perſarum, & Græcorum imprimis, monumentis poterant colligi. Hiſtoriam hanc tribus diſtinxerat tomis. Primo complectebatur τὰς θεῶν, καὶ ἡμιθέων, δυναστείας a: quæ numero fuere XI. Altero comprehendebat δυναστείας octo: tertio duodenas. Dynaſtias iſtas invenies in excerptis Africani; ex quo & ſua hauſit Euſebius, ſed ea interpolavit. Committere verò non poſſum, quin ex Euſebij Chronicis illuſtrem adſcribam locum; ex quo cognoſcere ſit, quis fuerit Manethos, quando vixerit, unde hiſtoriam ſuam hauſerit, & ut eam regi Philadelpho dicârit. Verba Euſebij ſunt iſta: Ἐκ τῶν Μανεθῶ τοῦ Σεβεννύτου. ὃς ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου ἀρχιερεὺς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ εἰδώλων, χρηματίσας ἐκ τῶν ἐν τῇ Σηριαδικῇ γῇ κειμένων στηλῶν, ἱερᾷ, φησι, διαλέκτῳ, καὶ ἱερογραφικοῖς γράμμασι κεχαρακτηρισμένων ὑπὸ Θωὺθ τοῦ πρώτου Ἑρμοῦ, καὶ ἑρμηνευθεισῶν μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐκ τῆς ἱερᾶς διαλέκτου εἰς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν γράμμασιν ἱερογλυφικοῖς, καὶ ἀποτεθεισῶν ἐν βίβλοις ὑπὸ τοῦ Ἀγαθοδαίμονος τοῦ δευτέρου Ἑρμοῦ, πατρὸς δὲ τοῦ Τάτ, ἐν τοῖς ἀδύτοις τῶν ἱερῶν Αἰγυπτίων. ἃ προσεφώνησε τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, δευτέρῳ Πτολεμαίῳ, ἐν τῇ βίβλῳ τῆς Σώθεως γράφων οὕτως. Quorum hæc ſententia eſt: *Ex libris Manethonis Sebennitæ; qui cùm temporibus Ptolomæi Philadelphi flamen ſacrorum eſſet, ſive malis idolorum,* (ἱερῶν b μιαρῶν ἀρχιερεὺς dicitur Georgio Syncello) *eruit iſta ex columnis in Seriadica*

a Deorum & ſemideorum imperia, ac principatus.

b Impurorum ſacrorum flamen.

terra

terra poſitis; quibus ſacrâ, ut ait, dialecto ſacra erant notæ inſculptæ à Thoüt, *primo Mercurio: ea verò poſt diluvium ex ſacra lingua in Græcam notis ibidem ſacris verſæ fuerunt; interq; libros in adyta Ægyptia relatæ ab Agathodæmone, altero Mercurio, patre Tat. Hac verò Manethos Philadelpho, ſecundo è Ptolomæis, dicavit: ad quem ita perſcripſit in Sothis libro:* hoc eſt, libro Iûs, ſive Iſidis; à cujus peregrinatione Manethos ordiebatur. Poſt iſta ſubjungit Euſebius epiſtolium Manethonis ad Philadelphum. cujus hæc inſcriptio: Μανεθῶς ἀρχιερεὺς, ϗ γραμματεὺς τῶν κατ᾽ Αἴγυπτον ἱερῶν ἀδύτων, γένει Σεβεννύτης ὑπάρχων, Ἡλιουπολίτης, τῷ δεσπότῃ μου Πτολεμαίῳ χαίρειν. *Manethos flamen ſacrorum, & ſcriba adytorum Ægypti, genere Sebennyta, Heliopolites, domino meo Ptolomæo ſalutem.* In literis verò ipſis dicit, ſecurum ſe ἱερὰ βιβλία γραφέντα ὑπὸ τοῦ προπάτορος Τρισμεγίστου Ἑρμοῦ· *libros ſcriptos ab avo Mercurij Triſmegiſti.* Quamquam verò optandum eſſet, ut ſcriptor hic integer ad nos perveniſſet: tamen bene ſaltem eſt, quòd luculenta quædam fragmenta conſervavit nobis Fl. Joſephus lib. I contra Apionem: in quibus egregiè diſtinguit ea, quæ Manetho ex libris ſacris, quæque ex vulgi hauſerat fabellis: poſterioráque hæc ſolidè ibidem refellit. Bene etiam eſt, quòd Africani beneficio epitomen totius Manethonis habemus. Cui lucis multùm attulit Joſephus Scaliger, notis in Græca παντοδαπῆς ἱστορίας *a* Euſebij *b*: item in canonibus Iſagogicis lib. II cap. II, & lib. III cap. II. Et hæc de Manethone Sebennita Dioſpolitano; à quo diſtinguendus Manethos, ſacerdos Mendeſius, quem Suidas ſcripſiſſe dicit de confectione κυφίων. Eſt verò κῦφι ſuffimenti genus ſacerdotibus Ægyptiis uſitatum: unde ἱερατικὸν *b* Galenus vocat in libris τῶν κατὰ τόπον *c*. Meminit ſuffimenti ejus & Plutarchus lib. de Iſide & Oſiride, & B. Hieronymus lib. II adverſus Jovinianum. Fortaſſe autem hic Manetho Mendeſius is eſt, quem ἐν τῇ τῶν φυσικῶν ἐπιτομῇ citat Laërtius in procemio. Puto, & eundem ſignari ab Æliano lib X de natura animalium cap. XVI; ubi vocat Μανέθωνα *d* τὸν Αἰγύπτιον, σοφίας εἰς ἄκρον ἐληλακότα: ac proditum ab eo dicit, vitiligine, & leprâ, corripi ſolere, qui ſuillo lacte veſcuntur.

a Omnigenæ hiſtoriæ.

b P. 250. & deinceps edit. I.

c Sacerdotale.

d Lib. 8. c. 5, & 7.

e Manethonẽ Ægyptium, ſummæ ſapientiæ virum.

CAP. XV.

Callimachus Cyrenæus. Ejus genus, præceptor, ætas, ſcripta. Philoſtephanus. Hujus, an Heraclidis, foret de inſulis liber, nec olim ſatis conſtabat. Ariſtæus. Non videri genuinum opus, quod ſub Ariſteæ nomine exſtat de tralatione τῶν ἑβδομήκοντα. Cur Zoilus vocetur* canis Rhetoricus. *Ejus ſcripta. Polycratem falsò credi unum ex iis, qui Socratem coram judicibus accuſarunt. Zoili paupertas, & miſera mors. Dionyſii Halicarnaſſenſis honeſtum de Zoilo judicium. Duris Samius. In Suida conjectura. Duris circa verborum collocationem negligens. Lynceus Samius. Suidas emendatur. Neanthes Cyzicenus. Cleanthis Antiquitatum libri. Cteſibius hiſtoricus. Cteſibius junior, qui hydraulicas machinas invenit. Soſibius Lacon. Antonius Diogenes.*

IIſdem temporibus floruit Callimachus, Batti & Meſatmæ filius, unde Battiadem vocat Ovidius in Ibide. A Batto eo, qui Cyrenen condidit, genus ſe ducere dicebat; ut Strabo ſcribit lib. XVII. Fuit diſcipulus Hermocratis, Jaſenſis grammatici: ac ipſe etiam, priuſquam Philadelpho commendaretur, literas in vico Alexandrino docebat. Pertigit verò uſque ad tempora Ptolomæi Euergetæ. Auctor Suidas. Ac convenit, quòd Gellius lib. XVII cap. XXI floruiſſe dicit paullo poſt primum bellum Punicum. Nec immeritò à nobis inter hiſtoricos recenſetur. Siquidem tabulam edidit, ſive deſcriptionem eorum, qui in quavis diſciplina clari fuerunt, illorúmque quæ ſcripſerunt. Conſtabat hoc opus libris centum, & viginti. Præter Suidam ejus meminit Athenæus lib. VI, & XIV; item Etymologus his verbis: Καλλίμαχος [a] ὁ γραμματικὸς ἐποίει πίνακας, ἐν οἷς ἦσαν αἱ ἀναγραφαὶ περὶ τῶν ἀρχαίων. In his illud quoque annotârat, quot verſuum liber quiſque eſſet; ut ex Athenæo conſtat. Atque idem fecerat in ſcripto à ſe πίνακι [b] τῶν νόμων· ut videre eſt ex Athenæi XIII. Id in poëtis facere nunc quoque facile ſit: ſed nec difficile olim fuit in iis, qui proſâ uterentur. Nam in deſcribendis auctoribus uſi chartæ genere certæ formæ: ut facilè ex verſuum numero colligi poſſet de operis magnitudine:

* *Septuaginta interpretum.*

a *Callimachus Grammaticus fecit tabulas, in quibus deſcriberet antiquos.*

b *Indice Legum.*

dine: quâ de re vide quæ notata Salmaſii prolegomenis in Solinum. Scripſit etiam κτίσεις ſive origines inſularum, & urbium, & nominum mutationes: item de fluminibus Europæ, de rebus in Peloponneſo, & Italia, admirabilibus & incredibilibus, de mutatione nominum piſcium, de ventis, de avibus, de orbis terrarum fluminibus; item collectanea de miraculis in ſingulis locis orbis terrarum; & multa alia, quæ ex Suida peti poſſunt. Mirum verò, eum præterire librum περὶ ἀγώνων a: in quo inter alia de Actiacis ludis, Virgilio etiam memoratis, egiſſe, auctor eſt Harpocratio in Ἄκλα. Cui & in Ἀκὴ citatur Καλλίμαχος b ἐν τοῖς ὑπομνήμασι. Sed cujuſmodi commentarios ſignet, non addit. Mirum quoque, Suidam non nominare ibidem Hecalen; quo nomine poëmatium ab illo editum fuiſſe, ſcholiaſtes ejus docet. Hujus argumentum vide apud Politianum Miſcellaneorum cap. XXIV. Scripſit quoque Αἴπα, quæ Martialis memorat lib. X. epigr. IV, & Servius in VII Æn. Edidit & hymnos, qui hodieque exſtant. Item carmen de Beronices coma; quod Catullus tranſtulit. Sed & aliqua ejus ad nos epigrammata pervenerunt. Καλλίμαχος c ἐν τοῖς περὶ ὀρνέων citatur à Tzetze in Lycoph. d Fortaſſe tamẽ quædam ex iis, quæ Callimacho huic tribuuntur, fuere Callimachi junioris. Nam fuit & Callimachus Cyrenæus, poëta ἐποποιὸς, ex ſuperioris ſorore natus, filius Staſenoris, & Megatimæ, quæ Callimachi ſoror erat; ut eſt apud Suidam. Sed hujus non ita magnum nomen fuit. Itaque & Strabo lib. XVII, ubi commemorat inſignes viros Cyrenæos, unum tantùm Callimachum laudat; quem à rege Ægyptio in honore habitum ait. Ex ſeniori Callimacho etiam hiſtoriolam unam, alterã, recenſet Io. Tzetzes Chil. IV hiſtor. CXXXVIII, & Chil. VIII hiſt. CCXXVIII.

a De certaminibus.
b In commentariis.
c In opere de avibus.
d Pag. 83.

Eodem ſub rege floruit Philoſtephanus Cyrenæus; utpote Callimachi familiaris. Athenæus initio lib. VIII: Φιλοστέφανος e δὲ ὁ Κυρηναῖος μὲν γένος, Καλλιμάχου δὲ γνώριμος, ἐν τῷ γ΄ περὶ παραδόξων ποταμῶν &c. Præter opus, cujus hic meminit Athenæus, etiam ſcripſit Δήλιον. quod idem nominat lib. VII. Atque eodem libro citat librum ſeptimum urbium Aſiaticarum. Φιλοστέφανος ἐν τοῖς Ἠπειρωτικοῖς f celebratur Harpocrationi in Βούχετα. Hiſtoriæ ejus mentio eſt apud Plutarchum in Lycurgo: operis περὶ εὑρημάτων g apud Clementem lib. I Στρωμ. Idem προτρεπτικῷ πρὸς Ἕλληνας advocat librum ejus de Cypro: atque inde narrat, ut Pygmalion Cyprius eburneum Veneris ſimulachrum perditè amârit: quod & facit ex eo

e Philoſtephanus verò genere quidem Cyrenæus, Callimachi autẽ familiaris, in tertio de fluminibus admirabilibus.
f Philoſtephanus de rebus Epiroticis.
g De rebus inventis.

eo Arnobius lib. VI. Librum iſtum cenſeo fuiſſe partem majoris operis, quod περὶ νήσων a inſcribebatur. Nam *Philoſtephano* nonnulli illud opus tribuebant; ut indicant hæc Harpocrationis verba in Σπύρμη: Ἡρακλείδης, ἢ Φιλοστέφανος, ἐν τῷ περὶ νήσων *b*. Et Servius in I Æn. juxta codicem Fuldenſem, citat *Phicopoſtephanum* περὶ τῶν νήσων *c*; ubi ſine dubio *Philoſtephanum* legendũ. Et ſanè Heraclidi librum tribuit Stephanus in Ὠλίαρος: ſed Philoſtephano adjudicat quoque Conſtantinus de Themat. lib. I. cap. XV. Et videtur ſententiæ ejus accedere Laërtius: quippe qui, recenſens Heraclidis libros, eum nullus nominet. Meminit Philoſtephani hujus etiã Anonymus Homeri interpres in Iliad. B *d*, H *e*; ubi ex eo de Phrixo, & Helle: item Apollonij Scholiaſtes in II Argon. *f*. ubi de Sinope: & Tzetzes Chil. VII Hiſtor. CXLIV.

a De inſulis.
b Heraclides, aut Philoſtephanus, libro de inſulis.
c De inſulis. Servius Danielis Appendicu. ubi variæ Lectiones, pag. 28. edit. Pariſ. 1600.

Etiam Philadelphi tempore vixit Ariſtæus, ſcriptor jam olim laudatus Joſepho, Antiquitatum Judaicarum lib. XII, cap. II, & libro contra Apionem: Tertulliano in Apologetico cap. XII, Euſebio cùm aliàs, tum lib. IX *g* Præparationis Euangelicæ. Ἀρισαῖος *h*, inquit, ἐν τῷ γραφέντι βιβλίῳ περὶ τῆς ἑρμηνείας τοῦ τῶν Ἰουδαίων νόμου: item Epiphanio lib. de menſuris, & ponderibus: & Hieronymo præfat. in pentateuchum. Exſtat hodiéque liber ſub Ariſtæi, ſeu Ariſteæ nomine, de tranſlatione legis per LXXII interpretes. Sed eum genuinum videri, negat Ludovicus Vives in Auguſtini lib. XVIII de Civit. Dei cap. XLII. Scio, Vivi in eo refragari, cùm alios non paucos, tum Perionium, Obſervationibus in B. Juſtini parænesin ad gentes: tum Cardinalem Bellarminum libro de ſcriptoribus Eccleſiaſticis, & Margarinum Bigneum edit. II biblioth. PP. Sed Vivi accedunt Leo Caſtrius prol. in Jeſ. VI, & Alphonſus Salmero in Prolegom. VI. Et profectò levia non ſunt, quæ pro hac ſententia adfert Joſephus Scaliger Animadverſ. Euſeb. ad annum MDCCXXXIV. Ipſum adi.

d P. 32 edit. Hervag.
e P. 138.
f P. 110 edit. H. Steph.
g P. 260 ed. R. St.
h Ariſtæ in libro, quẽ ſcripſit de trãſlatione legis Iudaicæ.

Felix quoque Philadelphi ſeculum infelicem Zoilum vidit: ut conſtat ex Vitruvio; cujus verba poſtea adducam. Epheſium vocat Anonymus Homeri interpres in Iliad. E: ut mox videbimus, ubi verba ejus attulero. Sed fuit Amphipolitanus; teſte Heraclide Pontico in Allegoriis Homericis; cui ibidem vocatur iccirco Θρᾳκικὸν ἀνδράποδον †. Eandem ei patriam tribuit Ælianus libro XI. Var. Hiſt. cap. X: ubi etiam docet, vocatũ fuiſſe *canem Rhetoricum*: ac *Rhetoricũ* quidẽ, quia ſophiſta eſſet, & eleganti dictione uteretur: *canem* autem, quòd ſtylo mordaci adlatraret ſummos viros: atque adeò Home-

† Thraciũ mancipium.

Homerum ipſum, adverſus quem Grammatica quædam libris IX ſcripſit; ut Suidas indicat. Ponam unius, atque alterius verba. Anonymus Iliad. E. † Ζώϊλος δὲ ὁ Ἐφέσιος κατηγορεῖ τοῦ τόπου τούτου, καὶ μέμφεται τὸν Ποιητὴν, ὅτι λίαν γελοίως πεποίηκεν ἐκ τῶν ὤμων τοῦ Διομήδους καιόμενον πῦρ. ἐκινδύνευε γὰρ καταφλεχθῆναι ὁ ἥρως· *Zoilus verò Epheſius accuſat hunc locum, ac culpat poëtam, quòd admodum ridiculè fecerit, ſcribendo ex humeris Diomedis arſiſſe ignem. Siquidem ſic periculum fuerit, ne heros conflagraret.* Et paullo pòſt citat Zoilum; ubi rurſus Homerum reprehendit: Κατηγορεῖ γὰρ τούτου τοῦ τόπου Ζώϊλος· ὅτι λίαν, φησὶ, γελοίως πεποίηκεν ὁ Ποιητὴς τὸν Ἰδαῖον, ἀπολιπόντα τοὺς ἵππους καὶ τὸ ἅρμα, φεύγειν· ἐδύνατο γὰρ μᾶλλον ἐπὶ τοῖς ἵπποις φυγεῖν. *Accuſat & hunc locum Zoilus: quòd valde, inquit, ridiculè fecerit poëta, ſcribendo, Idæum, equos & currum relinquentem, fugere: potuiſſet enim magis in equis fugiſſe.* Indéque factum, ut omnes alienarum laudum obtrectatores *Zoili* dicerentur. Ovid. lib. I. de Remed. Amor.

† Pag. 92. edit. Hervag.

Ingenium magni livor detrectat Homeri.
Quiſquis es, ex illo, Zoile, nomen habes.

Etiam adverſus Platonem, & Iſocratem, calamum ſtrinxit; ut ex eodem Æliano, & Suida, conſtat. Idem Suidas indicat, Hiſtoriam libris tribus ſcripſiſſe; eámque à θεογονίᾳ, ſive generatione Deorum, orſum fuiſſe: deſiiſſe autem in Philippi interitu. Item ait, edidiſſe libros tres de urbe patria, Amphipoli; aliáque multa. Inter quæ Tenediorum encomium fuit. Strabo lib. VI: Ἀλφειὸν [a] δὲ Ζώϊλος ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ Τενεδίων ἐγκωμίῳ φησὶν ἐκ Τενέδου ῥεῖν, ὁ τὸν Ὅμηρον ψέγων ὡς μυθογράφον. Fuit auditor Polycratis illius, qui accuſationem contra Socratem ſcripſit. Hoc diſertim legere eſt apud Ælianum lib. XI Var. Hiſt. cap. X. Sed videtur parùm eſſe conſentaneum ei, quod vixiſſe dicitur temporibus Philadelphi. Nam Socrates cicutam bibit Olympiadis XCV anno II. Philadelphus autem imperare cœpit Olympiadis CXXIII anno IV. Intermedij ſunt anni CXIV. Non leve hoc argumentum foret adverſus illud, quod de ætate Zoili dicebamus, ſi Polycrates fuiſſet inter eos, qui Socratem accuſarunt; quod Hermippus putavit. Verùm tres ſolùm fuere, qui litem intenderent Socrati; Anytus, Lyco, ac Melitus: ut Plato in Apologia retulit, & Antiſthenes in Succeſſionibus, Laërtio teſte. Polycrates autem aliquanto pòſt vixit. Sanè oratione, quam adverſus Socratem ſcripſit, meminit murorum, quos inſtauravit Conon. At factum hoc ſexennio poſt mortem Socratis. Unde liquet, eam orationem poſtea demum ſcriptam eſſe: quod etiam

a Iam Zoilus orator, is qui Homerum, tanquam fabularũ ſcriptorẽ, vituperat, in Tenediorum encomio ſcribit, Alpheum è Tenedo fluere.

etiam animadvertit Phavorinus in primo commentar. Auctor idem Laërtius. Sed alterum etiam argumentum video adverſus id, quod dicebamus. Nam Heraclides Pontic⁹ in Ἀλληγορίαις Ὁμηρικαῖς meminit Zoili hujus Amphipolitæ. At ille Heraclides Ariſtotelis ætate vixiſſe putatur. Sed facilè occurritur. Nam Heraclides iſte Ariſtotele ſeculo, & amplius, junior fuit: ut alibi oſtendimus. En & tertium adverſus nos telum. Suidas in Ἀναξιμένης refert, eum fuiſſe diſcipulum Zoili illius, qui Homerum eſt inſectatus. Atqui Anaximenes, ut ibidem dicitur, vixit tempore Alexandri M. Sed Suidas, credo, alios eſt ſecutus auctores; quos vellem adſcripſiſſet. Interim hæc docent, quantopere varient antiqui de Zoili ætate. Nec minùs diſconvenit de mortis genere. De iſto eſt illuſtris locus Vitruvij Pollionis præfatione libri VII de Architectura: *Inſequentibus annis à Macedonia Zoilus, qui adoptavit cognomen, ut Homeromaſtix vocitaretur, Alexandriam venit, ſuaq; ſcripta, contra Iliadem, & Odyſſeam comparata, regi recitavit: Ptolemaus verò, cùm animadvertiſſet, poëtarum parentem, philologiaque omnis ducem, abſentem vexari, & cujus ab cunctis gentibus ſcripta ſuſpicerentur, ab eo vituperari: indignatus, nullum ei dedit reſponſum. Zoilus autem, cùm diutiùs in regno fuiſſet, inopiâ preſſus, ſummiſit ad regem, poſtulans, ut aliquid ſibi tribueretur: rex verò reſpondiſſe dicitur, Homerum, qui ante annos mille deceſſiſſet, ævo perpetuo multa millia hominum paſcere: item debere, qui meliori ingenio ſe profiteretur, non modò ſe unum, ſed etiam plures alere poſſe. Et ad ſummam, mors ejus, ut parricidij damnati, variè memoratur. Alij eum ſcripſerunt à Philadelpho eſſe in crucem fixum; nonnulli in eum lapides eſſe conjectos; alij Smyrnæ vivum in pyram conjectum: quorum utrum ei acciderit, merenti digna conſtitit pœna.* Hactenus Vitruvius. Dionyſius tamen Halicarnaſſ. honeſtè de hoc Zoilo ſenſit. Putat enim, ſolo veritatis amore hoc feciſſe: eóque nec dubitat eum jungere Ariſtoteli, & aliis viris magnis; quorum exemplo ſe etiam velle ait inquirere in Platonis virtutes, vitiáque.

Ejuſdem Philadelphi tempore floruit Duris Samius, ſcriptor celebratus Plinio lib. VIII hiſtor. Nat. cap. XL, lib. XXXIV cap. VIII, lib. XXXVI cap. XII, Plutarcho in Pericle, Alcibiade, Lyſandro, Ageſilao, & multis aliis in locis. Item Straboni lib. I, Clementi lib. I Στρωματ. Laërtio in Socrate, & Harpocrationi in voce Ἀσπασία, Stephano in Ἀκράγαντες, & alibi, Suidæ quoque in Πανύασις. Eidem in Λαμία citatur Δῶρις * ἐν δευτέρῳ Λιβυκῶν. Ubi fortè legendum Δοῦρις. Nam & ſcholiaſtæ Ariſtophanis in Veſpas

* *Duris in ſecũdo Libycorũ.*

Veſpas Δοῦρις in eopſe Λιβυκῶν libro laudatur. Præter librum de Tragœdia, Athenæo memoratum lib. XIV, etiam condidit hiſtoriam Agathoclis Syracuſani; qui anno uno deceſſit antequam imperaret Ptolomæus Philadelphus. Ex hoc opere tertium librum citat Athenæus lib. XIII. At lib. X eundem memorat ἐν τῇ δεκάτῃ τῆς περὶ Ἀγαθοκλέα *a*. Scripſit præterea Macedonica; ex quibus ſeptimi meminit idem Athenæus in IV: quinctidecimi, Ariſtophanis ſcholiaſtes in Nubes*. Sed & lib. XV citat eum ἐν τοῖς Σαμίων ὅροις· *de finibus Samiorum*. Unde corrigendus Euripidis ſcholiaſtes in Hecub. ubi legas, Δοῦρις *b* ἐν τῷ ιβʹ τῶν ὡρῶν, pro ὅρων *c*. Ac ſimiliter legendum cenſeo apud Malchum, ſive Porphyrium, in vita Pythagoræ: ubi itidem vulgò exaratum: Δοῦρις ὁ Σάμιος ἐν δευτέρῳ τῶν ὡρῶν †. Sanè cùm Duris fuerit Samius, & ſcripſerit de limitibus Samiorum, & loquatur iſtic de Pythagora Samio; quid veriſimilius, quàm idem opus ſignari. Laërtius in Pherecyde epigramma adfert ex ejuſdem δευτέρῳ *d* τῶν ἱερῶν. Expectet fortaſſe quis, ut tandem aliquid dicam de hiſtoria Græcorum, quam ſcripſit. Sed puto, non eſſe hoc opus diverſum à Macedonicis. Movet me, quòd poſt Amyntæ obitum Philippus Macedo paullatim eſt adeptus imperium univerſæ Græciæ. Atqui ab obitu Amyntæ, & imperio Philippi, res Græcas orſus eſt Duris; ut oſtendit Diodorus Siculus lib. XV: ubi cùm de trium præſtantium ducum, qui eodem anno obiere, Amyntæ, Ageſipolidis, & Jaſonis morte, dixiſſet; addit iſta: Δοῦρις ὁ Σάμιος ὁ ἱστοριογράφος τῆς τῶν Ἑλληνικῶν ἱστορίας ἐντεῦθεν ἐποιήσατο τὴν ἀρχήν. Quæ & more ſuo verbis totidem exſcripſit Anonymus ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. CII. an. III. At is, qui Macedonica condiderat, quid magnopere habuit, quod diceret de temporibus illis, quibus Macedonia cum reliqua Græcia conflictabatur, uſque dum principatum tandem obtineret? Præſertim cùm fusè adeò res Macedonicas ſcripſerit. Nam & in πέμπτῳ *f* καὶ δεκάτῳ τῶν Μακεδονικῶν citatur ab Apollonij ſcholiaſte in lib. IV. Diverſum tamen opus fuerit Μακεδονικῶν, ἢ Ἑλληνικῶν, ſi Μακεδονικὰ Duris altiùs, quàm à Philippo M. orſus fuit. Sed non video, quo argumento id feciſſe comprobetur. Et iſta quidem ſunt, quæ ſcripſit Duris. A Cicerone *g* vocatur *homo in hiſtoria diligens*. Quod intelligi debet de ſtudio ejus in rebus inquirendis, & collocandis. Sed verborum ſtructuram, & Duris ille, & Polybius, & juniores omnes, neglexerunt: ut eſt apud Dionyſium *h* Halicarn. Imò & Photius in bibliotheca *i* ſua ait, eum dictionis venuſtate

a Lib. decimo de Agathocle.
** P. 150. edit. Aurel. Allobr.*
b Duris in duodecimo de horis.
c Terminis.
† Duris Samius in ſecundo de horis.
d Secundo ſacrorũ.
e Duris, Samius hiſtoricus, rerũ Græcarũ initiũ inde cepit.
f Libro quinctodecimo Macedonicorum.
g Epiſt. 1 lib. 6 ad Att.
h Lib. de collocat. verborũ.
i Cod. 176.

longè inferiorem fuiſſe Ephoro, & Theopompo; quos tamen in primo hiſtoriarum libro non veritus ſit carpere, quaſi deſtituantur imitationis gratiâ, ac dicendi venuſtate. Alius verò, ni fallor, ab hoc Duride eſt is, cujus liber περὶ ζωγραφίας *a* citatur à Laërtio in Thalete: eſtque is ſine dubio, quem Toreuticen ſcripſiſſe ait Plinius. Sunt enim affines artes pictorum, & tornatorum. Uti & ſculptorum. Eoque non abſurdè exiſtimemus, hunc eſſe, qui ad commendationem ſuæ artis prodiderit, Socratem quoque ἐργάσασθαι *b* λίθους, teſte Laërtio in Socrate.

Habuit Duris & fratrem hiſtoricum, Lynceum Samium, Theophraſti diſcipulum. Suidas: Λυγκεὺς *c*, Σάμιος γραμματικὸς, Θεοφράστου γνώριμος, ἀδελφὸς Θούριδος, καὶ ἱστοριογράφου, τοῦ καὶ τυραννήσαντος Σάμου. Quem locum ſic emendo: ἀδελφὸς Δούριδος τοῦ ἱστοριογράφου. Sic legi debere, oſtendunt verba hæc Athenæi lib. VIII: Λυγκεὺς *d* ὁ Σάμιος, ὁ Θεοφράστου μὲν μαθητὴς, Δούριδος δὲ ἀδελφὸς, τοῦ τὰς ἱστορίας γράψαντος, καὶ τυραννήσαντος τῆς πατρίδος. Ac citat ibidem Lyncei hujus Apophthegmatum librũ, cujus & meminerat lib. VI. Uti quoque ἀπομνημονευμάτων. Sed & eundem ἐν Αἰγυπτιακοῖς laudat lib. VI. Et ſecundum περὶ Μενάνδρου, libro eodẽ. Et alia quædam, aliis in locis. De Lamiæ cœna ſcripſiſſe, teſtatur Plutarchus in Demetrio.

Æqualis quoque iſtis fuit Neanthes, Cyzicenus orator. Siquidem diſcipulus fuit Philiſci, Mileſij oratoris, ejus qui Iſocratis fuerat auditor. Auctor Suidas in Νεάνθης, & Φίλισκος. Meminit Neanthis Porphyrius περὶ ἀποχῆς *e* lib. IV. Ὥς *f* φησι Νεάνθης ὁ Κυζικηνός. Item ſcriptor τῶν *g* θεολογουμένων τῆς Ἀριθμητικῆς. Scripſit Ἑλληνικὰ *h*; quæ cùm alibi laudat Athenæus, tum lib. XIII; ubi tertium, quartúmque ejus operis citat. Idem lib. IX, & XIII, citat Νεάνθην τὸν Κυζικηνὸν ἐν δευτέρῳ περὶ τελετῆς *i*. Ac celebrat quoque hoc opus Etymologus. Μυστικὸν λόγον *k* vocat Harpocratio in Ἄττις. Eo explicabat ritus myſticos gentilis ſuperſtitionis. Meminit Clemens Alexandrinus lib. V Στρωμ. ubi narrat ex eo quædam de ſacerdotibus Macedonicis. item lib. I; ubi à Neanthe traditum ait, Pythagoram, non Samium, ſed Tyrium fuiſſe. quod ex Neanthe etiam refert Theodoretus lib. I Θεραπευτ. Eundem ἐν τρίτῳ τῶν κατὰ πόλιν *l* citat Ammonius libello de vocum differ. Scripſit etiam ὥρας *m*. Unde primũ librum citat Athenæus lib. IV. Item librum περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν *n*. quem laudat Stephanus, & inde quædam

a De pictura. b Sculpſiſſe lapides. c Lynceus, Samius Grãmaticus, Theophraſti diſcipulus, frater Thuridis & hiſtoriographi, qui & Sami tyrannus fuit. d Lynceus Samius, Theophraſti diſcipulus, frater Duridis, qui ſcripſit hiſtorias, & in patria tyrannidem occupavit. e De abſtinentia ab eſu animaliũ. f Vt ait Neanthes Cyzicenus. g Arithmetices explanationũ de Dijs. h De rebus Græcorũ. i Neanthẽ Cyzicenum libro ſecundo de Initiis. k Sermonẽ myſticũ. l Tertio eorũ libro, quæ ad ſingulas pertinent civitates. m De Horis. n De viris illuſtribus.

dam adducunt Clemens lib. I Στρωμ. Diogenes Laërtius in Periandro, Empedocle, & Heraclito; Malchus ſive Porphyrius in vita Pythagoræ ſemel, iterumque; Parthenius Erot.cap.xxxIII; & Heſychius Mileſ. in Empedocle.

Num & Cleanthem inter hiſtoricos referre licebit? Sanè ἀρχαιολογίας, ſive antiquitatum libros reliquit; Laërtio teſte. Et his vixiſſe temporibus, conſtat ex eodem. Nam Zenonis diſcipulus fuit; qui Olympiade cxxx jam octogenarius erat. Scripſit inter alia, eodem teſte, etiam libros, tum περὶ θεῶν a: tum περὶ b γιγάντων. Planè cenſeo, eſſe idem opus θεομαχίας c: unde tertium librum teſtem adducit Plutarchus de Flumin. Nec dubito, quin ejuſdem Cleanthis ſint μυθικὰ d, quæ citat Athenæus lib. XIII. Uti & Porphyrius initio libri de vita Pythagoræ: unde diſcimus, opus hoc quinque minimùm libris conſtitiſſe. Nam citat πέμπτον τῶν μυθικῶν e. Non meminit eorum Laërtius, uti nec librorum περὶ f μεταλήψεως. Quos ejuſdem eſſe, ſatis oſtendit Athenæus lib. XII; cùm diſertim auctor eorum vocetur Κλεάνθης g ὁ φιλόσοφος. Sed & Clemens lib. V. Στρωματ. ex poëmatis hujus, quem Στωικὸν vocat, apponit quatuor verſus hexametros, & octo jambicos ſenarios: qui legi apud eum poſſunt. Et ſanè Laërtius ipſe alios quoque refert, eoſque ſibi ipſi præteritos in librorum catalogo, quem in Cleanthis vita contexit. Ut in Zenone citatur Κλεάνθης h ἐν τῷ περὶ χαλκοῦ. Puto autem, eundem eſſe Cleanthem Stoicum, ex quo Theophilus libro III ad Autolycum commemorat gentis cujuſdam conſuetudinem veſcendi carnibus; & quidem, ut patres à proprijs liberis aſſentur, ac comedantur, & ſiquis, ab hoc abominando more abhorrens, oblatum membrum averſetur, ut jus ſit reliquis mactandi eum, ac devorandi. Interdum autem hoc nomen corruptum eſt ex *Neanthes.* Ut apud Ariſtophanis interpretem ad hunc verſum in Equitibus, Ὁ Θεμιστοκλέους τοῦ θάνατος. Ubi ex Cleanthe annotatur de tribus civitatibus, quæ Themiſtocli præberent frumentum, vinum, & obſonium. Sed Plutarchus in Themiſtocle ejuſce rei auctorem laudat Neanthem Cyzicenum: quæ quin vera lectio ſit, nullus dubito. Multum ad honorem hujus Cleanthis facit, quòd à Romanis ei S.C. Aſſi poſita ſit ſtatua: quam ſibi viſam ſcribit Simplicius, commentario in Enchiridium Epicteti.

Cteſibium hiſtoricum quoque lubens ad hæc tempora referam. Ex eo enim Hermippus Smyrnæus quædam de Demoſthene

a *De diis.*
b *De gigantibus.*
c *De pugna cum Diis.*
d *Fabuloſa.*
e *Librum quintū rerum fabuloſarum.*
f *De commutatione, vel translatione, &c.*
g *Cleanthes philoſophus.*
h *Cleanthes libro de ære.*

citavit; ut cognoſcimus ex Plutarcho in Demoſthenis vita. Demoſthene igitur junior fuit; grandior verò Hermippo; qui ſub Ptolomæo Euergete vixit. Apollodorus in Chronicis narrat, eum annos vixiſſe CIV, teſte Phlegonte Tralliano *a*. Ejus verba ſunt: Κτησίβιος *b* ὁ ἱστοριογράφος ἔτη ἑκατὸν τέσσαρα. ἐν περιπάτῳ ἐτελεύτα, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς χρονικοῖς δεδήλωκεν. Sed Lucianus in Longævis vixiſſe ait annis CXXIV. Niſi locus corruptus, & ex Phlegonte emendandus; quod cenſet clariſſimus & amiciſſimus vir Joa. Meurſius. At junior hoc Cteſibius Alexandrinus; qui pneumaticam rationem, & hydraulica organa reperit. Is enim vixit tempore Ptolomæi Euergetæ, ſecundi ejus cognominis, qui aliter Phyſcon. Vide de hoc Cteſibio Vitruvium lib. IX. cap. IX, & Plinium lib. VII Hiſt. Nat. cap. XXXVII.

Sub Philadelpho etiam vixit Soſibius Lacon, Grammaticus ex eorum genere, qui ἐπιλυτικοὶ dicebantur, eò quòd obſcura quæque in ſcriptoribus explicarent: ut ex Suida cognoſcimus. Meminit Athenæus lib. III, & Arnobius lib. IV. Ejus tertium περὶ Ἀλκμᾶνος *c* citat idem Athenæus, eodem libro, & XIV. Chronographiam quoque edidit. Clemens Alexandr. lib. I Στρωμ. Σωσίβιος δ' ὁ Λάκων ἐν χρόνων ἀναγραφῇ. In eo ſcripſit, ab Inachi regno, uſque ad Olympiadem primam, eſſe annos CCCXCV: ut Cenſorinus auctor eſt cap. XXI. Athenæus lib. IV ait, quoſdam & ei tribuere librum de regno ad Caſſandrum. Callimachi fuiſſe æqualem, ibidem dicit. Alius fuit Soſibius, quicum Anaxagoræ æmulatio fuit; ut ex Laërtio in Socrate conſtat. Alius item, qui Claudij Cæſaris ætate vixit, Britannici educator; ut Tacitus docet initio XI Annal. Ambigit Lipſius, utrùm hic ſit, cujus Arnobius, & Clemens, meminere. Mihi haut dubium videtur, quin eum ſignent, qui Philadelphi ætate vixit. Nam is Λάκων nuncupatur ab Athenæo lib. III. At Laconem quoque Clemens vocat: ut, eundem ſignari, per ſit veriſimile.

Iiſdem, vel circiter, temporibus Antonium Diogenem ſcripſiſſe arbitror incredibilium de Thule inſula libros XXIV: quorum meminit Porphyrius in vita Pythagoræ. Meminit & Servius ad Virgilij lib. I Georg. Eorum argumentum luculentè narrat Photius tmem. CLXVI: ac vixiſſe putat non multò poſt tempora Alexandri Magni: quam unicam cauſſam habemus, cur Ptolomæi Soteris, vel ſummùm Philadelphi temporibus, fuiſſe eum putemus.

a Lib. de longævis cap. 2.

b Cteſibius hiſtoricus annos vixit centũ & quatuor. Inter deambulandũ verò vivendi finẽ fecit; ut Apollodorus in Chronicis teſtatur.

c De Alcmane.

d Soſibius Lacon in deſcriptione temporum.

CAP.

CAP. XVI.

Apollonius cur Rhodius dicatur, qui ſit Alexandrinus. Idem Ibis *vocatus à præceptore Callimacho. Ovidius, Callimachi exemplo, Ibin ſcripſit. Gyraldus notatur. Hermippi Smyrnæi ætas, ac de Vitis liber. Duo alij Hermippi. Nymphis Heracleota. Sphærus. Zenonis de Pyrrho hiſtoria. Duo alij Zenones, qui hiſtoricum tractarint argumentum. Euphorion Cherroneſiota, ſive Chalcidenſis. Cur Attica prius dicta ſit* Mopſopia. *In Athenæo conjectura. Duo alij Euphoriones. Timarchus. Timachidas gloſſographus.*

A Philadelphi temporibus conferamus nos ad ea, quibus vixit Ptolomæus Euergetes. Floruit tum Apollonius Rhodius; cujus quatuor habemus Argonauticôn libros. Sillei, vel, ut alij vocant, Illei filius fuit, Callimachi diſcipulus. Quamquam verò patriâ eſſet Alexandrinus; dictus tamen fuit Rhodius, poſtquam Alexandriâ Rhodum conceſſit, atque ibi magno diu in honore vixit. Scio, virum eruditum pro diverſis habere, Rhodium hunc, & illum, quem Suidas vocat Alexandrinum, & Eratoſtheni in Alexandrinæ bibliothecæ curatione ſucceſſiſſe dicit. Sed cùm idem Suidas fateatur, Alexandrinum illum diu Rhodi eſſe commoratum, vel inde, eundem eſſe, cognoſcimus. Tempora ſanè conveniunt. Et apertè id, quod dixi, docet nos Anonymus *a*, qui vitam Apollonij ſcripſit. Nam cùm egiſſet de patria Alexandria, de parentibus Silleo, ſive Illeo, & Rhode, deq; præceptore Callimacho; ac, quâ item occaſione Rhodum abierit, dixiſſet: ſubjungit, κἀκεῖ *b* ἐπολιτεύσατο, καὶ ἐσοφιστεύει ῥητορικοὺς λόγους· ὅθεν καὶ Ῥόδιον αὐτὸν ἀπεκάλεσαν. Quæ ipſa fuſiùs etiam narrat Ἀνώνυμος, qui ſcripſit γένος Ἀπολλωνίου τοῦ Ῥοδίου *c*. Quare dubium non eſt, quin Apollonius, cùm Alexandrinus eſſet, eâ ratione cognominatus ſit Rhodius, quâ Apion, cùm Oaſenſis foret, Alexandrini cognomento gaudebat, quòd viveret Alexandriæ. Niſi magis placet, Apollonium non Alexandrinum fuiſſe, ſed Naucratitam; quia Ælianus dicat lib. xv de animalibus cap. XXIII: Λέγει δὲ καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος, ἢ Ναυκρατίτης. Utcunque eſt, Ægyptus patria ſit, non Rhodus. Nam & Nau-

a *In Apollonij editione Baſil.*

b *Atque illic verſabatur, atque oratoriam profitebatur: unde & Rhodium eū appellarunt.*

c *Genus Apollonij Rhodij.*

d *Dicit Apollonius Rhodius, aut Naucratita.*

Naucratis Ægypti urbs: ut ex Strabone, Plinio, aliis, conſtat. Scripſit Apollonius hic librum περὶ Ἀρχιλόχου *a*, cujus Athenæus meminit lib. x. Item Κτίσεις *b*; quo ex opere Ἀλεξανδρείας κτίσις *c* citatur ab Scholiaſte Nicandri in Theriacis: Καύνου κτίσις *d* à Parthenio Erot. XI: Κνίδου κτίσις *e* à Stephano in Ψυκτήριος. Ita enim legendum, ubi vulgò Κνίδης κτῆσις. Alia quoque, quæ ſcripſit, vide apud Meurſium ſyntagmate de Apollonijs. Uno verò nomine hiſtoricus iſte, & poëta, audit peſſimè. Siquidem, ut Suidas *f* teſtatur, ingratus fuit erga præceptorem ſuum, Callimachum grammaticum. qui cùm hoc concoquere non poſſet, in diſcipulum ſcripſit carmen maledicum, quod ab ave Ægyptiâ, roſtro ventrem purgante, Ibin vocavit: ejuſque exemplo poſtea Ovidius, ſeu Corvinum *g*, ſeu alium, qui uxorem poëtæ ſollicitârat, & Auguſto auctor erat, ut ne ab exilio eum revocaret, Ibin nominavit. Hinc inter alia Ovidius ipſe:

a De Archilocho.
b Origines.
c Origo Alexandriæ.
d Cauni origo.
e Cnidi origo.
f In Καλλίμαχος.
g Cælius Rhodiginus ex neſcio quibus fragmētis Cæcilij Minutiani Appuleij.

Nunc quo Battiades inimicum devovet Ibin,
Hoc ego devoveo teque, tuoſq;, modo.
Vtque ille, hiſtoriis involvam carmina cæcis,
Non ſoleam quamvis hoc genus ipſe ſequi.
Illius ambages imitatus in Ibide, dicar
Oblitus moris, judiciique mei.
Et quoniam, qui ſis, nondum quærentibus edo;
Ibidis interea tu quoque nomen habe.

Satis verò mirari non poſſum, quod apud Lilium Gyraldum lego dial. III de poëtis. *Apollonio poetæ*, inquit ille, *familiaris fuiſſe perhibetur Charon Lampſacenus, hiſtoriarum ſcriptor, qui & ipſius Apollonij poëmatis hiſtorias collegit, quas citatas identidem apud ſcriptores Græcos legimus.* Video equidem, Apollonij ſcholiaſtem, in librum II * Argonauticôn, ex Charonte Lampſaceno illuſtrare illa de Hamadryadibus. Sed enim intelligendus & hîc Charon Lampſacenus, hiſtoricus, qui Herodotum præceſſit: ut Dionyſius Halicarnaſſenſis non uno dicit loco: item Tertullianus lib. de anima cap. XLVI, *Hoc etiam*, inquit, *Charon Lampſacenus, Herodoto prior, tradit.* Quibuſcum conſentit Suidas, qui vixiſſe dicit Olymp. LXXV, tempore Darij Hyſtaſpidæ. At Ptolomæus Philopator, ſub quo Apollonius Rhodius floruit, imperare demum cœpit Olympiade CXL.

** Pag. 91 editionis Stephanica.*

Ad hæc tempora etiam refero Hermippum Smyrnæum. Antiquior ſaltem eſſe non poteſt; cùm Theophraſti vitam ſcripſerit.

Nec

Nec junior videtur, cùm in Vitis ſuis nullum, ut puto, deſcripſerit eorum, qui poſtea vixerunt. Et pondus aliquod ſententiæ noſtræ addit, quòd Καλλιμάχειος ab Athenæo in xv vocatur. Nec enim aliunde fieri id cenſeo, quàm quia Callimachi fuerit diſcipulus, & non paullò gratior erga magiſtrum, quàm Apollonius ille, de quo diximus. Utcunque iſtoc eſt, Hermippum hunc Fl. Joſephus lib. I contra Apionem eſſe dicit diligentiſſimum circa omnem hiſtoriam indagatorem. Peripateticum appellat, ac virorum eruditione illuſtriũ vitas prodidiſſe, dicit B. Hieronymus præfatione libri de ſcriptoribus Eccleſiaſticis. Et Diogenes Laërtius in Thalete diſertim citat ἐν τοῖς Βίοις *a*. Ejuſque operis varias particulas allegat idem Laërtius, interq; alia *b* ἐν πρώτῳ περὶ Μάγων *c*. Item, ἐν τῷ περὶ Θεοφράστου *d*: & alibi in vita Platonis, Arceſilai, Ariſtotelis, Lyconis, aliorum. Athenæus quoque libro VII inquit: Ἕρμιππος *e* ὁ Σμυρναῖος ἐν τοῖς περὶ Ἱππώνακτος. Lib. VIII, ἐν *f* τρίτῳ περὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν. Cujus operis etiam meminit lib. x. Ubi & citat eum ἐν τοῖς περὶ τῶν ἑπτὰ σοφῶν *g*. Item lib. XI, ἐν τῷ περὶ Γοργίου *h*. Et lib. XIII, ἐν τῷ περὶ Ἀριστοτέλους πρώτῳ *i*. Uti & lib. XV, cùm ait, Ἕρμιππος *k* ὁ Καλλιμάχειος ἐν *l* τῷ πρώτῳ περὶ Ἀριστοτέλους. Origenes lib. I. contrà Celſum laudat ἐν *l* τῷ πρώτῳ περὶ νομοθετῶν. De Hyperide ex eo quædam refert Plutarchus libro de vitis x Rhetorum: de Triptolemo, antiquiſſimo legiſlatore Athenienſi, Porphyrius lib. IV περὶ ἀποχῆς: de Euthia, & Anaximene, Harpocratio in Εὐθίας. Anonymus in argumento orationis Iſocrateæ ad Philippum ex Hermippo tradit, orationem illam ab eo jam ſene ſcriptam eſſe, paullò ante, & ipſius, & Philippi obitum. Puto, id eſſe ex vita Iſocratis. Minimè verò confundi Hermippus hic debet cum antiquiore Hermippo, veteris comœdiæ poëta, ac XL *m* fabularum ſcriptore; quarum varias laudant Athenæus, Pollux, Stephanus, alij: ac Plutarchus quoque quinque ex eo verſus citat in Pericle. Neque item confundendus cum juniore Hermippo, patriâ Berytio, qui Hadriani temporibus vixit: ut ſuo loco dicetur.

Euergetæ etiam tempore Nymphis claruit, & uſque ad hujus regis tempora hiſtoriam ſuam perduxit. Hic, cùm Heracleenſes bello adverſus Galatas juviſſent Mithridatem; atque bellum hoc infeliciter iis cecidiſſet; legatus inter alios, imò κορυφαῖος † τῶν πρεσβέων, ad Galatas miſſus fuit; multâque pecuniâ effecit, ut è finibus Heracleenſium diſcederent: uti narratur è Memnonis Ex-

a *In vitis.*
b *In præfat.*
c *Lib. I de magu.*
d *Libro de Theophraſto.*
e *Hermippus Smyrnæus in iis, quæ de Hipponacte ſcripſit.*
f *Libro tertio de diſcipulis Iſocratis.*
g *Opere de ſeptem ſapientibus.*
h *Libro de Gorgia.*
i *Libro primo de Ariſtotele.*
k *Hermippus Callimachius libro primo de Ariſtotele.*
l *Libro primo de legiſlatoribus.*
m *Suidas.*
† *Princeps legatorum.*

cerptis in Myriobiblo Photij, codice CCXXIV. Mithridates autem iſte, quem plerique, more Græcorum, *Mithradatem* appellant, filius erat Ariobarzanis; ut Photius ibidem ait. De hoc ita Suidas: *Nymphis Xenagoræ filius, Heracleotes, Ponticus, hiſtoricus, ſcripſit de Alexandro, & ſucceſſoribus ejus, ac ſucceſſorum poſteris,* (περὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ τῶν διαδόχων, καὶ ἐπιγόνων) *libros* XXIV. *item de Heraclea libros* XIII. *Continet autem res geſtas poſt Epigonos uſque ad tyrannorum everſionem, & uſque ad tertium Ptolomæum.* Operis de Ptolomæis librum IX citat Ælianus lib. XVII de Animal. cap. III. Librum de Heraclea laudat Apollonij ſcholiaſtes in lib. II: Νύμφις a ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείας. Primum ejus operis adducit Stephanus in Ὕπιος, & Φρίξος: quartū Plutarchus libro de virtutibus mulierum. Librum ſextum de Heraclea laudat Athenæus lib. XII. Νύμφις b ὁ Ἡρακλεώτης ἐν ἕκτῳ περὶ τῆς πατρίδος. Ejuſdem περίπλουν Ἀσίας c citat lib. XIII.

Etiam Sphærus, ut extremis Philadelphi annis fortaſſe aliquod nomen habere cœperit: tamen ſub Euergete præcipuè floruit. Nam primùm, Laërtio teſte, Zenonis Cittiei auditor fuit. Obiit autem Zeno Olympiadis CXXIX anno primo; juxta Euſebium in Chronicis. Hoc eſt, annis XVII, antequam imperaret Euergetes. Poſt Zenonis verò obitum Cleanthem audivit; ut idem Laërtius auctor eſt. Qui & inter alia ſcripſiſſe refert de Eretriacis philoſophis: item de Lycurgo, & Socrate, libros III: adhæc de Rep. Laconica; cujus operis librū III citat Athenæus in quarto Δειπνοσοφ.

Quantum etiam conjectare poſſum, mox poſt bellum Punicum primum, quod quincto Ptolomæi Euergetæ anno deſiit, hiſtorias ſuas condidit Zeno iſte, qui inter octo ejus nominis quartus eſt Laërtio, & conſignâſſe eidem dicitur τὴν Πύῤῥου d ἱστορίαν εἰς Ἰταλίαν, καὶ Σικελίαν: item ἐπιτομὴν e τῶν πεπραγμένων Ῥωμαίοις τε καὶ Καρχηδονίοις. Ibidem & alius Zeno commemoratur, qui ei numero eſt tertius: hunc in literas retuliſſe ait τὴν f ἐντόπιον ἱστορίαν ἑνιαίαν. Ac meminit ejus quoque Diodorus Siculus lib. V, g his verbis: Περὶ h μὲν οὖν τῶν ἀρχαιολογουμένων παρὰ Ῥοδίοις οὕτω τινὲς μυθολογοῦσιν· ἐν οἷς ἐστι καὶ Ζήνων, ὁ τὰ περὶ ταύτης συνταξάμενος. Et, puto, is eſt, quem Cephalæon apud Euſebium in Chronicorum primo, unà cum Hellanico Leſbio, & Herodoto, teſtem laudat de Babylone à Semiramide muris circumdatâ. Porrò uterque hic Zeno refricat mihi memoriam & tertij Zenonis, itidem hiſtorici, Laërtio, quod miror, indicti. Eſt is Zeno Sidonius. Dicat aliquis, hunc

Laër-

a *Nymphis Heracleota libro de Heraclea.*
b *Nymphis Heracliensis in ſexto de patria ſua Heraclea.*
c *Circūnavigationem Aſiæ.*
d *Hiſtoriā eorū quæ Pyrrhus in Italia geſſit, & Sicilia.*
e *Epitomē eorū, quæ Romani, & Carthaginenſes, geſſerunt.*
f *Singularem librum de hiſtoria locorum.*
g P. 227. edit. Rob. St.
h *De antiquitatibus Rhodiorū hoc quidā literis prodiderunt: in quibus eſt Zeno, qui hiſtoriam illorum cōtexuit.*

Laërtio eſſe numero octavum. Sed non ita eſt. Nam iſte Sidonius, cujus Laërtius meminit, fuit philoſophus Epicureus; quemadmodum ibidem *a* dicitur; ac alibi *b* quoque ait, audiiſſe Apollodorum, diſcipulum Epicuri. At is, de quo nunc ſermo eſt nobis, Suidâ teſte, fuit philoſophus Stoicus, ac Diodorum Cronum audivit, & præceptor fuit Zenonis Cittiei. Quamquam non ſatis liquet, quomodo Stoicum vocet præceptorem ejus Zenonis, qui primus philoſophiam Stoicam condidit. Nam Zenoni eam ſectam debere originem ſuam, ſatis convenit. Sed hoc utcunque eſt; ex magiſtro, & diſcipulo, ejus ætatem non obſcurè perſpicimus. Nam Diodorus Cronus temporibus Ptolomæi Soteris, ſive Lagi, etiamnum in vivis fuit: ut videre eſt ex vita ejus apud Laërtium. Zeno autem Cittieus, quo tempore Alexander M. obiit, annorum jam erat XXXVIII. Siquidem Laërtius dicit, mortuum eſſe anno ætatis XCVIII, ac fuiſſe hunc annum primum Olympiadis CXXIX: qui à morte Alexandri fuerit annus LXI. Quare, ſi Suidæ ſtandum eſt, vixerit iſte Zeno Sidonius temporibus Alexandri M. Meritò verò aliquod nomen inter hiſtoricos obtinere, arguit, quòd, præter Socratis apologiam, etiam Sidoniaca ſcripſerit: ut Suidas docet. Sed ad Euergetæ æquales redeamus.

a In Zenone.
b In Epicuro.

Extremis etiam Euergetæ temporibus, quibus in Syria primùm Seleucus Κεραυνὸς, poſteáque Antiochus Magnus regnabat, floruit poëta hiſtoricus, Euphorion, Polymneti filius, Cherroneſiota, ut Hephæſtion eum appellat; ſive è Chalcide Eubœæ, ut Suidas ſcribit. Natus fuit Olymp. CXXVI; quo tempore Romani Pyrrhum vicerunt; inque Ægypto Philadelphus, in Syria Antiochus Σωτὴρ regnabat. In poëtica diſcipulus fuit Archebuli, Theræi poëtæ; in philoſophia autem, Lacydis, & Prytanidis. Charus fuit Niciæ, uxori Alexandri, Eubœæ regis, Crateri filij. Inde, multùm ditatus, contulit ſe in Syriam ad Antiochum Magnum; qui eum bibliothecæ regiæ præfecit. Ibique defunctus, Apameæ, vel, ut alij volunt, Antiochiæ ſepultus fuit. Auctor horum Suidas. Ex quo etiam diſcimus, heroico verſu poëma condidiſſe, cui *Heſiodo* nomen eſſet. Item Μοψοπίαν, ſive Ἄτακτα *c*: quod opus Μοψοπία quidem inſcribebatur, quia agebat de rebus Atticis: Attica autem olim *Mopſopia* dicta fuit; ſive ab ejus nominis Oceani filiâ, quod Suidas *d* ait; ſive potiùs à Mopſo quodam, alio quàm vate, Tireſiæ filio, vel nepote, ut Euſtathius *e* annotavit, & ante eum Strabo lib. IX. Ἄ-

c Indigeſta.
d In Euphorion.
e In περιήγησιν Dionyſ.

ἄτακτα verò hunc commentariũ nuncupavit, quia eo tractabat συμμιγεῖς ἱστορίας *a*, ut ait idem Suidas. Unde & idẽ opus ſignari arbitror ab Athenæo lib. IV: ubi Euphorionem citat ἐν *b* ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι: &, ne alium putes, diſertim addit, Chalcidenſem. Quantum verò ex obſcuris, atque adeò corruptis Suidæ verbis colligere poſſum; labor iſte quinque libris conſtabat, ac eorum ultimus inſcribebatur Χιλιὰς *c*, eò quòd complecteretur oracula annorum mille eventu comprobata. Apud Athenæum tamen lib. X lego: Μνημονεύει *d* ἢ αὐτῶ Εὐφορίων ὁ ἐποποιὸς ἐν Χιλιάσι. Sed parum fit veriſimile, eum uni operi triplicem feciſſe inſcriptionem, Μοψοπίαν, Ἄτακτα, & Χιλιάδας. Quare legere malim Χιλιάδι; ut quinctus ejus operis ſignetur. Idem Athenæus teſtatur, egiſſe περὶ μελοποιῶν *e*: uti & περὶ Ἰσθμίων *f*; cujus operis meminit lib. IV, & XIV; (ubi ex eo refert, τὰ *g* πολύχορδα τῶν ὀργάνων eſſe antiquiſſima, ac nomina ſolùm eſſe mutata) ac diſertim ἐποποιὸν *h* vocat: ut omnino intelligi Chalcidenſis hic debeat. Similiter Euphorionem hunc nunc Chalcidenſem vocat Clemens Alexandrinus, ut lib. IV Στρωμ. nunc ποιητὴν, ut ἐν Προτρεπ. & lib. V Στρωμ. Ex Euphorione hoc eſt verſus iſte ab Euſtathio ad Dionyſium *i* productus:

Χαλκείῳ *k* ἀκάτῳ βουπληθέος ἐξ Ἐρυθείης.

Etiam verſum ejus citat Arati ſcholiaſtes ad verſ. XXXIII: & alterum, quo loco poëta de Hyadibus tractat: item alium, ubi idem agit de ſideribus circuli æquinoctialis. Signat quoque poëtam hunc Tranquillus in Tiberio cap. LXX; cùm ait: *Fecit & Græca poëmata imitatus Euphorionem, & Rhianum, & Parthenium.* Et Probus Grammaticus, *Euphorion,* inquit, *Elegiarum ſcriptor, Chalcidenſis fuit; cujus in ſcribendo ſecutus colorem videtur Cornelius Gallus.* Sed fuit præterea Euphorio quidam rei ruſticæ ſcriptor, cujus patria neſcitur; teſtibus Varrone, & Columellâ, utroque initio operis de re ruſtica. Fuit item ejus nominis poëta tragicus, nobilis poëtæ Æſchyli filius, qui fabulis patris, priuſquam editæ forent, actis, quater vicit, ac etiam ſuæ quædam edidit, Suida teſte. Quare difficile eſt videre, quis horum ſignetur à Stephano, cùm toties Euphorionem laudat: aut etiam apud Clementem, qui libro I Στρωμ. citat Euphorionem περὶ Ἀλευάδων, ac lib. V verſum adducit ex Euphorionis ἀντιγραφαῖς ad Theoridam: aut apud Parthenium in Eroticis; quorum cap. XIII hiſtoria de Harpalice ex Euphorione citatur; & cap. XXVI hiſtoria de Apriate; & cap. XXVIII de Clite: aut apud Servium, cùm in II Æn. ait, ab Euphorione dici, *Priamum ex Ariſba vatem filium ſuſcepiſſe:*

a *Hiſtoriã miſcellã.*
b *In hiſtoricis commentariis.*
c *Millenarius.*
d *Meminit ejus Euphorio, poëta epicus, in chiliadibus.*
e *De poëtis lyricis.*
f *De Iſthmiis.*
g *Inſtrumentorũ muſicorũ ea, quæ multas habent fides.*
h *Heroici carminis ſcriptorẽ.*
i *Ad verſum* Περιηγήσεως 558.
k *Ærea navi ex Erythia bubus abundante.*

piſſe: aut ſcholiaſtem Apollonij, lib. II; ubi de Mariandynorum ſolo ex eo ſcribit: aut apud interpretẽ Nicandri, qui ſæpius meminit in Theriac. aut apud Athenæum quoque, cùm Euphorionem laudat in Ἀποδιδοῦσῃ. Quamquam ſatis ſit veriſimile, fabulæ ejus auctorem Æſchyli filium eſſe; cùm Chalcidenſis poëta non tam fabulas facere, quàm hiſtorias heroico carmine ſoleat complecti: unde ἐποποιὸς *a* vocatur paſſim.

Eâdem verò ætate claruit etiam Timarchus: quippe quem cum Apollonio, & Eratoſthene, ſub Ptolomæo Euergete vixiſſe, diſertim dicat Suidas in Ἀπολλώνιος. Sed an hiſtoricus fuerit, ultrà diſpiciendum. Ἐν τετάρτῳ περὶ τοῦ Ἐρατοσθένους Ἑρμοῦ *b* citat eum Athenæus lib. XI. Etiam Harpocrationi in Ἀργᾶς citatur Τίμαρχος ὁ Ῥόδιος. Quem cur non eundem putemus, cauſſæ nihil video. Etſi aliter viſum viro erudito. Sed argumenta, quibus pugnat, ſatis firma non ſunt. Neutiquam quippe, ſi Timarcho dicatur ἀργᾶς eſſe genus ſerpentis, quod κατὰ γλῶτταν dici putarunt: inde Timarchum fuiſſe gloſſographum conſequitur. Atque ut conſequeretur, non eò lectio vulgata ſit ſollicitanda; próque Timarcho *Timachidas* legi debeat. Neque enim cauſſæ eſt quicquam, cur in tanto eorum numero, qui gloſſas tradiderunt, haut æquè *Timarchus*, ac *Timachidas*, eſſe poſſit. At, inquit ille, Timarchus, cujus Athenæus meminit, non fuit Rhodius. Sanè Rhodium quidem fuiſſe, non dicit Athenæus: ſed ſi inde non eſſe Rhodium conſequitur, nuſquam natus ſit; quia ubi natus ſit, grammaticus ille uno hoc loco, quo ejus meminit, non expreſſit. Adde quòd neque patriæ nomen ponitur, ubi Timachidas citatur. Nam libro II ἁπλῶς dicitur, Τιμαχίδας ἐν γλώσσαις. Quem tamen non alium puto ab Timachida illo, qui Rhodius vocatur lib. I, & VII, ejuſdem Athenæi.

a Carminis heroici ſcriptor.

b In quarto de Eratoſthenis Mercurio.

CAP. XVII.

Aratus Sicyonius. Eratoſthenis Cyrenæi ætas, & multijuga ſcientia. Cur Βῆτα *dictus. Timoſthenes, & Pytheas Maſſilienſis, Eratoſthene priores. Eratoſthenis varia. Cui primo* grammatici *datum cognomen. Rhianus Benæus. Phylarchus. Patria ejus incerta. Hiſtoriæ illius. Chryſippus Solenſis. Tres alij Chryſippi. Diogenes Laërtius emendatur.*

ADdam his alios, qui ſub eodem quidem vixerint Euergete: ſed ulteriùs aliquanto vitam extenderint. Eorum primus eſto Aratus Sicyonius; qui, primo Olympiadis CXXXII anno, ipſe annos natus tantùm XX, patriam ſuam Achæorum junxit Reip., eorúmque prætor factus fuit; ut Polybius teſtatur lib. II. Factum hoc eſt quinquennio ante obitum Philadelphi. Euergetæ verò temporibus, qui XXVI imperavit annos, Acrocorinthum dolo occupavit; quæ antea fuerat in poteſtate Antigoni, Macedoniæ regis. Atque ita Corinthum quoque Achæorum junxit Reip. Multáque alia præclarè geſſit; quæ peti poſſunt ex Polybio; item Plutarcho, qui Arati hujus vitam ſcripſit. Tandem, ut iidem narrant, à Philippo II, Macedoniæ rege, veneno eſt ſublatus, Olympiadis CXLI anno III; qui ſeptimus erat Ptolomæi Philopatoris. Scripſit Aratus hiſtoriam de rebus ab Achæis, & ſe ipſo, geſtis. Laudat Polybius lib. II; Τῶν μὲν τοί γε Ἀράτῳ διῳκημένων, καὶ νῦν, καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν ἐπικεφαλαιούμενοι μνησθησόμεθα, διὰ τὸ καὶ λίαν ἀληθινοὺς, καὶ σαφεῖς, ἐκείνων περὶ τῶν ἰδίων συντετάχέναι πράξεων ὑπομνηματισμούς· *Arati tamen facta & nunc, & deinceps, dicemus ſummatim: quia exſtant ab ipſo editi, ſingulari tum fide, tum ſermonis perſpicuitate, commentarij.* Meminit quoque ejus commentarij Plutarchus in Arato; item in Agide, qui Arato huic σύγχρονος fuit. Σύνταξιν Ἀράτου vocat Polybius lib. I, & IV: quo loco & ſe perſequi hiſtoriam Arati dicit. Hiſtoriam eam pluſquam XXX librorum fuiſſe, auctor eſt Anonymus in vita Arati Solenſis. Verba ejus libro IV adducimus.

Iiſdem, & ultrà, temporibus vixit Eratoſthenes Cyrenæus. Cujus ætatem utcumque ex eo videre eſt, quòd Strabo illum lib. I æqualem facit Ariſtonis, & Arceſilai. Diſtinctiùs verò eam hinc perſpiciemus. Natus eſt ſub Ptolomæo Philadelpho, anno primo Olympiadis CXXVI: ſed à ſucceſſore illius Ptolomæo Euergete arceſſitus, Athenis venit in Ægyptum; atque ibi Alexandrinæ bibliothecæ præfectus fuit. Porrò autem floruit ſub quarto Ptolomæo, cui cognomen Philopatori: ad cujus annum octavum collocat eum Euſebius in Chronicis. Denique anno primo Olympiadis CXLVI inediâ, ob hebetem oculorum aciem, deceſſit, annos natus LXXX: quo tempore regnabat Ptolomæus quinctus, qui dictus eſt Epiphanes. Atque hæc quidem ſatis manifeſta ſunt ex Suida a. Qui & auctor eſt nobis, præceptore uſum fuiſſe Callimacho: diſcipulum autem reliquiſſe Ariſtophanem Byzantium. Idem teſtatur, eum Platonem alterum, & Πένταθλον, ſive *Quinquertionem*, dictum eſſe,

a *In* Ἐρατοσθένης, & Ἀπολλώνιος.

eſſe, ob multijugam ſcientiam. Sed operæ eſt ſcire de eo judicium Strabonis *, gravis imprimis ſcriptoris. Ait ille, ex tractatione *De bonis* ab eo editâ, & declamationibus, atque aliis ſimilibus, ſatis liquere, medium tenuiſſe inter eum, qui philoſophari vellet, & illum, qui haut ſeriò auderet iſti ſe inſtituto dare; ſed eò uſque tantummodo progrederetur, ut philoſophari putaretur, aut philoſophiam duntaxat faceret παρέκβασιν a ab reliquo diſciplinarum orbe, ſive oblectamenti ſolùm cauſsâ, ſive etiam doctrinæ gratiâ. Quare nihil mirum, ſi, ut Heſychius Mileſius tradit, τὸ βῆτα ſoleat vocari; eò quòd omni diſciplinæ genere, non quidem primas, ſed ſecundas tamen ferre ſoleat: nempe quomodo Martialis dicit lib. v. epigr. XXVII:

Dicas licebit beta me togatorum.

Eo verò ex Heſychij loco Suidam corrigi debere, ubi pro Βῆτα eſt βήματα, jam diu eſt, quòd Heraldus in Arnobium obſervavit; uti & Ioannes Meurſius ad Heſychium Mileſium. Cujus ſententiam firmare viſum eſt etiam altero ſcriptore. Nempe Martiano Heracleotâ. Is in periplo ſuo, cùm de Timoſthene egiſſet, ſubjungit *b*, καὶ c μετ' ἐκεῖνον Ἐρατοσθένης, ὃν Βῆτα ἐκάλεσαν οἱ τοῦ Μουσείου προστάντες. Scripſit Eratoſthenes geographiam; quo in opere Timoſthenis de portubus librum exſcripſit. Abſque dubio igitur illum Cæſar deſignat lib. VI. de bell. Gall. cap. XXIV: cùm eum Hercyniæ ſylvæ ait meminiſſe: *Hercyniam Sylvam, quam Eratoſtheni, & quibuſdam Græcis, famâ eſſe notam video: quam illi Orciniam appellant*. Idẽ Martianus: Ἐρατοσθένης d Κυρηναῖος, οὐκ οἶδα τί παθὼν, τὸ Τιμοσθένους μετέγραψε βιβλίον, βραχέα τινὰ προσθεὶς· μηδὲ τοῦ προοιμίου τοῦ μνημονευθέντος ἀποσχέσθαι, ἀλλ' αὐταῖς λέξεσι κἀκεῖνο τοῦ οἰκείου προσθεῖναι συγγράμματος. Ac meminit Timoſthenis ἐν τῷ περὶ Λιμένων e Harpacration quoque in voce Ἐφ' ἱερόν. Timoſthenes ille paullò grandior fuit Eratoſthene. Nam vixit ſub Philadelpho. Quod docet Strabo lib. IX: Τιμοσθένης f ὁ ναύαρχος τοῦ δευτέρου Πτολεμαίου, ὁ καὶ τοὺς λιμένας συντάξας ἐν δέκα βίβλοις. Martianus Heracleota in Periplo: Τιμοσθένης g ὁ Ῥόδιος ἀρχικυβερνήτης τοῦ δευτέρου Πτολεμαίου γεγονώς. Opus ejus de portubus præcipuè laudabat Eratoſthenes: ſed ſæpius in eo peccâſſe, arguit Strabo lib. II. Meminit & idem Timoſthenis lib. III. Uti & Stephanus in Ἀλεξάνδρεια, Ἀρτάκη, Ἀπία, Ἀγάθη; ubi citatur ἐν σταδιασμῷ, hoc eſt, dimenſione terræ per ſtadia. E Latinis ſæpe advo-

* *Lib. I.*

a *Digreſſionem.*

b *Pag 95. edit. Auguſtana.*

c *Et poſt eum Eratoſthenes, quem Beta nuncupabant præfecti Alexandrina bibliotheca.*

d *Eratoſthenes Cyrenæus, nĕſcio qua ratione motus, Timoſthenis librum in ſuũ trãſtulit, pauca quæpiam addens: adeò ut nec proœmio ejus, quẽ dixi, abſtineat, ſed ad verbũ illud proprio apponat operi.*

e *Libro de portubus.*

f *Timoſthenes, ſecundi Ptolomæi claſſi præfectus; qui de portubus volumen compoſuit decem libris conſtans.*

g *Timoſthenes Rhodius, qui præcipuus gubernator fuit ſecundi Ptolomæi.*

advocat Plinius lib. v, cap. ix: ubi ex eo prodit, *quantum Aſia à Canopico oſtio uſque ad Ponti oſtium pateat.* Et cap. xxxi, ab eo referri Cypri magnitudinem, teſtatur. Et lib. vi cap. v; ubi de Colchicis litoribus. Et ejuſce libri cap. xxviii: ubi de longitudine ſinûs Arabici. Et cap. ſeq. ubi de itinere à Siene Meroën uſque: atque ibidem Timoſthenes claſſibus Philadelphi præfuiſſe dicitur. Et cap. xxxi, ubi ex eodem refert Æthiopici maris inſulas. Hæc in Philadelphi temporibus potiùs dicenda fuerant. Sed Martiani locus memoriam hîc Timoſthenis refricavit, de quo tum non occurrebat. Nec poſt Timoſthenem ſolùm, ſed etiam Pytheam Maſſilienſem, ſcripſit Eratoſthenes. Nam Strabo lib. ii, cùm dixiſſet, Polybium inquirere in Dicæarchum, Pythiam, alios; ait, eorum, qui geographiam tractarint, ultimum ab eo vocari Eratoſthenem. Eſt verò is Pytheas Maſſilienſis; qui in epitome Artemidori Epheſij, inter veteres geographos editâ, numeratur in illis, qui periplum orbis ſcripſere. Sed redeamus ad Eratoſthenem. Scripſit hic quoque grammatica: imò primum hunc putant *grammatici*, ſeu *philologi* nomine, appellatum: quod alij tribuunt Apollodoro Cumano; teſte Clemente lib. i Στρωμ. Edidit quoque, ut Suidas dicit, dialogos multos de vacuitate doloris, aſtronomiam ſeu ſitum ſtellarum, de ſectis philoſophorum, poëmata, & hiſtorias; quarum potiſſimùm cauſsâ ejus meminimus hoc loco. Hujuſmodi erant ejus Γαλατικὰ a; quorum ſecundum, quartum, ſeptimum, Stephanus citat, imò & xxxvii. Vide eum in Τ'δρηλα. Etiam περὶ χρονογραφιῶν b commentarium reliquiſſe, cognoſcimus ex Harpocratione in Εὔλωγος. Quomodo autem tempora deſcripſerit, oſtendet Clemens lib. i Στρωμ. ubi & de Homeri ætate. Simile, ſi non idem opus, erat, quo Olympionicas retulit. Sanè Ἐρατοσθένης c ἐν Ὀλυμπιονίκαις citatur Laërtio in Empedocle. Puto &, majorẽ partẽ hiſtoricum fuiſſe opus περὶ d ἀρχαίας κωμῳδίας; cujus octavum librum idem in Zenone celebrat. Crebra illius eſt mentio apud Strabonem. Laudat & Soranus in vita Hippocratis. Plutarchus quoque meminit in Lycurgo, Alexandro, Demoſthene, & alibi. Atque idem in Themiſtocle commentarium ejus de divitijs citat. Sic enim vulgò editum: ὁ δὲ Ἐρατοσθένης ἐν τοῖς πλούτου. Sed videtur locus corruptus, legendúmque ἐν τῷ περίπλῳ. Quod opus, quippe geographicum, convenientius ſit geographo. Elegiam ejus adfert Eutocius Aſcalonita comment. in Archimedem. Sed multa quoque alia in literas retulit; de quibus clariſſimum Joannem Meurſium vide

a *De rebus Galatarum, ſive Gallogræcia.*

b *De temporum deſcriptione.*

c *Eratoſthenes de iis, qui ludis viciſſent Olympijs.*

d *De priſca comœdia.*

vide in notis, partim ad Heſychium Mileſium, partim ad Nicomachi Geraſeni Enchiridion. Ad LXXX, ut Suidas ait, annum pervênit; ſive LXXXII, ut Lucianus ait in Longævis.

Eratoſtheni huic æqualis erat Rhianus Benæus, Suida teſte. Eſt autem Βήνη Cretæ civitas. Nobilis fuit grammaticus, & poëta; Athenæo etiã memoratus lib. XI, & Stobæo ſerm. de imprudentia. Stephanus citat ejus Eliaca, Theſſalica, Iliaca, Achaica, & Meſſeniaca. Pauſanias in Meſſeniacis magis commendat Rhiani Meſſeniaca, licet carmine ſcripta, quàm hiſtoriam ejuſdem argumenti contextam à Myrone Prienenſi. Unde Rhianum hunc poëtam hiſtoricum fuiſſe, cognoſcimus. Pauſaniam ipſum vide. Heracleida quoque edidit. Opus id conſtitiſſe βιβλίοις *a* τέσσαρσι, ait Suidas. Quem ſequitur Lilius Gyraldus in poëtarum hiſt. dial. III. Sed apud Etymologum in Ἀσίλλυα citatur Ῥιανὸς *b* ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ Ἡρακλείας. Unde Suidas, denario adjecto, emendandus. Meminit & Rhiani Euripidis ſcholiaſtes in initium Alceſtidis: ubi ex eo commemorat, Apollinem volentem ſerviiſſe amore Admeti. Item è Latinis Tranquillus in Tiberio cap. LXX: *Fecit & Græca poemata, imitatus Euphorionem, & Rhianum, & Parthenium. Quibus poetis admodum delectatus, ſcripta eorum, & imagines, publicis bibliothecis inter veteres, & præcipuos auctores, dedicavit.*

a *Libris quatuor.*
b *Rhianus in decimo-quarto Heraclea.*

Etiam Euergetæ, & Philopatoris ætate vixit Phylarchus, qui & *Philarchus* in pleriſque codd. vocatur. Eum aliqui Athenienſem, aliqui Naucratitam, alij Sicyonium, vel etiam Aegyptium fuiſſe, prodiderunt *c*. Præter compendium fabuloſum *d*, περὶ τῆς τοῦ Διὸς ἐπιφανείας *e*, item librum de inventis, & alium de ſignificationibus, etiam ſcripſit duodetriginta hiſtoriarum libros, quos *f* ordiebatur ab expeditione Pyrrhi in Peloponneſum: perducebat verò uſque ad mortem Ptolomæi Euergetæ, & Beronices, item Cleomenis Lacedæmonij; qui ab Antigono victus in Aegyptum fugerat ad Ptolomæum Euergeten: ſed, eo mortuo, ab ſucceſſore illius, Ptolomæo Philopatore, in carcerem fuit conjectus. Obitus iſte Euergetæ incidit in Olympiadis CXXXIX annum IV. Ex eo Phylarchi opere ſeptimum librum citat Apollonius Alexandrinus in hiſtoria commentitia *g*, & alibi *h* vigeſimum. Etiam ſeptimum Phylarchi citat Apollonij ſcholiaſtes in lib. IV. Librum nonum Sextus Empiricus adverſus Mathematicos libro I cap. XLI; ubi ex eo narrat, Aeſculapium propterea de cœlo tactum eſſe,

c *Suidas.*
d *Idem.*
e *De Iovis adventu.*
f *Suidas.*
g *Cap. 14.*
h *Cap. 18.*

quòd

quòd excæcatis Phinei liberis viſum reſtituiſſet, gratificans eorum matri Cleopatræ, Erechthei filiæ. Librum duodecimum laudat Ælianus libro XVII de natura animal. cap. V: ubi ex eo ſcribit, ut Ægyptij aſpidem colant, & manſuefaciant. Ex quinctodecimo hiſtoriam de Daphne adfert Parthenius Eroticôn cap. XV. Meminit & Plutarchus in Themiſtocle: & ſæpe imprimis Athenæus; qui vigeſimum ſecundum advocat lib. XI; vigeſimum quinctum lib. VI, & XII; atque alios item alibi adducit. XII item advocat Aelianus lib. XVII de Animal. cap. V. Edidit præterea Phylarchus res Antiochi, & Eumenis Pergameni, teſte eodem Suida. Quo loco procul dubio intelligit Antiochum Magnum, & Eumenem II: quorum ille deſiit imperare anno primo Olympiadis CLI; hic verò anno III Olympiadis CLV. Et iſtorum quidem temporibus quin Phylarchus vixerit, nullus ambigo. Mentionem quoque ejus facit Hyginus in Poëtico aſtronomico. Plutarchus lib. de Iſide & Oſiride refert ex eo de bubus duobus ex India adductis; quorum unus Apis, alter Oſiris dicatur. De aquilæ erga juvenem amore eundem auctorem laudant Aelianus lib. VI de nat. animal. & Io. Tzetzes Chil. IV Hiſtor. LXXXIV. De ſtylo ejus ita cenſet Halicarnaſſeus *a*, planè illum in collocatione verborum negligentem eſſe: uti & Duridem Samium, & Polybium Megalopolitanum, & alios juniorum.

a *Lib.* περὶ συνθέσ. ὀνομάτ.

Videtur verò & Chryſippo Solenſi locus eſſe aliquis inter hiſtoricos. Siquidem σύγγραμμα edidit περὶ τῶν ἀρχαίων φυσιολόγων *b*, teſte Laërtio *c*. Fortaſſe pars erat operis Περὶ βίων, Laërtio memorati lib. VII in Zenone: ubi & primum de Vitis citat; ut pluribus id opus conſtiterit libris. Imò Plutarchus quoq; in Parallelis minoribꝰ (quæ non illius Chęronenſis, ſed junioris Plutarchi videntur) citat Chryſippi libros de rebꝰ in Italia geſtis. Dicet aliquis, nõ meminiſſe Laërtium ejus operis. Non diffiteor: verùm is, cùm ſcripſiſſe dicat volumina IↃCCVII, tantùm recenſet CCCCXXXI: ut omnino quædam incuriâ, ſeu ſcriptoris, ſeu librarij, omiſſa ſint. Nec tamen repugno, ſicui Chryſippus iſte alius à Solenſi eſſe videatur. Nam præter eum etiam fuit Chryſippus Gnidius medicus; à quo Eraſiſtratus multa ſe didiciſſe profitetur; item alius, Eraſiſtrati diſcipulus: ac tertius Ptolomæi medicus, qui, calumniâ oppreſſus, duro, à rege ſuo, ſupplicio affectus fuit: & alius, qui Georgica ſcripſit. Nominat iſtos Laërtius. Solenſis verò quin Ptolomæi Euergetæ, & Philopatoris ætate vixerit, dubium non eſt. Nec obſtat, quòd

b *Opus de antiquis phyſicis.*

c *In Chryſippo.*

apud

apud Laërtium legitur, obiiſſe eum Olympiade XLIII. Nam id perſpicuè falſum eſt. Imò error eſt annorum quadringentorum: quod facilè comprobatur. Nam Chryſippus fuit diſcipulus Cleanthis, Cleanthes Zenonis Cittiei; qui, ipſo teſte Laërtio, Olymp. CXXX ſuperſtes erat, annúmque agebat octogeſimum. Non igitur Chryſippus mori potuit Olymp. XLIII, trecentis & ampliùs annis antequam natus eſſet; ſed Olymp. CXLIII. Nimirum, qui Laërtium exſcripſit, pro ρμγ' ſcripſit μγ'. Quod ita eſſe, ex Suida etiam liquet; qui diſertim refert, obiiſſe Chryſippum ἐπὶ ἑκατοστῆς τεσσαρακοστῆς τρίτης Ὀλυμπιάδος a. Inde igitur Laërtius emendandus; quod mirum nec ei, qui Laërtium tranſtulit, nec ſummo viro, qui eruditis eum notis illuſtravit, fuiſſe animadverſum.

a *Cēteſima & quadrageſima Olympiade.*

Fuit tunc quoque C. Acilius C. F. L. N. Glabrio: quippe qui quæſtor provincialis fuerit anno ab urbe condita Iↄ LI; Cn. Servilio Cæpione, & C. Servilio Nep. Coſſ.: item tribunus plebis anno Iↄ LVI, C. Cornelio Cethego, & Q. Minucio Rufo Coſſ. Puto autem, eundem eſſe, cujus annales citat Plutarchus in Romulo: Γάιος δὲ Ἀκίλιος ἱστορεῖ, πρὸ τῆς κτίσεως τὰ θρέμματα τὰ περὶ τὸν Ῥωμύλον ἀφανῆ γενέσθαι· σὺν δὲ τῷ Φαύνῳ προσευξαμένους ἐκδραμεῖν γυμνοὺς ἐπὶ τὴν ζήτησιν, ὅπως ὑπὸ ἱδρῶτος μὴ ἐνοχλοῖντο· καὶ διὰ τοῦτο γυμνοὺς περιτρέχειν τοὺς Λουπέρκους. *C. verò Acilius refert, ante urbem conditam amiſſum fuiſſe pecus Romuli, & Remi: eos, Fauno voto facto, nudos, ne ſudor iis moleſtiam crearet, ad inquirendum id pecus excurriſſe. Atque hinc nudos diſcurrere Lupercos.* Meminit etiam Tullius lib. III. de Officijs: ubi narrat, ut Senatus eos, qui relicti in caſtris fuiſſent à Paullo, & Varrone Coſſ. non cenſuerit redimendos: atque Annibalis animus eo fuerit fractus, quòd populum Romanum rebus adeò adverſis tam infracto vidiſſet animo. Subjungit inde Tullius hæc verba: *Acilius autem, qui Græcè ſcripſit hiſtoriam, plures ait fuiſſe, qui in caſtra revertiſſent, eâdem fraude, ut jureJurando liberarentur: eóſque à Cenſoribus omnibus ignominijs notatos.* Ex his etiam, de bello Annibalico ſcripſiſſe, cognoſcimus. Porrò annales eos Acilij tranſtulit Claudius, ſeu Quadrigarius, ſeu alius. Livius lib. XXV: *Ad XXXVII millia hoſtium, ductu L. Marcij, cæſa, auctor eſt Claudius; qui annales Acilianos ex Græco in Latinum ſermonem vertit.* Idem Livius lib. XXXV: *Claudius, ſequutus Græcos Acilianos libros, P. Africanum in ea fuiſſe legatione, tradit.* Loquitur de legatione ad Antiochum M. apud quem eo tempore agebat Annibal. In Aurelio Victore, ſive quiſquis

P quis

quis ille eſt ſcriptor de origine gentis Romanæ, legere eſt hæc verba: *Et poſtquam ad claſſem rediit, reperitque, mortuam* (Prochytam:) *in inſula proxima ſepeliſſe: quæ nunc quoque eod:m eſt nomine; ut ſcribunt Vulcatius, & Acilius Piſo.* Ubi placent, qui legunt. *Vulcatius, Acilius, & Piſo.* Nam diverſi ſunt C. Acilius, & L. Calpurnius Piſo. Nec in gente Acilia Piſones ullos norunt, qui de Romanis familijs egerunt. Videndum autem, idémne, an alius ſit Acilius Glabrio, ſcriptor Tabulæ, ex qua Atilius Fortunatianus, libro de arte Metrica, hæc citat: *Fundit, fugat, proſternit maximas legiones.* Equidem, cur alium credam, non video.

Eadem ad tempora referendus eſt Philinus, Φιλῖνος. Is bellum deſcripſit inter Carthaginenſes, & Romanos propter Siciliam geſtum. Sed ut Fabius, Romanis nimis addictus, quædam longè aliter narrat, quàm res erat: itidem Philinus, partium ſtudio, nimium velificatur honori Carthaginenſium: quemadmodum oſtendit Polybius libro primo. Idem libro tertio ſecundum citat: undè videmus, opus illud fuiſſe in plures diviſum libros. Agrigentinus patriâ fuit: ut ſcimus ex Eclogis Diodori Siculi lib. XXIII; ubi quædam de Siculo hoc bello ex eodem refert. Uti & in Eclogis libri ſequentis facit. Quod ſi Agrigentinus fuit; nihil mirum, ſi iniquior erat Romanis. Nam cùm initio ejus belli Sicilia eſſet diviſa in tria imperia; Romanum, cujus erat Meſſana; Syracuſanum, cujus rex Hiero; & longè maximum Pœnorum, ſive Carthaginenſium, qui ſedem belli elegerant Agrigentum: Romani, poſtquam pacem cum Hierone inierant, Agrigentum obſedere, ac poſt ſeptem menſium obſidionem urbem ceperunt: ac quamquam Agrigentini in fugientem Annibalem impetum feciſſent, multóſque occidiſſent; ut Zonaras teſtatur; non tamen eo reprimere potuerunt Romanorum iracundiam: qui, ut Diodorus refert, nihilominus Agrigentinos cives ſub corona vendidêre, prædámque opimam dederunt militibus.

Porrò ex Polybio, ac Diodoro, corrigendus eſt Cornelius Nepos, ubi *Philænius* perperam vocatur. Verba ejus ſunt iſta in vitâ Annibalis: *Hujus* (Annibalis) *bella geſta multi memoriæ prodiderunt: ſed ex his duo, qui cum eo in caſtris fuerunt, ſimulque vixerunt, quamdiu fortuna paſſa eſt, Philænius, & Soſilus Lacedæmonius. Atque hoc Soſilo Annibal literarum Græcarum uſus eſt doctore.*

Quibus ex verbis etiam alteram Soſili hiſtorici ætatem diſcimus. Lambinus a *Soſilum* vocatum putat, Sed *Soſilus* ab alijs etiam appel-

a *Notis in Corn. Nepotem.*

appellatur. Patriam ejus, ac librorum numerum indicat his verbis Diodorus Siculus: Σώσιλος δ' ὁ Ἴλιος τὰ περὶ Ἀννίβαν ἔγραψεν ἐν βιβλίοις ξ. Interea Soſilus hiſtorici nomine vix dignus videtur. Nam opus ejus ex rumuſculis conflatũ erat, & narratiunculis infimæ plebis: ut ex Polybij lib. III conſtat. Verba ejus adducimus libro IV, quo loco de Chærea, ſimili nugivendo, agimus.

a Soſilus Ilienſis res Hannibalicas ſcripſit libris ſexaginta.

Cap. XVIII.

Philochorus quando vixerit. Suidas emendatus. Quæ ſcripſerit Philochorus. Steſiclides Athenienſis. Ptolomæus Ageſarchi. Argumentum hiſtoriæ ejus. Simleri lapſus. Aſclepiades, Diotimi filius. Error Suidæ. Aſclepiades Tragilenſis. Polemon Euegeti. Ætas cum Ariſtophanis Byzantij, tũ Polemonis hujus. Variæ urbes de Polemonis patriâ certantes. Vnde Ἑλλαδικὸς *dictus ſit, &* Στηλοκόπας. *Varia ejus ſcripta.*

Atque iſti fuere ſub Ptolomæo Euergete, & Philopatore. Nunc ulteriùs proferamus gradum ad eos, qui ſub Ptolomæo Philopatore, & Epiphane floruerunt. Vixit autem eorum tempore Philochorus, Cygni filius, vates atque aruſpex Athenienſis. Aetatem ejus inde ruſpamur, quòd, Eratoſthene jam ſene, adoleſcens fuerit, teſte Suidâ: item quòd ibidem dicitur periiſſe inſidijs Antigoni, cùm Ptolomæo addictior eſſe diceretur: quæ lectio ſi recta eſt, intelligi debet Antigonus ὁ Δώσων b, & Ptolomæus Euergetes. Sed obſtat, quòd Antigonus iſte obiit mox poſt victoriam de Dardanis partam, Olympiadis CXXXIX anno III. Eo autem tempore Eratoſthenes, qui annos vixit LXXX, tantùm erat annorum LIV. Siquidem ſuperiùs dicebamus, eum natum fuiſſe anno primo Olympiadis CXXVI. Demus, ultimo Antigoni anno ſublatum ab eo rege eſſe Philochorum. At tum Eratoſthenes quatuor tantùm annos ſupra quinquageſimum natus erat. Atqui, Eratoſthene jam ſene, Philochorus erat adoleſcens. Conſequetur igitur, Philochorum in adoleſcentia periiſſe. Verùm hoc veriſimile non eſt de eo, qui tam multa monumenta, ac tantum nomen reliquerit. Quare apud Suidam pro Ἀντιγόνου legendum cenſeo

b Cognomẽto Daturus.

ſeo Ἀντιόχου, ut intelligatur Antiochus Magnus; qui imperare cœpit anno proximo poſt obitum Antigoni τοῦ Δώσωνος, ac rexit annis XXXVI. Ptolomæus verò, cui Philochorus ſtudebat, fuerit Ptolomæus Philopator, vel potiùs ſucceſſor ejus Epiphanes. Philochori hujus meminêre tùm alij, tum Strabo lib. VII, & IX; Plutarchus in Theſeo, ac vitis X Rhetorum; Gellius lib. XV cap. XX; Laërtius in Protagora, Ælianus lib. XII de nat. animal. cap. XXXV, Tertullianus de anima cap. XLVI, Clemens Alex. in προτρεπτ. ſemel iterúmque, & lib. V Στρωματ. Harpocration in Ἀγυιάς, & Ἀδωνάτοι, & Ἀλωπεκαὶ, & Ἀντιγραφεὺς, & alibi. item Africanus lib. III chronographiæ apud Euſebium lib. x. præpar. Euang. ubi & Athenienſem appellat. adhæc ſcholiaſtes Ariſtophanis in Plutum, Sophoclis in Oedipum Coloneum, Euripidis in Oreſtem. Edidit de Attica libros XVII: quibus, ut Suidas ait, complectebatur res geſtas Athenienſium, eorúmque reges, & prætores, uſque ad tempora Antiochi Θεοῦ. Opus verò hoc adverſus Damonis hiſtoriam Atticam compoſuerat.

a Philochorum de rebus Atticis.

Ἁπλῶς Φιλόχορον α ἐν Ἀτθίδι citat Jul. Pollux lib. X cap. XX. Libro ſecundo Atthidis retulit inter alia, ut Adoneus, id eſt Orcus, rex Moloſſorum, rapuerit Proſerpinam: atque ut idem canem habuerit ingentem, qui Pirithoum devoravit: item ut Theſeum quoque fuerit voraturus, ni Hercules ſubveniſſet; unde eum ab inferis liberâſſe dicitur. Auctor Euſebius in Chronicis. Quinctum Philochori de rebus Atticis citat anonymus Ὀλυμπιάδ. ἀναγρ. ad Olymp. C. an. III. Sextum ad Olymp. XC. an. II: qui & luculentum ex eo fragmentum apponit ad Olymp. CVII an. IV. Citat & eundem librum Harpocration in Διαψήφισις. Septimum idem in Φυλή, uti & Athenæus lib. VI. Ex octavo fragmentum habes apud anonymum antè dictum ad Olymp. CXVIII an. II, & ex nono ejus operis ad annum ſeq. Etiam noni meminit Athenæus lib. V. In decimoſexto autem citatur ab Harpocratione in Ἄμιπποι. De Philochori Archontibus eſt egregius locus Anonymi ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. CI. an. III. Φιλόχορος ὁ Κύκνου Ἀθηναῖος πραγματείαν συνεστήσατο περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἀρξάντων, ἀπὸ Σωκρατίδου, καὶ μέχρι Ἀπολλοδώρου. Opus de Archontibus pars erat commentariorum de Attica. Ejus ſeorſim meminit Marcellinus in vita Thucydidis. Ubi etiam alterum nominat, qui de Archontibus ſcripſerit, Demetrium Phalereum. De utroque laudat Didymum; quem hoc ex Zopyro dicit referre. Tertius etiam, qui hoc argumen-

b Philochorus, Cygni filius, volumen cōpoſuit de iis, qui Athenis prætores fuere ab Socratide uſque ad Apollodorum.

mentum tractaret, fuit Steſiclides Athenienſis. Quem de Archontibus, & Olympionicis, librum reliquiſſe, Laërtius indicat in vita Xenophontis. Præterea ſcripſerat Philochorus περὶ μαντικῆς a. Meminit Athenæus lib. XIV. Ac πρῶτον περὶ μαντικῆς nominat Clemens lib. I Στρωματέων, τρίτον b Suidas in ἐγγαστρίμυθος. Tετράπολιν quoque emiſiſſe, ex eodem Suida ſcitur; item Athenæi lib. VI; & ſcholiaſte Sophoclis in Oedipum Colonæum, qui eo ex opere illuſtrem adducit locum. Fecit & librum περὶ c θυσιῶν; de quo Apollonij ſcholiaſtes lib. I. Præterea edidit Salaminis origines, item Olympiadum libros duos, inſuper de Athenienſium certaminibus libros XVII, item epitomen hiſtoriæ Atticæ, adhæc librum de rerum inventionibus; & alia multa, de quibus Suidas.

Etiam Ptolomæi Euergetæ, & Philopatoris temporibus, floruiſſe videtur Ptolomæus, Ageſarchi filius, Megalopolitanus; qui hiſtoriam ſcripſit Ptolomæi Philopatoris, quarti regis Ægyptij. Nec, cur homo Megalopolitanus ejus res geſtas conſignaret, cauſſa nulla erat. Nam Cleomenes, rex Spartanus, Megalopolim, fruſtra obſiſtente Philopœmene, ceperat, diripuerat, incenderat. Paullò pòſt verò ab Antigono, qui Achæis venerat auxilio, devictus, in Ægyptum fugerat ad Ptolomæum Euergeten, qui opem ei promiſit adverſus Achæos. Sed altero pòſt anno moritur Euergetes: ſuccedit verò Philopator; qui Cleomenem in carcerem compegit. Ita Achæi, quibus & ſe junxerant Megalopolitani, Philopatoris beneficio liberati fuerunt graviſſimi belli metu, quod à Cleomene, & Ægyptijs impendebat. Nec indignus planè erat Philopator, cujus res geſtæ proderentur. Nam imperium quidem auſpicatus fuit à paricidio, homo impius: ſed multa tamen ſtrenuè geſſit; præſertim adversùm Antiochum Magnum. Nam ereptam ei Cœleſyriam iterum Ægyptio addidit regno. Iſta igitur, aliáque, hic Ageſarchi filius perſequebatur. De quo ita Athenæus lib. VI: Πτολεμαῖος ὁ τοῦ Ἀγησάρχου d, Μεγαλοπολίτης γένος, ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ τὸν Φιλοπάτορα ἱστοριῶν, συμπότας φησὶ τῷ βασιλεῖ συνάγεσθαι ἐξ ἁπάσης τῆς πόλεως· οὓς προσαγορεύεσθαι γελοιαστάς. Tertium ejus operis citat lib. X. Meminit quoque hiſtoriæ iſtius lib. XIII. Uti etiam Clemens in Προτρεπτικῷ, & ex eo Arnobius lib. VI. Cujus hæc verba: *Ageſarchi Ptolomæus de Philopatore, quem edidit, primo, Cinyram regem Paphi cum familia omni ſuâ, imò cum omni proſapiâ, in Veneris templo ſitum eſſe, literarum auctoritate declarat.* Joſias Simlerus d ſuſpicatur,

a De divinatione.
b Tertiũ.
c De ſacrificiis.
d Ptolomæus, Ageſarchi filius, civis Megalopolitanus, libro ſecũdo hiſtoriarum Philopatoris, conctos fuiſſe tradit ex omnibus civitatibus regi compotores; quos Ridiculos nominabant.
d Appẽdice biblioth. Geſn.

† De regio palatio.

** Ptolomæus rex libro duodecimo commentariorũ, ubi loquitur de regis palatio, quod eſt Alexandriæ, & animalibus, quæ in eo nutriuntur.*

tur, ſcripſiſſe etiam περὶ † τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασιλείων, & de animalibus, quæ in eis nutriuntur. Sed eſt is Ptolomæus Euergetes ſecundus. Quod oſtendunt hæc Athenæi verba in XIV: Πτολεμαῖος * ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ δυοκαιδεκάτῳ τῶν ὑπομνημάτων περὶ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασιλείων λέγων, καὶ περὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ζώων τρεφομένων, φησίν. Unde etiam videmus, non eſſe eam juſti operis inſcriptionem; quod putabat vir eruditus: ſed hoc ſolùm dicere Athenæum, in commentarijs iſtis alicubi de eo argumento fieri mentionem.

Etiam Ptolomæi Epiphanis ætas vidit Aſclepiadem, Diotimi filium. Hic oriundus erat Nicææ, ortus verò Myrleæ, quæ & ipſa Bithyniæ eſt civitas, dicta poſtea Apamea. Audivit Apollonium, Callimachi diſcipulum, æqualem Eratoſthenis, Euphorionis, & Timarchi, teſte Suida. Hinc ejus ætas non obſcurè paret. Uti & inde, quòd Suidas diſertè dicat, Aſclepiadem hunc ſub Philopatore, qui Euergetæ ſucceſſit, adoleſcentem commoratum Alexandriæ: floruiſſe autem ſub regibus Pergamenis, Attalo, & Eumene. Eumenes enim Attalo ſucceſſit ſeptimo Ptolomæi Epiphanis anno. Ut hæc probè conveniant cum eo, quod dixi. Sed quod Suidas ſubjungit, tempore Pompeij Magni Romæ docuiſſe, id verum eſſe non poteſt. Nam ſeptimus annus Ptolomæi Epiphanis eſt quartus Olympiadis CXLV. Unde ad tertium annum Olympiadis CLXVIII, hoc eſt, Urbis conditæ annum IↃCXLVIII, quo Pompeius, & Cicero, nati fuere, anni ſunt XCI. Quomodo Pompeij tempore adoleſcentes docebat Romæ, qui tot annis floruit ante natum Pompeium? De quo mox plura. Varia ſcripſiſſe, Suidas teſtatur. Quæ ea ſint, non addit. Sed, in Ὀρφεὺς, citat illius librum περὶ γραμματικῶν *a*. cujus & meminit is, qui Arati vitam compoſuit.

a De Grammaticis.

b Deſcriptionem quandam gentium.

c Aſclepiades Myrleanus in opere de Cratino.

d Libro de Neſtoride.

e Commentario Odyſſeæ.

f De rebus Bithyniæ.

Strabo lib. III auctor eſt, in Turditania non tantùm docuiſſe grammaticam; ſed edidiſſe etiam περιήγησίν τινα τῶν ἐθνῶν *b*. Qui & ex eo poſtea quædam de Igletis, Hiſpaniæ populo, refert. Item ὁ Μυρλεανὸς *c* Ἀσκληπιάδης ἐν τοῖς περὶ Κρατίνου teſtis adducitur ab Athenæo in XI; ubi ex eo exponit vocem βαλανειομφάλων. Etiam libri περὶ Νεστορίδος *d* mentio non ſemel eſt apud Athenæum lib. XI. Ὑπόμνημα *e* τῆς Ὀδυσσείας laudat Etymologus in Ἀρναῖος. Præter quæ etiam Βιθυνιακὰ *f* ſcripſit. Ex eo opere primum librum adducit Parthenius Erot. XXXV: decimum item citat Apollonij ſcholiaſtes in lib. II. Etiam Aſclepiades ſcripſit res geſtas Alexandri M. teſte Arriano lib. VII de expeditione Alexandri.

Ac Athenæus lib. III ex Aſclepiadis Ægyptiacis citat librum LX. Sed incertum, an vel Ægyptiaca, vel Alexandri hiſtoria, ſit Myrleani. Nam præter eum alij quoque hujus nominis celebrantur: cóſque inter ὁ *a* τὰ τραγῳδούμενα γράψας ἐν ἓξ βιβλίοις: quem Tragilenſem fuiſſe, teſtis eſt Stephanus in Τράγιλος. Meminere ejus, Plutarchus in Iſocrate, Athenæus lib. X, Harpocration in Δυσαύλης, Heſychius in Ῥησίαρχος, & plerique ſcholiaſtæ. Alios etiam ejus nominis ſuggeret Joannes Meurſius notis ad Chalcidium.

a Qui ſex libris ſcripſit, de iis, quæ tragœdiis decantantur.

Præterea Ptolomæi Epiphanis temporibus vixit Polemon, Euegeti filius. Siquidem Polemon iſte, Suida teſte, æqualis fuit Ariſtophanis Byzantij, grammatici ejus, cujus librum *b* de perſonis, & alterum *c* in Callimachi tabulas, atque alia, citat Athenæus. At Ariſtophanes Eratoſthenis diſcipulus erat; qui ſub Ptolomæo Euergete, & Philopatore, claruit; ſub Epiphane autem mortuus fuit anno ætatis octogeſimo. Quare Ariſtophanes, cujus æqualis Polemo eſt, floruerit imprimis ſub Epiphane: uti diſcipulus ejus Ariſtarchus ſub Philometore in pretio erat Olymp. CLVIII; quemadmodum prodidit Euſebius in Chronicis, & Suidas in *Ariſtarchus*. Alterum etiam argumentum accedit, quòd Polemo, eodem Suida auctore, audiit Panætium Rhodium. Hoc ſub Epiphane factum putamus. Nam Panætius jam provectior vixit cum Scipione Æmiliano; ut ait Cicero lib. IX ad Att. & Tuſcul. I. At Scipionem Philometoris, qui Epiphani ſucceſſit, & Euergetæ ſecundi, æqualem fuiſſe, ſatis liquet.

b Athen. lib. 14.
c Idem extremo lib. 9.

De hujus Polemonis patriâ admodum diſſentientes fuere veterum ſententiæ. Nam, ut Athenæus in VI teſtatur, Samium aliqui putarunt, nonnulli Sicyonium, alij Athenienſem, ut Heraclides Mopſeates; alij aliter, ut Suidas, qui Ilienſem facit ex Glycea, Iliaco pago. Vocatus etiam Ἑλλαδικὸς, quaſi dicas *Græcanicum*, aut *Græcienſem*: nempe quia Athenis in civium numerum fuiſſet adſcriptus; ut Suidas ait. Idem dictus eſt Στηλοκόπας, ut ex Herodico, Crateris diſcipulo, tradit Athenæus *d*. Et certiſſima eſt conjectura doctiſſimi Caſauboni *e*, ita fuiſſe nuncupatum περὶ *f* τὸν κόπον τὸν περὶ τὰς στήλας. Nam hoc clarè dicunt verba ex Polemone ab eo adducta, ubi laudat στήλην *g*, ἐν ᾗ ψήφισμα Ἀλκιβιάδου. Et manifeſtè confirmant tituli librorum, qui ſuperſunt. Siquidem librum ſcripſit περὶ *h* τῶν κατὰ πόλεις ἐπιγραμμάτων, teſte Athenæo lib. X. Item περὶ *i* τῆς Ἀθήνῃσιν ἀκροπόλεως, ut idem docet lib. XI. Sive, ut inte-

d Lib 6.
e Animadverſionibus in Athen. lib. 6. cap. 5.
f Ob laborē circa pilas, & ſtatuas.
g Pilam, in qua Alcibiadæ decretum.
h De inſcriptionibus, quas videre eſt in urbibus Græciæ.
i De arce Athenarum.

integrè titulum apponamus ex Strabonis lib. ix, τέτταρα a βιβλία περὶ τῶν ἀναθημάτων τῶν ἐν τῇ Ἀκροπόλει. Item, quorum alibi idem meminit Athenæus, περὶ b τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀναθημάτων, περὶ c τῆς ποικίλης ἐν Σικυῶνι στοᾶς, περὶ d τῶν ἐν Σικυῶνι πινάκων. Alia quoque multa reliquit. Ea inter orbis deſcriptionem, ſive geographiam, teſte Suida. Hinc Straboni lib. ix περιηγητὴς e vocatur. Uti & Athenæo lib. ix. Πολέμων f περιηγητὴς ἐν τῷ περὶ Σαμοθρᾴκης. Idem opus condidiſſe dicit περὶ g τῶν ἐν Σικελίᾳ ποταμῶν. Etiam ἁπλῶς ἐν h τῷ περὶ ποταμῶν citatur ab Euripidis ſcholiaſte in Medeam. Sed liber is περὶ i τῶν ἐν Σικελίᾳ θαυμαζομένων ποταμῶν vocatur à Macrobio lib. v Saturn. cap. xix; ubi inde illuſtre adducit fragmentum. Fortaſſe pars erat operis De admirandis. Nam Athenæo lib. xiii citatur Πολέμων k ὁ περιηγητὴς ἐν τῷ περὶ θαυμασίων. Ubi ex eo refert, Archeſtratum vatem corpuſculo adeò tenui fuiſſe, ut ab hoſtibus captus, ſtateræque impoſitus, non amplius, quàm obolum, pependerit. Περὶ l ἱερᾶς ὁδοῦ ſcripſiſſe, teſtis eſt Harpocratio in Ἱερὰ ὁδός. Item in Λαμπὰς citatur liber ejus περὶ τῶν m ἐν τοῖς προπυλαίοις πινάκων. Eidem Harpocrationi in Ἄξονες, & Scholiaſtæ Sophoclis in Oedipum Colonæum, citatur Πολέμων n ἐν τοῖς πρὸς Ἐρατοσθένην. Legas & apud Ariſtophanis ſcholiaſtem in Aves, Μέμνηται o δὲ αὐτοῦ καὶ Πολέμων ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Ἀθήνησιν Ἐρατοσθένους ἐπιδημίας. Et in eandem comœd. Ἀναγράφει p δὲ τοὺς ἐπωνύμους τῶν δήμων καὶ φυλῶν Πολέμων. Ac Suidas auctor eſt, conſignâſſe origines urbium Phocenſium, item de cognatione urbium Ponticarum cum Athenienſibus: adhæc de urbibus Laconicis: præterea deſcriptionem Ilij, tribus comprehenſam libris. Apud Athenæum verò lib. iii etiam nominatur liber περὶ ἄρτου q, & περὶ r Μωρύχου; & libro xi ſ τὰ πρὸς Τίμαιον συγγράμματα; quorum librum quinctum citat lib. iii, librum vi libro x, librum xii libro xv. Eidem Athenæo, penè extremo libro ix, celebratur ἐπιστολὴ περὶ ἀδόξων ὀνομάτων t. Item lib. xi Ἑλλαδικόν u. quod opus puto etiam ſignari à Juſtino Martyre paræneſi ad Græcos. ubi cùm dixiſſet, pleroſque è gentium hiſtoricis circa Ogygis & Inachi tempora Moſis meminiſſe, addit: Οὕτω x γὰρ Πολέμων

a Libros quatuor de donariis in Athenarũ arce.
b De donariis, quæ erant Lacedæmone.
c De pœcile porticu Sicyonis.
d De tabulis, quæ Sicyone habētur.
e Qui orbem deſcripſit.
f Polemō, qui orbem deſcripſit, libro de Samothracia.
g De fluviis Siciliæ.
h Libro de fluviis.
i De admirandis Siciliæ fluviis.
k Polemo, orbis deſcriptor, libro de admirandis.
l De ſacra via. *m De tabulis in ingreſſu, ſive veſtibulis.* *n Polemo in opere ad Eratoſthenem.* *o Meminit verò ejus Polemo in ſecundo operis de tempore, quo Eratoſthenes Athenis agebat.* *p Deſcripſit Polemo, à quibus populi Atticæ, ac tribus, nomina accepiſſent.* *q De pane.* *r De Moricho.* *ſ Eorum, quæ ad Timæum ſcripſit.* *t Epiſtola de nominibus obſcuris.* *u Græcanicum.* *x Ita enim Polemo in primo Græcanicarum rerum libro memorat.*

μεν ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριῶν μέμνηται. Quæ etiam legas apud Euſebium lib. 1 Χρονικῶν a, & Cyrillum libro primo contra Julianum. Athenæo quoq;, libro XI, citatur Ἑλλαδικὸν b: Suidæ etiam memorata τὰ c πρὸς Ἀδαῖον καὶ Ἀντίγονον συγγράμματα, quorum librum primum nominat Athenæus lib. XI; librum V, & VI libro IX: item περὶ d τοῦ Διὸς κῳδίου, lib. XII; libro verò XIII, περὶ e τῶν ἐν Καρχηδόνι πέπλων. Ac eopſe libro advocantur αἱ f περὶ Νεάνθη ἀντιγραφαί. Quamquam fortaſſe aliqua ex his ſint Polemonis Athenienſis, diſcipuli Xenocratis ejus, qui Platoni in Academia ſucceſſit, ac Clementi etiam laudatur in ſecundo Στρωματ. Ilienſis Polemonis mentionem facit & Strabo lib. IX. Hiſtoricus quoque ille intelligitur, ut puto, Feſto Pompeio in voce *Salij*; Heſychio in Βίηφι, & Ἐφώδιον; Pindari ſcholiaſtæ in 1 Olymp. † item Scholiaſt. Apollonij, lib. IV; Clementi Alexandrino in Protrept. & alibi. Juſtinus Martyr, cohortatione ad Græcos, ait, apud Polemonem ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Ἑλληνικῶν ἱστοριῶν mentionem fieri Moſis, ut ducis, & legiſlatoris Judaici. Sed in tam multis ejuſce nominis quis potiſſimùm ſignetur, haut facilè dictu. Antiquiſſimus verò eorum, quos Polemonem Euegeti laudâſſe invenio, eſt Aſclepiades Myrleanus. Siquidem, quod dicebam, æqualem fuiſſe Ariſtophanis Byzantij, ejuſce rei hunc Aſclepiadem auctorem laudat Suidas. Unde quæſtio exſurgit, quomodo Aſclepiades ille Polemonis ætatem ſcriptis voluerit conſignare, ſi æquales erant? An dicemus, utrumque vixiſſe quidem ſub Ptolomæo Epiphane, quod clarè adeo evicimus, ut negari non poſſit: ſed diu poſt Polemonem ſuperfuiſſe Aſclepiadem; etſi non quanto ſpatio putavit Suidas, qui Pompeij tempore Romæ docuiſſe ait? An potiùs duos ſtatuemus Aſclepiadas Myrleanos? unum patrem, vel potiùs avum; alterum filium, aut nepotem; ex quibus unum fabricârit Suidas. Ac illum quidem dicemus cum Polemone vixiſſe temporibus Ptolomæi Epiphanis: junior verò fuerit is, quem Pompeij tempore ait docuiſſe Romæ. Sanè quid aliud Suidam in ſpiſſum adeò errorem impellere potuerit, non video.

a *Pag. 25. Theſ. Tēp. Ioſ. Scal.*

b *De Græcanicis liber.*

c *Libri ad Adæum, & Antigonum.*

d *De vellere ovis Iovi immolatæ.*

e *De peplis Carthaginis.*

f *Opera, quo Neanthi reſcripſit, ut ſe defenderet.*

† *Pag. 4. edit. Paulli Steph.*

CAP. XIX.

Polybius quando natus, quamdiu vixerit, quanto primùm in honore fuerit apud ſuos, ac quanto poſtea favore eum complexi ſint Romani. Quouſque hiſtoriam ſuam perduxerit. Cur hiſtoriam ſuam vocârit καθολικήν. Ejuſdem de bello Numantino hiſtoria. Ambigua elogij verba, quo à Livio ornatur. Quanti eum fecerit M. Brutus. De ſtylo ejuſdem judicium. Scylacis adverſus Polybium liber. De ætate Scylacis diſſenſus Dionyſij à Suida. Scylacis geographi ſcripta.

EPiphanis temporibus cœpit quoque in aliqua dignitate eſſe Polybius Megalopolitanus, filius Lycortæ: ſed imprimis floruit tempore Ptolomæi Philometoris: ἀνὴρ a πολυμαθὴς, Σκηπίωνι συγγενόμενος, ut de eo ſcribit Ælianus *b*. Natus fuit Olympiadis CXLIII anno IV, anno Urbis Conditæ IↃ XLVIII, P. Cornel. Scipione (qui poſtea dictus Africanus) primùm conſule cum P. Licinio Craſſo. Quod ita eſſe, conſtat ex Luciani Macrobiis; ubi obiiſſe dicitur anno ætatis octogeſimo ſecundo. Satis autem convenit, diſceſſiſſe eum annis XVII ante natum Ciceronem; nempe Olympiadis CLXIV anno I, anno V. C. IↃC XXXI, Q. Cæcilio Metello, cui poſtea nomen Balearico, & T. Quinctio Flaminino coſſ. Unde, ſi retro tempora legamus, ſatis parebit id, quod dixi. Annos natus XXIV cum Lycorta, & filio ejus cognomine, item cum Arato, Arati filio, legatus ab Achæis ad Ptolomæum Epiphanem miſſus fuit, Olympiadis CXLIX anno IV, Romæ conditæ IↃ LXXIII, A. Poſthumio Albino, & C. Calpurnio Piſone coſſ. Anno ætatis ejus XXXVII, Olympiadis CLII anno V, Romæ conditæ IↃ LXXXV, L. Æmilio Paullo II, & C. Licinio conſulibus, Ptolomæi duo, Ægypti reges, poſtulârunt ab Achæis auxilium; & nominatim, ut Lycortas ſocialibus præeſſet copijs, Polybius verò equeſtribus. Verumtamen res ea non ſucceſſit. Anno proximo, quo conſules erant Q. Æmilius Pætus, & M. Julius Pennus, Romam venit: utpote unus ex mille Achæis maximè ſuſpectis, quos, ne domi rebus novis ſtuderent, in Italiam evocârant Romani. Vnde eos ἀνακεκλημένους *c* vocat Polybius: uti & κατηπωμένους *d*. Plutarchus φυγάδας *e* nominat. Septende-

a *Vir variæ eruditionis, & Scipioni familiaris.*
b *Lib. de acie inſtituenda.*
c *Evocatos.*
d *Accerſitos.*
e *Exules.*

ptendecim annis pòſt, propter Polybij imprimis gratiam, iſti φυγάδες Achivi, qui tum trecenti tantùm ſupererant, poteſtatem accepere redeundi in patriam. Nempe Olympiadis CLVII anno II, Romæ IↃCIII, L. Quinctio Flaminino, & M. Acilio Balbo conſulibus. At Olympiadis CLVIII anno I, Urbis Romæ IↃVI, P. Cornelius Scipio Africanus Æmilianus Polybium ſecum in Africam duxit. Ubi pleraque ex Polybij conſilio egit. Quod & illa Ammiani verba indicant lib. XXIV: *Legerat* (Julianus,) *Æmilianum Scipionem, cum hiſtoriarum conditore Polybio Megalopolitano Arcade, & triginta millibus, portam Carthaginis impetu ſimili ſubfodiſſe.* Hoc, quod Ammianus dicit, anno proximo contigit: nempe ejuſdem Olympiadis anno II. Biennio pòſt, puta Olympiadis ejuſdem anno .V, à conditâ Urbe anno IↃCVIII, Q. Fabio Max. Æmiliano, & L. Mancino coſſ., Polybius in Græcia fuit, ac coram ſpectavit cladem eam, cùm à L. Mummio Corinthus diriperetur, & incenderetur: ut teſtatur Strabo lib. VIII καταγεγραφημένων. Ac huc uſque etiam hiſtoriam ſuam perduxit Polybius. Erat ea librorum XXXVIII. quibus complectebatur geſta annorum LIII: nempe ab initio belli Punici ſecundi, uſque ad Macedonici regni everſionem; quibus paucos annos attexuit. Nec Romanorum ſolùm, etſi horum imprimis; ſed ſimul aliarum orbis gentium celebriorum res geſtas narrat: unde ſuam ἱστορίαν καθολικὴν *a* appellat. Iſtis verò XXXVIII libris præmiſit duos εἰσαγωγικοὺς *b*: quibus tempora percurrit à Roma per Gallos, Brenno duce, captâ, uſque ad primam trajectionem in Siciliam: quæ initium fuit primi belli Punici: & inde κατ' ἐπιτομὴν *c*, ſed paullò fuſiùs tamen, quàm priora, exequitur cætera, uſque ad bellum Punicum ſecundum. Ut in univerſum (quemadmodum etiam Stephanus ſcribit in Μεγάλη πόλις) fuerint libri XL: ex quibus quinque primi ad nos ſalvi atque incolumes pervenerunt: ex cæteris ſolùm excerpta habemus. Ex Tullij verò lib. V epiſtolarum *d* etiam ſcimus, ſeparato opere ſcripſiſſe de bello Numantino, quod idem Scipio Æmilianus geſſit, qui Karthaginem delevit. Apud Geminum etiã, Iſagoge εἰς φαινόμενα, legere eſt, Πολύβιος ὁ ἱστοριογράφος πεπραγματευμένον βιβλίον, ὃ ἐπιγραφὴν ἔχει, Περὶ τῆς περὶ τὸν ἰσημερινὸν οἰκήσεως. Ac ibidem compluria eo ex opere adfert. Mirum verò, Liviũ *f* non alio elogio Polybium dignari, quàm *ſcriptoris hautquaquã ſpernendi*: præſertim cùm integros ex eo libros prope ad verbum deſcribat. Sed poſſumus id κατὰ λιτότητα *g* intelligere: quod omnino fieri debere, multis oſtendere adlaborat Caſaubonus. Et

a *Vniverſalem.*
b *Vt manuductio eſſent.*
c *Compendio.*
d *Epiſt. ad Lucceiũ.*
e *Polybius hiſtoricus conſcripſit librũ, qui inſcribitur, De habitatione circa æquinoctialem.*
f *In fine libri trigeſimi.*
g *Per extenuationis figuram.*

ſanè aut hoc faciendum, vel meritò candorem in Livio requiramus. Marcus quidem Brutus, prudens rerum æſtimator, ac præterea acris adeò verborum cenſor, ut nec Cicero ei ſatisfaceret, tanti Polybium fecit, ut etiam ultimis, atque adflictiſſimis temporibus, partim ad ſolatium, partim ad vitæ inſtitutionem, non modò eum legeret ſtudioſiſſimè, ſed etiam, quæ ab eo fuſiùs dicta eſſent, compendio conſtringeret.

Quod ad dictionem Polybij, Halicarnaſſenſis quidem Dionyſius incuriam ejus reprehendit, & minùs accuratam verborum comprehenſionem. Sed profectò nihil mirum videtur, dictionis comtæ minùs rationem habere virum adeò ſerijs ſemper deditum, ſive, ut cum Strabone loquar, τὸν ὄντως ἐσπουδασμένον ἄνδρα. Nempe ſuffecit ei τὸ ἔμπρακτον *a*, καὶ τὸ ἀληθὲς τῶν ἐννοιῶν; quod Græci critici dicunt. Quemadmodum pluribus diſſerit Caſaubonus ſuis ad Polybium notis. Verùm ut ſanè Polybius eloquentiâ cedat Herodoto, Xenophonti, & prætereà uni, alterique Græcorum; attamen civilem prudentiam ſi ſpectes, & ſcientiam militarem, nulli fuerit ſecundus. Narrare contentus non eſt; ſed etiam monet, duplici fungens munere, hiſtorici, & philoſophi. Quod immeritò ſugillat Patricius. Quemadmodum nec Raimundus Lullus *b* rectè in eo, ut affectatum nimis, improbat ſententiarum uſum; quas eum ait nimis cumulâſſe. Vide &, quæ de Polybio diximus in Arte hiſtorica, cùm alibi, tum imprimis cap. XXII.

Adverſus nobilem hunc hiſtoricum ſcripſit Scylax quidam. Vnde ſic Suidas: Σκύλαξ ὁ Καρυανδεύς, (πόλις δέ ἐστι τῆς Καρίας πλησίον Ἁλικαρνασσοῦ τὰ Καρύανδα) Μαθηματικὸς, καὶ Μουσικός. Ἔγραψε περίπλουν τῶν ἐκτὸς Ἡρακλέους στηλῶν· τὰ κατὰ τὴν Ἡρακλείδην τὸν Μυλασσῶν βασιλέα· γῆς περίοδον· ἀντιγραφὴν πρὸς τὴν Πολυβίου ἱστορίαν. Si librum ille adverſus Polybium ſcripſerit, non poteſt is eſſe Scylax Caryandenſis, quem Herodotus in Melpomene ait à Dario Hyſtaſpide miſſum eſſe inter alios cum pluribus navibus, quò cognoſceret, ubi Indus fluvius in mare influeret: quo cognito, Darium Indos ſubegiſſe, ac maris potitum. Siquidem Darius ille vitâ exceſſit Olympiadis LXXIII anno III. Polybius demum natus Olympiadis CXLIII anno IV. Nec ille Polybij adverſarius fuerit, quem Ariſtoteles ſignat lib. VII Politicorum cap. XIV, cùm ait: Οὐδέ ἐστιν, ὥσπερ ἐν Ἰνδοῖς φησι Σκύλαξ, εἶναι τοὺς βασιλέας τοσοῦτον διαφέροντας τῶν ἀρχομένων. Nam ſatis conſtat, Ariſtotelem vixiſſe Philippi, & Alexandri M. temporibus: Polybium autem ætate Ptolomæi VII, cui cogno-

a Efficacia, ac veracitas cõceptuũ.
b Lib. 5. de Orat. cap. 4.
c Scylax Caryandenſis (Caryanda verò eſt urbs Caria prope Halicarnaſſum) Mathematicus, & Muſicus. Scripſit navigationem extra columnas Herculis. De Heraclide, Mylaſſorum rege. Terræ ambitũ. Librum adverſũ Polybij hiſtoriã.
d Neque ita evenit, quomodo Scylax apud Indos fieri ait, ut reges tantopere iis præſtent, quibus imperãt.

gnomentum Phyſcon, vel Euergetes II. Eſtque veriſimile, cùm Ariſtoteles quædam de Indis adducat ex Scylace Caryandenſi, ea eſſe ex commentarijs illius Scylacis Caryandenſis, quibus complexus erat, quæ ad Indos à Dario miſſus obſervâſſet. Ut nec alius ſit Scylax Caryandenſis: quem idem Ariſtoteles ἐν Κυανῶν πολιτείᾳ teſtem adduxit: ut cognoſcere eſt ex Apollonij ſcholiaſte in librum primum Ἀργοναυτ. Porrò quæritur, quis ille ſit Scylax Caryandenſis, cujus ſive γῆς περίοδος, ut Suidas vocat; ſive περίπλους, ut vulgò inſcribitur, primùm beneficio Davidis Heſchœlij prodijt in lucem, unà cùm Marciani Heracleotæ, Artemidori Heracleotæ, Artemidori Epheſij, Dicæarchi Meſſenij, & Iſidori Characeni Geographicis. Quem ipſum ante novennium Latinè à ſe redditum, & caſtigationibus, ac notis illuſtratũ, edidit filius meus Iſaacus. Non poſſum adduci, ut exiſtimem, eſſe id opus illius Herodoto memorati. Nam bene jam filio monitum, hunc, quem habemus, meminiſſe longorum Piræei murorum, quos Themiſtocles duxit: item Amphipoleos, quam Braſidas condidit: adhæc Cleoſtrati, aſtrologi Tenedij, & Calliſtrati, Rhetoris Athenienſis, qui exul Datum urbẽ in Thracia exſtruxit. Cuncta hæc recentiora eſſe temporibus Darij Hyſtaſpidæ, ſatis convenit. Et tamen Ariſtotele eſſe antiquiorẽ arguit, quòd (ut vetus ſcriptor in vita Scylacis Caryandenſis obſervat) ex hoc ſcripto colligere ſit, τὸ ᵃ μήτε Ἀλέξανδρον εἰδέναι τὸν Μακεδόνων βασιλέα, μήτε τὸν ὀλίγον ἔμπροσθεν ἐκείνου τοῦ χρόνου. Subjungit deinde ex primo Ælij Dionyſij de Alexandria, ut Scylax meditationes ſuas inſcripſerit Dario. Atqui tres Darij fuere Perſarum reges; Hyſtaſpides, Nothus, & Codomannus: quorum hic regnare cœpit eopſe anno, quo Alexander Magnus. Proinde ſi is Codomannus non ſit; conſequitur vel Hyſtaſpidem ſignari, vel Darium Nothum. Sed Hyſtaſpidi multa obſtant, quæ antea adduximus. Quare videri poſſint tres fuiſſe Scylaces Caryandenſes: unus tempore Hyſtaſpidæ, de quo Herodotus: alter ætate Darij Nothi, cujus periplus exſtat: tertius par, vel ſuppar Polybio, adverſus quem ſcripſit. Nec propterea neceſſe eſt credere, tres fuiſſe Scylaces Caryandenſes, eóſque Geographos. Magis eſt veriſimile, Suidam falli, cùm ab eodem Scylace eſſe arbitratur, & γῆν περίοδον b, & librum adverſus Polybium. Imò fortaſſe ne illud quidem verum eſt, periplum, uti nunc habemus, eſſe exaratum Darij Nothi ætate. Potiùs cenſeo, opus, quod habemus, eſſe compendium antiqui illius Scylacis, qui Hyſtaſpidis ætate claruit: ac

a *Quòd neque nôrit Alexandrũ, Macedonum Regem; neq; aliquem qui paullo ante eum vixerit.*

b *Terræ ambitũ.*

Scylacem inſcribi, quia ex Scylace ſit excerptum ab aliquo, qui ſeculis aliquot poſt Polybium vixerit. Sanè parum eſt credibile, Polybij ætate, nedum antea, quemquam gloriam fuiſſe quæſiturum ex minuta epitome; vel eam fuiſſe victuram ad noſtra uſq; ſecula, tot præclaris ſcriptoribus intermorientibus. Propiùs ad verũ accedit, aliquẽ ante ſecula non ita multa feciſſe hoc compendium: fortaſſe temporibus demũ Cæſaris Conſtantini Porphyrogénetæ: quo regiâ auctoritate ex prę̈ſtantiſſimis ſcriptoribus laudabilia excerpi ſolent: ut lib. II cap. XXV referemus. Utcunque eſt, neque Strabo lib. XIV eum, qui hanc epitomen concinnavit; ſed majoris operis auctorẽ deſignat, cùm ei Scylax Caryandenſis vocatur παλαιὸς συγγραφεύς [a]: uti Stephano in Καρύανδα nuncupatur ὁ παλαιὸς λογογράφος [b]. Cumque eidem Straboni lib. XIII Σκύλαξ ὁ Καρυανδεὺς (ſic pro Καρυανδρεὺς reſcribendum eſſe, ſatis eſt apertum) dicitur initium capere Troados ab Abydo. In quo abitur ab Scylace, quem habemus. Nam hic incipit eam à Dardano. Atque hoc etiam argumento fuerit, plurima in noſtri ævi Scylace eſſe mutata, vel omiſſa. Etiam priſcum illum intellexit Harpocratio, cùm de Troglodytis citat Scylacem in Περίπλῳ: adhæc Marcianus Heracleota, in epitome Artemidori, & Menippi; ubi inter eos, qui internum, vel externum mare, deſcripſerint, reponit Scylacem, & Botthæum: tum autem Philoſtratus in vita Apollonij Tyanei lib. III cap. XIV; ubi Scylacem in Indicis referre ait homines σκιάποδας [c], ἢ καὶ μακροκεφάλους, & alia ejuſmodi monſtra, quæ ex eodem Scylace recenſet Ioannes Tzetzes Chiliad. VII. Meminere & Scylacis hujus Rufus Avienus in ora Maritima, & Conſtantinus Porphyrogenneta in Themate Armeniaco. Adhæc Scholiaſtes Apollonij in Argonaut. lib. I, & IV. De Suida ſuperiùs dictum. Corrigendus autem videtur, ubi apud eum legitur vulgò, Ἔγραψε [d] περίπλουν τῶν ἐκτὸς τῶν Ἡρακλέους στηλῶν. Malim equidem, τῶν ἐντὸς [e], καὶ ἐκτὸς τῶν Ἡρακλέους στηλῶν. Sanè Scylax, qualem nunc habemus, non modò ea, quæ ſunt extra columnas Herculis, perſcribit: ſed etiam, quæ intra eas. Alius ab his, de quibus diximus, eſt Ioannes Scylax, non Caryandenſis ille; ſed Conſtantinopolitanus; qui & Scyliza, & Scylix, & Scylex, in pleriſque libris vocatur. De Scyliza illo dicam lib. IV.

a *Antiquus hiſtoricus.*

b *Antiquus hiſtoriæ ſcriptor.*

c *Homines, qui pedibus ſibi umbram faciant; alios item oblongis capitibus.*

d *Scripſit ambitum terræ extra Herculis columnas.*

e *Tũ intra, tum extra columnas Herculis.*

CAP.

CAP. XX.

Heraclides Lembus. De patria ejus diſſenſus veterum. Vnde Lembi *acceperit cognomen. An idem ſit Heraclides, qui ſex Succeſſionum libros ; quique Sotionis , & Satyri, compendium ſcripſit. Heraclidæ tres alij; Magneſius, Cumanus, Cretenſis. Agatharchides Cnidius. Eundem videri , qui Samius dicitur. Artemidorus Ariſtophanius. Stratones octo. In Laertio defectus paucorum verborum de quincto Stratone ; qui videtur eſſe Strato geographus. A. Albini, hominis Romani, de rebus Romanis hiſtoria Græcè ſcripta. Vt Cato Albinum hunc feſtivè riſerit. Res ea paullò aliter relata à Plutarcho , quàm Nepote. Albinus adverſus Catonem defenſus. Albinus junior, poeta; quem cum priori confuderit Geſnerus.*

VEnio ad alios, quos Polybio æquales eſſe , magis ſit compertum. Qualis eſt Heraclides, Sarapionis filius , cognomento Lembus. Siquidem à Suida vixiſſe dicitur temporibus Ptolomæi ſexti, hoc eſt Philometoris; qui imperare cœpit Olympiadis CL anno primo; deſiit verò anno tertio Olympiadis CLVIII. De patria non ſatis convenit. Nam Diogenes *a* ipſe dubius inquit , Καλλιλανὸς (malim Καλλατιανὸς) ἢ Ἀλεξανδρεύς. Eſt verò Καλλατία in Mœſia minori, juxta Ptolomæum. Suidas neutrum probat. Nam Ὀξυρυγχίτην appellat. Eſt autem Oxyrynchus Ægypti civitas; teſte eodem Ptolomæo; item Strabone, & Stephano in Ethnicis. Meminit Heraclidæ hujus Laërtius quoque in Pythagora, & Empedocle: utrobique Sarapionis filium vocat; in quo ei cum Suida probè convenit. *Lembi* cognomentum, præter Laërtium , & Suidam , ei dant Athenæus lib. XIII, & Feſtus Pompeius in *Romam*. Sed Laërtius etiam cauſſam nominis explicat. Compoſuiſſe enim ait Λεμβευτικὸν *b* λόγον , ὅθεν καὶ Λέμβος ἐκαλεῖτο. Præter eam orationem fecit grande hiſtoriarum opus; ex quo librum XXI citat Athenæus lib. VIII, ac XXXVII nominat lib. III. Etiam τὰς *c* πρὸς Ἀντίοχον συνθήκας edidiſſe, auctor eſt Suidas *d*. Inſuper Laërtius diſertim dicit, eum ſcripſiſſe τὴν *e* διαδοχὴν ἐν ἓξ βιβλίοις. Procul dubio autem hoc vult, prodidiſſe, qui philoſophorum, alij alijs, in ſchola ſucceſ-

a *In Heraclide.*
b *Orationē Lembeuticā: unde &* Lembus *vocabatur.*
c *De fœdere facto cum Antiocho.*
d *In* Heraclides.
e *Succeſſionem libris ſex.*

ſucceſſerint. Sed quæritur, an opus hoc fuerit compendium Sotionis; quem de eopſe argumento egiſſe, conſtat. Sanè Laërtius in Demetrio citat Ἡρακλείδην a ἐν τῇ ἐπιτομῇ τῶν Σωτίωνος Διαδοχῶν. Ac, ne à Sarapionis filio diverſum putes, idem in Pythagora inquit: Ἡρακλείδης b ὁ τοῦ Σαραπίωνος ἐν τῇ Σωτίωνος ἐπιτομῇ. Sotion ille ſcripſerat Διαδοχάς, ſive ſucceſſionum libros: ut ex Laërtio, & Eunapio conſtat. Fuit igitur ante Heraclidem : qui eum in compendium contraxit. Suſpicor, eundem Heraclidem intelligi à Laërtio, cùm in Zenone Eleate inquit: Ἡρακλείδης c ἐν τῇ τοῦ Σατύρου ἐπιτομῇ. Sanè ut Sotion literis prodiderat, qui philoſophorum alij alijs in ſchola ſucceſſiſſent (unde operi ſuo Διαδοχῶν d nomen fecerat:) ita Satyrus quoque illuſtrium virorum Vitas compoſuit; ut capite IX oſtenſum. Argumenta non multùm abeunt; quod ſuſpicionem noſtram auget, quâ dicebamus, Heraclidem, qui Satyri compendium fecit, eundē illi videri, qui in epitomen redegit Sotionem: utcunque hic dicatur Sarapionis filius: in eo, qui Satyri compendium reliquit, illud non apponatur. Certiora adferrem, ſi Laërtius clarè ſatis diſtingueret Heraclidas: qui quatuordecim ejus nominis agnoſcit: eóſque inter, qui non minùs condiderint hiſtoriam, quàm Sarapionis ille filius, cognomento Lembus. Uti eſt Heraclides Magneſius, Mithridaticorum ſcriptor; & Heraclides Cumanus, qui quinque reliquit libros de rebus Perſicis: cujus operis meminit quoque Athenæus lib. III, XI, & XII, ac Etymologus in Δακάνης. Et fortaſſe alij etiam fuere; cùm non deſint, qui vicinum argumentum tractârint; ut Heraclides Cretenſis, cujus librum περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι πόλεων e Apollonius citat Hiſt. Mirab. cap. XIX.

a Heraclides in epitome Succeſſionum Sotionis.
b Heraclides, Sarapionis filius, in Sotionis epitome.
c Heraclides in Satyri epitoma.
d Succeſſionum.
e De civitatibus Græciæ.

Etiam Ptolomæi Philometoris tempore vixit Agatharchides Cnidius. Hic à Diodoro Siculo celebratur lib. III: Ἀγαθαρχίδης f ὁ Κνίδιος ἱστοριογράφος: item à Strabone lib. XIV; ubi inter illuſtres Cnidi viros eſſe dicitur Ἀγαθαρχίδης g ὁ ἐκ περιπάτων, ἀνὴρ συγγραφεύς. Unde & Peripateticum fuiſſe diſcimus. Quod ſi ſequimur tralationem Xylandri, vixerit Julij Cæſaris temporibus. Ita enim habet: *Præterea Agatharchides Peripateticus, unus de amicis divi Cæſaris.* Sed ex Græco codice ſuppleri ſic locus debet: *Præterea Agatharchides, peripateticus, hiſtoricus: noſtrâ verò ætate Theopompus, unus de amicis divi Cæſaris.* Fortè typographi incuriâ verba intermedia ſunt omiſſa. Omnino autem vixit tempore Heraclidæ Lembi: quippe cujus fuerit anagnoſtes; ut Photius diſertè ſcribit bibliothecæ ſuæ πme-

f Agatharchides è Cnido hiſtoricus.
g Agatharchides peripateticus, hiſtoricus.

mate CCXIII. Quantus fuerit, & quàm varia ſcripſerit, ibidem Photius oſtendit. Apud eundem Photium, tmem. CCL, ſuperſunt ſumma capita ex libro primo, & quincto, de rubro mari, cæteriſque rebus, quæ fidem excedunt. Hiſtoria ejus Aſiatica pluribus memoratur. Diodorus Siculus lib. III: Ἀγαθαρχίδης a ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ τῶν περὶ Ἀσίας. Ex nono ejus operis de Hieronymi vivacitate quædam adfert Lucianus in Macrobijs. Athenæo lib. XII citatur Ἀγαθαρχίδης b ὁ Κνίδιος ἐν δεκάτῳ περὶ Ἀσίας. Idem lib. IV laudat τῶν Εὐρωπακῶν c librum XXVIII: libro IX citat librum XXXIV: libro VI etiam advocat librum XXXVIII, & alijs locis alios ejuſdem operis libros. Plutarchus, ſcriptor libri de fluminibus, citat eum ἐν d τοῖς Φρυγιακοῖς; quo loco de Marſya agit. Meminit Agatharchidæ quoque Plinius lib. VII cap. II; ubi ex eo quædam adfert de Pſillorum in Africa gente: atque iterum poſtea de Macrobijs in India. Adhæc Ælianus lib. XVI de Animal. cap. XVII: item Photius in excerptis ex ſeptimo Theophylacti Simocattæ, & Joſephus lib. I adverſus Apionem; ubi & egregium adducit fragmentum. Eo narrat, ut Stratonice, deſerto marito Demetrio, in Syriam venerit, ſpe nubendi Syriæ regi: ſed, eâ ſpe eluſa, bellum illi moverit, ac tandem, dum ſomnio paret, capta ſit in Seleucia. Item, ut Ptolomæus Lagi filius, cùm ſciret, Judæos ſeptimo die feriari, Hieroſolyma nullo negotio ceperit, dum cives admittere eum malunt, quàm pugnando ſabbathum violare. Meminit & ejus idem Joſephus initio lib. XII Antiquitatum; ubi in Græco planè eſt, Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος. Sed apud Rufinum interpretem legas, *Ovidius Abatareides*: quomodo non modò in excuſis omnibus invenio, ſed etiam in noſtro MSo. Unde ſuſpicor, Rufinum eſſe uſum codice corrupto. Nam unde illud o in *Ovidius*, niſi ab articulo ὁ? Sed ſeu codicis culpa eſt, quo uſus Rufinus; ſeu ejus, qui interpretationē Rufini exſcripſit, ac irrepſerit ex c, quod in *Cnidius* principem locum tenet: omnino *Cnidius Agatharchides* ſcribi debuit. A Rufino etiam deceptus eſt Freculphus, Tom. I lib. IV cap. XXVII. Sed, ut fœcundus eſt error, *Sabatarcides* editum. Plutarchus, initio parallelorum minorum, citat Agatharchidem Samium in ſecundo rerum Perſicarum. Eundem hunc, ac Cnidium, eſſe exiſtimat Geſnerus *e*. Nec abnuerim; cùm inſolens non ſit, ut gemino à loco cognomen geminum indatur: quod non uno loco hujus operis oſtendimus.

a *Agatharchides Cnidius libro ſecundo de Aſia.*

b *Agatharchides Cnidius lib. decimo de Aſia.*

c *Rerum Europæarum.*

d *De Phrygia.*

e *In bibliotheca.*

Iiſdem temporibus claruit Artemidorus, cognomento Ariſto-

R pha-

phanius; quod nomen habuit à præceptore Ariſtophane Grammatico; uti & Diodorus, qui eapſe de cauſſa ſimiliter dictus Ariſtophanius. Atque hæc res utriuſque ætatem ſatis oſtendit. Artemidorus, præter gloſſas ὀψαρτυτικὰς a, librum vulgavit de Doride; ut ex quarto Athenæi libro cognoſcimus.

Sub Ptolomæo Philometore etiam floruiſſe videtur Strato b ἱστορικὸς, Φιλίππου καὶ Περσέως, τῶν Ῥωμαίοις πολεμησάντων, γεγραφὼς πράξεις: ut Laërtius inquit c, qui octo enumerat Stratones. Primus eſt Iſocratis diſcipulus. Alter Theophraſti auditor, & in ſchola ſucceſſor, præceptor autem Ptolomæi Philadelphi; qui ſcholæ præeſſe cœpit Olymp. CXXIII, eamque tenuit annis XVIII; ut Apollodorus in Chronicis prodidit. Hic Phyſicus cognominatur, quia imprimis in ſpeculatione naturæ verſaretur. Quàm multa autem ſcripſerit, Laërtius indicabit. Ea inter fuit liber *De inſomniis*, quem ſignat Tertullianus lib. de Anima cap. XLVI. Tertius eſt medicus, Eraſiſtrati ſeu diſcipulus, ſeu alumnus. Floruit autem Eraſiſtratus ſub Ptolomæo Philadelpho; teſte Euſebio in Chronicis. Quartus eſt hiſtoricus, quem tempore Ptolomæi Philometoris, & Perſei, ultimi Macedoniæ regis, vixiſſe putamus, eò quòd illud potiſſimùm bellum tractandum ſuſceperit, quod Romani cum Perſeo, & patre ejus Philippo, geſſerunt. Quinctus quis ſit, apud Diogenem deſideratur. Omnino aliquid deeſt. Sextus eſt poëta, epigrammatum ſcriptor. Septimus, medicus antiquus, etiam memoratus Ariſtoteli, ſive Ariſtocli; prout legit Laërtii interpres. Octavus vocatur Περιπατητικὸς d, βεβιωκὼς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Quem opus hiſtoricum de rebus inventis reliquiſſe, oſtendunt hæc verba Clementis Alexandrini lib. I Στρωμ. Στράτων e ὁ Περιπατητικὸς ἐν τοῖς περὶ εὑρημάτων ταῦτα ἱστόρησε. Videmus, non meminiſſe Laërtium Stratonis geographi; quem ſub Tiberio vixiſſe, ait Suidas. Sed fortaſſe is erat quinctus; qui nunc deſideratur. Mirum verò, quod & Strato iſte Amaſenus fuiſſe dicitur. Nam Amaſenus quoque erat Strabo, & geographus quoque eſt, & ſub Tiberio vixit. Quare vel Suidas, vel librarius, Strabonem, Stratonémque, confudiſſe videtur. Sanè hoc veriſimilius ſit, quàm, quod ſomniabat Franciſcus Patricius, nobilem illum geographum, quem veteres omnes *Strabonem* vocant, *Stratonem* dici oportere.

Eſt & Romanus homo, qui temporibus Philometoris hiſtoriam emiſit Græcè, ſed de rebus Romanis. Eſt is A. Poſtumius Albinus; qui cum L. Licinio Lucullo conſul fuit anno Urbis IↃCII. M. Ci-

a *Eorum, quæ pertinent ad res culinarias.*

b *Hiſtoricus, Philippi & Perſei, qui adverſus Romanos pugnarunt, geſtorum ſcriptor.*

c *In Stratone.*

d *Peripateticus, qui Alexandriæ vixit.*

e *Strato Peripateticus retulit hoc libris de rebus inventis.*

M. Cicero in Bruto: *Nam & A. Albinus, is qui Græcè ſcripſit hiſtoriam, qui conſul cum L. Lucullo fuit, & literatus, & diſertus fuit.* Gellius lib. III. cap. x: *Albinus, qui cum L. Lucullo conſul fuit, res Romanas oratione Græcâ ſcriptitavit.* Refert deinde, ut Albinus veniam ſibi imperitiæ petierit, quòd homo Romanus Græcâ oratione uteretur, quæ à gente ſuâ eſſet alieniſſima: M. Cato autem propterea eum feſtivè riſerit, quòd maluerit culpam deprecari, quàm culpâ vacare. Ipſum vide hoc fuſiùs narrantem ex libro Cornelij Nepotis de viris illuſtribus. Idemque legere eſt apud bonorum ſcriptorum lavernam, Macrobium, in procemio Saturnalium. Narrat quoque id Plutarchus in Catone, ſed paullò aliter: ac pro Albino vocat Labienum. Verba ejus ſunt: Ποσούμιον Ἀλβῖνον, ἱστορίαν Ἑλληνιστὶ γράψαντα, καὶ συγγνώμην αἰτούμενον, ἐπέσκωψεν, εἰπών, δοτέον εἶναι τὴν συγγνώμην, εἰ τῶν Ἀμφικτυόνων ψηφισαμένων ἀναγκασθεὶς ὑπέμεινε τὸ ἔργον. *Poſtumium Albinum, qui hiſtorias ſcripſerat Græcè, veniam petentem irriſit, dicens, planè dari eam debere, ſi Amphictyonum decreto adactus ſcripſiſſet.* Nos verò etiam veniam damus, licet nullum Amphictyonium decretum ad ſcribendum compulerit. Abundè enim excuſat patriæ amor: qui fecit, ut res Romanas Græco potiùs ſermone legi vellet. Nam is in omnibus ferè gentibus notiſſimus erat; cùm Latina finibus ſuis, ſanè exiguis, continerentur: ut Cicero etiam pro Archia agnoſcit. Itaque non Albinus modò, ſed & alij complures è Romanis, hoc ſermone res geſtas ad poſteritatis memoriam tradiderunt. Nempe turpe cenſebant, res externas ab omnibus legi: ea autem, quæ præclarè, fortiterque Romani geſſiſſent, ob ignorantiam Latini ſermonis paucis innoteſcere. Atque hoc pro Albino adverſus cenſuram Cenſorij illius Catonis dictum eſto. Ac ſimul adverſus Suidam, qui Catonis judicium ſequitur in Αὖλος Ποσούμιος. Priſcianus in ſeptimo citat tres verſus iſtos ex Albini lib. I rerum Romanarum:

Ille cui ternis Capitolia celſa triumphis
Sponte Deûm patuere, cui freta nulla repoſtos
Abſcondere ſinus, non tuta mœnibus urbes.

Eſſe ejuſdem Albini, cenſet Geſnerus a: ſed planè ſunt junioris Albini: qui verſibus illis triplicem ſignat Pompei ex tribus orbis partibus triumphum: ex Africa unum de Hiarba; alterum ex Hiſpania de Sertorio: tertium ex Aſia de Mithridate, ac piratis.

a *In biblioth.*

CAP. XXI.

Ptolomæus Euergetes, qui & κακεργέτης, rex idem, atque hiſtoricus. Apollodorus grammaticus. Vulgata in Athenæo lectio firmata. Mnaſeæ tres; Patrenſis, Berytius, Colophonius. Demetrius Scepſius. Argumentum operis quod Τρωικὸν διάκοσμον *inſcripſit. Metrodori quatuor; Scepſius, Chius, Lampſacenus, & Athenienſis. Menecrates quinque. Ariſtodemi Niſæi duo. Alij illuſtres grammatici Niſæi. Ariſtodemus Alexandrinus. Ariſtodemus Elienſis. Herodicus Crateteus. Clitomachi liber de ſectis.*

A ſexto Ptolomæo accedo ad filium ejus Ptolomæum Phyſconem; qui & Euergetes ſecundus vocatur. Eſt is Πτολεμαῖος a ὁ ἕβδομος Αἰγύπτου βασιλεύσας, ὁ αὑτὸν μὲν Εὐεργέτην ἀνακηρύττων, ὑπὸ δὲ Ἀλεξανδρέων κακεργέτης ὀνομαζόμενος: ut de eo loquitur Athenæus lib. XII. Dicitur ſcripſiſſe ἱστοριῶν b βιβλία κδ. Ὑπομνήματα vocat Athenæus lib. II: Πτολεμαῖος c δὲ ὁ Εὐεργέτης, βασιλεὺς Αἰγύπτου, εἷς τῶν Ἀριστάρχου τοῦ γραμματικοῦ μαθητῶν, ἐν δευτέρῳ ὑπομνημάτων γράφει οὕτως. Atque ut hic ſecundi meminit libri, ita primum citat libro X, ſeptimum lib. II, octavum libro VI, nonum in IX, duodecimum libro XIV: ubi loquitur de regijs palatijs, quæ ſunt Alexandriæ, & animalibus, quæ ibi nutriuntur.

Sub hoc Euergete ſecundo floruit Apollodorus Athenienſis, Aſclepiadis filius, grammaticus, primus verſuum auctor, qui τριμέτρων nomine cenſentur. Siquidem & hic unus ex diſcipulis fuit Ariſtarchi grammatici, & Panætij philoſophi; ut Suidas teſtatur. Puto, hunc eſſe, qui Heraclidi Pontico d in Allegorijs Homericis vocatur περὶ πᾶσαν ἱστορίαν δεινός e. Nam de Apolline agit, quem Solem eſſe ait: ac de talibus inquit Apollodorum ſcripſiſſe. Nempe ſignantur ejus bibliotheces, ſive de Deorum origine, libri tres. Quod opus non tam alienum eſt ab hiſtoria, quam vulgò arbitrantur. Afferam hac de re quod veriſſimè ſcripſit Scaliger elencho orationis Chronologicæ f. *Tota bibliotheca Apollodori, opus ſanè ingenioſiſſimum, & elegantiſſimum, fabuloſa eſt; non utique ſi homines, ſed ſi hominibus attributa conſiderentur. Eam totam, ſi velimus,* poſſu-

a Ptolomæus, ſeptimus Ægypti rex, qui ſeipſum Euergetẽ, hoc eſt, beneficũ, nuncupabas; ab Alexandrinis verò Cacergetes, ſive maleficus, vocabatur.
b Hiſtoriarum lib. 24.
c Ptolomæus verò Euergetes, rex Ægypti, unus diſcipulorũ Ariſtarchi, in ſecundo commentariorum ſcribit hoc pacto.
d Pag. 96.
e Vir in omni hiſtoria verſatus.
f Pag. 81.

poſſumus, κατὰ γενεὰς a, in certum Chronicon conjicere: quod longè certius, veracius, exploratius erit, quàm Beroaldinæ delirationes. Hodie tres duntaxat ejus operis libros habemus. Plures autem multò fuiſſe olim, arguit, quòd ſextum citat Harpocration in Ἀποπομπὰς: decimumquartũ Macrobius lib. I Saturn. cap. XVII: ſeptimumdecimum Stephanus, ſive Hermolaus, in Ἀρκάς. Præterea Chronica ſcripſit. Diogenes Laërtius in Empedocle: Ἀπολλόδωρος b δὲ ὁ γραμματικὸς ἐν τοῖς χρονικοῖς φησίν. Ejus operis meminit in Thalete, Pittaco, Ariſtotele, Stratone, Chryſippo, Zenone, Eleate, Pyrrhone. Indéque eſt, quòd Diodorus Siculus initio bibliothecæ ſcribit, ab excidio Troiano, uſque ad reditum Heraclidarum, annos eſſe LXXX: & inde uſque ad primam Olympiadem annos CCCVIII. Idem opus nominat lib. III; ubi dicitur χρονικὴ σύνταξις c. Item Lucianus in Macrobijs, Gellius lib. XVII, cap. IV, Clemens Alexandr. lib. I Στρωμ. atque alij multi. Ex Athenæo etiam diſcimus, ſcripſiſſe περὶ d τῶν Ἀθήνησι ἑταιρίδων, item περὶ e κρατῆρος, ut vulgò quidem legitur, ῥησειδίου, adhæc περὶ νεῶν καταλόγου f, & περὶ g ἐτυμολογιῶν. item τὰ περὶ Σώφρονος; qui non libri erant de Sophrone, ſed libri interpretantes Sophronem; ut benè Caſaubonus *h* in Athenæum obſervat. Eorum commentariorum librum IV citat Ariſtophanis ſcholiaſtes ad Veſpas. Sed imprimis memorari debet opus περὶ νομοθετῶν i; cujus librum ſecundum citat Laërtius in Solone. Item περὶ φιλοσόφων αἱρέσεων k: qui liber in eâdem Solonis vitâ citatur. Ac vel idem, vel geminum huic opus fuit iſtud, cujus his verbis meminit in Chryſippo: Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Ἀθηναῖος, ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν δογμάτων, βουλόμενος παριστάνειν, ὅτι τὰ Ἐπικούρου οἰκείᾳ δυνάμει γεγραμμένα, καὶ ἀπαράθετα ὄντα, μυρίῳ πλείω ἐστὶ τῶν Χρυσίππου βιβλίων, φησὶν οὕτως αὐτῇ τῇ λέξει. Εἰ γάρ τις ἀφέλοι τῶν Χρυσίππου βιβλίων, ὅσ' ἀλλότρια παρατέθειται, κενὸς αὐτῷ ὁ χάρτης καταλελείψεται. *Apollodorus quoque Athenienſis, in Collectione dogmatum, cùm vellet aſſerere, quæ Epicurus viribus ſuis fretus conſcripſiſſet abſque adminiculo, eſſe incomparabiliter plura, quàm Chryſippi opera, ſic ad verbum dixit: Nam ſiquis tollat de Chryſippi libris, quæ aliena ſunt, vacua illi charta relinquetur.* Apollodori hujus meminit quoque Joſephus lib. II contra Apionem; ubi ait, ex eo conſtare, nihil riſu dignum ab Antiocho Epiphane inventum eſſe in templo Hieroſolymitano, cùm illud vaſtaret. Nec rara illius mentio ſcholiaſtis: ex quibus Pindari interpres ejus meminit in od. I Olymp. & in od. X Nem. Diſtinguere verò ab hoc oportet Apollodo-

a *Secundùm generationes.*

b *Apollodorus verò Grammaticus in Chronicis.*

c *Temporũ ordo, ac ſtructura.*

d *De ſcortis, quæ erant Athenis.*

e *De cratere.*

f *De catalogo navium apud Homerũ.*

g *De origine vocabulorũ.*

h *Lib. 7. cap. 6.*

i *De legiſlatoribus.*

k *De philoſophorũ ſectis.*

rum Artemitam, Parthicorum ſcriptorem, qui de Hircania & Bactriana, accuratiùs multò, quàm alij, commentatus: ut ex Strabone planum faciemus lib. III. Eum Athenæus quoque citat ἐν δ' Παρθικῶν*. De lectionis hujus veritate ambigit vir ſummus. Sed Strabonis locus, quem dixi, ſcrupulum tollit. Alij quoque multi hoc nomine fuerunt, quos commemorare longum eſſet: & ſcripſit de ijs commentarium Scipio Tettus.

* *Libro quarto rerũ Parthicarũ.*

Phyſconi ſimiliter æqualis fuit Mnaſeas: quando & iſte, ut ait Suidas *a*, diſcipulus fuit Ariſtarchi, qui Phyſconem docuit; ut antè diximus. Neque ignoro, fuiſſe etiam Mnaſeam Berytium, quem de arte dicendi, & verbis Atticis, ſcripſiſſe, idem Suidas ait: item Mnaſeam Colophonium, aut Locrum, qui Pægnia edidit, teſte Athenæo in ſeptimo. Verùm obſcuri ſunt iſti præ Mnaſea Patarenſi, vel Patrenſi: cujus crebra adeò mentio apud veteres: ut omnino veriſimile ſit, non alium à Suida intelligi, quàm Patrenſem, cùm nulla addatur nota διακριτικὴ *b*. Mnaſeas hic reliquit περίπλουν, ut vocat Athenæus lib. VIII. Μνασέας, inquit, Πατρεὺς ἐν τῷ περίπλῳ *c*. ſive περιήγησιν, ut eſt apud Stephanum in Ἐγγελᾶνες; ubi Mnaſeam ἐν γ περιηγήσεως *d* citat. Idem περὶ Ἀσίας *e* ſcripſit, ut ex ejuſdem Athenæi lib. VIII conſtat. Sed imprimis celebrantur ejuſdem Εὐρωπιακά; unde locum adducit Suidas in Πραξιδίκη. Primum librum citat Harpocration in Ἱππέα: tertium autem Athenæus in XII, item Fulgentius Planciades voce *Veſpillones*. Sed in Harpocrationis loco corruptè vocatur Μνασκίας. Ac emendandum idem nomen apud Ammonium libro de vocum differentiis in Νηρεΐδες: ubi vulgò legitur, Μνασέων *f* ἐν τοῖς περὶ τῆς Εὐρώπης. At integrè id nomen habes apud interpretem Cæſaris Germanici, quo loco de Luna differit: ubi inter alia ait, *Primus hominum Endymion curſum Lunæ invênit; unde & triginta annos dormiſſe dicitur: quia nihil aliud in vita ſua, niſi huic repertioni ſtuduit; ſicut Mnaſeas in primo libro de Europa ſcribens tradit.* Eademque legas apud Fulgentium lib. II Mythologicôn cap. ult. qui totum illud caput de Proſerpina, & Endymione, ex Germanici interprete exſcripſit. Sed ſæpe imprimis celebratur hic ſcriptor non addito operis nomine; ut Higyno in poëtico aſtronomico *g*; ubi ex eo docet, unde Hyades, & Pleiades, hæc nomina ſortitæ ſint. Adhæc Plinio lib. XXXVII cap. II. cujus verba: *Mneſias* (l. Mnaſeas) *tradit Africæ locum, Sicyonem appellatum, & Crathin amnem, in Oceanum effluentem è lacu; in quo aves, quas meleagridas, & penelopas vocat, vivere.* Item Plutarcho, libro de Iſide & Oſiride;

a *In Eratoſthene.*
b *Quæ ab aliis diſtinguat.*
c *Mnaſeas Patrenſis in periplo.*
d *Lib. tertio de orbis deſcriptione.*
e *De Aſia.*
f *Mnaſeon in iis, quæ de Europa ſcripſit.*
g *In Tauro.*

de; & ſcholiaſtæ Pindari Olymp. x. & Pyth. od. IV. ubi diſertè vocatur Μνασέας ὁ Πατρεύς. Adhæc Apollonij ſcholiaſtæ in lib. II; ubi ex eo traditur, νῦν ᵃ τοὺς Ὑπερβορέους Δελφοὺς λέγεσθαι. Ac in IV ex eodem dicitur, Arcadum reges Luna fuiſſe antiquiores. Poſt tam multos, duos ex Eccleſiaſticis ſcriptoribus addere contentus ero. Eſt & apud Theocriti ſcholiaſten in Idyllion I *. Μνασέας † δὲ ἐν τῷ περὶ Εὐρώπης, Πανὸς υἱόν φησι Βουκολίωνα, ἀφ' οὗ καὶ τὸ βουκολεῖν. Præterea Mnaſeas περὶ Λιβύης ab Heſychio citatur in Βαρκαίοις ὄχοις. Meminit Mnaſeæ etiam Fl. Ioſephus lib. I contra Apionem; ubi eum Judæorum quoque mentionem facere ait. Item Arnobius lib. III adverſus gentes: & Apollonij ſcholiaſtes quo loco de Cabiris tractat. Atque hæc de Mnaſea Patrenſi. At Berytium, de quo ſuperiùs tangebamus, ſine dubio ſignat Joſephus Scaliger in Conjectaneis †; cùm ait, Mnaſeam fuiſſe genere Phœnicem, ac Phœnicum res omnes complexum: atque adeò ipſum nomen *Mnaſea*, h. e. Manaſſis, Phœnicium eſſe.

a Hyperboreos nunc Delphos vocari.
** Pag. 15.*
† Mnaſeas verò libro de Europa. Panis filiū fuiſſe ait Bucolionem: unde & ars paſtoralis.
† P. 120. edit. H. Steph.

Num & memorandus nobis Demetrius Scepſius? Diſcipulus is Cratetis, & Ariſtarchi fuit: ut Strabo dicit lib. XIII. Unde de ætate liquet. Sed an Demetrius hic, quem Grammaticum Strabo appellat, etiam inter hiſtoricos qualecunque nomen mereatur, non injuriâ aliquis in dubium vocet. Scripſit quidem Τρωικοῦ διακόσμου *b* libros; quod etiam Strabo refert: & Stephanus in Σιλίνδιον ex iis citat librum XVI. Athenæus libro III meminit decimiquinti libri, & vigeſimiſexti, & alibi quoque alios laudat. Sed opus hoc propriè erat commentarius in eam partem Iliados B, quâ recenſet copias Troianas. Interea verum eſt, eo commentario retuliſſe, quo genere eſſent duces Troiani, quæ ipſi, quæ majores geſſiſſent, quales illæ gentes, atque urbes forent, quibus præeſſent: ut hiſtoricum, & geographicum fuerit opus. Meminit hujus ſcriptoris etiam Harpocratio in Ἀδράστεια, & Apollonij ſcholiaſtes lib. I; ubi ex eo tradit, eſſe eandem Apolloniatarum dialectum, & eorum, qui in Ponto habitant. Item aliquanto pòſt in eundem librum, ubi vulgò legitur, Δημήτριος Σκήψιος ἐν τῷ αὐτῷ διακόσμῳ· corrige, ἐν Τρωικῷ διακόσμῳ. Ut opus ſignet, de quo antè dictum. Etſi & ἁπλῶς διάκοσμον vocari, non inficier. Quomodo apud Harpocrationem in Θυργωνίδαι legas, ἐν δευτέρῳ διακόσμου. Sed verba illa ſcholiaſtæ τῷ αὐτῷ manifeſtè corrupta ſunt ex Τρωικῷ. Nec enim antè hoc opus nominârat. Interdum autem hic ſcriptor ἁπλῶς appellatur Σκήψιος: ut apud Strabonem lib. IX, & X ſæpius:

b Ordinationis copiarum Troianarum.

ſæpius: quemadmodum & ἁπλῶς vocatur Δημήτριος lib. XII, & XIII. Integrè autem Demetrium Scepſium nominat lib. I, & in VIII aliquoties. Fuit hic Scepſius vir dives, ac nobilis, & admodum φιλολόγος, ut Laërtius dicit; qui eum undecimo loco refert inter viginti illuſtres Demetrios.

Eâdem ut patriâ orti Demetrius Scepſius, & Metrodorus Scepſius: (eſt verò Scepſis Myſiæ minoris, vel Troadis urbs:) ita eâdem quoque ætate vixere: ut illud clarè arguit, quòd Demetrius iſte, ut ait Laërtius, provexerit hunc Metrodorum: amore videlicet erga civem. Exinde etiam ætatem perſpicere eſt, quòd Metródorus hic poſtea fuerit legatus Mithridatis Eupatoris ad Tigranem: quâ de re plura Strabo lib. 11. Eſtque idem ille, qui à Romanorum odio cognomen invenit; intérque alia Romanis objecit, quòd Volſinios propter duo millia ſtatuarum expugnâſſent. Auctor Plinius lib. XXXIV, cap. VII. Hujus Metrodori libros περὶ ἀλειπτικῆς a citari video ab Athenæo lib. XII. Sed nihil iſtoc ad hiſtoriam. Meminit quoque Plinius lib. III, cap. XVI; ubi à Metrodoro Scepſio traditum ait, Pado flumini inde nomen eſſe, quia adſitæ ſint multæ piceæ, quæ linguâ Gallica *pades* dicuntur. Verùm ex quo opere id ſit, non addit. At non difficile hoc fuerit conjectu, ſi idem eſt, ac ille, qui περιήγησιν † ſcripſit. atque inde Periegeticus appellatur Placido Lutatio ad illud poëtæ:

--- patrióque æqualis honori

Branchus.

Etiam huic argumento conveniens fuerit, quod ex Metrodoro dicit Plinius lib. III cap. XXXI, Chion, ſive Chiam, Ægei maris inſulam, à Chione nympha ſic appellatam. Quodque idem lib. VIII cap. XIV narrat, *circa Rhyndacum amnē in Ponto, ſerpentes in tantam magnitudinem adoleſcere, ut ſupervolantes quamvis altè pernicitérque alites, hauſtu raptas abſorbeant.* Illud quoque non alienum fuerit à Περιηγήσεως opere, quòd ex quarto Metrodori libro Stephanus voce Ὕπανις narrat, fontem quempiam amarum fluere in Hypanim, atque efficere, ut aqua fluvij ejus potabilis non ſit. Nec tamen ſpondere auſim, eundem eſſe Metrodorum Scepſium, & Περιηγήσεως auctorem, vel cuncta hæc ex Περιηγήσει eſſe deſumta. Vtcunque enim hæc conjectura non abludat à vero: eò tamen incerta, quia non apponitur Scepſij cognomen. & fuere Metrodori complures: in his Chius, Troicorum ſcriptor: de cujus ætate vidimus libri hujus cap. ſexto. Fuit præterea Metrodorus Lampſacenus, familiaris Ana-

a *De ratione inungendi athletas, & aliis ad magiſtrū gymnaſii pertinentibus.*

† *Orbis deſcriptionem.*

Anaxagoræ philoſophi, qui Olymp. LXX floruit, juxta Euſebium in Chronicis: ac, ut idem ait, mortuus eſt Olymp. LXXIX. Metrodori hujus ex omnigenâ Phavorini hiſtoriâ meminit Laërtius in Anaxagora. Fuit quoque Metrodorus Athenienſis, ſectâ Epicureus. Ejus ætas inde liquet, quòd diſcipulus, ac familiaris fuit Epicuri; eandémque, ac ille, meretricem Leontium amârit: cujus rei etiam Joannes Sareſberienſis meminit lib. VII de nugis curialium cap. XI. Præit verò Laërtius; qui & ſeptennio ait ante Epicurum eſſe defunctum. At Epicurus eſt mortuus Olymp. CVII: quo tempore Philippus, Alexandri M. parens, duodecimum regnabat annum. Quæ Metrodorus iſte ſcripſerit, ex eodem Laërtio diſcere eſt. Nunc ea præterimus, quia nihil ad hiſtoriam faciunt.

Ariſtarchi quoque diſcipulus fuit Menecrates Nyſæus; teſte Strabone in XVI. Verba ejus adducam, cùm de filio illius Ariſtodemo loquar. Videndum verò, an hic ſit Menecrates iſte, cujus hiſtoriam de Nicæa Bithyniæ citat Plutarchus in Theſeo. Res eo obſcurior eſt, quia patriam non addit. At præter Nyſæum quatuor celebrantur hujus nominis. Vnus medicus Syracuſius; de cujus faſtu multa Athenæus in VII, pauca item Suidas. Alter, poëta Comicus; cujus fabula Μανέκτωρ, ἢ Ἑρμιωνεύς, Suida teſte. Tertius, Menecrates Epheſius; quem carmine de re ruſtica ſcripſiſſe, auctor eſt Varro lib. I Rei Ruſt. cap. I. Eſtque idem Menecrates poëta, ex quo ſe profeciſſe ſcribit Plinius in VIII Hiſt. Nat. Quartus eſt Menecrates Xanthius; qui, Trojam ab Ænea Achivis proditam fuiſſe, tradidit; ut refert Dionyſius Halicarnaſſ. lib. I. Antiq. Rom. Hujus Lyciaca citant Stephanus in Ἀρτύμνησος, & Antonius Liberalis, Metamorph. XXXV. Imò & quinctum invenio, eumque Elaïtam: de quo libro proximo dicetur.

Etiam ſub Euergete, & poſt eum, floruit Ariſtodemus: quippe filius Menecratis illius, qui Ariſtarchum audivit, ipſéque etiam Ariſtarchi diſcipulus. De poſteriori teſtis ſcholiaſtes in od. VII Nem. Ἀριστόδημος δὲ ὁ Ἀριστάρχου μαθητής. De Menecrate parente auctor Strabo lib. XIV: qui etiam docet, fuiſſe Nyſæum, & præter eum fuiſſe item alterum Ariſtodemum, itidem Nyſæum, ſed juniorem; ut qui docuerit Pompeium Magnum. Verba Strabonis ſunt iſta: Ἄνδρες δὲ γεγόνασιν ἔνδοξοι Νυσαεῖς· Ἀπολλώνιός τε ὁ Στωικὸς φιλόσοφος, τῶν Παναιτίου γνωρίμων ἄριστος· καὶ Μενεκράτης, Ἀριστάρχου μαθητής· καὶ Ἀριστόδημος, ἐκείνου υἱός, οὗ διηκούσαμεν ἡμεῖς ἐσχατογήρω νέοι

a Ariſtodemus. Ariſtarchi diſcipulus.

παντελῶς ἐν τῇ Νύσῃ· καὶ Σώστρατος δὲ ὁ ἀδελφὸς τοῦ Ἀριστοδήμου· καὶ ἄλλος Ἀριστόδημος, ἀνεψιὸς αὐτοῦ, ὁ παιδεύσας Μάγνον τὸν Πομπήιον· ἀξιόλογοι γεγόνασι γραμματικοί. ὁ δ' ἡμέτερος, καὶ ἐρρητόρευε, καὶ ἐν τῇ Ῥόδῳ, καὶ ἐν τῇ πατρίδι δύο σχολὰς συνεῖχε, πρωῒ μὲν τὴν ῥητορικὴν, δείλης δὲ τὴν γραμματικὴν σχολήν· ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τῶν Μάγνου παίδων ἐπιστατῶν ἠρκεῖτο τῇ γραμματικῇ σχολῇ. *Nyſa illuſtres protulit viros; Apollonium, Stoicum philoſophum, Panatij auditorum optimum; & Menecratem, Ariſtarchi diſcipulum; & Ariſtodemum, ejus filium; (quem nos jam decrepitum audivimus Nyſæ, admodum adoleſcentes) item Soſtratum, hujus filium; item alium Ariſtodemum, hujus conſobrinum, qui docuit Pompeium Magnum. Hi omnes egregij fuerunt grammatici: noſter etiam rhetoricam docuit, & in Rhodo, atque in patria, duas ſcholas habuit: ita ut manè rhetoricam, veſperi grammaticam tractaret: ſed Romæ, filiis Pompeij præfectus, grammaticâ ſcholâ fuit contentus.* Ex his colligimus, priorem Ariſtodemum vixiſſe temporibus Ptolomæi Euergetæ ſecundi. Nam fuit diſcipulus Ariſtarchi, qui ſub Ptolomæo Philometore floruit; ut antea dictum. Alter verò, qui Pompeij liberos docuit, vixerit circa Olymp. CLXXVIII. Nam Pompeius natus fuit anno ſecundo Olymp. CLXVIII: initium verò belli Pompeiani, quod liberi Pompeij poſt patris obitum continuarunt, incidit in annum tertium Olymp. CLXXXII. Ex quibus tempus conjectare non eſt difficile. Porrò alterutrum eorum hiſtoriam ſcripſiſſe, planum eſt ex Parthenio in Eroticis cap. VIII, quod eſt de Eurippe; ubi ait, Ἱστορεῖ a Ἀριστόδημος ὁ Νησαεὺς ἐν α' ἱστοριῶν. ubi Νυσαεὺς reſcribi debere, liquet ex allatis paullo antè Strabonis verbis. Fuit & Ariſtodemus ὁ Ἀλεξανδρεὺς, memoratus ſcholiaſtæ Pindari in od. I Iſthm. item Ἀριστόδημος ὁ Ἠλεῖος; cujus mentio apud Harpocrationem in Ἑλλανοδίκαι. Difficile igitur eſt dicere, cujus Ariſtodemi ſit collectio fabularum, de qua Plutarchus in parallelis minoribus, cap. XXXV: ubi ex tertia congerie narrat, ut Helena, cùm immolanda eſſet ad averruncandam Lacedæmone peſtilentiam, aquilæ beneficio fuerit liberata. Item cujus fuerint Θηβαϊκὰ; quorum primum citat Apollonij ſcholiaſtes in II Ἀργον. Aut Γελοῖα b ἀπομνημονεύματα; quorum ſecundum librum adducit Athenæus lib. VI, VIII, & XIII. Aut Μυθικὴ c συναγωγὴ; ex qua quiddam narrat Plutarchus in parallelis minoribus cap. XXXV. Atque idem judicium eſto de libris Ariſtodemi περὶ εὑρημάτων d; quorum mentio eſt apud Clementem in primo Στρωματ. Item de epitome Ariſtodemi τῆς καθόλου e Ἡρωδιανοῦ πρὸς Δαναόν; de qua Suidas. Meminere Ariſtodemi etiam Varro lib. IX de

a *Refert Ariſtodemus Nyſenſis in primo hiſtoriarũ.*
b *Ridiculorũ commentarij.*
c *Collectanea fabuloſa.*
d *De rerum inventione.*
e *Univerſa doctrina Herodiani ad Danaũ.*

de L. L. Tertullianus lib. de anima cap. XLVI, nec non Euſebius lib. I χρονικῶν a; ubi Ariſtodemum de Olympiadum initio conſentire ait cum Polybio.

a Pag. 37. Theſauri Temp. edit. I.

Quemadmodum verò horum ætatem perſpicimus ex eo, quòd Ariſtarchi fuerint diſcipuli: ita cognoſcimus, eâdem ætate vixiſſe Herodicum Crateteum, eò quòd à præceptore Cratete hoc cognomen acceperit. Nam Crates erat æqualis Ariſtarchi: imò gravis inter Grammaticos iſtos diu contentio fuit; ut Suidas teſtatur; quem vide in *Crates*, & *Ariſtarchus*. Sed an Herodicus iſte hiſtoricum quid ſcripſerit, minùs evidens eſt. Sanè κωμῳδούμενα b ejus non multùm ad hiſtoriam pertinere, videntur. Nam quid comœdiæ figmentis, dixerit aliquis, cum hiſtoriæ veritate? Hiſtoricum tamen eſt, quod Athenæus in XIII ex ſexto κωμῳδουμένων refert, duas fuiſſe Phrynas: quarum una à rhetoribus dicta ſit Σηστὸς, ἀπὸ τοῦ σήθειν c, quia amatores ſuos quaſi cribro cerneret, & fortunis excuteret: altera Theſpica, adeò opulenta, ut Thebarum ſe mœnia inſtauraturam ſponderet, dummodo hoc adſcribere vellent Thebani: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ d ΜΕΝ ΚΑΤΕΣΚΑΨΕΝ, ΑΝΕΣΤΗΣΕ ΔΕ ΦΡΥΝΗ Η ΕΤΑΙΡΑ. Hiſtoricum quoque eſt, quod Sinopis, ſcortum Demoſtheni etiam memoratum, ob ætatem, cauſſamque, ut puto, obſcenam, Ἄβυδος dicebatur. Hæc eâ occaſione retulerat Herodicus, quia Comici Phrynes, & Abydi, meminiſſent. Nempe Herodicus eo tractabat opere de ijs, qui in comœdijs perſtringerentur. Id enim eſt κωμῳδεῖσθαι. Vti igitur τραγῳδουμένων libri, quos Aſclepiades Tragilenſis ſcripſerat, de ijs erant, quæ argumentum tragœdijs præbent: ita libri κωμῳδουμένων fuerint de iſtis, qui à comœdis notarentur. Quare ſeu hoc ſolum, ſeu, inter alia, κωμῳδουμένων erat argumentum, non alienum ſanè ab hiſtoria fuerit. Scripſit & de paraſitis; quod opus & ipſum hujus loci erit, ſi eo vitas, & dicta, factáque paraſitorum conſignavit. Puto, nec aliena ab hiſtorico fuiſſe argumento ejus σύμμικτα e ὑπομνήματα. Duorum verò horumce operum meminit Athenæus. Ac ex συμμίκτοις quidem eſſe ea videntur, quæ ex Herodico Crateteo refert Heraclides Ponticus in Homericis allegorijs; ubi ab eo proditum ait, Græcos non decennio integro manſiſſe ad Ilium; ſed, cùm ex Calchantis vaticinio noſſent, decimo demum anno capi illud poſſe, novennio quidem circumnavigâſſe Aſiæ regiones, ac bellicis ſe artibus exercuiſſe, caſtráque replêſſe manubiis; ſed ubi decimus, quem fatum præfiniverat, adveniſſet annus, tum omni eos vi Ilium expu-

b De ijs, quæ ad comœdiã pertinent.

c Cribro cernere, & excutere.

d Alexander quidem diruit; ſed amica Phryne refecit.

e Miſcellanea.

expugnatum iviſſe. Alius ab hoc eſt Herodicus, magni Hippocratis Coi præceptor; ut in vita ejus Soranus teſtatur. Is enim ante bellum Peloponneſiacum vixit.

Clitomachus quoque his temporibus emiſit libros de ſectis; quorum primum citat Laërtius in Ariſtippo. Sed neque, an opus hoc hiſtoricum propriè fuerit, dicere poſſim. De ætate verò ſatis arbitror liquere. Nam Carneadis auditor fuit, floruitque circa Olymp. CLXII: cujus anno quarto objit magiſter ejus Carneades; ut Apollodorus in Chronicis retulit, & ex eo Laërtius in Carneadis vita. Clitomachi verſum memorat Stobæus ſerm. CIII. Vide, ſis, quæ de Clitomacho prodidere, Laërtius in vita ejus, Stephanus in Καρχηδὼν, & Suidas in Κλειτόμαχος.

CAP. XXII.

Publius Rutilius Rufus. Quo uſus ſit genere dicendi. Ejus orationes, & libri de Vita ſua, & hiſtoria de bello Numantino. Hiſtoria Græcè ab eo ſcripta. Ejus exilium. Livij vulgaris ſcriptura refellitur, veráque lectio, præeunte Corrado, indicatur. Mutia, *Græcorum feſtum. Quanti exulem Rutilium fecerint Aſiatici. Quàm fortiter exilium tulerit. Artemidorus Epheſius. Artemidorus Daldianus. Ejus ætas. Artemidorus Cnidius. Artemidorus Ariſtophanius. Artemidorus alius tempore Traiani. Iterum de Aſclepiade Myrleano. Ejus* Περιήγησις *gentium Hiſpanarum. Aſclepiades Ægyptius. Ægyptiaca hujus eſſe, non Myrleani. Alexander Cornelius Polyhiſtor. Ejuſdem captivitas, manumiſſio, mors miſera, & fœdum commentum de Moſo muliere, quæ leges tulerit Iudæis. Varia ejus ſcripta. Elogium ejuſdem ex Clemente, & Suida.*

OCtavus è Ptolomæis fuit Lathyrus: cujus tempus eſt tripartitum. Nam primùm ipſe imperium Ægypti habuit: hinc, eo ejecto, regnavit mater Cleopatra cum juniore filio Alexandro: poſtremò, dejecto Alexandro ob interfectam Cleopatram, Lathyrus iterum regno reſtitutus fuit. Primis, mediiſque temporibus, flo-

floruit Nautius, ut quibuſdam vocatur; qui & prænomen hoc reponunt apud Athenæum lib. VI; vel, quod verum ejus prænomen eſt, Publius, Rutilius Rufus; qui cum C. Mallio conſul fuit anno ab V. C. ſexcenteſimo quadrageſimo nono, Olympiadis CLXVIII anno IV. Hic, licet homo eſſet Romanus, tamen inter hiſtoricos Græcos etiam nomen profitetur ſuum; ut poſtea liquebit. Fuit orator, pro illis temporibus, bonus. Ait Tullius in Bruto, *in quodam triſti, & ſevero genere dicendi verſatum, fuiſſéque naturâ vehementem, & acrem, multâ operâ, multâque induſtriâ: quæ erat propterea gratior, quòd idem magnum munus de Jure reſpondendi ſuſtinebat.* Addit deinde; *Sunt ejus orationes multæ, multa præclara de jure: doctus vir, & Græcis literis eruditus; Panætij auditor, prope perfectus in Stoicis.* Ex orationibus ejus, quas multas fuiſſe, Tullius hoc loco ait, duæ ab antiquis celebrantur: una de modo ædificiorum; de qua Tranquillus in Auguſto *a*, & Val. Max. lib. II, cap. III: altera pro L. Cærucio ad populum; ex qua verba pauca Diomedes adducit lib. I. Nec orator modò, philoſophus, ac juriſconſultus; quod Cicero hîc dicit; ſed hiſtoricus etiam fuit. Scripſit enim libros de Vita ſua; quorum ſæpius meminit Soſipater lib. II: unde eos Latinè edidiſſe cognoſcimus. Item hiſtoriarum libros; quos laudant Velleius Paterculus lib. II; Gellius lib. I, cap. XVI; & Plutarchus in Pompeio. Multa ex ijs in Iberica ſua tranſtulit Appianus; ut ipſe teſtatur. Ex quo etiam diſcimus, complexum ijs fuiſſe hiſtoriam belli Numantini; in quo ipſe tribunus militârat ſub conſule P. Cornelio Scipione Africano Æmiliano. Meminit ejuſce rei & Suidas in Ῥουτίλιος. Eum verò, cùm Græcis literis eruditus eſſet, ut ait Tullius, hoſce hiſtoriarum libros Græcè ſcripſiſſe, indicat Athenæus in quarto; Ῥουτιλίῳ *b*, inquit, τῷ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν ἐκδεδωκότι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ. Ac ne alium ab eo, de quo dicebamus, putes, addit, operâ Apicii cuiuſdam (non eius, qui Tiberii ætate vixit; ſed hujus fortaſſe avi; quod Schegkius, notis in Velleium, non ſatis attendit) in exilium fuiſſe eiectum. Atque hoc probè convenit cum illo in epitoma Livii lib. LXX: *P. Rutilius, vir ſummæ innocentiæ, qui legatus C. Marij proconſulis à publicanorum injuriis Aſiam defenderat, inviſus equeſtri ordini, penes quem judicia erant, repetundarum damnatus in exilium miſſus eſt.* Quamquam verum non eſt, quod hîc dicitur, Rutilium Marii proconſulis in Aſia fuiſſe legatum. Nec enim unquam Marius in Aſiam proconſul fuit miſſus: etſi P. Sulpicius, ſeditioſus tribunus pl. legem tulerit, ut

a *Cap. 89.*

b *Rutilio, qui hiſtoriam Romanã Græcâ ſcripſit linguâ.*

pro Sylla Marius adverſus Mithridatem mitteretur. Sed nec ivit Marius, quia, ut Sulpicij factum reſcivit Sylla, cum infeſto exercitu ex Campania Romam venit, ac Sulpicij, & Marij factionem, Urbe expulit. Nec, ſi in Aſiam iſſet, hoc multum ad rem faceret: quia ante eam legem Sulpicij Rutilius jam erat damnatus. Nam legem iſtam Sulpicius tulit, P. Cornelio Syllâ Felice, & Q. Pompeio Rufo Coſſ., anno ab V. C. IↃC LXVI. At quadriennio antè in exilium actus eſt Rutilius, C. Claudio Pulchro, & M. Perpennâ coſſ. Nec tamen Livij tam errorem hunc puto, quàm librariorum; qui, ut Sebaſtianus Corradus non immeritò ſuſpicatur, ex *Mutij* fecere *Marij*; poſteaque, cùm prænomen huic Caio fuiſſe ſcirent, etiam Q. in C. commutarunt. Favent huic coniecturæ verba Aſconij in III contra Verrem: *Q. Mutius Aſiam ſingulariter rexerat: adeò ut dies feſtus à Græcis in honorem ejus conſtitueretur, qui diceretur Mutia.* Et imprimis in Divinationem: *Q. Mutij Scævolæ quæſtor Rutilius Rufus damnatus eſt, quòd cum prætore conſenſerit ſuo, ne publicani aliquid agerent in provincia ſua. quo cognito, equites Romani (nam tum ante Syllana tempora judicabant) damnarunt eum. Hic eſt Mutius, in honorem cujus Aſiani diem feſtum Mutia nominabant.* Prudenter itaque Aſiam potiſſimùm exilii ſedem delêgit: cui quàm gratus fuerit, oſtendunt verba hæc Valerii Maximi lib. II cap. X: *Aſiam petenti omnes provinciæ illius civitates legatos, ſeceſſum ejus opperientes, obviam miſerunt. Exulare aliquis hoc loco, an triumphare, juſtiùs dixerit?* Quàm fortiter exilium tulerit, argumento eſt, quòd, (ut Fabius refert libri XI cap. I) *revocante eum L. Syllâ, manere in exilio maluit.* Vnde & Ovidius *a* de eo:

a *De Ponto lib. I, eleg. 4.*

Et grave magnanimi robur mirare Rutili,
Non uſi reditûs conditione dati.

Et Seneca lib. de providentia cap. III: *Infelix eſt Rutilius, quòd, qui illum damnaverunt, cauſſam dicent omnibus ſeculis? quòd æquiore animo paſſus eſt ſe patriæ eripi, quàm ſibi exilium? quòd Syllæ dictatori ſolus aliquid negavit, & revocatus non tantùm retro ceſſit, ſed longiùs fugit?* Idem dicit initio epiſt. XXIV, & LXXXIX. Sed & vide eum ſexto de beneficiis cap. XXXVII; ac Fabium lib. XI, cap. I. Conſenuiſſe eum Smyrnæ, literis intentum, Oroſius ait lib. V, cap. XVI. Vnde & de eo Ovidius †:

b *Ibid.*

Smyrna virum tenuit, non Pontus, & hoſtica tellus.

Aliquid & de illo Cuiacius, Obſervat. lib. II, cap. XXVII, ac Torrentius in Suetonij Auguſtum, cap. LXXXIX. Sed nihil,

hil, ni fallor, adferunt nobis indictum.

A Romano homine venio ad Græcos. Primus ſit Artemidorus Epheſius. Qui, ut Marcianus Heracleota in Periplo teſtatur, vixit κατὰ τὴν ρξθʹ Ὀλυμπιάδα, hoc eſt, *Olympiade* CLXIX; quo tempore, Ptolomæo Lathyro ex Ægypto pulſo, mater ejus Cleopatra regnabat cum juniore filio Alexandro; qui totus in matris erat poteſtate. Terras deſcripſit libris undecim. ut ibidem à Marciano dicitur. item initio operis: Ἀρτεμίδωρος a ὁ Ἐφέσιος, γεωγράφος, ἐν ἕνδεκα τοῖς τῆς γεωγραφίας βιβλίοις τὸν Περίπλουν, ὡς ἂν ἦν μάλιστα δυνατὸν, συνέγραψεν. Ejus operis libri octavi meminit Diodorus Siculus lib. III: ὁ τὰς b γεωγραφίας συνταξάμενος, Ἀρτεμίδωρος ὁ Ἐφέσιος, κατὰ τὴν ὀγδόην βίβλον. Decimum τῶν γεωγραφουμένων citat Athenæus lib. VIII. Stephanus in Χαλκίτης laudat librum XI, ut alibi librum I, II, III, item ἐπιτομὴν c τῶν ἕνδεκα. Nec alius eſt Artemidorus, cujus ſæpius meminit Strabo, lib. III: etſi patriam non addit. Vti nec lib. XV: ubi Artemidorum in iis citat, quæ ad res Indicas pertinent. Ac idem videtur, cujus de Bithynia volumen laudat Stephanus in Ἀσκαλών. Sæpéque Plinio memoratur in Hiſtoria Nat. ut lib. II cap. VIII; lib. IV, cap. XXIII; lib. V, cap. VI, & IX; lib. VI, cap. XIII, XIX, XXVIII, & XXXIII; lib. XXXVI, cap. XII. Præter γεωγραφούμενα etiam literis mandavit Ἰωνικὰ ὑπομνήματα d; quorum meminit Athenæus lib. III. Fuit & alter Artemidorus, itidem Epheſius, ſi paternum ſolum attendas, uti convenit: nam materno genere erat Daldianus. Eſt is, cujus ὀνειροκριτικὰ exſtant, opus vaniſſimum, ſed eruditum; ut multa inde bona philologi haurire poſſint. Vixit is temporibus Antonini Pij. Ut cognoſcere eſt ex lib. I, cap. XXVIII; ubi narrat, ſe nôſſe quendam, qui ludis, ab Antonino in honorem patris Hadriani actis, viſus ſibi ſit cæcus factus, poſteáque victor evaſerit. Item ejuſdem libri cap. LXVI; ubi noviſſe ſe ait, qui, Adriani certamine decertaturus, ſibi videretur in balneo non invenire aquam; poſteaque multatus, & è certamine ſit ejectus. Fuit præterea Artemidorus Cnidius, Theopompi Cnidij filius: quos ſuâ ætate, hoc eſt, Auguſti, & Tiberii temporibus, vixiſſe, Strabo ait lib. XIV: ubi illuſtres eius inſulæ viros recenſet. Eſt & Artemidorus Ariſtophanius; qui, præter gloſſas ὀψαρτυτικὰς *, etiam volumen de Doride ſcripſit. Prioris operis meminit Athenæus lib. IX, & XIV. Poſterioris, libro IV; ubi ſecundum ejus operis citat. Non dubium, quin *Ariſtophanius* dicatur ab Ariſtophane Byzantio, magiſtro ſuo. Quare

a *Artemidorus Epheſius, geographus, undecim geographiæ libris periplum, quàm optimè potuit, perſcripſit.*

b *Artemidorus ille Epheſius, qui res edidit Geographicas, libro octavo.*

c *Cõpendium undecim librorum.*

d *Ionicos commentarios.*

* *Rei culinariæ, ſive artis opſonia cõdiendi.*

fuerit

fuerit æqualis Ariſtarchi, qui & ipſe diſcipulus fuit Ariſtophanis: ut uterque vixerit ſub Philometore. Artemidorus quoque Grammaticus inter illuſtres viros, quos Tarſos dedit, reponitur à Strabone lib. XIV. Etiam Artemidorus philoſophus Traiani tempore fuit: cujus elogium apud Plinium eſt lib. III epiſt. XI ad Julium Genitorem. Sed omnes ejus nominis recenſere longum ſit.

Quod ſi Suidas audiri meretur, cùm Aſclepiadem Myrleanum tempore Pompeij Magni Romæ ait docuiſſe: ad hæc eum etiam tempora referre oportebit. Conjecturam noſtram ſuperiùs *a* attulimus: nempe duos Aſclepiadas fuiſſe, quos Suidas confuderit. Quod ſi non diſplicet, dicemus, Aſclepiadem Myrleanum juniorem his vixiſſe temporibus. Ac fortaſſe eſt junior hic quoque, quem Strabo lib. III ait in Turditania, Hiſpaniæ regione, docuiſſe Grammaticen. Ubi etiam addit, edidiſſe deſcriptionem gentium, quæ iis in terris eſſent. Sed Ægyptiaca Aſclepiadæ, ex quibus dicebamus ab Athenæo citari librum ſexageſimum, ea etſi Myrleani à nonnullis eſſe credantur; tamen non falsò nos ſuſpicati ſumus, illa alterius eſſe. Sunt enim Aſclepiadæ Ægyptij. Ægyptius ille tum non obverſabatur: ſed meminit ejus Suidas in Ἡραΐσκος: ubi dicit, eum, cùm in patriis, hoc eſt Ægyptiis ſacris, verſatiſſimus eſſet, ſcripſiſſe hymnos in Deos Ægyptios. Addit prætere a, èdidiſſe commentarium de omnium religionum conſenſu: adhæc hiſtoriam Ægyptiacam de rebus Ogygiis; quâ profitebatur, ſe complecti non minùs, quàm tres annorum myriadas. Non dubium igitur, quin Ægyptius ille, non Myrleanus Aſclepiades, ab Athenæo intelligatur.

a Cap. 18.

Minimè verò prætereundus nobis Alexander Cornelius, cognomento Polyhiſtor; qui multa, & philologica, & hiſtorica, reliquit. Floruit Olympiade CLXXIII; qua in Ægypto iterum imperabat Ptolomæus Lathyrus, bellumque in Græcia gerebat Lucius Sylla. De hoc Alexandro ita ſcribit Suidas: *Alexander Mileſius, qui & Polyhiſtor, & Cornelius cognominatur, propterea quòd captus Cornelio Lentulo fuit venditus, ejuſq; pædagogus factus eſt, & poſtea manumiſſus. Fuit autem Romæ Syllæ temporibus. Laurenti perijt, ædibus, in quibus erat, flammâ conſumtis; quod ubi ejus uxor audivit, laqueo vitam finivit. Fuit verò grammaticus, Cratetis diſcipulus: & libros ſcripſit innumeros; & de Roma libros quinque, in quibus ait, Hebræam fuiſſe mulierem Moſo nomine, cujus ſcriptum ſit lex Hebræorum.* Hæc Suidas. Sed quod Alexandrum facit

facit Mileſium, in eo repugnat Stephanus, ſive Hermolaus Byzantius in Ethnicis; ubi eum natum dicit Cotyaëi, civitate Phrygiæ ejus, quæ ἐπίκτητος, vel Helleſpontia, vel etiam Minor, appellatur. Atque hinc Ἀλέξανδρος ὁ Κοτυαεὺς vocatur Etymologo in Δέδοικα, & Περιρρηδής. Eidem Stephano dicitur fuiſſe filius Aſclepiadæ, ac ſcripſiſſe περὶ a παντοδαπῆς ὕλης τεσσαράκοντα δύο λόγους. Nam ne hunc Aſclepiadæ filium alium à Polyhiſtore putem, facit, quòd ibidem vocatur γραμματικὸς πολυμαθέστατος b. Multa quoque idem adducit paſſim, quæ ſcripſit: ſed quædam eorum pertinuiſſe ad illos omnigenæ hiſtoriæ libros, planè cenſeo. Nominat c verò Φρυγιακά, ſive περὶ Φρυγίας; cujus operis etiam meminit Plutarchus de Flum. Item d περὶ Βιθυνίας; de quâ ab eo fuiſſe ſcriptum, etiam auctor eſt nobis Etymologus in κύβελον. Item Ægyptiaca, Carica, Lyciaca, Libyæ periplum; de Aſia, Paphlagonia, Syria, Cypro, ponto Euxino, Europa. item περὶ e τῶν παρ' Ἀλκμᾶνι τοπικῶς εἰρημένων. Primum Κρητικῶν advocat Apollonij ſcholiaſtes in lib. IV. Athenæus quoque lib. XI citat ἐν τρίγονι. Plutarchus, penè initio libri de Muſica, exaráſſe librum ait, quo Phrygios Muſicos collegit. Adhæc ἐν Διαδοχαῖς † citatur à Laërtio in vita Pherecydis, & Socratis. Eo opere docuiſſe videtur, ut philoſophorum alii aliis ſucceſſerint. Etiam edidit Πυθαγορικὰ ὑπομνήματα f, ſive περὶ g Πυθαγορικῶν συμβόλων. Priori modo appellat Laërtius in Pythagora: poſteriori Clemens Alex. lib. I Στρωμ. & Cyrillus lib. IX adverſus Julianum. Idem Clemens lib. I citat librum περὶ Ἰουδαίων h: uti quoq; Euſebius lib. IX de præparat. Euang. cap. XVII. Ubi penè integrū ejus librum exſcribit. Ibidem & illuſtre ejus elogium habemus. Sic enim de eo ſcribit: Σπουδάζει δὲ τούτοις ὁ πολυΐστωρ Ἀλέξανδρος, πολλῶν ὢν καὶ πολυμαθὴς ἀνήρ, τοῖς τε μὴ πάρεργον τὸν ἀπὸ παιδείας καρπὸν πεποιημένοις Ἕλλησι γνωριμώτατος. *Concinit iſtis Alexander polyhiſtor, vir acutus, & variæ ſcientiæ, ac Græcorū iis notiſſimus, qui non dicis cauſsâ, & perfunctoriè, fructum cepere ex ſtudiis.* Nec dubium, quin hoc opus ſignet Juſtinus Martyr, cohortatione ad Græcos; ubi eos refert, qui Moſis meminerint, ut ducis, & principis Judaici. Et ſanè nulli obſcurum eſt, quantum illi debeat Plinius ipſe: quippe quem toties ad partes advocet in Hiſtoria naturali. Inter alia eſt locus iſte lib. IX, cap. XXXV: *Alexander Polyhiſtor, & Sudines, ſeneſcere eos putant.* Ita legendum, non *Alexander, & Polyhiſtor*; ut vulgò editum: quo fortaſſe deceptus fuit, vir eruditus, Mauſſacus, cùm commentario in Plutarchum de Flum. Alexandrum Cornelium

a *De omnigenis rebus libros quadraginta duos.*
b *Multiiugæ ſcientiæ grammaticum.*
c *Voce* Γάλλος.
d *Voce* Καλλιπόλις.
e *De locis, quorum meminit Alcman.*
† *In traditionibus.*
f *Commentaria Pythagorica.*
g *De ſymbolis Pythagoricis.*
h *De Iudæis.*
i *Grāmaticum variæ admodū eruditionis.*

lium

lium ab Alexandro Polyhiſtore diverſum facit. Eundem ſignat Servius in illud Maronis Æn. VIII: --- *immani corpore Tybris.* Quæ ad verba hæc annotavit: *Alexandrum ſequitur; qui dicit, Tiberinum, Capeti filium, venantem in hunc fluvium incidiſſe, & fluvio nomen dediſſe.* Item in hoc Æn. X:

---- *Rhæti de gente vetuſtâ*

Archemolum. ubi idem ait: *Gente vetuſtâ ideo, quia à Phorco, deo marino, originem ducere legitur. Hoc totum Alexander Polyhiſtor tradit, quem Lucilius Sylla* (leg. Lucius Sylla) *civitate donavit.* Meminit quoque Chalcidius, commentario in Timæum Platonis, & Agathias Scholaſticus lib. II Hiſtoriæ ſuæ, &, ne ſolùm τῶν ἔξωθεν † nominemus, etiam Fl. Joſephus lib. I Antiq. Judaic. cap. XVI: quod alijs XV, alijs etiam XXII. Ejuſdem de diluvio, & alterum de turri Babylonis, teſtimonium, adfert Cyrillus initio libri primi contra Julianum.

† *Gentiles.*

CAP. XXIII.

Theophanes Leſbius hiſtoricus. Quanto patriæ fuerit ornamento; atque ut ijſdem libertatis fuerit cauſſa. Filius ejus Aſiæ procurator. Sed pronepotibus hujus obfuit memoria proavi. Dionyſius grammaticus, quomodo & Thrax, & Alexandrinus, & Rhodius, *dici potuerit. Apollonius Tyrius. Alij* ὁμώνυμοι. *Demetrius Magnes. Vulgata Ciceronis lectio defenſa; uti & Laërtij. Dinarchi quatuor.*

PTolomæo Lathyro ſucceſſit in regno filius Ptolomæus Auletes. Quo in Ægypto regnante, magnum imprimis Magni Pompeij nomen Romæ fuit. Floruit his temporibus Theophanes Leſbius, Mithridatici belli ſcriptor: quippe qui Pompeio familiaris fuerit, atque in expeditionibus pleriſque comes. Meminit ejus Julius Cæſar lib. III de bello Civili, cap. XVIII: ubi Pompeium ait de maximis rebus cum eo ſolitum communicare. Item Valerius Max. lib. VIII Memorabil. cap. XIV, ubi ait: *Ne Pompeius quidem Magnus ab hoc affectu gloriæ averſus: qui Theophanem Mitylenæum,* SCRIPTOREM RERUM SUARUM, *in concione militum civitate donavit.* Item

Julius

Julius Capitolinus in Maximo, & Balbino: *Familiæ Balbinus vetuſtiſſimæ, ut ipſe dicebat, à Balbo Cornelio Theophane originem ducens, qui per Cn. Pompeium civitatem meruerat, cùm eſſet ſuæ patriæ nobiliſſimus, idémque hiſtoriæ ſcriptor.* E Græcis eundem celebrat Plutarchus in Pompeio: item Strabo lib. XI, & imprimis XIII: ubi inter illuſtres Mitylenæos, qui ſuâ vixerint ætate, reponit τὸν συγγραφέα Θεοφανῆ: ac porrò de eo ſic ſcribit: Οὗτος δὲ καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ ὑπῆρξε, καὶ Πομπηΐῳ τῷ Μάγνῳ κατέστη φίλος, μάλιστα διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ, καὶ πάσας συγκατώρθωσεν αὐτῷ τὰς πράξεις· ἀφ' ὧν τήν τε πατρίδα ἐκόσμησε, τὰ μὲν δι' ἐκείνου, τὰ δὲ δι' ἑαυτοῦ, καὶ ἑαυτὸν πάντων Ἑλλήνων ἐπιφανέστατον ἀνέδειξεν. *Hic in rep. etiam verſatus eſt; & uſus Magni Pompeij amicitiâ, ſuam ob virtutem in omnibus præclaris facinoribus ſocium ſe ei præbuit: ac partim Pompeij, partim ſuâ ipſius operâ, patriam ornavit, ſéque omnium Græcorum illuſtriſſimum præſtitit.* Nec patriæ ornamento ſolùm fuit, quod Strabo hic dicit; ſed libertatem etiam eidem impetravit; quod Plutarchus teſtatur in Pompeio, item Velleius Paterculus lib. II. *Horum* (Rhodiorum) *fidem Mitylenæorum perfidia illuminavit: qui M'. Aquilium, alióſque, Mithridati vinctos tradiderunt: quibus libertas, in unius Theophanis gratiam, poſtea à Pompeio reſtituta eſt.* Atque hæc oſtendunt, hunc ipſum Theophanem ſignari à M. Tullio, cùm ad Atticum ſic ſcribit lib. II, epiſt. XVII: *Velim te ex Theophane reſpicere, quonam in me animo ſit Arabarches.* Nam per *Arabarchen*, ſive, ut alij legunt, *Alabarchen*, intelligit Pompeium. Quâ de re plura diximus in Originum libris, voce *Alabarches.* De filio Theophanis ſic ibidem ſcribit Strabo: Υἱὸν ἀπέλιπε Μάρκον Πομπήϊον, ὃν τῆς Ἀσίας ἐπίτροπον κατέστησέ ποτε Καῖσαρ ὁ Σεβαστός· καὶ νῦν ἐν τοῖς πρώτοις ἐξετάζεται τῶν Τιβερίου φίλων. *Filium reliquit M. Pompeium, quem quondam Auguſtus Cæſar Aſiæ procuratorem conſtituit: hodie inter primos Tib. Cæſaris amicos cenſetur.* Sed ſcribebat iſta Strabo anno V. C. IↃCCLXXI: qui Tiberij annus erat quartus. Verùm anno V. C. IↃCCLXXXVI, qui Tiberij fuit XIX, (quo tempore Pompeius iſte, ut videtur, jam fato conceſſerat) memoria Theophanis multum poſteris nocuit. Sic enim ſcribit Tacitus in actis ejus anni, quem dixi: *Etiam in Pompeiam Macrinam exilium ſtatuitur; cujus maritum Argolicum, ſocerum Laconem, è primoribus Achæorum, Cæſar afflixerat. Pater quoque, illuſtris eques Romanus, ac frater prætorius, cùm damnatio inſtaret, ſe ipſi interfecere. Datum erat crimini, quòd Theophanem Mitylenæum, proavum eorum, Cn. Pompeius inter intimos habuiſſet: quódque defuncto Theophani cæleſtes honores Græca adulatio tribueret.*

a Theophanem hiſtoricum.

Atque hic locus ſatis refellit doctiſſimum virum Savaronem; qui ad Sidonij lib. IX, epiſt. XIV, eundem putat CORNELIUM BALBUM; à quo ephemerides Cæſaris ſcriptas dicit Sidonius: & CORNELIUM BALBUM THEOPHANEM; quem nobiliſſimum ſuæ patriæ fuiſſe, ac hiſtoriâ ſibi nomen peperiſſe, Julius Capitolinus auctor eſt. Nam prior ille Cæſari fuit familiariſſimus; teſte Suetonio lib. I, cap. LXXI, & Gellio lib. XVII, cap IX. At Theophanes fuit intimus Pompeio; ut hìc Tacitus dicit. Qui & ſubdit, ejus poſteris id culpæ datum fuiſſe ſub Tiberio. Adde quòd Theophanes, homo Leſbius, Græcè ſcripſit: alter autem Romæ vixerit, Romanâque ſcripſerit linguâ. Porrò in Leſbio hoc nihil æquè culpari meretur, quàm quòd in gratiam Pompeij ſcripſerit, arce, Καινῷ dictâ, à Pompeio captâ, inventas eſſe literas Publij Rutilij, quibus Mithridatem accenderet ad occidendos cives Romanos. Nihil enim alienius à moribus Rutilij, viri optimi, & omnium judicio ſanctiſſimi. Itaque pro mero Theophanis commento jure habitum fuit. Voluit autem ſe ulciſci de Rutilio, qui Pompeium Strabonem, Magni parentem, dixerat fuiſſe improbiſſimũ. Nempe quia Rutilius noluit peccare in ſecundam hiſtoriæ legem, ne quid veri ſcribere non auderet: Theophanes etiam peccavit in primam, ut nempe ſcribere auderet falſa. De poëmatis ejus dicam libro de poëtis.

Pompeij tempore etiam Romæ, Suida teſte, docuit Dionyſius cognomento Thrax, patriâ Alexandrinus: ſed Rhodius vulgò dictus, quia Rhodi habitaret. De quo ita Strabo lib. XIV: Διονύσιος a ὁ Θρᾷξ, καὶ Ἀπολλώνιος ὁ τοὺς Ἀργοναύτας ποιήσας, Ἀλεξανδρεῖς μὲν· ἐκαλοῦντο δὲ Ῥόδιοι. Ariſtarchi fuit diſcipulus, variáque grammatica, & ſyntagmatica, & commentaria ſcripſit, ut ait Suidas. Inter ea hiſtoricum opus erat περὶ Ῥόδου b, cujus meminit Stephanus in Ταρσός. Ab hoc Dionyſio Thrace, uti & ab ejus præceptore Ariſtarcho, Homerum fuiſſe habitum Athenienſem, ſcribit Plutarchus in vita Homeri. Meminit & Dionyſij Thracis Clemens Alexandrinus lib. V Στρωματ. his verbis: Ἀλλὰ c καὶ Διονύσιος ὁ Θρᾷξ ἐν τῷ περὶ τῆς ἐμφάσεως καὶ περὶ τῶν τροχίσκων συμβόλου.

His quoque temporibus fuit Apollonius Tyrius. De quo Strabo lib. XVI: Ἐκ Τύρου δὲ Ἀντίπατρος, καὶ μικρὸν πρὸ ἡμῶν Ἀπολλώνιος, ὁ τὸν πίνακα ἐκθεὶς τῶν ἀπὸ Ζήνωνος φιλοσόφων, καὶ τῶν βιβλίων. *Tyrius etiam fuit Antipater, &, qui paullò ante tempora*

noſtra

a Dionyſius verò Thrax, & Apollonius Argonauticorum conditor, Alexandrini fuerunt; ſed nominati ſunt Rhodij.

b De Rhodo.

c Quin & Dionyſius Thrax in declaratione de ſymboli rotalis.

noſtra fuit, Apollonius, is qui tabulam ſcriptorum Zenonis, & philoſophorum ejus ſectæ, edidit. Opus hoc Apollonij plurium fuiſſe librorum, argumento eſt, quòd Ἀπολλώνιον a τὸν Τύριον ἐν πρώτῳ περὶ Ζήνωνος citat Laërtius lib. VII. Stephanus in Χαλκοτόριον, etiam laudat Ἀπολλώνιον b τετάρτῳ χρονικῶν. Sed utrùm idem, an alius, ille ſit Apollonius, haut facile dictu puto. Nam præter hunc Tyrium, eſt etiam Apollonius Alexandrinus; de quo ſuprà dictum: eſt item Apollonius Aphrodiſeus, ἀρχιερεὺς c, καὶ ἱστορικὸς, Suida teſte; qui ſcripſiſſe dicit Περὶ d Τραλλέων; adhæc Περὶ Ὀρφέως, καὶ τῶν τελετῶν αὐτοῦ e; item Καρικά; quod opus ſæpe citat Stephanus. Eſt etiam Apollonius ὁ εἰδογράφος f; quem Pindari ſcholiaſtes citat in od. II Pythiorum. Eſt Ἀπολλώνιος ὁ λογιστικὸς g; cujus Diogenes meminit in Thalete. Eſt Apollonius Nyſæus, philoſophus Stoicus, Panætij auditorum optimus: de quo Strabo lib. XIV. Eſt Apollonius Alabandenſis, cognomento Molon; quem Cicero adoleſcens audivit primùm Romæ, deinde in Aſia; ut ipſe refert in Bruto: ſcriptor celebratus etiam Fabio lib. III cap. I, Suetonio in Julio cap. IV, Joſepho lib. II contra Apionem; ubi & quædam de Judæis mentitum dicit. Et ne ſic quidem omnes dixi: ut oſtendet Meurſij ſyntagma de Apolloniis.

Præterea Demetrius Magnes tum vivebat. Quod colligo ex Ciceronis verbis lib. VIII ad Att. epiſt. XI: ubi ait, *Memini librum tibi afferri, à Demetrio Magnete ad te miſſum* περὶ ὁμονοίας h. Ecce, diſertim ait, recordari ſe ejus temporis, cùm Demetrius Magnes mitteret librum quendam ſuum ad Pomponium Atticum. Fuit igitur Attici, & Ciceronis æqualis. Sed de nomine libri, quem miſerat Demetrius, controverſia eſt. Vulgò legitur περὶ ὁμονοίας i. Quod rectum puto. Nam ſcripſit hanc epiſtolam Cicero, cùm jam Pompeius ex Italia fugiſſet, & Cæſar per Apuliam Brunduſium tenderet. Hoc argumentum epiſtolæ clamat. Nil mirum igitur, ſi Cicero, qui omnia ſua conſilia ad pacem, & concordiam, dirigebat, librum petierit de concordia tractantem. Nec enim eo tempore ſe junxerat Pompeianis, ſed quieſcebat: quippe qui dicat, literas ſe accepiſſe à Cæſare; quibus ſcribebat, gratiſſimum ſibi eſſe, quòd quieſceret. Alia etiam in hanc ſententiam ibidem legere eſt. Denique omnem ſcrupulum tollunt verba Ciceronis ſequentia: *Eum mihi velim mittas. Vides, quam cauſſam mediter.* Hoc eſt; Cùm cupiam mihi

a *Apollonium Tyrium in primo de Zenone.*
b *Apollonium in quarto Chronicorum.*
c *Sūmus ſacerdos, & hiſtoricus.*
d *De Trallenſibus.*
e *De Orpheo, & eius ſacris.*
f *Odarum ſcriptor.*
g *Supputator.*
h *De cōcordia.*
i *De concordia.*

hi librum tranſmitti de concordia ſcriptum: facilè vides, & me aliquid de concordia meditari, eâ ſpe, ut animos civium meorum ab hoc civili bello quàm maximè dehorter. Hæc faciunt, ut planè diſſentiam ab erudito viro, Philippo Mauſaco, qui in notis ſuis ad Harpocrationem pro ὁμονοίας legendum putat ὁμωνύμων. Nempe quia Demetrius Magnes ediderat etiam librum hiſtoricum, ſeu philologicum, de iis ſcriptoribus, qui eodem nomine appellarentur. Græcè is inſcribebatur, περὶ [a] ὁμωνύμων ποιητῶν, καὶ συγγραφέων; ut conſtat ex Laërtio in Epimenide. Simpliciter ὁμωνύμων dicitur Athenæo, extremo lib. XIII. Ac meminit quoque Laërtius in Zenone. Sed non video, quid utilitatis opus hoc adferre ei potuerit, qui meditaretur aliquid ad pacem inter cives componendam. Quare vulgata lectio ſollicitari minimè debet. Uti neque apud Laërtium in Thalete; ubi legitur, Δημήτριος [b] ὁ Μάγνης περὶ συνωνύμων. Malebat Caſaubonus περὶ ὁμωνύμων [c]. Sed de utriſque egerat Demetrius. Nam & apud Plutarchum in Demoſthene ſcriptum eſt, Δημήτριος [d] ὁ Μάγνης ἐν τοῖς περὶ συνωνύμων. At magis eidem Caſaubono aſſentio, cùm [e] apud Dionyſium Halic. in Dinarcho reponere jubet, Δημήτριος [f] ὁ Μάγνης, ὃς ἔδοξε πολυΐστωρ, ἐν τῇ περὶ τῶν ὁμωνύμων πραγματείᾳ. Ubi vulgò legitur Δῆμος. Credo, Δῆμος, compendio literarum ſtudens, pro Δημήτριος ſcripſerat librarius. Quomodo verò hoc tractare ſoleat Demetrius Magnes, oſtendit fragmentum ibidem adductum de quatuor Dinarchis; uno, oratore Athenienſi; altero, qui fabulas Crétenſes collegerat, & explicârat; tertio, genere Delio, utroque antiquiori; quarto, ſcriptore libri de Homero. Nempe enarrabat ſcriptorum vitas, déque eorum libris judicium ferebat: quod pleniùs cognoſcere eſt ex Plutarchi Demoſthene, Athenæi lib. XIII, & Laërtij Hippaſo, Philolao, ac Xenophonte.

a *De eiuſdẽ nominis poëtis, ac hiſtoricis; ſive, & aliis ſcriptoribus.*

b *Demetrius Magnes de nominibus idem ſignificantibus.*

c *De habentibus idem nomen.*

d *Demetrius Magnes in libris de vocabulis idẽ ſignificantibus.*

e *Notis in Strabonẽ.*

f *Demetrius Magneſius, qui polyhiſtor cẽſebatur, in commentatione de iis, qui idẽ nomẽ habuerunt.*

CAP. XXIV.

Timagenes. Plures ejus nominis. Aſinius Pollio Trallianus. In dubium vocatur, quòd à Suida ſcriptum fuit, Aſinium, poſt Philochorum, compendium feciſſe hiſtoriæ Atticæ Philochori. Aulus Licinius Archias. Artuaſdes Armenius.

menius. Poſidonius Apameenſis. Athenæi ἁμάρτημα μνημονικόν. *Panætius comes erat Scipionis Æmiliani, cùm ad Ptolomæum Phyſconem legatus proficiſceretur. Quando Romam venerit Poſidonius. Suidæ lapſus, Poſidonios duos, Apameenſem, & Alexandrinum, confundentis. Tertius Poſidonius, Olbiopolita. Quo trium iſtorum Cicero uſus ſit magiſtro. Quomodo Apameenſem illum ſui temporis ſcriptorem vocet Strabo; cùm Poſidonius, Pompeij ac Iulij; Strabo, Tiberij tempore vixerit. Auruncuļeius Cotta. Caſtor Rhodius. Thallus. Duo Caſtoris cognomenta,* Φιλορωμαῖος, *&* Σαωκονδάριος. *Genus ejus, fortuna, & cædes. Ciceroni pro Deiotaro lux. Didymus. Vnde* χαλκέντερος, *&* βιβλιολάθης *vocatus. Quantum librorum numerum ſcripſerit; quantum item Origenes. Cur hic dictus* συνταχτικός. *Didymi elogium. Non videri auctorem brevium ſcholiorum in Odyſſeam. Alter Didymus, itidem Alexandrinus. Tertius eius nominis. Empyli Brutus, ſive de nece Cæſaris. Cononis ætas, commentatio, ſtylus.*

PTolomæus Auletes in regno ſucceſſores habuit liberos ſuos, Ptolomæum Dionyſium, XIII annorum puerum; cujus juſſu poſtea Pompeius M. interfectus fuit; & Cleopatram, Julij Cæſaris primùm, poſteaque M. Antonij amaſiam: quæ cùm quadriennium imperâſſet cum fratre, ſola poſtea annis rexit ſeptendecim. Horum præcipuè temporibus vixit Timagenes, regii argentarii filius, Alexandrinus orator; qui ſub Pompeio Magno bello captus, Romam à Gabinio deductus eſt; & à Fauſto, Syllæ filio, redemtus, Romæ docuit, cùm ſub ipſo Pompeio, tum etiam Cæſare Julio, & triumviris, ac ulteriùs fortaſſe. Teſtis Suidas; qui & mortis genus commemorat, & multa edidiſſe ait. Mox verò addit: *Timagenes hiſtoricus* περίπλουν *totius maris libris quinque deſcripſit.* Inde ſubiicit: *Timagenes, ſive Timogenes, Mileſius hiſtoricus, & orator, ſcripſit de Heraclea Pontica, & doctis clariſque illius urbis viris, libros V, & epiſtolas.* Timagenis iſtius, quem περίπλουν maris ſcripſiſſe dicit, patria non apponitur: credo, quia non ſatis perſpectum haberet, idémne eſſet ac Mileſius hiſtoricus, an Alexandrinus orator; quẽ multa cõpoſuiſſe dicit;

dicit; ſed quæ illa ſint, non dicit. Ejus quidem, quem ſub Pompeio, Julióque, & triumviris, vixiſſe dicebam, mentionem facit Horatius lib. I Epiſt. XVII ad Mæcenatem:

Rupit Hyarbitam Timagenis æmula lingua,
Dum ſtudet urbanus, tenditque diſertus haberi.

Meminit etiam Suetonius in Auguſto. Adhæc & Plinius lib. III Hiſtor. Nat. Item Flavius Joſephus lib. II contra Apionem; ubi inter eos adducitur hiſtoricos, qui agnoſcunt, Antiochum Epiphanem, cùm Hieroſolymitanum templum ſpoliaret, nihil in eo vidiſſe, quo nomine riſum gentibus Judæi deberent. Cæterùm alia etiam hiſtorica, ab alterutro, præter ea, quæ Suidas nominat, ſcripta eſſe, ex Stephano liquet in Μιλύαι; ubi citatur Τιμαγένης a πρώτῳ βασιλέων. [a Timagenes in primo de regibus.] Fortaſſe in hoc de regibus opere fuit illud de rege Alexandro Magno: quod Curtius lib. IX memorat: *Ptolomæum, qui poſtea regnavit, huic* (Alexandri) *pugnæ adfuiſſe, auctor eſt Clitarchus, & Timagenes.* Niſi hoc opus tertij fuerit Timagenis, natione Syri: de quo libro III dicemus. Sanè difficile eſt de iſto certi quicquam ſtatuere. Illud interim evidens eſt, Timagenem hiſtoricum ſub Auguſti principatu vixiſſe. Nam hoc clarè docet L. Seneca lib. III de Ira cap. XXIII; ubi hæc legas: *Multa & divus Auguſtus digna memoriâ fecit, dixítque: quibus appareat illi iram non imperâſſe. Timagenes, hiſtoriarum ſcriptor, quædam in ipſum, quædam in uxorem ejus, & in totam domum, dixerat; nec perdiderat dicta. magis enim circumfertur, & in ore hominum eſt temeraria urbanitas. Sæpe illum Cæſar monuit, ut moderatiùs linguâ uteretur: perſeveranti, domo ſuâ interdixit. Poſtea Timagenes in contubernio Pollionis Aſinij conſenuit, ac totâ civitate dilectus eſt. nullum illi limen præcluſa Cæſaris domus abſtulit. Hiſtorias poſtea, quas ſcripſerat, recitavit, & combuſſit, & libros acta Cæſaris Auguſti continentes in ignem poſuit. inimicitias geſſit cum Cæſare. Nemo amicitiam ejus extimuit, nemo quaſi fulguritum refugit: fuit, qui præberet tam altè cadenti ſinum. Tulit hoc, ut dixi, Cæſar patienter; ne eo quidem motus, quòd laudibus ſuis, rebúſque geſtis, manus attulerat. Nunquam cum hoſpite inimici ſui queſtus eſt: hoc duntaxat Pollioni Aſinio dixit,* Θηριοτροφεῖς b. [b Serpentē nutris.] *Paranti demum excuſationem obſtitit. Fruere, inquit, mi Pollio, fruere. Et, cùm Pollio diceret: Si jubes, Cæſar, ſtatim illi domo meâ interdicam: Hoc me, inquit, putas facturum, cùm ego vos in gratiam reduxerim? Fuerat enim aliquando Timageni Pollio iratus: nec ullam aliam habuerat cauſſam deſinendi, quàm quòd Cæſar cœperat.* Meminit & Epiſt. XCI, his verbis: *Timagenes, felicitati Vrbis inimicus, aiebat, Romæ ſibi incendia*

cendia

cendia ob hoc unum dolori eſſe, quòd ſciret, meliora reſurrectura, quàm arſiſſent. Sed priori loco quod attulimus, id lucem adfert verbis M. Senecæ controverſ. XXXIV: *Sæpe ſolebat* (Aſinius Pollio) *apud Cæſarem cum Timagene confligere, homine acidæ linguæ, & qui nimis liber erat: puto quia diu non fuerat ex captivo coquus, ex coquo lecticarius, ex lecticario uſque ad amicitiam Cæſaris felix. uſque eò utramque fortunam contemſit, & in qua erat, & in qua fuerat; ut, cùm illi multis de cauſſis iratus Cæſar interdixiſſet domo, combureret hiſtorias rerum ab illo geſtarum: quaſi & ipſe illi ingenio ſuo interdiceret; diſertus homo, & dicax; à quo multa improbè, ſed venuſtè, dicta.* Etiam, Timagenem Cæſaris amicitiâ excidiſſe, narrat Plutarchus: ſed de cauſsâ paullò aliter ſentit. Vide eum libro de adulatoris, & amici diſcrimine. Nos M. Senecam potiùs audimus; qui ejus ætate vixit Romæ, & ipſum procul dubio vidit. Operæ autem eſt, conferre illa, quæ de Timagene Alexandrino refert Suidas: quæque de Timagene hiſtorico tradit uterque Seneca. Timagenes Alexandrinus docuit Romæ. nihil tale legimus de hiſtorico; ſed geſta Auguſti ſcripto conſignaſſe dicitur. Alexandrinus ob libertatem ſcholâ excidit. Sed hiſtoricus excidit ob libertatem amicitiâ Cæſaris. nec ultrà tamen pœnas luit, quàm quòd ei domo Cæſaris interdictum eſt. nullius enim Romani civis limen ei fuit præcluſum; ut antea vidimus. Alexandrinus in Tuſculano tranſegit vitam, ac mortuus eſt Dabani. Ea autem (ut ex imperij notitiarum libro conſtat) civitas eſt Oſrhoënæ: quæ Meſopotamiæ eſt præfectura inter Euphratem, & Chaboram fluvium. Sed hiſtoricus conſenuit Romæ in contubernio Aſinij Pollionis. Quare alius omnino fuerit Timagenes hiſtoricus ab Rhetore Alexandrino, qui Romæ docuit Pompeij, & Cæſaris, temporibus; & ulteriùs fortaſſe ætate provectus fuit. Timagenes hiſtoricus idem eſt illi, qui geographica edidit. Nam ab hiſtorico περίπλουν maris eſſe editum, apertè tradit Suidas. Quare hic erit ille, quem Plinius in Indice refert inter eos, ex quibus geographica ſua depromſit. Et, puto, idem eſt, quem ſignat Quinctilianus lib. I cap. X; ubi ait: *Timagenes auctor eſt, omnium in literis ſtudiorum antiquiſſimam Muſicen extitiſſe.*

Etiam, Suida *a* auctore, ſub Pompeio Magno Romæ, Timagenis ſcholâ per ſucceſſionem ſuſceptâ, docuit Aſinius Pollio Trallianus: ſed idem, Cæſare Dictatore, imprimis floruit. Scripſit epitomen Atthidis Philochori; dicta & facta memorabilia Muſonij philo- a *In* Πωλίων.

V

philoſophi; epitomen Diophanis Georgicorum libris duobus; (perperam interpres Æmilius Portus reddit *quatuor*, cum Græcè, etiam in Aldinâ, ſit B) adhæc ad Ariſtotelem de animalibus lib. X; déque bello civili inter Pompeium, & Cæſarem. Satis verò mirari non poſſum, quid impulerit Aſinium, ut ſcriberet epitomen Atthidis Philochori; quando ipſe auctor contexuerat epitomen Atticæ ſuæ hiſtoriæ; ut diſertim à Suida ſcriptum eſt in Φιλόχορος. An meliùs hoc Philochoro ipſo præſtiturum ſe putavit Aſinius? An error eſt Suidæ? qui cùm reperiſſet Atticæ epitomen, nomine Aſinij ejus, qui in compendium redegerat, non expreſſo, Philochorum ipſum grande ſuum de rebus Atticis opus paucis conſtrinxiſſe crediderit? Sanè hoc veriſimilius puto. Cave autem exiſtimes, hunc Aſinium Pollionem eſſe Pollionem illum principem oratorem, & civem, ut Plinius vocat lib. VII cap. XX, qui de Dalmatis triumphavit; ut ex faſtis Capitolinis, & Dionis lib. LXVIII, conſtat. Nam, de quo nunc loquimur, homo Græcus fuit, & Romæ docuit; teſte Suida. Quod minimè fuiſſet ex dignitate viri principis: ſed ferè libertinorum erat. Et ſanè planè cenſeo, Trallianum hunc Aſinium fuiſſe id nomen conſecutum ab claro illo cive, atque oratore Pollione; quia eum libertate, vel civitate donâſſet. Non igitur in Suidæ verbis intelligendum volumen de bello civili, quod nobilis ille civis Romanus etiam Horatio *a* ſcripſiſſe dicitur. Præſertim quando hic Latinè; Trallianus ille ſcripſit Græcè.

Aulus Licinius Archias Antiochenus carmine Græco Romanorum bella Cimbrica memoriæ tradidit. Orſus eſt deſcribere conſulatum Ciceronis. Superſunt ejus epigrammata varia in Ἀνθολογίᾳ. Hic ille eſt, quem Cicero oratione defendit. Vide igitur plura de eo oratione pro Archia.

Etiam his temporibus claruit Artuaſdes Armenius rex; qui M. Craſſum prodidit bello Parthico; ut eſt apud Plutarchum in Craſſo. Ubi & refert, ſciſſe eum Græcè, & ſcripſiſſe tragœdias, ac hiſtorias, ſuóque etiam tempore quædam exſtitiſſe.

Tempore belli Pompeiani, ac ſub Julij Cæſaris principatu, floruit etiam Poſidonius Apameenſis. Sed non leviter obſtare huic ſententiæ videtur, quòd apud Athenæum lib. XII legere ſit: Ποσειδώνιος b οὖν ὁ Στωϊκὸς, συναποδημήσας Σκιπίωνι τῷ Ἀφρικανῷ κληθέντι εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ θεασάμενος αὐτὸν (Πτολεμαῖον ἕβδομον,) γράφει ἐν ἑβδόμῃ τῶν ἱστοριῶν οὕτως. Equidem multùm metuo, ne memoria fal-

lat

a *Lib. 2 od. 1.*

b *Poſidonius Stoicus, qui Scipionẽ, cognomine Africanũ Alexandriã comitatus fuit; quique ipſum (Ptolomæum ſeptimũ, ſive Phyſconem) viderat; ita ſcribit octavo hiſtoriarũ libro.*

lat Athenæum. Ait, Poſidonium Stoicum fuiſſe comitem Scipionis Æmiliani, in legatione eâ, quâ cum Sp. Mummio, & L. Metello, à Senatu miſſus fuit in Ægyptum, atque Orientem, ut regum ſociorum regna luſtraret. Accidit hoc C. Claudio Pulchro, & M. Perpena coſſ., anno Urb. Cond. Iↄc xxiv, anno uno ante obitum Scipionis hujus, Olympiadis clxii anno iii. Sed quo minùs tum Poſidonium Scipionis eâ in legatione comitem fuiſſe putem, illud compellit, quòd Plutarchus in Apophthegmatis dicat, in comitatu habuiſſe Panætium, & quinque ſervorum familiam. A quo proximè abeſt Valerius Max. lib. iv, cap. iii: ubi ſcribit, ſeptem ſervis ſequentibus, officio legationis functum eſſe. Quare omnino puto, in legatione eâ non fuiſſe Poſidonium Stoicum, ſed Panætium Stoicum. Et firmat hanc ſententiam quoque Suidas, cùm Poſidonium Apameenſem dicit veniſſe Romam, conſule M. Marcello. Hoc eſt, totis octoginta poſt legationem eam annis. Nam fuit Marcellus conſul cum Ser. Sulpicio, anno ab V. C. Iↄcc iii, altero anno ante bellum Pompeianum. Eſt verò is annus ſecundus Olympiadis clxxxii. Juvat etiam Strabo lib. xvi: quo loco de Apamea, Syriæ urbe, agens, ita ſcribit, Ἐντεῦθεν [a] δ' ἐστὶ Ποσειδώνιος ὁ Στωικὸς, ἀνὴρ τῶν καθ' ἡμᾶς φιλοσόφων πολυμαθέστατος. Sunt verò à conſulatu Marcelli uſque ad quartum Tiberij annum anni lxviii. Ubi à legatione Scipionis in Ægyptum, uſque ad tempus, quo Strabo *hæc* ſcribebat, ſint anni cxlviii. Apud eundem Strabonem etiam legimus lib. xi, Pompeium, ad bellum Mithridaticū proficiſcentem, cùm Rhodum veniſſet, iſtic audiſſe Poſidonium; cúmque diſcedens rogaret, ecquid mandaret, verſu hoc reſpondiſſe philoſophum:

Αἰὲν [b] ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.

Ibidem additur, Poſidonium de rebus à Pompeio geſtis ſcripſiſſe. Quare inter hiſtoricos quoque ei locus eſt. Et ſanè oſtendit hoc etiam locus iſte Luciani in Macrobijs: Ποσειδώνιος [c] ὁ Ἀπαμεὺς τῆς Συρίας, νόμῳ δὲ Ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα, καὶ ἱστορίας συγγραφεύς. Poſidonij hujus hiſtorias advocat Plutarchus in vita Marcelli, & Paulli Æmilij. Item Athenæus, qui alios quidem libros alibi, ſed librum ejus trigeſimum ſextum citat in xi; atque etiam quadrageſimum nonum lib. iv. Fuere verò libri in univerſum lii: quibus complexus fuit, quæ conſecuta ſunt poſt illa, quæ Polybius ſcripſit. Hoc etiam oſtendunt verba iſta Suidæ: Ἔγραψεν [d] ἱστορίαν τὴν μετὰ Πολύβιον ἐν βιβλίοις νβ΄, ἕως τοῦ πολέμου τοῦ Κυρηναϊκοῦ, καὶ Πτολεμαίου.

a *Ex hac urbe eſt Poſidonius Stoicus, vir philoſophorum noſtri temporis eruditiſſimus.*

b *Rè gerere præclarè, atque alius præſtare memento. Homerus lib. 3 verſ. 208.*

c *Poſidonius Apamea in Syria natus; ſed lege Rhodius; philoſophus pariter, & hiſtoricus.*

d *Scripſit hiſtoriam eorū, quæ conſequuntur hiſtoriam Polybij, libris LII; uſque ad bellum Cyrenaicum, & Ptolomæum.*

Ubi intelligo Ptolomæum primum, Lagi filium; cujus dux Ofella Cyrenæos Ptolemæi imperio ſubjecit, Olymp. cxiv: ut fuſiùs narrat Diodorus lib. xviii. Neque ignoro, Suidam iſta ſcribere de Poſidonio Alexandrino, quem Zenonis Cittienſis diſcipulum fuiſſe, ipſe agnoſcit, & multò ante eum ex Hippoboto tradiderat Laërtius *a*. Sed manifeſtus eſt iſte, ſive Suidæ, ſive librarij, error. Nam Zeno Κιτιεὺς claruit initio belli, quod cum Tarentinis, & Pyrrho rege, geſtum fuit: teſte Gellio lib. xvii cap. ult. hoc eſt Olymp. cxxiv. Quod etiam Laërtius confirmat. Quippe jam ſenem fuiſſe, ait, Olympiade cxxx. Ex quo colligimus, circa hanc Olympiadem etiam vixiſſe Zenonis diſcipulum Poſidonium Alexandrinum. Ab initio verò belli Tarentini, ad initium belli Numantini, quod Polybius deſcripſit, intermedij ſunt anni centum, & quadraginta. Ergo jam deceſſerat Poſidonius Alexandrinus multò ante natum Polybium. Quomodo igitur incipere inde hiſtoriam ſuam potuit, ubi deſierat Polybius? Accedit auctoritas Athenæi lib. vi; ubi hiſtorias iſtas non Alexandrino, ſed Apameenſi, tribuit. Sic enim ſcribit: Ποσειδώνιος δ' ὁ Ἀπαμεὺς *b* ἐν τῇ εἰκοστῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν. Sollemnia igitur errat Suidas, cùm ejuſdem nominis ſcriptores confundit. Quod ad ſtylum Poſidonij Apameenſis attinet, is ornatus, atque elegans erat; Strabone teſte lib. iii. Imò, ut ibidem dicitur, interdum ſcriptor ille συνενθουσιᾷ *c* ταῖς ὑπερβολαῖς. Cujus rei luculentum exemplum adfert, verba eius de metallis Hiſpanicis. Hæc veriſimile eſt citari ex eo hiſtoriarum libro, quo prodidit, M. Marcellum, cui minimè ignota erat Hiſpanici metalli bonitas, ac copia, ab Celtiberis exegiſſe tributum talentorum ſexcentorum; ut idem Strabo *d* narrat ex Poſidonio. De hiſtorico igitur Poſidonio ſermo ei eſt. Alexandrinus verò Poſidonius alia ſcripſerat. Ælianus quidem *e* citat Poſidonij Stoici librum de inſtruendis aciebus. Credo is erit Alexandrinus. Et illius eſſe puto, quæ paſſim ex eius nominis ſcriptore adfert Laërtius. Uti & librum de heroibus, ac dæmonibus; cujus meminit Macrobius lib. i Satur. cap. xxiii. Præter verò iſtos fuit alius Poſidonius, itidem hiſtoricus, patriâ Olbiopolita, qui Atticas hiſtorias libris iv ſcripſit: item Libyca libris xi; item de regione Tyriâ; adhæc de Oceano, & aliis, quæ juxta eum ſunt; atque alia nonnulla. Auctor Suidas. Operis de Oceano mentio eſt apud Strabonem lib. ii: Ἴδωμεν *f* δὲ καὶ Ποσειδώνιον, ἅ φησιν ἐν τοῖς περὶ Ὠκεανοῦ· δοκεῖ γὰρ ἐν αὐτοῖς τὰ πολλὰ γεωγραφεῖν, τὰ μὲν οἰκείως,

a *In Zenone.*

b *Poſidonius Apameenſis libro vigeſimo tertio hiſtoriarũ.*

c *Poëtico quaſi furore rapitur.*

d *Lib. 3.*

e *Lib. de militaribus ordin. cap. 1.*

f *Videamus iam nunc, quæ Poſidonius dicat in opere de Oceano: in quo videtur multa geographicè tradere, partim ut hiſtoriæ proprium eſt, partim magis mathematicè.*

χείως, τὰ δὲ μαθηματικώτερον. Sed, iſte quando vixerit, non ſatis liquet. Cicero non uno loco Poſidonio quodam ſe magiſtro uſum indicat. Nam lib. I de Natura Deorum ait; *Et principes illi, Diodorus, Philo, Antiochus, Poſidonius; à quibus inſtituti ſumus.* Et in primo de Fato; *Quædam etiam Poſidonius, pace magiſtri dixerim, comminiſci videtur.* Initio verò libri I de Finibus etiam familiarem ſuum vocat. Quis iſte Poſidonius fuerit, præteriit induſtria maximi Turnebi in commentariis ad eum locum. Franciſcus Fabricius, qui eruditè Ciceronis vitam pertexuit, Apameenſem vocat. Quod cur verum putem, non levia adducunt. Primùm video, Suidam ſcribere, Poſidonium Apameenſem Rhodi habuiſſe ſcholam. At Plutarchus *a* dicit, Ciceronē Rhodi audiviſſe Apollonium Molonis, & Poſidonium philoſophū. Nec obſtat, quòd Cicero in Bruto Molonis quidem meminit, Poſidonij non item. Nam ibi refert, quibus uſus ſit dicendi magiſtris: quos inter Poſidonius iſte non fuit. Sed in philoſophia Stoica ab eo factus eſt exercitatior. Sanè Suidas vocat philoſophum Stoicum, & Athenæus nunc τὸν φιλόσοφον, nunc τὸν ἀπὸ τῆς στοᾶς *b* appellat. Imò Plutarchus disertè, præceptorem eius appellat Poſidonium philoſophum. Denique tempus convenit. Nam ab eo tempore, quo Cicero in Aſia, ac Rhodi, Græcis utebatur magiſtris, ſunt ad conſulatum M. Marcelli, quo Poſidonius ille Romam venit, anni tantùm ſeptem & viginti: ut omnino Poſidonius, quem Cicero Romæ audivit, Apameenſis ille eſſe videatur. Dicat aliquis, ab extremis Syllæ temporibus, quibus Cicero Poſidonium audiit, uſque ad tempus illud, quo Strabo iſtud ſcribebat, eſſe annos centum, & viginti ſex: Strabonem verò dicere eum ſui temporis ſcriptorem. Eſt ſanè hoc intervallū ingens; ſed non tantum tamen, ut, ſi Apameenſis ille ad grandem pervenit ætatem, & Strabo iſta ſcribebat jam ſenex, illius ſenectus hujus pueritiam attingere non potuerit. Et notum quoq; eſt, quàm laxè uſurpare ſoleant Græci ſuum illud καθ' ἡμᾶς *c*. Vel exemplo ſit locus Strabonis lib. XVII; ubi ſecundo Euergetæ, qui & Phyſcon dicebatur, Lathyrum ſucceſſiſſe ait; ac deinde ſubjungit, Τούτου *d* δὲ ὁ Αὐλητὴς ὁ καθ' ἡμᾶς, ὅσπερ ἦν τῆς Κλεοπάτρας πατήρ. Atqui à morte Ptolomæi Auletæ uſque ad quartum Tiberij annum ſunt anni LXVII. Hoc verò ſpatium ab eo, quo Poſidonius Apameenſis Romam venit, uno duxtaxat anno vincitur. Ut verò illud καθ' ἡμᾶς *e* uſurpat Strabo, de Ptolomæo Aulete agens: ſimiliter illo potuit uti de Poſidonio Apameenſi: fortaſſe & multò juſtiùs, quando propiùs hic attigiſſe potuit tempora Tiberij. Nam poſtquam Romam

a *In vita Cic.*

b *Stoicū.*

c *Noſtris temporibus.*

d *Lathyro autē, ætate noſtra, Auletes, Cleopatræ pater.*

e *Temporibus noſtris.*

venit Poſidonius, annos fortean multos ſuperfuit: quod de Aulete dici non poteſt: quem deceſſiſſe anno uno ante bellum civile, hoc eſt proximo, poſtquam Apameenſis Poſidonius Romam venerat, anno, ſatis ex antiquis hiſtoricis conſtat.

Lucius Aurunculejus Cotta, Julij Cæſaris in Galliis legatus fuit, atque ibidem vulneratus fundâ, poſteáque ab Ambiorige circumventus, cum maxima parte militum eſt interfectus: ut Cæſar ipſe refert in quincto de bello Gallico. Videtur is eſſe, qui librum de Rep. Romanâ conſcripſit; teſte Athenæo in ſexto, his verbis: Ἰούλιος δὲ Καῖσαρ, ὁ πρῶτος πάντων ἀνθρώπων περαιωθεὶς ἐπὶ τὰς Βρεττανίδας νήσους μετὰ χιλίων σκαφῶν, τρεῖς οἰκέτας τοὺς πάντας συνεπήγετο, ὡς Κόττας ἱστορεῖ, ὁ τότε ὑποστρατηγῶν αὐτῷ, ἐν τῷ περὶ τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγγράμματι, ὃ τῇ πατρίῳ ἡμῶν γέγραπται φωνῇ. *Iulius verò Caſar, qui primus omnium hominum in inſulas Britannicas trajecit cum mille navibus, tres tantummodo ſervos habuit; ut auctor eſt Cotta, ſub eo militum ductor, qui de Rep. Romana commentarium patriâ noſtrâ linguâ conſcripſit.*

Etiam ſub Julij Cæſaris principatu floruit in Aſiâ Caſtor Rhodius, quem aliqui Galatam vocarunt, quia in Galatia vixerit. Puto autem, eundem eſſe, cujus meminit Plinius lib. xx Hiſtoriæ Naturalis, Cyrillus lib. I contra Iulianum, ac Stephanus in Ethnicis, voce Βοιωτία. Nobilis chronographus fuit; atque eo nomine etiam laudatus Euſebio in Chron. ad annum IƆCCCC LXXXIX; ubi ex Chronographia Caſtoris de regno Sicyoniorum, & mox de Athenienſium regno, fragmentum citat. Item ad an. CLXI, & IƆ XLII; ubi quædam adfert ex eo de regno Argivorum. Adhæc Tatiano *a* etiam celebratus, & ante hos Fl. Joſepho; qui in ſecundo contra Apionē libro eum hiſtoricis annumerat, ex quibus conſtet, Antiochum Epiphanem in templo Hieroſolymitano à ſe ſpoliato haut quicquā repeperiſſe, propter quod Judæi à nationibus rideri mereantur. Maſſilienſis primùm fuit orator, ſi Suidæ credimus. qui & auctor eſt, ſcripſiſſe libros V, ſive, juxta alios, libros IX de epicherematis; item de perſuadendo libros II; adhæc artem dicendi. Sed hiſtorica ejus, quorum idem meminit, ſunt iſta: libri duo de Babylone, liber de Nilo, item χρονικὰ ἀγνοήματα *b*; quæ etiam Apollodorus citat lib. II; & fortaſſe Auſonius Carm. XXIII in profeſſores Burdigalenſes;

a *Orat. adverſus gentes.*

b *De ignoratione temporum.*

Quod Caſtor cunctis de regibus ambiguis. ---

Nam cùm imprimis ſoleat in temporibus peccari, eò quòd ejuſdem nominis principes confundantur: planè eſt veriſimile, Caſtorem illo opere unius nominis reges diſtinxiſſe. Scripſit præterea, eodem

teſte,

teſte, περὶ θαλασσοκρατησάντων: ex quo opere ſunt, quæ Euſebius in^a Chronicis paſſim de illis refert, qui mare obtinuerunt. Caſtorem hunc, atq; item Thallũ, diligenter tractâſſe hiſtoriam, auctor eſt Africanus, & ex eo Euſebius lib. x præparat. Euangel. cap. III. Idẽ Euſebius lib I χρονικῶν: Κάστωρ δ' ἐν τῷ κανόνι αὐτοῦ φησὶν ὧδε.^b Affert deinde ejus verba de imperio Aſſyrio, ejúſque initio; quod eſt à Belo. Mentionẽ quoque Juſtinus Martyr facit parænesi ad Græcos. Impenſiùs ſemper faviſſe Romanis, indicat cognomẽ Φιλορώμαιος: cujus meminit Suidas. Atque eo magis veriſimile fit, eſſe hunc ipſum Caſtorẽ illũ, qui volumine quodam Romana inſtituta cũ Pythagoricis contulit; teſte Plutarcho in Quæſtionibus Romanis. Quod opus etiam ſignat libro de Iſide & Oſiride. Sed Strabo alterum etiã cognomen adfert. Nam lib. XII vocatur *Saocondarius*. Refert ibidẽ, fuiſſe generũ Deiotari, regis Galatiæ, atq; ab eodem, unà cum uxore fuiſſe interemtũ. Suidas cauſſam hanc cædis addit, quòd ſocerũ eſſet criminatus apud Julium Cæſarem. Itaque videri poſſit hic eſſe idẽ Caſtor, adverſus quem pro Deiotaro orationem habuit Cicero apud Cæſarem. Sed obſtat, quòd Caſtor iſte Deiotari fuit nepos: & vocatur adoleſcens; quâ ætate tam multa ſcripſiſſe minimè fit veriſimile. Verba Ciceronis^c ſunt: *Crudelis Caſtor; ne dicam ſceleratum, & impium; qui nepos avum in diſcrimen capitis adduxerit, adoleſcentiæque ſuæ terrorem iniecerit ei, cujus ſenectutem tueri, & tegere debebat.* Cicerone autẽ quis meliùs iſta nôſſe potuit, qui cauſſam Deiotari adverſus Caſtorẽ egit? Nũ igitur Strabonẽ, & Suidam, errâſſe dicemus, qui ex nepote generũ fecerint? An potiùs ſtatuendum, Caſtorem illum de quo Cicero loquitur, eſſe filiũ Caſtoris illius de quo Strabo, & Suidas? Saltem illud extra controverſiã ponimus, Caſtorem nepotem, de quo Tullius, eſſe filium Caſtoris chronographi; qui cùm genere eſſet humili, ſolâq; fortaſſe eruditione, & facundiâ commendabilis, (Maſſilienſem rhetorem priùs fuiſſe, tradit Suidas) regis gener factus eſt. Hoc indicant clarè illa Ciceronis verba: *Vos veſtrâ ſecundâ fortunâ, Caſtor, non poteſtis ſine propinquorum calamitate eſſe contenti. Sint ſanè inimicitiæ, quæ eſſe non debebant. Rex enim Deiotarus veſtram familiam abjectã, & obſcurã, è tenebris in lucem vocarit. Quis tuum patrem antè, qui eſſet, quàm, cujus gener eſſet, audivit?* Solùm ſcrupulus relinquitur, utrùm Caſtorem interemerit Deiotarus Strabo, & Suidas, patrem dicunt: & fortaſſe hinc inimicitiæ inter avum, & nepotem. Sed Suidas ait, Caſtorem occiſum, quòd detuliſſet Deiotarũ apud Cæſarem. Hoc, puto, Suidas hauſerat ex veteribus. Atqui nepos accuſavit avum apud Cæſarẽ. Ergo nepotem

a *De iis, qui imperio maris ſunt potiti.*

b *Caſtor in canone ſuo ſic ait.*

c *Orat. pro Deiotaro.*

potem occidiſſe videtur. Dicam, quod ſentio. Puto, ſcriptores iſtos poſſe conciliari inter ſe. Nam, ut Deiotari ſervus iſte, qui adverſus dominum cauſſam Romæ dixit, fuit à Caſtore juniore præmiis corruptus, atq; ad accuſandum dominum impulſus; quod Cicero initio orationis ſuæ teſtatur: ita Caſtor hic parentis ſui inſtinctu potuit feciſſe, quod fecit. Sed nepotis ſolùm meminit Tullius, quia is Romæ erat, ut Cicero ipſe indicat: & eò iverat ad avũ atrociſſimi criminis agendũ reum. Sanè, non nepotẽ ſolùm, ſed ſimiliter generum, fuiſſe Deiotaro infeſtos, veriſimile facit, quòd Tullius, cùm dixiſſet, abjectá obſcurámq; Caſtoris familiam à Deiotaro in lucem eſſe productã; nec antè notũ fuiſſe ejus parentẽ, quàm gener eſſet regius: continuò ſubjũgat; *Sed quamvis ingratè, & impiè, neceſſitudinis nomẽ repudiaretis: tamen inimicitias hominum more gerere poteratis; non ficto crimine inſectari, non expetere vitam, non capitis arceſſere.* His mihi non nepotem tantùm, ſed etiam generum regis, perſtringere videtur. Quod ſi eſt, fuerit tum Caſtor chronograhus etiamnũ in vivis: eúmque, credo, interemerit Deiotarus, cùm cognoviſſet, ab eo, & filiâ ſuâ, nepotem eſſe Romam miſſum ad ſe accuſandum apud Cæſarem, quaſi inſidias vitæ ejus ſtruxiſſet, cùm ad ſe divertiſſet. Hoc enim imprimis crimen eſt, cujus Deiotarus reus erat. Et ſperabãt cùm gener, tum nepos regius, ſe, pro illo inſidiarum crimine patefacto, hoc mercedis relaturos, quòd in regno eſſent ſucceſſuri loco filij, cui regnum Cęſar conceſſerat. Hoc poſterius illa Ciceronis verba indicant: *Omnia tu Deiotaro, Cæſar, tribuiſti, cùm & ipſi filio nomen regium conceſſiſti.*

Julij Dictatoris, & triumvirorum temporibus, & paullò etiã ulteriùs, vixit quoq; Didymus, Didymi ſalſamentarij filius; teſte Suida, & Heſychio Mileſio. Χαλκέντερον *a* vocant Ammianus Marcellinus lib. XXII, Hieronymus epiſt. ad Marcellũ, & Rufinus in Hieronymũ. Id verò nomen accepit ab aſſiduo labore, ac indefeſſo ſcribendi ſtudio. Nam edidiſſe dicitur libros ter mille, ac quingentos. Ita Suidas; cui de numero hoc præit Athenæus lib. IV. Sed alterũ hic ei cognomen tribuit. nã à Demetrio Trœzenio βιβλιολάθαν ait vocatũ, quaſi dicas *oblivionẽ librorum:* nimirũ, quia ſæpe nec eorũ meminiſſet, quæ ipſe ſcripſiſſet. Seneca epiſt. LXXXVIII etiam librorũ numerũ auget. Nã quater mille eũ edidiſſe ait. Et tamen ſic quoq; ab Origene vincetur: qui libros ſcripſit ſexies † mille: unde Συνταγματικὸς *b* vocabatur. Illuſtre Didymi elogium habemus apud Macrobium lib. V Saturn. cap. XII; ubi dicitur, *Grammaticorũ omnium, qui ſunt, quique fuerint, inſtructiſſimus.* Et apud Ammianũ libro, quẽ diximus, legas: *Plurimi ſcriptores,*

a Æneis inteſtinis præditũ.

† Honorius in luminaribus Eccleſ.

b Compoſitor librorum.

ptores, multorum in literis nobiliū ſtudiorum: inter quos Chalcenterus eminuit Didymus, multiplicis ſcientiæ cœpti memorabilis. Ubi pro *cœpti* legendum divinabā *copia*. Sanè in manuſcripto eſt *copti*. Stylū Ciceronis ab eo reprehenſum fuiſſe, oſtendunt, quæ ibidē ſubjicit Ammianus: *Qui in illis ſex libris, ubi nonnunquā imperfectè Tullium reprehendit, ſillographos imitatus, ſcriptores maledicos, Judicia doctarum aurium incuſat, ut immania frementē leonem putredulis vocibus vanus catulus longiùs circumlatrans.* Nec hoc ſolùm nomine culpatur. Nā cujuſmodi pleraque fuerint, quæ tractabat, Senecæ hæc verba oſtendunt, eâ, quâ dixi, epiſtolâ: *In his libris* Didymi *de patria Homeri quæritur: in his de Ænea matre verâ: in his, libidinoſior Anacreon, an ebrioſior vixerit: in his, an Sappho publica fuerit: & alia, quæ erant dediſcenda, ſi ſcires.* Inter tam multa verò etiā *hiſtoriam peregrinam* reliquit; unde quiddā de Perſeo, & capite Meduſæ, Euſebius in Chronico commemorat, ad annū IↃ C LXI. Itē librū integrū edidit de civitate Cabaſſo; ut auctor eſt Stephan⁹ in Ἀγάθυρσοι. Quod opus planè hiſtoricum fuiſſe arbitror. Uti & quæ adverſus Jubā regem edidit: quorū meminit Suidas in *Iubas*. Unde liquet, etiam vixiſſe ſub Auguſto. Tū enim floruit Iuba hiſtoricus; ut poſtea dicemus. Alia etiā hiſtorica conſignâſſe, oſtendunt tā multa, quæ veteres ex eo Grāmatici adducunt. Exſtant hodie ſub Didymi nomine ſcholia in Odyſſeam: quæ, ſeu Tzetzæ, ſeu alterius ſint; ſaltē Didymi eſſe non poſſunt, cùm in iis ipſe Didymus citetur. Prętereà ſub ejus nomine habemus proverbia cum Tharræi proverbijs conjuncta. Adagiorum Didymi meminere Tzetzes Chil. VIII Hiſtor. CLIX; & Photius cod. CCLXXIX; ubi ex Helladij Beſantenoitæ χρηστομαθειῶν libris refert, decē proverbiorū libros à Didymo ſcriptos fuiſſe. Nec pauca Didymi legas in ſingulis Geoponicorū libris; quos Dionyſius Uticenſis, aut Caſſianus Baſſus Scholaſticus collegit, & Conſtantino Cæſari nuncupavit. Neq; nihil Didymo debent Collectanea ex Apſyrto, Hierocle, Theomneſto, & alijs mulomedicis. Attamē omnia, quæ dixi, Didymo iſti tribuere non auſim; quandoquidem & alter Didymus fuit, itidē Alexandrinus, & Grammaticus; quē Probabilia, & de Orthographia, & alia ſcripſiſſe, auctor eſt Suidas. Ex quo etiā diſcimus, fuiſſe præterea Didymū, Heraclidæ filium; qui & grammaticus fuit, & egregius Muſicus: cúmque eo nomine Neroni Cæſari gratiſſimus eſſet, magnas ſibi opes paravit. Atq; idem teſtatur, fuiſſe alium grammaticum ejus nominis, cognomento Claudium; qui de Thucydidis in analogia erratis ſcripſit; itē epitomen Heraclionis, & alia quædam. Didymus in libris ἐξηγήσεως Πινδαρικῆς teſtis laudatur

à Lactantio lib. 1 cap. XXII. Non dubito, quin is ſit, quem χαλκέντερον vocatum dicebamus.

Empylus, Marci Bruti, ejus, qui Julium Cæſarem interfecit, contubernalis, libellum de Cæſaris nece reliquit; utrâ linguâ, non certò dixerim; ſed ſuſpicor Græcâ. Plutarchus in Bruto: Ὁ δ' Ἔμπυλος (οὗ καὶ αὐτὸς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς, καὶ οἱ φίλοι μέμνηνται πολλάκις, ὡς συμβιοῦντος αὐτῷ) ῥήτωρ μὲν ἦν, καὶ καταλέλοιπεν μικρὸν μὲν, οὐ φαῦλον δὲ σύγγραμμα περὶ τῆς Καίσαρος ἀναιρέσεως, ὃ Βροῦτος ἐπιγέγραπται. *Empylus (cujus & Brutus ipſe in epiſtolis, & ejus amici, ſæpius meminere, tanquam viventis cum eo) orator fuit: ac exiguum quidem, at non inelegantem commentarium, de Cæſaris nece reliquit, qui inſcribitur Brutus.*

Iiſdem temporibus floruiſſe cenſeo Cononem; qui libellum quinquaginta narrationum è veterum ſcriptis collegit, eúmque dicavit Archelao Philopatori regi; ut Photius ait. Nam rex iſte inter eos fuit, qui Antonium triumvirum adverſus Auguſtum ſecuti in Aſia fuerunt: quantum ex Dione, Strabone, & aliis, colligere poſſum. Narrationes Cononis paucis conſtrinxit Photius tmem. CLXXXVI. Pertinent verò ad tempus μυθικὸν a, καὶ ἡρωικόν. Ex hujus libris non pauca in ſuâ παραδόξων b ἐθῶν συναγωγῇ exſcripſerat Nicolaus Damaſcenus; ut idem Photius narrat tmem. CLXXXIX. De ſtylo ejus ita idem judicat, Attico illum ſermone uti, eſſeque ταῖς c τε συνθήκαις, καὶ ταῖς λέξεσι, χαρίεντά τε, καὶ ἐπαφρόδιτον: interim habere aliquando quiddam συνεστραμμένον d, καὶ ἀνακεχωρηκὸς τοῖς πολλοῖς.

a Fabuloſum, ſive heroicũ.
b Admirabilium morum collectione.
c Compoſitione, & dictione gratioſũ, ac venuſtum.
d Contortum, & à vulgi cognitione remotũ.

ATQUE hæc dicta ſunto de hiſtoricis iſtis, qui fuerunt temporibus imperii Perſici, vel ſub Alexandro M. aut ejus ſucceſſoribus: ex quibus à Ptolomæis diutiſſimè in Ægypto regnatum fuit. Quippe horum imperium demum defecit in morte Cleopatræ, Antonij amaſiæ: poſtquam Ægyptus in provinciam ab Auguſto redacta eſt. Jure igitur operis noſtri de hiſtoricis Græcis primus ibi deſinet liber, ubi omnimodis Græcorum deſiit imperium. Jure etiam novum ibi initium faciemus, ubi in Romano imperio cœpit μοναρχία, ac principatus Auguſti, qui cum ipſo Auguſti nomine per tot ſecula in ſucceſſores tranſmiſſus fuit. Atque eo juſtiùs illud faciemus, quia Auguſti hoc ævo, annis à principatus ejus initio non amplius viginti ſeptem, vel, ſi vulgarem ſententiam ſequi quis amet, undetriginta, nova affulſit hominibus lux, ſol ille juſtitiæ inclytus, & verè auguſta ſalutis noſtræ origo, JESUS CHRISTUS; cujus natali dividi omne ævum ſolet.

FINIS LIBRI PRIMI.

GERAR-

GERARDI IOANNIS VOSSII
DE
HISTORICIS GRÆCIS
LIB. II.

CAPUT I.

Parthenius Nicænus quando vixerit, & quæ ſcripſerit. Parthenius Chius. Parthenius Phocenſis. Parthenius Dionyſii. Chæremon Ægyptius. Quamdiu phœnicem vivere Chæremon putârit; atque ut veterum alii ætati ejus longè minus ſpatium aſſignent. Ariſtocles Rhodius.

INitio principatus Auguſti, à quo Actiaca quoque Ægyptiorum æra incipit, floruit Parthenius, auctor elegantiſſimi libelli, περὶ ἐρωτικῶν παθημάτων a; qui hodie ſupereſt, ac narrationes continet collectas ex ſcriptoribus bene antiquis, ſed deperditis: ut vel hoc nomine gratiſſimus eſſe debeat philologiæ, & veteris hiſtoriæ ſtudioſis. Eum dicavit auctor Cornelio Gallo Forojulienſi, primo Ægypti præfecto. Quid mirum? Erat Gallus poeta egregius, & amorum minimè vacuus; quod vel ex Maronis eclogis notum eſt. At ſimiliter Parthenius, & poëta nobilis fuit, & qui amatorio ſe argumento imprimis oblectaret. Planè enim veriſimile ſit, eſſe hunc Parthenium illum, quem Suidas dicit eſſe Heraclidis, & Eudoræ, ſive, ut Hermippus putabat, Tethæ filium, patriâ Nicænum, vel juxta alios, Myrleanum: qui præter Aretes, conjugis ſuæ, encomium, ac tres libros de laudibus uxoris, aliáque nonnulla, etiam elegias in Venerem ſcripſit. Senſit idem Ioannes Cornarius; nec tempora repugnant. Nam poëta ille, ut ex eodem Suida cognoſcimus, belli Mithridatici tempore captus fuit; poſteaque, ob eruditionem, eſt

a *De amatoriis affectionibus.*

manumiſſus: ac pervênit uſque ad tempora Tiberii Cęſaris. Quamquam majus quidem hoc videatur intervallum, quàm ut ſcriptor ille tot annos poſt captivitatem fuerit ſuperſtes. Nam à morte Mithridatis, uſque ad imperium Tiberii, anni ſunt LXXVI. Sed fortaſſe erat adoleſcens admodum, cùm caperetur; valdéque ſenex, cùm decederet. Aut hoc verum eſt, aut Tiberij tempus intelligi debet, non quo imperare, ſed quo florere cœpit: ut cùm Rhætos, & Vindelicos vicit. Id ſpatium totis undetriginta annis minus erit. Potuit autem circa iſta tempora Tiberio aliquid dicare; unde Suidas crediderit, eum vixiſſe imperante Tiberio. Ex Parthenio hoc verbum à Marone expreſſum Gellius refert lib. XIII. cap. XXV. Imò Tiberius Cæſar eum in pangendis verſibus imitari ſolet; teſte Suetonio Tranquillo. Μεταμορφώσεις edidit; ut ex Plutarcho, & Euſtathio, ſcitur: item Suidâ in Νέστωρ; ubi Parthenius hic Nicenus vocatur. Eas Metamorphoſes Ovidium ſecutum fuiſſe, per eſt veriſimile. Archelaida eius nominat Hephæſtion: Herculem, Iphiclum, Ἀνθίππην, Delum, Epicedium in Auxithemin, & προπεμπτικὸν, celebrat Stephanus: ac meminit quoque Probus in Ecl. III Virgil. & Artemidorus lib. IV Ὀνειροκριτικῶν. Cùm autem de patria fuerit dubitatum, Nicenum quoque facit Stephanus in Νίκαια. At alius omnino ab hoc eſt Parthenius Chius, cognomento Chaos, ex Homeri, ut creditum, poſteritate unus; qui de patre ſuo Theſtore ſcripſit, teſte Suida. Alius Parthenius ὁ Φωκαεὺς a; cujus meminit Stephanus in Γόττοι, & Δεκίνηοι. Alius denique Parthenius grammaticus, Dionyſij grammatici diſcipulus; cujus ætatem ex magiſtro cognoſcimus. Nam Dionyſius ille à Neronis temporibus floruit uſque ad Trajanum; ut Suidas docet. Eſt, puto, hic Παρθένιος ὁ Διονύσου b, quem ἐν πρώτῳ c περὶ τῶν παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς λέξεων ζητουμένων Athenæus citat lib. XI.

a *Phocenſis.*
b *Parthenius, diſcipulus Dionyſii.*
c *In primo de vocabulis apud hiſtoricos quæſitis.*
† *In Διονύσιος Ἀλεξανδρεύς.*

Tum quoque vivebat Chæremon Ægyptius; qui Hieroglyphica, & res Ægyptias, literis commiſit. Ætatem ejus arguit non obſcurè, quòd præceptor fuerit Dionyſii Alexandrini, ejus qui à Nerone uſque ad Trajanum docuit, ac bibliothecæ præfuit, & ab epiſtolis, ac reſponſis fuit, variaſque obiit legationes, Suida † teſte. Sed imprimis Chæremonis ætatem inde ſcimus, quòd Ælium Gallum, Alexandriâ navigantem, in Ægyptum fuerit ſecutus; ut Strabo narrat lib. XVII. Refert etiam, profeſſum fuiſſe philoſophiæ & aſtronomiæ peritiam: ſed ob inſcitiam, & arrogantiam, ludibrio fuiſſe. Sanè vanitatem hominis oſtendunt etiam verba hæc Tzetzæ Chiliad. V. Hiſt. VI.

Ὦς

Ὡς δ' ὁ Αἰγύπτιος ἱερογραμματεὺς Χαιρήμων
Ἔνδειξεν ἐν διδάγμασι τῶν ἱερῶν γραμμάτων,
Ὁ φοῖνιξ ἓξ τοῖς ἔτεσι καὶ ἑπτακισχιλίοις
Θνήσκει, περιγενόμενος ἐν τόποις τοῖς Αἰγύπτου.
Vt autem Ægyptius ſacrarum literarum ſcriba, Chæremon,
Oſtendit in diſciplinis ſacrarum literarum,
Phœnix, ſex annis & ſeptem millibus,
Moritur, cùm fuerit in locis Ægypti.

Nam quis neſcit, quanto aliter de numero annorum veteres omnes ſcripſerint. Quingentos ſolùm phœnici tribuit Herodotus lib. II, atque ita Heliopolitanos tradere addit. Similiter Ovidius lib. XV Met. Ælianus lib. VI de animal. cap. LVIII, Philoſtratus lib. III de vita Apollonij cap. XIV. Eſſeque id ſpatium maximè vulgatum, dicit Tacitus lib. VI annal. Nec multum excedit Solinus cap. XXXVI. Nam ſexaginta tantùm annos addit. At Plinius etiam centenos adjicit lib. X nat. hiſt. cap. II: ubi ei annos adſignat IↃCLX. Sunt tamen, qui annos mille quadringentos ſexaginta unum vivere dicant; ut ibidem Tacitus teſtatur. Sed quanto calidius eſt mendacium Chæremonis, qui ſeptem annorum millia vivere dicit. Ex vaniſſimi hujus ſcriptoris Ægyptiaca hiſtoria quædam, quæ mentitus erat de rebus Iudaicis, adducit Ioſephus lib. I. contra Apionē: eadémq; ibidem refellit. Meminit & ejus Theodoretus Therapeutices ſerm. III; qui eſt de angelis, diis, & dæmonibus. Imò quiſquis, quæ hactenus dixi, perpendat, facilè videbit, non alium eſſe eum, de quo ſic Porphyrius lib. IV de abſtinentia: Τὰ *a* γοῦν κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους ἱερέας Χαιρήμων ὁ Στωικὸς ἀφηγούμενος. Vide &, quæ ex hoc Chæremone ibidem referuntur. Cæterùm ex allatis Porphyrij verbis cognoſcimus, eumpſe eſſe, qui de cometis ſcripſit. Nam eum diſertim Stoicum vocat Origenes lib. I. contra Celſum, ubi ait: Ἀνέγνωμεν *b* δ' ἐν τῷ περὶ κομητῶν Χαιρήμονος τοῦ Στωικοῦ συγγράμματι. Mirum autem, ni corruptum hoc nomen ſit apud Senecam Natural. Quæſt. lib. ult. cap. VI: *Charimander quoque in eo libro, quem de cometis compoſuit.* Equidem eò inclino, ut *Chæremon* hic reponam. Alius, ut ætas clamat, eſt Chæremon Ariſtoteli memoratus in II, & III Rhetor. Et ille erat κωμικὸς *c* ποιητής; ut ibi dicit interpres.

a Ea, quæ ad ſacerdotes Ægyptios pertinēt, Chæremō Stoicus exponens.
b Legim⁹ in Chæremonis Stoici cōmentario de cometis.
c Comicus poëta.
d Lib. tertio rerum Italiarū.

Quod ſi Ariſtocles hiſtoricus, cujus Clemens meminit lib. VI Στρωμ. quemque ἐν τρίτῳ Ἰταλικῶν *d* citat Plutarchus in parallelis, is Ariſtocles Rhodius fuerit; ut doctiſſimus & amiciſſimus Io. Meur-

Meurſius *a* ſatis probabiliter exiſtimat, omnino in eadem tempora referri debebit. Nam Ariſtoclem hunc ſuâ ætate vixiſſe, diſertim dicit Strabo lib. XIV; quo loco de illuſtribus viris Rhodiis tractat. Meminit ejus, ſed ut Grammatici, Erotianus in Lexico Hippocratico, item Varro in IX de L. L. ubi & Ariſtoclis, & Ariſtodemi, grammaticorum, obſcuras fuiſſe definitiones ait. Ejuſdem verò, ut rhetoris Rhodij, mentionem facit Dionyſius Halicarn. in Dinarcho. Etiam περὶ Ποιητικῆς ſcripſiſſe, Ammonius indicat de Differ. Verb. voce Ἐπικήδειος. Quo minùs verò, qui inter grammaticos, & rhetoras, celebraretur, idem hiſtoriam ſcriberet, cauſſæ nihil video, quando à pleriſque id factum fuit; quemadmodum ex multis planum fit, quos hactenus laudavi. Fuere & alii Ariſtocles, ut ex Suida conſtat. Sæpius autem nomen *Ariſtoclis* corruptum legas apud ſcriptores. Nempe librariis quia illud *Ariſtotelis* notius foret, hujus nomen repoſuerunt. Uti factum apud Euſebium lib. XI Προπαρασκευῆς Εὐαγγελ. Nam fragmentum, quod adducit, non Ariſtotelis, ſed Ariſtoclis eſſe, argumento fuerit, quòd in eo fiat mentio Ariſtoxeni Muſici, qui diſcipulus Ariſtotelis erat.

a *Notis ad Ariſtoxenū.*

CAP. II.

Diodori Siculi ætas, & patria. Quomodo idem inſcripſerit opus ſuum, & argumentum illius. Lapſus ejus geminus. Diuturnus Diodori labor in bibliotheca conſarcinanda. Quantum librorum ejus damnum fecerimus. Diodori βίβλος νησιωτική. ***Quem plerique ſextum vocent Diodori. Defenditur Diodori fides adverſus Vivem; ſtylus, adverſus Bodinum.***

RES interim apertior eſt de ætate Diodori Siculi. Antiquiorem paullò eſſe aliquis dicat, quia tempore Iulij Cæſaris vixiſſe, Euſebius in Chronicis tradat: atque adeò ipſe Diodorus non uno hoc loco de ſeſe teſtetur. Sed non malè propterea Suidas; qui ſub Auguſto vixiſſe dicit. Nam ad grandem pervenit ætatem, adeò ut ad medium uſque Auguſti principatum ſuperfuerit. Quod ita eſſe, optimè ex eo Scaliger *b* obſervat, quòd meminerit biſexti Romani. Nec enim id nomen obtinuit, priuſquam faſtos correxiſſet Auguſtus. Natale ei ſolum Argyrium, ſive Angyrium, Siciliæ oppidum;

b *Animadverſionibus in Euſeb. ad annū 1967.*

pidum; ut quidem vulgò legitur apud Diodorum; vel potiùs Agyrium; quod verum eſſe oppidi nomen, aliorum ſcriptorum conſenſu probat princeps ætatis noſtræ geographus, Philippus Cluverius, in Sicilia ſua antiqua. Scripſit Diodorus Siculus βιβλιοθήκην ἱστορικήν, ſive, ut Ariſtophanis ſcholiaſtes vocat, τῶν ἱστοριῶν βιβλιοθήκην, quam veterum alij ἁπλῶς βιβλιοθήκην, vel etiam βιβλιοθήκας nominant. Βιβλιοθήκην verò appellavit, quia tractet hiſtoriam καθολικήν. Agit enim de rebus Ægyptiis, Aſſyriis, Medicis, Perſicis, Græcis, Romanis, Punicis, atque aliis. Conſtabat verò opus hoc libris quadraginta; quorum argumentum ipſe in præfatione recenſet. Latinè referre ero contentus: *Ex libris noſtris primi quidem ſex continent res ante Trojanum bellum geſtas, eaque quæ fabulis de ſeculo iſtoc prodita fuerunt: atque horum priores tres, antiquitates barbaricas; tres poſteriores, ferè Græcas comprehendunt. Vndecim verò ſequentibus res ubique locorum geſtas, à bello Trojano uſque ad Alexandri Magni mortem, deſcripſimus. Denique in tribus & viginti libris, cæteras res geſtas retulimus, uſque ad initium belli adverſus Gallos excitati; quo Imperator C. Iulius, cui res geſtæ Divi nomen peperere, plurimis & pugnaciſſimis Gallorum gentibus debellatis, imperium Romanum ad Britannicas uſque inſulas prolatavit.* Quod verò continuò addit, *Cuius res principio geſtæ incidunt in primum Olympiadis centeſimæ & octogeſimæ annum, archonte tum Athenis Herode*: id profectò verum non eſt, cùm initium belli Gallici in tertium ejuſce Olympiadis annum inciderit. Nihilóque verius eſt, quod ſubjungit de annis, qui intercedunt ab excidio Troiæ uſque ad tempus id, quo bibliothecam ſuam ad umbilicum perduxerat. Vide, quæ de eo idem Scaliger ad Euſebium *a* notavit. Et ſanè multa adeò ſunt σφάλματα *b* Diodori in Olympiadum annis, & Romanis magiſtratibus, ut planè veriſimile ſit, corruptis ac mutilis faſtis uſum eſſe. Sanè hoc nomine non à Bodino modò vapulat: ſed ab ipſo etiam Sigonio, Stephano item Pighio, & aliis χρονογράφοις, ſæpe reprehenditur. Cætera ſi ſpectes, magna ejus φιλοπονία *c* fuit: ut qui triginta annorum operam in hanc ſe hiſtoriam impendiſſe ſcribat in præfatione ſua. Ubi &, quanto veritatis ſtudio laborârit, oſtendit peregrinatione ſuâ in Aſia, atque Europa. Nempe periculis, vel ærumnis nullis territus fuit, quò minùs loca ipſa luſtraret, de quibus ſcripturus eſſet. Utinam modò nobile adeò opus integrum ad nos perveniſſet. Nunc ex quadraginta libris ſolùm quindecim exſtant; atque item pauca ex Photio, & aliis, excerpta. Ex iſtis xv ultimus, hoc eſt, vigeſimus, deſinit in anno

a *Ibidem.*

b *Errata.*

c *Induſtria.*

Vrbis

Vrbis CCCCLII, quo Conſules fuere M. Livius Denter, & M. Æmilius Paullus. Æquiori animo jacturam tantam ferremus, ſi ſupereſſent Beroſus, Theopompus, Ephorus, Philiſtus, Calliſthenes, Timæus, atque alij; ex quibus ſua aſſiduo labore congeſſerat Diodorus. Sed nullis libris inviti magis caremus, quàm illis, qui ſequebantur βίβλον νησιωτικὴν *a*; prout librum quinctum ipſe appellat Diodorus, quia eo de inſulis agat. Quinque enim libri, qui alteram decada proximè anteibant, fuere de imperiis Orientis: unde multum lucis accedere potuit ſacris veteris inſtrumenti libris. Neque imponere debet, quòd etiam ſextum videas citari à nonnullis. Nam fefellit eos Poggius Florentinus, qui ante hos annos CLX, poſtulato Nicolai V, magni, imò primi literarum vindicis, quinque primos tranſtulit. Siquidem is bipartitum Dionis librum primum diſcerpſit in duos: unde, qui reverâ ſecundus, hic ei tertius; qui tertius, hic illi quartus; ac par ratio in quarto, & quincto. Porrò egregium hoc Diodori opus, nec τοῖς ἔξωθεν *b* modò, ſed etiam Iuſtino Martyri *c*, ac Euſebio *d*, laudatum, non caruit noſtro ſeculo reprehenſoribus ſuis, ſeu rem, ſeu dictionem ſpectes. Rem ipſam culpat Ludovicus Vives; qui in quincto de tradendis diſciplinis refert, nihil Diodoro eſſe nugacius: contrà profectò, quàm Plinius judicârat, qui in præfatione ſcripſerat, cùm Græcorum alij magnificis titulis ſuperbiant, Diodorum, qui ἁπλῶς βιβλιοθήκην vocat, primum Græcorum deſiiſſe nugari. Sed videamus, quid moverit eruditum illum cenſorem, ut iniquum adeò judicium ferret. Nempe unum hoc eum impulit, quòd primis libris tradat μυθικὴν ἱστορίαν *e*, ſive, ut Diodorus ipſe vocat, παλαιὰν μυθολογίαν *f*. Atqui ipſâ hac appellatione ſatis ſe purgat Diodorus. Adde quòd iſtæ heroicorum temporum narrationes pro meris fabulis haberi minimè debent. Nam verum iis argumentum ſubeſt; ſed fabuloſè quædam admiſcentur. Qua in re non modò Palæphati reliquiæ lucem aliquam afferunt: ſed idem etiam comprobant, quæ de cataclyſmo, & turri Babylonicâ, prodidere Beroſus, Hecatæus, Alexander Polyhiſtor, Hieronymus Ægyptius, Mnaſeas, atque Abydenus. Nec movere debet, quòd ſcriptores hujuſmodi diſconveniant in multis: ſed cogitandum, non temere eſſe, quòd conveniant in multis. Et ſanè, cùm narrationes ejuſmodi ab hiſtoria quidem originem capiant; ſed tamen longo ævo, in iſta ingeniorum varietate & vanitate, multum ex falſo trahant: nihil mirum eſt, ſi in μυθικῇ hiſtoriâ aliquis inveniatur diſſenſus. Ut in fabula de

a Librum inſularē.
b Scriptoribus externis, ſive gentilibus.
c Cohortatione ad Græcos; ubi dicitur ἐνδοξότατος τῶν ἱστοριογράφων, historicorum clariſſimus.
d In proœmio lib. 2 Præparat. Euāgel. ubi illuſtre ejus elogium habes. Vide non tam tralationem Trapezuntii, quàm Euſebiū ipſum.
e Hiſtoriā fabularē.
f Enarrationem veterum fabularū.

de Phineo à diis excæcato, atque ab Harpyis divexato, quas alati Boreæ filij, Zetes & Calais, cum ad eum in Argonautica expeditione divertiſſent, occiderint. Nam aliter multò, ac Apollonius, & poëtarum alij, narrat iſta Diodorus Siculus lib. IV, & diverſitatis hanc cauſſam adducit; Καθόλου [a] καὶ τοὺς παλαιοὺς μύθους οὐχ ἁπλῆν, οὐδὲ συμπεφωνημένην ἱστορίαν ἔχειν συμβέβηκε· Satis iſta oſtendunt, haut multò meliori fide agere potuiſſe Diodorum in rebus ab omni omnium hiſtoricorum memoriâ remotis. Neque enim diffitetur, priſci temporis hiſtoriam fabulis eſſe permiſtam, & aliter, atque aliter, de iis veteres tradidiſſe: ſed contentus eſt referre, quæ veritati maximè conſentanea eſſe putaret: ac ne ſic quidem haberi ea vult pro uſquequaque veris: ſed ſatius putat, quomodocunque res priſcas nôſſe, quàm eas penitùs ignorare. Quemadmodum verò rem ipſam Vives, ita dictionem Diodori arrodit Bodinus in methodo hiſtoriæ. Quanto meliùs de eo cenſuit Photius patriarcha μυριοβίβλου ſuæ cap. LXX! ubi uſum ait φράσει σαφεῖ τε, καὶ ἀκόμψῳ, καὶ ἱστορίᾳ μάλιστα πρεπούσῃ [b]. Addit, non affectare dictionem nimis Atticam, ſed neque devolvi ad vulgarem, & tritam dicendi formam, verùm mediocri genere gaudere. Quæ ſanè majoris, quàm Bodini judicium, fieri debere, nobiſcum fatebitur, qui vel de ſtylo judicare per ſe poſſit; vel, quàm exquiſito in talibus judicio Photius fuerit, intelligat.

[a] *In priſcis fabulis nulla ſimplex, & per omnia conſentiens ſibi, eſt hiſtoria.*

[b] *Dictione perſpicuâ, nec nimiùm ornatâ; ſed hiſtoriæ maximè convenienti.*

CAP. III.

Ætas Dionyſii Halicarnaſſenſis. Ἀντιρρησία *Keckermanni. Quanti temporis, ac quot librorum hiſtoriam Dionyſius conſignârit. Non videri univerſis libris, ſed primis duntaxat, feciſſe nomen Antiquitatum Romanarum. Refellitur Sigiſmundus Gelenius. Dionyſii cura in obſervatione temporis, & explicatione rituum Romanorum. Stylus ejus cujuſmodi. Scripſit ipſe hiſtoriæ ſuæ compendium. Rhetoricorum eius, & Criticorum operum laus. Dionyſius Pergamenus. Dionyſius ὁ περιηγητής. Quando hic vixerit, accuratè oſtenſum. Patria ejus ex Plinio indicata. Suidas emendatur. Ejuſdem de patria Dionyſii conjectura refellitur. Conciliatur idem cum Plinio. Scripſit Diony-*

ſius hic quoque de lapididus. Sed opus de avibus erat Dionyſii Philadelphenſis. Baſſaricorum, ſive operis de geſtis Bacchi, auctor erat Dionyſius Rhodius, qui aliis Samius. Alter Dionyſius περιηγητὴς, patriâ Mileſius. Dionyſius Thrax, & Dionyſius, Glauci filius, uterque Alexandrinus.

AVguſti quoque temporibus floruit Dionyſius, Alexandri filius, Halicarnaſſenſis. Quod ſatis indicat Strabo, ejuſdem temporis ſcriptor. Sic enim illeª libro XIV: Καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς Διονύσιος ὁ συγγραφεύς. Ac ne alium hunc Dionyſium putes, ipſe in præfatione ſcribit, in Italiam ſe veniſſe, ſimul ac Cæſar Auguſtus finem impoſuit bello civili, circa mediam Olympiadem centeſimam octogeſimam ſeptimam. Vt omnino aliud egerit vir eruditus *b*, cùm in ſuo de hiſtoria opere tres eſſe ſcribit, qui acriùs in Plutarchum cenſuram exerceant; eoſque inter eſſe principem Dionyſium Halicarnaſſeum: quaſi Plutarchus non Traiani demum temporibus floruerit: Dionyſius autem vixerit ſub Auguſto; quemadmodum vidimus. Subjungit poſtea Dionyſius, ex eo tempore, quo Romam venit, uſque ad illud, quo iſta ſcriberet, exactos eſſe annos viginti duos; quibus Romæ egerit, Vrbiſque didicerit ſermonem, ac partim eruditorum hominum conſuetudine, partim lectione Porcij Catonis, Fabij Maximi, Valerij Antiatis, & aliorum, hiſtoriam iſtam ſcripſerit. Ac primùm, ut, unde Romani genus ſumſerint, liqueat, ea refert, quæ de Aborigenum populo, & priſcis Italiæ incolis, ferebantur. Pertexuiſſe verò ſe hiſtoriam dicit uſque ad primum bellum Punicum, ſive annum urbis CCCCLXXXVIII, vel, juxta alios, CCCCXC; unde Polybium incipere ait. Opus hoc ipſe appellat ἀρχαιολογίαν Ῥωμαϊκὴν *c*, niſi is titulus proprius ſit priorum librorum; quos ante cæteros, ut totius operis guſtum haberent Romani, editos fuiſſe, rectè obſervavit H. Stephanus. Hodie ex XX libris, (quot à Dionyſio ſcriptos fuiſſe, etiam Photius dicit) tantùm exſtant undecim; quibus pervênit uſque ad ſublatum decemviratum, plebeios ad tribunatum militarem admiſſos, eamque poteſtatem abrogatam, & conſules ex ordine patritio iterum electos: quod factum eſt anno V. C. CCCXII. Ex poſterioribus libris, qui perierunt, Stephanus περὶ πόλεων citat aliquos: ut decimumſextum in Αἴκαλον, & undevigeſimum in Κωνστάντεια. Quare, ut tacuiſſet Dionyſius, quouſque hiſtoriam ſuam perduxiſſet: tamen ex Ἐθνικῶν ſcriptore ſatis conſtaret, Gelenium falli, qui putabat,

a *Ac noſtri temporis ſcriptor, Dionyſius hiſtoricus.*

b *Barthol. Keckerm.*

c *Antiquitatū Romanarum hiſtoriam.*

tabat, Dionyſium operi iſti immortuum eſſe; nec plura ſcripſiſſe, quàm hodie habemus. Quam ſententiam etiam refellit Anonymus ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. CXXVIII an. III, ubi ait: Ἀρχὴ a τοῦ πρώτου Ῥωμαίων, καὶ Καρχηδονίων πολέμου. ἐνταῦθα τὴν τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀρχαιολογικῶν πραγματείαν κατέστροφε Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασσεύς. Euſebius in IV Præparationis Euangelicæ, cap. XVI, quo περὶ τῆς παλαιᾶς ἀνθρωποθυσίας b tractat, vocat Διονύσιον τὸν Ἁλικαρνασσέα, ἄνδρα τῆς Ῥωμαϊκῆς ἱστορίας ἀκριβῆ τὴν γραφὴν ἅπασαν ἐκθέμενον. *Dionyſium Halicarnaſſenſem, virum, qui accuratè hiſtoriam Romanam perſcripſit univerſam.* Et ſanè Dionyſio huic laudem eam tribuit Scaliger in Animadverſionibus Euſebianis, quòd curatiùs eo tempora nemo obſervârit. Hac quoque parte Livio præfertur, quòd & plura, & accuratiùs, multa tradat, quæ ad Romanas antiquitates pertinent. Quâ de re H. Stephanum vide operæ primæ in Dionyſ. capite X. Stylus quoque, ut Photius loquitur, eſt καινοπρεπὴς c: atque, ut idem ait, τὸ κομψὸν τοῦ λόγου, τῇ τε κατὰ μέρος ἀφηγήσει, καὶ τῇ παρεκβάσει κεκραμένον, τὴν ἐπὶ τὸ τραχύτερον ῥέπουσαν θεραπεύει συνήθειαν. *orationis elegantia, quæ rerum particularium narratione, & digreßione, temperatur, dictionem, quæ in aſperitatem abiiſſet, lenit.* Horum XX librorum σύνοψιν ſcripſit ipſe auctor; ut Photius dicit: addit autem, in eâ ſolùm neceſſaria expoſuiſſe, eóque utilem magis fuiſſe operam, quàm ſuavem. Nec bonus tantùm hiſtoricus fuit, ſed etiam Rhetor, ac Criticus nobilis: quod oſtendunt Rhetorica, ac Critica ejus opuſcula, quæ ſuperſunt: præter quæ alia ejus generis elaborâſſe, cognoſcimus inde, quòd in iſtis multa è ſuis huius argumenti citet, quæ hodie non habemus.

Proximus Dionyſio huic fuit alter Dionyſius, itidem hiſtoricus; ſed natione Pergamenus, cognomento Atticus, diſcipulus Apollodori Pergameni, rhetoris ejus, qui Auguſto Cæſari familiaris adeò fuit, & à quo condita eſt ſecta Apollodorea, quæ Theodoreæ opponitur. Auctor Strabo lib. XIII: ubi & Dionyſius iſte vocatur σοφιστὴς d ἱκανὸς, συγγραφεὺς, καὶ λογογράφος. Meminit hujus Dionyſij etiam Suidas: quem ſaltem auctorem potiùs laudare debuit Geſnerus in bibliotheca ſua, quàm Æneam Sylvium.

Ad hæc etiam tempora referri debet Dionyſius ille, cujus περιήγησις hodieque exſtat: quod opus ἱστορικὸν καλοῦσιν οἱ παλαιοὶ e: ut ait Euſtathius f ſcholiaſtes. Idem vixiſſe ait οὐκ ἐπὶ τῶν ὑπάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἀνάκτων g, atque hoc ipſum de ſe ſcribere dicit. Signat verò locum iſtum:

a *Initiũ belli inter Romanos & Carthaginenſes. Hic antiquitatum Romanarũ opus finit Dionyſius Halicarn.*

b *De antiqua cõſuetudine immolandi homines.*

c *Gratam ac decorã habens novitatẽ.*

d *Sophiſta bonus, & hiſtoricus, & orationũ ſcriptor.*

e *Hiſtoricum veteres vocant.*

f *In præfat.*

g *Non ſub conſulibus, ſed ſub imperatoribus.*

Ἐκ a Διὸς Αὐσονιῆες ἀεὶ μέγα κοιρανέοντες.

Et imprimis verſus iſtos:

Ῥώμην b τιμήεσσαν, ἐμῶν μέγαν οἶκον ἀνάκτων,
Μητέρα πασάων πολίων, ἀφνειὸν ἔδεθλον.

Vbi Euſtathius monet, cùm Dionyſius dicit ἐμῶν ἀνάκτων c, ſatis oſtendere, non ſub conſulibus ſe iſta ſcribere, ſed ſub imperatoribus. Quod verum eſt. Sed, quo ſub imperatore, minùs liquet. Antoninorum temporibus vixiſſe, cenſet Barthius Adverſ. Lib. LVIII. cap. V. Atque eos per ἄνακτας intelligendos putat. Severi temporibus claruiſſe dicit Salmaſius in Solinum d. Imò & Scaliger Euſebianis Animadverſionibus ad annum MMCCXV: ubi per ſuos ἄνακτας intelligere ait Severum cum filiis Getâ, & Caracallâ: quos ipſos per triplicem imperij virtutē ſignat Tertullianus *. Sed ſi, quia ἄνακτας dicit, plures deſignantur; quid prohibet, ut Divos fratres, M. Aurelium & L. Verum, intelligamus? At multo antè vixiſſe putat Euſtathius, nempe ſub Nerone; imò Auguſto, juxta quoſdam: cujus etiam mentionem eidem facere videtur, cùm, poſtquam de Parthorum ferociâ dixiſſet, addit,

Αὐσονίου e βασιλῆος ὑπεπτήξυσιν ἀκωκήν.

Sanè conſules nunquam ἄνακτας f vocâſſet. Quod verò Parthos, Auſonij domini haſtâ coactos, ferociam ait depoſuiſſe, id optimè convenire Auguſto, oſtendunt iſta verba Tranquilli g: *Parthi quoque & Armeniam vindicanti facilè ceſſerunt: & ſigna militaria, quæ M. Craſſo, & M. Antonio, ademerant, repoſcenti reddiderunt; obſidéſque inſuper obtulerunt: denique, pluribus quondam de regno concertantibus, nonniſi ab ipſo electum comprobaverunt.* Quod ſiquis, quia Euſtathius dubitare videtur, num ſub Nerone, an ſub Auguſto vixerit, eò & ipſe ambigat, ſub utro floruerit: at omnem ſcrupulum tollit, illis temporibus proximus, Plinius ſecundus. Ex quo etiam patriam diſcimus fuiſſe Alexandriam, non illam Ægypti, aut Syriæ; ſed oppidum Suſianæ ad ſinum Arabicum, inter Tigrim, & Eulæum fluvium; quod, ut ſæpe nomen mutarit, idem Plinius refert. Adſcribam ea ſolùm verba, quibus ſub Auguſto claruiſſe, atque Alexandriæ Suſianæ natum eſſe, cognoſcimus. Locus eſt lib. VI Nat. Hiſt. cap. XXVII: ubi cùm de eo Suſianæ oppido egiſſet, ſubjungit iſta: *Hoc in loco genitum eſſe Dionyſium, terrarum orbis recentiſſimum auctorem, conſtat; quem ad commentanda omnia in Orientem præmiſit Divus Auguſtus, ituro in Armeniam, ad Parthicas, Arabicaſque res, majore filio.* Quare omnino inanis eſt, conjectura Suidæ, cùm Dionyſium, ſi vulgata lectio vera eſt, Byzantium

a *E Iove Auſonij ſemper ſtrenuè dominantes.*
b *Romam glorioſã, meorum magnam domum dominorum, Matrem urbium, opulentam ſedem.*
c *Regum ſive imperatorũ meorum.*
d *Pag. 628.*
* *Lib. de Pallio cap. 3.*
e *Auſonij imperatoris mã ſuefecit cuſpis.*
f *Reges ſeu imperatores.*
g *In Auguſto cap. 21.*

zantium fuiſſe arbitratur, propter ea, quæ de fluvio Rheba canit. Sunt verò hæc:

Ἄγχι δὲ Βιθυνοὶ λιπαρὴν χθόνα ναιετάουσι,
Ῥήβας ἔνθ' ἐρατεινὸν ἐπιπροΐησι ῥέεθρον,
Ῥήβας, ὃς Πόντοιο παρὰ στομάτεσσιν ὁδεύει,
Ῥήβας, οὗ κάλλιστον ἐπὶ χθονὶ σύρεται ὕδωρ.

Quæ ſic vertit vetus interpres, Rufus Avienus:

----- Propter Bithynia glebam
Exerit. hic latè Rhebas extenditur amnis,
Rhebas cyanei qui disjicit æquora ponti,
Rhebas argento ſimilem qui porrigit undam.

Nimirum putavit Suidas, niſi Rhebas patrium ſolum interluiſſet, nunquam illuſtri adeò elogio fuiſſe dignaturum. Nondum diſputo, quàm validum hoc ſit argumentum. Illud ſolùm dico, & Dionyſij, & interpretis verba, ſatis oſtendere, Rhebam eſſe Bithyniæ flumen. Atque idem liquet ex ſcholiaſte Euſtathio: imò ex Plinio etiam lib. VI Nat. Hiſt. cap. I. Ῥηβαῖον vocat Apollonius in II Ἀργοναυτ. Hodie verò à Græcis *Ribas* nominatur: ut cognoſcimus ex doctiſſimo P. Gillio *a*; qui loca hæc ipſe luſtravit. Sed ſi Rhebas Bithyniæ eſt fluvius, ut iſta oſtendunt; quomodo Suidas ex eo, quòd Dionyſius tantopere laudet Rhebam, colligit, eum fuiſſe Byzantinum? Sic enim ſcribit: Ὑπολαμβάνω *b*, ὅτι Διονύσιος ὁ περιηγητὴς Βυζάντιος ἦν, διὰ τὸν ποταμὸν Ῥήβαν. Equidem, quod ſentio, dicam. Puto, Suidæ locum corruptum eſſe, proque Βυζάντιος legendum eſſe Βιθυνός. Hæc omnino, judicio meo, vera lectio eſt. Nec propterea perſuadere mihi poſſum, Bithynum fuiſſe. Nihil enim argumento illo infirmius. Nam potuit egregiam adeò ejus fluminis laudem dare auribus Bithynorum, quòd aliquamdiu jucundè apud eos vixiſſet, aut aliâ de cauſſâ. Vtut eſt, Plinij verbis omnis de patria ſcrupulus tollitur. Nam quin idem ſit Dionyſius, de quo Plinius loquitur, & iſte, quem habemus, dubitari non poteſt propter ea, quæ in laudem Auguſti dicit; ut vidimus. Euſtathius tamen hoc, quod de patria Dionyſij dicebamus, ignoràſſe videtur. Nam nullam Alexandriæ mentionem facit, dicere contentus *c*, eſſe genere Afrum. Quod falſum eſſe contenderem, niſi ſemper ſcriptores ἐναντιοφανεῖς *d* conciliare mallem, modò id fieri poſſit. Fortaſſe autem Dionyſius oriundus quidem ex Africa fuit: ſed ortus erat in Suſiana.

Porrò ex Euſtathio diſcimus, alia etiam huic Dionyſio tribui ſolere;

a *Lib. 3. de Boſphoro Thracio cap. 1.*

b *Exiſtimo, Dionyſium, qui orbē deſcripſit, Byzantinum fuiſſe, propter fluvium Rhebam.*

c *In prologo comment.*

d *Qui inter ſe pugnare videntur.*

lere; ut λιθιακὰ a, ὀρνιθιακὰ b, καὶ Βασσαρικά c. Ac idem λιθιακὰ quidem Dionyſij hujus eſſe agnoſcit, propter ſimilem ſtylum: Ὀρνιθιακὰ verò à doctioribus tribui dicit Dionyſio Philadelphenſi, qui διὰ τὴν d λέξεως ἀκυρολογίαν Διάκενος vocabatur. Βασσαρικὰ autem, quia ſtylum habeant incultum, eò indigna eſſe viſa ait, quæ Dionyſij huius crederentur: ſed potiùs adſcribenda eſſe Dionyſio Samio. Βασσαρικῶν Dionyſij meminit etiam Stephanus in Ethnicis aliquoties. Βασσαρικὰ autem eadem eſſe, ac Διονυσιακὰ, etiam Suidas auctor eſt in Σωτήριχος; quem ejuſdem tituli, atque argumenti, opus condidiſſe ſub Diocletiano, auctor eſt ibidem. Appellatio eſt ex eo, quia βασσάραι, αἱ βάκχαι. Cæterùm præter hunc Dionyſium περιηγητὴν, quem habemus, fuère etiam alij ejus nominis, qui ſimiliter περιηγήσεις ſcripſerint. Vnus Mileſius fuit; qui Herodoto ipſo antiquior eſt. De hoc diximus cap. II libri præcedentis. Alter, utrùm Samius, an Rhodius fuerit, non ſatis conſtat. Rhodium vocat Tertullianus libro de Anima cap. XLVI. At Samium diſertim appellat Euſtathius; ut paullò antè vidimus. Credo, cùm in Samo eſſet natus, nihilominus Rhodius dicebatur, quia Rhodi habitaret, atque ibi ſacerdos eſſet Solis; qui Rhodi imprimis colebatur, eò quòd in inſula hac nunquam ita nubilum ſit cælum, quin luce ſolis perfundatur; ut Solinus dicit cap. XXVII. De hoc Dionyſio ita Suidas: *Dionyſius, Muſonij filius, Rhodius; aut Samius hiſtoricus · fuit autem etiam ſacerdos templi Solis, quod ibidem erat. Scripſit locorum hiſtorias libris ſex, orbis deſcriptionem, (οἰκουμένης περιήγησιν) hiſtoricæ inſtitutionis (ἱστορίας παιδευτικῆς) libros decem.* Ex hoc Dionyſio cenſeo eſſe verſus iſtos, quos Io. Tzetzes Chil. XII Hiſtor. CCCCL in Dionyſij περιηγήσει legi ſcribit:

Τῆς γάρ τοι φιλότητος Ἀμαζονίδων ἐγένοντο,
Τὴν ποτε δὴ μίχθησαν ἐπ' ἀνδράσι Σαυρομάτῃσι.

Nam in ea quidem Dionyſij περιηγήσει, quam habemus, verſus hos nullus invenio: ſed iſtos,

—— Ἐκ γὰρ ἐκείνης
Ἰφθίμης φιλότητος Ἀμαζονίδων ἐγένοντο
Τὴν ποτε Σαυρομάτῃσιν ἐπ' ἀνθρώποισι μίγησαν.

Quemadmodum verò præter Dionyſium Alexandrinum duo fuiſſe Dionyſij exiſtimantur, quorum uterque περιήγησιν ſcripſerat: ita præter Dionyſium iſtum περιηγητὴν fuere duo Dionyſij, qui Alexandrini non minùs vocarentur, ſed περιήγησιν ſcripſiſſe nuſquam, quod ſcio, dicantur. Eorum unus eſt Dionyſius, cognomento Thrax,

a De lapidibus.
b De avibus.
c Dionyſiaca, ſive de rebus à Baccho geſtis.
d Ob dictionem impropriam Diacenus.
e Illi enim ex amore Amazonidum fuerunt geniti, Quo olim ſanè commixtæ ſunt cum viris Sauromatis.
f Ex illo enim valenti concubitu Amazonidum geniti ſunt, Quo ſe cum Sauromatis viris miſcuerunt.

Thrax, qui ſub Pompeio Magno docuit; ut ſuperiùs oſtendebamus. Alter fuit Dionyſius, Glauci filius, diſcipulus Chæremonis philoſophi, cui etiam Alexandriæ ſucceſſit, præceptor verò Parthenij Grammatici. Vixit is à Neronis temporibus uſque ad Trajanum; præfuit bibliothecis; fuit ab epiſtolis, & à reſponſis; & legationes varias obiit. Auctor Suidas.

CAP. IV.

Jubæ hiſtorici genus, captivitas, inſtitutio, regia dignitas, conjugium, libri. Neſtoris Tarſenſis ætas, fortuna, ſcripta. Cujuſmodi fuerit, tum Neſtoris Larandenſis Ilias, tum Triphyodori Odyſſea. Alia, quæ idem Neſtor conſignavit. Nicolaus Damaſcenus quantis viris acceptus fuerit. Quid per Nicolaos *intelligant antiqui. Nicolai hiſtoria* καθολική. *Dalecampius notatus.* Καλὴ Ἀκτὴ, *ſeu* Καλάκτη. *Alios eſſe* Calatinos, *alios* Calactinos. *De ætate Cæcilij diſſeritur. An religione fuerit Judæus. Ariſto, atque Eudorus, alter alterum furti alligant. Malè confundi Ariſtonem Ceum, Peripateticum, & Ariſtonem Chium, Stoicum. Ariſto Pellæus.*

AB Dionyſiis ad alios venio, qui Auguſtæo ævo floruerint. Eos inter, ob regium genus, agmen ducat Juba ſecundus, filius Jubæ primi, ejus qui Numidiæ, & partis Mauritaniæ, rex fuit, bellóque civili partes Pompeij eſt ſecutus; à Cæſare autem victus, cum M. Petreio ſingulari certamine concurrens, vitâ functus eſt. Vide Dionem lib. XLIII. Cùm patrem non poſſet, filium ejus Jubam, admodum puerum, in triumphum Julius Cæſar duxit; teſte Plutarcho in C. Cæſare. Qui & addit, hanc Jubæ fortunatam fuiſſe captivitatem; quia occaſione eâ factum fuit, ut in Italia optimis literis excoleretur, atque ex barbaro Numida hiſtoricus fieret eruditiſſimus. Sanè Athenæus quoque lib. III ἄνδρα πολυμαθέστατον a appellat. Nec paternæ dignitatis planè exſors permanſit. Nam Auguſtus eum ſtudiis jam egregiè excultum, ſuáſque ſecutum partes adverſus Antonium, pro paterno regno quibuſdam Gætuliæ partibus, & Bocchi ac Bogudis ditionibus donavit: præterea uxorem ei dedit Cleopatram Σελήνην juniorem, Antonij triumviri ex Cleopa-

a *Virum multijuga eruditionis.*

Cleopatra filiam. Auctor Dio lib. LI, & LIII. Multa ſcripſit, quæ à plurimis veterum citantur: imprimis Plinio in Hiſtoria Naturali; ut lib. VI, cap. XXVII, XXIX, XXXI, XXXII; lib. X. cap. XLIV, & alibi. Laudat & Plutarchus in Romulo, Numa, Sylla, in Quæſtionibus verò Romanis ſæpius; Etymologicum Magnum in Βλῆτυες, & Διόνυσος: ex Eccleſiæ ſcriptoribus Tertullianus in Apologetico cap. XXIX; & alii. Edidit inter alia opus de expeditione Arabica, Plinio memorante lib. VI. cap. XXVII. Item συγγράμματα a περὶ Λιβύης. quæ citat Athenæus lib. III; & Plutarchus Parallelorum minorum cap. XXIII; ubi è tertio ejus operis quiddam narrat. Idem lib. IV advocat πέμπτῳ b θεατρικῆς ἱστορίας. Eâ egerat de fabulis, & hiſtoriis, quæ tragœdiis argumentum præbere ſolent. Scripſit quoque duos de Aſſyriis libros, quos ex Beroſo excerpſerat; teſte Tatiano orat. ad gentes. Epigramma ejus in Leontem Argivum, tragicum, refert Athenæus lib. VIII. Sed imprimis laudari meretur Ῥωμαϊκὴ ἱστορία c; cujus librum primum celebrat Stephanus in Ἀβοριγῖνες, & Ὠστία. Alius eſt Juba, ex quo Priſcianus, initio libri de verſibus Comicis, aliqua refert de jambicis cacometris. Grammaticus is fuit, & Latinè ſcripſit.

Nec magis obſcura poteſt eſſe ætas Neſtoris Tarſenſis. Siquidem præceptor fuit Marcelli ejus, qui à Virgilio celebratur, & C. Marcelli ex Octavia, Auguſti ſorore, filius erat. Docet hoc nos Strabo lib. XIV; ubi, de egregiis Tarſenſibus agens, inter cætera inquit, Οὗτοι δ' μὲν Στωικοὶ ἄνδρες. Ἀκαδημικὸς δὲ Νέστωρ ὁ καθ' ἡμᾶς, ὁ Μαρκέλλου καθηγησάμενος τοῦ Ὀκταουΐας παιδὸς, τῆς Καίσαρος ἀδελφῆς. Scripſit Θεατρικὰ ὑπομνήματα e. Hæc hiſtoria eorum erat, quibus perſonant theatra. Meminit Athenæus lib. X. At multò junior hoc Neſtore fuit alter ejus nominis, poëta epicus, qui ſub Severo imperatore vixit, & patriâ fuit Larandenſis, ex Lycia, ſive Lycaonia. Hic, Suida teſte, fecit Ἰλιάδα λειπογράμματον f; cujus liber primus nullum A habebat, liber II nullum B, lib. III nullum Γ, & ita deinceps. Quomodo & Triphyodorus Ægyptius, is cujus hodieque Ἰλίου ἅλωσις g exſtat, ſcripſit Ὀδυσσείαν λειπογράμματον h. Auctores de utroque Heſychius Mileſius, & Suidas. Etiam Ἀλεξανδριάδα ejus nominat Stephanus in Τύανα. Μεταμόρφωσιν citat Menander rhetor cap. περὶ λαλιᾶς, & Suidas in Νέστωρ: ac duo epigrammata ejus exſtant lib. I Ἀνθολογίας.

Nicolai Damaſceni ætas nulli ignota eſſe poteſt, qui ſciat, familia-

a Commentarios de Libya.
b Lib. 4. theatricæ hiſtoricæ.
c Hiſtoria Romana.
d Atque hi quidē fuere Stoici. Academicus autem noſtrâ ætate Neſtor; qui docuit Marcellum, filiū Octaviæ, Auguſti ſororis. Doctiſſimus Xylander extremis verbis pro ſororis vertit filiæ. Nempe aliud agebat vir Græcè ſcientiſſimus.
e Commentarios theatrales.
f Iliada literarum aliquâ carentem.
g Ilij excidium.
h Odyſſeam quapiam literâ defectam.

miliarem fuiſſe Herodi regi: amiciſſimum item Auguſto Cæſari, uſque adeò ut *Nicolaorum* nomen ab hoc imponeret, ſive dactylis, quod eſt apud Athenæum *a*, Plutarchum *b*, Iſidorum *c*, & Adhelmum *d*: ſive placentæ generi, juxta Serenum Samonicum, Heſychium Mileſium, Photium, & Suidam: quomodo & Palladius uſurpat lib. de monachis Ægyptiis hiſtor. VIII. Meminit Nicolai Damaſceni quoque Euſebius lib. IX. Præparat. Euang. Fuit Philoſophus Peripateticus, vir planè ſummus, & undecunque doctiſſimus. Scripſit de vita propria, teſte Suida: qui & alia multa nominat, quæ apud eum legi malo. Ipſe ea ſolùm adferam, quæ hiſtorica ſunt. Qualis eſt hiſtoria Aſſyria, quam ab eo ſcriptam fuiſſe, auctor eſt Photius. Qui etiam putat, fuiſſe ejus Collectanea morum incredibilium. Planè autem cenſeo, hiſtoriam Aſſyriam fuiſſe partem univerſalis hiſtoriæ. Ea librorum erat LXXX, juxta Suidam; CXXIV, ſecundùm Ioſephum: ſed fuiſſe librorum centum & quadraginta, indicat Athenæus lib. VI: Νικόλαος ὁ Δαμασκηνός, εἷς δ' ἦν τῶν ἐκ τοῦ περιπάτου, ἐν τῷ πολυβίβλῳ ἱστορίᾳ (ἑκατὸν γὰρ καὶ τεσσαράκοντά εἰσι πρὸς ταῖς τέσσαρσι) τῇ ἑκκαιδεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ φησιν &c. *Nicolaus Damaſcenus, unus ex Peripateticis, in hiſtoria ſua multis conſtante libris, nimirum centum, & quadraginta quatuor, libro centeſimo decimoſexto ait.* Ex libro XCVI locum quendam de diluvio, & arcâ, citat Flavius Ioſephus lib. I. Antiq. Iud. cap. V. Item alium de patriarcha Abrahamo, & illius habitatione apud Damaſcenos, cap. VII ejuſce libri. Operæ etiam fuerit adire librum XVI hujuſce operis cap. XI; ubi oſtendit, quantopere ejus fides fuerit ſuſpecta in rebus Herodis M. quo vivo ſcribebat. Meminit quoque Freculphus Lexovienſis Chron. Tom. I. cap. XXV. Vbi vulgò legitur: *Sed Manaſeas Damaſcenus in nonageſimo ſexto Hiſtor.* Legendum autem; *Sed & Mnaſeas, & alij complures. Damaſcenus in nonageſimo ſexto Hiſtor. ita de hoc diluvio dicit.* Nempe Freculphus Rufinum exſcripſit, more ſuo; apud quem eadem legas in Ioſephi tralatione *. Sed in MSO noſtro eſt, *Mnaſſea*. Apud Ioſephum, quod omnem ſcrupulum tollit, legitur: Καὶ Μνασέας ἢ καὶ ἄλλοι πλείους. καὶ Νικόλαος ἢ ὁ Δαμασκηνός, ἐν τῇ ἐνενηκοστῇ, καὶ ἕκτῃ βίβλῳ, ἱστορεῖ περὶ αὐτῶν &c. Quædam, quæ ad Indiam pertineant, refert ex eo Strabo lib. XV. Etiam geminum ejus fragmentum eruditis notis illuſtrat Joſ. Scaliger append. operis de Emend. Temporis. Ab aliis excerpta tantùm, aliis verò integra Venetiis hiſtoria exſtare dicitur; ut ait Geſnerus Tom. I biblioth. Sed metuo multùm, ne fucum aliquis fecerit

a *Lib.* 14.
b Συμπ. *lib.* 8. *cap.* 4.
c *In Gloſſis.*
d *Lib. de virginitate.*
* *Lib.* 1. *Ant. cap.* 5.

Z Geſnero.

a *Collectanea.*

b *Fingens ſe oraculo juberi in Sicilia condere Calen Acten.*

c *In Athen. Animadv. lib. 6. cap. 21.*

d *Lib. 12.*

e *Quo pacto Iudæus diſciplinas Græcanicas norat?*

Geſnero. Συναγωγὴν *a* Nicolai Damaſceni citat Abba Maximus, Eclog. cap. IV: indéque aliqua adducit.

Auguſtæo quoque ævo vixit Cæcilius Siculus, rhetor nobilis, ſed ſervili genere prognatus. Verùm, quòd tum vixiſſe dicebamus, & quòd Siculum fecimus, utrumque id non videtur controverſiâ carere. Nam in Atticâ natus fuit, ſi credimus Dalecampio; qui lib. VI, & XI Athenæi, ubi Græcè eſt, Καικίλιος ὁ ῥήτωρ, ὁ ἀπὸ καλῆς ἀκτῆς, vertit, *Cecilius rhetor in pulcra Attica genitus.* Sed non venit ei in mentem, καλὴν ἀκτὴν notare *Siculum litus*, inque eo civitatem Siciliæ. Ejus mentio eſt apud Diodorum Siculum lib. XII: ubi de Ducetio ſic ſcribit: Προσποιησάμενος *b* χρησμὸν αὐτῷ δεδόσθαι, κτίσαι τὴν Καλὴν ἀκτὴν ἐν Σικελίᾳ. Etiam Herodotus ita vocat lib. VI. Sed ex Καλὴ Ἀκτὴ poſtea factum Καλάκτα: quomodo vocatur apud Ptolomæum, ac Priſcianum quoque extremo lib. II; ubi & Mssi mei, & antiquiſſimæ etiam editt. conſtanter habent, *Præneſte Prænestinus, Calate Calatinus, Calacte Calactinus.* Quare planè aſſentio doctiſſimo Caſaubono *c*; qui apud Diodorum Siculum *d* ſcribendum ſuſpicabatur, τὴν τῶν Καλακτίνων πατρίδα, ubi vulgò eſt Καλλακτίνων. Ac monuit ſummus vir, Philippus Cluverius, ſimiliter apud Ciceronem actione III in Verrem legi debere, *Calactinis quamobrem imperaſti anno tertio, ut decimas agri ſui, quas Calactæ dare conſueverant, Amestrati M. Ceſio decumano darent.* Vbi vulgò eſt *Calatæ*, & *Calatinis*: cùm Calate, ſive Γαλατὴ ſit in mediterraneis Siciliæ, unde Plinio *Galatini*. Alibi quoque in hoc nomine peccatum eſſe, pluribus idem oſtendit in ſua Sicilia antiqua lib. II. cap. IV. Nec de patria ſolùm, ſed de ætate etiam, dubitatio eſt. Nam Suidas agnoſcit quidem, docuiſſe Romæ ſub Auguſto Cæſare: ſed addit, inde uſq; ad Hadriani tẽpora docuiſſe. Atqui ab exceſſu Auguſti, uſque ad principatum Hadriani, ſunt anni CII. Nunc adde annos, quibus ſcholam habuit ſub Auguſto. An dicemus, non debere intelligi principatũ Hadriani, ſed pueritię; quia fortaſſe Hadrianus eum audierit Romæ? At à morte Auguſti, uſque ad XV Hadriani annum, ſunt anni LXXVI. Hoc quoque ſpatium, vel ſine annis Auguſti, nimium videtur. Quare, quod ad Hadrianum uſque vixiſſe Cæcilium ait, non magis fidem meretur, quàm quod alij dixere, fuiſſe religione Judæum. Nam, ut bene inquit Suidas, Πῶς ε Ἰουδαῖος σοφὸς τὰ Ἑλληνικά; *e* Præſertim qui non in Judæâ, aut Ægypto, vixiſſet; ſed in Sicilia, & Romæ? Fortaſſe duo fuere Cæcilij Rhetores Calactini; aut unus Calactinus, alter Calatinus: indéque error obortus, tum de religione, tum de ætate,

ætate. Sanè fuiſſe Cæcilium Rhetorem Ciceronis ætate, ſi non Judæum, at ſaltem judaizantem, oſtendit dictum illud Tullii de eo, cùm Verrem accuſare vellet: *Quid Iudæo cum Verre?* Qui autem Ciceronis temporibus cauſſas agebat, potuit & ulteriùs vitam produxiſſe. Vel fortaſſe ille, qui ſub Auguſto claruit, filius ejus erat, quem Cicero dicto illo notârat. Vtcunque hoc eſt, Cæcilius ille Calactinus Auguſti ætate vixit. Siquidem amiciſſimum ſibi eſſe, dicit Dionyſius Halicarn. epiſt. ad Cn. Pompeium. Nobilis planè rhetor fuit, etiam Fabio ſæpe laudatus: ut nihil de iis dicam, qui poſt Hadrianum vixerunt: ut ſunt Athenæus lib. VI, ac Dionyſius Longinus initio libelli περὶ ὕψους [a]; ubi de eodem argumento Cæcilium egiſſe dicit. Alia quoque ejus commemorat Suidas: quæ apud eum legi poſſunt. Nos contenti erimus adferre, quæ ad noſtrum magis inſtitutum faciunt. Vt quòd hiſtoriam condidit bellorum ſervilium. Athenæus lib. VI: Σύγγραμμά [b] τι ἐκδέδωκε περὶ τῶν δουλικῶν πολέμων Καικίλιος ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ Καλῆς Ἀκτῆς. Nec hiſtoriam modò, ſed etiam de hiſtoria ſcripſit. Vnde idem Athenæus lib. XI: Καικίλιος [c] ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ Καλῆς Ἀκτῆς ἐν τῷ περὶ ἱστορίας. Cujus operis etiam meminit Suidas; qui ejus argumentum fuiſſe docet περὶ [d] τῶν κατὰ ἱστορίαν, ἢ παρ' ἱστορίαν, εἰρημένων τοῖς ῥήτορσι.

Nec dubium, quin Cæcilij Rhetoris ſit liber de Antiphonte Rhetore, quem à Cæcilio editum fuiſſe, auctor eſt Plutarchus initio libri de x Rhetoribus.

Felici ævo Auguſti, quo tot ingenia eluxerunt, etiam vixit Ariſto Alexandrinus, philoſophus Peripateticus, qui de Nilo ſcripſit. Meminit Strabo lib. XVII his verbis: Ἀρκέσει [e] δὲ δύο μηνῦσαι τοὺς ποιήσαντας καθ' ἡμᾶς τὸ περὶ τοῦ Νείλου βιβλίον, Εὔδωρόν τε, καὶ Ἀρίστωνα, τὸν ἐκ τῶν Περιπάτων. Addit deinde, iiſdem prope verbis utriuſque librum eſſe perſcriptum; ut alter neceſſariò ſit plagiarius: ſed uter ab altero ſit ſuffuratus, id eſſe dictu difficile: ab Eudoro quidem accuſari hoc nomine Ariſtonem; ſed dicendi genus magis eſſe Ariſtoneum. Eſt verò Ariſto hic ſextus ordine ex iis, quos hujus nominis Laertius recenſet lib. VII [f]. Vbi alterũ etiam nominat Ariſtonem Peripateticum, ſed Ceum; quippe Julietem. Eſt autem Julis, civitas in inſula Ceo, patria nõ hujus modò Ariſtonis, qui Bionis Boryſthenitæ imitator fuit, ut Strabo ait lib. X: ſed etiam Simonidis, poëtæ Lyrici, & Bacchylidis, qui Simonidis conſobrinus erat, & Eraſiſtrati medici: ut ibidem dicitur à Strabone, atque ex eo à Stephano, in Ἰουλίς. Porrò ſimilitudo nominis inter Ariſtonem Ceum, & Ariſtonẽ Chium, qui

a *De ſublimi charactere.*
b *Commentariũ de bellis ſervilibus edidit Cæcilius Rhetor Calactinus.*
c *Cæcilius Calactin' libro de hiſtoria.*
d *De iis, quæ ab oratoribus ſecundũm hiſtoriam, vel præter hiſtoriam veritatem, dicta ſunt.*
e *Satis ſit duos afferre, qui ætate* NOSTRA *de Nilo ſcripſerunt, Eudorum, & Ariſtonẽ Peripateticum.*
f *In Zenone.*

qui Zenonis Cittiei auditor fuit, fecit, ut multa Ariſtonis Cei, Peripatetici, tribuerentur Ariſtoni Stoico. Nam ex tam multis, quæ Laertius commemorat, ſolæ epiſtolæ verè erant Ariſtonis Chij: cætera fuere Ariſtonis Cei, Peripatetici: ut Laertius tradidit ex Panætio, & Socrate. Sed ſi non aliud dicit Strabo, quàm Peripateticum Ariſtonem eſſe auctorem libri de Nilo: Laertius autem docet, duos fuiſſe Ariſtones Peripateticos, Alexandrinum unum, alterum Ceum: unde conſtat Alexandrinum potiùs ejus operis eſſe patrem, quàm Ceum? Nempe, ita ut ſentirem, impulit, quòd veriſimile videretur de fluvio Ægyptio egiſſe potiùs hominem Ægyptium, quàm de Ægei maris inſula. Sed ſcrupulum injicit ſcholiaſtes Apollonij in IV Argonaut. ubi Ariſtonis Chij de Nili origine ſententiam inter alia adfert. Nempe vulgarem quidem ſecutus ſententiam, *Chium*, & *Ceum*, confudit: at interim veriſimile ſatis eſt, eum de Nilo opus vulgâſſe, cujus de Nilo ſententia memoratur. Fortaſſe autem ex hoc de Nilo opere etiam ſunt, quæ miranda de aliis aquis prodidiſſe dicitur. Verba ſunt Sotionis, cujus excerpta in Sylburgiana Ariſtotelis editione leguntur: Ἀρίστων ὁ περιπατητικὸς φιλόσοφος ἐν τῇ Κίῳ πηγήν φησιν ὕδατος εἶναι, ἀφ' οὗ πίνοντας ἀναισθήτους γίνεσθαι ταῖς ψυχαῖς. Qua de re, præterito, unde hauſiſſet, nomine, ita Vitruvius ſcribit lib. VIII. cap. III. *Eſt*, inquit, *in inſulâ Chio fons, è quo, qui imprudenter biberint, fiunt inſipientes.* Prout etiam legitur in utraque veteri Florentina *b*. Vt non ſatis liqueat, utrùm ſignetur Χῖος inſula, an Κέως, quæ Κία Ptolomæo. Sed ad Ariſtones redeamus. Ariſtoni Chio tribui ſolet liber ἐρωτικῶν διατριβῶν *c*; quem Ariſtoni Ceo Peripatetico aſſignat Athæneus lib. X, & XIII; ubi vocatur ἐρωτικὰ ὅμοια *d*; ſecundúſque ejus operis adducitur. Chij Ariſtonis meminit & Plutarchus in Ariſtide, & Demoſthene. Sed crebrò imprimis mentio ejus fit ἁπλῶς, patriæ nomine non expreſſo, vel cum ſola philoſophi appellatione: ut apud Strabonem in primo, ubi Eratoſthenes Ariſtoni, & Arceſilao, æqualis fuiſſe dicitur. Item Plutarchum in Themiſtocle, & Cicerone: etiam de Iſide, & Oſiride, ubi laudatur Ἀρίστων ὁ γεγραφὼς Ἀθηναίων ἀποικίαν *e*: item Laërtium in Heraclito, ubi citat Ἀρίστωνα *f* ἐν τῷ περὶ Ἡρακλείτου: adhæc Pindari ſcholiaſtem in od. I, & III Nemeorum, & alibi ſæpe. Fuit & Ariſto Pellæus; ſed qui Hadriani demum tempore, aut pòſt, vixerit. Ex eo quædam de poſtrema Judæorum rebellione, quæ ſub Hadriano contigit, refert Euſebius hiſtoriæ Eccleſiaſticæ lib. IV cap. VI; & Nicephorus Calliſtus lib. III Hiſtor. Eccleſiaſt. ca. XXIV.

a *Ariſto philoſophus peripateticus ait fontè eſſe in Cio, unde qui bibunt animi ſenſū deperdāt.*

b *Vnâ an. 1496, alterâ 1522.*

c *Amatoriarum exercitationum.*

d *Amatoria ſimilitudines.*

e *Ariſto, qui Athenienſium coloniam ſcripſit.*

f *Ariſtonem libro de Heraclito.*

CAP.

Cap. V.

Ptolomæi Mendeſii, ſacerdotis, regum Ægyptiacorum hiſtoria. Pharao is, ſub quo Iſraelitæ ex Ægypto egreſſi, Amoſis, juxta hunc Potolomæum, fuit. Eius Ptolomæi fortaſſe erat liber de Herode. Memnonis hiſtoria de Heraclea. Socrates Rhodius. Soſtratus grammaticus. Athenodorus Tiberij, imò & Auguſti præceptor, nunc Tarſenſis, nunc Alexandrinus, vel Cananites, vocatus. Quàm præclarè de Tarſenſibus meritus ſit, & gratus horum animus. Varia eius ſcripta. Alter Athenodorus, itidem Tarſenſis. Alteruter hiſtoriam ſcripſit rerum Tarſenſium.

SVnt præterea alii, quos ætate hac vixiſſe, arbitrarium magis ſit, quàm certum. Sunt item, de quibus non ſatis liqueat, an deperditum opus propriè hiſtoricum fuerit. Tam horum, quàm illorum, aliquos adducam. Initium ſumam à Ptolomæo Mendeſio; cujus locum quendam in commentariis ſuis exſcripſit Apio Alexandrinus; ut Clemens refert libro primo Στρωματέων, & ex eo Euſebius lib. x præparat. Euang. cap. XII a. Vbi etiam dicitur, Ptolomæum hunc non regem fuiſſe, ſed ſacerdotem. Verba Clementis ſunt: Ἀπίων ὁ γραμματικὸς, ὁ Πλειστονίκης ἐπικληθεὶς, ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Αἰγυπτιακῶν ἱστοριῶν, Ἀμώσιος τοῦ Αἰγυπτίων βασιλέως μεμνημένος, καὶ τῶν κατ᾽ αὐτὸν πράξεων, μάρτυρα παρατίθεται Πτολεμαῖον τὸν Μενδήσιον· καὶ τὰ τῆς λέξεως αὐτοῦ ὧδε ἔχει· Κατέσκαψε δὲ τὴν Ἀθυρίαν b Ἄμωσις, κατὰ τὸν Ἀργεῖον γενόμενος Ἴναχον, ὡς ἐν τοῖς χρόνοις ἀνέγραψεν ὁ Μενδήσιος Πτολεμαῖος. ὁ δὲ Πτολεμαῖος οὗτος, ἱερεὺς μὲν ἦν· τὰς δὲ τῶν Αἰγυπτίων βασιλέων πράξεις ἐν τρισὶν ὅλαις ἐκθέμενος βίβλοις, κατὰ Ἄμωσίν φησιν Αἰγύπτου βασιλέα, Μωϋσέως ἡγουμένου, γεγονέναι Ἰουδαίοις τὴν ἐξ Αἰγύπτου πορείαν. *Apion Grammaticus, cognomine Pliſtonices, libro quarto hiſtoriæ Ægyptiacæ meminit Amoſis, regis Ægyptij: & eorum, quæ ejus temporibus contigere, teſtem laudat Ptolomæum Mendeſium. Ac verba quidem Apionis ſic ſonant: Evertit Athyriam c Amoſis, qui temporibus fuit Inachi Argivi: ut libro de temporibus ſcripſit Ptolomæus Mendeſius. Ptolomæus verò hic ſacerdos fuit, ac tribus libris integris comprehendit ea, quæ geſta ſunt à regibus Ægyptiis; inque iis auctor eſt, temporibus Amoſis, Ægyptij regis, duce Moſe, Iudæos exiiſſe ex Ægypto.* Meminit Ptolomæi hujus, & iſtius de Temporibus operis,

a *Pag. 292. edit. Rob. St.*

b Al. Αὔαριν.

c *Al.* Auarim.

ris, etiam Tatianus in Orat. ad Græcos: Αἰγυπτίων a δέ εἰσιν αἱ ἐπ' ἀκριβὲς χρόνων ἀναγραφαὶ, καὶ τῶν κατ' αὐτοὺς πραγμάτων ἑρμηνεύς ἐστι Πτολεμαῖος, οὐχ ὁ βασιλεὺς, ἱερεὺς δὲ Μένδησιος. Et paullò pòſt: Ὡς b ἐν χρόνοις ἀνέγραψε ὁ Μενδήσιος Πτολεμαῖος. Mentio quoque fit ejus apud præceptorem Tatiani Juſtinum in exhortatione ad Gręcos. Nam cùm dixiſſet, à gentibus quoq; referri ętatem Moſis ad Inachi, & Ogygis tempora, teſtes ejus rei laudantur Polemo, Apio Alexandrinus, & Πτολεμαῖος ὁ Μενδήσιος τὰ Αἰγυπτίων ἱστορῶν c. Meminere & Tertullianus in Apologetico cap. XIX; item Cyrillus lib. I. contra Julianum. Facilè autem aſſentio amiciſſimo, & doctiſſimo Ioanni Meurſio, qui eundem Ptolomæum intelligit in illis Ammonij verbis lib. de differ. verb. Ἰδουμαῖοι d καὶ Ἰουδαῖοι διαφέρουσιν, ὥς φησι Πτολεμαῖος ἐν πρώτῳ περὶ Ἡρώδου τοῦ βασιλέως. Quod ſi de Herode ſcripſit, Auguſto eſſe antiquior non poteſt. Nam Herodes iſte ſine dubio eſt Herodes Magnus: qui annis quatuordecim deceſſit ante obitum Auguſti. At Mendeſij Ptolomæi meminit Apion; qui ſub Tiberio jam maximi nominis erat, adeò ut ab illo *cymbalum mundi* diceretur. Quare hinc veriſimile fit, Auguſti, & fortaſſe etiam Tiberij tempore, vixiſſe. Præſertim cùm ante Apionem, nec multæ adeò lectionis Strabo, nec veterum alius, quod ſciam, meminerit hujus Ptolomæi: quod ſententiam noſtram non leviter firmat. Nam ſi Apion iſte Tiberij, & Caij, tempore vixit; ſanè Mendeſius ille nec junior eſſe Tiberio poſſit.

Sub Auguſto etiam floruiſſe Memnon videtur. Hic literis mandavit hiſtoriam de rebus Heracleæ Ponticæ; quæ libris conſtabat XVI. Eos penè univerſos in compendium redegit Photius tmem. ſive cod. CCXXIV; unde etiam diſcimus, præter ſexdecim libros iſtos elucubrâſſe octo alios; ſed quos nec Photius viderit. Ex ſexdecim verò, quos dixi, poſtremus deſinebat in morte Bithagoræ, Heraclienſium legati ad C. Julium Cæſarem, cùm ad unum illum imperium deveniſſet Romanum. Scriptor eſt prudens; charactere uſus tenui, dictione uſitatâ, & perſpicuâ: quemadmodum ibidem dicitur.

Socrates Rhodius, quantum videre poſſum, ſub eodem Auguſto vixit. Reliquit libros de bello civili: quorum tertium citat Athenæus lib. IV; atque ex eo quædam refert de convivio, quo Cleopatra amaſium ſuum Antonium excepit. Videtur & idem Socrates eſſe, quem ἐν ἕκτῳ ἐπικλήσεως e idem citat lib. III; ac cujus librum περὶ ὅρων f, καὶ πυρὸς, καὶ λίθων, idem advocat in IX.

a *Exſtant verò annales Ægyptiorũ diligenter concinnati: & rerum iis contentarũ interpres eſt Ptolomæus, nõ quidem rex, ſed Mendeſius ſacerdos.*

b *Vt libro de temporibus Ptolomæus Mendeſius ſcribit.*

c *Ptolomæus Mendeſius, rerũ Ægyptiarum ſcriptor.*

d *Idumæi, & Iudæi, differunt; ut ait Ptolomæ' in primo de rege Herode.*

e *Libro ſexto appellationum, ſeu cognominum.*

f *De finibus, igne, & lapidibus. Niſi leg.* ὀρῶν, *id eſt, montibus.*

In

In iſtis de ætate non penitus liquet. Alios eſſe dicebam, ubi non ſatis ſit apertum, ecquod inter hiſtoricos nomen mereantur. Qualis Soſtratus grammaticus: quem Auguſti ætate vixiſſe, minimè eſt dubium. Eſt enim filius Ariſtodemi illius, quem Strabo admodum adoleſcens audivit jam decrepitum: nepos verò ejus Menecratis, qui Ariſtarchi fuit diſcipulus. Auctor Strabo in XIV: ubi Soſtratum hunc commemorat inter illuſtres Niſæos. Ergo diverſus eſt ab Soſtrato illo, qui Phanagorites dicitur Stephano in Μυκάλη. Iccirco ſtatuere non poſſumus, hujus, an illius Soſtrati ſit, quoties hiſtoricũ quid, vel alterius generis, Soſtrato acceptum referunt ſcriptores. Vti ſunt libri rerum Hetruſcarum, quorum ſecundum citat Plutarchus in parallelis minoribus cap. XXVIII. Aut libri de animalibus, quos feciſſe Soſtratum ait Athenæus lib. VII; qui & aliquanto antè citârat librum ejus operis ſecundum: quarti verò meminit Apollonij ſcholiaſtes in lib. I. Aut libri fabuloſæ traditionis; quorum, poſt Plutarchum lib. de fluviis, etiam Stobæus mentionem facit, ſermone de morbis: Aut de venatione; quorum apud eundem mentio eſt in vituperatione Veneris: ſi placet emendatio Geſneri: nam in vulgatis pro *Soſtratus* eſt *Soſiſtratus*. Aut tyrannica; ex quibus aliqua eodem adducit ſermone. Aut libri rerum Thraciæ; quorum ex ſecundo quædam adfert ſerm. de Fortitudine. Aut libri de Fluminibus; qui celebrantur Plutarcho ejuſdem argumenti libello cap. de Iſmeno. Meminit hujus ſcriptoris & Ælianus lib. VI de nat. animal. cap. LI: ubi quædam de dipſade ex eo narrat. Videntur ea eſſe ex Soſtrati de animalibus libris, de quibus diximus.

Vlteriùs etiam inquirendum, num hiſtorias ſcripſerit Athenodorus. De ætate quidem nemo ambigit. Nam Auguſtus eum Tiberio præpoſuit: ut conſtat ex Suetonio. qui ex Auguſti epiſtola hæc verba adducit a: *Tiberium adoleſcentem ego verò, dum tu aberis, quotidie invitabo ad cœnam, ne ſolus cœnet cum ſuo Sulpicio, & Athenodoro.* Imò & Auguſti ipſius præceptor antè fuerat; ſi Luciano credimus: cujus verba mox adferam. De patria non convenit inter omnes. Theodorus Metochita in hiſtoriæ Romanæ compendio Alexandrinum vocat. Verba ejus in vita Auguſti ſunt: Σοφὸς b δέ τις Ἀλεξανδρεὺς, Ἀθηνόδωρος ὄνομα. Similiter Cedrenus, & Manaſſes. Sed Euſebio eſt Tarſenſis. Siquidem in Chronicis ad Olym. CXCVI annum IV appellatur *Athenodorus Tarſenſis, Stoicus philoſophus.* Et ante eum idem tradiderat Lucianus in Macrobiis. Imò ante utrumque Strabo, qui Athenodori ipſius ætate vixit, idem dixit. Ex quo etiam cognoſci-

a *Cap.* 4.

b *Sapiens quiſpiã, Alexandrinus, Athenodorus nomine.*

cognoſcimus; *Cananiten* vocatũ eſſe. Sic enim ait lib. XIV: Ἀθηνόδωρος, [a] ὁ τοῦ Σάνδωνος, ὃν καὶ Κανανίτην φασὶν ἀπὸ κώμης τινὸς, Καίσαρος καθηγήσατο, καὶ τιμῆς ἔτυχε μεγάλης. Vbi etiã refert, ut jam ſenex in melius mutârit ſtatum patriæ ſuæ, quem perverterat Boëthus, & poëta ille, & civis malus; ſed ad honores tamẽ ſummos evectus, partim ab Antonio, ob carmen ſcriptum in victoriam ad Philippos; partim ab Tarſenſibus, quibus levitas quædam innata erat. Nec eo ſolùm, ſed altero etiam nomine Athenodorus profuit Tarſenſibus ſuis. quod indicat locus iſte Luciani in Macrobiis: Ἀθηνόδωρος Σάνδωνος, Ταρσεὺς Στωϊκὸς, ὃς καὶ διδάσκαλος ἐγένετο Καίσαρος Σεβαστοῦ θεοῦ, ὑφ' οὗ ἡ Ταρσέων πόλις καὶ φόρων ἐκουφίσθη, δύο καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιοὺς ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι. καὶ τιμὰς ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτῷ κατ' ἔτος ἕκαστον ἀπονέμει, ὡς ἥρωι. *Athenodorus Sandonis, Tarſenſis Stoïcus, qui fuit Cæſaris Auguſti præceptor, cuius precibus Tarſenſium civitas vectigalibus levata eſt, duos & octoginta annos agens, mortuus eſt in patria. Huic Tarſenſis populus quotannis ſollemnes honores, ut heroi, perſolvit.* Meminit Athenodori quoq; Clemens Alexand. Προτρεπτ. Ἀθηνόδωρος [b] ὁ τοῦ Σάνδωνος, ἀρχαΐζειν βουληθεὶς, οὐκ οἶδ' ὅπως παρέπεσεν, ἐλέγξας αὐτὸν ἄγαλμα εἶναι γενητόν. Et ante eum Plutarchus in Poplicola: Τοῦτον [c] τὸν ἄνδρα Μούκιον ὁμοῦ τι πάντων, καὶ Σκαιόλαν καλούντων, Ἀθηνόδωρος ὁ Σάνδων, ἐν τῷ πρὸς Ὀκταβίαν τὴν Καίσαρος ἀδελφὴν, καὶ Ὀψίγονον ὠνομάσθαι φησίν. Præter verò librum ad Octaviam, cujus hic mentio fit, etiam librum περὶ [d] σπουδῆς, καὶ παιδιᾶς; cujus meminit Athenæus. Item περιπάτων [e] libros; ex quorum octavo Laertius refert, ut Democritus ſummam in ruſpanda natura induſtriam ſuam documentis quibuſdam Hippocrati fecerit teſtatam. Quæſtionem etiam de Oceano, & æſtu ejus, tractaſſe, ex Strabonis lib. I conſtat; ubi de hac remittit nos ad Poſidonium, atque Athenodorum; quos de iis affatim ediſſertaſſe ſcribit. Niſi hic diverſus ab illo ſit Athenodorus. Nam Strabo lib. XIV præter eum, de quo diximus, etiam alterum fuiſſe ejus nominis ait, itidem Tarſenſem, cognomento autẽ Cordylionem, qui cum M. Catone vixerit, atque apud eum obierit diem ſuum. Vtcunque hoc eſt, alteruter ſaltem de rebus Tarſenſium hiſtoricum opus reliquit. Quod oſtendit Stephanus in Ἀγχιάλη, quæ poſtea Tarſus pleriſque dicta creditur. Ἔστι [f] δὲ, inquit, Ἀγχιάλη κτίσμα Ἀγχιάλης τῆς Ἰαπετοῦ θυγατρὸς, ὡς Ἀθηνόδωρος περὶ τῆς αὐτοῦ πατρίδος γράφων.

CAP.

a *Athenodorus* Sandonis, *quem &* Cananitem *à pago quodam vocant, Cæſaris præceptor fuit, magnóſque eſt honores conſecutus.*

b *Athenodorus, filius Sandonis, cùm vellet Sarapidis oſtẽdere antiquitatẽ, neſcio quomodo eo lapſus eſt, ut eum argueret factum fuiſſe ſtatuam.*

c *Hunc virum etſi plerique omnes &* Mucium, *&* Scævolam, *nominãt; Athenodorus Sandon tamen, in libro quem ad Octaviam ſcripſit, Cæſaris ſororem, fuiſſe etiam dicit* Poſtumiam *vocatum.* d *De ſeriis, & jocis.* e *Diſſertationum.* f *Eſt verò Anchiale opus Anchiales, Iapeti filia, juxta Athenodorum, qui de patria ſua ſcripſit.*

CAP. VI.

Strabo patriâ Amaſenus. Refellitur Xylander, qui Peripateticum fuiſſe putavit; cùm Ariſtotelicos quidem audierit, ſed Stoicam ſectam ſecutus ſit. Quæ ſcripſerit præter ea, quæ exſtant. Quo anno ediderit geographica ſua. Diodorus Sardianus, Strabonis amicus, hiſtoriam reliquit.

VEnio nunc ad hiſtoricos illos, quos ultra Auguſti tempora extendiſſe vitam ſuam conſtet. Eſt inter eos Strabo, vir profectò maximus. Ad patriam quod attinet, Cnoſſo quidem, Cretæ civitate, oriundus erat; ut lib. x ipſe refert: (unde Cretenſem alicubi vocat Ioannes Aventinus *a*) ſed natus fuit Amaſiæ, civitate Ponti. Cujus non eſt, quòd Suidam laudemus auctorem; quandoquidem ipſe hoc de ſe profitetur in duodecimo Geographiæ; ubi exponens quandam Ponti partem, ait: Ταύτης δὲ τῆς χώρας τὸ μὲν προσάρκτιον πλευρὸν ἡ Γαζηλωτὶς συγκλείει, καὶ ἡ τῶν Ἀμασέων· τὸ δὲ ἑσπέριον, ὁ Ἅλυς· τὸ δ' ἑῷον ἡ Φαναροία· τὸ δὲ λοιπὸν ἡ ἡμετέρα ἡ τῶν Ἀμασέων πολὺ πασῶν πλείστη καὶ ἀρίστη. *Hujus regionis Septentrionale latus Gazelotis, & ager Amaſenus, includunt: occiduum, Halys; orientale, Phanaræa: reliquum,* NOSTRA *Amaſenſium terra, omnium multò ampliſſima, & optima.* Exſtant ejus XVII Geographiæ libri; quos non unâ de cauſſâ maximi facere oportet. Fuit enim egregius philoſophus: ac, Xylandrum quidem ſi audimus, ſectâ Peripateticus erat. Quam ſententiam refellit Stephanus his verbis: Ἀμάσεια *b* πόλις Ποντική, ἀφ' ἧς Στράβων ὁ στωικὸς φιλόσοφος. Idem Suidas *c* teſtatur. Poſſem & alios adferre. Sed nihil opus eſt teſtibus, quandò hoc indicat ipſe Strabo lib. II: ubi dicit, Poſidonium ſæpe de cauſſis diſputare, inque multis Ariſtotelem imitari: ſuæ verò ſectæ homines fugere iſtęc ob cauſſarum obſcuritatem. Græca ſiquis malit, en verba: Πολὺ γάρ ἐστι τὸ αἰτιολογικὸν παρ' αὐτῷ, καὶ τὸ Ἀριστοτελίζον, ὅπερ ἐκκλίνουσιν οἱ ἡμέτεροι διὰ τὴν ἐπίκρυψιν τῶν αἰτιῶν. Et ſanè Stoico magis, quàm Peripatetico, conveniunt verba illa lib. IV: Καὶ γὰρ ἐν τοῖς περὶ τῆς προνοίας, καὶ τῆς εἱμαρμένης λόγοις, εὕροι τις ἂν πολλὰ τοιαῦτα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῶν φύσει γινομένων, ὥστ' ἐπ' αὐτῶν φάναι, πολὺ κρεῖττον εἶναι τόδε ἢ τόδε γενέσθαι· οἷον εὔομβρον εἶναι τὴν Αἴγυπτον· ἀλλὰ μὴ τὴν Αἰθιοπίαν ποτίζειν τὴν γῆν· καὶ τὸν Πάριν, εἰς τὴν Σπάρτην πλέοντα, ναυαγίῳ περιπεσεῖν

a In iis, quæ de auctorib' primo annalium ſuorum libro præmittit.

b Amaſia, civitas Pontica; ex qua Strabo, philoſophus Stoicus.

c In Amaſia, juxta interpretationem VVolfii, neſcio ex quibus codd. Græcis. nam in vulgatis id deſideratur.

πεσεῖν· ἀλλὰ μὴ τὴν Ἑλένην ἁρπάσαντα, δίκας τίσαι τοῖς ἀδικηθεῖσιν ὕστερον, ἡνίκα τοσοῦτον ἀπειργάσατο φθόρον Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων· ὅπερ Εὐριπίδης ἀνήνεγκεν εἰς τὸν Δία,

Ζεὺς γὰρ κακὸν μὲν Τρωσί, πῆμα δ' Ἑλλάδι
Θέλων γενέσθαι, ταῦτ' ἐβούλευσεν πατήρ.

Hoc eſt, *Nam ubi de providentia, & fato, diſputatur, multa inveneris alioqui in rebus humanis ac naturalibus; de quibus diceres, præſtitiſſe alio, quàm hoc modo, ea fieri. Vt, verbi gratiâ, imbribus potiùs irriguam Ægyptum debuiſſe eſſe, quàm ab Æthiopia humorem accipere: & Paridem, cùm Spartam peteret, debuiſſe potiùs naufragium facere; quàm, raptâ Helenâ, pœnas poſtmodo ſceleris dare, auctorem tantæ cladis Græcorum, ac barbarorum; quam Euripides Iovi imputat:*

Teucris malum, Helladique cladem Iupiter
Contingere volens, iſta decrevit pater.

Hactenus Strabo. Nec tamen philoſophiæ Peripateticæ ignarus fuit. Siquidem in eâ ſe cum Boëtho Sidonio exercuit: ut ipſe ait lib. XVI. ac libro XIV præceptorem ſuum vocat Xenarchum Seleucienſem, peripateticum. Alterum etiam eſt, quod labores Strabonis maximopere nobis commendet. Siquidem priorum geographorum nemo plus terrarum luſtravit: ut ex his cognoſcimus, quæ ſcripſit lib. II. Ea Latinè ſic ſonant: *Exponemus, tum, quæ ipſi obivimus terrâ, marique; tum de quibus aliorum ſermonibus, aut ſcriptis, nobis fides eſt facta. Ipſi obivimus verſus occaſum ab Armenia uſque ad Etruriæ loca Sardiniæ oppoſita: verſus meridiem ab Euxino ponto uſque ad fines Æthiopiæ. Neque verò reliquorum, qui ſitum deſcripſerunt, quemquam invenies, qui dicta intervalla obeundo multò plura, atque nos, præſtiterit. nam qui in occidua plaga plura viderunt, orientalium non tantum, quantum nos, attigerunt: contrà alij pauciora in occaſu: quod idem de ſeptentrione, & meridie, affirmo.* Priuſquam verò hos libros ſcriberet, ediderat ipſe ὑπομνήματα [a] ἱστορικὰ, χρήσιμα εἰς τὴν ἠθικὴν, καὶ πολιτικὴν φιλοσοφίαν, quemadmodum ipſe teſtatur lib. I Geographiæ. Scripſit etiam, quæ conſecuta ſunt poſt illa, quæ Polybius conſignavit. Nam lib. XI de Parthis ſe plura ait ſcripſiſſe ἐν [b] τῇ ἕκτῃ τῶν ἱστορικῶν ὑπομνημάτων βίβλῳ, δευτέρᾳ δὲ τῶν μετὰ Πολύβιον. Nempe geminum opus adſignat, quorum utroque de Parthis non minùs, quàm in geographicis, tractârit. Poſſis tamen cum doctiſſimo Caſaubono aliter etiam hæc verba capere. Nempe ut idem liber intelligatur, qui ſextus fuerit commentariorum hiſtoricorum, hoc eſt operis univerſi; ſecundus verò partis ejus, quæ perſequebatur res geſtas poſt illa

a *Commentarios hiſtoricos, utiles ad moralem ac civilem philoſophiam.*

b *In ſexto quidem commentariorum hiſtoricorum; ſecundo autē illorū, quibus hiſtoriam Polybij continuat.*

illa Polybij. Fortaſſe & in hiſtoricis commentariis egerat de rebus ab Alexandro geſtis. Nam libro ſecundo ait ſe [a] ὑπομνηματίσασθαι τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις. Niſi, cum Caſaubono, malis ea capere de iſtis, quæ, cùm aliis, tum imprimis tribus poſtremis de Alexandro libris adfert. Sed mihi altera ſententia non minùs veriſimilis videtur. Quando vixerit, oſtendit lib. XIII; cùm ait, Ἡ δὲ Τιβερίου [b] προνοία τοῦ καθ' ἡμᾶς ἡγεμόνος. Et lib. IV; ubi ait, ſcribere ſe iſtæc anno XXXIII poſt Noricos, Carnos, atque alias gentes Inalpinas, à Tiberio, & Druſo, devictas. Accidit verò hoc anno ab V. C. IↃCCXXXVIII: qui primus fuit Olympiadis CXCI. Ergò Geographiam ſuam ſcribebat anno V. C. IↃCCLXXI, quarto anno imperij Tiberij Cæſaris. Fuiſſe verò tum ætatis admodum provectæ, inde videmus, quòd libro II dicat, amicum ac ſodalem ſuum fuiſſe Ælium Cornelium Gallum, qui primus Ægypto præfuit: quicum & Memnonis ſtatuam, tantopere ſcriptoribus antiquis celebratam, vidiſſe ſe ſcribit libro XVII. Atqui Gallus iſte præeſſe Ægypto cœpit mox poſt Antonij, ac Cleopatræ mortem; à quo anno cœpit nova æra Ægyptiaca. Præfuit verò Ægypto quadriennium. Nam interemit ſe Cæſare Octaviano VIII, & L. Statilio Tauro coſſ. Vnde uſque ad quartum Tiberij annum, quo Strabo ſcribebat, anni ſunt tres, & quadraginta. Atqui jam tum, cùm Gallus, vir tantæ & eruditionis, & dignitatis, Strabone amico adeò & familiari uteretur, alicujus hunc nominis fuiſſe, nemo, ut puto, inficiabitur. Quare vel ex eo, quod dixi, argumento, grandem ætate fuiſſe Strabonem, cùm geographiam ſuam ederet, ſatis evidens eſſe arbitror.

Strabonis etiam ætate fuit Diodorus Sardianus junior; qui ex genere fuit Diodori Sardiani ſenioris, ejus qui Mithridatici belli temporibus vixit. Vterque orator; ſed junior etiam poëta, & hiſtoricus, fuit. Auctor Strabo lib. XIII; ubi commemorat illuſtres viros Sardibus natos, ac juniorem hunc amicum ſuum appellat, ſcripſiſſéque dicit [c] ἱστορικὰς συγγράμματα, καὶ μέλη, καὶ ἄλλα ποιήματα, τὴν ἀρχαίαν γραφὴν ἐμφαίνοντα ἱκανῶς. Aphthonij ſcholiaſtes initio ſcholiorum adducit definitionem quandam Rhetoricæ ex Diodoro. Ea utrius Diodori ſit, non ſatis liquet, cùm utrumque ῥήτορα fuiſſe, dicat Strabo.

a Commentatū eſſe de geſtis Alexandri.

b Tiberij autem Cæſaris providētia, qui noſtra ætate rerū potitur.

c Hiſtorica volumina, odas, aliáque carmina, quæ antiquā ſcribendi formam referrent.

CAP. VII.

Potamon Mitylenæus. Cujuſmodi literario viatico eum proſecutus ſit Tiberius Cæſar. Sotion Alexandrinus. Bucephala, & Perita, oppida Indiæ, ab Alexandro exſtructa in memoriam mutorum animantium. Apionis elogia. Suidæ lapſus. Cognomina Apionis, Πλειστονίκης, καὶ Μόχθος. *Dictus &* cymbalum mundi. *Alexandrinorum apud Caligulam cauſſam egit adverſus Iudæos. Hiſtoriâ Ægyptiacâ imprimis notus fuit. Mirificè ſe in ſcriptis ſuis oſtentabat. Philo Alexandrinus. Ejus facundia, & legatio pro gente Iudæa. Antiquitates biblicæ, quæ Philoni huic tribuuntur, planè ſuppoſititiæ ſunt. Pamphilæ hiſtoria miſcella. De mariti ejus nomine nec ſecum convenit Suidas.*

SVb Tiberio etiam docuit Romæ Potamo Leſbius, ſive Mitylenæus. Hunc, ut auctor eſt Suidas, cùm aliquando in patriam rediret, talibus literis, viatici loco, inſtruxit Tiberius, Ποτάμωνα a Λεσβώνακτος εἴ τις ἀδικεῖν τολμήσοι, σκεψάσθω εἴ μοι δυνήσεται πολεμεῖν. Scripſit de rebus geſtis Alexandri Magni. Item de limitibus Samiorum: adhæc laudationem Bruti, item encomium Tiberij Cæſaris, item de perfecto oratore. Auctor idem Suidas. Meminit & Plutarchus; ut in Sotione mox referam. Cave autem Potamonem hunc Lesbium confundas cum Potamone Alexandrino: qui & ipſe quidem ſub Auguſto, & deinceps, claruit; verùm non Rhetor, ſed Philoſophus fuit, ac primus condidit ſectam ἐκλεκτικὴν, b quæ ab eo *Potamonica* vocabatur: ut pluribus expoſui libro de Philoſophorum ſectis.

a Potamonem, Lesbonactis filiũ, ſiquis injuriâ afficere fuerit auſus, videat, an bellũ adverſus me gerere valeat.

b Electricam, ſive optima quæque ex ſingulis ſectis ſeligentẽ.

Quemadmodum verò duo Potamones: ita minimùm duo quoque illuſtres fuere Sotiones. Prior ſub Ptolomæis vixit; ut non pertineat ad hæc tempora. Alter hujus eſt loci. Dicam de utroque, quia aliqui confundunt. Antiquior ſibi memoriam peperit opere τῶν διαδοχῶν, ſive *ſucceſſionum*: quo tradidit, quis philoſophus cuique ſucceſſerit. Vnde Laërtius in Anaxagoræ vitâ: Σωτίων c ἐν τῇ διαδοχῇ τῶν φιλοσόφων. Philoſophorum vitas perſequebatur hoc opere; ut indicat Eunapius initio vitarum. Tertium inde librum memorat Laërtius in proœmio. Ac vix dubium, quin ejuſdem

c Sotion libro de philoſophorum ſucceſſione.

dem fuerit Sotionis opus περὶ τῶν Τίμωνος σίλλων a, Athenæo memoratum lib. XII. Id ut exiſtimem, facit vicinitas argumenti. Siquidem Timon opere eo philoſophos omnes conviтiis inſectabatur: ut veriſimile ſit, Sotioni fuiſſe propoſitum, obviam ire Timonis calumniis. Diximus de hoc Timone commentario noſtro de Poëtis Græcis. Ætatem hujus Sotionis ex parte indicat, quòd ejus de Succeſſionibus librum in compendium redegerit Heraclides Lembus, Sarapionis filius: ut Sotion Heraclide illo junior eſſe non poſſit. At, ut dictum lib. I. cap. XX, ex Suida cognoſcimus, Heraclidem hunc floruiſſe ſub Ptolomæo ſexto, cui cognomentum *Philometor* fuit. Regnare is cœpit Olympiade CL. At alter Sotion demum claruit temporibus Tiberij Cæſaris; qui imperium accepit Olympiade CXCVIII. De ætate hac colligo ex Plutarcho in vita Alexandri: ubi narrat, ut Sotion ex Potamone Lesbio, (quem Tiberij Cæſaris fuiſſe æqualem, antea oſtenſum) audierit illud, Alexandrum non ſolùm in equi memoriam, cui *Bucephalus* nomen erat, condiſſe Bucephalam, ſive Bucephaliam oppidum: ſed etiam in memoriam canis dilecti, cui nomen *Perita*, nominis hujus oppidum in eâdem Indiâ exſtruxiſſe. Meritò autem Sotion hujus rei teſtem citabat Potamonem Lesbium; quia is ſummæ foret auctoritatis, & res geſtas Alexandri Magni literis mandâſſet: quorum utrumque ex Suida proximè vidimus. Et quia hæc Sotion prodiderat de rebus ab Alexandro in India geſtis: exiſtimo etiam, ex eodem Sotionis opere fuiſſe illa de mirificis hominum formis in India; quorum teſtem Sotionem citat Tzetzes Chil. VII. Hiſt. CXLIV. Nam iſtiuſmodi fabellas prodiderant, qui cum Alexandro fuerant in Indiam profecti. At non facilè item dixero, hujus, an prioris Sotionis, vel fortaſſe tertij cujuſdam ejuſce nominis, fuerit liber de ira, aliáque, quæ laudat Stobæus. Sanè de ira conveniens fuerit argumentum philoſopho: Sotionem autem philoſophum nuncupat Tzetzes in Lycophronem b. Gellio etiam lib. I cap. VIII vocatur *ex Peripatetica diſciplina haut ignobilis vir*: ubi ſcripſiſſe etiam dicitur Κέρας Ἀμαλθείας c. Fit & Sotionis mentio in Geoponicis Conſtantino dicatis. Hodiéque aliqua exſtant ἐκ τῶν Σωτίωνος d τῶν σποράδην περὶ ποταμῶν, καὶ κρηνῶν, καὶ λιμνῶν παραδοξολογουμένων. Quę, ut libri hujus cap. VII dicebamus, primus, cum Ariſtotelis θαυμασίοις ἀκούσμασιν e, edidit Henricus Stephanus: poſteàque in ſua Ariſtotelis editione, longè omnium optimâ, inſeruit Freder. Sylburgius, non exiguum Cattorum decus.

a *De ſillis Timonis.*
b *Pag. 141.*
c *Cornu Amaltheæ.*
d *Ex miſcellis Sotionis de fluvijs, fontibus, & lacubus mirabilib⁹.*
e *Auditionibus mirabilibus.*

Tiberij quoque, & ultrà, temporibus floruit Apion, περιεργότατος ἀγραμματικῶν, ut Africano apud Euſebium *b* vocatur; ἀνὴρ δοκιμώτατος *c*, ut dicitur Tatiano *d*; *literis homo multis præditus, rerumque Græcarum plurimâ atque variâ ſcientiâ*; ut judicat Gellius lib. V, cap. XIV: qui & ejuſdem meminit lib. VI, cap. VIII. Natus fuit Oaſi, Ægypti civitate: ſed Alexandrinus vocari gaudebat, quòd jus ejus civitatis haberet. Auctor Joſephus lib. II eorum, quos adverſus eum ſcripſit. Cognomen habuit Πλειστονίκης *e*, ut liquet ex Plinij lib. XXXVII, cap. V; Gellij lib. V, cap. XIV; & lib. VI, cap. VIII; & Clementis Alex. lib. I. Στρωματ. Sed Suidę dicitur Ἀπίων ὁ πλειστονίκου *f*. Verùm fallitur. Nam Poſidonii filius fuit; ut Africanus ſcripſit in tertio χρονογραφιῶν; & inde Euſebius, loco, quem antè diximus. Etiam cognomen habuit Μόχθος *g*, ab aſſiduo labore; ut Suidas docet. Ex quo etiam cognoſces, quibus præceptoribus uſus ſit. De eo ſic Plinius in præfatione hiſtoriæ naturalis: *Apion Grammaticus, hic quem Tiberius Cæſar cymbalum mundi vocabat, cùm publicæ famæ tympanum potiùs videri poßit, immortalitate donari à ſe ſcripſit, ad quos aliqua componebat.* Unde liquet, Tiberij ætate non exiguum nomen habuiſſe. Idem ab Alexandrinis ad C. Cæſarem, cognomento Caligulam, accepit legationem. Quo tempore Philo à Iudæis eſt miſſus ad eundem, ut gentis ſuæ cauſſam ageret adverſus Alexandrinos. Auctor Joſephus lib. XVIII Antiq. Jud. cap. X *h*; & ex eo Euſebius lib. II Hiſtor. Eccl. cap. V. De eodem ſic Seneca epiſt. LXXXVIII: *Apion Grammaticus, qui ſub C. Cæſare totâ circulatus eſt Græciâ.* Ita enim ex veteri codice rectè legit I. Lipſius: ubi in vulgatis *circumlatus*. Nec tantùm Tiberij, & Caij; ſed Claudij etiam tempore vixit; ut Suidas ſcribit. Edidit librum adverſus Judæos: cui Flavius Ioſephus reſpondit. In hujus operis lib. IV. Moſis ætatem retulit ad tempora Ogygis, & Inachi; ut teſtis eſt Iuſtinus Martyr in cohortatione ad Græcos. Item ſcripſit Ægyptiacorum libros quinque; ut Tatianus *i* teſtatur: ubi & ex quarto eorum quædam adducit. Meminit huius operis Gellius lib. V, cap. XIV; lib. VII, cap. VIII; lib. X. cap. X. Vtriuſque ſcripti mentionem facit Clemens in primo Στρωματέων, his verbis: Ἀπίων ὁ γραμματικὸς, ὁ Πλειστονίκης ἐπικληθεὶς, ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Αἰγυπτιακῶν ἱστοριῶν· καί τοι φιλαπεχθημόνως πρὸς Ἑβραίους διακείμενος, ἅτε Αἰγύπτιος τὸ γένος, ὡς καὶ κατὰ Ἰουδαίων συντάξασθαι βιβλίον &c. *Apion, cognomine Pliſtonices, in quarto hiſtoriæ Ægyptiacæ: licet inimico infeſtoque erga Hebræos animo eſſet, quippe qui genere Ægyptius foret; adeò ut etiam librum*

a *Grammaticorũ curioſiſſimus.*
b *Lib.* 10. *de præpar. Euang. pag.* 288. *edit. Rob. St.*
c *Vir celeberrimus.*
d *Orat. ad gentes.*
e *Multivictor, ſive ſæpe victor.*
f *Apion, filius Pliſtonici.*
g *Labor ærumnabilis.*
h *Al.* 15.
i *Orat. ad gentes.*

brum fecerit adverſus Iudæos &c. Et ante eum utriuſque operis mentionem fecit Juſtinus parænesi ad Græcos. Ubi itidem quartum hiſtoriarum citat. Deque altero opere ſic ait: Ἀπίων ᵃ ὁ Ποσειδωνίου ἐν τῇ κατὰ Ἰουδαίων βίβλῳ. Cujus loci eò lubentius memini, quia inde etiam liquet, quod de patre ejus ex Africano, & Euſebio, adverſus Suidam dicebamus.

a *Apio, Poſidonij filius, in ſuo adverſus Iudæos commentario.*

Gellius de Ægyptiaca ejus hiſtoria ita judicat lib. v, cap. XIV: *Ejus libri non incelebres feruntur, quibus omnium ferme, quæ mirifica in Ægypto viſuntur, audiunturque, hiſtoria comprehenditur: ſed in his, quæ audiviſſe, vel legiſſe, ſeſe dicit, fortaſſe à vitio ſtudióque oſtentationis, ſit loquacior. Eſt enim ſanè quàm in doctrinis ſuis venditator.* Inter mirifica Ægypti imprimis fuiſſe pyramides, nihil monere attinet. Itaque inter duodecim ſcriptores, qui de iis ſcripſerint, Apio hic poſtremus à Plinio, nempe temporibus illis proximo, recenſetur lib. XXXVI Hiſtor. Nat. cap. XII.

Apionis hujus æqualis fuit Philo Alexandrinus, Iudæorum, ut de eo Hieronymus ſcribit, diſertiſſimus, Platonis imitator ſummus; ut de eo dictum ſit, ἢ ᵇ Πλάτων φιλωνίζει, ἢ Φίλων πλατωνίζει. Scripſit inter alia de vita Moſis, item de vita Ioſephi. Item de legatione ſuâ ad Cajum Cæſarem, cognomento Caligulam. Quâ narrat, quanta Judæi mala fuerint perpeſſi ab Avidio Flacco; qui Ægyptum præſes obtinebat; & Iudæos, Alexandriæ adverſus Græcos, & populum Alexandrinum tumultuantes, oppreſſerat; eorúmque ſynagogas imaginibus, aris, victimis, inquinârat. Narrat quoque, quæ in legatione eâ contigerint. Vti verò à Iudæis Philo, ita ab adverſa factione miſſus fuit Apio Alexandrinus: quemadmodum paullò antè dictum eſt. Rejecit verò Caligula legationem Iudæorum ob non admiſſas Cæſaris imagines. Vide Ioſephum Antiqu. lib. XVIII. cap. XV; Euſebium in Chron. & II Hiſtor. Eccleſ. cap. V; Oroſium lib. VII, cap. V; & Zonaram. Euſebius * addit, libris V complexum, quæ ad has Iudæorum calamitates, & legationem ſuam pertinerent. Sed libri illi perierunt. Scripſit & de vita eorum, qui ἀσκηταὶ dicuntur; quales monachi. Eſſenos intellige; quæ Judæorum ſecta. Etſi Chriſtianos ſignari putet Euſebius: qui fusè de iis lib. II Hiſtor. Eccleſiaſt. cap. XVI; eúmque ſecuti Rufinus cap. XVII; & Nicephorus lib. II. cap. XVII. Exſtat quoque ſub nomine hujus Philonis hiſtoria ab Adamo uſque ad Sauli regis tempora. Tritthemius appellat, *De generationis ſucceſſu*. Ac Ludovicus Vives pro genuino agnoſcit, lib. V ᶜ de tradendis diſciplinis. A com-

b *Aut Plato Philonē, aut Philo Platonē imitatur.*

* *Hiſtor. lib. 2, cap. 4.*

c *Pag. 507.*

complurſbus, ut genuinum, videas adduci: in his à Gobelino Perſona in Coſmodromio Ætat. II cap. II. Sed Græcè non exſtat, nec quicquam Philonis genio dignum habet. Et tum Scripturis, túmque Ioſepho ſæpius adverſatur: ut omnino ſcriptor ſit ὑποβολιμαῖος a. Vide de eo diſſertantem Melchiorem Canum lib. XI. Loc. Com. cap. VI.

a Suppoſititius.

PAMPHILA, genere Ægyptia, vixit tempore Neronis imper. ac ſcripſit perutiles octo libros hiſtoriæ miſcellæ; quibus congeſſit, quæ vel ex marito, quicum tredecim annos nupta fuit, audiſſet, vel ex viris eruditis, qui mariti ædes frequentaſſent, vel quæ ipſa obſervâſſet. Auctor Photius tmem. VIII. Sed Suidas ait, Epidauriam fuiſſe, filiam Soteridis, conjugem Socratidis; ac ſcripſiſſe hiſtoriarum libros XXXIII; & epitomen Cteſiæ lib. III; & epitomas alias hiſtoricorum, aliorúmque ſcriptorum plurimas. Fuere autem, qui libros iſtos Soteridi attribuerunt; ut idem Suidas dicit in hac voce: ubi &, ſui oblitus, Soteridem maritum Pamphilæ, non patrem fuiſſe dicit. Ex primo Pamphilæ, ac porrò ad decimum uſque, excerpſerat magnam partem libri ſecundi eclogarum Sopater Sophiſta; teſte Photio tmem. CLXI. Nonum & vigeſimum Pamphilæ commentarium citat Gellius lib. XV, cap. XVII. Sæpe etiã Pamphilæ meminit Laërtius. Ut in Pittaco; ubi eam memorat ἐν β τῷ ‹δο›τέρῳ τῶν ὑπομνημάτων b; indeque refert, ut Pittacus noluerit capere pecunias, quas Crœſus dono miſerat. Idem in Periandro ex quincto commentariorum probat, duos fuiſſe Periandros. Et in Socrate narrat ex ſeptimo Pamphilæ, ut Alcibiades Socrati donârit ingentem aream ad exſtruendam domum: ille autem recusârit; addens, ſi corium ſibi daretur ad parandos calceos, non ſe recepturum; & ridiculum ſe fore, aliter ſi faceret. Iterum in Platone; ubi ex libro vigeſimoquincto narrat, ut Arcades, & Thebani, cùm ingentem condidiſſent urbem, Platonémque rogâſſent, ut eorum conſtitueret Rempublicam, proficiſci eò noluerit; quòd æqualitatẽ illos ſequi nolle intelligeret. Idem in Theophraſto prodit ex trigeſimo Pamphilæ, Menandrum Comicum Theophraſti fuiſſe diſcipulum. Mentionem etiam facit in Thalete, Chilone, Cleobulo. Sed iſtis in locis numerum libri non addit. Quare etſi Photius tantum octo libros viderit, tamen XXXIII ſcripſiſſe, Suidæ credimus.

b In quincto commentariorum.

Neronis, & Veſpaſiani temporibus, claruit PERIPLI AUCTOR, qui perperam vulgo creditur Arrianus. Multò tamen junior

junior fuerit, ſi inſcriptioni fides: quæ iſtiuſmodi eſt: Αὐτοκράτορι Καίσαρι Τραϊανῷ σεβαστῷ Ἀῤῥιανὸς χαίρειν *. Sed id poſſe ſubſiſtere, negat clariſſimus Claudius Salmaſius Plinianis exercitationibus in Solini Polyhiſtora †. Ubi & comprobat, nec Arrianum eſſe, nec Hadriani temporibus vixiſſe; ſed Plinio fuiſſe æqualem, vel paullò etiam vetuſtiorem. Argumenta apponerem, niſi plura eſſent: ut ſatis videatur, digitum ad fontem intendere.

* *Imperatori Adriano Trajano Auguſto Arrianus ſalutem.*

† *Pag. 1186. Tangit & pag. 1021.*

CAP. VIII.

Fl. Ioſephus ad Romanos legatus. Galilæorum poſtea dux, ab Romanis captus. Veſpaſiano, & Tito, adaptat oraculum de Chriſto; eúmque errorem ſecuta eſt nationum vanitas. Suidas corrigitur. Portus refellitur. Quanto in honore fuerit Ioſephus apud Titum, ac quàm præclarè idem de ejus hiſtoria Iudaica ſenſerit; uti & rex Agrippa. Quæ præterea Ioſephus ediderit. Stylus ejus cujuſmodi. Diſcrepantes de fide illius ſententiæ juniorum. Ioſippus, Gorionis filius, alius eſt à Fl. Ioſepho, & quidem longè recentior; imò putidus impoſtor, qui nec cautè ſatis ſciat mentiri. Cur dicatur Ioſippus Longus. Iuſtus Tiberienſis. Ejus hiſtoriæ, & ſtylus, & cum Fl. Ioſepho inimicitiæ.

FLavius Joſephus, Matthathiæ filius, natus fuit anno primo Caij Cæſaris, cognomento Caligulæ: maternum genus ducebat à regia Haſmonæorum ſtirpe, ſive, ut vulgò vocant, Maccabæorum: ſectâ fuit Phariſæus, quam ipſe ait ad illam, quæ Græcis Stoica vocatur, proximè accedere: annos natus XXVI Romam iit, ut pro ſacerdotibus aliquot ſuæ gentis intercederet; quos Felix, Judææ procurator, ob culpam leviculam, vinctos miſerat Romam: eâ occaſione per Aliturum mimum, genere Judæum, ac Neroni charum, innotuit Poppeæ Auguſtæ: nec modò impetravit, ut dimitterentur ſacerdotes; ſed etiam donis ab Auguſta ornatus in patriam rediit. Vbi, gliſcente ſeditione, dux Galilæorum ab Hieroſolymitanis factus, multa prudenter, & fortiter geſſit; uſque dum, captâ Jotapatâ, vivus in manus Romanorum venit: hinc cuſtodiæ datus fuit, ut ad Neronem mitteretur; quo cognito, poſtulavit, ut cum Veſpaſiano loqui poſſet, Tito filio, & duobus amicis

micis præſentibus. Ibi ille Veſpaſiano imperium prædixit. Cujus etiam rei Suetonius meminit. Nam cùm de Carmeli Dei apud Judæam oraculo dixiſſet, ſubjicit iſta: *Et unus ex nobilibus captivis, Ioſephus, cum conjiceretur in vincula, conſtantiſſimè aſſeveravit, fore, ut ab eodem brevi ſolveretur; verùm jam imperatore.* Nimirum vaticinium propheticum de Meſſia rege, quem iis temporibus Judæi etiamnum exſpectabant, Veſpaſiano accommodabat: eamque vaniſſimam interpretationem eventu poſtea comprobatam fuiſſe, gentiles putarunt; quibus ignotum erat regnum ſpirituale, quod per univerſum orbem habet Soſpitator noſter Ieſus. Hinc idem Tranquillus paullò antè dixerat: *Percrebuerat Oriente toto vetus, & conſtans opinio, eſſe in fatis, ut eo tempore Iudæâ profecti rerum potirentur. Id de imperatore Romano (quantum eventu poſtea paruit) prædictum, Iudæi ad ſe trahentes rebellarunt.* Ac ſimiliter Tacitus lib. V. Hiſtor. *Pluribus perſuaſio inerat, antiquis ſacerdotum literis contineri, eo ipſo tempore fore, ut valeſceret Oriens; profectique Iudæâ rerum potirentur: quæ ambages Veſpaſianum, ac Titum, prædixerant.* Nempe, ut videmus, in ſubleſtâ hac interpretatione gentibus præivit Joſephus, poſtquam res Judæorum retro cedere, ac Veſpaſiano omnia ex voto fluere, perſpexit. Eſt eâ de re egre-
* Pag. 193. gius quoque locus apud Zonarã annalium Tom. II *: Ὁ γὰρ Ἰώσηπος, ὡς αὐτὸς ἐκεῖνος ἱστόρησε, χρησμόν τινα ἐν γράμμασιν ἱεροῖς εὑρηκὼς, δηλοῦντα ὡς ἄρξει τις ἀπὸ τῆς χώρας αὐτῶν τῆς οἰκουμένης, διὰ τὰς ἐν τῇ Ῥώμῃ στάσεις, καὶ τῶν ἐκεῖ βασιλέων τὰς συνεχεῖς ἀλλαγὰς, εἰς τὸν Οὐεσπασιανὸν τείνειν ὑπείληφε τὸν χρησμὸν, καὶ τὸ κράτος προεμαντεύσατο. Τούτου δὲ τοῦ χρησμοῦ μέμνηται καὶ Ἀπιανὸς ἐν τῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ λόγῳ τῆς ἱστορίας αὐτοῦ Ῥωμαϊκῆς. Δικαιότερον δ' ἂν, ἢ ἀληθὲς μάλιστα νομισθείη, τὸ ἐπὶ τὸν σωτῆρα τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν χρησμὸν ἐκληφθῆναι. Οὐ γὰρ τῆς οἰκουμένης ἁπάσης Οὐεσπασιανὸς ἐβασίλευσε, κατὰ τὸν χρησμὸν, ἀλλὰ τῆς ὑπὸ Ῥωμαίους μόνης. *Ioſephus enim, ut ipſe narrat, cùm in ſacris literis oraculum repeririſſet, fore, ut quidam ex Iudæâ orbi terrarum imperaret: id oraculum, ob Romanorum ſeditiones, ad Veſpaſianum retulit, eique vaticinatus eſt imperium. Ejus oraculi meminit etiam Apianus hiſtoriæ Romanæ lib.* XXII. *Rectiùs autem, ac veriſſimè id oraculum de ſervatore humani generis, Domino Ieſu Chriſto, intelligetur. Neque enim toti terrarum orbi Veſpaſianus imperavit: ſed Romano imperio duntaxat.* Quod & judicium fuit Euſebij, Hiſtor. Eccleſ. lib. II, cap. VIII: ubi itidem legas, oraculum illud non Veſpaſiano aptari, ſed Chriſto, debuiſſe. Ac verba quidem, quibus tum Ioſephus ad Veſpaſianum uſus fuit, adfert ipſe lib. III de bello Judaico cap. XIV. Sunt verò ejuſmodi: Σὺ μὲν,

Οὐεσπασιανὲ, νομίζεις αἰχμάλωτον αὐτόμολον εἰληφέναι τὸν Ἰώσηπον· ἐγὼ δὲ ἄγγελος ἥκω σοι μειζόνων. μὴ γὰρ ὑπὸ θεοῦ πεμπόμενος οὐκ ᾔδειν τὸν Ἰουδαίων νόμον, καὶ πῶς στρατηγοῖς ἀποθνήσκειν πρέπει. Νέρωνί με πέμπεις; τί δέ; οἱ μετὰ Νέρωνα μέχρι σοῦ διάδοχοι μενοῦσι; Σὺ Καῖσαρ, Οὐεσπασιανὲ, καὶ παῖς ὁ σὸς οὗτος. Δέσμει δέ με νῦν ἀσφαλέστερον, καὶ τήρει σαυτῷ. δεσπότης γὰρ οὐ μόνον ἐμοῦ σὺ, Καῖσαρ, ἀλλὰ καὶ γῆς, καὶ θαλάσσης, καὶ παντὸς ἀνθρώπου γένους· ἐγὼ δὲ ἐπὶ τιμωρίαν δέομαι φρουρᾶς μείζονος, εἰ κατασχεδιάζω καὶ θεοῦ. *Tu quidem, Veſpaſiane, tantùm hoc putas, Ioſephum te habere captivum: ego autem majorum ad te nuntius venio, præmiſſus à Deo: alioqui Iudæorum legem ſciebam, & quemadmodum duces exercituum mori deceret. Ad Neronem me mittis? quid ita? quaſi qui Neroni uſque ad te ſucceſſuri ſunt, maneant. Tu es Cæſar, Veſpaſiane, & Imperator, atque hic filius tuus: me autem colligatum arctiùs tibi aſſervato: nam dominus quidem non mei ſolius es tu, Cæſar; verùm etiam terræ, mariſque, ac totius humani generis: me autem ad majorem pœnam cuſtodiri oportet, ſi ex tempore, & ſubitò, in Deum iſta confingo.* Ex hoc Joſephi loco emendandus eſt Suidas in Ἰώσηπος; ubi ea Joſephi oratio, nec rectè, nec integrè, adducitur. Neque audiendus Æmilius Portus, cùm apud Suidam, ubi nunc eſt, Μὴ ἀ γὰρ οὐχ ὑπὸ θεοῦ προπεμπόμενος εἶδον τὸν Ἰουδαίων μόρον legere jubet εἶδες, ut ad Veſpaſianũ referatur, qui Iudæorũ urbem expugnavit, & interitum vidit. Nam rectum eſt εἶδον, vel potiùs ᾔδειν. Neque iſta, ut ille putat, dixit Joſephus, captis Hieroſolymis, & delatâ gente; ſed captâ Jotapatâ: quo tempore Hieroſolyma nondum obſidebantur. Cæterùm etſi Veſpaſianus putaret, callidè iſta Joſephum eſſe commentum, quò dimitteretur: tamen, ubi cognovit Neronis, & Galbæ mortem; ac civile inter Othonem, & Vitellium bellum; ubi item Tiberius Alexander, Ægypti præfectus, in Veſpaſiani verba legiones adegit: mox Joſephum veſte, & ornamentis donavit; qui vinculis ſolutus, & eo mactus honore cum Tito ad Hieroſolymorum obſidionem profectus fuit. Hoc peracto bello, edididit Joſephus libros VII de eopſe bello Judaico: quibus Romæ, ob ingenij & eruditionis gloriam, ſtatuam meruit: ut Hieronymus quoque narrat in Eccleſiaſticorum ſcriptorum catalogo. Eos ſe primùm Veſpaſiano, & Tito, obtuliſſe ait, quòd eorum judicium minimè expaveſceret. Quin refert, Titum ex ſolis iſtis peti voluiſſe ejus belli hiſtoriam: præterea illum manu ſuâ iis ſubſcripſiſſe, & juſſiſſe, ut in bibliotheca publica aſſervarentur. Adhæc commemorat, ut regi eos Agrippæ oſtenderit, & ab eo acceperit epiſtolas ſeptuaginta duas, quibus, quàm veriſſimè hiſto-

a Niſi enim à Deo præmiſſus eſſem, non vidiſſem Iudæorũ exitium.

riam à ſe exaratam eſſe, planum fiat. Multa quoque alia adfert, quibus fidem hiſtoriæ ſuæ conciliet: imprimis, quòd prope omnia oculis ſuis viderit: cætera ab iis acceperit, qui ipſi rebus præfuerunt. Adhæc edidit XX libros Antiquitatum Judaicarum; quas decimotertio Domitiani anno abſolvit. Orditur verò eas ab orbe condito, ac perducit uſque ad duodecimum annum Neronis: quo Judæi injuriis Flori, qui Albino ſucceſſerat, coacti, arma adverſus Romanos ceperunt. His libris adtexuit Vitam ſuam; unde peti debent, quæ præteriimus. Scripſit quoque libros II contra Apionem; qui à gentilibus legatus Romam miſſus librum adverſus Philonem ediderat, quo Judaicæ gentis vituperationem complexus erat. Fecit & librum περὶ τοῦ αὐτοκράτορος λογισμοῦ *a*. Qui & Μακκαβαϊκὸν *b* inſcribitur. Cæterùm Porphyrius quoque lib. IV περὶ ἀποχῆς *c* quædam de triplici apud Judæos ſectâ adducit ex Joſephi duodevigeſimo Antiquitatum libro: item ex ſecundo hiſtoriæ Judaicæ; ac ſeptem fuiſſe addit hiſtoriæ ejuſce libros. Hoc Judaicæ hiſtoriæ opus ſignat & Stephanus in Φασηλίς; ubi eum citat ἐν *d* τῷ α' περὶ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ πολέμου. De ſtylo ejus ita cenſet Photius *, eſſe eum candidum, purum, elegantem, ac jucundum; in concionibus etiam diſertum. B. Hieronymus, libello ad Euſtachium de cuſtodiâ virginitatis, Græcum Livium nominat. Quantum autem fidei mereatur, minimè nunc convenit inter eruditos. Sunt quibus uſque adeò fides ejus ſuſpecta ſit, ut planè ſuſque deque habeant, quid Joſephus dicat, dummodo vel alterius qualicumque autoritate, vel minutâ ratiunculâ, defendere contrarium ſibi poſſe videantur. Contrà magnus Scaliger Prolegomenis ardui operis de Emendatione Temp. cenſet, ubique elucere Joſephi, & eruditionem, & fidem, in tantum, ut non ſolùm in rebus Judaicis, ſed etiam externis, tutiùs ei credatur, quàm omnibus Græcis, ac Latinis. Illuſtre apud eum de Chriſto teſtimonium habemus in duodevigeſimo Antiquitatum libro: unde illud etiam citat Hieronymus in Eccleſiaſticorum ſcriptorum catalogo, item Suidas in Ἰώσηπος. Mirum verò non meminiſſe ejus Photium in excerptis ſuis cap. LXXVI.

a De imperio rationis.
b de Macabæis.
c De abſtinentia ab animalibus.
d Libro primo de bello adverſus Romanos.
** Cod. 47.*

Æqualis huic Joſepho, juxta Gerebrardum *e*, imò, ſi Munſterum audimus, idem planè fuit Joſephus is, qui vulgò dicitur Joſippus Gorionides *f*; ſcriptor hiſtoriæ de bello Judaico; quæ Hebraicè exſtat; ac beneficio Munſteri, mutilè tamen, in lucem prodiit Baſileæ; integriùs verò excuſa eſt Venetiis. Sed neque hic idem eſt, ac Flavius Joſephus; neque æqualis. Siquidem lib. III cap.

e In Chronologia.
f Præfat. in lib. Ioſephi edit. Baſil. ann. 1541.

cap. XV Gotthos in Hiſpania ponit: etiam partem Africę vocat *Barbariam*: item lib. V. cap. I ait, Francos à Iulio Cæſare ſubactos. Quo tempore nomen id non erat Gallis. Imò ejuſdem libri cap. XLII * Francorum meminit, qui Gallias occupâſſent. At aliquot demum ſeculis pòſt natio iſta has terras obtinuit. Quid quod multa adeò dicat, quæ Flavio Ioſepho, ac veritati ipſi, repugnent? Quocirca non poſſum diſſentire ab illis, qui pro ſuppoſititio ſcriptore habent: ut ſunt Baronius Tom. I. Annal. ad ann. LXXII num. XXVII, Poſſevinus in Apparatu voce Hegeſippus, Ribeira comment. in Obadiam num. CX, & Maldonatus in Matth. cap. XVI. Amplius dico; Gorionides iſte non librariorum culpâ titulum mentitur: ſed ipſe, quantus quantus eſt, impoſtor eſt. Quod pluribus probandum duxi. Scriptor ejus operis legerat apud Joſephum, ex interpretatione Rufini (hac enim uſum liquet) Joſephum, Gorionis filium, quem Γωρίωνα Fl. Joſephus nominat, unà cum Amano mœnibus fuiſſe præfectum: Joſephum autem, Matthathiæ filium, præfuiſſe Galilææ. Horum ille utrumque in unum conflavit: & bonus vir perſuadere nobis eſt conatus, ſe nempe eſſe ſacerdotem illum Joſephum, qui de excidio Judaico ſcripſerat. Sed vide hominis ſtuporem. Ipſe commenti ſui interdum obliviſcitur. Uti quando ait, non quiviſſe ſe ſanctuarium ingredi, eò quod ſolis ſacerdotibus fas eſſet. Quàm bellè cum eo hoc convenit, quod ſe finxerat ſacerdotem? Et tamen genti ſuæ, ut ad iſtiuſmodi credula eſt, potuit perſuadere, eſſe ſe celebrem illum Fl. Joſephum. Solent verò Iudæi nobilem illum hiſtoricum, de quo antea dictum, vocare *Ioſephum*, ſive *Ioſippum Longum*: nempe ut diſtinguant ab ea Joſippi epitome, quam Hebraicolatinam Baſileæ edidit Sebaſtianus Lepuſculus. Quod ad gentem, & ætatem Pſeudogorionidæ, fuiſſe Iudæum Gallum, & quidem nuperum ſcriptorem, ſaltem vixiſſe poſt annum Chriſti ſexcenteſimum, ſatis veriſimiliter probat Ioſ. Scaliger: quem vide Trihæreſij elencho cap. IV. & V.

* *In Lat. tralat. ſed in Hebr.* 41.

Juſtus Tiberienſis, è Galilæa provincia, Ioſephi, Iudaicarum antiquitatum ſcriptoris, æqualis fuit: quicum & graves ei inimicitiæ interceſſerunt. Scripſit, Photio teſte *a*, Judæorum regum Chronicon qui coronati fuere. Incepiſſe illud ait à Moyſe, & perduxiſſe uſque ad exitum Agrippæ, ſeptimi è familia Herodis, ac Iudaicorum regum ultimi: qui Claudij tempore regnare cœpit; ſub Nerone crevit, majoraque incrementa ſumſit ſub Veſpaſiano; ac tertio

a *Tmemate* 33.

tertio Trajani anno obiit: quò uſque & hiſtoriam Iuſtus perduxit. Ibidem judicium tale de eo fert, ſtylum eſſe συντομώτατον a, καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἀναγκαιοτάτων παρατρέχοντα. Adhæc dicit, communi Hebræorum vitio laborare, ut, cùm Iudæus genere eſſet, nullam de Chriſti adventu, aut miraculis ejus, faceret mentionem. Multa item in hiſtoria finxiſſe ait: imprimis de iis, quæ ad Romanorum adverſus Judæos bellum, & excidium Hieroſolymorum pertinerent. Hoc Photij judicium convenit cum iis, quæ de eo Ioſephus ſcripſit in Vita ſua. Pauca inde Latinè apponam. *Hoc, inquit, loco libet paucis reprehendere Iuſtum, hujus argumenti ſcriptorem. Is, ut videretur bene tempus inſumere, res hoc bello geſtas ſcribere aggreſſus, multa mentitus de me, ne de ſuâ quidem patriâ vera locutus eſt.* Et mox: *Vt igitur ad te jam ſermonem vertam, Iuſte, hiſtoricorum tuo judicio graviſſime; quomodo ego, & Galilæi, in cauſſa fuimus, ut patria tua deficeret à rege ſimul, & Romanorum imperio? quandoquidem, priuſquam ego ex decreto civitatis Hieroſolymitanæ in Galilæam dux mitterer, tu cum tuis Tiberienſibus, armis correptis, populariter auſi eſtis infeſtare etiam Syrorum Decapolim.* Longum eſſet exſcribere omnia, quæ ad vitam ſcriptaque hujus Iuſti pertinent: ſunt enim pagellæ aliquot: quare ſolùm adferam, quæ ad tempus pertinent, quo ſua edebat. In hanc igitur ſententiam ſonant Græca verba Ioſephi: *Si confidis, te ſcripſiſſe meliùs omnibus, cur, vivo Veſpaſiano, ac Tito, ac quorum auſpiciis id bellum geſtum eſt, & Agrippâ ſuperſtite, cognatiſque ejus, viris Græcarum literarum peritiſſimis, non edidiſti tuam hiſtoriam? Ante viginti enim annos eam ſcripſeras, & poteras à conſciis habere teſtimonium. Nunc poſtquam illi non ſunt inter nos amplius, nec putas eſſe, qui coarguat, auſus es librum edere. At non ſic ego: neque meis ſcriptis timui; ſed ipſis opus id imperatoribus tradidi, cùm adhuc recens id bellum penè verſaretur in hominum oculis.* Meminit hujus operis etiam Euſebius Hiſtor. Eccleſ. lib. III. cap. IX. Adhæc B. Hieronymus in catalogo ſcriptorum Eccleſiaſticorum. Item Stephanus in Τιβεριάς: Ἐκ ταύτης b ἦν Ἰοῦστος, ὁ τὸν Ἰουδαϊκὸν πόλεμον τὸν κατὰ Οὐεσπασιανοῦ ἱστορήσας. Unde colligo, ut Ioſephus, ita & Iuſtum, non modò de Antiquitatibus Iudaicis, ſed ſeorſum etiam de bello Iudaico ſcripſiſſe. Item meminit Honorius in luminaribus Eccleſiæ; apud quem perperam legitur, *Iuſtinus Tiberienſis*. Alia quoque ab eo edita eſſe, ex Suida diſcimus: &, credo, aliquis iſtoc etiam adſtruere conabitur ex hoc Laërtij loco in Socrate: Φησὶν c Ἰοῦστος ὁ Τιβεριεὺς ἐν τῷ στέμματι. Sed nihil infirmius hoc argumento, ſi Laërtius, quod veriſſimum puto, librum ſignat de corona Iudaica, ſive de regibus Iudaicis, qui coronâ fuerant

a *Conciſum, & pleraque relatu maxime neceſſaria prætermittentē.*

b *Inde erat Iuſtus, qui hiſtoriam belli Iudaici adverſus Veſpaſianum ſcripſit.*

c *Iuſtus Tiberienſis ait in Corona.*

rant ornati. Siquidem hoc opus ita inſcribebatur, Ἰούστου a Τιβεριέως Ἰουδαίων βασιλέων τῶν ἐν τοῖς στέμμασιν: ut teſtis eſt Photius. Fruſtra verò eſt doctiſſimus Xylander, cùm apud Stephanum in Τιβεριὰς, ubi Iuſtus, belli Judaici adverſus Veſpaſianum ſcriptor, fuiſſe dicitur Tiberienſis, *Ioſephus* pro *Iuſtus* legendum eſſe ſuſpicatur. Nam Joſephus non Tiberienſis, ſed Hieroſolymitanus fuit. Juſtum autem Tiberienſem fuiſſe, & Chronica condidiſſe, præter eos, quos dixi, ſcriptores, etiam anonymus teſtatur ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. an. IV: Ἐνταῦθα b λήγει τὸ Ἰούστου τοῦ Τιβεριέως χρονικόν, ἀρξάμενον ἀπὸ Μωσέως.

a *Iuſti Tiberienſis in hiſtoria regum Iudaorum, qui fuere coronati.*

b *Hic deſinit Iuſti Tiberienſis Chronicon, quod orditur à Moſe.*

CAP. IX.

Suppoſititij ſcriptores. I. Prochorus de vita B. Ioannis. II. Abdias Babylonius de certamine Apoſtolorum. III. Linus de paßione BB. Petri, & Pauli. IV. Anonymus, vel potiùs presbyteri Achaiæ, de paſſione B. Andreæ. V. Anonymus de actis Pauli, & Theclæ. Clemens Romanus, cui Recognitionum libri attribuuntur. Et fuere olim etiam alia ſpuria, quæ nunc non exſtant. Vt liber de adſcenſu Pauli, Euangelium Iudæ, & alterum ſecundùm Ægyptios, & aliud ſecundùm Hebræos. Cajanorum ſecta. Clementis Alexand. ἀκρισία.

AB tribus his, qui bellum Judaïcum memoriæ prodiderunt, tranſeo ad ſex ſeptem ſcriptores hiſtoriæ Chriſtianæ; ſed ſuppoſititios omnes. Eos hoc loco ſubnectam, quia eâdem, hoc eſt Domitiani, ætate, vel ſaltem non multò pòſt, vixiſſe dicuntur.

Ex iſtis eſt Prochorus, unus ex ſeptem diaconis, ſive, ut Eccleſiaſtici fere loqui amant, diaconibus, quos Apoſtoli ipſi ordinarant: ut Lucas teſtatur in Actis cap. VI. Scripſiſſe hic dicitur vitam Euangeliſtæ, & Apoſtoli Ioannis, quæ in Orthodoxographis, & bibliotheca Patrum, legitur. At multò recentiorem eſſe, arguit, quòd nominat diſertim ὁμοούσιον τριάδα c, quomodo antiquiſſimi illi necdum loquebantur. Præterea fabulis, mendaciiſque, ita coopertus eſt, ut nec in iis, quæ vera fortaſſe ſunt, fidem mereatur. Idem cenſent, Baronius in annalibus d Eccleſ. Bellarminus in Eccleſiæ ſcriptoribus, magiſter ſacri palatij in Ind. Expurg. Lorinus

c *Coëſſentialem Trinitatem.*

d *Tom. I. ad ann. 99. nu. 4. & ad ann. 44. nu. 30.*

in

in Act. cap. VI. Facilè autem iis aſſentio, qui arbitrantur, eſſe eundem librum, qui *circuitus Ioannis* vocari antea ſolet, atque hoc nomine etiam inter apocrypha refertur ab Athanaſio in Synopſi. Nec tamen Serrarius lib. de Apoſtolis, ſectione LV, dubitat Prochori auctoritate refellere eos, qui negant, Apoſtolos ante duodecimũ à paſſo Chriſto annum Hieroſolymis deceſſiſſe. Nec ignorabat, quo loco alij Prochorum haberent. Sed addit: *Quiſquis is eſt, vetus eſt.*

Etiam Abdias Babylonius creditur Hebraicè feciſſe libros decem de hiſtoria certaminis Apoſtolici: quos Græcè tranſtulerit Eutropius, ac Latinè interpretatus ſit Julius Africanus, nobilis ille chronographus, de quo ſuo loco dicetur. Scribit verò Abdias iſte lib. VI, ſe Soſpitatorem noſtrum Chriſtum vidiſſe in carne: cúmque unus foret ex LXXII diſcipulis, aſſeclam ſe fuiſſe Simonis, & Judæ, quando in Perſiam abibant ad prædicandum Euangelium: denique ab iis, priuſquam iſtis oris excederent, Babyloniæ ſe epiſcopum factum eſſe. Atque eadem legere eſt apud interpretem in pręfatione. Quę ſi vera ſunt, jure magnum apud omnes ſcriptoris hujus nomen eſſe debet. Sanè Wolfangus Lazius, qui primus illum in lucem protraxit, tanti eum fecit, ut dubitare ſe dicat, utrùm ea, in quibus cum Luca conſentit, hauſerit ex hoc Euangeliſta, an Lucas potiùs ea ex Abdia iſto exſcripſerit: nempe quia ὁμήλικες a fuere. In eâdem ſententiâ fuit Io. Faber, Theologus Pariſienſis. Sed ſi adeò antiquus eſt Abdias ille, mirum, non Euſebium, non Hieronymum, non alium veterum quemquam, meminiſſe vel Abdiæ, vel interpretationis iſtius, ne iſtic quidem, ubi Africani ſcripta recenſentur. Præterea quomodo fidem habere ei poſſumus, qui dicat, ſe Chriſtum vidiſſe, cùm in terris verſaretur; atque interim laudet Hegeſippum hiſtoricum, verbaque ejus citet ex lib. v. commentariorum? Nam Hegeſippus ille Juſtini, & Athenagoræ, æqualis fuit; ut conſtat ex Euſebij Hiſt. Eccl. lib. IV cap. XXI, & Hieronymo in ſcriptoribus Eccleſ. Quare centum circiter, & triginta annis, floruerit, poſtquam Chriſtus adſcenderat in cœlum. Adhęc quomodo Abdiam eum Latinè tranſtulit Julius Africanus, quem Græcum fuiſſe ſcriptorem, ex Euſebio, & aliis, conſtat? Denique in ſcriptore hoc multæ adeò ſunt fabulę, ac mendacia, ut eos libros, *velut fide indignos, Paullus Papa IV inter ſcripta à ſe damnata rejecerit*: quemadmodum ſcribit Sixtus Senenſis lib. II bibliothecę ſanctę. Multa quoque erronea in eodem notavit Ioa. Heſſels in Cenſura de quibuſdam ſanctorum hiſtoriis cap. X. Eundem rejiciunt Bellar-

a Æquales.

Bellarminus in ſcriptoribus Eccl. Baronius in annal. *a* Eccl. Ioannes Molanus lib. I. de fidę hæreticis ſervanda cap. VI; Poſſevinus in Apparatu ſacro voce *Abdias*, & *Severus Sulpitius*, Eſpencæus de continentia lib. V cap. V; & lib. VI cap. II. Adhæc Salmeron Comm. in II Timoth. II diſp. II *b*; & Nicolaus Nancelius catalogo librorum, quos ſcripſit: ubi auctorem eum, *plurimis indiciis, & argumentis à ſe falſi convictum, interimque correctiorem multò redditum ait.* Ac paullò pòſt dicit, ſcriptorem eum licet ſuppoſititium, uti & Clementem Romanum, *multis & argumentis à ſe, notiſque illuſtratum.* Puto autem, iſtos Abdiæ libros ſignari à beato Auguſtino contra Adimantum cap. XVII; cùm ait, *Manichæi legunt ſcripturas apocryphas, quas etiam incorruptiſſimas eſſe dicunt: ubi ſcriptum eſt, Apoſtolum Thomam maledixiſſe homini, nec multò pòſt à leone dilaniatum, & occiſum eſſe.* Nam hiſtoria iſtæc, vel fabula potiùs, (ut Melchior Canus *c* appellat) refertur ab hoc Abdia lib. IX, qui eſt de geſtis Thomę in India.

a Ad an. 44. num. 44. & ad ann. 51. num. 51.

b Pag. 585.

c Loc. Com. lib. II cap. 6.

Præterea ſub nomine Lini, epiſcopi Romani, & martyris, duo circumferuntur libri ad eccleſias orientales: qui acta continent paſſionis Petri, & Pauli. Agnoſcit ea Sigebertus de illuſtribus Scriptoribus cap. V; *Linus, primus poſt Petrum Papa, ſcripſit Græco ſermone martyrium Petri, & Pauli, uno die paſſorum, & Eccleſiis Orientalibus deſtinavit.* Item Anonymus in vita Nerei, & Achillei, apud Surium: *Quo autem pacto* (Petrus, & Paulus) *cum Simone congreſſi ſint, cùm ipſi coram ſitis intuiti, ſuperfluò mihi viſus ſum apud vos velle referre: maximè cùm S. Linus Orientis Eccleſiis omnem paſsionis eorum ſeriem Græcè perſcripſerit.* Sed hiſtoria ea, quæ hodie quidem exſtat, eſt commentitia, ac multos continet errores: ut docent, Bellarminus in Eccleſiaſt. ſcript. & lib. II de Pontif. Rom. cap. IX, Baronius in Ann. Eccl. ad ann. LXIX num. VI, Poſſevinus in apparatu ſacro, voce *Linus*, Ioannes Maria, magiſter ſacri palatij in Ind. Exp. tom. I, & Claudius Eſpencæus lib. VI de continentia cap. II. Etſi autem ſcriptor ſit fabuloſus, eſt tamen antiquus; & fortaſſe, licet Linus à Sigeberto dicatur Græcè ſua literis mandâſſe: nihilominus, quæ nos habemus, Latinè primùm conſcripta ſunt; non à Lino quidem, ſed aliquanto pòſt. *Stylus ipſe priſci alicujus monachi eſſe arguit*: ut non malè conjectat Barthius Adverſar. lib. XLIII. cap. XIII.

Exſtat & paſſio S. Andreæ Apoſtoli, ſcripta, ut ajunt, à presbyteris & diaconis Eccleſiarum Achajæ, qui paſſioni interfuerant. Eam pro legitimâ agnoſcit Petrus Damiani *d*; qui temporibus vixit Gregorij VI, uſque ad Gregor. VII; atque obiit anno Chr.

d Serm. 2 de ſancto Andrea.

CIↃLXXII. Sed Petro Damiani opponimus Epiphanium; qui hæreſ.XLVII Encratitas ait uti actionibus Andreę, Ioannis, & Thomæ. Item Philaſtrium de hæreſ. cap. XL; quod eſt de apocryphis; ubi inquit: *Contra diſputationes beatiſſimorum Apoſtolorum conſulta ponunt, è quibus ſunt Manichæi, Gnoſtici, Nicolaitæ, Valentiniani, & alij quàmplurimi; qui, apocrypha Prophetarum, & Apoſtolorum, id eſt, actus ſeparatos habentes, canonicas legere Scripturas contemnunt.* Et poſt pauca: *Habent Manichæi apocrypha beati Andreæ Apoſtoli, id eſt, actus, quos fecit veniens de Ponto in Græciam: quos conſcripſerunt tunc diſcipuli ſequentes Apoſtolum.* Mox idem cenſet de actibus Ioannis, Petri, & Pauli. Item Innocentius I, extremâ epiſtolâ primâ, quæ eſt ad Exuperium, Toloſanum epiſcopum, eum, quem Auſonius quoque inter claros ſui ſeculi oratores celebrat: *Cætera, quæ vel ſub nomine Matthiæ, ſive Iacobi Minoris, vel ſub nomine Petri, & Ioannis, quæ à quodam Leucio ſcripta ſunt, vel ſub nomine Andreæ, quæ à Nexocharide, & Leonide philoſophis, vel ſub nomine Thomæ, & ſiqua ſunt alia, non ſolùm repudianda, verùm etiam noveris eſſe damnanda.* Ubi ſimul auctorem operis iſtius indicat. Similiter Gelaſius, decreto cum LXX epiſcopis habito, in apocryphis reponit *Actus nomine Andreæ Apoſtoli.* Inclinat huc etiam Baronius in annal. Eccl. ad ann. LXIX. §. XXXIV: imò etiam agnoſcit, acta paſſionis Andreæ à Manichæis eſſe corrupta, atque ab iis citari ſolita, & propterea dubiæ in Eccleſia fidei cenſeri. Sanè non alienum eſſe à moribus Manichæorum, acta Apoſtolica promulgare fabulis pleniſſima, vel ex iis liquet, quæ de Leucio Manichæo retulimus ex Innocentio: quæque de eo legere eſt apud B. Auguſtinum libro de fide contra Manichæos cap. XXXVIII. Ut mirum mihi videatur, Poſſevinum * ſic laborare in eo, ut Paſſionem illam Andreæ doceat eſſe genuinam; ac Bellarminum quoque in eadem eſſe ſententia. Diſtinguit enim inter acta olim damnata, & illa presbyterorum Aſiæ, quæ apud Surium leguntur Tom. VI, die XXX Novembr. † Ac poſteriora hæc legitima eſſe arbitratur. Quibus cauſſis moveatur, exponit in Scriptoribus Eccleſiaſticis ſeculi primi. Sed iis alibi occurremus.

* *In Apparatu*, voce Andreæ.

† *Pag.* 696.

Similiter ſtatuendum de actis Pauli, & Theclæ, quorum crebra adeò eſt mentio apud veteres. E Græcis meminit Gregorius Nazianzenus orat. in laudem Athanaſij, & exhortatione ad virgines, item oratione I in Iulianum Apoſt. & orat. XVIII; quæ eſt in laudem Cypriani: item carmine jambico de vita ſua: adhæc Gregorius Nyſſenus; apud quem illuſtre eſt Theclę elogium orat. XIV in Canti-

Cantica Canticorum: item Epiphanius hæreſi LXXVIII contra Collyridianos, Chryſoſtomus homil. XXV in Act. Apoſt. & ad Antioch. homil. XXII, Iſidorus Peluſiota lib. I. epiſt. LXXXVII, & CLX, Damaſcenus oratione de iis, qui cum fide ex his terris exceſſerunt: ut de Baſilio Seleucienſi, & Simeone Metaphraſte logotheta, & prato ſpirituali Sophronij, atque aliis, nihil dicam. E Latinis item mentionem faciunt, Cyprianus orat. pro martyribus, & orat. ſub diem paſſionis ſuæ, Ambroſius epiſt. VII, & LXXXI, & lib. II de Virginibus, Hieronymus epiſt. XXII, quæ eſt ad Euſtochium, Auguſtinus lib. XXX contra Fauſtum cap. IV, Sulpicius Severus Dial. II. cap. XIV, Fortunatus Pictavienſis non uno in loco, Ado Viennenſis in ſuo Martyrologio, atque alij. Sed non ſi Patres illi quædam pro veris habuerint, quæ actis iſtis continerentur, hinc illa genuina, & undequaque vera eſſe, conſequitur. Nam ſuppoſititia quin fuerint, dubitare non patitur nos locus iſte Tertulliani lib de baptiſmo cap. XVII: *Quod ſi, quæ Pauli perperam ſcripta* (expreſſit Græcum παραγεγραφόμενα, hoc eſt, ψευδεπίγραφα) *legunt, exemplum Theclæ ad licentiam mulierum docendi tingendique defendunt: ſciant, in Aſia presbyterum, qui eam ſcripturam conſtruxit, quaſi titulo Pauli de ſuo cumulans, convictum atque confeſſum, id ſe amore Pauli feciſſe, loco deceſſiſſe.* Refellit quoque ea Hieronymus in catalogo a Script. [a In Luca.] Eccleſ. ubi cùm dixiſſet, Lucã fuiſſe *ſectatorem Pauli, & omnis peregrinationis ejus comitem*, paullò pòſt addit: *Aliud quoque edidit volumen egregium, quod titulo* πράξεις Ἀποστόλων *b prænotatur: cujus hiſtoria uſque ad* [b Actus Apoſtolorum.] *biennium Romæ commorantis Pauli pervenit, id eſt, uſque ad quartum Neronis annum. Ex quo intelligimus, in eâdem urbe librum eſſe compoſitum. Igitur* περιόδους *Pauli, & Theclæ, & totam baptizati Leonis fabulam, inter apocryphas ſcripturas computamus. Quale enim eſt, ut individuus comes Apoſtoli, inter cæteras ejus res hoc ſolùm ignoraverit? Sed & Tertullianus, vicinus eorum temporum, refert, presbyterum quendam in Aſia,* σπουδαστὴν *Apoſtoli Pauli, convictum apud Ioannem, quod auctor eſſet libri, & confeſſum, ſe hoc Pauli amore feciſſe, & ob id excidiſſe.* Denique Gelaſius papa, & concilium LXX epiſcoporum, diſertim ita ſtatuunt: *Liber, qui appellatur Actus Theclæ, & Pauli apoſtoli, apocryphus.* Et jure à Gelaſio acta ea rejici, etiam Melchior Canus ſcribit in locis Theol. lib. XI, cap. VI.

Eodem loco haberi debent, quæ ſub nomine Clementis, Romani epiſcopi, Ἀναγνώσεις, ſive Recognitiones exſtant. Sunt illæ idem opus, quod *hiſtorias Clementis* appellat Beda de rat. temp. cap. III, & in Acta Ap. cap. V. Antiquitus dicebatur Itinerarium, vel Cir-

cuitus Petri: atque eo nomine inter apocrypha refertur ab Athanaſio, extremo capite ſynopſios; ubi περίοδον Πέτρυ inter illa reponit, quibus contradicitur: item à Gelaſio, concilioque Romano: *Itinerarium*, inquit, *S. Petri, quod appellatur Clementis, libri decem, apocryphum.* Similiter Honorius libro de luminaribus Eccleſiæ; ubi ei tribuit; *itinerarium Petri, nec non diſputationem Petri, & Apionis.* Latinè hoc opus vertit Rufinus Aquilejenſis: quod & Gennadius teſtatur in catalogo virorum illuſtrium. Edidit id primus Io. Sichardus, an. cIↃIↃxxxvi. Sed ἀκεφαλίαν a ſuam oſtendit, cùm pro genuino habet Clemente, nec Gelaſij judicium reprehendere veretur. Meminit itinerarij iſtius Humbertus, epiſcopus Sylvę Candidæ; qui anno vixit cIↃL. Nam cùm Nicetas Pectoratus jejunia Sabbathi conatus eſſet refutare ex Clemente, & canonibus, qui Apoſtolorum eſſe dicuntur: reſpondit ei in hunc modum: *Et hoc* b *aſſerere conaris ex apocryphis libris, & canonibus, pari ſententiâ ſanctorum Patrum repudiatis? Nam Clementis librum, id eſt, Petri Apoſtoli itinerarium, & canones Apoſtolorum, numeravere inter apocrypha, exceptis capitulis quinquaginta, quæ decreverunt regulis orthodoxiæ adjungenda.* Et ſanè multa oſtendunt, opus hoc non paullò eſſe recentius Clemente Romano. Primùm illud, quòd (ut optimè obſervavit Sixtus Senenſis c) nono itinerarij illius libro legantur duo integra folia, quæ Epiphanius d citet ex Bardeſanis Syri libro de fato adverſus Abidam aſtronomum. Bardeſanes iſte vixit ſub Marco Imp. annis circiter Septuaginta poſt mortem Clementis, qui tertio Trajani anno martyrij coronam acceperat. Accedit, quòd multa adeò illo opere contineantur ex intimâ Platonis, atque Ariſtotelis philoſophiâ deprompta, planéque aliena à ſimplicitate, quæ in primitiva Eccleſia vigebat. Denique quid multis opus? libri illi *inſulſis fabulis ſunt referti:* quod etiam judicium eſt Baronij e in Annal. Eccleſ. Nicolaus Nancelius in catalogo librorum, quos compoſuit, de eodem ſic ſcribit: *Clemens dictus Papa, & Pauli diſcipulus, inſcriptus* Α'ναγνώσεων, *ſive Recognitionum auctor, ad Iacobum fratrem Domini* x *libris, Rufino videlicet interprete, ſuo ipſius gladio à me confoſſus eſt, & falſi redargutus, ex ipſa ſerie hiſtoriæ locis certis indicatis, præſertim ex fine libri* III; *ut attentè conſideranti liquet. Licet ſubdititius, multis tamen, & argutis à me notis illuſtratur.* Paritérque eos rejiciunt, vel fidem ſaltem ſuſpectam habent, Pererius, Bellarminus, Poſſevinus, ac hodie eruditiores omnes.

a *Iudicij defectum.*

b *Pag. 115. Tom. 11 Barop. in appendice edit. Moreti.*

c *Lib. 2. biblioth. in* Clemens.

d *Hæreſi 56. Vide & Euſebium lib. 4. Hiſt. Eccl. cap. ult. & lib. 6. Præpar. Euãgel. cap. 10. item Hieronymum in Catalogo ſcript. Eccl.*

e *Tom. 2. ad ann. 102, num. 21.*

Huic operi præmittitur ad Gaudentium Epiſcopum præfatio Rufini,

Rufini, vel alterius ſub ejus nomine, in editione, quam anno CIↃ IↃ XXVI ex officina Bebelij Io. Sichardus procuravit. Nam in illa, quæ Pariſiis anno CIↃ IↃ LXVIII à Michaele Sonnio eſt emiſſa, fruſtra quæras. Digna verò obſervatione ſunt ejus præfationis verba, quę adſcribam: *Puto, quòd non te lateat, Clementis hujus in Græco ejuſdem operis Ἀναγνώσεων, hoc eſt, Recognitionum, duas editiones haberi, & duo corpora eſſe librorum, in aliquantis quidem diverſa, in multis tamen ejuſdem narrationis. Denique pars ultima hujus operis, in qua de transformatione Simonis refertur, in uno corpore habetur, in alio penitùs non habetur. Sunt autem & quædam in utroque corpore de ingenito Deo, genitóque, differta; quæ, ut nihil amplius dicam, exceſſerunt intelligentiam noſtram.* Hæc ille. Ubi duo in conſiderationem veniunt. Prius eſt de Fauſtiniano, à Simone mago in faciem hujus Simonis converſo, & à B. Petro prædicare Antiochenis juſſo de pœnitentia Simonis magi, quòd tot falſiloquis dictis impetiiſſet hunc Apoſtolum. Quam enim hæc abhorreant à vero, quis non videt? Nec enim ulla pœnitudine Magus ducebatur. Vt non niſi ſpiſſo mendacio hæc Fauſtinianus potuerit Antiochenis ire perſuaſum. Sanè veritas cœleſtis non indiget ejus generis artibus. Quare credibile eſt, vel aliquem iſta prioribus appoſuiſſe, vel alium, qui iſtis offenderetur, omiſiſſe: à quo & alia ſunt mutata; ut præfatio indicat. Alterum eſt, quòd dicitur, quædam in hoc opere de Deo, ingenito, ac genito, eſſe difficilia perceptu, ne quid gravius, hoc eſt verius, dicat. Atque ad oram eorum legas in iſta Sichardi editione: *Corrupta enim hæc fuiſſe ſuſpicor ab Eunomio: quemadmodum Pauli epiſtola ad Corinthios à Marcione.* Ubi, ut Eunomio id potiſſimum tribueret, Rufinus fecit; qui ſic de adulteratione librorum Origenis ſcribit ad Macarium *: *Clemens Apoſtolorum diſcipulus, qui Romanæ Eccleſiæ poſt Apoſtolos, & Epiſcopus, & martyr præfuit, libros edidit, qui appellantur Ἀναγνωρισμὸς, id eſt, Recognitio: in quibus cùm ex perſona Petri Apoſtoli doctrina quaſi verè Apoſtolica quamplurimis exponatur: in aliquibus ita Eunomii dogma ſcribitur, ut nihil aliud, quàm ipſe Eunomius diſputare credatur.* Quod & ſtatuit Mirandulanus Picus, vel Phœnix potiùs, in apologia ſua, quo loco diſſerit de ſalute Origenis. Sed enim merito in dubium vocari poſſit, utrùm hos libros, qui ſuperſunt, deſignet Rufinus, vel Hieronymus libro ſecundo adverſus Rufinum. Quippe non ſatis hæc conveniunt cum eo, quòd Rufinus eos Clementis libros Latinè reddiderit. Niſi ab alio malis tranſlatos, & prorſus fictitiam eſſe præfationem, quæ Rufini ad Gaudentium eſſe dicitur. Interea con-

* *Habes Hieronymi Tom. 4. pag. 195. edit. Baſil. an. 1553.*

ſtat, fuiſſe & alios x Recognitionũ libros, qui ante iſtos x ſuperſtites ſcripti ſint. Clarè enim id legas extremo lib. XII: ubi & argumentum affertur ſingulorum librorum, qui deperierunt. Multùm verò id differt ab argumento librorum, quos habemus. Et, credo, de deperditis illis intelligendus ſimiliter eſt Euſebius lib. III hiſtoriæ Eccleſiaſticæ, cap. XXXVIII; ubi de Clementis Romani libris tractans, ſic loquitur: *Iam & alios quoſdam nuper multiloquos, & prolixos commentarios, quaſi illius ſint, nonnulli prodiderunt: ut qui Petri, & Apionis dialogos contineant; quorum apud veteres prorſus nulla ſit mentio. Neque enim ſincerum rectæ, & Apoſtolicæ doctrinæ characterem tenent.* Poſſis ſimiliter de amiſſo opere intelligere, quod ait Epiphanius hæreſi XXX, ubi de Ebionæis agit *: Χρῶνται δὲ καὶ ἄλλαις τισὶ βίβλοις, δῆθεν ταῖς Περιόδοις καλουμέναις Πέτρου, ταῖς διὰ Κλήμεντος γραφείσαις, νοθεύσαντες μὲν τὰ ἐν αὐταῖς, ὀλίγα δὲ ἀληθινὰ ἐάσαντες, ὡς αὐτὸς Κλήμης αὐτοὺς κατὰ πάντα ἐλέγχει, ἀφ' ὧν ἔγραψεν ἐπιστολῶν ἐγκυκλίων τῶν ἐν ταῖς ἁγίαις Ἐκκλησίαις ἀναγινωσκομένων, ὅτι ἄλλον ἔχει χαρακτῆρα ἡ ἑαυτοῦ πίστις, καὶ ὁ λόγος παρὰ τὰ ὑπὸ τούτων εἰς ὄνομα αὐτοῦ ἐν ταῖς Περιόδοις νενοθευμένα. *Sunt & alij libri, quibus utantur, velut Petri Circuitûs, à Clemente conſcripti: quo in libro paucis veris lectis, cætera ſuppoſuerunt: quemadmodum Clemens ipſe omnibus illos modis redarguit iis epiſtolis, quæ ab eo ſcriptæ in ſacroſanctis Euangeliis leguntur. Ex quibus conſtat, longè ab iis, quæ in Circuitibus illis ſub ejus nomine adulterina exſtant, illius fidem, ac ſermonem abhorruiſſe.* Quæ pluribus deinde demonſtrat. Sed ut libri x, quos habemus, non ſint Clementis; opus tamen eſt antiquum, & in quo multa bona ſint monita: ut ſi non hiſtoriæ ergo, ſaltem eo pacto legi mereatur, quo Philoſtratum verſamus; ut ſe facere ait Barthius lib. XLV, cap. V. Ubi & de interprete judicium invenies. Nempe dictionem ejus, etſi non careat nævis, tamen necdum eſſe inquinatam illuvie Gothicâ, & aliorum barbarorum: eóque ſi non ſit Rufini, tamen non eſſe multò recentioris.

* Pag. 139. edit. an. 1622.

Multa inſuper alia apocrypha circa hæc tempora edita fuerunt: ut Pauli Ἀναβατικὸν †; quomodo inſcripſere, occaſione inde arreptâ, quòd Apoſtolus dicat, ſe aſcendiſſe uſque in tertium cœlum, atque ibi audiiſſe verba arcana, quæ nulli hominum liceat profari. Ajunt igitur, arcana iſta verba hoc opere contineri. Refertum verò erat actionibus planè nefariis; ut pluribus docet Epiphanius hæreſi XXXVIII, quæ eſt Cajanorum. Ibidem etiam meminit Epiphanius Euangelij ſcripti ab Juda Iſcarioth; quem Cajani annumerabant cognatis ſuis; uti & Sodomitas, & Eſau, & Core, Dacan,

† De adſcenſu.

tan, atque Abiron: horum verò omnium, & ſui quoque, patrem profitebantur Cainum; quem Abelo multis partibus præferebant; unde *Caini* dicebantur. Negabant verò ſalvari quemquam, niſi qui propudioſam, atque abominabilem Carpocratis vitam ſectaretur: unde quale hoc eorum Euangelium fuerit, non difficile eſt conjectare.

Melioris notæ, quàm Euangelium Judæ, ſpurium nihilominus, erat Euangelium ſecundùm Ægyptios: item Euangelium ſecundùm Hebræos: quorum tamen teſtimonio non ſemel uſus eſt Clemens Alexandrinus. Sed aliorum etiam, non unius Clementis, hæc ἀκρισία *a* fuit. Vide, quæ de variis Euangeliis ſcribit Sixtus Senenſis *b* lib. II bibliothecæ. Eſt verò Euangelium hoc ſecundùm Hebræos planè idem, ac illud, quod ſecundùm Nazaræos dicebatur. Cur ita dictum ſit, & ut magis magiſque receſſerit ab Euangelio, quod Hebraicè ſcripſerat Euangeliſta Matthæus, fusè expoſui in Diſſertatione de genere Ieſu Chriſti cap. ſecundo *c*.

Apud Sigebertum in catalogo ſcriptorum illuſtrium, legere etiam eſt, Marcum Euangeliſtam literis quoque mandaſſe paſſionem Barnabæ Apoſtoli: à Polycrate item elucubratam eſſe vitam Timothei. Sed utraque ſuppoſititia fuiſſe, inde colligere eſt, quòd eorum non meminerint Euſebius, ac Hieronymus.

Exſtat prçterea, idque Grçcè *d*, ſub nomine Clementis, Romani epiſcopi, de rebus geſtis, peregrinationibus, atque concionibus Petri epitome ad Iacobum, Hieroſolymorum epiſcopum. Quod opus non admodum antiquum eſſe, præter dictionem multis argumentis convincitur: ut videre eſt apud Barthium Adverſ. lib. XXXII. cap. XIV. Nec liber is epitome X librorum, qui *Recognitionum* dicuntur, exiſtimari debet, cùm multa adeò contineat, longè ab iis recedentia, quç in Recognitionum opere leguntur; multa etiam libris illis indicta.

a *Iudicij aberratio.*

b *Voce* Hebrçorum, *& deinceps.*

c *Pag.* 15. 16. 17. 18.

d *Edidit Adrianus Turnebus anno* 1555: *vertit Latinè Ioachimus Perionius. Habes quoque in editione Clementis Sonnianâ anno.* 1568.

CAP. X.

Hermogenes Tarſenſis. Damis Aſſyrius, Maximus, & Mæragenes, tres ejuſdē temporis, qui vitam Apollonij Tyanei literis mandarint. Plutarchus Chæronenſis. Ejus dignitas, multijuga lectio, ſtylus. Plutarchi junioris quædam videri, quæ Chæronenſi tribuuntur. Lampriæ tabula, quæ Plutarchi libros

libros indicabat. Herennij Philonis Byblij ætas, & ſcripta. Severus, qui Philonis librum περὶ πόλεων *conſtrinxit. Alter, Philo Heracleota; & tertius, philoſophus. Phavorinus Arelatenſis. Tria in eo miranda. Ptolomæus Alexandrinus, cognomento Chennus. De ætate ejus conciliatus ſecum Suidas.*

AB Eccleſiæ ſcriptoribus redeamus ad externos: ſed à ſuppoſititiis ad genuinos. Qualis Domitiani temporibus fuit Hermogenes Tarſenſis: de quo Suetonius in Domitiano cap. x: *Occidit item Hermogenem Tarſenſem, propter quaſdam in hiſtoria figuras; librariis etiam, qui eam deſcripſerant, crucifixis.* Item Damis Aſſyrius. Hic Ninum veterem incoluit, quò ad eum Antiochiâ venit Apollonius Tyaneus. Iſtac occaſione Apollonio uſus eſt familiariter; poſteáque ſcriptis conſignavit ejus ſermones, & vaticinia. Stylus erat minùs laudabilis; quippe hominis Aſſyrij, inter barbaros inſtituti: ſed tamen ea, quæ vidiſſet, atque audiſſet, commodè ſatis ſcribere poterat. Auctor Philoſtratus lib. I de vita Apollonij, & ex eo Suidas in *Damis*. Meminit & Euſebius contra Hieroclem: Εἴτε a τις Δάμις Ἀσσύριος, εἴτε Φιλόστρατος, εἴτε τις ξυγγραφεὺς, ἢ λογογράφος.

Videntur verò eâdem tempeſtate etiam vixiſſe Maximus, & Mœragenes. Quorum Maximus Ægienſis fuit, ac res ſcripſit ab Apollonio geſtas ἐν Αἰγαῖς civitate. Citatur à Philoſtrato lib. I. de Apollonij vita cap. V, & Io. Tzetze Chil. II Hiſtor. CCXCI.

Alius verò eſt Maximus, de quo Tzetzes Chil. IX. Hiſt. CCXCI:

Μέμνηται b μὲν καὶ Μάξιμος ἱστορικῶν τοῖς λόγοις.
Ἃς ἱστορίας ἔγραψε Γρηγόριος ὁ Μέγας.

Mœragenes quatuor libros de Apollonio edidit. Iis fidem habendam negat Philoſtratus lib. I. cap. IV. Multa enim dicit Mœragenem ignoràſſe. Meminit & Tzetzes Chil. II Hiſtor. LX.

Tum etiam, àc diu poſtea, claruit Plutarchus. Fuit natione Bœotus, patriâ Chæronenſis, ut de ſe non uno ſcribit loco c. Sub Cæſare Claudio natus fuit. Sub Nerone eſt Ammonio uſus præceptore. Ad pueritiam igitur reſtringendum, quòd Photius in bibliotheca ſua caput CCXXV (continet illud excerpta ex Plutarcho) claudit his verbis: Ἐπὶ δὲ Νέρωνος ἦν d. Sanè & ipſe Neronis ita meminit; ut ejus ſe ætate vixiſſe oſtendat. Cùm Veſpaſianus cœpit

a Sive quis Damis Aſſyrius, ſive Philoſtratus, ſive quis hiſtoriæ, aut orationum ſcriptor.
b Meminit & Maximus in hiſtoriarũ libris. Quas hiſtorias ſcripſit Gregorius Magnus.
c In Cimone, Sylla, & libro de Romanorum fortuna, atque alibi.
d Neronis erat temporibus.

pit imperare, fuiſſe videtur XVII, aut XVIII annorum. Vt ſub Nerone nullum, ita vix ſub Veſpaſiano ullum habuit nomen. Interim admodum juvenis erat, quando à Chæronenſibus ſuis legatus eſt miſſus ad Proconſulem: ut ipſe tradit in Præceptis Politicis. Familiaris fuit L. Junio Aruleno Ruſtico, quem Domitianus occidit *a*. Ac ſub Domitiano hoc cœpit Plutarchus inclareſcere. Multúmque auxit nominis decus imperante Nerva, ac Trajano. Horum tempore familiaris fuit C. Soſſio Senecioni, quater conſuli; ut conſtat ex Faſtis Capitolinis, & aliunde: primùm anno Nervæ primo, iterum Trajani primo, denuo Trajani tertio, quartóve, ac quartùm anno ejus IX, vel X. Imò Plutarchus ipſe etiam à Trajano dignitate ornatus eſt conſulari: ut ex Suida cognoſcimus. Addit, omnes Illyrici præfectos in mandatis habuiſſe, nequid agerent Plutarchi injuſſu. Video eſſe, qui hunc honorem ei tributum arbitrentur, ut præceptori. Quæ non modò opinio fuit Franciſci Petrarchæ *b*; ſed etiam eo antiquioris Ioannis Sariſberienſis *c*. Qui hoc adſtruit epiſtolâ Plutarchi ad Trajanum, quæ Politicis præmittitur. At cùm epiſtola hæc Latinè ſolùm legatur, meritò pro ſuppoſititia habetur. Majoris momenti eſt, quòd apophthegmata Plutarchi ad Trajanum leguntur Græcè. Sed videntur ea Plutarchi eſſe junioris. Saltem, an Chæronenſis ſint, meritò etiam ambigit Xylander. Neque id putat Ioannes Rualdus in Plutarchi vita. Ultra etiam tempora Trajani vixit. Unde ad tertium Hadriani annum reponitur à B. Hieronymo in Chronico Euſebiano. Etiam poſtea Ἄρχων, ſive prætor Chæronenſium fuit: ut ipſe indicat Sympoſiacôn lib. VI problem. VIII. Imò ſub Antonino Pio factus eſt Apollinis Pythij ſacerdos: ut liquet ex libro ejus, *An ſeni ſit adminiſtranda Reſpublica*.

a Plutarchus de Curioſitate.

b Lib. 3 epiſtolarum.

c Lib. 5. de Nugis Curialiũ cap. 1.

Elogia Plutarchi apud veteres permulta habemus. Quale quòd Tauro apud Agellium dicatur *vir doctiſſimus, ac prudentiſſimus*. Et ipſi Agellio, *homo in diſciplinis gravi auctoritate*. Himerio Sophiſtæ Bithyno, in laudatione filij Rufini, θειότατος *d*; Eunapio, præfatione operis de vitis Sophiſtarum, θεσπέσιος *e*, item τῆς φιλοσοφίας ἁπάσης Ἀφροδίτη, καὶ λύρα *f*. Fertur quoque Theodorus Gaza rogatus, ſi neceſſe foret libros in mare dare præcipites, quem poſtremo eſſet demerſurus, reſpondiſſe, Plutarchum. Et ſanè fuit Plutarchus vir undecunque doctiſſimus, idem philologus, philoſophus, & hiſtoricus ſummus. Magnam enim horum trium ſcientiam undique ejus ſcripta ſpirant. Quin habitus etiam fuit orator

d Diviniſſimus.

e Divinus.

f Totius philoſophia Venus, ac lyra.

 bonus.

bonus. Itaque Himerius laudatione funebri filij ſui Rufini, cùm dicere vellet, quàm præclaram de filio ſuo ſpem concepiſſet, ſperaſſe ſe ait, Minuciano fore vehementiorem, Nicagora graviorem, Muſonio ſapientiorem, Sexto fortiorem, Plutarcho diſertiorem, ac quibuſque oratoribus, qui antea viguiſſent, clariorem, & meliorem. Auctor Photius biblioth. cap. CCXLIII. Tamen diſſimulare non poſſum, dictionem ejus gravem quidem eſſe; ſed duriuſculam videri. Verùm leviculum hunc defectum multijugâ adeò ſcientiâ abunde ſummus vir compenſat. Vitæ parallelæ non univerſæ, ſed aliæ poſt alias, editæ ſunt; neque id eopſe ordine, quo leguntur, ſed quo ſcripſerat. Itaque cùm nunc primæ ſe offerant Theſei, & Romuli vitæ, hinc Lycurgi, & Numæ; tamen poſteriores haſce priùs ediderat: ut ex præfatione in Theſei, ac Romuli vitam, cognoſcimus. Præter iſta autem, quæ habemus, alias etiam vitas ſcripſit; aliáque, ut vulgò appellant, ἠθικὰ opuſcula edidit: quod partim ex Plutarcho ipſo ſcimus, qui deperdita compluria è ſuis citat: partim ex veteri opuſculorum catalogo, quem in ſuis ſe manuſcriptis reperiſſe, teſtatur H. Stephanus: partim ex Gellio, Philopono, aliis, qui Plutarchum laudant in libris variis, quos non habemus. Quemadmodum verò non pauca ejus viri perierunt; ita & aliqua genuinis permiſcentur, quæ alium habeant auctorem. Fortè Πλούταρχον a τὸν νεώτερον, ut eum vocat Io. Tzezes Chil. I. Hiſt. XIV; ubi ex eo refert, Sirenes, de quarum pellaci cantu multa adeò fabulantur poetæ, meretrices fuiſſe. Et hujus credo junioris Plutarchi fuerint quoque libri v περὶ b τῶν ἀρεσκόντων τοῖς φιλοσόφοις, uti alibi c dictum nobis. Item liber περὶ ποταμῶν d: quem Plutarchi ejus, cujus de amatorijs affectionibus librum habemus, eſſe credebat Ianus Cornarius; ut ex præfatione eâ conſtat, quam Marcello Empirico præmiſit. Imò & alii fuere ſcriptores Plutarchi nomine. Vt Nicandri interpres, teſte Stephano in Κορόπη. Credo is Grammaticus ille hoc nomine citatus Etymologo in Ἄγψ. Nec deſunt, quibus invitis x Rhetorum illa Iſocratis non videatur genuina, eò quòd pleraque aliter tradiderit in Pericle. Sed argumentum hoc parum eſt validum; quia fortaſſe, poſtquam priora ſcripſerat, in meliores incidit ſcriptores. Poterat verò & de iſtis, quibus caremus, & aliis quibuſdam, quæ ſub ejus nomine leguntur, certius judicium ferri; ſi nobis viſus foret ὁ πίναξ e ſive καταγραφὴ f; quam, ut ait Suidas g, de Plutarchi ſcriptis fecerat Lamprias filius; quámque in Italia editam eſſe, refert Ioannes Rualdus libro de vita Plutarchi cap. VI. Opinor,

a *Plutarchum juniorem.*
b *de placitis, decretiſque philoſophorum.*
c *Reſponſione de ſatisfactione Ieſu Chriſti adverſus H. Rav. cap. I.*
d *De fluminibus.*
e *Tabula.*
f *recenſio, ſive catalogus.*
g *In Lamprias.*

nor, non aliam eſſe ab ea, cujus antea ex H. Stephano meminimus.

Philo Bybliensis vixit ſub Nerone, Veſpaſiano, Tito, Domitiano, Nerva: imprimis autem nomen, famámque obtinuit ſub Trajano, atque Hadriano. Suidas: Φίλων, Βύβλιος *a* γραμματικός. Οὗτος γέγονεν ἐπὶ τῶν χρόνων ἐγγὺς Νέρωνος, καὶ παρέτεινεν εἰς μακρόν. Ὕπατον γοῦν τὸν Σεβῆρον τὸν Ἑρέννιον χρηματίσαντα, αὐτὸς εἶναί φησιν ὅταν ἦγεν ὄγδοον, καὶ ἑβδομηκοστὸν ἔτος, ὀλυμπιάδι τῇ κ', καὶ διακοσιοστῇ. Similiter apud Anonymum ἐν Ὀλυμπ. ἀναγρ. legas: Φίλων *b* Βύβλιος, γραμματικὸς, ὢν ἐτῶν οη', ἐγνωρίζετο ἐπὶ ὑπάτου Σηβήρου τοῦ Ἑρεννίου χρηματίσαντος. Sed Olympiade CCXX nullum ejus nominis conſulem reperio. Ut videatur fuiſſe conſul non ordinarius, atque ἐπώνυμος *c*, ſed in mortui locum ſuffectus. Ac natus quidem fuerit anno Tiberii decimo exacto. Ut quando Nero cœpit imperare, quod erat M. Aſinio Marcello, & M. Acilio Aviolâ conſulibus, annos habuerit XXX. At cùm XV annis pòſt Veſpaſianus imperium eſt adeptus, annum implêrit XLV. Atque hoc tempus ſignat Suidas, cùm ait, vicinum fuiſſe temporibus Neronis. Nempe claruit ſub principibus Flaviæ gentis; Veſpaſiano, Tito, & Domitiano. Sed ſic ut ulteriùs etiam vitam extenderit, ad tempora non Trajani modò, ſed etiam Hadriani: ut indicio ſunt, quæ ex Suida adduximus: & his, quæ alibi *d* apud eundem legas: Ἕρμιππος *e* Βηρύτιος ἀπὸ κώμης μεσογαίου, μαθητὴς Φίλωνος τοῦ Βυβλίου, ὑφ' οὗ ᾠκειώθη Ἑρεννίῳ Σεβήρῳ, ἐπὶ Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως. Imò cùm Philo hic, Suida teſte *f*, librum reliquerit de imperio Adriani, videri poſſit etiam poſt Adriani tempora vixiſſe.

Præterea & alia multa literis mandavit. Ut libros XII περὶ *g* κτήσεως καὶ ἐκλογῆς βιβλίων. Adhæc de Urbibus, & quos quælibet claros genuerit viros. Auctor & horum Suidas. Qui etiam teſtis eſt *h*, poſterioris hujuſce operis Philonæi περὶ πόλεων epitomen fuiſſe ſcriptam ab Ælio Severo Athenæo. Ac meminit epitomes ejus à Severo factæ Etymologici magni ſcriptor in Ἀρσινόη, & Βουκέφαλος. Nec exiguum nomen comparavit ſibi Philo ex Phœnicia lingua in Græcam transferendo Sanchuniathonem, hiſtoricum antiquiſſimum. De quo ſilet quidem Suidas: ſed non ſivit nos ignorare Porphyrius lib. IV adverſus Chriſtianos *i*: Τὰ *k* δὲ τοῦ Σαγχουνιάθωνος εἰς Ἑλλάδα γλῶσσαν ἡρμήνευσε Φίλων. Adhæc ſcripſit Αἰθιοπικὰ, te-

a Philo, Byblius Grammaticus. Hic fuit vicinus temporibus Neronis, & diu vixit. Severum enim, qui Herennius vocabatur, ait fuiſſe cōſulem, quando ipſe annum ageret ſeptuageſimum octavum.

b Philo Byblius Grammaticus, annorum LXXVIII erat, cùm conſulatū gereret Severus Herennius.

c Vnde annus denominaretur.

d In Ἕρμιππος.

e Hermippus Berytius ex pago mediterraneo, diſcipulus Philonis Byblij, à quo commendatus eſt Herennio Severo, ſub Adriano Cæſare.

f In Φίλων. g De parandis, & deligendis libris. h In Σεβῆρος. i Apud Euſebium. k Libros Sanchuniathonis in Græcam linguam tranſtulit Philo.

ſte Antigono Mirabil. Hiſt. CLX. Item Φοινικικὰ *a*, & περὶ *b* ἰατρικῶν; quorum meminit Stephanus. Sed fortaſſe Phœnicum hiſtoria non eſt diverſa ab illa Sanchuniathonis, cujus hiſtoriam Phœniciam Grecè verterat. Præterea Etymologus citat τὰ ῥηματικὰ *c*, τὸ ῥητορικὸν *d*, τὴν περὶ Ῥωμαίων διαλέξεως. ſive περὶ Ῥωμαίων διαλέκτου *e*, & librum περὶ χρηστομαθείας *f*: ubi hic ſcriptor Herennius Philo vocatur. Quod nomen etiam firmat Suidas in Ἕρεννιος; ubi refert, ipſum Philonem tradere, nomen ſibi Herennio fuiſſe. Miror, Æmilium Portum ad ea verba annotare, de iſtoc ſibi non liquere. Perperam verò in libris nonnullis pro Ἑρέννιος exaratum Ἐῤῥάνιος, vel Ἐῤῥένιος. Etiam Julius Pollux lib. x. cap. LI. ambigit, Philonis, an Apollodori, ſit ἡ *g* [illegible] νεὼ ποίησις. Eodem nomine appellatur ab Origene contra Celſum *h*; ubi ait, eum edidiſſe σύγγραμμα περὶ Ἰουδαίων *i*: & refert ibidem judicium Herennij Philonis de Hecatæo; qui itidem librum de Iudæis ſcripſerat. Fuere & alij hujus nominis: imò præter nobilem Alexandrinum illum, de quo ſuperiùs dictum, duos minimùm comperio, qui ad inſtitutum noſtrum pertineant. Unus eſt Philo Heracleota, cujus περὶ θαυμασίων *k* librum citavit Porphyrius libro περὶ Στυγὸς *l*. Atq; inde fortaſſe ſunt miranda illa, quæ de galli gallinacei, graculi, & apum amore erga hominem, ex Philone prodit Ælianus lib. XII. cap. XXXVII. Alter eſt philoſophus, cujus hiſtoriam Eccleſiaſticam in Annalibus ſuis laudat Glycas.

Trajani etiam, ac imprimis Adriani tempore, floruit Phavorinus Arelatenſis, ἀνδρόγυνος *m*, ut etiam Suidas, imò & Philoſtratus in vitis Sophiſtarum, ait; vel, juxta alios, eunuchus. Sanè ſenex quoque imberbis erat, & voce acutâ, ac ſtridulâ, ut eunuchi ſolent. Interim rerum amatoriarum erat callentiſſimus; uſque adeò ut in adulterio etiam deprehenſus dicatur. Quod & Lucianus in Eunucho narrat. Nam etſi nomen ipſum reticeat; tamen cùm patriam, & ætatem exprimat, ſatis docet, quem ſignet. Ab Adriano Cæſare aliquando culpatus ob ſermonem, quem defendere optimâ ratione poſſet, ſilere maluit. Reprehendentibus hoc amicis, dicebat, nolle ſibi cum eo negotium eſſe, qui triginta haberet legiones. Autor Spartianus in Hadriani vitâ. Interdum tamen cum eo contendit; quæ res pluſquam ſatis erat periculoſa. Nam Adrianus eos, à quibus eruditione vinceretur, odio tanto proſequebatur, ut pleroſque eorum è medio tolleret. Nota res ex Xiphilino, qui memorabilem hiſtoriam refert de architecto Apollodoro,

a De rebus Phœniciis.
b De rebus medicis.
c Verbalia.
d De vocibus oratorum.
e De dialecto Romana.
f De laudabilib⁹.
g Templi poëſis.
h Lib. 1. pag. 13.
i Commentariũ de Iudæis.
k De rebus mirabilibus.
l De Styge.
m Vtriuſque ſexus.

doro, ejuſque cæde. Itaque Phavorinus tria in ſe miranda eſſe dicebat, quòd homo Gallus Græcè loqueretur; quòd eunuchus adulterij cauſſam ageret; quòd cum Imperatore diſceptaret, & viveret. Autor Philoſtratus in vita Phavorini. Multa admodum, eáque & philoſophica, & hiſtorica, ſcriptis mandavit; Plutarchi Chæronenſis æmulus; ut Suidas teſtatur. Inter ea fuere libri παντοδαπῆς ᾆ ὕλης ἱστορικῆς: quorum, præter Stephanum, Laertius meminit in Platone, Speuſippo, Bione, Carneade, Ariſtotele, Diogene, Parmenide. Qui & in Pittaco, ac Socrate, citat eum ἐν πρώτῳ ᵇ ἀπομνημονευμάτων; & in Ariſtotelis vita ſimiliter advocat ſecundum ejus operis; in Pythagora tertium; in Parmenide quinctum. Puto, aliud eſſe opus à priori. Saltem alia quoque divulgâſſe, conſtat vel ex eodem Laertio, cui in Socrate citatur Φαβωρῖνος ἐν τῷ Μητρῴῳ: ac imprimis Galeni libro de optimo genere interpretandi, qui adverſus Phavorinum, & Academicos, ſcriptus eſt. Ac Stephanus quoque varia ejus adducit: ut περὶ τεχνολογήματα ἐθνικὰ ᶜ in Αἰθίοψ, epitomen quartam Pamphyliæ in Ῥωπεὶς, Κυρηναϊκὰ ᵈ in Ἀλεξάνδρεια. De vita ejus plura ſi voles, adi Philoſtratum lib. I. de vitis Sophiſtarum. Meminit & Spartianus in Hadriano.

Etiam ſub Trajano, & Hadriano imperatoribus, fuit Ptolomæus Alexandrinus, cognomento Chennus, grammaticus; æqualis Epaphroditi Chæronenſis, itidem grammatici. Auctor Suidas in *Epaphroditus*, & *Ptolomæus*. Qui tamen in eo nonnihil diſſentire à ſe ipſo videtur, quòd cùm eos tradat eſſe æquales, tamen in Epaphrodito ſcribat, hunc à Nerone claruiſſe uſque ad Nervam; in Ptolomæo autem Alexandrino dicat, Ptolomæum iſtum floruiſſe ſub Trajano, & Adriano. Sed non difficulter hæc conciliantur, quia Epaphroditi ſenectutem attigit juventus Ptolomæi Alexandrini. Reliquit verò Ptolomæus Chennus opus περὶ παραδόξου ἱστορίας ᵉ; item ſphinga; quæ fabula eſt hiſtorica; adhæc Ἀνθόμηρον, poëma XXIV librorum; cui inde nomen, quòd Homericæ Iliadis, vel Odyſſeæ, libros adæquaret. Alia quoque edidiſſe, ait Suidas. Cùm autem hunc Ptolomæum Suidas fuiſſe Hephæſtionis filium dicat: non dubium, quin idem ſit, ac ille, quem deſignat Photius in biblioth. cod. CXC, cùm ait: Ἀνεγνώσθη Πτολεμαίου τοῦ Ἡφαιστίωνος περὶ τῆς εἰς πολυμάθειαν καινῆς ἱστορίας, λόγοι ἑπτά. Dedicaſſe hoc opus Tertullæ ait: ac utile iis eſſe, qui πολυμάθειαν ᵍ ἱστορικὴν ſectantur. interim multa continere τερατώδη ʰ, καὶ κακόπλαστα: unde

a Omnigena hiſtorica ſylva.
b In primo commentariorum.
c Præcedanea doctrina ejus, quæ eſt de nominibus gentium.
d De rebus Cyrenaicis.
e De admirabili hiſtoria.
f Legi Ptolomæi Hephæſtionis nova ad variam parandã eruditionem hiſtoria libros ſeptem.
g Multijugam hiſtoriæ ſcientiam.
h Prodigioſa, maléque conficta.

idem opus eſſe cenſeo, quod Suidas vocat περὶ παραδόξου ἱστορίας. Bene autem eſt, quòd ex his ſeptem Ptolemaicæ hiſtoriæ libris ſaltem excerpta habemus, Photij beneficio, ſanè nec inutilia, nec injucunda.

a *De Hiſtoriis mirandis.*

CAP. XI.

Hadriani Cæſaris eruditio multijuga, variaque ſcripta. Non videri de re militari ſcripſiſſe, contrà quàm putavit Geſnerus. Arrianus Nicomedienſis. Videri aliquibus eundem eſſe, cujus in Digeſtis mentio fit; ſed perperam. Dictus hic alter Xenophon. *Dignitas ejus, & opera. Stuckij error. Æliani dictio, ætas, ſcripta. Martialis illuſtratus. Cur ſtylus in Varia hiſtoria minùs ſit elegans, quàm in Hiſtoria animalium. Ex opere ejus de Providentia quædam allata de aris, ac templis Gaditanis. Phlegon Trallianus. Chronica ejus. Refelluntur, qui Octaviani Auguſti fuiſſe libertum putarunt. Defenditur ejuſdem Chronicon adverſus Photium. Zenobius, qui nonnullis Zenodotus. Salluſtius Græcè ab eo verſus.*

NEc indictus abire nobis debet Hadrianus Cæſar, princeps eruditus, & eruditorum amans; præterquam eorum, qui palmam ei doctrinæ præriperent; imprimis ſi tam dira eos gloriæ cupido cepiſſet, ut cum imperatore triginta habente legiones, quemadmodum antea dicebamus, de eruditione contendere auderent.

Nec doctrina ejus unius generis erat. Dionis *b* verba ſunt: φύσει φιλόλογος ἦν ἐν ἑκατέρᾳ τῇ γλώσσῃ. καὶ τινα πεζὰ, καὶ ἐν ἔπεσι ποιήματα παντοδαπὰ καταλέλοιπε. *Naturâ amans erat literarum utriuſque linguæ, multáque partim pedeſtri oratione, partim carmine conſcripta omnigena reliquit.* Poëtam fuiſſe ſatis conſtat. Nam & Latina *c*, & Græca *d* ejus epigrammata aliquot, hodie exſtant. Poëma etiam erant libri Alexandreidos; quorum primum citat Stephanus in Ἄσπαλα, ſeptimum in Σάνεια. Orationes quoque edidit; ex quibus ejus, quam de Italicenſibus in ſenatu habuit, Gellius meminit lib. XVI cap. XIII. Præterea libris illius de re militari adjutum ſe profitetur Vegetius; ſi rectè eum intellexit Geſnerus. Locus, quem attendit, eſt iſte lib. I. cap. VIII: *Hæc neceſſitas compulit, evolutis auctoribus, ea me in hoc opuſculo-*

b *In Xiphilini epitome pag. 257. editionis H. Steph.*
c *In append. Virgil.*
d In Ἀνθολογίᾳ.

puſculo fideliſſimè dicere, quæ Cato ille Cenſorius de diſciplina militari ſcripſit; quæ Cornelius Celſus, quæ Frontinus, perſtringenda duxerunt; quæ Paternus, diligentiſſimus juris militaris aſſertor, in libros redegit; quæ Auguſti, & Trajani, Adrianique conſtitutionibus, cauta ſunt. Sed non magis inde conſequitur, quod Geſnerus putabat; quàm Auguſtum, aut Trajanum, de arte militari ſcripſiſſe: quod nemo dicat. Sed utcunque eſt de cæteris Hadriani ſcriptis, id, cujus gratiâ potiſſimùm ejur hoc loco memini, ſunt libri quos de Vitâ ſuâ ſcripſit, ac ſub Phlegontis, unius ex libertis, nomine edidit; ut Spartianus in vita Hadriani tradit. Sanè Hadriano ipſi eos quoque tribuit Dio, ſive Xiphilinus; ubi ex his libris refert, Antinoum, Hadriani παιδικά, in Nilo fuiſſe ſubmerſum.

a Deliciæ.

Sub erudito adeò principe multi doctrinâ floruerunt: atque in his etiam aliqui, qui hiſtoricum argumentum tractarint. Uti fecit Arrianus Nicomedienſis, Epicteti diſcipulus, philoſophus idem, & hiſtoricus, &, ſi quorundam conjecturæ fidimus, juriſconſultus inſignis. Nempe hunc eſſe eundem arbitrantur *b*, cujus à Paullo *c*, & Ulpiano, mentio fit: atque eò id veriſimilius illis videtur, quia, uti ajunt, lege quâdam *d* meminit Hadriani imperatoris. Sanè hiſtoricus Arrianus Hadriani, & utriuſque Antonini temporibus, claruit; teſte Euſebio in Chronicis ad annum CIↃCIↃCLII; item Photio, & Suidâ. Sed, quod hinc eundem eſſe colligunt, planè frivolum eſt argumentum. Nam Arrianus Iuriſconſultus poſt Hadrianum aliquanto vixit. Alioqui Pomponius, qui ſub Antonino Pio fuit, meminiſſet ejus l. 2. ff. de origine juris; ubi recenſentur Juriſconſulti varii, qui ſub Hadriano, & poſt obitum ejus, in pretio fuerunt. Præterea quòd Arrianum ſub Hadriano vixiſſe colligunt ex l. *omne delictum*, §. *qui ſe vulneravit. ff. de re militari*: id omnino ineptum eſt: quia lex illa non eſt Arriani, ſed Arrii Menandri; qui longè junior fuit, déque re militari libros reliquit. Ac, velle ex eo, quòd Arriani meminit, colligere, fuiſſe ei æqualem, omnino frigidum, & infirmum eſt. Sed redeamus ad Arrianum hiſtoricum: quem Suidas ex Heliconio refert ad conſularem dignitatem eſſe evectum: addit etiam, ob dulcedinem ſermonis, alterum fuiſſe dictum Xenophontem: quæ & apud Photium legas. Lucianus de eodem in Pſeudomante ſic ſcribit: Ἀῤῥιανὸς ὁ τοῦ Ἐπικτήτου μαθητὴς, ἀνὴρ Ῥωμαίων ἐν τοῖς πρώτοις, καὶ παιδείᾳ παρ' ὅλον τὸν βίον συγγενόμενος. Meminit & Arnobius in fine libri ſecundi, his verbis: *Cum de animarum agitur ſalute, ac de reſpectu noſtri, aliquid & ſine*

b Alexāder Gabuardus Turcellanus epiſtolâ ad Thomam Plovatarium. Itē Guilielmus Stuckius notis in Arriani Periplum.

c L. Arrian. 47. ff. de obligat. & act.

d L. omne delictum. ff. de re militari §. Qui ſe vulneravit.

e Arrianus, Epicteti diſcipulus, vir inter Romanos imprimis laudatus, ac per omnem vitam in literarū ſtudiis verſatus.

ſine ratione faciendum eſt: ut Epictetum dixiſſe approbat Arrianus. Neque à vero eorum abhorret opinio, quibus placet, hunc eumpſe Arrianum eſſe, quem Dio in vita Hadriani refert Cappadociæ præfuiſſe, ac Alanos, ſeu Maſſagetas, compeſcuiſſe: item ad quem ſeptem exſtant epiſtolæ Plinij Novocomenſis; qui, Arriani temporibus, Bithyniæ, ac Ponti proconſul fuit. Hæc eò veriſimiliora fiunt, quia Arrianus in Bithynia natus erat, ac non Bithynicam tantùm, ſed etiam Alanicam hiſtoriam condidit; Photio teſte. Atque idem auctor eſt, ſcripſiſſe ſeptemdecim Parthicorum libros: etiam paucula ex iis excerpit. Lucianus in Pſeudomante ait, conſignâſſe vitam Tillibori latronis; qui in Minya, & Ida, ac vicinis Aſiæ locis, graſſabatur, omniáque populabatur. Atque hujus exemplo ſe tuetur, quòd Alexandri Pſeudomantis vitam non dubitârit literis prodere. At nihil hodie habemus præter libros IV de diſſertationibus Epicteti. Item periplum, ſive luſtrationem tum ponti Euxini, tum ponti Erythræi; quod opus Hadriano Cæſari dicavit, ſi inſcriptioni fides. Sed Claudio Salmaſio videtur ſcriptor ille longè alius, Plinii æqualis, vel etiam paullò vetuſtior: ut cap. VII hujus libri dicebamus. Adhæc ejus ſeptem habemus libros ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου a. Eos ſcripſit exemplo Xenophontis, cujus totidem habemus libros Κύρου ἀναβάσεως b. In his maximè ſecutum ſe ait Ptolomæum Lagi, & Ariſtobulum, Ariſtobuli filium; quorum uterque ſub Alexandro militârat. Superſunt quoque Indica Arriani; quorum meminit Hermolaus Byzantius, ſive Stephanus περὶ πόλεων, voce Μάσσακα. Sanè hodiéque initio Indicorum Arriani mentio fit Maſſacæ; ubi eſſe ait Aſſaceni regni caput. At planè ratio fugit doctiſſimum Guilielmum Stuckium c; cùm opus hoc ait temporum injuriâ intercidiſſe. Nam Indica nihil aliud ſunt, quàm qui vulgo creditur liber octavus de expeditione Alexandri. Quem ſeorſum à prioribus ſeptem ſcriptum eſſe, cùm ex Photio conſtat, tum ex fine ſeptimi de Alexandro: ac vel maximè ex Indicorum; ſive, ut vulgò vocant, libri octavi fine. At veriſſimum eſt, periiſſe, ut diximus, Alanica: item Parthica, quorum quartum citat idem Hermolaus, ſive Stephanus, in Γάζακα, & ſeptimumdecimum, ſive ultimum, in Ἄτρεαι: tum etiam Bithynica, quorum meminit idem in Ἀμαζόνειον, & Ἄστακος, atque etiam Βιθυνόπολις, ubi quinctum citat Bithynicorum. Vti ſecundum Bithynicorum Etymologus in Ἀφέσιος. Ex iiſdem Bithynicis refert Photius, fuiſſe Arrianum Nicomediæ natum, atque inſtitutum; ibidem

a *De Adſcenſu ſive expeditione Alexandri.*

b *De expeditione Cyri.*

c *Notis in Arrianũ de ponto Euxino.*

dem quoq; fuiſſe ſacerdotem Cereris, & Proſerpinæ. Etiam quædam ex illis narrat Tzetzes Chil. III, hiſt. CXV. Adhæc interierunt libri decem de rebus poſt Alexandrum geſtis: præter quædam à Photio excerpta tmem. XCII. Item liber de rebus Dionis Syracuſij. Eos idem Photius laudat. Apud quem etiam luculentum de præſtantis hujus ſcriptoris ſtylo judicium habemus extremo tmem. XCII.

Sub eodem Cæſare vixit Claudius Ælianus. Præneſte is natus fuit, Suida teſte; ſed Romæ vixit, civiſque Romanus fuit; unde & ſe in Variis ſæpiùs Romanum appellat; uti quoq; Philoſtratus facit. Et iſte in Italia natus ita Atticè loquebatur, quàm Attici Athenis ſolent; ut idem Philoſtratus ait. Imò tanta inerat ſermoni & ſcriptis ſuavitas, ut propterea diceretur Μελίγλωσσος a, vel Μελίφθογγος b; quemadmodum apud Suidam legere eſt. Ætatem ejus indicat, quòd Tactica ſua miſerit ad Adrianum Cæſarem. Eorum verò in præfatione ait, ſe Nervam conveniſſe Formiis. Itaque facilè mihi perſuadeo, non alium ab hoc Æliano eſſe, cujus meminit Martialis lib. XII, epigr. XXIV:

a *Linguâ praditus melleâ.*
b *Melliſonus.*

O jucunda, covine, ſolitudo,
Carrucâ magis, eſſedóq; gratum
Facundi mihi munus Æliani.

Sanè Martialis ſub Domitiano, Nerva, & Trajano floruit: ut vel ex eopſe libro c liquet, quo obliquè Domitiani tempora damnat; illa Nervæ, & Trajani, laudat. Et, quòd Ælianum hic *facundum* appellat, bene cum eo convenit, quòd μελίγλωσσον, & μελίφθογγον, vocatum dicebamus. Sub eodem verò Trajano, vel Nervâ, etiam Ælianus Domitiani accuſationem ſcripſit; ſed nomine mutato. Nam inſcriptio erat, κατηγορία d τοῦ Γυννίδος τυράννου. De qua Philoſtratum vide. Et iſta ſatis certa videntur. Suidas verò addit, ſub Antonino etiam, qui Hadriano ſucceſſit, Rhetoricen docuiſſe Romæ. Et fieri poteſt, ut verum dicat, cùm Philoſtratus auctor ſit, annum exceſſiſſe ſexageſimum. Quanto ætatem eam exceſſerit, non dicit. Nec multum adeò de eo laboro; quando ab Nervæ exceſſu, uſque ad principium Antonini, ſunt anni duntaxat quadraginta. Præter Tactica quoque edidit libros XVII de Animalibus: in quibus, præ ſcriptoribus aliis, laudem eo meretur, quòd ex mutis animantibus vitæ exemplum capere homines docet. Sed cujus præcipuè cauſsâ Ælianus etiam hoc in opere aliquem ſibi locum depoſcere viſus fuit, id eſt Hiſtoria Varia, libris conſtans XIV: etſi

c *Epigr. 6, & 8.*
d *Accuſatio Gynnidis tyranni.*

nec pauca ei ineſſe diffitear, quæ ad naturæ potiùs hiſtoriam pertineant. Si librorum horuncce ſtylum ſpectem; minùs elegans eſt, quàm librorum de animalibus. Sed planè mihi perſuadeo, non eſſe extremam operi manum additam ab auctore, eò quòd fato præveniretur. Nam abſque dubio aliter concinnaturus erat iſta capita, quæ ab ὅτι a orditur. Siquidem ſic ſolent ſcribere, qui alieni operis excerpta ſolùm nobis dant: ut oſtendunt Strabonis epitome, Photij bibliotheca, pluriáque hujus monetę. Alia etiam hiſtorica edidiſſe, quæ non exſtent, certum eſt. Nam Ælianum ἐν πρώτῳ ἱστορικῆς διαλέξεως b citat Stephanus in Χεῤῥόνησος. Nec enim puto, ſignare libros ποικίλης c ἱστορίας. Præſertim cùm ibi dicat Stephanus, Ælianum in primo laudati operis à Χεῤῥόνησος formare Χεῤῥονήσιος. Nam eâ voce nuſquam utitur Ælianus in primo Variæ hiſtoriæ. Etiam Ælianum ἐν τοῖς d περὶ προνοίας citat Euſtathius in περιήγησιν Dionyſij: ubi ex eo opere refert, in Gadibus geminam aram eſſe conſtitutam, alteram Anno, alteram Menſi, in honorem temporis, & longioris, & brevioris. Item templum ibidem eſſe exſtructum Senectuti, quòd multum ætati iſti honoris tribuatur: item alterum in honorem Mortis, quòd hæc communis ſit omnium quies. Inſuper & aram ibi Paupertati eſſe poſitam, & Arti: Paupertati quidem, quò eam placarent: Arti verò, tanquam remedio ad effugiendam paupertatem longè optimo.

a *Quòd.*
b *In primo hiſtorica diſſertationis.*
c *Varia hiſtoria.*
d *Opere de providentia.*

De Phlegonte Tralliano, Hadriani liberto, ſuperiùs retulimus, nomen ejus prætuliſſe librum de Cæſaris hujus vita, qui ipſius eſſe Hadriani crederetur. Sed, ut hujus libri non fuerit auctor, multa tamen alia ab eo edita eſſe, ex Suida cognoſcimus. Imprimis quo celebraretur, erat opus Olympiadum, ſive Chronicorum. Vtroque enim modo citatur ab antiquis: quemadmodum ab eruditiſſimo Meurſio in notis ad reliquias ejus ſcriptoris eſt obſervatum. Diviſum hoc opus fuit in libros ſexdecim. Continebat verò Olympiades CCXXIX; quarum ultima deſiit in quartum Antonini Pij annum. Ex eo opere nunc fragmentum duntaxat habemus. Neque integer ad nos pervênit liber de Mirabilibus; cujus initium deeſt. Hujus libri caput X meminit conſulum M. Plancij Silvani, & Sentij Augurini: qui undevigeſimo Antonini Pij anno conſules fuerunt, anno tertio Olymp. CCXXXIII. Ac tum inde, tum ex eo, quòd de Chronicorum opere dixi, ſatis refellitur error illorum, qui Auguſti, non Hadriani, fuiſſe libertum putarunt; ut ex Suida cognoſcimus. Supereſt & libellus de Longævis. Niſi id quoque

fragmen-

fragmentum duntaxat eſt; quod verum puto. Nam longævorum aliquot ſatis illuſtrium non meminit. De ſtylo ita cenſet Photius, neque omnino humi ſerpere, neque ſatis Atticum eſſe. De quo nequaquam repugno. Sed non penitùs probare poſſim, quòd idem reprehendit anxiam illam curam in Olympiadibus recenſendis, atque iis annotandis, quæ ſingularum tempore contigerunt. Imò verò utinam totum Chronicon exſtaret. Multum enim lucis abſque dubio priſcæ inde Eccleſiæ temporibus accederet. Atq; hoc eo juſtiùs putamus, quia inter alia induſtriæ teſtimonia etiam eclipſios illius meminerit, quæ Dominicæ paſſionis tempore contigit: ut conſtat ex Origenis in Matth. tractatu XXXV: item Euſebio in Chronicis.

Æqualis Phlegonti fuit Zenobius ſophiſta, Suida teſte; qui Romæ docuiſſe ait ſub Cæſare Adriano. Eſt hic, cujus proverbia exſtant, ex Tarrhæo, ac Didymo, exſcripta. Sed quem Suidas, & Etymologici magni auctor, Ζηνόβιον appellant, hunc Ariſtophanis ſcholiaſtes ἐν Νεφέλαις vocat Ζηνόδοτον. Eúmque interdum ſequitur Eraſmus. Scripſit quoque Genethliacum Adriani. Hiſtoricum verò nihil edidiſſe videtur. Sed tamen principem apud Romanos hiſtoricum, Criſpum Salluſtium, Græcè *a* vertit. Quo nomine non planè indignus eſt viſus, cujus hîc nomen legeretur. Satis autem ingenioſa videtur doctorum virorum conjectura; qui, quo loco apud Suidam legitur, Zenobium vertiſſe Salluſtianos libros βελῶν, quod eſſet *telorum*, legunt βέλλων, ut Romano hoc vocabulo ſignentur libri de bello Catilinario, déque bello Jugurthino: de quibus ſeorſim ſcripſit Salluſtius. a *Suid.*

CAP. XII.

Cephalæonis Muſæ. Faſtus ejuſdem. Suidæ error, Cephalæonē, & Cephalonem, confundentis. Dionyſius Halicarnaſſenſis junior. Hermippi Berytij natales, facundia, hiſtoria ſomniorum. Leander Nicanor, Hermiæ filius, Cyrenæus, cognomento Stigmatias: atque unde hoc cognomen acceperit. Ejus libri μετωνυμασιῶν. *Diogeniani Heraclienſis ſcripta. Iterum de Iaſone Argivo actum.*

QUatuor iſtorum, quos proximè diximus, non omnia delere potuit ætas. Subjiciam nunc alios ejuſdem temporis, quorum

rum nec hiſtoricum, nec alterius argumenti aliquid, ad nos pervẽnerit. Inter hos non minimum nomen fuit Cephalæonis, Euſebio etiam laudati in priori Chronicorum libro. Præter declamationes, atque alia, etiam ſcripſit σύντομον ἱστορικὸν *a*, à Nino, & Semiramide, uſque ad Alexandrum Magnum; cujus etiam geſta perſcripſit. Illuſtrem inde locum adducit Euſebius in primo χρονικῶν *b*. Opus hoc in Sicilia fecit, quò ab Hadriano erat relegatus. Erat verò Ionicâ ſcriptum linguâ: ac conſtabat libris novem, quibus Muſarum nomen fecerat, Herodoti exemplo. Tanti autem faſtus erat, ut patriam diſſimularet: atque id Homeri ſe facere diceret exemplo. Auctores ejuſce rei habeo Photium, & Suidam. Sed hic malè confundit duos iſtos, Cephalæonem, & Cephalonem. Cephalæonis enim patria ignota erat, ut diximus: Cephalon autem fuit Gergithius, multóque erat antiquior: quippe cujus etiam meminerit Dionyſius Halic. lib. I Antiqu. imò ei vocatur συγγραφεὺς *c* παλαιὸς πάνυ. Scripſit verò de adventu Æneæ in Italiam; ut cùm ex eodem Dionyſio ſcimus, tum ex Verrio Flacco, ſive Feſto in *Romam*. Plura de Cephalonis hiſtoria lib. III dicemus.

a Compendium hiſtoricum.
b Pag. 30. Theſ. Temp.
c Hiſtoricus antiquiſſimus.

Sub Hadriano Cæſare claruit quoque Dionyſius Halicarnaſſenſis junior, unus ex poſteris ſenioris Dionyſij Halicarnaſſenſis, qui ſub Auguſto floruit. Emiſit junior hic, Suida teſte, Hiſtoriæ Muſicæ libros XXXVI; in quibus tibicinum, citharœdorum, & poëtarum omnis generis meminit. Vigeſimumtertium ejus operis citat Stephanus in Ὑδρέαι. Trigeſimum, Suidas in Σωτηρίδας, ubi ἁπλῶς Dionyſius vocatur, nullâ patriæ factâ mentione. Alia quoque edidit; quæ apud Suidam vide.

Ac ex eodem Suida *d* ſcimus, iiſdem temporibus in pretio fuiſſe Hermippum Berytium, Philonis Byblij diſcipulum. Servili is genere ortus erat. Nec tamen hoc impediit, quò minùs à magiſtro ſuo Philone commendaretur Herennio Severo. Nempe generis obſcuritatem claritate nominis vincebat. Erat enim eloquens, multáque ſcripſit; ut eſt apud eundem Suidam *e*. Citat eum Clemens Alexandr. lib. I. Στρωματ. & Stephanus in Ῥάβεννα. Inter alia edidit ſomniorum hiſtoriam libris V. Meminit ejus operis Tertullianus lib. de anima cap. XLVI: *Cætera cum ſuis, & originibus, & ritibus, & relatoribus, cum omni deinceps hiſtoria ſomniorum, Hermippus Berytenſis quinione voluminum ſatiatiſſimè exhibebit.* Fecit & opus de Legiſlatoribus. Citat Origenes contra Celſum *f*: Λέγεται δὲ καὶ Ἑρμιππος

d In Νικάνωρ.
e In Ἕρμιππος.
f Lib. I. pag. 13.

μιππον ἐν τῷ πρώτῳ περὶ νομοθετῶν ἱστορηκέναι, Πυθαγόραν τὴν ἑαυτοῦ φιλοσοφίαν ἀπὸ Ἰουδαίων εἰς Ἕλληνας ἀγαγεῖν. *Dicitur & Hermippus in primo de legiſlatoribus retuliſſe, Pythagoram ſuam Philoſophiam à Iudæis deduxiſſe in Græciam.* Puto, eundem eſſe Hermippum, cujus ſemel, iterúmque meminit Arati ſcholiaſtes.

Huic Hermippo Berytio æqualis fuit Nicanor, Hermiæ filius, Grammaticus Alexandrinus, ut Suidas refert; qui & varia ejus opera recenſet, interque alia librum περὶ στιγμῶν, hoc eſt, *de puncto*; ob quam unam cauſſam, non autem, quaſi aliquando ſervitutem ſervierit, Στιγματίας, hoc eſt, *notis compunctus*, vocabatur. Hic libros de Alexandria, ubi vivebat, edidit. Stephanus in Ἀλεξάνδρεια: Νικάνωρ [a] δ' ὁ Ἑρμείου ἐν τῇ περὶ Ἀλεξανδρείας πρώτῃ. Simul vides, de patris nomine conſpirare cum Suida. Adi & Stephanū in Τίβερις. Ac imprimis in Ἄθλιβις; ubi refertur, ſcripſiſſe πρὸς Ἀδριανόν [b]. Qui non alius eſt ab Adriano Cæſare. Egit præterea de illis, quibus nomen immutatum fuit. Meminit hujus operis idem Stephanus in Πάρος, & Ὕδη; ubi Λέανδρος ὁ Νικάνωρ vocatur; dicitúrque ἐν μετονομασίαις retuliſſe, urbem eſſe eandem Ὕδην, ac Σάρδεις. Ejuſdem operis mentio fit apud Athenæum lib. VII; qui patriâ fuiſſe Cyrenæum oſtendit: Νικάνωρ [c] ὁ Κυρηναῖος ἐν μετονομασίαις τὸν Μελικέρτην φησὶ Γλαῦκον μετονομασθῆναι. Nec alius eſt Nicanor, ex quo ſcholiaſtes Apollonij in lib. IV narrat, Ægyptios eſſe hominum antiquiſſimos, primáſque in Ægypto Thebas conditas fuiſſe.

a Nicanor, Hermiæ filius, libro primo de Alexandria.

b Ad Adrianum.

c Nicanor Cyrenæus, in libris de nominū mutatione, ait, Glaucum mutâſſe nomen, & vocatum Melicertam.

Diogenianus quoque Heracleota tum vixit; ut Suidas teſtatur. Sed non video, quo nomine magnopere hîc referri mereatur; niſi fortè, quòd ab hiſtorico argumento non fuerit alienus liber ejus de fluminibus, lacubus, montibus: item tabula, quâ omnes univerſæ terræ urbes complectebatur. Fuit ἀνὴρ [d] σπουδαῖος, καὶ φιλόκαλος; ut ab Heſychio in lexici ſui initio vocatur: ubi ait, ſe Diogeniani hujus exemplo parœmias quoque admiſcere libro ſuo, multúmque ſe ejus operâ fuiſſe adjutum. Diogeniani parœmias ex duobus codd. Mssis primus divulgavit V.Cl. Andreas Schottus. Meminit verò ejus operis quoque Suidas. Quippe ubi dicitur ediſſe compendio ſcripta collectanea περὶ ποταμῶν [e], legi debet περὶ παροιμιῶν [f], ut ab eodem Schotto eſt obſervatum. Siquidem de fluminibus libri jam mentio erat facta, ut nihil attinuerit ſeorſum eadem inculcare. Alia quoque ejuſdem memorat Suidas. Præter Diogenianū hunc etiam alter fuit ſeu Diogenianus, ſeu Diogenes, (neq; enim de nomine convenit) grammaticus Cyzicenus, quem Suidas

d Vir ſtudioſus, & elegans.

e De fluviis.

f de adagiis.

inter alia commentatum ait de inſtitutis patriæ ſuæ Cyzici. De hoc libro III dicemus.

Ad Hadriani etiam tempora referendus videtur Iaſon, Argivus grammaticus. Sanè Plutarcho Chæronenſe junior eſt; ut ſcribit Suidas. Quomodo qui ætatem ejus indicare eſt contentus, aut Plutarcho eum proximum facit, aut hæret ipſe. Scripſit, Suida teſte, de Græcia libros IV. Quibus complectebatur, tum Græciæ antiquitates, tum res geſtas Alexandri, quas cœpit ἀπὸ τῶν Μηδικῶν, hoc eſt, à bello adverſus Medos, & Perſas: perduxit verò ad mortem Alexandri, & captas Athenas ab Antipatro, patre Caſſandri. Athenæum hujus operis meminiſſe, oſtendimus lib. I, cap. X. Sed negabamus, liquere de ætate ejus. Nempe non obverſabatur animo locus Suidæ, quem dixi. Mentio præterea ejus fit apud Stephanum in Ἀλεξάνδρεια; ubi ait, Ἰάσων a δὲ, ὁ τὸν βίον τῆς Ἑλλάδος γράψας ἐν τέσσαρσι βιβλίοις.

a *Iaſon verò qui Græciæ vitam ſcripſit quatuor libris.*

CAP. XIII.

Appiani Alexandrini ætas, ſcripta, ſtylus, furta. Diogenes Laertius. Frigidum Keckermanni judicium de eo refellitur. Ætas Diogenis. Feminæ nuncupavit Vitas ſuas. Callinicus Sutorius. Ætas Rutilij Lupi rhetoris.

ACcedo ad eos, qui Antonini Pij tempore fuerunt. Vti Appianus, qui ſub Trajano, & Hadriano quidem vixit; ut Photius eſt auctor: ſed ulteriùs tamen produxit vitam; ſicut argumento eſt, quòd in præfatione ſcribat, nongentos jam annos Romanam duràſſe potentiam. Nongenteſimus enim Vrbis annus incidit in tempora Antonini ejus, qui Hadriano ſucceſſit. Convenit cum eo, quod ibidem ait, à principatu Iulii Cæſaris eſſe annos prope ducentos. Nam ducenteſimus annus incidit in annum Antonini Pij decimum ſeptimum. Vt videatur condendis doctrinæ induſtriæque ſuæ monumentis vacàſſe, cùm Antoninus hic cœpit imperare. Eâdem præfatione refert, ſe patriâ eſſe Alexandrinum; ac Romæ priùs fuiſſe cauſſarum patronum, poſteaque adlectum fuiſſe Cæſaris procuratoribus. Hiſtoriam Romanam complexus eſt libris XXIV. Ac orſus ab Ænea, & Ilio capto, percurrit illa tempora uſque ad Romulum. Inde accuratiùs perſequitur omnia uſque ad Auguſtum; quædam etiam carptim, atque obiter, addit

addit uſque ad Trajanum. Quâ ratione verò opus hoc diviſerit, & qui tituli, atque argumenta librorum fuerint, non tam Suidas dicet, quàm ipſe in eâdem præfatione, ac Photius in biblioth. Ex vaſto opere ſuperſunt hodie Punica, Syriaca, Parthica, Mithridatica, Iberica, Annibalica, Illyrica, de bellis civilibus lib. v, & Celticorum fragmentum, vel compendium. Iberica, cum primò eorum tantummodo fragmentum haberemus, primus edidit David Heſchœlius. Ἑλληνικῆς γραφῆς *a* mentionem ipſe facit initio Syriacorum. Ægyptiacorum ſuorum item meminit in Mithridaticis *b*. Zonaras annal. Tom. II laudat Appianum ἐν τῷ *c* εἰκοστῷ δευτέρῳ λόγῳ τῆς ἱστορίας Ῥωμαϊκῆς. Stylo eſt, ut Photius indicat, ἀπέριττος, καὶ ἰσχνὸς *d*; ſed quo veritati ſtuduiſſe, & intellexiſſe rem militarem, & affectus poſſe movere, ſatis appareat. Scaligeri tamen in Animadverſionibus Euſebianis *e* judicium eſt, vel admodum in hiſtoria eſſe infantem, vel multa ejus Syriacis eſſe adſuta. Atque idem alibi *f*, eodem in opere, vocat alienorum laborum fucum. Sanè multum Polybio debere, ac Plutarchum ad verbum exſcribere ſolitum, viri docti jamdiu obſervarunt.

Ad hæc tempora etiam refero Diogenem Laertium, ſive, ut Tzetzes vocat, Diogenianum: cujus decem habemus libros de vitis philoſophorum. Parùm idoneè judicat de eo, vir cæteroquin eruditus, ſed novellorum ſcriptorum, quàm antiquitatis ſtudioſior, Bartholomæus Keckermannus. Ait ille libro ſuo de Hiſtoria, ſcripſiſſe Laertium *languidè & frigidè, ſæpe tamen non inutiliter*. Quæ profectò frigida laus eſt operis utiliſſimi, & auro contrà non cari. Quippe ex quo diſcere ſit, cùm alia tam multa ad hiſtoriam temporum pertinentia, tum præclara tot veterum apophthegmata; quorum Keckermannus, malo ſanè exemplo, Eraſmum laudare mavult autorem, quàm Plutarchum, Laertium, & ſimiles. Quin, quod caput eſt, diſcrepantes ex eodem Laertio ſectarum ſententias diſcimus. Atqui, ut ait Lactantius *g*, *nulla ſecta fuit tam devia, nec philoſophorum quiſquam tam inanis, qui non viderit aliquid ex vero*. Imò, ut idem dicere non veretur, *Si exſtitiſſet aliquis, qui veritatem ſparſam per ſingulos, per ſectaſque diffuſam, colligeret in unum, ac redigeret in corpus, is profectò non diſſentiret à nobis. Sed hoc*, inquit, *nemo facere, niſi veri peritus, ac ſciens poteſt. Verum autem ſcire, non niſi eius, qui ſit doctus à Deo*. De ſolis iis, qui moralem philoſophiam docuerunt, loquitur Lactantius. Nunc verò agit etiam Laertius de aliis philoſophiæ partibus; ubi ratio, & naturæ lumen, non minùs pollet: ut omnino, qui vete-

a *Hiſtoriæ ſuæ de rebus Græcorum.*
b *Pag.* 251.
c *Libro* XXII. *hiſtor. Romana.*
d *Minimè redūdans, ſed. tenuis.*
e *Pag.* 195. *a.*
f *Pag.* 163.
g *Lib.* 7. *cap.* 7.

rum omnes ſententias de his nôrit, meliùs ac certiùs judicare ſciat de rerum natura; modò,

Nullius a adſuêrit jurare in verba magiſtri.

Multa ex eo Laertij opere ſuis doctrinæ variæ eclogis inſeruerat Sopater; teſte Photio tmem. CLXI. Atque hinc liquet, vixiſſe Diogenem ante tempora Conſtantini Magni, à quo Sopater iſte Apamenſis, ſive potiùs Alexandrinus, interfectus fuit; ut Suidas narrat in Ἀλέξανδρος. At junior omnino eſt Trajano. Siquidem in Speuſippi, atque item Anaxagoræ vita, Plutarchi meminit, qui Trajani, atque etiam Hadriani tempore floruit. Pręterea in Timone mentionem facit decem librorum Sexti Empirici; item Saturnini; qui Sextum audivit. Nempe vixit Laertius ſub Antonino Pio, vel paullò pòſt; quemadmodum oſtendimus libro de Natura & Conſtitutione Rhetorices cap. IX. Hoc opus à Laertio ſcriptum fuiſſe ad feminam, tradit Ludovicus Vives lib. V de tradendis *b* diſciplinis. In id primùm cùm incidiſſem, mirari ſubiit, quia tale nihil apud Laertium meminiſſem me legere. Sed iteranti lectionem præclari operis, quod etiam tertiari meretur, locus occurrit in vita Platonis *c*; qui omnem ſcrupulum tolleret. Antiquiſſimus eorum, qui hujus ſcriptoris meminerint, eſt Stephanus in Χολλίδαι; ubi citatur Διογένης ὁ Λαερτιεὺς ἐν δευτέρῳ φιλοσόφου ἱστορίας. Similiter in Ἐνετοί· Ἔστι δὲ καὶ πόλις Ἐνετὸς ἀφ' ἧς ἦν Μύρμηξ, ὁ διαλεκτικὸς φιλόσοφος, ὡς Διογένης ἐν δευτέρῳ φιλοσόφου ἱστορίας. Ἁπλῶς quoq; ejus φιλόσοφον *e* ἱστορίαν citat in Ἐνετοὶ, & Δρυίδαι. Quod ſi Laertii interpreti Ambroſio credimus, etiam reliquit εἰς τοὺς Σίλλους ὑπομνήματα *f*: quorum primum librum citet ipſe in vita Timonis. Sed omnino interpres mentem Laertii aſſecutus non eſt. Nam non ſe, ſed Timonem Apollonidem, ait commentarios eos ſcripſiſſe: dicaſſéque Tiberio Cæſari. At inter Tiberium, & Antoninum Pium, ſub quo Laertius vixit, integrum ſeculum eſt. Atque ideo addit de Timone, ſeu Simone, hoc ὁ παρ' ἡμῶν, ubi malim, ὁ πρὸ ἡμῶν, hoc eſt, qui anteceſſit ſeculum noſtrum. Nempe propiùs, quàm alter Timo Philoſophus; qui cognitus fuit Antigono regi, & Philadelpho, æqualis Arati poëtæ; à quo rogatus, quæ Homeri exemplaria optima forent, reſpondit, ea eſſe emendatiſſima, quæ minimè eſſent emendata. Ac reliquerat Diogenes quoque epigrammata omni genere metrorum: unde hoc opus πάμμετρον inſcripſit; multáque de Philoſophis epigrammata inde adducit, & Ἐπιγραμματογράφον ex eo vocat, Tzetzes Chil. III, cap. LXI.

a Horat. Epiſt. I. lib. I.

b Pag. 508.

c Pag. 117. edit. I. Hen. St. ſive pag. 214. edit. Græcolatinæ.

d Eſt quoque urbs Henetos, unde erat Myrmex, philoſophus Dialecticus: ut Diogenes ait in ſecundo hiſtoria de philoſophis.

e Hiſtoriam philoſophicã.

f commẽtaria in Sillos.

Antoni-

Antonini Pij tempore viguit itidem Callinicus, Caij filius, cognomento Sutorius, ſophiſta, natione Syrus, vel potiùs Arabs; nempe ex Arabia Petræa. Docuit Athenis. Emiſit προσφωνητικὸν a ad Galenum; quod ejus ætatem oſtendit. Reliquit etiam περὶ κακοζηλίας b librum ad Lupum; qui videtur eſſe filius illius Rutilij Lupi, cujus de Figuris ſententiarum, & elocutionis opuſculũ exſtat. Sanè Rhetoricus libellus convenienter miſſus Rhetoris filio, & Rhetori fortaſſe. Quo minùs verò patri ipſi miſſum credam, facit, quòd idem ille de Figuris ſcriptor memoretur Fabio lib. IX cap. II: ubi dicitur Gorgiæ, æqualis ſui, libros IV in unum contraxiſſe. Vt omnino paullò ſit antiquior Fabio. At à Neronis exceſſu, ſub quo vixiſſe Rutilius videtur, uſque ad principatum Antonini Pij, ſub quo Galenus floruit, anni ſunt LXVIII. Niſi placet, & Rutilio jam ſeni ſub Veſpaſiano ſua miſiſſe, & Galeno juveni ſub Hadriano. Sunt enim inter duos illos imperatores anni duntaxat XXXVII. Sed de iſto quiſque judicio ſuo fruatur. Scripſit præterea Callinicus ad Cleopatram. Item (niſi idem hoc opus) de Alexandrinis hiſtoriis libros decem: adhæc adverſus philoſophorum ſectas, & de Romanorum renovatione, & laudationes, atque alias orationes. Auctor Suidas. Opus de Alexandrinis hiſtoriis ſignat B. Hieronymus præfat. in Danielem, his verbis: *Ad intelligendas autem extremas partes Danielis, multiplex Græcorum hiſtoria neceſſaria eſt: Sutorij videlicet Callinici, Diodori, Hieronymi, Polybij, Poſidonij, Claudij Theonis, & Andronici cognomento Alipij: quos & Porphyrius eſſe ſecutum ſe dicit.* Ita eum locum emenda. In vulgatis eſt *Suttorius*, & ante *Callinicus* diſtinguitur, quaſi à Sutorio ſit diverſus.

a *Dedicationem.*
b *De prava imitatione oratoria.*

CAP. XIV.

M. Antoninus Philoſophus. Poliænus Macedo. Poliænus Sardianus. Amyntianus. Damophilus. Pauſaniæ ætas, dictio, libri. Apollonius Alexandrinus. Melitonis Sardenſis liber de tranſitu B. Mariæ, ſuppoſititius. Hegeſippus genuinus. Alter huius nominis ὑποβολιμαῖος. Ætas eius. Fl. Ioſephum exſcribit, & quandoque leviter incruſtat. Crator, Aurelij Cæſaris libertus. Theophilus Antiochenus.

POſt T. Ælium Hadrianum Antoninum, cognomine Pium, imperavit M. Annius (ſive, ut poſtea dictus eſt, Aurelius) Verus Antoninus, cognomento Philoſophus, ac ejus frater adoptivus,

collega, & gener, L. Aurelius Verus Commodus: qui Divi fratres ſolent vocari.

Marcus Antoninus Philoſophus, Suidâ teſte, ſcripſit ἰδίου βίου διαγωγὴν βιβλίοις ιβ'. Quæritur, utrùm hi ſint illi ipſi libri, quorum inſcriptio τὰ καθ' ἑαυτόν. Ita cenſet Xylander. Et favet huic ſententiæ, quod & illi ſint XII numero: & Suidas non alius operis meminit, quàm ejus, quod dixi. Amplior tamen inſcriptio, quæ apud Suidam: cùm in duodecim illis libris, quos hodie habemus, non tam vita Aurelii referatur, quàm illuſtria tradantur Sapientiæ præcepta. Quare alicui placere poſſit ſuſpicio Barthij, Adverſ. lib. LI, cap. XVI; ubi cenſet, nõ exſtare ipſos Antonini libros, ſed excerpta ex iis, qualia veteres *Florida*, vel *Laudabilia*, Græci χρήσιμα dixere. Cui ſententiæ favere aliquis dixerit, quod in codice MSO, qui Romæ eſt, inſcribantur ἐκ τῶν καθ' ἑαυτὸν b, Geſnero teſtante. Sed multò veriſimilius eſt, τὰ καθ' ἑαυτὸν, idem eſſe opus, ac illud, quod Suidas appellat ἰδίου βίου διαγωγὴν: non quaſi vitæ ſuæ hiſtoriam reliquerit, ut vulgò ſunt arbitrati: ſed quia ideam ſuæ vitæ condiderit. Siquidem ſunt hi XII libri de officio boni principis, quos ſcripſit non ad filium, ſicut Tullius filio ternos miſit de officiis libros: ſed πρὸς ἑαυτὸν, hoc eſt, *ad ſe ipſum*: nempe ut illos aſſiduè legeret, ac ſecundùm eos componeret vitam, & mores ſuos. Opus hoc, erutum è Palatina bibliotheca, primus in lucem emiſit Conradus Geſnerus: Latinè autem vertit Gulielmus Xylander. Ejus poſtea tralationem ad incudem vocavit Vir Clariſſimus Mericus Caſaubonus Iſ. Fil. Eruditas præterea notas, & emendationes addidit. At vita illa M. Aurelij Antonini, quæ ab Antonio Guevara, Mendonenſi Epiſcopo, & Cæſari Carolo V à conſiliis, Hiſpanicè edita eſt, eâq; è linguâ in alias permultas tranſlata fuit, nihil Antonini habet: ſed tota eſt ſuppoſititia, ac genuinus Guevaræ ipſius fœtus; qui turpiter os oblevit lectori, planè cõtra officium hominis candidi, maximè Epiſcopi. Habet interim plurima lectu nec inutilia, nec iniucunda: imprimis viro principi: unde & *Horologium Principum* inſcribitur.

a De vita ſua libros duodecim.

b Ex iis quæ ad ſe ipſum ſcripſit.

Vixit tum quoque Poliænus. Hic Divis fratribus dedicavit octo libros, quibus nongenta (ut ipſe in præfatione ait) præſtantium ducum ſtrategemata complexus eſt. Macedonem ſe eſſe, ibidem dicit. Fuit orator, & cauſſarum patronus. Scriptor eſt elegans, & argutus: quem magno ære à ſe emtum primus Græcè edidit Iſaacus Caſaubonus. Præterea ſcripſit de Thebis: item Τακτικὰ, ſive de

de inſtruenda acie lib. III: atque alia item, Suida teſte. Ex quo etiam diſcimus, alterum quoque fuiſſe Poliænum, Sophiſtam Sardianum; qui ſub Cajo Caligula vixit, atque orationes forenſes compoſuit, & cauſſarum ſive patrociniorum ὑποτυπώσεις [a], & Parthici triumphi libros III, atque alia.

Æqualis Polyæno fuit Amyntianus. Siquidem librum ſuum de laudibus Alexandri dedicavit Marco Antonino Imperatori. Quamvis verò promiſiſſet ſtylo ſe æquaturum res Alexandri: tamen ſcriptor erat frigidus, multóque inferior iis, qui ante eum Alexandri geſta literis mandarant. Edidit quoque vitam Olympiadis, Alexandri matris: item vitas comparatas, ut Dionyſij, & Domitiani, libris duobus: & Philippi, Macedonum regis, ac Auguſti, libris totidem. Auctor Photius tmem. CXXXI.

Damophilum quoq; huc pertinere, Suidas docet: qui auctor eſt, educatum fuiſſe ab Juliano illo, qui ſub Marco Antonino conſulatum geſſit. Philoſophus fuit, ac ſophiſta bonus: interque alia nomen ſibi comparavit philobiblo primo, qui erat de libris comparatu dignis. Sed, quòd hoc loco ejus meminerîmus, præcipuè eſt ob librum de Vita veterum. Alia quoque hiſtorica conſignâſſe, credibile eſt. Sed ex tam multis, quæ ediderat, hæc ſola in manus ſuas perveniſſe, ait Suidas.

Pauſanias itidem ſub hoc Cæſare floruit. Siquidem, Philoſtrato teſte, diſcipulus fuit Herodis Attici; qui ſub Hadriano, & Antonino Pio, magnum adeò nomen habuit inter ſophiſtas. Etiam Pauſanias ipſe meminit Olympiadis CCXXXV; quâ imperare cœpit Antoninus Philoſophus. Patria ei fuit Cæſarea Cappadociæ. Inde erat, quòd in declamando, Cappadocum more, corripiendas ſyllabas produceret, producendas corriperet: ac propterea coquo comparabatur, cibos bonos malè condienti. Sed & ſtylus per ſe languidior erat. Declamavit non ſolùm Athenis, ſed etiam Romæ; ubi ſenex deceſſit. Plura de eo apud Philoſtratum vide in ſecundo de vitis ſophiſtarum. Exſtat hujus ſcriptoris minùs quidem facundum, ſed eruditum opus de Græcia, libris decem conſtans: iis & ſitum urbium ac locorum, & antiquitates Græcanicas, & quicquid penè memorabile Græcia habuit, magno philologiæ & hiſtoriæ ſtudioſorum bono, complexus fuit. Quod olim dicebat Domitius Piſo [b], theſauros ſcribi debere, non libros, id à Pauſania verè factum dixeris. Quare non ſatis concoquere poſſum, quod excidit Cæſari Scaligero [c], commentario in priorem librorum de

a *Formas.*

b *Plinius in præfat. hiſt. Nat.*

c *Pag. 89. edit. Criſp.*

plantis,

plantis, Ariſtoteli falsò inſcriptorum; ubi dicitur, *Græculorum omniū mendaciſſimus*. Non ſum ignarus, quàm multa narret fabuloſa. Sed hoc Grammaticum decebat. Nec ſine fabularum iſtiuſmodi notitia ſatis intelliguntur veteres ſcriptores. Vtinam tantùm exſtarent ejus Aſiatica, ſæpiùs memorata Stephano in Ethnicis. Vt ubi laudetur Pauſanias in Φοινικικοῖς, Συριακοῖς, τῷ περὶ Ἀντιοχείας; & alibi, quando de Syriæ aliqua civitate fit mentio; ut in Μαριαμμίᾳ; ubi ſextus Pauſaniæ liber citatur: item in Γάββα, Γάζα, atque aliis locis. Sanè eundem eſſe Pauſaniam, dubium non eſt; partim ex eo, quòd ἁπλῶς Pauſaniam dicat; partim quòd in opere de Græcia non uno loco oſtendat, Aſiam ſibi perluſtratam.

Fortaſſe aliquis requirat, ut locum etiam inter hiſtoricos demus Apollonio Alexandrino, cognomento Δυσκόλῳ, patri Herodiani ejus, qui de arte Grammaticâ ſcripſit; nempe paterno exemplo, quando & Dyſcoli hujus quatuor περὶ συντάξεως a libros habemus. In vita Apollonij hujus ab anonymo ſcripta, quæ quatuor iſtis libris præfigitur, cauſſam legere potes, ob quam Δύσκολος b dicatur. Scripſit alia quoque multa, ut ex Suida conſtat. Eaque inter librum, cui titulus ἱστορίαι θαυμάσιαι c. Sed eone nomine ſatis mereatur hoc loco adſcribi, non injuriâ aliquis dubitet. Nam liber is non ſolùm ad rerum geſtarum, ſed etiam ad naturæ hiſtoriam pertinet: ac de utroque genere ea duntaxat adfert, quæ commentitia vel ſunt, vel ſanè videntur. Et, ut verbo dicam, non tam hiſtoriæ ſtudioſum juvare hoc opus poteſt, quàm philologum. Primus eum exhibuit Guilhelmus Xylander. Meminit & Suidas: ſed ei dicitur, περὶ ἰψευδομένης ἱστορίας d. Quo compulſus eruditiſſimus Meurſius, veterem inſcriptionem mutavit in editione ſua, qua nobis Apollonium Notis auctiorem dedit. Nollem factum. Nec enim Apollonius operi ſuo titulum erat daturus, quo fidem ſibi in univerſum abrogaret, etiam vera dicenti; cujuſmodi ſunt pleraque ex Ariſtotele, & alia ex aliis. Nec movere debet Suidæ auctoritas, qui eo modo opus illud nuncupavit, quo nominare illud Chriſtiani vulgò ſolent. Siquidem moris iis fuit, ſcripta Gentilium appellare, non ut inſcripſerant auctores, ſed ut inſcribi, eorum judicio, merebantur. Quare & Apollonii hoc opus, fabellis ſcatens, dixere hiſtorias commentitias; etſi auctor non pro falſis, ſed pro mirabilibus, haberi eas voluiſſet. Similiter librum Phurnuti, ſive potiùs Cornuti, qui inſcribitur περὶ τῆς τῶν θεῶν φύσεως e, vocârunt περὶ Ἑλληνικῆς θεολογίας f; ut videre eſt apud Theodoretum The-

rapeut.

a De ſtructura ſermonis.
b Difficilis, vel moroſus.
c Hiſtoriæ mirabiles.
d De hiſtoria cõmentitia.
e De natura Deorum.
f De Theologia Græcanica, ſive Gentili.

rapeut. II, & Etymologum voce Ζεύς. Nam quis credat, hominem gentilem doctrinam de Diis, more Chriſtianorum, vocaturum Ἑλληνικὴν, hoc eſt, ἐθνικήν? Notum enim, iſtoc Chriſtianis ſonare hoc nomen; unde Ἑλληνισμὸς, ipſa paganorum religio.

Ac longè etiam minùs locum ſibi hic vindicare poſſit Melito, Sardenſis epiſcopus; qui M. Aurelij *a* tempore floruit, proque Chriſtianis apologiam obtulit. Niſi forte referre huc libet propter librum de vita prophetarum; quem ab eo ſcriptum fuiſſe, Hieronymus ait; uti & Honorius. At non item huc pertineat, ſi ſpectes, quæ exſtent. Ei tribuitur quidem liber de tranſitu B. Virginis: qui legitur in bibliotheca Patrum *b*. Imò Tritthemius quoque inter Melitonis ſcripta reponit. At non Euſebius, vel Hieronymus; quorum uterque accuratè texit catalogum eorum, quibus Melito memoriam ſui propagavit. Primus veterum, quod ſciam, meminiſit ejus Gelaſius *c*: ſed, ejus judicio, *liber, qui appellatur tranſitus, id eſt, adſumptio S. Mariæ, apocryphus eſt*. Ac Beda *d* quoque notavit, multa continere, quæ Apoſtolicis Actis repugnant. Bellarmini *e* etiam judicio *liber eſt indignus, qui tanto viro tribuatur*. Atque idem cenſet Sixtus Senenſis lib. II biblioth. S. Baronius Tom. II ad annum, XLVIII num. XII, & anno CLXII, nu. V; item Poſſevinus in Apparatu ſacro, & Ioannes Maria, Magiſter Sacri Palatij, in indice Romano.

Meliori verò jure hic adſcribetur Hegeſippus, non quidem, ſi conſideres, quæ vulgò illi tribui ſolẽt: ſed propter ea, quæ perierũt. Nam eum quinq; actuum Eccleſiaſticorũ libros elucubraſſe, auctores ſunt Euſebius, Hieronymus, ac Honorius: & quinctum eorum citat Euſebius Hiſtor. Eccleſ. lib. II, cap. XXII, at Græcè κγ'; ubi de Iacobi, fratris Domini, martyrio verba facit. Item Photius biblioth. cod. CCXXXII; ubi vocatur ἀρχαῖός τε ἀνὴρ, καὶ Ἀποστολικός. Ex illuſtribus verò fragmentis, quæ apud Euſebium habemus, omnes vident, quanto cum damno libri ejus interciderint. At Hegeſippus ille vulgaris, quem B. Ambroſius Latinè vertiſſe diu creditus fuit, pro genuino quidem habetur à Tritthemio: imò, quantum videre poſſum, etiam à Ludovico Vive *g*, & aliis quibuſdam: ſed omnino eſt ſcriptor ὑποβολιμαῖος, vel ſaltem alius ab illo nobili Hegeſippo, Apoſtolorum temporibus proximo, Iuſtino Martyri, & Athenagoræ æquali. Sanè alterius planè opus eſſe, cenſet etiam Baronius in Annal. *h* Eccleſ. Atque idem judicium eſt Laurentij de la Barre *i*, Margarini Bignei *k*, Nicolai Nancelij *l*, & aliorum.

a *Euſeb. lib. 4. hiſtor. Eccleſ. cap. 25.*
b *Tom. 7.*
c *In concilio Romano I. ſub Gelaſio.*
d *Retractat. in Act. cap. 8.*
e *In catalogo ſcriptorum Eccleſiaſt.*
f *Vir antiquus, & Apoſtolicus.*
g *Lib. I. de tradẽdu diſc.*
h *T. 2 ad ann. 167. nu. 15.*
i *Præfat. hiſtor. Chriſtia. vett. Pat.*
k *In indice Chronolog. ad fin. tom. 6. bibl. PP. edit. 2.*
l *In catalogo librorum, quos ſcripſit.*

liorum. Ac validæ id adſtruunt rationes. Nam, ut alia multa mittam, non hic ſcriptor agit de Eccleſiæ rebus: ſed de geſtis Judæorum inde à Maccabæis uſque ad Urbis exſcidium. Præterea in his libris mentio fit Conſtantinopolis, & dignitatis ejus, quam habuit Romanæ urbi æqualem. Sic enim lib. III, cap. V, ſcribit de urbe Antiochia, *Vrbs tertio loco antè ex omnibus, quæ in orbe Romano ſunt, civitatibus æſtimata, nunc quarto, poſtquam Conſtantinopolis excrevit, civitas Byzantiorum.* Ait Hegeſippus, antequam Conſtantinus urbem ſuam adjeciſſet urbi Byzantis, maximum fuiſſe decus trium urbium, primum Romæ, inde Alexandriæ, hinc Antiochiæ: ſed Antiochiam quarto nunc loco contentam eſſe, poſtquam imperium eſt tranſlatum Conſtantinopolin, eáque urbs dicta eſt νέα Ῥώμη a, ac veteri Romæ æquata. Quæ clarè oſtendunt, à maligna manu, ac planè contra mentem Hegeſippi, adjecta eſſe, quæ mox ſequuntur: *Prima enim Roma, ſecunda Alexandria, tertia Antiochia, quarta Conſtantinopolis.* Nec leviter hanc firmat ſententiam Cornelius Gualterus; qui in Notis ad eum ſcriptorem monet, verba iſta non legi in codd. MSSIS. Quemadmodum verò ea, quæ diximus, clarè oſtendunt, vixiſſe hunc ſcriptorem, poſtquam imperium Conſtantinopolin tranſlatum fuit: ita ibidem alia leguntur, unde etiam ſexcentis ampliùs annis poſt id tempus vixiſſe colligam. Nam de Antiochia ſic inibi ſcribit: *Perſarum quondam caput, nunc repulſorium.* At Antiochia Perſis, ſive Saracenis, erepta eſt à Nicephoro Phoca anno Chriſti IↃCCCCLXVIII: quemadmodum narrat Cedrenus. Quare, non multo poſt hæc tempora vixerit, neceſſe eſt. Neque enim puto, Hegeſippum ſignare tempus illud, quo eam Turcis eripuere ſacræ expeditionis duces; quod demum eſt factum anno Chriſti CIↃCXVIII. Vtcunque eſt, infimæ eſſe antiquitatis ſcriptorem, ſatis illa, quæ dixi, oſtendunt. Porrò in his libris ita Joſephi veſtigiis inſiſtit, ut magis interpretis, quàm ſcriptoris, officio fungatur: ut etiam ſcripſit Durantius Caſellius lib. II Var. Lect. cap. XIII. Neque quiſquam judicare aliter poteſt, qui legerit. Interim hoc habet, quòd ſubinde, non contentus Ioſephi verbis, ut videatur aliquid novi adferre, ſincerum vas incruſtet: de quo vide, quæ notavit Scaliger ad Euſebij annum CIↃIↃCCCCL: ubi impudens ejus commentum diluit, de illis, quæ Pompeium, captis Hieroſolymis, vidiſſe memorat. Nec Græcum tamen, & genuinum Hegeſippum, nunquam nugatum eſſe, oſtendit idem eopſe opere: ubi refellit ridicula ejus commenta de paſſione Iacobi Apoſtoli: item de Ju-

a *Nova Roma.*

da fratre Domini, déque Davidis poſteritate. Vide omnino Scaligerum ad Euſebij annum MMLXXVII; item MMCXII.

Crator libertus fuit M. Aurelij Veri, ac deſcripſit exactè nomina temporáque conſulum, atque aliorum, qui annuum magiſtratum Romæ geſſerunt annis CCCCLIII. Teſtis Theophilus Antiochenus in fine libri tertij. Sed perperam ibi ſcriptum ἀπελεύθερος *a* γενόμενος Μαυρηλίου Οὐήρου, pro M. Αὐρηλίου *b*.

a Qui libertus fuit Maurelij Veri. b *M Aurelij.*

Aliquis quoque hîc locus fuerit Theophilo, ſexto Antiochenſis Eccleſiæ Epiſcopo; quem ſub M. Antonino Vero floruiſſe, etiam teſtatur B. Hieronymus in Catalogo ſcriptorum Eccleſiaſticorum. Vbi &, quàm variis monumentis laudem ſibi pepererit, refert. Meminimus verò ejus propter tertium ad Autolycum librum; qui chronologicus eſt. Eum ſignat Lactantius lib. I cap. ult. his verbis: *Theophilus, in libro de temporibus ad Autolycum ſcripto, ait: In hiſtoria ſua Thallum dicere, quòd Belus, quem Babylonii & Aſſyrij colunt, antiquior bello Trojano fuiſſe invenitur* CCCXXII *annis.*

Cap. XV.

Athenæi Naucratitæ ætas, deque Syriæ regibus liber. Duo alij ejuſce nominis ſcriptores. Lucianus Samoſatenſis. Vnius, & alterius, de ætate ejus error refellitur. Eorum quoque ſententia diluitur, qui Apollonij vitam à Luciano fuiſſe ſcriptam putarunt. Quanto in pretio Apollonium habuerint ſtultæ nationes, ínque iis Caracalla Imperator, & Hierocles philoſophus. Severus Cæſar. Stylus Philoſtrati. Iuliæ Auguſtæ, Severi Imp. uxoris, juſſu vitam eam Apollonij ſcriptam fuiſſe. Diverſus ab hoc Philoſtrato eſt is, qui ſophiſtarum vitas edidit. Iulius Africanus. De ætate ejus Bodini error. Cedreni ἀνιστορησία. *Godefridi Viterbienſis lapſus. Item alius Euſebij. Africanũ videri* κεστῶν *auctorem, contrà quàm Scaliger putavit. Dionis Caßij patria, ætas, dignitas, hiſtoria, ejúſque argumentum, & ſtylus. Herodianus. Ejus dictio, ac fides.*

SUb M. Aurelio etiam vixit Athenæus Naucratita, grammaticus; quemadmodum Suidas prodidit. Sed hunc ulteriùs aliquantò vitam produxiſſe, inde cognoſcimus, quòd lib. XII Δειπνο-

σοφιστῶν

σοφιστικῶν referat, ut Commodus Imperator, qui patri M. Aurelio in imperio ſucceſſit, in curru ſuo appoſitam habuerit clavam Herculis, ſubſtratâ leonis pelle. Imò ne hoc quidem, ut puto, ſaltem non iſtum in modum, literis mandâſſet, niſi Commodo jam defuncto. Vixerit igitur ſub Pertinace etiam, & Severo. Maximos ingenij, doctrinæque ſuæ, fructus percepit à poſteritate quindecim libris Δειπνοσοφιστικῶν: quorum & excerpta ſuperſunt, ſive, ut mutilator ipſe appellavit, παρεκβολαί. Præterea verò conſignavit librum de regibus Syriæ. Indicat hoc ipſe libro v, proximè antequam deſcribat convivium Alexandri, Syriæ regis, ejus qui Antiochi Epiphanis filius erat ſuppoſititius. Etiam opere quodam collegit hiſtorias Ducum iſtorum, qui ſingulari pugnaverunt certamine, atque ita ſalutem exercituum redemerunt. Docent hoc verba iſta Athenæi lib. IV a. Ὅτι δὲ καὶ οἱ ἔνδοξοι, καὶ ἡγεμόνες, ἐμονομάχουν, καὶ ἐκ προκλήσεως τοῦτ' ἐποίουν, ἐν ἄλλοις εἰρήκαμεν. Diverſus planè, ut ætas oſtendit, ab hoc Athenæo eſt nobilis ejuſdem nominis peripateticus, & orator, qui Seleuciæ in Cilicia Remp. tractavit, & Murænâ uſus eſt familiariter: hujus verò inſidiis in Auguſtum deprehenſis, unà captus, atque ad Auguſtum eſt deductus; ſed ubi culpâ vacare repertum fuit, cuſtodiâ dimiſſus eſt: nec multò pòſt, jam ad ſuos reverſus, noctu, domus ejus ruinâ, in quâ degebat, extinctus fuit. Auctor Strabo lib. XIV. Fuere & alij hujus nominis: ut ille Galeno celebratus inter recentiores medicos libro de elementis, & lib. II de cauſſis ſymptomatum. Sed omnes perſequi, non eſt hujus inſtituti. Ac ne iſta quidem dixiſſemus, niſi temporum ignaris ſæpe imponeret nominis ſimilitudo.

Athenæo Naucratitæ æqualis fuit Lucianus Samoſatenſis. De quo aliquid dictum nobis lib. de Rhetoricæ natura, ac rhetoribus antiquis cap. XII. Et paullò majorem natu facit Suidas. Nam vixiſſe ait ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Τραϊανοῦ, καὶ ἐπέκεινα. Suntque hac in ſententia quoque è junioribus, Gilbertus Cognatus, & Iacobus Zuingerus: quorum ille Luciani ſcripſit elogium; hic de vitâ, ſcriptiſque ejus, narrationem contexuit. Quin Ludovicus Vives, vir acris judicij, ſuſpicatur, eum ad inſectandos philoſophos impulſum fuiſſe invidiâ Plutarchi Chæronenſis; quem ſummo apud Trajanum loco eſſe cerneret, & doleret. Mihi ſecus videtur; neque id levi de cauſsâ. Quippe meminit Lucianus Marci Cæſaris, ac belli Marcomanici ab eo geſti. Locus eſt in Alexandro, ſeu Pſeudomante: Διαπέμπεται δ' ἐν Γερμανίᾳ πολέμου ἀκμάζοντος, ὅτε θεὸς Μάρ-

κος.

a *Cap.* 13

b *Illuſtres etiam viri, & duces, ſingulari certamine certarũt; atque hoc quidem fecere provocati; ut alio opere diximus.*

c *Temporibus Traiani Cæſaris, ac poſtea.*

d *Oraculum divulgavit, cùm bellum in Germania maximè flagraret, Divo Marco cũ Marcomãnis, & Quadis, conſerente.*

χος ἤδη τοῖς Μαρκομάνοις, καὶ Κουάδοις, συνεπλέκετο. Vides, ut non tantùm belli meminerit cum Marcomannis, & Quadis, geſti: ſed Marcum vocet θεὸν, hoc eſt Divum: quod arguit, naturæ ceſſiſſe, ac jam locatum fuiſſe cœlo. Quare extra controverſiam poni debet, Lucianum, tum Marci Antonini Philoſophi ætate vixiſſe, cùm referat *a* ſermones, quos habuit ipſe cum Alexandro Pſeudomante; tum ſub Commodi Antonini Philoſophi filio, quandoquidem Marcum appellat Divum. Reliquit Lucianus inter alia utilem librum, cujus inſcriptio eſt, πῶς *b* δεῖ ἱςορίαν συγγράφειν. Ac vel hoc nomine mereatur aliquem hîc locum. Iuſtiùs ſaltem, quàm libris duobus, quos ἀληθοῦς ἱςορίας *c* inſcripſit. Quippe fidem quibus habendam ipſe neget. Atque ut contrarium dixiſſet, nec jurato fides haberetur. Nihil enim iis libellis refert, niſi Lamiæ turres, & pectines Solis. Nec tamen ſolo de hiſtoria ſcribenda opere dignus cenſeri debet, qui hoc loco memoretur. Nam, ut hiſtoriolam de Dea Syria mittam, quam ante ſeculum, & ultrà, eleganter, Bembo *d* judice, Georgius Cælius Luſitanus tranſtulit; utque item ſimiles aliquot libros prętercam: Eunapio quoque refertur inter Vitarum ſcriptores, propter unam Demonactis vitam. Sic enim ſcribit: Λουκιανὸς *e* ὁ ἐκ Σαμοσάτων, ἀνὴρ σπουδαῖος εἰς τὸ γελασθῆναι, Δημώνακτος φιλοσόφου κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους βίον ἀνέγραψεν. Vitas verò ad hiſtoriam quoque pertinere, ipſe oſtendit initio capitis, cùm ait: Τὴν *f* φιλόσοφον ἱςορίαν, καὶ τοὺς τῶν φιλοσόφων ἀνάγων βίους, Πορφύριος, καὶ Σωτίων, ἀνελέξαντο. Et alia quædam ejuſdem ſcriptoris aliena non ſunt ab hiſtorico inſtituto: interque ea liber, quo τοὺς μακροβίους *g* recenſet. Quid quòd Guilielmus Philander, ſuo in Vitruvium commentario, Apollonij vitam Luciano huic adſcribere videtur? Et Gilbertum Cognatum *h* eodem propendere *arbitror*, ut eo verbo utar, quod à Cicerone *i* conſideratiſſimum vocatur. Sed Lucianum minimè eſſe operis ejus ſcriptorem, facilè comprobatur. Nam Epicurei rident omnes præſtigias, ac vaticinia, & quicquid iſtiuſmodi eſt: Lucianus autem tam Epicureæ ſectæ addictus erat, quàm qui maximè. Quorum neutrum negabit, qui vel ejus Alexandrum duntaxat oculis percurrerit non conturbatis. Illud quoque validè hanc rem confirmat, quòd Lucianus, oſtenſurus à cujuſmodi præceptoribus hauſerit hoc ſceleratiſſimum vitæ genus, refert, quomodo eum primò in contubernium receperit ἐραςὴς *k* γόης,

a In Alexandro.
b Quomodo hiſtoria ſcribenda ſit.
c Veræ hiſtoriæ.
d Petrus Bembus lib. 6. epiſt. ad Georg. Cælium.
e Lucianus Samoſatenſis, vir ad concitandum riſum factus, Demonactis, ſuâ ætate philoſophi, vitã retulit.
f Hiſtoriam philoſophicã, ac vitas eorũ, qui haut inſinceri fuere philoſophi, Porphyrius, & Sotion, collegerunt.
g Longævos.
h Annotat. in *Luciani Alexandrum, ſeu Pſeudomantem.*
i *Orat. pro Fonteio fol.* 279. *a. edit. Ald.*
k *Amans præſtigiator, ex iis, qui magiam, & divinas incantationes, profitentur.*

γόης, τῶν μαγείας, καὶ ἐπῳδὰς θεσπεσίους ὑπισχνουμένων: huic ſe eum proſtituiſſe: ac mercedis loco κακίαν, ſeu maleficij artem, reportâſſe: fuiſſe autem doctorem hunc genere Tyaneum, ac è comitibus Apollonij Tyanei; cujus omnes impoſturas probè calluerit. Sic enim inquit: Ἦν δὲ [a] ὁ διδάσκαλος ἐκεῖνος, καὶ ἐραστὴς, τὸ γένος Τυανεὺς, τῶν Ἀπολλωνίῳ τῷ Τυανεῖ πάνυ συγγενομένων, καὶ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ τραγῳδίαν εἰδότων. Quæ manifeſtè indicant, quo loco Apollonium habuerit Lucianus. Quemadmodum & illud, quod mox ſubjicit: Ὁρᾷς [b] ἐξ οἵας σοι διατριβῆς ἄνθρωπον λέγω; Hæc pluribus commemorare viſum fuit, quò pareat cuivis, quàm inanis ſit ſuſpicio eorum, qui libros de Apollonij vita, contra codicum omnium fidem, contra autoritatem Eunapii, B. Hieronymi, Photij, Suidæ, & tot aliorum, abjudicant Philoſtrato: quo de ſcriptore mox dicendum nobis erit.

a Doctor ille, idemq́ amator erat, natione Tyaneus, ac ex eorum numero, qui conversati cum Apollonio Tyaneo, totámq́ ejus tragœdiam nôrant.

b Vides, è cujuſmodi ſchola hominem tibi dicā?

Severus imperator de vita ſua commentarios conſcripſit. Herodianus lib. II; ubi narrat, quæ potiſſimùm ei ſpem fecerint imperij: Τὰ μὲν οὖν πολλὰ αὐτός τε συγγράψας ἐν τῷ καθ᾽ αὐτὸν βίῳ. *quorum pleraque ipſe libris de vita ſua conſcripſit.*

Philoſtratus, ejus Philoſtrati, qui ſub Veſpaſiano, & Tito vixit, ex filia nepos, Severi imperatoris temporibus, atque inde uſque ad Philippum, floruit; teſte Suida. De patria non convenit. Euſebius, contra Hieroclem, facit Athenienſem. Ὅγε μὲν Ἀθηναῖος Φιλόστρατος, τὰ φερόμενα πάντα ὁμοῦ ἀπό τε τοῦ Μαξίμου, καὶ αὐτοῦ τοῦ Δάμιδος, καὶ ἄλλων ξυναγαγεῖν ἑαυτὸν φήσας, πάντων μάλιστα ἐντελῆ τὴν ἀπὸ γενέσεως, καὶ μέχρι τελευτῆς ἱστορίαν τοῦ κατὰ τὸν ἄνδρα βίου πεποίηται. *Athenienſis Philoſtratus, & Maximum, & Damidem complexus, & ex aliis quoque ſua ſe collegiſſe affirmans, maximè omnium exactam, à nativitate ipſa exorſus ad obitum uſque, hiſtoriam vitæ ejus viri compoſuit.* Alii verò Tyrium judicant; qui ab Athenienſi eſt diverſus: ut cenſet Ioannes Tzetzes Chiliados VI hiſtoriâ XLV:

Φιλόστρατος [c] ὁ Φλάβιος, Τύριος, οἶμαι, Ῥήτωρ.
Ἄλλος δ᾽ ἐστὶν ὁ Ἀττικός.

c Flavius Philoſtratus, Tyrius, ut puto, Rhetor. Alius verò eſt Athenienſis.

Tyrium quoque nuncupat Photius in bibliotheca codice XLIV: ut & cod. CL; ubi de Lexico ejus ſermo. Fortaſſe autem, qui Tyrium dixere, vitioſis uſi codicibus; ut in quibus Τύριος pro Μύριν☉ ſcriberetur. Eſt enim Μυρίνα Lemni civitas ea, in cujus forum, etſi LXXXVI paſſuum millibus diſtet, Athos mons umbram jacit: ut ex Solino, & aliis, conſtat. At Philoſtratus fuit Lemnius, ſecundùm Eunapium, Heſychium Illuſtrem, & Suidam. Quod ſi eſt, nihil

mirum,

mirum, ſi lib. VI cap. XIII dicat, ſe ex æquali ſuo quædam olim in Lemno audiſſe de Satyro matrem ejus accedere ſolito. Nempe hæc audierit adoleſcens, antequam è patria pedem poneret. Philoſtratus hic immortalem eſt nactus memoriam libris octonis de Apollonij vita. In eâ ſe profitetur ſequi, tum Damidem Aſſyrium, de quo ſuprà dictum nobis; tum alios duos, qui & ipſi Philoſtrati vitam ſcripſerint; nempe Maximum, & Mœragenem; quorum mentionem facere dicebamus Ioannem Tzetzem Chil. II. Hiſtor. LX. Sed, ſeu vanos ſequitur duces, ſeu ipſe multa comminiſcitur, *magna Homeri mendacia majoribus mendaciis corrigit*; ut de eo refert Vives lib. V de tradendis diſciplinis. Et tamen hujuſmodi commentis deceptus Caracalla Apollonio heroicum erigere monumentum non dubitavit; ut eſt apud Xiphilinum in vita Caracallæ. Quin fuere gentiles, quos etiam Chriſto comparare Apollonium non puderet. Vti Hierocles ille, adverſus quem Euſebius diſſerit. Eunapius quoque ait, Philoſtratum opus ſuum non debuiſſe inſcribere Ἀπολλωνίου βίον a, ſed θεοῦ εἰς ἀνθρώπους ἐπιδημίαν b. Interim, quod ad ſtylum Philoſtrati attinet, eſt is elegans, perſpicuus, ſuavis: ut etiam cenſet Photius, quem vide tmem. XLV. Narrat verò Philoſtratus lib. I. cap. III, ſe iſtos de Apollonio commentarios feciſſe juſſu Iuliæ τῆς βασιλίδος. Quæ Julia hæc fuerit, videtur Tzetzes ignoràſſe. Sic enim ſcribit Chil. VI. Hiſtor. XLV; poſtquam Philoſtratum fuiſſe Tyrium, non Atticum, dixerat:

——— Ὁ Τύριος οὖν οὗτος c
Ἦν, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς αὐτοῦ βιβλίοις διαγράφει,
Εἷς τοῦ χοροῦ ῥητόρων τε καὶ τῶν γραμματευόντων
Τῇ Ἰουλίᾳ κραταιᾷ πλούσῃ βασιλίδι.
Σύζυγος αὐτὴ δ' οὐ φησὶ τίνος ἦν βασιλέως.

Erat verò conjux Severi Auguſti, quam iccirco duxerat etiamnum privatus, quòd ejus in genitura eſſe cognoviſſet, fore, ut regi jungeretur: quemadmodum prodidit Spartianus in Severo, & Antonio Geta. Apud Flavium Ioſephum lib. X. Antiquitatum cap. XI (quod Rufino eſt XIII) memoratur etiam Φιλόστρατος d ἐν ταῖς Ἰνδικαῖς, καὶ Φοινικικαῖς ἱστορίαις. Ac ex Rufino, more ſuò, ſimiliter Freculphus Tom. I cap. XVII laudat *Philoſtratum in Indicis, & Phœniciis hiſtoriis.* Vtrobique puto ſignari Apollonij vitæ ſcriptorem: imò, credo, Indica non aliud ſint, quàm vita Apollonij, qui profectus erat ad Indos, ſive, Brachmanas: quâ occaſione de Indis, eorúmque ſapientiâ, tractat Philoſtratus. Et hæc de Philoſtrato eo, qui è-

a *Apollonij vitâ.*
b *Acceſſum Dei ad homines.*
c *Tyrius igitur rhetor Erat, ut ipſe in ſuis libris deſcribit, Vnus è choro rhetorũ, atque ſcribarũ Iuliæ, potentis imperatricis. Cujus verò imperatoris fuerit uxor, non dicit.*
d *Philoſtratus in hiſtoriis Indicis, ac Phœniciis.*

lucubravit Apollonij vitam. At juſtiùs inter hiſtoricos nomen meretur Philoſtratus tertius; cujus is, qui Apollonij vitam fabuloſè adeò condidit, patruus, & ſocer erat. Tertij hujus Philoſtrati ſunt vitæ ſophiſtarum. Nam Suidam falli, qui patruo, ſoceróque tribuit, alibi dictum nobis. Vixit hic ſub Macrino, & Heliogabalo.

Imò, quanquem Suidas tres ſolùm Philoſtratos nominet: tamen & quartus Philoſtrato tertio memoratus. Nam in vitis Sophiſtarum ait, viſum ſibi Philoſtratum Ægyptium, philoſophum pariter, ac ſophiſtam: ut omnino is quoque vixerit Macrini temporibus. Difficile eſt dictu, quis horum ſit Philoſtratus ille, cujus περὶ κύπεω librum citat Tzetzes, commentario in Caſſandram Lycophronis *a*.

a Pag. 79. edit. Baſil.

Æqualis huic fuit Iulius Africanus, accuratiſſimus temporum obſervator, prænomine Sextus; ut colligo ex Suida; ubi ait, Origenem contra Sexti Africani de Suſannæ hiſtoriâ ſententiam librum edidiſſe. Vide eum in Σώσαννα. Chriſtianorum primus Chronologiæ fontes recluſit, ac πεντάβιβλον χρονολογικὸν ſcripſit; ex qua integras etiam paginas in ſuum chronicon tranſſcripſit Euſebius. Primus eas Græcè publicavit Ioſephus Scaliger; qui nec dubitat *b* Euſebij Chronicon vocare Africani Chronicon recoctum. Atque hinc detegitur ſpiſſus error Io. Bodini, qui in Methodo hiſtoriæ ſuæ Euſebio juniorem facit; atque addit, deduxiſſe tempora uſque ad annum CCCXX. Scribere debuit CCXX, ut ex Euſebio ſcimus, qui Africanum exſcripſit. Ac Photius quoque in bibliotheca tmem. XXXIV, tempora eſſe complexum dicit uſque ad imperium Macrini. Rectiùs igitur Freculphus Lexovienſis Chronicorum Tom. III. cap. IV: ubi, Euſebium ſecutus, vixiſſe ait iis temporibus, quibus Origenes inſtituit Theodorum, ſive Gregorium, qui poſtea dictus Thaumaturgus, fratrémque ejus Athenodorum. Etiam refert, Africanum ipſum narrare, ſe, excitatum Heraclæ epiſcopi famâ, Alexandriam profectum. Nec abit Cedrenus; cùm ſub Pertinace vixiſſe ait; quibus temporibus Leonidas, Origenis pater, martyrium ſubiit. Quamquam falsò putat martyrium illud ſub Pertinace contigiſſe, cùm acciderit anno decimo Severi. Sed iſtiuſmodi ἀνιστορησίας *b* plenus eſt Cedrenus. Verùm imprimis ridiculus eſt error Gotefridi Viterbienſis, qui in procemio Panthei, ſive Chronicorum ſuorum, ita ſcribit: *Habemus Iulium Africanum, qui prima Chronica conſcripſit ſub Marco Craſſo.* Niſi is ſomniculoſi librarij potiùs error; qui, cùm ἁπλῶς inveniſſet *Marci*,

b In Euſeb pag. 241. edit. 1.

c Hiſtorica ignorationis.

non

non addito *Antonini* nomine, ut ſæpe fit, craſſo admodum errore adjecit illud *Craſſi*: quod credere malo, Viterbienſis cauſsâ. Apud Honorium in Luminaribus Eccleſiæ pro eo legas, *Aurelio imperatore*. Qui idem, ac Antoninus. Sanè integrè Cæſaris hujus nomen expreſſit Iſidorus; qui his verbis & quinctum claudit Originum librum, & Chronicon ſuum orditur: *Brevem temporum ſeriem per generationes, & regna, primus ex noſtris Iulius Africanus, ſub imperatore Marco Aurelio Antonino, ſimplici hiſtoriæ ſtylo elicuit.* Quæ verba cum ſequentibus initio Chronici ſui etiam exſcripſit Ado Viennenſis. Solùm cauto opus eſt, nequis hæc capiat de M. Aurelio Antonino, cui cognomen Philoſopho. Nam ſignatur is M. Aurelius Antoninus, qui dicebatur Heliogabalus, ſive potiùs Elagabalus. Id clarè indicat B. Hieronymus in catalogo illuſtrium ſcriptorum. uti & Græcus ejus interpres, Sophronius. Quippe dicunt, *Sub imperatore M. Aurelio, qui Macrino ſucceſſit, legationem pro inſtauratione Vrbis Emaus ſuſcepit, quæ poſtea Nicopolis appellata eſt.* Quid autem, quod ne Euſebius quidem examuſſim nôrat tempus, quo Africanus deſiit Chronicon ſuum? Nam factum id putat anno eo, quo Alexander Imp. coloniam deduxit, cujus rei ergo ad Alexandrum legatus fuerit Africanus. Nempe tempus educendæ coloniæ cum eo confundit, quo Chronicon finiit. Terminavit verò Chronicon ſuum quarto anno Antonini Elagabali, Grato & Seleuco coſſ. Quod ex ipſis Africani verbis clarè Scaliger comprobavit. Sed non æquè apertum, quod ait idem Scaliger [a], ab Africano hoc diverſum eſſe Africanum τῶν Κεστῶν ſcriptorem, cujus meminit Euſebius lib. I Chronicorum, his verbis: Ἀφρικανὸς [b] τὴν ἐννεάβιβλον τῶν Κεστῶν, ἐπιγεγραμμένην πραγματείαν, ἰατρικῶν, καὶ φυσικῶν, καὶ γεωργικῶν, καὶ χυμικῶν περιέχουσαν δυνάμεις, Ἀλεξάνδρῳ τούτῳ προσφωνεῖ. Sanè eundem planè eſſe, Photius dicit in bibliothecâ ſuâ. Cui hac parte fidem potiùs habere convenit. Præſertim quando & idem apertè ait Euſebius lib. VI Hiſtor. Eccleſ. cap. XXIII; ubi & alia Africani ſcripta recenſet; eaque inter de genealogia Chriſti epiſtolam; quam & alibi citat; uti & Auguſtinus facit lib. II Retractat. cap. VII, & alij.

Iiſdem temporibus vixit Dio Caſſius, qui & Cocceius, ſive Cocceianus, vocatur. Nicææ hic, Bithyniæ urbe, natus fuit. Patrem habuit, qui, cùm Hadrianus ad imperium perveniret, Ciliciæ præerat; ut ex Dione conſtat. Fortè is erat Caſſius Apronianus; qui conſulatum geſſit ſexto Hadriani anno; ſive urbis conditæ anno

[a] *In Euſeb. pag. 241. edit. I.*

[b] *Africanus libros novem, quos Ceſtorum inſcripſit, ac quibus complectitur res medicas, phyſicas, ruſticas, chymicas, Alexandro huic dicat, & nuncupat.*

IↃCCCLXXV: niſi is avus potiùs exiſtimandus. Sub Commodo, & proximis imperatoribus, ſenatoriâ gaviſus eſt dignitate: à Pertinace etiam ornatus; ab Alexandro, Mammeæ filio, ad conſulatum fuit evectus; quem cum ipſo imperatore geſſit anno Vrbis IↃCCCC-LXXXI. Extremâ ætate, cum bona ejuſce Imperatoris veniâ, Nicæam abiit, ut reliquum vitæ tempus in urbe patriâ viveret. Hiſtoriam ad hunc uſque Alexandrum libris LXXX perduxit. Ac orſus quidem fuit ab Vrbe conditâ. Sed primi XXXIV libri perierunt: imò & major pars trigeſimi quinƈti. Exſtant verò ſequentes XXV; qui incipiunt à Luculli geſtis, ac deſinunt in morte Claudij Cæſaris. Qui inde ſequebantur, itidem interciderunt. Attamen bene eſt, quòd horum excerpta ſaltem habemus. Nam ſuperſunt ἐκλογαὶ a Ioannis Xiphilini, à Pompeio, ac Julio Cæſare, uſque ad Alexandrum, quem dixi. Ac uſque ad Commodum quidem ab aliis Dio, quæ ſcriberet, accepit; at ſequentia ſe ipſum obſervâſſe, dicit: nempe quæ geſta ſub Commodo, Pertinace, Severo, Caracalla, Macrino, Heliogabalo, Alexandro. A Commodi verò obitu, uſque ad oƈtavum Alexandri annum, quo cum imperatore conſul fuit, anni ſunt XXXVII. Ac ſub Commodo, uti diƈtum, jam ſenator erat; ut minimùm quadraginta circiter annos fuerit in dignitate. Grandi ſtylo uti, & in concionibus Thucydidem æmulari, ſed magis eſſe perſpicuum, judicat Photius τμημ. ſeu codice LXXI. Vnius interim, ſed latæ admodum culpæ, abſolvere Dionem non poſſum; quòd quâdam ſeu judicii, ſeu morum pravitate, virtutes ſuo pretio æſtimare neſcit; ſed virus ſuum ejaculatur in optimos, & præſtantiſſimos viros: ut Ciceronem, & Brutum, Caſſiumque & L. Senecam. Omnino hæc aut inſignem judicii defeƈtum, aut malam mentem, arguunt. Tranſtulit Dionem Caſſium Latinè Xylander: idémque à ſe, ſed liberiore ſtylo, faƈtum ait Robertus Conſtantinus in ſuo ſcriptorum nomenclatore. Præter iſtos LXXX libros, qui in decadas diſtribuebantur, etiam prodidit Perſica, Getica, Ἐνόδια, ſive potiùs, ut Hieronymus Wolfius emendat, ὁδοιπορικὰ, *itineraria*; adhæc res à Trajano geſtas, & Arriani philoſophi vitam; auƈtore Suida.

a Excerpta.

Tum quoque magno in pretio fuit Herodianus. Condidit hic hiſtoriarum libros oƈto. Eos exorſus ab exceſſu Marci Aurelij Antonini philoſophi; ac deſiit in morte Balbini, & Maximi, ac imperio Gordiani nepotis. Stylus, Photio teſte, eſt elegans, perſpicuus, ac talis planè, ut vix hiſtoricorum ulli ullâ virtute cedat. Veritati

ritati etiam ſtuduit : niſi quòd fides ejus nutet in Alexandro, & Maximino. Quod etiam obſervatum politiſſimo hújus ſcriptoris interpreti, Angelo Politiano *a*. Et ante eum Iulio Capitolino in Maximinis duobus; ubi ait : *Herodianus, Græcus ſcriptor, ei, quantum videmus, in odium Alexandri plurimùm favit.* Similiter Trebellius Pollio in XXX tyrannis : ac Lampridius in Alexandro Severo, & in Antonino Diadumeno.

a Præfatione in expoſitionem Suetonij.

CAP. XVI.

Nicagoras. Aſinius Quadratus. Suidæ error. Suidas corrigitur. Ephorus Cumanus. Nicomachus. Dionyſius Longinus. Ejus mors. Dexippus Herennius. Ejus ætas, ſcripta, ſtylus. Porphyrij ætas, & hiſtoria de vitis philoſophorum. Eundem & patriâ linguâ Malchum, & Græcâ Porphyrium dictum. Πορφυρογέννητοι. *In dubium vocatum, quòd B. Auguſtinus Porphyrium ait primùm fuiſſe Chriſtianum. Refelluntur, qui eundem iterum Chriſtianum eſſe factum arbitrantur. Alius ab hoc Porphyrio eſt, cujus panegyricus exſtat. Error eorum, qui Porphyrium, & Euſebium, eodem tempore floruiſſe cenſent. B. Methodius. Chronicon ei falsò tributum. Cognomen ejus Eubulius. Soterichus Oaſites. Paſicrates.*

VLteriùs gradum moveamus ad eos, qui vixerunt ſub Philippo, Decio, atque aliis, qui poſtea imperarunt, uſque ad tempora Conſtantini Magni. Philippi Cæſaris temporibus floruit Nicagoras, Mneſæi oratoris filius, Athenienſis ſophiſta; teſte Suida. Qui ſcripſiſſe addit Vitas clarorum virorum, De Cleopatra in Troade, & Legationem ad Philippum, imperatorem Romanum.

Aſinius quoque Quadratus, qui Græcis Ἀσίνιος, vel Ἀσίνιος Κοδράτος, ſub Philippis vixit. Romanus eſt hiſtoricus, ac Ionicâ dialecto Romanam hiſtoriam libris condidit quindecim : opus autem ſuum Χιλιετηρίδα inſcripſit, quia complecteretur annos mille. Autor Suidas *b*. Nempe hiſtoria erat ab urbe conditâ, uſque ad annum Vrbis milleſimum, quo millenarius agon à Philippis impp. maximo fuit apparatu celebratus. Hoc minùs perſpexit Suidas; qui

b In Κοδράτος.

qui perduxiſſe hiſtoriam ait uſque ad Alexandrum Mammeæ filium. Puto, idem opus ſignari, quando Stephanus ex Aſinio hoc Quadrato, vel ſecundum Ῥωμαϊκῆς χιλιάδος citat in Ἄνθιον; vel decimumquartum Ῥωμαϊκῆς χιλιαρχίας in Ὀξύβιος; vel decimumquinctum Ῥωμαϊκῶν in Θαψίπολις. Etiam Parthyenica, ſive Parthorũ origines, ac bella, in literas retulit; teſte Capitolino in vita Veri imp. *Quod quidem & jam Quadratus, belli Parthici ſcriptor, incuſatis Seleucenis, purgat.* Primum Παρθυηνικῶν librum idem Stephanus advocat in Γηλὺς; tertium in Γαρμανίκεια, & Ταρσὸς; octavum in Γάζακα; nonum in Σόλυμα. Idem ſcriptor ἁπλῶς laudat Ἀσίνιον Κυάδρατον in Μεσσήνη. Primò Παρθενικὰ hic liber vocabatur in codd. vulgatis. Vnde Xylander fecit Παρθικά. Sed ſcripſerat Stephanus Παρθυηνικά. Nam Παρθυηνὴ potiſſima eſt regio Parthiæ, ſive regni Parthici. Vnde συνεκδοχικῶς Πάρθοι pro Παρθυηνοῖς; ut Stephanus agnoſcit. Hiſtoriæ hujus Parthyenicæ meminit Volcatius Gallicanus initio vitæ Avidii Caſſii. Verba ejus ſunt: *Avidius Caſſius, ut quidam volunt, ex familia Caſſiorum fuiſſe dicitur; per matrem tamen avo genitus Avidio Severo: qui ordines duxerat, & pòſt ad ſummas dignitates pervenerat. Cujus Quadratus in hiſtoriis meminit, & quidem graviter, cùm illum ſummum virum, & neceſſarium Reip. aſſerit, & apud ipſum Marcum Antoninum prævalidum.* Apud Glandorpium in Onomaſtico vocatur Numidius Quadratus; perperam, etſi & Numilii Quadrati mentionem faciat Ælius Spartianus in vita Adriani. Sed is non paullò hoc Quadrato fuit antiquior; utpote ex iis, quos graviter ſit inſecutus Adrianus; ut ibidem narratur. Apud Dionem autem mentio quidem eſt Ninnii Quadrati; ſed tribuni plebis, qui à Ciceronis partibus contra Clodium ſteterit. Quare nihil ille ad hiſtoricum noſtrum; cui nomen fuiſſe Aſinio Quadrato, ex Stephani Ethnicis diximus.

Sub Claudio Cæſare, ejus nominis ſecundo, fuit Lupercus, Grammaticus Berytius, Suida teſte; qui, multa compoſuiſſe, docet; intérque ea κτίσιν ᾳ τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ἀρσινοήτου. Sic enim apud eum legi debet, non κτῆσιν. Quâ in voce ſæpe peccarunt librarij. Ἀρσινόητον verò, ſi ea modò lectio recta eſt, Ægypti urbem vocat, quæ aliter Ἀρσινόη dicitur.

a Originē ſive ſtructuram Arſinoëti in Ægypto.

Ejuſdem imperatoris temporibus vixit Ephorus Cumanus; ſi libri XXVII hiſtoriarum, quas ſcripſit, de Gallieno imperatore fuerunt. Cenſet hoc Raphael Volaterranus lib. XV Commentar. Vrban. Nempe apud Suidam legit, Γαλιλιήνου ἱστορίας; ubi editum Γαλλιήνου.

λλων. Quomodo Claudius intelligatur, ſive ejus vita ab Ephoro ſcripta fuerit; ſive hiſtorias, quæ paſſim apud Galenum leguntur, uno faſce complexus ſit. De Ephoro hoc, occaſione Ephori Cumani ſenioris, Iſocratis diſcipuli, dictum nobis etiam libri I extremo cap. VII.

Nicomachus Aureliani temporibus vixit. Meminit hiſtorici ejus Vopiſcus in Aureliano: *Hanc, inquit, epiſtolam Nicomachus ſe tranſtuliſſe in Græcum ex lingua Syrorum dicit, ab ipſa Zenobia dictatam.* Ac cenſent viri docti *a*, eundem eſſe, qui vitam Apollonij Tyanei conſignavit. De qua ſic Sidonius lib. VIII epiſt. III: *Apollonij Pythagorici vitam, (non ut Nicomachus ſenior, è Philoſtrati; ſed, ut Taſcius Victorianus, è Nicomachi ſchedio exſcripſit) quia juſſeras, miſi.*

Aureliani etiam ætate vixit Dionyſius Longinus Caſſius, nobilis criticus, hæres Frontonis Emiſeni, Oratoris; qui ejus avunculus fuit; & Severi Imperatoris tempore, Philoſtrati, & Apſinis Gadarenſis, æmulus, atque adverſarius, docuit Athenis; ut à Suida proditum eſt in Φρόντων. Fuit Longinus hic Porphyrij philoſophi præceptor, & Zenobiæ, Palmyrenorum reginæ, à conſiliis. Philoſophum vocat Suidas in Λογγῖνος. Sed Plotinus eum dicebat φιλόλογον *b* μὲν, φιλόσοφον δὲ οὐδαμῶς. Teſtis Porphyrius in Plotini vita; ubi & complura Longini hujus illuſtria invenies elogia. Etiam Eunapius eum vocat βιβλιοθήκην *c* ἔμψυχον, καὶ περιπατοῦν μουσεῖον. Multa admodum ſcripſit; quæ apud Suidam legi poſſunt. Ea inter eſt, τινα *d* περὶ τὰς ἱστορίας οἱ γραμματικοὶ, ὡς ἱστορικὰ, ἐξηγοῦνται. Præter ea, quorum Suidas meminit, etiam librum fecit περὶ ἀρχῶν *e*; item περὶ * τέλους; item περὶ τῶν παθητικῶν *f*; item πρὸς *g* Πλωτῖνον, καὶ Γεντιλιανὸν, ἐπιστολήν; quæ libri magnitudinem habebat. Meminit horum Porphyrius. Scripſit & περὶ ὕψους *h* elegantiſſimum libellum. Nec quicquam ejus hodie exſtat, præter opuſculum iſtoc, & fragmenta quædam apud Porphyrium in vita Plotini, & apud Euſeb. lib. XV εὐαγγελικῆς προπαρασκευῆς. Occiſus eſt à Cæſare Aureliano, propterea quòd Zenobiæ fuiſſet auctor, ut ſe Romanis opponeret, & ſuperbiorem ei epiſtolam dictaſſet. Vide fuſiùs de iſtis Zoſimum.

Dexippi Herennij Athenienſis ætatem docet nos Eunapius in Porphyrio. ubi cùm nominaſſet Galienum, Fl. Claudium, Tacitum, Aurelianum, & Probum Impp. continuò addit *i*, καθ' οὓς χρό-

a *Savaro ad Sidonium, & Meurſius ad Nicomachum.*

b *Politioris quidē literaturæ peritū; philoſophum verò minimè.*

c *Bibliothecam vivam, & ambulans muſeum.*

d *Quænā contra fidem hiſtoriarū, tanquam hiſtorica, enarrent grammatici.*

e *De principiis.*

* *De finibus.*

f *De iis, quibus animi concitantur.*

g *Epiſtolam ad Plotinū, & Gentilianum.*

h *De ſublimi dictione.*

i *Quibus etiam temporibus vixit Dexippus, qui temporum hiſtoriam contexuit, vir in liberalibus diſciplinis, & facultate logicâ, verſatiſſimus.*

νοῦς ἦν καὶ Δέξιππος, ὁ τὴν χρονικὴν ἱστορίαν συγγράψας· ἀνὴρ ἀπάσης παιδείας τε καὶ δυνάμεως λογικῆς ἀνάπλεως. Scripſit Dexippus τὰ [a] μετὰ Ἀλέξανδρον, ἐν λόγοις τέσσαρσιν, Photio teſte. Huic verò operi compendio præmiſiſſe videtur reges Macedonicos τοὺς [b] ἀπὸ Καράνου μέχρι τελευτῆς Ἀλεξάνδρου. Eam operis illius partem Euſebius ſignat lib. 1 Chronicorum; ubi Dexippum citat περὶ [c] τῶν Μακεδόνων βασιλέων, ἐκ τῶν Δεξίππου. Ibidem luculentum ac prænobile inde fragmentum adfert: ipſe interim alios ſequi auctores maluit, quàm Dexippum. Nam Dexippus ab initio Carani uſque ad initium Alexandri annos numerat CCCXCVI: Euſebius verò annis auget LXXXI. Nam annos colligit CCCCLXXVII. Scripſit præterea Dexippus ἕτερον [d] σύντομον ἱστορικὸν μέχρι τῆς Κλαυδίου ἀρχῆς; ut eſt apud Photium. Vbi Claudium intellige, qui Gallieno ſucceſſit, & Aurelianum habuit ſucceſſorem. Sæpiùs hoc opus laudant Auguſtæ hiſtoriæ ſcriptores: uti Lampridius in Alexandro Severo; Capitolinus in Maximino Juniore, in tribus Gordianis, in Maximo, & Balbino; Trebellius Pollio in Gallienis duobus, in XXX tyrannis, & in Claudio. Adhæc Scythica prodidit, ſive de prœliis inter Romanos, & Scythas. Occaſio huic operi data bello Scythico; quod ejus tempore fuit, & in quo ſtrenuè ſe Dexippus geſſit. Trebellius Pollio in Gallienis duobus: *Inter hæc Scythæ per Euxinum navigantes, Iſtrum ingreſſi, multa gravia in ſolo Romano fecerunt. Quibus compertis, Gallienus Cleodamum, & Athenæum Byzantios, inſtaurandis urbibus, muniendiſque, præfecit. Pugnatum eſt circa Pontum, & à Byzantiis ducibus victi ſunt barbari. Veneriano enim duce, navali bello Gotthi ſuperati ſunt: tum ipſe Venerianus militari periit morte. Atque inde Cyzicum, & Aſiam, deinceps Achaiam omnem vaſtaverunt, & ab Athenienſibus, duce Dexippo, ſcriptore horum temporum, victi ſunt.* Unde etiam, quod de ætate diximus, liquet: &, eum fuiſſe ſtrenuum bello ducem, cognoſcimus. Etiam ex Scythicis ejus eſſe videntur, quorum Dexippum hiſtoricum laudat autorem Jornandes de rebus Geticis cap. XXII. Oratio ejus brevis eſt, & aperta; ut alterius Thucydidis, ſed perſpicui magis. Autor Photius; qui & pauca excerpſit ex hiſtoria de iis, quæ poſt Alexandrum contigerunt; ac cùm in iſtis, tum in pleriſque omnibus, cum Arriano ait conſentire. Præterea quædam ex Dexippi hiſtoria habemus in Excerptis de Legationibus. Verùm iſta ex alio opere ſunt. Nempe ex Scythicis ejus. Nam tractat de iis, quæ accidêre inter Aurelianum imperatorem, & Juthungos Scythas. Stephanus citat Dexippi χρονικῶν librum X in Συγχαῖοι, librum XII in

[a] *Rerum poſt Alexandrum M. geſtarum libros quatuor.*

[b] *A Carano uſque ad mortem Alexandri.*

[c] *De regibus Macedonum, ex Dexippo.*

[d] *Alterū compendium hiſtoricum uſque ad Claudii principatum.*

ἐπὶ Ἕλυροι. Uti & Etymologus, voce Ἕλυρος: Δέξιππος ἐν δωδε- a Dexi-
κάτῳ χρονικῶν. Eundem in Theſauro laudat Suidas in Κορυκαῖος. ppus in
Exſtat hodiéque Dexippi, philoſophi Platonici, liber pro Ariſto- 12. Chro-
telico τῶν κατηγοριῶν libro ſcriptus adverſus Plotinum. Eſt is ejuſ- nicorum.
dem Dexippi: quod ex Tzetze liquet Chil. IX. Hiſtor. CCLXXIV.
Verſus ejus, quia & alia nos docent, apponam:

Δέξιππος ὁ φιλόσοφος, μύστης ὢν Ἰαμβλίχου,
Πολλὰ μὲν συνεγράψατο καὶ ἕτερα βιβλία.
Ἓν τῷ ἑνὶ ἐνέτυχον, τῷ εἰς κατηγορίας.
Ἔγραψε δὲ καὶ Σκυθικά· ἃ μέχρι νῦν οὐκ οἶδα·
Καὶ ἕτερα, ὡς εἴρηκα· μόνον τὸ ἓν δ᾽ ἀνέγνων.

Dexippus philoſophus, myſtes qui fuit Iamblichi,
Multos quidem conſcripſit & alios libros.
In unum verò incidi, qui eſt in Categorias.
Scripſit autem & Scythica; quæ hactenus non vidi:
Et alia, ut dixi. ſolùm ſed unum legi.

Eâdem, quâ Dexippus, ætate vixit Porphyrius; quod in vita ejus clarè dicit Eunapius. Magnum hujus inter philoſophos, ac ſophiſtas, nomen fuit. Sed, inter hiſtoricos quoque jure optimo referri, nemo inficias iverit, qui ſciat, philoſophorum vitas ſcripſiſſe. Id, quod dixi, cognoſcimus ex Cyrilli libro I contra Iulianum, (qui & egregia inde fragmenta adfert;) item Nicephorum Calliſtum hiſtoriæ Eccleſ. lib. X, cap. XXXVI; ubi, ut oſtendat, quàm φιλοσκώπτης *b* fuerit Porphyrius, pro argumento adfert, quòd Socratem à Platone, & Xenophonte, tantopere laudatum, ita calumniis traducat, quaſi accuſatores ejus Anytum, ac Melitum, vincere voluiſſet. Mentio quoque hujus operis eſt apud Tzetzem Chil. XI. Hiſt. CCCLXXVII. Eas ad Platonem uſque pertexuiſſe, ait Eunapius in præfatione libri ſui de vitis ſophiſtarum. Nec dubium, quin hoc opus ſignetur à Stephano in Γάδαρα; ubi tertius citatur φιλοσόφου ἱστορίας: item Suida in Ὅμηρος; ubi ex Porphyrij φιλοσόφῳ ἱστορίᾳ refert, Homerum ante primam Olympiadem annis vixiſſe CXXX: & in Excerptis barbarolatinis; ubi ſimiliter vocatur *Porphyrij hiſtoria philoſophica:* eóque nomine exinde à Scaligero citatur ad Euſebij annum MCCX. Exſtat ex hiſtoria hac Pythagoræ vita, quam primus ſub Malchi nomine publicavit Conradus Ritterſhuſius. Nempe, ut Eunapius ait, Μάλχος κατὰ τὴν Σύρων πόλιν ὁ Πορφύριος ἐκαλεῖτο τὰ πρῶτα. τοῦτο δὲ δύναται βασιλέα λέγειν. Πορφύριον δὲ αὐτὸν ὠνόμασε Λογγῖνος, ἐς τὸ βασιλικὸν τῆς ἐσθῆτος παράσημον τὴν προσηγορίαν

b Dicteriorum, & ſcommatum amans.

ἐπιτρέψας. *Porphyrius priùs, juxta Syrorum linguam, Malchus dicebatur. Ea vox regem ſonat. Sed Longinus, detortâ appellatione ad purpuram, regium in veſtimento inſigne, Porphyrium, velut purpureum, nominavit.* Imò Porphyrius ipſe apud Plotinum, ſibi, & patri, *Malcho* fuiſſe nomen teſtatur. Vt de Suida nihil dicam; qui & ipſe *Malchum* ait Tyriâ linguâ (Tyrius autem erat Porphyrius) regem ſignificare. Sanè Hebræis, à quibus Phœnicum lingua dialecto ſolùm diſtat, מֶלֶךְ rex. Et quid multis opus? B. Cyrillus in tertio adverſus Julianum, quædam ex hac Pythagoræ vitâ adducens, ea diſertim Porphyrio adſcribit. Nec ineptè pro rege purpureum vocavit Longinus; quando, ut Eunapium dicentem audivimus, purpura regum eſt inſigne. Vnde & Albino nomen *Porphyrij*. Capitolinus in vitâ Albini: *Acceßit omen* (Albino,) *quòd, cùm pueri ejus familiæ ruſſulis faſciolis illigarentur, quòd forte lotæ, atque udæ eſſent ruſſulæ faſciolæ, quas mater prægnans paraverat, purpureâ matris illigatus eſt faſciâ: unde illi joco nutricis etiam Porphyrij nomen inditum eſt.* Itaque Alexius Angelus Comnenus Irenen, filiam ſuam, geſtare juſſit purpurea ſandalia, quòd illi, & cui deſponderetur, imperium ſuum deſtinâſſet: ut initio operis narrat Georgius Protoveſtiarius. Quin & πορφυρογέννητοι propterea vocabantur, ad quos natalium jure ſucceſſio in regno pertineret. Magis hoc veriſimile fit, quàm, appellationem illam inde cepiſſe, quòd, ut Conſtantinus Manaſſes in Annalibus ſuis refert, πορφύρα diceretur domus ea, in quâ párerent Imperatrices. Vnde prolem Cæſaream πορφυρογέννητον vocari, notavit ibidem doctiſſimus Leonclavius. Præter Philoſophorum Vitas, de quibus diximus, etiam reliquit ἱστορίαν παράδοξον a libris tribus. Vt cognoſcimus ex Euſebij de præparatione Euangelica lib. 1 *b*. Vbi cum de Sanchoniathone, ejúſque interprete Philone Byblio, ex Porphyrio quædam retuliſſet, ait, eundem Porphyrium, de diſcrimine Græcanicæ, ac Paganicæ Theologiæ loquentem, dicere: Περὶ τῆς μοι τρία πεφιλοτίμηται βιβλία, τὴν ἐπιγραφὴν ἔχοντα παραδόξου ἱστορίας. Puto, & eundem ſignari ab Euſebio aliquanto pòſt *d*; cùm locutus de libris Sanchioniathonis, à Philone Byblio verſis, & à Porphyrio approbatis, addit; Ὁ δὲ αὐτὸς ἐν τῷ περὶ Ἰουδαίων συγγράμματι. Hinc illuſtrem ex eo locum adducit. Item cùm poſtea ſequitur: Εἴρηται *f* δὲ ἡμῖν περὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς διαχαραφομένοις Ἐθωδιῶν ὑπομνήμασιν ἐπιπλεῖον. Porphyrium primitus fuiſſe Chriſtianum, ſed poſtea à religione hac reſiliiſſe, Auguſtinus innuere videtur lib. de Civit. Dei cap. XXVIII. Id ob auctoritatem tanti viri inficias

a *Hiſtoriam eorum, quæ ſunt præter hominum opinionem.*
b *Pag. 23. edit. Rob. Steph.*
c *De qua magno cum ſtudio elaboravi tres libros, qui inſcribūtur,* Hiſtoriæ paradoxæ.
d *Pag. 26.*
e *Hic ipſe in commentario de Iudæis.*
f *De eo ampliùs nobis dictum eſt in libris Ethodiorum.*

clas ire non auſim: ſed hactenus tamen nihil invenio, quo id veriſimile fiat, præterquam quòd junior familiariter uſus ſit Origene. Ac longè etiam minùs aſſentire poſſum doctiſſimo Annalium Eccleſiaſticorum ſcriptori *a*, qui jam ſenem denuo ex gentili Chriſtianum factum putat. Nempe propter Hieronymi hæc verba *b* in Chronicis: *Porphyrius miſſo ad Conſtantinum inſigni volumine exilio liberatur.* Sanè hodiéque exſtat laborioſiſſimum carmen panegyricum ad Conſtantinum Auguſtum, quod Chriſtiani hominis eſt, ac Porphyrio tribuitur, non modò vulgariis in libris, ſed quoque à venerabili Beda libro de metris; ubi addit, Porphyrium eo carmine meruiſſe ab exilio liberari. Sed alius à Porphyrio philoſopho eſt Publilius Optatianus Porphyrius, carminis ejus pater; ut jamdudum Scaligero ad Euſebium eſt obſervatum. Nunquam enim Porphyrius philoſophus in exilium miſſus fuit: nunquam ſua retractavit: neque ſi feciſſet, veniam à Chriſtiano quoquam Imp. impetrâſſet: quippe qui neutiquam ad ea tempora pervenerit, quibus Diocletianus imperium depoſuit; ut ex iis conſtat, quæ de ætate ejus ex Eunapio diximus. Atque inde etiam refelluntur, qui exiſtimant, eodem tempore, & Porphyrium adverſus Chriſtianos calamum ſtrinxiſſe, & Euſebium ei reſpondiſſe libris XXX; quot contra Porphyrium ſcripſiſſe, auctor eſt B. Hieronymus in Chronico Euſeb.

a *Ad annum* 325.
b *Ad annū* 2345.

Sed Euſebius quidem reſpondit Porphyrio jam defuncto. Vivente autem eo idem fecerat S. Methodius, Olympi Lyciæ, aut Patararum, & poſtea Tyri epiſcopus: qui, juxta Suidam, ſub Decio, & Valeriano; ſed veriùs (ut apud Hieronymum etiam legitur) decimâ perſecutione, ſub Diocletiano martyrij coronam accepit. Hic quoque, ſi Tritthemio credimus, hiſtoricis eſt accenſendus. Nam Chronicon ſcripſiſſe, ait. Quin apud Marianum Scotum fragmenta quædam habemus ex Methodij Chronicis. Indéque etiam meminit Martinus Polonus lib. I cap. IV. Sed nec Hieronymus, nec Suidas, qui Methodij ſcripta recenſent, Chronicorum ejus meminerunt: ut opus iſtoc alterius poſſit videri. Methodij hujus fragmentum admodum luculentum invenio apud Epiphanium hæreſ. LXIV: ubi dicitur alio quoque nomine vocatus eſſe *Eubulius*, fuiſſéque vir bene doctus, & veritatis intelligentiſſimus.

Locus quoque hîc eſto Soterico Oaſiti: qui Poëta quidem epicus fuit: ſed & hiſtoriam tractavit. Vixit ſub Diocletiano; cujus

etiam encomium fecit. Alia quoque ejus laudat Suidas: eáque inter eſt vita Apollonij Tyanei: item Pytho, ſive Alexandriacum: hiſtoria hæc fuit de Thebis, atque aliis, ab Alexandro captis. Item condidit Calydonia. Autor nobis eſt Lycophronis ſcholiaſtes a: καὶ Σωτήριχος ἐν τοῖς Καλυδωνιακοῖς. Videtur autem opus illud proſâ oratione ſcriptum eſſe, quantum ex fragmento, ab eodem ſcholiaſte allato, colligere eſt. Meminit Soterichi etiam Io. Tzetzes Chil. VII, hiſt. CII: item Stephanus, ſive Hermolaus, his verbis: Ὕασις b, πόλις Λιβύης. λέγεται καὶ Ὄασις, καὶ ὁ πολίτης, Ὀασίτης, ὁ ποιητὴς Σωτήριχος, ὃ ὁ πάτρια γεγραφώς: unde Suidam corrigi debere, etiam Lilius Gyraldus b vidit. Nam corruptè apud eum ὁ Ἀσίτης ſcriptum pro Ὀασίτης. Alius eſt Soterichus Alexandrinus, quem inſignem fuiſſe muſicum, dicit Plutarchus initio libri de Muſica.

a Pag. 77.

b Hyaſis, urbs Libyæ. dicitur & Oaſis, & civis ejus Oaſites; ut Soterichus poëta, qui res patrias ſcripſit.

b De poët. hiſt. dial. 4.

Ad Diocletiani quoque tempora refertur Paſicrates, S. Martyris Georgij ſervus, qui martyrium paſſus dicitur circa annum CCXCV. Georgij hujus vitam Paſicrates reliquiſſe creditur: quæ ex Cryptæ Ferratæ bibliotheca ab Aloyſio edita eſt, atque item Surio Tom. II, ad XXIII April. Sed acta Georgij planè ſunt ἀπόκρυφα; quemadmodum jam olim Gelaſius Papa judicavit. Aloyſius cenſet, hæc alia eſſe ab iis, de quibus loquitur Gelaſius. Nos vel eadem putamus, vel nihilo illis meliora, quæ Gelaſius vidit, & rejecit, tanquam ab hæreticis compoſita. Vide eum Diſt. XV. cap. Sancta Romana.

CAP. XVII.

Sopater Apamenſis. Conſtantini Magni juſſu interfectus eſt. Ejus ſcripta. Euſebius Cæſarienſis cur Pamphili cognomen habeat. Chronicorum ejus diviſio, atque argumentum. Παρασκευῆς εὐαγγελικῆς *libri quo fine ſcripti. Quot olim libri* ἀποδείξεως εὐαγγελικῆς. *Operis* παρασκευαστικοῦ *commendatio. Praxagoras Athenienſis. Quanti Conſtantinum fecerit, licet gentilis eſſet. Bemarchius Cæſarienſis, atque alij, qui ſcripſerint de rebus geſtis Conſtantini. Eutropij hiſtoricum compendium Græcè tranſlatum. Euſtochius Cappadox. Eſaias, de martyrio Ionæ, & Barachiſij. Acaſius Cæſarienſis Epiſcopus.*

DEvenimus ad meliora tempora, quibus Imperatores Romani Chriſtianam fuere religionem amplexi. Princeps eorum fuit Flavius

Flavius Conſtantinus, cognométo Magnus. Sub hoc floruit Sopater Apamienſis, ſophiſta, & philoſophus Alexandrinus, Jamblichi diſcipulus, Platonicorum ſuæ ætatis facilè princeps. Eo Conſtantinus ipſe familiariter utebatur: ſed cùm propterea videretur non alienus à religione gentili, interfici eum juſſit, quò fidem omnibus faceret, ſe ex animo Chriſtianæ religioni favere. Ita quidem Suidas. Sed accuratiùs, pleniúſque, de hoc Eunapius Sardianus in Ædeſij vita: ubi ejus facti culpa in Ablavium, prætorio præfectum, derivatur. Quædam etiam de Sopatro hoc legere potes apud Sozomenum lib. I. Hiſtoriæ Eccleſ. cap. V. Reliquit, Suida teſte, librum de providentia, & iis, qui præter meritum felices ſunt, aut infelices. Item feciſſe teſtatur librorum plurimorum epitomas: atque hiſtoriarum etiam excerpta ejus exiſtimari. Excerpta iſta Photius eclogas variæ doctrinæ appellat, ac conſtitiſſe dicit libris XII; fuiſſeque id opus collectum ex variis hiſtoricis, aliiſque ſcriptoribus, quos nominat ipſe tmemate CLXI.

Sub Conſtantino etiam, filióque ejus Conſtantio, floruit Euſebius Pamphili (quomodo vocabatur ob amicitiam cum Pamphilo martyre, teſte Hieronymo *a*) Cæſareæ Palæſtinæ epiſcopus; quem πολυμαθῆ *b*, καὶ πολυΐστορα, meritò appellat Georgius Credenus. Scripſit Euſebius Chronica à mundi fabrica uſque ad Conſtantini Magni vicennalia, qui eſt annus Chriſti CCCXXVI. Horum priorem partem παντοδαπὴν ἱστορίαν *c* ipſe Euſebius vocat: alteram, χρονικοὺς κανόνας. Georgius Syncellus χρονικὸν, ac frequentiùs κανόνα appellat. Opere hoc propoſitum Euſebio fuit, monſtrare, Moſaicas origines tum initiis omnium dynaſtiarum, regnorum, ac Rerump. tum natalibus fabuloſorum Deorum, longè eſſe antiquiores. Atque ut hoc opere vetuſtatem doctrinæ Moſaicæ; ita ejuſdem, ac Chriſtianæ item religionis, veritatem adverſus philoſophos tuetur aurëis commentariis de præparatione Euangelica. Idem quoque elaboravit viginti libros demonſtrationis Euangelicæ: quot olim fuiſſe, auctores ſunt B. Hieronymus in ſcriptor. Eccleſ. & Photius in biblioth. Sed hodie decem tantùm ſuperſunt. Arrianum fuiſſe, vel ſaltem excidiſſe illi Arrio magis, quàm Nicenæ Synodo, convenientia, etſi veteres non dicerent, ſatis ex hoc opere parëret: quemadmodum oſtendit doctiſſimus Billius lib. I Obſervationum Sacrarum cap. XXVII. Ex ſcriptis nominatis Chronica (quorum & Epiphanius meminit in λόγῳ ἀγκυρωτῷ) cum vett. libb. contulit doctiſſimus Arnoldus Pontacus. Atque idem

a In ſcriptor. Eccleſ. catal.

b Varia inſtructū eruditione, ac multiſcium.

c Omnimodam hiſtoriā.

opus

opus Joſephus Scaliger caſtigavit, notíſque illuſtravit, quibus nihil hic ſol videt eruditius: ut omnino tacere de iis ſatius videatur, quàm pauca dicere. Vtinam aliquis tandem exſurgat, qui in illo, quod dixi, προπαρασκευῆς opere, parem præſtet induſtriam. Nam eo Euſebius ſatis docet, omnes ſe reſeráſſe arcas librarias philoſophorum, hiſtoricorum, Theologorum, non Græcorum modò; ſed etiam Ægyptiorum, ac Phœnicum. Atque hæc quidem eò fecit: tum ut ex divina lege arguat gentiles: tum ut comprobet, multa illos de Hebræorum fontibus hauſiſſe. Condidit præterea Hiſtoriam Eccleſiaſticam libris decem; quibus initium capit à nato Chriſto; & per tyrannorum tempora accuratè progreſſus uſque ad Conſtantinum Magnum, ea, quæ ab illo in Eccleſia inſtituta, vel ſaltem ſub eo geſta, diligentiſſimè tractat. Mentionem facit eorum & Photius tmemate XXVII. Edidit inſuper librum de martyribus: ut conſtat ex Hiſtor. Eccl. lib. IV, cap. XIV; & lib. V. cap. I, & IV, & XX. Meminit ejus operis quoque, cùm Hieronymus in ſcript. Eccleſ. tum Gregorius M. ad Eulogium epiſt. XXIX lib. VII Indict. I. Etiam de vita Pamphili fecit tres libros, ac alia multa; quorum titulos legere potes apud Hieronymum in dicto opere. Mirum verò, præteriri ab illo libros IV de vita Conſtantini, qui hodiéque exſtant, ac pro Euſebianis quoque agnoſcuntur à Photio; ubi ἐγκωμιαστικὸν τετράβιβλον [a] vocat. Similiter nec mentionem facit Hieronymus orationis Euſebianæ, quæ inſcribitur εἰς Κωνσταντῖνον τὸν βασιλέα τριακονταετηρικός [b]. At ejus meminit ipſe Euſebius lib. I de vita Conſtantini cap. I, & lib. IV cap. XLVII.

[a] *Quatuor libros in laudem ſcriptos.*

[b] *Oratio de Conſtantino Imperatore habita anno imperij ejus trigeſimo.*

Præter Euſebium multi etiam alij Conſtantini vitam conſignarunt: atque aliqui quidem, ut videtur, tempore liberorum ejus. Vti Praxagoras Athenienſis. Hic, annos natus XIX, edidit libros duos de regibus Athenienſibus. Cùm annorum eſſet XXII, emiſit libros duos de geſtis Conſtantini M. Anno XXXI elucubravit libros VI de rebus geſtis ab Alexandro M. Jonicâ uſus fuit dialecto, ac ſtylo aperto, & jucundo; ſed languidiuſculo. Ex hiſtoria de Conſtantino Magno quædam excepta habemus à Photio bibliothecæ cap. LXII: ubi & teſtatur, etſi homo eſſet gentilis, tanti tamen feciſſe Conſtantinum, ut prioribus eum Imperatoribus omnino anteferret, atque adeò eorum gloriam diceret à Conſtantino eſſe obſcuratam.

Etiam circa hæc tempora claruiſſe videtur Bemarchius Cæſarienſis, Cappadox ſophiſta; qui præter declamationes, & orationes,

nes, vulgavit libros decem de rebus geſtis Conſtantini Imp. teſte Suida: ſed ætatem non ponit.

Imprimis verò illuſtris eſt locus apud Georgium Codinum in Selectis de Originibus Conſtantinopolitanis: ubi, cùm locutus eſſet de urbis Byzantinæ muris à Conſtantino M. exſtructis, déque ejuſdem encæniis, & tempore, quo hæc contigerunt, continuò addit: Καθὼς ἱστοροῦσιν, Εὐτυχιανὸς πρωτοασηκρήτης ὁ γραμματικὸς, καὶ Εὐτρόπιος ὁ σοφιστὴς, ὁ τῷ παραβάτῃ Ἰουλιανῷ συμπαρὼν ἐν Περσίδι, καὶ ὁ ἐπιστολογράφος Κωνσταντῖνος, Ἐλεύσιός τε διάκονος ὁ φιλόσοφος, Τρώϊλος ὁ ῥήτωρ, ὁ πολλὰς ἀρχὰς μετὰ δόξης ἀνύσας, καὶ Ἡσύχιος ὁ ταχυγράφος. οὗτοι πάντες αὐτόπται γενόμενοι τῶν τηνικαῦτα πραχθέντων, ἀκριβῶς ταῦτα συνεγράψαντο. *Quemadmodum memorant, Eutychianus, primus à ſecretis, grammaticus; Eutropius ſophiſta, qui Iuliano Apoſtatæ in Perſide aderat; Conſtantinus, qui ab epiſtolis erat Imperatori; Eleuſius diaconus, philoſophus; Troïlus orator, qui in magiſtratu magno cum honore verſatus fuit; & Heſychius notarius. Hi omnes, quæ ſuis oculis tum viderunt, accuratè ſcriptis mandarunt.* Poſtrema verba ſatis oſtendunt, vixiſſe eos, Conſtantino M. encænia novæ Romæ celebrante. Sed non ſi quædam de Conſtantino magno, & urbis encæniis, prodiderunt; eò hiſtoriam conſignâſſe ſequitur: quia hoc obiter in alîus generis opere feciſſe poſſunt: neque ſi hiſtoriam condiderint, eò ſcripſerint Græcè. Sanè Eutropius, cujus hîc mentio eſt, id fecit Latinè: ſed eum Græcè verſum fuiſſe à Capitone Lycio, teſtis eſt Suidas.

Euſtochius Cappadox, ſophiſta, Conſtantis imperatoris tempore in literas retulit Cappadociæ, & reliquarum gentium, Antiquitates. Auctor Suidas.

Ad eadem tempora refertur, Eſaias, Adami filius, eques Saborii, regis Perſarum; qui ſpectator, atque auditor fuit martyrii ſanctorum Ionæ, & Barachiſij, atque id ſcripto conſignavit. Habes apud Simeonem Metaphraſtem, & exinde apud Surium Tom. II, a. d. XXIX Mart.

Item quo tempore Conſtantini liberi imperarunt, Acacius, Cæſareæ in Palæſtina epiſcopus, vitam prodidit præceptoris, & deceſſoris ſui Euſebij Cæſarienſis: qui anno obiit CCCXL. Mirum, hujus Acaciani operis nullam exſtare mentionem apud B. Hieronymum in Catalogo. Sed meminit ejus Socrates libro II Hiſtor. Eccleſ. cap. III. Fuit hic Acacius partibus Arrianis valde addictus; ut ex Athanaſio de Synodis cognoſcitur. Imò ab eo Arriani quoque dicti fuere *Acaciani*. Vide de Acacio, & Acacianis, plu-

rima apud Socratem, & alios Eccleſiaſticæ hiſtoriæ ſcriptores: in his quinctum Hiſtoriæ Tripartitæ. Epiſtolam ejus habes inter Cyrilli illas numero XV.

CAP. XVIII.

Iulianus Apoſtata. Iamblichus Platonicus. In vita Pythagoræ magna ex parte exſcripſiſſe præceptorem ſuum Porphyrium. Dorotheus Tyrius. Apollinaris. S. Ephræm. Eunapius Sardianus. Quantopere cum eo conveniat Zoſimus. Marcellinus. Sitne idem ac Ammianus.

QUòd ſi Julianus ὁ παραβάτης a hiſtoriam condidit; non dubiũ eſt, quin proximè cõmemorari debeat poſt eos, quos diximus. Nam præterquam, quòd pauxillo tempore cum Conſtantio Conſtantini filio, imperavit, eique ſucceſſit: etiam natus fuit ex Conſtantini M. fratre, Flavio Conſtantio: maritus item Helenæ erat, quæ Conſtantini magni fuit filia. Suidas fallitur, cùm filium appellat Flavij Dalmatij Cæſaris, qui frater Juliani erat. Quemadmodum &, quando natum eſſe ait ex Galla: cùm mater ei fuerit Baſilina, Juliani, Comitis Orientis, filia. Aliquem verò inter hiſtoricos ei locum deberi, credat quiſpiam, qui apud Suidam legat, ſcripſiſſe τοὺς καλουμένους Καίσαρας b. Sed liber is non vitas Cæſarum continet; verùm in priores imperatores ſatyra eſt: inque veteribus libris Κρόνια, ſive *Saturnalia*, item Συμπόσιον, inſcribitur. Tranſtulit eum Carolus Cantoclarus: & non paullò feliciùs, licet tum admodum adoleſcens, Petrus Cunæus, vir Latinè, Græcè, Hebraicè ſcientiſſimus, atque idem eloquentiſſimus, & juriſconſultiſſimus, vetus in Leidenſi, dum viveret, collega meus. Exſtant quoque Juliani epiſtolæ elegantiſſimæ, & Miſopogon adverſus Antiochenos, & περὶ βασιλείας c liber, & ὕμνος d εἰς βασιλέα Ἥλιον. Sed ex Suida cognoſcimus, præterea ſcripſiſſe, περὶ τριῶν σχημάτων; item Κρόνια f; adhæc περὶ τοῦ πόθεν τὰ κακὰ τοῖς ἀπαιδεύτοις g; item πρὸς τὸν h κύνα Ἡράκλειτον, ὅπως κυνιστέον. Sed quid hîc hiſtoricum?

At meliori jure huc refertur Jamblichus, philoſophus Platonicus, ad quem Juliani Cæſaris tres epiſtolæ exſtant. Varia Jamblichus hic compoſuit. Ex quibus exſtãt, tum protrepticæ ad philoſophiam orationes, tum (cujus cauſſâ hoc loco ejus meminimus) de vita Pythagoræ liber. Tractârat hoc argumentum antea præceptor

a *Deſertor.*
b *Librũ, qui inſcribitur Cæſares*
c *De regno.*
d *Hymnus in Solem regem.*
e *De tribus figuris.*
f *Saturnalia.*
g *Vnde mala oriantur ſecundùm indoctos.*
h *Adverſus Heraclytum Cynicũ, quo pacto Cynica vita inſtitui debeat.*

ceptor ejus Malchus, ſive Porphyrius: ex cujus de Pythagora libro multa, vel iiſdem, vel leviter immutatis verbis, deſcribit Jamblichus. Meminit hujus operis Jamblichi etiam Euſtathius in Il. Α *a*, Β *b*, & Ν *c*. Vitam Jamblichi Eunapius exſcripſit: in qua a Pag.
eum θαυμάσιον *d*, ut Proclus Diadochus θεῖον *f*, appellat. Edidit 114. edit.
quoque Jamblichus vitam Alypij, viri in Dialecticis exercitatiſſi- Rom.
mi, patriâ Alexandrini. Teſtis eſt Eunapius in Jamblichi vita. b Pag. 190.

Dorotheus Tyrius, qui ſub Diocletiano vixit, & ſub Iuliano c Pag.
multa perpeſſus fuit, creditur à multis auctor eſſe libelli, de vita, 911.
ac morte Prophetarum, Apoſtolorum, & diſcipulorum Chriſti. d Admirandum.
Sed non pauca in eo ſunt tanto viro indigna. Inter alia, quòd cùm e In Ti-
Apoſtolus Philipp. IV. 22: *Salutant vos omnes ſancti, maximè verò, qui* mæum
ſunt ex Cæſaris domo: per *Cæſarem* intelligit aliquem ex Chriſti di- pag 56.
ſcipulis: quaſi non perſpicuum ſit, loqui Paulum de Nerone. In- 64. &
terea multa in eo à Bellarmino, & aliis, injuriâ culpantur. Repre- 94.
henditur graviter, quòd Eunuchum reginæ Candacis, qui demum f Divinum.
poſt adſcenſionem Ieſu Chriſti fuit converſus, inter Apoſtolos numeret; item Iuniam feminam. Atqui LXVIII diſcipulis annumerat Marcum, & Lucam Euangeliſtas: ut ita ſeptuagenarius impleatur: extra horum autem numerum ponitur Eunuchus Candaces, & Iunias, ὁ Ἰουνίας, quem cum Andronico ſalutat Paulus ad Rom. XVI. 17. Et quomodo Iunias fuerit femina, cùm ibidem dicat Paulus, fuiſſe Andronicum, & Iuniam, inſignes inter Apoſtolos: laxiùs nempe *Apoſtoli* voce acceptâ: quomodo & alij Chriſti nomine legatione fungentes, etſi non ἀμέσως à Chriſto, ſed ab Apoſtolis miſſi, *Apoſtoli* nominantur: ut pluribus alio in opere oſtendimus. Sed etſi hac parte diſſentimus; tamen genuinum non eſſe, facilè credimus Bellarmino. Cui conſentiunt Poſſevinus, Margarinus de la Bigne, Molanus, item Baronius; qui alicujus recentioris Dorothei, abbatis Romani, arbitratur. Vide eum in Notis ad Martyrologium Romanum, V. Iun. Nonnulla in hoc Dorotheo, ſive interprete ejus, explicat Barthius Adverſ. lib. XLIII, cap. XIV.

Fortaſſe & aliquis hîc locus ſit Apollinari, qui tempore Iuliani Apoſtatæ, ac deinceps, claruit. Veteris Teſtamenti libros hiſtoricos partim carmine heroico, ad Homeri modum, expreſſit: partim lyrico verſu, ad Pindari morem: partim ad formam comœdiarum Menandri, aut tragœdiarum Euripidis. Hiſtoriam quidem ab orbe condito, uſque ad regnum Saulis abſolvit libris XXIV, ac ſingulis ſingularum Alphabeti literarum nomen fecit. Occaſio-

nem dederat, quòd Iulianus Apoſtata interdixiſſet, ne Chriſtiani docerent poëtas veteres, vel Græcanicas diſciplinas. Iniquum enim Apoſtata eſſe ajebat, ut ex iis Chriſtiani caperent utilitatem, quæ ut fabulas traducerent, & quæ poſtilla, petitis inde armis, impugnarent. Ita factum, ut temporibus ejus Chriſtianorum in ſcholis Apollinaris poëmata, pro Homero, & aliis, regnarent. Eſt autem hic Apollinaris pater: cujus & Pſalmorum paraphraſis hodie exſtat. Alius ab eo filius, qui, cùm Oratoriâ arte magis polleret, Euangelia, & Apoſtolorum ſcripta, dialogis, Platonis more, tractavit. Plura de Apollinare patre, presbytero, & Apollinare filio, epiſcopo Laodiceno in Syria, vide apud Hieronymum in ſcriptoribus illuſtribus, Socratem Scholaſticum, Sozomenum lib. v, Suidam in Ἀπολινάριος. Sic enim Græcis per ιος effertur, qui Latinis ſemper *Apollinaris*: quomodo & iiſdem Heſychius dicitur Ἰλλούστριος, qui Latinis perpetuò *Illuſtris*.

Iuliani quoque temporibus S. Ephræm fuit; ſed ſub Valente obiit. Hic reliquit inter alia vitam S. Abrahæ Eremitæ; quæ Latinè ab anonymo, ſed veteri interprete, reddita, exſtat in vitis SS. Patrum. Nova verò tranſlatio Ger. Voſſij Eburonis eſt in operibus B. Ephræm. Cum vita autem Abrahæ Eremitæ, etiam jungitur vita S. Mariæ, meretricis; quæ nata ex fratre erat Abrahæ Eremitæ. Verùm in Roſvveidi editione vitarum, vitæ iſtæ disjunguntur, ut ſeorſim legantur viri ἀσκηταὶ a, & feminæ ἀσκήτριαι b.

a *Auſterius, & exactius Chriſtianæ vitæ genus ſecuti.*

b *Quæ ſeſe exercuiſſent in auſteriori, & exactiori vita: ut Auguſtino dictæ* ſanctimoniales.

Valentiniani, Valentis, & Gratiani temporibus, Eunapius vixit: ſophiſta idem, medicus, ac hiſtoricus inſignis, magni illi Proæreſij diſcipulus, ac affinis nobilis ſophiſtæ Chryſanthij: quippe qui Eunapiij conſobrinam duxiſſet uxorem. Impulſu hujus Chryſanthij ſcripſit De vitis Sophiſtarum, opus elegans, ac venuſtum: ſed in quo paſſim prodat, quàm Chriſtiano nomini fuerit infeſtus. Idem res geſtas Cæſarum, exinde orſus, ubi deſierat Herodianus, ad ſua uſque tempora perduxit. Signat hoc opus initio vitæ Proæreſij, ubi appellat ἱστορικὰ ὑπομνήματα. Styli elegantiam commendat Photius cap. LXXVII: ſed damnat, quòd Conſtantinum M. vituperet, ac Julianum contrà extollat. Eo ex opere ſolùm De legationibus fragmentum, beneficio V. Cl. Andreæ Schotti, lucem vidit c: reliqua exſtare dicuntur in bibliotheca Veneta. Eò autem æquiori animo iſtis caremus, quòd Zoſimum habeamus. Nam eaſdem res Eunapius, & Zoſimus, tractarunt, & ita tractarunt, ut Zoſimus Eunapium prope deſcripſiſſe viſus ſit: ut à quo ſolùm differat,

c *Anno* 1596.

differat, quòd non, uti Eunapius fecerat, Stilichontem conviciis proſcindat: item quòd brevior, & planior Eunapio ſit; nec figuris, niſi raró, utatur. Quo in judicio præit nobis Photius in bibliotheca ſua. Vide eum tmem. XCIIX.

Videtur ad hæc quoque tempora referri debere Marcellinus, ſcriptor hiſtoriæ Græcæ, ex qua ſolùm ſupereſt diſſertatio de Thucydidis vita, & ejus genere dicendi, quæ hiſtorico huic præmitti ſolet. Arbitror verò, eundem eſſe, cujus in Hermogenem de Statibus commentarios unà cum Syriano, & Sopatro, excudit Aldus. Quin & Conradi Geſneri ſuſpicio eſt, non alium hunc eſſe ab Ammiano Marcellino; cujus ex XXXI hiſtoriarum libris exſtant libri XVIII. Nempe quia Ammianus ille Græcum ſe fuiſſe dicit extremis libri XXXI verbis: & phraſis ipſa ſatis hoc prodit. At ſatis conſtat, Ammianum illum vixiſſe ſub Gratiano, & Valentiniano juniore. Altero quoque argumento ætatem ejus oſtendere idem conatur. Nempe quia Marcellinum dicat Suidas fuiſſe familiarem Salluſtio philoſopho. Eum cenſet eſſe Salluſtium prætorio præfectum, qui Valentinianum deſignavit imperatorem; ut Suidas ait. Dictus is fuit Salluſtins Promotus; de quo Faſti Onuphrij Panuini ad Olymp. CCLXXXI ann. III. Urb. Cond. CIↃXCIX. Sed ſcrupulum injicit, quòd Suidas Salluſtium prætorio præfectum diſtinguat à Salluſtio philoſopho. Adde quòd non video, unde Marcellinum, quem principem Dalmatiæ, & Illyridis, fuiſſe dicit Suidas, colligi poſſit, eumpſe eſſe, ac is, qui Græcè hiſtorias emiſit.

CAP. XIX.

S. Baſilij, & Gregorij Nyſſeni orationes de vitis aliquot Sanctorum. Amphilochius Iconienſis. Epiphanij de Prophetarum vita liber ſuſpectus. Ioannes Chryſoſtomus de plurium vitis, & martyrio. Ioannes Sinaita de vita Barlaami. Palladij Hiſtoria Lauſiaca. Rufino Palladius favit; Hieronymo inimicior fuit. Timotheus de aliquot ſanctorum Vitis. Heraclidis Paradiſus. Heliconius. Euagrius Ponticus. Vitæ ejus falsò Hieronymo tributæ. Sixti Senenſis, & Tritthemij error. Sophronius.

VEnio ad Eccleſiæ doctores. Qualis B. Baſilius Cæſarienſis Epiſcopus. Hic orationem reliquit, qua martyrium Gordii, mi-

litis Chriſtiani, depingit. Item aliam de S. Barlaam, martyre. Præterea de XL martyribus, & martyre Iulitta. Floruit Baſilius ſub Valente; atque obiit ſub Gratiano, teſte Hieronymo in ſcript. Eccleſ.

Qualis item Gregorius Nyſſenus, S. Baſilij frater, qui vitam ſcripſit Gregorgij Thaumaturgi. Etiam apud eum, epiſtola ad Olympium *a* Monachum, habes vitam ſororis ejus, beatæ Macrinæ, quam idem Nyſſenus ſcripſit. Item reliquit vitam S. Ephræm, quam & in Nyſſeni, & in Ephræmi operibus habes.

a In append. operum Nyſſeni.

Succedant qui ſub Theodoſio M. vixerunt. Qualis eſt Amphilochius, Iconij (Lycaoniæ hæc metropolis eſt) epiſcopus. Quanti eum fecerit B. Hieronymus, argumento eſt, quòd, epiſtolâ ad Magnum, ſacrâ, profanâque doctrinâ eum Baſilio, & Gregorio Nazianzeno, æqualem facere videtur. Sigebertus in Viris Illuſtr. *Amphilochius, Iconij Epiſcopus, ſcripſit vitam Baſilij Cæſarienſis Epiſcopi.* At Hieronymus, & Honorius, contenti ſunt dicere, ediđiſſe librum de ſpiritu S. Saltem vita S. Baſilij, quæ ſub Amphilochij hujus nomine exſtat, genuina non eſt: quod ſolidè probant, Bellarminus in catalogo ſcriptorum Eccleſ. & Poſſevinus in Apparatu Sacro. Atque idem non uno in loco Baronius etiam fatetur. Imò jam olim fidem ejus in dubium vocavit Glycas annal. part. IV. De Vrſo, veteri ejus interprete, in Latinis hiſtoricis dicemus.

Floruit his quoque temporibus Epiphanius, Salamine in Cypro epiſcopus. Epiſtolam de vita, ac laudibus S. Hilarionis, ſcripſiſſe dicitur. Sed ea non exſtat. At ſupereſt hiſtoria brevis de prophetarum vita. Verùm meritò ea ſuſpecta eſt, cùm veteres ejus non faciant mentionem, & quædam contineat Thalmudico de fonte deprompta, Epiphanio ſanè parum digna. Imò Panarium ejus, quo LXXX hæreſes recenſet, ac refellit, magna ex parte hiſtoricum opus eſt.

Eſt & quod Ioanni Chryſoſtomo, Epiſcopo Conſtantinopolitano, ac eorundem temporum ſcriptori, hiſtoria debeat. Quippe & B. Babylæ paſſionem conſignavit, & Iuventini, ac Maximi martyrium, & vitam S. Meletij, Epiſcopi Antiocheni, & Pelagiæ, martyris Antiochenæ.

Fuit & tum Ioannes Sinaita, qui auctor genuinus putatur hiſtoriæ Barlaami, Damaſceno tributæ. Ejus quidem nomen præfert catalogus Auguſtanæ bibliothecæ Græcus, cap. CCV. Qua de re vide, quæ in Damaſceno infrà dicemus. Interpretatio adſcribitur

Trape-

Trapezuntio. Sed, alterius, nec Sinaitâ multò junioris, eſſe, ait Barthius, Adverſ. lib. XLI cap. XI, & XXVII; item lib. XLIII, cap. XIII, & lib. LX in Auguſtini lib. I de Civit. Dei, cap. IX.

Iiſdem temporibus floruit Palladius Galata. Vitas aliquot ſanctorum in literas retulit; quæ vulgò *hiſtoria Lauſiaca* dicitur, quia nuncupata eſt Lauſo præfecto. Etiam in libris quibuſdam vocatur *paradiſus Heraclidis:* ſed falsò. Opus hoc certis diebus in Eccleſia prælegi ſolere, ex Triodio oſtendit in gloſſario ſuo Clariſſimus Io. Meurſius: qui & primus hunc ſcriptorem edidit Græcè, cùm aliis multis, tum hoc quoque nomine de Rep. litterariâ præclarè meritus. Fuit Palladius Rufini amicus, quemadmodum ejus laudes oſtendunt: at B. Hieronymo inimiciorem fuiſſe, ſatis ex iis liquet, quæ ipſe Hieronymus ad Cteſiphontem refert, præfatione operis adverſus Pelagianos. Cum Euagrio Pontico triennium ſe, & quod excurrit, in Ægypti eremo vixiſſe, narrat ipſe hiſtoriæ ſuæ Lauſiacæ cap. XII. Meminere hiſtoriæ hujus à Palladio exaratæ Socrates lib. IV Hiſtor. Eccl. cap. XVIII, Caſſiodorus hiſtor. Tripart. lib. VIII cap. I, Ioannes Damaſcenus libro de iis, qui in fide dormierunt, & Nicephorus Calliſtus lib. XI cap. XLIV. Huic Palladio etiam tribuitur à pleriſque dialogus de vita Chryſoſtomi; in qua colloquuntur Palladius, Helenopolitanus, Epiſcopus, & Theodorus, diaconus Eccleſiæ Romanæ. Sanè Palladium Epiſcopum auctorem facit Photius quoque. Sed ea in hoc dialogo legas, quæ nunquam de ſe ipſo, ſalvo pudore, ſcribere potuiſſet Palladius. Eóque alii potiùs cenſent eſſe Theodori diaconi, qui cum Palladio hîc loquitur. Baronius autem arbitratur eſſe illius Palladij, qui à B. Auguſtini temporibus in Scotiam à Cœleſtino Papa miſſus fuit ad prædicandum Euangelium. Dialogum eum, ſeu Palladij, ſeu Theodori, è Græco vertit Ambroſius, monachus Camuldulenſis. Græcè autem nondum prodiit.

Palladii quoque æqualis fuiſſe videtur Timotheus; qui & ipſe, Vitas Sanctorum enarrando, nominis ſibi decus comparavit. Aut ſi non alter alteri par, ſanè ſuppar fuerit. De eo ſic Sozomenus lib. VI Hiſtor. Eccleſ. cap. XXIX: Ἀλλ' οἵᾳ μὲν ἀγωγῇ ἐχρῆτο, καὶ ἡλίκων, καὶ θείων, καὶ παραδόξων πραγμάτων ποιητὴς, ἱστορεῖ Τιμόθεος, ὁ τῶν Ἀλεξανδρείων ἐκκλησιῶν ἐπιτροπεύσας εὖ μάλα, αὐτοῦ, καὶ πολλῶν ὧν ἐπεμνήσθην, καὶ ἄλλων δοκίμων μοναχῶν τοὺς βίους διεξελθών. Vertit Chriſtophorſonus: *Sed quanam fuerit diſciplinæ ejus ratio, & quanta, quámque divina fecerit miracula, Timotheus, Eccleſiæ Alexandrinæ antiſtes, accuratè narrat;*

narrat: qui non illius modò, ſed aliorum etiam complurium, de quibus facta à me mentio, vitas literis perſecutus eſt. Hujus Timothei eſt liber de miraculis Menæ; qui eſt apud Sur. T. VI, die XI Nov. Ejuſdem videntur eſſe pleræque vitæ, quæ leguntur in vitis Patrum lib. II. Vide Roſvveidum in prolegomenis ejus operis ſect. IV.

Palladij ætate ſimile etiam argumentum tractavit Heraclides Origeniſta; is quem ſolitarium degere ſolitum ſcribit Georgius Alexandrinus in B. Chryſoſtomi vita. Videtur autem liber, qui Palladij nomine legitur, conflatus eſſe ex duobus; Palladij uno, altero Heraclidis; ſeu Palladius illum Heraclidis, ſeu Heraclides illum Palladii ſuo inſeruerit libro, indictáque alteri adjecerit. Suſpicionem hanc injicit, quòd præfatio gemina, una Palladij, altera Heraclidis, Lauſiacis præmittitur. Adde quòd in quibuſdam libris vitæ illæ Palladio, in quibuſdam Heraclidi tribuantur. Heraclides autem librum ſuum inſcripſerat Paradiſum. Vnde prima editio Palladij, quæ cura Iacobi Fabri Stapulenſis Pariſiis prodiit, non Palladij nomen præfert, ſed titulum habet, Heraclidis paradiſus. In quo editor Msi fidem eſt ſecutus. Imò & Vincentius Beluacenſis in Speculo Hiſtoriali, & Petrus à Natalibus in catal. Sanct. ſimiliter appellant. Vide Roſvveidi prolegomena in Vitas Patrum.

Quantum etiam videre poſſum, vixit tum quoque Heliconius, ſophiſta Byzantinus: quem Suidas ait annalium compendium ſcripſiſſe ab Adamo uſque ad Theodoſium M. libris X. Simlerus ait, ſe accepiſſe, in Italia etiam exſtare.

At de Euagrij Pontici ætate ſatis res aperta eſt. Ponticus dicebatur, quia natus eſſet circa Pontum Euxinum: unde & Hyperboritam Hieronymus, ad Cteſiphontem ſcribens, appellat. A S. Baſilio Lector fuit ordinatus: à Gregorio Nazianzeno cooptatus eſt inter Conſtantinopolitanos Diaconos. Poſtilla Hieroſolymam profectus fuit: atque ibi ex clerico factus eſt monachus. Hieroſolymâ in Ægyptum venit; ubi in Nitriæ monte monachus vixit annis XVI: ut Palladius, qui ei familiaris fuit, in Lauſiaca hiſtoria [a] teſtatur. Valde Euagrium hunc Gennadius laudat in ſcriptoribus Eccleſiaſticis. Etiam commendat eum Palladius Galata in Lauſiacis. Item Socrates lib. IV, Hiſtor. Eccleſ. cap. XVIII, & Sozomenus lib. VI, cap. XXX. Sed ex Hieronymo conſtat, Pelagiani dogmatis ſemina jeciſſe. Hieronymi autem judicium adverſus Rufinum comprobatur à Gelaſio in Conſilio Rom. LXX epiſc. Imò & inter hæreticos reponitur ab Antiocho monacho; qui ætate Heraclij

[a] *Sect. 74. ſive ſecundùm alios 86.*

raclij vixit, homilia cxxx, quæ eſt de regno. Etiam Synodo v generali cum Origene, & Didymo Alexandrino, damnatus fuit: ut teſtis eſt Tharaſius in Concil. Nic. II act. III, Cedrenus item, ac Nicephorus. Elucubravit, cùm multa, tum vitas Patrum, Hieronymi à multis creditas. Quanquam non univerſæ ab Euagrio ſint: ſed tantùm uſque ad caput de periculis in eremo. Sixtus Senenſis tribuit eas Euagrio Antiocheno; qui B. Antonij vitam è Græco Latinè vertit, Hieronymo teſte. Quo in errore etiam Tritthemius hæſit.

Iiſdem temporibus fuit Sophronius; qui vitam Hilarionis monachi ſignavit, & B. Hieronymi librum de illuſtribus ſcriptoribus Græcè tranſtulit. Aliáque ejuſdem commemorat Hieronymus dicto opuſculo. Hujus nomen paſſim in vett. codd. (ut à clariſſimo, & amiciſſimo, P. Scriverio monitum) corrumpitur in *Sempronius*: uti initio Chronici Proſperi; ubi, Auſonio, & Olubrio conſulibus, dicitur *Sempronius, vir apprimè eruditus, agnitus eſſe*.

CAP. XX.

Anianus chronographus. An idem ſit, ac Anianus ille, qui Chryſoſtomi quædam tranſtulit. Ioannes de S. Epiphanij vita. Marcus, diaconus Gazenſis. Panodorus monachus Ægyptius. Incertus de vita S. Pachomij. Philippus Sideta. Socrates. Ejus ſtylus, & in dogmatis Chriſtianis fides. Hermias Sozomenus. Ejus dictio. Verène à Gregorio Magno dicatur, laudaſſe Theodorum Mopſueſtiæ epiſcopum. Extremam hiſtoriæ ejus partem, injuriâ temporum, intercidiſſe. Nonnus monachus. Cyrillus Alexandrinus. Theodoretus. Vtrùm Cyrus oppidum à Iudæis, an Cyro rege, conditum ſit. Tritthemij, & Horantij, error. Zoſimus. Dictio ejus. An omnimodis fides ejus ſuſpecta eſſe debeat in rebus Chriſtianorum. Zoſimus Gazæus. Zoſimus Alexandrinus. Olympiodorus. Philoſtorgius. Iacobus, Heliopolis diaconus, de vita S. Pelagiæ.

SUb Arcadio, Theodoſij magni filio, floruit Anianus, monachus Ægyptius. Hic Chronologiam ſcripſit: in qua Euſebium ſequitur; ſed nec rarò tamen eum reprehendit: ut ex Georgio Syncello conſtat. Quid ſi idem ſit, qui è Græcis Latinas fecit octo

primas Chryſoſtomi homilias in Matthæum? Saltem ætas non diſconvenit. Nam interpres iſte vixit tempore Alarici, à quo Roma capta eſt. Sigebertus: *Anianus, vir ſpectabilis, jubente Alarico rege, volumen unum de legibus Theodoſij Imp. edidit: &, monente Oruntio epiſcopo, librum Io. Coryſoſtomi in Matthæum è Græco in Latinum tranſtulit.* Sed tamen ut diverſum putem, facit, quòd Anianum hunc vocat, non ſanctum; ſed ſpectabilem virum. Omnino enim *ſpectabilis viri* elogium magis convenit in civili dignitate conſtituto. At Chronologiæ ſcriptor, ut dixi, monachus erat Ægyptius. Nec monachus, puto, de Theodoſianis legibus ſcripſiſſet; quod argumentum convenientius homini politico, ac juriſconſulto.

Item ſub Arcadio fuit Ioannes, diſcipulus Epiphanij, qui vitam ſcripſit præceptoris ſui. Habes apud Simeonem Metaphraſtem, & Surium, a. d. XII Maij: item Epiphanij editione Græcolatinâ, quam cum ſuis Animadverſionibus Petavius dedit.

Sub eodem Arcadio in pretio erat Marcus, diaconus Gazenſis Eccleſiæ, ac Porphyrij, ejuſdem Eccleſiæ epiſcopi, legatus ad Arcadium imperatorem, cùm gentiles eâ in urbe Eccleſiam infeſtarent. Marcus hic acta collegit, & edidit, rerum geſtarum Porphyrij, epiſcopi ſui. Quæ apud Simeonem Metaphraſtem exſtant a. d. XXVI Febr. item apud Surium a. d. eundem.

Vixit tum quoque Panodorus, monachus & ipſe Ægyptius; qui itidem χρονογράφιον ſcripſit; inque eo ſimiliter multa ex Euſebio deſumſit, & ſæpe errantem Euſebium caſtigavit. Ætatem ejus ſatis nos docet Syncellus; qui Anianum, & Panodorum, vocat μονάζοντας ὁμοχρόνους a. Eidem Panodorus dicitur Αἰγύπτιος b μοναχὸς ἱστορικὸς, οὐκ ἄπειρος χρονικῆς ἀκριβείας, ἐν τοῖς χρόνοις ἀκμάσας Ἀρκαδίου βασιλέως, καὶ Θεοφίλου Ἀλεξανδρείας ἀρχιεπισκόπου. Multa ex Panodoro hoc adducit Syncellus, atque ex eo Scaliger in animadverſionibus Euſebianis.

Iiſdem temporibus fuiſſe videtur, qui S. Pachomij vitam Græcè conſignavit. Nam cap. X ait, ea quæ tradit, ſe accepiſſe ab iis, qui cum Pachomio vixerant. Atqui S. Pachomius CX annum agens mortuus eſt, Arcadij, & Honorij anno IX, Chriſti autem CCCCVI; ut eſt apud Sigebertū c in Chronicis. Hanc vitam Pachomij toto pòſt ſeculo è Græca Latinam fecit Dionyſius Exiguus, abbas Romanus: quæ translatio adhuc exſtat.

Sub eodem Arcadio, ac imprimis filio ejus Theodoſio, fuit Philippus Sideta, ita dictus à Sida, Pamphyliæ civitate; ubi natus fuit. Junior

a *Monachos ætatis ejuſdẽ*

b *Ægypti monachus hiſtoricus, non ignarus accuratioris chronologiæ; qui floruit tẽpore Arcadij Imperatoris, & Theophili Archiepiſcopi Alexãdrini.*

c *Qui tamen in annis biennio peccat. cùm Honorij, & Arcadij imperium orditur ab anno 397, quod cœpit an. 395.*

Junior familiariter uſus eſt B. Chryſoſtomo: ac pòſt ad patriarchalem ſedem adſpiravit: ſed in hoc prælatus eſt illi Siſinnius. Quæ ætatē ejus ſatis docent. Nam Siſinnius Attico ſucceſſit, Atticus Arſacio, Arſacius Chryſoſtomo; ut diximus hiſtoriæ Pelagianæ lib. I cap. XXXVIII. Philippus hic ſcripſit *hiſtoriam Chriſtianam*; ſed ſtylo planè Aſiatico, adeò ut plus oſtentationis haberet, quàm fructûs: quemadmodum Photius cenſet; quem vide tmemat. XXXV; uti & Socratem lib. VII Hiſtor. Eccleſ. cap. XXVII, & Nicephorum Calliſtum lib. XIV cap. XXIX.

Æqualis huic fuit Socrates Scholaſticus, Ammonij, & Helladij in Grammaticis diſcipulus. Hic Eccleſiæ hiſtoriam ſeptem libris complexus eſt. Ea proximè excipit hiſtoriam Eccleſiaſticam Euſebij. Nam à Conſtantino M. incipit, & ad Theodoſij minoris tempora perducit. Eſt id tempus annorum CXL. Nec ſtylum admodum ſplendidum habere, nec in dogmatibus eſſe accuratum, cenſet etiam Photius tmem. XXVIII. Sanè Novatianis favere, nulli obſcurum eſſe poteſt, qui legerit. Atque inde eſt, quòd cognomen quidem *Cathari* habuiſſe, ſed animo minimè *καθαρὸν*, hoc eſt, *purum*, fuiſſe, dicat Nicephorus Calliſti in proœmio.

Sub juniore Theodoſio etiam Hermias Sozomenus, Salaminius, Scholaſticus, condidit hiſtoriæ Eccleſiaſticæ libros novem: quos incipit à conſulatu Criſpi, & patris ejus Conſtantini; ac perducit uſque ad imperium Theodoſij minoris, cui hiſtoriam hanc ſuam dicavit. Singulorum librorum argumentū in epiſtola ad Theodoſium ipſe exponit. Diſſentit in quibuſdam à Socrate; ac ſtylū eo præſtantiorem habet; ut Photius judicat tmem. XXX. Apud Gregorium M. lib. VI epiſt. XCV hujuſmodi de eo judicium eſt: *Sed ipſam quoque Sozomeni hiſtoriam ſedes Apoſtolica recipere recuſat, quoniam multa mentitur: & Theodorum Mopſueſtiæ nimiùm laudat; atque ad diem uſque obitûs ſui magnum doctorem Eccleſiæ fuiſſe perhibet.* Quod de Theodoro Mopſueſtiæ ait, id hodie in Socrate non legas; ſed in Theodoreto. Quare videri poſſit *μνημονικὸν* Gregorij *ἁμάρτημα* a. Sed veriſimilius eſt, ſcripſiſſe hoc Sozomenum in iis, quæ deperierunt. Nam ipſe Sozomenus refert in præfatione, ſe hiſtoriam ſuam produxiſſe uſque ad conſulatum Theodoſij Junioris ſeptimumdecimum: ut penè viginti annorum hiſtoria deſideretur.

a *Memoria error.*

Etiam ejus ætate fuit Nilus, Conſtantinopolitanus monachus: quippe B. Chryſoſtomi diſcipulus, ac Theodoreti æqualis. Scripſit de cæde ſanctorum martyrum monachorum in monte

 Sina.

Sina. Alia etiam reliquit, ſed parænetica. Vide de eo Photium in Bibliotheca cod. CCLXXVI, & Nicephorum Eccleſ. Hiſt. lib. XIV, cap. LIV.

B. Cyrillus, Epiſcopus Alexandrinus, inter tot alia etiam elucubravit vitam Io. Chryſoſtomi; ex quo ſua hauſit Georgius Alexandrinus in commentario de ejuſce Patris vita.

Theodoretus quoque iiſdem temporibus vixit. Tritthemius quidem floruiſſe ait anno Chriſti CCCXC. Sed grandiorem oſtendit, quòd tempore fuerit concilij Epheſini; ut ex concilio ipſo ſatis liquet. Fuit epiſcopus Cyri; quod Syriæ eſt oppidum à Judæis conditum in memoriam beneficij à Cyro, primo Perſarum rege, accepti: ut refert Procopius Cæſarienſis lib. de ædificiis Juſtiniani. Sed veriſimilius eſt, à Cyro ipſo exſtructum, & conditoris ſui nomine donatum eſſe: quod Gennadius tradit in ſcriptoribus Eccleſiaſticis *a*; item Honorius, ac Sigebertus in ejuſdem argumenti opere, Matthæus Weſtmonaſterienſis ad annum CCCCLXVII. Superſunt Theodoreti libri quinque hiſtoriæ Eccleſiaſticæ: quos ab hæreſi Arrij incipit, & deducit uſque ad tempora Theodoſij junioris. Secundæ ſynodi generalis geſta fuſiùs, quàm hiſtorici alij, enarrat. Apud Gennadium autem legimus, continuâſſe eum hiſtoriam ſuam uſque ad Leonem Imp. atque id aliis quinque libris adjectis. Sed iſti perierunt. Interim hoc quoque validiùs ſuperiorem Tritthemij errorem refellit. Nam Leo imperare demum cœpit anno CCCCLVII. Atque eò lubentiùs illud monemus, quia Tritthemius in hoc pleroſque alios ſectatores invênit: & eos inter Franciſcum Horantium Hiſpanum lib. III Loc. Commun. cap. XVIII *b*. Scripſit Theodoretus quoque hiſtoriam ſanctorum, quam *ἀσκητικήν*, ſive religioſam, appellat. De ſtylo Theodoreti ita cenſet Photius tmem. XXXI, hiſtoriæ eum magis convenire, quàm iſtum, quo vel Socrates utitur, vel Hermias Sozomenus, vel etiam Euagrius Ponticus.

a *In voce* Theodoretus.

b *Pag.* 121. *edit. Ven.*

Miretur quis, tres iſtos, de quibus proximè diximus, ætate eâdem eandem hiſtoriam tractâſſe. Sanè & Nicephorus, in procœmio, neſcire ſe, ait, quo conſilio eandem ſibi omnes materiam propoſuerint. Sed ratio eſt, quia nullus alterius hiſtoriam probaret. Verum enim eſt, quod continuò ſubjicit Nicephorus, variè eos in rebus quibuſdam diſſentire, ac, prout quiſque animatus eſſet, ita Epiſcoporum contentiones referre.

ZOSIMUS quoque, comes, & exadvocatus fiſci, vixit tempo-

re

re Theodoſij junioris; ut ex Euagrio *a* ſcholaſtico conſtat. Reliquit hiſtoriæ libros VI: quorum primus Cæſares ab Auguſto uſque ad Diocletianum percurrit. Cæteris quinque fuſiùs perſequitur res Romanas uſque ad Romam iterum ab Alarico obſeſſam, Attalum ab eo deſignatum Imperatorem, poſteáque eâ dignitate exutum, & Sari ad Honorij partes tranſitum. Paullò tamen ulteriùs progreſſum eſſe, veriſimile eſt. Nam quædam in fine deeſſe, nemini puto eſſe obſcurum. Libros iſtos Latinè vertit, atque edidit, Leunclavius. Henricus Stephanus duos primos etiam Græcè cum Herodiano ſuo excudit. Sed interpretationem eſſe Leunclavij, parùm candidè diſſimulavit. Dictio Zoſimo eſt brevis, perſpicua, pura, & ſuavis; ut Photius ſtatuit in bibliotheca ſua. Sed homo fuit paganus; unde creber eſt in ſugillandis principibus Chriſtianis: quo nomine etiam à Photio reprehenditur; item Euagrio, Nicephoro, & aliis. Sed Leunclavius cenſet, ne in iſtis quidem fidem facilè Zoſimo eſſe abrogandam. Nam & Chriſtianos principes quædam enormia vitia habuiſſe: quæ fidelis hiſtoricus minimè debeat præterire. Vide ipſam Leunclavij pro Zoſimo apologiam, quam Latino ſuo Zoſimo præmiſit. Theodoſium adversùs Zoſimum defendit Ioannes Fileſacus Select. lib. I cap. XV. Diverſus autem ab hoc Zoſimo eſt Zoſimus Gazæus. Quippe qui temporibus vixerit Anaſtaſij imperatoris; ut ait Suidas. Meminit & idem Zoſimi Alexandrini, qui vitam Platonis poſteris tradidit. Sed ætatem ejus non ponit; ut, an idem ſit, ac Zoſimus iſte, de quo priùs diximus, parùm liqueat.

a Hiſtor. Eccleſ. lib. 3. cap. 41.

Vixit tum quoque Olympiodorus: qui hiſtoriarum condidit libros duos, & viginti; atque incepit ab Honorij Conſulatu ſeptimo, & Theodoſij ſecundo; hoc eſt anno Chriſti CCCCVII: deſiit verò, ubi Valentinianus, Placidæ & Conſtantij filius, factus eſt Imperator Romanus; hoc eſt anno CCCCXXV. Dicavit hiſtoriam ſuam Theodoſio minori, Arcadij filio. Stylo uſus eſt commentariis, non hiſtoriæ, convenienti: quod nec ipſe neſcivit: ut qui libros ſuos Ὕλην, ſive ſylvam, hiſtoriæque materiem, inſcribat: uti Latini ſolent Commentarios. Auctor Photius; apud quem etiam excerpta admodum luculenta ex commentariis iſtis habemus.

Æqualis eidē erat Philoſtorgius Cappadox: qui, Carterio, & Eulampia, parentibus natus fuit ſub Valentiniano, & Valente, imperatoribus, circa annum Chriſti CCCLXVII. Sed ſub Theodoſio Juniore Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ libros edidit XII, pro duodecim literis, quas

habemus in nomine ejus: ac primus quidem liber cœpit à Φ, alter ab Ι, tertius à Λ; & ita porro; ut tandem integri nominis, quod eſt φιλοςόργιος, fieret ἀκροςιχίς. Hoc feciſſe arbitror, ne auctor aliquando ignoraretur: ſed ex Acroſtichide poſſet agnoſci. Quomodo & Plautinarum comœdiarum nomen indicatur verſibus, qui cuique fabulæ præmittuntur. Ex hiſtoria hac ſuperfuiſſe nonnulla apud Diegum Hurtadum, Cæſareum apud Venetos legatum, refert Conr. Geſnerus in bibliotheca ſua. Stylo uſus fuit ſic ſatis eleganti; ſed undique erga Eunomianæ ſectę homines amorem; erga Catholicos odium prodidit. Ab Arrij in hæreſin ſtudio incepit: ac deſiit in eo tempore, quo Theodoſius junior imperij ſceptra Valentiano minori, Placidiæ, & Conſtantij filio, patrueli ſuo, tradidit. Teſtis Photius, patriarcha Conſtantinopolitanus, in Bibliotheca ſua, codice, ſeu tmemate XL: ubi plura de illo, ſcriptiſque ejus, invenies. Atque idem peculiari extra bibliothecam opere hiſtoriam ejus in compendium redegit. Id compendium primus vir ſumus, Iacobus Gothofredus, edidit Græcè, Latinéque vertit, & luculentis prolegomenis, ac notis, ſive diſſertationibus, illuſtravit, etiam ſupplementis quibuſdam cumulavit. Idem ex codice olim Heidelbergenſi, nunc Vaticano, bina in Philoſtorgium epigrammata addidit. Eorum priori dicitur eruditâ cum gratiâ ſcripſiſſe hiſtoriam Athei, hoc eſt Aëtij, cognomento Athei [a], Eunomij magiſtri. Alterum refert, quomodo ex primis librorum literis nomen ejus connecteretur; ſicut ante ex Photij bibliotheca, & Philoſtorgiani compendij initio, memorabam. Quædam etiam ex hoc Philoſtorgio recenſet Suidas in Gregorio, item in Apollinari. Vide & eum in Leontio Tripolitano, & Phlegonte Tralliano. Multa verò ex eo exſcripſit Nicephorus Calliſti: qui initio operis ſui, & libro VII cap. XIX, eum vocat θεομισῆ [b]: nempe ob hæreſin Eunomianam. Etiam, ut ineptum Eunomij laudatorem, taxat lib. XII cap. XXIX.

a Socrates Hiſt. Eccleſ. lib. 2. cap. 28. & Sozomenus lib. 3. cap. 14.

b Deo inviſum.

Sub eodem juniore Theodoſio claruit Sabinus, Heracleæ Thraciæ epiſcopus: qui reliquit συναγωγὴν τῶν συνοδικῶν, hoc eſt, collectionem Actorum ſynodalium, & epiſtolarum ἱερατικῶν, ſive ſacerdotalium. Quemadmodum cognoſcere eſt ex Socrate lib. I Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ cap. V, & lib. II cap. XI, XIII, XVI, & lib. III cap. penult. Vnde etiam videre eſt, fuiſſe Semiarrianum, ſive Macedonianum. His enim vocabulis promiſcuè uſi veteres; ut fit can. I Concilij Conſtantinopolitani I. Hoc opere autem ſuæ in

cantum

tantum ſectę ſtuduit, ut ſuorum epiſtolas inſereret, illas Catholicorum præteriret, illis etiam apertè obtrectaret.

Marciani Cæſaris ætate fuit Iacobus, Heliopolitanus in Phœnicia diaconus: qui in literas retulit vitam S. Pelagiæ, priùs meretricis, ſed à Nonno epiſcopo in urbe Antiochena converſæ. Opus id hodiéque exſtat in Vitis Patrum *, interprete Euſtochio. Eò autem Iacobum ad hæc tempora refero, quòd is diaconus fuerit Nonni epiſcopi, qui Pelagiam convertit: ac Nonnus Edeſſenus fuit epiſcopus, Ibæ, Edeſſeni epiſcopi, ſucceſſor. Cujus de cauſſa in Chalcedonenſi ſynodo actum eſt octavâ ſeſſione. Vnus tamen ſcrupulus eſt, quòd apud Iacobum Diaconum Nonnus ex Taberienſionatarum monacho dicatur factus epiſcopus Heliopolis, Phœniciæ civitatis. At Nicephorus lib. XXIV cap. XXX ait, Nonnum eum Edeſſenum fuiſſe epiſcopum. Ac in Martyrologio quoque Romano legas 11 Decembris: *Edeſſæ S. Nonni epiſcopi, cujus precibus Pelagia pœnitens ad Chriſtum converſa eſt.*

* *Habes quoque apud Surium ex Mſsis codd. expreſſam Tom. 5. die 8. Octobr.*

CAP. XXI.

Pamprepius Ægyptius. Ioannes Ægeates, Neſtorio addictus. Gelaſius Cyzicenus. Cyrillus monachus. Is cum novâ tralatione Franc. Iunij promittitur. Candidus. Iſaurus Euſtathius Epiphanenſis. Malchus ſophiſta. Timotheus Gazæus.

AT Zenonis Imperatoris temporibus claruit Pamprepius, Thebis Ægyptiis natus, vel, juxta alios, Panopolita, Procli diſcipulus. Scripſit verſibus multa; ſolutâ verò oratione Iſaurica conſignavit. Vitam ejus ſcire ſi voles, Suidam adi in Παμπρέπιος.

Ad hæc quoque tempora referendus eſt Ioannes presbyter, Ægeates: qui Eccleſiaſticæ hiſtoriæ ſcripſit libros decem; quorum primus à Theodoſio minore, & Neſtoreo hæretico eſt orſus: deſijt autem quinctus in Zenone Imp. & dejectione Petri hæretici, cui Γναφεὺς, ſive Fullo, cognomentum fuit. Quinque poſtremos ſibi viſos Photius negat. Non fuiſſe Catholicum, inde probat Photius tm. XLI, quòd Synodum Epheſinam, quæ ληϛρικὴ a vocatur, divinam appellet: item Dioſcorum, præſidem ejus, cum aſſeclis, laudet: adhæc quòd Chalcedonenſe Concilium probris inſectetur.

a *Latrocinatrix.*

Æqualis iiſdem erat Gelaſius Cyzicenus, presbyteri Cyziceni, Photio teſte, filius, Cæſareæ Palæſtinæ epiſcopus. Quippe qui vixiſſe

xiſſe ſe dicat ſub Baſiliſco, eo, qui, Zenone pulſo, tyrannidem occupavit: hoc eſt, anno CCCCLXXVI. Hic tribus libris complexus fuit res in Nicena ſynodo geſtas: opus οὐ [a] μᾶλλον ὑπέχον πραγματικὸν, ἢ ἱστορικόν. Secutum ſe ait, cùm alios, tum acta veteribus membranis inſcripta, quæ fuerant Dalmatij, Cyzicenorum epiſcopi, Socrati etiam memorati lib. VII cap. XXVIII. Ex his Gelaſij libris paucula excerpta Photius exhibet: ſed ipſum Gelaſium, vel ſaltem libros ejus duos Græcè cum interpretatione ſuâ edidit. Rob. Balforeus: tertij autem loco dedit ſolùm tres epiſtolas Conſtantini Imperatoris. Videtur tertius liber omiſſus, quia non omnibus probarentur, quæ ſcripſiſſet de baptizato Conſtantino paullò antè mortem, ídque ab Epiſcopo orthodoxo. Photium vide. Eoſdem libros, & alia quædam, ad Nicenam ſynodum, & Arrij cauſſam, pertinentia, vertit quoque clariſſimus vir, nec tot modò linguarum, ſed rerum etiam divinarum, & humanarum, ſcientiſſimus, Franciſcus Iunius, ſocer meus beatæ memoriæ. Ea dono accepi à filio ejus, Franciſco Iunio, viro genere quidem; ſed magis tamen multijugâ eruditione nobili: neque tam affinitatis cauſsâ, quàm quia virtutem paternam feliciter adeò æmuletur, cariſſimo. Tralationem hanc, cum notis in ipſum Gelaſium noſtris, publico haut invidebo, ubi prima ſe offerat edendi occaſio. Stylus Gelaſij vilis eſt, & humilis: ut de eo gemino in loco cenſet Photius, cod. XV, & LXXXVIII. Dubitat idem, num alius ab eo ſit Gelaſius ille, cujus libellus ſupereſt adverſus anomœos, ſive Eutychen, de duabus in Chriſto naturis. Sed eundem eſſe contendit Baronius in annal. Eccleſ. ad an. CCCCXCVI. Photius tamen ſtylum hujus præfert. Quem ait minimè ſuperfluum; ſed gravem, ac vehementem, & Atticis permiſtum vocabulis. Nec tamen per omnia probat. Vide in ejus bibliotheca Codicem CII.

[a] *Non tã diffuſam, plenámq; rerum geſtarum narrationem continens, quàm ſimplici hiſtoriâ contentum.*

Sub Zenone, & ſucceſſore ejus Anaſtaſio, floruit Cyrillus monachus, diſcipulus magni illius Euthymii, Archimandritæ in Palæſtina; qui ſextodecimo obiit Leonis anno; Chriſti CCCCLXXII. Prodidit nobis vitam præceptoris ſui Euthymii; quæ exſtat apud Surium Tom. I, XX Ianuar. Neque enim eam eſſe Simeonis Metaphraſtæ, ſed hujus Cyrilli, fidem fecerint verba iſta in eâpſe vitâ: *Cùm procedente autem tempore poſtea congregata fuiſſet Conſtantinopoli quincta ſancta Synodus, & Origenis, & Neſtorij dogmata fuiſſent ab eâ percuſſa anathemate, &, qui novam Lauram tenuerant Origeniſta, illinc eſſent expulſi, & fideles Orthodoxi Patres rurſus in eam migrâſſent: permittente mihi admirabili*

rabili Ioanne Silentiario, eo, inquam, qui erat Epiſcopus, diſcedo à cœnobio, & ipſe quoque verſor in hac Laura. Cum autem ad eam tranſiſſem, ſecutus paternas literas, quæ à me portabantur, ut componerem hiſtoriam beatorum Euthymij, & Sabæ, duos quidem annos deinceps continuos quievi in Laura, & cœptum opus ſum perſecutus. Cùm verò non poſſem orationis facere principium; ut qui non ſim externâ verſatus eruditione: non ceſſabam lachrymari, & vehementiſſime rogare, ac precari. Iam autem cogitabamus deſiſtere à cœpto adeò difficili, & quod noſtris erat viribus ſuperius. Cùm itaque eſſem aliquando animi dubius, & perplexus, & ſederem in ſolita cathedra, habens chartam in manu, & cogitabundus; circa ſecundam horam diei me ſomnus opprimit; & ſtatim magnus Euthymius, & divinus Saba apparent, veſtiti ita, ut conſueverant; & mihi videbar eos audire differentes, venerando Sabâ primùm incipiente ſermonem, & dicente magno Euthymio: Ecce Cyrillus tuus manu quidem tenet chartam commentariorum: cùm autem magnum adhibuerit ſtudium, & diligentiam, nondum potuit orationi ne principium quidem imponere. Cùm autem dixiſſet Euthymius; & quomodo hæc poterit facere, ſi non eum ſuperna adjuverit gratia? Divinus Sabas, At tu ei da gratiam, ſancte pater, reſpondens inquit. Et ſimul divinus Euthymius annuenti ſimilis, cùm manum ſuam in ſinum immiſiſſet, argenteam quandam mellis pyxidem illinc ſumit, in qua cùm ſcalpellum intinxiſſet, in os mihi ter immiſit. Illius autem ſpecies quidem erat ſimilis oleo; guſtus verò (ô quæ illic ſunt gratiæ!) revera explicari, & verbis exprimi non poteſt. Et id quidem cum melle conferre, eſſet planè eam rem afficere injuriâ. Nam mihi etiam expergefacto, propter voluptatem, quæ narrari non poteſt, ejus adhuc in ore remanebant reliquiæ; & ſic expletus divinâ hac ſuavitate, præſens opus ſum aggreſſus; in alio quoque opere conatus Sabæ res geſtas ſcribere. Porrò extremis ex verbis eundem diſcimus auctorem eſſe vitæ S. Sabæ; quæ exſtat apud Surium Tom. VI, V. Decembr. Ab eodem conſignata eſt vita Ioannis, primùm Epiſcopi, inde abbatis Lauræ, ac poſtea Sabæ Silentiarii; quamquam is, ſcribente ea Cyrillo, necdum terris exceſſiſſet. Sic enim vitam illam claudit: *Vt autem audivi ſanctam ejus linguam narrantem, trigeſimo octavo ſuæ ætatis anno fuit ordinatus Epiſcopus, ut ſuprà dictum eſt; & tranſegit decem annos in epiſcopatu. Manſit autem in Laura priùs novem annis: & in ſella ſedens, in qua ſilet uſque in hodiernum diem, implevit, Dei gratiâ, quadraginta ſeptem annos: & ecce jam pervênit ad centeſimum quartum annum ſuæ ætatis. Eſtque, licet valde ſenex, læto vultu, promtóque & alacri animo, & divinâ plenus gratiâ. Oramus autem nos quoque humiles, & abjecti, ut Deus eum adhuc magis confirmet, & corroboret, & ejus curſum in pace conſummet.* Exſtat ea vita apud Surium Tom. III. XIII Maji. Baronio ad annum

CCCCLXXV Cyrillus hic vocatur *diligens, & veritatis cultor, ſuorum temporum hiſtoricus.* Et ad annum CCCCXCI, cùm dixiſſet, hoc anno Anaſtaſium ex Silentiario factum imperatorem; Ioannem ex Epiſcopo Coloniæ in Armenia factum monachum ſub diſciplina magni Sabæ, atque ob incomparabilem ſilentij obſervantiam Silentiarium vocatum; hiſtoriam autem ejus rei ſcriptam eſſe à Cyrillo, qui his temporibus vivebat: ſubjungit continuò hæc verba: *Liceat abſque invidia dicere, me neminem reperiſſe, poſt Sanctos Athanaſium, & Hieronymum, qui majori fide ſcripſerit ſanctorum res geſtas, dirigens eas, atque diſtinguens accuratè per tempora, ac Cyrillus, dum, quæ ipſe vidit, vel ſanctorum omni probitate præſtantium virorum relatione didicit, abſque levi ſuſpicione mendacij, ſinceram veritatem, veluti ſacroſanctum depoſitum, poſteris tradidit: nempe acta Euthymii, itémque Sabæ, & Ioannis Silentiarij, de quo eſt ſermo: ſed & ejuſdem auctoris creduntur eſſe vitæ Theodoſij Cœnobiarchæ, nec non Quiriaci anachoretæ, qui iiſdem temporibus claruere ſanctiſſimi: ſed quòd illa careant auctoris inſcriptione, feruntur nomine ejus, qui poſtremò edidit Metaphraſtes: cùm tamen ipſe eas antiquitus ſcriptas tantùm exſcripſerit.*

Sub Anaſtaſio quoq; florebat Candidus Iſaurus, qui hiſtoriã ſuam ab electione Zenonis ordiebatur: atque eam deſinebat in Zenonis morte. Eclogas quaſdã ex illo legere eſt apud Photium in biblioth. cap. LXXIX. ubi & ſtylum ejus damnat, tanquam ποιητικώτερον a.

a Poëticũ magis.

Tum quoque vixiſſe arbitror Euſtathium Epiphanienſem. Is, Suida teſte, condidit annalium compendium ab Ænea uſque ad Anaſtaſium Imp. libris IX, & alia quædam. Ut Amidæ expugnationem; quemadmodum conſtat ex Nicephoro. Eum vide lib. XIV Hiſtor. Eccleſ. cap. LVII.

Sub Anaſtaſio etiam vixiſſe videtur Malchus ſophiſta; qui, Suida teſte, hiſtoriam condidit ab imperio Conſtantini uſq; ad Anaſtaſiũ: qua res geſtas Zenonis, & Baſiliſci, & bibliothecę publicæ cõflagrationem, & ſtatuarum Auguſtalis, atque alia quædam, commemorat magnâ cum gravitate; eáque haut ſecus, ac in tragœdia fit, deplorat. Ex Photio diſcimus, etſi Suidas ſophiſtam Byzantium vocet, tamen patriâ fuiſſe Philadelphenſem; ac ſeptem hiſtoriæ ejus Byzantinæ libros Photio viſos eſſe; nempe ab eo tempore, quo morbus Leonem decimo ſeptimo imperij ſui anno exſtinxit, uſque ad mortem Iulij Nepotis; quæ in annum incidit CCCCLXXX. Stylum Malchi idem Photius admodum commendat cap. LXXVIII. Luculenta duo fragmenta ex hac hiſtoria habes in Legationum Eclogis.

Egregium quoque ſub Anaſtaſio nomen habuit Timotheus Gazæus,

zæus, grammaticus: in quê etiam tragœdiam fecit de publico, quod χρυσάργυρον, quaſi dicas *aurargentum*, vocabatur. Suidas auctor. Sed hiſtoricum nihil videtur edidiſſe, prętet eam naturalis hiſtoriæ partem, quæ variam animalium naturam exponit. Io. Tzetzes Chil. IV. Hiſt. CXXVIII:

> Τὰς a περὶ ζώων γράφουσι προτέρας ἱστορίας
> Αἰλιανὸς, Ὀππιανὸς, ἅμα τῷ Λεωνίδῃ,
> Καὶ σὺν αὐτοῖς Τιμόθεος γραμματικὸς Γαζαῖος,
> Ἀναστασίῳ βασιλεῖ σύνδρομος ὢν ἐν χρόνοις.

a De animantibus ſcribunt priores hiſtorias Ælianus, Oppianus, unà cum Leonide, Et cum ipſis Timotheus, grammaticus Gazæus, Qui Anaſtaſio regi concurrebat tempore.

Diſtinctè magis opera ejus enarrat Suidas; qui ſcripſiſſe refert de quadrupedibus, & feris Indicis, Arabicis, Ægyptiis, ac Libycis. Item de avibus peregrinis, ac prodigioſis, & de ſerpentibus libros IV. Satis interim ex his Suidæ verbis liquet, hiſtoricum magis, quàm philoſophum, iſtis libris egiſſe.

CAP. XXII.

Baſilius Cilix. Marinus Neapolitanus. Theodorus Anagnoſtes. Heſychius Illuſtris Mileſius. Malchus. Refellitur Suidas. Procopius Cæſarienſis. Cur librum IX vocârit ἀνέκδοτα. Perſonæ tralatio reprehenſa. Agathias. Cur σχολαστικὸς vocetur. In patria ejus Perſonæ lapſus. Stylus Agathiæ, & religio. Ioannes Lydus. Plutarchus, Iuſtiniano à ſecretis. Hermolaus, & Stephanus, Byzantini. Petrus orator. Ætas utriuſque Choſroïs. Gordianus de vita Placidi monachi. Nonnoſus. Damaſcius Damaſcenus. Theophanes Byzantius. Andreas Cretenſis.

PArtim ſub Zenone, partim etiam ſub Anaſtaſio, vixit Baſilius Cilix, presbyter; ut ex Photio diſcimus cod. CVII. Hiſtoriam divulgavit; cujus & Nicephorus meminit operis ſui initio. Conſtabat ea libris tribus. Primum à Marciano auſpicabatur, & deſijt in Zenone. Alterum cœpit à Zenone, & obitu Simplicij, epiſcopi Romani: ac perduxit uſque ad obitum imperatoris Anaſtaſij, & initium ſucceſſoris ejus, Iuſtini Thracis. Tertium autem à Iuſtino Thrace ordiebatur: unde ultra Anaſtaſium produxiſſe vitam, liquet; etſi Photius ſolùm dicat, floruiſſe ſub Anaſtaſio. Vide eum tmemate XLII; ubi & de ſtylo illius judicium fert. Item

tmem. CVII; ubi agit de libro ejus contra Ioannem Scythopolitam.

Magno quoque iiſdem temporibus in honore fuit Marinus Neapolitanus, philoſophus, & rhetor, Procli diſcipulus, inque ſchola ſucceſſor. Compoſuit librum de vita præceptoris ſui Procli; qui hodiéque exſtat. Nec proſâ ſolùm, ſed etiam carmine edidit. Vide, quæ de Marino hoc refert Suidas.

Vivebat tum quoque Theodorus Anagnoſtes, ſive Lector: quomodo vocabatur, quia unus fuit ex lectoribus magnę Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ, Suida teſte. Reliquit libros duos Collectaneorũ hiſtoriæ Eccleſiaſticæ. Incipit autem à morte Theodoſij Iunioris, ac deſinit in temporibus Iuſtini; qui imperare cœpit anno IↃXVIII.

Egregium quoque iis temporibus nomen fuit Heſychij Illuſtris Mileſij. Is Heſychij cauſidici, & Sophiæ, filius erat. Scripſit Univerſalem hiſtoriam; quam *Romanam*, & *Omnigenam*, inſcripſit, & ſex libris diſtinxit. Incepit à Belo, Aſſyriorum rege; ac finiit in morte Anaſtaſii imperatoris, cognomento Dicori. Auctor Photius cod. LXIX. Ac citatur ex ſexto ejus operis fragmentum in gloſſis Baſilicorum *. Meminit quoque Suidas; & addit, feciſſe etiam Nomenclatorem, ſive Indicem eorum, qui eruditionis famâ claruerunt: inque eâ nullius Eccleſiaſtici doctoris meminiſſe: atque hinc colligi poſſe, hominė fuiſſe gentilem. Sed mihi ſecus videtur, propter ea, quæ in Sibylla de Chriſto dicit. Libellum hunc Græcè edidit Sambucus, Latinè vertit Hadrianus Iunius: eruditis verò notis illuſtravit, cùm idem Iunius; tum imprimis clariſſimus collega meus Ioannes Meurſius. Qui & primus libellum hujus Heſychij *de rebus patriis Conſtantinopoleos* ex bibliotheca Palatina exſcripſit, ac typis divulgavit. Ejus libelli non meminit Suidas: uti nec alterius operis, in quo narrabat, ut Anaſtaſio ſucceſſerit Iuſtinus, & quæ is geſſerit: atque item, ut hujus imperium Iuſtinianus exceperit, & quæ primis aliquot annis fecerit. Quo minùs autem opus hoc abſolveret, filij morte evênit; quæ ita perculit animum ejus, ut abrumperet ſcribendi filum. Ex his eâdem liquet, non ſub Anaſtaſio tantùm vixiſſe; quod apud Suidam legere eſt: ſed vel maximè ſub Iuſtino, & Iuſtiniano floruiſſe: quod apertè etiam teſtatur Conſtantinus Porphyrogennetes lib. I Themat. II. Diodorus Siculus eo uberior eſt, Photio teſte: interim ſtylo eſt elegãti, ac diſerto: &, quòd caput eſt, veritatis eſt ſtudioſus, ut idem agnoſcit. Meminit Heſychij hujus etiam Io. Tzetzes Chil. III: Ἡσύχιος

* *Voce* φωνῆς. Ἡσύχιος ὁ Ἰλλούστριος ὁ φιλοσοφίας τῆς Μιλησίας ἐν τῷ ς χρονικῷ διαστήματι τῆς ἱστορίας. *Heſychius Illuſtris, Philoſophus Mileſius, in hiſtoria ſua ſexto temporis intervallo.*

Ἰλλου-

ὁ Ἰλλούστριος, Πλούταρχός τε, καὶ Δίων a. Alius autem ab hoc eſt Heſychius ὁ ταχυγράφος, hoc eſt, notarius; cujus meminit Georgius Codinus libro de Originibus Conſtantinopolitanis. Nam is Conſtantini M. ætate vixit. Quippe quem Codinus dicat ſcripſiſſe res eas Conſtantini M. quarum ipſe eſſet αὐτόπτης b.

a *Heſychius Illuſtris, & Plutarchus, & Dion.*
b *Teſtis oculatus.*

Præclarum quoque ſub Iuſtiniano nomen habuit Procopius rhetor. Natus hic fuit Cæſareæ Palæſtinæ. Fuit idem orator, ac rhetor, ſeu profeſſor, vel cauſidicus. Ita capere oportet Suidæ verba, cùm vocat ῥήτορα, καὶ σοφιστὴν c. Item cùm ſimpliciter ῥήτωρ dicitur Euagrio lib. IV cap. XII, Agathiæ Scholaſtico lib. I, & Photio bibliothecæ cod. LXIII. Notarius erat, ac comes Beliſarij; cujus & res geſtas conſignavit. Accuratè, ac diſertè ſcripſit, ſive, ut Euagrius inquit loco memorato, φιλοπονώτατα, d κομψῶς τε, καὶ λογίως, ut ait Nicephorus Calliſti lib. XVI cap. X. Continet ejus hiſtoria libros VIII: quorum duo primi ſunt de bello Perſico; duo ſequentes de bello Vandalico; quatuor poſtremi de bello Gothico. Primos duos, quos de bello Perſico eſſe dixi, in compendium redegit Photius in biblioth. cap. LXIII. At omnium σύνοψιν e habes apud Agathiam in præfatione: qui hiſtoriam ſuam inde cœpit, ubi Procopius deſijt. Octo iſtis poſtea nonum Procopius adjecit: atque eum, quia complecteretur res antea non editas, ἀνέκδοτα f appellavit, Suida teſte: qui etiam auctor eſt, libro hoc fuiſſe invectum in Juſtinianum, & conjugem Theodoram; item Belliſarium, & uxorem ejus Antoninam. Ἀνέκδοτα iſta laudat Euagrius lib. IV cap. XXXI. Memorat quoque Nicephorus Calliſti lib. XVII cap. X. Item Suidas; qui & multa inde variis exſcripſit in locis. Præter novem, quos dixi, libros, exſtat volumen Procopij de Iuſtiniani ædificiis in ſex narrationes, ſive, ut ipſe vocat, λόγους, diviſum. Ex iis clarè elucet, hominem fuiſſe Chriſtianum; non gentilem; qualium ἀθείαν deteſtatur: ſed neque hæreticum, etſi in Iuſtiniano damnet, quòd in tales ſtatuerit pœnam capitalem. Nimirum judicabat, aliquas fidei controverſias tam eſſe difficiles penetratu, ut multi eas capere non poſſint: eóque probare non poterat, ſi propterea quis vitâ privaretur. Hoc opus intellexit Georgius Codinus in ſelectis de Conſtantinopoli; ubi ait, καθὼς g εἰς τὸ περὶ κτισμάτων περιέχει. Quidquid autem Procopij, ante edita ab Alemanno ἀνέκδοτα, Græcè habemus, hoc debemus Davidi Heſchœlio: éſtque hoc egregij viri beneficium eò majus, quòd Latini interpretes toties abeant à Græcis; imprimis ineptiſſimus ille Chriſtophorus

c *Rhetorem, ac ſophiſtã.*
d *Laborioſè, ſcitè, ac diſertè.*
e *Conſpectum ſive compendium.*
f *Inedita.*
g *Vt in opere de ſtructuris ſcriptum eſt.*

rus Perſona quatuor rerum Gothicarum libros vertit; ſi vertiſſe, & non pervertiſſe dici is debet, qui multa adeò omittit, & in iis, quæ refert, toties nobis ſua narrat ſomnia. De interpretum aliis, ut ſunt Leonardus Aretinus, & Arnoldus Veſalienſis, in libro de Hiſtoricis Latinis dicam.

Multum quoque tempora illa ornabat Agathias, ſive, ut ſe in epigrammatis vocat, Agathius, natus Murinæ; quæ in Aſia veterum Æolenſium colonia eſt ad oſtia Pythici fluminis ſita: ut ipſe in præfatione ait; ubi & ſe patre dicit Memnonio prognatum, ac juri & legibus operam dediſſe; unde & *Scholaſticus* vocatur. Erant enim ſcholæ, collegia juriſperitorum: unde σχολαστικοὶ dicti, qui alio nomine *advocati* appellantur. Fuit autem advocatus Smyrnæ; auctore Suida, qui σχολαστικὸν *a* Σμυρναῖον vocat: quod non attendens Chriſtophorus Perſona, natione Smyrnæum fuiſſe putavit, cùm ipſe, ut diximus, Murinenſem ſe dicat. Præter epigrammata multa, quæ in Ἀνθολογίᾳ habemus, condidit libros quinque de imperio, & rebus geſtis Juſtiniani. Nec tamen omnia de eo refert: ſed inde, ut ipſe ait, cœpit, ubi deſiit Procopius. Etiam Δαφνιακὰ, atque alia, partim proſâ, partim carmine exaravit: ut Suidas teſtatur. Imò meminit ipſe in præfatione hiſtoriæ ſuæ; ubi ſe à puero ait admodum carmine fuiſſe delectatum, ac panxiſſe hexametro verſu poëmatia quædam, amoribus, & iſtiuſmodi illecebris, variegata; eáque Δαφνιακὰ appellari. Dictione utitur tersâ, & floridâ. Gentilem fuiſſe, præter alia oſtendit illud φασὶν *b*, quo lib. III utitur, cùm ſermo ſit de martyrio B. Stephani.

a *Scholaſticum, ſive advocatū Smyrnæum.*

b *Ajunt.*

Procopii etiam, & Agathiæ, æqualis fuit Ioannes Lydus; qui & ipſe res Juſtiniani coſignavit. Memoratur Ioanni Curopalatæ; item Cedreno; utrique in operis procemio. Sed Cedrenus Lydum eſſe non addit. Egiſſe hunc de ſui ævi rebus, ait uterque. Vnde, cùm Iuſtiniani geſta perſequatur, ignorare ejus tempora non poſſumus. Eſt qui eum eſſe Ioannem Zonaram arbitretur: quod eſſe non poteſt, cùm & Curopalates, & Cedrenus, Zonaram ætate antecedant. Etiam à Nicephoro Calliſti, in procemio, Ioannes (ἁπλῶς ſic vocat) illuſtris dicitur orator fuiſſe; intérque eos hiſtoricos refertur, ex quibus hiſtoriam ſuam excerpſit Euagrius ſcholaſticus.

Plutarchus Juſtiniano fuit à ſecretis: atque ejus res poſteris tradidit: ut cenſet etiam Nicolaus Alemannus Prolegomenis in Procopii hiſtoriam arcanam *c*.

c *Pag.* 2.

Iuſtiniani hæc tempora viderunt quoque Hermolaum, Conſtantinopo-

tinopolitanum grammaticum; qui in ſchola Eugenio ſucceſſit, ac Stephani grammatici ἐθνικὰ a in compendium redegit, atque illud nuncupavit Juſtiniano: ut ex Suida cognoſcere eſt. Stephanus iſte, quem diximus, Byzantinus fuit; ejúſque libri de populis, atque urbibus, meminit & Tzetzes Chil. III Hiſt. c. Alteruter autem, Stephanus, inquam, aut compendii auctor, Hermolaus, (ſed hic potiùs, ut videtur) Byzantinam quoque hiſtoriam compoſuit. Oſtendunt hoc iſta compendii verba in Γότθοι: Ὡς b εἴρηταί μοι ἐν τοῖς Βυζαντιακοῖς. Euſtathio alteruter iſtorum κατὰ περίφρασιν ſignatur. Vt cùm ad verſum Dionyſii IↃCXCIV adnotat hæc verba: Τὸ c Ἀρμένιον ὄρος, ἀφ' οὗ ῥέειν ὁ Φᾶσις ἄρχεται, ὁ μὲν τὰ ἐθνικὰ γεγράψας περὶ τὴν ἀρχὴν τῆς Ὑρκανίας εἶναι οἴεται. Similiter appellârat ad verſum XXXVIII.

a *De gentibus librum.*

b *Vt dictum mihi in hiſtoria Byzantina.*

c *Armenium mõtem, ex quo Phaſis fluit, Ethnicorum ſcriptor in Hyrcania initio eſſe putat.*

Etiam temporibus Juſtiniani vixit Petrus orator, & magiſter, & hiſtoricus; qui, legatus ad Choſroën miſſus, mirâ facundiâ ingenia barbarica demulcebat. Scripſit hiſtorias, & de ſtatu Reip. teſte Suida in Πέτρος. Choſroën autem, ad quem miſſus fuit, cenſeo eſſe Choſroën magnum; qui anno IↃXXXI regere cœpit, ac annis imperavit XLVIII. Fortaſſe tamen filius ejus intelligi debet; qui anno duodecimo poſt Choſroïs Magni obitum, imperium auſpicatus eſt; ac temporibus Mauricii, Phocæ, & Heraclii, regnum tenuit.

Gordianus quoque floruit ſub Iuſtiniano ſeniore, ac literis conſignavit vitam Placidi monachi, qui à Manucha pirata, quem Abdala barbarus, Hiſpaniæ rex, miſerat in Siciliam, interfectus fuit, anno IↃXLV. Fuit Placidus diſcipulus B. Benedicti; Gordianus autem Placidi ſocius; cujus ſe famulum appellat. Exſtat vita ea Placidi apud Surium a. d. V. Octob. Ei libello hæc ad calcem ſunt adjecta: *His taliter ſuccinctè libatis, quid Gordianus, martyris Placidi famulus, egerit, opuſculo præſenti tradamus. Poſtquam enim idem Gordianus ſanctorum martyrum corpora tradidit ſepulturæ; quid faceret, vel quid diceret, neſciebat. Dicebat enim intra ſe; ſi ad Caſſinum redire voluero, omnino impoſſibile mihi videtur: ſcio enim, quanta pericula in tanto itinere mihi incumbant. Hæc dum ſecum tacitus volveret, B. Placidi, & ſociorum ejus, ſuffragium diebus, ac noctibus, exorabat attentiùs. Quartâ interea die adveniente, valde diluculo navis Neapolitanorum, mercibus onuſta, in portu Meſſanæ civitatis devênit; deſcendentéſque nonnulli eorum ad terram, ſancti Ioannis Baptiſtæ, in qua ſanctus Domini martyr Placidus cum ſociis ſuis ſepultus erat, eccleſiam devenerunt. Quos Gordianus adſpiciens, poſt ſalutationis officia, oſculatus eſt; ac deinde percunctatus eſt eos, dicens: Qui eſtis, & unde, & quò*

tendi-

tenditis iter? Tum illi, Neapolitani (inquiunt) ſumus, & curſus noſter Conſtantinopolim tendit. Gordianus vero talia ab eis dum verba audiſſet, gaudio ingenti perſuſus eſt; datóque naulo, in eorum navi conſcendit, longiſſimaque maris interea cum eis transfretans, Conſtantinopolitanam pervênit ad urbem: in quam ingreſſus, in domo cujuſdam potentiſſimi viri annis quampluribus hoſpitatus eſt. Ibíque, juſſu JUSTINIANI *Imperatoris, enucleatiùs vitam, atque miracula, nec non paſſionem beatiſſimi martyris Placidi, & ſociorum ejus, notificare, atque ad poſteritatis memoriam* GRÆCIS LITERIS, *quibus apprimè imbutus fuerat, latiùs annotare curavit. Illi autem hæc audientes, glorificaverunt Deum, útque ſecum Gordianus in eâdem urbe maneret, hortati ſunt: quod & fecit. Poſt aliquanta verò annorum curricula Gordianus ille, valefaciens, paſſionem martyris Placidi, & ſociorum ejus, quam ibidem, ut ſuprà taxavimus,* GRÆCIS *apicibus exaraverat, apud illos reliquit: ipſe verò navem conſcendens, Siciliam rediit, atque ad Syracuſanam urbem deveniens, pauco illic tempore ſupervixit.*

Nec prætereundus Nonnoſus. Nam hiſtoriam edidit, quâ legationem ſuam complexus eſt ad Æthiopas, & Homeritas, ac Saracenos, aliáſque Orientis gentes. Eo ex opere excerpta quædam habemus apud Photium tmem. III: ubi & Iuſtiniani tempore vixiſſe, aliáque quædam de Nonnoſo, & parente ejus Abrahamo, & avo item, refert.

Atque hoc etiam celebrius nomen habuiſſe videtur Damaſcenus: qui quatuor reliquit παραδόξων a libros: unum de incredibilibus fictionibus; qui erat capitum CCCLII: alterum incredibilium de dæmoniis narrationum; qui fuit capitum LII: tertium narrationũ incredibilium de animis à morte apparentibus; qui capita continebat LXIII: quartum naturarum incredibilium; cujus capita fuere CV. Horum auctor nobis eſt Photius tmemate CXXX. Atque idem tmemate CLXXX multis de hoc Damaſcio agit: intérque alia nos docet, literis tradidiſſe vitam Iſidori. Imò apud eundem tmem. CCXLII excerpta quædam ex hac vita invenies. Cùm vero Damaſcum Syriæ eſſe civitatem norint etiam, qui necdum ære lavantur: planè cenſeo, eſſe hunc Damaſcium, philoſophum Syrum, quem Suidas ait Stoicum fuiſſe, Simplicij, & Elamitæ, Phrygum, diſcipulum; qui tempore claruit Iuſtiniani; quemadmodum ex Agathia Scholaſtico ſcimus; qui lib. II hiſtoriæ ſuæ eum inter principes ſui ævi philoſophos numerat; ut qui ipſum cum Simplicio Cilice, Priſciano Lydo, Iſidoro Gazæo, & duobus tribus aliis, jungat, ac tale ſubdat elogium; Ἅπαντες b τὸ ἄκρον ἄωτον, κατὰ τὴν ποίησιν

a *Inopinatorum.*

b *Omnes flos ipſe ſummus, ut poëticè loquar, noſtri ævi philoſophorum.*

τῶν

τῶν ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς χρόνῳ φιλοσοφησάντων. Inter alia autem, quæ ſcripſiſſe ait Suidas, etiam eſt hiſtoria philoſophica; cujus quoque Suidas meminit in Δῶρος. Geſnerus cenſet, eſſe eandem, quæ inter notha Galeni opuſcula invenitur. Tractat illa de ſententiis veterum philoſophorum. At, puto, hiſtoria Damaſcij non ſententias modò; ſed vitas etiam philoſophorum, complectebatur. Sicuti Porphyrij hiſtoria philoſophica vitas etiam continebat. Ac ſuſpicatur Ioannes Petrus Nunneſius, vitam Ariſtotelis, à ſe ex veteri tralatione editam, Damaſcium habere auctorem. Sed obſtat, quòd in ejus vitæ extremo Simplicius citetur. Nam Simplicius Damaſcij diſcipulus fuit; ut ipſe in Commentariis Phyſicis agnoſcit. Scio, Nunneſium ſic occurrere huic difficultati, quòd potuerit præceptor diſcipuli teſtimonio uti. Verùm mihi parum fit veriſimile, Damaſcio florente, tantum fuiſſe Simplicij nomen, ut eo ſe teſte tueretur.

Sub Iuſtino II, qui Iuſtiniano ſucceſſit, anno IↃLXV, vixit Theophanes Byzantius: qui inclaruit decem Hiſtoriarum libris. Eos exorſus fuit à rupto fœdere, quo convenerant Iuſtinus ille, & Choſroes, Perſarum rex. Quod contigit exeunte anno altero, ex quo imperâſſet Iuſtinus. Producit verò hoc bellum uſque ad annum X. Idem primo libro refert, quomodo & literis prodiderit res Iuſtiniani. Etiam indicat, ſe denis illis, quos dixi, libris, plures ſubjunxiſſe. Auctor horum Photius in Bibliotheca cod. LXIV. Vbi & memorabile illud, quod ex eo Photius narrat, ſub Iuſtiniano demum innotuiſſe Græcis, ac Romanis, bombycum ortum, & texendi artificium: didiciſſe autem à Perſa è Serum regione profecto: qui ſemen bombycum, ferulæ incluſum, ſalvum Conſtantinopolim detuliſſet: ex eo ſemine cùm verno tempore vermiculi eſſent enati, his mori folia præbuiſſe in alimentum; tandem texuiſſe; poſtea accepiſſe alas, ac ſemen profudiſſe. Non dubium, quin ſic habeat hiſtoria, licet in ordine paullùm turbet Theophanes, vel Photius.

Etiam ſub Iuſtino II, circa annum IↃLXX, (non IↃL, ut eſt apud Poſſevinum, credo, librarij culpâ) claruit Andreas Cretenſis, epiſcopus Hieroſolymitanus. Hujus varij exſtant ſermones de Vitis Sanctorum: quos ex Simeone Metaphraſte, & Aloyſio Lipomano, Laurentius Surius Sanctorum Vitis inſeruit.

CAP. XXIII.

Euagrij Scholaſtici libri, honores, ſtylus. Menander Protector. Theophylactus Simocattus. Ejus patria, ætas, hiſtoriæ argumentum, ſtylus; & quæ præter hiſtoriam ediderit. Leontius, Cyprius epiſcopus. Auctor Chronici Alexandrini, ſeu Siculorum faſtorum; & unde hoc nomen habeant. Georgius Piſides. Ioannis Antiochenſis Antiquitates. Sophronius Hieroſolymitanus. Ioannes Moſchi Eviratus. Eleuſius, ſive Georgius, de vita S. Theodori. Anaſtaſius de vita præceptoris ſui Maximi. Trajani Patricij ætas, & Chronicon.

TIberius Anicius anno IↃLXXVIII à Iuſtino factus eſt conſors imperij: necdum integro quadriennio pòſt ſolus cœpit imperare. Anno IↃLXXXVI Tiberio ſucceſſit Mauricius: qui anno IↃCII cum tota domo à Phoca eſt interfectus. Sub Tiberio, atque hocce Mauricio, claruit Euagrius Scholaſticus, ſcriptor Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ, quæ libris ſex conſtat. Eam inchoat, ubi Socrates, ac Theodoretus, deſiere: perducit verò uſque ad annum Mauricij duodecimum: ut quidem ipſe teſtatur in fine operis, atq; ex eo Photius tmem. XXIX. Sed Baronio is eſt annus decimus. Idem Euagrius in peroratione hiſtotiæ ſuæ commemorat, etiam alterum ſe volumen conſignâſſe: quo complexus ſit relationes, epiſtolas, decreta, orationes, diſputationes, atque alia. Relationes autem maximâ ex parte ſunt ex perſona Gregorij epiſcopi Antiochiæ factæ. Pro duobus autē hiſce libris ait gemino ſe honore eſſe affectū. Nam à Tiberio Conſtantino quæſturâ fuiſſe ornatum: ſed à Mauricio conſecutum eſſe, ut tabulis publicis præeſſet. Iudicium de eo Nicephori Calliſti *a* iſtiuſmodi eſt: *Euagrius, illuſtri dignitate præditus, hiſtoriam uſque ad Iuſtini ætatem deduxit, maximâ ex parte res profanas tractans: quarum argumenta, & materiam, ex Euſtathio Syro, Zozimo Priſco, Ioanne Procopio Cæſarienſi, Agathia, qui illis temporibus ordine inſignes fuere oratores, & præterea ex aliis, non pœnitendis hiſtoricis, decerpſit.* Stylus ei non ingratus; ac in dogmatis etiam accuratior eſt, quàm alij; ut Photius indicat. Loca compluria in hac Euagrij hiſtoria explicat Iacobus Billius Prunæus lib. I Obſervationū Sacrarum cap. XXXVIII.

a In proœmio.

Sub

Sub Mauricio quoque vixit Menander Protector. Neque ignoro, à Conſtantino Porphyrogenneta, lib. I Themat. II, inter eos referri, qui ſub Iuſtiniano Imperatore Chronica ſua compoſuerint. Sed potior mihi eſt ipſius Menandri auctoritas: cujus luculenta de ſe ipſo verba refert Suidas *a*. Narrat verò inter cætera, quomodo priùs, non, fratris ſui Herodoti exemplo, legibus operam dederit, & eloquentiæ deditus regiam porticum frequentârit; ſed amârit equeſtria certamina, pantomimorum ſaltationes, ac palæſtras, ſimiléſque nugas; donec Mauricius ſuſcepiſſet imperium: tum ſe amore captum Muſarum; poematáque, & hiſtorias, audiſſe avidè; magnam etiam noctis partem iis impendiſſe: animum quoq; appuliſſe ad ſcribendam hiſtoriam, eámque aggreſſum ab obitu Agathiæ. Ex hujuſce Menandri hiſtoria luculenta habes fragmenta in legationum Eclogis: quas è Mssis codd. edidit David Hœſchelius *b*.

Junior his paullò fuit Theophylactus ὁ Σιμοκάττης, ut Suidas vocat, ſive Σιμόκαττος, aut Σιμόκατος, ut dicitur Tzetzæ *c*, & Euſtathio *d*. Oriundus erat Ægypto, Photio teſte: ſed tamen in Græcia natus fuit; ut de ſe ipſe teſtatur præfatione de Phyſicis Quæſtionibus. Floruit circa annum IↃCXII; quo imperare cœpit Heraclius, Phocæ ejus ſucceſſor; qui Mauricium interemit. Scriptorem inter recentiores Græcos eximium appellat Caſaubonus animadverſ. in Spartianum. De rebus geſtis à Mauricio hiſtoriam condidit libris VIII: ac prioribus quinque agit de bello ejus adverſus Perſas: reliquis tribus tractat de iis, quæ geſſit adverſus Avares, & Sclavos: item de miſerabili Mauricij, ac liberorum, cæde. Hoſce libros cùm poſt obitum Phocæ de ſuperiori loco populo legeret, ubi ad cædem Mauricij ventum fuit, lachrymas ei excuſſit: quemadmodum ipſe narrat lib. VIII cap. XII. Quæ verò fuſiùs ſuis libris exponit Simocatta, ea brevius perſtringunt Theophanes, Zonaras, Cedrenus, & Nicephorus Calliſtus: qui & ex Simocatta, vel iis, qui Simocattam exſcripſerant, illa, quæ de Mauricio referunt, hauſerunt. Stylus ejus venuſti aliquid habet: ſed dum figuras & ſcitamenta orationis ſectatur; curioſâ nimis curâ in frigidam dictionem, ac puerilem affectationem, incidit: ut quidem Photius cenſet; qui & ex ſingulis hiſtoriæ ejus libris quædam excerpſit cap. LXV. Præter hiſtoriam ejus habemus quoque, tum epiſtolas morales, ruſticas, & amatorias, ab Aldo olim editas: tum phyſica problemata, quæ primus Lugduni Bat. edidit Bonaventura Vulcanius:

a In Μένανδρος.

b Auguſtæ Vindel. an. 1603.

c Chil. 3. Hiſt. 69.

d In Dionyſii τῇ περιηγήσῃ versū 730.

canius: poſtea Andreæ Schotti, & Iani Gruteri beneficio, integriores prodiere in lucem. De Legationum excerptis nihil dicam, quia portio ſunt hiſtoriæ illius, de quâ antè egimus. Ab Euſtathio quoque, interprete Dionyſij Periegetæ *a*, citatur ἡ *b* τῦ Σιμοκάτυ οἰκουμενικὴ ἱςορία: indéque refertur, Vnnos, quos Perſæ *Turcas* vocant, tantopere abundâſſe auro, ut ex eo facerent lecticas, menſas, ſedes, tribunalia: ac à Medis, pacis prætextu, exegiſſe quadringenta aureorum millia.

a *Adver.* 730.

b *Simocati orbis habitabilis hiſtoria.*

Mauricij quoque, Phocæ, ac Heraclii temporibus, vixit Leontius: de quo ſic Sigebertus in catalogo cap. LVII: *Leontius, Neapolis, Cypriorum inſulæ, epiſcopus, ſcripſit vitam Ioannis Alexandrini, qui, ob eximiam in pauperes miſericordiam, agnominatur Eleemoſynarius.* Ex hoc Leontij opuſculo hauſit ea Simeon Metaphraſtes, quæ narrat de vita Ioannis τῦ Ἐλεήμονος: imò fortaſſe nec aliud, quàm ordinem, immutavit. Apud complures, etiam Baronium, & Poſſevinum, legas, Salaminis, ſeu Conſtantiæ, fuiſſe Epiſcopum. Sed Sigebertus, ut vidimus, ait, fuiſſe Epiſcopum Neapolis, Cypriorum inſulæ. Sanè Neapolin Cypriis quoque tribuere videtur Metaphraſtes in vita S. Simeonis Abbatis. Actione IV Synodi Nicenæ II, civitatis nomen præteritur. Nam ſimpliciter dicitur, Leontium hunc fuiſſe epiſcopum ἐν μιᾷ τῶν πόλεων Κύπρυ *c*. Ibidem mentio fit vitæ ejus, quam diximus: ac præterea vitæ τῦ ὁσίυ Συμεὼν τῦ Σαλῦ: hoc eſt, Sancti Simeonis Sali. Ita locus iſte capiendus. Simeon enim iſte Σαλὸς dictus; quo Syris ſignificatur *ſimplex*, vel etiam *ſtultus*. Quod cùm non attenderet Anaſtaſius bibliothecarius, pro Σαλῦ, legit σάλυ. Σάλος autem eſt *jactatio*, ſive *turbatio*. Eóque addit, ſcripſiſſe *turbationes propter Christum, circa ea tempora, in Eccleſia factas.* Obſervavit eam rem Heribertus Roſvveidus, Notis in lib. I de Vitis Patrum; ut omnino aberrent & Baronius, & Poſſevinus, (quos ipſi priùs ſecuti fuimus) cùm ex Nicena illa Synodo colligunt, Leontium conſignâſſe calamitates, quas Eccleſia Dei paſſa eſt temporibus Mauricij imperatoris, & Gregorij M. Eâdem è Synodo cognoſcimus, Leontium exarâſſe πολλὰ ἐγκώμια, καὶ πανηγυρικοὺς λόγυς, μεθ' ὧν καὶ εἰς μεταμόρφωσιν τῦ Σωτῆρος ἡμῶν· *multas laudationes, ac orationes panegyricas: atque unà cum iis etiam transfigurationem Soſpitatoris noſtri.* Adhæc ex eodem Concilio diſcimus, pro Chriſtianis apologiam contra Iudæos emiſiſſe: unde & aliqua adducit Ioannes Damaſcenus Orat. III de Imagin.

c *In una civitatũ Cypri.*

Ad eadem tempora referri debet ſcriptor Chronici Alexandrini:

ni: quod omne ævum digerit uſque ad xx annum Heraclij. Quamquam, quòd tum auctorem eum vixiſſe ajebam, id capiendum de illo, qui ad ea, quæ dixi, tempora Chronicon perduxit. Nam facilè mihi perſuadeo, non unius hanc fuiſſe operam: quod & Raderus, ex inſcriptione, præfatione, & Cæſarum ſyllabo, conjectat. Hoc opus in antiqua Siciliæ bibliotheca primus invenit Hieronymus Surita; atque inde ejuſdem, & Antonij Auguſtini operâ, Romam advectum fuit. Hæc cauſſa eſt, cur vulgò *Faſtos Siculos* appellarint. Meminere jam olim ejus Sigonius, & Panuinus. Ac partem illius Euſebio ſuo Græcè adjecit Joſephus Scaliger; qui eam à Caſaubono acceperat. Sed integrum, XXXVI aureis Solaribus emtum, Auguſtanæ bibliothecæ per Davidem Heſchœlium obtulit Fridericus Sylburgius. Unde (ultimis duobus annis exceptis, qui ita vetuſtate erant arroſi, ut legi amplius non poſſent) exſcripſit Matthæus Raderus, cúmque interpretatione ſuâ publici juris fecit. Idem Chronici Alexandrini nomen libro impoſuit, eò quòd in frontiſpicio illud commendet Πέτρος Ἀλεξανδρείας. Ac ſatis veriſimiliter ſuſpicatur, eſſe hunc Petrum illum, qui numero quinquageſimus, anno Redemtoris IↃCXL, Alexandrinus epiſcopus fuit; ut ex Chronologia Juris Græco-Latini, quam Marquardo Frehero debemus, cognoſcere eſt. Opus eſt Chronologis perutile, vel ob multa ex Africano, atque Euſebio, excerpta, quæ fruſtra alibi quæras.

Temporibus his vixiſſe etiam invenio Georgium Piſidem. Conſtantinopolitanæ hic Eccleſiæ diaconus, & chartophylax, ſive, ut vocant, chartularius, vel referendarius, erat. Condidit poëma de opere ſex dierum; quod dicavit Sergio patriarchæ. Nomen ei *Κοσμουργία, ἢ Ἑξαήμερον* a. Conſtitit verò olim tribus ſenariorum millibus; ut Suidas teſtatur. Sed ex iis hodie ſolùm ſuperſunt mille octingenti octoginta: qui procœmium ſunt operis; ut oſtendit MSus codex bibliothecæ Auguſtanæ; ubi iſtiuſmodi inſcriptio eſt: *Γεωργίου* b, *διακόνου τῆς ἁγίας ἐκκλησίας, τοῦ Πισίδου, προοίμιον τῆς ἑξαημέρου, διὰ ἰαμβῶν στίχων.* Fecit idem ſenarios *εἰς τὸν μάταιον βίον*, ſive *de vita vanitate*: quanquam horum non meminerit Suidas. Et iſti quoque exſtant. Græcè primus edidit, & Latinis verſibus reddidit, Fredericus Morellus, Frederici filius c. Sed ex Suida diſcimus, præterea ſcripſiſſe de Heraclio imperatore, de bello Perſico, itémque Avarica, idque *καταλογάδην*, ſeu ſolutâ oratione: item laudationem Anaſtaſij martyris. Hiſtoriam de Heraclio imperatore

a *Mundi opificiũ, ſive opus ſex dierũ.*

b *Georgij, Diaconi ſanctæ Eccleſiæ, ſive cognomento Piſidæ, procœmiũ libri de ſex dierũ opificio, verſibus iambicis ſcripti.*

c *Lutetiæ edidit Fed. Morellus, Typographus Regius, an.* 1584.

tore Piſidæ acceptam refert Io. Tzetzes Chil. III Hiſt. LXVI. Meminit & hujus Piſidæ Nicephorus Hiſt. Eccleſ. lib. XVIII cap. XLVIII.

Ioannes quoque Antiochenſis ſub eodem vixit Heraclio, ac opere περὶ ἀρχαιολογίας *a* ſui memoriam reliquit: hactenus tamen ineditus eſt, ſed ſæpiùs ab hominibus doctiſſimis memoratus; ut Iacobo Gothofredo, J C. & exconſule, prolegomenis in Philoſtorgium; ubi & ætatem appoſuit: imprimis verò à maximo Salmaſio in Plinianis ad Solinum exercitationibus; qui compluribus locis *b* quædam inde adducit. Hoc junior eſt alter Ioannes Antiochenſis, qui nobis memorabitur libro tertio inter eos, quorum de ætate ſumus incerti.

a *De antiqua hiſtoria.*

b *Vt pag.* 142, 669, 903, 904, 907, & *alibi.*

Etiam vixiſſe tùm reperio Sophronium, patriâ Damaſcenum, primùm ſophiſtam, poſtea patriarcham Hieroſolymitanum; qui anno IↃCXXXVI deceſſit. Cùm alia multa in lucem emiſit, tum vitam B. Mariæ Ægyptiacæ; ut cognoſcimus ex Ioanne Damaſceno Orat. III de Imaginibus, ſynodo Nicæna II Act. IV, & Nicephoro libro VII capite V. Scripſit idem de laboribus, certaminibus, ac peregrinationibus BB. Petri, & Pauli: cujus libri fragmentum ſupereſt in bibliotheca PP. Ac in primâ quidem bibliothecæ ejus editione tribuebatur Sophronio, patriarchæ Conſtantinopolitano. Perperam planè. Rectiùs ſecunda; ubi Hieroſolymitano adſcribitur. Sed quod in ea apponitur ad oram, Sophronij vitam legi apud B. Hieronymum in ſcriptoribus Eccleſiaſticis: id ſatius fuerat præterire. Nam eſt is Sophronius ipſius Hieronymi σύγχρονος *c*; qui pleraque B. Hieronymi tranſtulit, eáque inter & catalogum illum illuſtrium ſcriptorum. At Sophronius iſte, de quo nunc agimus, vixit tempore Heraclij Imperatoris, ducentis annis poſt B. Hieronymum.

c *Æqualis.*

Æqualis ejus fuit Joannes Moſchi, cognomine Eviratus, monachus. Hic ad eum, quem proximè diximus, Sophronium, librum ſuum miſit, nomine Λειμῶνα, ſive *Viridarium*, vel, ut alij appellant, Παράδεισον. In eo vitas narrat ſanctorum, qui ſub Heraclio, & circa ea tempora, floruerunt. Hodie in capita diviſum eſt CCIX: ſed Photius teſtatur, in quibuſdam libris habuiſſe narrationes CCCXLII. Stylo eſſe humiliori, ac rudiori, idē Photius judicat. Meminit operis hujus etiam Ioannes Damaſcenus, libro eo, quo venerationem imaginum tuetur: ſed vocat τοῦ ἁγίου Σωφρονίου, ἀρχιεπισκόπου Ἱεροσολύμων· *ſancti patris Sophronij, Hieroſolymorum archiepiſcopi.* Eidem tribuitur

tur in Synodo Nicenâ ſecundâ Act. IV. Vnde ſuſpicari licet, pleriſq; ita perſuaſum fuiſſe, præcipuam, aut non minimam ſanè, operam in hoc volumine fuiſſe Sophronij; etſi ſolius Evirati nomen præferat. Fortè ita inter par hoc amicorum convênit: ut ſolus quidem Eviratus autor in libri inſcriptione diceretur: ſed Sophronio opus ab Evirato dicaretur: ínque eo Sophronij tanquam individui comitis ſæpe mentio fieret. Vtrumque enim ab Evirato factum videmus.

Eleuſius, ſive Georgius presbyter, & Siceonû manſionis præfectus, vixit tempore Heraclij, & filij ejus Conſtantini, qui patri anno ſucceſſit IↃCXL. Eleuſius hic in literas retulit vitam S. Theodori, Siceorum archimandritæ, præceptoris ſui. Exſtat ea apud Surium Tom. II a. d. XXII April. In fine vitæ ejus legas: *Hæc ego Eleuſius, qui & Georgius à ſancto Georgio vocatus ſum, omnia, Deo adjuvante, conſcripſi. Neque vero miraculorum ipſius expers ſum. Cum enim parentes mei, ex oppido Adigermano, diu ſimul vixiſſent, nec ullos poſſent liberos ſuſcipere; ad ſanctum virum acceſſerunt: cúmque zonas, quibus ille benedixerat, accepiſſent, ego conceptus ſum, & in lucem editus, & infans ipſi oblatus; qui &, in ſancto ejus monaſterio enutritus, à religioſiſſimo præfecto literas didici. &c.* Quando verò beatus ille Theodorus deceſſerit, paullò pòſt exponit: *Deceſſit*, inquit, *& vitâ ſanctiſſimus, & beatiſſimus, ac fideliſſimus Chriſti ſervus, Theodorus, tertio imperij anno pietatis, & Chriſti ſtudioſiſſimi imperatoris Heraclij: quo quidem anno filius ejus, Deo chariſſimus, Conſtantinus creatus ſuit Cæſar, indictione primâ die* XXII *menſis Aprilis.* Quæ ſanè de Eleuſij non magis, quàm Theodori ætate nos ſinunt dubitare. Etſi autem inſcriptio non indicet interpretem: tamen de Græco vitam hanc eſſe tranſlatam, vel argumento eſt, quòd in ea vita, ubi hiatus occurrit, dicantur *nonnulla deſuiſſe in Græco exemplari.*

Conſtantino fratri ſucceſſit Heracleonas: ſed octo ſolùm menſibus habuit imperium. Hinc imperium tenuit Conſtantini filius, Conſtans: qui ſolus imperavit ab anno IↃCXLI, uſque ad annum IↃCLIII: quo conſortem imperij fecit filium ſuum Conſtantinum Pogonatum: cumque eo rexit annis XV. Hujus Conſtantis, & fortaſſe etiam Conſtantini Pogonati tempore, fuit Anaſtaſius, qui præceptoris ſui Maximi vitam memoriæ prodidit; ut & teſtatur Ioannes, Epiſcopus Epheſinus. Acta Maximi, quæ Anaſtaſius vitę ejus inſeruit, reperiuntur in tribus codicibus Vaticanis. Vnde ea accepta Petrus Morinus, Theologus Pariſienſis, tranſtulit. Tranſlationem illam Annalibus ſuis intulit Baronius ad an. IↃCLVI.

Poſt

Poſt Conſtantinum Pogonatum imperium fuit penes Heraclium Iuſtinianum, cognomento ῥινότμητον, quia à Leontio, imperium invadente, naribus eſt truncatus: quod anno fuit ƆCLXIV, ex quo Iuſtinianus rexiſſet annis novem. Tempore hujus Iuſtiniani τοῦ ῥινοτμήτου fuit Trajanus Patricius, vir planè Chriſtianus, atque orthodoxus. Reliquit χρονικὸν ª σύντομον πάνυ θαυμάσιον. Auctor Suidas in Τραϊανός.

ª Chronicon breve, valde admirabile.

CAP. XXIV.

Ioannis Damaſceni ætas. Tritthemij, & aliorum, de hac error refellitur. An is auctor ſit hiſtoriæ de Barlaam, & Ioſaphat. Damaſceni ἀκρισία in iſtis, quæ de Falconillæ, ac Traiani animis, conſignavit. Zacharias Papa tranſtulit Græcè dialogos Gregorij M. Theodorus Studites de vita S. Platonis. Ioannes Hieroſolymitanus de vita Ioannis Damaſceni. Baſilius Seleucienſis carmine Theclæ res geſtas compoſuit. Non videri auctorem eorum, quæ proſâ ſub eius nomine de Thecla leguntur. Georgius Syncellus; & cur Σύγκελλος dictus. Euſebium exſcripſit, & caſtigavit: ſed nec rarò ipſe culpandus. Fœdus error eius de Ptolomæo. Georgius Theophanes; è quo ſua hauſit Anaſtaſius bibliothecarius.

TEmpore Leonis Iſauri, qui cœpit regere anno ſalutis ƆCCXVII, item Conſtantini VII, cognomento Caballini, ac Copronymi, qui imperare orſus eſt anno ƆCCXLI, claruit Ioannes Damaſcenus, cognomine Chryſorrhoas, & Manſur; pro quo eum à Conſtantino vocatum Manſeron, ait Theophanes. De ætate ejus valde falluntur, Vincentius Bellovacenſis, S. Antoninus, & Raphael Volaterranus; qui vixiſſe dicunt ſub Theodoſio M. circa annum CCCXC. Ea ſententia refellitur, non tantùm autoritate Ioannis Hieroſolymitani, qui vitam ejus poſteris prodidit; ſed etiam invictis argumentis. Nam meminit Damaſcenus Petri Gnaphei, ſive Fullonis, libro de Triſagio, & de Orthodoxa fide lib. III cap. X. Atqui Fullo iſte Leonis, & Anthemij, temporibus vixit, anno CCCCLXX, & deinceps. Adhæc libro de Hæreſibus nominat Cyrum, Sergium, & Euſtathium, Monothelitas; quos ſynodus

ſexta condemnavit. Etiam lib. IV de Orthodoxa Fide cap. XVII diſputat adverſus Iconomachos. Vidit hoc ex parte Io. Tritthemius. Itaque apud eum in ſcriptoribus Eccleſiaſticis legas: *Ioannem monachum, cognomento Coryſorrhoam, natione Damaſcenum ex Syria, provocatum ſcriptis Gregorij papæ tertij, ſcripſiſſe & Græcis ſuis Græco ſermone contra Leonem imperatorem, anno* DCCXXX. Sed tamen idem Tritthemius, deceptus ab iis, quos antè retuli, & alterum commemorat Ioannem Damaſcenum, qui claruerit ſub Theodoſio M. anno CCCXC. In quo, ut cum poëta * dicam,

Magnopere à verâ lapſus ratione videtur.

* *Lucretio lib. 1, & 2.*

Nam quòd hiſtoriam Barlaam, & Joſaphat, ab antiquiori illo Damaſceno ſcriptam ait, planè fallitur. Nihil enim cauſſæ eſt, cur alium putemus, quàm illum ſub Leone Iſauro. Sed hîc aliud etiam in controverſiam venit, an hæc Damaſceni hiſtoria ſit genuina. Vix videtur. Nam quo pacto potuit rex Ioſaphat, recens ad Chriſtianã religionem converſus, tot ſe tueri teſtimoniis Scripturarum, quas nunquam legiſſet? Sed enim, dixerit aliquis, οὐσία ipſa, ac fundamenta diſputationum, verè perſcribuntur: ſolùm Damaſcenus ea ſtylo ſuo diduxit, & S. Scripturæ verbis munivit. Inclinat eò Herebertus Roſvveidus. At ecce alterum telum. Hiſtoriâ in eâ jubetur filius Regis credere in Spiritum S. à Patre, Filioque, procedentem. Quod Damaſceni ſententiæ repugnat: ut liquet ex lib. I de Fide cap. XI. Neque video, ut difficultati huic occurri queat; niſi dicamus, ab Latinis ea eſſe adjecta. Sanè in Billianâ editione non habentur; ſeu ea præter codd. veterum fidem Billius ſuſtulerit, ſeu adjecerint priores. Scrupulum quoque injicere poſſit, quòd Billius in codice quodam adſcriptum reperit nomen Ioannis Sinaitæ: qui temporibus vixit Theodoſij Senioris; ut conſtat ex Paulli Diaconi Hiſtoriæ Miſcellæ libro XIII. Imò complures inveniri MSOS Græcos, in quibus Sinaitæ illi tribuatur, jam alii monuerunt. Sed eum non eſſe auctorem, evincit idem Billius: qui hiſtoriam hanc à Trapezuntio, vel alio non paullò antiquiori, parùm fideliter verſam majori fide, ac curâ, tranſtulit; déque auctore ejus ſolidè diſſeruit. Præterea elucubravit Damaſcenus vitam æqualis ſui Stephani Junioris; qui cùm acriter imaginum cultum defenderet, multùm propterea Conſtantino Imperatori exoſus fuit, graviáque ab eo perpeti coactus eſt. Habes eam non modò in Billianâ Damaſceni operum editione: ſed etiam in hiſtoria Sanctorum Surij Tom. VI, die XXVIII Nov. Item dicitur Florentiæ ex-

ſtare hujus Damaſceni liber de geſtis in Perſide. Etſi verò Damaſcenus vir foret egregiè eruditus, ac magni nominis: tamen in pleriſque credulus fuit plus ſatis. Hoc oſtendunt hiſtoriæ ab eo relatæ in ſermonibus. Sanè agnoſcit etiam Baronius, *in multis ejus ſcriptis fidem vacillare, & compluribus ipſum ſcatere mendaciis.* Quod ejus judicium Caſaubonus firmat exercitatione XIII adverſus Baronium ſect. XXXVIII: ubi varios, & ſpiſſos errores annotavit. Etiam aliis in ſcriptis judicium deſideres: inter cætera in narratione illâ de anima Falconillæ precibus B. Theclæ, primæ martyris, ab inferorum ſuppliciis liberatæ; etſi in gentili errore, & idololatria, obiiſſet. Item quòd ait, animam Trajani Imp. ſimiliter pœnis infernis exemtam precibus Gregorij M. Quorum utrumque legas apud Damaſcenum oratione de his, qui in fide migraverunt. Fortaſſe aliquis abjudicet propterea orationem illam Io. Damaſceno. Sèd Bellarminus cauſſam hanc ſatis gravem eſſe minimè putat. *Nam,* inquit, *narrationes* quidem, *falſa eſſe videntur, & fabulis ſimiliores, quàm hiſtoriæ. Sed fieri poteſt, ut S. Ioannes Damaſcenus, quamvis alioqui doctus, & prudens, iſtis narrationibus facilè fidem habuerit; neque de veritate earum inveſtigandâ ſollicitus fuerit.* Dixerit aliquis, illud de Falconillę animâ didiciſſe è Baſilio, Seleuciæ epiſcopo, qui annis penè trecentis anteceſſit: quippe qui interfuerit ſynodo quartæ œcumenicæ, eique ſubſcripſerit. Equidem non ignoro, legi idem in vita Theclæ ſub Baſilii Seleucienſis nomine edita à doctiſſimo viro, Petro Pantino: qui & narrationem de liberata Falconillæ anima defendit in notis ſuis. Sed perſuadere mihi non poſſum, vitæ ejus ſcriptorem adeò eſſe antiquum. Sanè ſi tantò ante Damaſcenum aliquis magnæ auctoritatis monumentis ſuis tale quid conſignâſſet: puto, non altum adeò ſilentium eſſet hac de re apud ſcriptores omnes, qui inter Baſilium, & Damaſcenum, vixiſſent. Verùm, obducat aliquis, Photium diſertim teſtari in bibliotheca ſua cod. CLXVIII, à Baſilio, Seleuciæ epiſcopo, primæ martyris Theclæ præclarè geſta, certamina, & victorias, eſſe perſcriptas. Dicit hoc quidem Photius; ſed ait, ea complexum eſſe μέτροις, ſive carmine. Illa verò, quæ primus edidit Pantinus, ſolutâ oratione exarata ſunt; ut planè alia ſint. Et, credo, aliquis, cùm legiſſet, Baſilium Seleucienſem de Thecla egiſſe, fucum facere voluit lectori, præfigendo tanti viri nomen: quaſi idem, & proſâ, & carmine, eandem rem tractâſſet: quomodo nempe Tertullianus contra Marcionem fecit; ut alios mittam. Cujuſmodi dicerentur ſpecioſè, niſi

niſi, quæ libris iſtis traduntur, parùm ejus ævi, & eruditionis, viro digna viderentur. Neque ſtylus convenit; qui ſanè alius eſt in orationibus hujus Baſilij. Quod neque Pantinus negare audet. Nam tantùm ait, *ſtylum à Photio deſcriptum, quíque in homiliis ſub ejuſdem nomine editis compâret, non valde repugnare:* quomodo qui loquitur, minimè inficias it, ſtylum aliquantum adverſari. Hæc eò fuſiùs ſum perſecutus, quia & libri illi duo de Thecla pertineant ad præſens argumentum, cùm hiſtoriam promittant primæ illius martyris, etiam celebratæ Tertulliano, Cypriano, Nazianzeno, Nyſſeno, Ambroſio, Epiphanio, Chryſoſtomo, Auguſtino, Sulpicio Severo, ac tot veterum aliis. Damaſceni vitam poſteritatis memoriæ tradidit Ioannes, patriarcha Hieroſolymitanus; ut ínferiùs dicetur.

Adhæc Conſtantini hujus ſexti temporibus fuit Zacharias Papa: de quo ſic Sigebertus in Catalogo cap. LXXVII: *Zacharias Papa libros dialogorum primi Gregorij Papæ de Latino in Græcum tranſtulit, & plures Latinæ linguæ ignaros lectione eorum illuminavit.* Dialogi iſti à Gregorio ſcripti ſunt de *miraculis ſanctorum ſui temporis*; ut idem Sigebertus ait cap. XLI. Quod eò addo, ne quis, qui minùs legerit, arbitretur, nihil eos ad hiſtoriam pertinere. Hæc Zachariæ tranſlatio exſtat in editione Gregorij Magni, quæ prodiit Romæ anno ∞ IↃXCI. Sed hiatus ille lib. III, ubi deſiderantur cap. XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI, XXXII, & pars XXV, ab Henrico Caniſio ex membranaceo cod. Auguſtano ſuppletur T. III. Antiquarum Lect.

Etiam Conſtantini Copronymi, & filij ejus Leonis IV Porphyrogenneti, atque item poſt eos, ſub imperio Conſtantini, & matris Irenes, effulſit Theodorus Studites: quomodo vocatus à monaſterio, cui *Studium* nomen erat. Hic cùm alia multa divulgavit; tum etiam oratione funebri complexus eſt vitam S. Platonis; quæ eſt apud Surium, Tom. VI die XVI Decembr.

Extremis item Conſtantini hujus VI temporibus, filijque ejus Leonis IV, apud omnes, qui cultum imaginum comprobarent, in pretio fuit Ioannes, patriarcha Hieroſolymitanus; non ille quidem, qui à Gennadio in catalogo memoratur, (totis enim ſeculis præceſſit) ſed is, qui Io. Damaſceno paullò junior fuit. Damaſcenum autem anno IↃCCXL vixiſſe, antea diximus. Vt planè falſus ſit Petrus Lucius Carmelita; quando duos hoſce Ioannes Hieroſolymitanos in bibliothecâ ſuâ confudit. Patriacha hic literis man-

 davit

davit vitam Ioannis Damaſceni, cognomento Manſur; quæ hodiéque exſtat, operibus Damaſceni vel præmiſſa, vel ſubjuncta. Abunde eâ ex operâ elucet, quantopere fuerit adverſatus Conſtantino Caballino, filióque Leoni IV; à quibus anno IↃCCLIV Synodus erat habita contra cultum imaginum: ut liquet ex Actis Concilij Niceni II, Act. VI. Atque inde etiam eſt, quòd comparans nomen Leonis Imperatoris, & Ioannis Damaſceni, illud eſſe ait ab leonis rugientis ſimilitudine: alterum autem fuiſſe impoſitum à gratia; videlicet quia idem Hebræis ſit *Iochanan*, ſive *Ioannes*, quod Latinis eſt *Gratianus*. Vitam Damaſceni, ſi Poſſevino in Apparatu ſacro credimus, Arabicè primò exaravit Patriarcha is, quem dixi. Sed in vita Damaſceni patriarcha ait, primò Arabicè ſcriptam fuiſſe; ſtylo tamen rudi, & incomto. At non dicit, ſe eâ compoſuiſſe linguâ. Nempe qui nonniſi laborem ſuſceperit Græcè eam prodendi. E Græcis Latinè reddidit Ioannes Oecolampadius: ſed elegantiùs Iacobus Billius Prunæus. In Surij collectione Latinè invenies Tom. III. Maij VI.

Conſtantini Porphyrogenneti temporibus, & matris ejus Irenes, qui cœperunt imperare anno IↃCCLXXX, aliquod nomen geſſit Georgius monachus, Taraſij Patriarchæ Syncellus: quomodo dicebatur, qui proximus eſſet patriarchæ, eique defuncto deſtinatus eſſet ſucceſſor. Vide, quæ de ea dignitate annotavit doctiſſimus Meurſius in Lexico ſuo Mixobarbaro. Syncelli hujus Chronicon ad nos pervênit cum inſcriptione iſtiuſmodi: ἐκλογὴ *a* χρονογραφίας, συνταγεῖσα ὑπὸ Γεωργίου μοναχοῦ, συγκέλλου γεγονότος Ταρασίου πατριάρχου. In hoc volumen Syncellus univerſum Euſebij Chronicon, nullâ verborũ immutatione, tranſtulit: ſed ita, ut perpetuus penè ſit in Euſebio inſectando, ac raro eum ſine contumelia dimittat: quin etiam ἐμβρόντητον *b* appellet. Interim fatemur, meritò ſæpe ab Euſebio diſſentire. Verùm enimvero eſt etiam, cùm Syncellus ipſe non minùs latæ ſit culpæ reus: quod paſſim oſtendit Scaliger in Animadverſionibus Euſebianis. Vt cætera mittam, quanti in Chronologo eſt ſtuporis, cùm Ptolomæum Aſtrologum, & Geographum, qui ſub Antonino Pio vixit, æqualem facit Philippo Aridæo fratri Alexandri Magni! Quæ Euſebij nomine Scaliger in Theſauro Temporum edidit Græcè, ea ex Georgio Syncello excerpſit. Vixit Georgius hic temporibus Karoli Magni: opúſque ſuum adornavit anno IↃCCCXCII, annis XXI ante obitum Karoli. Morte verò præventus tantùm ad Maximianum, & Maximinum,

a *Excerpta chronographica, collecta ab Georgio monacho, Taraſij patriarchæ ſyncello.*

b *Attonitum, ac inſtar eorum, qui de cœlo tacti ſunt, ſtupentem totum.*

minum, tyrannos, volumen ſuum perduxit: quod etiam de eo Ioannes Curopalates, & Cedrenus, monuerunt, uterque in proœmio: item Michaël Glycas prope finem partis tertiæ Annalium. Georgium hunc ſignari cenſeo à Io. Tzetze Chil. II. Hiſtor. XXXIII, quæ eſt de Cleopatra, & Pharo; ubi inter alios teſtis laudatur Γεώργιος ὁ χρονικός *a*. Vocatur & Georgius Α'μαρτωλὸς *b*; ut in fragmento de inventione Crucis, apud Gretzerum de cruce Tom. II *c*.

a Georgius temporũ ſcriptor.

b Peccator.

c Pag. 52. edit. Ingolſtad. an. 1600.

Æqualis ei fuit Georgius Theophanes, Confeſſor: ut conſtat ex Michaelis Glycæ Annalium parte tertiâ *d*. *Ruri degentis cœtus præfectus* ibidem vocatur, ſive *agri dux*; ut vertit Ioannes Curopolatæ interpres initio operis. Chronicon elaboravit uberrimum; quod interpretatus eſt Anaſtaſius bibliothecarius. Familiaris fuit Georgio Syncello: qui cùm, morte præventus, Chronicon ſuum tantùm perduxiſſet uſque ad tempora Maximiani, & Maximini; Theophanes reliqua, ipſius Syncelli poſtulato, pertexuit; nempe uſque ad obitum Nicephori Logothetæ, & initium Michaelis Curopalatæ; ut teſtantur Ioannes Curopalates, & Georgius Cedrenus, hiſtoriæ ſuæ proœmio. Hinc &, in codice bibliothecæ Chriſtianiſſimi regis, Syncellum hic Theophanes excipit. Miſcellæ hiſtoriæ collector, uti in prioribus libris Eutropium, & Diaconum, exſcripſit: ſic in poſterioribus, puta ab initio lib. XVII, ſequitur Theophanem, & ita ſequitur, ut interpres veriùs ſit, quàm ſcriptor diverſus. Atque id vel conſtare poteſt ex fragmentis iſtis, quæ Dionyſius Petavius ſuis in Nicephorum notis inſeruit. Nam integer necdum prodiit in lucem. Solùm fragmentum ejus de Moammedicæ ſectæ origine, ac dogmatibus præcipuis, in Saracenicis ſuis edidit Sylburgius; qui & verſionem ex Anaſtaſij bibliothecarij hiſtoria Eccleſiaſtica adjecit. Planè autem mihi hic idem videtur, ac Theophanes ille presbyter, & præpoſitus, cujus oratio de exilio S. Nicephori, epiſcopi Conſtantinopolitani, déque tranſlatione reliquiarum ejus, apud Surium exſtat, Tom. II, XIII. Mart. Cogitandum autem, an idem quoque ſit, ac Theophanes Byzantius; ex cujus decem hiſtoriarum libris quædam de Iuſtino, ac Choſroë, excerpta habemus apud Photium cap. LXIV.

d Propè finem.

CAP. XXV.

Nicephori Conſtantinopolitani libri, ſtylus, dignitas, obitus, ſollemnis dies. Michael Monachus. Theoſterictus. Sergius confeſſor. Alter Sergius, itidem confeſſor. Nicephorus Conſtantinopolitanus junior, chronologus. Scriptor Vitæ S. Anaſtaſiæ. Photius patriarcha. Leo VI *Philoſophus. Nicetas David. Simeonis Metaphraſtæ ætas adfertur; in qua pluribus aberratum. Non omnes Vitæ, quæ ejus creduntur, Simeonis ſunt; ſed quædam à junioribus additæ. Ac genuinæ partim ſignatæ hiſtoricâ fide, partim ex veriſimili poetarum more conſcribillatæ. Hippolytus Thebanus.*

PErvenimus ad eos, qui nono partæ ſalutis ſeculo vixerunt. Ac anno quidem IↃCCCII Nicephorus Logotheta Irenen imperio dejecit. Nicephoro, anno IↃCCCXI, ſucceſſit Michaël Curopalates: cui biennio pòſt Leo V Armenius. Sub hiſce claruit Nicephorus, patriarcha Conſtantinopolitanus. Familiaris fuit Theodoro Studitæ: ut cognoſcere eſt ex ipſius Studitæ epiſtolis, quæ Romæ in Vaticana, & in Aſcanij Columnæ, Cardinalis, bibliotheca, quæ Sirleti olim fuit, adſervantur. Vide Baronium Tom. IX, ad annum IↃCCCXXI. Reliquit ἱστορίαν σύντομον, ſive Breviarium de rebus geſtis à Mauricij cæde, uſque ad Leonis IV Porphyrogenneti, & Irenes nuptias: hoc eſt, Conſtantini Copronymi annum XXIX, Chriſti IↃCCLXIX. Primus publicavit, ac tralationem ſuam addidit V. Cl. Dionyſius Petavius. Ac ejuſdem etiam ex Theophane luculentum fragmentum adjecit; ſed alius, ut videtur, operis. Nam dictio non ita conciſa eſt, ac in breviario: ſed fuſior, qualis oratorum eſſe ſolet. Quod ſatis veriſimilem facit ejuſdem Petavij conjecturam, eſſe ex opere aliquo, quo venerationem imaginum defenderit adversùs imperatorem. Dictionis elegantiam etiam Photius Patriarcha laudat cap. LXVI. Addit quoque, eum multos, qui antea ſcripſiſſent, hoc uno hiſtorico opere exſuperâſſe: neque in eo aliud quidquam deſiderari poſſe, quàm quòd brevitas nimia deterat aliquid de ſumma venuſtate. Præfuit Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ annos IX. Poſt id tempus ab Imperatore

peratore Leone Armeno ejectus fuit: & ſurrogatus ei Theodorus, ſive Calliteras. Auctor Nicephorus junior, in Chronologia: de qua hoc ipſo capite dicam. Nam χρονολογίας auctorem eſſe diverſum ab Nicephoro eo, de quo hactenus actum nobis, non ineptè inde colligimus, quòd χρονολογία iſta deſinit in imperio Theodoræ, filiique Michaelis, ac patriarchatu Ignatij Eunuchi. At Nicephorus ille, de quo dictum, aliquanto antè obierat; nempe anno IↃCCCXXVIII, qui octavus erat Michaelis Balbi Imperatoris, quartusdecimus exilij Nicephori. Vide Theophanis presbyteri orationem apud Surium Tom. II. Quare aut verum eſt, quod dixi: aut poſtea quædam Nicephori Chronologiæ fuerunt adjecta: ut Gennadij catalogo illuſtrium virorum, & hiſtoricorum multis contigiſſe, videmus. Hujus Nicephori patriarchæ memoria, propter ea, quæ, ſacrarum imaginum venerationem defendens, perpeſſus fuit, celebratur in Oriente IV Non. Iun, ut ex Menologio Græcorum conſtat: in Occidente autem III Idus Martias, non Majas: ut apud Petavium, ſeu memoriæ, ſeu librarij errore, legitur.

Leone V Armenio per fraudem necato, imperio ſuo cuncta ſubjecit Michaël Ψελλὸς, ſive Balbus: quod anno contigit IↃCCCXXI. Sub hoc Michaël monachus vitam exaravit æqualis ſui Theodori abbatis, cognomento Studitæ; de quo antè dictum. Multáque propterea, quòd imaginum cultum propugnaret, perpeſſus eſt ab Imperatoribus iconoclaſtis. Obiit autem anno IↃCCCXXVI. De hujus ergò vita liber Michaëlis monachi, quem dixi, in Vaticano exſtat: multáque inde Annalibus ſuis inſeruit Baronius in Tom. IX, ad an. IↃCCXCVIII, ac deinceps. Etiam Ioannes Lævineius, præfatione in Studitæ Catecheſin, eum ſibi librum lectum ait, indéque pluſcula Studitæ loca in Notis ſuis illuſtrat. Judicio autem ejus is Michaelis liber eſt *copioſior, quàm eruditior*.

Michaelis etiam Balbi tempore, atque item filij ejus Theophili, qui paterni hæres imperij factus eſt anno IↃCCCXXIX, claruit Theoſterictus. Hic oratione funebri complexus eſt vitam præceptoris ſui Nicetæ Confeſſoris: qui vitâ exceſſit circa annum IↃCCCXXIII. Habes eam apud Simeonem Metaphraſtem, & exinde apud Surium Tom. II. die III April.

Sub eodem Theophilo claruiſſe videtur Sergius Confeſſor. Hic hiſtoriam ſuam cœpit à Michaële imp. atque inde recurrit ad Conſtantinum, cui Copronymi cognomen factum. Eum Michaelem

eſſe

eſſe cenſeo, cui *Balbo* cognomentum. Saltem Michaël Curopalates eſſe non poteſt; qui nec biennio toto imperavit. Dictio Sergij perſpicua fuit, & minimè affectata: ſed nativâ venuſtate florida, planè qualis Eccleſiaſticum ſcriptorem decet; ut cenſet Photius bibliothecæ cod. LXVII. Alius ab hoc eſt Sergius Confeſſor, quem Leo Iſaurus Iconomachus necavit. Ejus memoria eſt in Menologio Baſilij imperatoris, die XIII Maij. Meminit & Baronius Tom. IX ad annum IↃCCXXXV.

Theophilo mortuo, anno IↃCCCXLI, paterni imperij hæreditatem adiit Michael III: ſed conſorte tantæ dignitatis matre Theodorâ. Sub his viguit Nicephorus Conſtantinopolitanus junior: quippe qui Chronologiam ſuam, ut paullò antè dictum, in horum finiat imperio; ac ſimiliter in patriarchis ultimum agnoſcat Ignatium Eunuchum, eum, in cujus locum Photius ſuffectus fuit. Chronologiam Nicephori hujus Latinè vertiſſe dicitur Anaſtaſius bibliothecarius. Tranſtulit poſtea Ioachimus Camerarius, & commentarium addidit. Exinde Antonius Contius novam editionem emiſit, in qua ſe ait tralationem Camerarii emendâſſe ad Anaſtaſianum exemplar: notas præterea chronologicas adjecit. Secuta eam eſt editionem bibliotheca PP. qualis ſecundò prodiit. At primus Græcè Nicephorum hunc divulgavit Ioſephus Scaliger, in Theſauro temporum.

Etiam ætate hujus Michaelis Porphyrogenneti vixit ille, qui vitam reliquit S. Athanaſiæ. Nam claruit ea circa annum IↃCCCL. At ſcriptor ejus vitæ referre ſe ait, quæ partim vidiſſet, partim audiiſſet à matre ſua, atque aliis mulieribus, quæ familiares fuerant S. Athanaſiæ. Habes apud Simeonem Metaphraſtem: item Surium die XIV Aug.

Anno IↃCCCLXVI Baſilius Macedo, interemto domino ſuo Michaële, imperium invaſit, atque annis id tenuit duodeviginti. Hujus exſtant Novellæ: item πρόχειρον * νομικὸν titulis LX: quod nunc uni Leoni, nunc eidem & filio Conſtantino, nunc duobus illis, & alteri Baſilij filio Leoni tribuitur. Hoc opus magnam partem in πρόχειρον a tranſſcripſit Harmenopulus. Superſunt etiam Baſilij ad Leonem filium Παραινέσεις b. Sed nihil iſta ad hiſtoriam. Partim verò Michaëlis, de quo diximus, partim Baſilij hujus temporibus, longè latéque nominis ſui decus diffundebat Photius, Patriarcha Conſtantinopolitanus, omnium ſuæ ætatis doctiſſimus: qui juſtiùs locũ ſibi hîc depoſcit, non quidem ob Νομοκάνονα, quo Leges, & Cano-

* *Epitome Legalis.*

a *Promtum, & expeditũ compendium.*

b *Adhortationes.*

canonas contulit : ſed propter excerpta ex hiſtoricis tum eos, qui vitarunt Libitinam, tum qui injuriâ temporis perierunt. Ea cum cæteris ἐκλογαῖς, & cenſuris ſuis, complexus eſt præclaro opere, quod *μυριόβιβλον a*, & *bibliothecam*, inſcripſit. Confecit hoc opus rogatu fratris ſui Taraſij, cùm ab imperatore Conſtantinopolitano miſſus eſſet legatus in Aſſyriam: ut ipſe in præfatione operis teſtatur. Patriacha Conſtantinopolitanus in Ignatij locum ſuffectus eſt anno IↃCCCLIX; cùm priùs eſſet *πρωτασηκρῆτις b*, & urbis ſenator. Cætera, quæ ad vitam ejus pertinent, ſuggeret Andr. Schottus, Photij interpres, in Prolegomenis.

a *Libros infinitos.*
b *Primus à ſecretis.*

Sub iiſdem imperatoribus vixit Nicetas David; qui & Nicetas Paphlago, Photij, de quo proximè loquebamur, adverſarius. Compoſuit vitam Ignatij monachi, Michaëlis Trauli Imp. F. patriarchæ Conſtantinopolitani; quo exacto, Photius ex ſenatore factus eſt patriarcha. Græcè exſtabat in Columnenſi bibliotheca Cardinalis Sirleti: unde erutum Latinè tranſtulit Fridericus Metius. Eo ſe opere adjutum fatetur Baronius ad annum IↃCCCXLVII. Meminere etiam hujus Nicetæ Ioannes Curopalates, & Georgius Cedrenus; uterque initio operis.

Anno IↃCCCLXXXVI exceſſit Baſilius Macedo; imperiique hæreditatē adiit filius Leo VI, cognomento Sapiens, vel Philoſophus: nimirum quia philoſophiæ totius, ac juris eſſet peritiſſimus. Hujus ſunt Novellæ, quas Latinè reddidit Agyllæus; & juris epitomæ; item opus *βασιλικῶν c*, quod *ἑξηκοντάβιβλον d* nominatur. Adhæc *τακτικά e*, & liber de Aucupio, in bibliotheca Antonij Auguſtini *f*; item oracula, & vaticinia varia de Roma, & Conſtantinopoli, in bibliotheca Conſtantinopol. Sed hîc loci nobis memoratur propter vitam B. Ioannis Chryſoſtomi. Savilius eam habet in tomo VIII operum Chryſoſtomi. Sed nihil aliud eſt, quàm epitome eorum, quæ fuſiùs tradiderat Georgius, Alexandrinus epiſcopus. Nec à pura dictione poſſumus laudare; cùm ea ſit prope barbara. Adde, quòd nec judicio ſit magno uſus in colligendo. Quæ præterea emiſerit, dicet Poſſevinus. Sed tacet de Chryſoſtomi vitâ; quam, puto, non viderat.

c *Regiarum Conſtitutionum.*
d *Opus LX librorum.*
e *De acie inſtituenda.*
f *Num. 228.*

Sub Leone hoc Symeon Metaphraſtes, propter generis claritatem, opes luculentas, dignitatem, ac imprimis prudentiam, doctrinam, facundiam, magno in pretio fuit; ſicut ex Pſello in Symeonis encomio cognoſcimus. Atque idem refert, non Conſtantinopolin modò; ſed etiam civitates vicinas, imò orbem univerſum, radiis

ſuis illuſtrâſſe: fuiſſe autem imperatoribus à ſecretis, & intimis conſiliis, ac munus ei incubuiſſe renunciandi imperatori, quæ exteri adferrent, ac deinde ſignificandi exteris, quid reſpondiſſet imperator. Mirum, qui tantâ fuerit dignitate, eum ab Hoſpiniano, libro de Templis, nuncupari *trivialem ludimagiſtrum*. Præivit illi non quidem Geſnerus, qui nihil habet tale Tom. 1 bibliothecæ, voce *Symeon*; ſed, in bibliothecæ Geſnerianæ Epitome, Ioſias Simlerus: ubi *ludimagiſtrum* appellat. Non arbitror hoc confinxiſſe: quod à viri optimi, & doctiſſimi, moribus alienum erat. Credo in Indice, ſive Nomenclatore aliquo librorum Græcorum, invenerat. Vellem tamen auctorem laudâſſet. Eſto autem, ut in adoleſcentiâ hoc ſe munere ſuſtentârit. Non ideo ſic nuncupari eum oportuit, qui non genere modò, & opibus polleret: ſed præterea evectus foret ad tantam dignitatem. Interim videre mihi videor, cur Symeonem non niſi cum iſtiuſmodi elogio dimittendum putârit. Nempe offenſus eo fuit, quòd à ſimplicioribus Vitæ ab eo exaratæ tanto in loco haberentur, omniáque albâ ſignarentur lineâ, cùm neutiquam ἀβασανίστως *a* eum legi oporteat. Equidem omne hoc lubens agnoſco; ut inferiùs liquebit. Sed non propterea detractum iero juſtis etiam laudibus *viri in Eccleſiis Græcis celeberrimi*; ut Andreæ, Rhodi epiſcopo, appellatur in concilio Florentino *b*: ubi quoque idem dicit, *in Eccleſiis Græcis legi quotidie*. Imò, quemadmodum Gregorius Nazianzenus cognomentum habuit Theologi, ita Symeon hic videri poſſit Διαχελικῶς *c* eſſe dictus *recentior Theologus*. Id veriſimile etiam Gretzero *d* viſum fuit, propterea quòd Index bibliothecæ Vaticanæ *e* hæc habeat verba: Τοῦ μεταφραστοῦ κυροῦ Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου περὶ προσοχῆς *f*. Præterea Ioſephus Methonenſis contra Marcum Epheſinum in eadē Synodo Florentina ait: *Symeon novus ſeu junior Theologus, qui & Metaphraſtes*. Sed quid de eo dicemus, quòd idē Simlerus claruiſſe Simeonem ait circa annum CIƆCC? Atqui multò antiquior eſt Pſellus ipſe, qui ejus elogiū ſcripſit circa annū CIƆLX. Tum enim imperare cœpit Conſtantinus Ducas: cujus fuerat præceptor; ut inferiùs dicetur. Iam verò Leo philoſophus CLX annis ante Conſtantinum imperium tenuit. Sub hoc autem vixit Metaphraſtes: ſic tamen ut vitam ulteriùs aliquanto prorogaret. Nempe etiamnum vivebat ſub Leonis filio, Conſtantino Porphyrogenneto; atque adeò etiam Romano Lagapeno; qui anno eo Orientalis imperij habenas accepit à Conſtantino, quo in Occidente cœpit imperare Henricus Auceps. Erat autem is annus Chriſti

IƆ-

a *Sine examine.*
b *Seſſ 7.*
c *Diſcriminis cauſſa.*
d *Appendice Notarum ad Codinum diſſertatione de imaginibus à S. Lucâ fictis.*
e *Codice 38 ſcamni 5.*
f *Metaphraſtæ domini Symeonis novi Theologi de attentione liber.*

IↃCCCCXIX. Hæc clarè docent, annis quaſi trecentis aberratum eſſe à Simlero. Quid jam dicam de Hoſpiniano; qui, multo ſpiſſiori errore, cenſet, non niſi ducentis annis fuiſſe antequam ea ſcriberet, quod erat anno CIↃ IↃ XCVIII. Quomodo fuerit Symeon non multò ante annum CIↃCCCC; qui error eſt annorum quaſi quingentorum. Dixeris, bellè hoc procedere ex hypotheſi ea, quòd Michaël floruerit ſub Leone philoſopho, Baſilij Macedonis filio. Id verò priùs fuiſſe demonſtrandum. At liquet hoc de Leone, ex occaſione, qua ſcribere vitas ſanctorum cœpit. Siquidem ab hoc Leone miſſus in Cretam, quã invaſerant Arabes, impedientibus ventis, non ultrà provectus, quàm in Parum inſulam, incidit illic in ſenem Anachoretam: à quo didicit vitam S. Theoctiſtæ, virginis Lesbiæ. Quia verò ſenex ille rogârat, ut, legatione perfunctus, vitam S. Theoctiſtæ literis complecti vellet: non paruit modò, ſed ab hac ſanctorum Vitas exarare orſus fuit. Quæ omnia è Pſello cognoſcimus. Cæterùm Arabes inſulas Ægei maris, ac maritimam Græciam, infeſtarunt ſub Leone illo, qui patri Baſilio Macedoni ſucceſſit: ut eodem tempore à Cedreno, & Curopalate, poſtea item à Zonara, & aliis, perſcriptum. Meritò igitur aſſentio Leoni Allatio, hinc colligenti, vixiſſe Symeonem ſub Leone philoſopho. Eidem Allatio adſenſum quoque præbeo, conjectanti, non alium fuiſſe Symeonem, qui Leonis poſtulato aurũ à Rhodophyllo relictum obtulit apoſtatæ Leoni Tripolitæ, ne everſum iret Theſſalonicam: ideóque ab eodem Cæſare patricius eſt factus, & primus ſecretarius. Valde enim hoc cum eo convenit, quòd toties à Pſello Λογοθέτης nuncupatur. Quæ verò fuerit Λογοθέτου dignitas, Ioannes Meurſius in Gloſſario, atque alij, dicent. Porrò non in S. Theoctiſtæ vita concinnanda ſubſiſtit Symeon; ſed aliorũ etiam vitas prodidit; eáſque ad menſium dies digeſſit. Exſtant in bibliotheca Vaticanâ, Bavaricâ, Auguſtanâ, aliis. Eas hortatu Aloyſij Lipomani Latinas partim fecit Gentianus Hervetus; partim Guilielmus Sirletus, tunc protonotarius Pontificis, poſtea Cardinalis; partim etiam Franciſcus Zinus Veronenſis. Atque ex octo tomis Lipomani conſtituit Metaphraſtes tres tomos. Habes & vitas eas apud Laurentium Surium. Sed plurima in iis fabulosè ſcripta ſunt. Et ideo *Metaphraſtes* dictus, quia id nomen non iis tantùm convenit, qui ex unâ aliquid linguâ transferunt in alteram; ſed etiam, qui tum dictionem limant; tum, prout res tulerit, aliqua vel addunt, vel adimunt. Nempe etiam Symeon ille, ut Bellarminus veriſſimè

 ait,

aït, *multa addidit ex proprio ingenio, non ut res geſtæ fuerunt; ſed ut geri potuerunt*. Gretzero, Bellarmino, uti & Baronio, monitum, aliquas vitas à junioribus eſſe adjectas: nempe omnium illorum, qui poſt Symeonem claruerunt. A juniore quodam Pſello eſſe eas, ſuſpicio eſt v. cl. Andreæ Schotti, præfat. in Cantica. Cenſeo eſſe, à πολυγραφωτάτῳ * illo Michaële Pſello; qui ſummi huius viri, orationéque tantopere à ſe laudati, æmulus, vitas ſanctorum & ipſe elucubravit; quas inferiùs enumerabimus. Cave autem, hoc opus *Metaphraſtas* appelles, cùm μεταφράσεις ei nomen ſit: ſed ſcriptor ab opere eo dicatur *Metaphraſtes*. Quod non ſatis attendiſſe videtur Simlerus in Epitome ſua; ubi ſic legitur. *Symeon Conſtantinopolitanus, ludimagiſter, compoſuit Græce metaphraſtas, id eſt, ſanctorum vitas; quæ ſingulis menſibus proprie leguntur, habentúrque in bibliotheca Vaticana.* Sed cùm tam multa peccent imperiti librarij, malo credere, Simlerum *metaphraſes* ſcripſiſſe, quia ſanctorum Vitas μεταφραστικῶς exarâſſet. Quærat aliquis, idémne ſit hic Symeon Metaphraſta, ac Symeon junior, cujus orationes ſuperſunt, hujuſmodi titulo: Τοῦ *a* ἐν ἁγίοις Πατρὸς Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου. Item divini hymni cum inſcriptione iſtiuſmodi: Τοῦ *b* νέου ἐν θεολόγοις, πρεσβυτέρου, καὶ ἡγουμένου τῆς μονῆς τῆς ἁγίου, καὶ μεγαλομάρτυρος Μάμαντος τοῦ Ξυλοκέρκου. Cenſet illud Iacobus Gretzerus *c*, motus illo, quòd Metaphraſtæ τοῦ νέου Θεολόγου *d* nomen tribuitur tum à Ioſepho Methonenſi, tum in Indice bibliothecæ Vaticanæ; ut ſuperiùs expoſuimus. Scrupulum tamen injicit, quòd orationum XXXIII, huic tributarum, item vel θείων ἐρώτων *e*, vel capitum πρακτικῶν, καὶ θεολογικῶν *f*, (quæ omnia Latinè reddidit Iacobus Pontanus *g*) nulla fiat mentio à Pſello in Encomio Symeonis. Præterea, quæ de civili Symeonis dignitate retulimus ex Pſello, non bene cum eo conveniunt, quòd Symeon junior in Inſcriptione operum, ut paullò antè vidimus, vocatur presbyter, & ἡγούμενος, ſive antiſtes *h* monaſterij, quod Conſtantinopoli erat prope murum, cui nomen erat Xylocerci, vel potiùs Xycerci. Puto, idem ſi foret, monaſticæ ejus vitæ non ſiviſſet nos ignaros eſſe Pſellus. Denique adverſatur, quòd Symeon ipſe initio orationis decimætertiæ, quæ eſt de diabolo, dicat: Αὐτὸς γὰρ ἑξακισχιλίοις, καὶ ἑξακοσίοις, καὶ ἐπέκεινα τούτων ἔτεσι διαμείνας ἀεὶ πολέμιος τῶν ἀνθρώπων ἄδηλος, καὶ κρύφιος. *Ipſe annis ſexies millenis, ac ſexcentis, & quod excedit, perſtitit* *eſſe*

* *Plurimorum ſcriptorũ parente.*
a *Sancti Patris noſtri Symeonis, junioris Theologi.*
b *Iunioris Theologi, presbyteri, & antiſtitis monaſterij ſancti, & magni martyris Manantis, prope Xylocercum.*
c *Codini appendice, quæ eſt de Imaginibus, pag. 361.*
d *Iunioris theologi.*
e *Divinorum amorum.*
f *Moralium, & theologicorum.*
g *Editam Ingolſtodij anno 1603.*

h *Simlerus in ſcriptoribus, quos Geſneri bibliotheca, ſive epitomæ ejus addidit,* ἡγούμενον *vertit* principem: *cùm* præſulem, *vel* præpoſitum, *aut ſimile, dicere debuerit. Sic Liberato in Breviario cap. undecimo idem tum* hegumenus, *tum* archimandrita *vocatur.*

eſſe hoſtis generis humani, occultus, atque clandeſtinus. Loquitur ex computatione Græcorum receptiſſimâ, ſive illâ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ; ſecundùm quam Chriſtus eſt natus anno mundi quinquies milleſimo quingenteſimo nono. Adde jam annos Chriſti mille nonaginta & unum; conſient anni ſexies milleni, & ſexcenti *a*. Fuerit is annus Alexij Comneni undecimus. Sed enim, propter illud μετέπειτα *b*, addere annos aliquot oportet. Nec tamen centenos; quia, hoc ſi foret, non *ſexcentos* annos, ſed *ſeptingentos* dixiſſet Symeon. Si ſolùm addideris annos XXVIII; habebis annum ultimum Alexij, ac primum filij Ioannis Comneni: qui imperare cœpit anno Chriſti CIↃCXVIII; imperium verò filio Manueli Comneno reliquit anno CIↃCXLII. Quare veriſimile eſt, vixiſſe, partim extremis Alexij temporibus, partim ſub filio ejus Ioanne Comneno: qui vivere demum deſijt anno CIↃCLXXX. Quomodo Symeo junior poſt Metaphraſten fuerit annis ampliùs CCL.

a *5509,*
1091,
6600.

b *Et deinceps.*

Hippolytus Thebanus memoratur Glycæ in tertia parte Annalium. Conradus Geſnerus in bibliotheca ſua ait, compoſuiſſe Chronicon; atque id Romæ exſtare in bibliotheca Vaticana. In epitome legitur, ex eo à Ioanne Sambuco deſumtum eſſe de ortu, & nativitate B. Virginis Mariæ fragmentum *c*. Henricus Caniſius Tom. III Antiq. Lect. edidit Græcè, Latinéque, Hippolyti hujus Chronicon, vel potiùs ex eo fragmentum. Quod ad ætatem attinet, non poteſt eſſe antiquior Symeone Metaphraſte, cujus ipſe meminit. Æquales fuiſſe, Poſſevini ſententia eſt. Alij Simeonem paullò juniorem arbitrantur. At omnino fallitur Geſnerus, cùm ſuſpicatur, Thebanum Hippolytum eundem eſſe ei, de quo B. Hieronymus agit in Catalogo. Nam is quidem Origenis fuit æqualis, Arabum metropolitanus. Sed ſollemne eſt veteribus, Hippolytos confundere: uti dixi in S. Hippolyto, lib. hujus cap. XV *d*.

c *Edidit Patavij Gratios Pertachinus.*

d *In Addendis.*

CAP. XXVI.

Conſtantinus Porphyrogennetus imperator, literarum, & literatorum, amans admodum. Ejus juſſu collecti LIII *libri digeſtorum politicorum, & hiſtoricorum. Quantum damni ea res dederit Reip. literariæ. Nicephorus philoſophus. Georgius Cedrenus, vix treſſis ſcriptor, niſi quatetenus ex Africano, & Euſebio, aliquos purpuræ pannos habet, quos fruſtra alibi quæras. Michaëlis Pſelli elogium.*

Sub Michaële illum Ducâ vixiſſe. Poſſevini ἀλογισία, & quid eum in errorem induxerit. Pſelli de rebus ævi ſui hiſtoria. Ioannis Curopalatæ ætas. Hiſtoriam ejus Cedrenus exſcripſit. Eundem eſſe Ioannem Scylitzam, ac Ioannem Thraceſium. Geminus Ioannis Livinei error. Thraceſium ubi. Quis Πρωτοβεστιάριος *dicatur: quis item* κουροπαλάτης; *& quanta ejus dignitas. Curopalatæ interpres notatus, quòd ejus hiſtoriam produci ſolùm dicat uſque ad tempora Iſaacij Comneni; quæ viginti amplius annis ulteriùs ſe extendit. Ioannes Xiphilinus. Suidas quando vixerit, & quæ ſcripſerit.*

DEcimum ſeculum, præſertim exacto primo decennio, quo Leo hactenus celebratus imperium obtinuit, cætera valde fuit obſcurum; ut meritò ait Bellarminus in ſcriptor. Eccleſ. a Interea nonnihil lucis accepit à Conſtantino Porphyrogenneto, Leonis filio, principe ſtudiorum amantiſſimo; quæ & non parùm promovit; ut teſtantur Georgius Cedrenus, Zonaras Annal. lib. III, Theodorus Metochita Hiſtor. Rom. lib. II, Michaël Glycas Annal. lib. IV, atque alij. Imperator hic, cùm videret hiſtoricorum maximum numerum, & conſiliariorum in iis legendis negligentiam, quò malo iſti occurreret, juſſit flores ex hiſtoricis omnibus excerpi, atque in politicorum uſum digeri in corpus unum: quod in partes LIII, quaſi locos quoſdam, digeſtum fuit. Dubium verò non eſt, quin hæc non minima fuerit cauſſa, cur tot nobiles Græciæ hiſtorici perierint. Nam ut loci illi ſolùm conſuli, ac legi, cœpere: hiſtorici, ex quibus illa deſcripta erant, deſcribi deſierunt. Ex iſtis autem LIII Pandectarum, ſeu florilegij politici partibus, una duntaxat hodie ſupereſt: nempe illa, quæ *excerpta legationum* continet.

a *In Leone Sapiēte.*

Fortaſſe nec indignus, qui memoretur, fuerit Nicephorus philoſophus, atque orator; cujus oratio funebris exſtat de vita Antonij, Patriarchæ Conſtantinopolitani, qui deceſſit anno IↃCCCCI. Habes apud Surium Tom. I. die XII Febr.

Credo, aliàs nobis accuratiùs meditanti, duo tres præterea ejus ſeculi ſe offerent. Sed enim nonne tum quoque meritò dixeris,

Occurrunt b *rari nantes in gurgite vaſto.*

b I *Æn.*

Quare

Quare hinc jam me confero ad ſeculum undecimum, longè ſcriptorum feracius.

Ordior à Georgio Cedreno, monacho. Hic annales, ſive compendium elaboravit, ab initio mundi uſque ad Iſaacium Comnenum; cujus & vixiſſe temporibus videtur. Is verò Michaëli VI Stratiotico ſucceſſit anno Chriſti CIↃLVII. In rebus Byzantinis Zonarâ paullò diligentior eſt. In iis autem, quæ Conſtantinopolitanos Cæſares præcedunt, cedit Zonaræ: à quo & ſtylo vincitur, uti etiam à Niceta, & Gregora, & aliis. Interim in centone hoc, ac, penè dixerim, quiſquiliis iſtis, aliquos purpuræ pannos reperire eſt ex Africano ab Euſebio, indéque à compilatore hoc, ſuo adſutos centoni. Nam ut Africanũ Euſebius, Euſebium Georgius Syncellus; ita Syncellum, itemque Theophanem, qui Syncellum continuavit, ad verbum exſcripſit Cedrenus. Vocavit verò hoc opus *σύνοψιν a ἱστοριῶν*. Sed ut ipſe mutilârat priores, ita ejus quoque volumen mutilarunt juniores: idque judicio nullo, ſine ordine temporum, ſine delectu rerum. Fortaſſe tamen erit, cùm integriùs prodeat. Sanè doctiſſimus Leunclavius, in notis ad Turcicos annales, monet, aliquot ſe habuiſſe Cedreni folia, quæ deeſſent in codd. vulgatis. Ac Joſephus Scaliger, ſuis in Euſebium notis, paginam integram ex Georgio Syncello, atque alia quædam, adfert, quæ fruſtra quæras in excuſis. Cæterùm hiſtoria Cedreni, à morte Nicephori uſque ad imperium Iſaacij Comneni, etiam legitur ſub nomine Joannis Curopalatæ, paucis exceptis: quod Geſnerus monuit. Ac Caſaubonus quoque, notis in lib. XVII Strabonis, refert, ut cùm à Græculo hiſtoriam Curopalatæ emiſſet, eúmque contuliſſet cum Cedreno, deprehenderit éadem iiſdem verbis ab iis dici; ut alteruter neceſſariò plagiarius ſit. Vter autem alterum exſcripſerit, mox exponam, cùm de Ioanne hoc Curopalate verba faciam.

a Conſpectum hiſtoriarũ.

Sub Conſtantino Duca, qui Iſaacio Comneno anno ſuffectus CIↃLVIII, claruit *πολυγραφώτατος b* ille Michaël Pſellus. Præfectus fuit ſtudiis Michaëlis Ducæ, Conſtantini Ducæ filij: qui an. CIↃLXXI ſucceſſit Romano Diogeni. Atque hæc ſatis liquent ex Zonaræ Annalibus. Bellarmini tamen, ac Poſſevini, ſententia eſt, parem, aut ſupparem fuiſſe Symeoni Metaphraſtæ. Inq; eo ſequuntur Baronium in Annalibus ad annum IↃCCCL: ubi hoc colligit ex eo, quia Pſellus ſic ſcribat in laudem ejuſce Symeonis *c*: *Non enim eum veluti abſciſſum, aut diviſum fuiſſe, dicunt ij, qui viderunt: ſed videbatur velluti*

b Multitudine ſcriptorũ celebris.

c Apud Surium 17. Novembr.

uti à quodam vinculo liberari, & hilari nutu ſe extendere ad ducentes angelos; & quodammodo ſe ipſum tradebat illorum manibus, ut citò emigraret de corpore. Nempe exiſtimarunt Baronius, & alij, hoc Pſellum dicere, ſe audiſſe de iis, qui viderunt Symeonis ad Deum tranſitum: unde colligunt, non ita multò obiiſſe, antequam iſta ſcriberet Pſellus. Sed non, ſi ea acceperit Pſellus ex iis, qui adfuere morienti, eò illos viderit, ac audierit. Accepiſſe ex iis poſſit, quæ ſcriptis conſignaſſent. Quod omnino ſtatuendum, quia inter Symeonem Metaphraſten, ac Michaëlem hunc Pſellum, quaſi annorum eſt ducentorum intervallum. Prior enim vixit ſub Imp. Leone Philoſopho, Baſilij Macedonis filio: qui imperij habenas accepit IↃCCCLXXXV. Poſterior autem imprimis claruit ſub Michaële Duca: qui anno CIↃLIX cœpit imperare. Atque huic Conſtantino Ducæ, cujus ſtudiis à parente Conſtantino fuerat præfectus, *σύνοψιν* * legũ verſibus panxit politicis, ſive popularibus. Item edidit reſponſiones ad diverſas quæſtiones politicas, & omnifariam doctrinam, quæ capitibus conſtat CXCIV. Tria iſthæc in bibliothecâ Palatinâ, nunc Vaticanâ, exſtare, ſcribit Marquardus Freherus in Chronologiâ ſuâ, juri Græco-Romano præfixâ. Atque hæc Baronij, & Bellarmini, arguunt errorem; de quo paullò antè diximus. Antonius Poſſevinus agnoſcit in Apparatu ſacro, eundem Pſellum de fide librum emiſiſſe ad Michaëlem Ducam: atque eum ſupereſſe in bibliotheca Imperatoris, quæ eſt Viennæ. Quare ſatis mirari non poſſum, referre eundem paullò antè, Pſellum hunc fuiſſe præceptorẽ Leonis cognomento Philoſophi: qui anno IↃCCCC etiamnum imperabat. Videor autem videre mihi, quid impoſuerit Poſſevino. Legerat nempe apud Ioannem Curopalaten, tempore Michaëlis, ac Theodoræ matris, floruiſſe Leonem philoſophum, qui præceptore in Andro uſus fuerat ſtudioſo quodam homine, Michaële Pſello. Sic enim ſcribit in Michaële III a: *Grammaticam aſſerebat ſe Leo, & Poëticam, Conſtantinopoli didiciſſe; reliquas verò diſciplinas, cùm in inſula Andro commoraretur: ibi enim cum ſtudioſo quodam homine Michaële Pſello verſatus, atque ab eo perceptis elementis, atque rationibus quibuſdam, & principiis, quando non, quantum voluit, comprehendit, obibat Monaſteria.* Hunc Leonem philoſophum putavit eſſe Leonem Imp. cognomento philoſophum. Atqui Michaël cum Theodora matre rexit anno IↃCCCXLII, ac proximis XXV annis. Leo autem imperare demum cœpit anno IↃCCCLXXXVI. Præterea Leo Imp. natus erat patre imperatore, Baſilio Macedone. Leo philoſophus, Mi-

** Conſpectum, ſive compendium.*

a Pag. 29. b. edit. Ven. a. 1570.

Michaëlis Balbi æqualis, non eo commendatur à Curopalate, quòd patrem haberet imperatorem: ſed quòd patruus ei foret Ioannes, patriarcha Conſtantinopolitanus. Sed ſeu hunc, ſeu alterum Leonem intelligas, ſanè ſpiſſus eſt error Poſſevini: cùm Leo prior totis annis ducentis; Leo imperator, centum & quinquaginta annis, diſtet à Conſtantino Duca, & Michaële filio, imperatoribus; ſub quibus vidit celeberrimus ille Michaël Pſellus. Imò etiam pertigit ad tempora Nicephori Botoniatæ: ſed ab hoc fuit omni dejectus dignitate. Præter librum de ſeptem Synodis, ubi de tempore, quo habitæ, falli interdum videtur; præter item præfationem in Philippi Solitarij Dioptram *a*, ſive diſſertationem animi & corporis, quod opus eſſe partim theologicum, partim hiſtoricum, Simlerus *b* ait; præter item alia tam multa, quorum meminere Geſnerus, & Poſſevinus: condidit quoque hiſtoriam; quod initio hiſtoriæ ſuæ teſtatur Ioannes Curopalates, ac Georgius Cedrenus. Et inde quædam referre ſe dicit Zonaras Tom. III, in Iſaacio Comneno, item in Romano Diogene: ſimilitérque Theodorus Metochites facit lib. II Hiſtoriæ Sacræ. Meminit & ſemel, iterúmque, Michaël Glycas in Annalibus; ac Index Grammaticus apud Antonium Verderium in Supplemento bibliothecæ Geſnerianæ. Variæ etiam orationes ejus exſtant, panegyricæ quidem, ſed pariter hiſtoricæ. Ut in Conſtantinum Ducam, Romanum Diogenem, & Michaëlem Ducam, imperatores. Adhæc aliæ in laudem Nicolai Monachi, qui fuerat καθηγούμενος τῆς ἐν Ὀλύμπῳ μονῆς *c*. Item laudem Ioannis Cruſtulæ τοῦ ἀναγνόντος ἐν τῇ ἁγίᾳ σορῷ *d*. Præterea reliquit orationem hiſtoricam, atque encomiaſticam, Symeonis Metaphraſtæ: poſt quam ſcriptam non diu ſupervixit. Habes in hiſtoria Sanctorum Aloyſij. Item in Surio Tom. VI die XXVII Novemb. Hujus Pſelli illuſtre eſt elogium apud Annam Comnenam Alexiados libro quincto. Atque Cedreno dicitur τῶν φιλοσόφων ὕπατος *e*: uti Cedreno ὑπέρτιμος Ψελλός *f*. Et Zonaræ πολὺς τὴν γλῶτταν, καὶ σοφώτατος Ψελλός *g*. Etiam indicta nobis multa reperies apud v. cl. Leonem Allatium diſſertatione de Pſellis.

Æqualis Cedreni, & Michaëlis Pſelli, Ioannes Curopalates fuit. Ac de Pſello quidem præfatione ſuâ hoc Curopalates teſtatur. Divulgavit hiſtoricum compendium, quod incipit ab obitu Nicephori imperatoris à Genicis; hoc eſt, anno IↃCCCXI: ac deſinit in rebus Nicephori Botoniatæ; qui imperare cœpit anno CIↃ-

a *Latinè Ingolſtadij edidit Iacobus Pontanus.*

b *In iis, quæ addidit bibliothecæ Geſneri.*

c *Præſes monaſterij in Olympo.*

d *Qui legerit in ſacro loculo, ſive urna.*

e *Philoſophorum ſummus.*

f *Honoratiſſimus Pſellus.*

g *Diſertiſſimus, & ſapientiſſimus Pſellus.*

LXXVIII. Eadem autem uſque ad geſta Iſaacij Comneni in Cedreno legas; ut ſuperiùs dicebamus. Alter igitur alterum transſcripſit. Uter autem? dixerit aliquis. Equidem non arbitror hoc à quoquam hactenus expoſitum eſſe. Quare non ingratum fore puto, ſi, quid ſuper eo in mentem mihi venerit, exponam: ſi non ob aliud, ſaltem ut judicium aliorum faciliùs eliciam. Cenſeo igitur, Cedrenum, quæ ab obitu Nicephori, uſque ad imperium Iſaacij Comneni refert, hauſiſſe ex Ioanne Curopalata. Movet me illud imprimis, quòd Ioannes in hiſtoriæ ſuæ procemio ait, Georgium quidem Syncellum ordiri hiſtoriam ſuam ab orbe condito, eámque producere uſque ad Maximinianum, & Maximinum, Cæſares: hinc autem incipere Theophanem, & progredi uſque ad obitum Nicephori: quæ verò poſt Nicephorum ſunt conſecuta, ea à nemine ſimili ſtudio eſſe tractata: etſi non defuerint, qui vel nudos texerent imperatorum catalogos, vel laudationem, aut vituperationem inſtituerent, ſeu Imperatoris, ſeu Patriarchæ: vel qui fuſiùs quidem res geſtas exponerent; attamen, quia hic amore, alter odio, abriperetur, eò multùm inter ſe diſcreparent, turbaréntque animos legentium. Ac propterea ſibi propoſitum eſſe, quâ ratione in literas ſua retulerant Syncellus, & Theophanes, eâdem cætera pertexere. Nempe uſque ad tempora Iſaacij Comneni, vel eorum etiam, qui paullò pòſt imperarunt. Quippe ætate Iſacij Comneni, & proximorum imperatorum, vixit Ioannes Curopalates; ut antè oſtendimus, & ex iis etiam, quæ dicemus, planius fiet. Unde colligitur, Ioannem Curopalatem fuiſſe, qui ut Syncellum Theophanes, ita Theophanem ipſe continuaret, hiſtoriámque ad tempora uſque Iſaacij Comneni, imò aliquanto etiam ulteriùs, perduceret. Sanè, quam ſibi laudem tribuit Ioannes Curopalates, hanc vindicare ſibi Cedrenus non audet: imò diſertim dicit, ubi deſinit Syncellus, incipere Theophanem; ubi finit Theophanes, ibi auſpicari Ioannem: ſe autem ex tribus illis conficere hiſtoriæ ſuæ corpus; ſed ita, ut interſerat ſuis locis nonnulla ex parva geneſi, hiſtoria Eccleſiaſtica, & aliis. Quid igitur manifeſtius, quàm Ioannem ſua nemini; Cedrenum tertiam operis partem, hoc eſt, eam, quam Ioannes tractârat, Ioanni ferre acceptam? Sed porrò quæritur, an Cedrenus, iſta cùm dicit, ſignet Ioannem Curopalatem. Planè ita cenſeo. Nam hiſtoria Curopalatæ à Nicephoro, uſque ad Iſaacium Comnenum, éadem eſt ac Curopalatæ, paucis ſanè mutatis. Nemo hoc negabit, qui utrumque contulerit.

Quid

Quid ergò dubitamus, quin Ioannem is Curopalatem exſcripſerit? Verùm, obſtare, aliquis dicet, duo quantivis pretij argumenta. Nam qui primum ſe ait conſtringere tempora Nicephorum conſecuta, is vocatur in libri inſcriptione Ioannes Curopalates Scylizza. At quem Cedrenus ſe exſcribere ait, ab ipſo appellatur Ioannes Protoveſtiarius, Thraceſius. Adhæc, prior perducit hiſtoriam uſque ad tempora Nicephori Botoniatæ. At alter ſiſtit in Iſaacij Comneni initio. Sunt autem inter initium Iſaacij Comneni, & Nicephorum Botoniaten, anni xx. Priori argumento ſic abunde mihi occurrere videor. Puto, eum, qui Theophanem continuavit, fuiſſe Ioannem Scylizzam Thraceſium, dignitate priùs quidem Protoveſtiarium, poſtea autem Curopalatem. Dicam de ſingulis horum ordine. *Scylizzes* familiæ eſſe nomen videtur. Quamquam aliter de iſtoc viſum egregio viro, Io. Livineio, præfatione eâ, quam Theodoræ Sturditæ præmiſit. Verba ejus ſunt: *Autores laudo Ioannem Zonaram, & ejus ſimium alterū, Ioannem Curopalaten, ac magnum Bigla* τοῦ *Σχυλίτζου Drungarium; qui exſtat in Vaticano.* Sed paucis his verbis bis, judicio meo, peccat vir doctiſſimus. Prius eſt, quòd ſimium Zonaræ vocat Curopalaten, cum is poſt Curopalaten ſcripſerit. Nam Curopalates æqualis fuit Michaëlis Pſelli; ut ex præfatione liquet. Nec ulteriùs hiſtoriam perducit, quàm initia imperij Botoniatæ: ut ſub eo deceſſiſſe videatur; præſertim quando mortem ejus non exponit. At Zonaras deſinit in morte Alexij Comneni, qui Botoniatæ ſucceſſit, atque annis imperavit XXXVII. Vixit autem Zonaras partim ſub Alexio hoc, partim filio ejus Ioanne, qui patris in imperio ſucceſſor fuit. Alter error eſt, quòd Curopalaten cenſet fuiſſe Scylitzæ drungarium, cùm drungarius non cum Scylitzæ, ſed cum *bigla* jungatur. Vt qui dicatur fuiſſe *μέγας δρουγγάριος τῆς βίγλης*, hoc eſt, *magnus bigla*, ſeu *excubiarum drungarius*, ſive *præfectus*. Nam *βίγλη* corruptum ex *vigilia*: *drungarius* autem eſt a *drungo*; quo pro militum globo etiam Vopiſcus in Aureliano utitur: ut Codinum, & Græcorum alios, mittam. Ac de iſto hîc ſatis. Nam fuſiùs de *drungi*, & *drungarij* vocabulis egi lib. II de vitiis Sermonis cap. V. Thraceſium, quam patriam ejus ſtatuimus, eſt Aſiæ minoris tractus, juxta mare Ægeum: ut conſtat ex Conſtantini Porphyrogenneti lib. I de Thematibus, Themate tertio, quod *Thraceſiorum* vocabatur: ubi &, cur ea pars *Thraceſium* à Thracia dicta ſit, exponit. Protoveſtiarius erat primus eorum quibus incumberet cura veſtiarij imperatoris. Ita uſi quoque Nicetas, Georgius Logotheta,

theta, alij. Et origo vocis ſatis id docet. Ab hoc munere provectus fuit ad longè majorem, nempe ad palatij, curam: quam qui ſuſtineret, *Curopalates* audiebat. Unde Corippus Africanus, lib. II de laudibus Iuſtini:

Succeſſor ſoceri factus, mox cura palatî eſt.

Dixerat quoque libro I:

Ordine pro rerum vocitatus cura palatî.

Quanta autem ea dignitas fuerit, oſtendunt, quæ proximè antecedunt:

Cùm magni regeres divina palatia patris,
Par exſtans curis, ſolo diademate diſpar.

Ecce ait dignitatem Curopalatæ proximam fuiſſe dignitati imperatoriæ: ut nihil mirum ſit, ſi & imperatoris frater eâ dignitate fuerit honoratus: cujus rei exemplum habemus apud Luitprandum in Legatione. Nec movere debet, quòd præterea poſſe objici dicebamus: videlicet quòd longiùs in hiſtoria provehitur Curopalates, quàm Cedrenus. Fortaſſe enim alius iſta Curopalatæ adjecit. Sed non eò confugiam. Sint ea, quæ Cedrenus non habet, ab ipſo Curopalata. At eſt illud diſcrimen leve. Quippe annorum XX, vel, ſi his triennium, quo ipſe Botoniates imperavit, adjeceris, haut plures tamen fuerint, quàm XXIII. Videlicet Ioannes Scylizza, cum protoveſtiarius foret, hiſtoriam tantùm perduxerat uſque ad Iſaacium Comnenum. Hanc compilavit Cedrenus monachus. Sed multos poſtea annos vixit Ioannes: interim ad curam palatij evectus fuit. Tum ſequentium quoque Imperatorum, annorum puta viginti, & paullò amplius, hiſtoriam adjecit. Satis autem mirari non poſſum, quid impulerit Ioannis Curopalatæ interpretem, Io. Baptiſtam; ut, ſi ea, quæ de Iſaacio Comneno, & deinceps, leguntur, ipſius eſſe Curopolatæ, non autem ab alio adjecta, arbitraretur: nihilominus & in inſcriptione, & in præfatione operis, diceret, compendium hoc hiſtoricum ab obitu Nicephori à Genicis deduci uſque ad imperium Iſaacij Comneni. Credo, in inſcriptione MSSI codicis ita reperit: quod non parùm confirmat ſententiam noſtram de duplici editione. Nec enim iſtiuſmodi inſcriptio locum habuiſſet, niſi iſtoc compendium, prout à Ioanne Scyllizze priùs editum fuit, ad Iſaacium dumtaxat pertigiſſet. Sed cùm pòſt, non alius puto (quamquam nec abſurdè hoc defendi poſſit) ſed ipſe adjecerit Scyllizza res geſtas Iſaacij Comneni, Conſtantini Ducæ, Eudociæ, quæ Du-

cæ vidua erat, Romani Diogenis, Michaelis Ducæ, & Nicephori Botoniatæ, cui Alexius Comnenus ſucceſſit: omnino, utcumque id à Græco librario factum non eſſet, ipſe mutare inſcriptionem veterem debuit: vel ſi tantillum à Græco codice abire religio ei fuit, ſaltem ad oram libri, aut in præfatione, vel alibi, id annotâſſet. Nunc & ſibi, & fortaſſe Curopalatæ, injuriam facit; cùm tam nobilis appendicis (à quocumque ea ſit) mentionem facit nullam: ac tantùm ait, edere ſe hiſtoriam ab obitu Nicephori à Genicis, uſque ad Iſaacium Comnenū: quaſi non Curopalates porrò, ſeu alius, ſex imperatorum geſta addiderit, ipſéque etiam Gabius ea Latinè verterit: tantóque minùs ſilentio hoc debuerit præterire, quòd priora etiam in Cedreno (etſi hoc fugiſſe Gabium videtur) legere ſit; at illa de ſex imperatoribus poſtremis, ex Curopalate quidem, at non item è Cedreno, cognoſcamus. Ait quidem, Curopalaten complecti hiſtoriam annorum fere trecentorum: ſed hoc verum ſit, ſi tempora numeres uſque ad Nicephori Botoniatæ exceſſum, ſive initium Alexij Comneni. Sed ad uſque Iſaacium Comnenum anni erunt duntaxat CCXLVI. Interea cum Gabius plura præſtet, quàm frontiſpicio, aut prooemio, promittit: quanto ſanè ille plus laudis meretur, quàm multi, noſtri temporis, contrà affecti, homines, ut cum Comico *a* dicam, [a] *Bacchid. Act. 3 ſc. 6.*

Linguâ factioſi, inertes operâ, ſubleſtâ fide.

Præter hos ſub Conſtantino XII, cognomento Ducâ, (cuius uxori Eudoxiæ tribuitur Cento Homericus de Chriſto) claruit Ioannes, cognomento Xiphilinus, VII ejus nominis, patriarcha Conſtantinopolitanus, ordine in iis LXXVIII; quâ dignitate functus eſt annos XI, menſes VII. Antea fuit monachus montis Olympi. Patriâ erat Trapezuntius. De eo ſic Glycas Annalium parte IV: *Conſtantino patriarchâ mortuo, Ioannes Xiphilinus in ejus locum ſuffectus eſt; vir omnino propter eloquentiam, doctrinam, prudentiam, virtutem, admirandus. Trapezunte oriundus, vitam in Olympo religioſis exercitiis deditam agebat: unde vi pertractus eſt ad hanc dignitatem, tanquam inter alios eximius.* Xiphilinus hic Dionis hiſtoriam in compendium redegit: niſi, cum nonnullis, nepotem ejus fuiſſe, malis. Sed priorem ſententiam magis probo: uti & Andr. Schottum facere video Prolegomenis in Photij myriobiblum.

Proximè poſt iſtos Suidam vixiſſe cenſeo; temporibus videlicet Alexij Comneni; qui imperium ſuſcepit anno CIↃLXXXI. Hoc, de ætate, ſcimus ex iis, quæ ſcribit in voce Ἀδάμ; ubi à Chriſto nato,

uſque ad id tempus, effluxiſſe ait annos CIↃXVIII. Sanè, Suidam ante annos claruiſſe quingentos, etiam judicium eſt doctiſſimi Caſauboni *a*. Sed poterat *ſexcentos* dixiſſe; ut facit Andreas Schottus præfatione in proverbia ex Suidæ Collectaneis. Etſi autem, quantum ad lexicon, propriè hiſtoricus non eſt: tamen magnam partem operis ſui hiſtoriis farcivit: quas à ſe, ac diſcipulis ſuis, Latinè tranſlatas ſeorſum edidit Hieronymus Wolfius. Primus verò Latinè tranſtulit, atque etiam annotationibus illuſtravit Robertus Groſſeteſt, ſive Capito, Anglus; qui obiit anno CIↃCCLIII; ut auctor eſt Balæus in ſcriptoribus Britannicis centuriâ IV. Sed omnium facilè induſtriam vicit Æmilius Portus, Franciſci filius; qui Græcum textum cum Mssis contulit, multiſque locis emendavit, obſcura item explicuit, integrum quoque Latinè tranſtulit. Videri verò poſſit Suidas etiam alia in literas retuliſſe. Sanè Σουίδας ἐν Θεσσαλικοῖς adducitur ab Apollonij ſcholiaſte in I Ἀργοναυτ. Et eopſe libro legas, Σουίδας *b*, καὶ Ἀριστοτέλης, οἱ περὶ Εὐβοίας πεπραγματευμένοι. Imò Suidam ἐν γενεαλογίαις citat Stephanus in Ἄμυρος. Sed cùm Suidas ipſe meminerit Hermolai, qui Stephani epitomen fecit: omnino alius iſte Suidas fuerit. Videlicet duo minimùm fuere Suidæ. Unus ipſe Strabone antiquior. De quo ſic ſcriptor ille lib. VII: Σουίδας *c* δ' ἐν τοῖς Θετταλοῖς μυθώδεις λόγους προσχαριζόμενος, ἐκεῖθέν τέ φησιν εἶναι τὸ ἱερὸν μετενηνεγμένον ἐκ τῆς περὶ Σκοτοῦσαν Πελασγίας. Unde diſcimus, valde antiquum eſſe Θεσσαλικῶν opus; quod Suidæ quoque, ut jam vidimus, Apollonij tribuit ſcholiaſtes. Atque hujus etiam, tum libri γενεαλογιῶν, tum de Eubœa, fuerint, quos Stephanus à Suida exaratos eſſe teſtatur. Alter Suidas, lexici auctor, junior eſſe non poteſt Ioanne Zimiſce. Siquidem voce Ἀδάμ ab origine mundi exorſus temporum ſeriem uſque ad Zimiſcen perducit. Is autem imperare cœpit anno IↃCCCLXX. Et profectò ſi multò pòſt vixiſſet, credo, ulteriùs tempora perduxiſſet. Siqua recentius ſeculum indicare videntur, ea fortaſſe addiderint juniores. Vel hoc verum eſt; vel locum, quem dixi, tranſſcripſerit ex aliquo, qui Zimiſcis tempore vixerit. Nam is mos Suidæ, ad verbũ priores exſcribere, neq; mentione eos dignari. Neſcio autem, quid in mentem venerit doctiſſimo Angelo Politiano, ut epiſtolâ ad Bernardum Riccium, quæ legitur libro undecimo, dubitaret, an ullus unquam Suidas fuiſſet. Quam ſententiam, quæ diximus, ſatis refellunt. Atque hi claruere ſeculo undecimo.

a *In exercitat. 1. ad apparatum Annal. num. 25.*

b *Suidas, & Ariſtoteles, qui de Eubœa tractarunt.*

c *At Suidas in Theſſalicis, ut Theſſalis fabularũ additamento gratificaretur, ex ea, quæ apud Scotuſam Theſſaliæ eſt, Pelaſgiâ in Epirum tranſlatũ id fanum ait.*

CAP.

CAP. XXVII.

Euthymij Zigabeni Saracenica. Ioannis Zonaræ ætas, honores, hiſtoria univerſalis, incuria. Annæ Comnenæ genus, eruditio, hiſtoria, fides. Michaëlis Glycæ hiſtoria quadripartita. Conſtantinus Manaſſes. Ioannes Tzetzes. Anonymi Græciæ Prætoris hiſtoria annorum LX.

PErgamus porrò ad eos, qui famam obtinuere ſeculo duodecimo. Ex his Euthymius Zigabenus Monachus (ſicut ipſe initio Panopliæ teſtatur) ingenij doctrinæque ſuæ monumenta per orbem diſpergebat ſub Alexio Comneno: qui XX ultimis ſuperioris ſeculi, ac XVIII primis ſeculi duodecimi annis, imperavit. Anno enim CIƆCXVIII ſucceſſorem habuit filium Ioannem Comnenum. Zigabeno autem aliquis videatur hîc eſſe locus propter Saracenica, ſeorſum Græcè, & Latinè, edita à Commelino, & Sylburgio *a*. Sed iis narrantur quidem ortus, & commenta Mahumedis: verùm ut refellantur; quod jam ad Theologum potiùs pertinet. Idem dixero de hiſtoria aliarum hæreſium, quam in Panoplia narrat. Porrò in Saracenicis non ſatis ſemper litat veritati, eò quòd uſus ſit pravâ Alcorani tralatione: quod Arabicè gnari ſciunt: monitúmque Ioſepho Scaligero in opere de emendatione Temporum *b*. Græcè Panopliam vertit Petrus Franciſcus Zinus Veronenſis *c*. Nec parum laudis invenit Euthymius commentando in Pſalmos, & IV Euangelia: eò quòd ſit *in verborum proprietatibus obſervandis diligentiſſimus*; ut optimè cenſet Maldonatus in Matth. cap. XVII. 18.

a *An.* 1515.
b *Pag.* 487.
c *Ed. Venet. an.* 1555.

Extremis ejuſdem Alexij temporibus, item ſub Ioanne Comneno, floruit Ioannes Zonaras; qui juſtiùs inter hiſtoricos ſibi locum depoſcit. Hic priùs maximos in Conſtantinopolitano imperio honores geſſit. Nam magnus in eo Drungarius, & Protoſecretarius, fuit. Poſtea, monachus factus, ſcripſit hiſtoriam καθολικὴν, *d* ab initio mundi uſque ad ſui ævi imperatoris, Alexii Comneni, obitum: qui incidit in annum Chr. CIƆCXVIII. Paſſim autem Dionem vel ſequitur, vel exſcribit: ita ut ſæpe quid Dio in libris deperditis ſenſerit, & ſcripſerit, ex Zonara liceat cognoſcere. Syncerae fidei hiſtoricum appellat Alexander Braſſicanus Iuriſconſultuss, Vir Cl. præfatione in Salvianum. Majorem tamen curam, atque

d *Univerſali.*

que induſtriam, meritò in eo deſideramus. Sed illud maximè mirandum, virum uſque adeò experientem, etiam in ſui temporis rebus, pleraque perfunctoriè tantùm dicere: cùm multa, magnáque iis temporibus geſta ſint, orientali orbe cum occidentali quaſi concurrente. Sanè pauca ſunt, quibus Alexij Comneni vitam perſtrinxit.

Sed bene eſt, quòd hunc Zonaræ defectum ſupplevit Alexij imperatoris filia, Anna Comnena: de cujus eruditione ita Zonaras a ipſe, Τῆς b ἐν λόγοις παιδείας ἀντείχετο, καὶ τὴν γλῶτταν εἶχεν ἀκριβῶς Ἀττικίζουσαν, καὶ τὸν νοῦν πρὸς ὕψος θεωρημάτων ὀξύτατον. Scripſit hæc libros quindecim de rebus geſtis patris ſui, quos *Alexiada* vocavit. Horum octo primos ex Auguſtana bibliotheca edidit Hœſchelius. Multa verò de parente ſuo longè aliter narrat, quàm Latini ſolent: qui omnes prope, ſi unum excipias Albertum, Canonicum Aquenſem, Cæſarem eum deſcribunt, tanquam hominem fraudulentum, ac perfidum. Sed ſatis veriſimile eſt, tum Latinos ſuo erga Græcum Imperatorem odio, tum filiam Comnenam amori erga patrem ſuo, aliquanto ampliùs indulſiſſe, quàm per leges hiſtoriæ liceret.

a *Tom. 3. pag. 242.*

b *Studiis erat ad dicta, & exquiſitè Atticiſſabat, & acutiſſimo erat ingenio ad abſtruſiſſimas quaſque contemplationes*

Iiſdem temporibus fuit Michaël Glycas, Siculus. Scripſit annales quadripartitos, opus non hiſtoricum modò, ſed etiam phyſicum, & theologicum. Primâ parte agit de operibus ſex dierum. Alterâ de rebus geſtis ab orbe condito uſque ad natum Chriſtum. Tertiâ perſequitur res à Chriſto uſque ad Conſtantinum M. Quartâ Cæſarum Byzantinorum res tractat uſque ad obitum Alexij Comneni; qui ſucceſſorem reliquit Joannem Comnenum, anno, ut antea diximus, cIↄcxvIII. Exinde uſque ad captam Conſtantinopolin perſtrinxit res Byzantinas Leunclavius: qui, uti primus Glycæ nobis interpretationem dedit, ita ei ſuum quoque hiſtoriæ Byzantinæ ſupplementum adtexuit. Scriptorem hunc leges quidem hiſtorico præſcriptas non obſervare, multa tamen notatu digna in eo reperiri, judicium eſt Thomæ Demſteri paral. in Antiq. Roſini lib. 1. cap. 1.

Paullò Glycâ junior fuit Conſtantinus Manaſſes, ſcriptor non aſpernandus, præſertim in rebus Byzantinis. Scripſit verſibus politicis σύνοψιν ἱστορικὴν c: quam Latinè vertit doctiſſimus Leunclavius: Græcè autem primus edidit clariſſimus collega noſter Ioannes Meurſius. Hæc Chronica ejus accuratiſſima appellat Janus Douza Nordovix, præfatione alterâ hiſtoriæ ſuæ metricæ de priſcorum

c *Conſpectum, ſive compendium hiſtoricũ.*

ſcorum Hollandiæ Comitum geſtis. Comprehendunt res ab initio mundi uſque ad finem imperij Nicephori Botoniatæ, initium verò Alexij Comneni: quod incidit in annum CIƆLXXXI. Vixit autem circiter LXXX annis pòſt: nempe circa annum CIƆCL, temporibus Manuelis Comneni. Ut cognoſcitur ex deſcriptione Theodoſij II; ubi Manueli Comneno, imperatori ſuo, diutinum precatur imperium. Item ex lemmate procemij; unde videmus opus ſuum nuncupâſſe Manuelis hujus fratriæ, Irenæ, Andronico nuptæ. Atque hic Manaſſes, etſi verſibus ſcripſerit politicis, non metro heroico; uti factum Latinè à ſuppari Philippo Galthero decem Alexandreidos libris: huic tamen, & viribus ac lacertis, & uberi dicendi copiâ, præfertur à Jano Douza, præfatione alterâ, quam præmiſit annalibus Batavicis, carmine à ſe compoſitis.

Circa hæc tempora etiam claruit Ioannes Tzetzes, Iſaacij Tzetzæ, ejus, qui in Lycophronem commentatus, frater. Hic, præter ſcholia ſua in Heſiodum, etiam Variam hiſtoriam eſt complexus verſibus politicis; non autem jambicis; quod Geſnerus putavit. Ipſe, Chiliade XI *a*, hiſtor. CLXXXV, ſe vivere dicit annis centum poſt Michaëlem Pſellum, qui pulicis encomium ſcripſit. Vixerit igitur circa annum CIƆCLX, imò & CIƆCLXXX. a *Pag.* 218.

Verba ſi Tzetzæ voles, ea ſic habent:

> *Ὁ Μιχαὴλ μὲν ὁ Ψελλὸς ψύλλας ἐγκωμιάζει,*
> *Ἡμῶν πρὸ χρόνων ἑκατὸν ἀκμάζων ἐν τῷ βίῳ.*
> *Michaël quidem Pſellus pulices laudat,*
> *Annis ante nos centum florens in vita.*

Incerti nominis prætor Græciæ, qui claruit anno CIƆCCLXX, hiſtoriam edidit annorum LX, exorſus à Conſtantinopoli capta à Flandris; ac eâdem à Michaële Palæologo receptâ: quod contigit anno CIƆCCLXI. Hunc ſe Mſſum habere refert Ioannes Leunclavius in Pandecte hiſtoriæ Turcicæ.

CAP. XXVIII.

Nicetas Choniates. Ejus hiſtoriæ argumentum, & ſtylus. Georgius Logothetes. Ejus elogium ex Gregorio Cyprio; ſed immodicum. Georgij Pachymeris dignitas, & hiſtoria.

SEquitur ſeculum tertiumdecimum. Cujus initio claruit Nicetas Acominatus Choniates, vir dignitate in Conſtantinopolitano imperio illuſtris. Hic libris XXI complexus eſt hiſtoriam annorum LXXXV: nempe ab obitu Alexij Comneni, ubi deſierat Zonaras, uſque ad annum CIↃCCIII. Diligens fuit Homeri lector, ac imitator, adeò ut ob poëticam, atque inſolentem dictionem, quandoque durior fiat: cumprimis in præfatione, quæ ſanè ſalebroſa. In cæteris molliùs fluit. Quod & de ſe in præfatione promittit. Ut mihi quidem videatur præfatione eâ oſtentare voluiſſe, quantus logodædalus foret: quod ſimiliter in hiſtoria ſi feciſſet, næ ille multò etiam minus laudis, quàm nunc habet, mereretur.

Temporibus Michaëlis Palæologi floruit Georgius Logothetes Acropolites. Chronicon edidit Conſtantinopolitanum; quod continet hiſtoriam annorum LVIII; nempe ab anno CIↃCCIII, quo Balduinus Flander Conſtantinopolim cepit, uſque ad annum CIↃCCLXI, quo Michaël Palæologus Conſtantinopolin eripuit Balduino ſecundo, atque iterum imperium Græcis vindicavit. Scriptorem hunc nobiliſſimi Jani Douzę filiis, Georgio, & Theodoro, debemus: quorum ille Conſtantinopoli eum advexit: hic poſt obitum fratris cum interpretatione, & notis, in lucem edidit. Quantus vir hic Logothetes fuerit, cognoſcere eſt ex præmiſſo ei encomio Gregorij Cyprij, patriarchæ Conſtantinopolitani centeſimi: quo de viro Onuphrius Panuinus in Chronico ad an. CIↃCCXXXIV. Ait verò Gregorius hic Georgium Logotheten omnibus ſuâ ætate palmam eruditionis præripuiſſe: fuiſſeque alterum Ariſtotelem in diſſerendo, & rerum naturalium cognitione: alterum item Platona, ſi divinorum notitiam, & eloquentiam, ſpectes. Hoc profectò non eſt malignè laudare. Sed chronicon ejus, quod habemus, fidem adimit, præſertim de tantâ viri facundiâ. Nempe liberale adeò elogium amicitiæ datum, quæ fortaſſe cum Logotheta interceſſit. Vel id tribuemus ſeculi vitio,

quo,

quo, quantæ eſſent Platonis, & Ariſtotelis virtutes, nemo ſatis capiebat. Interea, quod nulli ait eruditorum ſeculi ſui ſecundum fuiſſe, id cur inficias eam, nihil equidem cauſſæ video.

At circa annum cIↃccLXXX florebat Georgius ὁ Παχυμερὴς; qui Latinis vulgò Pachymerius, Conſtantinopoli oriundus, ſed Nicææ ortus, atque educatus, in ſacerdotum numerum cooptatus, etiam protecdici, & hieromnemonis honore auctus. Hic præter eum, quẽ in Dionyſium Areopagitam commentarium habemus, condidit etiam hiſtoriam; quam orditur à temporibus Michaëlis Palæologi; qui imperare cœpit anno cIↃccLXI; deſinit autem in anno XXIII ſenioris Andronici; ſub quo vixit. Opus hoc, ſed mutilum, adſervatur in bibliotheca Auguſtana: ex quo quædam excerpſit, & Nicephoro Gregoræ ſubjecit, Hier. Wolfius. Partem verò illorum, quæ in Auguſtano codice deſiderabantur, cum Nicephori Patriarchæ breviario Græcè edidit Dionyſius Petavius *a*. a *Pariſ. an.* 1616.

Cap. XXIX.

Ephraëm, poëta hiſtoricus. Nicephori, Calliſti filij, Hiſtoria Eccleſiaſtica. Theodori Metochitæ ætas; ſcripta partim edita, partim inedita; eruditio varia, dictio, obitus. Nicephori Gregoræ hiſtoria; at de ejus fide, ſtylo; & judicio, judicatum. Ioannis Cantacuzeni dignitas; hiſtoria ſub ficto Chriſtoduli nomine edita, atque ejus utilitas. Maximi Planudis opera in vertendis Iulij Cæſaris commentariis de bello Gallico.

SEculi quartidecimi initio claruit Ephraëm ille, qui vitas principum Conſtantinopolitanorum jambico carmine perſcripſit: ut Raphael Volaterranus annotavit: qui & opus hoc in bibliotheca Vaticana cerni ait. Duodenos verſus ex hoc Ephræmi Chronico citari video ab Leone Allatio libro de Pſellis *b*; quem Romæ elucubravit: nec dubiũ, quin eos verſus ex ipſo codice Vaticano hauſerit. b *Pag.* 113.

Tum quoque, de quo exploratiora dicere poſſumus, fuit Nicephorus Calliſti filius, Xanthopulus; qui inclaruit hiſtoriæ Eccleſiaſticæ, ad Andronicũ Palæologum exaratæ, libris viginti tribus: quorum poſtremi quinque perierunt. Duodeviginti (qui ex reliquiis bibliothecæ Matthiæ, Hungarici regis, in præda reperti,

Turcicâ) perducunt à Chriſto nato hiſtoriam uſque ad exitum Phocæ, & initium Heraclii imperatoris. Singulorum argumentum ipſe Nicephorus in prooemio ponit : atque ibidem & quinque ſequentium argumentum attulerat: ſed interpres Ioannes Langus inde ad calcem libri rejecit. Ex iis verò argumentis diſcimus, deſiiſſe librum vigeſimum tertium in morte Leonis imp. cognomento Philoſophi; quæ incidit in annum Domini Iɔcccc-xi. Ut omnino errent, qui in Chronologia ſua tradunt, univerſum opus perduxiſſe non niſi uſque ad annum Iɔcxxv: quia nempe illic deſinit liber duodevigeſimus: quod ipſe in fine ejus libri refert. At non ſi nunc non ulterius provehatur, eò & ſic fuerit olim. Dicavit hiſtoriam ſuam Palæologo majori; filio Michaëlis ejus, qui Latinos Conſtantinopoli ejecit; avo junioris Palæologi, qui cum imperij principibus conſpiravit adverſus avum, eúmque evertit. Condidit Nicephorus hoc opus, annum necdum trigeſimum ſextũ egreſſus; ut ait ipſe in prooemio. Ineptum, ac ridiculum hiſtoriæ Eccleſiaſticæ ſcriptorem vocat Beza, Notis ad Actorum Apoſt. cap. I. verſ. XIII. Videlicet propter fabellas complures, & errores non exiguos: quos in eo etiam Baronius, Poſſevinus, atque alij obſervarunt. Sed ætatem cogitemus qua vixit. Pro qua, dictione uſus nón invenuſta. Ordine etiam non incommodo priorum hiſtorias digeſſit. Alia quoquo edidiſſe, autor eſt Guilielmus Eiſingrinius in Catalogo Eccleſiaſticorum Scriptorum. Ea ſunt,

De rebus geſtis poſt Machabæos ad Chriſtum, uſque ad Hieroſolymæ excidium.

Genealogia patriarcharum uſque ad Davidem.

De rebus Moſaicis. Catalogus judicum Iſraëlis.

Deſcriptio Regum Iſraëlis, & patriarcharum Conſtantinopolitanorum. Genealogia Chriſti.

Duodecim Apoſtoli, & LXX diſcipuli; Euangeliſtæ, & diaconi; diſcipulæ Chriſti, & multa alia.

Miracula Salvatoris noſtri, ſecundum IV Euangeliſtas.

Eodem tempore Theodorus Metochita vixit : quippe quem Andronicus Palæologus, ejus nominis primus, magnum logothetam fecerit : poſtea autem junior Andronicus Didymotichum, quod maritimum Bithyniæ eſt oppidum, unà cum Beco, ac Melitenione, relegârit. Theodorus hic ſcripſit compendium hiſtoriæ Romanæ ab Julio Cæſare uſque ad Conſtantinum Magnum. Id, collega noſter, vir, & amicus ſummus, Joannes Meurſius, primus edi-

edidit, & interpretationem ſuam, ac notas addidit. Alia quoque multa fecit: eáque inter Paraphraſin in Phyſicos Ariſtotelis libros. Hanc Latinè vertit Gentianus Hervetus. Præterea emiſit Hiſtoriæ ſacræ libros duos: item Conſtantinopolitanæ hiſtoriæ librum unum. Utrumque opus exſtitit in bibliotheca ejuſdem Meurſij. Præterea hujuſce Theodori centum & viginti capita philoſophica, & hiſtorica, ſuperſunt in bibliotheca ea, quæ eſt Auguſtæ Vindelicorum. Alia quoque, eáque philoſophica, deliteſcunt in bibliothecis Germaniæ, & Hiſpaniæ. Nicephori Gregoræ *a* hujuſmodi de eo judicium eſt; fuiſſe multijugæ eruditionis, &, quod de Longino Eunapius dicebat, βιβλιοθήκην ἔμψυχον *b*: ſed ingenio ſuo, & naturali facundiâ contentum. veterum imitationem neglexiſſe: atque inde contingere, quòd dictio ejus aures radat, ac veluti pungat, quemadmodum ſpinæ ſolent eos, qui roſas carpunt. Obiit anno Chriſti CIↃCCCXXXII, ac defunctum oratione funebri laudavit idem Gregoras. Apud quem plura de hoc Metochita vide lib. VII, VIII, IX. Adeatur & Phranzes lib. I, cap. IX; item Cantacuzenus lib. I, cap. LIX, & lib. II, cap. I.

a Lib 7.

b Bibliothecam vivam.

Proximus Metochitæ huic eſto Nicephorus Gregoras: quippe qui & literas ab eo accepiſſe ſe referat, &, ut diximus, oratione ſuâ mortuum honeſtârit. Hic, præterquam quòd interpretatus eſt Syneſij librum de inſomniis; præter item alia multa, quæ in Italiæ bibliothecis adſervantur; etiam hiſtoriæ Byzantinæ undecim condidit libros; quibus complexus eſt res annorum CXLV, à Theodoro Laſcare priore uſque ad ſuam ætatem, ſive obitum Andronici Palæologi poſterioris, qui incidit in annum Chr. CIↃCCCLXI. Hunc primus cum tralatione ſuâ publicavit Hieronymus Wolfius. Fragmenta verò quædam, quæ in vulgatis editionibus deſiderabantur, nuper, cum Nicephori, Conſtantinopolitani patriarchæ, breviario, edidit Dionyſius Petavius. In rebus Andronici, in cujus morte deſinere eum diximus, minùs fidem meretur. Sanè Cantacuzenus hiſtoriæ ſuæ lib. IV, cap. XXIV, & XXV, valde eum exagitat, tanquam levem, & mendaciorum manifeſtum. Nempe Nicephorus in aula vixit Andronici avi; nec res nepotis tam exactè potuit nôſſe, quàm Cantacuzenus. Simul etiam affectu abripiebatur, quò minùs cerneret verum. Impensè enim favebat avo adverſus nepotem, inter quos de imperio certabatur. Neque de Andronico ſolùm; ſed de Cantacuzeno etiam mentitur. Sed illa, quæ

de hujus geſtis prodidit, vel in bibliotheca quadam cum blattis tineiſque rixantur; vel penitùs interciderunt; quod veriùs puto. Conſignavit & vitam Ioannis, Metropolitæ Heracleæ, avunculi ſui; ut ipſe in nono hiſtoriæ ſuæ libro autor eſt. Plura de Gregorio ſi voles, vide, quæ ipſe de ſe narrat lib. VII, VIII, IX. Ad ſtylum quod attinet, longè vincitur à Niceta Choniate; cujus hiſtoriam excipit. Siquidem redundans eſt, atque alia vitia trahit ab ævo ſuo. Multa enim de ſe miſcet parùm decorè, vel ineptè potiùs. Sed de rerum cauſſis ſatis idoneus judex eſſe ſolet. Vide de eo judicium ſummi viri, Juſti Lipſij, notis in lib. I. Politic.

Nec præterire fas eſt Joannem Cantacuzenum, qui ex imperatore monachus factus, ac pro Joanne Joſaaphus dictus, ſub nomine Chriſtoduli luculentam condidit hiſtoriam de imperio Andronici junioris, & ſuo. Conſtat id opus libris IV; cujus priores duo præcipuè ſunt de rebus Andronici; poſteriores de iis, quæ ipſe poſt obitum Andronici geſſit. Factus verò monachus fuit anno CIↃCCCLX. Eò autem majoris hiſtoria ejus fieri debet, quia ſcripta eſt ab illo, non qui umbraticam ſemper vitam egiſſet: ſed qui primùm magnus fuerit domeſticus: ac, poſt obitum Andronici junioris, liberorum ejus tutelam obtinuerit: & mox (ita volente Senatu, & imperij rebus exigentibus) imperator creatus ſit, & in ea dignitate prudenter, & fortiter, ſe geſſerit. His illud accedit, quòd non de rebus ſcripſit parùm ſibi perſpectis; ſed quibus ipſe interfuit, atque adeò præfuit. Sanè inter recentiores Gręcos ei neminem puto pręferri oportere.

Aliquis & hic locus eſſe debet Maximo Planudi; ſi is eſt, qui nobis Cęſarem de bello Gallico Gręcè dedit; ut viri docti arbitrantur. Vixit circa annum CIↃCCCLXX; ut etiam tradit Genebrardus in Chron. Plura de eo in Poëtis Gręcis dicam.

CAP.

CAP. XXX.

Georgius Gemiſtus, déque ejus ſtylo judicium Antimachi. Georgius Phranza. Ejus dignitas: & quando hiſtoriam ad finem perduxerit. Laonicus Chalcocondylas.

SUpereſt ſeculum decimumquinctum, quo capta eſt Conſtantinopolis. Eo fuit Georgius Gemiſtus, philoſophus, & mathematicus, cognomine Pletho *a*, patriâ Conſtantinopolitanus, æqualis Beſſarionis Cardinalis, patriarchæ Niceni, & Michaëlis Apoſtolij Byzantini, cujus de parœmiis librum habemus. Præter illa de diſcrimine Platonis, & Ariſtotelis, ac quædam alia, fecit libros duos de geſtis Græcorum poſt pugnam ad Mantineam. Hi verò ita placuerunt M. Antonio Antimacho, qui eos Latinè vertit, ut diceret, non tantùm eſſe verbis aptos, preſſóſque; ſed etiam artificio tanto, tantâ lenitate ac rerum copiâ ferri, ut, poſt Herodotum, ac Thucydidem, cum antiquiſſimis terræ Græciæ ſcriptoribus non immeritò poſſit comparari. Quod profectò non eſt malignè laudare. Præterea in Regia Pariſienſi bibliotheca exſtat emendatio ejus aliquot errorum Strabonis. Item in bibliotheca Oxonienſi ex Strabone deſcriptio Græciæ. Vti & Peloponneſi.

a *Perperam pro eo* Plethron *eſt in Nomenclatore Rob. Conſtantini.*

Poſt annum CIↃCCCCLIII, quo effera Turcarum rabies Conſtantinopolin abſtulit Reip. Chriſtianæ, duo præcipuè, qui non multò poſt vixerint, hiſtorici celebrantur. Unus eſt Georgius Phranza Protoveſtiarius, hoc eſt, regiarum veſtium cuſtos, ac præfectus. Is, nobilium quorundam Corcyræorum rogatu, Chronicon reliquit de rebus Byzantinis, ac Peloponneſiacis: quas magnam partem viderat, pleriſque etiam præfuerat. Finivit hoc opus anno Chriſti CIↃCCCCLVII; ut ipſe in Chronici calce teſtatur.

Alter eſt Laonicus Chalcocondylas Athenienſis. Hic Græcè hiſtoriam Turcicam libris X condidit. Orditur ab Otomanno, Orthogulis filio; qui regnare cœpit circa annum CIↃCCC. Deſinit in anno CIↃCCCCLXIII; quo Mahometus II bellum, à Venetis & Matthia Ungariæ rege illatum, fortiter repulit. Sed ætatem ad annum uſque CIↃCCCCXC, vel ultrà, perduxit. Argumentum

mentum ſingulorum librorum in Chronologia ſua complexus eſt David Chytræus. Robertus Conſtantinus in Nomenclatore ſuo perperam (niſi typothetæ id vitium) *Calcondryllum* vocat; ſéque Græcè ait vidiſſe Lutetiæ apud Dionyſium Coroneum, Profeſſorem Regium, tum temporis transferendo eo diſtentum. Sed enim ea verſio non prodiit: ſoláque nunc ſupereſt tralatio Latina Conradi Clauſeri Tigurini. At Gallicè reddidit Blaſius Vigenerius Borbonius *a*, & commentario præterea illuſtravit.

a Excuſ. Pariſ. an. 1620.

Atque hic finem faciam, tum de iis, quorum tempora in aperto ſunt: tum illis etiam, quorum de ætate, licet ea in obſcuro eſſe exiſtimetur, conjecturâ tamen non penitùs abludente à vero aliquid mihi colligere poſſe viſus fui.

FINIS LIBRI SECUNDI.

GERARDI IOANNIS VOSSII
DE
HISTORICIS GRÆCIS
LIB. III;
QVI EST
DE HISTORICIS ÆTATIS INCERTÆ.

NOVAM nunc telam ordiar, illos etiam expoſiturus, quorum de ætate nihil in præſentia occurrit. In his autem, quod in negotio non planè abſimili jam Auguſti ævo Verrius Flaccus, & poſtea complures alij, fecerunt, non alium ſervabo ordinem, quàm literarum. Si ad pompam hoc aliquis minùs facere exiſtimabit: equidem non repugnabo, dummodo, ſic quoque ſtudiis bene conſuli, mecum fateatur.

ABas ſophiſta, præter artem dicendi, etiam commentarios hiſtoricos edidit; teſte Suida. Credo, idem eſt Abas, qui Candaulæ conjugem Herodoto memoratam Abro dictam tradidit: ut ex libro quincto hiſtoriæ novæ Ptolomæi Chenni retulit Photius in biblioth.cod.cxc. Fit & Abantis, qui Troica ſcripſerit, mentio apud Servium in illud Æn.IX.

Pocula, devictâ genitor quæ cepit Arisbâ.

Verba grammatici ſubjungam: *Quidam ab Abante, qui Troica ſcripſit, relatum ferunt, poſt diſceſſum à Troia Græcorum, Aſtyanacti ibi datum regnum: hunc ab Antenore expulſum, ſociatis ſibi finitimis civitatibus, inter quas & Arisba fuit: Æneam hoc agrè tuliſſe, & pro Aſtyanacte arma cepiſſe, ac proſperè geſtâ re Aſtyanacti reſtituiſſe.*

Abidenus, qui & Abydinus, de Chaldæorum, & Aſſyriorum rebus ſcripſit. Euſebius lib. I Chronicorum *a*: Α᾽βιδηνὸς περὶ τῆς τῶν Χαλδαίων βασιλείας; & alibi *b* eodem opere legas, ἐκ τῶν Α᾽βυδινοῦ Α᾽σσυ-

a Pag. 5 theſauri Temp. à Scalig. editi.

b Pag 13, & 41.

Ἀσυϱιακῶν. Iiſdem verò in locis fragmenta quædam Abideni Euſebius adfert. Uti & Cyrillus facit initio operis adverſùs Iulianum. Quin Scipio Tettus Aſſyriam Abideni hiſtoriam inter eos refert ſcriptores, quorum libri in Italia Mssi adſerventur. Vide & aliquid de Abideno dictum nobis ſuprà lib. I cap. IX.

Abroni quoque Athenienſi aliquis fortaſſe hîc locus debetur; quando ad hiſtoriam, ſive antiquitates Græciæ, pertinebant ea, quæ de feſtis, & ſacrificiis veterum, prodidit. Stephanus: Βατὴ *a*, δῆμος τῆς Αἰγηΐδος φυλῆς, ὅθεν ἦν Ἄβρων, ὁ Καλλίου ἐξηγητὴς, περὶ ἑορτῶν, καὶ θυσιῶν γεγραφώς. Scripſit & περὶ παρωνύμων; cujus operis idem meminit in Ἄργος, Ἀθῆναι, & alibi ſæpe. Alius fuit Abron, Phryx, aut Rhodius grammaticus, qui Romæ Rhetorica docuit, ſervis parentibus procreatus, ut ex Hermippo tradit Suidas. Eſt hic, cujus in libris ſuis de Syntaxi ſæpius meminit Apollonius Alexandrinus. Alius quoque Abro, Lycurgi filius; de quo Plutarchus in X oratoribus. Alius item Abro, Dexippi hoſpes, apud eundem in Eroticis.

a Bate, vicus, tribus Ægeidis, unde erat Abro, Calliæ interpres, qui de feſtis, & ſacrificiis, ſcripſit.

Aceſander Cyrenaicam edidit hiſtoriam. Cujus primum citat librum Apollonij interpres in lib. IV. Ἀκέσανδρος ἐν πρώτῳ περὶ Κυρήνης. Quædam de Batto, Cyrenarum conditore, ex eo Aceſandri opere, refert Pindari ſcholiaſtes in initium od. IV Pythiorum. Et aliquantò pòſt ejuſdem verba adducit de Eurypyli genere.

Aceſodorus, Ἀκεσόδωρος, Megalopolita, περὶ πόλεων *b* ſcripſit, teſte Stephano in Μεγάλη πόλις. Hoc, puto, ex opere eſt egregius Aceſodori locus, quem citat Sophoclis ſcholiaſtes in Oedipum Colonæum. Niſi Ἀκεστόδωρος legendum: de quo nunc dicam.

b De urbibus.

Aceſtodorus, Ἀκεστόδωρος, citatur à Plutarcho in Themiſtocle; ubi ex eo refert, Xerxen, ante pugnam Salaminiam, claſſem, & aciem, ſpeculatum fuiſſe in Megaridis confinio, ſuper colles, quos Κέρατα *c* appellant. Meminit & etymologici magni ſcriptor in Δωδωναῖος; ubi ait, Ἡ ἱστορία *d* παρὰ Θρασυβούλῳ, καὶ Ἀκεστοδώρῳ.

Aceſtor, Ἀκέστωρ ἐν τοῖς περὶ Κυρήνης *e*, memoratur ab Apollonij ſcholiaſte in lib. II.

Aceſtorides quatuor vulgavit libros *de quaque urbe fabularum*, τῶν κατὰ πόλιν μυθικῶν. Quibus multa quidem vera retulit; ſed multa etiam fabuloſa adſperſit: & propterea, ut calumniam effugeret, μυθικὰ *f* ipſe inſcripſit: ſimul ut titulo jucunditatem operis indicaret. Auctor Photius tmem. CLXXXIX. Proſâ ſcripſiſſe, intérque alia quędam tradidiſſe de mirabili, ac monſtroſâ hominum quorundam formâ

c Cornua.
d Hiſtoria Thraſybuli, & Aceſtodori.
e Aceſtor opere de Cyrenarũ urbe.
f Fabuloſorum.

formâ in India, teſtis eſt Tzetzes Chil. VII Hiſtr. CXLIV.

Achilles Tatius Alexandrinus, niſi is Tatij potiùs, puta filius, aut libertus, dici debet, literis conſignavit ἱστορίαν σύμμικτον a; in qua multorum magni nominis virorum meminerat. Teſtis Suidas: atque addit, præterea ſui memoriam reliquiſſe opere Etymologico: nec non libro de Sphæra. Hujuſce fragmentum ſupereſt, manuductio in Arati Phænomena: quæ unà cum Hipparcho Bithyno ex bibliotheca Medecea edita eſt curâ Petri Victorij. Eſſe vero hæc partem operis de ſphæra, indicat inſcriptio, quæ iſtiuſmodi eſt: Ἐκ b τῶν Ἀχιλλέως περὶ εἰσαγωγὴν εἰς τὰ Ἀράτου φαινόμενα. Meminit præterea Suidas Achillis ἐρωτικῶν c: in quibus reponit τὰ d κατὰ Λευκίππην, καὶ Κλειτοφῶντα. Ejus operis inſcriptio eſt, περὶ e Λευκίππην, καὶ Κλειτοφῶντα λόγοι. Nec obſtant verba illa calci operis addita: Τέλος f τῶν περὶ Λευκίππην, καὶ Κλειτοφῶντα ἐρωτικῶν πλασμάτων. Vtcunque enim verè ſint figmenta, quæ narrat Achilles: noluit tamen hoc auctor inſcriptione ipsâ profiteri, ſed legi id opus maluit tanquam λόγον, ſive hiſtoriam veram. Sed ſolent librarij ſubinde titulos mutare, inſcriptionéſque ex ſua mente potiùs formare, quàm qua voluit auctor legi. Sic, ut alibi monui, Apollonij Dyſcoli, itidem Alexandrini, quas ipſe inſcripſerat ἱστορίας θαυμασίας g, Suidas nuncupat ἱστορίαν κατεψευσμένην h. Valde hoc Amorum opus epigrammate ſuo laudat ſive Photius Patriarcha, ſive potius Imperator Leo, cognomento Philoſophus. Et ſanè nihil Euſtathij, vel Prodromi amores ad illos Heliodori, vel Achillis Tatij. Etiam dictione utitur planè venuſtâ, & ejuſmodi omnino, qualis eſſe debet λόγος ἐρωτικός i. Latinè eos amores vertit Annibal Cruccius Mediolanenſis. Sed ſæpe non eſſe aſſecutum ſcriptoris mentem, liquet, ex quo Græcè prodiit. Quòd primò ex Palatinæ bibliothecæ codice factum Heidelbergæ in officina Commeliana. Exinde ex pluribus Mſsis integriùs, correctiùſque, cum Notis & Emendationibus ſuis edidit k eximius vir Claudius Salmaſius. Cùm opus hoc conderet, fuiſſe gentilem, ea oſtendunt, quæ de puerorum ſcribit amoribus, atque alia. Tandem tamen factum fuiſſe Chriſtianum, atque ad epiſcopatum etiam perveniſſe, ex Suida diſcimus.

Adæus Mitylenæus de ſtatuariis librum reliquit. Athenæus lib XIII. Ἀδαῖος l ὁ Μιτυληναῖος ἐν τῷ περὶ ἀγαλματοποιῶν. Eſt idem Ἀδαῖος, qui ἐν τοῖς περὶ διαθέσεως m ab eodem memoratur lib. XI.

a *Hiſtoriã miſcellaneam.*
b *Ex Achille manuductio in Phænomena Arati.*
c *Librorũ de amore.*
d *Quæ narrat de Leucippe, & Clitophonte.*
e *De Leucippe, & Clitophõte hiſtoria.*
f *Finis fictionum amatoriarum de Leucippe, & Clitophõte.*
g *Hiſtorias mirandas.*
h *Hiſtoriam cõmentitiã.*
i *Amatorius ſermo.*
k *Leidæ an. 1640.*
l *Adæus Mitylenæus libro de ſtatuariis.*

m *Libris de affectione, ſive diſpoſitione.*

Ἀδέσποτοι, ſive incerti, atque ἀνώνυμοι longè plurimi à veteribus laudantur: de quibus ſeorſim aliquando, σὺν Θεῷ, agemus.

Ægias Αἰγίας à Clemente citatur lib. I Στρωμ. ubi ex eo commemorat, quæ de Ilij capti tempore ſcripſerit. Sed, qui Ægeas eſt Clementi, is Euſebio, in præparat. Euangelicâ Clementem exſcribenti, eſt Agis.

Æſopus vitam Alexandri M. literis prodidit: Latinè verò interpretatus eſt Iulius Valerius. Habere ſe hanc Æſopicam tralationem Mſam refert Franciſcus Iuretus, notis in Symmachi lib. X epiſt. LIV. Etiam Barthius Adverſar. lib. II cap. X, ait, ſibi codicem eſſe Mſum. Sed negat, ſe vel de auctore, vel de interprete credere; eſſéque opus ex mendaciis prodigioſis refertum: etſi ejus & ante ſecula quatuor meminiſſet Sylveſter Gyraldus.

Aëthlius, Ἀέθλιος *a* ὁ Σάμιος ἐν πέμπτῳ Σαμίων ὅρων, Athenæo citatur lib. XIV: ubi tamen vulgò corruptè eſt ὡρείων: ſed veram lectionem vidit Caſaubonus ad eum librum cap. XIX. Quæ de Iunone Samiâ Aëthlium ſcripſiſſe ait Clemens in Προτρεπτ. ea ſine dubio fuere ex prædicto opere. Ac meminit horum quoque librorum Etymologici magni auctor in Νένωτ: ubi legas, Ἄεθλιος ἐν τοῖς Σαμίων ὅροις. Aëthlij quoque nomen Arnobio in VI, ubi vulgò *Ethedius* legebatur, reſtituit Theodorus Canterus.

Agaclytus Olympiadas coſignavit. Suidas in Κυψελιδῶν: Ἀγακλυτὸς *b* ἐν τῇ π' ὀλυμπιάδι φησὶν οὕτως.

Agatharcides Samius in ſecundo rerum Perſicarum laudatur Plutarcho in parallelis minoribus cap. II. Eundem Plutarchus junior libro de Fluminibus citat ἐν τοῖς Φρυγιακοῖς *c*. Et alibi in quarto περὶ λίθων *d*. Fortaſſe idem eſt, ac Cnidius: de quo dictum lib. I cap. XX.

Agathocles Babylonius laudatur Scholiaſtæ Heſiodi in illud Θεογον.

Τῷ δὲ σπαργανίσασα μέγαν λίθον ἐγγυάλιξεν.

Ubi ex eo commemorat, lapidem illum, qui Saturno fuit objectus, ut eum Iovis loco deglutiret, ex Proiconneſo fuiſſe apportatum. Res Cyzicenorum literis eſt perſecutus. Eo ex opere narrat Athenæus lib. I, ut Cyrus, primus Perſarum rex, Pytharcho Cyziceno, quem impensè amabat, ſeptem donârit civitates: ille autem, opibus iis inſoleſcens, patriæ tyrannidem affectârit, exercitu adverſus eam conſcripto; Cyziceni verò fortiter ſe defenderint. Meminit & lib. IX; Ἀγαθοκλῆς *e* ὁ Βαβυλώνιος ἐν πρώτῳ περὶ Κυζίκου φησὶν

a *Aëthlius Samius libro quincto de finibus Samiis.*

b *Sic ait Agaclytus in octogeſima Olympiade.*

c *In rebus Phrygiis.*

d *De lapidibus.*

e *Agathocles Babylonius libro primo de Cyzico ſic ait.*

φησὶν οὕτως. Tertium ejus operis citat lib. IX. Sed quem in primo, & nono, vocat Babylonium, eum hîc ἁπλῶς nominare eſt contentus. At lib. XII Cyzicenum appellat. Sic enim ſcribit: Μνημονεύει δ' αὐτῶν Ἀγαθοκλῆς ὁ Κυζικηνὸς ἐν τρίτῃ τῶν περὶ τῆς πατρίδος a. Perſuadere mihi non poſſum, diverſos eſſe: ſed potiùs cenſeo, ex cognomentis unum fuiſſe patriæ nomen, alterum domicilij: cujus generis exempla multa adduximus ſuperioribus libris. Stephanus in Βέσβικος ſimpliciter nominat: Ἀγαθοκλῆς b ἐν πρώτῃ περὶ Κυζίκου. Item Feſtus in Romam: *Agathocles*, inquit, *Cyzicenarum rerum conſcriptor.* Ubi illuſtrem ex eo locum refert de Romæ origine. Ut & Solinus in Polyhiſtore facit cap. I. Egregium ex eo memoratur exemplum à Tullio in primo de Divinatione: *Apud Agathoclem ſcriptum in hiſtoria eſt, Hamilcarem Karthaginenſem, cùm oppugnaret Syracuſas, viſum eſſe audire vocem, ſe poſtridie cœnaturum Syracuſis: cùm autem is dies illuxiſſet, magnam ſeditionem in caſtris ejus inter Pœnos, & Siculos, milites, eſſe factam: quod cùm ſenſiſſent Syracuſani, improvisò eos in caſtra irrupiſſe, Hamilcarémque ab iis vivum eſſe ſublatum. Ita res ſomnium comprobavit.* Eundem verò cenſeo, cujus ὑπομνήματα citat Apollonij ſcholiaſtes in lib. IV; ubi ex ſeptimo commentatiorum ejus quædam adfert de inſula Sacra, & Strongyle. Sed fuit præterea Agathocles Chius, rei ruſticæ ſcriptor; de quo Varro, & Columella: uterque lib. I de R. R. cap. I. Eſt iſte, de quo Plinius, cùm alibi, tum lib. XXII cap. XXII, de ſoncho agens: *Agathocles*, inquit, *etiam contra ſanguinem tauri demonſtrans ſuccum ejus.* Eſt & Agathocles Atracius, quem de piſcibus ſolutâ oratione ſcripſiſſe, auctor eſt Suidas. Præterea Agathoclem Samium ἐν τῇ Πεσσινουντίων πολιτείᾳ c citat Plutarchus de Flum. Atque idem Agathoclem Mileſium laudat ἐν τοῖς περὶ ποταμῶν d.

a *Meminit verò eorũ Agathocles Cyzicen' in tertio de patria.*
b *Agathocles in primo de Cyzico.*
c *In Peſſinuntiorum Rep.*
d *In iis, quæ de fluminibus ſcripſit.*

Agathon Samius libros edidit rerum Scythicarum. Plutarchus de Flum. Ἀγάθων e ὁ Σάμιος ἐν β' Σκυθικῶν. Idem citat ſecundum περὶ f ποταμῶν. Uti et facit Stobæus ſerm. de morbis, & moleſtiarũ in eis ſolutione. Ex Agathone hoc quædam de Buſiride hoſpites mactante, poſteáque ab Hercule interfecto, refert Plutarchus in parallelis minoribus cap. XXXVIII.

e *Agathõ Samius ſecundò rerũ Scythicarũ.*
f *De fluviis.*

Agathonymus de Perſiæ rebus egit. Ἀγαθώνυμος ἐν Περσίδι g, apud Plutarch. de Flum.

g *Agathonymus in Perſicis.*

Agathoſthenes in Aſiaticis carminibus citatur à Germanico in Aratea: ubi ex eo narrat, Cynoſuram fuiſſe Iovis nutricem, unam ex Idæis nymphis. Nec dubito, quin idem opus ſignet Tzetzes

Chil. VII Hiſt. CXLIV; ubi, aliqua de mirandis hominum formis tradidiſſe, teſtatur.

Ageſilaus memoriam ſui reliquit opere de rebus Italicis: ex quorum tertio hiſtoriam ſeu fabellam de Fulvio Stello, ejúſque filia Epona, quæ præeſſe Deis poſtea credita eſt, Plutarchus commemorat in Parallelis minoribus cap. XXIX.

Aglaoſthenes, qui corruptè in libris nonnullis *Agloſthenes*, vel *Ægloſthenes*, imò & *Ædoſthenes* vocatur, hiſtoriam rerum Naxicarum conſignavit. Hyginus in poëtico aſtron. ubi de arcto minore loquitur: *Hanc Aglaoſthenes, qui Naxica conſcripſit, ait, Cynoſuram eſſe, unam de Iovis nutricibus ex Idæis nymphis.* Idem opus ſignat Germanicus Cæſar in Aratea Phænomena: *Aglaoſthenes dicit, Iovem, in aquilam transfiguratum, Naxiam regionem, ubi nutritus fuerat, petiiſſe, & regnum accepiſſe. Egreſſo verò de Naxo, cùm adverſus Titanas proficiſceretur, & ſacrificium faceret, aquilam ei in auſpicio apparuiſſe; quam, bono omine acceptam, tutelæ ſuæ ſubjeciſſe.* Quem locum intelligit Lactantius lib. I cap. XI; ubi ſic ſcribit: *Cæſar quoque in Arato refert, Aglaoſthenem dicere, Iovem, cùm ex inſula Naxo adverſus Titanas proficiſceretur, & ſacrificium faceret in litore, aquilam ei in auſpicium advolâſſe; quam victor, bono omine acceptam, tutelæ ſuæ ſubjugârit.* Meminit Aglaoſthenis quoque Plinius lib. IV cap. XII; ubi ex eo tradit, Delum aliter dictam Cynthiam. Item Jul. Pollux lib. IX cap. VI.

Agriopas Ὀλυμπιονικῶν *a* hiſtoriam texuit. Plinius lib. VIII Hiſt. Nat. cap. XXII: *Itaque Agriopas, qui Olympionicas ſcripſit, narrat, Demænetum Parrhaſium* (Demarchum vocat Pauſanias *b*) *in ſacrificio, quod Arcades Iovi Lyceo humanâ etiam tum hoſtiâ faciebant, immolati pueri exta deguſtâſſe, & in lupum convertiſſe: eundem decimo anno reſtitutum, athleticè certâſſe in pugilatu, victorémque Olympiâ reverſum.*

a *Eorum, qui ludis Olympiis viciſſent.*
b *In Eliacis.*

Agrœtas Ἀγροίτας in decimotertio τῶν Σκυθικῶν *c* citatur ab Apollonij ſcholiaſte in lib. II. Idem ἐν γ' Λιβυκῶν *d*, ab eodem celebratur in lib. IV. Meminit & ejus Stephanus in Ἄμπελος.

c *Rerum Scythicarum.*
d *Libro tertio rerum Libycarũ.*

Alcetas libros ſcripſit de iis, quæ Delphis dicata erant. Athenæus lib. XIII: Ἀλκέτας *e* ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων.

e *Alcetas in ſecundo de donariis Delphicis.*

Alexander Epheſius, cognomento Lychnus, inter illos, qui Epheſum illuſtrârint, reponitur à Strabone lib. XIV. Verba ejus ſunt: Τῶν δὲ νεωτέρων Ἀλέξανδρος ῥήτωρ, ὁ Λύχνος προσαγορευθείς· ὃς καὶ ἐπολιτεύσατο, καὶ συνέγραψεν ἱστορίαν, καὶ ἔπη κατέλιπεν, ἐν οἷς τά τε οὐράνια διατίθεται, καὶ τὰς ἠπείρους γεωγραφεῖ, καθ' ἑκάστην ἐκδοὺς ποιήματα. Ex recentioribus

tioribus fuit Alexander orator, cognomento Lychnus: is & remp. geſſit, & hiſtoriam conſcripſit, ac verſus reliquit de rerum cæleſtium, ac orbis terreſtris partium deſcriptione, editis de ſingulis earum poëmatis. Quod hoc loco Strabo dicit, præter hiſtoriam verſus feciſſe, id etiam cognoſcimus ex Euſtathio in Dionyſij περιηγ. verſ. IↃLVIII; ubi verſum hunc de Hercule, æneo lebete in Erythian navigantem, adducit: Χαλκείῳ a ἐν λέβητι μέγαν διενήξατο πόντον. Item ex Stephano; qui in Λάπηθος verſum unum refert, & alios duos in Ταπροβάνη. Quod verò orbis terreſtris partes deſcripſiſſe dicit Strabo, id ex eodem Stephano confirmatur; qui ejus Aſiam, ac Libyam, citat in Χαονία. Denique ex opere de rebus cæleſtibus, eidem Straboni laudato, abſque dubio ſunt verſus de harmonia cæleſti, quos Heraclides Ponticus adfert libello de allegoriis Homericis. Quod argumentum in hiſtoria ſua tractârit, id non dicit Strabo; ſed Sextus Aurelius Victor, libro de origine gentis Romanæ, cùm retuliſſet, ut Æneas, ab Agamemone ire, quò vellet, permiſſus, petiiſſet Idam, ibſque navibus fabricatis, oraculi admonitu Italiam petiiſſet, autorem ejus rei laudat *Alexandrum Epheſium, libro primo belli Marſici.* Præter hoc bellum nihil alibi legiſſe memini; niſi idem eſt, qui de philoſophis, & ſucceſſione eorum, opus hiſtoricum condidit. Meminit Laërtius in Socrate, Euclide, Pyrrhone, ac Pythagora; ubi legas, Ἀλέξανδρος b ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διαδοχαῖς. Sed fortaſſe ille eſt Alexander polyhiſtor: de quo diximus libro I cap. XXII.

Alexander Monachus hiſtoriam emiſit de inventione pretioſæ crucis. Primus eam Gretzerus edidit ex exemplari gemino, uno bibliothecæ Auguſtanæ, altero Cryptæ Ferratæ.

Alexarchum in tertio Italicorum citat Plutarchus in Parallelis cap. VII. Geſnerus in bibliotheca iſtic legiſſe videtur *Alexander.* Nam Alexandrum polyhiſtorem de rebus Italicis ſcripſiſſe ait, atque ejuſce rei auctorem laudat Plutarchum in dicto libello. Sed fallitur. Sanè & Servius in III Æn. Alexarchum, hiſtoricum Græcum, (ſic vocat) teſtem laudat de Epiri, & Campaniæ nomine. Ea quin ex Alexarchi Italicis ſint, dubium non eſt.

Alexis Samius conſcripſit libros de finibus Samiorum. Athenæus lib. XII; Ἄλεξις c ἐν τρίτῳ Σαμίων ὅρων. Et lib. XIII; Ἄλεξις d ὁ Σάμιος ἐν δευτέρῳ ὅρων Σαμιακῶν. Vbi eo libro retuliſſe dicitur, meretrices, quæ Periclem ſecutæ erant, cùm Samum obſideret, tantopere, proſtituendo ſe, ditatas fuiſſe, ut ædem Veneris, quæ in Samo erat, exſtruxerint.

a *Ferreo verò lebete magnum transnavit pontum.*

b *Alexãder in ſucceſſione philoſophorũ.*

c *Alexis in tertio de finibus Samiorũ.*

d *Alexis Samius in ſecundo finibus Samiacis.*

Alexon Myndius fecit libros narrationum fabuloſarum. Diogenes Laërtius in Thalete, Ἀλέξων a ὁ Μύνδιος ἐν ἐννάτῳ μυθικῶν. At alius, puto, eſt Alexander Myndius; cujus Plutarchus meminit in Marij vitâ: ubi ſermo de vulturibus duobus, exercitum Marij ſequentibus.

Ambryon Theocriti Chij vitam ſcripſit; ut Laërtius in Ariſtotelis vita auctor eſt: ubi ex eo refert maledicum hoc Theocriti ejuſce epigramma in Naturæ promum condum Ariſtotelem:

> Ἑρμείου εὐνούχου, ἠδ' Εὐβούλου ἅμα δούλου
> Σῆμα κενὸν κενόφρων τεῦξεν Ἀριστοτέλης.

Cujus ſententiam, licet duriuſculè, ſic expreſſeris:

> *Hermiæ eunuchi, & ſervi monumentum Eubuli*
> *Mentis inanis mane exſtruxit Ariſtoteles.*

Apud Etymologum in ὁμοκλήσασκεν citatur ὁ Ἄμβρων. Fortaſſe idem eſt.

Amometus de Attacorum gente ſcripſit. Plinius lib. VI cap. XVII: *Et gens hominum Attacorum, apricis ab omni noxio afflatu ſecluſa collibus, eâdem, quâ Hyperborei, degunt temperie. De iis privatim condidit volumen Amometus: ſicut Hecatæus de Hyperboreis.* Antigonus quoque Caryſtius Hiſtor. Mirab. cap. CLXIV refert ex eo, ſiquis fonti Iſidis cotylam vini infundat, fieri potum bene temperatum. Vocat autem Ἀμώμητον b τὸν πραγματευθέντα τὸν ἐκ Μέμφεως ἀνάπλουν εἰς τὴν καλουμένην Ἴσιδος κρήνην. Ejuſdem rei Amometus autor laudatur in Sotionis excerptis de fluviis, & lacubus. Ælianus lib. XVII de animalibus cap. VI ab Amometo proditum teſtatur, in urbe quâdam Libycâ à ſacerdotibus carmine quodam educi è lacu crocodilos cubitorum ſeptemdecim.

Amphicrates librum reliquit de viris illuſtribus: uti Laërtius indicat in Ariſtippo, & Athenæus lib. XIII.

Anaxandrides confecit libros περὶ τῶν c συληθέντων ἐν Δελφοῖς ἀναθημάτων. In eorum primo hiſtoriam retulerat, unde ortum proverbium; Ἄκρον d λάβε, καὶ μέσον ἕξεις. Narrat hoc collector proverbiorum, quæ è bibliotheca Vaticana edidit Schottus e.

Anaxilai meminit Dionyſius initio antiquitatum Romanarum: ubi eum dicit procemium hiſtoriæ ſuæ à vituperatione aliorum orſum eſſe; idémque factum eſſe à Theopompo: quorum neutrum ait ſe imitari velle. Neque, ut puto, alius eſt Anaxilaus, ex quo, Myſonem fuiſſe Arcadem, Laërtius f refert. At alius eſt Anaxilaus comicus; cujus fabulas longè plurimas citat Athenæus. Ἀναξίλας dicitur

a *Alexon Myndius in nono fabuloſorum.*

b *Expertum navigationem à Memphi ad Iſidis fontem.*

c *De anathematis, quæ ſacrilegio Delphis fuere ſublata.*

d *Summum cape, ac medium tenebis.*

e *Pag. 259.*

f *In Myſone.*

dicitur Etymologo in φιλοθεαστοτόμαι. Alius item eſt Anaxilaus medicus; quem Plinius laudat in Hiſt. Nat. lib. XIX cap. I, lib. XXV cap. XIII, & lib. XXX cap. VIII.

Andreæ, neſcio cujus, hiſtoria Mſa, unà cum ejuſdem hymnis, in Auguſtana exſtat bibliothecâ. Ea in hiſtoria deſcribit iter ſuum, quo Epheſo iit Hieroſolymam, &, poſt luſtratam terram ſanctam, Epheſum eſt reverſus.

Andriſcus Ναξιακῶν a libros elaboravit; quorum primum citat Parthenius cap. IX; ſecundum item cap. XIX. Atque ex eodem opere eſt, quod Athenæus refert in primo: Νάξιοι δὲ, ὡς Ἀνδρίσκος, ἔτι δ' Ἀγαθένης, ἱστοροῦσι, Μειλίχιον καλεῖσθαι τὸν Διόνυσον διὰ τὴν τοῦ συκίνου καρποῦ παράδοσιν. διὸ καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ παρὰ τοῖς Ναξίοις, τὸ μὲν τοῦ Βακχίου Διονύσου καλουμένου, εἶναι ἀμπέλινον· τὸ δὲ τοῦ Μειλιχίου, σύκινον· τὰ γὰρ σῦκα μείλιχα καλεῖσθαι. *Naxij verò, ut Andriſcus, & Agaſthenes, referunt, Bacchum appellant Meilichion, quòd dederit hominibus ficum: atque iccirco & apud Naxios facies Dei Bacchi, quem Dionyſon vocant, eſt è ligno vitis: illius autem, quem Meilichion nominant, eſt è ficu: ficus enim Naxij* μείλιχα *appellant.*

a De reb. Naxiacis.

Androetas Ἀνδροίτας b Τενέδιος ἐν τῷ περίπλῳ τῆς Προποντίδος citatur ab interprete Apollonij in lib. II.

b Androetas Tenedius in Propontidis periplo.

Andron Alexandrinus χρονικὰ condidit: quod Athenæus nos docet lib. IV. Alius ab eo eſt Andron Epheſius, Laërtio memoratus in Pherecyde, & ſcholiaſtæ Pindari in Iſthm. od. II: ex quo diſcimus, de ſeptem ſapientibus Græciæ commentatum. Ab hoc quoque Τρίπους ſcriptus fuit; ut optimè oſtendit Meurſius commentario in Apollonium. Ejus operis meminere Laërtius in Thalete, Clemens lib. I Στρωματ. Suidas, & Michaël Apoſtolius, uterque in Σαμίων ὁ δῆμος. Alius quoque eſt Andron Halicarnaſſenſis, qui laudatur Plutarcho in Theſeo, Iſaacio Tzetzæ ad Lycophronem, ſcholiaſtæ Æſchyli ad Perſas. Ac illa, quæ ex eo ſcriptores hi referunt, ſatis veriſimilem faciunt conjecturam doctiſſimi Meurſij, exiſtimantis iſta citari ex Androne ἐν τῇ ἐπιτομῇ περὶ συγγενειῶν c, quam memorat Apollonij ſcholiaſtes in lib. I. Octavum ejus operis laudat Harpocratio in Φορβάντειον. Denique præter iſtos eſt & Andron Teius, cujus περίπλους citatur à ſcholiaſte Apollonij lib. II. Nec à verò abludit, eundem eſſe, cujus volumen Περὶ Πόντου d idem celebrat in ſcholiis ad eundem librum. Apollonius in hiſtoria commentitia, ſive potiùs mirandâ, cap. VIII citat Andronis opus Περὶ e θυσιῶν, πρὸς Φίλιππον. Sed cujus Andronis

c In epitome cognationũ.
d De Ponto.
e De ſacrificiis, ad Philippum.

hoc fuerit,nec addit,nec conjecturâ aſſequi facile eſt. Uti nec quis ille ſit Andron,quem Ἀτθίδα *a* condidiſſe,Strabo innuit lib.IX.Niſi illic *Androtion* legendum; quem res Atticas conſignâſſe, mox planum faciam. Meminit & Andronis idem lib.XII, ubi de Dulichia loquitur;atque iterũ, ubi de Eteocretibus,& Cydonibus,ſermo eſt.

a *Res Atticas.*

Andronicus Alypius Syriæ regum, atque aliarum gentium,ut B.Hieronymus auctor eſt, hiſtorias eſt literis perſecutus.

Androtion Atticam hiſtoriam edidit; teſte Pauſania in Eliacis, & Phocicis, & Marcellino in vita Thucydidis. Ejus operis liber tertius citatur à Stephano in Ἁλικαρνασσὸς, quartus in Ἀργυρωνῆσαι, quinctus ab Harpocratione in Ἀγυίας, ſextus ab Stephano in Γερήσινος, duodecimus ab Harpocratione in Ἀμφίπολις. Puto autem, idem opus ab Hephæſtione, & Stephano ſignari; quando ille ſecundum Androtionis advocat in Ἀποδέκται: hic octavum adducit in Ἀγκύλιον. Uti & cùm ſextum Androtionis citat Harpocration in Ἱερὰ τριήρης, & ſecundum Androtionis in Ἵππαρχος. Meminere Androtionis Plutarchus in Solone, Ælianus lib.VIII Var.Hiſtor.cap. X,Clemens lib.VI Στρωμ. Suidas in Συγγραφεῖς, Pindari ſcholiaſtes in Iſthm.od.VII, Etymologici magni auctor in Βρισαῖος, & Συγγραφεῖς. Anonymus in Olymp.deſcriptione ad Olymp.XC an.II, Ariſtophanis ſcholiaſtes in Acharnenſes *c*, Veſpas,& in Aves ſemel,iterúmque; ſcholiaſtes Sophoclis *d* in Oedipum tyrannum, ſcholiaſtes Euripidis in Phœniſſas *e*, Lycophronis ſcholiaſtes *f*, qui de Cadmo ex eo hiſtoriolam narrat. Etiam Androtion ſive idem, ſive alius, de agricultura ſcripſit: quem Plinius memorat in Hiſtor. Natur. & ante eum Varro, ac Columella, uterque initio libri primi de R. R. ubi eum reponunt inter eos rei ruſticæ ſcriptores, quorum patriam non acceperint.

b *Pag. 399. edit. Aurel.*
c *Pag. 498.*
d *Pag. 306. edit. H. St.*
e *Pag. 325. edit. P. St.*
f *Pag. 156.*

Anticlides, Ἀντικλείδης ἐν Δηλιακοῖς *g* ſemel, iterúmque, in ſecundo Δηλιακῶν citatur à ſcholiaſte Apollonij in lib. I. Ejuſdem liber περὶ νόστων *h* memoratur Athenæo lib.XI, & alibi, item Clementi Alexandr. ἐν Προτρεπτ. Νόστους autem vocavit reditum in patriam, ſive Græcorum à Troia, ſive Argonautarum è Colchide, vel ſimilem. Vide Caſaubonum ad Athenæum lib. IV.cap.XIV. Eundem ἐν ἐξηγητικῷ laudat Athenæus in XI. Etiam ejus memoriam celebravit Strabo in V: ubi ab Anticlide proditũ ait, primos Pelaſgos loca Lemno, & Imbro vicina, condidiſſe, ac quoſdam eorum cum Tyrrheno, Atyos filio,in Italiam navigâſſe. Meminit & Anticlidæ Plutarchus in Alexandro; item libro de Iſide & Oſiride, ubi

g *De rebus Deliacis.*
h *De reditibus ſive reverſionibus.*

ubi narrat, Iſidem ab eo Promethei filiam, Liberi uxorem ſtatui. Et Plinius lib. VII Hiſt. Nat. cap. LVI; ubi de literarum inventione agens, *Anticlides*, inquit, *in Ægypto inveniſſe quendam nomine Menona tradit*, XV *annis ante Phoroneum, antiquiſſimum Græciæ regem: idque monumentis approbare conatur.*

Antidamus *Heracleopolites edidit, præter Moralia, hiſtoriam Alexandri Magni. Utriuſque operis interpretem advocat Fulgentius Planciades in expoſitione ſermonis antiqui ad Chalcidium. Nec eſt, quòd miretur quiſquam, judicare me, interpretem potiùs Antidami, quàm ipſum Antidamum, citari. Nam is mos eſt Fulgentij. Sic in *Veſpillones*, cùm Antidamum hunc nominâſſet, mox adducit quędam ex interprete Mnaſeę Εὐρωπακῶν: Mnaſeam enim Εὐρωπακὰ ſua Græcè vulgâſſe, ſatis notum eſt ex iis, quæ diximus lib. I, cap. XXI. Ubi & περὶ Ἀσίας a egiſſe, oſtendimus. Sanè eum ἐν b πρώτῳ περὶ Ἀσίας citat etiam Apollonij interpres in lib. I. Græci quoque ſunt, Steſimbrotus Thaſius, Diophantus Lacedæmonius, & alij, ab eodem Fulgentio laudati.

Antigenes à Plutarcho in Alexandro commemoratur inter eos, qui Amazonem ad Alexandrum veniſſe narrant, cùm Orexartem fluvium trajeciſſet. Geſnerus cenſet, cognomentum habuiſſe Iſtri. Nempe quia continuò Iſtri nomen apud Plutarchum ibidem ſubjiciatur. Iſter ille hiſtoriam fecit rerum Atticarum, item Argolicarum, aliáque; ut ex Athenæo conſtat. Sed omnino Iſter ab Antigene diverſus eſt.

Antileo περὶ χρόνων c libros confecit: quorum ſecundum citat Laërtius initio vitæ Platonis. Meminit & Antileonis, ſeu ejuſdem, ſeu alterius, Julius Pollux in Onomaſtico lib. II. cap. IV.

Antilogus, Ἀντίλογος, inter hiſtoricos recenſetur à Dionyſio Hal. lib. περὶ συνθέσεως ὀνομάτ. Sed viri docti legere jubent Ἀντίοχον. Quod ſi rectum eſt, planè veriſimile ſit ſignari Antiochum Syracuſanum; de quo dicimus alibi. Sed ego Ἀντίλοχον rejicere non auſim, propter locum illum Clementis lib. I. Στρωματ. Ἀντίλοχος d δ' ἦ αὖ ὁ τοῦ ἱστορίας πραγματευσάμενος ἀπὸ τῆς Πυθαγόρου ἡλικίας ἐπὶ τὴν Ἐπικούρου τελευτήν. Unde diſcimus, ſcripſiſſe doctorum chronologiam. Anonymus in Olympiadum deſcriptione, ad Olym. XLIX: Ἐντεῦθεν Ἀντίλοχος e τῆς ἱστόρων πραγματείας ἄρχεται. Videtur autem idem ſignari à Theodoreto Therapeutices lib. VIII, qui eſt de martyribus; ſi recta eſt vulgaris lectio, quæ habet: καὶ f γὰρ Ἀθήνησιν, ὡς Ἀντίλοχος ἐν τῇ ἐννάτῃ γέγραφεν ἱστορίᾳ, ἄνω γε ἐν τῇ ἀκροπόλει, Κέκρο-

* Niſi is Antidamas potiùs: ut Polydamas Homero, & Perſio.
a De Aſia.
b Lib. I. de Aſia.
c De temporibus.
d Antilochus verò, qui de viris doctis ſcripſit, ab ætate Pythagoræ uſque ad Epicuri mortem.
e Inde Antilochus tractare incipit de viris ſciẽtiâ claris.
f Athenis enim, ſicut Antilochus in nono hiſtoriæ ſuæ libro teſtatur, ſepulcrum Cecropis in ipſa arce poſitũ eſt, juxta Minervam, civitatis cuſtodem.

κέκροπός ἐστι τάφος περὶ τὴν Πολιοῦχον αὐτήν. Sanè ita eſt in vetuſtioribus codicibus, Auguſtano, & Palatino, ubi in recentioribus eſt Ἀντίοχος: ut Sylburgius teſtatur. Recentioribus tamen libris favet Clemens in προτρεπτικῷ. En verba: Ἐν * τῷ νεῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Λαρίσσῃ, ἐν τῇ ἀκροπόλει, τάφος ἐστὶν Ἀκρισίου. Ἀθήνησι δὲ ἐν ἀκροπόλει, Κέκροπος, ὥς φησιν Ἀντίοχος ἐν τῷ ἐννάτῳ τῶν ἱστοριῶν. Et ex eo Arnobius lib. VI: *In hiſtoriarum Antiochus nono, Athenis in Minervio memorat Cecropem eſſe mandatum terræ.*

* *In templo Palladis, Lariſſa in arce eſt ſepulcrũ Acriſij. Athenis autẽ, Cecropis, ut ait Antiochus in nono Hiſtoriarũ.*

Antimachorum quinque, quos commemorat Suidas, unus hiſtoricus fuiſſe ab eodem dicitur.

Antipater libros de Rhodo fecit; quorum tertium Stephanus nominat in Ἀρμενία. Cognomen ſcriptoris omittit; ut quoque facit Stobæus, qui Antipatri de nuptiis fragmentum adfert. Item Apollonij ſcholiaſtes *a*; qui meminit operis Antipatri περὶ *b* ζώων. Ex quo eſſe cenſeo, quæ de elephantis duobus Antiochi regis, in uſu bellico celebribus, ab Antipatro prodita eſſe, Plinius teſtatur lib. VIII Hiſt. Nat. cap. V. Varij autem fuere Antipatri, poëtæ quidam, aliqui philoſophi, alij item hiſtorici. De Antipatro Macedone, Alexandri M. ſucceſſore, qui de rebus ſcripſit Perdiccæ apud Illyres geſtis, alibi *c* nobis dictum è Suida: qui & epiſtolarum ejus mentionem facit. Ut Cicero quoque lib. II de Officiis; *Exſtant*, inquit, *epiſtolæ, & Philippi ad Alexandrum, & Antipatri ad Caſſandrum, & Antigoni ad Philippum, trium prudentiſſimorum.* Ac Plutarchus etiam in Coriolani vita meminit epiſtolæ ejus, quâ Ariſtotelis mortem perſcripſit. Præter eum eſt Antipater Sidonius, Ciceroni etiam lib. III de Oratore memoratus: item Fabio lib. X. cap. VII. Uterque verò ait, eum extemporali facundiâ in carmine valuiſſe. Egigrammata illius undeviginti habemus in Ἀνθολογίᾳ, & aliud in laudem Sapphûs, quo decimam eam vocat Muſam: atque aliud in Homerum, quod eſt apud Plutarchum in vita Homeri. Eſt præterea Antipater Tarſenſis, Stoïcus, Straboni laudatus lib. XIV; cujus περὶ δεισιδαιμονίας *d* librum citat Atheneus lib. VIII, & alterum, ut videtur, περὶ ὀργῆς *e*: quem Antipatro tribuit idem lib. XIV. Is vixit Olympiade CLXIX, proximâ nempe à natali Ciceronis; ut dicemus in poëtis Græcis. Eſt item Antipater Theſſalonicenſis; cujus hexaſtichon habes apud Stobæum ſerm. XXXVII, qui eſt de temperantia. Ejuſdem ſexdecim in Ἀνθολογίᾳ eprigrammata ſuperſunt. Adhæc eſt Antipater Tyrius, philoſophus, Catonis Vticenſis, Plutarcho teſte, familiaris; de quo ita Tullius in ſecundo de Officiis;

a *In lib. 2.*

b *De animalibus.*

c *Lib. I. cap. 10.*

d *De ſuperſtione.*

e *De ira.*

Officiis: *In his autem utilitatum præceptis Antipater Tyrius, Stoïcus, qui Athenis nuper eſt mortuus, duo præcepta cenſet eſſe à Panætio prætermiſſa, valetudinis curationem, & pecuniæ.* Antipatri Stoici meminit idem lib. I. de Divinat. & lib. IV * Acad. Quæſt. & Laërtius in Zenone. Sed diſpiciendum, utrùm de Tarſenſi, an Tyrio, ſermo ſit. Uterque enim Stoicus fuit. Saltem is, quem Cicero libro primo de divinatione ait diſcipulum fuiſſe Diogenis Babylonij, præceptorem verò Panætij, omnino eſt Tarſenſis; cùm Panætij doctor non potuerit ætatem producere uſque ad tempora Ciceronis; quod de Tyrio refert Tullius, ut vidimus. De Lucio Cælio Antipatro in Latinis hiſtoricis dicemus.

** Vulgo lib. 2. Sed Nonio verius eſt quartus.*

Antiphanes ab Athenæo lib. XIII inter eos, refertur, qui ſui memoriam reliquere commentando de Atticis meretricibus. Ac eodem libro ſæpius ἁπλῶς citatur ἐν τῷ περὶ ἑταιρῶν a. Meminit & ejus operis Harpocration in Ἀντίκυρα. Antiphanes de rebus inventis laudatur à Clemente Alexandrino lib. I Στρωματ.

a De ſcortis.

Antiſthenes, peripateticus philoſophus, citatur à Phlegonte Tralliano Mirabil. cap. III. Ἱστορεῖ b δὲ καὶ Ἀντισθένης Περιπατητικός. Ac deinceps ex eo mira refert de Buplago Syro, & Publio, duce Romano: quæ contigiſſe ait, poſt pugnam cum Antiocho apud Thermopylas. Non hic eſſe poteſt ille Antiſthenes, cujus vitam emiſit Laërtius: quia is Cynicus fuit, neque hiſtoricum ejus quicquã Laërtius recenſet. Sed, juxta eundem Laërtium, Γεγόνασι c καὶ ἄλλοι Ἀντισθένεις τρεῖς· Ἡρακλείτειος, εἷς ἕτερος, Ἐφέσιος· καὶ Ῥόδιός τις, ἱστορικός. Fortaſſe autem & alij fuerunt: & ut hoc non ſit, quid Epheſius vulgârit, non magis hinc liquet, quàm de Heracliteo: niſi quòd eum philoſophicum potiùs ſuæ ſectæ argumentum tractâſſe, credibile eſt. Quare difficile eſt videre, quem ſignet Phlego. Sed ſi conjecturæ indulgere licet, cùm tertius ille, patriâ Rhodius, dicatur hiſtoricus fuiſſe: non video, unde potiùs, quàm ex illo, Phlegontem eam hauſiſſe hiſtoriam putemus. Eadem de cauſſa illi tribuerim τὰς d τῶν φιλοσόφων διαδοχάς: quas Antiſthenem conſignâſſe, auctor eſt idem Laërtius in Thalete, Ariſtippo, Menedemo, & alibi. Satis quidem hæc de philoſophis hiſtoria conveniebat, tum homini philoſopho, ut vocat Phlego; tum hiſtorico etiam, ut Laërtius nominat. Denique, ob Laërtij verba illa, veriſimile ſit, eundem ſignari à Plinio lib. XXXVI Hiſt. Nat. cap. XII: ubi inter duodecim iſtos, qui de pyramidibus Ægyptiis ſcripſerint, Antiſthenem nono recenſet loco. Etiam à Plutarcho lib. de Flum. citatur.

b Refert verò & Antiſthenes Peripateticus.

c Fuere & alij Antiſthenes tres; unus Heracliteus, alter Epheſius, & Rhodius quiſpiam hiſtoricus.

d Succeſſiones philoſophorum.

citatur Ἀντισθένης ἐν γ' Μελεαγρίδος. Hunc ſiquis Epheſium illum putet, non quidem repugno: ſed quid pro ea ſententia certi adferri poſſit, planè non video.

a Antiſthenes in tertio Meleagridos.

Antoninus Liberalis innotuit Metamorphoſeôn collectaneis. Sed narrationes iſtæ, ut philologo utiles, ita hiſtoricum nihil juvant, niſi quatenus hiſtoria ſubeſt; ut ferè in fabulis ſolet. Putabat vir magnus *b*, hunc eſſe illum Liberalem, de quo Suetonium, libro de claris rhetoribus, egiſſe, ex indice reſiduo liquet: item de quo Hieronymus in Chronico Euſebiano ad ann. cIↃcIↃLXIV ait; *M. Antonius Liberalis, Latinus Rhetor, graviſsimas inimicitias cum Palæmone exercet.* Hoc ſi eſt, Claudij Imper. ac fortean etiam Neronis tempore vixerit. Sed malo credere Scaligero; qui ad eum Hieronymi locum monet, eſſe alterius Liberalis Μεταμορφώσεις iſtas. Movet me, quòd hic Antoninus; ille Antonius dictus: hic Græcè ſcripſerit, neque niſi Græcos citet ſcriptores; ille Latinus fuiſſe rhetor diſertim ab Hieronymo ex Suetonio dicatur.

b Notis ad Sueton. de claris rhetor.

Apellas Cyrenæus, Ἀπελλᾶς ὁ Κυρηναῖος, geographus memoratus in epitome Artemidori Epheſij. Fortè eſt idem, qui de rebus Delphicis commentarium edidit. Hujus meminit Clemens Alexand. ἐν προτρεπτ. Ἀπελλᾶς *c* δ' ἐν τοῖς Δελφικοῖς δύο φησὶ γεγονέναι τὰ Παλλάδια. Videndum, an non idem ſit, qui Athenæo *Apollas* vocatur. Mihi quidem ſic videtur: quia & is de Vrbibus ſcripſit: & proclivis in una litera lapſus fuit.

c Apellas in Delphicis duo ait fuiſſe Palladia.

Aphrodiſius, ſive Euphemius, Ἀφροδίσιος, ἤτοι Εὐφήμιος, ἐν *d* τῷ περὶ πατρίδος citatur à Stephano in Ἀφόρμιον.

d Libro de patria.

Apollas volumen de civitatibus Poloponneſi reliquit. Athenæus lib. IX: Ἀπολλᾶς * ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ πόλεων. ubi ex eo refert, γογγυλίδας *e* à Lacedæmoniis vocari γαστέρας *f*. Judicio meo, idem eſt ac Apellas Cyrenæus; ut antè dixi.

** Apollas libro de oppidis Peloponneſi.*
e Rapa.
f q. d. ventres.

Apollodorus Artemita opere inclaruit de rebus Parthicis; ut Strabo indicat lib. II. Meminit & initio lib. XV; ubi in Parthicis retuliſſe dicit, ut à Syriacis regibus, qui ſucceſſere Seleuco Nicatori, abalienata fuerit Bactriana. Libro quoque XI apud eum legas, Ἀπολλόδωρος *g* ὁ τὰ Παρθικὰ συγγράψας.

g Apollodorus, qui res Parthicas conſcripſit.

Apollodorus etiam, neſcio quis, de rebus Caricis commentatus eſt. Stephanus in Ἀρκόννησος advocat Καρικῶν *h* librum VII, ac XVI in Λαγινία. Idem Apollodori ſecundum de Alexandria citat in Ὀρβίτῃ. Adhæc περιηγήσεως *i* ſecundum in Ἄβυλλοι, & Αὔγιλα: quod idem eſſe opus arbitror ac libros περὶ γῆς *k*, quorum ſecundum idem addu-

h De rebus Caricis.
i De orbis deſcriptione.
k De terra.

adducit in Γαυγάμηλα. Scio eſſe, qui *Artemidorum* legere malint, quia Artemidorus Epheſius terrarum ſitum deſcripſit. Sed literarum ductus nimis diſconveniunt, ut omnino audacior ea ſit conjectura. Apollodori Geographi meminit quoque Tzetzes Chil. III Hiſtor. c. Ἀπολλόδωρός a φησι ταύτην τὴν ἱστορίαν, τῷ περὶ νήσων, πόλεων, καὶ δήμων, ἐν βιβλίῳ. Etiam apud Apollonij ſcholiaſtem in librum II citari video Apollodorum ἐν b πρώτῳ περὶ Ποντικῶν. Sed & Apollodorum ἐν Ῥυτίνῳ citat Plutarchus in Quæſtionibus Græcis; ubi ex eo narrat, ut Dinon, Tarentinorum Dux, cùm præco, poſt ſententiam ab eò, & aliis, dictam, pronunciâſſet, *Hæc ſententia ſuffragia habet numero plura*: ille liberè ſubjecerit continuò, *At hæc ſententia ſuffragia habet meliora*. Singulos verò ex Apollodoris iſtis patriâ ſuâ diſtinguere eò arduum, vel potius ἀδύνατον c eſt, quia uſque adeò multi hujus nominis ſcriptores fuerunt. Ut Apollodorus Adramyttenus, quem (ut conſtanter exaratum videas in codd. antiquis) memorat Strabo lib. XI; ubi de Arſacia loquitur. Niſi hic legendum Ἀρταμιτηνὸς, vel Ἀρτεμιτηνὸς, ut Caſaubono placet, & Mſsi indicant; ubi nunc eſt Ἀρτεμήσιος, nunc Ἀρζαμύθηνος. Hoc ſi placet, idem fuerit, qui Ἀρτεμείτης alibi vocatur. Fuit præterea Apollodorus Ephillus, qui vulgavit εἰσαγωγὰς d εἰς τὰ δόγματα. Earum librum primum citat Laërtius lib. VII in Zenone. Adhæc Apollodorus ὁ Λογιστικὸς e apud eundem in Pythagora & Thalete. Apollodorus Cyzicenus apud eundem in Democritò. Apollodorus Athenienſis, poëta comicus, qui fabulas fecit XCVII; ſed ſepties tantùm vicit. Apollodorus Athenienſis, grammaticus, de quo dictum lib. I cap. XXI. Apollodorus Erythræus, qui Sibyllam Erythræam fuiſſe civem ſuam tradidit; teſte Lactantio lib. I de falſâ religione cap. VI. Apollodorus Telmiſſenſis, unde quiddã citat Artemidorus lib. I. cap. LXXXII: ubi & vocatur ἀνὴρ f ἐλλόγιμος. Etſi autem, ut dixi, difficile ſit dicere, quis intelligendus ſit, cum ἁπλῶς fit mentio Apollodori, tamen de auctore περιηγήσεως g videor mihi ſtatuere poſſe, eum eſſe Adramyttenum, ſive Artemitenum. Nam valde hanc ſententiam veriſimilem facit, quòd Strabo ex eo refert, Arſaciam à Parthis diſſitam eſſe ſtadiis quingentis, ſive, ut in Mſsis legitur, octingentis. Cujuſmodi perſequi proprium eſt τοῦ περιηγητοῦ h. Apollodorus Lemnius, rei ruſticæ ſcriptor, de quo Varro R.R. cap. I. Apollodorus Nicenus, de quo Stephanus in Νίκαια, atque alij multò plurimi.

Apollo-

a *Apollodorus refert hanc hiſtoriam eo in libro, quem conſignavit de inſulis, urbibus, & populis.*
b *In primo Ponticorum.*
c *Impoſſibile.*
d *Introductiones in dogmata.*
e *Supputator.*
f *Vir doctus, & celebris.*
g *Operis de orbis deſcriptione.*
h *Orbem deſcribẽtis.*

Apollonides Nicenus, Ἀπολλωνίδης ὁ Νικαεὺς, ſcripſit ὑπόμνημα a περὶ παραπρεσβείας Δημοσθένους. Meminit Ammonius libello de ſimilibus & differentibus vocibus, in Ὄφλειν. Etiam Apollonidæ Niceni περὶ παροιμιῶν b librum citat Stephanus in Τέρινα. At ἁπλῶς Apollonides ἐν ϛ τῷ περίπλῳ τῆς Εὐρώπης c ſemel, iterúmque, citatur à ſcholiaſte Apollonij in lib. IV; utrobique ob locorum hiſtoriam. Etiam Apollonidem laudat Strabo lib. VII; item Plinius lib. VII Hiſt. Nat. cap. II; ubi ex eo commemorat, eſſe feminas in Scythia, quarum oculis binæ inſint pupillæ. Aliquot etiam ſenarios Apollonidis adducit Stobæus in laude nuptiarum: legas quoque epigrammata illius XIV in primo Ἀνθολογίας libro, & novem alia in libris ſequentibus. Non dubito autem, quin, ſi non omnia, pleraque ſaltem ſint Apollonidis illius Nicæni, de quo diximus. Sed fuit præterea Apollonides Horapius, qui de Semenuthi ſcripſit: item de diis, & heroibus Ægyptiorum, & hiſtorias Ægyptiacas. Theophilus Alexandrinus lib. II: Ὡς μέμνηται Ἀπολλωνίδης, ὁ καὶ Ὠράπιος * ἐπικληθεὶς, ἐν βίβλῳ τῇ ἐπιγραφομένῃ Σεμενουθί, καὶ ταῖς λοιπαῖς κατ' αὐτὸν ἱστορίαις, περί τε τῆς θρησκείας τῆς Αἰγυπτιακῆς, καὶ τῶν βασιλέων αὐτῶν, καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς ματαιοπονίας. *Vt meminit Apollonides, cognomento Orapius, in libro, cui titulus Semenuthi. Præterea & in reliquis, quas ſcribit, hiſtoriis, mentionem facit ſuperſtitionis circa cultum divinum Ægyptiorum, déque eorum regibus, & vano eorum labore in operibus ſuis.* Ita enim poſtrema verba, quæ planè non cepit Conradus Clauſerus, interpretari oportet. Reſpicit enim Theophilus imprimis pyramides: circa quæ regum Ægyptiorum, ut Plinij verbo utar, *multa vanitas*. Quod & Græcum ματαιοπονία d dicit. Nempe, ut idem Plinius ait, *erant pyramides regum pecuniæ otioſa ac ſtulta oſtentatio*. Vide eum lib. XXXVI. cap. XII.

a Commentariũ de malè obitâ legatione à Demoſthene.
b De adagiis.
c In Europæ periplo.

* Sic nomen hoc ſcribo: quia conflatum cenſeo ex Ὧρος, unde Ὡρογένης, & Ἆπις, unde Σάραπις, & Ἀπίων, Grammatici nomen. Vitiosè igitur Ὀράπιος, ſive Horapius, editum.
d Vanus labor.

Apollothemus hiſtoriam fecit: quantum colligere poſſum ex iis, quæ de Lycurgi morte ex eo refert Plutarchus in Lycurgi vita.

Archelaus hujus quoque loci erit, ſi, ut veteres Harpocrationis codices habent, res Euboicas prodidit: ac præterea ab eo diverſus eſt, qui terras deſcripſit ab Alexandro peragratas. Diximus de hoc aliquid lib. I cap. X. Sed non abs re erit, ſi nunc paullò pleniùs de Archelais agamus. Plures enim ejus nominis fuerunt. Nobiliſſimus omnium eſt Archelaus phyſicus, Anaxagoræ diſcipulus, Socratis magiſter: quem Athenienſem Clemens vocat ἐν προτρεπτ. Alij Mileſium cenſent; ut ex Laërtio cognoſcimus. Præter hunc tres alij celebrantur, eodem Laërtio teſte. Primus erat χωρογράφος e.

e Regionum deſcriptor.

Hic

Hic omnem terram deſcripſit, quam Alexander M. perambulavit. Alter, quæ propriæ ac ſingularis naturæ ſunt, conſignavit verſu. Tertius, orator, de arte ſuâ volumen reliquit. Secundus iſtorum Laertio dicitur, ὁ τὰ ἰδιοφυῆ ποιήσας [a]. Vnde liquet, eundẽ intelligi ab Athenæo lib. extremo IX; cũ ait, Παρὰ [b] Ἀρχελάῳ Χεῤῥονησιώτῃ ἐν τοῖς Ἰδιοφυέσιν. Sed qui hoc loco eſt Cherſoneſiotes, is Ægyptius vocatur Antigono Caryſtio: qui, illum παραδόξων [c] καὶ θαυμασίων epigrammata ad Ptolomæum ſcripſiſſe, teſtis eſt. Vide eum Hiſt. Mirabil. cap. XXIII, & XCVI: ubi & epigrammata ejus recitat, quibus docebat, ex crocodilo, ſcorpios; ex equis, veſpas; ex ſpinæ medulla, in nonnullis cadaveribus, parvos enaſci ſerpentes. Cùm autem hæc ad animalium hiſtoriam pertineant: planè cenſeo eſſe Archelaum eundem, quem de animalibus ſcripſiſſe, & quâ re unumquodque eorum curetur, Artemidorus dicit lib. IV Oneirocriticôn cap. XXIV, quod inſcribitur περὶ συνταγῶν [d]. Idem confirmat locus Plinij lib. VIII cap. L: *Auribus capras ſpirare, non naribus, nec unquam febri carere, Archelaus auctor eſt.* Et cap. LV: *Archelaus auctor eſt, quot ſint corporis caverna ad excrementa lepori, totidem annos eſſe ætatis.* Et lib. XXVIII cap. IV: *Sanguine ipſius hominis, ex quacunque parte emiſſo, efficaciſſimè anginam illini, tradunt Orpheus, & Archelaus: item ora comitiali morbo lapſorum: exurgere enim protinus.* Et alia apud eundem. Iſtius, quod de capris dicit Plinius, etiam Varro Archelaum laudat auctorem. Sic enim loquitur lib. II de R.R. cap. III: *De quibus admirandum illud,* (reſpicit ad titulũ θαυμασίων [e], καὶ παραδόξων) *quod etiam Archelaus ſcribit, capras, non, ut reliqua animalia, naribus, ſed auribus, ſpiritum ducere ſolere.* Non alium autem Archelaum ab eo ſignari, quàm illum Antigono memoratum, liquet ex libro III de R.R. cap. XVI: ubi idem ait, *Primùm apes naſcuntur, partim ex apibus; partim ex bubulo corpore putrefacto. Itaque Archelaus in epigrammate ait, eas eſſe* βοὸς [f] φθινομένης πεποιημένα τέκνα. *Idem,* ἵππων [g] μὲν σφῆκες γενεά, μόσχων δὲ μέλισσαι. Hæc Varro. Stobæus ſerm. de morbis & moleſtiarum in eis ſolutione, advocat Archelaum lib. I. περὶ ποταμῶν [h]. Similiter Plutarchus libro de Fluminibus citat Archelaum in decimotertio περὶ ποταμῶν [h], item primo de lapidibus. Prius opus ut τοῦ χωρογράφου [i] eſſe putem, ſuadet argumentum. Sed tamen nec abſurdè credatur, Archelaum, qui τὰ παράδοξα [k] conſignavit, res admirabiles, & animalium, & fluviorum, & lapidum, tradidiſſe.

Archemachus conſcripſit Euboicarum rerum libros; ut cognoſcimus ex Athenæo, & Clemente Alexandr. quorum ille in VI, hic in

- a *Qui carmen fecit de propria cujuſque rei natura.*
- b *Secundùm Archelaum Cherroneſiotam in opere de proprietate natura.*
- c *Inopinatorum, & admirabiliũ.*
- d *De medicamentorum compoſitionibus.*
- e *Admirabiliũ, & inopinatorum.*
- f *Proles putrefacto de bove nata.*
- g *Veſpa creatur equo, ſed apes progignata juvenco.*
- h *De fluminibus.*
- i *Loca deſcribentis.*
- k *Ea qua ſunt præter opinionem hominũ.*

in I Στρωμ. eum laudat ἐν *a* τρίτῃ Εὐβοϊκῶν. At in τετάρτῃ *b* Εὐβοϊκῶν citat Harpocration in Ἀλόννησος, ut quidem ibi corrigit Mauſſacus. Nam in Aldina antè legebatur, Ἀρχέλαος ἐν τετάρτῳ τῶν Εὐοεικῶν. Nempe de patriâ ſuâ hos libros ſcripſerat. Siquidem Straboni in x vocatur Ἀρχέμαχος ὁ Εὐβοεύς, ubi de Curetibus, eorúmq; nomine, quædam ex illo commemorat. Etiam, ſeu idem, ſeu alius Archemachus, librum edidit, quo referebat, ut multis aliud eſſet nomen impoſitum, ac priùs habuiſſent. Hoc diſco ex Apollonij ſcholiaſte in lib. IV, ubi citatur Ἀρχέμαχος ἐν τοῖς μετωνυμίαις *c*. Nec enim dubito, quin ejuſdem argumenti fuerit liber, ac ille Leandri Nicanoris Cyrenæi, quem μετονομασίας *d* inſcripſerat. Ex hoc Archemachi opere fuiſſe autumo, quod Plutarchus lib. de Iſide & Oſiride docuit, Serapidem non alium eſſe, quàm Plutonem; nec Iſidem, quàm Proſerpinam: quod ab Archemacho Eubœenſi proditum ait. Itaque ex hoc Plutarchi loco etiam Archemachi patriam diſcimus. Ut Euboica ejus nihil aliud fuerint, quàm libri περὶ πατρίδος *e*.

Archeſtratus, præter γαστρονομίαν *f*, cujus Athenæus lib. III ſæpius meminit, etiam librum edidit περὶ αὐλητῶν *g*, cujus apud eundem mentio fit lib. XIV.

Archinus Ἀρχῖνος ἐν Θεσσαλικοῖς *h*, adducitur interpreti Pindari in Pyth. od. III.

Architimus inclaruit opere de rebus Arcadicis: ex quibus, unde Eleutheræ, Bœotiæ oppidum inter Megaram & Thebas, nomen acceperint, Plutarchus refert in Quæſtionibus Græcis.

Aretates Cnidius literis prodidit Macedonica; ex quorum tertio hiſtoriam de Ariobarzane, Alexandro Darium patrem prodere volente, & interfecto eapropter à patre, refert Plutarchus in parallelis minoribus cap. XI. Reliquit idem librum de inſulis: unde hiſtoriam de Telamone, & Peribœa, exſcripſit Plutarchus, ejuſdem libri cap. XXVII. Condidit & opus de rebus Phrygiis, ut arbitror. Sed pro eo apud Plutarchum libro de Flum. ſcribitur, Ἀρετάζης ἐν τοῖς Φρυγιακοῖς. Mauſſacus contrà cenſet, ex ſcriptore de Fluminibus utrumque Plutarchi Chæronenſis locum corrigi debere. Haut magnopere repugno. Sed neque video, cur veriſimilius ſit, in pluribus, quàm uno in loco, verum hujus viri nomen corruptum eſſe.

Aretes à Cenſorino, cap. XXI, conjungitur cum Eratoſthene Soſibio, chronographo, & Timeo; ac ab Inachi regno uſque ad Olympiadem

a In tertio rerum Euboicarum.
b In quarto Euboicorum.
c Quaſi dicas, de tranſnominatione multorum.
d Mutationes nominis.
e De patria.
f Leges ventri ferendas.
g De tibicinib⁹.
h In rebus Theſſalicis.

piadem primam ſtatuiſſe dicitur annos IↃXIV.

Ariſtides Mileſius celebratur à Plutarcho in parallelis minoribus cap. IV, XII, XVIII, & XL. Nomen ſibi comparavit libris rerum Sicularum; quarum primum advocat idem cap. I. Item Italicarum, teſte eodem, cap. XI, XV, XVI, XVII, & XXXVI. Primum ejus operis citat idem cap. XXX. Tertium verò capite III, XIX, XXII, XXIV, XXXI. Quartum capite XXXIX. Undevigeſimum cap. XXXV. Quadrageſimum cap. V. Nec dubito, quin idem ſit Ariſtides, qui Perſica compoſuit: quorum ex primo quædam narrat idem cap. IV. Fortaſſe & idem eſt Ariſtides, quem ἐν τῷ ᵃ περὶ Κνίδου συγγράμματι advocat Pindari ſcholiaſtes in od. III Pyth. Alioqui non ignoro, fuiſſe & Ariſtidem Samium; cujus Varro in Hebdomadibus, ſive opere de imaginibus, & ex eo Gellius meminit lib. XI cap. IX. Ut nihil dicam de Ariſtide, Adrianenſi ſophiſta, cujus orationes exſtant. Mileſij Ariſtidæ fuiſſe etiam cenſeo Ariſtidæ Mileſiaca: ſed opus hoc non erat de Mileſiorum rebus geſtis; quomodo Mileſiaca Hegeſippus, & nonnulli alij, ſcripſerunt: ſed narratiunculas continebat multæ laſciviæ: quo pacto Appuleius initio Metamorphoſios pollicetur, ſcripturum ſe fabulas ſermone Mileſio. Hoc oſtendit Plutarchus in Craſſo: ubi Mileſiaca Ariſtidæ vocat ἀκόλαστα βιβλία ᵇ, pluráque in hanc ſententiam refert. Ac Ovidius quoque ſecundo Triſtium idem oſtendit, cùm ait:

Iunxit Ariſtides Mileſia crimina ſecum:
Pulſus Ariſtides nec tamen urbe ſuâ eſt.

Librum ſextum Ariſtidæ Mileſiacorum citat Harpocration in Δερμιστής. Puto, Ariſtidem hunc etiam ſignari à Io. Tzetze Chil. I Hiſt. XXIV; ubi ex eo refert, ut Simonides humârit mortuum; is Simonidi in ſomnis gratiam pro ſepultura hanc rependerit, quòd monuerit, ut ne navigâret; Simonidem paruiſſe; navem poſtea periiſſe; tum Simonidem hoc epitaphium condidiſſe monitori ſuo:

Οὗτος ᶜ μὲν Κείοιο Σιμωνίδου ἐστὶ σαωτὴρ,
Ὃς καὶ τεθνειὼς ζῶντι παρέσχε χάριν.

Ita enim legendum, ubi vulgò Οὗτος ὁ Κείου. At hujus loci non eſt, quòd hiſtoriæ de Dario, & Xerxe, idem Ariſtidem laudat auctorem Chil. I Hiſt. XXXII, & initio, & fine. Nam diſertim ait initio, ſe iſta adducere ex Ariſtidæ oratione Panathenaicâ: ut apertum ſit, Rhetorem ſignari Adrianenſem: in cujus Panathenaica fusè agitur de Xerxe.

Ariethus Tegeates laudatur Hygino in poëtico Aſtronomico; ubi

a *Commentario de Cnido.*

b *Laſcivos libros.*

c *Hic quidem Cei Simonidis eſt ſervator, Qui & mortuus vivo retulit gratiam.*

ubi ait: *Arietbus Tegeates, hiſtoriarum ſcriptor, non Calliſto, ſed Megiſto, dicit appellatam; & non Lycaonis, ſed Cetei filiam, Lycaonis neptem. Præterea Cetea ipſum Engonaſin nominari.* Niſi corrigendum, *Areithous.* Quod verum puto. Sanè & Ἀρηΐθοος Κορωνήτης legere eſt apud Pauſaniam in Arcadicis.

Ariſtagoras nomen ſibi peperit Ægyptiacis ſuis. Eorum primi libri Stephanus meminit in Ἑρμοτυμβιεῖς, & Τάκομψος: ſecundi autem teſtimonio utitur in Νικίου κώμη. Ἀπλῶς quoque hoc opus nominat in Ψεβώ, non addito libri numero. Idem volumen ſignat Ælianus in Hiſt. animal. lib. XI cap. X: ubi Ariſtagoram ait explicuiſſe notas bovis Apidis, qui Memphide adſervabatur. Inter alia hoc in opere de pyramidibus egit; ut ex Plinio conſtat. A quo duodecim, qui eam partem tractarint, hoc ordine recenſentur, lib. XXXVI Hiſt. Nat. cap. XII: *Herodotus, Euemerus, Duris Samius, Ariſtagoras, Dionyſius, Artemidorus, Alexander polyhiſtor, Butorides, Antiſthenes, Demetrius, Demoteles, Apion.* Ex iſtis ætatem ſcimus Herodoti, Euemeri, Duridis Samij, Artemidori Epheſij, Alexandri Polyhiſtoris, & Apionis. Cùm verò in ſex iſtis recenſendis temporum ratio à Plinio ſervetur: facilè mihi perſuadeo, idem in ſex alteris obſervâſſe. Quod ſi eſt, vixerit Ariſtagoras inter Duridem Samium, & Artemidorum Epheſium, vel alterutrius fuerit æqualis. Floruit autem Duris Samius ſub Philadelpho: Artemidorus Epheſius, uti &, qui proximè ſequitur, Alexander Polyhiſtor, Lathyri tempore floruerunt. Quod de Ariſtagora diximus, idem locum habet in Dionyſio; quiſquis ille eſt: nam qui ſit, difficile dictu eſt; cùm uſque adeò multi laudentur ejus nominis ſcriptores. Similiter colligere licebit, Butoridem, Antiſthenem, Demetrium, Demotelem, nec Ptolomæo Lathyro antiquiores eſſe; nec juniores Tiberio Cæſare, cujus ætate vixit Apion, qui poſtremo loco à Plinio recenſetur. Laërtius Ariſtagoram nominat in præfatione. Idem in Chilone meminit Ariſtagoræ Mileſij: quem, quia Chilon, unus è ſeptem ſapientibus brevitate gauderet, hunc loquendi morem Χειλώνιον appellâſſe ait. Sed Mileſius hic idémne ſit Ariſtagoras, ac Ægyptiacorum ſcriptor, non ſatis habeo compertum.

Ariſtander, ſeu naturæ is myſtes, ſive hiſtoricus erat, multa oſtenta ſcriptis conſignavit. Docet id Plinius lib. XVII cap. XXV: *Laodiceæ, Xerxis adventu, platanus in oleam mutata: qualibus oſtentis Ariſtandri apud Græcos volumen ſcatet.* Et in elencho autorum libri ejus legas apud illum, *Ariſtander, qui de portentis.*

Ari-

Ariſtarchus Chronographus epiſtolam hiſtoricam reliquit de Athenarum ſitu, & rebus ibi geſtis, temporibus Apoſtolorum: inque his de vita Dionyſij Areopagitæ. Hildivvinus epiſtolâ ad Ludovicum Pium Imp. *Maximè autem* (cognoverunt) *ex hiſtoria Ariſtarchi, Græcorũ Chronographi; qui, in epiſtola ad Oneſiphorum Primiceriam, de ſitu Athenæ * civitatis, & geſtis ibidem Apoſtolorum temporibus, ſcribens, ortum proſapiæ, & doctrinam ejus* (Dionyſij Areopagitæ) *atque converſationis ordinem, ſive ætatis tempus, nec non & ordinationem ipſius, ac prædicationem, ſubrogationem etiam epiſcopi loco ſuo, & adventus illius Romam, ordinabiliter narrat: quam epiſtolam veſtræ Dominationi dirigimus; & quiſquis ſtudioſus apud nos prævalet invenire.* Idem Hildivvinus, epiſtolâ ad omnes Catholicos: *Qui curioſiùs hoc ſcire voluerit, ut de multis quædam deſignemus, ex nomine Euſebij Cæſarienſis hiſtoriam, & Ariſtarchi Græcorum Chronographi ad Oneſiphorum Primicerium epiſtolam, & Visbij conſcriptionem perquirat, & relegat. Ibique diſcere poterit, quis iſte Dionyſius fuerit, & qualiter per martyrij palmam ad Chriſtum pervenerit.*

* *Pro* Athenarũ; *quæ ſtribligo potius ſeculo tribuẽda, quàm ſcriptori.*

Ariſthus res Arcadicas prodidit. Dionyſ. Hal. lib. I. Antiq. Rom. Ἀρίσθῳ γράψαντι Ἀρκαδικά. Niſi (ut Sylburgio placet) legere mavis Ἀρίθῳ, vel Ἀρείθῳ; quod contractum ex Ἀρείθοος, ut Πειρίθους.

Ariſtippus quoque Arcadica condidit: unde de Api Argivo quædam refert Clemens Alexand. lib. I Στρωμ. Ἄπις b τοῦ ὁ Ἄργους βασιλεὺς, Μέμφιν οἰκίζει, ὥς φησιν Ἀρίστιππος ἐν πρώτῃ Ἀρκαδικῶν. Atque eadem ex Clemente habet Euſebius c lib. X præparat. Euangel. Meminit quoque Arcadicorum Ariſtippi Laërtius lib. II; ubi de quatuor Ariſtippis loquitur: & ſcholiaſtes Apollonij in lib. III. item Theocriti ſchol. in Idyll. I. ubi inde refertur, Panos parentes eſſe Iovem, & nympham Oeneida. Diverſus eſt ab Ariſtippo Cyrenaico, Socratis diſcipulo; quem, inter alia, hiſtoriam Libycam, déque antiquorum deliciis, ſcripſiſſe, alibi dicimus.

a *Ariſtho, qui Arcadica ſcripſit.*
b *Apis, rex Argivus, Memphi habitavit, ut ait Ariſtipp' in primo Arcadicorum.*
c *Pag. 293. edit. Rob. Steph.*

Ariſtocles Meſſenius, philoſophus Peripateticus, cùm alia, tum decem reliquit libros de philoſophia; quibus philoſophos omnes, eorúmque opiniones, recenſebat. Suidam adi. Ex Ariſtocle hoc narrat Theodoretus Therapeut. ſerm. VIII, Lyconem Pythagoricum tradere, ab Ariſtotele, Nicomachi filio, eo ritu conſuevíſſe rem divinam fieri uxori mortuæ, quo Athenienſes Deæ Cereri ſolent. Sed ut alia multa, ita hoc quoque, ab inimicis ſummi philoſophi confictum fuiſſe, lubens mihi perſuadeo. Fuit & Ariſtocles Rhodius, grammaticus; ut in procemio Erotianus teſtatur. U-

 ter,

ter, an neuter, eſt Ariſtocles, qui paradoxorum libros ſcripſit? Ex iis quædam Stobæus narrat Sermone de vituperatione Veneris. Ælianus quoque lib. XI de animalibus cap. IV refert Ariſtoclis neſcio cujus octaſtichon de bove; quem, cùm vix decem viri domare poſſent, una ſacerdos ſolâ aure prehenſum ad aram deducat.

Ariſtocreon terrarum ſitum deſcripſit. Ex eo prodit Plinius lib. V cap. IX, *ab Elephantide ad mare* IↃCCL M. *paſſuum eſſe*. Item lib. VI cap. XXX meminit his verbis: *Ariſtocreon Libyæ látere à Meroë oppidum Tólen dierum quinque itinere tradit*.

Ariſtocritus innotuit commentario ſuo de Mileto, ex quo opere eſt undecima Parthenij hiſtoria in Eroticis. Plinius lib. V cap. XXXI tradit ex eo, ut Samus inſula aliquando dicta ſit Melamphyllos, item Cypariſſia. Meminit & alibi. Uti etiam Apollonij ſcholiaſtes in lib. I.

Arius Tarſenſis, ἥρειος ὁ Ταρσεύς, commemoratur Sorano Epheſio in vita Hippocratis; ubi ab eo γενεαλογίαν Hippocratis ſcriptam prodit.

Armenidas de rebus Thebanis egit: ſeu is hiſtoricus fuit, ſeu hiſtoricum argumentum poëta ſumſit, & poëtarum more tractavit: ut in Thebaide ſuâ fecit Papinius. Prora verò, & puppis ejus, quod de Armenida dicebamus, eſt Apollonij ſcholiaſtes in lib. I: ubi legitur, Ἀρμενίδας ᵃ ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς: atque ex iis refertur, civitatem Itonen ita dictam eſſe ab Itono, Amphictyonis filio. Sed non diſſimulabo ſuſpicionem meam. Video, ab eodem Apollonij ſcholiaſte alibi, ac eumpſe in librum, citari Antimenidæ librum primum. Unde veriſimile fit, & altero in loco, pro Armenide, *Antimenidem* legi debere. Sanè Antimenidæ etiam meminit Laërtius in Socrate: ubi, multas celebrium virorum contentiones recenſens, inter alia ait, Pittaco fuiſſe contentionem cum Antimenide, & Alcæo: pleniùſq; hac de re è junioribus Lilius Gyraldus dialogo IX. Quod ſi idem is eſt Antimenides, cujus Apollonij interpres mentionem facit; de ætate ejus ſatis ſit apertum.

a *Armenidas in Thebaïcis.*

Artapanus fecit librum de Iudæis: in quo quæ de Moſe prodiderit, refert Clemens lib. I Στρωματ. Ἀρτάπανος ᵇ ἐν τῷ περὶ Ἰουδαίων συγγράμμασι, ἱστορεῖ &c. In Chronico Alexandrino ᶜ vocatur Ἀρτάβανος; ubi ab eo traditum ait, ut Moſes, cùm ſibi à Chenebrone, Mempheos rege, inſidias ſtrui animadverteret, Chanethoten Ægyptium, qui Iſraëlitam interimere ſtudebat, ſuſtulerit, atque inde profugerit in Arabiam, ad Rhaguelem, qui partibus iis præerat;

b *Artapanus in commentario de Iudais refert.*
c *Pag. 148.*

erat; atque iſtic Sephoram, Rhaguelis filiam, duxerit uxorem.

Artemon quoque ſibi inter hiſtoricos locum depoſcit. Siquidem apud Pindari ſcholiaſten in Pyth. od. I legere eſt: Λέγεται a δὲ ὁ Πίνδαρος οὕτως ἐπιβεβλῆσθαι, κατὰ Ἀρτέμονα τὸν ἱστορικὸν, ὅτι δὴ αὐτῷ ὁ Ἱέρων χρυσῆν ὑπέσχετο κιθάραν. Meminit & in Olymp. od. V, & Pyth. od. III, & Iſthm. od. I: ubi ſic de eo ſcribit, Ὁ b δὲ Ἀρτέμων σφόδρα τὰ περὶ τοὺς Σικελιώτας πεπολυπραγμονηκώς. Patriâ Pergamenum fuiſſe, colligo ex iſtis ejuſdem ſcholiaſtæ verbis in Olymp. II: Ἀρτέμων c δὲ ὁ ἀπὸ Περγάμου. Nam eundem ut ſignari putem, facit, quòd & ibi ex eo quædam referantur de rebus Siculis; quarum uſque adeò curioſus Artemo erat. Fuit verò & alter Artemo, patriâ Clazomenius: cujus mentio apud Servium in illud IX Æn.

Accelerant actâ pariter teſtudine Volſci.

Inventor, inquit, *teſtudinis Artemon Clazomenius fertur, idémque arietis repertor dicitur*. Hic de Homero librum ſcripſit. Suidas in Ἀρχῖνος: Ὡς d λέγει ὁ Κλαζομένιος Ἀρτέμων τῷ περὶ Ὁμήρου. Ælianus librum ejuſdem citat de finibus Clazomeniorum. Locus eſt lib. XII de animal. cap. XXXVIII. Ubi Ἀρτέμων e, ἐν τοῖς ὅροις τοῖς Κλαζομενίοις, prodidiſſe dicitur, apud Clazomenios fuiſſe aliquando ſuem alatam, quæ agros vaſtaret. At, puto, erat diverſus ab utroque ille Artemo, qui, ut Plinius lib. XXVIII cap. I refert, *Calvariâ interfecti, neque cremati, propinavit aquam è fonte noctu comitialibus morbis*. Videtur is medicus fuiſſe. Alius quoque, ut puto, qui Κασσανδρεὺς dictus. Quid is literis mandârit, docet Athenæus in XII: Ἀρτέμων f ὁ Κασσανδρεὺς ἐν τῷ περὶ ἀναγωγῆς βιβλίων. Etiam Ἀρτέμων ἐν g τῷ περὶ ζωγράφων Harpocrationi laudatur in Πολύγνωτος; ubi de Polygnoto pictore quædam referuntur.

Aſpaſius Tyrius, ſophiſta, & hiſtoricus, tum opere quodam artem dicendi tradidit; tum de Epiro, & rebus Epiroticis, hiſtoriam condidit libris XX; teſte Suida.

Aſtynomus Ἀστύνομος de Cypro commentatus videtur. Plinius ex eo refert lib. V. Hiſt. Nat. cap. XXXI, Cypron priùs vocatam fuiſſe Crypton, & Coliniam. Stephanus in Ethnicis, voce Κύπρος, tradit ex eodem Aſtynomo, inſulam hanc priùs eſſe dictam κύπτον h διὰ τὸ κρύπτεσθαι πολλάκις ὑπὸ τῆς θαλάσσης; poſtea verò, mutatâ literâ T in P, dictam eſſe κύπρον.

Athanadas de rebus Ambraciotarum volumen conſcripſit. Auctor Antoninus Liberalis; à quo citatur Ἀθανάδας ἐν Ἀμβρακικοῖς. Et ex

a *Dicitur verò Pindarus ſic cœpiſſe, ſecundùm Artemonem hiſtoricũ, eo quòd Hiero ei citharam auream promiſiſſet.*
b *Artemo, qui de Siculis ſollicitè admodũ inquiſivit.*
c *Artemo Pergamenus.*
d *Vt ait Artemo Clazomenius in libro de Homero.* Niſi in Homerũ commẽtarius fuit.
e *Artemo libro de limitibus Clazomeniorum.*
f *Artemo Caſſandreus in opere, quo ad autores genuinos referuntur libri.*
g *Artemo in libro de pictoribus.*
h *Cypton, eo quòd ſæpe occulatur mari.*

ex iis, ac Nicandri primo ἑτεροιουμένων * libro, narratur de lite inter Apollinem, Dianam, atque Herculem, ſuper Ambracia; déque Cragaleo, poſtquam Urbem Herculi adjudicâſſet, ab Apolline in ſaxum converſo.

* *Alteratorum.*

Athanis res Siculas memoriæ prodidit. Athenæus lib. III: Ἄθανις [a] ἐν πρώτῳ Σικελικῶν. Nec cauſſæ aliquid video, cur aliunde eſſe putemus, quæ ex Athane adfert Plutarchus in Timoleonte: quandoquidem Timoleon hic, Dione Syracuſis interfecto, Dionyſium Siciliâ depulit, ac, rebus multis præclare eâ in inſulâ geſtis, Syracuſis in gymnaſio, quod Timoleonteum vocabatur, totâ celebrante Siciliâ, ſepultus fuit: ut etiam in vita ejus narrat Cornelius Nepos. Quare quod de Timoleonte Athani aceptum refert Plutarchus, id ex Sicula ejus hiſtoria eſſe, exiſtimandum.

a *Athanis in primo de rebus Siculis.*

Autocratis Ἀχαϊκὰ [b] memorat Athenæus in nono, & undecimo.

b *Lib. de rebus Achaicis.*

BAlagrus Βάλαγρος ἐν Μακεδονικῇ [c] advocatur à Stephano in Ὄλβηλος: ac ἐν [d] Μακεδονικῇ δευτέρᾳ ab eodem in Ἄμολβος.

Baſilis Indica prodidit: quorum ſecundum citat Athenæus lib. IX. A Plinio lib. VI Hiſt. Nat. cap. XXIX inter eos numeratur, qui Æthiopiæ menſuram conſignarint. Agatharchides autem, libro de rubro mari, ἁπλῶς ejus meminit inter illos, qui Orientis loca deſcripſerunt.

c *Balagr. in opere de Macedonicis.*
d *Libro ſecundo rerũ Macedonicarum.*

Batus Βάτος ἐν δευτέρῳ [e] Ἀττικῶν ἱστοριῶν adducitur à Pindari ſcholiaſte in Iſthm. od. IV.

e *Lib. 2. hiſtoriæ Atticæ.*

Bion Solenſis Æthiopica conſcripſit. Eſt hic quinctus ejus nominis apud Laërtium in Bione. Teſtimonio hujus quoque Plinius utitur, cùm alibi, tum lib. VI cap. XXIX; ubi inter illos refertur, qui menſuram Æthiopiæ tradiderunt. Idem videtur, ex quo Plutarchus [f] narrat, Antiopam Amazonem à Theſeo fuiſſe captam. Item is, quem de Belitara, regnum Aſſyrium, cùm Semiramidis ſtirps deſiiſſet, occupante, literis conſignâſſe Agathias narrat lib. II hiſtoriæ ſuæ. At alius, puto, Bion eſt, qui τὰς διατριβὰς [g] ſcripſit: ex quibus Laërtius [h] refert, Ariſtippum, famulo geſtante magnam pecuniæ vim, ac de gravitate oneris querente, juſſiſſe, ut effunderet, quod portare non poſſet; ferret duntaxat, quantum poſſet. Alius quoque à Solenſi illo videtur Cæcilius Bion; de quo Plinius lib. XVIII cap. XIII: *Datur & equi lingua inveterata ex vino, præſentaneo medicamento, ut didiciſſe ſe ex barbaris Cæcilius Bion tradidit.*

f *In Theſeo.*
g *Diſſertationes.*
h *In Ariſtippo.*

Bolus,

Bolus, Βῶλος, Democritêus philoſophus, præter librum de arte medica, etiam hiſtoriam emiſit; ut ait Suidas. Ex Bolo hoc recitat iſta verba Theophraſtus nono de plantis, & exinde Stephanus in Ἄψυνθος: Τὰ a πρόβατα τὰ ἐν Πόντῳ τὸ ἀψύνθιον νεμόμενα, οὐκ ἔχει χολήν. Eſt præterea alter Bolus Mendeſius, Pythagoricus. Hic memoriam ſui nominis adeptus eſt opere περὶ b τῶν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἱστοριῶν εἰς ἐπίστασιν ἡμᾶς ἀγαγόντων. Fecit quoque librum περὶ θαυμασίων c, atque alia; de quibus Suidas.

a Oues Pontica abſynthium depaſcentes carent bile.

Botthæus (Βοτθαῖος) inter eos fuit, qui nomen ſibi pepererunt circumnavigationem orbis deſcribendo. Eum cum Scylace Caryandenſi conjungit Marcianus Heracleota in Epitome Artemidori, & Menippi.

b De iis, qui nos per hiſtoriarum lectionem ad ſcientiam perduxerũt.

c De reb' mirabilibus.

Brutius, Βρούττιος ὁ σοφώτατος d ἱστορικὸς, καὶ χρονογράφος, vocatur à ſcriptore Chronici Alexandrini e; ubi ex eo quædam narrat de Danaë, & Perſeo. Et, puto, idem eſt, qui memoratur Hieronymo in Chronico Euſebiano, ad annum MMCXII, his verbis: *Scripſit Brutius, plurimos Chriſtianorum ſub Domitiano feciſſe martyrium: inter quos & Flaviam Domitillam, Flavij Clementis Conſulis ex ſorore neptem, in inſulam Pontiam relegatam, quia ſe Chriſtianam teſtata ſit.* In Græcis eſt Βρούττιος, non Βρέττιος. Vide, quæ ad eum Hieronymi locum de Bruttio Præſente, & Bruttianâ Præſentis domo, Scaliger annotavit. De ætate ſatis planum foret, ſi conſtaret, Chronographũ illum eſſe Bruttium Præſentem, qui cum imperatore Antonino filio Conſul fuit, ac cujus filia nupſerat filio Antonini. Verùm poſſit tantummodo fuiſſe gentilis ejus: imò fortaſſe ne gentilis quidem erat.

d Bruti' ſapientiſſimus hiſtoricus, & temporum ſcriptor.

e Pag. 90.

Butas Elegiaco carmine res Romanas tradidit; ex quo fabuloſas Lupercalium cauſſas tradit Plutarchus in Romulo. Meminit Arnobius in ſexto; ubi de Bona Dea loquitur. Sed corruptè iſtic legitur *Putas*, pro *Butas*. Deſiderius Heraldus corrigit *Plutarchus*, quia in libro Αἰτίων Ῥωμαϊκῶν f (ſic Plutarchus g ipſe id opus appellat, quod vulgò κεφαλαίων καταγραφὴ h inſcribitur) id tradi ab eo videmus, quod ex Cauſſalibus citat Arnobius. Non repugnarem viro doctiſſimo, niſi & αἴτιαι i tractâſſet Butas. Itaque fabuloſam Lupercalium cauſſam ex eo adducit Plutarchus, ut dixi. Plura de eo attulimus in opere de Poëtis Græcis.

f Cauſſarum Romanarũ.

g In Romulo, & Camillo.

h Capitulorũ deſcriptio: hoc eſt, quæſtionum ſolutio.

i De cauſſis.

Butorides inter duodecim iſtos, qui de pyramidibus Ægyptiis ſcripſerint, reponitur à Plinio lib. XXXVI Hiſt. Nat. cap. XII. Vide, quæ ſuperiùs dixi, verbo *Ariſtagoras*.

CAdmi Mileſij duo fuerunt; quorum uterque hiſtoriam reliquerit. Prior Pandionis filius, qui origines Mileti, ac totius Ioniæ, quatuor libris comprehendit. De hoc diximus lib. I cap. I. Alter eo junior fuit, qui ſexdecim Atticæ hiſtoriæ libros condidit; ut auctor eſt Suidas.

Cæmaro, Καιμάρων, res Indicas tractavit: quarum decimo ex libro Plutarchus de Flum. fabellam narrat.

Callidemus an hîc reponi mereatur, non ſat ſcio. Plinius lib. IV cap. XII, & Solinus cap. XVII, hoc teſte adſtruunt, Eubœam priùs *Chalcidem* eſſe vocatam, ære ibi priùs reperto.

Callippus Corinthius hiſtoriam ſcripſit de Orchomeniorum rebus. Pauſanias in Bœoticis: Κάλλιππος [a] Κορίνθιος ἐν τῇ ἐς Ὀρχομενίους συγγραφῇ μαρτυρεῖ.

Calliſthenes Sybarita conſignavit Γαλατικὰ [b]; quorum librum XXIII citat Plutarchus libro de Flum. librum XIII Stobæus ſerm. de morbis, & moleſtâ in eis ſolutione.

Calliſtratus hiſtoriam edidit de rebus Samothraciis. Dionyſius Halic. lib. I: Καλλίστρατος [c] δ' ὁ περὶ Σαμοθρᾴκης συνταξάμενος ἱστορίαν. Etiam Calliſtratus, ſed fortè alius, libro eſt complexus, quæ de ſcortis memorabilia haberet. Athenæus lib. XIII, Καλλίστρατος περὶ ἑταιρῶν [d]: ubi eo ex opere refert, ut Phryne pollicita ſit, reficere ſe velle Thebarum muros, modò adſcriberetur: *Alexander diruit, Phryne amica* (ἡ ἑταίρα) *refecit.* Fuere & qui Calliſtrato tribuerent opus περὶ Ἀθηνῶν [e]: quod alij Menecli Bacaleo aſſignabant; ut ex Harpocratione infrà dicemus. Meminit & Calliſtrati Plinius lib. XXXVII cap. VII: *Calliſtratus fulgorem carbunculi debere candidum eſſe poſuit; extremo viſu nubilantem; ſi attollatur, exardeſcentem: ob id à plerìſque hunc carbunculum candidum vocari.* Sed multùm metuo, ne diverſus ſit ille. Quemadmodum & abſque dubio alius eſt Calliſtratus Grammaticus, qui Samiis primus XXIV literas tradidit, cùm antè pauciores numerarentur; ſi Tzetzi credimus Chil. XII. hiſtor. CCCXCVIII. Inter interpretes quoque Arati fuit Καλλίστρατος Τενέδιος. Ex Calliſtrato quiddam de Pamphilo tragico, & pictore, refert Ariſtophanis ſcholiaſtes in Plutum: item poſt meminit, ubi de Teno inſula: in Veſpas item ſæpius; uti & in Aves, & alias comœdias. Inferiùs etiam de Domitio Calliſtrato dicam. Cùm autem varij fuerint Calliſtrati: hodie tamen nihil cujuſquam ejus nominis, qui Græcè ſcripſerit, habemus, præter Calliſtrati ἐκφράσεις [f] cum Philoſtratis editas.

a *Callippus in hiſtoria de Orchomeniis teſtatur.*

b *De rebus Galatarum.*

c *Calliſtratus, qui hiſtoriam edidit de rebus Samothraciis.*

d *Calliſtratus de meretricibus.*

e *De Athenis.*

f *Statuarum expoſitiones.*

Calli-

Callixenus Rhodius libro de Alexandria teſtis citatur ab Athenæo lib. v: ubi ex eo enarrat pompam Ptolomæi Philadelphi. Idem lib. XI tradit ex eodem, quale poculum fuerit carcheſium. Pluribus id libris opus conſtabat. Nam Καλλίξενος a ἐν τετάρτῃ περὶ Ἀλεξανδρείας laudatur Harpocrationi in Ἐγγυοθήκη.

Camon libros fecit τῶν εὑρημάτων b. Quorum ſecundum citat Michaël Apoſtolius in Φοινικήϊα γράμματα c: atque ex eo refert, literas Phœnicias ita dici à Phœnice, Actæonis filiâ. Sed veram ejus appellationis cauſſam in diſſertatione de literis d attulimus.

Capito, hiſtoricus Lycius (non *Lyricus*, ut in Wolfiana Suidæ tranſlatione eſt) ſcripſit Iſauriam libris VIII. Adhæc μετάφρασιν e epitomes Eutropij; qui rerum Romanarum compendium ex Livio, & aliis, concinnavit. Item de Lycia, & Pamphylia. Auctor Suidas. Capitonis hujus meminit Stephanus in Ἀκαραστὸς; quam Lyciæ eſſe civitatem, ex Capitone refert. Secundum Iſauricorum advocat idem in Ἄλιμαλα, atque alibi: tertium verò in Ἀρνεαὶ, atque etiam ſextum in Κανίνδαρα f. Ab Athenæo quoque lib. VIII adducitur Καπίτων ὁ ἐποποιὸς g ἐν τετάρτῳ τῶν πρὸς Φιλόπαππον ὑπομνημάτων. Item lib. X: Καπίτων h ὁ ἐποποιὸς, Ἀλεξανδρεὺς δὲ γένος, ἐν δευτέρῳ ἐρωτικῶν. Sed hic planè alius. Nam prior Lycius fuit; hic Alexandrinus: prior, hiſtoricus; hic, poëta: prior denique poſt Iuliani tempora vixit, quippe qui Eutropium Græcè verterit; hic verò antiquior eſt Athenæo, qui ſub M. Antonino floruit. Accuratè interim Lycij tempus dicere non poſſumus: ſed illud ſolùm, ut poſt Iulianum claruit, ita fuiſſe ante Iuſtinianum Imp. Siquidem hujuſce Imperatoris æqualis. Stephanus, ſive Hermolaus Byzantius, meminit ejus in Ψιμάδα. Vbi ait, ſic vocari vicum Iſauriæ. Unde videri poſſint verba, quæ adducit, eſſe ex ejus Iſauricis. Verùm obſtat, quòd hìc memoretur liber quinctus decimus: at Suidas dicat, ſolùm octo reliquiſſe Iſauricorum libros. Omnino, puto, vel in Suida librarius peccârit, vel in Stephano. Fit & Capitonis mentio apud Clementem initio προτρεπτ. quem, ex eo, quòd cum Eunomo, & Terpandro, conjungitur, illuſtrem fuiſſe muſicum, cognoſcimus.

Caryſtius Pergamenus ἱστορικὰ ὑπομνήματα i ſcripſit: quorum meminit Athenæus lib. X, XI, XII. Item XIII; ubi tertium ejus operis citat; etſi hìc ἁπλῶς ὑπομνήματα vocat. Sed non dubium, quin eadem ſint, quæ aliàs ferè ἱστορικὰ appellat, etiam eopſe libro poſtea. Idem Athenæus lib. VI teſtimonium uſurpat ex Caryſtij

a *Callixenus in quarto de Alexandria.*

b *De rerũ inventionibus.*

c *Phœnicia litera.*

d *Lib. I de Arte Grammatica cap. 10.*

e *Interpretationem, ſive tralationem.*

f *Inter* Κλαύδιον, & Καύκασος, *Pag. 163 edit. Oporin.*

g *Qui carmine ſcripſit, in quarto commentariorum ad Philopappum.*

h *Capito, poeta epicus, genere Alexãdrinus, in ſecundo amatoriorum.*

i *Hiſtoricos commẽtarios.*

Pergameni libro περὶ διδασκαλιῶν a; ubi errorem ejus caſtigat, quòd putârit, Alexidem primum paraſiti vocem vulgari illâ notione uſurpâſſe, cùm ante id fecerit Epicharmus. Etiam commentarium περὶ Σωτάδου b edidit. Puto, quaſi commentarium fuiſſe in Sotadem. Meminit Athenæus lib. XIV; ubi ex eo commemorat, ut Sotadès Maronites nomen ſibi parârit illo carminis genere, quod Ionicum vocatur.

Caſſianus, homo Chriſtianus, χρονογραφίαν edidit; ut ex Clemente Alexandrino tradit B. Hieronymus in Catalogo de ſcriptoribus Eccleſiaſticis, cap. XXXVIII, quod eſt de Clemente.

Cephalon Gergithius, Κεφαλὼν ὁ Γεργήθιος, memoratur Straboni lib. XIII: ubi ait, fuiſſe in agro Cumano urbem, quæ plurativo numero, ac genere muliebri, αἱ Γέργηθες diceretur: atque hanc Cephalonis hujus patriam fuiſſe. Teſtem eum producunt, Parthenius in Eroticis, qui Troica illius citat hiſtoriâ IV, & Feſtus Pompeius in *Romam*: item Dionyſius Halic. lib. I Antiq. ubi vocatur Κεφαλὼν Γεργίθιος c, συγγραφεὺς παλαιὸς πάνυ. Et aliquantò pòſt Cephalo hic, & Hegeſippus, qui de Pallene ſcripſit, appellantur ἄνδρες d ἀρχαῖοι, καὶ λόγου ἄξιοι: ac uterque dicitur prodidiſſe, Æneam in Thracia obiiſſe, quò captâ Troiâ conceſſerat. Adhæc teſtimonio ejus utitur Stephanus in Γεργῖνος: uti & in Ἀρίσβη; ubi ait: Κεφάλων e δέ φησιν, ὅτι Δάρδανος, ἀπὸ Σαμοθρᾴκης ἐλθὼν εἰς τὴν Τρῳάδα, τὴν Τεύκρου τοῦ Κρητὸς θυγατέρα ἐγάμει Ἀρίσβην. Quæ abſque dubio ſunt ex Cephalonis Troicis. Vide & alia ex Cephalonis hiſtoria apud Photium cap. LXVIII. Etiam Etymologus in Καπύη hunc teſtem adhibet; & locis aliis, quos brevitatis cauſsâ mitto.

Cephiſodorus nomen ſibi peperit hiſtoriâ belli ſacri, ſeu Phocici. Euſtrathius in Ariſt. Eth. lib. III cap. VIII: Ἱστορεῖ f περὶ τῆς μάχης ταύτης Κηφισόδωρος ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῶν περὶ τοῦ ἱεροῦ πολέμου, καὶ Ἀναξιμένης ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν περὶ Φίλιππον. Alius eſt ab antiquo poëta Comico, cujus non uno loco meminit Athenæus. Nec confundi debet cum Cephiſodoto, Iſocratis diſcipulo, obtrectatore Ariſtotelis, quem negabat operæ pretium feciſſe, ſcribendo opus παροιμιῶν g, ut teſtatur idem Athenæus lib. II.

Chamæleon Heracliota à quibuſdam etiam huc refertur, quibus vitas multorum ſcriptorum conſignâſſe creditur. Nimirum quia eum ἐν τῷ περὶ Ἀνακρέοντος citat Athenæus lib. XII: item lib. XIII

περὶ

a *De argumento, tempore, aliis, pertinentibus ad comœdias & tragœdias, deque ipſis poëtis, qui fabulas ſuas dicuntur* διδάσκειν, *ſive docere, quando in ſcena aguntur.*

b *Sotadeum.*

c *Cephalō Gergithius, ſcriptor antiquiſſimus.*

d *Viri graves, & fide digni.*

e *Cephalon verò ait, Dardanum, cum è Samothracia in Troada veniſſet, uxorem duxiſſe Ariſbā, filiam Teucri.*

f *Tradunt hæc de pugna Cephiſodorus libro duodecimo de bello ſacro, & Anaximenes in quarto Philippicorum.* g *Adagiorum.*

περὶ Σαπφοῦς, & περὶ Σιμωνίδου. Adhæc περὶ Θεσπίδος Michaël Apoſtolius, proverbio, Οὐδὲν πρὸς Διόνυσον. Verùm planè cenſeo, libris iſtis non ſolùm vitam expoſuiſſe Anacreontis, Sapphûs, Simonidis, Theſpidis: ſed præterea quaſi commentarios libros in illorum poëmata edidiſſe. Quomodo idem Chamæleon ſcholiaſtæ Apollonij in lib. II citatur ἐν πέμπτῳ περὶ Ἰλιάδος: quod nihil aliud eſt, quàm in quincto ſuper Iliade. Variorum nempe poëtarum argumentum expendit. Idem & alia edidit. Eáque inter de Diis librum. Clemens Strom. lib. I: Χαμαιλέων [a] δὲ ἐν τῷ περὶ θεῶν. Item ſcripſit de ebrietate. Idem Clemens eodem libro: Χαμαιλέων [b] ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ περὶ μέθης. Quo ex loco patriam ejus diſcimus. Commentatus quoque eſt περὶ Σατύρων [c]; cujus libri mentionem facit Michaël Apoſtolius, proverbio, Ἀπώλεσας τὸν οἶνον &c. Meminit & Chamæleontis Laërtius in Platone; ubi ex eo prodit, Lycurgum quoque ſtudioſum fuiſſe Platonis. Idem ex eo in Heraclide narrat, Heraclidem hunc ſuffuratum ſua fuiſſe ex Homero, & Heſiodo.

Charax Pergamenus, ſacerdos, & philoſophus, Suida teſte, condidit hiſtoriarum Græcarum libros XL; in quorum ſecundo Auguſti Cæſaris memoriam celebrat, ὡς πάλαι γινομένου [d]; in ſecundo item Neronis, & ſucceſſorum. Unde, eum multò poſt Auguſti ævum vixiſſe, colligitur. Secundum Ἑλληνικῶν adducit quoque Stephanus in Ἀδράστεια, & Ταίναρος. Condidit & χρονικὰ, quorum ſecundum idem citat in Ἀχαΐα, ſeptimum in Αὐταριᾶται, octavum in Ἀλαβέλον, decimum in Ἄρσα, & Ἡφαιστία, decimumſextum in Ὠρεός. Ἁπλῶς item nominat in Ἀβοριγῖνες, & Ἄρδεα. At apud Euſtathium in Iliad. I. legas [e] etiam iſta: Ἐλδέθω, ἔλδεθος, καὶ πλεονασμῷ τοῦ κ κέλδεθος· ᾧ λόγῳ καὶ τὴν Αὐλωνίαν ὁ Χάραξ Καυλωνίαν φησὶν ἐν Ἰταλικοῖς. οὕτω δέ φησι καὶ τὰ ἀνθήλια καυθήλια. Memorat eum quoque Lycophronis ſcholiaſtes [f], ubi ait: Σάϊς [g] δὲ κατ' Αἰγυπτίους ἡ Ἀθηνᾶ λέγεται. ὡς φησι Χάραξ. Stephano quoque teſte ſe defendit Euſtathius in Dionyſij περιήγησιν [h], quo loco de Heniochis, & Zygiis tractat: item Suidas in Ὅμηρος, ac Etymologici magni auctor in κωλώνεια: ubi, quibuſdam ex eo narratis, ſubjicit deinde, Ταῦτα [i] εἴρηται Χάρακι ἱστορογράφῳ. Lampſacenus vocatur à Lilio Gyraldo dialogo II de poëtis. Verùm Suidas in Χάραξ adducit epigramma antiquum, ubi Pergamenus dicatur. Incipit illud,

Εἰμὶ [k] Χάραξ ἱερεὺς γεραρῆς ἀπὸ Περγάμου ἄκρης.

Fortaſſe Gyraldo obverſabatur Chares Lampſacenus; de quo di-

[a] *Chamæleon verò in opere de Diis.*
[b] *Chamæleon Heracleota libro de ebrietate.*
[c] *De Satyris.*
[d] *Tanquam antiqui.*
[e] *Pag. 734. edit. Rom.*
[f] *Pag. 24.*
[g] *Minerva Ægyptiis etiã Saïs nuncupatur; ut ait Charax.*
[h] *Deſcriptionem orbis.*
[i] *Hæc dicta ſunt à Charace hiſtorico.*
[k] *Sum Charax ſacerdos veneranda è Pergami arce.*

cebamus lib. I cap. I. Non de nihilo verò eſt, quòd Etymologus, uti vidimus, diſtinctè dicat, Χάρακι ἱςορολογράφῳ. Quomodo & Suidæ in Ὅμηρος bis vocatur. Nam fuit præterea alter Charax, grammaticus: cujus idem in Εἶπον meminit: [a] Ἰςέον α, ὂ, ἢ λέγει ὁ γραμματικὸς Ἰωάννης ὁ Χάραξ.

Charon, Carthaginenſis hiſtoricus, deſcripſit tyrannos, quotquot in Europa, & Aſia, fuerunt. Item prodidit vitas illuſtrium virorum libris IV; & vitas illuſtrium feminarum libris totidem. Teſtis Suidas.

Charon, Naucratites hiſtoricus, ut idem Suidas auctor eſt, retulit Alexandrinos, & Ægyptios ſacerdotes, ac quæ ſub eorum quôque, accidiſſent. Adhæc reges, qui in unaquaque fuiſſent gente. Præterea de Naucrate, & alia quædam de Ægypto, poſteris reliquit. De Charonte Lampſaceno, qui tempore Darij Hyſtaſpidæ floruit; item de altero Charonte, qui ſub Ptolomæo Euergete vixit; alibi dictum nobis.

Chreſtodemus Χρηςόδημος, ex Thebanarum rerum ſcriptoribus unus fuiſſe dicitur à Michaële Apoſtolio Centur. XVIII, proverb. XLII, quod eſt Τελμησία ἡ ἀλώπηξ, καὶ κύων. [b]

Chryſermus Corinthius gemino in loco teſtis adhibetur à Plutarcho lib. de Flum. ſemel in Euphrate; ubi quædam refert ex XIII ejus de fluminibus libro: iterum in Inacho; ubi primum advocat de rebus Peloponneſiacis. Unde & tertium citat Plutarchus in minoribus Parallelis cap. III. Scripſit & Chryſermus Indica, grande opus; quorum octogeſimum librum citat Plutarchus de Flum. in Hydaſpe. Videndum, Peloponneſiaca, an Indica, ſignentur cap. X Parall. Min. ubi meminit decimi hiſtoriarum Chryſermi. Imò Stobæus etiam adfert Chryſermi verba ex ſecundo hiſtoriæ Perſicæ. Apud Plinium legas lib. XXII Hiſt. Nat. cap. XXII: *Chryſermus & parotidas in vino decoctâ radice curavit* &c. Sed, credo, hic alius eſt à Corinthio.

Cryſerus, Χρύσερος, ſive, ut eſt apud Theophili interpretem, Chryſorus, reliquit opus de conſulum nominibus, & temporibus, qui poſt reges exactos Romæ tenuerunt imperium. Auctor Theophilus Antiochenus in fine libri tertij; ubi Chryſerum cum Crantore conjungit.

Chryſippus res Italicas memoriæ prodidit: quarum primum citat librum Plutarchus parallelis minoribus cap. XXIIX. Quis iſte, imò ecquis iſte ex quinque Chryſippis ſit à Laërtio commemoratis,

a *Sciendũ illud, quod dicit grammaticus Ioannes Charax.*

b *Telmeſia vulpes, & canis.*

ratis, ulteriùs diſquirendum.

Claudius Julius de rebus Phœniciis libros concinnavit: è quorum primo teſtimonium uſurpat Stephanus in Ἄκη. Niſi verum nomen eſt *Claudius Iolaus*; prout nominatur eidem in Ἰουδαία. Sed prius malim. Nam veriſimile eſt, fuiſſe libertum hominis Romani, & fortaſſe domus Auguſtę. Adhęc ita vocatur quoq; ab Etymologo in Γάδειρα: ὥς φησι Κλαύδιος Ἰούλιος ἐν ταῖς Φοινίκης ἱστορίαις. Video, summum virum putare, Phœnicia Claudij eadem eſſe, ac Carthaginenſia Claudij. Sed Καρχηδόνια ſunt Claudij Cæſaris; ut ex Tranquillo conſtat. A quo diverſus eſt Claudius Iulius, ſive Iolaus. Iolai etiam Peloponneſiaca adducuntur à Nicandri ſcholiaſte. Qui idem, ac Phœniciorum auctor, videtur.

a *Vt ait Claudius Iulius in Phœnicia historia.*

Clemens hiſtoricus monumentis ac literis mandavit Romanorum reges, & imperatores. Item ad Hieronymum ſcripſit de figuris Iſocratis, & alia. Auctor Suidas.

Cleobulus apophthegmata collegit; ut Stobæus indicat ſerm. III, atque alibi. Plinius lib. V, cap. XXXI, tradit ex Cleobulo, ut Chios priùs ſit dicta Chia à Chione nympha: quam alij à nive habere hoc nomen arbitrantur. Fuit & Cleobulus Lyndius, unus è ſeptem ſapientibus, de cujus verſibus, ac ſententiis, Laërtius agit lib. I.

Cleomenes librum fecit de Heſiodo. In eo dictum illud, *Sponde, noxa præſto eſt*, ad Homerum referebat. Teſtis Clemens Alexandrinus lib. I Στρωματ. Κλεομένης ὁ μὲν ἐν τῷ περὶ Ἡσιόδου. Niſi non tam de Heſiodo hic liber, ut doctiſſimus Sylburgius putabat, quàm in eum quaſi commentarius erat: quod mihi veriſimilius fit. Alius eſt ab hoc, ut arbitror, Cleomenes Rheginus, dithyramborum poëta: qui, inter alia, poëma fecit, nomine Meleagrum, inque eo, Calydonium aprum albi fuiſſe coloris, cecinit. Narrat Athenæus lib. IX.

b *Cleomenes quidem libro de Heſiodo.*

Cleon Magneſius commentarios fecit, quibus res portentoſas explicuit. Illuſtrem ex eo locum adducit Pauſanias lib. X; ubi, cùm locutus eſſet de ſepulchro Tityi, per jugera novem porrecti, iſta adjungit: Κλέων δὲ ἀνὴρ Μάγνης (οἳ τῷ Ἕρμῳ προσοικοῦσιν) ἔφασκεν, ἐς τὰ παράδοξα ἀπίστους εἶναι τῶν ἀνθρώπων, οἷς ἂν μὴ παρὰ τὸν αὐτῶν γένηται βίον θεάμασιν ἐπιτυχεῖν λόγου μείζοσιν. Αὐτὸς δὲ καὶ Τιτυὸν, καὶ ἄλλους, ἔφη πείθεσθαι γεγονέναι κατὰ τὴν φήμην. τυχεῖν γὰρ δὴ ἐν Γαδείροις, καὶ ἐκπλεῦσαι μὲν αὐτόν τε, καὶ τὸν ἄλλον πάντα ὄχλον, ἐκ τῆς νήσου κατὰ τὸ Ἡρακλέους πρόσταγμα. ὡς δὲ αὖθις ἐπανήκειν ἐς τὰ Γάδειρα, ἄνδρα εὑρεῖν θαλάσσιον ἐκπεπλωκότα ἐς τὴν γῆν. τοῦτον πλέθρα μὲν πέντε μάλιστα ἐπέχειν, κεραυνωθέν-

τα

τα δὲ ἀπὸ τοῦ θεοῦ καίεσθαι. οὗτος μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε. *At Cleon Magnes (ex iis Magneſiis, qui Hermi ſunt accolæ) eos maximè homines rerum miraculis fidem habere non conſuêſſe dicebat, quibus in totâ vitâ non contigiſſet quicquam intueri, quod eſſet communi hominum opinione maius: ſe certè adduci poſſe, ut crederet, & Tityum, & alios, eâ magnitudine, quam fama prodidit, fuiſſe. Veniſſe enim fortè ſe aliquando Gades; & ab ea inſula, cum tota ſui comitatus turba, quòd id Hercules imperâſſet, enavigâſſe: mox iterum Gades reverſum, marinum hominem, in litus ejectum, inveniſſe, nihilo breviorem jugerum quinque ſpatio, qui fulmine ictus conflagrârat.* Alius ab hoc eſt Cleon Syracuſius, Κλέων ὁ Σικελιώτης, qui librum ſcripſit περὶ λιμένων a, Stephano memoratum in Ἀσπίς. Meminit ejus & epitome Artemidori Epheſij. Alius quoque eſt Κλέων ὁ Κυρηδεύς, ex quo Apollonij ſcholiaſtes in lib. I refert, unde nomen acceperit Sicinus inſula.

Clidemus, ſive Clidamus, Atthidem deſcripſit. Harpocration in Μελανίππειον: Κλείδημος b ἐν πρώτῃ Ἀτθίδος. Athenæus lib. VI; Κλείδημος c ἐν τῇ Ἀτθίδι φησί. Item νόστους d. Idem lib. XIII: Ὥς e Κλείδημος ἱστορεῖ ἐν ὀγδόῳ νόστων. Item πρωτογονίαν. Idem lib. XIV: Ὥς f φησι Κλείδημος ἐν πρωτογονίας πρώτῳ. Harpocratio in Πνυκί: Κλείδημος g ἐν τρίτῳ πρωτογονίας. Scripſit item Ἐξηγητικὸν h, ſive, ut juniores vocant, λεξικόν. Athenæus lib. IX: Ὥς i καὶ Κλείδαμος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐξηγητικῷ. Meminit & Plutarchus Clidemi hujus in Ariſtide, Theſeo, & Themiſtocle: item Etymologus in Τῆς. Vir doctus k ambigit, an non Atticarum rerum ſcriptor ſit *Clitodemus*, unde *Clidemus* fecerit librarius. Quod verius puto. De Clitodemo mox dicam.

Climachleon, quem Geſneri bibliothecæ perperam adjecit Simlerus, planè corruptum eſt nomen ex *Chamæleon*: de quo paullò antè dictum.

Clinias ſitne hiſtoricus, haut tam apertum eſt, quàm hiſtoricos ejus ſententiam ſequi in cauſſa nominis, quod Perſiæ, & mari rubro, impoſitum eſt. Agatharchides initio libri de mari rubro: Οἱ γὰρ περὶ Κλεινίαν ἱστορικοί φασιν, ἀπὸ τῆς ποιητικῆς ἐξουσίας καὶ αὐτοὶ ἄδειαν λαβόντες, ἐξ Ἄργους εἰς Αἰθιοπίαν (ἐκαλεῖτο δὲ τότε Κηφηνία) παραγεγονότα ἐπὶ λύσει τῆς Κηφέως θυγατρὸς τὸν Περσέα, ἐκεῖθεν δὲ εἰς Πέρσας μεταβάντα, Πέρσας μὲν ἀπό τινος τῶν ἐγγόνων, τῆς κλήσεως μεταδοῦναι, Ἐρύθραν δὲ γεννῆσαι υἱόν, καὶ ἐξ ἐκείνου τῇ θαλάσσῃ τὴν κλῆσιν παρασχεῖν. *Nam qui Cliniam ſectantur hiſtorici, ex poëtarum licentia ipſi etiam ſecuritatem nacti, perhibent, ex Argis in Æthiopiam (quæ Cepheniæ tunc habebat nomen) Perſeum*

a *De portubus.*
b *Clidemus in primo rerum Atticarum.*
c *Clidemus in Atthide ait.*
d *Reditus variorũ in patriã poſt longam peregrinationem: ut Argonautarũ, Vlyſſis & ſimilium.*
e *Clidem' ait octavo de reditibus.*
f *Vt ait Clidemus in primo de prima generatione, ſive de primo ſeculo.*
g *Clidemus libro tertio de prima generatione.*
h *Librum de vocum ſignificationibus.*
i *Vt & Clidamus in libro, qui de vocum ſignificatione inſcribitur.*
k *Ioannes Meurſius in Piſiſtrato, cap. 11.*

ſeum, ad filium Orphei liberandam, profectum, &, inde ad Perſas tranſgreſſum, nomen hoc à filiorum quopiam cum Perſis communicâſſe: &, procreato filio, ab hoc nomen indidiſſe mari.

Clitodemus antiquiſſimus eorum eſt, qui res Atticas conſignarunt. Pauſanias in Phocicis: Κλειτόδημος δὲ, ὁπόσοι τὰ Ἀθηναίων ἐπιχώρια ἔγραψαν, ὁ ἀρχαιότατος. a Narrat deinde prodigia, quæ contigiſſe Clitodemus ſcribit, quo tempore Athenienſes claſſem inſtruebant adverſus Siculos. Perperam pro eo κλητόδημος eſt apud Heſychium in Aldina; ubi ex ejuſdem Atticis exponit, quid ſit Βοῦς ἕβδομος. Quædam ex Clitodemo refert quoque Etymologici magni auctor in ἐπὶ Παλλαδίῳ. Meminit & Michaël Apoſtolius centur. VIII proverb. XLII.

a *Clitodemus eorum, qui res Atticas tractarunt, vetuſtiſſimus auctor.*

Clitonymus, κλειτώνυμος, Italica prodidit; quæ Plutarchus citat in Parallelis minoribus cap. X. Idem Sybaritica edidit; ut conſtat ex ejuſdem cap. XXI. Item Tragica, quibus complexum cenſeo argumenta ἐγκύκλια b, quæ Tragici tractare ſolent. Ex tertio τῶν τραγικῶν, Plutarchus libro de Flum. refert, ut Orphei diſcerpti, inque Hebrum conjecti, caput fuerit mutatum; ſed lyra, Apollinis voluntate, immutata permanſerit: ex ſanguine autem Orphei ſuccreverit herba, nomine *Cithara*, quæ in Bacchi ſacris citharæ ſonum emittat: item ut indigenæ, nebridibus, ſive hinnulorum pellibus tecti, ac thyrſum geſtantes, hymnum canant, in quo ſit iſte ſenarius:

b *Vulgaria.*

> Καὶ τότε φρονήσεις, ὅταν ἴσῃ μάτην φρονῶν.

Ejus ſententia eſt:

> *Sapiéſque demum, quando nequicquam ſapis.*

Clitophon Rhodius Κλειτοφῶν ὁ Ῥόδιος memoriam ſui in Remp. literariam intulit, conſignando res Indicas: quarum decimum librum Plutarchus citat libri de Fluviis cap. ultimo: ut & Stobæus facit ſermone de morbis, & moleſtiarum in eis ſolutione. Arbitror autem, eundem eſſe, qui paſſim ἁπλῶς Clitopho vocatur. Prodidit is res Gallicas; quarum è primo lib. Plutarchus quædam adducit in parallelis minoribus cap. XV. Item cudit libros rerum Italicarum; quos Stobæus allegat lib. IX. Adhæc libros τῶν Κτίσεων, ſive Originum: ex quorum decimotertio Plutarchus libro de Flum. refert, Lugoduno, pro quo poſtea *Lugdunum* dixere, inde nomen factum eſſe, quòd, cùm fundamenta ejus urbis jacerentur, corvi expanſis alis ſuper colle, in quo urbs exſtruebatur, apparuerint: nam *lugum* dialecto Celticâ *corvum*; at *dunum*, notare locum eminentem,

ſive collem. Sanè *dunum* collem, vel montem, notare; indéque Lugdunum accepiſſe nomen: etiam ſenſit Henricus Benedictus Altiſſiodorenſis, qui ante annos ſeptingentos, & circiter quinquaginta, temporibus Caroli Calvi, claruit. Indicium faciunt hi ejus verſiculi lib. IV de vita S. Germani:

Lugduno celebrant Gallorum famine nomen
Impoſitum quondam, quod ſit MONS LUCIDUS *idem.*

De priori vocis parte diſſentit à Clitophonte: quam à luco deducit; déque ea ne hodie quidem convenit: ſed de poſteriori nemo ambigit: quando nunc quoque Belgæ montes vel colles vocant *dunen*: &, ſi rem ſpectes, Λούγδουνον a ἐκτισμένον ὑπὸ λόφου, legas & apud Strabonem lib. IV: quamquam malim dixiſſet ἐπὶ λόφου *b*. Quomodo Seneca epiſt. XCI loquitur, ubi de hujus urbis incendio agit: *civitas*, inquit, *uni impoſita, & huic non altiſſimo, monti.* Et Petrus Venerabilis IX abbas Cluniacenſis lib. I Epiſt. I vocat *Lugdunenſium montem*. Sanè cùm multa ſint Galliæ oppida, in *dunum* deſinentia, omnia ſunt in collibus, & locis editis: ut fortaſſe etiam Lugduno Batavorum inde nomen ſit, quia non longè abſit à tumulis arenariis ad mare ſitis: vel potiùs à colle illo in Urbe ipſa, qui Burgi nomen habet, atque non tam ab Engiſtho, Friſiorum rege, circa annum Chriſti CCCCL, quàm multò antè congeſtus videtur ab Romano aliquo duce: fortaſſe ſub Auguſto ab militibus Druſi, qui *per Rheni ripam quinquaginta ampliùs caſtella direxit:* ut ait Florus lib. IV cap. XII. Sed hæc παρέργως.

a *Lugdunum exſtructum ſub colle.*
b *In colle.*

Cnoſſus in primo γεωγραφικῶν τῆς Ἀσίας *c* cenſet, Ægyptios eſſe omnium antiquiſſimos: ut ait Apollonij ſcholiaſtes in lib. IV.

c *Deſcriptionis Aſiaticæ.*

Conon (alius, puto, ab Samio illo, nobili aſtrologo) ἐν *d* τῇ Ἡρακλείᾳ citatur ab Apollonij ſcholiaſte in lib. I. Etiam Fl. Joſephus lib. I contra Apionem, Iudæorum à Conone mentionem factam ait. Cononis quoque, qui Italiæ res literis perſecutus, meminit Servius in illud Maronis VII Æn.

d *Libro de Heraclea.*

Sarraſteis populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

Ubi ſic tradit: *Conon in eo libro, quem de Italia ſcripſit, quoſdam Pelaſgos, alióſque ex Peloponneſo convenas, ad eum locum Italiæ veniſſe dicit, cui nullum antea nomen fuerit, & flumini, quem incolerent, Sarno* (in veteri codice eſt Sarro) *nomen impoſuiſſe ex appellatione patrij fluminis, & ſe Sarreſtes appellâſſe.* An autem hic idem, an alius ſit ab eo Conone, de quo extremo libro primo dicebamus; penes eruditos arbitratus eſto.

Coſme, κόσμη, Ægyptiaca prodendo, memoriam ſui extẽdit. Eorum

rum ex primo ſcholiaſtes Apollonij in lib. IV, variorum adſert ſententias de quæſtione eâ, quæ gens ſit antiquiſſima.

Craterus Macedo teſtis adhibetur à Plutarcho in Ariſtide. Stephanus citat tertium, & nonum, è Crateri libris περὶ * ψηφισμάτων. Suſpicor eſſe eum ipſum, qui cum Alexandro M. militavit: de quo ſequenti libro dicemus. Craterus autem, Antigoni regis frater, citatur à Phlegonte Tralliano Mirab. cap. XXXII.

* *De ſcitis, ſive decretis.*

Crates Pergamenus res mirandas de variis gẽtibus literis prodidit. Plinius lib. VII cap. II: *Crates Pergamenus in Helleſponto circa Parium, genus hominum fuiſſe tradit, quos Ophiogenes vocat: ſerpentum ictus contractu levare ſolitos, & manu impoſitâ venena extrahere corpori.* Et aliquantò pôſt: *Crates Pergamenus Indos, qui centenos annos excedant, Gymnetas appellat, non pauci Macrobios.* Et poſt pauca: *Treglodytas ſuper Æthiopiam velociores eſſe equis, Pergamenus Crates refert.* Idem ſignatur ab Æliano lib. XVII de animalibus, ubi cùm mira narrâſſet de onocentauro, hæc ſubjungit: Πυθαγόρας ᵃ λέγει καὶ ταῦτα, ὥσπερ οὖν τεκμηριοῖ Κράτης ὁ ἐν Μυσίᾳ Περγάμου. Alius eſt Crates Mallotes, grammaticus: ex quo idem Plinius lib. IV. cap. XII tradit, *Cretam primùm Æriam dictam, deinde poſtea Curetin.* De eo ſic Suetonius in libro de claris Grammaticis: *Primus quantum opinamur, ſtudium Grammaticæ in Vrbem intulit Crates Mallotes, Ariſtarchi æqualis; qui miſſus ad ſenatum ab Attalo rege, inter ſecundum, ac tertium bellum Punicum, ſub ipſam Ennij mortem, cùm in regione palatij, prolapſus in cloacæ foramen, crus fregiſſet, per omne legationis ſimul, & valetudinis tempus, plurimas* ἀκροάσεις *ſubinde fecit, aſſiduéque diſſeruit, ac noſtris exemplo fuit ad imitandum.* Hunc Varro ſignat lib. VIII de L.L. *Crates,* inquit, *nobilis grammaticus, fretus Chryſippo, homine acutiſſimo, qui reliquit ſex libros* περὶ τῆς ἀνωμαλίας ᵇ, *his libris contra analogiam, atque Ariſtarchum, eſt nixus.* De eodem loquitur Strabo lib. I; ubi docet, ut Crates hic Homeri verſum emendârit: item de Oceano quid ſenſerit: tum autem lib. III, & XIII, & XIV; ubi addit, præceptorem credi Panætij. Multùm & celebratur Grammaticis Græcis: eóſque inter Etymologo. Suidas in Ἀλκμὰν citat τὸν Κράτητα Πτωόντα ᶜ; ex quo refert Alcmana fuiſſe Sardianum, filium Damantis, vel Titari. Quis iſte Crates ſit, dicere non poſſum. Puto, locum corruptum; etſi ita conſtanter legatur in Mediolanenſi, Aldinâ, Baſileenſi, aliis.

ᵃ *Hæc quoque Pythagoras ait, ut teſtatur Crates ex Myſio Pergamo.*

ᵇ *De anomalia.*

ᶜ *Cratetem Ptoontem.*

Creophylum de finibus Samiorum teſtem dat Athenæus lib. VIII; atque ex eo hiſtoriolam, vel fabellam, refert de Epheſi conditoribus. Eſt verò planè alius à Creophylo Samio; qui Homerum ali-

quando hoſpitio excepit, atque ab eo accepit dono poëma de capta Oechalia: etſi Callimachus, Homeri quidem dici, ſed re verà Creophyli eſſe, epigrammate quodam ſcribat. Sunt qui Homeri fuiſſe magiſtrum dicant: ſed alij illum honorem tribuunt Ariſteæ Proconneſio. Auctorem horum omnium habemus Strabonem lib. XIV. Suidas autem addit, Creophylum hunc fuiſſe filium Aſtyclis, &, quibuſdam Samium, quibuſdã Chium, credi; ac velle aliquos, Homeri generum fuiſſe; alios verò, ſolùm amicũ: deinde ſubdit, quod & dixerat Strabo, credi, poëma de Oechalia ab Homero accepiſſe. Hæc antiquitatem Creophyli iſtius arguunt. Pauſanias in Meſſenicis citat Creophylum in Ἡρακλείᾳ, atque eum ait conſentire cum Theſſalis, & Eubœenſibus; qui urbem Oechaliam fuiſſe dicunt, ubi eſſet vicus, quem ætate ſuâ Eurytium vocarent. Hoc, puto, movit eos, qui appellant id poëma Heracleida, quaſi fuerit de capta Oechalia. Nam nemo, humanior paullò, ignorat, Oechaliam ab Hercule captam, everſámque; cùm rex ejus Eurytus filiam Iolen, quam Herculi priùs deſponderat, poſtea ei negâſſet. Sed aliud Heraclea ab Herculeide. Quare & aliud poëma de Heraclea, aliud de Oechalia.

Criſpinus exaravit vitam S. Parthenij, Epiſcopi Lampſaceni; quam habes apud Simeonem Metaphraſtem Latinè; item apud Surium T. I ad VII Febr.

Critias ἐν ταῖς πολιτείαις a citatur à Julio Polluce lib. VII cap. XIII. Egit eo opere de variis Rebuſp. Inter alia de Rep. Lacedæmoniorum: cujus libri bis meminit Athenęus lib. XI Illuſtre hujus ſcriptoris teſtimonium adducit Clemens penè initio ſexti Στρωματέων. Puto &, eundem Critiam eſſe, cujus Plutarchus mentionem facit in Lycurgo, & Cimone. Eſt poëta quoque Critias, Callæſchri filius; cujus verſus recitant Plutarchus in Alcibiade, & Athenæus lib. I, X, & XIII.

a *Opere de Rebuſpublicis, atq; imperus.*

Critodemus quoque res veteres memoriæ prodidit. Plinius lib. VII Hiſt. Nat. cap. LVI: *E diverſo Epigenes apud Babylonios* DCCXX *annorum obſervationes ſiderum coctilibus laterculis inſcriptas docet, gravis auctor imprimis: qui minimùm Beroſus, & Critodemus*, CCCCLXXX *annorum. Ex quo apparet æternus literarum uſus.* Valde vicinum eſt nomen Clitodemi; de quo antè dictum. Diverſos tamen cenſeo.

Critolaus ſe libris extulit rerum Epiroticarum; quorum tertium citat Plutarchus in Parallelis cap. VI. Vulgavit & libros Φαινομένων b. Ex eorum quarto quædam adducit eodem libro Plutarchus

b *Eorum, quæ in cœlo viſuntur.*

chus cap. IX. Meminit Critolai Plutarchus in vita Periclis, & Verrius ſive Pompeius in *Salios*, & Gellius lib. XI. cap. IX: ubi illuſtrem ex eo hiſtoriam adfert de legatis Mileti, & Demoſthene oratore. Semel autem, iterúmque hoc loco, & rurſum initio capitis, ἁπλῶς Critolaum vocat. At lib. IX cap. V meminit Critolai Peripatetici: & lib. VII cap. XIV narrat, ut Critolaus Peripateticus unâ cum Diogene Stoico, & Carneade Academico, legatus fuerit ad Senatum populúmque Romanum. Quæ etiam verbis iiſdem legas apud bonorum ſcriptorum lavernam Macrobium lib. I Saturn. cap. V. Si idem eſt hiſtoricus ille, qui Peripateticus Critolaus, (ut aliquos video putare) ſatis de ætate liqueat. Nam legatio illa incidit in annum Urbis IↃXCVIII, regnante in Ægypto Ptolomæo Philometore. Sed mihi nihil hoc tempore occurrit, unde, eundem eſſe, colligi poſſit. Et ſcio, plures fuiſſe ejus nominis ſcriptores. Eóſque inter grammaticum: cujus meminit Etymologus * in Ἥδιος.

Criton, hiſtoricus Pieriotes (eſt autem Pieria Macedoniæ oppidum) reliquit Pallenica, Syracuſarum originem, Perſica, Sicula, Syracuſarum deſcriptionem, & de principatu Macedonum: quæ ignorare non ſivit nos Suidas. Meſſenia ejus celebrat Julius Pollux lib. X cap. XVII. Præterea autem Getica conſignâſſe, ex Stephano diſcimus in Γετία: imò & Suida in Γέσοι: ubi, ni fallor, Q. Crito vocatur. Γέσοι α, ὅπλον, ἢ κόντος, μακρόθεν κεντῶν. Κοΐντος Κρίτων ἔγραψεν ἐν τοῖς Γετικοῖς. Quanquam aliter hoc de loco Æmilius Portus. Vide, quæ ad eum locum annotavit.

Cteſiæ ſunt duo: unus Cnidius, alter Epheſius. Utriuſque meminit Plutarchus libro de Flum. Ac Cnidio quidem tribuit libros περὶ ὀρῶν b; quorum è ſecundo teſtimonium promit in Caico: ut & Stobæus facit ſermone περὶ c νόσου &c. Eſtque hic nobilis ille hiſtoricus, qui Artaxerxis tempore vixit: de quo diximus lib. I cap. V. Epheſio autem, cujus ætas neſcitur, idem Plutarchus adſcribit libros de Perſeo illo, qui Meduſam interemit, καθὼς d ἱστορεῖ Κτησίας Ἐφέσιος ἐν α' Περσηΐδος. Meminit & eodem libello librorum Cteſiæ περὶ ποταμῶν e; unde ſecundum citat. Sed utrius ſint, non addit. Equidem argumentum ſimile facit, ut ejuſdem eſſe putem, libros de montibus, & de fluminibus: nec video, quid impulerit doctum virum, ut, in notis ad eum ſcriptorem, contrarium opinaretur. Sanè eâdem operâ adſignare etiam Epheſio licebit librum περὶ f τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων; quem Cteſiæ ἁπλῶς tribuit Athenæus lib. X. Item περίπλων libros, quorum primum Stepha-

* *Col. 416. edit. Sylburgiana.*

a *Geſi, telum vel contus longè feriens, ut Quinctus Crito in Geticis ſcripſit.*

b *De montibus.*

c *De morbo.*

d *Ut refert Cteſias Epheſius in primo Perſeidis.*

e *De fluminibus.*

f *De Aſia tributis.*

 nus

nus citat ἐν Σίγυωνος. Sed ſi libri ὀρῶν, καὶ ποταμῶν *a*, Cnidij ſint Cteſiæ: cauſſa nulla eſt, cur περίπλων libros (quorum pars erat περίπλους Aſiæ, Harpocrationi memoratus *b*) Epheſij eſſe putemus. Neque multò magis ratio eſt, cur ambigamus de opere alio, quo hoc egit, ut ne regionum quarumque Aſiæ tributa neſcirentur. Nam omne hoc argumentum ei conveniebat, qui terrarum orbem nôſſet, & deſcribere poſteris vellet.

a De mōtibus, & fluviis.
b In Σκιάποσι.

Cteſiphontis librum tertium rerum Bœoticarum Plutarchus teſtem adducit Parallelorum minorum cap. XII. Fortaſſe idem eſt, cujus de plantis, & arboribus, libros Plutarchus citat libro de Flum.

Cteſippus Scythicas res expoſuit. Plutarchus de Flum. Ὡς ἱστορεῖ Κτήσιππος ἐν β' Σκυθικῶν.

Cydippus Mantineus inter eos eſt, qui tractarunt de rerum inventoribus. Clemens Alexandrinus lib. I Στρωμ. Κύδιππος ὁ Μαντινεὺς, ἔτι τε Ἀντιφάνης, καὶ Ἀριστόδημος, καὶ Ἀριστοτέλης, πρὸς τούτοις δὲ Φιλοστέφανος, ἀλλὰ καὶ Στράτων ὁ περιπατητικὸς, ἐν τοῖς περὶ εὑρημάτων ταῦτα ἱστόρησαν.

Cyrus ſcriba literis eſt perſecutus vitam Sanctorum Martyrum Leontij, & ſociorum: quam habes apud Simeonem Metaphraſtem, & Surium Tom. III, die XVIII Iunij.

c Vt refert Cteſippus in ſecundo Scythicorum.
d Cydippus Mantinenſis, ac præterea Antiphanes, & Ariſtoteles, & præter iſtos Philoſtephanus, ſed & Strato Peripateticus, in ſuis de rerum inventione libris iſta tradiderunt.

Dalion, ſive, ut in aliis libris eſt, Dallon, de gentibus prodidiſſe aliqua videtur. Sanè apud Plinium legas lib. VI cap. XXX: *Ab eâ verò parte Nili, quæ ſupra Syrtes majores, Oceanúmque meridianum protenditur, Dalion vocatos eſſe dicit, pluviâ tantùm aquâ utentes, Ciſoros, Longoporos.* Sed ab eodem in Elencho auctorum libri XX, XXI, XXII, & XXIII, reponitur Dalion inter medicos. Et lib. XX, cap. XXVII, *herbarius* vocatur. Puto, eundem eſſe. Nec enim prohibet quicquam, quo minùs idem, & herbas tractaret, & operi hujus, vel alterius argumenti, quædam de gentibus admiſceret, vel ſeorſim etiam de iis ageret.

Damas memoriæ prodidit vitam Eudemi: ut ait Simplicius in comm. Phyſ. Eudemus is Rhodius fuit, diſcipulus Ariſtotelis, pro quo perperam *Menodemus* legitur apud Agellium lib. XIII cap. V.

Damocritus, Δαμόκριτος, hiſtoricus, famam ſibi paravit gemino opere: uno, de inſtruendis aciebus; altero, de Judæis: in quo prodidit, Judæos ſolitos adorare caput aſini: etiam ſeptimo quoque anno peregrinorum aliquem, quem cepiſſent, ſacrificâſſe,

carne ejus minutatim diſſectâ. Auctor Suidas.

Damon Cyrenæus de philoſophis monumentum ingenij ſui conſignavit: ut conſtat ex Laërtio in Thalete. Athenæus lib. x nominat Damonem, ſed patriam non addit: cum autem tractâſſe dicit περὶ a Βυζαντίου. Ἁπλῶς etiam Plutarcho laudatur in Theſeo, & Numa. Item Plinio lib. VII Hiſtor. Natur. cap. II. ubi ait: *Haut diſſimile iis genus Pharnacum in Æthiopia prodidit Damon, quorum ſudor tabem contactis corporibus afferat.* Meminit & ejus Ariſtophanis ſcholiaſt. b

Damoſtratus quibus operibus nomen ſuum immortalitati commendare ſtuduerit, Suidæ hæc verba oſtendunt: Δαμόστρατος c ἱστορικὸς ἁλιευτικὰ ἐν βιβλίοις εἴκοσι, καὶ περὶ τῆς ἐνύδρου μαντικῆς, καὶ ἕτερα σύμμικτα, ἐχόμενα ἱστορίας. Demoſtrati ἁλιευτικῶν etiam meminit Ælianus lib. XIII cap. XXI. Item lib. XV, cap. IV, & IX. adhæc cap. XIX ejuſdem libri; ubi & de eo ſic ſcribit: καὶ d λέγει Δημόστρατος, ἀνὴρ ὃς καὶ τοῦτο λέγει τῶν ἐκ τῆς Ῥώμης τῆς βουλῆς γενόμενος· καὶ οὐκ ἔστι που διὰ τοῦτο ἤδη τεκμηριῶσαι ἱκανός· δοκεῖ δέ μοι ἐπιστήμης τῆς ἁλιευτικῆς ἐς ἄκρον ἐλάσαι, καὶ ὅσα ἔγνω, εἰπεῖν κάλλιστα. Addit deinde, fortaſſe & alia edidiſſe illuſtris ingenij, ac doctrinæ ſuæ, documenta.

Daniel monachus literis prodidit vitam Ioannis Climaci. Ea præfigitur opuſculis Climaci. Habes & apud Surium Tom. II. a. d. XXX Mart.

Dectadas à Parthenio laudatur in Eroticis; ubi ex eo narrat illa de Harpalyce e.

Deilochi apud ſcholiaſtem Apollonij mentio fit, cùm alibi ſæpe: tum libro ſecundo, ubi citatur Δηΐλοχος f ἐν πρώτῳ περὶ Κυζίκου. Hoc facit, ut apud Stephanum in Λαμψακὸς legendum putem, Δηΐλοχος ὁ Κυζικηνός. Ubi vulgò Δηΐοχος. Nam cur Stephani potiùs locum emendari putem debere, facit, quòd uno in Stephani loco proclivior fuerit lapſus, quàm ſcholiaſtæ Apollonij tam multis.

Demagoras laudatus Dionyſio Halic. lib. I. antiquit. Rom. ubi & ille, & Agathyllus, de tempore conditæ Romæ conſenſiſſe dicuntur cum Cephalone Gergithio. Is autem Cephalo tradiderat, Romam ſecundâ poſt Trojanum bellum ætate conditam eſſe ab uno filiorum Æneæ, nomine Romo. Sed Demagoras iſte, utrùm poëta, an hiſtoricus fuerit, non liquet. Sanè Agathyllus, cui eum hoc loco jungit, poëta erat. Nam apud Dionyſium alibi eopſe libro

a De Byzantio.
b Pag. 97.
c Damoſtratus hiſtoricus halieutica, ſive de re piſcatoria libros viginti ſcripſit. Item de divinatione per aquã, & alia miſcellanea, ad hiſtoriam proximè accedentia.
d Atque ait Demoſtrat': ſenator is Romanus fuit: nec propterea tamen fide in hac re dignior: ſed videtur mihi exquiſitam ſibi piſcatoriæ rei notitiam cõparaſſe, ac, quacunque ſciret, orationem pulcrè extuliſſe.
e Cap. 13.
f Deilochus libro primo de Cyzico.

libro legas; Ἀγάθυλλος *a* Ἀρκὰς ὁ ποιητής. Quædam etiam ex elegiaco ejus carmine ibidem citat. Demagoræ meminere veterum & alij complures: è junioribus quoque Michaël Apoſtolius Centur. II Proverb. LI: & Euripidis ſcholiaſtes *b* in Phœniſſas.

a Agathyllus Arcas poëta.
b Pag. 271. edit. Paulli Steph.

Demaratus, Δημάρατος, libros in publicum edidit, cùm de Phrygia, tum de fluminibus. E priori opere quartum, ex altero tertium librum adducit Plutarchus in commentariolo de fluminibus. Adhæc res Arcadicas ingenij ſui luce illuſtravit. Ex ſecundo ejus operis teſtimonium petit Plutarchus in parallelis minoribus cap. XVI, & Stobæus ſermone de patria. Inſuper reliquit Τραγῳδούμενα *. Hæc erant hiſtoria μυθικοῦ †, ſive ἡρωικοῦ * temporis: ut de bello Trojano, vel Thebano, & ſimilibus: unde tragœdiarum argumenta ab antiquis peti ſolent. Secundum librorum iſtorum memorat Clemens Alexandrinus in προτρεπτ. Etiam ex tertio hiſtoriolam recenſet Stobæus, ſermone, quem dixi. Quin & terni verſiculi Demarati leguntur lib. I Ἀνθολογίας. Et ſcholiaſtes Apollonij in lib. I teſtem adhibet Demaratum. Denique Plutarchus in Ageſilao ſcripta memorat Demarati Corinthij. Sed hujus Corinthij an cetera quoque ſint, vel quæ ejus ſint, quæ alterius, haut proclive eſt dicere.

** Tragœdiarum argumẽta.*
† Fabuloſi.
** Heroici.*

Demetrius Byzantinus de poëtis, & poëmatis, libros edidit complures. Athenæus lib. X. Ὥς *c* φησι Δημήτριος ὁ Βυζάντιος ἐν τετάρτῳ περὶ ποιητῶν. Idem lib. XII ab eo citatur ἐν *d* τῷ περὶ ποιημάτων. Idem lib. XII ἐν τετάρτῳ *e* περὶ ποιήματος. Fuere autem Demetrij Byzantij duo: unus, philoſophus peripateticus; alter, hiſtoricus, qui volumina condidit de Gallorum ex Græcia in Aſiam tranſitu, & Ptolomæi, atque Antiochi rebus geſtis, & Libyæ ſtatu. Auctor Laërtius. Uter ab Athenæo intelligatur, non ita facile dictu puto. Magis tamen eò inclino, ut de peripatetico loqui credam: cujus Laërtius nullum nominat ſcriptum. Atque idem, exiſtimo, ſignatur à Laërtio, cùm in Socratis vita quædam ex Demetrio Byzantio de philoſopho hoc adfert.

c Vt ait Demetri' Byzantius in quarto de poëtis.
d Libro de Poëmatis.
e In quarto de poëmate.

Demetrij Callantiani, Δημητρίου τοῦ Καλλαντιανοῦ, meminit Dionyſius Halicar. lib. περὶ συνθέσ. ὀνομάτ. & Stephanus in Ἀντίκυρα. Scripſit libros XX de Aſia, & Europa; ut ex Laërtio conſtat. Semel, iterúmque ejus mentionem facit Marcianus Heracleota in περιηγήσ. At corruptum hoc nomen apud Lucianum in Longævis; ubi eorum, quæ de Hierone, Syracuſanorum rege, dixit, autor perhibetur

tur Δημήτριος ὁ Καλλιστιανός. Reſcribe Καλαντιανός.

Demetrius Cyzicenus à Io. Curopalate, & Georgio Cyziceno, utroque in proœmio, dicitur de ſui ævi rebus aliqua prodiiſſe.

Demetrius Erythræus ſextus ex Demetriis illuſtribus, quos, præter Phalereum, fuiſſe Laërtius ait lib. V: Ἕκτος ὁ Ἐρυθραῖος, ποικιλογράφος ἄνθρωπος, καὶ ἱστορικὰ, καὶ ῥητορικὰ πεποίηκε βιβλία.

Demetrius ab Odeſſo, Ponti civitate, commentarium fecit de urbe patria. Eo teſte utitur Stephanus in Ὀδησσός.

Demetrius quidam librum divulgavit de Iudæorum regibus: in quo & aliqua de gentis ejus captivitate retulit. Hic eſt, quem ſignat B. Hieronymus in catalogo Illuſt. Script. cap. XXXVIII. Ubi eum memorari ait à Clemente Alexandrino. Signat autem hunc locum lib. I. Στρωματ. Δημήτριός δέ φησιν ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ βασιλέων, τὴν Ἰούδα φυλὴν, καὶ Βενιαμὶν, καὶ Λευὶ, μὴ αἰχμαλωτισθῆναι ὑπὸ τοῦ Σεναχηρείμ· ἀλλ' εἶναι ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας ταύτης εἰς τὴν ἐσχάτην, ἣν ἐποιήσατο Ναβυχοδονόσορ ἐξ Ἱεροσολύμων, ἔτη ἑκατὸν εἰκοσιοκτὼ, μῆνας ἕξ. ἀφ' οὗ δὲ φυλαὶ αἱ δέκα ἐκ Σαμαρείας αἰχμάλωτοι γεγόνασιν, ἕως Πτολεμαίου τετάρτου, ἔτη πεντακόσια ἑβδομήκοντα τρία, μῆνας ἐννέα· ἀφ' οὗ δὲ ἐξ Ἱεροσολύμων, ἔτη τριακόσια τριακονταοκτὼ, μῆνας τρεῖς. *Demetrius verò libro eo, quem de Iudææ regibus ſcripſit, ait, tribum Iuda, & Benjamin, & Levi, non fuiſſe abductam in captivitatem à Senacherib: ſed eſſe ab hac captivitate uſque ad ultimam, quam Nabuchodonoſor fecit ex Hieroſolymis, annos* CXXVIII *b, menſes ſex. Ex quo autem decem tribus abductæ fuerunt captivæ ex Samaria, uſque ad Ptolomæum quartum, annos* IↃLXXIII *c, novem menſes. Ex quo* d *tempore verò ab Hieroſolymis abductæ, eſſe annos* CCCXXXVIII, *menſes tres.* Cùm autem videamus hoc loco, Demetrium illum tempora numeráſſe uſque ad Ptolomæum quartum: ſatis liquet, Phalereum ſaltem intelligi non poſſe, qui ſub Philadelpho obiit.

Democritus Epheſius libros edidit περὶ τοῦ ἐν Ἐφέσῳ ναοῦ e. Ex cujus operis libro primo quædam de Epheſiorum in veſtitu mollitia ac luxurie narrat Athenæus lib. XII. Quartus hic è ſex Democritis eſt Laërtio; qui ait: τέταρτος f περὶ τοῦ ἱεροῦ, τοῦ ἐν Ἐφέσῳ, γεγραφὼς, καὶ τῆς πόλεως Σαμοθρᾴκης. Unde & de Samo Græcè ſcripſiſſe cognoſcimus.

Demodocus Δημόδοκος ἐν πρώτῳ Ἡρακλείας g, citatur à Plutarcho de Flum. Solutâ oratione, an carmine, ſit uſus, non ſatis liquet.

a *Sextus Erythræus, varius ſcriptor; qui hiſtoricos, & oratorios conſcripſit libros.*

b *Alij* CCCXXVIII: *ſed præter fidem Græci codicis.*

c *Apud Hervetii biennio minus eſt in editione, quam recognovit, & commentariis illuſtravit. Prodiit ea Pariſ. an.* 1612.

d *Hæc vertere Gentianus neglexit.*

e *De templo Dianæ Epheſiæ.*

f *Quartus eſt, qui de templo Dianæ Epheſiæ ſcripſit, & civitate Samothrace.*

g *Demodocus lib. primo de Heraclea.*

Demoſthenes Bithynus compoſuit libros de rebus Bithyniacis; quorum quartum, nonum, decimum, & duodecimum, citat Stephanus. Bithynum fuiſſe, cognoſcimus ex eodem in Ἡραῖα. Scripſit quoque κτίσεις *a*; quarum idem meminit in Ὀλιζών. Alius ab eo eſt Demoſthenes Thrax: qui, Suida teſte, præter ea, quibus Iliada Homeri, & Θεογονίαν Heſiodi, illuſtrare conatus eſt, etiam Damageti Heracleotæ compendium fecit, & librum περὶ διθυραμβοποιῶν. Eo libro videri poſſit expoſuiſſe duntaxat vitam poëtarum dithyrambicorum. Sed veriſimilius fit, de eorum inſimul poëmatis diſſeruiſſe, lucémque attuliſſe locis obſcuris.

Demoteles unus eſt ex duodecim iſtis, quos de pyramidibus Ægyptiis compoſuiſſe Plinius dicit lib. XXXVI Hiſt. Nat. cap. XII. Vide ſuperiùs *Ariſtagoras*.

Demus de rebus Atticis commentatus ſit; ſi vera eſt lectio apud Athenæum lib. XIV: Ἐν *b* δὲ τῷ πρώτῳ τῆς Ἀτθίδος Δῆμος. Verùm Caſaubonus legere jubet Κλείδημος. Sanè Clidemus Atthidem deſcripſit; ut ex eodem Athenæo ſuperiùs oſtenſum. Fortaſſe tamen & Demetrius quiſpiam hanc materiem tractavit: eóque ex nomine hoc nomen fuerit corruptum; uti factum apud Dionyſium Halic. in judicio de Dinarcho; ubi citatur Δῆμος ὁ Μάγνης; qui omnino eſt Δημήτριος *c* ὁ Μάγνης, ut dictum lib. I cap. XV.

Dercyllus literis explicuit κτίσεις *d*; quarum librum I advocat Plutarchus in parallelis minoribus cap. XVII. Item Italica; quorum tertium citat ibidem cap. XXXVIII. Item Ætolica; quorum teſtimonio utitur Plutarchus de Flum. cap. de Acheloo. Item Argolica: Athenæus lib. III: Ἀγίας *e* δὲ καὶ Δέρκολος (ſ. Δέρκυλλος) ἐν Ἀργολικοῖς. Atque ab eodem etiam libri ejus περὶ Σατυρικῶν *f*, item περὶ ὀρῶν *g*, & περὶ λίθων *h*, nominantur. Meminit & Etymologus in Εὔιος, & Euripidis ſcholiaſtes in *i* Phœniſſas.

Didymarchus Διδύμαρχος Μεταμορφώσεων *k* γ´ citatur ab Antonio Liberale narratione XXIII, quæ eſt de Batto. Sed ab interprete ſcriptores, ex quibus ea hauſta eſt narratio, prætereuntur.

Dieuchidas Megarenſis (Διευχίδας ὁ Μεγαρικὸς, ut Clementi dicitur lib. VI Στρωματ.) prodidit hiſtoriam Megaricam; ut non uno Harpocrationis loco conſtat: ſed interdum corruptè apud eum legas, Δευχίδας. At fœdiùs etiam corruptum id nomen apud ſcholiaſtē Apollonij in primum Ἀργοναυτ. ubi legitur, Διερχίδας *l* ἐν Μεγαρικοῖς ἱστορεῖ. Pluribus libris id opus conſtabat. Nam Harpocrationi in Ἀγυιὰ adducitur ἐν τρίτῳ Μεγαρικῶν *m*. Clementi Alexandrino

a Origines urbium, ac locorum.
b Demus autem in primo de Attica libro.
c Demetrius Magneſius.
d De locorum origine.
e Agias verò, & Dercyllus, in Argolicis.
f De Satyricis.
g De mõtibus.
h De lapidibus.
i Pag. 271.
k Lib. 3. transformationũ.
l Direchidas in Megaricis refert.
m In tertio Megaricorum.

drino lib.I citatur Διεύχίδας ἐν πετάρτῳ Μεγαρικῶν *a*, & Laertio in Solone ἐν πέμπτῳ *b*. Meminit & Dieuchidæ Stephanus in Σκίρφαι.

Dinarchus Delius Cretenſes fabulas collegit; ut cognoſcimus ex Dionyſio Hal. in Dinarcho; ubi, ex Demi, vel potiùs Demetrij libro de ejuſdem nominis viris, quatuor Dinarchos recenſet. Videtur idem ſignari ab Euſebio lib. I Chronicorum *c*; ubi de Bacchi geſtis loquens, ait, Ὡς *d* φησι Δείναρχος ὁ ποιητής, ὐχ' ὁ ῥήτωρ.

Dinias ſcriptis ſuis res Argolicas comprehendit. Apollonij ſcholiaſtes lib. II: Δεινίας *e* ἐν πρώτῳ Ἀργολικῶν. Mentionem quoque Diniæ facit Plutarchus in Arati vita, & Eurip. ſchol. in Oreſt. Meminit & Sophoclis Scholiaſtes in Electr. *f* qui ἕβδομον τῶν Ἀργολικῶν *g* citat.

Diocles Peparethius primus è Græcis memoriæ prodidit originem urbis Romæ, urbiſque res præcipuas. Hoc indicat Plutarchus in Romulo, Τῦ *h* δὲ πίστιν ἔχοντος λόγυ μάλιστα, ϰ πλείστυς μάρτυρας, τὰ μὲν κυριώτατα πρῶτος εἰς τὸυς Ἕλληνας ἐξέδωκε Διοκλῆς Πεπαρήθιος· ᾧ καὶ Φάβιος Πίκτωρ ἐν τοῖς πλείστοις ἐπηκολούθηκε. Et aliquanto pòſt: Πεπαρηθίυ *i* Διοκλέυς, ὃς δοκεῖ πρῶτος ἐκδῦναι Ῥώμης κτίσιν. Etſi autem ex iſtis ætas Peparethij cognoſci nequit: tamen cùm ea, quæ Diocles ille de origine Romanæ urbis prodidit, ſecutus dicatur Fabius Pictor; qui tempore belli Annibalici vixit: ſatis liquet, hunc hiſtoricum Græcum floruiſſe ante tempora Ptolomæi Philopatoris; cujus anno III, qui & tertius erat Olympiadis CXL, bellum Annibalicum cœpit. Idem Plutarchus in Quæſtionibus Græcis ait, Dioclem feciſſe περὶ *k* ἡρώων σύνταγμα: atque inde refert edictum Tanagræorum de iis, quæ Clidamus renunciâſſet. Sed fortaſſe is eſt Diocles Rhodius, cujus Αἰτωλικὰ citat Plutarchus de Flum. Flavio Ioſepho lib. Antiquit. cap. XI (quod in tralatione Rufini eſt XIII) citatur Διοκλῆς ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Περσικῶν *l*. Sed apud Rufinum pro eo legas, *Diocles in ſecundo Coloniarum*: quomodo non ſolùm in editis reperio; ſed etiam Rufino meo Mſo. Et coloniarum librum ſecundum citat Freculphus, Tom. I, lib. III, cap. XVII. Etiam Dioclis libri περὶ ἐπιδρομῆς *m* Laërtio memorantur in Epicuro. Ac apud eundem Laërtium in Xenophonte adducitur Diocles ἐν τοῖς βίοις τῶν φιλοσόφων *n*, ſive, ut apud eundem legitur in Ariſtippo, ἐν τῷ περὶ βίων φιλοσόφων. Atque ex his libris ſunt, quæ ex Diocle

a In quarto Megaricorum. b *In quinto.* c *Pag 29. Theſ. Temp. verſ. 17.* d *Vt Dinarchus loquitur, nõ ille orator, ſed poëta.* e *Dinarchus in primo rerum Argolicarũ.* f *Pag. 95.* g *Septimũ Argolicorum.* h *Ceterùm hiſtoriæ, quæ plus fidei invenit, ac plures teſtes, præcipua quæque apud Græcos edidit Diocles Peparethius: quẽ in plurimus ſequitur Fabius Pictor.* i *Peparethij Dioclis, qui primus videtur ediſſe quædam de origine Vrbis Romæ.* k *De ſacellis, quæ heroibus ſunt ſtatuta.* l *Libro ſecundo rerum Perſicarum.* m *De incurſione.* n *In vitis philoſophorum.*

ctus Diogenes Tarſenſis, qui opere quodam complexus fuit quæſtiones poëticas, atque eas ſolvere eſt conatus. Meminit & lib. x in Epicuro: Διογένης ᵃ ὁ Ταρσεὺς, ὁ τὰς ἐπιλέκτους σχολὰς συγγράψας. Mirum verò, omitti à Laërtio Diogenem Cyzicenum: de quo antè dictum. Fortaſſe & alius ab illis quinque eſt, qui Perſica ſcripſit: quorum primum adducit librum Clemens ἐν προτρεπτ. Et, credo, diverſus eſt etiam, qui Palleniaca edidit. Parthenius Erot. VI: Διογένης ᵇ, ἢ Ἡγήσιππος ἐν Παλληνιακοῖς. Ubi Παλληνιακὰ videntur ad utrumque referri; cùm hiſtoriam ibi narret Parthenius de Pallene, Sithonis, Hodomantum regis, filiâ. Alius eſt quoque Diogenes Smyrnæus, philoſophus, Metrodori Chij auditor, Anaxarchi præceptor: de quo Clemens lib. I Στρωμ. At Diogenes, ex cujus tragœdia verſum unum alterum citat Clemens lib. II Στρωματέων, non eſt alius à Cynico philoſopho. Nam ex Laërtio cognoſcimus, ſeptem ei tragœdiolas tribui ſolere: quas Satyrus eſſe dicebat Philiſci Æginenſis, Diogenis diſcipuli. Obſcurum autem, quis ſit ille Diogenes, qui in literas retulit τὰ ὑπὲρ ᶜ Θούλην ἄπιστα. Laudat ea Malchus, ſive Porphyrius, in vita Pythagoræ.

a Diogenes Tarſenſis, qui ſelectas conſcripſit ſcholas.

b Diogenes, & Hegeſippus in Palleniacis.

c Incredibilia de Thule.

Diogenetes (niſi rectum eſt *Diogennetus*, vel *Diogenes*) Erythræus memoratur Hygino in poëtico aſtronomico: ubi, de Piſcium ſigno loquens, ita ſcribit: *Diogenetes Erythaus ait, quodam tempore Venerem cum Cupidine filio in Syriam ad flumen Euphratem veniſſe, & eodem loco repente Typhona giganta, de quo ſuprà diximus, apparuiſſe: Venerem autem cum filio in flumen ſe projeciſſe, & ibi figuram, piſcium formâ mutâſſe: quo facto, periculo eſſe liberatos. Itaque poſtea Syros, qui his locis ſunt proximi, deſtitiſſe piſces eſitare, quòd vereantur eos capere; ne ſimili cauſſa, aut Deorum præſidia impugnare videantur, aut eos ipſos captare.* Sed ambigo, an potiùs Grammaticis ſit accenſendus.

Dionyſius Argivus itidem an hiſtoricus fuerit, diſpiciendum ſit. Quid hic de Ilij capti tempore prodiderit, legere potes apud Clementem Alex. lib. I. Στρωμ.

Dionyſius Byzantius ἀνάπλῳ ᵈ Βοσπόρου citatur à Stephano in Χρυσόπολις. Ac videri poſſit idem eſſe, ac Dionyſius, cujus περιήγησιν ᵉ habemus. Præſertim quando Suidas eum fuiſſe Byzantium colligit ex Rhebæ fluminis laude. Sed corruptum eum eſſe locum, próque Βυζάντιον, Βιθυνὸν eſſe legendum, oſtendimus lib. II cap. III. Quare omnino alius eſt ille, cujus περιήγησις exſtat, ab eo, qui navigationem per Boſphorum deſcripſit. Meminit Dionyſij Byzantij, ac dicti operis, etiam Suidas; prætereáq; panxiſſe ait Threnos, poëma epicediis refertum.

d Navigatione per Boſporũ.

e Orbis deſcriptionem.

 Dio-

Dionyſius Chalcidenſis Κτίσεις, ſive Origines civitatum, complexus eſt libris quinque; teſte Marciano Heracleota in περιηγήσει *a*. Celebratur hoc opus etiam à Suida in Χαλκιδίκη. Ex primo ejus libro teſtimonium promit Apollonij ſcholiaſtes in lib. III. Ex tertio idem facit Harpocration in Ἡφαιστία: ex quincto idem in Ἡραῖον τεῖχος. Meminit quoque Ariſtophanis ſcholiaſtes in Nubes, & Etymologus in Προκόννησος: ſed corruptè ibi pro Χαλκιδεὺς *b* ſcriptum Ἀθηναῖος *c*, próque κτίσεις *d*, legitur κτήσεις *e*; ut Caſaubonus obſervat in Addendis ad Animadverſiones Athenæi, atque ex eo Mauſſacus ad Harpocrationem in Ἡφαιστία. Bene antiquum eſſe Dionyſium hunc, illud indicio eſſe poteſt, quòd eo teſte utatur Dionyſius ipſe Halicarnaſſenſis lib. I Antiquitatum; ubi varias de Romæ origine ſententias appendit, & expendit.

a *Pag. 5. edit. Auguſt. Vindel.*
b *Chalcidenſis.*
c *Athenienſis.*
d *Origines.*
e *Poſſeſſiones.*

Dionyſius Mitylenæus, poëta epicus, qui σκυτοβραχίων *f*, & σκυτεὺς *g*, vocatus eſt, præter Bacchi, & Minervæ expeditionem, etiam Argonautica libris ſex ad Parmenonem ſcripſit oratione ſolutâ; ut apud Suidam legitur. Pleniùs verò de eo Diodorus Siculus lib. III *h*: ubi eum vocat Διονύσιον τὸν συνταξάμενον τὰς παλαιὰς μυθοποιίας. *Dionyſium, qui opus contexuit de priſcis fabulis.* Ac deinde ſubjungit: Οὗτος τά τε περὶ τὸν Διόνυσον, καὶ τὰς Ἀμαζόνας, ἔτι δὲ τοὺς Ἀργοναύτας, καὶ τὰ κατὰ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον πραχθέντα, καὶ πολλ' ἕτερα συνέταξε, παρατιθεὶς τὰ ποιήματα τῶν ἀρχαίων, τῶν τε μυθολόγων, καὶ τῶν ποιητῶν. *Is Bacchi, & Amazonum, hiſtoriam, & Argonautarum expeditionem, réſque ad Ilium geſtas, & multa id genus veterum Mythologorum, & poëtarum, carminibus adjunctis, contexit.* Ex hoc opere complura deinde Diodorus refert. Meminit & ejuſce Dionyſii Scholiaſtes Apollonij in lib. III, & IV. A quibuſdam creditur auctor hiſtoriæ Lydiacæ, Xantho tributæ; ut dicemus lib. IV.

f *Coriaceum habens brachium.*
g *Coriarius.*
h *Pag. 200.*

Dionyſius, Muſonij filius, ſacerdos templi Solis, nonnullis Samius, aliis Rhodius fuiſſe exiſtimatur; teſte Suida: qui autor eſt, compoſuiſſe hiſtorias τοπικὰς *i* libris ſex, orbis deſcriptionem, & hiſtoricæ inſtitutionis libros decem.

i *Locorū.*

Dionyſius Perſicus memoratur Tullio lib. I de Divinat. *Quid ego, quæ magi Cyro illi principi interpretati ſunt, ex Dionyſij Perſicis libris proferam? Nam cùm dormienti ei ſol ad pedes viſus eſſet, ter eum ſcribit fruſtra appetiviſſe manibus, cùm ſe convolvens Sol elaberetur, & abiret: ei magos dixiſſe, ex triplici appetitione Solis, XXX annos Cyrum regnaturum eſſe, portendi.*

Dionyſius Siculus de rebus Siculis ſcripſit: argumentum autem deſumſit ex Ariſtidis Mileſij rerum Sicularum libris. Autor Plutarchus

chus in Parallelis minoribus cap. I. Sed ubi in Græco eſt, Διονύσιος ὁ Σικελιώτης, ibi apud interpretem eſt, *Diodorus Siculus*.

Diophantus Lacedæmonius condidit libros Antiquitatum XIV; teſte Fulgentio lib. I Μυθολογικῶν. Idem ſcripſit de ſacris Deorum: unde quædam idem Fulgentius adducit in Expoſitione ſermonis antiqui, voce *Nefrendes*. Quamquam ibi quidem non tam Diophantum nobis advocat, quàm, ut ſolet nugator ille, interpretem ejus. Nec Diophanti apud melioris notæ ſcriptores nulla mentio eſt. Nam Agatharcides de mari rubro cap. XXXI auctor eſt, deſcripſiſſe eum terras ſeptentrioni ſubjectas. Et Stephanus eundem nominat in Ἄβιοι. Ac ab eodem in Λιβυστῖνοι adducitur Διόφαντος [a] ἐν πολιτικοῖς. At alius eſt Diophantus Syracuſanus, philoſophus Pythagorêus, cujus de mundi ortu ſententiam adfert Theodoretus Therapeutices lib. IV, qui eſt de materia, & mundo.

[a] *Diophantus libro de re civili.*

Dioſcorides nomen illuſtravit ſuum libris de Rep. Lacedæmoniorum: ut conſtat ex quarto Athenæi; ubi ſecundus ejus operis citatur: item Plutarcho in Lycurgo; qui & ſcriptoris hujus meminit in Ageſilao. Dubium verò, idémne, an alius ſit, cujus epigrammata in Ἀνθολογίᾳ leguntur. Item is, cujus mentionem facit ſcholiaſtes Apollonij in lib. I; ubi ex ejus ſententia tradit, Amphionem lyram accepiſſe ab Apolline: quam eum à Muſis habere, voluerunt Antimenidas lib. I, & Pherecydes in decimo. Item, cujus è νομίμοις citat Ariſtophanis ſcholiaſtes ad Aves [b], nec non Suidas in Σκυτάλη, verbis planè iiſdem.

[b] *Pag. 60.*

Dioxippus, Διώξιππος, poëta eſt Comicus: ſed ejus hoc loco meminimus, quia inter dramata illius fuit etiam ἱστοριογράφος. Amphicli eam fabulam Dalechampius tribuit; nempe turbatis Athenæi [c] verbis deceptus. Ita enim Dioxippi ἐν ἱστοριογράφῳ verba apud eum legi debent, ut duo trochaici ſint:

Τὴν δ' στοὰν διεξέπαιεν Ἀμφικλῆς, μήτρας δύο
Κρεμαμένας δείξας. Ἐκεῖνον πέμπε, φησὶν, ἐὰν ἴδῃς.

Eſſe verò drama illud Dioxippi, præter Athenæum etiam teſtatur Suidas: à quo quatuor ejus fabulæ recenſentur, Ἀντιπορνοβοσκὸς, Φιλάργυρος, ἱστοριογράφος, Διαδικαζόμενοι: ut quidem Mediolanenſis vetus editio habet. Nupera illa, quæ cum Porti tralatione & notis, prodiit, *Hiſtoriographi* nomen negligenter omiſit. Suſpicor, Dioxippum hac fabulâ fabuloſos riſiſſe hiſtoricos. Alius ab eo eſt *Dioxippus Hippocraticus, vetus medicus, & nobilis*; ut de eo ſcribit Gellius lib. XVII cap. XI.

[c] *Lib. 3.*

[d] *Per porticũ viſibi aditũ fecit Amphicles, vulvis duabus, quas geſtabat, oſtenſis. Illum ad me mitte, inquit, ſi videris.*

Diphi-

Diphilus Theſei geſta panxit: ſed carmine choliambico. Oſtendit hoc ſcholiaſtes Pindari in Olymp. od. x. Ejus verba apponam, ut legi oportet: Ὥς φησι Δίφιλος ὁ τὴν Θησηΐδα ποιήσας, ἐν ἴαμβοις, οὕτω·

> Τρέψας δὲ πώλους, ὡς ὁ Μαντινεὺς Σῆμος,
> Ὃς πρῶτος ἅρματ' ἤλασεν παρ' Ἀλφειῷ.

Vt Diphilus ait, qui Theſeida fecit. Sic autem ſcribit:

> *Alénſque pullos, Mantinenſis ut Sêmus,*
> *Primus agitator curruum prope Alphêum.*

Alius, ut puto, ab eo eſt Diphilus Sinopenſis, κωμικώτατος ἅμα καὶ γνωμικώτατος; ut à Clemente Alexandr. & Euſebio Pamphili vocatur. Notus vel ex Terentiano Adelphorum prologo. Alius quoque Diphilus Caryſtius, item Diphilus Siphnius, adhæc Diphilus Laodicenſis; quorum trium meminit Athenæus. Poſtremus ille auctor fortaſſe eſt ſcholiorum Nicandri: quod ex eodem Athenæo videtur colligi poſſe.

Dius celebrabatur opere de rebus Phœnicum. Ea ex hiſtoria fragmentum de Salomone, & Hiramo, conſervavit nobis Fl. Ioſephus lib. I contra Apionem.

Diyllus Athenienſis quibus ſibi nomen pepererit, docet Diodorus Siculus lib. XVI: ubi cùm dixiſſet, Calliſthenem hiſtoriam ſuam perducere uſque ad templun nefario Philomeli ſcelere captum; continuò addit: Δίυλλος b δ' ὁ Ἀθηναῖος ἤρκται τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς ἱεροσυλήσεως, καὶ γέγραφε βίβλους εἴκοσι καὶ ἑπτὰ, συμπεριλαβὼν πάσας τὰς ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις γενομένας πράξεις περί τε τὴν Ἑλλάδα, καὶ τὴν Σικελίαν. Et poſt multa: Δίυλλος c δὲ ὁ Ἀθηναῖος τῆς δευτέρας συντάξεως ἀρχὴν πεποίηται τῆς Ἐφόρου ἱστορίας τὴν τελευτὴν, καὶ ἑξῆς πράξεις συνείρει τάς τε τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν βαρβάρων, μέχρι τῆς Φιλίππου τελευτῆς. Etiam ex Diyllo hoc memorat Athenæus in XIII, ut Demetrius Phalereus amitam ſuam, patriâ Samiam, Λαμπετὼ appellârit, cùm priùs Χαριτοβλέφαρος d nominaretur. Hæc quidem Athenæus dicit, ſi locus eſt ſanus. Sed apud Laërtium ex Didymi συμποσιακοῖς e refertur, Demetrium ipſum Λαμπετὼ, & Χαριτοβλέφαρον, vocatum. Ut omnino accedam Caſaubono, qui apud Athenæum emendat, ἑαυτὸν Λαμπετὼ προσαγορεύσαντο: ubi δὲ αὐτὴν perſcriptum eſt in vulgatis. Idem Caſaubonus Diylli nomen reſtituit Athenæo in quarto: ubi antè legebatur, Δίυαλος f δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῇ ἐννάτῃ τῶν ἱστοριῶν. Similiter Sylburgius Etymologo in Κόμαρα, ubi nunc Θύϊλλος ſcriptum: &

a Comicus inſignis, & ſententiis affluens.

b At Diyllus Athenienſis, à ſacrilegio hoc hiſtoriæ ſuæ XXVII libros auſpicatus, res Græciæ, & Siciliæ, his temporibus geſtas, recenſet.

c Diyllus verò Athenienſis alterũ opus exorditur inde, ubi Ephorus hiſtoriam finierat, ac Græcorum, & Barbarorũ geſta exinde uſque ad Philippi obitum contexit.

d Decôra, ſuperciliorum gratiâ.

e Convivalibus.

f Divalus (leg. Diyllus) Athenienſis in nono hiſtoriarum.

& Mauſſacus Harpocrationi in Ἀριςίων; ubi priùs erat Ὑπίλος. Cùm autem non tantùm hiſtoriam ſuam uſque ad Philippi M. obitum pertexat: ſed etiam de Phalereo ſcribat: ſaltem Ptolomæo Philadelpho antiquior eſſe non poteſt. Fuit & Diyllus ſtatuarius; cujus opera commemorat Pauſanias in Phocicis.

Domitius Calliſtratus, Δομίτιος Καλλίςρατος, de Heraclea libros compoſuit: quorum quartum citat Stephanus in Ἀρχιρόεσσα, & Μόκατα; ſextum in Ὀλύμπαις; ſeptimum in Ὀλύμπη. Varios Calliſtratos ſuperiùs memoravimus.

DOROTHEUS ἐν ἕκτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱςοριῶν a citatur ab Athenæo initio libri ſeptimi. Etiam, ſeu idem, ſeu alius Dorotheus, in primo rerum Sicularum adducitur à Stobæo, Loco de vituperio tyrannidis; & à Michaele Apoſtolio, Centur. XX, Prov. XIII. Uterque refert ex eo, ut Phalaris Perillum, ſeu Perilaum, fabrum æreo tauro incluſerit. Etiam Dorotheus in quarto teſtis laudatur à Plutarcho minorum parallelorum cap. XX: ubi narrat, ut Marius, bello Cimbrico victus, ſomnióque monitus, Calpurniam filiam ſacrificârit. Eundem librum nominat Clemens Alex. ἐν προτρεπτ. Idem Clemens lib. I Στρωματ. eum citat ἐν πρώτῳ πανδέκτῃ, atque inde de Mopſo quædam tradit. Plutarchus Parall. cap. XXV citat Dorothei librum I Transformat. Atque his in locis ἁπλῶς fit Dorothei mentio. At eſt, ubi (dubium, idémne, an diverſus) Dorotheus Aſcalonita laudetur. Ut apud Athenæum extremo lib. VII; ubi ex ejus opere, quod inſcribebatur τῆς λέξεως συναγωγὴ b, citatur liber CVIII. Item libro XIV; ubi idem dicitur edidiſſe περὶ Ἀντιφάνους, καὶ περὶ τῆς παρὰ τοῖς μεσωτέροις κωμικοῖς ματτύης. Quem locum non intellexit Delechampius interpres. Nam vertit, *Antiphane, & Mattya, ſcriptoribus comœdiæ, quam mediam vocant*: cùm dicere deberet, *de Antiphane, & eâ, quæ mediæ comœdiæ ſcriptoribus mattya vocatur*. Aſcalonita ille grammaticus fuit; ut diſertim dicit Stephanus in Ἀσκαλών. Idem Athenæus lib. XI meminit Dorothei Sidonij: qui unus veterum Græcorum apoteleſmata verſibus ſcripſit. Sequuntur eum, Manilius ex Latinis; ex Arabibus, Omar, Meſſaalla, & Alcabicij ſcriptor. Etiam à Phlegonte, de rebus Mirabilibus cap. XXVI, laudatur Δωρόθεος ὁ ἰατρὸς ἐν ὑπομνήμασιν c; atque ex iis refertur, ut Alexandreæ in Ægypto cinædus pepererit: ac fœtus conditus, miraculi cauſsâ, adſervetur.

a *Lib. ſexto hiſtoriarum de rebus geſtis Alexandri.*

b *Collectionis vocabulorum.*

c *Dorotheus medicus in commentariis.*

Doſiades de rebus Creticis libros edidit. Ex iis tradit Plinius lib. IV cap. XII, Cretam ita dictam *à Creta nympha, Heſperidis filiâ.*

Τετάρτην τῶν Κρητικῶν *a* citat Athenæus lib. IV. Fortaſſe idem eſt, ac Doſidas; ex quo à Clemente ἐν προτρεπτ. quiddam adfertur de Lesbiorum ſacrificiis.

a Lib. quartum rerum Creticarum.

Doſitheum ſæpius teſtem adhibet Plutarchus in Parallelis minoribus. Nam cap. XIX tertium adducit librum rerum Sicularum: cap. XXX, tertium Lydiacorum: cap. XXXIII, in Pelopidis: cap. XXXIV librum tertium rerum Italicarum: quem & capite citat XXXVII. Uti primum ejus operis cap. XL. Alius eſt Doſitheus aſtrologus: cujus mentio fit apud Plinium lib. XVIII cap. XXXI.

Echemenes, Ἐχεμένης ἐν τοῖς Κρητικοῖς *b* adducitur Athenæo in XIII. Fortè idem nomen reſtituendum Fulgentio lib. I Mythologicorum: ubi Euxemenes in primo θεολογουμένων teſtis adhibetur. Sed nihil certò ſtatuere auſim.

b Echemenes in Creticis.

Egeſidemus utrùm hiſtoriam, an aliud, ſcripſerit, adhuc quæro. Hiſtoricum quidem eſt, cujus cauſsâ laudatur Plinio lib. IX cap. VIII: *In eâdem urbe Iaſſo Egeſidemus ſcribit, & alium puerum, Hermiam nomine, ſimiliter maria perequitantem, cùm repentinæ procellæ fluctibus exanimatus eſſet, relatum: delphinúmque, cauſſam leti fatentem, non reverſum in maria, atque exſpirâſſe.* Eadem refert, ac Egeſidemum autorem ſimiliter laudat Solinus cap. XVIII.

Eleuſis Ἐλευσὶς *c* ἐν τῷ περὶ Ἀχιλλέως teſtis à Laërtio citatur in Thaletis vita.

c Eleuſis libro de Achille.

Empodus commentarios reliquit, hiſtoricos, ut puto. Athenæus lib. IX, cùm citâſſet Eupolis illud ἐν Βάπταις, Ναὶ *d* μὰ τὴν κράμβην: ſubjungit deinde; Ἐδόκει δ' Ἰωνικὸς εἶναι ὁ ὅρκος. καὶ οὐ παράδοξον, εἰ κατὰ τῆς κράμβης τινὲς ὤμνυον, ὁπότε καὶ Ζήνων ὁ Κιτιεὺς, ὁ τῆς στοᾶς κτίστωρ, μιμούμενος τὸν κατὰ τῆς κυνὸς ὅρκον Σωκράτους, καὶ αὐτὸς ὤμνυε τὴν κάππαριν, ὡς Ἐμπόδος φησὶν ἐν Ἀπομνημονεύμασιν. *Videbatur autem eſſe Ionicum juramentum. Nec mirum eſt, per braſſicam jurâſſe quoſdam; cùm Zeno Citienſis, Stoicæ ſectæ conditor, imitans Socraticum juramentum per canem, & ipſe per capparim jurârit; ut ait Empodus in commentariis.* Fortaſſe tamen locus eſt corruptus. Sanè Caſaubonus *e* pro Ἐμπόδος malit Ποσειδώνιος. Interim fatendum, hoc à vulgata lectione multum abire.

d Per braſſicam ita eſt.

e Lib. 9. Animadv. cap. 2.

Enomides videtur ſcripſiſſe de Deorum nominibus, naturâ, & geſtis. Etymologici magni ſcriptor: Ἐνομίδης *f* δ' ὁ τὰ θεῖα γράψας, καὶ τούτου Τελχῖνας ἐτυμολογήσας &c.

f Enomides, qui ſcripſit de rebus divinis, &c. unde Telchines nomen acceperint, expoſuit.

Epaphus de Delphico templo quædam tradidit: ſeorſim, an in alio opere, haut ſat ſcio. Servius in verſum illum III Æn.

Da

Da pater augurium, atque animis illabere noſtris: Traditur, inquit, *à plurimis, (inter quos etiam Epaphus, vir peritiſſimus,) Delphis quodam tempore eveniſſe, ut templum religioſum antè, & intactum, ſpoliatum incenſumque ſit: ac poſt, multas Corinthij urbes ſoli, vicóſque proximos, terræ motu hauſtos; Delon neque antea, neque poſtea, hoc incommodo vexatam.* Ita corruptiſſimum locum non incommodè emendaveris. Vel potiùs pro *ſingulóſque proximos* (ut eſt apud Servium) lege, *inſuláſque proximas:* quemadmodum eſt apud Macrobium lib. III Sat. cap. VI: ubi hic locus ex libro decimo ſeptimo Epaphi dicitur deſumptus. Etiam pro illis, *ac pòſt, multas Corinthij urbes*: ibi legas, *& adjicit*, (puta Epaphus) *multas circa Corinthum urbes*. Denique poſt *vexatam*, ibi adjungitur, *ſed ſemper eodem manere ſaxo*.

Epigenes aſtrologus, & hiſtoricus fuit; quantum videre poſſum. Cum Beroſo, & Critodemo, jungitur Plinio lib. VII cap. LVI. *E diverſo Epigenes apud Babylonios IↃCCXX annorum obſervationes ſiderum coctilibus laterculis inſcriptas docet, gravis auctor imprimis: qui minimum, Beroſus, & Critodemus,* CCCCLXXX *annorum. Ex quo apparet æternus literarum uſus.* Mentio quoque illius fit cap. XLIX ejuſdem libri: & cap. III lib. XXXI. Alius eſt Epigenes Sicyonius, poëta non quidem Comicus, ut Suidas putavit; ſed tragicus, ut rectè eſt apud Michaëlem Apoſtolium Chil. XV Prov. XIII; ubi dicitur, proverbium illud, Οὐδὲν [a] πρὸς τὸν Διόνυσον, ab eo originem cœpiſſe. Nam, inquit, Ἐπιγένους [b] τοῦ Σικυωνίου τραγῳδίαν εἰς αὐτὸν ποιήσαντος, ἐπεφώνησάν τινες τοῦτο· ὅθεν ἡ παροιμία. Varia ejus Athenæus citat; & ex eo Suidas.

Epimenides, (præter Cretenſem illum, qui Olympiade XLV, Solonis æqualis, vixit) tres fuerunt; duo quidem, qui genealogias ſcripſere: ac tertius, qui Doricè Rhodi hiſtoriam condidit: ut ſcimus ex Laërtij lib. I.

Ergias Rhodius librum reliquit de Rhodo. Athenæus lib. VIII: Ἐργίας [c] ὁ Ῥόδιος ἐν τοῖς περὶ πατρίδος.

Erxias κολοφωνιακὰ [d] literis mandavit; teſte Athenæo lib. XIII. Niſi *Ergias* legendum, ut Geſnerus putat. Sanè in alterutro nomine peccatum videtur.

Euagoras Lindius condidit hiſtoriam regna Ægyptiorum complexam: item vitam Timagenis, aliáque. Suidam adi. Diverſus eſt Euagoras Thaſius: qui inter eos eſt, ex quibus Plinius librum X hiſtoriæ naturalis contexuit. Ac fortaſſe idem nomen reponendum apud eundem Plinium in ſcriptoribus externis libri XVII; ubi

a *Nihil ad Bacchum.*
b *Cùm Epigenes Sicyonius tragœdiã de Baccho feciſſet: quidam illud acclamarũt; unde parœmia.*
c *Ergias Rhodius in iis, quæ de patria ſua ſcripſit.*
d *Opus de rebus Colophoniacis.*

ubi vulgò eſt *Euagone Thaſio*. Sanè, ut in natura animalium ex *Euagora Thaſio*: ita in plantarum natura ex *Euagone Thaſio*, ſe profeciſſe dicit. Patria eadem, ac ſimilitudo nominum, & non abſimile argumentum, faciunt, ut eundem tractâſſe utrumque argumentum putem.

Eualces Ἐφεσιακὰ prodidit: ut cognoſcimus ex Athenæi lib. XIII.

Euanoridas Eleus ſcripſit de iis, qui Olympiis ludis vicerant. Pauſanias lib. VI: Εὐανορίδα [a] δὲ Ἠλείῳ πάλης ἐν παισὶν ὑπῆρξεν ἔν τε Ὀλυμπίᾳ, καὶ Νεμέᾳ νίκη. Γενόμενος δὲ Ἑλλανοδίκης, ἔγραψε καὶ οὗτος τὰ ὀνόματα τῶν Ὀλυμπίᾳ νενικηκότων.

Euanthis non incelebre nomen. Ex quo quædam refert Plinius lib. VIII cap. XXII: *Euanthes*, inquit, *inter autores Graciæ non ſpretus, tradit, Arcadas ſcribere, ex gente Antæi cujuſdam ſorte familiæ lectum ad ſtagnum quoddam regionis ejus duci, veſtitúque in quercu ſuſpenſo, tranare, atque abire in deſerta, transfigurarique in lupum* &c. Euanthis ὕμνον hymnum in Glaucum citat Athenæus lib. VII. Etiam Euanthis meminit Apollonij ſcholiaſtes in lib. I. Sed fuere tres Euanthes, unus Mileſius, alter Samius, tertius Cyzicenus. Mileſij meminit Diogenes in Thalete. Samij ex Hermippo mentio fit apud Plutarchum in Solone: Cyzicenum celebrat B. Hieronymus lib. II adverſus Iovinianum: *Euanthes Cyzicenus, & Aſclepiades Cyprius, ætate, quâ Pygmaleon in Oriente regnabat, ſcribunt, eſum carnium non fuiſſe.*

Eubulides Εὐβουλίδης librum de Diogene ſcripſit: ex quo de philoſopho hoc quædam refert Laërtius in ejus vita. Etiam in Socratis vita quædam de ejus condemnatione narrat, ſanè digna ſcitu. Ac propterea puto, etiam Socratis vitam memoriæ prodidiſſe.

Eubulus hiſtoriam Mithræ conſignavit. B. Hieronymus lib. II adverſus Iovinianum: *Eubulus quoque, qui hiſtoriam Mithræ multis voluminibus explicuit, narrat, apud Perſas tria genera Magorum: quorum primos, qui ſint doctiſſimi, & eloquentiſſimi, exceptâ farinâ, & olere, nihil ampliùs in cibo ſumere*. Hoc ex opere ſunt ea, quę de Mithra commemorat Porphyrius in commentario de Nympharum antro: ubi Eubulum eorum laudat auctorem.

Euctæus videri poſſit deſcripſiſſe tertiam orbis partem. Athenæus extremo lib. IX: Ὡς [b] καὶ Εὐκταῖος δηλοῖ, ἢ ὁ γεγραφὼς τὰς περιηγήσεις ἐν τῇ Ἀσίᾳ διαγεγραμμένῃ. Ita enim & in Aldina, & Baſileenſi, editum eſt; ac ſimiliter eſt apud interpretem. Meritò autem, rectène ita legatur, ambigit Geſnerus in bibliotheca. Omnino enim corrigi

a *Euanoridas Eleus, puerilis luctæ victoriâ Olympiæ, ac Nemeæ, adeptus, cùm unus de ludorum præfectus eſſet, ipſe etiam eorum omnium, qui ludis Olympiis vicerant, commentarium conſcripſit.*

b *Vt & Euctæus oſtendit, vel quiſquis ille, qui orbē deſcripſit, libro, qui Aſia inſcribitur.*

corrigi debet, Ἑκαταῖος; prout in poſtrema editione rectè eſt expreſſum.

Eudemus condidit hiſtoriam Aſtrologicam. Eâ docuiſſe cenſeo, quid in re aſtrologica quiſque obſervârit. Hoc de opere en Clementis verba in primo Stromat. Θαλῆν a δ' Εὔδημος, ἐν ταῖς ἀστρολογικαῖς ἱστορίαις, τὴν γενομένην ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου προειπεῖν φησι, καθ' οὓς χρόνους συνῆψαν μάχην πρὸς ἀλλήλους Μῆδοί τε καὶ Λυδοί· βασιλεύοντος Κυαξάρους μὲν, τοῦ Ἀστυάγους πατρὸς, Μήδων· Ἀλυάττου δὲ, τοῦ Κροίσου, Λυδῶν. Idem tradit Diogenes Laërtius in Thalete, ubi hoc volumen ſimiliter vocat τὴν b περὶ τῶν ἀστρολογουμένων ἱστορίαν. Sed Proclus in IV primi Euclidis refert, Thaleti hoc ab Eudemo tribui ἐν c ταῖς γεωμετρικαῖς ἱστορίαις. Verùm potuit idem utroque in opere dixiſſe. Cenſet Geſnerus in biblioth. hunc eſſe Eudemum illum, quem de angulo, & Geometricarum enarrationum commentarios, reliquiſſe, auctor eſt idem Proclus eopſe libro. Sanè utrumque opus ei convenit, qui ſcientias mathematicas profiteatur. Etiam apud Clementem in VI Στρωματ. memoratur Eudemus Naxius, quem hiſtoriam edidiſſe ait: ſed eam ex Meleſagora transſcripſiſſe. Porrò vel ignoratur hujus ætas: vel idem eſt, ac Eudemus Parius: quem ante bellum Peloponneſiacum vixiſſe, conſtat ex Dionyſio Halicarnaſſenſi. Mihi quidem idem videtur. Nempe vicinitas loci (utraque enim, & Naxos, & Paros, inter Cycladas eſt) fecerit, ut alij Naxium, alij Parium vocarent. Sed de hoc quiſque judicet, ut volet. Varias etiam hiſtoriolas ex Eudemo, neſcio quo, narrat Ælianus in hiſtoria animalium. Ut lib. III cap. XXI, de leone leænáque urſam mirificè ulciſcentibus ob catulorum cædem. Item lib. IV cap. VIII, de ſupplicio, quod pullus ſumſit de equiſone, quia equam iniiſſet. Et ejuſdem libri cap. XLV, de leone ulciſcente canis, contubernalis ſui, cædem ab urſa patratam. Et cap. XLIII, de feris Libycis undecimam quamque prædæ partem relinquentibus intactam. Et cap. LVI, de vitulo marino, qui amore exarſit hominis ſpongias piſcantis. Et lib. V cap. VII, de ſimia à ſummæ arboris ramo dependente, atque ita ſe tuente adverſus feles.

Euemeridas Cnidius hiſtorica aliqua videtur divulgâſſe. Plutarchus lib. de Flum. in Marſya: Εὐημερίδας d δ' ὁ Κνίδιος ἱστορίας μέμνηται τοιαύτης.

Euelpis Caryſtius, Εὔελπις ὁ Καρύστιος, memoratur Porphyrio lib. II de abſtinentia; ubi ex eo narrat, ut in Chio τῷ Ὠμαδίῳ Διονύσῳ e ſoleat immolari homo vivus membratim diſcerptus; atque ut

a Eudemus verò, in hiſtoriis aſtrologicis, refert, ut Thales prædixerit eclipſin ſolis, quibus temporibus commiſſa eſt pugna inter Medos, & Lydos; Medis quidem Cyaxare, patre Aſtyagis; Alyatte autem, Crœſi patre, Lydis imperante.

b Hiſtoriam eorum, quæ ad aſtrologiam pertinent.

c In geometricis hiſtoriis.

d Euemeridas Cnidius hiſtoriam hanc memorat.

e Baccho Omadio, q. d. crudis gaudenti.

ut idem mos in Tenedo obtinuerit.

Eugamon Cyrenæus librum edidit de Theſprotis: at Muſæo eum ſuffuratus fuit: ut Clemens ait lib. VI Στρωμ. & Euſebius Præpar. Euang. lib. X *a*. Sed qui in Clementis codd. Εὐγάμων ὁ Κυρηναῖος, is in Euſebianis appellatur Εὐχάμμων ὁ Κυρηναῖος.

Eumachius Neapolitanus, Athenæo teſte, ſcripſit ἱστορίας *b* τῶν περὶ Ἀννίβαν.

Eumachus Εὔμαχος *c* ἐν Περιηγήσει citatur à Phlegonte de rebus mirabilibus cap. XVIII: ubi ex eo refert, ut Karthaginenſes, foſſam agentes circa provinciam ſuam, in arcis repererint δύο σκελέτους *d*, ac uni magnitudo fuerit cubitorum XXIII, alteri XXIV. Fortaſſe autem idem eſt Eumachius Neapolitanus, quem res geſtas Hannibalis conſignâſſe dicebamus. Sanè hic res ſcripſit ducis Karthaginenſis: &, quod Phlego narrat, ad Karthaginenſes pertinet. Niſi veriſimile magis ſit, intelligi Eumachum, Siculum Muſicum; quem Plinius reponit *e* inter ſcriptores, ex quibus librum IV Hiſt. Nat. concinnavit. Dicat aliquis, hunc Muſicum vocari. Sed hoc leve eſt; quando Plinius eo libro, non de Muſicis, ſed de variis gentibus tractat. Et Ariſtoxenus Tarentinus quoque Muſicus fuit; qui tamen illuſtrium ſcriptorum vitas, & præterea hiſtoriam variam reliquit.

Eumolus, Εὔμολος, ἐν *f* τῇ πέμπτῃ τῶν ἱστοριῶν adducitur à Laërtio in Ariſtotelis vita. Dubito autem, legine debeat Εὔμηλος, an Εὔμολπος. Sanè Eumolpus Corinthius Græcorum reditum ſcripſit. Pindari ſcholiaſtes in Olymp. od. XIII: Τοῦτο *g* γὰρ, διὰ τὸν Εὔμολπον, ὄντα Κορίνθιον, καὶ γεγραφότα νόστον τῶν Ἑλλήνων. Lilius tamen Gyraldus in poëtarum hiſtoria dialogo III *Eumelus* hîc corrigere jubet; quod mihi minùs placet. Nam aliquanto pòſt *h* ſequitur, Εὔμηλός τις ποιητὴς ἱστορικός. Ubi & verſus ejus hexametros octo refert. Puto autem, non diverſimodè adeò interpres ſcriptorem eundem deſignâſſet, & quidem ſcholiis in eandem odam. Quare diverſos cenſeo Eumolpum Corinthium, & Eumelum Corinthium: ille ſcripſit de reditu Græcorum: hic autem Corinthiaca: unde apud Apollonij ſcholiaſtem legas in lib. I: Εὔμηλος ἐν Κορινθιακοῖς *i*. Vide, quæ de eo diximus lib. I. cap. I. Fuit & Eumolpus grammaticus; ex quo, quid Κισσύβιον ſit, Athenæus docet in XI.

Euphemius incertum, an Aphrodiſius, auctor libri fuerit de patria ſua. Docent hoc verba illa Stephani in Ἀφόρμιον: Ἀφροδίσιος *k*, ἤτοι Εὔφημος, ἐν τῷ περὶ πατρίδος. Fortaſſe eſt idem Εὔφημος, quem

ἐν

a *Pag. 271.*
b *Hiſtorias rerum Annibalicarum.*
c *In orbis deſcriptione.*
d *Duas ex humano corpore reliquas univerſorũ oſſium ſtructuras.*
e *In auctoribus externis lib. 4.*
f *In quinto hiſtoriarum.*
g *Pag. 113. edit. Paulli Steph.*
h *Pag. 117 edit. ejuſd.*
i *Eumelus in Corinthiacis.*
k *Aphrodiſius, ſive Euphemius, libro quē de patria ſua ſcripſit.*

ἐν ταῖς στεφανοπλόκοισι *a* citat Pollux lib. x cap. XXVII: ac cujus meminit Ammonius lib. de vocum differ. in Ἴδι.

Euphorus, Εὔφορος, *b* ἐν τοῖς εὑρήμασι citatur ab Athenæo lib. IV. Nec lectio ea mutanda in Ἔφορος. Nam omnino diverſus eſt ab nobili illo hiſtorico. Ex opere hoc de rerum inventione ſunt illa, quæ Clemens tradit in primo Στρωματέων, ubi ſic ſcribit: Κάδμος *c* δὲ ἦν Φοῖνιξ, ὁ τῶν γραμμάτων Ἕλλησιν εὑρετὴς, ὥς φησιν Εὔφορος. Inter hiſtoricos reponit idem poſtea eopſe libro. Verba ejus ſunt: Εὔφορος *d* δὲ ἦν, καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ἱστορικῶν, ἔθνη, καὶ γλώσσας, πέντε καὶ ἑβδομήκοντα λέγουσιν εἶναι. Meminit & Euphori Laërtius in Thalete. Imò & Etymologo, in Ἐποιχομένην, citatur Εὔφορος ἐν τῇ Εὐρώπῃ *e*. Sed legendum ibi Ἔφορος. Nam Ephorus Cumanus, Theopompi æqualis, ſignatur: cujus quartus hiſtoriarum liber *Europa* inſcribebatur; ut didici ex ſeptimo Strabonis libro.

Eupolemus inter hiſtoricos ſemel iterúmq; numeratur à Flavio Joſepho lib. I contra Apionem. Scripſiſſe de Judæorum regibus, conſtat ex Clementis lib. I Στρωματ. Ac Clementem ejus meminiſſe, etiam Hieronymus ait in Illuſt. ſcript. cap. XXXVIII, quod eſt de Clemente. Etiam teſtis adducitur ab Euſebio lib. IX præparat. Euangel. *f* & auctore Chronici Alexandrini *g*; ubi ab eo proditum ait, Moſem primum literas reperiſſe, ac Iudæis tradidiſſe; ab his accepiſſe Phœnices; à Phœnicibus Græcos. Item alibi *h*; ubi ex Eupolemo refert, ut Vaphres, Ægypti rex, Salomoni ad templi ſtructuram miſerit μυριάδας η'; quod interpres vertit, LXXX *millia aureorum*. Eupolemi Tactica celebrat Ælianus lib. περὶ τάξεων, cap. I.

Euſthatius Syrus, orator inſignis, à Nicephoro Calliſti, in proœmio, inter eos refertur hiſtoricos, ex quibus ſuam conſarcinârit hiſtoriam Euagrius Scholaſticus.

Euthymanes, Εὐθυμένης ὁ Μασσαλιώτης *i* geographica edidit: ut conſtat ex epitome Artemidori Epheſij. Niſi fortè apud eum legi debet *Euthymenes*: de quo nunc dicam.

Euthymenes Chronica condidit. Ex eo de Homeri ætate ſic prodidit Clemens lib. I Sttomat. Εὐθυμένης *k* δὲ ἐν τοῖς χρονικοῖς φησι, συνακμάσαντα Ἡσιόδῳ ἐπὶ Ἀκάστου ἐν Χίῳ γενέσθαι περὶ τὸ διακοσιοστὸν ὕστερον τῆς Ἰλίου ἁλώσεως.

Euxenus priſca ac fabuloſa Italorum tempora carmine eſt perſecutus

a *In Coronariis.*
b *Euphorus libro de inventis.*
c *Cadm' verò Phœnix erat, qui apud Græcos literas invenit, quemadmodũ ait Euphor'.*
d *Euphorus verò, & alij multi ex hiſtoricis, dicunt, eſſe ſeptuaginta quinque & gentes, & linguas.*
e *Euphorus in Europa.*
f *Pag. 265 edit. Rob. St.*
g *Pag. 148 edit. Monach.*
h *Pag. 214*
i *Euthymanes Maſſilienſis.*
k *Euthymenes verò in Chronicis ait, floruiſſe Homerum unà cum Heſiodo, natúmque in Chio, ducentis circiter annis poſt Troia excidium.*

ſecutus: ut oſtendunt hæc verba Dionyſij Halic. lib. I: Εὔξενος ᾱ ὁ ποιητὴς ἀρχαῖος, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν Ἰταλικῶν μυθογράφων, & quæ deinceps ſequuntur. Nam quod nonnulli pro εὔξενος legunt Ἔννιος, id aliquid eſſet, niſi multos Græcorum conſtaret priſcas res Italicas tradidiſſe. Nec Ennius in Annalibus fabulas tractare ſibi propoſuit; ſed hiſtorias de horridis Romanorum bellis; ut ipſe initio carminis ſui cecinit.

a Euxenus, vetꝰ poeta, & alij quidam, qui Italicarũ rerũ fabulas tractarunt.

GEorgius (neſcio cujas) περὶ ᵇ τῶν ἐν Ῥόδῳ θυσιῶν commentarium reliquit: ut locuples teſtis eſt Athenæus in quinctodecimo.

b De ſacrificiis Rhodiis.

Georgius Chumnus, Byzantinus, rythmicam concinnavit hiſtoriam, ab orbis creatione orſam, inque Salomonis regno deſinentem. Ea cum figuris MSA exſtat in bibliotheca Conſtantinopolitana.

Georgius Codinus Curopalates παρεκβολάς, ſive excerpta, edidit de originibus Conſtantinopolitanis. Scripſit idem librum de officialibus palatij Conſtantinopolitani, & officiis magnæ Eccleſiæ. Prius opus primùm in lucem prodiit beneficio Georgij Duzæ: alterum, ſoceri mei, Fr. Junij: quorum uterque interpretationem Latinam, hic & notas, adjecit. Sed prima Junij editio, quæ anno CIↃIↃLXXXVIII prodiit, ac ſenatui dicata Francofortenſi, pro Juniano nomine habuit Hebræum Nadabi Agmonij. Poſtea idem Iunius, adjutus codicibus bibliothecæ Palatinæ, & alio Raphaëlis Seileri, qui eum deſcripſerat ex Auguſtanæ bibliothecæ exemplari, paginas aliquot priori addidit editioni, quibus complures lacunæ explerentur. Et quia Marquardi Freheri beneficio codices iſtos accepiſſet, eidem hanc editionem, quodammodo novam, dicavit. Non pauca in utraque hac opera improbavit Iacobus Gretzerus, Societatis Ieſu Theologus: ut liquet ex ſecundo ejus Tomo de Cruce; illis item ad Codinum notis, quas cum Ethicis Mureti divulgavit: adhæc faculâ Codini, additâ Commentario Mureti in Tacitum: ſed imprimis ex Codini editione, cum ejus tralatione, & tribus Commentariorum, Obſervationum, & Emendationum libris. Multa in iis ſunt, quibus etiam doctiſſimos doceat. Nec pauca tamen, quæ pro Junio poſſim reponere. Sed hic eruditorum morbus eſt epidemicus: ut non tam cogitent, quantum boni aliquis præſtiterit: quale eſt hîc, quòd primus eum ſcriptorem Junius ſuâ linguâ ediderit, Latinè verterit, etiam illuſtrârit Notis; in quibus humani aliquid ſubinde, in tam arduo negotio, perpeſſum fuiſſe, nec ipſi negamus. Sed, ut dici ſolet,

inventis aliquid ſuperaddere; vel, quando omnes ſumus homines, etiam errores obſervare, non eſt uſque adeò difficile. Equidem ſic ſum, ut ſi nō amplius præſtitiſſet Gretzerus, illi acturus fuerim gratias. Interea bene eſt, quòd poſteriorum curis literarum ſtudia magis & magis ſuccreſcunt. Hæc, ut cum Publio Laberio loquar, *laus eſt publica*. Et Junius ipſe jam novam moliebatur editionem: quæ magnam partem eripuiſſet occaſionem Gretzero ſic in Junium (venia ſit verbo) debacchandi. Quâ de re aliquid etiam me dicere commemini præfatione operis de Hiſtoricis Latinis.

Glaucippus de ſacris Athenienſium ſcripſit; teſte Macrobio Saturnal. lib. I cap. XIII. Glaucippum, Hyperidis filium, auctorem laudat Plutarchus in Phocione.

Glaucus antiquitates Arabiæ prodidit. Id opus Stephanus nunc vocat Ἀραβικὴν ἀρχαιολογίαν *, ut in Γέα, & Σαλμηνοί: nunc Ἀραβικά, ut in Αἴλανον; ubi tertium ejus operis adducit. Apud Plutarchum libro de Muſica fit mentio Glauci Itali, quem tractâſſe ait de poëtis, ac muſicis antiquis. Idémne, an alius ſit, quis ſpondere auſit? cùm multi adeò hujus nominis fuerint. Nam præter Glaucum Rheginum, de quo libro IV dicam cap. II, fuit & Glaucus Locrus, qui ab Athenæo in duodecimo refertur inter ὀψαρτυτικὰ συνθέντας a. Ac meminit quoque ejus lib. IX. Item Julius Pollux lib. VI cap. X: ubi itidem recenſetur inter ὀψοποιητικῆς b πραγματείας σοφιστάς. Eſt præterea Glaucus Athenienſis, cujus epigramma in Bacchæ icona habes in quarto Ἀνθολογίας. Nec dubium, quin ejuſdem ſint epigrammata, quæ alibi eodem in opere Glauco tribuuntur.

* *Hiſtoriam antiquariã Arabiæ rerum.*

a *Eos qui de re culinaria ſcripſerunt.*

b *Coquinariæ rei doctores.*

Gorgias Athenienſis ſcripſit περὶ τῶν Ἀθήνησιν ἑταιρίδων c, teſte Athenæo lib. XIII; ubi & de eodem argumento tractâſſe ait Ariſtophanem, Apollodorum, & Antiphanem. Floruit verò Gorgias poſt Ariſtophanem; qui Byzantius fuit. Nam cùm is recenſuiſſet ſcorta Attica CXXXV: Gorgias, multa omiſiſſe teſtatus, longè plura enumeravit; eorúmque aliqua refert Athenæus poſtea eodem libro.

c *De ſcortis Atticis.*

HArmodius Lepreates Ἁρμόδιος ὁ Λεπρεάτης περὶ τῶν ἐν d Φιγαλεῦσι νομίμων citatur ab Athenæo lib. X, & XI.

d *Libro de legib' in Phigalia.*

Harpocration, qui Ælius vocabatur, profeſſione ſophiſta, præter alia, commentatus de iis, quæ à Rhetoribus ignorantur; adhæc de agminum ordinibus, qui apud Xenophontem; item librum, quòd emen-

ementita ſit Herodoti hiſtoria, ſive, ut Græca retineam, περὶ τοῦ κατεψεῦσθαι τὴν Ἡροδότου ἱστορίαν. Auctor Suidas: qui quatuor Harpocrationes ponit: unum Argivum, philoſophum Platonicum; è quo Stobæum eclogas ſuas congeſſiſſe, Photius teſtatur in bibliotheca: alterum, prænomine Cajum: tertium, Ælium; de quo dictum: quartum Valerium, rhetorem Alexandrinum, auctorem lexici in decem oratores.

Hegemon carmine tractavit hiſtoriam belli ejus, quod, Epaminonda duce, à Thebanis geſtum eſt. Stephanus in Ἀλεξάνδρεια: Ἡγήμων a ἐποποιὸς, ὃς ἔγραψε τὸν Λευκτρικὸν πόλεμον τῶν Θηβαίων, καὶ Λακεδαιμονίων. Hegemon quoque Dardanica literis mandavit. Ex iis commemorat Ælianus hiſtoriam de dracone paſtorem Theſſalum amante. Vide eum lib. VIII Hiſt. Animal. cap. XI. Alius eſt ab Hegemone Thaſio: qui gigantomachiam, & priſcam comœdiam, & parodias, & alia, reliquit: de quo plura Athenæus, & Suidas.

a Hegemon, poëta epicus, qui ſcripſit bellũ Leuctricum, inter Thebanos, & Lacedæmonios, geſtum.

Hegeſagoras, Ἡγησαγόρας b ἐν τοῖς Μεγαρικοῖς, citatur ab Apollonij ſcholiaſte in lib. I: ubi ex eo memorat, Boream, qui Orithyam rapuit, fuiſſe Strymonis filium.

b Hegeſagoras in Megaricis.

Hegeſander Delphicus (Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς) ὑπομνήματα c ſcripſit; quorum mentio apud Athenæum lib. II, III, XI, XII, & alibi. Plures fuiſſe libros indicat, quòd lib. VI eum citat ἐν ἕκτῳ ὑπομνημάτων d. Libro nono ex commentariis ejus refert, ut principatu Antigoni regis Gonatæ tanta léporum in Aſtypalæa fuerit copia, ut propterea ejus oppidi cives oraculum conſuluerint; quibus Pythia reſpondit, alendos eſſe canes venaticos; poſteáque unius anni venatione capta eſſe leporum ſex millia: ac tantæ multitudinis cauſſam fuiſſe Anaphæum quendam, qui, cùm Aſtypalæa antea lepores non haberet, binos in eam intuliſſet. Antigonus iſte Gonatas, cujus hic mentio fit, Macedoniæ rex eo tempore fuit, quo Philadelphus in Ægypto imperabat; ut Hegeſander Philadelpho antiquior eſſe non poſſit. Meminit Hegeſandri commentariorum etiam Suidas in Ἀλκυόνιοι, & Michaël Apoſtolius Centur. II. Proverb. LI.

c Cõmentarios.

d In ſexto commentariorũ.

Hegeſianax Alexandrinus autor fuit Troicorum, quæ Cephalæonis nomen præferebant. Teſtis Athenæus lib. IX: Ὁ δὲ τὰ Κεφαλαίωνος ἐπιγραφόμενα Τρωϊκὰ συνθεὶς Ἡγησιάναξ ὁ Ἀλεξανδρεύς. Nec falli Athenæum, colligo ex duodecimo Strabonis; ubi ex Hegeſianacte refert, ut, cùm Galli ex Europa in Aſiam trajeciſſent; locóque

e Hegeſianax Alexandrinus, ſcriptor Troicorũ, quæ Cephalæonii inſcribuntur.

locóque iis munito opus foret; Ilium ſint profecti: ſed citò inde receſſerint, quòd hæc muris Urbs careret. Iſta quin ex Troicis ſint, nemo ſanus dubitet. Porrò vel ea, quæ de Gallis hîc retulit, liquidò oſtendunt, Troica illa non fuiſſe auctoris adeò antiqui, ac perſuaſum iſtis fuit, qui opus hoc Cephalæoni tribuerunt. Diſpiciendum præterea, idémne, an alius, ſit Hegeſianax ille, ex cujus tertio rerum Libycarum quædam adducit Plutarchus in parallelis cap. XXIII: item is, cujus quinque verſus recitat idem libro de facie in orbe Lunæ; ubi Ageſianax vocatur. Mentio quoque Hegeſianactis fit apud Julium Hyginum in poëtico aſtronomico, ubi de ſidere En gonaſin, atque iterum, ubi de Aquario tractat. Sunt autem ex φαινομένοις, quæ Hegeſianactem ſcripſiſſe, autor eſt Anonymus in vita Arati. Fortaſſe Hegeſianax hic Alexandrinus, ut alij multi, dictus fuit, quia civis ejus urbis eſſet: licet revera in Troade natus foret. Hoc cur ita ſentiam, illud facit, quòd ſatis veriſimile ſit, Hegeſianactem, Troicorum ſcriptorem, eundem eſſe, ac Troadis civem. De hoc ita Stephanus in Τρωϊάς: Τρωϊὰς ἡ χώρα τῆς Ἰλίου, ἣ ἐκαλεῖτο Τευκρὶς, καὶ Δαρδανία, καὶ Ξάνθη. Τὸ Ἐθνικὸν, Τρωαδεύς. Ἐντεῦθεν ἦν ὁ Ἡγησιάναξ γραμματικὸς, γράψας περὶ τῆς Δημοκρίτου λέξεως βιβλίον ἓν, καὶ περὶ ποιητικῶν λέξεων· ἦν δὲ Τρωαδεύς.

Hegeſigonus Ἡγησίγονος aliqua conſignavit de mirificis hominum in India formis: quemadmodum cognoſcimus ex Tzetze Chil. VII hiſtor. CXLIV. Meminit & ejus Chil. I Hiſt. XVIII.

Hegeſinous de rebus terræ Atticæ poëma condidit. Pauſanias in Bœoticis: Καὶ ὁ Ἡγησίνους ἐπὶ τῷδε ἐν τῇ Ἀτθίδι ἐποίησεν. Citat deinde ex eo poëmate verſus quatuor: ſed agnoſcit, eos ſe legiſſe in Calippi Corinthij hiſtoria de Orchomeniis: nam ipſam Hegeſinoi nunquam ſibi viſam ait: ut quæ ante tempora ſua intercideri t. Unde videmus, jam multis abhinc ſeculis, cùm res ſtaret Romana, & in pretio forent Græci ſcriptores, nequiiſſe eos Libitinam effugere, qui æternum ſperarant decus ex ingenio doctrinæque monumentis.

Hegeſippus reliquit volumen de Pallene. Ea, ut Dionyſius tradit in primo antiquitatum Romanarum, Thraciæ peninſula fuit, habitata Cruſæis barbaris; in quam Æneas, Troiâ profugus, conceſſit. Eſt Hegeſippus hic auctor ſanè vetus: quippe qui etiam Dionyſio Halicarn. antiquus vocetur lib. I ἀρχαιολογ. ubi ſic ſcribit: Ὧν ἐστὶ Κεφάλων τε Γεργίθιος, καὶ Ἡγήσιππος ὁ περὶ Παλλήνης γράψας, ἄνδρες ἀρχαῖοι, καὶ λόγου ἄξιοι. Παλληνιακὰ Hegeſippi etiam

a Troas, regio Ilienſis, quæ Teucria, & Dardania vocabatur, & Xanthe. Gentile autem eſt Troius. Inde erat & grammaticus Hegeſianax, qui de Heracliti dictione librum ſcripſit, deq; vocibus poeticis. Erat autem Troian⁹.

b Etiam Hegeſinous in carmine, quod de terra Attica fecit.

c E quib⁹ ſunt Cephalo Gergithius, & Hegeſippus, qui de Pallene ſcripſit, ſcriptores veteres, & fide digni.

Stephanus citat in Παλλήνη, & Μηκύβερνα. Item Parthenius Eroticôn cap. VI. Qui & cap. XVI advocat librum primum Hegeſippi de rebus Mileſiorum. Idémne, an alius ſit, haut temere dixero. Sed alius ſaltem ab hoc eſt Hegeſippus Tarentinus; cui, ut Suidas teſtatur, cognomentum κρώβυλος erat; nempe à capillis plexis, inque acumen retortis. Fuit hic poëta Comicus. Fabula ejus Φιλέταιροι citatur ab Athenæo lib. VII, & Suida. Ἀδελφοὺς ejus adducit Athen. lib. IX; imò & VII, juxta certiſſimam emendationem Caſauboni *a*, ubi nunc vulgò Hegeſandri Delphi laudantur. Fuit & tertius Hegeſippus, Demoſthenis æqualis, & ejus in legatione collega: cujus eſſe creditur oratio de Haloneſo, quæ vocatur Philippica Demoſthenis ſeptima. Sanè Hegeſippi potiùs eſſe cenſet Ulpianus in argumento ejus orationis, & rationes adfert. Photius tamen in μυριοβίβλῳ, codice CCLXV, negat ſe audere hanc quæſtionem dirimere, utrùm ſit Demoſthenis, an Hegeſippi. Vide & Etymologum in Ἡγήσιππος. Fuit præterea quartus Hegeſippus ὀψοποιητικῆς πραγματείας σοφιστὴς *b*: cujus mentionem facit Jul. Pollux lib. VI cap. X. Etiam Ὀψαρτυτικὰ *c* Hegeſippi memorat Athenæus lib. XII: quod idem opus. Ut mittam Hegeſippum, actuum Eccleſiaſticorum ſcriptorem; de quo ſuperiori libro dicebamus.

Heliodorus περὶ μνημάτων *d* libros ſcripſit: quorum tertius laudatur à Plutarcho lib. de X rhetoribus, in vita Hyperidis.

Heliodorus ὁ περιηγητὴς *e*, ἐν πρώτῳ περὶ ἀκροπόλεως citatur ab Athenæo lib. IX. Quindecim libris id opus conſtitiſſe, idem in VI auctor eſt. Meminit quoque Harpocration in Θέτταλος, Νίκη, & Προπύλαια. Nec dubium, quin idem ſit, qui innotuit opere de anathematis Athenienſium: ut cognoſcimus ex elencho auctorum apud Plinium lib. XXXIII, & ſeqq. duobus. Imò fortaſſe idem priori opus erat, integráque inſcriptio fuerit, περὶ *f* τῶν ἀναθημάτων τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει: quomodo opus ſuum inſcripſerat Polemo, teſte Strabone lib. IX. Alius, puto, fuerit, qui poëma Proteſilaum fecit; unde verſum hexametrum citat Stephanus in Φυλάκη. Etiam Heliodorus carmen condidit de ſpectaculis Italicis: unde decem & ſex heroicos adducit Stobæus ſermone de morbis, & moleſtiarum in eis ſolutione. Vide quæ de Heliodoro poëta ex Galeno refert Lilius Gyraldus lib. III. dial. III. Ἡλιόδωρος ὁ Στωικὸς numeratur inter veteres Arati interpretes. De Heliodoro, Æthiopicôn ſcriptore, libro IV dicam.

a *In Athen. lib. 7. cap. 11.*

b *Rei culinariæ doctor.*

c *De re culinaria opus.*

d *De monumentis.*

e *Qui orbem deſcripſit, in libro primo de arce Athenarũ.*

f *De donariis, quæ in arce Athenienſ.*

Hera-

Heraclides Cumanus γεγραφὼς a Περσικὰ ἐν πέντε βιβλίοις memoratur à Laertienſi Diogene, tertio inter XIV Heraclidas loco: ubi addit, fuiſſe & alterum Heraclidem Cumanum, ſed ῥήτορα, τέχνας γεγραφότα b. Iccirco Athenæus, priorem non contentus *Cumanum* dixiſſe, addit *Perſicorum ſcriptorem*. Locus eſt lib. IV: Ἡρακλείδης c δ' ὁ Κυμαῖος ὁ τὰ Περσικὰ συγγράψας. Continuò ibidem ſubjungit: ἐν d τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιγραφομένων παρασκευαστικῶν. Cenſeo, eum hos libros præmiſiſſe hiſtoriæ ſuæ Perſicæ, quò ad eam munirent viam. Diximus obiter de Heraclide hoc quoque lib. I cap. XX. Ubi & actum de Heraclide Lembo, ac Magneſio. Uti de Heraclide Pontico lib. I cap. IX. Cùm autem multi adeò hujus nominis hiſtoriam tractarint: difficile dictu videtur, quem ſignet Dionyſius Halic. lib. περὶ συνθέσ. ὀνομάτ. ubi Heraclidem inter hiſtoricos recenſet, nec cognomen adjungit. Ille verò, quem Solinus ſignat cap. I, omnino eſt Heraclides Lembus: ut conſtat ex Feſto in *Romam*.

Heraclitus Lesbius Macedonicam fecit hiſtoriam; teſte Laërtio; cui quartus eſt ex quinque illuſtribus Heraclitis. Unde liquet, eſſe diverſum ab illo nobili Epheſio, philoſopho, ὃς e παρ' Ὀρφέως τὰ πλεῖστα εἴληφεν: ut Clemens ait VI Στρωμ. Iis verò Heraclitis, quos memorat Laërtius, adde Heraclitum Sicyonium; cujus ſecundum de lapidibus librum laudat Plutarchus de flum. cap. de Scamandro.

Hermeias Methymnæus res Siculas ſcripſit; quarum librum tertium citat Athenæus lib. X. Hoc de opere ſic Diodorus Siculus lib. XV. Ἑρμαῖος, f ὁ Μηθυμναῖος συγγραφεύς, τὴν τῶν Σικελικῶν σύνταξιν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατέστρεψε, γράψας βίβλους δέκα· ὡς δέ τινες διαιροῦσι, δώδεκα. Quæ verba, more ſuo, exſcripſit ad verbum Anonymus ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. CI ann. I. Etiam Ἑρμείας περιηγήσει g à Stephano adducitur in Χαλκίς. Citatur etiam ἐν h τῷ δευτέρῳ τοῦ περὶ τοῦ Γρυνείου Ἀπόλλωνος ab Athenæo i.

Hermeſianacti quintam & vigeſimam ſecundam hiſtoriam debet Parthenius in Eroticis. Meminit Athenæus lib. XIII; ubi falli in eo docet, quòd Sappho Anacreonti fuiſſe coævam putet; cùm ea ſub Alyatte, Crœſi patre, vixerit. Paullò antè idem eum Colophonium vocat, & Leontium amicam habuiſſe dicit, & ejus gratiâ ſcripſiſſe tres elegiarum libros; ac è tertio quoque longè plurimos citat verſus, quibus eos complexus fuit, qui vehementiùs amârint.

a *Qui Perſica quinque libris tractavit.*
b *Oratorem, qui artes rhetoricas ſcripſit.*
c *Heraclides Cumanus, qui Perſica ſcripſit.*
d *In ſecundo eorum libro, quos paraſceuaſticos, ſive præparatorios, inſcripſit.*
e *Qui plurima ab Orpheo accepit.*
f *Hermæus, Methymnæus hiſtoric⁹, rerum Sicularum Hiſtoriã hoc in anno finivit, ſcriptis libris decẽ, vel juxta aliorũ diviſionem, duodecim.*
g *Hermias in deſcriptione orbis.* h *In ſecundo de Apolline Gryneo.* i *Lib. IV.*

mârint. Ea propter apud Parthenium cap. v, ubi eſt, Ἱστορεῖ * Ἑρμησιάναξ Λεόντι, malim legere Λεοντίῳ: cujus gratiâ elegias iſtas ſcribit. Et ſanè, hanc veram eſſe lectionem, oſtendit Antoninus Liberalis Metamorphoſ. cap. xxxix; ubi legas, Ἱστορεῖ Ἑρμησιάναξ Λεοντίῳ β΄. Ex Iliacis Pauſaniæ diſcere eſt, Colophonium hunc poëtam filium Agonei fuiſſe, ac publicis Colophoniorum ſumtibus ei ſtatuam poſitam eſſe. Sed vide, quæ de Hermeſianacte hoc, & altero ejus nominis, itidem Colophonio, Nicandri in Theriaca interpres, & ex eo Gyraldus tradit in libris de Poëtis. Ubi alterum eorum Perſica ſcripſiſſe ait. Quod quia hiſtorici eſt argumenti, putavi aliquem etiam locũ ei hîc deberi. Præterea autẽ fuit Hermeſianax Cyprius; qui rerum Phrygiarum hiſtoriam edidit. Plutarchus de Fluminibus cap. de Sagari, Phrygiæ fluvio: καθὼς a ἱστορεῖ Ἑρμησιάναξ Κύπριος ἐν β΄ Φρυγιακῶν. Meminit & idem hujus ſcriptoris cap. de Iſmeno: Ἑρμησιάναξ b δὲ ὁ Κύπριος ἱστορίας μέμνηται ταύτης. Et cap. de Tigride: Ἑρμησιάναξ c ὁ Κύπριος ἱστορίας μέμνηται τοιαύτης.

Hermogenis meminit Flavius Joſephus lib. I. contra Apionem; ubi eum & Judæorum ait non obiter feciſſe mentionem. Scripſit περὶ Φρυγίας d, ut teſtatur Apollonij ſcholiaſt. in lib. II.

Herodorus commentarium reliquit de Macronibus, gente Pontica, Scythinis, ſive Scythenis, finitimâ. Unde Apollonij ſcholiaſtes in lib. I: Ἦσαν e δὲ (οἱ Μακρῶνες) τὰ πολεμικὰ ἔργα ἠσκητότες, ὡς ἱστοροῦσι Φιλοστέφανός τε, καὶ Ἡρόδωρος, οἱ τὰ περὶ τῶν βίων αὐτῶν γεγραφότες. Pluribus autem libris hoc opus conſtitit: ut cujus ſecundus ab eodem citetur. Præterea ſcripſit de Heraclea. Idem ſcholiaſtes in lib. II: Ἡρόδωρος f ἱστορεῖ ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλείας. Eo magis cenſeo, Herodorum, hunc eſſe, quem Heracleotem vocat Athenæus lib. XI: quémque Ponticum appellant Plutarchus in Romulo, & Tzetzes Chil. II. Hiſt. XXXVI. Ita libri illi fuerint περὶ πατρίδος g. Cùm autem Heraclea ab Hercule nomen acceperit, atque hunc Deum præcipuè coluerit: nihil mirum, ſi idem de Herculis geſtis libros fecerit: imò & apud Athenæum fortaſſe περὶ Ἡρακλέους legendum. Sanè ex eo refert ibi, ut Jupiter, quando cum Alcmena congrederetur, donârit ei τὸ h ποτήριον τὸ καρχήσιον. Et de Hercule quoque eſt, quod Tzetzes loco dicto commemorat: nempe ut quatuor cubitos, ac præterea unum pedem, fuerit longus. Opus illud de Hercule pluribus conſtabat libris. Nam Stephano in Κυνητικὸν citatur Ἡρόδωρος i δεκάτῳ τῶν καθ' Ἡρακλέα: Athenæus autem

Margin notes:

** Memorat Hermeſianax elegiâ ad Leontem.*

a Vt Hermeſianax Cyprius refert in ſecundo rerum Phrygiarum.

b Hermeſianax Cyprius hujus hiſtoria meminit.

c Hiſtoriã hanc Hermeſianax Cyprius narrat.

d De Phrygia.

e Erant verò Macrones in rebus bellicis exercitati; ut narrant Phyloſtephanus, & Herodorus; qui vitã eorũ deſcripſere.

f Refert Herodor⁹ in iis, quæ ſcripſit de Heraclea.

g De patria.

h *Poculi genus, quòd carcheſium vocatur.* i *Herodorus in decimo de Hercule.*

tem extremo lib. IX narrat ex Herodori lib. XVII, ut Eunomo nomen fuerit puero illi, quem Hercules talitro interfecit, eò quòd, dum aquam parat affundere manibus Herculis, paullùm aberrâſſet. Hellanicus Archiam vocatum dixerat, ac propter cædem eam abiiſſe Herculem Calydone. Sed Diodorus Siculus lib. IV bibliothecæ appellat Eurynomum. Meminere fabellæ etiam Euſebius ex Diodoro, Demetrius is, qui vulgò dictus Phalereus, lib. περὶ ἑρμηνείας, Apollonij ſcholiaſtes, ſcriptor argumenti in Sophoclis Trachinias, & Suidas in κονδυλίζας. Sed locus Euſebij corruptus eſt; quem ex Diodoro corrigit Leopardus lib. II Emendat. cap. IX. Nec dubium, quin ex iiſdem de Hercule libris ſit illud, quod ex Herodoro Plutarchus adfert in quæſtionibus Romanis. Eſt autem hujuſmodi: quòd Romani vulturibus maximè in auſpiciis utantur, hoc ab Hercule didiciſſe: ſi verum ſit, quod Herodotus tradidit; Herculem in capiendis auſpiciis maximè iis delectatum, quia inter aves carnivoras cenſeret has juſtiſſimas eſſe: ſic verò opinatum eſſe duabus de cauſſis: priorem eſſe, quòd vultures nihil animatum tangant, aut necent; contrà quàm aquilæ, & accipitres, atque aves nocturnæ, facere ſolent: ſed è ſolis cadaveribus victum petant: alteram autem cauſſam eſſe, quòd cadaveribus abſtineant, quæ avium ſint ſui generis ac naturæ.

Herodotus ſcripſit de pubertate Epicuri; teſte Laërtio lib. XI: unde alium eſſe colligo ab Halicarnaſſenſi, qui penè quinquaginta Olympiadibus junior fuit Epicuro. Fortaſſe idem eſt ὁ περὶ νυμφῶν, καὶ θεῶν γράψας a, laudatus Stephano in Ὀλόφυξος. Videri poſſit patriâ Mileſius fuiſſe, propter verba illa Hygini in poëtico aſtronomico, qui loco de Arcto minore tractat: *Thales enim, qui diligenter de his rebus exquiſivit, & hanc primus Arcton appellavit, natione fuit Phœnix; ut Herodotus Mileſius dicit.* Sed puto, *Mileſij* cognomen, turbato ſcripturæ ductu, in alienum commigrâſſe locum. Sic quippe ſcripſiſſe conjicio: *Thales enim Mileſius*, & mox ἁπλῶς, *ut Herodotus dicit*. Neque inficias iverim, prius illud conſtanter legi in editt. cunctis: etiam veteri Venetâ b, & optimâ Morellij. Sed majoris momenti videtur, quòd nemo veterum Mileſij Herodoti meminerit: atque illud, quod Hyginus dicit, ab Herodoto proditum eſſe, puta Thaletem fuiſſe Phœnicem, hoc non malè conveniat cum iſtis Herodoti Halicarnaſſenſis verbis, κλειοῖ. Αὕτη γνώμη Θαλέω ἀνδρὸς Μιλησίου ἐγένετο, ἀνέκαθεν γένος ἐόντος Φοίνικος. Quæ vertere neglexit Valla interpres; uti &, qui tralationem ejus reco-

a *Qui de nymphis & Diis ſcripſit.*

b *An. 1512.*

recognovit, H. Stephanus. Nam tantùm habet, *Verùm Thaletis quoq; ſanum illud conſilium.* Cùm Græca ſonent: *Hæc ſententia Thaletis, viri Mileſij; ſed qui generis origine eſſet Phœnix.* Hoc nempe vult, Mileti fuiſſe ortum; ſed è Phœnicia oriundũ. Herodotus, rhetoris Bryſonis pater, citatur Ariſtoteli lib. VI Hiſt. Animal. cap. V: ubi narrat, putâſſe eum, vultures advolare ad nos ex orbe incognito; ac eo adductum, quòd nidum illorum vidiſſet nemo. Sed rectè ei occurrit Ariſtoteles, ut is non ſæpe ſit viſus, viſum tamen aliquando. Amplius dicam: multi viderunt nidificantes in montibus excelſis, & altiſſimis rupibus: ut commemorat Ulyſſes Aldrovandus in tertio Ornithologias *a*.

Heron, Ἥρων, Cotyos filius, orator Athenienſis, præter alia fecit epitomen hiſtoriarum Heraclidis: adhæc opus elaboravit de antiquis oratoribus, & orationibus, quibus, inter ſe certantes, alij alios vicerunt: item divulgavit commentarios in Herodotum, Thucydidem, & Xenophontem. Auctor Suidas.

Hiceſius hiſtoricum opus reliquit de myſteriis. Clemens ἐν Προτρεπτ. Σκυθῶν *b* δὲ οἱ Σαυρομάται, ὥς φησιν Ἱκέσιος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων, ἀκινάκην σέβουσιν. Plinius lib. XXVII cap. IV meminit Hiceſij, *non parvæ*, ut inquit, *autoritatis medici*. Item lib. XX cap. V, & lib. XXII cap. XVI. De vino hic ſcripſit. Idem Plinius lib. XIV cap. XIX: *Verùm & de apparatu vini dixiſſe conveniat, cùm Græci privatim ea præcepta condiderint, artémque fecerint: ſicut Euphronius, & Ariſtomachus, & Cuniades, & Hiceſius.*

Hierocles libros edidit, nomine Φιλίστορας, quaſi *hiſtoriæ amantes* dicas. Stephanus in Βραχμᾶνες, & Ταρκυνία. Item Tzetzes Chil. VII Hiſt. CXLVI; ubi ait, Ἱεροκλῆς *c* ὡσαύτως τε φιλίστορσιν ἐν λόγοις. Hinc commemorat Tzetzes, ut Hierocles in iis narret, ſemet oculis ſuis vidiſſe in regione torridâ, atq; exuſtâ, homines nudos, ac tecto carẽtes, quorũ aliqui (ὠτολίκνους vocant) auribus caput inumbrent: aliqui item (qui σκιάποδες dicuntur) pedes in altum extollentes, totum corpus, quaſi umbraculo, contegant. Addit, Hieroclem dicere, ab aliis etiam referri homines capite deſtitutos, (ἀκεφάλους vocant) item qui decem capita, quíque quatuor manus, & pedes totidem haberent: ſed ſe eos, quod injurato etiam credimus, videre nondum potuiſſe. Alius Hierocles videtur is eſſe, de quo Stephanus in Ὑλλάριμα: ubi cùm dixiſſet, Hyllarima eſſe Cariæ oppidum ſupra Threſtonitiam, addit, eam fuiſſe patriam Hieroclis, qui philoſophus factus eſt ex athleta: ὃ ἀπὸ ἀθλήσεων εἰς φιλοσοφίαν ἀχθέντος.

a Pa. 24. 1

b *Sauromatæ, populus Scythiæ, colunt acinacem; ut Hiceſi ait libro de myſteriis.*

c *Hierocles ſimiliter libris, qui Philiſtores dicũtur.*

πτ. Non ex poëta, ut apud Simlerum eſt in Geſneri augmento. Hujus Hyllarimenſis, cùm philoſophus fuerit, erit, credo, Hieroclis Oeconomicus: cujus particulæ hæ erant, De *a* amore fraterno; &, Quomodo *b* utendum ſit cognatis; & ſimiles. Puto &, auctorem fuiſſe libri *c* de juſtitia. Niſi pro *Hieroclis* apud Stobæum *Hieracis* legi debet: cujus liber de juſtitia alibi ab eodem citatur non ſemel *d*. Ejuſdem Hieroclis fuerit commentarius, qui exſtat in Aurea Pythagoræ carmina. Nec obſtat, quòd ab Suida vocetur philoſophus Alexandrinus. Nam ita dici potuit, quia Alexandriæ philoſophatus fuit; Suida ipſo teſte. Idem ſit, qui Apollonium Tyanenſem impiè comparabat Servatori noſtro Chriſto: cui ſacro ejus ac horribili libro reſpondit Euſebius Pamphili. Etiam Hyllarimenſem ſignari ſuſpicor à Michaële Apoſtolio Centuriâ VIII, Proverb. XX: ubi citatur ἐν ε΄ δευτέρᾳ φιλοσοφουμένων περὶ τῶν φιλοσόφων. At alius videtur Hierocles, ex quo Athenæus lib. XIV refert, quid ſit σαΐς: nempe liquor, (vinum puta, aqua, vel alius) ſartagini affuſus, cum melle, ſeſamo, & caſeo. Etiam Hieroclis excerpta habemus in Mulomedicinæ ſcriptoribus. Fuit & Hierocles orator, patriâ Alabandenſis; ſed qui Rhodum commigrârit; ut Strabo teſtatur lib. XIV. Quando is vixerit, quem fratrem habuerit, & quo uterque uſus ſit ſtylo; Cicero nos docet in Bruto, cùm ait: *Genera Aſiaticæ dictionis duo ſunt: unum ſententioſum, & argutum, ſententiis non tam gravibus, & ſeveris, quàm concinnis, & venuſtis; qualis in hiſtoria Timæus; in dicendo autem,* PUERIS NOBIS, *Hierocles Alabandeus; magis etiam Menecles, frater ejus, fuit; quorum utriuſque orationes ſunt imprimis, ut Aſiatico in genere, laudabiles.*

Hieron, ſive Alexandrinus, ſive is Epheſius, Ἱέρων ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ἢ Ἐφέσιος, commemoratur Phlegonti Tralliano de Mirabil. cap. II: ubi ex eo de Polycriti ſpectro, ac capite monſtroſi pueri à capite avulſo, diráque Ætolis comminante, longos texit logos.

Hieronymus poëtarum hiſtoriam condidit: ut cognoſcere eſt ex Athenæo in XIV; ubi citatur ἐν τῷ περὶ κιθαρῳδῶν, ὅπερ ἐστὶ πέμπτον περὶ ποιητῶν. Commentarii de tragœdiarum ſcriptoribus, quam ejuſdem operis partem fuiſſe ſatis liquet, meminit Suidas in Ἀνα-γυράσιος. Verba ejus, ἱστορεῖ δὲ Ἱερώνυμος ἐν τῷ περὶ τραγῳδοποιῶν. Fortaſſe idem eſt Hieronymus Rhodius; de quo dictum nobis lib. I cap. IX.

Hippagoras famam ſibi peperit opere de Carthaginenſi Republica. Athenæus lib. XIV: Ἱππαγόρας *h* ἐν πρώτῳ περὶ τῆς Καρχηδονίων πολιτείας.

a *Stobæus ſermone, qui inſcribitur, Honeſtiſſimum eſſe amorem fraternũ &c.*

b *Ibidem.*

c *Serm. de timiditate.*

d *Serm. de juſtitia: item de temperantia.*

e *Lib. ſecundo de iis, qui à philoſophis in ſapientiæ ſtudio inſtituuntur.*

f *Libro de citharœdis, qui eſt quintus de poëtis.*

g *Refert autẽ hoc libro de iis, qui tragœdias fecere.*

h *Hippagoras libro primo de Carthaginenſiũ Rep.*

Hippias Elienſis breviarium Olympionicarum edidit: admodum incertis fultum argumentis; teſte Plutarcho in Nicia.

Hippias Erythræus, de Erythris, Ioniæ urbe, earum, quæ in Bœotiâ ſunt coloniâ, hiſtoriam reliquit. Athenæus lib. VI: Ἱππίας a δ' ὁ Ἐρυθραῖος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ τῆς πατρίδος ἱστοριῶν. Narrat deinde eo ex opere, ut Cnopus, quem oraculum Delphicum Mercurio doloſo ſacrificare juſſerat, ab adulatoribus ſuis in mare ſit projectus; imperiúmque ejus invaſerit Ortyges; ſed & ipſe poſtea ab Hippota, fratre Cnopi, regno ſit exutus.

Hippo Rheginus, Ἵππων ὁ Ῥηγῖνος, librum partim phyſicum, partim hiſtoricum, condidit περὶ b τῶν λεγομένων τόπων φθείρειν τὰ ἐμπίπτοντα. Meminit Antigonus Mirabil. cap. CXXXIII. ubi ex eo refert, in Paleciis, vel potiùs Palicis, fuiſſe ſtructuram, in qua quis ſine periculo quidem obambularet, ſed, ſi ſe reclinaret, moreretur. Fortaſſe tamē legendum Ἵππυς. Qua de re libro proximo dicemus.

Hippobotus ἐν c τῷ περὶ αἱρέσεων à Laertio citatur in Ariſtippo: unde ſectarum hiſtoriam ſcripſiſſe cognoſcitur. Nec dogmata ſolùm tradidiſſe, ſed & vitas, inde ſcimus, quia idem ἐν d τῇ τῶν φιλοσόφων (ſeu idem hoc opus, ſeu diverſum) ab eodem Laertio celebratur in Thalete. Ac imprimis illud liquet ex iis, quæ idem ex Hippoboto narrat in vita Heraclidis, Cratetis, Menedemi, Zenonis, Pythagoræ, & ſæpius in Empedocle. Etiam Malchus, ſive Porphyrius, meminit ejus in Pythagoræ vita.

Hippoſtratus genealogias Siculas expoſuit. Pindari ſcholiaſtes in Pyth. od. VI: Ἱππόστρατος e ἢ ὁ τὰ περὶ Σικελίας γενεαλογῶν. Puto, ex eo opere eſſe, quod refert in Nem. Od. I: οὗτος f οὖν ὁ Κύναιθος πρῶτος ἐν Συρακούσαις ἐρραψῴδησε τὰ Ὁμήρου ἔπη κατὰ τὴν ἑξηκοστὴν ἐννάτην Ὀλυμπιάδα, ὡς Ἱππόστρατός φησιν. Quod eodem ex Hippoſtrato memorat Anonymus ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ g ad Olymp. LXIX. Minois quoque res Hippoſtratus conſignavit. Phlego Mirabil. cap. XXX. Ἱππόστρατος h δέ φησιν ἐν τῷ περὶ Μίνω, Αἴγυπτον ἐκ μιᾶς γυναικὸς Εὐρυόπης, τῆς Νείλου, πεντήκοντα υἱοὺς γεννῆσαι. Etiam Hippoſtratus inter eos, qui de mirificis hominum in India formis ſcripſerint, à Tzetze refertur Chil. VII. Hiſt. CXLIV. Abarim, Hyperboreorum legatum, tertiâ vixiſſe Olympiade, idem prodidit, ut Harpocratio ait in Ἄβαρις.

Hiſtiæus Mileſius res Phœnicum conſignavit; teſte Ioſepho lib. I [illegible] antiqu.

a Hippias verò Erythræus in ſecundo hiſtoriarum de patria ſua.
b De locis, quæ perdũt, quicquid inciderit.
c Libro de ſectis.
d In commentario de philoſophis.
e Hippoſtratus, qui Siculas genealogias ſcripſit.
f Hic ergo Cynæthus primus Syracuſis recitavit Homeri carmina, Olympiade ſexageſima nona; ut Hippoſtratus ait.
g In deſcriptione Olympiadum.
h Hippoſtratus verò in iis, quæ retulit de Minoë, ait, Ægyptum unâ ex conjuge, nomine Euryopâ, Nili filiâ, genuiſſe filias quinquaginta.

antiqu. Iudaic. cap. III, ſive juxta veterem diſtinctionem, VIII: ubi eum cum Mocho, & Hieronymo Ægyptio, conjungit. Etiam cap. proximo ejuſdem fragmentum adfert de loco Senaar, ubi Babylon condita, déque primis gentium coloniis. Quod Euſebius reponit lib. I *a* Chronicorum: ubi diſertim Ἱστιαῖος vocatur. Primum rerum Phœniciarum citat Stephanus in Βηρυτός: Ἱστιαῖος *b* ἐν πρώτῃ, τὴν ἰσχὺν βηρυθ Φοίνικας ὀνομάζειν. Aliis tamen is Ἑστιαῖος dicitur. Atque ita etiam in Ioſepho editum eſt. Nec nuperam eſſe eam lectionem, vel illud oſtendit, quòd pro *Heſtiæus*, vel *Eſtiæus*, ſemper *Eſtius* legas apud Ioſephi interpretem Ruffinum. Neque in editis modò codd. ſed etiam MSo meo, ſic conſtanter reperio.

Hyperochus pleriſque auctor creditus fuit hiſtoriæ Cumanæ carmine contextæ. Athenæus lib. XII: Ὑπέροχος *c*, ἢ ὁ ποιήσας τὰ εἰς αὐτὸν ἀναφερόμενα Κυμαϊκά. Et ſanè ita quoque ſenſit Pauſanias in Phocicis: ubi, cùm de Herophile fatidicâ dixiſſet, hæc ſubjungit: Τὴν *d* δὲ ἐπὶ ταύτῃ χρησμοὺς κατὰ ταὐτὰ εἰποῦσαν, ἐκ Κύμης τῆς ἐν Ὀπικοῖς εἶναι, καλεῖσθαι δὲ αὐτὴν Δημώ, συνέγραψεν Ὑπέροχος, ἀνὴρ Κυμαῖος.

Hypſicrates Phœnicum res linguâ hujus gentis perſcripſit: eas Græcè interpretatus Ἄσιτος, ſeu, ut in aliis codicibus legitur, Χαῖτος. Auctor Tatianus orat. ad gentes, & ex eo Euſebius *e* lib. X præparat. Euangel. Alius ſine dubio eſt Hypſicrates grammaticus; cujus mentio eſt apud Varronem, lib. IV de L. L. Stephanum in Αἰθίοψ, & Gellium lib. XVI cap. XII: ubi, compoſuiſſe, ait, *libros ſanè nobiles ſuper his, quæ à Græcis accepta ſunt.*

IAcobus Monachi, præter ſermonem in σύλληψιν *f* B. Mariæ, etiam condidit hiſtoriam XII tribuum; ut Poſſevinus in Apparatu narrat. Atque addit, Mſum exſtare Græcè in bibliothecâ Vaticanâ.

Iambulus Ἰάμβουλος de mirificis hominum formis in India quædam tradidit; teſtante Tzetze Chil. VII Hiſt. CXLIV.

Jaſon Byzantius innotuit opere de Tragicis; quo vel de poëtis tragicis egit, vel de argumentis, quæ tragici tractant. Plutarchus de Flum. Καθὼς *g* ἱστορεῖ Ἰάσων Βυζάντιος ἐν τοῖς Τραγικοῖς. Vir eruditus in notis ad eum locum eſſe eundem ſuſpicatur, quem Ἑλλάδος βίον *h* in literas retuliſſe, auctor eſt Stephanus in Ἀλεξάνδρεια, & Τῆλος. Sed fallitur. Nam Jaſon is non Byzantius; verùm Argivus grammaticus fuit; ut teſtatur Suidas in Ἰάσων. Puto, Byyantium ſignari ab Etymologo in Ἄψ.

 Ioan-

a Pag. 13. Theſauri Temp.
b Auctor eſt Hiſtiæus in primo, Phœnices robur vocare beruti.
c Hyperochus, vel quiſquis fecit Cumaica, quæ ad eum referuntur auctorem.
d Iã eam, quæ poſt illam fatidica ipſa etiam fuit, Cumis, quæ ſunt in Opicis, natã eſſe, & Demo nomine fuiſſe appellatam, Hyperochus, vir Cumanus, ſcripſit.
e Pag. 289 edit. Rob. St.
f Conceptionem.
g Vt refert Iaſon Byzantius in Tragicis.
h Vitam Græciæ.

Ioannes Antiochenus inter eos, qui de Cleopatra, & Pharo fuerint commentati, memoratur à Tzetze Chil. II Hiſtor. XXXIII. Dicitur autem ibidem, vixiſſe poſt Georgium Chronicum, & Ioannem Antiochenum. Ubi Georgium quidem Chronicum planè cenſeo eſſe Georgium Syncellum. Ioannem verò Antiochenum eſſe alium ab illo Antiocheno Ioanne, quem ſub Heraclio floruiſſe monuimus ſuperiori libro cap. XXIII, exinde colligitur, quòd Tzetzes eum poſtremò nominet, ac Georgio poſteriorem dicat. Potiùs igitur intelligendus videtur Ioannes Malela; de quo nunc dicam.

Joannes Malela, ſive Meleles, temporum ſcriptor, Ἰωάννης Μελέλης χρονογράφος, citatur à Jo. Tzetze Chil. V. Hiſt. XXIX, & XXX; ubi ex eo refert, tempore belli Trojani fuiſſe, tum Siſyphum Coum, Teucri ſcribam, (γραμματέα) tum Dictyn Cretenſem, qui Idomenea ſequebatur. Ac illum quidem Iliada primùm vulgâſſe, Dictyn item conſignâſſe res ad Ilium geſtas: atque ex iſtis Homerum poſtea hauſiſſe, quæ cecinit. Ex hujus Ioannis Malelæ Chronicis (ἐξ α Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα χρονικῆς) excerpta quædã ſunt in priore de Virtutibus, & Vitiis libro, qui erat collectaneorum Conſtantini Auguſti Porphyrogenneti. Habuit Henricus Valleſius: cur verò omiſerit, cùm in lucem ederet excerpta Polybij, Diodori, Nicolai Damaſceni, triúmque aliorum, hanc ipſe rationem adfert in præfatione ſua: *Ioannem Malelam (nequis fortè eum hìc deſideret) conſultò miſſum feci, eò quòd præter tres quatuórve fabulas de Minoë, Antiopa, ac Bellerophonte, eáſque illepido ſermone textas, nihil bonæ frugis contineret.*

a *Ex chronicis Ioannis cognomento Malelæ.*

Joannes monachus Alexandri magni vitam ſcripſit: quæ, Angelum Coſpum Bononienſem nacta interpretem, pleriſque Curtij editionibus b præmittitur. Hujus eò meminimus, quia incertæ ætatis credunt, qui eundem eſſe, ac Zonaram, neſciunt: de quo dictum nobis lib. II. cap. XXVII. Alios Zonaræ eſſe, haut fugit: ſed, eum, præter hiſtoriarum compendium, ſeorſum Alexandri vitam ſcripſiſſe, arbitrantur. Qui ſententiam mutabunt, ſi hanc vitam conferant cum iis, quæ de Alexandro ſcribit Zonaras Tom. I: unde fragmentum eſt excerptum: quod neſcio cur in præfatione ſuâ monere neglexerit Coſpus interpres. Non eſt igitur, quòd adoleſcentia, lecto Zonara, eo Monachi opuſculo terendum ſibi tempus putet. At alius ab hoc eſt Ioannes Monachus, Lydus; de quo in Iuſtiniani temporibus ſuperiori libro diximus.

b *Vt Antverpienſi Belleri an. 1586.*

Ioan-

Ioannes Nicomedienſis presbyter exaravit vitam S. Baſilij, Amaſeni Epiſcopi: quæ eſt apud Simeonem Metaphraſtem, item Surium Tom. II ad XXVI Apr.

Ioannes Stauratius orationem reliquit de B. Demetrio; quæ Msa exſtat in bibliotheca Cæſarea Viennæ; teſte Poſſevino in apparatu.

Ioſephus Geneſius inter eos, qui de ſeculi ſui rebus aliqua conſignarunt, refertur à Ioanne Curopalate, in hiſtoriæ ſuæ procemio.

Iſidorus Characenus ἐν a τῷ περὶ Παρθίας περιηγητικῷ, citatur ab Athenæo lib. III. Hujus ſcriptoris σταθμοὺς Παρθικοὺς b primus in lucem protraxit David Heſchœlius. Citatur à Plinio in Hiſt. Nat. lib. II cap. ult. lib. IV cap. IV, XVI, & XXIII; lib. V cap. VI, IX, XXX, XXXI, & XXXII. Malè autem vir eruditus c eum confundit cum C. Cæcilio Claudio Iſidoro; qui, utidem Plinius ait lib. XXXIII cap. X, *teſtamento ſuo edixit, quamvis multa civili bello perdidiſſet, tamen relinquere ſervorum quatuor millia centum* XVI, *juga boum tria millia ſexcenta, reliqui pecoris ducenta quinquaginta ſeptem millia: in numerato* HS DC. *Funerari ſe juſſit* HS XI. Alius quoque eſt Iſidorus; ex cujus phyſicorum ſive naturalium libris Cæſar Germanicus quiddam refert de corvo, Apollinis alite; qui, exſpectans in itinere dum ficus maturuiſſent, aquam diis ferre diſtulerat, ac propterea pœnas dedit: ſed poſtea inter ſidera relatus eſt.

Iſigonus Cittienſis memoratur à Cyrillo adverſus Iulianum lib. III. Refert autem ex eo, in Rhodo, inſula Solis, taurum ſermonis humani non fuiſſe ignarum.

Iſigonus Nicęenſis à Gellio lib. IX cap. IV reponitur inter ſcriptores veteres non parvæ auctoritatis; quorũ libri miraculorum, fabularúmque pleni, rerúmque inauditarum & incredibilium. Quædam ex eo refert Plinius lib. VII Hiſt. Nat. cap. II: *Priores anthropophagos, quos ad ſeptentriones eſſe diximus, decem dierum itinere ſupra Boryſthenem amnem oſsibus humanorum capitum bibere, cutibúſque cum capillo pro mantelibus ante pectora uti, prodidit Iſigonus Nicaenſis. Idem in Albania gigni quoſdam glaucâ oculorum acie, à pueritia ſtatim canos, qui noctu, pluſquam interdiu, cernant. Idem itinere dierum* X *ſupra Boryſthenem Sauromatas tertio die cibum capere ſemper.* Et aliquanto pòſt: *In eâdem Africâ familias quaſdam effaſcinantium Iſigonus, & Nymphodorus, tradunt: quarum laudatione intereant probata* d, *areſcant arbores, emoriantur infantes. Eſſe ejuſdem generis in Triballis, & Illyriis, adjicit Iſigonus, qui viſu quoque effaſcinent, interimántque, quos diutius intueantur; iratis præcipuè oculis; quod eorum malum faciliùs ſentire puberes. Notabilius eſſe, quòd pupillas binas in*

a *In deſcriptione Parthiæ.*

b *Manſiones Parthicas.*

c *A. Schott.*

d *Vtrùm* πρόβατα, *h.e, oves, an* probâta, *pro commendata vehementius? qualia faſcino obnoxia credebantur.*

 oculis

oculis ſingulis habeant. Sed imprimis adi Sotionis excerpta τῶν * συνειλεγμένων περὶ ποταμῶν, καὶ κρηνῶν, καὶ λιμνῶν παραδοξολογουμένων: in quibus perſæpe Iſigonus hic advocatur, inter alia bis térve ἐν δευτέρῳ a ἀπίστων.

Iſtomachus laudatur Sorano in vita Hippocratis; ubi ex ejus τῷ πρώτῳ b τῆς Ἱπποκράτους αἱρέσεως refert, Hippocratem fuiſſe natum primo octogeſimæ Olympiadis anno.

LÆtus Λαῖτος ἐν Φοινικικοῖς c citatur à Clemente Alexandrino lib. I Στρωματ.. ubi ex eo quædam refert de Menelai in Phœnicen adventu.

Lamiſcus Samius, & Meliſſus, conjunguntur à Palæphato, initio eorum, quæ de incredibilibus prodidit. Vocat autem eos συγγραφέας; quod interpres tranſtulit *hiſtoriarum ſcriptores*. Poſſis tamen hîc generatim *deſcriptores* intelligere; &, ut puto, meliùs. Vide, quę de Meliſſo inferiùs dicemus.

Leander, vel Leandrius, patria Mileſius, de Mileto, & Mileſiis, commentarium reliquit. Diogenes Laërtius in Thalete: Ταῦτα δ' ἤδη ὁ Καλλίμαχος ἐν τοῖς ἰάμβοις ἄλλως ἱστορεῖ, παρὰ Λεανδρίου λαβὼν τοῦ Μιλησίου. Deinde ex eo narrat, ut Bathycles Arcas, phialam relinquens, eam dari juſſerit ſapientiſſimo: ea autem data primùm fuerit Thaleti; ab hoc alteri; ab illo alij, & inde alij, atque alij; uſque dum in orbem rediens reddita ſit Thaleti; qui illam miſerit Apollini Didymæo, cum hiſce, juxta Callimachum, verſiculis:

> Θαλῆς με τῷ μεδέοντι Νειλέω δήμου
> Δίδωσι, τοῦτο δὶς λαβὼν ἀριστεῖον.

Quos Latinè ſic puto exprimi poſſe:

> *Me Neleo, quoi ſubdita omnis eſt plebes,*
> *Indeptus hoc bis præmium Thales donat.*

Laudat & Clemens in Προτρεπτ. Λεάνδριος e δὲ, Κλέαρχον ἐν Μιλήτῳ τεθάφθαι ἐν τῷ Διδυμαίῳ, φησίν. Et Στρωματ. lib. I: Ἀλλὰ f καὶ Θαλῆς, ὡς Λέανδρος, καὶ Ἡρόδοτος, ἱστοροῦσι, Φοῖνιξ ἦν. ὡς δέ τινες ὑπειλήφασι, Μιλήσιος. Item Στρωματ. lib. VI eum conjungit cum Hellanico, Hecatæo, Androtione, & aliis, qui ei exſcriptores potiùs, quàm ſcriptores, videntur. Meminit quoque Euſebius præparat. Euangel. lib. II g: Theodoretus Therapeutices ſerm. I, qui eſt de fide, & VIII, ſive de martyribus: è Latinis item Arnobius lib. VI. Verba eorum mitto, quia Clementem pariter exſcripſere. Præterea Apollonij citat ſcholiaſtes in lib. II. Niſi is eſt Λέανδρος ὁ Νικά-

* *Collectaneorũ admirabilium de fluviis, fontibus, & lacubus.*

a *In ſecũdo rerum incredibilium.*

b *Lib. I de ſecta Hippocratis.*

c *Libro de rebus Phœniciis.*

d *Iſta Callimachus in Iambis aliter tradit, accepta à Leandro Mileſio.*

e *Leandrius verò Clearchũ Mileti in Didymæo templo ſepultum eſſe ait.*

f *Sed & Thales, ut Leander, ac Herodotus referunt, Phœnix erat: ut verò aliqui exiſtimant, Mileſius.*

g *Pag. 45 edit. Rob. St.*

ὁ Νικάνωρ, qui μετονομασίας *d* conſignavit; ac patriâ Cyrenæus fuit; ut oſtendimus lib. II cap. XII. Quem ipſum ſignari puto ab Etymologo in Ἦλις.

a Ea, quâ nomen mutavit.

Leo, Alabandenſis orator, præter artem de Statibus, compoſuit Caricorum libros IV, & totidē Lyciacorum, teſte Suida: qui & ſcripſiſſe ait ſacrum bellum Phocenſium, & Bœotorum. Equidem id negare non auſim. Sed tamen fieri poſſit, ut eos ſecutus ſit Suidas, qui confuderint Leonem Alabandenſem cum Leone Byzantio; quem de bello ſacro ſcripſiſſe, paullò antè ipſe dixerat Suidas. Alteruter etiam res Ægyptiacas literis mandavit. Hyginus in poëtico aſtronomico, quo loco de arietis ſigno tractat: *Sed de Hammonis ſimulachro Leon, qui res Æypiias conſcripſit, ait: Cùm Liber Ægyptum, & reliquos fines, regno teneret, & omnia primus hominibus oſtendiſſe diceretur: Hammonem quendam ex Africa veniſſe, & pecoris multitudinem ad Liberum adduxiſſe; quò faciliùs & ejus gratiâ uteretur, & aliquid primus inveniſſe diceretur. Itaque pro beneficio ei Liber exiſtimatur agrum dediſſe, qui eſt contra Thebas Ægyptias. Et qui ſimulacra faciunt Hammonis, capite cornuto inſtituunt; ut homines memoriâ teneant, eum primum pecus oſtendiſſe. Qui autem Libero factum voluerunt aſſignare, quòd non petierit ab Hammone, ſed ultro ad eum ſit adductus, Liberi cornuta ſimulacra fecerunt, & arietem memoria cauſſâ inter ſidera fixum dixerunt.* Fuit & Leo *Pellæus*, qui Deorum naturam, & geſta, videtur expoſuiſſe. Arnobium adi in quarto contra gentes.

Leo Aſianus, ſive Leo è Caria, laudatur Ioanni Curopalatæ, & Georgio Cedreno, utrique in prooemio. Meminere autem inter illos, qui de ſui ævi rebus egere.

Leocrines contra mentem omnium geographorum, & περιηγητῶν, (qui cenſent, Κίῤῥα, Κίρσα, promiſcuè dici, ut Χεῤῥόνησος, & Χερσόνησος,) falsò tradidit, δύο *b* εἶναι πόλεις, ἄλλην τὴν Κρίσαν, καὶ ἄλλην τὴν Κίῤῥαν. ὅθεν ἱστορίαν δίδωσι διεψευσμένην: ut ait Etymologici magni auctor in Κρίσα.

b Duas eſſe civitates, aliā Criſam, aliā Cirſam; unde & hiſtoriā exhibet ementitam.

Lepidus fecit epitomen hiſtoricam. Stephanus in Τεγέα: Λέπιδος *c* ἐν ἱστορίας ἐπιτομῆς πρώτῳ. Meminit & Lepidi in Βουθρωτός.

c Lepidus in hiſtoria epitomes libro primo.

Leucus Λεῦκος ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν citatur à Malcho, ſive Porphyrio libro de vita Pythagoræ.

Linus Oechalienſis citatur Stephano in Οἰχαλία; ubi ait, Λίνος *d* γὰρ ὁ ἱστορικὸς Οἰχαλιώτης ἦν.

d Linus verò hiſtoricus erat Oechalienſis.

Lobon Argivus librum de poëtis elaboravit; ut ait Laërtius in Epimenide; qui & ejus meminit in Thalete.

Lucil-

Lucillus Tarrhæus, Λούκιλλος ὁ Ταῤῥαῖος, citatur ἁπλῶς à Stephano in κάλαρνα. In Τάῤῥα legas, Λούκιος *a* δ' ἦν ἀπὸ Τάῤῥης, τῆς Κρητικῆς πόλεως. Fortaſſe ſcribendum Λούκιλλος. Condidit hiſtoriam urbis Theſſalonicenſis. Idem Stephanus in Θεσσαλονίκη: Λούκιλλος *b* ὁ Ταῤῥαῖος περὶ Θεσσαλονίκης βιβλίον ἔγραψε &c. Contexuit quoque ſcholia in Argonautica Apollonij; ut ex præfatione anonymi Græci conſtat. Edidit & adagia. Sanè Zenobius in inſcriptione indicat, ſe collegiſſe proverbia ſua ex Tarrhæo, ac Didymo. Et utriuſque horum meminit etiam Tzetzes Chil. VIII hiſtor. CLIX. Eorundem, & aliorum, mentionem facit Stephanus in Τάῤῥα. ubi de eo ſic ſcribit: Φέρεται *c* ᾗ τούτου τὰ περὶ παροιμιῶν τρία βιβλία ἄριστα, καὶ περὶ γραμμάτων, καὶ τεχνικὰ γλαφυρώτατα.

Lyceas Naucratita Αἰγυπτιακὰ *d* conſignavit; ut cognoſcimus ex Athenæi lib. XIV. Meminit & Lyceæ Plinius in Elencho eorum, quos ſequitur libro XXXVI.

Lycon Jaſenſis Pythagoræ vitam memoriæ tradidit. Athenæus lib. X: Λύκων *e* ὁ Ἰασεὺς ἐν τῷ περὶ Πυθαγόρου.

Lyſaneas περὶ ἰαμβοποιῶν *f* teſtis adhibetur ab Athenæo lib. VII.

Lyſimachus Alexandrinus Θηβαϊκὰ *g* ſcripſit oratione ſolutâ: ex quorum decimotertio luculentum de Oedipi ſepultura locum adfert Sophoclis ſcholiaſtes in Oedipum Colonæum *h*. Idem ἐν πρώτῳ τῶν νόστων *i* adducitur ab Apollonij ſcholiaſte lib. I, & Michaële Apoſtolio Centur. XVII Proverb. XXV. E tertio τῶν νόστων teſtimonium petit Athenæus lib. IV. Puto, eſſe eundem, cujus utroque adverſus Apionem libro meminit Ioſephus: & unde priori libro citat fragmentum de Judæis mendaciorum plenum. Eſt id fragmentum ex hiſtoria ejus Ægyptiaca. Sed præterea de agricultura commentatus fuit; cujus operis ſæpiùs meminit Plinius in Hiſtor. Nat. Alius verò eſt Lyſimachus Hippocratius, cujus meminit ſcholiaſtes Nicandri in Alexipharm.

MAcareus Μακαρεὺς Κῳακὰ *k* edidit; ut videre eſt ex Athenæi VI, & XIV.

Malacus Σιφνίων ὅρους *l* prodidit: ut eſt apud Athenæum in ſexto.

Manuel Byzantius à Ioanne Curopalate in hiſtoriæ procemio recenſetur inter illos, qui aliqua ſignarunt de rebus ſui ævi.

Marcianus Heracleota fecit περιήγησιν *m* verſu jambico. Item περί-

a Lucius erat è Tarrha, civitate Cretica.
b Lucillus Tarrhæus librũ ſcripſit de Theſſalonica.
c Circũferuntur ejus proverbiorũ libri optimi: item de literis, & quæ ad artis præcepta pertinent, ſanè polita.
d Res Ægyptias.
e Lycon Iaſenſis libro de Pythagora.
f De jãborum ſcriptoribus.
g Res Thebanas.
h Pag. 274. edit. H. Steph.
i Primo redituum libro.
k De reb' Coorum.

l Librum de finibus Siphniorum. *m Deſcriptionem locorum, quæ per eorum ſingula ducat lectorem.*

περίπλουν *a* maris externi, tam Eoi, quàm Occidentalis, & maximarum inſularum, quæ in eo ſitæ ſunt. Utrumque opus primùm in lucem prodiit beneficio Davidis Hœſchelij. Sæpe verò Marciani hujus meminit Stephanus περὶ πόλεων *b*. Alius eſt Marcianus Smyrnæus, qui de ſimplicibus effectibus egit: ut eſt apud Plinium lib.XXIV.cap.IV.

Megacles περὶ ἐνδόξων ἀνδρῶν *c*, teſtis adhibetur ab Athenæo lib.X.

Melanthius de rebus Atticæ libros reliquit. Harpocration in Γεφυραῖον: Μελάνθιος *d* ἐν δευτέρᾳ Ἀτθίδος. Etiam Μελάνθιος *e* περὶ τῶν ἐν Ἐλευσῖνι μυστηρίων laudatur Athenæo lib.VII. Alius eſt Melanthius ille, quem inter clariſſimos pictores numerat lib.XXXV cap.VII. Quem & de arte ſuâ ſcripſiſſe, diſco ex illis Laertij verbis in Polemone: Καὶ *f* ὅλως ἦν τοιοῦτος, οἷόν φησι Μελάνθιος ὁ ζωγράφος ἐν τοῖς περὶ ζωγραφικῆς. Alius quoque Melanthius, poëta Tragicus, qui Cimonis, Athenienſium ducis, æqualis fuit. Meminit ejus Ariſtophanes in Avibus, ubi ſcholiaſtem ejus vide: qui non ab Ariſtophane modò, ſed etiam Platone, & Callia, itidem Comicis, exagitatum docet. Vide etiam Plutarchum in Cimone; ubi duos ejus verſus hexametros adfert. Item Suidam in Μελάνθιος.

Meliſſeus, Μελισσεὺς ἐν Δελφικοῖς *g*, Io. Tzetzæ memoratur Chil.VI.Hiſt.XC.

Meliſſus inter hiſtoricos fortaſſe locum meretur. Sanè apud Palæphatum initio libelli περὶ ἀπίστων *h* hæc legas: Αἰεὶ δ' ἔγωγε ἐπαινῶ τοὺς συγγραφέας, Μέλισσον, καὶ Λαμίσκον τὸν Σάμιον, ἐν ἀρχῇ λέγοντας, ἔστιν ἃ ἐγένετο, καὶ νῦν ἔσται. Quæ ita vertit interpres, Philippus Phaſianinus: *Quamobrem ipſe ſanè Meliſſum, & Lamiſcum Samium, hiſtoriarum ſcriptores, laudo, in principio quicquid olim fuerit, & nunc quoque eſſe, atque futurum deinceps, aſſeverantes.* Attamen arbitror, vocem συγγραφέας hoc loco non preſsè pro hiſtoricis accipi: ſed laxè, ut quoſvis ſcriptores ſonet. Sanè Palæphato propoſitum erat, docere, illa, quæ à poëtis traduntur, fidem non mereri: quando non alia antiquorum temporum ratio fuit, quàm nunc ſit: ac proinde, quod temporibus noſtris minimè fit, id neque olim factum videatur. Hoc ſine auctoritate utitur Meliſſi, qui idem initio operis ſui dixerat. Unde colligo, Meliſſum ſimile tractâſſe argumentum, atque oſtendiſſe, ſæpe ſub poëtarum figmentis occultari aliquod naturæ myſterium; ſæpe item hiſtoriam veram à poëtis in fabulam eſſe converſam, quò magis admirationi foret. Hoc ita eſſe, fidem etiam

a *Circumnavigationē.*
b *De urbibus.*
c *De viris illuſtribus.*
d *Melanthius libro ſecūdo de Attica.*
e *Melanthius de myſteriis Eleuſiniis.*
f *Ac omnino talis erat Polemo, qualem fuiſſe ait Melanthius pictor in iis, quæ de pingendi arte ſcripſit.*
g *Meliſſeus libris de rebus Delphicis.*
h *De incredibilibus.*
i *Puto ſcripſiſſe,* ἦν τε, ἃ ἐγένετο, καὶ ἔσται.

ſecerit Fulgentius libro ſecundo Mythologicôn, cap. de Cygno & Leda; ubi ſcribit: *Iupiter in cygnum converſus dicitur, quòd ferant phyſiologi, quàm maximè Meliſſus Euboicus, qui omnium phyſiologorum ſententias diſputavit, huius generis avem ita conviciis eſſe plenam, ut, ipſâ ave clamante, reliquæ aves taceant, quæ preſtò fuerint.* Quare cùm Palæphatus, & Fulgentius, ſimile argumentum tractent; eundem utrobique Meliſſum ſignari puto: nempe Euboicum, qui multas poëtarum fabulas ad naturæ ſcientiam retulit. At alius eſt Meliſſus, Parmenidis auditor, patriâ ſeu Samius, ut Laërtius ait; ſeu Mileſius, ut inquit Theodoretus in Therapeuticis. Alius quoque Meliſſus ille, ex quo Plinius profeciſſe ſe fatetur, dum conſcriberet lib. VII, X, XI. Nam hunc inter Romanos ſcriptores reponit in elencho librorum, quos diximus.

Melito de familiis Athenienſium commentarium fecit. Harpocration in Κάθετος: Μελίτων α΄ ἐν πρώτῳ περὶ τῶν ἐν Ἀθήνησι γενῶν.

a Melito libro primo de familiis Athenienſium.

Menander Epheſius in literas retulit actus regum apud Græcos, & Barbaros: eos autem collegit ex libris provinciæ cujuſque, quò magis hiſtoriæ fides conſtaret. Auctor Joſephus lib. I contra Apionem: ubi & egregium ejus fragmentum de Hiramo, Phœnicum rege, & Salomone, adducit. Meminit ejuſdem ſcriptoris Tertullianus in Apologetico cap. XIX, & Theophilus Antiochenus ad Autolycum lib. III; ubi ex Menandro hoc éadem, quæ Ioſephus, narrat. Sed Tyriorum regum ſeries in Theophilo mendoſior eſt, quàm apud Ioſephum. Nonnullos quoque reges præterit. Operæ etiam eſt videre Ioſephum Scaligerum appendice librorum de emendatione temporum: qui notis ſuis illuſtrat geminum Menandri ejuſce fragmentum περὶ β΄ τῶν ἐν Τύρῳ βεβασιλευκότων: item Petavium lib. IX. cap. LXII. Forſitan ſingularem etiam librum de geſtis Ithabali, Tyriorum regis, condidit. Citat eum Ioſephus Antiquitat. Iudaic. lib. VIII, cap. XIII: & ex eo, vel interprete Rufino, Freculphus Tom. I lib. III cap. VII: *Meminit autem bujus ſiccitatis Menander in geſtis Nalithiorum regis.* Vbi pro *Nalithiorum* ex Ioſepho emenda *Ithabali Tyriorum.*

b De iis, qui Tyri regnarũt.

c Iramus filiam ſuam Solomoni uxorẽ dedit, quibus temporibus poſt Troiæ excidium Menelai in Phœnicen adventus fuit; ut ait Menander Pergamenus, & Lætus in rebus Phœniciis.

Menander Pergamenus quoque de rebus Phœniciis egit: ut cognoſcere eſt ex orat. Tatiani adverſus gentes: item his verbis Clementis Alexandrini lib. I Στρωματ. Εἵραμος δὲ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Σολομῶνι δίδωσι, καθ' οὓς χρόνους μετὰ τὴν Τροίας ἅλωσιν Μενελάῳ εἰς Φοινίκην ἄφιξις, ὥς φησι Μένανδρος ὁ Περγαμηνὸς, καὶ Λαῖτος ἐν τοῖς Φοινικικοῖς. Sed de iſto quidem, & Lætum, & Menandrum, ratio prorſus fugit;

fugit: cùm inter Troiæ excidium, & Salomonis imperium, ſit intervallum annorum quaſi CLX.

Menecles Bacaleus hiſtoriam prodidit; teſte Atheneo. Et fortaſſe eſt is ipſe, cujus meminit Harpocration in Ἑκατόμπεδον· ubi opus de Athenienſibus dicitur condidiſſe Μενεκλῆς *a*, ἢ Καλλίστρατος, ἐν τῷ περὶ Ἀθηνῶν. Vides, dubitari, uter ſit operis illius auctor, Menecles, an Calliſtratus. Eodémque modo loquitur Suidas in Ἑρμαῖ: imò & ante eum in eâpſe voce Harpocration. Ac propterea apud Ariſtophanis quoque ſcholiaſtem in Aves *b* legendum puto: Ὡς *c* Μενεκλῆς, ἢ Καλλίστρατος, ἐν τοῖς περὶ Ἀθηνῶν συγγράμμασί, φασι. Ubi vulgò eſt, Μενεκλῆς *d*, καὶ Καλλίστρατος. Alius, puto, eſt Menecles orator, patriâ Alabandenſis; ſed qui Rhodum poſtea conceſſerit; ut ſcribit Strabo lib. XIV. Priorem, vel tertium aliquem, ſignare arbitror Pindari ſcholiaſtem in Pyth. od. IV: ubi ex eo quædam refert de Batto, Cyrenarum conditore; & oraculum recitat, quod Batto datum fuit. Ac ſimiliter Tzetzes in Lycophronem *e*.

Menecrates Xanthius literis fuit perſecutus Lyciæ res. Antonius Liberalis ex Menecratis Λυκιακοῖς *f*, uti & ex Nicandro, narrat, quâ occaſione Latona Xanthum fluvium Apollini ſacrârit; terræ, quæ *Trimilis* dicebatur, *Lyciæ* nomen fecerit; paſtoréſque ad Meliten fontem in ranas converterit. Puto, eundem, cujus mentionem facit Pindari ſcholiaſtes in Olymp. od. II. Item in Iſth. Od. IV; ubi ait: Ἡρόδωρος *g* δὲ καὶ δίς φησι μανῆναι τὸν Ἡρακλέα· ἐκαθάρθη δὲ ὑπὸ Σικάλου, ὥς φησι Μενεκράτης· λέγων αὐτῷ τότε υἱοὺς εἶναι ὀκτώ· καὶ καλεῖσθαι οὐχ Ἡρακλείδας· οὐδέ πω γὰρ Ἡρακλῆς ὠνομάζετο· ἀλλ᾽ Ἀλκαΐδας. Idem quoque Menecrates volumen emiſit περὶ Νικαίας; quem librum Tzetzes in Lycophronem *h* citat, omiſsâ patriâ. Verùm eundem eſſe, ex ſcholiaſte Pindari colligo. Similis enim argumenti locum ex eo quoque Tzetzes refert his verbis: Μενεκράτης *i* δὲ ὁ περὶ Νικαίας συγγεγραφὼς Ἀλκαῖόν φησι πρότερον καλεῖσθαι τὸν Ἡρακλέα, ὁπότε τοὺς ἐκ Μεγάρας αὐτῷ γεγεννημένους ὀκτὼ παῖδας, καὶ οὐ τέσσαρας, ἀνεῖλεν. Atque ut his locis de Herculis literis ſermo eſt; ita ex eodem Menecrate de Hercule ipſo, Iolen amante, fragmentum adfert Sophoclis interpres in Τραχινίαις *k*. Nec alium arbitror illum Servio nominatum in verſum hunc VI Æn.

a Menecles, vel Calliſtratus, libro de Athenis.
b Pa. 560 edit. Aurelian.
c Vt Menecles, aut Calliſtratus, in cõmentariis de Athenis ait.
d Menecles, & Calliſtratus.
e Pa. 128. edit. Oporin.
f Lyciacarum rerum libris.
g Herodorus ait, bis inſaniiſſe Herculẽ: purgatũ autẽ fuiſſe à Sicalo; ut ait Menecrates; qui auctor eſt, octo ei liberos fuiſſe; ac nomen iis fuiſſe, non Heraclidis quidem (needum enim Hercules hoc nomen habebat) ſed Alcaïdis.
h Pag. 97.
i Menecrates verò qui de Nicæa ſcripſit, ait, eum, qui poſt eſt Hercules vocatus, prius eſſe dictum Alcæum, quando, quos ex Megara genuerat, octonos liberos, & non ſolùm quaternos, ſuſtulit.
k Pag. 343. edit. H. Steph.

Dædalus, ut fama eſt, fugiens Minoia regna.

Ubi ſic ſcribit: *Menecrates Dædalum, occiſo patruele fratre, Cretam petiſſe dicit: Icarum, filium ejus, ad Atticis pulſum, dum patrem petit, naufragio periſſe; unde mari nomen.*

Menelaus Anæus (Anea autem Cariæ civitas eſt) hiſtoricus ſummus vocatur Stephano in Ἀναία; ubi ait: Ἐντεῦθεν ἀπὸ ᾖν Μενέλαος ὁ Περιπατητικὸς φιλόσοφος, καὶ μέγας ἱστορικός. Geſnerus pro Μέγας legit Μέλας, unde & ei Melas hiſtoricus in bibliotheca memoratur. Diverſus ab eo eſt Menelaus poëta; qui patriâ Ægæus fuit, & Thebaidem libris XII, atque alia, Suida teſte, ſcripſit. Primum Thebaidos librum citat Stephanus in Τέμμιξ, librum IV in Ὑρμίνη. Meminit & ἁπλῶς in Ἀμφιγένεια, & Εὔτρησις. Sed fortaſſe iſtic hiſtoricus intelligitur.

Menetor Μενήτωρ opus fecit *περὶ ἀναθημάτων b*, teſte Atheneo lib. XIII; ubi quiddam ex eo refert de Bacchide, & Plangone, ſcortillis.

Menippus Pergamenus, geographus, laudatur in epitome Artemidori Epheſij; quæ cum Marciano Heracleota edita eſt. Menippi hujus periplum τῶν δύο πόντων *c* citat Stephanus in Ἑρμώνασσα, Χαδίσιοι, & Χαδισία. Idem ejus periplum Bithyniæ advocat in Χαλκηδών. Item periplum Paphlagoniæ in Τίος. Atque idem periplus ſignatur in Ἀρμένη: quippe quæ vicus Paphlagoniæ eſſe dicatur. Alius ab hoc eſt Menippus Comicus: alius item Menippus Cynicus · alius quoque Menippus Gadarenſis, *ὁ σπουδογέλοιος d*, de quo Strabo lib. XVI. Alius denique Menippus Stratonicenſis, diſertiſſimus ſui temporis in Aſia orator; ut Cicero in Bruto ait. Plutarchus Carem vocat; nempe quia Stratonice Cariæ urbs eſt; teſte Plinio lib. V cap. XXIX, & Strabone lib. XIV; ubi Menippum hunc *Catocam* ait vocatum. Addit, à Cicerone, in quopiam librorum ſuorum, ex Aſiaticis oratoribus, quos audivit, maximè laudari. Deſignat nempe Ciceronis Brutum; ut liquet ex iis, quæ paullò antè dicebamus.

Menodotus Samius operis auctor fuit, quod inſcribebatur τῶν *e* κατὰ Σάμον ἐνδόξων ἀναγραφή. Teſtis Athenæus in XV. Idem ſuperiori libro citârat Menodotum hunc Samium περὶ *f* τῶν κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Σαμίας Ἥρας. Menodotum, fortaſſe alium, de Theodoro, Athenienſi pictore, ſcripſiſſe, ait Diogenes Laërtius in Ariſtippo. Alius quoque Menodotus Nicomedienſis, medicus Empiricus, Antigoni Laodicenſis auditor, Laërtio eidem celebratus in Timone.

Meno-

a Inde, hoc eſt, ex Anea, fuit Menelaus, peripateticus philoſophus, & magnus hiſtoricus.

b De donariis.

c Duorũ pontorũ.

d Qui ſeria jocosè ſolet exprimere.

e De excellentibus in Samo.

f De iis, quæ pertinent ad templum Iunonis Samiæ.

Menologium Græcorum, cujus ſit fœtus, ignoratur. Nec de ætate ſatis liquet. Vetuſti eſſe auctoris, apertum eſt. Latinè tranſtulit Cardinalis Sirletus: ex cujus bibliotheca habuit Andreas Schottus. Is verò Caniſio tranſmiſit. Qui publici juris fecit Tom. II Antiqu. Lect.

Metrodorus in primo περὶ ἱςορίας *a* citatur à ſcholiaſte Apollonij in lib. IV. Sed num is ſit Chius, de quo actum à nobis lib. I cap. VI; an alius, difficile dictu eſt. Nam fuit præterea Metrodorus Sceptius: ex quo Plinius lib. III cap. XVI tradit, Pado flumini inde nomen eſſe, quia adſitæ ſint multæ piceæ, quæ Gallicâ linguâ *pades* dicuntur. Videndum autem, uter περιήγησιν *b* ſcripſerit. Nam apud Placidum Lutatium in III Thebaidos Metrodori periegetici mentio fit ad illud poëtæ:

a De hiſtoria.

b Orbis deſcriptionem.

------patrióque æqualis honori
Branchus.

Puto, & hunc eſſe illum Metrodorum, ex quo Plinius lib. V cap. XXXI refert, Chion inſulam antiquo nomine *Chiam* vocatam: item ex quo lib. VIII. cap. XIV narrat, *circa Rhyndacum amnem in Ponto, ſerpentes in tantam magnitudinem adoleſcere, ut ſupervolantes, quamvis altè ſublimitérque, alites, hauſtu captas, abſorbeant.* Item cujus librum quartum citat Stephanus in Ὕπανις. Ubi ex eo dicit, fontem quempiam amarum fluere in Hypanim; atque efficere, ut aqua fluvij ejus potabilis non ſit. Fuit quoque Metrodorus Athenienſis, ſectâ Epicureus; de cujus libris Laërtium vide in X. Item alius philoſophus, & medicus: cujus ſimul & ætatem, & inſignem peritiam, cognoſcere eſt iſtis ex Plinij verbis lib. XXXV cap. XI: *Heraclides Macedo initio naves pinxit; captóque rege Perſeo, Athenas commigravit: ubi eodem tempore erat Metrodorus pictor, idémque philoſophus, magnæ in utrâque ſcientiâ autoritatis. Itaque cum L. Paullus, devicto Perſeo, petiſſet ab Athenienſibus, ut ſibi quàm probatiſſimum philoſophum mitterent, ad erudiendos liberos; itémque pictorem, ad triumphum: Athenienſes Metrodorum elegerunt, profeſſi, eundem in utroque deſiderio præſtantiſſimum: quod ita quoque Paullus judicavit.* Item eſt Metrodorus, inſignis grammaticus, Anthemij Tralliani machinarum ſtructoris frater: de quorum utroque Agathias Scholaſticus hiſt. ſuæ lib. V.

Meryllus in primo Bœoticorum citatur à Plutarcho Parall. min. cap. XIV. item in tertio Italicorum cap. XXVI.

Metrophanes Sophiſta, natus Eucarpiæ, civitate Phrygiæ, præter commentarios in Hermogenem, & Ariſtidem, item volumen

 de

de ſtatibus, déque ideis, ſcripſit quoque libros duos de Phrygia. Teſtis Suidas. Ac meminit ejuſdem Stephanus, his verbis: Εὐκαρπία [a], δῆμος τῆς Φρυγίας. Ἱστορεῖ Μητροφάνης, τὸν βότρυν ἐκεῖ τοσοῦτον γίνεσθαι τὸ μέγεθος, ὅσον ἅμαξαν ἀπ' αὐτοῦ σχισθῆναι κατὰ μέσον. Sunt & duo alij ejus nominis; de quibus Suidam vide.

Michaël Antiochenus condidit hiſtoriam omnigenam: de qua Poſſevinus in Apparatu ſacro.

Michaëlis Sicidotis hiſtoria Græca adſervatur in bibliotheca Vaticana; ut monet Geſnerus.

Mneſimachus ὁ Φασηλίτης ἐν Διακόσμοις [b] memoratur ab Apollonij ſcholiaſte lib. IV. Mneſimachi librum primum idem citat ſcholiis in lib. II. ac eodem libro ex eo tradit, Ἁμαδρυάδας [c] Νύμφας ita dici, διὰ [d] τὸ ἅμα ταῖς δρυσὶ γίνεσθαι. Alius ab eo eſt Mneſimachus Comicus, cujus fabulas iſtas ab Athenæo laudari dicit Suidas, Ἱπποτρόφον, Βούσιριν, καὶ Φίλιππον [e]. Mirum, omittere Δύσκολον [f], cujus apud Athenæum mentio lib. VIII. Ὁ [g] δὲ παρὰ Μνησιμάχῳ, ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι, Δύσκολός φησι. Sed fortaſſe id nomen apud Suidam excidit librarij incuriâ.

Mochus Phœnix Phœniciâ linguâ conſignavit res patrias. Meminit Athenæus lib. III: ubi Cynulcus ita Ulpianum Tyrium compellat, Παρὰ τοῖς [h] τὰ Φοινικικὰ συγγεγραφόσι, Συνιαίθωνι, καὶ Μώχῳ, τοῖς σοῖς πολίταις. Caſaubonus lib. III Animadverſ. in Athenæum cap. XXXVI, *Mochum*, inquit, *alibi invenire non memini: & fortaſſe* Μῶχος, *aut* Μόσχος, *alicujus Tyrij nomen eſt, qui apud ſuos vocabatur* משה *Moſche, vel, ut ſcribi obtinuit, Moſes.* Hæc vir πολυμαθέστατος. Et ſanè Moſchum eſſe Phœnicium nomen, etiam didici ex Strabonis lib. XVI; ubi meminit Moſchi Sidonij; atque eum auctorem eſſe ait dogmatis de atomis, & antiquiorem eſſe ipſo bello Trojano. Nec propterea quicquam mutandum apud Athenæum. Nam, quod ſummo viro non occurrebat, non ſemel hujus autoris apud Eccleſiaſticos ſcriptores mentio fit. Ut apud Ioſephum lib. I Antiqu. cap. VIII; vel, juxta alios, quincto: ubi legas, Καὶ Μανέθων [i] ὁ τὴν τῶν Αἰγυπτίων ποιησάμενος ἀναγραφὴν, καὶ Βηρωσὸς ὁ τὰ Χαλδαϊκὰ συναγαγὼν, καὶ Μῶχός τε, καὶ Ἑστιαῖος, καὶ πρὸς αὐτοῖς ὁ Αἰγύπτιος Ἱερώνυμος, οἱ τὰ Φοινικικὰ συνταξάμενοι, συμφωνοῦσι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις. Ubi Mo- [illegible] chus

a Eucarpia, civitas Phrygia. Refert Metrophanes, racemum iſtic in tantã excreſcere magnitudinem, ut pondere ſuo medium etiã currum diſrumpat.

b Patriâ Phaſiletes, è Lycia, vel Pamphylia, in opere de conſtitutione, vel recta gubernatione.

c Hamadryades Nymphas.

d Quia ſimul cũ quercub' naſcãtur.

e Equiſonem, Buſiridem, & Philippum.

f Moroſũ.

g Moroſus in fabula Mneſimachi, ejuſdem nominis, inquit. h *Iuxta cives ſuos, Suniathonem, & Mochum, qui res Phœnicias ſcripſerunt.* i *Etiam Manetho, Ægyptiarum rerum ſcriptor, & Beroſus, Chaldaicarum; adhac Mochus, Heſtiaus, Hieronymus Ægyptius, qui Phœnicum res proſecuti ſunt, nobiſcum conſonant.*

chus quoque legitur apud interpretem Ruffinum, etiam in Mſo meo: ut Freculphum Tom. 1 lib. 1, cap. XXVI. Illuſtris quoque de eo eſt Tatiani locus orat. adverſus gentes *a*: qui ab Euſebio etiam adducitur lib. x de præparatione Euangelica *b*. Georgius Cedrenus quoque, Ioſephum exſcribens, ſimiliter eum inter Phœnicios hiſtoricos reponit, penè initio *c* compendij hiſtorici.

Molpis Lacon deſcripſit Λακεδαιμονίων πολιτείαν *d*: ut videre eſt ex quarto Athenæi.

Myron Prienenſis Meſſeniaca condidit: hoc eſt, hiſtoriam belli, quod à Lacedæmoniis, eorúmque ſociis, cum Meſſeniis, & populis iis, qui auxilio iis venere, geſtum fuit: à clade autem Meſſeniorum Meſſeniacum potiùs, quàm Lacedæmonium, eſt appellatum. Ex ſecundo ejus operis teſtimonium petit Athenæus lib. VI, & XVI. Illuſtris eſt eo de opere, & ejus argumento, locus apud Pauſaniam in Meſſeniacis: Τοῦτον δὲ τῶν Μεσσηνίων τὸν πόλεμον Ῥιανός τε ἐν τοῖς ἔπεσιν ἐποίησεν ὁ Βηναῖος, καὶ ὁ Πριηνεὺς Μύρων. λόγοι δὲ πεζοὶ Μύρωνός ἐστιν ἡ συγγραφή. Addit deinde, neutrum integrè id bellum perſcripſiſſe; ſed partem ejus ſuſcepiſſe tractandam. Ac ad Myronem quidem quod attinet, eum ab Ampheæ everſione ordiri; deſinere autem in morte Ariſtodemi. Plura inibi vide.

Myronianus Amaſtrianus reliquit ἱστορικῶν ὁμοίων κεφάλαια *f*: quorum primum Laërtius citat in Xenocrate, item in Theophraſto. Idem opus ſignatur in Epimenidis, & Platonis vita, ubi ἁπλῶς vocatur ὅμοια *g*: in Epicuro autem ἱστορικὰ κεφάλαια *h* dicitur, appellatione ὁμοίων *i* omiſsâ.

Myrſilum Lesbium, ſi inſcriptioni fides, de origine Italiæ, ac Tyrrhenorum, edidit Io. Annius Viterbienſis, & commentariis ſuis illuſtravit. Sed Myrſilus ille eſt ipſius Annij proles. Ex genuino autem Myrſilo Lesbio de Pelaſgis quædam τοῖς αὐτοῖς ὀνόμασι *k* retulit Dionyſius Halicarnaſſ. lib. I. Aliqua etiam ex eodem adfert Strabo lib. XIII. Nec alium intellexit, vel Antigonus Caryſtius cap. V, XVII, & CXXIX; ubi citat Μυρσίλον *l* ἐν ἱστορικοῖς παραδόξοις; vel Plinius lib. III. Nat. Hiſt. cap. VII, cùm ait, *Sardiniam ipſam Timaus Sandaliotin appellavit, ab effigie ſoleæ; Myrſilus Ichnuſam, à ſimilitudine veſtigij.* Item lib. IV, cap. XII: *Ipſam* (Andron) *Myrſilus Cauron, deinde Antandron cognominatam tradit.* Arnobius autem lib. III, & IV, eum, qui aliis, etiam Clementi, quem exſcribere ſolet, Myrſilus vocatur, ipſe *Myrtilum* appellat. Et ſimiliter nominat Phrynichus in Καταφαγᾶ; atque etiam apud Apollonij ſcho-

a *Pa 117. in Orthodoxogr.*
b *Pa 289. edit. Rob. St.*
c *Pag. 10.*
d *De Rep. Lacedæmon.*
e *Hoc bellum Meſſeniacum ſcripſere. Rhianus Benæus verſibus, & Pryenenſis Myro, qui ſolutâ oratione id fecit.*
f *Hiſtoriarum ſimilium capitula.*
g *Similia.*
h *Hiſtorica capitula.*
i *Similiũ.*
k *Iiſdem verbis.*
l *Myrſilum in hiſtoricis mirabilibus.*

ſcholiaſtem in primum ἀργοναυτ. legas Μυρτίλος a ἐν πρώτῳ Λεσβικῶν. Puto, eundem eſſe Μυρτίλον, ex quo Arati ſcholiaſtes tradit, Ὑάδας b fuiſſe Κάδμου c θυγατέρας. Etiam Myrſili Lesbij meminit Strabo in XIII. Ait, Mytilenen circa eadem tempora habuiſſe Alcæum poëtam, Sappho poëtriam, Pittacum unum è ſeptem ſapientibus, qui & tyrannidem in urbe tenuit; ac Myrſilum, qui & ipſe in tyrannis fuerit; unde eum quoque inſectetur Alcæus, ne ipſe quidem purus ſtudij omnis rerum novandarum. Si iſte eſt Myrſilus, Mitylenæus hiſtoricus, de quo dicebamus; vixerit ætate Solonis, circa Olymp. XLVI. Quod parùm fit veriſimile. Puto enim, tam antiquus ſi foret, à Dionyſio Halicarn. libro περὶ Θουκυδίδου χαρακτῆρος inter eos memoraretur, qui ante bellum Peloponneſiacum vixere. Imò ab aliis quoque à vetuſtate prædicaretur. Fuit & Myrtilus Comicus, cujus meminit Pollux lib. VI cap. VII. Suidam de eo vide.

a *Myrtil' in primo rerum Lesbicarum.*
b *Hyadas.*
c *Cadmi filias.*

NIcenætus Abderites, vel Samius fuit; ut ait Athenæus lib. XIII; ubi citat ejus τῶν γυναικῶν κατάλογον d. Lilius Gyraldus, Poëtarum hiſtoriæ libro III, e, ait, etiam hiſtoriam indigenam, h.e. Abderiticam, vel potiùs Samiam, condidiſſe. Sed non hoc dicit Athenæus lib. XV. Tantùm ait, hiſtoriam ſecutum ſuæ gentis. Verba ejus ſunt f: Νικαίνετος ὁ ἐποποιὸς ἐν τοῖς ἐπιγράμμασιν ποιητὴς ἐπιχώριος, ϗ τὴν ἐπιχώριον ἱστορίαν ἠγαπηκὼς ἐν πλείοσι. *Nicanetus, poëta epicus, in epigrammatis, cùm ejus gentis eſſet, poëta, & gentis ſuæ hiſtoriam ut plurimùm ſequi amaret.*

d *Mulierum catalogum.*
e *Pa. 130. edit. Baſil. Thomæ Guarini.*
f *Pa. 673. edit. Lugd. 1612.*

Nicander Alexandrinus libro innotuit de Ariſtotelis diſcipulis; teſte Suida in Αἰσχρίων.

Nicander Chalcedonius ſcripto prodidit Προυσίου συμπτώματα g, teſte Athenæo in XI; ubi quartum ejus operis librum laudat.

g *Ea, quæ Pruſiæ contigerunt.*

Nicephorus Diaconus Phryx inter eos, qui de ſui ævi rebus aliquid prodiderunt, memoratur à Ioanne Curopalate, & Georgio Cedreno, utroque in hiſtoriæ proœmio.

Nicetam Paphlagonem hiſtoricum aliquid ſui temporis contexuiſſe, non obſcurè indicant Ioannes Curopalates, & Cedrenus, uterque itidem initio operis.

Nicias Maleotes hiſtorias, vel fabulas, videtur reliquiſſe. Meminit Plutarchus in Parall. min. cap. XIII.

Nicias Nicenus conſignavit philoſophorum hiſtoriam, ac ſucceſſiones. φιλοσόφων ἱστορίαν h vocat Athenæus lib. IV. Διαδοχὰς i appel-

h *Philoſophorum hiſtoriā.*
i *Succeſſiones.*

appellat lib. VI, & X. Pleniùs habes inſcriptionem lib. XIII; ubi eum ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διαδοχαῖς *a* laudat. Fortaſſe nec alius eſt Nicias, quem Ἀρκαδικὰ *b* literis prodidiſſe, idem libro XIV auctor eſt. Etiam Niciam ἐν τοῖς περὶ λίθων *c* teſtem adhibent, Plutarchus de fluminibus, & Stobæus ſermone de morbis, ac moleſtiarum in eis ſolutione.

Nicomachus περὶ ἑορτῶν Αἰγυπτίων *d* libros concinnavit: quorum è primo teſtimonium adducit Athenæus in XI.

Nicomedes περὶ Ὀρφέως *e* tractavit: cujus operis librum primum citat Athenæus in XIV.

a Libris de ſucceſſionibus philoſophorum.
b *Res Arcadicas.*
c *Lib. de lapidib'.*
d *De feſtis Ægyptiis.*
e *De Orpheo.*

Nilus hiſtoricus Græcè exſtare dicitur à Rob. Conſtantino in Nomenclatore ſuo. Alius citra dubium eſt Nilus, Chryſoſtomi diſcipulus: de quo libro ſecundo.

Nymphodorus Amphipolites de Aſiaticorum legibus, & ritibus, libros compoſuit. Ex eorum tertio quædam de Api, Ægyptiorum Deo, adfert Clemens Alexand. lib. I Στρωματέων: Νυμφόδωρος δὲ ὁ Ἀμφιπολίτης, ἐν τρίτῳ Νομίμων Ἀσίας, φησὶ, τὸν Ἆπιν τὸν ταῦρον τελευτήσαντα, καὶ ταριχευθέντα, εἰς σορὸν ἀποτίθεσθαι τῷ ναῷ τοῦ τιμωμένου δαίμονος· κἀντεῦθεν Σορόαπιν κληθῆναι· καὶ Σάραπιν, συνηθείᾳ τινὶ τῶν ἐγχωρίων, ὕστερον. *Nymphodorus verò Amphipolites, in tertio de legibus, & ritibus Aſiæ, dicit, Apim taurum mortuum, & conditum loculo, qui* σορὸς *Græcè dicitur; fuiſſeque repoſitum in templo dæmonis, qui colebatur; & hinc appellatum fuiſſe Sorapin; & poſtea quadam eorum, qui illic habitabant, conſuetudine, Serapin.* Eidem Clementi, ἐν προτρεπτ. πρὸς Ἕλληνας, citatur Νυμφόδωρος *f* ἐν νομίμοις βαρβαρικοῖς. Ubi ex eo refert, ut Sauromatæ ignem divino colant honore. Quanquam verò non addat Clemens patriæ nomen: tamen, quin Amphipolites intelligi debeat, dubium non eſt. Nam cùm Aſiatici longè maximam partem inter barbaros ſint; & Amphipolites ille de inſtitutis Aſiæ ſcripſerit: quis ambigat, quin idem ſignetur, cùm citatur Nymphodori liber de barbaricis inſtitutis? Imò mihi quidem idem utrobique liber intelligi videtur: vel ſiquid diſcriminis ſit, ille de Aſiaticis inſtitutis pars fuerit operis de inſtitutis barbaricis. Neque de alio volumine capere oportet verba illa ſcholiaſtæ Apollonij in lib. II, & IV: Ὡς *g* ἱστορεῖ Νυμφόδωρος ἐν ποσι νόμοις: ſive ἐν τοῖς νομοῖς *h*, ut corrigit Ia. Rutgerſius lib. IV Var. Lect. cap. XX. Ridiculè verò Angelus Politianus, qui epiſtolâ ad Pomponium Lætum, quæ libro primo legitur, pro eo dicit, *Nymphodorus in Tiſironus*. Quem errorem & alij *i* poſtea ſecuti fuerunt. Compluribus libris hoc opus conſtitiſſe, colligere licet

f *Libris de legibus, & ritibus barbaricis.*
g *Vt refert Nymphodorus in Legibus quibuſdam.*
h *in Legibus.*
i *In his Ludovicus Carrio.*

ex Sophoclis interprete in Oedipum Colon. ubi advocatur Νυμφόδωρος *a* ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν βαρβαρικῶν.

Nymphodorus Syracuſius, Νυμφόδωρος Συρακούσιος *b*, ἐν τῷ Ἀσίας περίπλῳ citatur Athenæo lib. VI, VII, & XIII. item περὶ *c* τῶν ἐν Σικελίᾳ θαυμαζομένων ab eodem Athenæo lib. XIII. Pro quo ſimpliciùs alij, ἐν τῷ περὶ Σικελίας *d*. Quamquã verò Ælianus lib. XI de animalibus cap. XX, ubi Nymphodorum laudat, patriam non addat: tamen, ut hoc de mirandis Siciliæ opus ſignari credam, facit argumentum capitis. Nam exponit, ut in Adrano *e*, Siciliæ civitate, inſigne ſit Adrani dæmonis templum: atque ut canes dæmoni ei ſacri ſint non pauciores, quàm mille: & hi, quaſi ſecretam à numine vim acceperint, cùm indigenas, tum peregrinos, templum de die ingredientes, blandè excipiant: noctu etiam ebrios, & titubantes, optimi duces, & comites, ſuam quemque domum deducant: at in protervos, & petulantes, inſiliant, veſtéſque eorum lacerent: quin fures, & prædones, etiam diſcerpant. Videri autem poſſit, etiam de mirabilibus Sardiniæ ſcripſiſſe. Sanè idem Ælianus, lib. XVI de animal. cap. XXXIV, ex Nymphodoro hoc narrat, ut in Sardinia indigenæ utantur caprarum pellibus, quarum pili cubitum ſint longi: pilos iſtos, cùm frigida eſt tempeſtas, corpori ait admoveri: at æſtivo tempore inverti, ut pili conſpicui ſint: ita earumdem pellium beneficio, & hiberno tempore incaleſcere incolas, & æſtivo refrigerari.

Nymphodorum etiam, ſeu hunc, ſeu Syracuſium, ſeu utrumque, Plinius inter eos reponit, quos ſequitur auctores lib. III, V, VII, XXXIII, XXXIV, & XXXV. Citat & Stephanus in Ἀγρέες. Item Harpocration, & Heſychius, uterque in Αἰγίς.

a Nymphodorus in decimotertio rerum barbaricarum.
b *Nymphodorus Syracuſius in Aſia periplo.*
c *Libro de mirabilibus Aſiæ rebus.*
d *Libro de Sicilia*
e *Perperà aliqui libri*, Adriano. *Sanè & Diodoro, Plutarcho, Stephano,* Ἀδρανὸν *vel* Ἄδρανον, *vocatur.*

ORthagoras de rebus Indiæ volumen condidit. Ælianus lib. XVI de natura animal. cap. XXXV: Τίς *f* δὲ Ὀρθαγόραν μνήμης ἄμοιρον ἐάσομεν; ὅσπερ οὖν ἐν Ἰνδοῖς λόγοις φησί. Idem lib. XVII cap. VI narrat ex eodem, atque item ex Oneſicrito, circa Gedroſiam, Indiæ regionem, eſſe cete, quæ longitudine dimidiatum ſtadium adæquent: ac pro ea proportione etiam latæ ſint: ac, quando naribus exſpirant, tantum marinorum fluctuum in ſublime jactare, ut ea res imperitis tempeſtatis ſpeciem præbeat. Ex eodem Orthagora, & Nearcho, refert Strabo quædam de ſitu inſulæ Tyrinæ, déque ſepulcro Erythræ regis, & nomine maris Erythræi. Vide eum lib. XVI.

f *Quid autem Orthagorã ſilẽtio prætereamus, memoratu planè dignum? Qui in Indicorũ libru ait.*

Pæon

Pæon Amathuſius, ſive, ut interpretes vertêre, Pænon, utrùm hîc locum habeat, nondum liquet. Memoratur Plutarcho in Theſeo; ubi cùm locutus eſſet de Theſeo, & Ariadnâ, ſubjungit: Ἴδιον δέ τινα περὶ τούτων λόγον ἐκδέδωκε Παίων Ἀμαθούσιος a.

Palæphatus, grammaticus Ægyptius, vel, juxta alios, Athenienſis, ἔγραψε b ἱστορίαν ἰδίαν, Suida teſte. Ex quo etiam edidiſſe cognoſcimus Ægyptiam philoſophiam, & argumenta in Simonidem, & μυθικῶν c librum unum, & λύσεις d τῶν μυθικῶς εἰρημένων. Quorum poſtrema duo idem poterant volumen credi; niſi apertè diſtingueret Suidas. Præterea Troica (quorum præter alios meminere Stephanus in Χαριμάτῃ, & Suidas in Μακροκέφαλοι) à nonnullis grammatici hujus eſſe credebantur. Compluribus id opus libris conſtitiſſe, indicat, quòd Harpocration in Δυσαύλης laudet Palæphatum ἐν πρώτῳ Τρωικῶν e; atque idem in Μακροκέφαλος citet ἐν f ἑβδόμῃ Τρωικῶν. Alij alterius eſſe exiſtimarunt. Incerta eò res eſt, quia quatuor fuere Palæphati. Unus erat poëta epicus Athenienſis: alter Parius, vel Prienenſis: tertius hiſtoricus Abydenus: quartus grammaticus iſte Ægyptius, vel Athenienſis. Trium priorum ætas à Suida indicatur. Nam Athenienſem ἐποποιὸν g ſupparem fuiſſe Phemonoæ ait, vel fortaſſe etiam antiquiorem: Parium vel Prienenſem refert ad tempora Artaxerxis: Abydenum ad ætatem Alexandri magni: quarti autem tempus ignoratur. Ex quatuor iſtis primus in conſiderationem non venit hoc loco. Quod ſiquis nôſſe volet, quæ carmine ſcripſerit, adeat Suidam. De tertio autem, Abydeno nempe hiſtorico, actû nobis lib. I cap. IX. Superſunt ſecundus, quartúſque: quorum ille Parius, aut Prienenſis; hic Ægyptius, vel Athenienſis fuiſſe, dicitur à Suida. Priori tribuit quinque libros ἀπίστων h; ſed addit, à quibuſdam eos adſcribi Palæphato Athenienſi: ac hunc quoque illud argumentum tractâſſe. Verùm cùm poſtea refert, quæ ſcripſerit Athenienſis Palæphatus, non nominat libros ἀπίστων: ſed λύσεις i τῶν μυθικῶς εἰρημένων. Exſtat hodiéque Palæphati operis fragmentum; quo poëticæ fabulæ explicantur. Id Parij Palæphati arbitrantur Cælius Rhodiginus lib. XXX Antiq. Lect. cap. XXXIV, & Lilius Gyraldus dial. II hiſtoriæ Poet. Quam & ſententiam ipſi primitus ſecuti fuimus: ſed poſtea mutavimus. Movit Theo in Progymnaſmatis capite περὶ ἀνασκευῆς k, καὶ κατασκευῆς: ubi hunc in modum loquitur: Παλαιφάτῳ l τῷ περιπατητικῷ ἐστιν ὅλον βιβλίον περὶ τῶν ἀπίστων ἐπιγραφόμενον. Ac ſimiliter inſcripſit autor librum, quem habemus. Siquidem illum eo pacto ordi-

a *Ac peculiarem de hoc ſententiã edidit.*
Pæon Amathuſius.
b *Peculiarem hiſtoriam ſcripſit.*
c *Fabuloſorum.*
d *Solutiones eorũ, quæ fabuloſè dicuntur.*
e *In primo Troicorum.*
f *In ſeptimo Troicorum.*
g *Poëtam epicum.*
h *Incredibilium.*
i *ſolutiones eorũ, quæ fabuloſè dicuntur.*
k *De deſtructione, & aſſertione.*
l *Exſtat totus Palæphati liber, qui de incredibilibus inſcribitur.*

 tur:

tur: τάδε περὶ *a* ἀπίστων συγγέγραφα. In Theonis autem verbis conſiderandum, quòd ἀπίστων *b* ſcriptorem appellet Philoſophum Peripateticum. Imò & Ioannes Tzetzes, qui ſæpius citat Palæphati Μυθολογικὰ *c*, nunc eum vocet φιλόσοφον Στωικὸν, *d* ut Chil. IX Hiſtor. CCLXXIII: nunc ἄνδρα ἐκ περιπάτου *e*, ut Chil. X Hiſtor. XX. Quorum ſi alterutrum verum ſit; diverſus fuerit à Pario illo, ſive Prienenſi, qui ſub Artaxerxe vixit. Nam Zeno, Stoicæ ſectæ conditor, demum floruit everſo jam Perſarum imperio ab Alexandro Magno; imò Rege hoc jam exſtincto, & ſucceſſoribus ejus inter ſe de imperio decertantibus. Nec Parius ille Peripateticus rectè dicatur; cùm appellatio ea conveniat nulli, qui Ariſtotele ipſo antiquior ſit. Sic igitur ſtatuo, ſi Palæphatus, quem habemus, eſt unus ex illis Suidæ memoratis, eſſe illum incertæ ætatis, Ægyptium, ſive Athenienſem; quem & ipſum περὶ ἀπίστων tractâſſe, ibidem dicitur. Tantùm metuo, ne Suidas nobis duos confundat Palæphatos; quorum unus fuerit Ægyptius, alter Athenienſis; unus grammaticus, alter philoſophus. Nam ſcriptor ille Suidæ vocatur Grammaticus; Theoni philoſophus Peripateticus; Tzetzę nunc Peripateticus, nunc Stoicus; ut vidimus. Cùm autem Tzetzes ſibi parum conſtet; & Theo longè ſit antiquior: potiùs peripateticum fuiſſe cenſeo. Etſi Ioſephus Scaliger, in poëmate, quod Ciris inſcribitur, Stoicum & ipſe nuncupet: nempe à Tzetze, ut puto, deceptus. Palæphati ejus libri περὶ ἀπίστων *f*, de quo diximus, meminit quoque Virgilius, ſive alius, in Ciri:

Infamem tali meritò rumore fuiſſe,
Docta Palæphatiâ teſtatur voce papyrus.

Priorem ſic verſum reſcripſi, Paullum Leopardum ſecutus, lib. X Miſcell. cap. XXIV. Ubi in vulgatis perperam eſt *meritorum more*. Poſteriori verſu retineo ſcripturam vulgarem: licet minimè me fugiat, non Georgium Fabricium modò, ſed Ioſephum quoque Scaligerum, pro *papyrus* reponere *Pachynus*. Mentio ejus præterea eſt apud Probum in III Georgicôn; Euſebium in Chronicis ad numerum IↃCCLVII, ubi de Tyndari libris, & alibi; Oroſium lib. I, cap. XIII.

Palamedes etiam locum aliquem inter hiſtoricos ſibi vindicat: ſi credimus ei, qui Etymologicum magnum congeſſit, in Ἀρματειον μέλος. ubi legere eſt: Παλαμήδης *g* ἱστορικὸς ὁ τὴν κωμικὴν λέξιν συναγαγών. Sed rectiùs Suidas, cui vocatur Ἐλεάτης *h* γραμματικός. Ac, ne diverſum hunc putes, ſcripſiſſe ait κωμικὴν *i*, καὶ τραγικὴν λέξιν.

Uti

a *Hæc verò de incredibilibus conſcripſi.*
b *Incredibilium.*
c *Interpretationes fabularum.*
d *Philoſophũ Stoicum.*
e *hominẽ peripateticum.*
f *De incredibilibus.*
g *Palamedes hiſtoricus, qui comicam dictionem collegit.*
h *Eleates grammaticus.*
i *Comicã, & tragicam dictionem.*

Uti quoque ὀνοματολόγον a, καὶ ὑπόμνημα εἰς Πίνδαρον τὸν ποιητήν. Quæ & ipſa hominis ſunt Grammatici.

Palladij hiſtoriam de Brachmanis exſtare Mſam, in Nomenclatore ſuo ait Robertus Conſtantinus.

Pallas hiſtoricum volumen condidit de myſteriis Mithræ. Eo Pallantis opere inter alia illud referebatur, Hadrianum Imperat. per orbem ſuſtuliſſe penitùs morem humanas mactandi victimas: atque ita in Mithriacis etiam ſacris deſiiſſe ἀνθρωποθυσίαν b; quæ uſque ad illud tempus obtinuerat. Porphyrius de abſtinentia ab animalibus lib. II: καταλυθῆναι c δὲ τὰς ἀνθρωποθυσίας σχεδὸν τὰς παρὰ πᾶσι, φησὶ Πάλλας, ὁ ἄριστα τὰ περὶ τῶν τοῦ Μίθρα συναγαγὼν μυστηρίων, ἐφ' Ἀδριανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος.

Pamphilus Amphipolita, aut Sicyonius, aut Nicopolita (nec enim de patria convenit) inter alia illuſtrium pictorum hiſtoriam ſcripſit: ut ex Suida dicebamus lib. I, cap. VIII: ubi addebamus, eum à Suida vocari Pamphilum philoſophum: unde opinari quis poſſit, eſſe Pamphilum Platonis diſcipulum. Sed hæc ſuſpicio non ſatis firma eſt. Compoſuit quoque libros tres de re Ruſtica; quorum, præter Suidam, etiam meminere Geoponica Conſtantino dicata. Antonius Liberalis narrationem XXIII, quæ de Batto eſt, exſcripſit ex lib. I Pamphili cujuſdam, & iis, quos Pamphilus ſecutus erat. Etiam Athenæus lib. XIII refert ex quodam Pamphilo, Abydi eſſe templum Ἀφροδίτης d πόρνης. Fortaſſe is eſt Pamphilus Alexandrinus; cujus meminit bis lib. II, bis item lib. III, ac rurſum in VIII, & iterum in IX; ubi & auctoris, & operis titulus, integrè legitur: Πάμφιλος e ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων, καὶ γλωσσῶν.

Paradius fortaſſe ab aliquo inter hiſtoricos referatur, propter illa B. Hieronymi verba in Chronico Euſebiano, ad annum DCCLXV: *Minos mare obtinuit, & Cretenſibus leges dedit; ut Paradius memorat.* Sed, ut bene Scaliger in Animadverſionibus obſervat, Hieronymi eſt error. Nam apud Euſebium eſt: καὶ Κρησὶ παρὰ Διὸς ἐνομοθέτει. hoc eſt, *& Cretenſibus à Iove acceptas leges dabat.*

Parmeniſcus fabularem de ſideribus hiſtoriam videtur tractâſſe. Vide, quæ ex eo Hyginus refert in aſtronomico poëtico; quo loco de Arcto minore, & iterum, ubi de Heniocho, ſive Auriga, agit. Credo, ſunt hæc ex iis, quæ in Arati φαινόμενα commentatus fuit. Nam inter Arati interpretes numeratur. Sed & alia illius memorantur. Fragmentum ejus citat ſcholiaſtes Euripidis in Medeam:

a *Nomēclaturā, & commentariū in Pindarū poëtā.*

b *Hoſtias humanas.*

c *Pallas autem, optimus eorū, qui collegere Mithræ myſteria, ait Hadrianum Imperatorē prope omnes humanæ hoſtiæ mactationes ſuſtuliſſe.*

d *Veneris meretricis.*

e *Pamphilus Alexandrinus libro de nominibus, & gloſſis, ſeu vocibus peregrinis, atque aliis, quæ lectorem minùs peritum remorantur.*

Παρμενίσκος δὲ, inquit, γράφει κατὰ λέξιν οὕτως· ταῖς δὲ Κορινθίαις οὐ βουλομέναις ὑπὸ βαρβάρου, καὶ φαρμακίδος γυναικὸς ἄρχεσθαι· αὐτήν τε ἐπιβουλεῦσαι, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀνελεῖν, ἑπτὰ μὲν ἄρρενα, ἑπτὰ δὲ θήλεα. Quod fragmentum eò adſcripſi, quia hiſtoricum eſt. Videtur tamen Parmeniſcus magis ad grammaticorum numerum pertinere. Meminit ejus & Etymologus in Ἄρεω: imò & Varro lib. IX de L. L. Ubi pro, *Neſtocles Parmeniſius*, legendum cenſeo, *Neſtocles, & Parmeniſcus*.

a Parmeniſcus ad verbum hoc pacto ſcribit: cũ Corinthiæ mulieres imperium (Medeæ) *barbaræ, & veneficæ mulieris, detrectarẽt: conſilium cepiſſe illam de tollendis liberis ſuis; ſeptẽ quidem maſculis, ſeptem itẽ ſequioris ſexus.*

Panteleus carmine bellum Perſicum conſignavit; cujus nunc laudare teſtem nequeo veterem. Sed lego id apud Ianum Douzam, præfatione eâ, quam præmiſit Hiſtoriæ ſuæ metricæ, de priſcorum Hollandiæ Comitum geſtis.

Patæcus, Πάταικος, an hiſtoricus ſit, videndum. Hiſtoriam ex eo de Solone Hermippus retulit; ex Hermippo autem Plutarchus in Solone; ubi & ait, hunc eſſe Patęcum illum, qui Æſopi ſe animam habere dicebat. Hiſtoriam non refugiam apponere, interpretis verbis: *Cùm profectus eſſet Miletum ad Thalem Solon, ajunt, mirum ſibi eum dixiſſe videri, quòd nuptias, & ſobolis procreationem, omnino negligeret. Thalem autem in præſentia quidem tacuiſſe; aliquot verò dierum intervallo ſubornâſſe peregrinum quendam, qui modò decimo die ab Athenis profectum ſe diceret. Quærente Solone, num quid Athenis novi; hominem, quæ diceret, edoctum, nihil reſpondiſſe aliud, niſi ſanè quòd adoleſcens efferretur, & proſequeretur funus tota civitas. Nam erat, ut ferebatur (inquit) clari viri filius, virtute inter cives primi: nec aderat ille, ſed longo jam ſpatio dixerunt eum peregrè eſſe. O hominem infortunatum! dixiſſe Solonem. Quodnam ferebant ejus nomen? Audivi equidem, inquit, nomen, homo; ſed excidit mihi: tantùm memini multam habitam mentionem ejus ſapientiæ, & juſtitiæ. Ita ſcilicet admoto ad ſingulas interrogationes metu, Solonem jam tandem commotum ipſum hoſpiti ſuggeſſiſſe nomen, ac requiſiſſe, Soloniſne ille defunctus eſſet filius. Quo annuente, cœpiſſe eum caput cædere, aliáque & facere, & dicere, quæ mœrore oppreſſi aſſolent. Tum Thalem, repreſſo Solone, ridentem dixiſſe: At hæc me, Solon, à connubio deterruerunt, & à liberis tollendis, quæ te etiam infringunt, virum conſtantiſſimum. Te verò nihil hic nuncius moveat: hæc enim ficta ſunt. Atque hæc quidem Hermippus Patæcum, qui Æſopi ſe ferebat animam habere, ſcribere refert.*

Patrocles terrarum hiſtoriam condidit. Eratoſthene ſaltem antiquiorem fuiſſe, cognoſcimus inde, quòd eum hic teſtem laudavit: ut docet Strabo lib. XI. Patriam non addit Strabo. Sciri alioquin poſſet, idem, an alius, ſit Patrocles Thurius: de quo Clemens in

Προτρεπτ. Πατροκλῆς α τε ὁ Θούριος, καὶ Σοφοκλῆς ὁ νεώτερος ἐν τρισὶ a τραγῳδίαις, ἱστορεῖτον τὼ Διοσκούρω πέρι. Etiam Patroclis, neſcio cujus, ſenarij aliquot leguntur apud Stobæum ſermone de inſperatis eventibus.

a Patrocles Thurius, & Sophocles junior in tragœdiis tribus, referunt de Dioſcuris.

Pauſanias, alius ab illo Cæſarienſi Grammatico, celebratur à Suida his verbis: Παυσανίας b, Λάκων ἱστορικός, περὶ Ἑλλησπόντου, Λακωνικά, Χρονικά, περὶ Ἀμφικτυόνων, περὶ τῶν ἐν Λάκωσιν ἑορτῶν.

b Pauſanias, Lacon hiſtoricus, de Helleſpõto, Laconica, Chronica, & de Amphictyonib', de feſtis Laconicis, edidit.

Pauſimachus Samius inter eos, qui terrarum hiſtoriam literis fuerint perſecuti, à Rufo Avieno refertur in deſcriptione oræ maritimæ:

Pauſimachus ille, priſca quem genuit Samos.

Medius autem collocatur inter Scylacem Caryandenſem, & Damaſten Sigenſem, ſcriptores vetuſtiſſimos.

Perſeus Λακεδαιμονίων c πολιτείαν conſignavit, auctore Athenæo lib. IV.

c Lacedæmoniorũ Rempublicam.

Petellides Gnoſius hiſtorias compoſuiſſe dicitur Hygino in poëtico aſtronomico, quo loco de arctophylace tractat: *Hermippus*, inquit, *qui de ſideribus ſcripſit, ait, Cererem cum Iaſione, Thuſci filio, concubuiſſe: quamobrem fulmine percuſſum, complures cum Homero dixerunt. Ex his, ut Petellides Gnoſius, hiſtoriarum ſcriptor, demonſtrat, naſcuntur filij duo, Philomelus, & Plutus.*

Phanodemi qui meminerit, antiquiſſimus, ut puto, eſt Dionyſius Halicarnaſſ. lib. I: ubi memoriæ mandâſſe eum dicit τὴν Ἀττικὴν d ἀρχαιολογίαν. Laudat hunc ſcriptorem etiam Plutarchus in Themiſtocle, & Cimone. Item Proclus comment. in Timæum; ubi à Calliſthene, & Phanodemo, proditum ait, Athenienſes eſſe parentes Saitarum: cùm Theopompus, uti & Diodorus Siculus, contrà prodant, Athenienſes eſſe Saitarum colonos. Atque hoc ſine dubio multis partibus verius eſt. De quo nemo ambiget, qui antiquitatem Ægyptiorum è Scripturis, & externis ſcriptoribus, ſciat: ac cogitet, ex Oriente, & locis maximè vicinis, veniſſe homines in Occidentem: adhæc Græcos literas ipſas à Cadmo Phœnice accepiſſe; item ſacra, ritúſque, partim à Phœnicibus, partim Ægyptiis: qui ſacris multùm conveniebant, ac ſtudio navigandi & colonias ducendi. Secundum τῆς Ἀτθίδος Phanodemi citat Athenæus lib. IX: ex ſeptimo quoque teſtimonium petit lib. III: ínque nono Ἀτθίδος e citatur ab Harpocratione in Λεωκόρειον: ἐν f πρώτῃ Δηλιακῶν eidem in Ἑκάτης νῆσος. Niſi iſtic pro Φανόδημος, legendum Φανόδικος, quem Δηλιακὰ ſcripſiſſe, mox docebo. Ἀπλῶς Phanodemi

d Attica antiquitates.

e Rerum Atticarum.

f In primo Deliacorum.

nodemi meminit Stephanus in Ἰκὸς, & Etymologus in Ταυρόπολον, ac Τελτοπάτορες, & Ariſtophanis ſcholiaſtes in Σφῆκας; qui & in Ὄρνιθας quartum Phanodemi librum citat. Meminit quoque Lycophronis ſcholiaſtes *a*: item Michaël Apoſtolius Centur. VIII Proverb. XLII.

a Pag. 39.

Phanodicus Deliaca ſcripſit. Quorum librum IX citat Apollonij ſcholiaſtes in lib. I. Meminit & Phanodici Laërtius in Thalete, & Biante. Corrigendus Servius in illud Virgilij VII Æn. *Dedalus, ut fama eſt, fugiens Minoïa regna:* ubi *Panoticus* Deliacon ſcriptor memoratur.

Pharnuchus Aſibenus Perſicam hiſtoriam condidit. Autor Stephanus in Ἀντιόχεια. ubi, cùm dixiſſet, eſſe & in Meſopotamia urbem, nomine *Antiochiam*, quæ aliter *Mygdonia*, & ab incolis *Aſibe* vocetur; adjungit hæc verba, Ὅθεν *b* Ἀπολλοφάνης, ὁ Στωϊκὸς φιλόσοφος Ἀσιβηνὸς, καὶ Φαρνοῦχος, Περσικὰς ἱστορίας συγγεγραφώς.

b Unde Apollophanes, Stoicus philoſophus Aſibenus, & Pharnuchus, Perſicæ hiſtoriæ ſcriptor.

Phaſgon librum fecit de longævis; ſi credimus vulgatis codd. Laertij in Epimenide. Sed in aliis Φλέγων legi, teſtantur H. Stephanus, & Io. Sambucus. Atque ea ſine dubio vera lectio eſt; ut etiam cenſet Caſaubonus.

Pherecydes memoratur Sorano in Hippocratis vita: ac genealogiam Hippocratis dicitur conſignâſſe. At Hippocrates floruit tempore belli Peloponneſiaci: natus anno primo Olymp. LXXX; ut idem ait; eóque annis XI Thucydide, annis XXIV junior fuit Herodoto. Hinc liquet, eſſe diverſum, tum ab illo Syrio, tum ab Athenienſi; quorum uterque Herodoto grandior. At Pherecydes, de quo nunc ſermo eſt nobis, Eratoſtene junior videtur. Hoc partim inde colligo, quòd Erathoſtheni eum ſubjungit Soranus: partim quòd Eratoſthenes duos tantùm Pherecydes novit; nempe Syrium, & Athenienſem; ut ex Laërtio in Pherecyde conſtat. Ipſū adi.

Pherenicus Heracleota, fabuloſa magis, quam hiſtorica, cecinit. Athenæus in III narrat ex eo Hamadryadum ortum. Idem inter eos, qui verſu de monſtroſis ac fabuloſis hominū formis tractarint, teſtis adducitur à Tzetze Chil. VII Hiſt. CXLIV. Ac mox ex eo duos de Hyperboreis verſus heroicos recitat.

Philaretus hiſtoricus à Simlero memoratur in Geſnerianæ bibliothecæ augmento. Qui ejus meminiſſe ait Plutarchum in Vitis, & Apollonium Dyſcolon in hiſtoria commenticia. Sed utroque in ſcriptore conſtanter ſcriptum Φύλαρχος. Ut verò hic ex Phylarcho *Philaretum* fecit Simlerus: ita idem, contrario planè errore,

Philar-

Philarchum ibidem vocat ſcriptorem de pulſibus, qui Geſnero tamen *Philaretus* rectè vocabatur.

Phileas, Φιλέας, geographus, quàm antiquus fuerit, argumento eſt, quòd memoratur Dicæarcho in fragmento de Græciæ deſcriptione ad Theophraſtum, Ariſtotelis diſcipulum, ſuum verò condiſcipulum. Atque idem teſtis adducitur in epitome Artemidori Epheſij. Eſtque is, qui ἐν περίπλοις citatur à Stephano in Ἀνδρία. Meminit hujus Phileæ & in Ἄβυδοι, Ἀμβρακία, & Ἄνθεια, item Etymologus in Ἀργανθών. Divulgavit quoque librum de Aſia. Macrobius lib. v Satur. cap. xx: *Nec Ephorus ſolus, ſed etiam Phileas, vetus ſcriptor, in eo libro, qui inſcribitur Aſia, ita meminit:* Μετὰ a τὴν Ἄσσον πόλις ἐστὶν ὄνομα Γάργαρα. ταύτης ἔχεται Ἄντανδρος. At planè alius eſt beatus martyr Phileas, epiſcopus Themuitarum in Ægypto; de quo Hieronymus in ſcriptoribus illuſtribus, & Nicephorus Hiſtor. Eccleſ. lib. VII cap. IX; ubi eorum facit mentionem, quæ emiſit de martyribus Alexandrinis. Nempe fuere iſta ex libro ejus de martyrum laude; ut ex Hieronymo liquet.

a Poſt Aſſum ſita urbs, nomine Gargara. Huic proximum eſt oppidū Antandros.

Philemon, alius à Comico, teſtis laudatur Plinio lib. IV cap. XIII: *Philemon Morimaruſam* (tradit) *à Cimbris vocari, hoc eſt, mortuum mare, uſque ad promuntorium Rubeas: ultrà deinde Cronium.* Idem lib. XXXVII cap. II: *Philemon* (dixit, ſuccinum) *foſſile eſſe, & in Scythia erui duobus locis: candidum, atque cerei coloris, quod vocaretur electrum: in alio loco fulvum, quod appellaretur ſualternicum.* Et poſt pauca: *Philemon negavit, flammam ab electro reddi.* Videtur fuiſſe ſcriptor Solino, cujus Polyhiſtora habemus, non abſimilis.

Philetas Ἀττικὰ *b* tradidit literis, quæ Athenæus citat lib. XI. Item ἄτακτα *c*, quorum idem meminit lib. III, XI, XIV. Ex eodem ad Hermen citat hiſtoriam ſecundam Parthenius in Eroticis. Meminit & Stephanus in Ἴχναι, & Φλιοῦς, & Etymologus in Νῆ, & Προίκοννησος, & Ἄσος, & Θερμοπύλαι. Sed videndum, ſitne hic Philetas Cous, poëta, qui Philippi, Alexandri, & Ptolomæi Lagi temporibus vixit, Suida teſte; qui & Philadelphi fuiſſe præceptorē indicat, & epigrammata feciſſe, & elegias, atque alia. Sanè cùm alia etiam ſcripſiſſe dicat, & addat, fuiſſe grammaticum Criticum; facilè credo, eorum quoque eſſe auctorem, quæ ex Athenæo, & Parthenio, dicebamus. Ex pægniis hujus poëtæ quædam adducit Stobæus ſermone eo, qui continet παρηγορικά *d*. Telephum ejuſdem memorat ſcholiaſtes Apollonij in lib. IV. Imò librum de diæta, Hippocrati vulgò tributum, ejuſdem eſſe, ab aliis judicatur; ut ex Galeno Geſnerus obſervat.

b Res Atticas.
c Indigeſta.
d Conſolatoria.

 Philip-

a *Myrtil' in primo rerum Lesbicarum.* b *Hyadas.* c *Cadmi filias.*

ſcholiaſtem in primum Ἀργοναυτ. legas Μυρτίλος *a* ἐν πρώτῳ Λεσβικῶν. Puto, eundem eſſe Μυρτίλον, ex quo Arati ſcholiaſtes tradit, Ὑάδας *b* fuiſſe Κάδμου *c* θυγατέρας. Etiam Myrſili Lesbij meminit Strabo in XIII. Ait, Mytilenen circa eadem tempora habuiſſe Alcæum poëtam, Sappho poëtriam, Pittacum unum è ſeptem ſapientibus, qui & tyrannidem in urbe tenuit; ac Myrſilum, qui & ipſe in tyrannis fuerit; unde eum quoque inſectetur Alcæus, ne ipſe quidem purus ſtudij omnis rerum novandarum. Si iſte eſt Myrſilus, Mitylenæus hiſtoricus, de quo dicebamus; vixerit ætate Solonis, circa Olymp. XLVI. Quod parùm fit veriſimile. Puto enim, tam antiquus ſi foret, à Dionyſio Halicarn. libro περὶ Θουκυδίδου χαρακτῆρος inter eos memoraretur, qui ante bellum Peloponneſiacum vixere. Imò ab aliis quoque à vetuſtate prædicaretur. Fuit & Myrtilus Comicus, cujus meminit Pollux lib. VI cap. VII. Suidam de eo vide.

d *Mulierum catalogum.* e *Pa. 130. edit. Baſil. Thomæ Guarini.* f *Pa. 673. edit. Lugd. 1612.*

NIcenætus Abderites, vel Samius fuit; ut ait Athenæus lib. XIII; ubi citat ejus τῶν γυναικῶν κατάλογον *d*. Lilius Gyraldus, Poëtarum hiſtoriæ libro III, *e*, ait, etiam hiſtoriam indigenam, h.e. Abderiticam, vel potiùs Samiam, condidiſſe. Sed non hoc dicit Athenæus lib. XV. Tantùm ait, hiſtoriam ſecutum ſuæ gentis. Verba ejus ſunt *f*: Νικαίνετος ὁ ἐποποιὸς ἐν τοῖς ἐπιγράμμασιν ποιητὴς ἐπιχώριος, καὶ τὴν ἐπιχώριον ἱστορίαν ἠγαπηκὼς ἐν πλείοσι. *Nicanetus, poëta epicus, in epigrammatis, cùm ejus gentis eſſet, poëta, & gentis ſuæ hiſtoriam ut plurimùm ſequi amaret.*

Nicander Alexandrinus libro innotuit de Ariſtotelis diſcipulis; teſte Suida in Αἰσχρίων.

g *Ea, quæ Pruſiæ contigerunt.*

Nicander Chalcedonius ſcripto prodidit Προυσίου συμπτώματα *g*, teſte Athenæo in XI; ubi quartum ejus operis librum laudat.

Nicephorus Diaconus Phryx inter eos, qui de ſui ævi rebus aliquid prodiderunt, memoratur à Ioanne Curopalate, & Georgio Cedreno, utroque in hiſtoriæ prooemio.

Nicetam Paphlagonem hiſtoricum aliquid ſui temporis contexuiſſe, non obſcure indicant Ioannes Curopalates, & Cedrenus, uterque itidem initio operis.

h *Philoſophorum hiſtoriã.* i *Succeſſiones.*

Nicias Maleotes hiſtorias, vel fabulas, videtur reliquiſſe. Meminit Plutarchus in Parall. min. cap. XIII.

Nicias Nicenus conſignavit philoſophorum hiſtoriam, ac ſucceſſiones. Φιλοσόφων ἱστορίαν *h* vocat Athenæus lib. IV. Διαδοχὰς *i* appel-

appellat lib. VI, & X. Pleniùs habes inſcriptionem lib. XIII; ubi eum ἐν ταῖς τῶν φιλοσόφων διαδοχαῖς *a* laudat. Fortaſſe nec alius eſt Nicias, quem Ἀρκαδικὰ *b* literis prodidiſſe, idem libro XIV auctor eſt. Etiam Niciam ἐν τοῖς περὶ λίθων *c* teſtem adhibent, Plutarchus de fluminibus, & Stobæus ſermone de morbis, ac moleſtiarum in eis ſolutione.

Nicomachus περὶ ἑορτῶν Αἰγυπτίων *d* libros concinnavit: quorum è primo teſtimonium adducit Athenæus in XI.

Nicomedes περὶ Ὀρφέως *e* tractavit: cujus operis librum primum citat Athenæus in XIV.

Nilus hiſtoricus Græcè exſtare dicitur à Rob. Conſtantino in Nomenclatore ſuo. Alius citra dubium eſt Nilus, Chryſoſtomi diſcipulus: de quo libro ſecundo.

Nymphodorus Amphipolites de Aſiaticorum legibus, & ritibus, libros compoſuit. Ex eorum tertio quædam de Api, Ægyptiorum Deo, adfert Clemens Alexand. lib. I Στρωματέων: Νυμφόδωρος δὲ ὁ Ἀμφιπολίτης, ἐν τρίτῳ Νομίμων Ἀσίας, φησὶ, τὸν Ἆπιν τὸν ταῦρον τελευτήσαντα, καὶ ταριχευθέντα, εἰς σορὸν ἀποτίθεσθαι τῷ ναῷ τοῦ τιμωμένου δαίμονος· κἀντεῦθεν Σορόαπιν κληθῆναι· καὶ Σάραπιν, συνηθείᾳ τινὶ τῶν ἐγχωρίων, ὕστερον. *Nymphodorus verò Amphipolites, in tertio de legibus, & ritibus Aſiæ, dicit, Apim taurum mortuum, & conditum loculo, qui* σορὸς *Gracè dicitur; fuiſſéque repoſitum in templo dæmonis, qui colebatur; & hinc appellatum fuiſſe Sorapin; & poſtea quadam eorum, qui illic habitabant, conſuetudine, Serapin.* Eidem Clementi, ἐν προτρεπτ. πρὸς Ἕλληνας, citatur Νυμφόδωρος *f* ἐν νομίμοις βαρβαρικοῖς. Ubi ex eo refert, ut Sauromatæ ignem divino colant honore. Quanquam verò non addat Clemens patriæ nomen: tamen, quin Amphipolites intelligi debeat, dubium non eſt. Nam cùm Aſiatici longè maximam partem inter barbaros ſint; & Amphipolites ille de inſtitutis Aſiæ ſcripſerit: quis ambigat, quin idem ſignetur, cùm citatur Nymphodori liber de barbaricis inſtitutis? Imò mihi quidem idem utrobique liber intelligi videtur: vel ſiquid diſcriminis ſit, ille de Aſiaticis inſtitutis pars fuerit operis de inſtitutis barbaricis. Neque de alio volumine capere oportet verba illa ſcholiaſtæ Apollonij in lib. II, & IV: Ὥς *g* ἱστορεῖ Νυμφόδωρος ἔν τισι νόμοις: ſive ἐν τοῖς νομοῖς *h*, ut corrigit Ia. Rutgerſius lib. IV Var. Lect. cap. XX. Ridiculè verò Angelus Politianus, qui epiſtolâ ad Pomponium Lætum, quæ libro primo legitur, pro eo dicit, *Nymphodorus in Tiſironus.* Quem errorem & alij *i* poſtea ſecuti fuerunt. Compluribus libris hoc opus conſtitiſſe, colligere licet

a *Libris de ſucceſſionibus philoſophorum.*
b *Res Arcadicas.*
c *Lib. de lapidib'.*
d *De feſtis Ægyptiis.*
e *De Orpheo.*
f *Libris de legibus, & ritibus barbaricis.*
g *Ut refert Nymphodorus in Legibus quibuſdam.*
h *in Legibus.*
i *In his Ludovicus Carrio.*

ex Sophoclis interprete in Oedipum Colon. ubi advocatur Νυμφόδωρος a ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν βαρβαρικῶν.

Nymphodorus Syracuſius, Νυμφόδωρος Συρακούσιος b, ἐν τῷ Ἀσίας περίπλῳ citatur Athenæo lib. VI, VII, & XIII. item περὶ c τῶν ἐν Σικελίᾳ θαυμαζομένων ab eodem Athenæo lib. XIII. Pro quo ſimpliciùs alij, ἐν τῷ περὶ Σικελίας d. Quamquã verò Ælianus lib. XI de animalibus cap. XX, ubi Nymphodorum laudat, patriam non addat: tamen, ut hoc de mirandis Siciliæ opus ſignari credam, facit argumentum capitis. Nam exponit, ut in Adrano e, Siciliæ civitate, inſigne ſit Adrani dæmonis templum: atque ut canes dæmoni ei ſacri ſint non pauciores, quàm mille: & hi, quaſi ſecretam à numine vim acceperint, cùm indigenas, tum peregrinos, templum de die ingredientes, blandè excipiant: noctu etiam ebrios, & titubantes, optimi duces, & comites, ſuam quemque domum deducant: at in protervos, & petulantes, inſiliant, veſtéſque eorum lacerent: quin fures, & prædones, etiam diſcerpant. Videri autem poſſit, etiam de mirabilibus Sardiniæ ſcripſiſſe. Sanè idem Ælianus, lib. XVI de animal. cap. XXXIV, ex Nymphodoro hoc narrat, ut in Sardinia indigenæ utantur caprarum pellibus, quarum pili cubitum ſint longi: pilos iſtos, cùm frigida eſt tempeſtas, corpori ait admoveri: at æſtivo tempore inverti, ut pili conſpicui ſint: ita earumdem pellium beneficio, & hiberno tempore incaleſcere incolas, & æſtivo refrigerari.

Nymphodorum etiam, ſeu hunc, ſeu Syracuſium, ſeu utrumque, Plinius inter eos reponit, quos ſequitur auctores lib. III, V, VII, XXXIII, XXXIV, & XXXV. Citat & Stephanus in Ἀθῆναι. Item Harpocration, & Heſychius, uterque in Αἰγίς.

a Nymphodorus in decimotertio rerum barbaricarum.
b Nymphodorus Syracuſius in Aſia periplo.
c Libro de mirabilibus Aſiæ rebus.
d Libro de Sicilia.
e Perperã aliqui libri, Adriano. Sanè & Diodoro, Plutarcho, Stephano, Ἀδρανὸς vel Ἀδρανὸν, vocatur.

ORthagoras de rebus Indiæ volumen condidit. Ælianus lib. XVI de natura animal. cap. XXXV: Τί ſ ᾗ Ὀρθαγόραν μνήμης ἄμοιρον ἐάσομεν; ὅσπερ οὖν ἐν Ἰνδοῖς λόγοις φησί. Idem lib. XVII cap. VI narrat ex eodem, atque item ex Oneſicrito, circa Gedroſiam, Indiæ regionem, eſſe cete, quæ longitudine dimidiatum ſtadium adæquent: ac pro ea proportione etiam latæ ſint: ac, quando naribus exſpirant, tantum marinorum fluctuum in ſublime jactare, ut ea res imperitis tempeſtatis ſpeciem præbeat. Ex eodem Orthagora, & Nearcho, refert Strabo quædam de ſitu inſulæ Tyrinæ, déque ſepulcro Erythræ regis, & nomine maris Erythræi. Vide eum lib. XVI.

f Quid autem Orthagorã ſilêtio prætereamus, memoratu planè dignum? Qui in Indicorũ libris ait.

Pæon

Pæon Amathuſius, ſive, ut interpretes vertêre, Pænon, utrùm hîc locum habeat, nondum liquet. Memoratur Plutarcho in Theſeo; ubi cùm locutus eſſet de Theſeo, & Ariadnâ, ſubjungit: Ἴδιον δέ τινα περὶ τούτων λόγον ἐκδέδωκε Παίων Ἀμαθούσιος a.

Palæphatus, grammaticus Ægyptius, vel, juxta alios, Athenienſis, ἔγραψε b ἱστορίαν ἰδίαν, Suida teſte. Ex quo etiam edidiſſe cognoſcimus Ægyptiam philoſophiam, & argumenta in Simonidem, & μυθικῶν c librum unum, & λύσεις d τῶν μυθικῶς εἰρημένων. Quorum poſtrema duo idem poterant volumen credi; niſi apertè diſtingueret Suidas. Præterea Troica (quorum præter alios meminere Stephanus in Χαριμάτῃ, & Suidas in Μακροκέφαλοι) à nonnullis grammatici hujus eſſe credebantur. Compluribus id opus libris conſtitiſſe, indicat, quòd Harpocration in Δυσκύλης laudet Palæphatum ἐν πρώτῳ Τρωικῶν e; atque idem in Μακροκέφαλος citet ἐν ἑβδόμῃ Τρωικῶν. Alij alterius eſſe exiſtimarunt. Incerta eò res eſt, quia quatuor fuere Palæphati. Unus erat poëta epicus Athenienſis: alter Parius, vel Prienenſis: tertius hiſtoricus Abydenus: quartus grammaticus iſte Ægyptius, vel Athenienſis. Trium priorum ætas à Suida indicatur. Nam Athenienſem ἐποποιὸν g ſupparem fuiſſe Phemonoæ ait, vel fortaſſe etiam antiquiorem: Parium vel Prienenſem refert ad tempora Artaxerxis: Abydenum ad ætatem Alexandri magni: quarti autem tempus ignoratur. Ex quatuor iſtis primus in conſiderationem non venit hoc loco. Quod ſiquis nôſſe volet, quæ carmine ſcripſerit, adeat Suidam. De tertio autem, Abydeno nempe hiſtorico, actũ nobis lib. I cap. IX. Superſunt ſecundus, quartúſque: quorum ille Parius, aut Prienenſis; hic Ægyptius, vel Athenienſis fuiſſe, dicitur à Suida. Priori tribuit quinque libros ἀπίστων h; ſed addit, à quibuſdam eos adſcribi Palæphato Athenienſi: ac hunc quoque illud argumentum tractâſſe. Verùm cùm poſtea refert, quæ ſcripſerit Athenienſis Palæphatus, non nominat libros ἀπίστων: ſed λύσεις i τῶν μυθικῶς εἰρημένων. Exſtat hodiéque Palæphati operis fragmentum; quo poëticæ fabulæ explicantur. Id Parij Palæphati arbitrantur Cælius Rhodiginus lib. XXX Antiq. Lect. cap. XXXIV, & Lilius Gyraldus dial. II hiſtoriæ Poet. Quam & ſententiam ipſi primitus ſecuti fuimus: ſed poſtea mutavimus. Movit Theo in Progymnaſmatis capite περὶ ἀνασκευῆς k, καὶ κατασκευῆς: ubi hunc in modum loquitur: Παλαιφάτῳ l τῷ περιπατητικῷ ἐστιν ὅλον βιβλίον περὶ τῶν ἀπίστων ἐπιγραφόμενον. Ac ſimiliter inſcripſit autor librum, quem habemus. Siquidem illum eo pacto ordi-

a *Atpeculiarem de hoc ſententiâ edidit.* *Pæon Amathuſius.*
b *Peculiarem hiſtoriam ſcripſit.*
c *Fabuloſorum.*
d *Solutiones eorũ, quæ fabuloſè dicuntur.*
e *In primo Troicorum.*
f *In ſeptimo Troicorum.*
g *Poëtam epicum.*
h *Incredibilium.*
i *ſolutiones eorũ, quæ fabuloſè dicuntur.*
k *De deſtructione, & aſſertione.*
l *Exſtat totus Palæphati liber, qui de incredibilibus inſcribitur.*

tur:

tur: τάδε περὶ *a* ἀπίςων συγγέγραφα. In Theonis autem verbis conſiderandum, quòd ἀπίςων *b* ſcriptorem appellet Philoſophum Peripateticum. Imò & Ioannes Tzetzes, qui ſæpius citat Palæphati Μυθολογικὰ *c*, nunc eum vocet φιλόσοφον Στωϊκὸν, *d* ut Chil. IX Hiſtor. CCLXXIII: nunc ἄνδρα ἐκ περιπάτου *e*, ut Chil. X Hiſtor. XX. Quorum ſi alterutrum verum ſit; diverſus fuerit à Pario illo, ſive Prienenſi, qui ſub Artaxerxe vixit. Nam Zeno, Stoicæ ſectæ conditor, demum floruit everſo jam Perſarum imperio ab Alexandro Magno; imò Rege hoc jam exſtincto, & ſucceſſoribus ejus inter ſe de imperio decertantibus. Nec Parius ille Peripateticus rectè dicatur; cùm appellatio ea conveniat nulli, qui Ariſtotele ipſo antiquior ſit. Sic igitur ſtatuo, ſi Palæphatus, quem habemus, eſt unus ex illis Suidæ memoratis, eſſe illum incertæ ætatis, Ægyptium, ſive Athenienſem; quem & ipſum περὶ ἀπίςων tractâſſe, ibidem dicitur. Tantùm metuo, ne Suidas nobis duos confundat Palæphatos; quorum unus fuerit Ægyptius, alter Athenienſis; unus grammaticus, alter philoſophus. Nam ſcriptor ille Suidæ vocatur Grammaticus; Theoni philoſophus Peripateticus; Tzetzę nunc Peripateticus, nunc Stoicus; ut vidimus. Cùm autem Tzetzes ſibi parum conſtet; & Theo longè ſit antiquior: potiùs peripateticum fuiſſe cenſeo. Etſi Ioſephus Scaliger, in poëmate, quod Ciris inſcribitur, Stoicum & ipſe nuncupet: nempe à Tzetze, ut puto, deceptus. Palæphati ejus libri περὶ ἀπίςων *f*, de quo diximus, meminit quoque Virgilius, ſive alius, in Ciri:

Infamem tali meritò rumore fuiſſe,
Docta Palæphatiâ teſtatur voce papyrus.

Priorem ſic verſum reſcripſi, Paullum Leopardum ſecutus, lib. X Miſcell. cap. XXIV. Ubi in vulgatis perperam eſt *meritorum more.* Poſteriori verſu retineo ſcripturam vulgarem: licet minimè me fugiat, non Georgium Fabricium modò, ſed Ioſephum quoque Scaligerum, pro *papyrus* reponere *Pachynus.* Mentio ejus præterea eſt apud Probum in III Georgicôn; Euſebium in Chronicis ad numerum IↃCCLVII, ubi de Tyndari libris, & alibi; Oroſium lib. I, cap. XIII.

Palamedes etiam locum aliquem inter hiſtoricos ſibi vindicat: ſi credimus ei, qui Etymologicum magnum congeſſit, in Ἁρμάτειον μέλος. ubi legere eſt: Παλαμήδης *g* ἱστορικὸς ὁ τὴν κωμικὴν λέξιν συναγαγών. Sed rectiùs Suidas, cui vocatur Ἐλεάτης *h* γραμματικός. Ac, ne diverſum hunc putes, ſcripſiſſe ait κωμικὴν *i*, καὶ τραγικὴν λέξιν.

Uti

a *Hæc verò de incredibilibus conſcripſi.*
b *Incredibilium.*
c *Interpretatio nes fabularum.*
d *Philoſophũ Stoicum.*
e *hominẽ peripateticum.*
f *De incredibilibus.*
g *Palamedes hiſtoricus, qui comicam dictionem collegit.*
h *Eleates grammaticus.*
i *Comicã, & tragicam dictionem.*

Uti quoque ὀνοματολόγον a, καὶ ὑπόμνημα εἰς Πίνδαρον τὸν ποιητήν. Quæ & ipſa hominis ſunt Grammatici.

Palladij hiſtoriam de Brachmanis exſtare Msam, in Nomenclatore ſuo ait Robertus Conſtantinus.

Pallas hiſtoricum volumen condidit de myſteriis Mithræ. Eo Pallantis opere inter alia illud referebatur, Hadrianum Imperat. per orbem ſuſtuliſſe penitùs morem humanas mactandi victimas: atque ita in Mithriacis etiam ſacris deſiiſſe ἀνθρωποθυσίαν b; quæ uſque ad illud tempus obtinuerat. Porphyrius de abſtinentia ab animalibus lib. II: Καταλυθῆναι c δὲ τὰς ἀνθρωποθυσίας σχεδὸν τὰς παρὰ πᾶσι, φησὶ Πάλλας, ὁ ἄριστος τὰ περὶ τῶν τοῦ Μίθρα συναγαγὼν μυστηρίων, ἐφ' Ἀδριανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος.

Pamphilus Amphipolita, aut Sicyonius, aut Nicopolita (nec enim de patria convenit) inter alia illuſtrium pictorum hiſtoriam ſcripſit: ut ex Suida dicebamus lib. I, cap. VIII: ubi addebamus, eum à Suida vocari Pamphilum philoſophum: unde opinari quis poſſit, eſſe Pamphilum Platonis diſcipulum. Sed hæc ſuſpicio non ſatis firma eſt. Compoſuit quoque libros tres de re Ruſtica; quorum, præter Suidam, etiam meminere Geoponica Conſtantino dicata. Antonius Liberalis narrationem XXIII, quæ de Batto eſt, exſcripſit ex lib. I Pamphili cujuſdam, & iis, quos Pamphilus ſecutus erat. Etiam Athenæus lib. XIII refert ex quodam Pamphilo, Abydi eſſe templum Ἀφροδίτης d πόρνης. Fortaſſe is eſt Pamphilus Alexandrinus; cujus meminit bis lib. II, bis item lib. III, ac rurſum in VIII, & iterum in IX; ubi & auctoris, & operis titulus, integrè legitur: Πάμφιλος e ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων, καὶ γλωσσῶν.

Paradius fortaſſe ab aliquo inter hiſtoricos referatur, propter illa B. Hieronymi verba in Chronico Euſebiano, ad annum DCCLXV: *Minos mare obtinuit, & Cretenſibus leges dedit; ut Paradius memorat.* Sed, ut bene Scaliger in Animadverſionibus obſervat, Hieronymi eſt error. Nam apud Euſebium eſt: καὶ Κρησὶ παρὰ Διὸς ἐνομοθέτει. hoc eſt, *& Cretenſibus à Iove acceptas leges dabat.*

Parmeniſcus fabularem de ſideribus hiſtoriam videtur tractâſſe. Vide, quæ ex eo Hyginus refert in aſtronomico poëtico; quo loco de Arcto minore, & iterum, ubi de Heniocho, ſive Auriga, agit. Credo, ſunt hæc ex iis, quæ in Arati φαινόμενα commentatus fuit. Nam inter Arati interpretes numeratur. Sed & alia illius memorantur. Fragmentum ejus citat ſcholiaſtes Euripidis in Medeam:

a Nomenclaturā, & commentariū in Pindarū poetā.

b Hoſtias humanas.

c Pallas autem, optimus eorū, qui collegerat Mithræ myſteria, ait Hadrianum Imperatorē prope omnes humanas hoſtias mactationes ſuſtuliſſe.

d Veneris meretricis.

e Pamphilus Alexandrinus libro de nominibus, & gloſſis, ſeu vocibus peregrinis, atque aliis, quæ lectorem min' peritum remorantur.

Παρμενίσκος a, inquit, γράφει κατὰ λέξιν οὕτως· ταῖς δὲ Κορινθίαις οὐ βουλομέναις ὑπὸ βαρβάρου, καὶ φαρμακίδος γυναικὸς ἄρχεσθαι· αὐτήν τε ἐπιβουλεῦσαι, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀνελεῖν, ἑπτὰ μὲν ἄρρενα, ἑπτὰ δὲ θήλεα. Quod fragmentum eò adſcripſi, quia hiſtoricum eſt. Videtur tamen Parmeniſcus magis ad grammaticorum numerum pertinere. Meminit ejus & Etymologus in Ἄρεω : imò & Varro lib. IX de L. L. Ubi pro, *Neſtocles Parmeniſius*, legendum cenſeo, *Neſtocles, & Parmeniſcus*.

a Permeniſcus ad verbum hoc pacto ſcribit: cũ Corinthiæ mulieres imperium (Medeæ) *barbaræ, & veneficæ mulieris, detrectarẽt: conſilium cepiſſe illam de tollendis liberis ſuis; ſeptẽ quidem maſculis, ſeptem itẽ ſequioris ſexus.*

Panteleus carmine bellum Perſicum conſignavit; cujus nunc laudare teſtem nequeo veterem. Sed lego id apud Ianum Douzam, præfatione eâ, quam præmiſit Hiſtoriæ ſuæ metricæ, de priſcorum Hollandiæ Comitum geſtis.

Patæcus, Πάταικος, an hiſtoricus ſit, videndum. Hiſtoriam ex eo de Solone Hermippus retulit; ex Hermippo autem Plutarchus in Solone; ubi & ait, hunc eſſe Patęcum illum, qui Æſopi ſe animam habere dicebat. Hiſtoriam non refugiam apponere, interpretis verbis: *Cùm profectus eſſet Miletum ad Thalem Solon, ajunt, mirum ſibi eum dixiſſe videri, quòd nuptias, & ſobolis procreationem, omnino negligeret. Thalem autem in præſentia quidem tacuiſſe; aliquot verò dierum intervallo ſubornâſſe peregrinum quendam, qui modò decimo die ab Athenis profectum ſe diceret. Quærente Solone, num quid Athenis novi; hominem, quæ diceret, edoctum, nihil reſpondiſſe aliud, niſi ſanè quòd adoleſcens efferretur, & proſequeretur funus tota civitas. Nam erat, ut ferebatur (inquit) clari viri filius, virtute inter cives primi· nec aderat ille, ſed longo jam ſpatio dixerunt eum peregrè eſſe. O hominem infortunatum! dixiſſe Solonem. Quodnam ferebant ejus nomen? Audivi equidem, inquit, nomen, homo; ſed excidit mihi: tantùm memini multam habitam mentionem ejus ſapientiæ, & juſtitiæ. Ita ſcilicet admoto ad ſingulas interrogationes metu, Solonem jam tandem commotum ipſum hoſpiti ſuggeſſiſſe nomen, ac requiſiſſe, Soloniſne ille defunctus eſſet filius. Quo annuente, cœpiſſe eum caput cædere, aliáque & facere, & dicere, quæ mœrore oppreſſi aſſolent. Tum Thalem, repreſſo Solone, ridentem dixiſſe: At hæc me, Solon, à connubio deterruerunt, & à liberis tollendis, quæ te etiam infringunt, virum conſtantiſſimum. Te verò nihil hic nuncius moveat: hæc enim ficta ſunt. Atque hæc quidem Hermippus Patæcum, qui Æſopi ſe ferebat animam habere, ſcribere refert.*

Patrocles terrarum hiſtoriam condidit. Eratoſthene ſaltem antiquiorem fuiſſe, cognoſcimus inde, quòd eum hic teſtem laudavit: ut docet Strabo lib. XI. Patriam non addit Strabo. Sciri alioquin poſſet, idem, an alius, ſit Patrocles Thurius: de quo Clemens in

Προ-

Προτρεπτ. Πατροκλῆς ὁ Θούριος, καὶ Σοφοκλῆς ὁ νεώτερος ἐν τρισὶ τραγῳδίαις, ἱστορεῖ τὸν τῶ Διοσκούρω πέρι. Etiam Patroclis, neſcio cujus, ſenarij aliquot leguntur apud Stobæum ſermone de inſperatis eventibus.

Pauſanias, alius ab illo Cæſarienſi Grammatico, celebratur à Suida his verbis: Παυσανίας b, Λάκων ἱστορικὸς, περὶ Ἑλλησπόντου, Λακωνικὰ, Χρονικὰ, περὶ Ἀμφικτυόνων, περὶ τῶν ἐν Λάκωσιν ἑορτῶν.

Pauſimachus Samius inter eos, qui terrarum hiſtoriam literis fuerint perſecuti, à Rufo Avieno refertur in deſcriptione oræ maritimæ:

Pauſimachus ille, priſca quem genuit Samos.

Medius autem collocatur inter Scylacem Caryandenſem, & Damaſten Sigenſem, ſcriptores vetuſtiſſimos.

Perſeus Λακεδαιμονίων c πολιτείαν conſignavit, auctore Athenæo lib. IV.

Petellides Gnoſius hiſtorias compoſuiſſe dicitur Hygino in poëtico aſtronomico, quo loco de arctophylace tractat: *Hermippus*, inquit, *qui de ſideribus ſcripſit, ait, Cererem cum Iaſione, Thuſci filio, concubuiſſe: quamobrem fulmine percuſſum, complures cum Homero dixerunt. Ex his, ut Petellides Gnoſius, hiſtoriarum ſcriptor, demonſtrat, naſcuntur filij duo, Philomelus, & Plutus.*

Phanodemi qui meminerit, antiquiſſimus, ut puto, eſt Dionyſius Halicarnaſſ. lib. I: ubi memoriæ mandâſſe eum dicit τὴν Ἀττικὴν d ἀρχαιολογίαν. Laudat hunc ſcriptorem etiam Plutarchus in Themiſtocle, & Cimone. Item Proclus comment. in Timæum; ubi à Calliſthene, & Phanodemo, proditum ait, Athenienſes eſſe parentes Saitarum: cùm Theopompus, uti & Diodorus Siculus, contrà prodant, Athenienſes eſſe Saitarum colonos. Atque hoc ſine dubio multis partibus verius eſt. De quo nemo ambiget, qui antiquitatem Ægyptiorum è Scripturis, & externis ſcriptoribus, ſciat: ac cogitet, ex Oriente, & locis maximè vicinis, veniſſe homines in Occidentem: adhæc Græcos literas ipſas à Cadmo Phœnice accepiſſe; item ſacra, ritúſque, partim à Phœnicibus, partim Ægyptiis: qui ſacris multùm conveniebant, ac ſtudio navigandi & colonias ducendi. Secundum τῆς Ἀτθίδος Phanodemi citat Athenæus lib. IX: ex ſeptimo quoque teſtimonium petit lib. III: ínque nono Ἀτθίδος e citatur ab Harpocratione in Λεωκόρειον: ἐν f πρώτῃ Δηλιακῶν eidem in Ἑκάτης νῆσος. Niſi iſtic pro Φανόδημος, legendum Φανόδικος, quem Δηλιακὰ ſcripſiſſe, mox docebo. Ἁπλῶς Phanodemi

a *Patrocles Thurius, & Sophocles junior in tragœdiis tribus, referunt de Dioſcuris.*

b *Pauſanias, Lacon hiſtoricus, de Helleſpõto, Laconica, Chronica, de Amphictyonib', de feſtis Laconicis, edidit.*

c *Lacedæmoniorũ Rempublicam.*

d *Attica antiquitates.*

e *Rerum Atticarum.*

f *In primo Deliacorum.*

nodemi meminit Stephanus in Ἰκὸς, & Etymologus in Ταυρόπολον, ac Τελτοπάτορες, & Ariſtophanis ſcholiaſtes in Σφῆκας; qui & in Ὄρνιθας quartum Phanodemi librum citat. Meminit quoque Lycophronis ſcholiaſtes *a*: item Michaël Apoſtolius Centur. VIII Proverb. XLII.

Phanodicus Deliaca ſcripſit. Quorum librum IX citat Apollonij ſcholiaſtes in lib. I. Meminit & Phanodici Laërtius in Thalete, & Biante. Corrigendus Servius in illud Virgilij VII Æn. *Dædalus, ut fama eſt, fugiens Minoïa regna:* ubi *Panoticus* Deliacon ſcriptor memoratur.

Pharnuchus Aſibenus Perſicam hiſtoriam condidit. Autor Stephanus in Ἀντιόχεια. ubi, cùm dixiſſet, eſſe & in Meſopotamia urbem, nomine *Antiochiam*, quæ aliter *Mygdonia*, & ab incolis *Aſibe* vocetur; adjungit hæc verba, Ὅθεν *b* Ἀπολλοφάνης, ὁ Στωϊκὸς φιλόσοφος Ἀσιβηνὸς, καὶ Φαρνοῦχος, Περσικὰς ἱστορίας συγγεγραφώς.

Phaſgon librum fecit de longævis; ſi credimus vulgatis codd. Laertij in Epimenide. Sed in aliis Φλέγων legi, teſtantur H. Stephanus, & Io. Sambucus. Atque ea ſine dubio vera lectio eſt; ut etiam cenſet Caſaubonus.

Pherecydes memoratur Sorano in Hippocratis vita: ac genealogiam Hippocratis dicitur conſignâſſe. At Hippocrates floruit tempore belli Peloponneſiaci: natus anno primo Olymp. LXXX; ut idem ait; eóque annis XI Thucydide, annis XXIV junior fuit Herodoto. Hinc liquet, eſſe diverſum, tum ab illo Syrio, tum ab Athenienſi; quorum uterque Herodoto grandior. At Pherecydes, de quo nunc ſermo eſt nobis, Eratoſtene junior videtur. Hoc partim inde colligo, quòd Erathoſtheni eum ſubjungit Soranus: partim quòd Eratoſthenes duos tantùm Pherecydes novit; nempe Syrium, & Athenienſem; ut ex Laërtio in Pherecyde conſtat. Ipsũ adi.

Pherenicus Heracleota, fabuloſa magis, quam hiſtorica, cecinit. Athenæus in III narrat ex eo Hamadryadum ortum. Idem inter eos, qui verſu de monſtroſis ac fabuloſis hominũ formis tractarint, teſtis adducitur à Tzetze Chil. VII Hiſt. CXLIV. Ac mox ex eo duos de Hyperboreis verſus heroicos recitat.

Philaretus hiſtoricus à Simlero memoratur in Geſnerianæ bibliothecæ augmento. Qui ejus meminiſſe ait Plutarchum in Vitis, & Apollonium Dyſcolon in hiſtoria commenticia. Sed utroque in ſcriptore conſtanter ſcriptum Φύλαρχος. Ut verò hic ex Phylarcho *Philaretum* fecit Simlerus: ita idem, contrario planè errore,

Philar-

a Pag. 39.

b *Unde Apollophanes, Stoicus philoſophus Aſibenus, & Pharnuchus, Perſicæ hiſtoriæ ſcriptor.*

Philarchum ibidem vocat ſcriptorem de pulſibus, qui Geſnero tamen *Philaretus* rectè vocabatur.

Phileas, Φιλέας, geographus, quàm antiquus fuerit, argumento eſt, quòd memoratur Dicæarcho in fragmento de Græciæ deſcriptione ad Theophraſtum, Ariſtotelis diſcipulum, ſuum verò condiſcipulum. Atque idem teſtis adducitur in epitome Artemidori Epheſij. Eſtque is, qui ἐν περίπλοις citatur à Stephano in Ἀνδρία. Meminit hujus Phileæ & in Ἄβυδοι, Ἀμβρακία, & Ἄνθεια, item Etymologus in Ἀργανθών. Divulgavit quoque librum de Aſia. Macrobius lib. v Satur. cap. xx: *Nec Ephorus ſolus, ſed etiam Phileas, vetus ſcriptor, in eo libro, qui inſcribitur Aſia, ita meminit:* Μετὰ α τὸ Ἄσσον πόλις ἐστὶν ὄνομα Γάργαρα. ταύτης ἔχεται Ἄντανδρος. At planè alius eſt beatus martyr Phileas, epiſcopus Themuitarum in Ægypto; de quo Hieronymus in ſcriptoribus illuſtribus, & Nicephorus Hiſtor. Eccleſ. lib. VII cap. IX; ubi eorum facit mentionem, quæ emiſit de martyribus Alexandrinis. Nempe fuere iſta ex libro ejus de martyrum laude; ut ex Hieronymo liquet.

a *Poſt Aſſum ſita urbs, nomine Gargara. Huic proximum eſt oppidū Antandros.*

Philemon, alius à Comico, teſtis laudatur Plinio lib. IV cap. XIII: *Philemon Morimaruſam* (tradit) *à Cimbris vocari, hoc eſt, mortuum mare, uſque ad promuntorium Rubeas: ultrà deinde Cronium.* Idem lib. XXXVII cap. II: *Philemon* (dixit, ſuccinum) *foßile eſſe, & in Scythia erui duobus locis: candidum, atque cerei coloris, quod vocaretur electrum: in alio loco fulvum, quod appellaretur ſualternicum.* Et poſt pauca: *Philemon negavit, flammam ab electro reddi.* Videtur fuiſſe ſcriptor Solino, cujus Polyhiſtora habemus, non abſimilis.

Philetas Ἀττικὰ b tradidit literis, quæ Athenæus citat lib. XI. Item ἄτακτα c, quorum idem meminit lib. III, XI, XIV. Ex eodem ad Hermen citat hiſtoriam ſecundam Parthenius in Eroticis. Meminit & Stephanus in Ἴχναι, & Φλιοῦς, & Etymologus in Νῆ, & Προϊκόννησος, & Ἀῷος, & Θερμοπύλαι. Sed videndum, ſitne hic Philetas Cous, poëta, qui Philippi, Alexandri, & Ptolomæi Lagi temporibus vixit, Suida teſte; qui & Philadelphi fuiſſe præceptorē indicat, & epigrammata feciſſe, & elegias, atque alia. Sanè cùm alia etiam ſcripſiſſe dicat, & addat, fuiſſe grammaticum Criticum; facilè credo, eorum quoque eſſe auctorem, quæ ex Athenæo, & Parthenio, dicebamus. Ex pægniis hujus poëtæ quædam adducit Stobæus ſermone eo, qui continet παρηγορικά d. Telephum ejuſdem memorat ſcholiaſtes Apollonij in lib. IV. Imò librum de diæta, Hippocrati vulgò tributum, ejuſdem eſſe; ab aliis judicatur; ut ex Galeno Geſnerus obſervat.

b *Res Atticas.* c *Indigeſta.* d *Conſolatoria.*

 Philip-

Philippus Amphipolites hiſtoricus fecit libros Rhodiacos novendecim: fuere autem planè obſcæni: item Coanos libros duos, etiam duos de ſacrificiis, & alia, ut ait Suidas.

Philippus, Caricarum rerum ſcriptor, à Strabone laudatur in quartodecimo. Eſt is Philippus Theangellenſis, quem ἐν a τῷ περὶ Καρῶν καὶ Λελέγων Athenæus citat in VI.

a *Libro de Caribus, & Lelegib⁹.*

Philippus Megaricus memoratur à Laërtio in Stilpone; ubi nobile ejus fragmentum adfert; quo refertur, ut Stilpo à Theophraſto Metrodorum, & Timagoram Geloum; ab Ariſtotele Cyrenaico Clitarchum, & Simmiam; atque à philoſophis aliis alios avocârit: imò præſtantiſſimi quique è reliqua Græcia ad Stilponem ſe Megara contulerint. At difficile ſit dicere, utrùm alius, an aliquis iſtorum, ſit Philippus iſte, qui Orum Apollinem ex Ægyptio fecit Græcum. Multi adeò ejus nominis fuerunt. Et eos inter Philipppus Abucara; cujus ſcholia ſunt, quæ in Hephæſtionem leguntur. Item Philippus Chalcidenſis, Plutarcho memoratus in Alexandro.

Philiſtides geographicum tractavit argumentum. Plinius lib. IV cap. XII tradit ex eo, & Cratete Mallote, Cretam priùs Aëriam, deinde Curetim eſſe dictam. Atque idem cap. XXII docet, Gades ab eo, & Ephoro, *Erythiam* vocari. Emendandus Servius in Eclogam primam; ubi corruptè *Philiſthenes* vocatur.

Phillis Delius περὶ αὐλητῶν b Athenæo citatur lib. XIV. Uti eodem libro ἐν c δευτέρῳ περὶ μουσικῆς. Fortaſſe liber, quo claros memoraret tibicines, pars operis de Muſica fuit. Nihil interim impedit, quo minùs ſeorſum de Muſica, ac Muſicis, egerit.

b *De tibicinib⁹.*
c *In ſecundo de muſica.*

Philyllius Φιλύλλιος à pleriſque creditus eſt auctor jamborum de urbibus: ut cognoſcimus ex Athenæo lib. III, IV, & IX. In tertio legas; Φιλύλλιος d δ', ἢ Φρύνιχος, ἢ Ἀριστοφάνης ἐν πόλεσι. In quarto item, Ἀριστοφάνης e, ἢ Φιλύλλιος, ἐν ταῖς πόλεσιν. In nono autem, Φιλύλλιός π f, ἢ ὁ ποιήσας τὰς πόλεις. Citat deinde ex eo jambicum ſenarium cum dimidio. Etiam Φιλύλλιος ἐν πόλεσι à Polluce adducitur lib. VII cap. XXIV, & XXV. item lib. X cap. XIV, & XXVIII. Celebratur quoque Suidæ. Quin apud Stephanum in Γαλεῶται; ubi vulgò eſt, Φύλλιος Αἰγεῖ, Φιλύλλιος legere malit Xylander. Citat & eum Lycophronis ſcholiaſtes; ubi corruptè legitur, Φιλάλιος ὁ Κορίνθιος, pro Φιλύλλιος.

d *Philyllius, ſive Phrynichus, ſeu Ariſtophanes, in Vrbibus.*
e *Ariſtophanes, aut Philyllius, in Vrbibus.*
f *Philyllius, vel quiſquis carmen fecit de Vrbibus.*

Philo, ſcriptor Eratoſthene antiquior, literis prodidit navigationem in Æthiopiam. Strabo lib. II: Τὸ μὲν οὖν τῆς Μερόης κλίμα (ὁ Γα-

(ὁ Ἵππαρχός φησι) Φίλωνα τὸν συγγράψαντα τὸν εἰς Αἰθιοπίαν πλοῦν ἱστορεῖν, ὅτι πρὸ πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἡμερῶν τῆς θερινῆς τροπῆς κατὰ κορυφὴν γίνεται ὁ ἥλιος· λέγειν δὲ καὶ τοὺς λόγους τοῦ γνώμονος πρός τε τὰς τροπικὰς σκιὰς καὶ τὰς ἰσημερινάς· αὐτόν τε Ἐρατοσθένη συμφωνεῖν ἔγγιστα τῷ Φίλωνι. *Ac Meroës quidem clima* (ait Hipparchus) *à Philone eo, qui navigationem in Æthiopiam conſcripſit, obſervatum fuiſſe illud, quòd* XLV *diebus ante æſtivum ſolſtitium ei loco ſol ſupra verticem immineat: ab eodem etiam rationes gnomonis ad umbras ſolſtitiorum & æquinoctiorum traditas; & ipſum Eratoſthenem proximè ad Philonis ſententiam accedere.* Non dubium autem, quin Antigonus Caryſtius hunc ipſum Philonem ſignet in Collectaneis Hiſt. Mirabil. cap. CLX: ubi cùm ex Cteſia retuliſſet, eſſe in Æthiopia fontem, cujus aqua inſtar cinnabaris rubeat, & pota faciat vecordes: addit iſta, Τοῦτο δ' ἱστορεῖ καὶ Φίλων, ὁ τὰ Αἰθιοπικὰ συγγεγραφώς. At non æquè apertum eſt, idémne, an alius Philo, ſignetur à Flavio Ioſepho lib. I. adverſus Apionem; ubi eum non obiter meminiſſe Judæorum ait. Vocatur autem iſtic Φίλων ὁ πρεσβύτερος *b*: credo ut diſtinguat à Philone Alexandrino, qui Caligulæ & Claudij temporibus vixit. Saltem Philo Byblius eſſe nequit, qui demum floruit Nervæ, Trajani, & Hadriani temporibus: ut is junior fuerit Joſepho. Propterea nec aſſentio *c* viris doctis, quibus placet, Byblium illum ſignari à Clemente Alexandrino, cùm lib. I Στρωματ. ait: Φίλων δὲ καὶ αὐτὸς ἀνέγραψε τοὺς βασιλεῖς τοὺς Ἰουδαίων, διαφώνως τῷ Δημητρίῳ. Neque enim dubitandum, quin de eodem loquatur, ac Joſephus. Qui ſimiliter eum cum Demetrio jungit. Nam cùm dixiſſet, multos è gentium ſcriptoribus eo in rebus Judaicis aberrâſſe, quia non legiſſent codices ſacros; interim eos gentis antiquitatem ſatis teſtari: ſubjicit hæc verba *e*, Ὁ μέντοι Φαληρεὺς Δημήτριος, καὶ Φίλων ὁ πρεσβύτερος, καὶ Εὐπόλεμος, οὐ πολὺ τῆς ἀληθείας διήμαρτον. Fuit & Philo Thebanus, quo Plutarchus teſte utitur in Alexandro: item Philo Metapontinus, αὐλητὴς *g*, καὶ ποιητής, Stephano laudatus in Μεταπόντιον: item Philo, qui librum ſcripſit de armamentario Athenis à ſe exſtructo, opere planè admirando; quod à Sylla fuiſſe incenſum Plutarchus teſtatur in Sylla, & Appianus de bello Mithrid. De eo ſic Vitruvius in præfatione lib. VII: *Philo ſcripſerat de ædium ſacrarum ſymmetriis, & de armamentario, quod fecerat Piraei portu.* Idem puto eſt Philo ὁ μηχανογράφος *h*, Tzetzæ memoratus Chil. II. Hiſt. XXXV. Item alij, vel ſuperiori libro dicti, vel ad inſtitutum nihil pertinentes.

Philocrates edidit Θεσσαλικά *i*: quorum librum ſecundum Athenæus citat in VI.

a Hoc ipſum & Philo refert, qui Æthiopica conſcripſit.
b Philo antiquior.
c Simlero in biblioth. Geſn. auctario.
d Philo & ipſe librū ſcripſit de Iudæorum regibus; in quo à Demetrio diſſentit.
e Lib I. contra Apionē pag. 911 edit. Baſil.
f Phalereus quidē Demetrius, & ſenior Philo, & Eupolemus, non multū à veritate aberrarunt.
g Tibicē, & poeta.
h Qui de machinis ſcripſit.
i Res Theſſalicas.

Philodemus περὶ [a] τῶν ἐν Ῥόδῳ Σμινθίων memoratur ab Athenæo lib. x. Haut ſcio, an alius à Philodemo Epicureo, natione Gadarenſi; qui à Strabone lib. XVI inter celebres Gadaræ viros refertur. Is vixit Ciceronis ætate, ac fortaſſe etiam Horatij: de quo loquimur in hiſtoria Græcorum poëtarum.

Philogelos non verum, puto, nomen fuit; ſed fictum. Nempe ſe ita vocavit, quia libro ſuo ridiculas eſſet narrationes complexus. Unam earum refert Tzetzes Chil. VIII, Hiſt. CCL.

Philomneſtus, Φιλόμνηστος [b], περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ Σμινθίων, ab Athenæo laudatur in III. Utrùm dicemus, & Philodemum, & Philomneſtum, hoc argumentum tractâſſe? an veriſimilius, alterutro Athenæi loco ſcriptoris nomen eſſe corruptum?

Pleſimachus Πλησίμαχος ſcripſit Νόστους, hoc eſt, reditum Græcorum in patriam, ſive à Troia, ſive è Colchide, ab expeditione Argonautica, ſive aliunde. Πλησίμαχον ἐν β′ Νόστων [c] citat Plutarchus in Flumin. cap. de Inacho. Niſi fortè Λυσιμάχου legendum, ut ſuſpicatur Mauſſacus. Sanè Λυσιμάχου Νόστοι ſæpiùs à veteribus laudantur: Πλησιμάχου, quod ſciam, non item.

Polemon (non Euegeti filius, de quo dictum nobis lib. I cap. XVIII: ſed alius, eo recentior) celebratur à Phrynicho in Ecloga dictionum Atticarum in Κεφαλαιωδέστερον. ubi ait: Τοῦτο [d] τοὔνομα εὑρὸν ἐν ἀρχῇ τῶν Πολέμωνος τοῦ Ἰωνικοῦ σοφιστοῦ ἱστοριῶν, κατὰ προοίμιον. καὶ θαυμάζω Σεκούνδου τοῦ γραμματικοῦ, πῶς ὢν δεξιὸς ἐπὶ λέξιν, καὶ ἐπανορθῶν τὰ συγγράμματα τοῦ σοφιστοῦ, τοῦτο παρεῖδεν, ἀδόκιμον ὄν.

Polyænum Athenienſem hiſtorica quædam reliquiſſe, ſuſpicari licet propter iſtum Euſebij locum lib. I. Chron. [e] Οὗτος [f] Ἀμένωφθίς ἐστιν, ὁ Μέμνων εἶναι νομιζόμενος, καὶ φθεγγόμενος λίθος, ὃν λίθον χρόνοις ὕστερον Καμβύσης ὁ Περσῶν τέμνει, νομίζων, εἶναι γοητείαν ἐν αὐτῷ, ὡς Πολύαινος ὁ Ἀθηναῖος ἱστορεῖ. Quis verò iſte Polyænus fuerit, etiam Scaliger conſtare ſibi negat, notis in eum locum.

Polyanthus Cyrenæus librum reliquit de ortu Aſclepiadarum. Sextus Empiricus lib. I. adverſus Mathematicos cap. XII. Πολύανθος [g] ὁ Κυρηναῖος ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀσκληπιαδῶν γενέσεως. Eo opere à Polyantho proditum refert, Æſculapium iccirco de cælo tactum eſſe, quòd ſanâſſet filias Prœti. Verba ejus ſunt: Ὅτι τὰς Προίτου θυγατέρας κατὰ χόλον Ἥρας ἐμμανεῖς γενομένας ἰάσατο. Vide, quàm ineptè

a De Sminthiis in Rhodo habitantibus.

b Philomneſtus de Rhodiis Sminthiis.

c Pleſimachum in ſecundo Redituum.

d Nomen hoc reperi initio hiſtoriarũ Polemonis, Ionici ſophiſtæ, in exordio. & admiror, cur Secundus grammatic', cùm in aliis, quæ ad dictionẽ pertinẽt, excellat, & corrigat libros ſophiſtæ, hoc neglexerit, quod inuſitatũ eſt.

e Pag. 25. Theſ. Temp.

f Hic Amenophthis eſt ille, qui Memnon credebatur, lapis reſonans; quem lapidem poſtea Cambyſes, Perſarum rex, ſecuit, quòd præſtigiis, ac latenti arte, id fieri putaret: ut Polyænus Athenienſis narrat.

g Polyanthus Cyrenæus libro de origine Aſclepiadarum.

ptè hæc in interpretatione Gentiani Herveti: *Quoniam eos medicatus eſt, qui ira Iunonis in filias furore erant perciti*: cùm verti deberet, *quoniam Prœti filias medicatus eſt, quæ, irâ Iunonis, furore erant percitæ.* Addit deinde, alteram à Panyaſe cauſam adferri. Πανυάζιος ἢ, διὰ τὸ νεκρὸν Τυνδάρεω ἀναςῆναι. Ubi legendum, Πανύαζις δέ. Quem cùm minùs noſſet interpres, vel is ſaltem non occurreret, vertit, *Parrhaſius autem, propterea quòd ſuſcitavit cadaver Tyndari.* Panyaſis iſte quis fuerit, Suidas docebit, & alibi de eo dictum nobis. Cæterùm ex Sexto Empirico corrigendus eſt Euripidis ſcholiaſtes in initiū Alceſtidis: ubi vulgò legitur, Πολύαρχος a ὁ Κυρηναῖος, διὰ τὸ τὰς Κροίσου θυγατέρας αὐτὸν Ἀσκλήπιον ἰάσασθαι, κεραυνωθῆναί φησιν. Nam qui Sexto eſt Πολύανθος, hic ſcholiaſtæ eſt Πολύαρχος. Nec tamen cum eo ſerrā reciprocare velim, qui ex ſcholiaſte Sextum malit corrigere. At ille error planè ſpiſſus, cùm ſcribitur, Κροίσου b θυγατέρας pro Προίτου c. Quomodo reponi debere, ita manifeſtum eſt ex trecentis ſcriptoribus, ut, probare id velle, hominis ſit ſuo, & alieno otio invidentis.

Polycharmus Λυκιακὰ d literis commiſit: ut cognoſcere eſt ex Athenæi octavo, & Stephano in Σοῦρα. Qui ejus ſcriptoris etiam meminit in Φελλός.

Polyclitus Lariſſæus hiſtorias condidit; quarum octavum citat Athenæus lib. XII. Meminit & Polycliti Jul. Pollux in Onomaſtico lib. II cap. IV tmem. XXXI, quod eſt de manibus. Strabo quoque lib. XI dicit, argumentis eum comprobâſſe, Hyrcanum mare paludem eſſe, quia & ſerpentes educet, & aquam habeat dulcem. Idem lib. XV ex eodem tradit, Suſa muris caruiſſe, ac habuiſſe ducentorum ſtadiorum ambitum. Ælianus quoque lib. XVI de natura animal. cap. XLI eum laudat autorem de variegatâ Indicorum ſerpentium pelle.

Polycritus Mendæus nomen peperit hiſtoriâ Dionyſij tyranni. Laërtius in Æſchine: Φησὶ e ἢ Πολύκριτος ὁ Μενδαῖος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν περὶ Διονύσιον, ἄχρι τῆς ἐκπλώσεως συμβιῶναι αὐτὸν (Αἰσχίνην) τῷ τυράννῳ, καὶ ἕως τῆς Δίωνος εἰς Συρακούσας καθόδου. Interpres vocat Polycritum Mendeſium: ſed peccat. Nam à Μένδαι, & Μένδη, eſt Μενδαῖος: à Μένδης autem eſt Μενδήσιος. Stephanus: Μενδαὶ f, πόλις Σικελίας, ἐγγὺς Παλίκων· Ἀπολλόδωρος ἐν β' χρονικῶν. Τὸ ἐθνικὸν Μενδαῖος, ὡς

a Polyarchus Cyrenæus ait, Æſculapiū eſſe fulmine percuſſum, quòd medicâ manu ſanâſſet Crœſi filias.

b Crœſi filias.

c Prœti.

d Res Lyciacas.

e Ait Polycritus Mendæus libro 1 de Dionyſio, vixiſſe Æſchinē cum tyranno, uſque dū ille tyrānide excideret, & Dio Syracuſas rediret.

f Menda, urbs Siciliæ, juxta Palicos; Apollodorus in ſecundo Chronicorum. Gentile eſt Mendæus, ut à Lyca Lycæus. Mende urbs Tracia, à Mende muliere ita dicta. Apollodorus eam vocat Mendin. Gentile, ut Mendæum vinum. Mendes Aegypti urbs, juxta Lycopolin. Strabo in decimo ſeptimo: Et Lycon oppidum (ſive Lycopolis) & Mendes, ubi Pana colunt, & Hircū. Civis dicitur Mēdeſius, & in muliebri genere Mendeſia. Dicitur & Mendites.

Λύκαι. Λυκαῖος. Μένδη, πόλις Θρᾴκης, ἀπὸ Μένδης γυναικός. Ἀπολλόδωρος Μένδιν αὐτήν φησι. τὸ ἐθνικὸν, Μενδαῖος οἶνος. Μένδης, πόλις Αἰγύπτου, περὶ τῶν Λύκων πόλιν· Στράβων ιζ΄. καὶ Λύκων πόλις, καὶ Μένδης· ὅπου τὸν Πᾶνα τιμῶσι, καὶ τὸν τράγον. ὁ πολίτης Μενδήσιος, καὶ Μενδησία θηλυκόν. λέγεται καὶ Μενδίτης. Quare interpres Laërtij, cùm Polycritum, qui Mendæus eſt, Mendeſium appellat, ex Siculo, vel Thrace, Ægyptium nobis facit. Cùm autem Dionyſius, cujus res Polycritus à Laërtio ſcripſiſſe dicitur, Siciliæ fuerit tyrannus: planè idem erit Polycritus, quem res Siculas carmine heroico panxiſſe, narrat Ariſtoteles lib. de mirabilibus auditu perceptis. Πολύκριτος *a*, inquit, ὁ τὰ Σικελικὰ γεγραφὼς ἐν ἔπεσιν. Unde diſcimus, hiſtoriam ejus fuiſſe poëma hiſtoricum. At fortaſſe alius eſt Polycritus, memoratus Plutarcho in Alexandri vita: item Plinio in Elencho ſcriptorum; ex quibus librum XII Hiſtoriæ Nat. qui eſt de arboribus, conſarcinâſſe ſe fatetur. item Antigono Caryſtio in Mirabilium hiſtoriarum collectaneis cap. CL; ubi ex eo tradit, juxta Solos, Ciliciæ urbem, fontem eſſe, qui olei vicem expleat. Quod etiam Plinius refert Hiſt. Nat. lib. XXXI cap. II. Sed hic ejuſce rei auctorem laudat Polyclitum: corruptè, ut videtur.

a Polycritus, qui heroico verſu ſcripſit res Siculas.

Polyhiſtor hiſtoricus à Plinio reponitur inter eos, è quibus contexuit librum VIII hiſtoriæ naturalis. Poterat idem videri ac Alexander Polyhiſtor: ſed apertè ab eo Plinius ipſe diſtinguit: quem in elencho auctorum vide.

Polyſtephanus inter alios laudatur à ſcholiaſte Apollonij in lib. I, & Gellio lib. IX cap. IV: qui eum reponit inter Græcos ſcriptores non parvæ auctoritatis; ſed quorum libri contineant res inauditas, & fidem penitùs excedentes.

Polyzelus Rhodius, Πολύζηλος ὁ Ῥόδιος, celebratur Plutarcho in Solone: ubi quædam ex eo de Solone narrat. Scripſit inter alia etiam Ῥοδιακὰ *b*; quæ citat Athænus lib. VIII. Ejuſdem Μουσῶν γοναὶ *c* citantur ab eo lib. IX. & Etymologo in Ἐπίκελος Ζεύς. Item Διονύσου γοναὶ *d* à Polluce lib. XV. cap. XXI Et ἐν μίμῳ Τυνδαρέῳ *e* ab eodem lib. X. cap. XXI. Meminit & Julius Hyginus in poëtico aſtronomico, quo loco de Ophiucho tractat. Verba adferam: *Polyzelus autem Rhodius hunc Phorbanta nomine demonſtrat, qui Rhodiis auxilio maximo fuiſſe demonſtratur. Nam cùm eorum inſulam, ſerpentium multitudine occupatam, cives Ophiuſam appellaſſent; &, in ea multitudine ferarum, draco fuiſſet ingenti magnitudine, qui plurimos eorum interfeciſſet; & patriâ denique deſertâ carere coëgiſſet: dicitur Phorbas, Triopæ filius, ex Hiſcylla,* (al.

b Res Rhodiacas.
c Muſarũ partus.
d Bacchi partus.
e In mimo, cui nomen eſt Tyndareus.

(al. Hiocla) *Myrmidonis filiâ, natus, eò tempeſtate delatus, omnes feras, & eum draconem interfeciſſe: qui cùm maximè Apollini dilectus eſſet, locatus inter ſidera dicitur, ut, interficiens draconem, laudis & memoriæ cauſſâ videretur. Itaque Rhodij, quotieſcunque à litore longiùs prodeunt claſſes, priùs ſacrificant Phorbantis adventui, talis ut illis eventus inopinatæ virtutis accidat civibus, qualis inſcium Phorbanta futura laudis ad ſidera gloriæ pertulit caſus.* Hæc Hyginus; quæ abſque dubio ſunt ex Polyzeli Rhodiacis.

Poſidippus (non Comicus ille, qui mox poſt Menandrum vixit, ſed alius) librum ſcripſit de Cnido, ſemel iterúmque memoratum Clementi ἐν προτρεπτικῷ. ubi quædam ex eo de Praxitelis Venere, déque lapidea Venere in Cnido, refert. Eum librum & Arnobius ſignat lib. VI: quippe qui Clementem exſcribat. Verba Arnobij ſunt: *Quis Praxitelem neſcit, Poſidippi ſi relegat, ad formam Cratinæ meretricis, quam infelix perditè diligebat, os Veneris Cnidiæ ſollertiarum coëgiſſe certamine?* Hunc etiam Poſidippum intelligit Tzetzes Chil. VII Hiſtor. CXLIV: ubi ex eo tradit, in capitibus Libycorum draconum lapides inveniri, nomine Δρακοντίας, in quibus naturâ, non arte, inſculptam videre ſit vel currûs, vel alius rei figuram; nec figuram tamen in lapide conſpici, ſed in cerâ, ubi lapidem impreſſeris. Hoc enim volunt verba illa, μὴ φαίνεσθαι τὸ γλύμμα δὲ, πρὶν τυπωθῇ κηρίοις, ubi corruptè vulgò κηρίως legitur. Mox octo verſus ipſius Poſidippi ſubjungit: qui perperam vulgò editi ſunt: ſic autem corrigi debent:

Οὐ a ποταμὸς κελάδων ἐπὶ χείλεσιν, ἀλλὰ δράκοντος
Εἶχέ ποτ' εὐπώγων τόνδε λίθον κεφαλή
Λευκὰ φαληριόωντα. τὸ δὲ γλυφὲν ἅρμα κατ' αὐτοῦ
Τοῦθ' ὑπὸ Λυγκείου βλέμματος ἐγλύφετο.
Ψυδεῖ χειρὸς ὁμοῖον ἀποπλασθὲν γὰρ ὁρᾶται
Γλύμμα. κατὰ πλάτεος δ' οὐκ ἂν ἴδοις προβολήν.
Ἦ καὶ θαῦμα πέλει μόχθου μέγα, πῶς ὁ λιθουργὸς
Τὰς ἀτενιζούσας οὐκ ἐμόγησε κόρας.

Quædam Poſidippi epigrammata ejus in Ἀνθολογίᾳ leguntur. Ac ſeu hujus, ſeu alterius Poſidippi, meminit quoque Stephanus in Βάρεις, & ſemel iterúmque in Ζέλεια.

Poſſis Magneſius, Πόσσις ὁ Μάγνης, Amazonum hiſtoriam condidit. Ἐν b τρίτῳ Ἀμαζονίδος eum citat Athenæus lib. VII. Idem lib. XII teſtimonium petit ex eo ἐν τρίτῳ Μαγνητικῶν c: unde etiam conſignâſſe res patriæ cognoſcimus.

a Non fluvius reſonans in labris, ſed draconis habuit quondam bene barbatū caput lapidem colore albo ſplendentem: qui verò currus eſt inſculptus, hunc ſculpſerat Lynceus viſus. Mendaci enim manui ſimilu efficta conſpicitur ſcultura: in latitudine autem non adſpicias prominētiam. Certè magnum eſt laboris miraculū, quomodo lapicida nō laborâris oculis intentis, atq; immotis.

b In tertio Amazonidis. c *In tertio de Magnetibus.*

Praxiphanis hiſtoriam citat Marcellinus in vita Thucydidis. Meminit & Laertius in Platone diatribæ ejus inter philoſophum hunc, & Iſocratem: Ὁ δ' οὖν φιλόσοφος καὶ Ἰσοκράτει φίλος ἦν· καὶ αὐτῶν Πραξιφάνης συνέγραψε διατριβήν τινα περὶ ποιητῶν γενομένην ἐν ἀγρῷ, παρὰ Πλάτωνι ἐπιξενωθέντος τοῦ Ἰσοκράτους.

Procles Carthaginenſis celebratur Pauſaniæ in Meſſeniacis; ubi judicium ejus refert de Alexandro M. & de Pyrrho. Atque item in Corinthiacis; ubi ex eo hiſtoriolam adfert de Meduſa: Καρχηδονίῳ δὲ ἀνδρὶ Προκλεῖ τῷ Εὐκράτους ἕτερος λόγος ὅδε ἐφαίνετο εἶναι τοῦ προτέρου πιθανώτερος. Λιβύης ἡ ἔρημος καὶ ἄλλα παρέχεται θηρία ἀκούσασιν οὐ πιστὰ, καὶ ἄνδρες ἐνταῦθα ἄγριοι, καὶ ἄγριαι γίγνονται γυναῖκες· ἔλεγέ τε ὁ Προκλῆς ἀπ' αὐτῶν ἄνδρα ἰδεῖν κομισθέντα ἐς Ῥώμην. Εἴκαζεν οὖν πλανηθεῖσαν γυναῖκα ἐκ τούτων, καὶ ἀφικομένην ἐπὶ τὴν λίμνην τὴν Τριτωνίδα, λυμαίνεσθαι τοὺς προσοίκους, ἐς ὃ Περσεὺς ἀπέκτεινεν αὐτήν. Ἀθηνᾶν δέ οἱ συνεπιλαβέσθαι δοκεῖν τοῦ ἔργου, ὅτι οἱ περὶ τὴν Τριτωνίδα ἄνθρωποι ταύτης εἰσὶν ἱεροί. Hoc eſt, *At Procli Carthaginenſi, Eucratis filio, alia narratio priori magis veriſimilis videbatur: hæc nempe: Lybiæ deſertum feras etiam alias nutrire, quæ fidem exſuperent: eſſéque ibidem agreſtes viros, ac feminas: ipſe etiam ſe Procles virum inde Romam deportatum vidiſſe dixit. Conjiciebat ideo, unam ex feminis illis fuiſſe Meduſam, quæ cùm aberrâſſet à ſuis, ac veniſſet ad paludem Tritonidem, accolas malè mulctârit, uſque dum occiſa à Perſeo fuit. Pallada verò iccirco adjuviſſe eo in opere videri, quòd, qui ſtagnum illud homines accolunt, Minervæ ſacri ſunt.*

Promathidas Heracleotes citatur Athenæo lib. VII, Προμαθίδας b ὁ Ἡρακλεώτης ἐν Ἡμιάμβοις. Ubi ex eo tradit, Glaucum fuiſſe natum è Polybo, Mercurij filio, & Eubœâ, Larymni filiâ. Egit præterea de rebus patriæ ſuæ. Scholiaſtes Appollonij lib. I. Προμαθίδας c ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλείας λέγει. Ita enim lego; ubi vulgò, Προμαχίδας. Nam quin idem ſit, de quo Athenæus, minimè ambigo; quando Heraclienſem de Heraclia ſcripſiſſe eſt veriſimile. Et omnem ſcrupulum tollit locus ille ejuſdem ſcholiaſtæ in lib. II: Ἡρόδωρος d ἱστορεῖ ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλείας, ὡς Προμηθίδας εἶπε. Ubi Προμηθίδας, qui Athenæo Προμαθίδας.

Promathion condidit res Italiæ. Plutarchus in Romulo: Ταῦτα e μὲν οὖν Προμαθίων τις, ἱστορίαν Ἰταλικὴν συντεταγμένος, εἴρηκε.

Protagoras de monſtroſis quorundam Indorum formis prodiiſſe quædam dicitur à Tzetze Chil. VII Hiſt. CXLIV. Etiam Marcia-

a Hic igitur philoſophus Iſocrate amico utebatur. Ac Praxiphanes deſcripſit diſſertationem de poëtis inter Platonem & Iſocratem habitam rure, cùm apud Platonem Iſocrates divertiſſet.

b Promathidas Heracleota in Hemiambis.

c Promathidas, opere de Heraclea, ait.

d Herodorus refert opere de Heraclea, ut Promethidas dixit.

e Hæc Promathiō quidam in hiſtoria retulit, quam de Italicis rebus fecit.

cianus Heracleota initio peripli, meminit τῆς Πρωταγόρου a τῶν σταδίων ἀναμετρήσεως, ἣν ταῖς οἰκείαις τῆς γεωγραφίας βίβλοις προστέθεικεν. Veriſimile eſt, quod Tzetzes tradit, fuiſſe in ejus geographicis.

Protagorides Cyzicenus libros compoſuit de ludis, qui in Daphne, vico juxta Antiochiam, quotannis ab Antiochenſibus, & finitimis, fiebant. Athenæus lib. IV: Τίνα b δ' ἦν τὰ Αἰγύπτια δεῖπνα, Πρωταγορίδης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ Δαφνικῶν ἀγώνων διδάσκει ἡμᾶς. Idē eopſe libro: Πρωταγορίδης c δ' ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν ἐπὶ Δάφνῃ πανηγύρεων φησιν. Idem edidit hiſtoriam earum rerum, quæ ad comœdias pertinent. Athenæus lib. III: Πρωταγορίδης d ἐν δευτέρῳ τῶν κωμικῶν ἱστοριῶν: ac mox refrigerandæ aquæ artificium quoddam ex eo exponit.

Protarchus Trallianus laudatur Macrobio lib. I. Saturnal. cap. VII. *Regionem*, inquit, *iſtam, quæ nunc vocatur Italia, regno Ianus obtinuit; qui, ut Hyginus, Protarchum Trallianum ſecutus, tradit, cum Cameſe, æquè indigenâ, terram hanc ita participatâ potentiâ poſſidebat, ut regio Cameſene, oppidum Ianiculum, vocitaretur.*

Proxenus commentarios fecit de Republ. Lacedæmoniorum. Eorum librum II citat Athenæus lib. VI. Item περὶ e πόρων Σικελικῶν; cujus primum nominat Stephanus in Γέλα. Simpliciter meminit idem in Χαονία; & ſcholiaſtes Apollonij lib. I; ubi ex eo refert, Alconem fuiſſe Erechthei filium. Adhæc Michaël Apoſtolius Cent. XI Prov. LXXVI: ubi ex eo tradit, boves quoſdam Latinos ab Hercule fuiſſe relictos Jovi Dodonæo.

Pyrander, Πύρανδρος, emiſit Peloponneſiacorum libros: quorum è quarto narratiunculam promit Plutarchus in Parallelis minoribus cap. XXXVII.

Pyrgion celebratur libris de inſtitutis Cretenſium. Athenæus lib. IV: Πυργίων f δ' ἐν τρίτῳ Κρητικῶν νομίμων φησί. Affert deinde morem, quem Cretenſes obſervant in συσσιτίοις g ſuis.

Pyron Annales condidit; ut Glycas teſtatur parte Annalium primâ; ubi & error ejus iſte refellitur, quòd putârit, Adamum poſt XL demum dies ingreſſum eſſe paradiſum.

Pythænetus Πυθαίνετος libros compoſuit περὶ Αἰγίνης: quorum è primo teſtimonium petit Apollonij ſcholiaſtes in lib. IV. è tertio idem facit Athenæus lib. XIII.

Pythagoras, non ille Samius philoſophus, ſed alius, cujus patria neſcitur, res Dorienſium tractavit. Laërtius lib. VIII: Καὶ ἕτερον

a Operis Protagoræ de dimenſione ſtadiorũ, quos appoſuit ſuis geographiæ libris.

b Quæ fuerint cœna Ægyptia, id nos docet Protagorides, libro primo de certaminibus Daphnicis.

c Protagorides Cyzicen⁹ in ſecundo de ludis ſollemnibus in Daphne ait.

d Protagorides in ſecundo hiſtoriarum Comicarũ.

e De Siculis itineribus.

f Pyrgion in tertio de legib⁹, & morib⁹ Cretenſium, ait.

g Publicis conviviis.

a Et alium Pythagoram, qui Dorica tractavit; ut Dionyſius refert.

περον (Πυθαγόραν) Δωρικὰ πεπραγματευμένον, ὡς Διονύσιος ἱστορεῖ. Planè ſit veriſimile, eundem eſſe, qui de rubro mari ſcripſit. Meminit ejus Athenæus lib. IV: Πυθαγόρας a δὲ ὁ γεγραφὼς περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης, τοὺς Τρωγλοδύτας φησὶ κατασκευάζειν τὴν πανδοῦραν ἐκ τῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ φυομένης δάφνης. Similiter libro XIV, ubi de ſambuca. Etiam Ælianus ejuſdem operis mentionem facit lib. XVII de natura animal. cap. VIII; ubi de animali κήπῳ.

Pythermus Epheſius hiſtorias compoſuit: quarum librum octavum Athenæus citat in VII. Ac in eclogis Sotionis de aquis mirabilibus ex Pythermo refertur, ſiquis ſcyphum immittat in Strymonem, inveniri eum in palude juxta Apolloniam.

Pythocles nomen ſibi aliquod paravit libris Italicorũ: è quibus tertiũ memorat Plutarchus in parallelis minoribus cap. XIV: quartũ verò advocat Clemens Alex. in primo Στρωματ. ubi Samius appellatur, ὁ Σάμιος b Πυθοκλῆς ἐν τετάρτῳ Ἰταλικῶν. Ac ſimiliter vocatur Plutarcho in parallelis cap. XLI: ubi tertius ejus liber de re ruſtica citatur. Πυθοκλῆς c Σάμιος ἐν τρίτῳ γεωργικῶν. Sed & Clemens in προτρεπτ. πρὸς Ἑλλ. celebrat tertium Pythoclis librũ περὶ ὁμονοίας d.

a *Pythagoras verò, qui ſcripſit de rubro mari, ait, Troglodytas panduram fabricare ex lauro ea, quæ in mari naſcitur.*
b *Samius Pythocles in quarto Italicorum.*
c *Pythocles Samius in tertio de re ruſtica.*
d *De concordia.*

RUFUS ſcripſit dramaticam, & muſicam hiſtoriam: quæ erat de comicis, tragicis, dithyrambicis, & ſcriptoribus epithalamiorum, hymenæorum, ac carminum, quæ in choreis canerentur: itê de aulœdis, cytharœdis, ſaltatoribus, aliorúmq; in theatris Græcorum uſitatis certaminibus: adhæc de poëtis epicis, & feminis vaticinandi arte claris, & aliis ejus generis. Atque ex iſtis Rufi libris multa hauſerat Sopater Apameenſis in eclogis ſuis variæ doctrinæ. Auctor Photius; quem vide tmem. CLXI.

SAon hiſtoricus celebratur Dionyſio Hal. lib. περὶ συνθέσ. ὀνομάτ. ubi & de ſtylo ejus judicium fert. Viri eruditi ſuſpicantur, eundem eſſe, qui Σαῶος dicitur Athenæo lib. IV; ubi eum citat ἐν e τῇ Λακωνικῇ πολιτείᾳ.

Sæus cur inter hiſtoricos à quibuſdam referatur: ex iis liquet, quæ proximè diximus.

Satyrus peripateticus vitam Philippi elucubrâſſe dicitur ab Athenæo lib. VI. Philippus iſte ſine dubio Alexandri M. parens erat. Fuitque ea vita pars majoris operis, quod βίους f inſcripſerat: atque idem Athenæus memorat poſtea eopſe libro; uti & lib. XII. Sed iſtic ἁπλῶς Satyrum appellat, omiſſo *Peripatetici* cognomen-

e *Libro de Rep. Spartana.*
f *Vitas.*

mento. Meminit quoque B. Hieronymus in præfat. libri de ſcriptoribus Eccleſiaſticis: ubi Satyrum hunc virum doctum appellat. Item lib. II adverſus Iovinianum: *Refert*, inquit, *Satyrus, qui illuſtrium virorum ſcribit hiſtorias*. Quæ ipſa verba Ioannes Sareſberienſis, more ſuo, exſcripſit lib. V de Nugis Curialium cap. XVII. Porrò videmus, ab utroq; Vitas etiam inter Hiſtorias reponi. Et profectò, ob hæc, & ſimilia, quę dicam, συγγραφεὺς a vocatur à Plutarcho in Vitis X rhetorũ; ubi ex eo commemorat, ut Demoſthenes, hauſto è calamo veneno, mortuus ſit. Credo, id tradiderat in Demoſthenis Vita. Laudat & Satyrũ hunc Laërtius in vita Socratis, Empedoclis, & alibi. Nec dubito, quin univerſa fuerint ex Vitarum commentariis. Operis ejus epitomen fecit Heraclides: ac ejuſce compendii memenit idem Laërtius in Zenone Eleate. Ac, puto, eſt iſte Heraclides idem illi Heraclidi, quem epitomen ſucceſſionum Sotionis ſcripſiſſe Laërtius ait in Demetrio Phalereo. Etiam hiſtoricum fuerit Satyri opus de populis Alexandriæ. Theophilus, ſextus epiſcopus Antiochenus, ad Autolycum lib. II: Ἀλλὰ b ϰαὶ Σάτυρος, ἱστορῶν τοὺς δήμους Ἀλεξανδρέων, ἀρξάμενος ἀπὸ Φιλοπάτορος τοῦ ϰαὶ Πτολεμαίου προσαγορευθέντος, τοῦτο μηνύει, Διόνυσον ἀρχηγέτην γεγονέναι. Ex quibus verbis liquet, Satyrum illum fuiſſe juniorem Philopatore, vel ſaltem minimè antiquiorem: ut quamquam Peripateticus eſſet; non propterea fuerit è diſcipulis Ariſtotelis, qui ſeculo toto anteceſſit. Nec veras modò hiſtorias Satyrus conſignavit; ſed & fabuloſas. Dionyſius Halicarnaſſ. lib. I Antiquit. Σάτυρος c ὁ τοὺς ἀρχαίους μύθους συναγαγών. Niſi is alius Satyrus fuit. Sanè fuit & Satyrus Olynthius, qui hiſtrio erat, & Pamphilam reliquit: cujus operis meminit quoque Athenæus lib. XII. At, puto, non inconveniens philoſopho Peripatetico argumentum fuit περὶ χαρακτήρων: unde aſoti hominis characterem refert Athenæus lib. IV. Hoc argumenti fuerit Ethici. At Phyſici erat liber Satyri de gemmis, ac lapidibus, Plinio memoratus lib. XXXVII cap. II, VI, VII. Præterea de Mauſoleo librum citat Vitruvius lib. VIII de Architectura: qui, credo, partim hiſtoricus, partim Mathematicus fuerit.

a *Hiſtoricus.*
b *Sed & Satyrus, qui tradidit populos Alexandrinos, orſus à Ptolomæo Philopatore, originem generis ei à Baccho eſſe indicat.*
c *Satyrus, qui priſcas fabulas collegit.*

Scamon Mitylenæus, Σκάμων ὁ Μιτυληναῖος, librum edidit de rerum inventione: qui citatur à Clemente Alexandrino lib. I Στρωματ. Item ab Athenæo lib. XIV, Σκάμων d ἐν πρώτῳ περὶ εὑρημάτων. Aliquanto pòſt legas apud eundem, Σκάμνων e ἐν τοῖς περὶ εὑρημάτων. Sed Σκάμων probat etiam Suidas, cùm ait, Σκάμων f, ὄνομα κύριον.

d *Scamõ lib. I. de rebus inventis.*
e *Scamnõ in iis, quæ de inventione rerum ſcripſit.*
f *Scamon, nomen propriũ.*

 Scy-

Scymnus Chius compluribus libris orbem deſcripſit. Stephanus in Πάρος: Ἔστι δὲ [a] ἄλλη Πάρος, νῆσος Λιβυρνῶν, ὥς φησι Σκύμνος ὁ Χίων (ſcr. Χῖος) ἐν πρώτῃ περιηγήσεως. Partes illius operis à variis citantur. Ut Ἀσία ejus ab eodem Stephano in Ἄρεος νῆσος: Εὐρώπη in Ἀγάθη. Apollonij quoque ſcholiaſtes in librum IV, ex utraque hac parte teſtimonium depromit. Planè autem adſentio eximio viro, Joanni Meurſio; qui apud Apollonium Dyſcolon, Hiſtoriæ commentitiæ cap. XV, pro Σκύθινος ὁ Χῖος, legit Σκύμνος ὁ Χῖος. Nam Scythinus non Chius, ſed Teius erat; ut mox dicam.

Scythinus Teius librum ſcripſit, quem *hiſtoriam* inſcripſit. Athenæus lib. XI: Μνημονεύει [b] δ᾽ αὐτῶν καὶ Σκύθινος ὁ Τήϊος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ ἱστορίῃ. Etiam jambos feciſſe, diſco ex Diogene Laërtio in Heraclito, & Stephano in Τέως; quorum utrique ἰάμβων ποιητὴς [c] vocatur. Etiam ἐκ [d] τοῦ Σκυθίνου περὶ φύσεως quædam adfert Stobæus in Eclogis phyſicis lib. I cap. XI.

Seleucus, Emeſenus grammaticus, Suida teſte, compoſuit Parthicorum libros duos. Carmine fortaſſe, quando & Ἁλιευτικῶν [e] libros IV fecit verſibus. Quamquam de auctore Halieuticorum diſſentire videtur Athenæus lib. VIII; ubi eorum ſcriptor Seleucus Tarſenſis vocatur. Eſt præterea Seleucus, Alexandrinus Grammaticus, cognomento Homericus; quem in omnes penè poëtas commentatum eſſe, ait Suidas. Quod ſi eſt, fortaſſe etiam ejus fuere commentarij in Lyricos; etſi illos poſtea tribuat Seleuco Amaſeno. Multa Seleuci hujus Alexandrini adfert Suidas. Sed nihil in iis hiſtoricum, niſi forte περὶ [f] τῶν ψευδῶς πεπιστευμένων. Verùm hic quoque titulus non minùs convenit refellenti errores circa vocabula, quàm res geſtas. Puto, ejuſdem eſſe gloſſas, quarum Athenæus bis meminit libro ſecundo, bis in tertio, ſemel in XIV: ac cujus librum περὶ Ἑλληνισμοῦ [g] citat lib. IX: uti & quinctum ejus operis lib. VIII. Item quem ἐν συμμίκτοις [h] laudat Apollonij ſcholiaſtes lib. II. Præſertim cùm Suidas dicat, ſcripſiſſe καὶ [i] ἄλλα σύμμικτα. Item cujus mentio apud Etymologum in Ἀΐδι, Βερέβηλα, Εἴρω, Ἐπλὰ, Λαχμῷ, Μορίαν, Πανσυγία. Alius eſt Seleucus Babylonius, cujus mentionem facit Strabo lib. I. Alius item Seleucus ὁ θεολόγος, de quo Porphyrius lib. II περὶ ἀποχῆς.

Semeronius Babylonius Perſa, (Σεμηρώνιος ὁ Βαβυλώνιος Πέρσης) citatur à Chronici Alexandrini auctore *k*: qui ex eo refert, ut Perſeus, Danaës filius, occiderit magnum illum Sardanapalum, regnóque

gnóque

[a] *Eſt & altera Paros, Liburnorũ inſula, ut ait Scymnus Chius libro primo voluminis, quo orbẽ deſcripſit.*
[b] *Meminit autẽ eorum Scythinus Tejus, in libro, qui* Hiſtoria *inſcribitur.*
[c] *Poëta jambicus.*
[d] *Ex iis, quæ Scythinus de Natura ſcripſit.*
[e] *Piſcatoriorum.*
[f] *De iis, quæ falsò creduntur.*
[g] *De proprietate ſermonis Græci.*
[h] *In miſcellaneis.*
[i] *Etiam alia miſcellanea.*
[k] *Pag. 88.*

gnóque ab Aſſyriis ablato, Perſarum nomen impoſuerit genti.

Semus, Σημὸς, vel Σῆμος; Eleus grammaticus, ſcripſit octo libros Deliacos, libros duos periodorum, unum de Paro, unum de Pergamo, item de pæanibus; ut auctor eſt Suidas. Primi operis, hoc eſt Δηλιάδος α, liber quartus citatur ab Athenæo libro IV; quinctus penè initio libri XIV; uti ſextus ab eodem initio libri octavi; octavus autem libro tertio. Opus περὶ παιάνων *b* idem celebrat lib. decimoquarto; ubi Delius vocatur. Σῆμος *c* ὁ Δήλιος ἐν τῷ περὶ παιάνων φησί. Apud eundem libro III legas: Σῆμος *d* ὁ Δήλιος ἐν δευτέρῳ νησιάδος. Unde veriſimile fit, inſcriptionem integri operis fuiſſe, *De inſulis*: at librum de Paro, cujus meminit Suidas, fuiſſe ejus operis partem. Fragmentum Deliacorum adfert Stephanus in Τέγυρα, his verbis: Σῆμος *e* ὁ Δήλιος· Τὴν Ἀπόλλωνος γένεσιν, οἱ μὲν ἐν Λυκίᾳ, οἱ δ' ἐν Δήλῳ, οἱ δ' ἐν Ζωστῆρι τῆς Ἀττικῆς, οἱ δὲ ἐν Τεγύρᾳ τῆς Βοιωτίας φασίν. Celebrat & Semum hunc Apollonij ſcholiaſtes in lib. I. Apud Etymologum quoque in Βίβλινος legitur quidem vulgò: Σίμος *f* ἐν τῇ ἕκτῃ τῆς Ἰλιάδος, ἐν Νάξῳ φησὶ ποταμὸν Βιβλίνην· ἀφ' οὗ καλοῦσιν οἶνον Βίβλινον. Sed legendum, Σῆμος *g* ἐν τῇ ἕκτῃ τῆς Δηλιάδος; ut jam Sylburgio obſervatum.

Serapio terrarum orbem deſcripſit. Cicero lib. II ad Att. epiſt. VI: *A ſcribendo prorſus abhorret animus. Etenim γεωγραφικὰ, quæ conſtitueram, magnum opus eſt. ita valde Eratoſthenes, quem mihi propoſueram, à Serapione, & ab Hipparcho, reprehenditur.* Eſt is Serapio Antiochenſis. Eo enim ſcriptore uſum ſe profitetur Plinius in Elencho ſcriptorum libri IV Hiſt. Nat. quo gentes, oppida, maria, locáque alia, exponit. Alius eſt Serapio Aſcalonita, qui de interpretatione ſomniorum ſcripſit. Fulgentius lib. I Mytholog. fab. de Daphne ſive lauro: *Amica Apollinis ob hanc rem vocitata eſt, quia illi, qui de interpretatione ſomniorum ſcripſerunt, ut Antiphon, Philocrus, & Artemon, & Serapion Aſcalonites, promittant in libris ſuis, laurum ſi dormientis ad caput poſueris, vera ſomnia eſſe viſuros.*

Silenus etiam celebratur Dionyſio Halic. lib. I Antiquit. ubi non debitâ curâ ac diligentiâ, ſed ex fortuitis rumoribus, hiſtoriam dicitur compoſuiſſe. Res verò enarrâſſe Romanas, non obſcurè ex eodem cognoſcimus. Meminit & Livius lib. XXVI: *Scorpiones majores, minoreſque, ad LX captos ſcripſerim; ſi auctorem Græcum ſequar, Silenum.* Sermo eſt de rebus ab Africano majore in Hiſpania geſtis. Neque cauſſam video, cur alius exiſtimetur Σιλανὸς *h* ὁ συγγραφεὺς

a Operis de Deli inſulæ rebus.
b De pæanibus.
c Semus Delius libro de pæanibus ait.
d Semus Delius libro ſecũdo de inſulis.
e Semus Delius: Apolli-nis, inquit, genus, alii in Lycia, alij in Delo, nonnulli in Zoſtere, iſthmo Atticæ, quidam in Tegyrâ Bœotiæ eſſe ajunt.
f Semus in ſexto Iliadis ait, in Naxo eſſe fluvium Biblinũ: à quo & vinum Biblinũ vocant.
g Semus in ſexto Deliadis.
h Silanus hiſtoricus,

γεγραφεὺς, cujus meminit Strabo libro III, ubi ait, eum juxtà, ac Artemidorum, ignorâſſe cauſſam, cur Gadibus fons in templo Herculis contrario planè modo affectus ſit, ac mare. Nam aqua ejus fontis, exundante mari, deficit; defluente mari, augetur. Calatianum fuiſſe, déque rebus Siculis ſcripſiſſe, cognoſcere eſt ex iſtis Athenæi verbis lib. XII: Σιληνὸς a ὁ Καλατιανὸς ἐν τρίτῳ Σικελικῶν. Ac perſuaſum habeo, idem opus intelligi à Laërtio in Anaxagoræ vita; ubi è tertio hiſtoriarum Sileni teſtimonium adducit. Nec alius eſt, cujus librum ſecundum de Ætna Stephanus laudat: aut quem de Aphrodiſiade inſula teſtem producit Plinius lib. IV cap. XXII. At non æquè apertum, an ejuſdem fuerint gloſſæ, quarum Athenæus mentionem facit lib. XI, & XIV: item Apollonij ſcholiaſtes in lib. I. Contexuit & fabuloſas hiſtorias; teſte Tzetze *b* in Lycophr.

Simmeas, vel Simmias, τῆς οἰκουμένης περίπλουν *c* compoſuit: ut cognoſcimus ex epitome undecim librorum Artemidori Epheſij. Alius eſt à Simmia Rhodio, poëta, de quo alibi dictum.

Socrates ἐν *d* τῷ πρώτῳ τῆς διαδοχῆς celebratur Laërtio in Diogene. Etiam Σωκράτης ἱστορικὸς *e* περιήγησιν Ἄργους γεγραφὼς laudatur à Laërtio in Socrate, & ſemel iterúmque à Plutarcho in Quæſtionibus Romanis. Ac ab eodem Plutarcho in Parallelis cap. XVIII citatur Socrates in ſecundo de Thracibus. Ariſtophanis ſcholiaſtes teſtimonium petit ex Socratis duodecimo Creticorum. Sed fortaſſe quædam horum ſunt Socratis Rhodij; de quo dictum lib. I. cap. V. Alius eſt ὁ γραμματικὸς *f* Σωκράτης, Etymologo laudatus in Εὐβοΐς. Et fortaſſe is ſignatur ab Apollonij ſcholiaſte in lib. IV. Fuit & Socrates Cous, quem indigitamenta, hoc eſt preces, quibus Dij invocantur, feciſſe, autor eſt Laërtius. Et placet opinio eorum, qui hujus putant eſſe librum περὶ ὁσίων *g*, Plutarcho memoratum lib. de Iſide, & Oſiride.

Sophænetus, Σοφαίνετος, memoriæ tradidit Κύρου ἀνάβασιν *h*; quam Stephanus in Καρδοῦχοι, & alibi, citat.

Sophis chronologus nominatur Io. Tzetzæ Chil. V, initio hiſtoriæ primæ.

Sorani profeſſione medici, tres fuerunt. Primus Epheſius, Menandri, & Phœbes filius, Alexandriæ etiam verſatus; quem & Romæ medicinam feciſſe ſub Trajano, & Adriano, multáque erudita de arte ſua literis mandâſſe, ex Suida cognoſcimus. Eſtque is, cujus meminit Galenus libro de ſectis. Alter item Epheſius, ſed ætate junior;

a *Silenus Calatianus libro tertio de rebus Siculis.*

b *Pag. 111.*

c *Orbis univerſi periplum.*

d *Libro primo de ſucceſſione philoſophorũ.*

e *Hiſtoricus, qui Argos diligenter deſcripſit.*

f *Socrates grammaticus.*

g *De ſanctis.*

h *Cyri expeditionem.*

junior; qui Γυναικείων *a* libros quatuor reliquit; eodem Suida teſte. Unde hodiéque fragmentum ſupereſt περὶ μήτρας *b*, καὶ γυναικείου αἰδοίου; quod unà cum Ruſo Epheſio edidit Adrianus Turnebus. Tertius eſt Cilix, cognomento Mallotes: quem ex antiquioribus poſt Hippocratem maximè probabat Aſclepiodotus, philoſophus idem, & medicinam edoctus; ut idem Suidas docet. Iſagoge medica, quæ ſub Sorani Epheſij nomine Baſileæ à Cratandro edita eſt, Sorani Cilicis eſſe creditur nonnullis: uti ab Lonço Boſcio, Matheſios, & Medicinæ profeſſore Ingolſtadienſi, orat. de medicinæ auctoribus. Sed nullius eſt ex tribus iſtis; verùm Latini ſcriptoris; ut in Originum libris oſtendimus. Cæterùm Soranus Epheſius junior etiam, Suida teſte, reliquit βίους *c* ἰατρῶν, καὶ αἱρέσεις; qua de cauſſa & de Sorano ſuperiora diximus. Ex eo Vitarum libro exſtat vita Hippocratis; quæ Coo huic ſeni ſubjungi ſolet. Etiam pluſcula ex ea refert Tzetzes Chil. VIII, Hiſtor. CLV.

a Muliebrium.
b De matrice, & muliebri pudendo.
c Medicorum vitas, & ſectas.

Soſander Indica conſignavit. Σώσανδρος *d* ὁ κυβερνήτης τὰ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν γράψας, ut eſt in epitome Artemidori Epheſij, quæ cum Marciano Heracleota in lucem prodiit.

d Soſander gubernator, qui res Indicas ſcripſit.

Soſicrates libros reliquit de rebus Cretenſibus. Athenæus lib. VI: Σωσικράτης *e* ἐν δευτέρῳ Κρητικῶν. Meminit ejuſdem operis Michael Apoſtolius Cent. VII Prov. XXXVII. Idem ſignat Strabo lib. X, ubi de Creta agere incipit. Athenæus lib. XI ejuſdem Φιλαδέλφους citat. Scripſit quoque de philoſophorum ſucceſſione. Idem Athenæus lib. IV: Σωσικράτης ἐν τρίτῳ φιλοσόφων διαδοχῆς *f*. Meminit & Laërtius, cùm alibi *g*, tum in Myſone; ubi legas, Σωσικράτης ἐν διαδοχαῖς *h*. Fuiſſe Rhodium, colligo ex eodem Laertio in Ariſtippo; ubi à Soſicrate Rhodio proditum ait, nihil literis mandâſſe Ariſtippum. Nam etſi non ignoro, fuiſſe & Soſicratem Phanagoritem, cujus οἶοι citantur ab Athenæo lib. XIII: ac præterea Soſicratis Cyziceni meminerit Fulgentius in Mythologia: tamen iſta ex διαδοχαῖς *i* Soſicratis à Laërtio adferri, ſatis eſt manifeſtum. Mentionem etiam Soſicratis cujuſdam facit Fulgentius Planciades in expoſitione ſermonis antiqui, voce *Neſrendes*. Verba ejus ſunt: *Diophantus Lacedamonius, qui de ſacris Deorum ſcripſit, ait, apud Athenas Marti ſolere ſacrificari ſacrum, quod* ἑκατομφόνια *appellatur. Siquis enim centum hoſtes interfeciſſet, Marti de homine ſacrificabat apud inſulam Lemnum: quod ſacrificatum eſt à duobus, Ariſtomene Gortynenſi, & Theocle Elæo; ſicut Soſicrates ſcribit.*

e Soſicrates Creticorum ſecundo.
f Soſicrates tertio de ſucceſſione philoſophorū.
g Vt in Anacharſide.
h Soſicrates in Succeſſionib⁹.
i Succeſſionibus.

Soſimus, Σώσιμος, peperit famâ volumine περὶ χρόνων *k*. Athenæus lib.

k De temporibus.

lib. XIV exinde refert; Καρνείων feſtum eſſe inſtitutum Olympiade XXVI.

Soſthenes Cnidius, Σωσθένης ὁ Κνίδιος, laudatur Plutarcho de Fluviis cap. de Eurota; ubi & addit, Hermogenem ab eo ſumſiſſe argumentum: longéque diligentiùs ab hoc Soſthene tractari, quæ dixerat de Eurota. Scripſit Soſthenes hic res quoque Ibericas: quarum decimum tertium librum idem Plutarchus citat cap. de Nilo.

Sozimus Priſcus, orator inſignis, inter eos eſt hiſtoricos, ex quibus ſuam decerpſit hiſtoriam Euagrius Scholaſticus: ut teſtatur Nicephorus Calliſti in procemio hiſtoriæ Eccleſiaſticæ.

Stamis de Lesbo commentatus eſt. Brevium ſcholiorum autor in Homer a. Il. Γ: Στάμις ἐν τῷ περὶ Λέσβου φησί.

a Pag. 67. edit. Hervag.

Staphylus Naucratita memoratur in ſcholiis Apollonij Rhodij in Argon. lib. I. Scripſit de rebus Theſſalicis; unde apud eundem in IV lib. legas, Στάφυλος b ἐν τρίτῳ τῶν περὶ Θεσσαλίαν ἱστορεῖ &c: Similiter Harpocratio in Πενέσται. Στάφυλος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Θετταλῶν. Nec Theſſalica ſolùm, ſed etiam Æolica, & Attica conſignavit; quod ex Harpocratione diſcimus. Item Arcadica. quæ citat Sextus Empiricus adverſus Mathematicos lib. I. cap. XII: ubi eo in opere à Staphylo proditum air, Æſculapium propterea percuſſum eſſe fulmine, quòd curaſſet Hippolytum, fugientem è Trœzene. Meminere Staphyli hujus etiam Athenæus lib. II, Plinius Hiſtor. Nat. lib. V. cap. XXXI, ac ſcholiaſtes Homeri.

b Refert Staphylus libro tertio de rebus Theſſalicis.

Stephanus ἐν ς τῷ περὶ Κύπρου citatur ab Etymologo in Σφήκεια: ubi ex eo refert, Cyprum aliter Σφήκεια eſſe appellatam, quia inhabitarint illam, qui Σφῆκες vocarentur. Fortaſſe idem eſt, ac Stephanus Byzantinus: de quo dictum nobis lib. II, cap. XXII.

c Libro de Cypro.

Stephanus, Hieropolitanus Epiſcopus antiquior, in literas retulit vitam Golauduch martyris; teſte Euagrio lib. VI cap. XIX, & Nicephoro lib. XVIII, cap. XXV. Golauduch ille, à Magis Perſis variis excruciatus tormentis, martyris coronam accepit anno IↃXCIII; ut eſt apud eoſdem, ac Theophylactum in Hiſtor. Mauritii Imperat. lib. V cap. XII.

Steſiclides Atheniensis, Στησικλείδης d ὁ Ἀθηναῖος, ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων, καὶ Ὀλυμπιονικῶν ἀναγραφῇ, laudatur à Laertio in Xenophonte.

d Steſiclides Athenienſis in deſcriptione pratorũ, & Olympionicarum.

Sunius à Stephano teſtis adducitur in Κάρνανα. Conſignavit Ἀραβικά; quorum librum quartum citat idem in Ἐδουμαῖοι.

Sya-

Syagrus, Σύαγρος, primus bellum Trojanum carmine cecinit; ut Ælianus ait Var. Hiſtor. lib. XIV cap. XXI. Sed incertum puto, utrùm fide id hiſtoricâ egerit; an, uti ab Homero poſtea eſt factum, fabuloſè.

TEleſarchus, Τελέσαρχος a ἐν Ἀργολικῷ, citatur Sexto Empirico lib. I adverſus Mathematicos cap. XII; ubi tradere eum ait, Æſculapium fuiſſe fulmine percuſſum, propterea quòd aggreſſus eſſet ſuſcitare Orionem. Atque idem refert ex eodem Teleſarcho Euripidis ſcholiaſtes in initium Alceſtidis.

a Teleſarchus in opere de rebus Argolicis.

Teucer Cyzicenus, Suida teſte, edidit volumen de terra aurifera, alterum de Byzantio, item Mithridaticarum rerum libros V, de Tyro totidem, totidem rerum Arabicarum; adhæc hiſtoriæ Judaicæ libros VI; præterea de ratione, quâ ephebi ſe Cyzici exercerent, libros tres; & alia. Meminit Stephanus in Βυθρωτός: ὡς b φησι Τεῦκρος ὁ Κυζικηνός. Item Etymologus in Βυθρωτός; quam Epiri eſſe civitatem ex eo, quem dixi, tradit.

b Ut ait Teucer Cyzicenus.

Teupalus, Τεύπαλος c ὁ γράψας Ἰλιακά, Stephano in Ἀνδρία memoratur.

c Teupalus, qui res Iliacas ſcripſit.

Thallum, & Caſtorem, Syriacam hiſtoriam diligenter tractâſſe, autor eſt Africanus apud Euſebium lib. X Euangel. præparat. cap. III, & Euſebius lib. I. χρονικῶν d. Meminere & Thalli Juſtinus Martyr cohortatione ad gentes, Tertullianus in Apologet. Minutius Felix in Octavio, Lactant. lib. I. cap. XIII, & XXIII &c.

d Pag 14. Theſ. Temp.

Theagenes Carica, & Macedonica, prodidit. Illorum mentionem facit Stephanus in Καππαλία: horum in Ἀλτὸς, Βάλλα, & Ἐλευθερίσκος. Theagenis meminit & Etymologus in βεβαιῶ. Sed is grammaticus fuit: credo Θεαγένης e ὁ εἰς Ὅμηρον γράψας, ut Suidæ vocatur in Τήνεια. Pro quo ſcholiaſtes Ariſtophanis in Aves, Θεαγένης f εἷς μὲν ὁ περὶ Ὁμήρου γράψας.

e Theagenes, qui in Homerum ſcripſit.

f Theagenes, unus eorum, qui in Homerū ſcripſere.

Themiſon in Pallenide citatur ab Athenæo lib. VI. Cenſeo, alium eſſe à nobili medico, cujus ſæpius meminit Plinius in hiſtoria naturali.

Themiſtagoras auctor fuit Aurei libri. Ita enim inſcripſit. Hiſtoricum, ex parte ſaltem, opus id fuiſſe, conjecturâ ducor, propter ea, quæ inde narrat Etymologus in Ἀστυπαλαία. Verba apponam: Πατροκλῆς, καὶ Τεμβρίων, ἀποικίαν στείλαντες εἰς Σάμον, πρὸς τοὺς ἐνοικοῦντας Κᾶρας κοινωνίαν θέμενοι, ᾤκησαν περὶ τὸν Σχήσιον ποταμόν, καὶ εἰς δύο φυλὰς τὴν πόλιν διένειμαν· ὧν τὴν μὲν Σχησίαν ὠνόμασαν, ἀπὸ τοῦ

Σχησίου ποταμοῦ παρακειμένου τῇ πόλει· τὴν δὲ, Ἀστυπαλαίαν, ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ ἐκεῖσε ὄντος ἄστεος. οὕτω Θεμισταγόρας ἐν τῇ Χρυσῇ βίβλῳ. *Patrocles, & Tembrio, colonis miſſis in Samum, instâque ſocietate cum Caribus, qui eam inhabitabant, domicilium habuere propter Scheſium fluvium, ínque tribus duas urbem ſunt partiti: quarum illam quidem Scheſiam nominarunt, à Scheſio fluvio prope urbem ſito: hanc verò dixere Aſtypalaam, ab urbe veteri, quæ ibi erat. Atque ita Themiſtagoras in Aureo libro.*

Theochreſtus, Θεόχρηστος *a*, ἐν πρώτῳ Λιβυκῶν, teſtis laudatur ab Apollonij interprete in lib. IV. Ac meminit quoque ejus Plinius in elencho ſcriptorum, quibus uſus in concinnando libro ultimo Hiſtoriæ Naturalis.

Theocritus quiſpiam inter hiſtoricos recenſetur à Fulgentio Μυθολογικῶν lib. I cap. de Perſeo, & Gorgone; ubi ait: *Theocritus antiquitatum hiſtoriographus refert, Phorcum fuiſſe regem, qui tres filias locupletes reliquit.*

Theodorus Daphnopates, Θεόδωρος ὁ Δαφνοπάτης, hiſtoriam ſui temporis emiſit in lucem: ut conſtat ex Cedreno, in procemio; item Ioanne Curopalate, itidem in præfat. Sed apud hunc *Theodotus* legas.

Theodorus ὁ Σίδης *b*, & Theodorus Σεβαστείας *c* ibidem Cedreno, & Curopalatę, inter hoc ſcribendi genere claros recenſentur.

Theodoros viginti refert Laërtius. Eorum quinctus de legiſlatoribus ſcripſit, à Terpandro initium ſumens: ſeptimus res Romanas expoſuit: decimusſeptimus de poëtis egit. In Ariſtippo autem meminit idem Theodori libri περὶ αἱρέσεων *d*. Apud Plutarchum in parallelis cap. XXII citatur Theodorus in Transformationibus. Ubi ex eo narrat fabellam de Cinyra, & Myrrha. Quam ipſam ex Theodoro hoc ſe hauſiſſe profitetur Stobæus ſerm. de Vituperio Veneris. Apud Athenæum quoque lib. X mentio fit Theodori Hierapolitæ, quem compoſuiſſe ait librum περὶ *e* ἀγώνων, unde refert, ut Milo Crotoniates viginti carnis libras, & totidem panis ederit; tres autem vini congios biberit. Alius eſt Θεόδωρος *f* ὁ Παναγής, qui ἐν *g* τῷ πρώτῳ περὶ Κηρύκων γένους citatur ab Etymologo in Ἡμεροκαλλές. Erant verò Κήρυκες iſti familia quædam Athenis, haut aliter ac Eumolpidę: atque ut hi genus ducebant ab Eumolpo, qui τὴν μύησιν, ſive initia, invenit: ita κήρυκες ortum habuere à Ceryce Mercurij filio. Scholiaſtes anonymus Homeri in Iliad. *A. h*: Ἑρμῆς *i* μιγεὶς Πανδρόσῳ, τῇ Κέκροπος θυγατρὶ, ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Κήρυκα, ἀφ᾽ οὗ τὸ τῶν κηρύκων γένος, ὡς ἱστορεῖ Πτολεμαῖος. Hic quidem Ptolomæum;

a Theochreſtus libro primo rerum Libycarum.
b Sides.
c Auguſtalis præfectus.
d De ſectis.
e De certaminibus.
f Theodorus Panages.
g Libro primo de genere Cerycum.
h Pag. 16. edit. Baſil.
i Mercurius, ex concubitu cum Pandroſo, filia Cecropis, habuit Ceryca, à quo Cerycum genus, teſte Ptolomæo.

at Phaniam ejuſce rei laudat auctorem Heſychius; quem vide in Κήρυκες. Præterea Suidam adi in Εὐμολπίδαι.

Theodorus Samothrax memoratur Ptolomæo, Hephæſtionis filio: qui ex eo retulit, Jovem natum riſiſſe ſeptem continuos dies, indéque cœpiſſe ſeptenarium haberi pro perfecto. Ita Photius in biblioth. cod. CXC. Et fortaſſe idem eſt Theodorus, ex cujus libro XXI quædam de tempore, quo Luna cœpit, refert Apollonij ſcholiaſtes in lib. IV Ἀργοναυτικῶν. Niſi placet, eſſe Theodorum Colophonium, cujus poëma citat Pollux lib. IV cap. VII. Fuit & Theodorus Gadarenſis, orator: quem ſuâ vixiſſe ætate, Strabo ait lib. XVI. Sed omnes referre longum foret.

Theodotus memoriæ tradidit res Phœnicum; ſed linguâ Phœniciâ: at Græcè eas, ſive Χαίτος, ſive Ἀίτος (variant enim codices) tranſtulit; teſte Tatiano orat. ad gentes, & Euſebio lib. X præparat. Euangel. Meminit & Theodoti Joſephus lib. I contra Apionem: ubi eum reponit inter gentium ſcriptores, qui Judæorum quoque meminerint in libris ſuis. Alius, puto, ab hoc is eſt Theodotus, cujus quartum adverſus Epicurum librum citat Laërtius lib. X. Alius item ὁ γραμματικὸς a Θεόδοτος, memoratus Etymologo in Ὀρίγανον.

Theognis (alius, ut arbitror, tam ab tragico, quàm eo, cujus γνώμας b habemus) volumen compoſuit περὶ c τῶν ἐν Ῥόδῳ θυσιῶν: cujus ex operis ſecundo libro teſtimonium petit Athenęus lib. VIII.

Theophilus literis mandavit Italica, & Peloponneſiaca: ut conſtat è Parallelis minoribus Plutarchi: qui tertium Italicorum citat cap. XIII; ſecundum Peloponneſiacorum cap. XXXII. Etiam Theophili (ejuſdem, an alterius, non ſat ſcio) librum I περιηγήσεως advocat Stephanus in Παλική. Theophilum inter eos hiſtoricos, qui & Judæorum meminerint, reponit quoque Flavius Joſephus libro primo contra Apionem.

Theotimus in ſecundo rerum Italicarum teſtis adducitur à Plutarcho in parallelis min. cap. VIII.

Theſeus hiſtoricus illuſtrium virorum vitas conſignavit libris V: item Corinthiacorum libros tres; quo in opere Iſthmiorum ludorum inſtitutionem oſtendit. Auctor Suidas. Θησεὺς d ἐν Κορινθιακῶν τρίτῳ citatur Etymologo in Ἄρνη. Etiam Theſei ex ſcriptis narratiunculam adfert Stobæus ſermone de Fortitudine.

Thomaidis, virginis ſacræ, opus eſt vita, & martyrium, S. Febroniæ virginis; quam habes apud Simeonem Metaphraſtem, &

a Theodotus grammaticus.

b Sententias.

c De ſacrificiis Rhodiis.

d Theſeus in tertia Corinthiacorũ.

exinde apud Surium Tom. III, die Iun. XV.

Thoromachus Chronica reliquit: unde duo deſcripti ſunt collectionis Chronologicæ libri, qui auctorem habent Gallum quendam Caroli M. æqualem. Habes verò apud Caniſium lib. II Antiquæ Lectionis.

Thraſybulus memoratur brevium in Homerum ſcholiorum auctori, in Iliad. Π a. Ubi cùm egiſſet de Epiro, & Jove Dodonæo, ſubjungit, Δωδώνην b τὴν χώραν προσηγόρευσαν. ἱστορεῖ Θρασύβουλος. Niſi Θρασύλλος legendum: de quo dicam libri ſequentis cap. XVI.

Timagenes Syrus res Gallicas prodidit; inque eo opere multa mutuatus eſt à Calliſthene Sybarita. Plutarchus de Flum. cap. de Arari: καθὼς c ἱστορεῖ Καλλισθένης ὁ Συβαρίτης ἐν ιγ΄ Γαλατικῶν· παρ' οὗ τὴν ὑπόθεσιν εἴληφεν Τιμαγένης ὁ Σύρος. De iſtis Gallicarum rerum commentariis locum etiam illuſtrem habemus apud Ammianum Marcellinum lib. XV. *Ambigentes ſuper origine primâ Gallorum ſcriptores veteres, notitiam reliquere negotii ſemiplenam: ſed poſtea Timagenes, & diligentiâ Græcus, & linguâ, quæ diu ſunt ignorata, collegit ex multiplicibus libris: cujus fidem ſecuti, obſcuritate dimotâ, eadem diſtinctè docebimus, & apertè.* Caſaubonus in lib. IV Strabonis, & Paullus Merula, Coſmographiæ ſuæ part. II lib. III cap. I, videntur putâſſe, diſſentire Ammianum à Plutarcho, quia hic Græcum, ille Syrum vocet. Sed Ammianus Græcè quidem ſcripſiſſe dicit; origine autem Græcum fuiſſe, minimè addit. Interim non dubium, quin ille, Straboni in IV memoratus, ſit hic Gallicarum rerum ſcriptor. Nam loquitur de theſauris Toloſæ in Galliis à Cæpione inventis; quos partem eſſe pecuniarum dicit, à Gallis ablatarum Delphis. Alius ab hoc Timagene Syro eſt Timagenes Mileſius, hiſtoricus, & orator; ut eum vocat Suidas. Hunc potiùs ſignat Strabo lib. XV; ubi ex Timagene quiddam de Hyperboreis refert. Nihil enim illud ad res Gallicas pertinet; ſed ad Periplum, quem deſcripſit Timagenes alius. Vide quæ dicebamus lib. I cap. XXIV.

Timochares, Τιμοχάρης d ἐν τοῖς περὶ Ἀντιόχου citatur Euſebio lib. IX e de præparat. Euangel. ubi ex eo Hieroſolyma deſcribit. Pluribus libris volumen id conſtitiſſe, oſtendit, quòd ibidem ex primo ejus operis libro teſtimonium petit. Alius, puto, Timochares eſt ſcholiaſtæ Arati laudatus; quo loco octo ab eo ſtatui Lyræ ſtellas docet.

Timolaus Phrygiaca edidit, teſtante Plutarcho de fluminibus, cap. de Mæandro.

a *Pag. 276. edit. Baſil.*

b *Dodonã regionem appellarunt. Rem narrat Thraſibulus.*

c *Ut refert Calliſthenes Sybarita lib. decimotertio rerum Gallicarum; à quo argumentũ accepit Timagenes Syrus.*

d *Timochares volumine, quod de Antiochi rebus ſcripſit.*

e *Pag. 265. edit. Rob. St.*

Timomachus in Κυπριακοῖς *a* citatur ab Athenæo lib. XIV.

Timonax Τιμώναξ *b* ἐν πρώτῳ περὶ Σκυθῶν citatur Apollonij ſcholiaſtæ in lib. IV, & eopſe libro, Τιμώναξ *c* ἐν πρώτῳ τῶν Σικελικῶν.

Timotheus Athenienſis volumine claruit de vitis. Laertius in Platone: Ἰσχνόφωνος *d* ἦν (ὁ Πλάτων,) ὡς καὶ Τιμόθεος φησὶν ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ βίων. Idem in Ariſtotele: Οὗτος *e* γνησιώτατος τῶν Πλάτωνος μαθητῶν, τραυλὸς τὴν φωνὴν, ὥς φησι Τιμόθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ βίων. Meminit & ejus operis in Zenone. Item in Speuſippo, ubi patriæ nomen reticet. Planè autem puto, non alium eſſe à Timotheo illo, cujus Ἀργολικὰ *f* citat Plutarchus de Flum. cap. de Inacho: item undecimum de fluminibus, cap. de Hebro. Nec alium cenſeo, qui memoratur Dionyſio in Euſtathij παρεκβολαῖς ὑφήγησιν. At omnino diverſus Timotheus, gentilis Theologus, de quo Arnobius lib. V: *Apud Timotheum, non ignobilem Theologorum virum, nec non alios æquè doctos, ſuper magnâ Deorum matre, ſupèrque ſacris ejus, origo hæc ſita eſt, ex reconditis antiquitatum libris, & ex intimis eruta (quemadmodum ipſe ſcribit, inſinuátque) myſteriis.* Inde bene longam ex eo narrationem texit de Jove, matre Berecynthiâ, Alceſti, aliiſque ad Phrygiorum Deorum hiſtoriam pertinentibus: ex quibus, cujuſmodi cætera Theologi iſtius fuerint, non difficile eſt conjectare. Eſt & alius Timotheus Chronographus, homo Chriſtianus, qui de initio rerum, ac Deo, præclarè ſcripſit: ut cognoſcimus ex iis, quæ inde refert Georgius Cedrenus in Hiſtorico compendio. Claudit verò præclarum illum locum his *g* verbis: Ταῦτα *h* Τιμόθεος συνεγράψατο ὁ χρονογράφος, λέγων, τὸν Ὀρφέα πρὸ τοσούτων χρόνων εἰπόντα, τριάδα ὁμοούσιον δημιουργῆσαι τὰ πάντα. Alius quoque eſt Timotheus Gazæus; de quo lib. II cap. XXI.

Timoxenus ἐν τῷ περὶ λιμνῶν *i* laudatur ab Æſchyli ſcholiaſte in Perſas *k*. Sed legendum περὶ *l* λιμένων.

Triſimachus condidit κτίσεων *m* libros; quorum tertium citat Plutarchus in Parallelis min. cap. VI.

Trophilus reliquit Collectanea mirabilium narrationum: ex quibus quatuor loca excerpſit Stobæus ſerm. de morbis, & moleſtiarum in eis ſolutione. Etſi autem iſtæ ad naturæ hiſtoriam pertineant: tamen inſcriptio facit, ut alias etiam eo opere complexum eſſe, veriſimile fiat.

 Ulpia-

a *Cypriacis.*
b *Timonax in primo de Scythis.*
c *Timonax in primo de rebus Siculis.*
d *Vox Platoni erat gracilis, ut ait Timotheus Athenienſis in opere de vitis.*
e *Hic, præcipuus Platonis diſcipul⁹, voce gracili fuit, ut in libro de vitis ait Timotheus Athenienſis.*
f *Res Argolicas.*
g *Pag. 47.*
h *Hæc ſcripſit Timotheus chronographus; qui ait, ante ſecula tam multa Orphea dixiſſe, Trinitatem conſubſtantialem creâſſe univerſa.*
i *De paludibus, ac ſtagnis.*
k *Pag. 139.*
l *De portubus.*
m *De opidis conditis.*

ULpianus Arabica ſcripſit, quorum meminit Stephanus in Ταῦροι. Sed, quis ſit iſte Ulpianus, haut facile dictu eſt. Nam & fuit ejus nominis Antiochenus ſophiſta, qui Conſtantini imper. temporibus vixit; & alter Emeſenus; & alius, Gazæus, & præterea Iſidori frater: quos quatuor Suidas refert. Ut de Ulpiano Tyrio, uno ex collocutoribus Athenæi, & de Domitio Ulpiano I C. nihil nunc dicam.

Uranius in Αἰακιδῶν ſecundo teſtis adducitur à Stephano in Αἰαμήνη. Compoſuit præterea Arabica; quorum primum idem laudat in Αὔαθα, ſecundum in Αἰανῖτις, & Τάιννοι, tertium in Ἀβασηνοὶ, & Ἀτραμύττῃ. Tertium quoque ejuſdem operis citat Io. Tzetzes Chil. VII. Hiſt. CXLIV. Ubi ex eo refert, calamos in Arabia eſſe tantæ magnitudinis, ut in iis reges, eorúmque uxores, & liberos, condiant unguento, iiſque pro ſepulchro utantur. Meminit & Uranij Euſtathius in παρεκβολαῖς Dionyſij ad verſum XXXVIII: Φησὶν [a] οὖν ὁ παρὰ τῷ γράψαντι τὰ ἐθνικὰ, Οὐράνιος οὕτως ὀνομαζόμενος, ὅτι τὰ παρακείμενα ὄρη δεινῶς ἐρυθρά εἰσι.

Varinus, & Armenius, ab oblivione vindicarunt martyrium SS. Chryſanthi, & Dariæ. Habes apud Simeonem Metaphraſtem, & exinde apud Surium Tom. V. die XXV Oct.

XEnagoras hiſtoricus celebratur à Dionyſio Halicarnaſſenſi lib. I, Antiqu. Rom. quo loco de Urbis origine tractat. Scripſit Chronicon. Harpocratio in Κερυαλλίδαι: Ξεναγόρας [b] ἐν τετάρτῳ χρόνων ἱστορεῖ. Ubi in quibuſdam libris περὶ κωμῶν: ac dubitat Mauſſacus, an non ea lectio debeat præferri. Sed omnino rectum eſt χρόνων. Nam ſimiliter Apollonij ſcholiaſtes in lib. IV: Καὶ [c] Ξενάγορας ἐν πρώτῳ χρόνων. Opere iſtoc traditum ait, non Phrygas, ut Herodotus voluit, ſed Ægyptios, eſſe omnium antiquiſſimos; primáſque fuiſſe conditas Thebas in Ægypto. Quæ & Leandri Nicanoris Cyrenæi, & Archemachi, & aliorum fuiſſe ſententia, ibidem dicitur. Memoratur quoque Macrobio lib. V. Saturn. cap. XIX: *Sed & Xenagoras in tertia hiſtoria ſua de loci divinatione ita ſcribit*: Καὶ οἱ Σικελοὶ τῆς γῆς ἀφορούσης ἔθυσαν τινι ἥρωι, προστάξαντος αὐτοῖς τοῦ ἐκ Παλικῶν χρηστηρίου, καὶ μετὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς εὐφορίας πολλοῖς δώροις τὸν βωμὸν τῶν Παλικῶν ἐνέπλησαν. Eorum verborum mentem ſic paullò antè expreſſerat Macrobius ipſe: *Cùm Siciliam ſterilis annus areſeciſſet, divino Palicorum reſponſo admoniti Siculi heroi cuidam certum ſacrificium celebraverunt: & revertit ubertas; quâ gratiâ Siculi omne genus frugum congeſſe-*

a Ait ille, qui in Ethnicorũ ſcriptorẽ commentarium edidit, (Urani' is nominatur) adjacentes montes admodũ eſſe rubros.

b Refert Xenagoras libro quarto de temporibus.

c Et Xenagoras in primo de temporibus.

geſſerunt in aram Palicorum. Vnde ait liquere, cur Maro dicat in nono:

----- *Pinguis ubi, & placabilis ara Numici.*

In Vaticana bibliotheca exſtare dicitur liber Xenagoræ de inſulis. Imò Ξεναγόρας ἐν τῷ περὶ νήσων citatur ab Etymologo in Σφήκεια. Hoc ex libro abſque dubio erit, quod Xenagoræ acceptum refert Plinius lib. v. cap. xxxi. nempe Cyprum inſulam priùs fuiſſe dictam, & Aſpeliam, & Amathuſiam, & Macariam. Idem ejus meminit in elencho ſcriptorum, è quibus confecit librum iv, & vii. Nec dubium, quin idem opus Stephanus ſignet in Καρπασία, & Χυτροί. Utraque enim eſt Cypri civitas. Etiam inde eſſe puto, quòd Apollonij ſcholiaſtes in i Ἀργοναυτ. refert, Sicinum, ſive Sicenum, maris Ægæi inſulam, hoc nomen accepiſſe à Sicino, Thoantis, & Neidis nymphæ, filio. Ante enim à vini copia dicebatur οἰνόη, ut apud Plinium ſcriptum invenitur lib. iv Hiſt. Nat. cap. xii, & Stephanum in Σίκινος. Metri cauſſâ Οἰνοίην appellat Apollonius lib. i Ἀργον. Nec ex alio, quàm iſtoc de inſulis opere fuerit, quod Michaël Apoſtolius Centur. xi Proverb. xxiv à Xenagora ſcriptum teſtatur, Tyrrhenicis inſulis, nomine Pithecuſis, id nomen inditum eſſe à Pithecis, qui aliter Cercopes dicuntur.

a *Xenagoras in libro de inſulis.*

Xenion, Ξενίων, Cretica conſcripſit. Citat Stephanus in Ἀρκάδες, & Δραγμὸς: item Etymologus in Ἀρκέσιον. ubi legas: Οὕτω b Ξενίων ἐν τοῖς περὶ Κρήτης. Idem Italica condidit. Macrobius lib. i. Saturnal. cap. ix: *Xenon* (leg. Xenion) *primo Italicôn tradit, Ianum in Italia primùm dîs templa feciſſe, & ritus inſtituiſſe ſacrorum: ideo eum in ſacrificiis præfationem meruiſſe perpetuam.*

b *Sic Xenion libris de Creta.*

Xenocrates chronica edidit. Etymologus in Ἀσσυρία: Τὸ μὲν c πρῶτον ἐκαλεῖτο Εὐφράτης, ὕστερον δὲ Χαλδαία· τὸ τελευταῖον δὲ ἀπὸ Ἀσσύρου τοῦ Σύσου Ἀσσυρία. Quis iſte Xenocrates fuerit, haut conjecturâ aſſequi poſſum. Nam præter Chalcedonium (de quo vidimus lib. i cap. viii.) fuit & Xenocratres Epheſius, cujus meminit Plinius lib. xxxvii cap. ii: *Mirum &, quod Xenocrates tradit Epheſius, aratro in Aſia, & Cypro, excitari cryſtallum. Non enim inveniri in terreno, nec niſi inter cautes, creditum fuerat. Similius vero eſt, quod idem Xenocrates tradit, torrentibus ſæpe deportari.* Hunc Neronis, & Veſpaſiani ætate vixiſſe, cognoſcimus ex iſtis, quæ aliquanto pòſt eodem capite ſcribit: *Theophraſtus (credit) Oceano exæſtuante ad Pyrenæi promuntorium ſuccinum ejici: quod & Xenocrates credidit; qui de iis nuperrimè ſcripſit.* Fuit & Xenocrates Aphrodiſienſis; qui de animalibus commentatus eſt, &, quâ re unumquodque eorum ſanetur, prodidit. Auctor Artemidorus

c *Primùm vocabatur Euphratis, poſtea Chaldæa, ac poſtremo Aſſyria ab Aſuro, Suſi filio: ut Xenocrates ait lib. primo Chronicorum.*

dorus lib. IV Oneirocriticôn cap. XXIV. Fuit & Xenocrates inſignis pingendi, & cælandi artifex; de quo Plinius lib. XXXIV cap. VIII: *Xenocrates, Tiſicratis diſcipulus, aut, ut alij, Euthycratis, vicit utroſque copiâ ſignorum, & de ſuâ arte compoſuit volumina.* Quo ex loco ejus ætatem ſimul cognoſcimus. Nam Tiſicrates ille diſcipulus fuit Lyſippi; ut eodem capite dicitur. Lyſippus autem Alexandri M. fuit æqualis. Ergo Xenocrates hic vixerit temporibus Ptolomæi Philadelphi. Commentatum eſſe de arte pingendi, idem Plinius repetit lib. XXXV cap. X: *Hanc Parrhaſio gloriam conceſſere Antigonus, & Xenocrates, qui de picturâ ſcripſere.*

Xenophon Athenienſis, ſed alius ab nobili illo Grylli filio, frater Pythoſtrati ejus, qui Theſeidos poëma compoſuit, inter cætera Epaminondæ, ac Pelopidæ quoque vitam conſignavit; teſte Laërtio in Xenophonte.

Ab eodem Laërtio & alter Xenophon commemoratur, qui Annibalis hiſtoriam literis tradiderit.

Item alius fuit μυθώδη τερατείαν πεπραγματευμένος a, eodem teſte.

a Qui de prodigiis fabuloſis tractârit.

Suidæ etiam commemoratur Xenophon Antiochenus, hiſtoricus, qui Babylonica condidit. Sunt autem amatoria. Item Xenophon Epheſius hiſtoricus, qui Epheſiaca compoſuit. Sunt hi decem libri amatorij de Habrocoma, & Anthia. Adhæc opus reliquit de urbe Epheſiorum, & alia. Item Xenophon Cyprius hiſtoricus, cujus ſunt Cypriaca. Et hæc amatoria fuere de Cinyra, & Myrrha, & Adonide.

Præter tres iſtos Laërtio, & tres Suidæ memoratos, eſt etiam Xenophon Lampſacenus, geographus, ut videtur. Plinius lib. IV, cap. XIII, *Xenophon Lampſacenus à litore Scytharum tridui navigatione inſulam eſſe immenſæ magnitudinis Baltiam tradit.* Et lib. VI cap. XXXI. *Contra hoc promontorium (quod vocavimus* Ἑσπέρου κέρας*) Gorgates inſulæ narrantur, Gorgonum quondam domus, bidui navigatione diſtantes à continente; ut tradit Xenophon Lampſacenus.* Meminit quoque Solinus cap. XXII: ubi idem ex eo de Baltia narrat. Item cap. LX; ubi ait: *Prodidit denique Xenophon Lampſacenus, Hannonem, Pœnorum imperatorem, in eas* (Gorgonum inſulas) *permeâſſe; repertâſque ibi feminas aliti pernicitate; atque ex omnibus, quæ apparuerant, duas captas, tam hirto atque aſpero corpore, ut ad argumentum ſpectandæ rei duarum cutes, miraculi gratia, inter donaria Iunonis ſuſpenderit: quæ duravere uſque ad tempora excidij Carthaginenſis.* Quę & ipſa ex Hannone refert Plinius, loco, quem proximè dicebamus.

Xeno-

Xenophon etiam, neſcio quis, περίπλουν *a* in literas retulit: unde de longiſſimâ ætate Latmiorum regis quiddam refert Plinius lib. VII cap. XLVIII. Vide de eo & Salmaſium in Solinum *b* initio cap. III, ſive veteris diſtinctionis cap. I: ubi de diviſione anni agere incipit.

ZEneus Chius de Chio inſula volumen edidit. Athenæus lib. XIV: Ζηνὶς *c*, ἢ Ζηνόδις φησὶν ὁ Χῖος ἐν τῷ περὶ τῆς πατρίδος συγγράμματι.

Zenodotus Trœzenius Umbricam hiſtoriam condidit. Dionyſius Hal. lib. II Antiqu. Ζηνόδοτος *d* ὁ Τροιζήνιος συγγραφεὺς Ὀμβρικοῦ ἔθνους. Suſpicari autem liceat, eundem eſſe, ex quo Solinus cap. VIII tradit, Præneſte ita dici à Præneſte, Latini filio, Ulyſſis nepote: quam nominis ejus cauſſam etiam legere eſt apud Stephanum in Πραίνεστος, & Martianum Capellam lib. VI. Alius eſt Zenodotus Ætolus, Cæſari Germanico memoratus penè initio commentarij in Aratea Phænomena. Item Zenodotus Theophilus; ex quo de Phalange, & Arachne, quædam narrat Nicandri interpres in Theriaca. Alius quoque eſt Zenodotus Epheſius: item alius Zenodotus Alexandrinus. De utroque Suidam adi.

Zenothemis à Tzetze Chil. VII Hiſt. CXLIV inter eos citatur, qui carmine aliqua tradidere de mirificis ac fabuloſis hominum formis in terris remotis. Ac mox ejus περίπλουν laudat, indéque duos adfert verſus hexametros. Meminit quoque Plinius lib. XXXVII cap. II: ubi ab eo proditum ait, ſuccinum vocari *lancurium*, quia fiat ex urina beſtiarum circa Padum, quæ *Langæ* vocentur. Idem ejuſdem libri cap. VI, tribus in locis, eum teſtem citat ſuper ſarda, & onyche. Adhæc Ælianus lib. XVII de natura animal. cap. XXX narrat ex eo, ut in palude Mæonide ſint piſces, quibus etiamnum palpitantibus boves non minùs lubenter veſcantur, quàm fœno: ſed ab iis mortuis planè dicit abhorrere.

Zopyrion is, qui Flavio Joſepho celebratur lib. I contra Apionem, ubi & Iudæorum meminiſſe ait, hiſtoricus fuiſſe videtur. At grammaticus is erat, qui partem principem fecerat Prati vocabulorum: nempe illam ab A uſque ad E. Nam ſequentia Pamphilus collegerat: ut ex iis conſtat, quæ in frontiſpicio Suidæ legere eſt.

Zopyrus Byzantius hiſtorias ſcripſit: quarum lib. tertium citat Plutarchus in parall. min. cap. XXXVI. Idem, puto, eſt Zopyrus, cujus meminit Marcellinus in vita Thucydidis. At alius eſt Zopyrus

a *Maris circumvectionẽ.*
b *Pag.* 17.
c *Zenis, vel Zeno Chius ait in commentatione de patria.*
d *Zenodotus autẽ Træzenius, qui Vmbricæ gentis hiſtoriam ſcripſit.*

Heracleota, cujus Craterem eſſe ferunt, Orpheo inſcriptum; ut ex Clemente Alex. diſcimus. Meminit & Zopyri oratoris Laërtius in Timone, qui æqualis fuit Timoni; ut Ptolomæi Philadelphi temporibus vixerit. Mentio item fit Zopyri, neſcio cujus, apud Stephanum in Ἀφροδισιάς; ubi ex Zopyro ait, ab Alexandro Polyhiſtore proditum eſſe, Aphrodiſiada, Ciliciæ civitatem, nomen hoc ἀπὸ τῆς Ἀφροδίτης a accepiſſe. Etiam Harpocrationi in Ἕρμος citatur Ζώπυρος b ἐν τοῖς περὶ ποταμῶν. Ac Suidas in Ψιθυριστοῦ tradit ex Zopyro, templa à Theſeo fuiſſe erecta Mercurio Ψιθυριστῇ c, & Amori, ac Veneri, poſtquam deprehendiſſet, calumnias eſſe, quę mariti auribus adverſus Hippolytum inſuſurrâſſet Phædra.

Zoroaſtres magus collectanea ſacra ſcripſit rerum Perſicarum, memorata Euſebio extremo libro primo Præparat. Euang. Καὶ d Ζωροάστρης δὲ ὁ μάγος ἐν τῇ ἱερᾷ συναγωγῇ τῶν Περσικῶν φησι κατὰ λέξιν. Subjicit deinde verba Zoroaſtris de Deo. Videtur id opus de ſola Perſarum religione egiſſe; atque idcirco vocatum ἱερὰν e συναγωγήν. Quin Zoroaſtres autem hic, ſive quiſquis hoc nomine eum inſcripſit librum, longè recentior ſit Bactrianorum rege, mago & ipſo, quicum poſtremum Ninus bellum geſſiſſe dicitur; minimè mihi dubium eſt. Olim tamen de eo dubitatum videtur; ut ex his Plinij verbis liquet lib. xxx cap. 1: *Magia ſine dubio orta in Perſide à Zoroaſtre. Sed unus hic fuerit, an poſtea & alius, non ſatis conſtat.* De junioris Zoroaſtræ ſcriptis aliis, ſeu veris, ſeu fictis, Suidam adi; qui eum cum antiquo confundit.

a *A Venere.*
b *Zopyrus in libris de Fluviis.*
c *Suſurroni.*
d *Et Zoroaſtres magus in ſacra collectione Perſicorũ ſic ait ad verbum.*
e *Sacra collectio.*

FINIS LIBRI TERTII.

GERAR-

GERARDI IOANNIS VOSSII DE HISTORICIS GRÆCIS LIB. IV;

Caput I.

Novum initium de iis, qui ante bellum Peloponneſiacum fuerunt. Siſyphus Cous. Corinnus. Dares Phrygius. Dictys Cretenſis. Iudicium de ſcriptoribus, qui duorum horunce nomina ementiuntur. Simmias Rhodius. Eumelus Corinthius. Bugonia ejus. Cadmus Mileſius. Epimenides Cretenſis. Bion Proconneſius. Anacharſis Scytha. Archetimus Syracuſanus. Polyzelus Meſſenius.

Expoſui meliorem eorum partem, quos hiſtoricum tractâſſe argumentum comperiſſem. Sed cùm primùm hunc auſpicarer laborem, carptim quidem de illis aliquid dicere ſtatueram, qui ante Herodotum vixiſſent, hiſtoricorum, quos habemus, antiquiſſimum: de iis autem accuratiùs tractare animus erat, qui poſtea floruerunt: nec de omnibus tamen; ſed iſtis duntaxat, quorum opera, ſi non omnia, at aliqua, ad nos perveniſſent; vel luculenta ſaltem fragmenta, doctorum virorum induſtriâ collecta, ſupereſſent. Sed poſtquam provehi paullùm cœperam, conſultius judicavi, ſi nec eos præterirem omnino, quos penitùs nobis temporum invidiſſet injuria. Quare mox longè plurimos adjunxi, quorum præter nuda nomina, & operum titulos, nihil nobis reliquum foret. Sed ne tum quidem nimis anxiè hoc ſtudui, nequem omitterem alicubi lectum mihi, aut obſervatum. Nam reminiſci omnium, aut cuncta, quæ aliquando annotâſſem, luſtrare, per occupationes graves non licebat: & eo me ſolabar, quòd ex-

tremo de iis loco agi à me poſſet, qui ſe antea minimè obtuliſſent. Hoc animo non omnino ſegniter progreſſus ſum in iis cõtexendis, quę attuli tribus ſuperioribus libris. Nunc reliquum, quod occurrit, pertexam; ac priùs dicam paullò curatiùs, de iis, qui Herodoto ſuperiores, vel pares fuerunt: exinde eorum, qui poſt Herodotum fuerunt, non paucos referam antea indictos mihi.

Tempus illud, quod Peloponneſiacum bellum (quouſque Herodotus pertigit) anteceſſit, commodè in partes quatuor diſpeſcimus. Primum eſt, quod Olympiadas præcedit. Alterum à primâ ſe Olympiade uſque ad Cyrum, & Crœſum, extendit. Tertium producitur uſque ad initium belli Perſici. Poſtremum hinc fluit uſque ad bellum Peloponneſiacum.

Quatuor iſti ad Troiana tempora referuntur, Siſyphus Cous, Corinnus, Dares Phrygius, & Dictys Cretenſis. Siſyphus Cous, ut ajunt, Teucri ſcriba fuit, ac res ad Ilium geſtas primus literis conſignavit: ex eo autem, & Dictye Cretenſi, Homerus hauſit, quæ cecinit; ſi credimus Joanni Meleli chronographo; ex quo id refert Ioa. Tzetzes Chil. v. Hiſt. xxix.

Ab aliis autem primus dicitur Corinnus, Palamedis diſcipulus, durante etiamnum bello Trojano, Iliadem carmine modulatus, atque id literis Doricis à Palamede inventis. Dardani quoq; pugnã adverſus Paphlagonas expoſuerit; omnéque poëſios ſuę argumentum ex eo hauſerit Homerus, ut ajunt. Autor Suidas in κόριννος.

Dares Phrygius, ſacerdos Trojanus, ab Homero celebratur Il. E. Ejus Phrygiam Iliadem ſuâ etiamnum ætate exſtitiſſe, ait Ælianus lib. xi Var. Hiſt. cap. 11. De eodem ſic Photius Patriarcha in biblioth. cod. cxc: ubi excerpta adfert ex Ptolomæi Hephæſtionis nova ad variam eruditionem hiſtoria: Ἀντίπατρος [a] δέ φησιν ὁ Ἀκάνθιος, Δάρητα πρὸ Ὁμήρου γράψαντα τὴν Ἰλιάδα, μνήμονα γενέσθαι Ἕκτορος, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀνελεῖν ἑταῖρον Ἀχιλλέως.

[a] *Antipater Acanthius refert, Daretē, qui ante Homerū Iliadem conſcripſit, monitorem fuiſſe Hectoris, auctorémq; ne Achillis ſocium interimeret.*

Etiam Dictys Cretenſis bello Trojano Idomenea ſequebatur, ac præter Italica, Suida teſte, libris novem conſignavit bellum Trojanum: Homerus autem eum in poëmate ſuo eſt ſecutus: ut quidem auctor eſt Tzetzes Chil. v Hiſt. xxx.

Porrò ex Dictye, & Darete, depromtum eſſe cenſet Scaliger, quod, contra Homeri, & aliorum auctoritatem, perſcriptum eſt in Chronico Euſebij ad an. ɪↄcccʟxɪɪ, Hectoris filios Ilium recepiſſe, expulſis Antenoris poſteris, Helenâ ſubſidium ferente.

Quin hodiéque exſtant anonymi duo de bello Trojano; qui conſi-

conſignarunt libros, unum ſub nomine Dictys Cretenſis, alterum verò Daretis Phrygij. Quod commentum ut colore aliquo meliùs falleret, finxit prior quendam Q. Septimium Romanum, qui per literas ſignificaret Q. Arcadio, ut in Creta inſula, cùm vi tempeſtatis terra deſediſſet, in hiatu illo apparuerit Dictyis ſepulchrum, atque in eo à paſtoribus inventa ſit arcula plumbea, librum Dictyis continens de Bello Trojano, qui literis ſcriptus eſſet Phœniceis. De Darete autem Phrygio tale auctori placuit figmentum. Cornelium Nepotem inducit ſcribentem ad Criſpum Salluſtium, ut Athenis eſſet repertus αὐτόγραφος a liber Daretis, quem dixi: atque ut hunc Latinâ togâ donârit, & amicitiæ hoc monumentum muneris loco Salluſtio mittat. Sed exſtat genuini Cornelij Nepotis liber de Attici vita; item, quem ſcripſit de Imperatoribus externis. Quid his libris purius, elegantiúſque? Quid ad iſta tralatio Daretis? Nempe, ut dici ſolet, aliter catuli olent, aliter ſues. Rectè igitur ſenſit Ludovicus Vives in quincto de tradendis diſciplinis; cùm ait, & Daretem, & Dictyn iſtum, (quorum tamen hic aliquanto eſt cultior, & elegantior,) eſſe *figmenta eorum, qui de bello famoſiſſimo voluerunt ludere.*

a *Ipſius auctoris manu ſcriptus.*

Atque iſti quidem, quos dixi, vixiſſe dicuntur tempore belli Trojani. A Trojæ autem excidio uſque ad primam Olympiada anni ſunt quadringenti & ſeptem.

Ac circa quidem Olympiadum initium fuerit Simmias, ortu Rhodius, ſed è Samo oriundus. Siquidem à bello Troiano annis tantùm quadringentis & ſex diſtabat; ut Suidas tradit. Ex quo etiam diſcimus, ſcripſiſſe eum Samiorum ἀρχαιολογίαν, ſive antiquitates horum, atque origines. Ex poëmate ejus, quod Apollo inſcribebatur, tredecim verſus περὶ τῶν ἡμικύνων b refert Tzetzes Chil. VII Hiſt. CXLIV. Alius, eóque junior, eſt Simmias grammaticus, itidem Rhodius; de quo Strabo in XIV.

b *De hominibus canina habentibus capita.*

Nec multò pòſt fuit Eumelus Corinthius. Nam Olympiade III floruiſſe, legimus in Chronico Hieronymiano: ſed poſtea, alios ſecutus, vixiſſe ait Olymp. IX anno ultimo. Sanè & nonâ vixerit, juxta Cyrillum initio librorum contra Iulianum. Cui & præivit Clemens Alex. in primo Στρωματέων, ut alibi oſtendimus. Genuinum Eumeli opus erat προσῴδιον c ἐς Δῆλον: ex quo Pauſanias quædam adducit. Tribuebatur ei quoque hiſtoria Corinthiaca. Unde idem Pauſanias initio Corinthiacorum: Εὔμηλος δὲ ὁ Ἀμφιλύτου τῶν Βακχιαδῶν καλουμένων, ὃς καὶ τὰ ἔπη λέγεται ποιῆσαι, φη-

c *Hymnus ſupplex venientis in Delū.*

σὶν ἐν τῇ Κορινθιακῇ συγγραφῇ, (εἰ δὴ Εὐμήλου γε ἡ συγγραφή) Ἐφύρην, Ὠκεανοῦ θυγατέρα, οἰκῆσαι πρῶτον ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. *Nam Eumelus, Amphilyti filius, è gente Bacchiadarum, qui carmina dicitur feciſſe, in Corinthiacâ hiſtoria (ſi modò Eumeli illud opus eſt) ſcriptum reliquit, Ephyren, Oceani filiam, primam iis in finibus conſediſſe.* Ex quibus etiam verbis genus Eumeli vetuſtiſſimum cognoſcimus. Non dubium autem, quin hujus inprimis operis ratione hiſtoricus poëta vocetur ab Iſaacio Tzetze commentario in Lycophronem: qui & aliquot ejus verſus adducit. Præterea à nonnullis ei adſcribebatur Τιτανομαχία. Quod indicat locus iſte Athenæi lib. VII: Ὁ [a] τὴν Τιτανομαχίαν ποιήσας, εἴτ' Εὔμηλός ἐστιν ὁ Κορίνθιος, ἢ Ἀρκτῖνος, ἢ ὅστις δήποτε χαίρει ὀνομαζόμενος, ἐν τῷ δευτέρῳ οὕτως εἴρηκεν. Etiam Βουγονίας, & Εὐρωπίας, auctor credebatur. Hieronymus in Chronico Euſebiano ad annum MCCL: *Eumelus poëta, qui Bugoniam, & Europiam; & Arctinus, qui Æthiopida compoſuit, & Ilij Perſin; agnoſcuntur.* Prius Eumeli opus etiam nominat Varro lib. II de re Ruſt. cap. V: *Sed bono animo es. Non minùs ſatisfaciam tibi, quàm qui Bugoniam ſcripſit.* Erat id opus de apibus, quæ Græcis βουγόνοι [b], & βουγενεῖς dicuntur. Εὐρωπίας volumen, ſive Εὐρώπης, ut Pauſanias vocat, erat de Europa, Agenoris filia, vel de tertiâ orbis parte. Sanè pro Εὐρώπη etiam Εὐρωπείαν, vel Εὐρωπίαν dixiſſe Euripidem, & Sophoclem, oſtendit Scaliger ad Euſebij locum allatum. Verſus duos ex Εὐρωπίας adducit Clemens Alexandrinus. Meminit & anonymus Homeri ſcholiaſtes in Iliad. B [c]. Fortaſſe & Græcorum reditum compoſuit. Id putat Gyraldus dial. III hiſt. poët. qui *Eumelum Corinthium* legit apud Pindari ſcholiaſtem, ubi vulgò *Eumolpus*. Verba ſunt ſcholiaſtæ in Olymp. Od. XIII. Διὰ [d] τὸν Εὔμολπον ὄντα Κορίνθιον, καὶ γράψαντα νόστον τῶν Ἑλλήνων. Si eo non Græcorum ab Ilio reditus, ſed Argonautarum è Colchide intelligendus: pars fuerit Corinthiacorum, quæ ad uſque reditum Argonautarum perduxit. Sed quid ſibi vult, quod apud Clementem Alexandrinum VI Στρωμ. eſt: Τὰ [e] δὲ Ἡσιόδου μετήλλαξεν εἰς πεζὸν λόγον, καὶ ὡς ἴδια ἐξήνεγκεν, Εὔμηλός τε, καὶ Ἀκουσίλαος, οἱ ἱστοριογράφοι. Meminere quoque Eumeli Scholiaſtes Apollonij in extremum lib. III, Euripidis interpres in Medeam, atque alij.

Eumelo hoc junior fuit Cadmus Mileſius, ſi ſolùm puſillo fuit tempore ante expeditionem Perſicam: quod Joſephus ſentire videtur lib. I contra Apionem. Ut omnino errent, qui paullò tantùm Orpheo ipſo juniorem fuiſſe arbitrantur; quod apud Suidam legere eſt. Sed Suidas duos facit Cadmos Mileſios: quorum unus Pan-

a *Is qui Titanomachiã fecit, ſive is Eumelus eſt Corinthius, ſive Arctinus, ſive quiſquis ejus operis auctor laudari gaudet, in ſecũdo ſic inquit.*

b *Heſychius in* Βουγενεῖς.

c *Pag. 121.*

d *Propter Eumolpũ Corinthium, qui Græcorum reditum ſcripſit.*

e *Heſiodi opera pedeſtri ſermone expreſſere, proq; ſuis edidere, Eumelus, & Acuſilaus, hiſtoriographi.*

Pandionis fuerit filius, alter Archelai: antiquiorem illum, hunc juniorem fuiſſe arbitratur. De ætate junioris nihil adferre poſſumus. Propterea de eo quoque diximus libro III. Sed vetuſtior ille ſaltem præceſſit Bionem Proconneſium; ut mox parebit. Inter Eumelum igitur fuerit, & Pherecydem Syrium: cujus Bion iſte æqualis erat. Meminit ejus Cadmi quoque Strabo libro primo: ubi tres iſtos ſolutâ oratione primos ſcripſiſſe ait, Cadmum, Pherecydem, & Hecatæum. Hoc enim ordine eos collocat: quia Hecatæus Pherecyde eſt junior, Pherecydes Cadmo: quem iccirco primum proſâ feciſſe libros, ait Plinius lib. V cap. LVI, his verbis: *Nec Miletus fraudanda cive Cadmo; qui primus proſam orationem condere inſtituit.* Poſſit tamen aliud videri, propterea quòd idem Plinius lib. VII cap. LVI hunc in modum narret: *Proſam orationem condere Pherecydes Syrius inſtituit, Cyri regis ætate: hiſtoriæ Cadmus Mileſius.* Hæc ſic reconciliari poſſe arbitror, quòd cùm antea ingenij doctrinæque monumenta nonniſi carmine relinquerent; primus Cadmus Mileſius, jam Halyattis tempore, res geſtas proſâ conſcripſerit: poſteáque tempore Crœſi, ac Cyri, primus in philoſophia idem egerit Pherecydes Syrius: de quo ſic Laërtius in ejus vita: Τοῦτόν a φησι Θεόπομπος πρῶτον περὶ φύσεως καὶ θεῶν Ἕλλησι γράψαι. Hunc Κάδμον b τὸν παλαιὸν vocat Clemens Alexandrinus lib. VI Στρωματέων. Scripſit origines Mileti, & totius Ioniæ, libris IV; ut ait Suidas. Sed non videri genuina, quæ ſub ejus nomine circumferebantur, auctor eſt Dionyſius Halic. in judicio ſuo de Thucydide: ubi ſic ſcribit: Οὔτε c γὰρ διασώζονται τῶν πλειόνων αἱ γραφαὶ μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων· οὔθ' αἱ διασωζόμεναι, παρὰ πᾶσιν, ὡς ἐκείνων οὖσαι τῶν ἀνδρῶν, πιστεύονται· ἐν αἷς εἰσιν αἵ τε Κάδμου τοῦ Μιλησίου, καὶ Ἀρισταίου τοῦ Προκοννησίου, καὶ τῶν παραπλησίων τούτοις.

Epimenidis Cnoſij ætatem cognoſcimus inde, quòd Athenas à Cylonio ſcelere expurgârit Olymp. XLIV, ut eſt apud Suidam; vel XLV, ut docet Euſebius in Chronicis. Etiam Laërtius floruiſſe dicit Olymp. XLVII; ejúſque ad Solonem epiſtolam recitat, quam exaravit, cùm Piſiſtratus Athenis dominaretur. Varia, quæ reliquit, recitat Laërtius in ejus vita. Sunt autem iſta: Curetum, & Corybantum generatio, & theogonia ad quinque mille verſuum: item Argûs navis apparatus, & ſtructura, & Jaſonis in Colchon navigatio, ad ſexies mille, & quingentos verſus. Proſâ præterea egit de ſacrificiis & rep. Cretenſium. Adhæc de Minoë, & Rhadamantho, verſus quater mille. Sed præter iſta etiam expiandi ri-

tum

a Hunc ait Theopompus primùm de natura, & Diis ſcripſiſſe Græcis.

b Cadmũ veterem.

c Maxima enim partis ſcripta ad noſtra tẽpora non pervenerunt: aut, ſiqua ad hanc diẽ ſervata ſunt, non omnes eſſe illorum, quibus tribuuntur, exiſtimant. ut ſunt illa, quæ Cadmo Mileſio, quæq; Ariſtæa Proconneſio, & ejuſmodi aliis, adſcribuntur.

tum carmine tradidit. Euſtathius in Dionyſiū: Ἐξ αὐτῆς ᾱ (de Gortyna, Cretæ civitate, ſermo eſt) ἦν Ἐπιμενίδης, ὁ ποιήσας δι᾽ ἐπῶν καθαρμοὺς. Celebrat & Suidas, qui ſcripſiſſe ait μυστήρια b, καὶ καθαρμὰ, (leg. καθαρμοὺς,) καὶ ἄλλα αἰνιγματώδη. Imò & Telchiniacæ hiſtoriæ auctor quibuſdam credebatur. Oſtendit hoc iſte Athenæi locus lib. VII: Ὁ μὲν ͨ τὴν Τελχινιακὴν ἱστορίαν συνθεὶς, εἴτ᾽ Ἐπιμενίδης ἐστὶν ὁ Κρὴς, ἢ Τηλεκλείδης, εἴτ᾽ ἄλλος τὶς, ἱεροὺς φησὶν εἶναι ἰχθύας δελφῖνας, καὶ πομπίλους. Plura de Epimenide Plato lib. de Legibus, Maximus Tyrius ſerm. XXII, & XXVIII, Pauſanias in Corinthiacis, Suidas in Epimenides, ac imprimis Laërtius in vita ejus. Meminere etiam Ariſtoteles in IV φυσ. ἀκρ. atque ibi Simplicius. item ex Ariſtotele Themiſtius, ex Theopompo Valerius Max. lib. VIII Memorabilium cap. XIII. Plinius lib. VII Nat. Hiſt. cap. XLVIII, Plutarchus in Solone, Apollonij ſcholiaſtes in lib. II, & IV, atque alij multi. E junioribus conſulendus Lilius Gyraldus in hiſt. poët. dial. II.

Circa eadem tempora fuit Bion Proconneſius: quippe æqualis Pherecydis Syrij: ut Laertius nos docet in Bione: ubi & addit, duos ejus libros ferri. Cadmo autem Mileſio juniorem eſſe, argumento eſt illud, quòd hiſtoriæ ejus capita ſeu ſummaria exſcripſit. Clemens Alexandrinus lib. VI Στρωμ. Ὁ ᵈ Προκοννήσιος Βίων τὰ Κάδμου τοῦ παλαιοῦ μετέγραψε κεφαλαιούμενος.

Bias Prienenſis, unus è ſeptem ſapientibus, poëma fecit de Ionia; teſte Laërtio. Ex quo etiam ſcimus, Halyattis tempore vixiſſe; hoc eſt, circa tempora Pherecydis Syrij, & Epimenidis.

Anacharſis quoque Scytha, Solonis æqualis, conceſſit Athenas Olympiade XLVII; ut Laertius dicit. Qui etiam teſtatur, præter nongentos verſus de re bellica, ſcripſiſſe de legibus Scytharum, & de iis, quæ apud Græcos vidiſſet ad vitæ frugalitatem utilia.

His quoque temporibus floruit Archetimus Syracuſanus. Prodidit Thaletis, & aliorum ſapientum cum Cypſelo congreſſum; eique ſe interfuiſſe dicit, teſte Laërtio in Thalete. Videtur alius ab Archetimo, Arcadicorum ſcriptore; de quo lib. III dictum.

Circa Olympiadem L fuit Polyzelus Meſſenius, hiſtoriographus. Nam creditur fuiſſe pater Ibyci, poëtæ Lyrici; qui eo tempore floruit, quo apud Lydos Crœſus, apud Samios Polycrates tyranni pater imperabat, circa Olymp. LV. Auctor Suidas in Ἴβυκος.

Floruit & tum Mimnermus. Natus autem Olymp. XXXVIII. Hic, ut Pauſanias in Bœoticis refert, ἐλεγεῖα ᵉ ἐς τὴν μάχην ἐποίησε τὴν Σμυρναίων

a Ex ea oriundus erat Epimenides; qui verſibus expiationes ſcripſit.

b Myſteria, & luſtrationes, & alia ænigmatica.

c Qui Telchiniacā hiſtoriam compoſuit, ſive Cretenſis Epimenides fuerit, ſive Teleclides, ſive alius quiſpiā, ſacros eſſe piſces dicit delphinas, & pompilos.

d Bion Proconneſius veteris Cadmi libros trāſcripſit, inque cōpendium redegit.

e Elegias fecit de pugna Smyrnaeorū adverſus Gygen, & Lydos.

ναίων πρὸς Γύγην τε καὶ Λυδόν. Non igitur res ſui ævi deſcripſit: ſed priſci. Nam Gyges ille proavus Halyattis, abavus Crœſi fuit.

CAP. II.

Ariſteæ Proconneſij ætas pluribus, quàm libri primi initio, excuſſa. In Suidæ loco conjectura. Ariſteæ hujus Arimaſpia fabulis referta; imò, Dionyſij judicio, ſuppoſititia. Fabella de anima Ariſteæ, quoties vellet, oberrante extra corpus, ac denuò ſeſe ei inſinuante. Refelli eos temporum ratione, quibus Ariſteas creditur Homeri fuiſſe magiſter. Xenophanes Colophonius. Falsò tributam Pythagoræ Samio hiſtoriam de Samiorum bello cum Cyro rege. Ne quidem B. Hieronymi ætate Pythagoræ quicquam exſtitiſſe. Quis aureorum carminum auctor ſit. Suidas emendatus. Item correctus ſcholiaſtes Euripidis. Acuſilaus Argivus. Diagoræ, cognomento Athei, ſermones Phrygij. Democritus Abderita. Glaucus Rheginus. An ætate Ariſtotelis fuerint Perſica ſuper Empedoclis.

PAullò hoc junior Ariſteas Proconneſius, Democharidis, aut Cauſtrobij filius, fuit. Siquidem γέγονε δὲ κατὰ Κροῖσον, καὶ Κῦρον: ut eſt apud Suidam. Addit autem, floruiſſe Ὀλυμπιάδι ν´ β. Sed hoc non bene convenit cum eo, quod dixerat, claruiſſe tempore Crœſi, & Cyri. Nam Cyrus regnare demum in Perſia cœpit Olymp. LV. Ac Crœſus, juxta quoſdam, eapſe Olymp. juxta alios, ſuperiori imperare Lydis cœpit: Quare cenſeo ſcribendum, Ὀλυμπιάδι ϛ νε´. Nempe excidit E propter E ſequens. Sequitur enim, ἔγραψε δὲ οὗ-τος. Vel dicendum, Suidam, aut alium, cùm legiſſet apud nonnullos, Ariſteam floruiſſe Olymp. L; apud alios autem inveniſſet, claruiſſe temporibus Crœſi, & Cyri: utrumque parùm cautè conjunxiſſe. Sanè apud Anonymum quoque ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ Olympiadis L annum I legere eſt: Ἀριστέας ὁ Δημοχάρεος ἢ Καυστροβίου, Προκοννήσιος, ἐποποιός, ὁ τὰ Ἀριμάσπεια καλούμενα ἔπη πεποιηκώς, ἐγνωρίζετο. Ac tum clareſcere cœpiſſe, veriſimile eſt. Sed majus ſine dubio nomen ejus fuit Cyri, & Crœſi temporibus. Quare nec diſpliceret apud Suidam, Γέγονε δὲ ἐν Ὀλυμπιάδι ν´, καὶ κατὰ Κροῖσον καὶ Κῦρον.

a Fuit temporibus Crœſi & Cyri.
b Olymp. quinquageſima.
c Olymp. quinquageſima quincta.
d Edidit enim hic.
e Ariſteas Democharidis, vel Cauſtrobij filius, Proconneſius, poëta epicus, auctor carminis, quod Arimaſpia vocatur, hoc tempore claruit.
f Fuit autem Olympiade quinquageſima, ac porrò, Crœſi, & Cyri temporibus.

Κῦρον. Ariſteas hic καταλογάδην, hoc eſt, oratione ſolutâ, ſcripſit Θεογονίαν a, verſibus circitur mille. Item carmine compoſuit hiſtoriam Hyperboreorum Arimaſporum; quæ libris tribus conſtabat. Auctor horum quoque Suidas. Hiſtoriæ de Arimaſpis meminit cùm anonymus ille in Olympiadum deſcriptione, quem dixi: tum Herodotus lib. IV. item Strabo lib. I. Idem lib. XIII ait, Ἐντεῦθεν b ἐστιν Ἀριστέας, ὁ ποιητὴς τῶν Ἀριμασπίων καλουμένων ἐπῶν, ἀνὴρ γόης, εἴ τις ἄλλος. Item Tatianus orat. ad gentes: Ἀριστέα c τοῦ Προκοννησίου, τοῦ τὰ Ἀριμάσπεια συγγράψαντος. Pauſanias quoque in Corinthiacis refert ex Ariſtea hoc, gryphes cum Arimaſpis, qui ſupra Iſſedones ſunt, auri cauſsâ aſſiduè pugnare. Ac in Eliacis tradit, potuiſſe Ariſteam de Hyperboreis planè cognoſcere ab Iſſedonibus; ad quos, Herodoto etiam teſte, ſe aliquando profectum fuiſſe, carminibus prodidit. Quin & verſus aliquot ex Arimaſpiis Ariſteæ citant Longinus libro περὶ ὕψους, & Tzetzes Chil. VII Hiſtor. CXLIV. Meminit ejus quoque Pollux lib. IX cap. V. E Latinis eum Gellius lib. IX cap. IV reponit inter ſcriptores miraculorum, fabularúmque, plenos. Et hoc antiquior Plinius ſic ſcribit lib. VII Nat. Hiſt. cap. II: *Sed & juxta eos, qui ſunt ad Septentrionem verſi, haut procul ab ipſo Aquilonis exortu, ſpecúque ejus dicto, quem locum Geſclithron* (γῆς κλεῖθρον, ut rectè Turnebus d legit, hoc eſt, terræ clauſtrum) *appellant, produntur Arimaſpi, quos diximus uno oculo in fronte mediâ inſignes: quibus aſſiduè bellum eſſe circa metalla cum gryphis, ferarum volucri genere, quale vulgò traditur, eruente ex cuniculis aurum, mirâ cupiditate, & feris cuſtodientibus, & Ariſmaſpis rapientibus, multi, ſed maximè illuſtres, Herodotus, & Ariſteas Proconneſius, ſcribunt.* Hæc mera eſſe Græculorum commenta, ſatis indicant, qui proximis ſeculis Septentrionem deſcripſerunt. Etſi autem tot veterum Ariſteæ Arimaſpia laudent: minimè tamen genuinum, ſed ſuppoſiticium opus fuiſſe, ſententia erat Dionyſij Halicarn. in judicio ſuo de Thucydide. Fabulantur de hoc Ariſtea, animam ejus corpore, quoties vellet, exiſſe, atque idem poſtea ingreſſam. Vide Herodotum lib. IV, Apollonium in Hiſt. Mirab. cap. II, Plinium lib. VII cap. III, Maximum Tyrium diſſert. XXII, & XXVIII, Origenem contra Celſum lib. III, Heſychium Illuſtr. περὶ σοφῶν, Æneam Gazæum in Theophraſto, Tzetzem Chil. II Hiſt. L. Satis autem mirari non poſſum eorum opinionem, qui (ut Strabo auctor eſt in XIV) Ariſteam iſtum putarunt fuiſſe magiſtrum Homeri: quem honorem alij Creophylo tribuere maluerunt. Nam etſi de Homeri ætate (quem non multò antè primam

a Deorũ originem.

b Inde (puta è Proconneſo) fuit Ariſteas, auctor carminum, quæ Arimaſpia dicuntur, præſtigiis nemini ſecundus.

c Ariſteæ Proconneſij, qui Arimaſpia conſcripſit.

d Lib. 24. Adverſ. cap. 42.

mam Olympiada vixiſſe putamus) admodum diſcrepantes ſint veterum ſententiæ: tamen extra controverſiam illud eſt, ſaltem ſeculo toto Ariſtea fuiſſe grandiorem. Niſi quis tam ſtultè ſapiat, ut credat, revixiſſe annis, poſtquam obiiſſet, CCXL ut fabulantur, teſte inter alios Tzetze [a]. Sed de Ariſtea ſatis: præſertim quando & initio operis aliquid de eo diximus.

Xenophanes Colophonius, qui circa LX Olympiada vixit, præter alia ἐποίησε [b] Κολοφῶνος κτίσιν, καὶ τὸν εἰς Ἐλέαν τῆς Ἰταλίας μετοικισμόν: ut eſt apud Laertium in vita ejus. Plura de eo diximus in Poëtis Græcis.

Eâpſe Olympiade, eodem Laërtio teſte, floruit Pythagoras, nobilis ille philoſophus Samius. Hiſtoriam hic ſcripſit belli inter Cyrum, & Samios geſti; ſi Cedreno credimus. Ejus verba ſunt: Περὶ [c] τοῦ πολέμου Κύρου καὶ Σαμίων Πυθαγόρας ὁ Σάμιος συνεγράψατο. ὃς καὶ εἶπεν, αὐτὸν ἐκεῖ τεθνάναι εἰς τὸν πόλεμον. Sed omnino fallitur Cedrenus. Siquidem, ut Lucianus [d] ait, ὁ θεσπέσιος [e] Πυθαγόρας μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπεῖν τῶν αὐτοῦ ἠξίωσεν. Sanè nullum eorum, quæ ei tribuebantur, controverſiâ carebat. Unde Joſephus lib. II Antiquitatum Judaicarum: Πυθαγόρου [f] μὲν οὐδὲν ὁμολογεῖται σύγγραμμα. Itaque cùm B. Hieronymus ſe Pythagoræ autoritate tueretur: Ruffinus, eum refellens, negabat, quicquam hujus philoſophi exſtare. Nec aliter ſe tueri potuit beatus presbyter, quàm ſi diceret: *De dogmatibus, non de libris, locutus ſum: quæ potui in Cicerone, Bruto, ac Seneca, diſcere.* Quorundam tamen alia eſt ſententia. Sanè, ut Diogenes Laërtius in vita ejus philoſophi ſcribit, Γέγραπται [g] τῷ Πυθαγόρᾳ συγγράμματα τρία, παιδευτικόν, πολιτικόν, φυσικόν. Quod autem ad ἔπη χρυσᾶ [h], etſi Proclus quoque libro III in Timæum eorum πατέρα Pythagoram vocet, ea tamen non Pythagoræ erant, ſed Pythagorici alicujus: nempe Philolai, vel Lyſidis. Unde continuò ſubjungit Laërtius: Τὸ δὲ [i] φερόμενον, ὡς Πυθαγόρου, Λύσιδός ἐστι τοῦ Ταραντίνου Πυθαγορικοῦ, φυγόντος εἰς Θήβας, καὶ Ἐπαμεινώνδα καθηγησαμένου. Porrò Laertij locum exſcripſit Suidas: ſed mala manus acceſſit, quæ eum corrupit. Nam vulgò legitur, Συνέγραψε δὲ ὁ Πυθαγόρας μόνα τρία βιβλία, παιδευτικόν, πολιτικόν. τὸ δὲ φερόμενον τρίτον, ὡς Πυθαγόρου, Λύσιδός ἐστι τοῦ Ταραντίνου, μαθητοῦ αὐτοῦ γενομένου, καὶ φυγόντος εἰς Θήβας, καὶ καθηγησαμένου Ἐπαμεινώνδα· τινὲς δὲ ἀνατιθέασι αὐτῷ τὰ

a *Chil. 2. Hiſt. 50.*

b *Fecit poëma de origine Colophonus, item de migratione in coloniam Eleam, quæ in Italia eſt.*

c *Quo de bello Cyri & Samiorum Pythagoras Samius hiſtoriam ſcripſit: qui & ait, ipſum (regem Cyrum) eo in bello eſſe interfectum.*

d *Lib. de lapſu in ſalutatione.*

e *Divinus Pythagoras nullâ doctrinâ ſuâ partē relinquere ipſe literis à ſe conſignatam dignatus eſt.*

f *Pythagora nihil eſt, quod certò ejus eſſe conſtet.* g *Tria Pythagoras volumina ſcripſit, de inſtitutione, de doctrina civili, & de rerum natura.* h *Aurea carmina.* i *Quod verò Pythagoræ nomine circumfertur, eſt Lyſidis Tarentini, qui Thebas fugit, & Epaminondam inſtituit.*

τὰ χρυσᾶ ἔπη. Scripſit autem Pythagoras tria volumina de inſtitutione, de morali doctrina. Tertium verò, quod Pythagoræ nomine circumfertur, eſt Lyſidis Tarentini, diſcipuli ejus, qui Thebas fugit, & Epaminondam docuit. Quidam verò Pythagoræ etiam tribuunt aurea carmina. Qui locum hunc ita pervertit, non vidit, apud Laërtium dici, tria verè eſſe Pythagoræ: cui repugnaret, ſi tertium Lyſidis eſſet. Non igitur ea Laertij mens fuit: ſed hoc voluit, præter tria genuina quoddam eſſe opus, quod falsò circumferatur Pythagoræ nomine. Opus illud non nominat Laërtius, quia vel pueris notiſſimũ erat, aurea carmina vulgò tribui Pythagoræ. Is, qui interpolavit Suidam, contentus eſt nominare duo opera Pythagoræ: tertium, nempe τὸ φυσικὸν, præterit: ſed, qualecunque ſit, Lyſidis eſſe ait: denique addit, præter duo genuina, & tertium Lyſidis, etiam à nonnullis aurea carmina credi Pythagoræ: quaſi non hæc ipſa ſint, quæ tribus genuinis malè addi Laërtius dixerat.

At dubium, utrùm Cyri, & Cambyſis, an potiùs Darij temporibus, floruerit Acuſilaus Argivus. Saltem paullò anteceſſit expeditionem Perſicam; ut libro primo cap. I oſtenſum ex Fl. Ioſepho *a*. Meminit ejus idem lib. I Antiquit. Jud. extremo cap. IV. Adhæc Apollodorus lib. II bibliothecæ. Item Strabo lib. X; quo loco ex eo refert, ut ex Vulcano, & Cabirâ, natus ſit Camilus, ex Camilo tres Cabiri, ex Cabiro nymphæ Cabirides. Etiam à Clemente in primo Στρωματέων laudatur Ἀκυσίλαος ὁ Ἀργεῖος τοῖς ἑπτὰ σοφοῖς *b*. Celebrat quoque eum Apollonij ſcholiaſtes in lib. II: ubi de nomine ejus agit, ex qua quatuor, vel, juxta Epimenidem, quinque liberos genuit Phryxus. Idem lib. IV ex eo refert quædam de Endymione. Uti & aliquantò pòſt, de origine Phæacum. Eo pſe libro citatur Ἀκυσίλαος ἐν τῷ περὶ γενεαλογιῶν *c*. Ἀκυσίλαος δ' ἐν τρίτῃ advocatur Harpocrationi in Ὁμηρίδαι. Meminit & Nicandri interpres in Theriaca. De Cœo, Latonæ parente, autorem eum laudat Etymologus in Κοῖος. Stylo ſcripſit ſimplici, ac ſine ullis ornamentis: ut dicit Tullius lib. II de Oratore. Commentaria in eum edidit Sabinus ſophiſta; qui ſub Hadriano Cæſ. vixit, teſte Suida.

Venio ad eos, quos Darij temporibus vixiſſe, ſatis eſt manifeſtum. Talis eſt Diagoras philoſophus. Nam fuit, juxta Euſebium, Olymp. LXXIV, & deinceps. Puto, eundem eſſe Diagoram Athenienſem, qui reliquit ſermones Phrygios. Tatianus contra Græcos: Διαγόρας ε Ἀθηναῖος ἦν· ἀλλὰ τοῦτον, ἐξορχησάμενον τὰ παρ' Ἀθη-

a *Lib. I. contra Apionem.*
b *Acuſilaus Argivus in ſeptem ſapientibus.*
c *Acuſilaus libro de genealogiis.*
d *Acuſilaus lib. 3.*
e *Diagoras Athenienſis erat: ſed quòd myſteria Athenienſium effutiiſſes, affeciſtis pœna: cumque Phrygios ejus ſermones legatis ipſi, nos odiſtis.*

Ἀθηναίοις μυστήρια, τετιμωρήκατε· καὶ τοῖς Φρυγίοις αὐτοῦ λόγοις ἐντυγχάνοντες, ἡμᾶς μεμισήκατε. Phrygios ſermones fuiſſe arbitror hiſtoriam eorum, quæ ad Cybellen, ſive matrem Phrygiam, & ejus ſacra, pertinerent: atque ab eo eſſe fine hoc conſcriptam, ut à ſacris illius homines averteret. Vide Suidam in Διαγόρας. Ἄθεον dictum, præter Suidam, referunt Cicero lib. I de Nat. Deorum, Lactantius lib. I de falſa relig. cap. II, & de ira Dei lib. I cap. IX, Theodoretus Therapeut. cap. VI, atque alij plurimi.

Vixit tum quoque Democritus Abderita, ſive, juxta alios, Mileſius. Quippe floruit Olym. LXXVII; ut Thraſylus in eo retulit libro, qui erat de legendis Democriti libris: vel Olympiade LXXX, juxta Apollodorum in Chronicis. De utroque autor Laërtius. Ex quo etiam diſcimus, Democrito huic tribui ſolere librum de ſacris in Babylone literis, de his, quæ ſunt in Meroë, de Oceani navigatione, de hiſtoria Chaldaica, & Phrygia. A Strabone etiam, in ipſo operis ingreſſu, in philoſophorum iis reponitur, qui primi poſt Homerum attigerint Geographiam.

Tum quoque fuit Glaucus Rheginus: utpote Democriti æqualis, ut diſcere eſt ex Laertij lib. IX [a]; qui ex eo narrat, Democritum Pythagoricorum quopiam magiſtro uſum eſſe. Sub Glauci Rhegini nomine exſtabat olim liber de poëtis. Sed pleriſque videbatur potiùs eſſe Antiphontis: ut ſcriptum eſt apud Plutarchum in vitis X Rhetorum. Hujus operis mentio quoque fit apud eundem Plutarchum libro de Muſica; ubi liber is vocatur Glauci Itali de poëtis & muſicis antiquis. Nec dubito, quin idem intelligatur ab Laërtio in Empedocle; ubi ex hoc quædam de Empedocle, philoſopho inſimul, & poëta, adducit. Item ab Harpocratione in Μουσαῖος, quando inter alios Glaucum de Muſæo ſcripſiſſe ait. Nam quantum Muſæi inter poëtas fuerit nomen, vel è ſexto Maronis omnes ſciunt.

[a] *In vita Democriti.*

Empedocles Agrigentinus Pythagoræ, & Parmenidis diſcipulus fuit, ac circa Olym. LXXXIV vixit; ut auctor eſt Laërtius. Ab eo Rhetoricen eſſe repertam, uti Logicen ab Zenone Eleate, tradidit Ariſtoteles in Sophiſta; ut & Laërtius in Empedocle, & Zenone Eleate. Lucretius libro I mirificè eum extollit; ubi de eo, & Sicilia, patriâ ejus, ſic canit:

Nil tamen hoc habuiſſe viro præclarius in ſe,
Nec ſanctum magis, & mirum, clarúmque videtur:
Carmina quin etiam divini pectoris ejus

Vociferantur, & exponunt præclara reperta,
Vt vix humanâ videatur ſorte creatus.

Doctum virum vocat Cicero in Lælio. Præter Phyſica, & alia, etiam carmine tractavit Περσικὰ, ſive τὴν τοῦ Ξέρξου διάβασιν a. Sed cùm ea reliquiſſet imperfecta, ſoror, aut filia, combuſſit: quemadmodum ex Hieronymo tradit Laërtius in vita ejus. Sed ſi combuſta iſthæc fuere: quomodo meminiſſe eorum poteſt Ariſtoteles? Cujus hæc verba in Problematis Sect. XXI Problem. XXII: Ὥσπερ b καὶ Ἐμπεδοκλῆς μετενήνοχεν ἐν τοῖς Περσικοῖς, εἰπών·

Ἄλφιτον ὕδατι κολλήσας -----.

An dicemus, locum eſſe corruptum, legendúmque videri, ἐν τοῖς Φυσικοῖς: quod placet doctiſſimo Io. Meurſio c? Sanè ex Φυσικοῖς ejus idem hemiſtichium citat in Μετεωρολ. lib. IV cap. IV. Alioqui dici poſſet, fuiſſe, qui Perſicorum opus imperfectum deſcripſiſſent, aut partem meliorem exſcripſiſſent, priuſquam flammis traderetur: vel ne flammis quidem abſumtum fuiſſe, ſed ita vulgò ab Empedoclis hæredibus fuiſſe dictitatum, ut deſcribendi copiam honeſtiùs aliis negarent: at tandem quomodocunque in manus hominum veniſſe.

a *Expeditionem Xerxis.*

b *Quomodo & Empedocles retulit in Perſicis; ubi ait, Farra cum aqua ſocians.*

c *Notis ad Chalcidium.*

CAP. III.

Simonides Ceus. Hecatæi complures. Hecatæi Mileſij ætas curatiùs adſerta, quàm à Suida, & anonymo Olympiadum ſcriptore, & Ioſ. Scaligero, factum erat. Ejus ſcriptoris varia. Emendantur Rufinus presbyter, & Freculphus epiſcopus. In Flavio Ioſepho conjectura. Dionyſius Mileſius. Hippys Rheginus, & inde Myis compendium. Athenæus, & Euripidis ſcholiaſtes, correcti. Charon Lampſacenus.

AT, tum ante expeditionem Perſicam, tum ejus tempore fuit Simonides, Leoprepis filius, Ceus. Nam Olympiade natus LVI, florere cœpit circa Olymp. LXVII, & demum Olymp. LXXVIII obiit, cùm annorum foret LXXXIX. Hic Doricâ dialecto deſcripſit Cambyſis, & Darij imperium, & Xerxis prœlium navale cum Græcis, & pugnam ad Artemiſium: atque hæc quidem verſibus elegiacis. Sed pugnam Salaminiam carmine Lyrico panxit. Alia quoque multa fecit; de quibus Suidam conſule, & anonymum

ἐν

ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. LXXII. ann. II. Sed imprimis operæ eſt videre, quæ de poëta hoc Lilius Gyraldus congeſſit dialog. IX hiſtor. de poëtis. Ea quid hîc loci ignobili labore reponere attineat, planè non video. Præſertim quando & ipſi non negligenter de eo egimus libro de Poëtis Græcis, quem propediem juris publici facere animus eſt. Inde igitur, qui volet, petet cætera.

Tum quoque fuit Hecatæus, tertius eorum, quos primos oratione ſolutâ ſcripſiſſe Strabo *a* autor eſt. Sed ut de Eretrienſi Hecatæo nihil dicam, cujus Plutarchus meminit in Alexandro: ut item Thaſium præteream, cujus hexaſtichon legitur in tertio Ἀνθολογίας: duo præcipuè ab antiquis Hecatæi celebrantur, unus Mileſius, alter Abderita. Utriuſque meminit Ælianus lib. XI de natura animal. cap. I. Mileſium laudat Pauſanias in Laconicis; ubi refert, quid de infero cane tradiderit: item in Meſſenicis; ubi, quid de Oechalia ſenſerit, docet. Eundem advocat Apollonij ſcholiaſtes in lib. IV. At Abderitam celebrat Stephanus in Ἑλίξονα, & Καραμβύκαι. Mileſius (de quo jejuniùs dictum initio libri primi, nunc verò fuſior erit ſermo nobis) Suidæ vixiſſe dicitur Olymp. LXV. Ac ſimiliter anonymus in Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. LXV. Ἑκαταῖος *b* ὁ Ἡγησάνδρου Μιλήσιος ἱστορικὸς ἐγνωρίζετο. Ac ſequitur eandem ſententiam Ioſephus Scaliger, elencho orationis Chronologicæ Paræi; ubi ſic loquitur *c*: *Hecatæus Mileſius Cyri, & Cambyſis geſta ſcripſit, initio imperij Hyſtaſpidæ. Itaque floruit ſub Cyro, & toto imperij Cambyſæ tempore.* Sanè Darius cœpit regere anno IV, Olymp. LXIV. Sed omnino junior aliquantò eſt, ſi diſcipulus eſt Heracliti; quod Laërtius ſcribit. Siquidem philoſophus iſte, ut idem Laërtius ait, Olymp. floruit LXIX. Et quid opus multis? Res ſatis aperta eſt ex iis, quæ de Hecatæo hoc narrat Herodotus lib. V. Nam bellum dicitur diſſuaſiſſe Ariſtagoræ adverſus Perſas: & eopſe poſtea libro exponitur, quid conſilij Ariſtagoræ dederit. Ac ne alium hunc Hecatæum putes, diſertim vocatur Ἑκαταῖος *d* ὁ Ἡγησάνδρου, ὁ λογοποιός. Ac hiſtorias ejus advocat lib. VI, cùm ait, Ἑκαταῖος *e* ὁ Ἡγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων. Idem meminit ejus lib. II: ubi ejus genus adfertur ex Hecatæo ipſo. Vocatur autem Ἑκαταῖος *f* ὁ λογοποιὸς γενεαλογήσας αὐτόν. Videntur, quæ ibi narrat, eſſe ex libris γενεαλογιῶν. Ejus operis librum primum Stephanus adducit in Ἀμφάναι: item in Μέλια, & alibi. Secundum nominat Harpocratio in Ἀδελφίζειν; καὶ *g* Ἑκαταίῳ τῷ Μιλησίῳ ἐν β΄ γενεα-

a Lib. i.

b Hecatæus, Hegeſandri filius, Mileſius hiſtoricus claruit.

c Pag. 74.

d Hecatæus, Hegeſandri filius, hiſtoricus.

e Hecatæus, Hegeſandri filius, ait in hiſtoriis.

f Hecatæ' hiſtoric' ſui ipſius genus referens.

g Et Hecatæo Mileſio in ſecundo genealogiarũ.

γενεαλογιῶν. Tertium memorat Athenæus lib. IV: ubi ex eo, de Arcadum cœna agens, veſci illos ait mazâ, & ſuillis carnibus. Quartum autem laudat idem Stephanus in Μύγισσι, Τρεμίλη, aliiſque locis. Etiam Aſiæ deſcriptionem reliquit. Stephanus in Ἄβαρνος: Ἑκαταῖος a ὁ Μιλήσιος ἐν Ἀσίας περιηγήσει. Idem opus citat in Γαῦλος. Nec Aſiam tantùm deſcripſit; ſed, puto, etiam Libyam, atque Europam. Nam argumenti ſimilitudo facit, ut idem videatur is, de quo Stephanus in Ἑλένειος: Ἑκαταῖος b περιηγήσει Λιβυκῶν. Idem in Αἰθάλη: Ἑκαταῖος c Εὐρώπῃ. Atque eadem citatur in Αἰζική, Ἄμπελος, & alibi ſæpe. Europæorum pars erant Æolica; niſi ſeorſum de his egiſſe malis. Stephanus in Ἀμαζόνιον· Ἑκαταῖος d ἐν τοῖς Αἰολικοῖς. Idem apud eum legas in Μιλήτου κόλπος. Sed fortaſſe alius is Hecatæus fuit. Imò ne illud quidem ſatis erat certum, an περιήγησις e Mileſij foret: quia Callimachus in eo libro, qui inſcribebatur Πίναξ παντοδαπῶν συγγραφέων f, tribuebat alteri Hecatæo, quem appellabat hominem inſularem. Sic enim ſcribit Athenæus lib. II: Ἑκαταῖος g ὁ Μιλήσιος ἐν Ἀσίας περιηγήσει, εἰ γνήσιον τοῦ συγγραφέως τὸ βιβλίον. Καλλίμαχος γὰρ αὐτὸ ἀναγράφει νησιώτου. Satis iſtis ex verbis liquet, περιήγησιν tribuiſſe nec Mileſio, nec Abderitæ; ſed tertio cuidam, homini inſulari. Quod ſi jam olim Hecatæos iſtos non ſatis diſtinxere: quàm id difficile hodie ſit, omnes intelligunt. Itaque nec liquet, cujus fuerint hiſtoriæ, quas ſignat Stephanus in Οἴνη, cùm ait, Ἑκαταῖος h ἱστοριῶν πρώτῳ. Ac ſimiliter, cùm Apollonij ſcholiaſtes inquit, Ἑκαταῖον ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν egiſſe περὶ i Θεσσαλικῆς Ἰστωνίας. Hecatæi, præter eos, quos dixi, ſcriptores, meminit quoque, è Latinis Solinus cap. XXII, & XLIII, ac Ammianus Marcellinus lib. XXII: è Græcis Diodorus Siculus lib. I: ubi eum, ut & Cadmum, & Hellanicum, alióſque priſcos, multùm ad fabulas declinare, ait: item Dionyſius Halic. περὶ Θουκυδίδου χαρακτῆρος: & Strabo lib. VI; ubi de Inacho fluvio tractat: & lib. VII; ubi ab Hecatæo Mileſio traditum ait, barbaros in Peloponneſo ante Græcos habitâſſe. Et lib. VIII; quo in loco ex eodem ſcriptore refert, Eleos ab Epeis diverſos eſſe. Et lib. XII; ubi Henetam ait Hecatæo Mileſio eſſe Amiſum. Item Plutarchus libro de Iſide, & Oſiride; qui ex eo commemorat, ut reges Ægyptij, quia & ipſi eſſent ſacerdotes, certâ menſurâ biberint ex ſacrarum literarum præſcripto. Adhæc Julius Pollux lib. I cap. V; qui autor eſt, Hecatæum non refugiſſe voces χειρογάστορες k, & χειρώνακτες. Etiam Erotia-

a Hecatæus Mileſius in deſcriptione Aſiæ.
b Hecatæus in deſcriptione Libyæ.
c Hecatæus in Europa.
d Hecatæus in Æolicis.
e Orbis deſcriptio.
f Tabula omnis generis ſcriptorum.
g Hecatæus Mileſius in Aſiæ deſcriptione, ſi genuinus ejus ſcriptoris is liber eſt: nam Callimachus eum tribuit inſulari.
h Hecatæus libro primo hiſtoriarũ.
i De Iſtonia Theſſalica.
k Artifices, qui manu ventri proſpiciunt.

rotianus meminit in Κυρβασίαν. Et Euſtathius in περιηγήτ. Dionyſ. verſum IↃLVIII; ubi, ex ſecundo Arriani libro de expeditione Alexandri, vocatur λογοποιός. Eâ autem appellatione ſignatur ab eo hiſtoricus, non verò fabulator; etſi multa admodum fabuloſa libris ſuis intexuit; ut ex Pauſania etiam, & aliis, cognoſcitur. Nec enim aliter λογοποιὸν vocat, quàm lib. V; ubi cum Herodoto conjungit. Hecatæum Ionicè ſcripſiſſe, ait Phrynichus; atque inde eſſe, quòd σκορπίζεται uſurpârit pro σκεδάννυται, quomodo Attici loqui malunt. Fortaſſe tamen & aliqua ex dictis intelligi debent de Hecatæo Abderita; de quo lib. I cap. X agimus; aut etiam νησιώτῃ, vel alio. Sanè quis non putaret, Apollonij ſcholiaſten, quando ait, Hecatæum de gentibus Hyperboreis tractâſſe, de Mileſio, περιηγήσεως auctore, locutum eſſe; niſi non Mileſium, ſed Abderitam, de ea gente egiſſe, clarè diceret Ælianus lib. XI de natura animal. cap. I?

Hecatæi Mileſij æqualis fuit Dionyſius Mileſius; ut diſertim ait Suidas in Ἑκαταῖος: ac Anonymus ἐν ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ, ad Olymp. LXV, cùm de Hecatæo Mileſio dixiſſet, ſubjungit, Τότε καὶ Διονύσιος ἦν ὁ Μιλήσιος. Sed quod ait, vixiſſe Olymp. LXV, id minùs commodè dictum. Saltem ulteriùs multò ætate eſt progreſſus. Siquidem Darius obiit Olymp. LXXIII. At Dionyſius hic ſcripſit τὰ μετὰ Δαρεῖον ἐν βιβλίοις ε΄: ut Suidas ait in Διονύσιος. Alia quoque ejus nominat; quæ libro primo cap. II protulimus. Argonautica etiam feciſſe, cognoſcimus ex Apollonij interprete: qui in librum III citat ejus πρῶτον τῶν Ἀργοναυτικῶν: ac in lib. IV ſimiliter legas, Διονύσιος δ' ὁ Μιλήσιος ἐν δευτέρῳ τῶν Ἀργοναυτικῶν. Meminit & hujus ſcriptoris alibi non ſemel.

Iiſdem temporibus vixit Menecrates Elaita: ut clarè docet Strabo lib. XIII: Ἐπαινεῖ δὲ μάλιστα τὴν Ἑκαταίου τοῦ Μιλησίου, καὶ Μενεκράτους τοῦ Ἐλαΐτου, τῶν Ξενοκράτους γνωρίμων ἀνδρῶν, δόξαν. Utrumque indicat fuiſſe diſcipulum Xenocratis. non illius, qui Platonis diſcipulus, & in Siciliam proficiſcenti itineris comes fuit: ſed alius ἀρχαίου σφόδρα, καὶ συγγενοῦς ἅμα καὶ πολίτου τῶν προειρημένων φιλοσόφων. Scripſit Menecrates hic Ἑλλησποντιακὴν περίοδον; unde de Halizonibus quiddam refert ibidem Strabo. Eopſe poſtea libro, ex Menecrate Elaita, itémque Xantho Lydo, tradit, Myſos ita dici ab ὀξύης arbore, quæ Lydorum linguâ μύσος vocatur, ac copioſa creſcit juxta Olympum.

Hipys ſeu Hippys, Ἵπυς ἢ Ἵππυς, Darij, & Xerxis, temporibus fuit.

a Tunc & Dionyſius Mileſius erat.
b Qua poſt Darium cōtigere, libris quinque.
c Lib. I. Argonauticorum.
d Dionyſius Mileſius in ſecūdo Argonauticorum.
e Imprimis autē laudat Hecatæi Mileſij, & Menecratis Elaitæ opinionem, qui familiariter uſi Xenocrate fuere.
f Antiqui admodū, & ſanguine cōjuncti, ac civis Xenocratis eius, de quo dictum.
g Circuitionē Helleſponti.

fuit. Hic, præterquam quòd parodiam, & choliambum, & alia, invênit, primus etiam res Siculas memoriæ tradidit; quas poſtea Myes in compendium redegit. Fuere autem libri rerum Sicularũ quinq;. Idem cõdidit Chronica libris v, & κτίσιν, ſive origines Italiæ. Adhæc Ἀργολογικῶν, ſive otioſarum orationum libros III; ut vulgò quidẽ apud Suidam exaratum: vel Ἀργολικῶν, ut jam olim legit Gyraldus dialog. x hiſt. poët. vel etiam ἀστρολογικῶν: quod ſi placet, apud Arati ſcholiaſtẽ, quo loco de Hyadibus Hippiam laudat auctorem, fortè *Hippyn* corrigi oportebit. Meminit hujus ſcriptoris Ælianus lib. IX. hiſtoriæ animalium cap. XXXIII. Ex Plutarcho de oraculorum defectu diſcimus, à Phania Ereſio proditum eſſe, Petronem, juxta Hippyn Rheginũ, ſtatuiſſe mundos CLXXXIII. De eodẽ Stephanus in Ἀρκάς: Ἵππυς [a] ὁ Ῥηγῖνος λέγεται πρῶτος καλέσαι προσελήνους τοὺς Ἀρκάδας. At apud Athenæũ in I corruptè vocatur Ἱππίας ὁ Ῥηγῖνος. Etiam apud Euripidis ſcholiaſtem in Medeam, ubi vulgò editum, Περὶ δὲ τῆς [b] εἰς Κόρινθον μετοικήσεως, Ἵπποδὺς ἐκτίθεται, καὶ Ἑλλάνικος: legendum puto Ἵππυς. Fortaſſe & idem eſt Ἵππων ὁ Ῥηγῖνος, Antigono Caryſtio memoratus, de quo diximus lib. III.

Charon quoque Lampſacenus Xerxi æqualis erat. Anonymus ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. LXXV: Χάρων [c] Λαμψακηνός, υἱὸς Πυθοκλέους, ἱστορικὸς ἐγνωρίζετο. Nec antiquior eſſe poteſt, cùm Perſica, hoc eſt bellum, quod Darius & Xerxes cum Græcis geſſere, duobus ſignârit libris; ut ex Suida conſtat. Itaque paullò priorem fuiſſe Herodoto, etiam Tertullianus commemorat libro de anima, cap. XLVI. Ut valde fallatur Lilius Gyraldus dial. IX [d] de Poëtis, quando ei Charon Lampſacenus, hiſtoriarum ſcriptor, familiaris fuiſſe dicitur Apollonio Rhodio, Callimachi diſcipulo; quorum hic Ptolemæi Philadelphi, alter Euergetæ claruit temporibus. Sanè hæc non conveniunt Lampſaceno; niſi duos fuiſſe ejus nominis dicamus, ætate admodum diſpares. Ex Perſicorum opere fuit, quod Ælianus narrat lib. I Var. Hiſtor. cap. XV, circa Athon viſas eſſe columbas, cùm ibi triremes Perſarum perirent. Etiam literis & memoriæ mandavit Æthiopica; adhæc Græca libris IV, déque Lampſaco libros II, Libyca, de finibus Lampſacenorum libros IV; Prytanes, ſive principes Lacedæmoniorum, quæ Chronica ſunt; origines urbium libris duobus; Cretenſia libris tribus; ubi & refert leges à Minoë latas. item edidit navigationem extra columnas Herculis. Autor nobis omnium iſtorum Suidas. Athenæus ἐν ὅροις [e] ab eo proditum ait, ſuâ quoque ætate apud Lacedæ-

a *Hippys Rheginus dicitur primus Arcadas vocâſſe antelunes.*

b *Ut Medea Corinthum profecta ſit, exponit Hippeus, & Hellanicus.*

c *Charon Lampſacenus, Pytheclis filius, hiſtoricus claruit.*

d *Pag. 13.*

e *In finibus, ſive limitib'.*

cedæmonios monſtrari ſolere pateram, quam Jupiter Alcmonæ donâſſet, cùm ſe in faciem vertiſſet Amphitryonis. Fortaſſe eſt ex libro, quem inſcripſerat ὄρους ᾱ Λαμψακηνῶν. Meminit hujus quoque ſcriptoris Plutarchus, libro de virtutibus mulierum, & Apollonij ſcholiaſtes in ſecundum Ἀργοναυτ.

a *Fines Lampſacenorum.*

CAP. IV.

Pherecydes Syrius theologus. Euſtathij locus corrigitur. Primus Pherecydes iſte ſolutâ oratione memoriam ſui poſteris reliquit. Pherecydes Athenienſis, hiſtoricus. Ejus ætas, libri, & mortis genus. Fusè excutitur, rectène Suidas Pherecydem Lerium diſtinguat ab Athenienſi. De Luciani loco conjectura. Tzetzes emendatur.

PHerecydem hiſtoricum Herodoto antiquiorem eſſe, ſatis convenit: ſed quanto vetuſtior ſit, non æquè apertum eſt. Nam veteres ipſi non ſatis hanc rem explicant: imò aliqui planè confundunt Pherecydem hiſtoricum, cum Pherecyde phyſico, & theologo. Poſterior hic fuit è Syro, Cycladum unâ: quemadmodum teſtantur, Strabo lib. x, Appuleius lib. II Floridorum, Heſychius Illuſtris, & Suidas, uterque in Φερεκύδης; item Euſtathius in Odyſſ. O a, his verbis: Φησὶ b γοῦν ὁ γεωγράφος (Strabonem ſignat) ὅτι ἡ Σῦρος μηκύνει τὴν πρώτην συλλαβήν. ἣν Συρίαν λέγει ὁ ποιητής· ἐξ ἧς Φερεκύδης ὁ Βαβυλώνιος. Sed quomodo Babylonius hic dicitur, ſi Syrius erat? Omnino locus eſt corruptus: quod & vidit Iacobus du Breul notis in Iſidori Origin. lib. II, cap. XXXVIII; ubi pro Βαβυλώνιος legit Βάβυ υἱός. Sed omnino ſcribendum ex Strabonis x, ἐξ c ἧς Φερεκύδης ὁ Βάβυος ἦν. Etiam apud Suidam, ubi vulgò Φερεκύδης Βάβιος Σύριος, malim ὁ Βάβυος. Uti & apud Anonymum ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. XLV. Sanè υἱὸν Βάβυος vocat Laertius, idque ex Androne Epheſio. Pherecydes hic à Strabone ſignatur in primo, cùm ait, Cadmum, Pherecydem, & Hecatæum, primos oratione ſolutâ ſcripſiſſe: quod quomodo intelligi debeat, pleniùs ibidem explicatur. Et ſanè Porphyrius etiam, Suida teſte, Pherecyden illum ſtatuebat ἀρχηγὸν ξυγγραφῆς d; neque alterum ejus nominis quemquam antiquiorem agnoſcebat. Similiter è Latinis Appuleius in Floridis: *Quin etiam Pherecydes Syro ex inſula oriundus, qui primus, verſuum nexu repudiato, conſcribere auſus eſt paſſivis verbis,*

a *Pag.* 1787. *edit. Rom.*
b *Ait geographus, Syrus habere priorē porrectā. pro quo Syria dicit poëta: unde erat Pherecydes Babylonius.*
c *Ex qua erat Pherecydes, Babyos filius.*
d *Auctorem orationis ſolutæ.*

ſoluto locutu, liberâ oratione. Nec aliter Iſidorus lib. I Orig. cap. XXXVII, vel Anonymus ἐν ἀναγραφῇ Ὀλυμπιάδων ad Olymp. XLV. ubi legas: Φερεκύδης ὁ Βάβυος Σύριος ἐτέχθη· ὃν πρῶτον συγγραφὴν ἐξενεγκεῖν πεζῷ λόγῳ τινὲς ἱστοροῦσιν. Atque hinc etiam non difficilis eſt conjectatio, quando floruerit. Nempe vixit regnante Servio Tullio. Tullius Cicero I Tuſcul. Quæſt. *Pherecydes Syrus primùm dixit, animos hominum eſſe ſempiternos. antiquus ſanè. fuit enim meo regnante gentili.* Ubi gentilem ſuum Servium Tullium appellat. Freculphus *b* quoque Pherecydem hiſtoricum Servij Tullij tempore floruiſſe ait. Etiam ætatem inde cognoſcimus, quòd magiſter fuit Pythagoræ; ut ibidem ait. item Appuleius lib. II Florid. Jamblichus de vita ejus, Lactantius lib. VII. cap. VIII, Euſtathius *b* in Odyſſ. O, atque alij. Item quòd Thaletis Mileſij præceptor erat, ut Tzetzes ait Chil. II Hiſt. LV: ubi & vixiſſe dicitur temporibus prædivitis Crœſi, primúſque inveniſſe eclipſes, ac periodos Lunæ. Quin & ipſe etiam auctor eſt, vixiſſe circa Olymp. LIX; non LXIX, ut eſt apud interpretem. Primus omnium de natura, & de Diis, ſcripſit; ut ex Theopompo idem Laertius refert. Conſtabat autem Θεογονία ejus libris decem. Iis deorum ortum, & ſucceſſionem, complectebatur; ut eſt apud Suidam. Morbo obiit pediculari: ut teſtantur, Ariſtoteles extremo lib. V de hiſtor. Animalium, Heraclides lib. de Rebuſpublicis, Plutarchus in Sylla, Appuleius lib. II Florid. Ælianus lib. IV Var. Hiſt. cap. XVIII, & lib. V, cap. II, Pauſanias in Atticis, Malchus ſive Porphyrius, item Jamblichus, uterque in vita Pythagoræ. Plura de eo apud Laertium vide in vita ejus. Accedo ad alterum Pherecydem, hiſtoricum; qui Athenienſis erat. Meminit ejus Germanicus in Aratea, quo loco agit de Tauro: *Hyades Pherecydes Athenæus nutrices Liberi dicit, quæ Dodonides nymphæ vocantur.* Et in Pleiadibus: *Dicit Pherecydes Athenæus, ſeptem ſorores fuiſſe, Lycurgi filias, ex Naxo inſula. Pro eo, quòd Liberum educaverunt, à Iove inter ſidera ſunt relatæ.* At aljis aliquot locis patriam omittit. Ut & Hyginus facit in poëtico Aſtronomico. Admodum autem antiquum eſſe, oſtendit Dionyſius Halicarnaſſ. lib. I Antiqu. Rom. Ubi inquit, ἄνδρα τῶν ἀρχαίων συγγραφέων Φερεκύδην τῶν Ἀθηναίων γενεαλόγων οὐδενὸς δεύτερον. Ex ejus hiſtoriarum primo de genere Miltiadis fragmentum citat Marcellinus in vita Thucydidis. Quod ad ætatem, vixit Darij Hyſtaſpidæ temporibus. Aliter tamen Euſebius. Nam eâ vixiſſe ætate dicit, quâ Thales, ac Pythagoras. Sed omnino Pherecydem Syrium cum Athenienſi confundit. Multò enim

a Pherecydes, Babys filius, Syrius, naſcitur; quem primũ ſolutâ oratione ſcripſiſſe quidam narrant.

b *Tom. I. lib. 3. cap. 17.*

c *Pag 1786 edit. Rom.*

d *Scriptorem antiquũ, Pherecydem Athenienſem, nulli ſecundũ in texendis genealogiis.*

enim Pherecydes hiſtoricus Syrio illo junior fuit. Quod cùm negari non poſſet, duos Euſebius Pherecydas poſuit, quorum uterque eſſet hiſtoricus. Hunc Euſebij errorem etiam Scaliger obſervavit ad annum Chronici Euſebiani MCCCCLXXVIII. Nec difficile eſt videre, quid impoſuerit Euſebio. Nam cùm legiſſet, & Pherecydem Lerium hiſtoricum fuiſſe, & vixiſſe puero Socrate: planè exiſtimavit, duos Pherecydas hiſtoriam ante bellum Peloponneſiacum ſcripſiſſe. Sanè Anonymus, ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ, idque ſine dubio ex antiquis χρονογράφοις, ſcribit ad Olym. LXXIV: Φερεκύδης a Λέριος ἱστορικὸς ἤκμαζεν. Iccirco & Suidas duos facit Pherecydas hiſtoricos: quorũ uterque Herodoto ſit antiquior. Unum vocat Athenienſem, alterum Lerium. Athenienſem illum collegiſſe Orphei ſcripta dicit; ac ſcripſiſſe Αὐτόχθονας b; quod opus decem libris Atticæ antiquitates complectebatur. Meminit operis ejus etiam Etymologus in Βοηδρομιών. Atque inde eſſe videtur, quod de Theſei voto, cùm in Cretam ad Minotaurum duceretur, ex Pherecyde citat Macrobius lib. I Saturn. cap. XVII. Lerium autem ſcripſiſſe idem Suidas ait de Lero, de Iphigenia, de Bacchi feſtis, & alia. Ætate idem duos hos diſtinguit. Nam Lerium natum putat paullò ante Olymp. LXXV. At Athenienſem ait antiquiorem credi ipſo Pherecyde Syrio; quem natum dicit circa Olym. XLV. Satis cum iſtis conveniunt, quæ Euſebius prodit. Nam qui natus erat circa Olymp. XLV, florere potuit Olympiadis LXII anno II; ad quem Pherecydem, hiſtoricum primum refert Euſebius. Quippe natus paullò erat ante Olymp. LXXV; hic potuit innotuiſſe Olympiadis LXXXI anno I; ad quem Euſebius iſta verba annotavit: *Pherecydes, ſecundus hiſtoriarum ſcriptor, agnoſcitur.* Aliorum igitur errorem ſecutus eſt Euſebius, cùm duos faceret Pherecydas hiſtoricos; ac alterum eorum referret ad Pythagoræ ætatem; quâ & Pherecydem Syrium vixiſſe conſtat. Nam, ut diximus, duo quidem Pherecydæ ante Herodotum vixere: ſed ſolùm alter eorum, junior nempe, hiſtoricus fuit. Illi autem duo, quos Suidas agnoſcit, puta Athenienſis, & Lerius, ſunt unus idémque Pherecydes. Hoc ne temere dixiſſe videamur, argumentis firmandum nobis. Ac illud primò conſiderandum, quòd antiquus, & eruditiſſimus ſcriptor Eratoſthenes duos tantùm Pherecydas agnovit, Laërtio teſte: unum Syrium, θεολόγον; alterum Athenienſem, τὸν γενεαλόγον: Lerium ab Athenienſi diverſum nullum agnoſcit. Quis autem perſuadere ſibi poſſit, tantum virum, tam antiquum ſcriptorem,

a *Pherecydes Lerius hiſtoricus florebat.*

b *Indigenas, &, ut ita dicã, Atticos Aborigines.*

(ſub Ptolomæo enim Euergete floruit) non noviſſe eos, qui primi hiſtoriam ſolutâ oratione ſcripſiſſent? Accedit alterum, quòd veteres unum tantùm hiſtoricum Pherecydem laudant: quem Athenienſem appellant. Sanè Laertius, ubi omnes ejus nominis ſcriptores recenſet, tamen duos quidem ait Syrios ab Androne Epheſio tradi, unum aſtrologum, alterum theologum: ſed unum tamen hunc quoque hiſtoricum agnoviſſe, Athenienſem γενεαλόγον, diſertim dicit. Etiam graviſſimus, & doctiſſimus Strabo, duos ſolùm nominat. Sic enim ſcribit libro x: Σῦρος a δ' ἐστὶ μηκύνουσι τὴν πρώτην συλλαβὴν, ἐξ ἧς Φερεκύδης, ὁ Βάβυος ἦν. νεώτερος δ' ἐστὶν ὁ Ἀθηναῖος ἐκείνου. Supereſt, ut oſtendam, quid alios impulerit, ut duos facerent Pherecydas hiſtoricos; quorũ unus Lerius, alter Athenienſis, diceretur. Athenienſes, ut omnium diſciplinarum inventores haberi volebant; ita non facilè patiebantur, hanc laudem alterius gentis civi attribui, quòd primus ſolutâ oratione ſcripſiſſet. Ergò, incolis Syriis Pherecyde ſuo gloriantibus, Athenienſes viciſſim objectabant Pherecydem τὸν γενεαλόγον, quem Syrio antiquiorem eſſe dicebant: falsò illi quidem, ut Strabo fatetur, & Porphyrius etiam agnovit; qui, ut eſt apud Suidam, nullum ejus nominis ſcriptorem Syrio eſſe antiquiorem contendebat: ſed tamen cauſſa non deerat, cur aliis hoc perſuaſum eſſe cuperent Athenienſes. Nam inventæ hiſtoriæ laudem, ut dixi, Athenienſes ſibi vindicabant. Cui altera etiam cauſſa acceſſit, quia iſte γενεαλόγος libris decem, ut jam retuli, expoſuerat τὰς Ἀττικὰς ἀρχαιολογίας b, iiſque libris Athenienſes eſſe αὐτόχθονας c oſtenderat, atque inde hoc etiam fecerat libris nomen. At quis non videt, multùm adeò ad Atticæ gentis gloriam pertinuiſſe, ut ſcriptor ille quàm antiquiſſimus, ipſóque Syrio vetuſtior, haberetur? Quod autem idem, & Lerius, & Athenienſis, diceretur, mirum videri non debet; cùm ſimile aliis multis uſu venerit. Sic Dionyſius, cognomento Thrax, patriâ erat Alexandrinus: & tamen Rhodius vulgò dictus; ut teſtatur Strabo lib. XIV. Quis, iſtius ignarus, non tres inde Dionyſios faceret? Thracem unum, alterum Alexandrinum, tertium Rhodium. Similitérque Apollonius, qui Argonautica ſcripſit, Alexandrinus patriâ fuit; ſed Rhodius eſt vocatus, quia Rhodi viveret; ut ibidem dicitur à Strabone. Apion quoque, cùm ex Oaſi urbe eſſet; tamen Alexandrinus vocabatur, quia habitaret Alexandriæ, & jus ejus civitatis haberet. Et poſſemus multa alia ejus generis exempla adferre. Quid ſi igitur ſimile contigerit Pherecydi hiſtori-

a *Syrus verò, quando prior ſyllaba eſt porrecta, eſt inſula ea, in qua natus Pherecydes, Babyis filius. Eo autẽ poſterior eſt Pherecydes ille Athenienſis.*

b *Antiquitates Atticas.*

c *Indigenas.*

hiſtorico; ut Lerius diceretur, quia eſſet in Lero inſula natus; Athenienſis verò creditus ſit, quia apud hos viveret? Et ſanè, niſi Pherecydes Athenienſis, vel in Lero natus fuiſſet, vel ſaltem genus inde duxiſſet: non, puto, honore eo dignatus eſſet obſcuram inſulam, ut de hac ſola librũ conderet. Nunc quia & hîc natus, & illic honeſtè habitus eſſet; utriſque, & Athenienſibus, & Leriis ſuis, gratum ſe voluit præſtare. Nec dubium, quin, ob nobile Atticarum antiquitatum opus, magno apud Athenienſes fuerit in honore. Iſta igitur fecerint, ut Athenienſis paſſim diceretur. Sic igitur concludimus, ut Andron Epheſius ex uno Pherecyde Syrio, qui & theologus, & aſtrologus eſſet, malè, etiam Eratoſthenis judicio, duos fecit Syrios, unum theologum, aſtrologum alterum: ita alios, ex Pherecyde hiſtorico, qui & de Lero, & de Athenienſibus, ſcripſerat, falsò duos fabricâſſe, Lerium unum, alterum Athenienſem. Propter iſta ſemper Pherecydem Athenienſem intelligimus, quoties Pherecydis hiſtoriæ advocantur. ut apud Ciceronem lib. II de Orat. qui ſimplici uſum ſtylo ait; & Macrobium lib. V Satur. cap. XXI; & ſcholiaſtem Euripidis in initium Alceſtidis; ac Apollonij interpretem, qui decimi, & duodecimi meminit Pherecydis hiſtoriarum libri; item Origenem, cùm lib. I contra Celſum advocat Φερεκύδου τὴν γραφὴν; quod interpres Gelenius *Pherecydis hiſtoriam* vertit; & apud Pollucem, Stephanum, Etymologum, atque alios multos, ut ad eos enumerandos face & viatico opus eſſe videatur. Mirari autem ſubit, Lucianum, libello de Macrobiis, (ubi diſtinctè primùm de longævis philoſophis, exinde de hiſtoricis longævis, tractat) Pherecydem Syrum inter hiſtoricos referre. Sanè Pherecydem hiſtoricum veteres quidem, nunc Lerium, nunc Athenienſem, vocant: ſed Syrium, vel Syrum, nemo. Quare ſi loquitur de Syrio, inter hiſtoricos erat numerandus: ſin de hiſtorico agit, Syrus nominari non potuit. An dicemus, Syrum origine fuiſſe: ſed habitâſſe in Lero, atque Athenis? Sanè hoc ſi eſt, nihil mirum, ſi conterraneum ſuæ genti vindicet Syrus ipſe Lucianus. Et profectò apud Tzetzem quoque Chil. II Hiſtor. LV legas, Ἀσσυρίου [a] μαθητὴς ὑπάρχων Φερεκύδης. Sed, ut puto, corrupté. Omnino enim τοῦ Συρίου ſcripſiſſe videtur. Nempe ut apud Euſtathium ex ὁ Βάβυλος ἦν factum Βαβυλώνιος: ita apud Tzetzem ex ὁ Σύριος factum Ἀσσύριος; unde opinio orta, Babylonium, vel Aſſyrium, fuiſſe.

[a] *Aſſyrij qui diſcipulus erat Pherecydes.*

CAP.

CAP. V.

Hellanici duo, Leſbius unus, alter Mileſius. Leſbij ſcripta. In Fulgentio Planciade conjectura. Damaſtes Sigeenſis. Xanthus Lydus. De ætate Dionyſij, qui Scytobrachion *nuncupatus.*

QVemadmodum autem duo Pherecydæ, ita & Hellanici duo fuerunt: unus Mitylenæus, qui annos vixit LXXXV; ut in Macrobiis teſtatur Lucianus: alter autem Mileſius. Prior annis duodecim Herodoto grandior fuit; ut ex Pamphila oſtenſum nobis lib. I cap. I: alterius ætas non ſatis cognita eſt. Junior hic, Suida teſte, ſcripſit περίοδον a γῆς, καὶ ἱστορίαν. Nec propterea cenſet, omnes hiſtorias, Hellanici nomine citatas, Mileſij eſſe: quando mox alterum vocat Μιτυληναῖον ἱστορικόν. Quare ibidem dicebamus ubi patriæ nomen haut additur, difficile omnino dictu eſſe, quæ hiſtoriæ Hellanici Mitylenæi ſint, quæ contrà Mileſij. Quamquam cùm Suidas ἁπλῶς dicat, Mileſium ſcripſiſſe ἱστορίας, videri poſſit ἁπλῶς fuiſſe is operis titulus. Sanè Athenæus extremo lib. IX, ubi ſermo eſt de puero, quem Hercules talitro interfecerat, in hunc modum loquitur: Ἑλλάνικος b ἐν ταῖς ἱστορίαις Ἀρχίαν φησὶ καλεῖσθαι, δι' ὧν καὶ ἐξεχώρησε Καλυδῶνος. Quod ſi iccirco Hellanicum Mileſium intelligi placet; idem Hellanicus Phoronidos fuerit auctor. Nam continuò ſequitur: Ἐν c δὲ τῷ δευτέρῳ Φορωνίδος Χερίαν αὐτὸν ὀνομάζει. Sed hoc falſum eſt. Nam Dionyſius Halicarnaſſ. lib. I Rom. Antiq. Phoronidos auctorem diſertim vocat Ἑλλάνικον τὸν Λέσβιον. Ibidem ex Phoronidis opere citat: Τοῦ Πελασγοῦ τοῦ βασιλέως αὐτῶν, καὶ Μενίππης τῆς Πηνειοῦ, ἐγένετο Φράστωρ· τοῦ δὲ, Ἀμύντωρ· τοῦ δὲ Τευταμίδης· τοῦ δὲ, Νάνας. ἐπὶ τούτου βασιλεύοντες, οἱ Πελασγοὶ ὑφ' Ἑλλήνων ἀνέστησαν· καὶ ἐπὶ Σπινῆτι ποταμῷ ἐν τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ τὰς νῆας καταλιπόντες, Κρότωνα πόλιν ἐν μεσογείῳ εἷλον· καὶ ἐντεῦθεν ὁρμώμενοι τὴν νῦν καλουμένην Τυρρηνίαν ἔκτισαν. *Pelaſgi, regis eorum* (qui Pelaſgi dicuntur) *& Menippes filiæ Penei, Phraſtor fuit filius; hujus verò Amyntor; hujus deinceps Teutamides; & hujus Nanas. hoc regnante Pelaſgi ab iis, qui Hellenes dicebantur, expulſi ſunt: relictiſque ad Spinetem fluvium in Ionio ſinu navibus, Crotonem ceperunt, urbem mediterraneam: eâque belli ſede uſi, conſtituerunt quam nunc vocant Tyrrheniam.* Meminit idem Dionyſius diſertim Hellanici Leſbij, eopſe in Libro duobus locis. Semel quidem,

a *Ambitũ terræ, & hiſtorias.*

b *Hellanicus in hiſtoriis Archiam vocatum ait; eámque ob eadem heros Calydone exceſſit.*

c *Idem in ſecundo Phoronidis libro eum Cheriam appellat.*

quidem, quando ex eo narrat, ut vetuſti Italiæ incolæ, cùm ſe Pelaſgorum, & Aborigenum populo, fore bello impares viderent, Italiâ ceſſerint, inque Sicaniam, duce Siculo, rege ſuo, (unde inſula poſtea *Siciliæ* nomen accepit) trajecerint, tertiâ ante bellum Trojanum ætate. Iterum id facit, ubi de Italiæ nomine agit. Mitylenæum quoq; intelligere, judicio meo, convenit, cùm Ἑλλάνικος a ἐν τοῖς Τρωικοῖς citatur ab eodem Dionyſio lib. I; ubi præ illis, quæ alij de Æneæ fugâ memoriæ prodiderunt, fide imprimis digna videri ſcribit, quæ Hellanicus de iis tradidit in Troicis. Eam narrationem, quia præclara planè eſt, hoc loco repeteremus, niſi eſſet longior. Quare apud Dionyſium legi malumus. Eo autem adducor, ut ibi Mitylenæum intelligam, quòd cùm hiſtoriam illam ex Hellanico attuliſſet Dionyſius, ſubjungat, eum eſſe τῶν παλαιῶν συγγραφέων b. Et alium ſi ſignâſſet ab eo, cujus antè meminerat, cognomento diſtinxiſſet. Ἑλλάνικον c ἐν πρώτῃ Τρωικῶν citat & Harpocratio in Κελδαωλώ. Quod ſi Lesbius ille Troicorum auctor fuit: neque dubium erit, quin idem deſignetur à Strabone lib. XIII; ubi Hellanicũ ait, ut Ilienſium gratiam, more ſuo, captet, affirmare, muros Ilij, quos alij uno ore dicunt multò poſt excidium Ilij exſtructos fuiſſe, eoſdem eſſe, ac antiquos. Meminere verò & Troicorum Hellanici alij non pauci. Atq; eos inter Stephanus in Φοίπον. Sed numerũ non addit. At primum ejus operis laudat in Βατίεια. Secundum puto ſignari in Ἀγάμεια: etſi Τρωικῶν nomen ibi deſideretur. Eidem Atticam hiſtoricam tribuo; quia Thucydides ipſe ſcriptorem ejus inter antiquos hiſtoricos reponat. Ubi & judicium de eo volumine fert. Sanè inter alia inquit: Τούτων d δὲ, ὥσπερ καὶ ἥψατο ἐν τῇ Ἀττικῇ ξυγγραφῇ Ἑλλάνικος, βραχέως τε, καὶ τοῖς χρόνοις οὐκ ἀκριβῶς, ἐπεμνήσθη. Ejus operis mentionem quoque facit Iuſtinus Martyr paræneſi ad Græcos: Καὶ e οἱ τὰ Ἀθηναίων ἱστοροῦντες, Ἑλλάνικός τε, καὶ Φιλόχορος. Adhæc meminit Harpocratio in Ἐρυθραῖοι. Idem in Ἀλόπη citat eum f ἐν δευτέρᾳ Ἀτθίδος. Celebrantur & Ægyptiaca ejus. Athenæus lib. XI: Ἑλλάνικος g ἐν Αἰγυπτιακοῖς οὕτως γράφει. Meminit & Arrianus lib. II Diſſertationum Epicteti: atque ex eo Gellius lib. I Noctium Attic. cap. II. Et veriſimile ſatis eſt, eo ex opere eſſe, quod Plutarchus libro de Iſide, & Oſiride, tradit, ab Hellanico *Hyſirin* pro *Oſiride* poſitum eſſe. Imò neque illud à vero abludit, operis hujus vel partem, vel appendicem, fuiſſe Ἀνάβασιν εἰς Ἄμμωνος h, eidem memoratam Athenæo. Adhæc Περσικῶν

a Hellanicus in Troicis.

b Vnum ex antiquis ſcriptoribus.

c Hellanicum in primo Troicorũ.

d Ex horum autẽ (veterũ hiſtoricorum) numero eſt & Hellanicus, qui in Attica hiſtoria hæc attigit, & breviter, & temporibus non accuratè diſtinctis.

e Quique Athenienſium geſta prodiderunt, Hellanicus, & Philochorus.

f In ſecũdo rerum Atticarũ libro.

g Hellanicus in Ægyptiacis ita ſcribit.

h Profectionem ad templum Iovis Ammonis.

α' citat Stephanus in Ἀρταία, & Χαλδαῖοι. Item Σκυθικὰ in Ἀμάδοκοι, & Ἀμύργιον. Item περὶ Λυδίας *a* in Ἀζειώτῃ. Et *b* Λεσβιακῶν α' in Μαλόεις. Λεσβιακῶν β' *c* in Νάπη. Κυπριακὰ in Καρπασία. Ariſtophanis ſcholiaſtæ in Aves *d* memoratur Ἑλλάνικος *e* ἐν τοῖς Κραναϊκοῖς. Apollonij etiam ſcholiaſtes crebrò Hellanici mentionem facit: ac primo quidem libro citat ἐν *f* τῷ περὶ Ἀρκαδίας. Æolicorum primum citat Iſ. Tzetzes in Lycophronem *g*: Τὰ δὲ *h* περὶ τῆς ἀποικίας Λέσβου, Ἑλλάνικος ὁ Λέσβιος ἱστορεῖ ἐν πρώτῃ Αἰολικῶν. Hellanici Aſopis citatur à Marcellino in vita Thucydidis. Ejuſdem fuere κτίσεις ἐθνῶν, καὶ πόλεων: hoc eſt, *libri de origine gentium*, *&* *urbium conditoribus*. Ita enim loqui malo, quàm ut gentes, ac regiones, condi dicam; etſi non ignorem apud Hieronymum in Chronico Euſebiano legi: *Bithynia condita à Phœnice*. Quòd Græcè eſſet ἐκτίσθη. Ejus Hellanici operis, quod proximè dixi, mentionem faciunt Athenæus in x, & Stephanus in Χαριμάτῃ. Ac cenſeo, inde depromptum eſſe, quod ſcholiaſtes Apollonij lib. I de Lariſſæ origine refert. Inde etiam ſint, quæ de Chiorum origine memorat Lycophronis ſcholiaſtes *i*: καθὼς *k* ἐν τῷ περὶ Χίου κτίσεως Ἑλλάνικος ἱστορεῖ. Scriptæ ab eodem ἐθνῶν *l* ὀνομασίαι: quarum apud Athenæum mentio fit in undecimo. Ac, puto, idem opus ſignat Apollonij ſcholiaſtes in IV Argonaut. *m* ubi verba ejus adducit è libro περὶ ἐθνῶν. Item νόμιμα *n* βαρβαρικὰ Hellanico tribuit Etymologus in Ζάμολξις; ubi & quædam eo ex opere de Zamolxide memorat. Præterea Hellanicum ἐν ἐμμέτροις Καρνεονίκαις teſtem advocat Athenæus lib. XIV. Item ἐν *o* πρώτῳ Δευκαλιωνείας citat lib. x. Ut & Stephanus facit in Ἀγάθεια, Ἄσπενδος, & Θηγώνιον; & Apollonij ſcholiaſtes in lib. III. Denique & Ἱερειῶν *p* libros ſcripſit. Quorum primum laudat Stephanus in Νισαία, & Σίπυλος: ſecundum in Φρίκιον, Χαιρώνεια, & Χαλκίς: tertium in Χαονία. Apud Fulgentium quoque lib. I Mytholog. citatur Hellanicus in Διὸς πολυτυχία: atque inde refertur, Junonem ab Jove vinctam catenis aureis, & degravatam incudibus ferreis. Sed pro Διὸς πολυτυχία fortean legendum πολυτοκία *q*, ſeu πολυτεκνία. Præter dicta autem loca etiam alia longè plurima occurrunt, quibus Hellanici mentio fiat. Conſulatur Cicero lib. II de Oratore: Diodorus Siculus lib. I; ubi jungit cum Cadmo, & Hecatæo, multáque hos fabuloſa ſcripſiſſe ait: Dionyſius libro περὶ *r* τοῦ Θουκυδίδου χαρακτῆρος: Strabo lib. I, VIII, IX, X, XI: Valerius Max. lib. VIII cap. XIII: & Plinius lib. VII cap. XLVI. Uterque

a *De Lydia.*
b *Lib. I. Lesbiacorum.*
c *Lib. 2. Lesbiacorum.*
d *Pa. 606*
e *Hellanicus in Cranaicis.*
f *Lib. de Arcadia.*
g *Pag 171.*
h *Illa verò, quæ Hellanicus Lesbius de Lesbiorũ coloniis narrat in primo Æolicorum.*
i *Pag 45.*
k *Sicut de Chij origine narrat Hellanicus.*
l *Gentiũ appellationes.*
m *Pag. 189, edit. H. Steph.*
n *Leges barbaricas.*
o *Libro primo de Deucalione.*
p *De ſacri.*
q *Multi liberi.*
r *De Thucydidis ſtylo.*

terque ex eo narrat, in Ætolia quoſdam Epiorum gentis annos explere ducentos. Item Pauſanias in Corinthiacis gemino loco, & Cephalæon apud Euſebium lib. I. χρονικῶν α. Adhæc Photius in bibl. cod. CLXXVI; ubi de Theopompo agit: atque alij. E Latinis quoque Grammaticis Donatus in Eunuchum Act.° I. Sc. II: *Eunuchos à Perſis inſtitutos putant ex captivis. A Babyloniis enim Hellanicus auctor eſt id habuiſſe.*

Hellanico Mileſio æqualis erat Damaſtes Sigeenſis hiſtoricus: cujus meminere Dionyſius lib. I. Antiquit. Strabo lib. XIV, Valerius Max. lib. VIII Memorab. cap. XIII, Plinius in indice libri IV; ubi corruptè in quibuſdam libris eſt *Damaſcenus*: item indice lib. V, VI, VII. ad hæc libro VII cap. XLVIII, nec non Plutarchus in Camillo, & Stephanus in Ὑπερβόρειοι. Eſt & Rufi Avieni in ora maritima; ubi varios recenſet hiſtoricos, ex quibus, quæ ad terrarum ſitum pertinent, hauſerit:

Quin & Damaſtes nobili natus Sige.

Et alibi:

----- Stadia ſeptem vix ait
Damaſtes eſſe.

Tum quoque fuit Xenomedes Chius; ut dictum lib. I cap. II. Item Xanthus hiſtoricus. Is patriâ Lydus fuit, teſte Stephano in Ἀσκαλών, & Λόκοζος. Ac propterea inter ſcriptores, quos Aſia nobis dedit, unà cum Hecatæo, Herodoto, Theopompo, & Ephoro, reponitur à Solino cap. XLIII. Scripſit Lydiaca. Strabo lib. XII: Ὁ *b* τὰ Λύδια συγγράψας Ξάνθος, διηγούμενος οἷαι μεταβολαὶ κατέσχον πολλάκις τὴν χώραν ταύτην. Secundum Lydiacorum Xanthi citat Stephanus in Ἀρδύνιον, & Στρόγωλα: quartum in Ἀσκαλών, Ἀστρία, & Ἀστλέβη. Meminit & ejus operis Parthenius in Eroticis cap. XXXIII, & Hephæſtio in Enchiridio. Nec aliud ſignat Plinius lib. XXIII cap. II: ubi *Xanthus, hiſtoriarum auctor, in prima earum* citatur. Sed ut Cadmi Mileſij, Ariſteæ Proconneſij, & aliquot aliorum ex antiquis illis ſcriptoribus; ita etiam Xanthi hujus hiſtoria ſuppoſititia credebatur. Athenæus lib. XII: Ἱστορεῖ *c* Ξάνθος ὁ Λυδὸς, ἢ ὁ εἰς αὐτὸν τὰς ἀναφερομένας ἱστορίας συγγεγραφὼς Διονύσιος ὁ Σκυτοβραχίων, ὡς Ἀρτέμων φησὶν ὁ Κασσανδρεὺς ἐν τῷ περὶ ἀναγωγῆς βιβλίων. Dionyſius iſte Σκυτοβραχίων *d*, qui & Σκυτεὺς *e* dicebarur, Suida teſte, vixiſſe à nonnullis creditus paullò ante tempora Ciceronis, & Cæſaris. Tranquillus in illuſtribus Grammaticis: *Marcus Antonius Gnipho inſtitutus Alexandriæ, ut aliqui tradunt, in contubernio Dionyſij*

a *Pag. 30. Theſ. Temp.*

b *Is qui res Lydias conſcripſit, Xanthus, exponens cujuſmodi mutationes ſæpe ea in regione ſint factæ.*

c *Refert Xanthus Lydus, ſiveu, qui ei tributas hiſtorias conſcripſit, Dionyſius Scytobrachion; ut ait Artemo Caſſandreus, opere, quo ad auctores genuinos libri referuntur.*

d *Coriaceum habens brachium, vel potius brachiū debile in corio geſtans.*

e *Sutor.*

Scytobrachionis: quod equidem non temere crediderim; cùm temporum ratio vix congruat. Negat Suetonius, conſentaneum vero eſſe, quod ajunt, Gniphonem, Ciceronis & Cæſaris æqualem, in contubernio vixiſſe Dionyſij Scytobrachionis. Nempe antiquiorem putavit Dionyſium iſtum, quàm ut cum eo vixerit Gnipho. Et ſanè id veriſimile eſt. Nam cæteroquin nimis ſpiſſus foret error eorum, qui hujus eſſe putarent Lydiaca Xanthi, ſcriptoris Herodoto ipſo antiquioris. Sed utcumque hoc eſt, pro genuino præter alios, quos diximus, habuiſſe, etiam is videtur, qui non multò Gniphone junior fuit: Dionyſius, inquam, Halic. qui lib. I Antiq. Rom. Xantho tribuit, & præclarum ejus elogium addit: Ξάνθος [a] δὲ ὁ Λυδὸς, ἱστορίας παλαιᾶς, εἰ καί τις ἄλλος, ἔμπειρος ὤν, τῆς δὲ πατρίου καὶ βεβαιωτὴς ἂν οὐδενὸς ὑποδεέστερος νομισθείς. Præter Lydiacam hiſtoriam etiam μαγικὰ in literas retulit. Clemens Alexandrinus lib. III Στρωματ. Ξάνθος [b] δὲ ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις Μαγικοῖς, Μίγνυνται δέ, φησιν, οἱ μάγοι μητράσι, καὶ θυγατράσι. Nec dubium, quin eo ex opere ſint, quæ de magis Xanthum hunc tradidiſſe, refert Diogenes Laërtius in præfatione. Idem Laërtius, de Empedocle librum ſcripſiſſe, teſtatur. Nam cùm in vita ejus retuliſſet, regnum ſibi oblatum conſtanter renuiſſe, addit, καθάπερ [c] Ξάνθος ἐν τοῖς περὶ αὐτοῦ λέγει. Clemens Alexandrinus in primo Στρωμ. quiddam etiam ex eo commemorat de Leſche Lesbio; ut fortaſſe de pluribus illuſtribus viris commentarium confecerit. Quam & ſententiam eſſe video viri optimè de bonis literis meriti Ioannis Meurſij.

a At Xanthus Lydus, antiquitatũ peritus, ſiquis alius; patria verò hiſtoriæ auctor nemine inferior habitus.

b Xanth⁹ verò in opere, quod Magica inſcribitur. Commiſcentur, inquit, magi cum matrib⁹, & filiabus.

c Sicut Xanthus refert, in iis, quæ de Empedocle ſcripſit.

CAP. VI.

Diſſenſus veterum ſuper Panyaſis patriâ, patre, ætate. Ejuſdem ſcripta, & ſtylus. Alter Panyaſis. Teleclides Telchiniacæ hiſtoriæ autor creditur quibuſdam, Simonides ὁ γενεαλόγος. *Herodici ætas ex Ariſtotele oſtenſa; item patriâ Athenienſem, profeſſione fuiſſe hiſtoricum, ex interprete Ariſtotelis indicatur.*

PRoximus iſtis fuiſſe videtur Panyaſis; qui antiquitates Græciæ ſcripſit; ſed carmine. Hic cujas fuerit, & quo ſatus ſit parente, ne inter veteres quidem conveniſſe, Suidas teſtis eſt. Duris fuiſſe Samium tradidit, ac Dioclis filium. Alij Halicarnaſſenſem dixere, & filium Polyarchi: quem ei patrem fuiſſe, etiam Pauſanias in Pho-

Phocicis refert. Similiter Anonymus ἐν ἀναγραφῇ Ὀλυμπιάδων ad Olymp. LXXVIII: Πανύασις [a] Πολυάρχου, Ἁλικαρνασσεύς ποιητὴς, ἐγνωρίζετο. Etiam aliud eſt, ſuper quo ſententiis diſcrepent. Nam quidam eum Herodoti avunculum, quidam patruelem eſſe, exiſtimarunt. Ne de ætate quidem conveniunt. Aliquibus dicitur fuiſſe Olymp. LXXVIII. At juxta alios antiquior erat. Fuit aruſpex, ſive, ut Suidas ait, τερατοσκόπος [b]: unde & Artemidorus ejus teſtimonio utitur in Ὀνειροκριτικοῖς. Nobilis præterea poëta fuit, ac Heracleida, ſive de Herculis laboribus, poëma ſcripſit, ídque verſibus novies millenis. Item Ionica edidit verſu pentametro. Ea erant de Codro, Neleo, & Ionicis coloniis, verſus circiter ſepties mille. Poſterius hoc opus magis hiſtoricum fuit, quàm Heracleis; in quo non pauca fabulæ propiora fuiſſe, quàm hiſtoriæ, indicat locus iſte Macrobij lib. v Saturn. cap. XXI: *Eſt etiam hiſtoria non adeò notiſſima, nationem quandam hominum fuiſſe prope Heracleam, ab Hercule conſtitutam, Cylicranorum compoſito nomine ἀπὸ τοῦ κύλικος: quod poculi genus nos, unâ literâ immutatâ*, calicem *dicimus. Poculo autem Herculem vectum ad* Ἐρύθειαν, *Hiſpaniæ inſulam, navigâſſe, & Panyaſis egregius ſcriptor Græcorum dicit, & Pherecydes auctor eſt: quorum verba ſubdere superſedi, quia propiora ſunt fabulæ, quàm hiſtoriæ.* Conſtabat Heracleis, Suida teſte, libris XIV. Quorum primum citat Athenæus lib. XI. Eundem in primo, & undecimo Ἡρακλείας, citat Stephanus in Βέμβινα, & Ἀσπίς. Etiam quinque ejus verſus hexametros adducit in Τρεμίλη. Ex Heracleâ quoque ejus aliqua narrat, tum Cæſar Germanicus in Aratea phænomena, tum Hyginus in poëtico aſtronomico, uterque ubi de ſidere Engonaſin tractat. Referunt autem eo ex opere quidam de dracone ſempervigili Heſperidum cuſtode, & Hercule cum eo decertare parato. Meminit & Avienus in Engonaſin: de quo dicimus Phyſices Chriſtianæ, déque origine & progreſſu Idololatriæ, lib. II cap. XXXVI. Eodem ex opere eſt, quod de Hercule adfert Germanicus in ſidere Cancro. Nec dubium, quin eodem ex libro ſint, quæ citat Apollonij ſcholiaſtes lib. IV: ubi inquit, Πανίασις [c] (lege Πανύασις) δέ φησιν, ἐν Λυδίᾳ νοσήσαντα Ἡρακλέα τυχεῖν ἰάσεως ὑπὸ Ὕλλου τοῦ ποταμοῦ. ὅς ἐστι τῆς Λυδίας. Διὸ καὶ τοὺς δύο υἱοὺς αὐτοῦ Ὕλλους ὀνομασθῆναι. Meminit quoque Pauſanias in Bœoticis, Proclus in Χρηστομαθίαις à Photio excerptis, ſcholiaſtes Euripidis in Alceſtidem, Etymologus in Βηλός, &c. Cujuſmodi ejus ſtylus fuerit, Fabius nos docet lib. X; ubi, cùm de Heſiodo, & Antimacho, proximè egiſſet, iſta adjungit: *Panyaſin, ex utroque miſtum, putant,*

[a] *Panyaſis, filius Polyarchi, Halicarnaſſenſis poëta, inclaruit.*

[b] *Prodigiorum ſpeculator, atque interpres.*

[c] *Panyaſis verò ait, Herculem, cùm in Lydiam profectus eſſet, ſanitatem eſſe conſecutũ à fluvio Hyllo, qui in Lydia eſt, ac propterea filiis duobus nomẽ Hylli feciſſe.*

tant, in eloquendo neutrius æquare virtutes: alterum tamen ab eo materiâ; alterum diſponendi ratione, ſuperari. Occiſus eſt à Lygdamide, tertio Halicarnaſſi tyranno; Suida teſte. Alius eſt, ac junior, Panyaſis ille; quem de ſomniis duos ſcripſiſſe libros, idem Suidas docet. Atque is eſt, cujus ſomniorum interpretamenta citat Artemidorus in ὀνειροκριτικοῖς. Nam ratio fugit doctiſſimum Gyraldum, cùm ſuperiorem intelligit Panyaſin, Hiſtor. de poët. dial. III.

Apertius eſt, quando vixerint Teleclides, & Simonides. Teleclides, Τηλεκλείδης, poëta Comicus, Suida teſte, fuit; ac varias ejus fabulas nominat Athenæus. Floruit circa Olymp. LXXXIV. Quippe Plutarchus teſtatur, æqualem fuiſſe Periclis; cujus ductu, hac Olympiade, Samus in Athenienſium poteſtatem vênit. Aliqui tamen Ariſtophani Comico æqualem faciunt. Meminimus autem Teleclidis hoc loco, quoniam nonnulli fuiſſe ejus crediderunt Telchiniacam hiſtoriam, carmine ſcriptam epico, atque ab aliis Epimenidi Cretenſi tributam. Auctor Athenæus lib. VII.

Simonides Ceus ex filia nepos fuit Simonidis Lyrici, cognomento Melicertæ; qui memoriæ artem inveniſſe dicitur. Ac avus quidem vixit temporibus belli Perſici adverſus Darium Hyſtaſpidem, & Xerxem, uſque ad Olymp. LXXVIII: qua obiit annos natus LXXXIX. Nepos autem circa Olympiadem LXXXII vixit. Hoc & Suidas confirmat, cùm floruiſſe dicit ante bellum Peloponneſiacum, quod Olymp. cœpit LXXXVII. Junior hic Simonides, eodem Suida teſtante, ſcripſit εὑρημάτων a libros tres. Item libros tres genealogiarum: unde & Σιμωνίδης ὁ γενεαλόγος vocatur ab Apollonij ſcholiaſte in librum II. Fuere & alij ejus nominis; de quibus inferiùs dicemus.

Periclis etiam ætate vixit Herodicus: ut inde cognoſcimus, quòd æqualis fuit Thraſymacho Chalcedonio, & Polo Agrigentino, clariſſimis ſophiſtis. Oſtendit hoc Ariſtoteles lib. II Rhetor. cap. XXIII. Nam inter alluſiones ad nomen reponit exemplum Herodici ad Thraſymachum, Ἀεὶ b Θρασύμαχος εἶ: & ad Polum, Ἀεὶ c σὺ πῶλος εἶ. Ad hunc autem locum ita vetus interpres: Ὁ d δὲ Ἡρόδικος, Ἀθηναῖος ἱστορικός.

a *Inventarum rerum.*
b *Semper tu Thraſymachus, h.e. audax bellator es.*
c *Semper tu polus, h.e. pullus es.*
d *Herodicus autē, Athenienſis hiſtoricus.*

CAP. VII.

Steſimbroti Thaſij ætas. Chœrili patria. Metrum Chœrileum. Ætas Chœrili. Super hoc Horatij memoriæ lapſus. Et fortaſſe alter ejus error de poëta ipſo. Egiſſe de victoriis Græcorum adverſus Darium, & Xerxem. Antiochus, Xenophanis filius, antiquiſſimus rerum Italicarum ſcriptor. Feſtus emendatur. item duo tres alij: Xenophanes. Cratippus. Antipho Rhamnuſius.

ATque his, quos proximè diximus, æqualis fuit ὁ θαυμασιώτατος, καὶ μελίγηρυς Ἡρόδοτος, ut Athenæo *b* vocatur. Nam Herodotum uſque ad bellum Peloponneſiacum pertigiſſe, alibi *c* nobis ex Dionyſio dictum. Nunc de iis videamus, qui belli Peloponneſiaci tempore claruerunt. Uti ſunt Steſimbrotus, Chœrilus, Antiochus Xenophanis filius, Cratippus, & Antipho Rhamnuſius.

a *Admirandus, & mellifluus Herodotus.*
b *Lib.* 3.
c *Lib.* 1. *cap.* 2.

Steſimbrotus patriâ Thaſius fuit. Artaxerxe is primo grandior eſſe non poteſt: ut ex iis conſtat, quæ Plutarchus ex hoc de Themiſtocle, Cimone, & Pericle, narrat in horum vitis: nec juniorem eſſe, partim liquet ex accurata notitia, quam habuit de tribus ducibus iſtis Athenienſibus: partim quòd Plutarchus in Cimonis vita diſertim dicat, Στησίμβροτος *d* ὁ Θάσιος, περὶ τὸν αὐτὸν ὁμοῦ τι χρόνον τῷ Κίμωνι γεγονώς. Meminit hujus hiſtorici etiam Tatianus orat. ad gentes, & ex eo Euſebius præparat. Euang. lib. x *e*. Mentionem quoque injicit Apollonij ſcholiaſtes in lib. 1. Ac apud Etymologum quoque in Ἰδαῖοι, ex Steſimbroti περὶ τελετῶν *f* libro refertur, Idæos Dactylos eſſe filios Jovis, & Idæ nymphæ. Interpretem Steſimbroti Thaſij (ut in Græcis ſcriptoribus ſolet) teſtem laudat Fulgentius Planc. lib. de antiquo ſermone, voce *Sandapila*. Ubi in MSSIS quibuſdam Fulgentij libris *Theſimbrotus Staſius* invenias. Etiam *Staſius* in Hervagij editione Baſileenſi legas. Sed rectè editiones poſtremæ: *Sicut Steſimbrotus Thaſius de morte Polycratis, Samiorum regis, ſcripſit.*

d *Steſimbrotus Thaſius, Cimoni fere coætaneus.*
e *Pag.* 289 *edit. Rob. St.*
f *De initiis.*

Poëta hiſtoricus erat Chœrilus, patriâ Samius, juxta Heſychium Mileſium *g*; Jaſenſis, ex mente Stephani *h*; Halicarnaſſenſis, ſecundùm Suidam *i*. Samo profugiſſe ajunt, ac παιδικὰ *k* fuiſſe Herodoto; quod paullò juniorem fuiſſe arguit. Ab hoc nomen accepit

g *In* Χοίριλος.
h *In* Ἴασος.
i *In* Χοίριλος.
k *In deliciis.*

Χοιρί-

anno nobilis Siculárum rerum ſcriptor, Antiochus Syracuſanus, hiſtoriæ ſuæ finem imponit; quam libris IX *à Cocalo, rege Siculorum, deduxit.* Darius autem iſte, in cujus anno primo deſiiſſe Antiochum ait, imperare cœpit Olympiadis LXXXIX anno I. Nimium ejus ætatem produxit princeps Geographus, Italiæ ſuæ lib. I cap. I: quo loco ait, Antiochum hunc Ariſtotele eſſe ſuperiorem annis propè ducentis. Idem quoque repetit lib. III cap. II. Atqui diſcipulus Ariſtotelis Alexander M. imperare cœpit Olympiadis CXI anno I. Intervallum eſt Olympiadum XXII; hoc eſt, annorum tantùm LXXXVIII. Vel, ſi addere lubet Olympiades tres, quibus imperavit Alexander, conſient anni centum. Meminit ejus Pauſanias quoque lib. X: Ἀντίοχος a ὁ Ξενοφάνους Συρακούσιος ἐν τῇ Σικελιώτιδι συγγραφῇ φησι. Etiam de Italia ſcripſit; ut teſtatur Dionyſius Hal. lib. I: ubi & verba ipſa Antiochi adſeruntur, quibus eam ſe hiſtoriam hauſiſſe dicit ex monumentis vetuſtis, & fide digniſſimis. Appellatur autem & ibi Xenophanis filius. Apud Strabonem quoque in ſexto legas: Φησὶ b δ᾽ Ἀντίοχος ἐν τῷ περὶ Ἰταλίας συγγράμματι, ταύτην Ἰταλίαν κληθῆναι. De terrâ τῶν Βρεττίων c loquitur. Atque idem ex Antiocho prodit Stephanus in Βρέττος, his verbis: Ἀντίοχος δ᾽ ἣ τὴν Ἰταλίαν φησὶ κληθῆναι Βρεττίαν, εἶτα Οἰνωτρίαν. Apud Heſychium quoque legas: Χώνην τὴν Ἰταλίαν ἔλεγον, ὥς φησιν Ἀντίοχος ὁ Ξενοφάνους ἐν τῷ περὶ Ἰταλίας. *Chonen antiquitus Italiam dixere; ut ait Antiochus, Xenophanis filius, libro de Italia.* Ex Italica ejus hiſtoria eſt, quod Strabo lib. V refert de Campaniâ ab Opicis, ſive Auſonibus, inhabitatâ: quódque lib. VI de Tarentinæ urbis origine adfert. Apud Feſtum in *Romam* citatur *Antigonus Italicæ hiſtoriæ ſcriptor.* Quod & Scaliger retinet. Sed ex iis, quæ diximus, certum eſt, emendari debere *Antiochus.* Diverſus ab hoc eſt Antiochus Laodicenus, philoſophus Scepticus; cujus mentio apud Laertium in Pyrrhone. Diverſus item Antiochus Alexandrinus, qui ab Athenæo lib. XI citatur ἐν e τῷ περὶ τῶν ἐν μέσῃ κωμῳδίᾳ κωμῳδουμένων ποιητῶν: ubi ſermo de Ephippo, Chœremonem, & Euripidem quendam, perſtringente. Diverſus item Antiochus Aſcalonenſis, profeſſione philoſophus, qui paullùm anteceſſit Strabonem. Nam lib. XVI de eo inquit, μικρὸν f πρὸ ἡμῶν γεγονώς. Sed liquidiùs tempus ejus oſtendit, quòd Cicero eum audierit anno V. C. IↃCLXXIV: ut ipſe ſcribit in Bruto, & lib. I. de natur. Deor. item Plutarchus in Cic. Scripſerat de Academica ſecta acutiſſimè; ut eſt in Cic. Lucullo. Stoicos putabat à Peripateticis diſcrepare verbis, re convenire; ut eſt lib. I

a *Antiochus, Xenophanis filius, in Sicilienſi hiſtoria ait.*
b *Antiochus in opere, quod de Italia ſcripſit, ait, hanc Italiam vocari.*
c *Brutiorum.*
d *Antiochus ait, Italiam prius dictã Brutiam, inde Oenotriam.*
e *Libro de poëtis, qui in media comœdia perſtringuntur.*
f *Qui paullo ante nos fuit.*

de nat. Deorum. Libri ejus de Diis Plutarchus meminit in Lucullo; ſcriptoris verò Stephanus in Ἀσκαλών; ubi vocatur Ἀντίοχος ὁ Κύκνος, intérque illuſtres Aſcalonitas reponitur, ac profeſſione Stoicus fuiſſe philoſophus dicitur.

Cratippus hiſtoricus, Thucydidis æqualis, ea, quæ à Thucydide omiſſa erant, complexus fuit; teſte Dionyſio Halicarn. in judicio de Thucydis hiſtoria; ubi inter alia inquit, Ὡς *a* Κράτιππος, ὁ συνακμάσας αὐτῷ, καὶ τὰ παραλειφθέντα ὑπ' αὐτοῦ συναγαγὼν, γέγραφεν.

Cratippi hujus meminit quoque Marcellinus in vita Thucydidis.

Etiam Antipho Rhamnuſius eâ ætate fuit: quippe qui occiſus ſit à XXX tyrannis; ut quidem, Plutarcho *b* teſte, ſcripſerunt Lyſias oratione pro Antiphontis filia, & Theopompus Philippicorum lib. XV. Hujus Antiphontis eſſe credebatur liber de poëtis, qui Glauci Rhegini nomine inſcriptus fuit: ut idem Plutarchus *c* teſtatur. Qui, & de Herodoto librum feciſſe, ait. Imò apud Laërtium in Pythagora advocatur Ἀντιφῶν *d* ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν ἀρετῇ πρωτευσάντων.

a Quemadmodum Cratipp⁹, qui & ejus fuit æqualis, & quæ ipſe omiſerat, in unum collegit, ſcriptũ reliquit.
b In vitis X Rhetorum.
c Ibidem.
d Antipho libri de iis, qui virtute excelluerũt.

CAP. VIII.

Themiſtogenes. Timæus Locrus. Ariſtippus Cyrenaicus. Occaſio operis, quod ſcripſerat de veterum luxu. Theocritus Chius. Dinonis Perſica. Corruptè in pleriſque libris Dionem horum vocari autorem.

ARtaxerxis Μνήμονος tempore claruit Themiſtogenes: quippe Xenophonti, & Cteſiæ, æqualis. Nam nec grandior iis fuit, cùm bellum deſcripſerit, cui Xenophon, & Cteſias, interfuerunt: nec junior, cùm ejus meminerit Xenophon, initio tertij Ἑλληνικῶν: Ὡς μὲν οὖν Κῦρος στράτευμά τε συνέλεξε, καὶ τοῦτ' ἔχων ἀνέβη ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν, καὶ ὡς ἡ μάχη ἐγένετο, καὶ ὡς ἀπέθανε, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπεσώθησαν οἱ Ἕλληνες ἐπὶ θάλατταν, Θεμιστογένει τῷ Συρακουσίῳ γέγραπται. *Quemadmodum verò Cyrus exercitum collegerit, ac contra fratrem pugnaverit, tandémque occubuerit, Græcique ſalvi ad mare rurſum pervenerint; à Themiſtogene Syracuſano ſcriptum eſt.* Mentio ejus quoque fit apud Suidam; qui, præterea quædam de patriâ ſuâ prodidiſſe, addit.

Tum quoque floruit Timæus Locrus, philoſophus Pythagoricus, utpote Platonis æqualis. Hic præter mathematica, & volumen

de

de natura, etiam περὶ *a* τοῦ Πυθαγόρου βίου librum reliquit. Photius in bibliotheca meminit & Timæi, qui commentatus ſit περὶ *b* τῶν παρὰ Πλάτωνι λέξεων. Facit quoque mentionem Photius in bibliotheca. Eſſe eundem, ac Locrum illum, minimè ſit veriſimile: ſed vel fuerit Timæus Tauromenita, de quo dictum lib. 1; vel (quod verius cenſeo) alius ab utroque, atque iis junior.

His quoque temporibus erat Ariſtippus Cyrenaicus, Socratis diſcipulus. Varia ſcripſit, quorum tituli apud Laërtium legi poſſunt. Inter ea fuere tres libri hiſtoriæ Libycæ: quos Dionyſio, Siciliæ tyranno, nuncupavit. Fortaſſe autem & hiſtoricum opus erat, quod, Laërtio teſte, compoſuerat ἐπὶ *c* τῆς Διονυσίου θυγατρός. Idem Laërtius in Periandro citat Ariſtippum ἐν *d* πρώτῳ περὶ παλαιᾶς τρυφῆς. In Socrate item citat ἐν τετάρτῳ *e* περὶ παλαιᾶς τρυφῆς. Sitne ejuſdem Ariſtippi, ambigit Geſnerus. Ego planè ejuſdem cenſeo. Nam Ariſtippus iſte malè audiebat, quòd lautiùs convivaretur, & veſtiretur; quódque cum Laide conſueviſſet. De Laide reſpondebat, Ἔχω *f* Λαΐδα, ἀλλ᾽ οὐκ ἔχομαι. Ubi τὸ ἔχειν uſurpatur, ut in illo Terentij in Andria *g*, *Quis heri Chryſidem habuit?* Exprobrantem verò lautiores cibos ita compeſcebat. Tu, inquiebat, iſta tribus obolis non emeres? fatente illo, Ergò, dicebat, non ego magis voluptati ſtudeo, quàm tu avaritiæ. Itidem Laertius refert, quid reſponderit Charondæ, ſeu Phædoni, carpenti quòd unguentis eſſet delibutus. Hoc igitur, quòd perpetui eſſent adverſarij in deliciis ei exprobrandis, fecit, ut ſcriberet, Πρὸς *h* τοὺς ἐπιτιμῶντας, ὅτι κέκτηται οἶνον παλαιὸν, καὶ ἑταίρας. Item Πρὸς *i* τοὺς ἐπιτιμῶντας, ὅτι πολυτελῶς ὀψωνεῖ. Ita enim libri iſti inſcribuntur in titulis librorum Ariſtippi in vita ejuſce philoſophi. Ex opere hoc περὶ παλαιᾶς τρυφῆς *k* ab eodem Laërtio narrantur amores Crateæ, matris Periandri: item in Socrate; ubi ex eo commemorat, ut Socrates ipſe Alcibiadem amârit. Nempe volumen hoc conſtabat exemplis antiquorum, qui amoribus, & genio indulſiſſent.

Artaxerxis Ochi, & Philippi, Amyntæ filij, temporibus vixit Theocritus, orator Chius: uti oſtendit Strabo lib. XIV; ubi inter illuſtres Chios reponit duos iſtos, Theopompum hiſtoricum, & Theocritum ſophiſtam: atque addit, οὗτοι *l* δὲ καὶ ἀντεπολιτεύσαντο ἀλλήλοις. Idem tradit Suidas: & auctor eſt, diſcipulum fuiſſe Metrodori ejus, qui Iſocratem audierat. Hæc Theopompi, & Ephori, æqualem fuiſſe, oſtendunt. At Theopompus claruit circa Olymp. XCIIII: ut eſt apud Anonymum ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ.

a *De vita Pythagoræ.*
b *De verbis Platonicis.*
c *De Dionyſii filia.*
d *Libro primo de antiquis deliciis.*
e *Libro quarto de veteri luxu.*
f *Habeo Laidem, non habeor.*
g *Act.* 1. *ſc.* 1.
h *Ad vituperantes, quòd veteri vino uteretur, & ſcortis.*
i *Ad vituperantes, quòd magnificè inſtrueret menſam.*
k *De veterum luxu.*
l *Hi quidem etiã de rep. gerenda certaverunt inter ſe.*

Scripſit Theocritus, Suida teſte, epiſtolas admirabiles, ac præterea hiſtoriam Libycam. Puto, eundem eſſe Theocritum, quem *antiquitatum hiſtoricum* vocat Fulgentius Mythologicôn lib. I fabulâ de Perſeo, & Gorgone.

Tum quoque claruit Dinon; qui Græcè nunc eſt Δίνων, nunc Δείνων. De tempore quod dixi, vel inde conſtat, quòd pater fuerit Clitarchi, qui Alexandri M. tempore, & poſt eum, vixit, ut poſtea dicemus. Plinius lib. X. cap. XLIX: *Nec Sirenes impetraverint fidem: licet adfirmet Dino, Clitarchi, celebrati autoris, pater, in India eſſe; mulcerique earum cantu, quos gravatos ſomno lacerent.* Meminit hujus ſcriptoris etiam Plutarchus in Alexandro, & Ælianus lib. XVII de animalibus cap. X, ac Variæ hiſtoriæ lib. VII cap. I. Ejus πέμπτῳ a τῶν ἱστοριῶν adducit Laërtius in proœmio. Erant autem libri iſti de rebus Perſicis. Athenæus lib. II: Δείνων b ἐν τῇ Περσικῇ πραγματείᾳ. Cornelius Nepos in Cononis vita: *Contra ea Dinon hiſtoricus, cui nos plurimum de Perſicis rebus credimus, effugiſſe Cononem ſcribit.* Diogenes Laërtius in Protagora citat Dionis Perſica. Sed *Dinonis* planè legendum eſſe, liquet ex iis, quæ monuimus. Uti & apud Plutarchum in Themiſtocle: etſi apud Cruſerium interpretem ſit *Dio*, repugnante contextu Græco, ubi eſt Δείνων. Ex Perſicis Dinonis etiam ſunt, quæ de Ocho narrat Plutarchus libro de Iſide & Oſiride; ubi rectè Δείνων dicitur. Inde quoque eſt, quod Lucianus in Macrobiis refert de Artaxerxe Memnone, Cyri fratre; quem perveniſſe ſcripſit ad annum XCIV.

a *Lib. 5. hiſtoriarum.*
b *Dino in opere, quo de rebus Perſicis tractavit.*

CAP. IX.

Ariſtotelis varia ſcripta hiſtorica. Craterus. Cyrſilus Pharſalius. Medius Lariſſæus. Bæton. Diognetus. Demophilus. Androſthenes. Artemidorus Epheſius corrigitur. Ephippus Olynthius. Alius ab eo Ephippus Comicus.

SUb Philippo Magno, filióque ejus Alexandro M. floruit magnus Ariſtoteles: non philoſophus modò ſummus, ſed idem de rhetorica, & poëtica, & hiſtoria, bene meritus. Inter hiſtorica, quæ reliquit, fuere Πυθιονικῶν ἀναγραφαί c: unde memorat Plutarchus d, Amphictyones, Solone auctore, arma cepiſſe adverſus Cerrhæos pro defenſione templi Delphici. Laërtio is liber dicitur Πυθιονικῶν ἔλεγχοι, vel potiùs ἔλεγχος; ubi ἔλεγχος non *redargutio* eſt,

c *Pythionicarum breviarium.*
d *In Solone.*

eſt, ſed *deſcriptio*. Etiam ὀλυμπιονῖκαι ab eo ſcripti fuere, eodem teſte Laërtio. Item de poëtis libri tres. Quorum & meminit Athenæus lib. XI, & Macrobius Sat. lib. V. Et puto, apud Laërtium in Socrate, ubi citatur Ἀριστοτέλης, ἐν τῷ τρίτῳ περὶ ποιητικῆς, legi debere περὶ ποιητῶν. Nam duos tantùm de re poëtica libros fecerat; ut idem Laërtius teſtatur. Adhæc ſub ejus nomine exſtat opus περὶ *a* θαυμασίων ἀκουσμάτων: quamquam hoc alterius eſſe, etiam Eraſmo *b* videtur. Edidit præterea νόμιμα βαρβαρικὰ *c*: unde Apollonius ἐν ἱστορίαις θαυμασίαις cap. XI refert, in Caria naſci ſerpentes, qui peregrinos, ſi feriant, non admodum lædant; indigenas autem confeſtim occidant. Etiam Athenæus lib. XII inde ait deſumtam eſſe hiſtoriam illam de mirabili Alciſthenis veſte. Meminit & ejus operis Stephanus in Ethnicis non uno loco, & Stobæus ſermone de morbis, & moleſtiarum in eis ſolutione. Ac fortaſſe etiam apud Varronem lib. VI de L. L. ubi vulgò editum, *Ariſtotelis nomina barbarica*; νόμιμα βαρβαρικὰ legi debet. Nam de barbarorum nominibus ſeorſum ab Ariſtotele actum fuiſſe, nemo veterum prodidit. At νομίμων βαρβαρικῶν pars fuiſſe videntur νόμιμα *d* Τυῤῥηνικά. Athenæus lib. XII: Ἀριστοτέλης *e* ἐν νομίμοις Τυῤῥηνῶν· Τυῤῥηνοὶ δειπνοῦσιν μετὰ τῶν γυναικῶν, ἀνακείμενοι ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ. Magnâ ex parte hiſtoricum quoque opus erat περὶ πολιτειῶν; de quo præter Laërtium Cicero in quincto de Finibus: *Omnium ferè civitatum, non Græciæ ſolùm, ſed etiam barbariæ, ab Ariſtotele mores, inſtituta, diſciplinas; à Theophraſto etiam leges, cognovimus.* In eo opere egit de Rep. Agrigentinorum, Himerenſium, Orchomeniorum, Sicyoniorum, & Tarentinorum: de quibus teſtis Pollux variis Onomaſtici ſui locis. Uti & de illa Orchomeniorum collector proverbiorũ ex bibliotheca Vaticana *f*: Ἀριστοτέλης *g* ἐν Ὀρχομενίων πολιτείᾳ δὶς τεθάφθαι φησὶ τὸν Ἡσίοδον. Addit deinde de hoc vetus epigramma. Reliquit & Remp. Athenienſium: cujus rei nobis Harpocration auctor eſt in Ἀγορεύομαι, Ἀδύνατοι, Ἀλιγραφεὺς, Ἀποδέκται, Ἀποστασίου, Ἀστύνομος, Γραμματεὺς, Δατεῖσθαι, Δήμαρχος, Διαιτηταὶ, Διαμεμετρημένη ἡμέρα, Δωροξενίαι, Εἰς ἐμφανῶν, Ἑλληνοταμίαι, Ἐπὶ Δελφινίῳ, Ἐπιμελητὴς, Ἐπὶ Παλλαδίῳ, Ἐπιστάτης, Εὔθυναι, Ἐχῖνος, Ἱππεὺς, &c. Item Ariſtophanis ſcholiaſtes in Plutum. Adhæc Cyrenenſium; ut eſt apud eundem Scholiaſtem in Plutum *h*. Inſuper Ithacenſium, teſte eodem in Aves *i*. Unde (niſi numeri fallunt) librum XLII citat Suidas in Σκυτάλη. Sed & Metonenſium; de quo Athenæus lib. VI: & Cronia-

a De mirabilibus rebus auditu perceptis.
b Epiſt. ad Ioannem Morum de Ariſtotelis ſcriptis.
c De legibus, moribus, & ritibus apud barbaros.
d De moribus, & inſtitutis Tyrrhenorum.
e Ariſtoteles in legibus ac ritibus Tyrrhenis: Tyrrheni capiunt cũ uxorib⁹ cibũ ſuper eodẽ ſtragulo recumbentes.
f Pag. 315.
g Ariſtoteles in Orchomeniorũ Rep. ais, bis ſepultum fuiſſe Heſiodum.

h Pag. 92. edit. Aurel. *i Pag. 601.*

Croniatarum; de quo idem lib. XII: & Laconum, cujus operis meminit Pindari ſcholiaſtes ad Iſth. od. VII: & Cianorum, nec non Samothraciæ; de quibus ſcholiaſtes Apollonij in lib. I. Ἀργοναυτ. item Tegeatarum; quâ de re idem in lib. IV: item Ambraciotarum, Epirotarum, Tenediorum; de quibus Stephanus in Ethnicis: adhæc Elienſium; de quo idem Harpocratio in Ἑλλανοδίκαι: Opuntiorum, eidem in Ἀμφιωσα; Cypriorum, eidem in Ἄνακτες: aliorúmque, quos Caſauboni induſtria collegit. Apud Laërtium legas, compoſuiſſe etiam Pythionicas muſici certaminis. Quod opus diſtinguit ab Recenſione Pythionicarum, de qua antè dictum. Item ait, edidiſſe victorias Dionyſiacorum certaminum. Idem à libris de Poëtis, quorum ex eo meminimus antè, diſtinguit Διδασκαλίας ejuſdem: quamquam & hæ de poëtis erant. Nam opere iſto primus, ut videtur, expoſuit Ariſtoteles poëtarum omnium ætatem, & quod argumentum tractaſſent, & quo fabulas eventu docuiſſent. Meminere etiam Harpocratio, Ariſtophanis ſcholiaſtes in Aves, & Suidas in Ὄνου σκιά. Etiam Ariſtoteles inter eos, qui περὶ εὑρημάτων b ſcripſere, refertur à Clemente Alex. lib. I Στρωματέων.

Craterus inter eos fuit, qui cum Alexandro militarunt, ac qui ejus juſſu Orientis varia luſtrarunt loca: ut ex Curtio, Arriano, & aliis, notum eſt. Hic epiſtolâ complexus fuit miranda, quæ in itinere ſuo vidiſſet. De ea ſic Strabo lib. XV: Ἐκδέδοται δέ τις c Κρατεροῦ πρὸς τὴν μητέρα Ἀριστοπάτραν ἐπιστολὴ, πολλά τε ἄλλα παράδοξα φράζουσα, καὶ οὐχ' ὁμολογοῦσα οὐδενί. Ac mox ex eo adfert quædam de rebus Indicis. Sed &, ſemel iterúmque poſtea, eopſe libro, quædam de Cratero hoc, ejuſque itinere, refert. Fortaſſe idem eſt ille Craterus Macedo, de quo inter incertæ ætatis ſcriptores dictum fuit libro tertio. Meminit & Crateri ψηφισμάτων Harpocration voce Ἄνδρων.

Duos quoque alios, qui itidem cum Alexandro militaverint, ſuggerit idem Strabo lib. XI his verbis: Τούτου d φασὶν ἐπώνυμον τὴν Ἀρμενίαν οἱ περὶ Κύρσιλον (MSS Κέρσυλον) τὸν Φαρσάλιον, & Μήδιον τὸν Λαρισαῖον, ἄνδρες συνεστρατευκότες Ἀλεξάνδρῳ. Hinc quædam ex iis narrat de antiquitate gentis Armeniæ.

Bæton etiam vixit ætate Alexandri M. cujus σταθμοὺς e ſcripſit. Athenæus lib. X: Βαίτων f ὁ Ἀλεξάνδρου βηματιστὴς, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ, Σταθμοὶ τῆς Ἀλεξάνδρου πορείας. Ubi eo ex opere refert, Tapyrorum gentem uſque adeò eſſe vino deditam, ut unguento haut alio utatur,

a Aſini umbra.
b De rerũ inventione.
c Edita eſt & epiſtola quadam Crateri ad matrem Ariſtopatrã, quæ cùm alia multa incredibilia narrat, tum cum nullo cõcordat.
d Aiunt, ab hoc nomen accepiſſe Armeniã Cyrſilus Pharſalius, & Medius Lariſſæ, qui Alexandri caſtra fuerunt ſecuti.
e Stationes.
f Baton, dimenſor itinerum Alexandri, in libro, quem inſcripſit, Stationes expeditionis Alexandri.

utatur, quàm vino. Vixit tum quoque Diognetus. Utrumque junxit Plinius in indice libri VI, & libro VI cap. XVII. ubi ait: *Verùm, ut terrena demonſtratio intelligatur, Alexandri M. veſtigiis inſiſtamus. Diognetus, & Baton, itinerum ejus menſores, ſcripſere, à portis Caſpiis Hecatompylon Parthorum, quot diximus, millia eſſe* &c. Bætonis idem meminit lib. VI. cap. XIX. *Septentriones eo* (Indiæ) *tractu ſemel in anno apparere, nec niſi quindecim diebus, Baton auctor eſt; hoc idem pluribus Indiæ fieri, Megaſthenes.* Similiter Solinus cap. LV. *Septentriones in eo tractu in anno ſemel, nec ultra quindecim dies, apparent; ſicuti autor eſt Baton; qui perhibet, hoc in pluribus Indiæ locis evenire.*

Androſthenes quoque tum vixit. Siquidem Alexander eum exploratum miſit cum nave XXX remorum; ut apud Arrianum lego lib. VII. Ac Strabo quoque lib. XVI auctor eſt, navigâſſe cum Nearcho: de quo dictum lib. I. cap. X. Strabo ibidem Θάσιον appellat. Unde emendanda epitome Artemidori Epheſij; ubi Ἴασιος fuiſſe dicitur. Deſcripſit terrarum orbem, ut in eapſe Artemidori epitome legas. Mentionem quoque ejus reperias apud Theophraſtum lib. II de cauſſis Plantarum cap. VII. ubi ex eo prodit, moris eſſe in Tylo, rubri maris inſula, ut agricolæ poſt imbrem ſata abluant aquis ſalſis fluentibus, quæ magis, quàm imbres, juvent arbores, & plantas alias. Videtur de eo dubitare Theophraſtus. Nam, inquit, εἰ δ' ἀληθὲς ὃ ἔλεγεν Ἀνδροσθένης, id eſt, *ſi hoc verè ab Androſthene proditum fuit*: in cauſſa erit, quòd τὸ ἔθος, ὥσπερ φύσις, γέγονε, hoc eſt, *quòd conſuetudo in naturam abierit*: nempe quia raræ illis locis pluviæ; ſalſæ verò aquæ in terras defluant crebrò; atque ita omni tempore ad nutriendum idoneæ ſint. Ac mox concludit, Ταῦτα μὲν οὖν ἐξ ὑποθέσεως εἰρήσθω. quaſi dicat, *& hac ratio fuerit, poſito conceſſoque eo, quod Androſthenes dicebat.* Alius, ac junior hoc, eſt Androſthenes Cyzicenus, Polybio memoratus in excerptis ex undecimo hiſtoriarum libro.

Demophilus etiam Alexandri M. tempore fuit. Quippe Ephori hiſtorici filius. Quod hiſtoriæ ejus fuerit argumentum, docet Diodorus Siculus lib. XVI, quique eum more ſuo ad verbum exſcribit Anonymus ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ ad Olymp. CV an. IV. Δημόφιλος a ὁ Ἐφόρου τοῦ ἱστοριογράφου υἱὸς τὸν παραλειφθέντα πόλεμον τοῦ πατρὸς, ὀνομασθέντα δὲ ἱερὸν, συντεταγμένος ἐντεῦθεν ἤρξατο ἀπὸ τῆς καταλήψεως τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ καὶ τῆς συλήσεως τοῦ μαντείου ὑπὸ Φιλομήλου τοῦ Φωκέως. Apud Suidam in Ἔφιππος legas, Demophilum hunc fuiſſe Ephippi filium; ſed corruptè. Nam pro Ἔφιππος, ibi legendum Ἔφο-

a *Demophilus, Ephori hiſtoriographi filius, bellum à patre omiſſum, quod Sacrum vocatur, hinc componere eſt aggreſſus: nempe à quo tempore Philomelus Phocenſis templum Delphicū occupavit, & oraculum exſpoliavit.*

Ἔφορος: ut ſuperiùs oſtenſum: ac allatus quoque Diodori, & anonymi locus, non obſcurè arguunt.

Ephippus quoque Olynthius, quantum videre poſſum, Alexandri M. tempore, & poſtea, vixit. Librũ edidit Περὶ ᵃ τῆς Ἀλεξάνδρου, καὶ Ἡφαιστίωνος μεταλλαγῆς: ut eſt apud Athenæum lib. IV. Ubi ex eo refert, ut Alexander quotidie cœnæ cum familiaribus, qui LX, aut LXX, eſſe ſolent, non ampliùs, quàm centum impenderit drachmas. Meminit idem & lib. X: ubi pro μεταλλαγῆς ᵇ eſt ταφῆς ᶜ: ut lib. XII τελετῆς ᵈ. Ut integra videatur inſcriptio fuiſſe, de Alexandri & Hephæſtionis mortibus, & ſepultura. Fuit & Ephippus, Athenienſis comicus; cujus fabulas complures Athenæus citat; duóſque ejus ſenarios adducit lib. II. Ac, puto, diverſus ab utroque eſt Ephippus ille, quem ſe Plinius ſequi profitetur in iis, quæ de plantis ſcribit lib. XII, & XIII.

a *De Alexandri, & Hephæſtionis obitu.*
b *Obitu.*
c *Sepultura.*
d *Morte.*

CAP. X.

Theodectes Phaſelites junior. Clitus Ariſtotelicus. Epicurus. Zeno Cittieus. Iſidori Characeni ætas. Timocratus. Diotes, & Apollodorus Κηποτύραννος, *diſcipuli Epicuri. Dionyſius Heracleota, Zenonis auditor, unde* Metathemenus *vocetur.* Tranſpoſitorem *perperàm nuncupari.*

PTolomæi Lagi temporibus vixit Theodectes Phaſelites junior, filius ejus Theodectis Phaſelitæ, qui Platonem, Iſocratem, & Ariſtotelem audivit, & Olymp. CIII cum Naucrate, Iſocrate, & Theopompo, funebrem orationem habuit in laudem Mauſoli, Artemiſiæ hortatu; atque ab oratoriâ arte ad ſcribendas ſe tragœdias contulit: ex cujus item tragœdiis Athenæus in decimo verſus adducit, quibus ruſticus literas neſciens ex ductibus ſive figura nomen Theſei deſignârit. Hujus, inquam, filius Theodectes ſcripſit oratoriæ artis libros VII, encomium Alexandri Epirotæ, hiſtorica item, & inſtituta barbarica, & alia; ut Suidas perhibet.

Hac quoque ætate fuit Clitus Ariſtotelicus, Κλεῖτος ὁ Ἀριστοτελικός. Is librum reliquit de Mileto. Ex eo Athenæus lib. XII quædam refert de luxu Polycratis Samij. Non dubito autem, quin *Ariſtotelicus* ſit vocatus, quia Ariſtotelis diſcipulus fuerit.

Epicurum eodem tempore fuiſſe, ſatis liquet. Nam natus fuit Olymp. CIX anno III: ut eſt apud Anonymum ἐν Ὀλυμπιάδων ἀναγρα-

ἀναγραφῇ. Epicurus inter alia tam multa (nam πολυγραφώτατος *a* erat, imò omnes multa ſcribendo exſuperabat) etiam reliquit libros quatuor περὶ βίων *b*, Laërtio teſte lib. x.

Zeno quoque Citticus, Stoicæ auctor ſectæ, Ptolomæi Lagi tempore floruit. Ejus verò hiſtoricum nihil reperio, præter volumen Πολιτείας Λακωνικῆς *c*, Laërtio memoratum in vita ejus. Quod ipſum fortaſſe deſignat Origenes lib. I contra Celſum *d*: ubi ἁπλῶς laudatur Ζήνων *e* ὁ Κιτιεὺς ἐν τῇ πολιτείᾳ. Nam aliud ſi volumen foret, puto, diſtinxiſſet Laërtius, ubi ejus libros enumerat.

Iſidorus Characenus & hiſtoriam ſcripſit, & Ptolomæi ejuſdem tempore floruit. Utrumque nos docet Lucianus in Macrobiis: qui gemino ejuſce opuſculi loco mentionem facit, inque altero ſic ſcribit: Ἀρταξέρξης, ἕτερος Περσῶν βασιλεὺς, ὅν φησιν ἐπὶ τῶν πατέρων τῶν ἑαυτοῦ Ἰσίδωρος ὁ Χαρακηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύειν, ἔτη τρία καὶ ἐννενήκοντα βιοὺς, ἐπιβουλῇ τἀδελφοῦ Γωσίθρου ἐδολοφονήθη. *Artaxerxes, alter Perſarum rex, quem patrum ſuorum memoriâ Iſidorus Characenus hiſtoricus regnâſſe tradit, cùm annos tres & nonaginta vixiſſet, inſidiis fratris Goſethræ clàm occiſus eſt.* Quod de ætate dixi, ita hoc ex loco comprobatur. Egerat Lucianus de Artaxerxe Mnemone, Cyri fratre. Subjicit de altero Artaxerxe, qui non eſt Μακρόχειρ, ſed Ochus. Hunc quippe veneno necatum, conſtat ex Diodori Siculi lib. XVI. Et grandem natu ad imperium acceſſiſſe, veriſimile eſt; cùm pater ejus Artaxerxes Μνήμων, cui ſucceſſit, annos vixerit LXXXVI; *f* vel, ut Dinon ſcripſit, XCIV; quod ibidem refert Lucianus. Ergo Iſidorus eò Artaxerxem vocat τὸν *f* ἐπὶ τῶν πατέρων, ut diſtinguat ab duobus ejus nominis, qui antiquiores erant. At ultimus Artaxerxes, cognomine Ochus, vivere deſiit initio Olympiadis CX, imperante apud Macedonas Philippo, Alexandri patre. Iſidorus igitur fuerit circa Olympiadem CXX, vel CXXII; hoc eſt, extremis temporibus Ptolomæi Lagi. Iſidorus hic Characenus Parthiam deſcripſit; ut oſtendebamus libro tertio. Sed tum, quæ de ætate ejus nunc allata ſunt nobis, in mentem minimè veniebant.

Timocrates, Metrodori frater, Epicuri diſcipulus fuit; Laërtio teſte in X; unde eum liquet vixiſſe extremis temporibus Ptolomæi Lagi, & primis Philadelphi. Eopſe libro citatur Τιμοκράτης *g* ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις εὐφραντοῖς. Ac, puto, hic ipſe eſt, qui ſcripſit librum de Dione: ex quo idem Laërtius in Zenone docet, quos philoſophus hic habuerit præceptores. Patriâ fuerit Adramyttenus, ſi eundem ſignat Stephanus, cùm ait: Βέρεξ *h*, ἔθνος μεταξὺ Ἰν-

a *Admodū multa ſcribens.*
b *De vitis.*
c *De rep. Lacedæmoniorū.*
d *Pag.* 6.
e *Zeno Cittienſis libro de Rep.*
f *Qui patrum avo vixit.*
g *Timocrates libro, qui Læti, ſive Voluptarij, inſcribitur.*
h *Berex, populus inter Indiam, & Æthiopiam; ut ait Timocrates Adramytenus.*

 δίας,

δίας, καὶ Αἰθιοπίας, ὡς Τιμοχράτης ὁ Ἀδραμυττηνός.

a Apollodorus lib. 1. de vita Epicuri.
b Indifferentia.
c In Zenonis vita.
d De antiquis regibus.
e De barbaricis moribus.
f Lib. 5 in Heraclidis vita.
g Dionyſii Heracleotæ, cognomento Metathemeni: h.e. immutati.
h Pag. 1680. edit. Rom.
i In ſecũdo de Heraclea.
k Pa. 583.

Apollodorus quoque ex Epicuri diſcipulis fuit, cognomento κηποτύραννος; ut teſtatur Laërtius lib. x. ubi eum addit ultra quadringenta emiſiſſe volumina. Neque dubium, quin idem ſit, quem eopſe libro Apollodorum Epicureum appellat: ac alibi, ſed eodem libro, de Epicuri vita ſcripſiſſe, oſtendit his verbis, Ἀπολλόδωρος *a* ὁ Ἐπικούρειος ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τοῦ Ἐπικούρου βίου.

Ad hęc quoque tempora referendus Dionyſius Heracleota Metathemenus. Siquidem Zenonem audivit; ut Laërtius narrat lib. VII. Etſi autem diſcipulus eſſet tanti viri: tamen, cùm in oculorum dolorem incidiſſet, nec eum conſtanter perferre poſſet; à Stoicis, qui dolorem inter ἀδιάφορα *b* reponunt; defecit ad Cyrenaicos; atque inde dictus Μεταθέμενος, hoc eſt, *immutatus*. Plura de eo Laërtius *c*: ex quo etiam diſcimus, inter alia egiſſe, περὶ ἀρχαίων βασιλέων *d*: item περὶ βαρβαρικῶν ἐθῶν *e*. Præter ea autem, quæ ibi commemorat, alibi *f* indicat, dubitatum eſſe, utrùm ejus, an Spinthari, Parthenopæus foret. Meminit Dionyſij hujus Athenæus lib. VII: item in x; ubi docet, Antigonum Caryſtium literis mandâſſe vitam τοῦ Διονυσίου *g* τοῦ Ἡρακλεώτου ἐπικληθέντος Μεταθεμένου. Dalechampius Μεταθεμένου perperàm vertit *Transpoſitoris*: cùm ſit ab ea notione verbi μετατίθεσθαι, quâ ſignificat retractare, atque immutare ſententiam: ut apud Platonem in primo de Legibus, & alibi, ſumitur. Mentionem quoque hujus Dionyſij invenies apud Euſtathium in Odyſſ. Λ *h*. Citatur & Dionyſius Heracleotes ἐν *i* β' Ἡρακλείας ab Ariſtophanis ſcholiaſte *k*.

CAP. XI.

Cineæ hiſtoria fabuloſa. Cineæ, & Pyrrhi regis, de re militari libri. Demetrius Byzantius. Alter ejuſce nominis, & patriæ. Pytheas Maſſilienſis.

l Fabuloſum.

Cineas, Κινέας, etiam hiſtorica quædam prodidiſſe videtur; ſed quibus & fabulæ eſſent inſperſæ. Sanè μυθωδέστερον *l* quiddam ab eo relatum prodidit Strabo in VII. Quòd ſi is eſt Cineas Theſſalus, Demoſthenis auditor, Pyrrhi legatus, de quo multa Plutarchus in Pyrrho: vixerit & ille temporibus Ptolomæi Lagi, Philadelphi, & quibus Tarentinum Romæ bellum gerebatur. Cineas iſte, uti & Pyrrhus rex, ſcripſere de re militari. Unde Cicero lib.

IX

IX epiſt. XXV ad Papirium Pœtum: *Summum me ducem literæ tuæ reddiderunt. Planè neſciebam, te tam peritum eſſe rei militaris. Pyrrhi te libros, & Cinea, video lectitâſſe.* Ælianus Τακτικῶν cap. I: *a* Ἐξειργάσαντο δὲ τὴν θεωρίαν, Αἰνείας τε διὰ πλειόνων, καὶ στρατηγικὰ βιβλία ἱκανῶς συντεταγμένος. ὧν ἐπιτομὴν ὁ Θετταλὸς Κινέας ἐποίησε. Πύῤῥός τε ὁ Ἠπειρώτης τακτικὰ συνέγραψε.

Demetrius Byzantius ſeptimo loco à Diogene Laertio *b* ponitur in viginti Demetriis: atque ab eo tredecim libris tradidiſſe dicitur Gallorum ex Europa in Aſiam tranſitum: item octo libris Antiochi & Ptolomæi geſta, & ut eorum tempore res Libycæ ſe habuerint. Satis autem veriſimile eſt, vixiſſe iis temporibus, quibus Galli ex Græcia in Aſiam trajecere: hoc eſt, Olymp. CXXV anno II, Ptolomæi Philadelphi anno VI, Antiochi Soteris V. Præter hunc & alter Demetrius Byzantius fuit, Philoſophus Peripateticus; ut idem Laërtius teſtatur. Atque eum, ni fallor, Laërtius ſignat in Socratis vita; ubi ex eo refert, ut à Critone ob ingenium adamatus, atque inſtitutus ſit, & ut moralem philoſophiam naturali prætulerit, tanquam utiliorem vitæ humanæ: item quibus inter diſputandum moribus fuerit, & quàm patienter contemtum ſui pertulerit. Vide &, quæ de Demetrio Byzantio lib. III dicimus.

a Scientiam vero accuratius ſcripſit Æneas, qui pluribus libris rem militarē copioſè expoſuit: eorum epitomē Cineas Theſſalus fecit. Sed & Pyrrhus Epirota de inſtruenda acie ſcripſit.

b *In Demetrij vita.*

Pytheas quoque Maſſilienſis Ptolomæi Philadelphi ætate vixit, vel certè proximus huic tempori fuit. Sanè antiquiorem eſſe Eratoſthene Cyrenæo, oſtendimus lib. I cap. XVIII: ubi obiter aliquid de eo attingebamus. Etiam meminit ejus Hipparchus lib. I ad Aratum *c*. Πυθέας *d* ἐν γῆς περιόδῳ citatur à Scholiaſte Apollonij in lib. IV. Pars ejus operis ſit Thyles hiſtoria: ex quâ aliqua adducit Strabo lib. I: ubi & ἄνδρα *e* ψευδέστατον vocat. Etiam lib. II ex eo affert aliquid de Britannicis inſulis circa Thulen: atque iterum, tertióque, mendacij arguit. Adhæc mendacij & futilitatis accuſat lib. III, IV, & VII: ubi de Oceani ora mentitum ait. Inter ejus mendacia abſque dubio quoque repoſuerint, quod Plinius tradit lib. XXXVII cap. II. *Pytheas, inquit, Guttonibus, Germaniæ genti, accoli æſtuarium Oceani, Mentonomon nomine, ſpatio ſtadiorum ſex millium: ab hoc diei navigatione inſulam abeſſe Abalum: illò vere fluctibus advehi ſuccinum, & eſſe concreti maris purgamentum · incolas pro ligno ad ignem uti eo, proximíſque Teutonis vendere.* De eodem ſic Geminus Iſagoge εἰς Φαινόμενα: Ἐπὶ δὲ τούτου τοὺς τόπους τούτους δοκεῖ καὶ Πυθέας ὁ Μασσαλιώτης παρεῖναι. Φησὶ γοῦν ἐν τοῖς περὶ τοῦ Ὠκεανοῦ πεπραγματευμένοις αὐτῷ, ὅτι ἐδείκνυον

c *Pag. 179 edit. Pariſ.*

d *Pytheas in ambitu terræ.*

e *Virum mendaciſſimū.*

ἡμῖν οἱ βάρβαροι, ὅπου ὁ ἥλιος κοιμᾶται. συνέβαινε γὰρ περὶ τούτους τοὺς τόπους τὴν μὲν νύκτα παντελῶς μικρὰν γίνεσθαι ὡρῶν, οἷς μὲν β', οἷς δὲ γ'· ὥστε μετὰ τὴν δύσιν, μικροῦ δὲ λείμματος γινομένου, ἐπανατέλλειν εὐθέως τὸν ἥλιον. *Videtur autem ad hæc etiam loca Pytheas Maſſilienſis acceſſiſſe. Ait ille iis in libris, quibus de Oceano tractavit: Monſtrabant nobis barbari, ubi Sol cubaret. Accidebat enim circa hæc loca, ut nox parva omnino eſſet, his quidem duarum, illis autem trium horarum; ut exiguo poſt occaſum intervallo ſol ſtatim oriretur.*

CAP. XII.

Charon, Apollonij familiaris. Iſter Callimachius. Iſter Alexandrinus. Iſter Calatianus. Ariſtophanis Byzantij ætas.

CHaron junior vixit tempore Ptolomæi Euergetæ, ac familiaris ſui Apollonij Argonautica explicuit; non univerſa quidem, ſed quæ ab hiſtoria penderent. Docet hoc nos Apollonij ſcholiaſte lib. II Ἀργοναυτ. Οὕτω δὲ αὐτὰς ὀνομάζει καὶ Χάρων, αὐτοῦ Ἀπολλωνίου γνώριμος, ἐν τῷ περὶ ἱστοριῶν τοῦ Ἀπολλωνίου. Eundem citari arbitror, cùm antè diceret: Χάρων b δέ φησι, καὶ τὴν Λαμψακηνῶν χώραν πρότερον Βεβρυκίαν καλεῖσθαι. Sed minimè hinc conſequitur, ſcriptorem hunc fuiſſe Lampſacenum. Atque, ut Lampſacenus eſſet, alius tamen ſit ab nobili illo rerum Perſicarum ſcriptore, de quo lib. I dicebamus. Sanè inter eos intervallum eſt amplius quàm L Olympiadum. An autem hic non ſit Charon Naucratites, de quo ex Suida alibi agimus, ex aliis diſcere malo. Mihi quidē non liquet.

Euergetæ regis ętate etiam fuit Iſtrus, ſive Iſter: non quidē ſervus, quod pręfatione ſuâ in Æthicū Ioſias Simlerus putavit; ſed diſcipul' Callimachi; unde Καλλιμάχιος vocatus, ut apud Athenęum lib. XI, ubi legas, Ἴστρος c ὁ Καλλιμάχιος ἐν πρώτῳ Πτολεμαΐδος τῆς ἐν Αἰγύπτῳ πόλεως. Quo ex loco eum de Ptolomaide libros feciſſe videmus. Sed alia quoq; hujus ab eodē Athenęo celebrantur. Nam lib. ſexto legas: Τίμαιος d ὁ Ταυρομενίτης οὐκ εἶναι ἔφη σύνηθες τοῖς Ἕλλησι δούλους κτᾶσθαι, αὐτὸς εἰπὼν ὁ Ἐπιτίμαιος. οὕτως δ' αὐτὸν καλεῖ Ἴστρος ὁ Καλλιμάχιος ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἀντιγραφαῖς. Unde adverſus Timæum ſcripſiſſe, cognoſcimus. Harpocrationi in Θεοίνιον advocatur Ἴστρος e ἐν πρώ-

τῳ

a Ita eas appellat quoque Seleucus in Miſcellaneis, & Charon, Apollonij familiaris, libro de hiſtoriis Apollonij.

b Charon verò ait, Lampſacenorum regionem priùs eſſe vocatam Bebryciam.

c Iſter Callimachi' libro de Ptolemaide, Ægypti civitate.

d Timæus Tauromenita negat, moris fuiſſe Græcis, ut ſervos habeant. quod cùm tradit, verè eſt Epitimæus: prout eum appellat Iſter Callimachius libris iis, quibus Timæo contradicit.

e Iſter in primo collectionum.

τῶ συναγωγῶν. Eidem in Ἐπενεγκεῖν laudatur Ἴστρος *a* ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν Ἀτθίδων; déque Procride, & Cephalo, quiddam inde adfertur. Puto, non alia ab hoc opere eſſe Attica; quæ Athenæus citat lib. III. Idem lib. XIV provocat ad ejus operis librum XIII; quod & Plutarchus facit in Theſeo. Idē volumen laudat Michael Apoſtolius Centur. XVI Prov. I, & Cent. XVIII, Prov. LXXVII. Ac puto, ex eodem eſſe, quod refert ejuſdem Centuriæ proverb. XXIII. Ἀργολικὰ ejuſdem memorat Athenæus lib. XIV. Item ἀποικίας *b* Ægypti advocat Stephanus in Αἰγιαλὸς, & Ὤλενος, ut & Clemens lib. I Στρωματ. Idem in Φύτειον citat librum IV Ἰλιακῶν, vel potiùs Ἠλιακῶν. Clemens Alexandrinus lib. III. Στρωμ. quiddam ex eo promit de Ariſtotele Cyrenæo, quod prodidiſſe ait ἐν *c* τῷ περὶ ἰδιότητος ἄθλων. Scholiaſtes Sophoclis in Oedipum Colonæum adducit ἐν τῇ πρώτῃ τῶν ἀτάκτων, uti Suidas ἐν τρίτῳ ἀτάκτῳ. Porphyrius lib. II de abſtinentia ab animatis ἐν *d* τῇ συναγωγῇ τῶν Κρητικῶν θυσιῶν. Ubi ex opere eo narrat, pueros antiquitus Saturno immolari ſolere. Ἁπλῶς Iſtri meminit Hyginus in poëtico Aſtronomico, quo loco de cane; & iterum, ubi de hydra tractat. Item Plutarchus in Alexandro, Laertius in Xenophonte, Euſtathius in Dionyſium, Stephanus in Ἀρκὰς, & Ἀπία, & aliis in locis, Anonymus in vita Sophoclis, Pindari ſcholiaſtes in od. I Olymp. ac plures alij. Nec tamen contendere auſim, quæcunque Iſtro hactenus tribuimus, ea eſſe Iſtri Callimachij. Nam duos minimùm Iſtros fuiſſe, vel inde liquet, quòd apud Plutarchum in Quæſtionibus Græcis legas, Ἴστρος *e* ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν ὑπομνήμασι προσιστόρηκεν. Et Stephanus in Κάλλατις meminit quoque Iſtri Calatiani, his verbis: Ἴστρος *f* Καλλατιανὸς περὶ τραγῳδίας γράψας καλὸν βιβλίον. Videndum item, quis ſit Iſter ille, cujus Coſmographiam de Græco vertit B. Hieronymus; ſi credimus Rabano Mauro, libello de inventione linguarum. Hoc de opere plura afferam in Hiſtoricis Latinis.

a Iſter in collectione rerum Atticarū.

b Coloniae.

c De proprietate certaminum.

d In collectione ſacrificiorum Cretenſium.

e Iſter Alexandrinus in commentariis retulit.

f Iſter Calatianus, qui de tragœdia pulcrum librum ſcripſit.

Ariſtophanes Byzantius Eratoſthenis diſcipulus fuit, ac ſub Ptolomæo Euergete, & Philopatore, floruit; ut diximus lib. I cap. XVIII. Hic ab Athenæo lib. XIII refertur inter eos, qui ſcripſere de ſcortis Atticis: nempe eorum nomina, genus, amatores illuſtres, dictáque faceta. Scio, iſtic loci non vocari Byzantium; ſed Ariſtophanem ἁπλῶς. Verùm Byzantium intelligi, ex eo liquet, quòd poſtea eopſe libro dicit, Ariſtophanem Byzantium centum triginta quinque ſcorta Attica recenſuiſſe. Alium eſſe ab Ariſtophane comico, ſatis liquet; ſeu ætatem ſpectes; cum is Socratis fue-

rit æqualis: ſeu patriam, quia is fuit Naucratita; ut Heliodorus Athenienſis tradit apud Athenæum in VI.

CAP. XIII.

Hannibalis libri de geſtis Vulſonis. Philenius. Soſilus, ſive Soſilus. Simonides Magneſius. Alij ejuſce nominis. Simonidis neſcio cujus hiſtoria Æthiopica. Dionyſius Halicar. Polybij æqualis. Numerius Fabius Pictor, qui Dionyſio perperàm Quinctus vocatur. Lucius Cincius Alimentus.

PHilopatoris, & Epiphanis ætate, fuit Hannibal, nobilis ille Karthaginenſium dux. Hunc non modò ſcribenda feciſſe, ſed facta quoque ſcripſiſſe, his verbis docet Cornelius Nepos in vita ejus: *Atque hic tantus vir, tantiſque bellis diſtrictus, nonnihil temporis tribuit literis. namque aliquot ejus libri ſunt Græco ſermone confecti: in his ad Rhodios de Cn. Manlij Vulſonis in Aſia rebus geſtis.* Vulſo iſte conſulatum geſſit cum M. Fulvio Nobiliore anno V. C. IↃLXV, Olympiadis CXLVII anno IV. Meminit ejus & Livius libro XXXVIII.

Tum quoque fuit Simonides Magneſius, Sipyli filius: quippe æqualis Antiochi Magni; cujus res geſtas carmine prodidit, & imprimis bellum cum Galatis, in quo equitatus Antiochi cum elephantis profligatus fuit. Alius eſt Simonides, qui Dionis, ac Bionis, res geſtas ad Speuſippum in literas retulit; ut diximus lib. I cap. VIII. Fuit & Simonides Crinei Amorginus; cujus meminere Strabo extremo lib. X, & Euſtathius comm. in Dionyſium. Tradit uterque, ex Cycladibus unam eſſe Amorgum, patriam Simonidis, Jamborum ſcriptoris, qui inde dictus ſit Amorginus. Eſt hic, quem ἐν [a] δευτέρῳ ἰάμβων citat Athenæus lib. II; & ἁπλῶς ἐν ἰάμβοις lib. VII; uti & initio lib. XI. Fuit inſuper Simonides Caryſtius, vel Eretrienſis, poëta, qui Græcorum conventum in Aulide reliquit, & trimetrorum libros duos, & de Iphigenia unum. Auctor Suidas. De Simonide Ceo, Lyrico, & altero ejus nominis, Lyrici ex filia nepote, ſuperiùs nobis dictum. Apud Plinium etiam legas lib. VI cap. XXIX: *Simonides minor quinquennio in Meroë moratus, cùm de Æthiopia ſcriberet.* Quis iſte ſit, diſpiciendum.

[a] *Iamborum libro ſecundo.*

Ptolomæi Epiphanis, & Philometoris tempore, fuit Dionyſius Halicarnaſſenſis; non ille, cujus libros habemus Antiquitatum Romana-

manarum, qui ſub Auguſto demum floruit; nedum alter, hiſtoriæ Muſicæ ſcriptor, qui ſub Hadriano fuit: ſed alius ab utroque; ut temporum ratio docet. Laudat Polybius lib. XIV; ubi de Halicarnaſſo, Cariæ civitate, ſic ſcribit: Ἄνδρες δὲ ἐγένοντο ἐξ αὐτῆς, Ἡρόδοτός τε ὁ συγγραφεὺς, ὃν ὕστερον Θούριον ἐκάλεσαν, διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας· καὶ Ἡράκλειτος ὁ ποιητὴς, ὁ Καλλιμάχου ἑταῖρος· καὶ καθ' ἡμᾶς Διονύσιος ὁ συγγραφεύς. *Nati ſunt ibi viri illuſtres; Herodotus, hiſtoriæ ſcriptor; qui deinde Thurius eſt appellatus, quòd ſocium ſe deducendæ in Thurios coloniæ præbuiſſet; tum Heraclitus poëta, Callimachi ſocius; & noſtrâ ætate Dionyſius, hiſtoriæ conditor.*

Æqualis huic fuit Numerius Fabius Pictor. Ut omnino alius ſit ab eo, qui conſul fuit anno poſt Romam conditam CCCCLXXXVII; cujus anni coſſ. in antiquis monumentis vocantur: N. FABI. C. F. M. N. PICTOR, & D. IUNIUS D. F. D. N. PERA. Numerius hic frater fuit C. Pictoris; ut oſtendit Valerius Max. lib. IV cap. III: ubi Cajus, Numeriuſque, Fabij Pictores, unà cum Q. Fabio Gurgite, & Q. Ogulnio, legati ad Ptolomæum Philadelphum miſſi dicuntur. Quod ſeptennio priùs contigit; hoc eſt, anno CCCCLXXX, novennio ante bellum Punicum primum. Multò igitur ætate anteceſſit ejuſdem nominis hiſtoricum. Condidit is annales Græcos; ut oſtendunt hæc Ciceronis verba lib. I de Divinat. *Sint hæc, ut dixi, ſomnia fabularum: hiſque adjungatur etiam Æneæ ſomnium; quod in Numerij Fabij Pictoris Græcis Annalibus ejuſmodi eſt, ut omnia, quæ ab Ænea geſta ſunt, quæq; illi acciderunt, ea fuerint, quæ ei ſecundùm quietem viſa ſunt.* Sed apud Dionyſium Halic. lib. I is, qui Græcè ſcripſit annales, Quinctus Fabius vocatur. Verba adferam, quia & ætatem ejus nos docent, & hiſtoriæ argumentum, & ſcribendi modum. Ὁμοίας δὲ τούτοις, καὶ οὐδὲν διαφόρους ἐξέδωκαν ἱστορίας, καὶ Ῥωμαίων ὅσοι τὰ παλαιὰ ἔργα τῆς πόλεως Ἑλληνικῇ διαλέκτῳ συνέγραψαν· ὧν εἰσι πρεσβύτατοι, Κόιντος Φάβιος, Λεύκιος Κίγκιος, ἀμφότεροι κατὰ τοὺς Φοινικικοὺς ἀκμάσαντες πολέμους· τούτων δὲ τῶν ἀνδρῶν ἑκάτερος, οἷς μὲν αὐτὸς ἔργοις παρεγένετο, διὰ τὴν ἐμπειρίαν ἀκριβῶς ἀνέγραψε· τὰ δὲ ἀρχαῖα τὰ μετὰ τὴν κτίσιν τῆς πόλεως γενόμενα κεφαλαιωδῶς ἐπέδραμε. *Nec abſimiles hiſtorias ediderunt, quotquot Romani homines urbis ſuæ res antiquas Græco ſermone ſcripſerunt; quorum vetuſtiſſimi, Q. Fabius, L. Cincius, ambo æquales bellis Punicis. horum uterque ea, quibus ipſe interfuit, ut probè ſibi cognita, diligenter mandavit literis: quæ vero olim poſt urbem conditam conſecuta ſunt, contentus fuit ſummatim percurrere.* Atque idem cognoſcimus ex Annibalicis Appiani: ubi is, qui Annibalis contexuit hiſtoriam, Quin-

Quinctus Fabius vocatur; ac ſtatim à prœlio Cannenſi Delphos miſſus dicitur. Nec propterea à duobus Fabiis Pictoribus Annales Græcè ſcriptos arbitror: ſed in prænomine inſolenti, vel Dionyſius, & Appianus, aberret; vel librarij peccarint; vel Ciceronem deceperit memoria, vel fortaſſe de annalibus Græcis diſſenſus erat, utrùm Qu. Fabij, an Numerij, forent. Quod imprimis veriſimile ſit. Quanquam profectò nec pertinaciter negare auſim, duos ejuſdem gentis Græcos reliquiſſe Annales. Meminit Annalium Fabij Pictoris Polybius quoque lib. I, & III; ubi legas; Φάβιος [a] ὁ Ῥωμαϊκὸς συγγραφεύς: & poſtea; ἐμνήσθην [b] Φαβίου, καὶ τῶν ὑπ' ἐκείνου γεγραμμένων. Item Strabo lib. V: φησὶ [c] δ' ὁ συγγραφεὺς Φάβιος, Ῥωμαίους αἰσθέσθαι τοῦ πλούτου τότε πρῶτον, ὅτε τοῦ ἔθνους τούτου κατέστησαν κύριοι. De Sabinorum gente loquitur. Memoratur & Suidæ in Φάβιος.

L. Cincius Alimentius, qui *Alimentus* aliis in libris vocatur, Fabij Pictoris æqualis fuit; atque uti ille, ita hic quoque, annales Græcè ſcripſit; ut Dionyſius Halicarnaſſ. lib. I Aniquit. teſtatur. Verba ejus adduximus, cùm de Fabio Pictore ageremus. Meminit & poſtea eopſe libro; ubi vocatur: Λούκιος [d] Κίγκιος, ἀνὴρ τῶν ἐκ τοῦ βουλευτικοῦ συνεδρίου. Item libro ſequenti, quo loco refert, de Tarpeiæ proditione quid ſenſerit. Item Livius; cujus verba hæc adſcribi merentur è libro XXI: *L. Cincius Alimentus, qui captum ſe ab Annibale ſcribit, maximus auctor, moveret me, niſi confunderet numerum, Gallis, Liguribuſque, additis; cùm his ſcribit octoginta millia peditum, decem equitum, adducta in Italiam; (magis affluxiſſe veriſimile eſt; & ita quidam auctores ſunt) ex ipſo autem audiſſe Annibale, poſtquam Rhodanum tranſierit, triginta ſex millia hominum, ingentemque numerum equorum, & aliorum jumentorum, amiſiſſe in Taurinis: qua Gallis proxima erant in Italiam digreſſo.* Is locus, & de ætate, & de captivitate, nos docet, & quid ex Annibale ipſo audierit, & præterea luculentum ejus elogium continet. Laudat & lib. VII: *Volſiniis, inquit, clavos, indices numeri annorum, fixos in templo Nortiæ, Hetruſcæ Deæ, comparère, diligens talium monumentorum auctor, Cincius, adfirmat.* Ex quarto Annali Cincij quiddam citat ſcriptor de origine gentis Romanæ. Meminit & Solinus cap. I I.

a *Fabius Romanus hiſtoricus.*
b *Mentionem feci Fabij, & eorum, quæ ſcripſit.*
c *Fabius hiſtoricus ait, Romanos tū demum ſenſiſſe divitias, cùm eam gentem ſibi ſubjeciſſent.*
d *Lucius Cincius, vir ordinis Senatorij.*

CAP. XIV.

Iaſon Cyrenæus. Scipio Africanus, majoris filius. Nicandri parens, patria, ætas, ſcripta. Suidas corrigitur, & Apollonij ſcholiaſtes. Vnde Nicander dictus Ætolus, qui

Colo-

Colophonius foret. Athenæi vetus lectio defenſa adverſus Caſaubonum. C. Iulius, ſenator. Cn. Aufidius.

IAſon Cyrenæus floruit ſub Ptolomæo Philometore, Olympiade CL, & pòſt. Hic geſta Aſmonæorum, ſive Maccabæorum, quinque libris eſt complexus. Eos in compendium redegit ſcriptor ſecundi Maccabæorum libri: cujus cap. II, 24, ſic legas: Ὑπὸ Ἰάσωνος τοῦ Κυρηναίου δεδηλωμένα διὰ πέντε βιβλίων, πειρασόμεθα δι' ἑνὸς συντάγματος ἐπιτεμεῖν.[a]

Eodem tempore fuit P. Cornelius Scipio Africanus, filius Africani majoris, pater adoptivus Scipionis Æmiliani. Hic inter hiſtoricos à nobis refertur, propter hæc Ciceronis verba in Bruto: *Ipſum Scipionem accepimus non infantem fuiſſe. Filius quidem ejus, is qui hunc minorem Scipionem à Paullo adoptavit, ſi corpore valuiſſet, imprimis habitus eſſet diſertus. Indicant, cùm oratiunculæ, tum hiſtoria quædam Græca ſcripta dulciſſimè.*

Hiſtoricum etiam argumentum tractavit egregius ille grammaticus, poëta, & medicus, Nicander, Xenophanis filius; ut eſt apud Suidam; vel Damnæi, ut cenſet anonymus in vita ejus; patriâ Ætolus, ut ex Dionyſio Phaſilete idem anonymus refert; vel potiùs, ut alios velle Suidas dicit, Colophonius; quomodo, præter Græcos ſcholiaſtas, etiam Cicero vocat in libris de Oratore, & Macrobius lib. V Saturn. cap. XXI. Quod ad ætatem, Suidas, ac anonymus in vita ejus, vixiſſe ajunt temporibus Attali, poſtremi Pergamenorum regis, hoc eſt, circa Olymp. CLX: quo tempore in Ægypto regnabat Ptolomæus ſeptimus, cognomento Phyſco, ſeu Euergetes II. Imò Attalum hunc etiam in verſibus ſuis compellâſſe, idem anonymus autor eſt. Hodie nihil ejus exſtat, præter Θηριακὰ *b*, & Ἀλεξιφάρμακα *c*. Sed diverſúmne à Theriacis opus, quod ejus ſignat ſcholiaſtes *d*, cùm eum in Ὀφιακῷ laudat? Idem & citat ἐν ἐπιγραφομένῳ Ὑακίνθῳ *e*. Ac præter iſta, Suida teſte, ſcripſit ἐπυρουμένων βιβλία πέντε *f*. Atq; ex eorum ſecundo teſtimonium petit Apollonij ſcholiaſtes lib. I. Sed legendum, ἑτεροιουμένων *g*, ut eſt apud Stephanum in Ἀσπαλαθίᾳ; ubi primus ejus operis liber adducitur. Imò & ex eo opere verſus adferuntur apud Antonium Liberalem, Tzetzem, alios: ex quibus cognoſcimus, tractâſſe iis libris de corporibus in novas formas immutatis, uti ab Ovidio poſtea factum. His adde ἰάσεων συναγωγὴν *h*, & προγνωστικὰ δι' ἐπῶν *i*, quæ ex Hippocratis prognoſticis deſumta erant. Meminit idem

a Ab Iaſone Cyrenæo quinque libris expoſita tentabimus uno parvo volumine cõſtringere.
b *De venenatis beſtiis.*
c *De remediis contra venena.*
d *Pag. 22. edit. Morell.*
e *Pag. 29.*
f *De iis, qui vitâ viverent meretriciam.*
g *Transformatorum.*
h *Remediorum collectionem.*
i *Prognoſtica verſibus tradita.*

Suidas. Præterea etiam Georgica reliquit. Cicero lib. I. de Orat. *Si conſtat inter doctos, hominem ignarum aſtrologiæ, ornatiſſimis atque optimis verſibus, Aratum, de cœlo, ſtelliſque dixiſſe: ſi de rebus ruſticis hominem ab agro remotiſſimum, Nicandrum Colophonium, poëtica quadam facultate, non ruſticâ, ſcripſiſſe præclarè: quid eſt, cur* &c. Meminit eorundem Athenæus quinquies lib. II; ubi & ſecundum γεωργικῶν citat. Item initio epitomes libri tertij; adhæc lib. IV ter, & lib. IX bis. Ac pertinuere huc etiam μελισσουργικά[a], quæ idem nominat lib. II. Multa quoque commentatus, quæ ad terrarum hiſtoriam pertinerent. Ut Αἰτωλικά; quorum primum advocant Macrobius lib. V Saturn. cap. XX, & Athenæus lib. VII, & XI. De rebus Ætolicis verò optimè ſcribere potuit; qui, ut Anonymus in vita ait, diu in Ætolia egit; uſque adeò, ut etiam inde Ætoli nomen referret, quemadmodum antè diximus. Adhæc ejus Βοιωτιακὸν memorat idem extremo lib. VII. Librum primum Οἰταϊκῶν citat Apollonij ſcholiaſtes lib. I: ſecundum autem Athenæus lib. VII, & extremo lib. IX. Nec externa ſolùm celebravit, ſed etiam res patrias. Nam tertium Κολοφωνιακῶν citat Athenæus lib. XIII. ubi ex eo refert, Solonem exſtruxiſſe templum Πανδήμου Ἀφροδίτης, quam *Vulgivagam Venerem* cum Lucretio appellare poſſumus. Denique ex Nicandri περὶ ποιητῶν, ni fallor, libro Parthenius hiſtoriam recitat de Oenone. Præter verò hæc, quæ diximus; præter item gloſſas ſæpius Athenæo memoratas; etiam condidit Θηβαϊκά, ex quibus librum tertium laudat ſcholiaſtes Θηβαϊκῶν[b]. Fortaſſe tamen idem opus fuit ac Βοιωτικά. Ab eodem ſcholiaſte memoratur ἐν[c] Σικελίᾳ; cujus operis decimum citat Stephanus in Ζάγκλη. Præterea apud Athenæum advocatur ἐν τρίτῳ Εὐρωπίας. Id corruptum putat doctiſſimus Caſaubonus, ac legit ἑτεροιουμένων[d]. Nam, inquit, Nicandri Europiaca nuſquam nominantur. Nempe ſummo viro non obverſabatur locus Stephani in Ἄθως, ubi memoratur Εὐρωπείας. Quare nihil apud Athenæum mutandum. Hiſtoricum quoque opus erat id, cujus Suidas meminit, περὶ[e] χρηστηρίων πάντων βιβλία τρία. Et hæc quidem Nicandro tribuuntur. Quod ſiquis aliqua alterius eſſe Nicandri arbitrabitur, non admodum repugnem.

a *Scripta de mellificio.*

b *Pag. 14. edit. Morell.*

c *Idem ſcholiaſtes pag.* 20.

d *Transformatorum.*

e *De oraculis omnibus libri tres.*

Eâdem ætate, hoc eſt, circa Olympiadem CLX, ſive annum Urbis conditæ IↃCVIII, floruit C. Julius, hiſtoricus. De quo ex Livij lib. LIII ita refertur in epitoma ejus: *C. Iulius Senator Græcè res Romanas ſcripſit:* ſive, ut in vett. lib. eſt, *ſcribit.*

Cn. Aufidius, civis Romanus, fuit Olymp. CLXX; extremis nempe

pe Ptolomæi Lathyri temporibus, cùm Romæ bellum eſſet civile inter Marium, & Syllam. Innotuit hic nobis beneficio Ciceronis. Ejus hæc verba in Tuſcul. v: PUERIS NOBIS *Cn. Auſidius, prætorius, & in ſenatu ſententiam dicebat, nec amicis deliberantibus deerat, & Græcam ſcribebat hiſtoriam, & videbat in literis.* Ubi *videbat* retineo; etſi & *vivebat* legere poſſis. Sed prius malo, quia cœcorum duntaxat exempla referuntur. Unde & Steph. Pighius annal. Tom.3, ad an. Urbis IↃCXXXIV, cenſet, poſt *prætorius*, deeſſe verba illa, *licet cœcus.* Meminit quoque hujus Aufidij Plinius lib. VI Nat. Hiſt. cap. IX: *Vniverſa* (Armeniæ) *magnitudinem Auſidius centena millia prodidit.* Aufidium in epitomis citat ſcriptor de origine gentis Romanæ. Ubi ait: *Aufidius ſanè, & Domitius lib.* I, (Aremulum Sylvium) *non fulmine ictum, ſed terræmotu prolapſum, ſimul cum eo regiam in Albanum lacum, tradunt.* Fortaſſe idem eſt Cn. Aufidins, qui quæſtor fuit anno Urbis IↃCXXXV, Cæcilio Metello, & Cotta Coſ. quique anno IↃCXL, Balbo, & Catone Coſſ. fuit tribunus plebis; & à quo lex Aufidia lata, ut liceret Africanas advehere in Italiam circenſium gratiâ; cujus legis Plinius meminit lib. VIII cap. XVII. Nec diffitendum tamen, duos fuiſſe Cn. Aufidios; unum prætorium, ut eum Cicero vocat Tuſcul. v; alterum conſularem, quem prior ille adoptârat. Adoptivi ejus, paritérque adoptantis, mentio etiam eſt apud Ciceronem orat. pro domo: *Non ætas ejus, qui adoptabat, quæſita eſt; ut in Cn. Auſidio, & M. Pupio: quorum uterque noſtrâ memoriâ ſummâ ſenectute, alter Oreſtem, alter Piſonem adoptavit.*

CAP. XV.

Luculli hiſtoria belli Marſici. Vt excuſârit, quòd fortaſſe aliqua minùs Græcè dixiſſet. Ciceronis commentarij de conſulatu ſuo. Terſa eorum, & florida dictio. Attici de eodem conſulatu commentarius ſtylo ſcriptus ſimplici. Canuſius. Olympus. Adelphius, ſive potiùs Dellius.

PTolomæo Auletæ æqualis fuit L. Lucullus, vir eloquens, & utrâque linguâ exercitatus, ita ut Sylla commentarios de rebus à ſe geſtis ei dicârit, conditione eâ, ut illos digereret, ac poliret: quemadmodum Plutarchus narrat nobis in Lucullo. Ex quo etiam diſcimus, Lucullum ipſum ſcripſiſſe Græcè hiſtoriam belli Marſici.

Verba adjungam: Περὶ μὲν οὖν τῆς φιλολογίας αὐτοῦ πρὸς Ὁρτήσιον τὸν δικολόγον, καὶ Σισενναν τὸν ἱστορικὸν, ἐκ παιδιᾶς τινος εἰς σπουδὴν προελθούσης, ὁμολογῆσαι, προθέμενον ποίημα καὶ λόγον Ἑλληνικόν τε καὶ Ῥωμαϊκὸν, εἰς ὅ, ἐὰν λάχῃ τούτων, τὸν Μαρσικὸν ἐκτεμεῖν πόλεμον. καί πως ἔοικεν εἰς λόγον Ἑλληνικὸν ὁ κλῆρος ἀφικέσθαι· διασώζεται γὰρ Ἑλληνική τις ἱστορία τοῦ Μαρσικοῦ πολέμου. *De varia ejus eruditione, præter ea, quæ diximus, illud etiam refertur; Apud Hortenſium oratorem, & Siſennam hiſtoricum, cùm juvenis etiamnum foret, è joco in ſerium ſermonem delapſum, profeſſum, ſe vinctâ oratione ac ſolutâ, Græcâ pariter ac Latinâ, utram earum ſors dediſſet, bellum eſſe Marſicum ſcripturum. Ac videtur ei ſorte obtigiſſe, ut Græcè ſcriberet. Nam exſtat hiſtoria belli Marſici Græcè exarata.* De his Luculli commentariis Græcis illuſtris quoque mentio eſt apud M. Tullium lib. I epiſt. XVI ad Att. Verba ejus mox adferam.

Tum quoque floruere ſummi duo viri, & inter ſe conjunctiſſimi, M. T. Cicero, & T. Pomponius Atticus. Ciceroni autem hîc quoque locum eſſe nemo negabit, qui ſciat, commentarium de conſulatu ſuo Græcè condidiſſe. Hoc non tantùm è Plutarcho cognoſcimus, qui in Cæſare citat Ciceronem ἐν αʹ τῷ περὶ ὑπατείας[a]; ſed imprimis ex ipſo Tullio, cujus hæc verba lib. I epiſt. XVI ad Att. *Commentarium conſulatus mei Græcè compoſitum miſit ad te.* Sedulò in eo operam dediſſe, ut pura, terſáque dictio foret, oſtendunt ea, quæ ſubjungit: *In quo ſiquid erit, quod homini Attico minùs Græcum eruditúmque videatur: non dicam, quod tibi (ut opinor) Panormi Lucullus de ſuis hiſtoriis dixerat, ſe, quò facilius illas probaret Romani hominis eſſe, iccirco barbara quædam, & σόλοικα, diſperſiſſe*[b]: *apud me ſi quid erit ejuſmodi, me imprudente erit, & invito.* Sed imprimis egregiè idem lib. II epiſt. I. ad Att. *Tuus puer mihi literas abs te, & commentarium conſulatus mei Græcè ſcriptum reddidit; in quo lætatus ſum, me aliquantò antè de iiſdem rebus Græcè item ſcriptum librum L. Coſsinio ad te perferendum dediſſe.* Mox de ſtylo ſuo ita ſubjungit: *Meus autem liber totum Iſocratis μυροθήκιον; atque omnes ejus diſcipulorum arculas, ac nonnihil etiam Ariſtotelica pigmenta, conſumſit.* Et paullò pòſt: *Quem tibi ego non eſſem auſus mittere, niſi eum lentè, ac faſtidioſè probaviſſem. quamquam ad me reſcripſit jam Rhodo Poſidonius, ſe, noſtrum illud ὑπόμνημα cùm legeret, quod ego ad eum, ut ornatiùs de iiſdem rebus ſcriberet, miſeram, non modò non excitatum eſſe ad ſcribendum, ſed etiam planè perterritum. Tu, ſi tibi placuerit liber, curabis, ut & Athenis ſit, & in cæteris oppidis Græciæ. Videtur enim poſſe aliquid noſtris rebus lucis adferre.*

Titus quoque Pomponius Atticus de conſulatu Ciceronis Græcè hi-

[a] *In libro de conſulatu.*

[b] *Alij, diſperſiſſe.*

cè hiſtoriam condidit : ut Cornelius Nepos in Attici hujus vita teſtatur ; & Cicero ipſe lib. II epiſt. I. ad Att. Verba cjus attuli paullò antè. Stylo ſimplici, & minimè fucato, uſum eſſe, oſtendunt hæc Ciceronis verba, quæ ibidem legas : *Tua illa (legi enim libenter) horridula mihi, atque incomta, viſa ſunt. ſed tamen erant ornata hoc ipſo, quod ornamenta neglexerant: &, ut mulieres, ideo bene olere, quia nihil olebant, videbantur.*

Partim Ptolomæi Auletæ, partim Ptolomæi Dionyſij, & ſororis Cleopatræ temporibus, vixiſſe videtur Canuſius, ſive Ganuſius, Γανύσιος; pro quo Geſnerus in bibliotheca perperàm habet Caliſius. Citatur à Plutarcho in vita Cæſaris: ubi ex eo narrat, ut, Senatu decernente ſupplicationem ob res à Julio Cæſare in Galliis bene geſtas, Cato pro ſententia dixerit, Cæſarem barbaris eſſe dedendum, ad civitatem à crimine violati juris gentium expiandam, atque piaculum vertendum in auctorem.

Olympi ætatem ſatis indicat, quòd fuit medicus Cleopatræ, Julij priùs, pòſt Antonij, amaſiæ. De eo ſic Plutarchus in vita Antonij : Ἦν δὲ ἰατρὸς αὐτῇ (Κλεοπάτρᾳ) συνήθης Ὄλυμπος, ᾧ φράσασα τἀληθὲς, ἐχρῆτο συμβούλῳ καὶ συνεργῷ τῆς καθαιρέσεως, ὡς αὐτὸς ὁ Ὄλυμπος εἴρηκεν, ἱστορίαν τινὰ τῶν πραγμάτων τούτων ἐκδεδωκώς. *Medicus verò ei* (Cleopatræ) *familiaris erat Olympus ; quo, veritate ei indicatâ, conſiliario & adjutore utebatur ad tabem ſibi inducendam : ut ipſe ait Olympus, qui rerum earum hiſtoriam edidit.*

Iiſdem temporibus Adelphius ſcripſit expeditionem Parthicam Antonij Triumviri. Strabo lib. XI : [a] Ὥς φησιν Ἀδέλφιος, ὁ δὲ Ἀντωνίου φίλος, συγγράψας τὴν ἐπὶ Παρθυαίους στρατείαν αὐτοῦ, ἐν ᾗ παρῆν, ἡγεμονίαν ἔχων. Quamquam non diſplicet conjectura Caſauboni, legentis ὁ Δέλλιος. Ita ſanè appellant Plutarchi codices in vita M. Antonij. Ubi hæc legas : Πολλοὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων φίλων οἱ Κλεοπάτρας κόλακες ἐξέβαλον, τὰς παροινίας καὶ βωμολοχίας οὐχ ὑπομένοντας· ὧν καὶ Μάρκος ἦν Σιλανὸς, καὶ Δέλλιος ὁ ἱστορικός. οὗτος δὲ καὶ δεῖσαί φησιν ἐπιβουλὴν ἐκ Κλεοπάτρας, Γλαύκου τοῦ ἰατροῦ φράσαντος αὐτῷ. Προσέκρουσε δὲ Κλεοπάτρᾳ, παρὰ δεῖπνον εἰπὼν, αὐτοῖς μὲν ὀξίνην ἐγχεῖσθαι, Σάρμεντον δὲ πίνειν ἐν Ῥώμῃ Φαλερῖνον. ὁ δὲ Σάρμεντος ἦν τῶν Καίσαρος παιγνίων παιδάριον, ἃ δηλίκια Ῥωμαῖοι καλοῦσιν. *Complures præterea alios illius amicos expulere Cleopatræ adulatores, quòd contumelias, & procacitatem eorum, non ſuſtinerent. In quibus M. Syllanus fuit, & Dellius hiſtoricus. Hic inſidias quoque timuiſſe ait ſe à Cleopatra, ſeque à Glauco medico monitum eſſe. Offendit Cleopatram, quòd in cœna jactâſſet, acidum ipſis infundi, Sarmentum*

[a] *Ut Adelphius ait. Antonij comes, qui Parthicā eius expeditionem deſcripſit: oculatus teſtis, & qui ipſe etiam partem exercitus duceret.*

vero bibere Romæ Falernum. Erat Sarmentus puer, quem habebat in deliciis Cæſar. Dioni quoque ſimiliter vocatur. Ex quo & prænomen ejus diſcimus. Nam Q. Dellium appellat. Vide, quæ de eo prodidit lib. XLIX, & L. Sed M. Senecæ Suaſoriâ I dicitur *Deillius*. Uti & L. Senecæ lib. I de Clementia, cap. X. Quamquam ibi vulgò ſit *Dullius*. Sed *Dellius* legi debere, jamdudum Lipſio obſervatum ad primum Annalium Taciti. Etiam Horatij lib. II od. III ad Dellium ſcripta eſt: imò in pleriſque diſertim legas *Q. Delium*; ut illâ, quæ ante ſeculum Baſileæ, cum Acronis commentariis, prodiit. At nimis audaciter pro eo Cruquius, contra omnium codicum fidem, L. *Gellium* reponit.

CAP. XVI.

Lyſimachidæ ætas, ex Cæcilio Rhetore; Cæcilij, ex ætate Dionyſij Halicarnaſſæi, collecta. Diodorus Sardianus. Theodorus Gadarenus. Thraſyllus. Claudius Cæſar. Poliænus Sardianus. Telephus, grammaticus Pergamenus.

NUnc de iis videamus, qui fuere, poſtquam imperium illud, quod Alexandri tenuerant ſucceſſores, in Romanorum totum ceſſit poteſtatem. Eò referendus videtur Lyſimachides: qui ad Cæcilium de Atticis Rhetoribus edidit commentarium. Ammonius libello de vocum differentiis in Θεωρός: Λυσιμαχίδης a ἐν τῷ πρὸς Καικίλιον περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ῥητόρων. Idem alia quoque ad res Atticas itidem pertinentia expoſuit. Nam Harpocrationi in Μαιμακτηριών, & Μεταγειτνιών citatur ἐν b τῷ περὶ τῶν Ἀθήνησι μηνῶν. Meminimus autem Lyſimachidæ hoc loco, quia opus illud de Atticis Rhetoribus videtur non abſimile fuiſſe libello Plutarchi de vitis decem Rhetorum. Fortaſſe tamen de ſtylo eorum duntaxat egit: uti ab Halicarnaſſenſi de pleriſque factum ſcriptoribus. Nam hoc magis Rhetoris erat, & ad Rhetorem ſcribentis. Siquidem Cæcilius ille, cui librum de Rhetoribus nuncupavit, puto, Rhetor ille Siculus fuit, nobiliſſimis Rhetoribus laudatus; Fabio dico, Longino, & ante utrumque Dionyſio Halicarnaſſenſi, æquali ſuo: quod Cæcilij, ac ſimul Lyſimachidæ nobis ætatem indicat. Nam Dionyſius c Romam ſe veniſſe teſtatur, confecto bello civili inter Auguſtum, & Antonium, circa mediam Olymp. CLXXXVII. Et, ne corruptos eſſe numeros putes, ſimiliter eſt apud Anonymum

a *Lyſimachides libro ad Cæciliũ, qui erat de decem Atticis Rhetoribus.*

b *In opere de menſibus Atticis.*

c *In præfatione Antiquitatum Romanarum.*

nymum ἐν a Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ. Ac apud eundem hoc de Dionyſio legas, Olymp. CXCII anno IV aggreſſum fuiſſe ſcribere Romanas antiquitates.

Sed quicquid eſt de Cæcilio, ſaltem ſub Auguſti principatu, atque, ut cenſeo, Tiberij item temporibus, fuit Diodorus Sardianus, rhetor, poëta, & hiſtoricus. Quippe qui Strabonis fuerit amicus: ut oſtendunt hæc geographi ejuſce verba lib. XIII; quo loco de illuſtribus Sardianis tractat: Ἄνδρες b δ' ἀξιολόγοι γεγόνασι ἐξ αὐτῆς γένους, Διόδωροι δύο οἱ ῥήτορες· ὧν ὁ πρεσβύτερος ἐκαλεῖτο Ζωνᾶς· ὁ δὲ νεωτέρου, φίλου ἡμῖν γενομένου, καὶ ἱστορικὰ συγγράμματά ἐστι, καὶ μέλη, καὶ ἄλλα ποιήματα.

Theodoretus quoque Gadarenus extremo Auguſti principatu, item ſub Tiberio, floruit: cujus & præceptor fuit. Certamen ei erat cum Polemone, & Antipatro. Sub Adriano Cæſare filius ejus factus eſt ſenator. Fecit autem librum de hiſtoria, item de Cœleſyria; & alia, de quibus Suidas.

Thraſyllus ſimiliter Auguſti, & imprimis Tiberij temporibus, vixit: quemadmodum liquet ex iis, quæ de eo narrant Suetonius Tranquillus in Auguſto cap. XCVIII, & Tiberio cap. XIV, Tacitus in VI Annalium, Dio lib. LV, & LVIII, Themiſtius orat. XII, & Juvenalis ſcholiaſtes in Sat. VI: cujus verba adſcribere contentus ero: *Thraſyllus, multarum artium ſcientiam profeſſus, poſtremo ſe dedit Platonicæ ſectæ, ac deinde matheſi: quâ præcipuè viguit apud Tiberium; cum quo ſub honore ejuſdem artis familiariter vixit: quem poſtea Tiberius in inſula Rhodo præcipitare voluit in pelagum, quaſi conſcium promiſſæ dominationis. Quem dolum cùm præſenſiſſet, fugit.* Thraſyllus hic patriâ Mendeſius fuit, & inter alia de lapidibus ſcripſit. Plutarchus lib. de Flum. καθὼς c ἱστορεῖ Θράσυλλος ἐν γ' περὶ λίθων. Sed præterea hiſtoriam Ægyptiacam literis prodidit. Idem eopſe libro: Καθὼς d ἱστορεῖ Θράσυλλος ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς. Ex eo opere locum adducit Stobæus ſerm. de morbis & moleſtiarum in eis ſolutione. Item edidit, niſi is alius eſt, de lectione librorum Democriti. Laërtius in Democriti vita: Ὡς e Θράσυλλος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Περὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν Δημοκρίτου βιβλίων. Meminit & ejuſdem alibi non ſemel. Uti & Clemens Alexandrinus lib. I Στρωματ. ubi refert, de Idæ incendio quæ ſcripſerit. Item Nicomachus Geraſenus enchiridij harmonici lib. I. Porphyrius in vita Plotini, Achilles Tatius ad Aratum, & Demophilus in Ptolomæi Tetrabiblum: atq; è Latinis Plinius in hiſtoria Naturali; ex cujus non uno loco, conſignâſſe ad rem medicam pertinentia,

a In deſcriptione Olympiadum.

b Hinc etiam genus ducunt viri memoratu digni, Diodori rhetores duo: quorum ſenior Zonas vocabatur: junioris autem, qui amicus nobis, & hiſtorici extant cōmentarij, & odæ, & poëmata alia.

c Sicut Thraſyllus refert lib. tertio de lapidibus.

d Sicut refert Thraſyllus in Ægypteiacis.

e Ut Thraſyllus in eo libro, qui inſcribitur, De legēdis Democriti libris.

tinentia, cognoſcimus. Quamquam metuo, ne alius is ſit ab mathematico, & Ægyptiacæ hiſtoriæ auctore.

a Cap. 42. Claudius Cæſar, ut in vita ejus ait Tranquillus *a*, *& Græcas ſcripſit hiſtorias, Tyrrhenicôn* XX, *Carchedonicôn* VIII. *Quarum cauſsâ veteri Alexandriæ Muſæo additum ex ipſius nomine; inſtitutúmque, ut quotannis in altero Tyrrhenicôn libri, altero Carchedoniacôn, diebus ſtatutis, velut in auditorio, recitarentur toti à ſingulis per vices.* De eodem ſic Plinius lib. XII Hiſt. Nat. cap. XVII: *Petunt igitur in Helimæos arborem brutam, cupreſſo fuſæ ſimilem, exalbidis ramis, jucundi odoris accenſam, & cum miraculo hiſtoriis Claudij Cæſaris prædicatam.* Citat eundem Plinius lib. V cap. X, & lib. VI cap. IX. Ioannes Antiochenus ſimpliciter dicere eſt contentus *b*: ὅτι Κλαύδιος ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων τὴν μὲν ψυχὴν οὐ φαῦλος· ἐγεγόνει· ἐν παιδείᾳ τε ἤσκητο, ὡς καὶ συγγράψαι τινα. *Quod Claudius Imperator Romanus ingenio fuit non malo; diſciplinis etiam excultus erat, ita ut quoque libros quoſdam ſcripſerit.*

b *In Excerptis ab Henrico Valeſio editis pag. 805.*

Claudij hujus, ac Caij Caligulæ temporibus, claruit Poliænus Sardianus, Sophiſta; quem Suidas ait compoſuiſſe tres libros de triumpho Parthico. Fortaſſe autem, cùm ſophiſta fuerit, & in cauſis dicendis ſe exercuerit, quæ de triumpho Parthico edidit, non tam fuere commentarij hiſtorici, quàm orationes panegyricæ. Alius eſt à Poliæno Macedone ſcriptore VIII librorum de Stratagematis; qui ſub Divis fratribus in pretio erat: ut dictum lib. II cap. XIV.

Telephus, Τήλεφος, grammaticus Pergamenus, multæ exiſtimationis fuit tempore Hadriani Cæſaris. Ut cognoſcimus ex Julio Capitolino in vita Veri, (niſi is potiùs Spartianus;) qui refert, Verum Cæſarem in Latinis uſum grammatico Scauro; in Græcis, Telepho: quem non alium eſſe à Pergameno, planè adſentio ſummo viro, Claudio Salmaſio. Multa is edidit ad hiſtoriam patriam pertinentia. Ut Pergami deſcriptionem: item de Pergameno Auguſtali libros II: adhæc de regibus Pergamenis libros V. Idem res Atticas illuſtravit, tum opere de Athenienſium legibus, & moribus: tum altero περὶ τῶν Ἀθήνησι δικαστηρίων *c*. Adhæc literis mandavit vitas Comicorum, & Tragicorum. Alia quoque multa producit, quorum elenchum apud Suidam videre eſt. Meminit & Telephi Ariſtophanis ſcholiaſtes in Plutum.

c *De prætoriis Athenienſium.*

Cap. XVII.

Crator. Iulius Caſſianus. Encratitarum ut is dogma defenderit. Ptolomæus geographus. Geminus Servij lapſus. Ptolomæi laus apud Stephanum, & Marcianum Heracleotam. Iamblichi Babylonica. Adrianus Sophiſta. Iulius Pollux Commodi Imp. æqualis. Alter ejuſce nominis, ſed junior. Alexander Severus. Bardeſanes Babylonius. Iudas theologus. Arrianus junior. Callicrates Tyrius. Theoclius. Zenobia.

VEnio ad ſcriptores, qui fuere ſub Divis, ut vocant, fratribus; M. Aurelio Antonino philoſopho, & L. Aurelio Vero. Princeps eſto Crator: qui M. Aurelij Veri libertus fuit. Scripſit de Romanorum temporibus. Auctor Theophilus ad Antolycum lib. III prope extremo: ubi nomina conſulum, prætorum, ædilium, hoc ex ſcriprore petere jubet. Præcipuè adſcribi merentur hæc verba: Κράτωρ a, ἀπελεύθερος γενόμενος Μ. Αὐρηλίου Οὐήρου, ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης, μέχρις τελευτῆς τοῦ ἰδίου πάτρωνος αὐτοκράτορος Οὐήρου, σαφῶς πάντα ἀναγέγραφε, καὶ τὰ ὀνόματα, καὶ τοὺς χρόνους.

Æqualis Cratoris erat Iulius Caſſianus: quem Geſnerus ait annales temporum rationes conſcripſiſſe. Id quo veterum adſtrui ſolidè poſſit, non video. Etſi apud Clementem in primo Στρωματ. lego, ab Caſſiano hoc ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἐξηγητικῶν eſſe oſtenſum, πάσης b σοφίας ἀρχαιοτέραν εἶναι τὴν κατὰ Ἑβραίους φιλοσοφίαν. Fuit Valentini hæreſiarchæ diſcipulus, ac Encratitarum dogma eſt ſecutus: quod propugnavit libro, quem inſcripſit περὶ c ἐγκρατείας, ἢ περὶ εὐνουχίας. Eò conjugium deteſtabatur, ac perperam interpretabatur Geneſin, per lignum vetitum intelligens matrimonium: per pelliceas tunicas, humanam carnem. Etiam tuebatur ſe verbis, ut videri volebat, ipſius Chriſti ad Salomen, ex euangelio ſecundùm Ægyptios productis. Vide Clementem in tertio Στρωματέων.

Claudius etiam Ptolomæus, Alexandrinus philoſophus, temporibus vixit M. Aurelii imperatoris, teſte Suida: ut omnino ſpiſſus ſit error, ſive Servij, ſive alius, qui Servium interpolavit, ad illud Eclogæ III:

In medio duo ſigna, Conon, & quis fuit alter?

a *Crator, libertus M. Aurelij Veri, ab urbe condita, uſque ad obitum patroni ſui Veri, manifeſtè exactéq; annotavit omnia, ſeu nomina, ſeu tempora, ſpectes.*

b *Quavis aliorum ſapientiâ antiquiorem eſſe philoſophiam Hebræorum.*

c *De continentia, vel caſtitate.*

 Ubi

Vbi grammaticus is per alterum intelligi ait Aratum, Ptolomæum, aut Eudoxum: cùm Ptolomæus duobus floruerit ſeculis poſtquam eclogas ſuas Virgilius ſcripſiſſet. Quemadmodum & in eo errat, quòd ſermonem putat eſſe de Conone, Athenienſi duce, Peloponneſiaco bello æquali, cujus vitam Cornelius Nepos ſcripſit. Intelligi enim debet Conon Aſtrologus, quem Catullus celebrat carmine de coma Berenices, quod ex Callimacho traſtulit. Scripta Ptolomæi in omnium manibus verſantur. Sed præter ea, quæ habemus, alia quoque recenſet Suidas. Et ſunt, quæ etiam Suidas præterit: ut eſt περίπλους: cujus meminit Stephanus in Λούγδουνα, ubi eam eſſe ait πόλιν *a* Κελτογαλατίας, auctorémque laudat Πτολεμαῖον *b* ἐν περίπλῳ. Niſi periplum vocet Geographiæ libros: quos idem Stephanus in Χαράκμωβα citat: nec modò citat, ſed etiam laudat. Sic enim ait: Πτολεμαῖος *c* ἐν γεωγραφικοῖς, ἐν πέμπτῳ βιβλίῳ, ἐν τοῖς Ἀραβικοῖς· ἀξιόπιστος δ' ἀνὴρ περὶ τὰ τοιαῦτα. σπουδὴν γὰρ ἔθετο ἱστορῆσαι ἀκριβῶς τὰ τῆς Ἀραβίας. Egregia quoque ejus laus apud Marcianum Heracleotam initio peripli; ubi quiddam refert, (ut verba ejus reſervem) ἐκ *d* τῆς γεωγραφίας τοῦ θειοτάτου καὶ σοφωτάτου Πτολεμαίου. θειότατον *e* quoque aliquanto pòſt appellat. Errant autem, qui putant, Ptolomæum Alexandrinum fuiſſe, cùm fuerit Peluſiota. Quod ſatis conſtat ex Arabibus, à quibus appellatur Ptolomæus *Elſeluſi*. Et ſanè in Mss Græcis ejus tetrabibli repertum eſt, Πτολεμαίου Πηλουσιέως τετράβιβλος. Ut minimè dubitandum ſit, quin natus fuerit Peluſij: quamvis jam à multis retro ſeculis error hic invaluerit, eum Alexandriæ natum fuiſſe. Quod nulla alia de cauſſa evênit, quàm quòd ibi obſervationes ejus factæ ſint; ut non uno loco patet ex magno ejus de conſtructione opere.

Ex Photij bibliotheca *f* diſcimus, iiſdem temporibus, & aliquanto ante tempora Antonini philoſophi, fuiſſe Iamblichum, alium à Syro philoſopho, Porphyrij diſcipulo, è ſervis, ut ajunt, natum. Babylonica hic condidit, quibus de Rhodanis, & Sinonidis amoribus libris egit undequadraginta: ut Suidas teſtatur, & pluribus exponit Photius; qui compendio Babylonica ejus conſtrinxit. Quin hodiéque Iamblichi Babylonica extant in bibliotheca Eſcuriaca. Ac, ejus licet rei neſcius, fragmentum quoque edidit Leo Allatius.

Sed narrationes iſtæ Iamblichi, ſi non veræ, at veriſimiles fuere; non item Μεταμορφώσεις, quas inter alia conſignavit Adrianus ſophiſta, Herodis diſcipulus, Ariſtidis æmulus: unde, M. Antonini, &

a *Vrbem Galliæ Comatæ.*
b *Ptolemæum in deſcriptione circuitus navigatione luſtrati.*
c *Ptolomæus in geographicis libro quincto, in Arabicis ſanè fide dignus: quippe qui ſedulò hoc egerit, ut accurate Arabica traderet.*
d *Ex geographia diviniſſimi, & ſapientiſſimi Ptolomei.*
e *Diviniſſimū.*
f *Cod. 94.*

& filij ejus Commodi tempore vixiſſe, cognoſcimus. Plura de eo Suidas.

Julius Pollux vixit temporibus Commodi Cæſaris; cui & Epithalamium fecit. Exſtat ejus onomaſticum ad eundem Commodum. Multa quoque alia edidit. Ea inter fuiſſe librum De Arcadia lego in Geſneri bibliotheca. Sed apud Suidã eſt Α'ρκαδικὸν; quo ſignificatur oratio de Arcadicis. Meminit hujus Pollucis pręter alios Io. Tzetzes Chil. VII. Hiſt. CXLV. Porrò & Iulij Pollucis Chronicon, Ι'ουλίου Πολυδεύκους χρονικὸν, exſtat in bibliotheca Bavaricâ: ac jam ante hos viginti annos ſcripſit Jacobus Gretſerus *a*, ſperare ſe, fore, ut propediem prodeat in lucem. Chronicon verò illud exorditur à condito orbe, ac pertexit tempora uſque ad imperium Valentis. Stultum igitur ſit, multis monere, hunc non eſſe illum Julium Pollucem, cujus onomaſticum habemus. Nam & gentilis is fuit, ut ab orbe condito non potuerit ordiri: &, ut diximus, ſub Commodo vixit.

Alexander Severus Imp. ut in vita ejus Ælius Lampridius refert, *vitas principum bonorum verſibus ſcripſit*. Græcè puto, quando paullò antè præceſſit, *Facundiæ fuit Græcæ magis, quàm Latinæ, nec verſu invenuſtus*. Et initio vitæ dixerat; *In Latinis non multum profecit, nec valde amavit Latinam facundiam*. Principes, quos ſignat Lampridius, octo fuere numero; ut ex Vopiſco oſtendimus in poetis Græcis.

Bardeſanes Babylonius Alexandri Severi temporibus floruit: de quo Porphyrius de abſtinentia lib. IV. Ω'ς *b* Βαρδησάνης, ἀνὴρ Βαβυλώνιος, ἐπὶ τῶν πατέρων ἡμῶν γεγονὼς, ἀνέγραψεν. Egit de Brachmanibus, & Samanæis, Indorum philoſophis, quos Græci Gymnoſophiſtas vocant. Vide, quæ de iis ibidem Porphyrius ex Bardeſane exſcribit. Idem opus ſignat B. Hieronymus lib. II contra Iovinianum: *Bardeſanes, vir Babylonius, in duo dogmata apud Indos gymnoſophiſtas dividit: quorum alterum appellat Brachmanas; alterum Samanæos; qui tanta continentiæ ſint, ut vel pomis arborum juxta Gangem fluvium, vel publico oryzæ, vel farinæ alantur cibo: & cùm rex ad eos venerit, adorare illos ſolitus ſit, pacémque ſuæ provinciæ in illorum precibus arbitrari ſitam.* Quæ fuſiùs exponit Porphyrius: unde ea Hieronymus hauſit.

Judas hiſtoricus, & theologus, de ſeptuaginta apud Danielem hebdomadibus pleniſſimè diſputavit: & chronographiam ſuperiorum temporum uſque ad decimum Severi perduxit annum: ut tradit Euſebius Hiſtoriæ Eccleſ. lib. VI cap. VI, ac Nicephorus lib.

a Tom. 2 de Cruce, in notis ad orat. Alexandri de inventione Crucis. Pag. 580. edit. Ingolſta. an. 1600. Meminere etiam Poſſevin⁹ in Appendice Apparatus Sacri pa. 82, & Iacobus Pontanus annotat. ad præfat. Georgij Phrãzæ.

b Vt Bardeſanes Babylonius, qui parentũ noſtrorũ temporibus fuit, ſcripto conſignavit.

IV cap. XXXIV: è Latinis item Hieronymus in Catalogo ſcript. illuſtr. nec non Honorius, ac Sigebertus Gemblacenſis. Hos Popelierius, in ſua hiſtoria Gallicè ſcriptâ, laudare potiùs debuerat auctores, quàm Sabellicum, & Platinam. Sed peccant hac parte multi; & non poſſunt non peccare, qui rivos juniorum magis, quàm vetuſtatis fontes, ſectantur.

Arrianus Maximini tempore, vel paullo pòſt, fuit. Capitolinus in Maximino juniore: *Sanè, quod nullo in loco tacendum eſt; cùm & Dexippus, & Arrianus, & multi alij Græci ſcripſerint, Maximum, & Balbinum, imperatores contra Maximinum factos; Maximum autem cum exercitu miſſum, & apud Ravennam bellum paráſſe; Aquileiam autem, niſi victorem, non vidiſſe; Latini ſcriptores, non Maximum, ſed Pupienum, contra Maximinum apud Aquileiam pugnâſſe, dixerunt, eundémque viciſſe. qui error unde natus ſit, ſcire non poſſum; niſi forte idem eſt Pupienus, qui & Maximus.* Idem in tribus Gordianis: *Gordiani, non, ut quidam imperiti ſcriptores loquuntur, duo, ſed tres fuerunt; idque docente Arriano, ſcriptore Græcæ hiſtoriæ.* Aſſentio autem Claudio Salmaſio, viro nunquam ſatis laudato; qui arbitratur, & apud eundem, initio Maximi & Albini, legi oportere: *Et Dexippus, & Arabianus, Maximum & Balbinum dicunt electos contra Maximinum poſt Gordianos.* Ubi vulgò pro *Arriano* eſt *Arabiano.* Etſi & fuere, qui Arabiani dicerentur. Ut Flavius Arabianus, annonæ ſub Aureliano præfectus: ad quem epiſtola Aureliani exſtat apud Vopiſcum in hujus Cæſaris vita. Apud Glandorpium in Onomaſtico Romano reperias, Arrianum, qui Maximini, & Gordianorum vitas poſteris tradidit, fortaſſe eſſe Arrianum Iuriſconſultum, Ulpiano memoratum. Sed quomodo is potuit ſcribere Maximini, & Gordianorum vitas, qui Ulpiano memoratur? Nam Ulpianus fuit ſcriniorum magiſter, imperante Alexandro.

Aureliani tempore, & paullò pòſt, vixit Callicrates Tyrius: qui vitam imperatoris hujus in literas retulit. De eo ſic Flavius Vopiſcus in Aureliano: *Matrem quidem ejus Callicrates Tyrius, Græcorum longè doctiſſimus ſcriptor, ſacerdotem templi Solis, in eo vico, in quo habitabant parentes, fuiſſe dicit. Habuiſſe quin etiam nonnihilum divinationis: adeò ut aliquando marito ſuo jurgans ingeſſerit, cùm ejus & ſtultitiam increparet, & vilitatem, En imperatoris patrem. Ex quo conſtat, illam mulierem ſciſſe fatalia. Idem dicit, auſpicia imperij Aureliano hæc fuiſſe. Primùm pueri ejus pelvim ſerpentes plerumque cinxiſſe, neque unquam occidi potuiſſe. Poſtremò ipſam matrem, quæ hoc viderat, ſerpentem, quaſi familiarem, occidere noluiſſe. His accedit, quòd ex palliolo purpureo, quod Soli ſui temporis imperator tule-*

rat, ſacerdos mulier crepundia filio feciſſe perhibetur. Addit etiam illud, quod vinctum faſciolæ Aurelianum aquila innoxiè de cunis levaverit, & in aram poſuerit, quæ juxta ſacellum fortè ſine ignibus erat. Idem autor eſt, vitulum matri ejus natum miræ magnitudinis, candidum, ſed purpurantibus maculis, ita ut haberet in latere uno avem, in alio coronam. Multa ſuperflua in eodem legiſſe memini: quippe qui aſſeverat, etiam roſas in ejuſdem mulieris chorte, nato Aureliano, exiſſe purpureas, odoris roſei, floris aurei.

Theoclius quoque Aureliani vixit ætate, vel ſanè proximè poſt eam. Conſignavit vitas Cæſarum. Flavius Vopiſcus in Aureliano: *Refert Theoclius, Cæſarianorum temporum ſcriptor, Aurelianum manu ſuâ bello Sarmatico uno die quadraginta & octo interfeciſſe.* Sed quod ad ſcriptoris nomen attinet, veriſimilis eſt ſententia doctiſſimi Caſauboni, cui Theoclytus, vel TheoChius, dictus videtur; vel Theocles, quâ formâ dicitur Diocles. Græcè eum ſcripſiſſe, etiam cognoſcimus inde, quòd, cùm ridiculos quoſdam in Aurelianum verſus retuliſſet, ſubjungat iſta verba: *Hæc video eſſe perfrivola: ſed quia ſupraſcriptus auctor ita eadem, ut ſunt Latinè, ſuis ſcriptis inſeruit, tacenda eſſe non credidi.* Neque enim erat, cur diceret, verſus eos Latinè eſſe operi inſertos, niſi aliâ is linguâ hiſtoriam condidiſſet.

Satis conſtat, tum quoque vixiſſe Zenobiam, Odenati viduam, Palmyrenorum reginam: ut de qua Aurelianus triumphârit. Hæc Ægypti, & Orientis hiſtoriam in epitomen redegiſſe credita eſt: Græcè videlicet; ut videtur oſtendere is locus Trebellij Pollionis in xxx tyrannis: *Ipſa Latini ſermonis non uſquequaque ignara; ſed, ut loqueretur, pudore cohibita: loquebatur & Ægyptiacè ad perfectum modum. Hiſtoriæ Alexandrinæ, atque Orientalis, ita perita, ut eam epitomâſſe dicatur. Latinam autem Græcè legerat.* Sed, credo, epitomen ſiquam fecit, juvandæ ſuæ memoriæ ſcripſerat, non in uſus publicos.

CAP. XVIII.

Onaſimus. Palladius Methonæus. Vita Antonij, auctore Athanaſio. Calliſtus. Diodorus Monachus. Pappus Alexandrinus. Helladius. B. Epiphanius. Euſebius ſcholaſticus. Ammonius poëta. Lucianus preſbyter. Anaſtaſius Theopolita. Priſcus Panites. Flavianus Conſtantinopolitanus. Lachares Athenienſis. Leontius Byzantius. Georgius Alexandrinus.

COmplectar nunc, qui floruere ſub imperatoribus Conſtantinopolitanis, à Conſtantino M. uſque ad Conſtantinum Leonis filium, & matrem Irenen: quorum tempore Karolus M. imperium in Occidente inſtauravit.

Onaſimus Conſtantini Imp. temporibus vixiſſe, fuiſſéque Cyprius, aut Spartanus hiſtoricus, dicitur à Suida: qui & compluria ejus ſcripta refert, ſed ad oratoriam artem pertinentia; ut qui & ſophiſta fuerit; quemadmodum idem ille auctor eſt.

Eodem ſub imperatore nomen ſibi peperit Palladius, Palladij filius, Methonæus. Hic præter orationes, & diſputationes varias, etiam hiſtoricum ac philologicum opus contexuit de feſtis Romanorum; ut è Suida cognoſcimus.

Athanaſius Conſtantini, filiorúmque ejus, item Juliani, ac Valentis tempore fuit. Scripſit vitam B. Antonij monachi: ut teſtis B. Ephræm ſerm. in illud, *Attende tibi ipſi*, cap. x, Nazianzenus orat. in laudem B. Athanaſij, B. Hieronymus in catalogo ſcriptor. Eccleſ. Rufinus Eccleſ. Hiſtor. lib. I cap. VIII, Palladius in Lauſiacis cap. VIII, Socrates Eccleſ. Hiſtor. lib. I cap. XXI, & Honorius libro de luminaribus Eccleſiæ, ubi de Athanaſio; & iterum, ubi de Antonio; quo loco illud *inſigne volumen* vocat. Eam vitam ante annos duodecim primus in lucem protraxit vir optimè de ſtudiis meritus, David Hœſchelius. Sanè, ut genuinam, multis propugnat Roſvveidus notis in lib. I de vitis Patrum: ubi & Hoſpiniani, & Sculteti argumentis occurrit. Vide etiam Barthium Adverſ. lib. LVIII cap. I. Penes lectorem judicium eſto. Eidem Athanaſio VII Syn. Oecum. Act. IV tribuitur libellus de paſſione Ieſu Chriſti; quem Surius T. VI d. IX Novembr. ex ea Synodo exſcripſit.

Juliani Imp. tempore vixit Calliſtus; qui & in expeditione eum comitabatur. Cecinit heroico carmine res geſtas Iuliani, domini ſui; ut teſtatur Nicephorus Hiſtor. Eccleſ. lib. x. cap. XXXIV.

Diodorus monachus, Juliani & Valentis temporibus, Tarſi in Cilicia, fuit epiſcopus. Meminere ejus Theodorus Anagnoſtes, & Nicephorus in hiſtoria Eccleſiaſtica. Compoſuit cùm alia multa, tum Χρονικὸν a διορθούμενον τὸ σφάλμα Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου περὶ τῶν χρόνων, ut ait Suidas. Etiam Socrates meminit Hiſt. Eccl lib. VI c. III.

Pappus Alexandrinus Theonis philoſophi, qui in Ptolomæi canonem commentatus, æqualis fuit. Nam uterque Theodoſij ſenioris temporibus vixit, Suida teſte: ex quo, præter alia, Pappum ſcripſiſſe cognoſcimus χωρογραφίαν b οἰκουμενικήν; item ποταμοὺς c τοὺς ἐν Λιβύῃ.

a *Chronicon, quod erratum Euſebij Pamphili de temporibus corrigit.*

b *Univerſalem orbis deſcriptionem.*

c *Fluvios Libyæ.*

Hella-

Helladius, B. Baſilij diſcipulus, & in Pontificatu ſucceſſor, de præceptoris ſui Baſilij vita librum reliquit; ex quo locum adducit Damaſcenus orat. I. de imaginibus.

Epiphanius Salamine in Cypro epiſcopus, qui ſub Valente, & Gratiano, imprimis verò ſub Theodoſio Magno floruit, opus de LXXX hæreſibus reliquit: quod non hiſtoricum minùs, quàm theologicum eſt. Geſnerus meminit libri de vita Mariæ, & temporibus ejus, Epiphanio tributi. Sed puto, eſſe Epiphanij alterius. Vitam quoque S. Hilarionis expoſuiſſe dicitur. Sed ea non exſtat. Eidem tribuitur vulgò hiſtoria de prophetarum vitis. Attamen ejus libelli veteres non meminerunt; nec ſatis Epiphanio dignus videtur.

Ejuſdem Theodoſij, ac filij ejus Arcadij temporibus, claruit Heliodorus, qui Æthiopica condidit. Verùm ea non hiſtoria eſt; ſed quiddam dramati ſimilius. Argumentum operis eſt apud Photium cap. LXXII; ubi & ſtyli elegantiam commendat. Phœnicem fuiſſe, ex eodem diſcimus, codice XCIV. Scripſit opus hoc in adoleſcentia; ut teſtatur Socrates lib. V, cap. XXI. unde & Triccæ, Theſſaliæ civitate, epiſcopum poſtea factum cognoſcimus. Idem quoque teſtatur Nicephorus lib. XII cap. XXXIV. Qui etiam refert, cùm ſynodus provincialis ſtatuiſſet, ut vel libelli illi abſumerentur igni, vel eorum ſcriptori epiſcopatus abrogaretur, maluiſſe epiſcopatu cedere, quàm ut ſcripta ſupprimeret. Sanè videtur ſynodus ea ſeveriùs aliquanto, quàm opus erat, judicium tuliſſe: cùm caſti planè ſint amores illi, quos deſcripſit; ut etiam Photius agnoſcit *a*. Theodoſij fuiſſe filium, ac patriam ei fuiſſe Emeſum, Phœniciæ civitatem, ipſe indicat poſtremis libri decimi verbis. Anonymus, ut Geſnerus teſtatur, initio adſcripſerat, cùm Phœnix foret, Arabem tamen vocatum; quia vicinæ adeò gentes facilè confundantur. Unde ſuſpicio oboriri poſſit, eundem eſſe Heliodorum Arabem, cujus vitam expoſuit Philoſtratus lib. II de ſophiſtis. Hoc ſi placet, vixerit paullò ante tempora Macrini; hoc eſt, circa annum Chriſti ducenteſimum, vel aliquanto antè. Sed Æthiopicorum ſcriptor Syneſij æqualis fuit, ac Theodoſij temporibus, (ut & Raphaël Volaterranus vidit) & filij ejus Arcadij, vixit.

a *Cod.* 72. & 94.

Arcadio, & Theodoſio juniore imperantibus, vixere Euſebius Scholaſticus, & Ammonius; quorum uterque carmine deſcripſit bellum contra Gainam, Gothorum regem. De his duobus ſic Nicepho-

cepho-

cephorus hiſtoriæ Eccleſ. lib. XIII cap. VI: *Siquis accuratiùs, pleniúſque, res eo bello geſtas cognoſcere velit, eum Gaineum librum legere jubemus. Quem Euſebius ſcholaſticus compoſuit, Troili ſophiſtæ ſectator. Qui, cùm rebus gerendis ſpectator ipſe belli interfuiſſet; in quatuor libellis heroico verſu id luculenter expoſuit. quod ſcriptum, propter rei novitatem, in magna admiratione fuit. Sed & Ammonius, poëta alter, qui idem bellum carmine compoſuit, præclarus proximo imperio, ſedecimo junioris Theodoſij conſulatu, quem cum Fauſto geſsit, (tum enim poëma id publicavit) habitus eſt.* Quæ ad verbum exſcripſit ex Socratis lib. VI cap. VI.

Lucianus, presbyter Hierololymitanus, ſcripſit Græcè revelationem de inventione S. Stephani. Eam Avitus, presbyter Hiſpanus, Latinè tranſtulit. Claruit anno CCCCX. Auctor Gennadius

a Cap. 46. & 47. in catalogo *a*, & Mattheus Weſtmonaſterienſis ad annum CCCCXVIII. Habes Latinè apud Surium Tom. IV, die III Auguſt. Obſervat Caſaubonus Exercitatione XIII, num. XXXII, multa in eo libello graviter peccari. Inter alia illud, quòd *Capharmagala* interpretatur *Villa Gamalielis*; cùm ſit *Villa Cameli*, Καμηλοκώμη.

Anaſtaſius Theopolita, Cyrilli æqualis, compoſuit Perſica, ſive quæ in Perſide contigerunt, ſuper Dionyſaro, & Philippo hiſtoriographis, inter Chriſtianos, & paganos. Ea exſtant Mſa in bibliotheca Electorali Palatina, ac Bavarica Auguſtana.

Theodoſiij Junioris ætate vixit Priſcus Panites, ſophiſta; ut Suidas perhibet. Qui & auctor eſt, eum præter epiſtolas, & declamationes, etiam condidiſſe hiſtoriam Byzantinam, & Attalicam, libris VIII. Priſcum Rhetorem appellat Euagrius lib. V cap. ult. Atque ait, prodidiſſe res poſt Honorium, & Arcadium conſecutas. Videtur autem hodiéque exſtare. Sanè citat eum Baptiſta Fulgoſus in Memorabilium libris: ínque bibliotheca Vaticana eſſe, auctor eſt Raphael Volaterranus lib. XIII Anthropologiæ. Supereſſe etiamnum ait in Nomenclatore ſuo Rob. Conſtantinus. Fortaſſe eſt idem Priſcus, quem Stephanus adducit in Σάλωνα. Ejus excerpta de Legationibus, & fragmentum ex hiſtorica Gothica, habes in Legationum eclogis, quas Græcè primus

b An. 1603 Auguſtæ Vindel. Pariſ. an. 1609. edidit David Hœſchelius *b*, ac vertit Cantoclarus, libellorum ſupplicum magiſter. Sanè Priſcum de rebus Gothicis multa conſignâſſe, liquet ex Jornande de rebus Geticis cap. XXIV. *Gothorum*, inquit, *natio ſæva, ut Priſcus hiſtoricus refert, in Mæotide palude ulteriorem ripam inſedit, venatione tantùm, nec alio labore experta.* Meminit & cap. XXIV: *Ad quem in legationem remiſſus à Theodoſio juniore,*

re Priſcus, tali voce inter alia refert. Vide etiam cap. XXXV, XLII, & XLIX.

Flavianus, Epiſcopus Conſtantinopolitanus, præter epiſtolas ad Leonem pontificem, etiam Acta ſcripſit cum Eutyche presbytero, & librum de ejus erroribus. Unde Marciani Imp. & concilij Chalcedonenſis temporibus, vixiſſe, ſatis liquet. Epiſtolæ ejus ad Leonem Papam Rom. exſtitere olim in biblioth. Veneta B. Antonij.

Lachares, Lacharis filius, Athenienſis ſophiſta, Heracleonis diſcipulus, floruit Marciani & Leonis imperatorum temporibus: atque inter alia reliquit ἱστορίαν a τὴν κατὰ Κορνοῦτον. Plura de eo apud Suidam vide. *a Hiſtoriam ſecundùm Cornutũ.*

Leontius advocatus, Byzantius, egit de ſectis hæreticorum, & ſynodo Chalcedonenſi. Ejus Act. v perducit ſeriem epiſcoporum Conſtantinopolitanorum uſque ad S. Eulogium: qui fuit tempore Gregorij M. unde iiſdem Leontium vixiſſe temporibus, colligitur. Cùm autem tum quoque fuerit Leontius Salaminius, de quo dicebamus lib. II cap. XXIII, ſanè idem videri poſſit. Nempe ut patriâ quidem fuerit Byzantius, ac primùm profeſſione advocatus; poſteáque Epiſcopus Cyprius.

Georgius, Alexandrinus Epiſcopus, vitam deſcripſit B. Chryſoſtomi. Ex hac excerpta dedit Photius, cod. XCVI. Integrè autem ex Palatino, & Bavarico codice, edidit Græcè Henricus Savilius Tom. ult. operum B. Chryſoſtomi. Negat Photius, certò ſe poſſe adfirmare, quis hic Georgius ſit. Sed placet, quod doctiſſimus And. Schottus ibidem adnotavit, illum videri, qui B. Ioanni Eleemoſynario ſucceſſit, circa annum IↃCXX. Eadem mens Cocceii in catalogo ſcriptorum. Imò accuratè ſatis id comprobat in notis ſuis Savilius. Iure autem in eo Photius deſiderat, ut linguâ purior foret, & magis ſtudioſus veritatis. Ex eo tamen pleraque ſua de vita Chryſoſtomi hauſere Leo Imperator, anonymus, & Simeon Metaphraſtes: quos tres de vita Chryſoſtomi idem Savilius exhibuit.

CAP. XIX.

Ignatius diaconus. Gregorius presbyter de vita Gregorij Nazianzeni. Item de Patribus Concilij Niceni I. *Petrus Siculus. Euſtathius Theſſalonicenſis. Ioannes Cinnamus de geſtis Ioannis, & Manuelis, Comnenorum. Manuel Chryſoloras. Anonymus ex Ducarum familia, de geſtis Græcorum adverſus Turcas, & captâ Conſtantinopoli. Leonardus Chienſis. Theodorus Gaza. Ioannes Argyropylus. Anonymi hiſtoria Politica. Ioannis Malaxi hiſtoria Patriarchalis.*

SUperſunt aliquot, qui vixere ſub imperatoribus Conſtantinopolitanis, poſt imperium in Occidente inſtauratum; hoc eſt, poſt annum partæ ſalutis octingenteſimum.

Ignatius diaconus, & cuſtos vaſorum Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ, & Metropolitanus Nicææ, floruit tempore Irenes, & Nicephori Logothetæ: atque ad poſteritatis memoriam conſignavit vitas patriarcharum, Taraſij, & Nicephori; ut Suidas teſtatur, qui & alia ejus laudat. Eſt autem is Taraſius, qui præfuit concilio Nicæno ſecundo: Nicephorus verò, qui ei in patriarchatu ſucceſſit. Vide Cedrenum. Taraſij vitam ab Ignatio ſcriptam Latinè habes apud Surium Tom. I ad XXV Febr. Sed ibi Ignatius monachus vocatur, qui Suidæ eſt διάκονος α, ϰ σκευοφύλαξ.

a Diaconus, & vaſorum cuſtos.

Petrus Siculus fuit tempore Baſilij Imp. & filiorum ejus, Conſtantini, ac Leonis: nempe circa annum IↃCCCLXX. Ab imperatoribus, quos dixi, legatus fuit Tibricam, civitatem Armeniæ, ut de captivorum permutatione ageret: ac negotium hoc, cùm novẽ Tibricæ menſes egiſſet, feliciter confecit; ut ipſe narrat. Exſtat ejus hiſtoria de Manichæorum ortu, progreſſu, & occaſu: quæ, ex Bavaricæ bibliothecæ codice Mſo, egregio Matthæi Raderi beneficio, prodiit. Eſtque idem ſcriptor, quem Lucam Siculum vocat Baronius in annalibus Tom. IX, ad annum IↃCCXII § I, & IↃCCCX § IV, Quod non ſatis attendit Poſſevinus in Apparatu ſacro. At Petrum Siculum nominat Tom. VIII ad an. IↃCLIII § XIV: ubi ait, Latinè eum redditum eſſe à Iacobo Sirmundo Pariſienſi, Soc. Ieſu Theologo.

circa

Circa annum IↃCCCCXL, temporibus nempe Conſtantini Porphyrogenneti, Romani junioris, & Nicephori Phocæ, quibus in Occidente imperium tenuit Otto Magnus, vixit Gregorius presbyter: qui literis prodidit vitam Gregorij Nazianzeni, cognomento Theologi. Græcè operibus Nazianzeni præmittitur. Primus, ſed barbarè, vertit Anaſtaſius quiſpiam. Latinè verò, & eleganter, expreſſit Iacobus Billius. Utile verò ſit cum hac conferre vitam Nazianzeni, quam ipſe ſcripſit Theologus jambicis ſenariis. Planè autem cenſeo, Gregorium presbyterum, de quo dixi, eſſe Gregorium presbyterum Cæſarienſem in Cappadocia, cujus exſtat oratio de CCCXVIII Patribus Synodi Nicenæ, ac Conſtantino Imper. Habes apud Simeonem Metaphraſtem, & exinde apud Surium ad x Iul.

Circa annum ∞XX vixit ille, qui in literas retulit vitam præceptoris ſui, ſanctiſſimi Patris Nili. Eam ex codice monaſterij Cruptæ Ferratæ eruit, Latinéque vertit, Fredericus Metius, Epiſcopus Thermularum. Ac pleraque ſe inde hauſiſſe in Annalibus ſuis profitetur Baronius ad an. IↃCCCCLXXVI.

Euſtathius, Theſſalonicenſis epiſcopus, cujus in Homerum, & in περιήγησιν Dionyſij, commentarium habemus, auctor quoque creditur ſex librorum de Iſmeniæ, & Iſmenes amoribus. Vixit Manuelis Comneni temporibus, circa annum IↃCCL; item ſub Alexio Comneno, & improbo illo Andronico; ut conſtat ex Niceta Choniate: cui Euſtathius hic vocatur, nunc ὁ πολὺς καὶ μέγας [a] ἐν λόγοις, nunc autem ἀρετῇ [b] διαβεβοημένος ἁπανταχῇ, ac à prudentia item ſingulari, & doctrinâ multijugâ, celebratur. Sed quod Euſtathium amorum horuncce auctorem eſſe ajunt, id planè incertũ; quando in libris nonnullis Eumathius vocatur. Cujus rei mirum non meminiſſe doctiſſimum Gaulminum; qui primus eum edidit ſcriptorem. Eumathius is in codice Mediolanenſi Macrembolita Protonobeliſarius nuncupatur. Neque ſi opus hoc Eumathij ſit, ut arbitror (ſane minùs hoc conveniens epiſcopo argumentum) eò nullus fuerit hîc locus Theſſalonicenſi Euſtathio, cùm ejus ſit commentarius in Dionyſij περιήγησιν, in quo terrarum explicat hiſtoriam. Spiſſus vero eſt error ille Marquardi Freheri, quando, in Chronologia Iuri Orientali præmiſſâ, ait, Euſtathium hunc vixiſſe anno CIↃXVII, atque ex Archipresbytero magnæ Eccleſiæ factum eſſe Patriarcham Conſtantinopolitanum ordine LXXIV.

[a] *Eloquentiſſimus.*
[b] *Virtute celeberrimus ubique.*

Anno Chriſti cIↃcLxxx claruit Ioannes Cinnamus, Regius, ut ſe ipſe vocat, Grammaticus. Is literis eſt perſecutus res geſtas Ioannis Comneni, imperatoris Conſtantinopolitani, filiique ejus Manuelis Comneni; qui patri ſucceſſit an. cIↃcxLII, atque annis imperavit xxxix. Sed geſta patris Ioannis brevi compendio conſtrinxit; ut ipſe in præfatione agnoſcit: vitam autem filij Manuelis fuſiùs, quàm alius, deſcripſit: nec, ut ipſe prædicat, meliùs quiſquam nôſſe eam poterat; ut cujus rebus geſtis ipſe interfuerit. Sed omnino modum exceſſit in ſuo laudando principe; quem etiam, ubi vincitur, ut victorem, nobis deſcribit. Sed illud quàm vanum, quod eum ſolum inducit pugnantem adverſus totum Saracenorum exercitum! Dictio ejus purior eſt, terſiórque, quàm aliorum eſſe Græculorum ſolet. Imò Xenophontis ipſius, quem in præfatione laudat, æmulus eſt. Pars major ejus operis exſtat in bibliotheca Vaticana; &, quia lucem meretur, exſcripſit inde Iſaacus, filius meus, atque ubi occaſio feret, juris faciet publici. Niſi fortaſſe (nec intercedo) hanc eius operam prævertat alius. Ut fore omnino non levem inde capio conjecturam; quòd Cinnami tralationē promittat clariſſimus, déque tot Grçciæ ſcriptoribus præclarè meritus, Leo Allatius. Sic enim ſcribit diſſertatione de Pſellis a: *In Ioanne Cinnamo vertendo illuſtrandóque diu me exerceo; ſperóque, laborem hunc meum, propter pulcherrimam hiſtoriam ad hunc diem cum vetuſtate luctantem meis vigiliis, & amicorum operâ, è ſcopulo in tranquillum illatam, hiſtoricæ veritatis ſtudioſis non ingratum futurum.* Subdit deinde quædam ex ejus Hiſtoriæ Romanæ libro IV de rebus geſtis Manuelis Comneni: ubi de Richardo, Antri Domino, loquitur.

a Pag. 24.

Anno cIↃccccxL, ac deinceps, floruit Manuel Chryſoloras, Franciſci Philelphi ſocer. Tam eum laudat, quàm Philelphum vituperat Poggius, primâ in Philelphum Invectivâ. Inſtituit Chryſoloras comparationem Veteris, & Novæ Romæ. Quam in Bibliothecis exſtare, ajunt Geſnerus Tom. I Bibliothecæ, & Robertus Conſtantinus in Nomenclatore. Etiam epiſtolæ ejus ſuperſunt Florentiæ in bibliotheca Medicea. Tum comparationem, quam dixi, tum duas ejuſdem argumenti epiſtolas, in corpore Byzantinæ Hiſtoriæ Georgio Codino ſubtexet egregius adoleſcens, Petrus Lambecius.

Quando Conſtantinopolis à Mahomete II Turcarum rege capta eſt, eáq; illis imperij eſſe ſedes cœpta fuit, (quod erat anno Chr. cIↃccccLIII, Hegiræ autem IↃccccLVII) vivebat anonymus ille

ex inclyta Ducarum familia, qui de geſtis Turcarum adverſus Græcos, & ſubacta Conſtantinopoli, cōmentarium reliquit. Græcè eum, ex bibliotheca regis Chriſtianiſſimi, unà cum tralatione ſua editurus eſt V. Cl. Iſmaël Bullialdus, in corpore hiſtoriæ Byzantinæ; quòd avidè deſiderat omnis Reſp. literaria.

Etiam Leonardus Chienſis, archiepiſcopus Mitylenus, de capta Conſtantinopoli epiſtolam ad Nicolaum V, Pontificem Romanum, Chii exaravit xv Aug. an. cIↃccccLIII.

Mox à calamitate ea Conſtantinopoleos claruit vir ſeculi ſui doctiſſimus, Theodorus Gaza Theſſalonices: ut vel inde conſtat quòd Hiſtoriam Animalium, Latinè à ſe redditam, Xiſto IV dedicavit. Sub quo ipſo obiit anno cIↃccccLXXVIII. Scripſit de menſibus. quem Latinè reddidit Io. Perellus. Etiam de Turcarum origine extat apud Leonem Allatium.

Quo tēpore ſubacta eſt Conſtantinopolis, & poſtea imprimis, floruit quoq; Ioannes Argyropolus Conſtantinopolitanus. Qui, præterquam quòd Ariſtotelis quædam Latinè tranſtulerit, etiam monodiam ſcripſit, & conſolationem ad Imp. Conſtantinopolitanum, & librum de regno: item (quo nomine hîc refertur) comparationem inter principes antiquos, & novi imperij. Superſunt ea in bibliotheca Chriſtianiſſimi regis.

Quòd ſi ulteriùs etiam provehi animus ſit, locum quoque habeat hic Anonymi hiſtoria Politica: quæ exſtat initio Martini Cruſij Turcogræciæ. Orditur ea à Manuele Palæologo II, ſive anno cIↃcccxcI: deſinit verò in anno cIↃIↃLXXVIII. Ut centum & vigintiquinque annis progrediatur ultra in poteſtatem Turcorum redactam Conſtantinopolim. Idem Cruſius Latinè vertit, & annotationibus illuſtravit.

Anno cIↃIↃLXXVIII Ioannes Malaxus Conſtantinopoli vivebat. Hic Patriarchalem Κωνσταντινουπόλεως ſcripſit hiſtoriam: quam in corpore Byzantinæ hiſtoriæ Typis Regiis exhibebit Philippus Labbæus, Societatis Ieſu Theologus. Quam miſerè vixerit, arguunt iſta Conſtantinopoli à Gerlachio eopſe anno exarata ad Martinum Cruſium: *Eſt is* (Malaxus) *admodum ſenex: pueros, & adoleſcentulos Græcos, ſub Patriarcheio, in parvula, & miſera caſa docet; piſces ſiccatos in ea ſuſpenſos habet; quibus veſcitur, ipſe coquens; libros precio deſcribit; vino, quicquid lucratur, inſumit; pinguis, & robuſtus eſt.* At triennio poſt eidem Cruſio perſcripſit Gerlachius, Malaxum jam defunctum eſſe.

Anno cIↄ Iↄ LXXXI Theodoſius Zygomala Protonotarius epiſtolam ſcripſit ad Martinum Cruſium, Tubingenſis Academiæ Profeſſorem, de Conſtantinopoleos obſidionibus, & ejus expugnatione, ac hodiernæ Græciæ rebus. Habes in ejuſdem Cruſij Turcogræcia: qui & annotationes adjunxit. Meminit etiam Duza præfatione ad Georgij Acropolitæ Chronicon.

LI-

LIBRI QUARTI
PARS ALTERA.

CAPUT XX.

Acceditur ad alios antea indictos: ac primùm quidem memorantur, qui vixere, vel ſtante veteris Romæ imperio: vel deſito, at necdum inſtaurato à Karolo Magno. Ad priora tempora hi pertinent. Hippolytus martyr de canone temporum, & circulo Paſchali. Nicoſtratus ſophiſta de geſtis Philippi Cæſaris, Decij, Galli, & Valeriani, uſque ad eum Imp. à Perſis captum. Thalaſſius Arrianus de ſui temporis geſtis. Libanius ſophiſta, inter alia, narrationum fabuloſarum ſcriptor. Sabinus Macedonianus de variorum Conciliorum Actis. Theodorus Mopſueſtenus de Magis Perſarum. Paulus Silentiarius de ſitu, & commenſu templi Conſtantinopolitani. Ioannes Rhetor de geſtis Iuſtini junioris, Tiberij Anicij, & Mauricij.

SPerabam hîc ſaltem abrumpere mihi licere hiſtoriam Græcorum hiſtoricorum, ætatem quorum ſcirem. Ea, ut video, opinio me feſellit. Multi adeò, dum prælum ſuperioribus ferveret, ſeſe obtulere, partim vetera meditanti, partim nunc hoſce, nunc illos verſanti ſcriptores, prout otium permitteret. Quare ſi grave non duxi, eos memoriæ meæ cauſsâ annotare; confido nec moleſtum fore aliis inſpicere hanc etiam partem; quæ & ipſa conſummatiorem reddet laborem ſolius publici boni amore à me ſuſceptum. Antiquiora tamen tempora, quia non incurioſè ea mihi videor perſecutus, nunc miſſa faciam: initiúmque futurum à temporibus Severi Alexandri, Mammeæ filij: idque vel propter Hippolytum, celebratiſſimum martyrem, Origenis ἐργοδιώκτην; qui quàm multa & ipſe ſcri-

ſcripſerit, cognoſcere eſt ex Hieronymo in catal. cap. LXI; quæ & Honorius exſcripſit. Inter alia erant temporum canones, ac ἑκκαιδεκαετηρὶς *a* Paſchalis; periodus nempe annorum ſexdecim; de qua abunde Scaliger lib. II de Emendatione Temporum. Cujus loci Hippolytus fuerit epiſcopus, nec Hieronymus ſcivit; ut ipſe agnoſcit. Sed ex Gelaſio libr. I contra Eutychen cognoſcere eſt, fuiſſe Arabum metropolitanum. Germanus Conſtantinopolitanus *b* mentionem facit Hippolyti de Roma: Nicephorus item Hippolyti Portuenſis meminit, qui illi Πάπας τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης ἐπίσκοπος. Eſt is diverſus ab epiſcopo martyre. Niſi fortè, qui priùs fuit Arabum metropolitanus, in Italiam ſit profectus, atq; ita factus eſt epiſcopus Portuenſis: quod non puto veriſimile. Valde autem ratio fugit Centuriatores Magdeburgenſes, cùm Hippolytum Portuenſem vocant Oſtienſem. Nam qui Latij ſitum novit, ſcit diverſa eſſe oppida *Oſtiam*, & *Portum Vrbis*, qui & *Auguſti* dicitur. At ſine dubio planè eſt diverſus Hippolytus Thebanus, de quo ſuo loco agam.

a Decemnovenalis circulus.

b Tom. 2 bibliotheca SS. PP. edit. 2.

c Portûs veteris Romæ epiſcopus.

Sub Claudio, & Aureliano, vixiſſe videtur Nicoſtratus, Sophiſta ex Trapezunte. Is res geſtas Philippi Arabis, qui Gordiano in imperio ſucceſſit, literis mandavit: Decij quoque, Galli, & Valeriani, filiique Gallieni, res fuit perſecutus, uſque ad Odenatum Palmyrenum, Zenobiæ maritum, & expeditionem Valeriani Imp. adverſus Saporem, Perſarum regem, à quo Valerianus captus fuit, anno Chr. CCLIX. Vide de eo Euagrium lib. V Hiſtoriæ Eccleſ. cap. ult.

Conſtantij imperatoris, ac Iuliani Apoſtatæ temporibus claruit Thalaſſius, ille quem Comitem fuiſſe ait Athanaſius epiſtolâ ad ſolitariam vitam agentes: præfectum prætorio vocat Ammianus lib. XIV; ubi & addit, ingenij fuiſſe arrogantis. Ac lib. XXII ait, inſidias ſtruxiſſe Gallo, fratri Iuliani. Apud Conſtantium Imp. valuiſſe auctoritate, & gratiâ, narrat Zoſimus lib. II. Nec mirum, cùm, uti Imperator, ita & Thalaſſius, fuerit Arrianus. Itaque & ab eo ad fratrem Conſtantem fuit Petobionem miſſus: ut liquet ex Athanaſij Apologia ad Conſtantium. Imò & auctoritate hujus imperatoris interfuit Sirmienſi Synodo, & diſputationi Baſilij cum Photino; ut eſt apud Epiphanium hæreſ. LXXI. Atque eo argumento Henricus Valleſius *d* rectè refellit ſententiam Cæſaris Baronij, ſynodum eam rejicientis in an. CCCLVII. Quo tempore jam exceſſerat Conſtantius Imp. Thalaſſium hunc aliqua exa-

d Notis in Ammiani lib. 14. pag. 7.

râſſe de ſui temporis rebus, liquet ex Suida in Θεόφιλος: ubi inde narrat quiddam de Theophilo illo, qui ſub Conſtantino ab Abiadenis, Indiæ populo, obſes fuerat miſſus in ditionem Romanam; ubi Chriſtianam didicit religionem, ſed Arrianâ religione infectâ. Fuſiùs de iſto Nicephorus lib. IX cap. XVIII, & XIX; ac Baronius ad an. CCCLIV, num. XI, XII, XIII, XIV, XV. Diverſus verò ab hoc eſt Thalaſſius monachus, cujus ad Paulum presbyterum quatuor hecatontades de ſyncera charitate, ac verâ continentiâ, nec non de regimine mentis, leguntur in bibliotheca Patrum Tom. V edit. II a. [a] Pa. 550.
Eum in Africa vixiſſe anno IƆCL, ait Iodocus Coccius in Indice Auctorum, quem præmiſit theſauro ſuo Catholico. Msus Gręcè exſtat in bibliotheca Vaticana. Inſcriptio vocat Africanum abbatem: próque *regimine mentis* Græcè eſt τῆς κατὰ νοῦν πολιτείας.

Sub eodem Iuliano, qui Apoſtatæ cognomento notior eſt, apud imperatorem, & gentes, in pretio fuit Libanius Sophiſta; qui aliquem ſibi locum depoſcere hîc videbatur propter undequadraginta hiſtorias fabuloſas de gentium Diis. Eas, nec non ἐκφράσεις, ſive deſcriptiones VII, è bibliotheca Vaticana publici juris fecit *b*, Latinam etiam tralationem addidit, Leo Allatius in Excerptis Græcorum Sophiſtarum. De hoc Libanio agit Iulianus Imp. in epiſtolis. Adhæc Eunapius, Photius, Suidas, alij. Vide quæ attulit Federicus Morellus Tomo Libanij primo, & Leo Allatius præfatione in Excerpta, quæ dixi. [b] Romæ an. 1641.

Extremis Theodoſij Magni temporibus, vixiſſe puto Sabinum Macedonianum, Heracleæ in Thracia epiſcopum. Is variorum Conciliorum Acta collegit, atque edidit; ut refert Socrates Scholaſticus lib. I Hiſtoriæ Eccleſ. cap. V. Sane, qui Macedonii hæreſin eſt ſecutus, is non videtur eſſe antiquior concilio Conſtantinopolitano Oecumenico; quod anno Ch. CCCLXXXI Macedonij hæreſin damnavit, imperante Theodoſio Magno. Nec, cujus hiſtoria reprehenditur à Socrate, junior fuerit Socrate; qui ſub liberis Theodoſij ejuſce effulſit. Nihil verò mirum, ſi, qui Macedonium ſequeretur, conſilium Nicenum improbârit, tanquam à fide devium; ut pluribus ibidem Socrates narrat.

Sub Arcadio magni pendebatur Theodorus Mopſueſtenus epiſcopus, Neſtorij magiſter; ut eſt apud Euagrium lib. I cap. II. ac ob dogma idem longè poſt mortem damnatus fuit ab Synodo Oecumenica quincta: ut conſtat ex Act. IV, & ſeqq. item Gregorio Magno lib. VI epiſt. LXXI, & Liberati diaconi breviario cap. IV.

 Hic

Hic de Magia Perſarum reliquit libros tres; ut conſtat è Photij bibliotheca cap. LXXXI.

Atque hi fuere, dum vetus ſtaret imperium Romanum. Nunc unum alterum dabo, qui, illo deſito, vixerit; ante tamen illud inſtauratum in Karolo Magno.

Sub Juſtiniano Magno in pretio erat Paullus Cyrus Florus Silentiarius, ita dictus, quòd Regiorum Silentiariorum foret primicerius. Vir fuit genere illuſtris, & opibus relictis à parentibus clarus: ſed clarior doctrinâ, & eloquentiâ: ſicut de eo teſtatur Agathias lib. v. Addit, multum laudis retuliſſe poematis ſuis. In his fuit carmen, quo templi Conſtantinopolitani ſitum, & συμμετρίαν a affabre deſcripſit. Meminit quoque Suidas in Agathia; déque illo etiam dicimus in Poëtis Græcis.

a Partiũ inter ſe competentia.

Sub Tiberio, Anicio, & Mauricio, imperatoribus non exiguæ exiſtimationis, fuit Ioannes ille, quem Euagrius lib. v cap. ult. civem, ac cognatum ſuum, appellat. Unde, cùm Euagrius fuerit Antiochenſis, hunc quoque Antiochenſem fuiſſe, per eſt veriſimile. Ibidem ait, eum digeſta à ſe tempora expoſuiſſe ab Iuſtiniano Magno, in quo deſierat Procopius, uſque ad Choſroën juniorem, à Mauricio imperatore regno reſtitutum: quod fuit anno Ch. IↃXCI. Ex hujus hiſtoria etiam ſunt, quæ Euagrius lib. III cap. x, & XXVIII, ſe hauſiſſe profitetur ab Ioanne Rhetore. Ita enim utrobique vocat. Scio, *Rhetoris* appellationem uno duntaxat loco exprimi. Sed altero ſubdit Agathiæ, quem *Rhetorem* nuncupat; ut ἀπὸ κοινοῦ in Ioanne idem vocabulum voluerit intelligi.

CAP. XXI.

De hiſtoricis Græcis, qui claruere, tranſlato Occidentis imperio ad Karolum Magnum. Vt ſunt iſti. Ioannes Siculus. Leontius Byzantius, vel alius, qui vitam ſcripſit Leonis Armenij, ac quatuor ſequentium imperatorum. Sethus Magiſter. Michael Attaliates. Nicephorus Baſilaeius. Prætor Græciæ, hiſtoriæ LX *annorum ſcriptor. Leo Grammaticus, qui idem videtur ac ille, qui nonnullis Aſianus.*

DEinceps ad eos me conferam ſcriptores, qui, poſt imperium in Occidente inſtauratum, memoriam nobis temporum reliquerunt.

querunt. In iis eſt Ioannes Siculus: qui Chronicon condidit, uſque ad tempus, quo Michaeli, Theophili filio, ſucceſſit Baſilius Macedo. Id erat anno Chr. IↃCCCLXVI. Ex Poſſevini in Sacrum Apparatum appendice, nec non Sylburgii in Saracenica *a* prefatione, videre eſt, olim fuiſſe in bibliothecâ Electorali Palatinâ: ut dubium minimè videatur, quin Romæ nunc ſit in Vaticana. In fine additũ, Ἕως *b* τὰ Χρονικὰ Γεωργίου τοῦ Λογοθέτου. Qui neceſſe eſt diverſus ſit ab Ioanne Logotheta Acropolite. Nam is demum cœpit Chronicon ſuum ab annno CIↃCCIII: uti dictum lib. II cap. XXVIII. Videndum, idémne an alius fuerit hic Ioannes Siculus, & Σικελιώτης διδάσκαλος, Scylitzæ, & Cedreno in prologis memoratus. Id alibi ſe explicaturum promittit clariſſimus Labbæus, in delineatione apparatûs ad corpus hiſtoriæ Byzantinæ *c*.

a *Edita an.* 1595.

b *Vſque ad Chronica Georgij Logothetæ.*

c *Pag.* 44.

Sub Conſtantino Porphyrogenneta, Leonis filio, Theophanem continuabat anonymus; quem aliqui Leontium Byzantium nuncupant. Hic vitas ſcripſit Leonis Armenij, Michaelis ex Amorio, ſive Balbi, & hujus filij Theophili, & ex Theophilo, ac Theodora nati Michaëlis, qui cum matre imperavit, & Leonis Sapientis, cui Conſtantinus Porphyrogennetus ſucceſſit. Hic ex bibliotheca eminentiſſimi Cardinalis Franciſci Barberini Pariſiis prodibit typis Regiis in corpore Byzantinæ hiſtoriæ; quod jam excudi cœptum. Diverſus eſt à Leone Byzantio, auctore operis de ſectis hæreticorum: de quo dixi libri hujus IV cap. XVIII.

Sethus Magiſter vulgari Græcorum linguâ elucubravit Hiſtoriam Chronicam; quæ à creatione mundi perduceretur uſque ad imperium Conſtantini Ducæ: ut non quidem certum ſit, at veriſimile tamen, Conſtantino huic parem, vel ſupparem fuiſſe. Is verò imperare cœpit anno CCLVIII.

Anno Chr. CIↃLXXI imperium accepit Michael VII Ducas Parapinaceus; ad quem Michaël Attaliates miſit Pragmaticam ſuam; quæ eſt Tom. II Iuris Græco-Romani, Ioannis Leunclavij curâ editi. Hîc memoratur, quia ſcripſerit Chronicon à Michaële Balbo, uſque ad hunc ipſum Michaëlem Ducam. Eſt ea Scodriaci in Bibliotheca Regis Hiſpaniarum: ut Poſſevinus refert in Appendice Sacri Apparatus *d*. Sed ſicut alia multa ibi legas corruptè, librarij, ut credo, vitio; ita illud quoque, quòd Michaël *Caliota* ſcribitur pro *Attaliata*.

d *Pag* 102 *edit Colon an.* 1608.

Sub Alexio Comneno, qui patri Manueli ſucceſſit anno CIↃCLXXXI, claruit Nicephorus ὁ Βασιλάκης, ſive Βασιλάκιος, Rhetori-

ces Conſtantinopoli profeſſor. De quo Nicetas Choniates lib. VII geſtorũ Manuelis Comneni, & Ioannes Cinnamus lib. IV Hiſtoriæ Romanæ, & ex hiſce Leo Allatius in Præfatione, quam præmiſit excerptis Heracliti, Libanij, hujuſce Nicephori, & aliorum; quos primus Græcè edidit *a*, Latinéque vertit. Ac Baſilacæ quidem ſunt iſta; μῦθοι, διηγήματα, & ἠθοποιΐαι *b*.

Anno cIↃCCLXX, temporibus Michaëlis Palæologi, claruit Prætor Græciæ, qui hiſtoriam condidit annorum quaſi LX; exorſus ab eo tempore, quo Balduinus Flander Conſtantinopolim cœpit; quod fuit anno Chr. cIↃCCV; ac deſinentem in eâdem à Michaële Palæologo, Venetorum, & Genuenſium ope, receptâ; quod evênit anno cIↃCCLXI. Hunc ſe Mſum habere refert Ioannes Leunclavius in Pandecte Hiſtoriæ Turcicæ. Clariſſimus Phil. Labbęus *c* ſuſpicatur, hunc Græciæ Prætorem eſſe eundem ac Georgium Acropolitam: quod inde conjectat, primùm quia Ephræmus in Chronico ſuo metrico Acropolitam hunc appellet πρόσθεν *d* τιμωθέντα τῇ Πραίτωρος ἀξίᾳ. Deinde quia congruant tempora, cùm uterque à Theodoro Laſcare ſit exorſus, idémque argumentum tractarint. Sed omnia erunt liquidiora, ubi Acropolitam publicaverit Leo Allatius.

Extremis Andronici ſenioris temporibus fuerit Leo Grammaticus; qui hiſtoriam Theophanis Confeſſoris, deſinentem in Nicephoro Logotheta, additis VII ſequentium Imperatorum vitis, continuavit uſque ad tempora Conſtantini Porphyrogennetæ. De ætate argumento eſt Mſus codex in Chriſtianiſſimi Regis bibliothecâ: in cujus calce adſcriptum eſt, opus id eſſe abſolutum mundi ἔτει ϛφκα΄, hoc eſt, anno Chriſti cIↃCCCXXI. Græcis enim natalis Chriſti incidit in annum mundi milleſimum, centeſimum, & nonageſimum nonum: cui numero ſi addas cIↃCCCXXI, conſiet is annus Chriſti, quem dicebamus. Niſi placeat, hæc non eſſe ſcripta ab auctore, ſed adſcripta à librario. Summæ doctrinæ vir Philippus Labbæus *e*, etſi non auderet certò quid ſpondere, eò tamen inclinabat, Leonem hunc Grammaticum haut alium eſſe ab illo, qui Ioanni Curopalatæ nuncupatur *Leo Aſianus*; quomodo Georgio Cedreno *Leo è Caria* vocatur; ſicut dictum eſt nobis lib. III.

a *Romæ an. 1641.*

b *Fabulæ, narrationes, & ethopœia.*

c *In Delineatione ad Apparatum Hiſtoriæ Byzantinæ pag. 49.*

d *Antea Prætoriâ dignitate decoratũ.*

e *In Apparatu ad corpus Byzantinæ Hiſtoriæ, pag. 45.*

LIBRI

LIBRI QUARTI
PARS TERTIA.

EXpoſitis illis, quorum nota ſunt tempora, perſequar eos, quorum vel incognita eſt ætas, vel nunc ſaltem non occurrit mihi. Eorum ſylvulam adferam, atque, uti feci libro ſuperiori, ita nec alium hîc ordinem, quàm κατὰ στοιχεῖον *a*, obſervabo.

a *Secundùm litteras.*

AChæi hiſtorici, Ἀχαιοῦ ἱστοριογράφου, meminit Pindari ſcholiaſtes in od. VII Olymp. Videndum, an idem ſit Ἀχαιός, quem cum Pherecyde jungit Arati ſcholiaſtes, quo loco de Hyadibus tractat, atque, Achæum quatuor Hyadas ſtatuiſſe, ait. At alius, puto, Ἀρχαῖος, cujus hiſtoricum opus celebrat Nicandri ſcholiaſtes in Theriaca *b*. Niſi magis placet alterutro loco eſſe librarij vitio peccatum.

b *Pag. 29. edit. Morell.*

Agathus Dæmon Alexandrinus Mechanicus delineavit orbem univerſum ex Ptolomæi Γεωγραφουμένοις: ſicut dixi libro de Mathematicis diſciplinis cap. XLII.

Agias res Argolicas memoriæ mandavit. Athenæus lib. III: Ἀγίας δὲ καὶ Δέρκυλος ἐν Ἀργολικοῖς.

c *Agias, autem & Dercylus, in Argolicis.*

Alcimus Siculus Italica conſignavit. Athenæus lib. X: Ἄλκιμος δ' ὁ Σικελιώτης ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ τῶν βίβλων Ἰταλικῇ, πάσας φησὶν ἐν Ἰταλίᾳ γυναῖκας μὴ πίνειν οἶνον ἀπὸ ταύτης αἰτίας. Meminit quoque lib. XII; uti & Feſtus Pompeius in *Romam*.

d *Alcimus Siculus eo in libro, quē Italicum inſcripſit, hac de cauſſa omnes in Italia muliere. vino abſtinere ait.*

Alcmæon in Delphorum commentariis, Ἀλκμαίων ἐν τοῖς τῶν Δελφῶν ὑπομνήμασι, citatur à Plutarcho in Solone. Alius eſt ab Alcmæone Crotoniata, qui primus Phyſica ſcripſit; ut diſcimus ex Clemente Alexandr. lib. I Στρωματέων.

Alexander Trallianus libros quinque compoſuit de rebus Turcarum; ut apud Geſnerum lego. Alius omnino eſt ab nobili illo medico, cùm is vixerit non multò poſt tempora Iuliani Cæſaris: quo tempore Turcorum nomen propemodum ignotum erat. Quare hunc cenſeo vixiſſe paucis abhinc ſeculis.

Alexandrides Delphicus teſtis adducitur à Plutarcho in Lyſandro.

dro. Apud ſcholiaſtem Ariſtophanis in Plutum *a* ἁπλῶς vocatur Ἀλεξανδρείδης. Reſtituendum id nomen Euripidis ſcholiaſtæ in Alceſtidis initium, ubi citatur Ἀναξανδρείδης ὁ Δελφὸς, atque ex eo refertur, ut Apollo mercede ſervierit Admeto, eò quòd Pythonem ſerpentem interemiſſet. Niſi & apud Plutarchum malis Ἀναξανδρίδης.

Amorrio Hiſtoriam Eccleſiaſticam condidit: ut conſtat ex catalogo Mſſorum in Regia bibliotheca, quæ eſt Scodriaci; ſicut apud Ant. Poſſevinum legas in Appendice Apparatus Sacri *b*.

Ammonius, ἐν τῷ *c* περὶ βωμῶν, καὶ θυσιῶν, citatur ab Harpocratione in Ἀμαζόνιον. Uti & voce Ἐσχάρα. Ἐν *d* πρώτῳ περὶ θυσιῶν ab Ammonio lib. de differ. voc. in Βωμός. Ubi & Λαμπρεύς *e* fuiſſe dicitur: ut Geſnerus falsò Alexandrinum vocet. Eidem Harpocrationi, in Θόλος, citatur Ammonius ἐν *f* τετάρτῳ περὶ κωμῶν. Quæ lectio ſi ſana eſt, egerit de κώμαις, ſive vicis illis, in quos Athenarum urbs erat diſtributa; uti regio ipſa in δήμους, ſive populos. Sed veriſimlius eſt, pro κωμῶν, etiam hîc βωμῶν *g* legi oportere.

Amyntas fecit volumen, quod Σταθμοὺς, ſive *Manſiones* inſcripſit, multáſque ei hiſtorias inſeruit. Meminit Athenæus lib. x, & xii; ubi ex tertio ejus operis quædam adfert de Sardanapali ſepulchro, & elogio ejus ſaxeis in pilis literis inſculpto Chaldaicis, à Chœrilo autem verſo. Æliano quoque, lib. xvii de animalibus cap. xvii, memoratur Ἀμύντας *h* ἐν τοῖς ἐπιγραφομένοις οὕτως ὑπ᾽ αὐτοῦ Σταθμοῖς· ac deinde mira quædam ex eo referuntur de muribus Caſpiis, & avibus eas vorantibus.

Anaxilides de philoſophis tractavit. Laertius in Platone: Ἀναξιλίδης *i* ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ φιλοσόφων. Narrat deinde ex eo, ut Perictiona, Ariſtonis conjux, ex Apolline Platonem concepiſſe credita ſit.

Anaxis Bœotus hiſtoriam ſuam perduxit uſque ad Olymp. civ, ac imperium Philippi Amyntæ filij. Diodorus Siculus extremo lib. xv: Τῶν *k* δὲ συγγραφέων Διονυσόδωρος καὶ Ἄναξις οἱ Βοιωτοὶ τὴν τῶν Ἑλληνικῶν ἱστορίαν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατεστρόφασι τὰς συντάξεις.

Andreas Panormitanus edidit, quæ in quibuſque Siciliæ oppidis memorabilia contigiſſent. Athenæus lib. xiv: Ἀνδρέας *l* ὁ Πανορμίτης ἐν τῷ τριακοστῷ τρίτῳ τῶν Σικελικῶν τῶν κατὰ πόλιν. Hiſtoricum etiam fuiſſe opus videtur neſcio cuius Andreæ de origine artis medicæ: ex quo Soranus in Hippocratis vita narrat, natum eſſe

Hip-

a Pag. 45. edit. Baſil.
b Pag. 131.
c Libro de aris, & ſacris.
d Lib. 1 de ſacris.
e Lamprienſis.
f In quarto de vicis.
g De aris.
h Amyntas in iis, quæ ipſe inſcripſit Manſiones.
i Anaxilides lib. ſecundo de philoſophis.
k Ad hūc uſq; annum ex hiſtoricis Dionyſiodorus, & Anaxis, Bœoti, rerum Græcarū narrationem ſunt perſecuti.
l Andreas Panormitanus in trigeſimo tertio rerum in quibuſq; oppidis Siciliæ memorabilium.

Hippocratrem, regnante Abriade, menſis Agriani ſexto, & vigeſimo die: quo &, ſuâ ætate Coos Hippocrati parentare, idem Andreas prodidit; quemadmodum ibidem legere eſt.

Andronicus Alipius memoratur B. Hieronymo, præfat. in prophetam Danielem, his verbis: *Ad intelligendas extremas partes Danielis multiplex Græcorum hiſtoria neceſſaria eſt. Sutorij videlicet, Callinici, Diodori, Hieronymi, Polybij, Poſidonij, Claudij Theonis, & Andronici cognomento Alipij: quos & Porphyrius ſecutum ſe dicit.*

Anianus, monachus Ægyptius, & chronographus, memoratur Georgio Syncello. Iam Clariſſimo Philippo Labbęo obſervatum, diverſum eſſe ab Aniano, qui Chryſoſtomi quaſdam homilias Latinè reddidit. Is ſub Alarico, Viſigothorum in Galliis, & Hiſpania rege, vixit, circa annum IↃVI, prope toto ſeculo poſt Romam ab Alarico captam.

Anonymus περὶ ἀπίστων *a*, exemplo Heracliti, ſed multò poſt eum, ſcripſit. Utrumque cum Libanij Sophiſtę narrationibus, atque aliis nonnullis, publico bono emiſit v. CL. Leo Allatius *b*.

a *De incredibilibus.*
b *Romæ an.* 1641.

Anonymus vulgari Græcorum linguâ Chronica condidit, quæ primò fuere illuſtris viri, Michaëlis Cantacuzeni, anno CIↃIↃLXXXVIII juſſu Amarathis III in patria ſua ab Anchialo interemti. Poſtea poſſedit Martinus Crucius. Atque hic inde anno CIↃIↃLXXXIV edidit Hiſtoriam de nuptiis Theophili, & Theodorę.

Anonymi ſuperſunt Collectanea Mſa de antiquitatibus Conſtantinopolitanis: quæ juris publici faciet ornatiſſimus juvenis Petrus Lambecius.

Anonymi hiſtioria generalis à mundi exordio uſque ad Nicephorum Botoniatam (qui anno imperabat CIↃLXXVIII, & duobus ſeqq.) exſtat Scodriaci in bibliotheca Regis Hiſpaniarum: ut eſt apud Poſſevinum in Appendice Apparatus Sacri *c*. Suſpicor, quia in Botoniate deſinit, vel tum, vel proximo vixiſſe imperatore. Nihil interea certi ſpondeo, qui non viderim.

c *Pag.* 102. *edit. Colon. an.* 1608.

Anonymus de geſtis Græcorum adverſus Turcas, & expugnatione Conſtantinopoleos, ſupereſt in Bibliotheca regis Galliarum. Vertit eum Iſmael Balialdus. Non poteſt hæc conſignaſſe ante annum CIↃCCCCLIII, cùm deſcribat captam Conſtantinopolim. Sed quanto poſt vixerit, dicere nequeo.

Anonymus de XII laboribus Herculis, Græcè editus, Latinéque tranſlatus, exſtat in Excerptis Græcorum Rhetorum, ac Sophiſtarum, Romæ *d* editis à Leone Allatio; qui cenſet, ſcriptorem

d *Anno* 1641.

eſſe

eſſet utilem, ac bonum, etſi plurimum debeat Apollodoro de diis gentium. Vide quæ inferiùs dicam de Ioanne Pedaſimo Chartophylace.

Anonymus Theophanis hiſtoriam continuavit; cúmque ille deſinat in Nicephoro Logotheta, à quo Irene eſt imperio dejecta anno Chr. IↄCCCII; hic Michaelem Rancabe, Nicephori Logothetæ generum, & ſucceſſorem, addidit, ac porrò ſecutos Imperatores uſque ad Nicephorum Botoniatem; cui anno CIↃLXXXI ſucceſſit Alexius Comnenus. Eſt hoc intervallum annorum CLXXIX: intra quod, qui fuere, imperatorum vitas compendio conſtrinxit. Ac ſuſpicari propterea liceat, vixiſſe temporibus Alexij; nec ulteriùs in hiſtoria progreſſum, quia nollet ſcribere res imperatoris ſuperſtitis. Sed enim infirmum eſt id argumentum, cùm multi non pertexant opus, quod cœperant, ſive quòd eos vita antè deſtituat, ſive quoniam aliquid voluntatem cogat mutare, ſive etiam, quia & initio nonniſi partem prodere ſibi propoſuerant. Exſtat anonymus ille in bibliotheca doctiſſimi Philippi Labbæi, Societatis Ieſu Theologi.

Anonymi item Turcicarum rerum hiſtoria vulgari linguâ exarata adſervatur in bibliotheca eminentiſſimi Cardinalis Franciſci Barberini.

Antenor Cretica eſt literis complexus. Ælianus l.b. XVII de animalibus cap. XXXV: Ἐν a λόγοις Κρητικοῖς Ἀντήνωρ λέγει. Narrat deinde ex eo, ut Rhaucienſes urbem ſuam deſeruerint, coacti ab apibus, acerbè pungentibus; urbémque novam, in prioris memoriam, Rhaucum appellârint. item, ut in Ida, monte Cretæ, pauculæ apum illarum reliquiæ ſint, quæ etiamnum hominibus multum moleſtiæ faceſſant. Antenor iſte cognominabatur Delta. Qua de re ſic Photius Biblioth. cod. CXC, ex Ptolomæo Hephæſtionis lib. V: Ἀντήνωρ ὁ τὰς Κρητικὰς γράψας ἱστορίας Δέλτα ἐκαλεῖτο, διὰ τὸ ἀγαθὸς εἶναι, καὶ φιλόπολις· τοὺς γὰρ Κρῆτας τὸ ἀγαθὸν δέλτον καλεῖν φασιν. *Antenor is, qui Cretenſium hiſtoriam ſcripſit, vocabatur Delta; quia bonus foret, & civitatis amans. Ajunt enim, bonum à Cretenſibus dici* delton.

a *Antenor in libris rerũ Creticarum ait.*

Antiochus *b* ἐν δευτέρῳ τῶν κατὰ πόλιν μυθικῶν citatur à Ptolomæo Hephæſtionis lib. V hiſtor. IX, & ex eo à patriarchâ Photio in biblioth. cod. CXC.

b *Libro ſecundo de fabulis, quæ in quaq; civitate feruntur.*

Antiphanes Bergæus multa in libros retulit mendacia, fabulator veriùs, quàm hiſtoricus: unde eum Strabo lib. I jungit cum

Euemero Meſſenio, qui hiſtoriam de diis contexuit. Verba ejus[a] ſunt: Ὁ δ᾽ Ἐρατοσθένης, Δαμάστῃ χρώμενος μάρτυρι, οὐδὲν διαφέρει τοῦ καλοῦντος μάρτυρα τὸν Βεργαῖον, ἢ τὸν Μεσσήνιον Εὐήμερον, καὶ τοὺς ἄλλους οὓς αὐτὸς εἴρηκε διαβάλλων τὴν φλυαρίαν.. Etiam lib. II ait, Οὐ[b] πολὺ οὖν ἀπολείπεται ταῦτα τῶν Πυθέου, καὶ Εὐημέρου, καὶ Ἀντιφάνους ψευσμάτων. Pytheas iſte fabuloſa multa geographiæ ſuæ inſeruit. Lilius Gyraldus[c] putavit, Antiphanem in comœdiis ſuis multa parùm convenientia finxiſſe. Sed Strabonis loca innuunt, eum Pytheæ, & Euemeri inſtar, in alio opere quopiam, fabellas pro verâ hiſtoriâ venditâſſe. Nec tamen inficias iverim, comœdias etiam feciſſe, quando hoc ſeu verè, ſeu falsò, dicit Stephanus: cujus illuſtria ſunt verba hæc in Βέργη. Βέργη[d] πόλις Θρᾴκης, πρὸς τῇ Χεῤῥονήσῳ. τὸ ἐθνικὸν, Βεργαῖος. Στράβων δὲ κώμην αὐτὴν λέγει, ἐξ ἧς ὁ Βεργαῖος Ἀντιφάνης, ὁ Κωμικός. Ἄπιστα δὲ οὗτος συνέγραψεν, ὥς φασιν· ἀφ᾽ οὗ καὶ παροιμία Βεργαΐζειν, ἀντὶ τοῦ μηδὲν ἀληθὲς λέγειν.

Apollonides ὁ Κηφεὺς ἐν τῷ ὀγδόῳ[e] περὶ κατεψευσμένης ἱστορίας laudatur anonymo in vita Arati. Alius eſt Ἀπολλωνίδης ὁ Νικαεὺς, Harpocrationi nominatus in Ἴων. De quo lib. III dictum.

Apollonius Acharnenſis περὶ τῶν ἑορτῶν[f] egit. Meminit Harpocration in Πέλανος.

Apollonius Aphrodiſienſis, ἀρχιερεὺς[g], καὶ ἱστορικὸς, ut Suidæ vocatur: qui ſcripſiſſe ait Καρικὰ[h], Περὶ Τραλλέων, Περὶ Ὀρφέως, καὶ τῶν τελετῶν αὐτοῦ. Caricorum ejus meminit ſæpiùs Stephanus. Librum eorum quartum citat in Βάργασα, ſeptimum in Χρυσαορεὺς, decimumſextum in Ἄγκυρα, decimum octavum in Χωλὸν τεῖχος. Etiam Etymologus adducit ſextumdecimum in Ἄρπασος.

Apollonius Aſcalonites hiſtoricus vocatur à Stephano in Ἀσκαλών: ubi inter illuſtres Aſcalonitas eſſe dicuntur ἱστορικοὶ[i], Ἀπολλώνιος, καὶ Ἀρτεμίδωρος. Alius eſt Ἀπολλώνιος[k] γεωμέτρης, qui refertur inter τοὺς περὶ τοῦ Ἀράτου συνταξαμένους[l]. Item Ἀπολλώνιος[m] ὁ Χαίρωνος, citatus Ariſtophanis ſcholiaſtæ in Veſpas. Alios quoque Apollonios adduximus lib. I cap. XXII.

Aratus Cnidius condidit hiſtoriam Ægyptiacam. Diverſus eſt, non tantùm ab Arato, poëta Solenſi, cujus Φαινόμενα habemus: ſed

a Eratoſthenes autē, Damaſte uteni teſte, nihil diſtat ab eo, qui teſtē advocat Bergaū, vel Meſſenium Euemerū, atque alios, quos ipſe nominat, eorum traduces futilitatem.

b Hæc nō multum abſunt à Pythea, Euemeri, & Antiphanis mendacis.

c Dialogo 6 de poetis.

d Berge Thraciæ urbs, juxta Cherroneſum: unde gentile Bergæus. Strabo

autem vicum eſſe dicit. Inde fuit Antiphanes Comicus. Multa is parùm credibilia ſcripſit, ut aiunt: à quo proverbium ortum, ut Bergiſſare diceretur, qui nihil diceret veri. c *Cepheus libro octavo hiſtoriæ ementitæ.* f *De feſtis.* g *Summus ſacerdos, & hiſtoricus.* h *Carica, & de Trallibus, & de Orpheo, ac ſacris ipſius.* i *Hiſtorici, Apollonius, & Artemidorus.* k *Apollonius geometra.* l *Arati interpretes.* m *Apollonius Chærononis filius.*

etiam ab Arato Sicyonio; de quo dictum nobis lib. I.cap.XVII. De utroque, & Cnidio, & Sicyonio, ita anonymus in Vita Arati poëtæ: Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ γεγόνασιν Ἄρατοι, ἄνδρες ἐλλόγιμοι ἱστοριογράφοι. ὥσπερ ὁ Κνίδιος, οὗ φέρονται Αἰγυπτιακὰ ἱστορικὰ συγγράμματα. καὶ τρίτος Σικυώνιος, οὗ ἐστιν ἡ πολύβιβλος ἱστορία ὑπὲρ τὰ λ΄ βιβλία ἔχουσα. *Fuere & alij Arati, hiſtorici diſerti: ut Cnidius ille, cujus exſtant commentarij hiſtoriæ Ægyptiacæ: item tertius, Sicyonius; cujus eſt hiſtoria illa multorum librorum; ut qui pluſquam* XXX *numero ſint.*

Arignote recenſetur inter feminas præclaras à Clemente Alexandrino lib. IV Stromat. ac memoriæ prodidiſſe dicitur res geſtas à Dionyſio Tyranno: Ἀριγνώτη, ἡ τὰ περὶ Διονυσίου γεγραφυῖα.

Ariſtocrates [a] ἐν τετάρτῳ Λακωνικῶν adducitur ab Athenæo lib.III.

a In quarto Laconicorum.

Ariſtonicus Tarentinus laudatus Ptolomæo Hephæſtionis in novâ hiſtoriâ: qui ex eo retulit, dimidium caput hydræ, quicum Hercules pugnavit, aureum fuiſſe. Auctor Photius in biblioth. cap. CXC. Meminit quoque Servius in illud Maronis III Æn.

Chaoniámque omnem Trojano à Chaone dixit.

Conſtat, inquit, *ibi olim regem, nomine Campum, fuiſſe, & Epirum Campaniam vocatam: ſicut Alexarchus, hiſtoricus Græcus, & Ariſtonicus, referunt.* Etiam apud Cæſarem Germanicum in Aratea phænomena, & apud Hyginum in poëtico aſtronomico, fabella ex Ariſtonico adfertur de Orione: quæ lectio ſi vera eſt, (eam quidem ſecuti Janus Parrhaſius, & Geſnerus in Onomaſtico) idem fuerit, ac ille Ariſtonicus Photio, Servióque, memoratus. Sed in Aldinâ, quæ anno prodiit CIↃ CCCC XCIX, *Ariſtomachus* invenio: eámque lectionem in editione ſuâ etiam ſecutus fuit Morellius.

Ariſtoteles Chalcidenſis de Eubœa ſcripſit. Harpocration in Ἄργουρα: Ἔστι [b] δὲ πόλις τῆς Εὐβοίας ἐν τῇ Χαλκιδικῇ κειμένη· ὡς Ἀριστοτέλης ὁ Χαλκιδεὺς ἐν τῷ περὶ Εὐβοίας. Eum ſignat Apollonij ſcholiaſtes in lib. I: Σχίδας γὰρ ε΄, καὶ Ἀριστοτέλης, οἱ περὶ Εὐβοίας πεπραγματευμένοι.

b Arguſa eſt urbs Eubœæ Chalcidenſis; ut Ariſtoteles Chalcidenſis in libro de Eubœa refert.

Artemidorus Aſcalonita Bithynicam compoſuit hiſtoriam: ut cognoſco ex Stephano in Ἀσκάλων: ubi inter illuſtres Aſcalonitas eſſe dicuntur ἱστορικοὶ [d], Ἀπολλώνιος, καὶ Ἀρτεμίδωρος ὁ τὰ περὶ Βιθυνίας γεγραφώς. Fortaſſe idem eſt, ac Artemidorus Ariſtophanius, qui de Doride ſcripſit; ut dictum lib. I.cap.XX.

d Hiſtorici, Apollonius, & Artemidorus, qui res Bithyniæ prodidit.

Aſclepiadæ, qui hiſtoricum tractarint argumentum, complures fuerunt. Nam, ut de Myrleano, & Tragilenſi, mittam ea, quæ alibi diximus, fuit præterea Aſclepiades, Arei filius, qui commentarium reliquit de Demetrio Phalereo. Athenæus lib. XIII: Ὡς

[e] Ἀσκλη-

a Ἀσκληπιάδης εἴρηκεν ὁ τοῦ Ἀρείου ἐν τῷ περὶ Δημητρίου τοῦ Φαλερέως συγγράμματι. Patria ejus neſcitur. Fortaſſe eſt Aſclepiades Nicenus, Stephano memoratus in Νίκαια. Fuit & Aſclepiades Cyprius, quem Porphyrius laudat libro quarto περὶ * ἀποχῆς ἐμψύχων. Eſtque is, cujus inibi liber citatur περὶ b Κύπρου καὶ Φοινίκης; ubi & nobile ex eo fragmentum adſertur. Eum Porphyrij locum expreſſit B. Hieronymus lib. II adverſus Iovinianum: *Euanthes Cyzicenus, & Aſclepiades Cyprius, ætate quâ Pygmalion in Oriente regnabat, ſcribunt, eſum carnium non fuiſſe.* Ubi apud Porphyrium: Προϊόντος † τοῦ δὲ χρόνου, ὥς φησι Νεάνθης ὁ Κυζικηνός, καὶ Ἀσκληπιάδης ὁ Κύπριος, κατὰ Πυγμαλίωνα, τὸν γένει μὲν Φοίνικα, βασιλεύσαντα δὲ Κυπρίων, τὴν σαρκοφαγίαν παραδεχθῆναι ἐκ τῆς τοιαύτης παρανομίας. Verba deinde Aſclepiadis ſubnectit. Aſclepiadem Anazarbenſem περὶ c ποταμῶν, aliáque, ſcripſiſſe, teſtis eſt Stephanus in Ἀνάζαρβα. Aſclepiades Alexandrinus τοὺς d κατὰ δῆμον ἄρχοντας conſignavit; ut autor eſt ſcholiaſtes Ariſtophanis in Nubes. Παντοδαπὰ e cujus fuerint, incertum eſt. Decimũ ejus operis citat Etymologus in Δίκρον. Similiter nec ſatis manifeſtus eſt ſcriptor hiſtoriæ Ægyptiacæ: cujus Athenæus libro III meminit: ut oſtendimus lib. XVIII. Sed quid ſi dicamus, ut Cyprius Aſclepiades de Cypro ſcripſit, ita de Ægyptiacis rebus egiſſe Aſclepiadem Ægyptium? Qualis præter Alexandrinum, de quo dictum, fuit & alter, patriâ Mendeſius; ſi verum eſt, eum à Suetonio, de quo mox loquar, Mendetem vocari pro Mendeſio, vel Mendita. Locus eſt libro II cap. XCIV. ubi ex eo narrat, ut Atia ex Apolline, ſub draconis ſe figura occultante, conceperit Cæſarem Auguſtum. Verba Tranquilli ſunt: *In Aſclepiadis Mendetis* Θεολογουμένων * *libris lego, Atiam, cùm ad ſolenne Apollinis ſacrum mediâ nocte veniſſet, poſitâ in templo lecticâ, dum cæteræ matronæ dormirent, obdormiſſe: draconem repentè irrepſiſſe ad eam, paullóque poſt egreſſum; illámque expergefactam quaſi à concubitu mariti, purificâſſe ſe, & ſtatim in corpore ejus exſtitiſſe maculam, velut depicti draconis: nec potuiſſe unquam eximi: adeò ut mox publicis balneis perpetuò abſtinuerit.* Meminit Theologumenôn Aſclepiadis Anonymus in Homeri Iliad. H f. Dubium auté, utrùm Mendetem vocet Aſclepiadem Suetonius pro Mendita: an Mendetis hic ſit urbis Ægyptiæ nomen: à qua Mendeſia præfectura nuncupatur. Si poſterius placet, opus Aſclepiadis vocabitur *Mendetis* Θεολογούμενα, quia eo agebat de diis Mendeſiis, & religionis Mendeticæ ritibus, & cauſſis. Sanè irreligioſa religio Mendetica peſſi-

a Vt Aſclepiades, Arei filius, dixit in cõmentatione de Demetrio.
** De abſtinentia ab animalibus.*
b *De Cypro, & Phœnicia.*
† Procedente autem tempore, ut ait Neanthes Cyzicen⁹, & Aſclepiades Cyprius, circa Pygmalionis ætatẽ, genere quidem Phœnicu, Cypriis verò imperantis, carniũ eſum fuiſſe admiſſum ex prævaricatione iſtiuſmodi.
c *De fluviis.*
d *Populi Attici cuiuſque pratores.*
e *Varia doctrinæ libri.*
** Rerum Theologicarum.*
f *Pag 147.*

peſſimè audiebat ob ſemineos cum hirco concubitus. Quare Aſclepiades, excuſaturus illud hoc opere, aiebat, etiam ſummos Græci, Romanique imperij heroes, ex dracone conceptos eſſe: velut Alexandrum Magnum, Scipionem Africanum, & Cæſarem Auguſtum. Ut autem Aſclepiades iſte non fuerit Mendeſius: tamen ſatis veriſimile eſt, eum, qui Mendeticam Ægyptiorum Theologiam tractavit, Ægyptium ſaltem fuiſſe.

Athenæus quid de Semiramide literis prodiderit, narrat eleganter Diodorus Siculus lib. II. Eámque hiſtoriam inde, ſed tacito Diodori nomine, exſcripſit Muretus lib. VI Var. Lect. cap. XVII. Eſſe autem Athenæum hunc alium ab Naucratita, ſatis ex temporum ratione liquet. Nam Naucratita floruit ſub M. Aurelio: at Diodorus Siculus ſub Auguſto vixit.

Athenocles res Aſſyriacas prodidit. Agathias lib. II hiſtoriæ ſuæ: Ἀλλὰ Βῆλον μὲν τὸν Δία τυχὸν, Σάνδην τε τὸν Ἡρακλέα, καὶ Ἀναΐδα τὴν Ἀφροδίτην, καὶ ἄλλως τοὺς ἄλλους ἐκάλουν, ὥς που Βηρωσσῷ τε τῷ Βαβυλωνίῳ, καὶ Ἀθηνοκλεῖ, καὶ Σιμάκῳ, τοῖς τὰ ἀρχαιότατα τῶν Ἀσσυρίων τε καὶ Μήδων ἀναγεγραμμένοις, ἱστόρηται. *Sed Belum quidem, qui fortaſſe non alius eſt ac Iupiter, & Sandem Herculem, Anaitida Venerem, aliúrque alios vocabant; ut alibi Bereſus Babylonius, & Athenocles, & Simacus, qui antiquiſſimas Aſſyriorum, & Medorum res, conſcripſerunt, teſtantur.*

Athenodorus Eretrienſis, Ἀθηνόδωρος ὁ Ἐρετριεὺς, ſcripſit Ὑπομνημάτων [a] libros; ex quorum octavo quædam de Thetidis, & Medeæ, in Theſſalia ſuper pulchritudine certamine retulit Ptolomæus Hephæſtionis, cognomento Chennus, in novæ ad variam eruditionem hiſtoriæ libro V; & inde Photius cod. CXC.

BAthon, ſive Baton Sinopenſis rerum Perſicarum commentarios condidit: cujus rei auctor nobis Strabo in duodecimo. Ubi, de Sinope loquens, ait, Ἄνδρας [b] ἐξήνεγκεν ἀγαθοὺς τῶν μὲν φιλοσόφων, Διογένη τὸν Κυνικὸν, καὶ Τιμόθεον τὸν Πατρίωνα· τῶν δὲ ποιητῶν Δίφιλον τὸν κωμικόν· τῶν δὲ συγγραφέων, Βάθωνα τὸν πραγματευθέντα τὰ Περσικά. Idem de Theſſalia, & Hæmonia, commentatus eſt. Athenæus lib. XIV: Βάτων [c] ὁ Σινωπεὺς ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ περὶ Θεσσαλίας καὶ Αἱμονίας σαφῶς ἐμφανίζει τὴν τῶν Σατουρναλίων ἑορτὴν Ἑλληνικωτάτην. Etiam librum edolavit περὶ [d] Ἴωνος ποιητοῦ: cujus idem Athenæus meminit lib. X. Ion ille poëta fuit tragicus, & lyricus, ac philoſophus; teſte Suida. Vide de eo Leopardum lib. II Emendat. cap. XX; ac imprimis, quæ de eo referimus volumine de Poetis Græcis. Meminit

a *Memorabilium*

b *Viros protulit præſtantes, è philoſophis quidem Diogenē Cynicū, & Timotheum Patrionē; è poetis Diphilū comicum; ex hiſtoricis Bathonem, qui Perſica compoſuit.*

c *Baton Sinopenſis rhetor libro de Theſſalia, & Hæmonia, clarè oſtendit, Saturnalium feſtum eſſe maximè Græcum.*

d *De Ione, ſive in Ionem poetam, commentarium.*

minit & Batonis Sinopenſis Plutarchus in Agide, & Cleone: ex quo cognoſcimus, Agide, & Arato Sicyonio, fuiſſe juniorem. Item mentionem facit Suidas in Πυθαγόρας Ἐφέσιος.

CAlatianus, ſive Callatianus, à Dionyſio Halicarnaſſ. lib. περὶ συνθέσ. ὀνομάτ. memoratur inter hiſtoricos illos, qui ſtructuram verborum neglexerint. Sequitur deinde Demetrius, interjectâ diſtinctione. Itaque Calatianum, & Demetrium, pro diverſis habet Latinus interpres, & alii, eum ſecuti. Sed omnino unus, idémque eſt. Demetrius enim ille Καλατιανὸς, vel Καλλατιανὸς, dicitur ab urbe patria, quæ dicta Κάλλατις, vel Κάλατις. Nihil igitur repetere opus, quæ de hoc Demetrio diximus lib. III, in iis hiſtoricorum, qui à quarta litera inchoant.

Callipidas, Καλλιπίδας, Straboni memoratur in XII; ubi dicitur, ſtatuiſſe τοὺς [a] Σκύθας Ἀλιζώνας· jungitúrque Hellanico, Herodoto, & Eudoxo, quos φλυαρίας [b] arguit.

Cercops hiſtoriam fabularem concinnavit. Meminit Apollodorus lib. II biblioth. ubi ſic loquitur: Ἥρα [c] δὲ αἰτησαμένη παρὰ Διὸς τὴν βοῦν, φύλακα αὐτῆς κατέστησεν Ἄργον τὸν Πανόπτην. ὃν Ἀσκληπιάδης μὲν, Ἀρέστορος λέγει υἱόν· Φερεκύδης δὲ Ἰνάχου· Κέρκωψ δὲ, Ἄργου, καὶ Ἰσμήνης τῆς Αἰσωποῦ θυγατρός. Fuit patriâ Mileſius, & pleriſque auctor creditus eſt ejus poëmatis, quod Αἰγίμιος vocabatur. Athenæus lib. XI: Καὶ [d] ὁ τὸν Αἰγίμιον ποιήσας, εἴθ' Ἡσίοδός ἐστιν, ἢ Κέρκωψ ὁ Μιλήσιος. Ubi addit, aliquos Heſiodum putâſſe auctorem. In re incerta maluit & Apollonij ſcholiaſtes in lib. III ſic loqui, Ὁ τὸν [e] Αἰγίμιον ποιήσας. Fortaſſe autem idem eſt Cercops ille Pythagoricus, de quo Clemens lib. I Στρωματ. Ἐπιγένης [f] δὲ ἐν τοῖς περὶ τῆς εἰς Ὀρφέα ποιήσεως, Κέρκωπος εἶναι λέγει τοῦ Πυθαγορικοῦ τὴν εἰς ᾅδου κατάβασιν, καὶ τὸν Ἱερὸν λόγον.

Chæreas hiſtoricus, vel nugator veriùs fuit; uti & Soſilus: de quorum utroque ſic Polybius lib. III Hiſt. Πρὸς μὲν οὖν τὰ τοιαῦτα τῶν συγγραμμάτων, οἷα γράφει Χαιρέας, καὶ Σώσιλος, οὐδὲν ἂν δέοι πλέον λέγειν· οὐ γὰρ ἱστορίας, ἀλλὰ κουρεακῆς καὶ πανδήμου λαλιᾶς ἐμοί γε δοκοῦσι τάξιν ἔχειν, καὶ δύναμιν. *Verùm de hujuſmodi ſcriptis, uti ſunt Chareæ, & Soſili, nihil attinet amplius dicere. nam mihi quidem, non pro hiſtoriis videntur haberi debere; ſed pro fabulis, ex officina alicujus tonſoris, aut vulgi fece, profectis.*

Chronographus magnus in Chronico Alexandrino, ſive Faſtis Siculis, citatur, quo loco agit de Mauricio Imperatore.

 Cimon

a Scythas Halizonas.
b Futilitatis.
c Iuno autem petiit à Iove vaccã, ac cuſtodem ei addidit Argum Panoptẽ, ſeu omnividum, quem Aſclepiades quidem Areſtoris, Pherecydes autẽ Inachi, at Cercops Argi & Iſmenes Æſopidis filium fuiſſe dicunt.
d Quique fecit Ægimium, ſive is Heſiodus, ſeu Cercops Mileſius.
e Ægimij poëmatis auctor.
f Epigenes autem in iis, quæ ſcripſit de poëmatis Orpheo tributis, ait, Deſcenſum ad inferos, & Sermonem ſacrum, eſſe Cercopis Pythagorici.

Cimon Athenienſium, & Amazonum, pugnam deſcripſit. Arrianus lib. VII de Expeditione Alexandri: Καὶ ἀγέγραπται ἡ Ἀθηναίων καὶ Ἀμαζόνων μάχη πρὸς Κίμωνος, οὐ μεῖον ἤπερ ἡ Ἀθηναίων καὶ Περσῶν. Incertum, utrùm idem ſit ille, de quo hæc Suidas in Ἄψυρτος: Ἔγραψε *b* δὲ Κίμων Ἀθηναῖος ἱπποσκοπικὸν βιβλίον θαυμάσιον.

Claudij Theonis hiſtoria Græca memoratur B. Hieronymo præfat. in Danielem: ubi prodeſſe dicitur ad extremas Danielis partes intelligendas; eſſéque inter eas, quas ſecutum ſe ait Porphyrius, cùm contra prophetam Danielem librum ſcriberet duodecimum.

Cleoxenus, & Demeoclitus egere de Perſis. Eorum autem hiſtoriam Polybius, ut ipſe refert, exornavit. Auctor Suidas in Κλεόξενος.

Cleodemus Malchus hiſtoriam fecit ad imitationem Moſaicæ; quâ de re apud Joſephum *c* ſic loquitur Alexander Polyhiſtor. Κλεόδημός φησιν ὁ προφήτης, ὁ καὶ Μαλχὸς, ὁ ἱστορῶν τὰ περὶ Ἰουδαίων, καθὼς καὶ Μωϋσῆς ἱστόρησεν ὁ νομοθέτης αὐτῶν, ὅτι ἐκ τῆς Χατούρας Ἀβραάμῳ ἐγένοντο παῖδες ἱκανοί. λέγει δὲ αὐτῶν καὶ τὰ ὀνόματα, ὀνομάζων τρεῖς, Ἀφέραν, Συρεὶμ, Ἰάφραν. Ἀπὸ Συρεὶμ μὲν τὴν Ἀσσυρίαν κεκλῆσθαι. Ἀπὸ δὲ τῶν δύο, Ἀφερᾶ τε, καὶ Ἰάφρου, πόλιν τε Ἀφρὰν, καὶ τὴν χώραν Ἀφρίκαν, ὀνομασθῆναι. τούτους γὰρ Ἡρακλεῖ συστρατεῦσαι ἐπὶ Λιβύην καὶ Ἀνταῖον *d*. Γήμαντά τε τὴν Ἄφρα θυγατέρα Ἡρακλέα γεννῆσαι υἱὸν ἐξ αὐτῆς Δέδωρον *e*. τούτου δὲ γενέσθαι Σόφωνα, ἀφ᾽ οὗ τοὺς βαρβάρους Σόφακας *f* λέγεσθαι. Hoc eſt, *Cleodemus propheta, cognomine Malchus, qui ad imitationem Moſis legiſlatoris Iudæorum hiſtoriam contexuit, narrat, Abrahamum è Chatura aliquot filios ſuſcepiſſe, tres nominatim recenſens, Apheram, Surim, Iaphram: à Suri appellatam Aſſyriam: ab Aphera verò, & Iaphra, urbem Aphram, & regionem Aphricam, nominatas: hos enim ductu Herculis militâſſe contra Libyam, & Antæum. Herculem etiam ex Aphræ filia genuiſſe filium Dedorum; ex hoc Sophonem prognatum, à quo Sophaces barbari habent nomen.*

Clodius compoſuit indicem temporum. Plutarchus initio vitæ Numæ: Κλώδιός τις *g* ἐν ἐλέγχῳ χρόνων. Ubi ex eo refert, vetuſta Romanorum acta, cùm Galli Urbem incenderent, fuiſſe abolita: quæ verò manibus terebantur, eſſe confecta in gratiam quorundam, qui hoc agebant, ut nobiliſſimâ ſtirpe prognati crederentur. Etſi autem, utrâ linguâ ſcripſerit Clodius, non referat Plutarchus: & Romanum nomen facere poſſit, ut Romanum ſcriptorem putemus: ac fortaſſe Clodium Licinium; ex cujus tertio Romanarum rerum libro quædam de Pleminio refert Livius lib. XXIX: tamen nec

a *Scriptáque à Cimone eſt Athenienſium, & Amazonum pugna, non minùs accuratè, quàm illa Athenienſium, & Perſarũ.*

b *Scripſit & Cimõ Athenienſis de inſpiciendis equis librũ præclarum.*

c *Lib. I Antiquitatum Iudaicarum cap. 16 ſecundùm Græcum cod. aliis 15, aut 22.*

d *Lege* Ἀνταῖον. *Vid. Diodorum lib. 4.*

e *Malim,* Δώδειν.

f Σώφακας.

g *Clodius quidam in Temporum Indice.*

nec minùs veriſimile fit, eſſe hunc Sextum Clodium, qui de Diis[a] ſcripſit, atque id Græcè. Arnobius lib. V adverſus nationes: *Faunam igitur Fatuam, Bona quæ dicitur Dea, tranſeamus: quam myrteis cæſam virgis, quod marito neſciente ſeriam meri ebiberit plenam, Sextus Clodius indicat ſexto de diis Græco.* Ita enim eſt in vett. libris; non *Græcorum*, ut edidit Fulvius Urſinus. Lactantius lib. I de Falſa Religione cap. XXII: *Sextus Clodius in eo libro, quem Græcè ſcripſit, refert Fauni hanc* (Fatuam) *uxorem fuiſſe.* Suſpicor autem Clodium hunc fuiſſe origine Græcum, & ſervum: ſed ita eſſe vocatum, quia aliquis è gente Clodia eum manumiſiſſet. Etiam παρὰ Κλωδίῳ *a* lectum; Pythagoricos, cùm ſacrificarent, non penitùs abſtinuiſſe animatis: ut autor eſt Porphyrius lib. I περὶ ἀποχῆς. Sed fortaſſe is alius eſt.

Coſmas Veſtitor (Κοσμᾶς ὁ Βεστίτωρ) inter eos, qui vitá Chryſoſtomi literis, & memoriæ mandarint, recenſetur ab Anonymo, in catalogo, qui Georgio Alexandrino de vita Chryſoſtomi præmittitur. Eum reperies indicem in Savilianâ ejuſce B. Patris editione Tom. VIII *b*. Ac Coſmam ipſum habuit Savilius. Sed negat, tanti ſe putâſſe, ut eum cum aliis, qui vitam Chryſoſtomi conſignaſſent, in lucem ederet. Inſcriptio *c* eſt: Τοῦ *d* μακαρίου Κοσμᾶ τοῦ Βεστίτορος εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ λειψάνου, τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Initium tale: Ἤκουσται *e* πάντως ὑμῖν, ὦ φιλόχριστε πανήγυρις, καὶ φιλάγιον ἄθροισμα.

Cteſiphon, dubium, utrùm Creſiphon, an Chreſipheon, (variant enim Vitruvij codices editi, imò in Mssis eſt Chryſippon) *de Ionica æde Epheſi, quæ eſt Dianæ, edidit volumen:* ut narrat Vitruvius in præfatione libri VII. Sed videtur ſolùm ea perſecutus, quæ architecti obſervant: uti, credo, & fecit Carpion in lib. de *æde Dorica, quæ eſt Athenis in arce*: de qua ibidem edidiſſe volumen dicitur.

DAes Colonenſis hiſtoriámne ſcripſerit, diſpiciendum. Suſpicionem eam injicit Strabo lib. XIII: Φησὶ *f* δὲ Δάης ὁ Κολωνεὺς, ἐν Κολωναῖς ἱδρυθῆναι πρῶτον ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος πλευσάντων Αἰολέων τὸ τοῦ Κιλλέου Ἀπόλλωνος ἱερόν.

Demarchus, Δήμαρχος ἐν τῷ περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων, citatur Ariſtophanis ſcholiaſtæ in Aves *g*.

Diodorus Epheſius vitam Anaximandri, ac cujuſmodi ejus philoſophia fuerit, memoriæ prodidiſſe videtur. Laertius in vita Empedoclis: Διόδωρος *h* δὲ ὁ Ἐφέσιος περὶ Ἀναξιμάνδρου γράφων, φησὶν, ὅτι τοῦτον ἐζηλώκει. Diodo-

a *Apud Clodium.*
b *Pag.* 293.
c *In notis Savilij ad tom.* 8, *pag.* 944.
d *B. Coſmæ Veſtitoris, reportatis reliquiis Sancti Patris noſtri Ioannis Chryſoſtomi.*
e *Penitus certóque auditum nobis, ô Chriſti amans populi cœtus, & ſancti amans congregatio.*
f *Daes Colonẽſis ait, Cillei Apollinis templum primum Colonis fuiſſe poſitum ab Æolenſibus è Græcia advectis.*
g *Pa.* 606 *edit. Aurel.*
h *Diodorus Epheſius de Anaximandro ſcribens, ait, eum huius fuiſſe æmulum.*

Diodorus neſcio quis de populis Atticæ reliquit commentarium. Hinc Διόδωρος a ἐν τῷ περὶ δήμων citatur Harpocrationi in Ἕρμος, qui δημός b ἐστι τῆς Ἀττικῆς. Item in Ἐροιάδαι, qui δημός ἐστι τῆς Ἱπποθοωντίδος: adhæc in Ἐρχιεῖαθεν, & Εὐώνυμοι· & in Θόραι, qui δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος· & Θόρικος, qui δημός ἐστι τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς· & in Θυμοιτάδαι, qui δῆμος Ἱπποθοωντίδος, ἀπὸ Θυμοίτου τοῦ ἥρωος ὀνομασθείς· & in Ἰκαριεῦς, qui δημός ἐστι φυλῆς τῆς Αἰγηίδος.

a Diodorus libro de popul. lis. *b Popul⁹ eſt Attica.*

Dionyſiodorus Bœotus hiſtoriam rerum Græcarum edidit, uſque ad imperium Philippi, patris Alex. M. Diodorus Siculus extremo lib. XV: Τῶν c δὲ συγγραφέων Διονυσιόδωρος καὶ Ἄναξις οἱ Βοιωτοὶ τὴν τῶν Ἑλληνικῶν ἱστορίαν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατέστροφασι τὰς συντάξεις. Hic, ut refert Laërtius in Socrate, pæana, qui Socrati à plerisque tribuebatur, alterius eſſe prodidit.

c Rerum Græcarũ hiſtoriam finiunt in hoc anno hiſtorici duo, Dionyſiodor⁹, & Anaxis, Bœoti.

Dionyſius, Diogenis filius, terrarum dimenſionem deſcripſit. Marcianus Heracleota ἐν περίπλῳ: Οὕτω d δὲ καὶ ὁ Διονύσιος ὁ τοῦ Διογένους ἀναμεμέτρηκεν. Dubium verò, idémne, an alius ſit Dionyſius Corinthius, qui reliquit περιήγησιν τῆς οἰκουμένης δι᾽ ἐπῶν e: ut eſt apud Suidam.

d Similiter autẽ & Dionyſius, Diogenis filius, dimens⁹ eſt. *e Deſcriptionem terræ, carmine.*

EUripus de Iſocratis diſcipulis reliquit volumen: ut cognoſcere eſt ex Harpocratione in Ἰσαῖος: ubi ait: Ἰσαῖος f, εἷς ἐστι τῶν δέκα ῥητόρων οὗτος. μαθητὴς δὲ ἦν Ἰσοκράτους, διδάσκαλος δὲ Δημοσθένους, Ἀθηναῖος τὸ γένος, καθά φησιν Εὔριπος ἐν δευτέρῳ περὶ Ἰσοκράτους μαθημάτων. Ubi pro μαθημάτων legendum μαθητῶν g, ut ſummo viro Ioanni Meurſio in lectionibus Atticis obſervatum.

f Iſæus unus eſt decem rhetorũ. diſcipul⁹ autẽ Iſocratis fuit, præceptor Demoſthenis, genere Athenienſis; quemadmodũ ait Euripus in ſecundo de Iſocratis ſtudiis. *g Diſcipulis.*

Euſebius hiſtoriam reliquit: quam orſus ab Octaviano imperatore; pertexuit verò uſque ad mortem Chari; ut auctor eſt Euagrius lib. V cap. ult.

GAbinij, hiſtorici Romani, ſed qui Græcè, ut puto, ſcripſerit, meminit Strabo in XVII. Ubi hæc prodit: Καὶ Γαβίνιος δὲ, ὁ Ῥωμαίων συγγραφεὺς, οὐκ ἀπέχεται τῆς τερατολογίας τῆς περὶ τὴν Μαυρουσίαν. πρὸς γὰρ τῇ Λίγγι Ἀνταίου μνῆμα ἱστορεῖ, καὶ σκελετὸν πηχῶν ἑξήκοντα, ὃν Σερτώριον γυμνῶσαι, καὶ πάλιν ἐπιβαλεῖν γῆν. Καὶ τὰ περὶ τῶν ἐλεφάντων μυθώδη. φησὶ γὰρ τ᾽ ἄλλα μὲν θηρία φεύγειν τὸ πῦρ, τοὺς δ᾽ ἐλέφαντας πολεμεῖν, καὶ ἀμύνεσθαι, διότι τὴν ὕλην φθείρει. πρὸς δὲ τοὺς ἀνθρώπους διαμάχεσθαι κατασκόπους προπέμποντας· καὶ ὅταν ἴδωσιν ἐκείνους φεύγειν, καὶ αὐτοὺς, ἐπειδὰν τραύματα λάβωσιν, ἱκετηρίαν προτείνειν κλάδους,

δους, ἢ βοτάνην, ἢ κόνιν. Sed nec Gabinius, Romanarum rerum ſcriptor, in deſcribenda Mauritania fabulis prodigioſis abſtinet. Scribit enim, apud Lingen Antai ſepulturam eſſe, & compagem oßium cadaveris abſumti, cubitorum ſexaginta; eámque a Sertorio detectam, & iterum humatam. Addit etiam de elephantis fabuloſa quædam: cæteras feras ignem fugere; elephantes ei reſiſtere, ac repugnare, propterea quòd ſylvam conſumat: eos cum hominibus certare, exploratoribus præmißis; quos ubi viderint, fugere: item, ſi vulnera accepiſſent, ramos, vel herbam, vel pulverem, ſupplices prætendere.

Geneſius Byzantius inter hiſtoricos Byzantinos memoratur Ioanni Curopalatæ in proœmio. Ubi & Joſephus Geneſius, ſed, ut diverſus à priori, refertur inter eos, qui de ſeculi ſui rebus ſcripſerint.

HAnno Carthaginenſis quoque aliquod nomen meretur inter hiſtoricos propter periplum; quo perſecutus eſt Africæ ambitum, & terras in Atlantico Oceano à ſe inventas. Librum iſtum ipſe Punicè ſcripſerat, ſed Græcè eſt tranſlatus: nec aliâ linguâ exſtat, niſi quæ de Græco verſa ſit. Propterea ſeu ei, ſeu interpreti, aliquem ſanè etiam inter ſcriptores Græcos locum demus. Quis Hanno iſte fuerit, diſputatur. Ego cenſeo, nec eſſe eum, de quo Trogus lib. XX; aut de quo Plinius lib. VIII cap. XVI, & Plutarchus in civili inſtitutione: neq; iſtum factionis Barchinæ, de quo Livius libris de bello Punico ſecundo: ſed opinor, eſſe ducem iſtum, quem Carthaginenſes adverſus Agathoclem miſère; ut Trogus narrat lib. XXII. Nam Carthaginenſium ducem vocat Plinius. Et dicit, floruiſſe florentiſſimis Carthaginenſium rebus. At viguere illæ quàm maximè temporibus Agathoclis, ac Hannonis ejus, qui adverſus Agathoclem mittebatur. Vt paullò fuerit ante bellum Tarentinum: poſt quod paullatim eorum res, tribus bellis Punicis cum Romanis, primùm attritæ, ac tandem everſæ, fuerunt. Verba, quæ dixi, Plinij ſunt iſta lib. V Nat. Hiſtor. cap. I: *Fuere & Hannonis, Carthaginenſium ducis, commentarij, Punicis rebus florentiſſimis explorare ambitum Africæ juſſi: quem ſecuti plerique è Græcis, noſtriſque, ad alia quædam fabuloſa; & urbes multas ab eo conditas ibi prodidere; quarum nec memoria ulla, nec veſtigium exſtat.* Locus iſte præterea oſtendit, ut Hannonis περίπλους a minimè invenerit fidem apud prudentiores. Imò natum inde proverbium fuit, ut iis, qui rei parùm veriſimili facilè fidem accommodarent, diceretur, poſſe hos eàdem operâ credere Hannonis periplo. Hoc oſtendunt Athenæi iſta libro III,

a Circũnavigatio.

Εἰ μὲν ἢ τούτων Ἰόβας ἱϛορεῖ,
----- χαιρέτω
Λιβυκοῖσι βίβλοις, παισί τ' Ἄννωνος πλάναις.
Siquid ejuſmodi Iuba refert,
gaudeat
Libycis libris, Hannonis ac erroribus.

Planè audiendus non eſt vir doctiſſimus Conradus Geſnerus; qui eò reſpici putabat, quòd iſtis Hannonis libris *inuſitata quædam Græcis vocabula continerentur.* Quiddam inde refert Ariſtoteles libello περὶ *θαυμασίων ἀκουσμάτων. ubi ait: Λέγεται ἤ ϰ τὰ ἔξω στηλῶν Ἡρακλείων καίεσθαι· τὰ μὲν, διὰ παντός· τὰ δὲ, νύκτωρ μόνον· ὡς Ἄννωνος περίπλους ἱϛορεῖ. *Ferunt, extra columnas Herculis alia quidem jugi flammâ, alia noctu ſolùm ardere: ut prodit Hannonis periplus.* Quod ſi liber is genuinus foret, omnino antiquior fuerit Hanno, quàm dicebamus. Minimùm enim Philippi M. temporibus vixerit. Sed libellus ille lectu quidem eſt digniſſimus; magno autem Ariſtotele minùs dignus videtur. Quòd ſi nihilominus genuina eſt inſcriptio, junioris credo Ariſtotelis erit. Fuit enim & Ariſtoteles Ponticus, Minutio Felici memoratus in Octavio. Imò octo ejus nominis recenſet Laertius in Ariſtotele. Sed redeo ad Hannonem. Cujus inter periplorum ſcriptores etiam mentio fit in epitome Artemidori Epheſij: ubi vocatur Ἄννων a ὁ Καρχηδόνιος. E Latinis meminit Mela lib. III. cap. X: *Hanno Carthaginenſis exploratum miſſus à ſuis, cùm per Oceani oſtia exiſſet, magnam partem ejus circumvectus, non ſe mari, ſed commeatu defeciſſe, memoratum retulerat.* Et mox: *Super eos grandis litoris flexus grandem inſulam includit: in quâ tantùm feminas eſſe narrant, toto corpore hirſutas, & ſine coitu marium ſuâ ſponte fecundas, adeò aſperis efferiſque moribus, ut quædam contineri, ne reluctentur viris, vix vinculis poſſint. Hoc Hanno retulit; & quia detracta occiſis coria pertulerat, fides habita eſt.* Plinij de eo locum ſuperiùs adduximus. Mentionem quoque facit Solinus cap. XXVII: *Hæc de Atlante, quem Mauri Dirin nominant, & Hannonis Punici libri, & noſtri annales, prodiderunt.*

Heracleotes res tradidit Heracleenſium. Ariſtophanis ſcholiaſtes in Aves b: Τίς δέ ἐστιν c οὗτος ὁ θεός, ὁ Ἡρακλεώτης περὶ Ἡρακλείας ἐν τῷ ιβ' φησί.

Heraclides Cretenſis libro inclaruit περὶ d τῶν ἐν Ἑλλάδι πόλεων: cujus meminit Apollonius Hiſt. Mirab. cap. XIX. Argumenti ſimilitudo facit, ut eundem eſſe ſuſpicer, cujus περὶ νήσων e librum citat Laertius initio vitæ Empedoclis. Quamquam ibi in utrâque

* De auditionib' admirandis.

a Anno Carthaginenſis.

b Pag. 583. edit. Aurel.

c Quis vero hic Deus fuerit, Heracleotes refert in duodecimo de Heraclea.

d De civitatibus Græciæ.

e De inſulis.

Stephanicâ ſit νόσων a. Sed νήσων etiam legit interpres; qui, *de Inſulis*, vertit. (a Morbis.)

Heracliti περὶ ἀπίστων b liber ex bibliotheca Vaticana Græcè prodiit operâ Leonis Allatij: qui & Latinam tralationem ſuam adjunxit; ac ejuſdem argumenti anonymum; item Libanij Sophiſtæ narrationes fabuloſas, aliáque c. Idem Allatius cenſet, videri poſſe eundem auctorem, ac Heraclides ille, allegoriarum Homericarum ſcriptor, de quo dixi lib. I cap. IX. (b *De incredibilibus.* c *Edita Romæ an. 1641.*)

Hermodorus Νόμιμα d tradidit; quorum mentio eſt apud Athenæum lib. II. Iis retulit leges variarum gentium. (d *Opus de legibus.*)

Heſtiæa Alexandrina diſſertationem edidit, utrùm, quæ Homerus de bello circa Troiam geſto cecinit, hiſtoria, an fabula, ſint. Quam rem pleniùs Strabo nos docet in XIII, his verbis: Παρατίθησι δ' ὁ Δημήτριος καὶ τὴν Ἀλεξανδρινὴν Ἑστιαίαν μάρτυρα, τὴν συγγράψασαν περὶ τῆς Ὁμήρου Ἰλιάδος, πυνθανομένην εἰ περὶ τὴν νῦν πόλιν ὁ πόλεμος συνέστη, καὶ τὸ Τρωϊκὸν πεδίον, τὸ μεταξὺ τῆς πόλεως, καὶ τῆς θαλάττης. ὁ ποιητὴς φράζει· τὸ γὰρ πρὸ τῆς νῦν πόλεως ὁρώμενον, πρόχωμα εἶναι τῶν ποταμῶν ὕστερον γεγονός. *Demetrius etiam Heſtiæam Alexandrinam teſtem adducit, quæ de Homeri Iliade aliquid conſcripſit, & quæſtionem hanc tractavit, an circa eam, quæ nunc eſt, urbem fuerit bellatum, & an Troianus ſit poëtæ campus, qui inter urbem, & mare eſt. Etenim, quod nunc ante urbem viſitur, id aggerem eſſe terræ, inferioribus temporibus à fluviis convectæ.* Iliad. Γ e: Ἑστιαῖα δ' ἡ γραμματική φησιν, ὅτι πεδίον ἐστὶ χρυσοῦν καλούμενον, ἐν ᾧ χρυσῆν Ἀφροδίτην τιμᾶσθαι, καὶ εἶναι οὕτως χρυσῆς Ἀφροδίτης ἱερόν. *Heſtiæa Grammatica ait, eſſe campum, qui aureus vocatur. Coli iſtic Auream Venerem, atque ita eſſe Aureæ Veneris delubrum.* Aliqui *Hiſtiæam* vocant. Nempe ut ἑστία, & ἱστίη, dicitur. (e *Pag. 81. edit. Baſil.*)

Homerus, quod ſatis mirari nequeo, à Sidonio Apollinari non ſolùm hiſtoricus creditur, ſed etiam inter ſeveræ hiſtoriæ ſcriptores refertur. Sic enim ille, ſi vulgatis codd. credere licet, hendecaſyllabis ad Conſentium in laudem Narbonis:

Aut cum ſe hiſtoria dabat ſeveræ,
Primos vix poterunt locos tueri,
Torrens Herodotus, tonans Homerus.

Vitiatum eſſe Sidonium, & nomen principis alicujus hiſtorici reponi debere, cenſet Barthius Adverſar. lib. LIV cap. VIII. Mihi ſanus eſſe locus videtur, nec quicquam mutandum. Siquidem ſolùm ea mens Sidonij eſt, laudare Creſcentium à ſuavi pariter, ac grandi dictione, quâ Herodotum, & Homerum referat. Præterea non de-

bemus à poëta, qualem nunc Sidonius agit, exigere illud, ut ἀκριβῶς a diſtinguat inter hiſtoriam, qualis eſt ejus, qui propriè hiſtorici nomen poſſidet, & illam, quæ eſt epici, vel etiam tragici, qui argumentum ſumere ſolet ex vero, ſed fabulas intermiſcet: unde, quæ pangit, potiùs *mythiſtoriæ* nomen merentur. Planiora hæc fient ex iis, quæ de argumento poëtæ epici, & tragici, diſſerimus in opere de re Poetica lib. II cap. XXIII, & lib. III cap. V.

a Accuratè.

Hierocles Grammaticus edidit Συνέκδημον, ſive Notitiam imperij Conſtantinopolitani: puta patriarchatuum, metropoleon, & civitatum parentium imperio Conſtantinopolano. Hanc in Corpore Hiſtoriæ Byzantinæ, à Pariſienſibus edendo typis regiis, ex duobus Codd. Mſsis exhibebit v. Cl. Lucas Holſtenius. Edidit poſt Geographiam ſacram Carolus à S. Paulo, Epiſcopus Abrincatenſis: ſed XV provinciarum eſt defectus.

Hypermenes ſcripſit librum περὶ Χίου b: ex quo Ptolomæus Chennus in ſexto hiſtoriæ novæ retulit, Scindapſum, Homeri famulum, mille drachmis fuiſſe multatum à Chiis, eò quòd herum mortuum non exuſſiſſet. Auctor Photius in biblioth. cod. CXC.

b De Chio.

Hypſicrates Amiſenus memoratur Luciano, ultimo loco inter hiſtoricos longævos. Verba ejus ponam: Ὑψικράτης c ὁ Ἀμισηνὸς συγγραφεὺς, διὰ πολλῶν μαθημάτων γενόμενος, (βεβίωκε) ἔτη δύο καὶ ἐνενήκοντα. Videtur alius ab eo, de quo dictum lib. III. Neque enim, puto, homo Galata, aut Ponticus, Phœniciâ linguâ hiſtoriam ſcripſiſſet: uti ab illo factum, de quo tum dicebamus. At Amiſenum illum eſſe arbitror, ex quo Polybius libro VII refert, Iſthmum peninſulæ ad Mæotidem CCCLX ſtadia longum, ab Aſandro ducto muro munitum eſſe, denis in ſingula ſtadia turribus conſtitutis. Ex quo item lib. XI tradit, Amazones Gargarenſibus confines habitâſſe in radicibus montium Caucaſiorum, quà Septentrioni obvertuntur, & Ceraunioꝛum nomen obtinent.

c Hypſicrates, Amiſen⁹ hiſtoric⁹, vir in multis verſatus diſciplinis, annos duos & nonaginta vixit.

IOannis Eubœi oratio hiſtorica in Chriſti nativitatem eſt Scoriaca in bibliotheca Regis Hiſpaniarum.

Ioannes, Lector Magnæ Eccleſiæ, compoſuit Romæ hiſtoriam; nec non vitam Conſtantini Magni ἰσαποστόλου d. Fuit in codd. Mſsis Ioannis Suzi: ut narrat Antonius Verderius, dominus Vallis Privatæ, in bibliothecæ Geſnerianæ Supplemento.

d Paris Apoſtolis.

Ioannes Pediaſimus τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς, & totius Bulgariæ, fuit χαρτοφύλαξ, ſive patriarchalis ſigilli cuſtos; ut eſt apud Geſnerum

rum Tom. I Bibliothecæ. Ibidem quædam ejus memorat. In epitome verò Simleri legas, etiam reliquiſſe librum de XII laboribus Herculis. Atque exſtare is dicitur Venetiis in bibliotheca S. Antonij: Bononiæ autem in bibliotheca S. Salvatoris. Credo, idem eſt, quem ſine auctoris nomine Leo Allatius Græcè cum tralatione ſuâ *a* edidit in Excerptis Græcorum Rhetorum, ac Sophiſtarum. Atque hæc ipſius etiam Allatij ſuſpicio eſt.

a Anno 1641 Romæ.

Iſaacius Porphyrogenneta librum compoſuit de Prætermiſſis ab Homero: quorũ extremo agitur de characteribus, ſive lineamentis, Græcorum, & Trojanorum, qui ad Troiam convenerant. Poſteriorem hanc partem ex inclyta Amſtelodamenſium bibliotheca ante annos circiter XL exſcripſit Ampliſſimus, & amiciſſimus Ianus Rutgerſius, ac cum tralatione ſuâ, & notis, edidit lib. V Variarum Lectionum cap. X. Sed poſtea, puta ante annos VII, integrũ Iſaacium publici juris Romæ fecit V. Cl. Leo Allatius in Excerptis Græcorũ Rhetorũ ac Sophiſtarum. Non ambigo, quin hic ſit Iſaacius Comnenus. Sed cùm in familia Comnena plures fuerint ejuſce nominis, ínque purpura nati; certò nihil nunc ſpondere de ætate auſus fui.

LEucius Charinus, teſte Photio in Bibliotheca, reliquit Petri, Ioannis, Andreæ, Thomæ, Pauli, περιόδον, h. eſt, iter per varias terræ regiones. Quod opus inter apocrypha N. T. in antiquo etiam codice recenſetur.

Longus Sophiſta Ποιμενικὰ *b* reliquit: quibus venuſtè, ac ſuaviter, fabulam tractat de Daphnide, & Chloë, libris IV. Latinè reddidit, notiſque illuſtravit, Gothofredus Iungermannus; eámque operam ſuam dicavit conſobrino ſuo Ludovico Camerario, tum Electori Palatino à conſiliis, poſtea Sereniſſimi Suediæ Regis Legato ad fœderatos Belgas. Iam ante annos CLXX heroico carmine reddidit Laurentius Gambara: ſed liberè adeò, ut ſæpe vix Longum agnoſcas. Adeò multa addit, demit, mutat: ut taceam, quòd ſæpe nec mentem Longi fuerit aſſecutus: quippe poëta melior, quàm Græcè intelligentior.

b Paſtoralia.

Lucius Patrenſis memoriæ tradidit μεταμορφώσεις *c*, dictione quidem purâ, & ſuavi; ſed narrationibus fabuloſis, & planè prodigioſis. De ætate ejus non liquet; niſi quòd antiquior credatur Luciano: quippe qui inde compilâſſe videatur Lucium, ſeu aſinum ſuum: uti ex Luciano poſtea aſinum ſuum aureum exſcripſit Appuleius. Niſi is potiùs ex eodem Lucij fonte ſua hauſit. Et

c Transformationes.

hoc ſanè veriſimilius eſt. Nempe ut Lucium in epitomen redegit Lucianus: ita paraphraſin Lucij ſcripſit Appuleius: ſed ille Græcè, hic Latinè. Unde initio operis ait: *Fabulam Græcanicam incipimus. Lector, intende; lætaberis.* Vide de Lucio hoc Photium cod. CXXIX, & Salmaſium Prolegomenis in Solinum.

MÆandrius quis ſit, adhuc quæro. Ex eo Polybius lib. XII refert, Henetos, è Leucoſyris profectos, Trojanis in bello ſuppetias tuliſſe: hinc cum Thracibus avectos, poſuiſſe ſedes juxta Adriatici ſinûs angulum: eos Henetos, qui non interfuiſſent expeditioni, Cappadoces eſſe ſactos.

Manuel Malaxus Patriarcharũ contexuit hiſtoriam. Cujus ætatẽ nunc dicere nequeo. Sed potero fortaſſe, ubi corpus hiſtoriæ Byzantinę ediderit Clariſſimus Labbęus; ſicuti Pariſienſes promittunt.

Marcellus in Æthiopicis (Μάρκελλος ἐν Αἰθιοπικοῖς) laudatur à Proclo commentarij in Timæum lib. I a: ubi ex eo refert quædam de inſulis extra columnas Herculis, ac imprimis omnium maximâ Atlantide, Neptuno ſacrâ.

Meliſſeus rerum Delphicarum hiſtoriam condidit. Meminit Io. Tzetzes Chil. VI cap. XC:

> Ἡ Πιερία ᵇὕστερον Λύγκος μετωνομάσθη.
> Ἧς τὴν ἀρχὴν, ὡς Μελισσεὺς ἐν Δελφικοῖς που γράφει,
> Πρῶτος παῖς Ἠμαθίωνος Ἀέροπος ἐσχήκει.

Eundem ejuſce rei auctorem laudat commentario in Heſiodi lib. I: Καὶ ᶜ ἡ μὲν Πιερία πρότερον ἀπὸ Πιέρου, τοῦ Μεθώνης ἀδελφοῦ, πατρὸς δὲ Λίνου, Πιερία ἐκέκλητο. ἧς δὲ τὴν ἀρχὴν ἔσχεν Ἀέροπος, ὁ πρεσβύτατος τῶν Ἠμαθίωνος παίδων· καθὰ Μελισσεύς φησιν, ὁ τὰ Ἀδελφικὰ συνταξάμενος. Ubi τὰ Δελφικὰ legi ſimiliter debere, & res clamat, & jamdudum amiciſſimo Meurſio ad Chalcidium eſt obſervatum. Cùm autem utrobique Μελισσεὺς dicatur: is, qui Palæphato, & Fulgentio, celebratur, utrobique Μέλισσος vocetur: diverſos omnino eſſe, planè mihi perſuadeo. Tamen & *Meliſſus* eſt apud Servium in IV Æn. ubi ab illo traditum ait, quos Maro vocat Agathyrſos, *eos ab Homero Achabas appellari, qui propter ſcientiam ſagittarum Apollini ſunt gregales, ſicut Cretes.* Imò & Palæphatus initio operis nominat συγγραφέας, Μέλισσον, καὶ Λάμισκον τὸν Σάμιον ᵈ. Vide, quæ de Meliſſo libro tertio dicebamus.

Miletus inter hiſtoricos refertur à Gervaſio Ricobaldo Ferrarienſi,

a Pag. 55. edit. Baſil. an. 1534.

b Pieria poſtea dicta eſt Lynceus: cujus imperium, ut Meliſſeus in Delphicis alicubi ſcribit, primus tenuit Aëropus, filius Emathionis.

c Ac Pieria quidẽ priùs à Piero, Methones fratre, patre autem Lini, hoc Pieriæ nomine vocabatur. cujus & imperiũ obtinuit Aëropus, maximus natu è liberis Emathionis; ſicut Meliſſeus ait, qui Adelphica (ſcribendum Delphica) compoſuit.

d Hiſtoricos, vel ſcriptores, Meliſſum, & Lamiſcum Samium.

rienſi; qui (ut dixi in ſecundo de Hiſtoricis Latinis cap. LXI) vixit anno cIↃCCC, ac Mſus exſtat in bibliotheca v Cl. Petri Scriverij. Gervaſius is in Pomario ſuo, quo loco de Conſtantino tractat, ſic ait: *Tradit Miletus in catalogo ſuo Auguſtorum, quòd hic, ultimis vitæ diebus ab Euſebio, Epiſcopo Nicomediæ, baptizatus, in Arrianum dogma delapſus eſt.* Atque idem in Iuliani temporibus ad an. Ch. CCCLXV refert, quomodo, cùm Julianus conceſſiſſet Judæis, ut templũ Hieroſolymis inſtaurarent; ignis eruperit è fundamentis, qui Iudæos abſumſerit; ac nocte ſequenti in veſtibus omnibus apparuerit crucis ſignum. Addit verò, ita ſcripſiſſe Miletum, & Rufinum; qui de iſto agit lib. I cap. XXXVIII. Sed de Mileto nihil dicere habeo. Vir eruditiſſimus ſuſpicatus eſt, legendum *Miletius*, vel potiùs *Meletius*: qui epiſcopus fuit Antiochenus, ac claruit ſub Juliano, & imperatoribus conſecutis, uſque ad tertium Theodoſij Magni annum, quo Conſtantinopoli deceſſit. Id fuit anno Chr. CCCLXXXI. Adeantur de eo Baſilius epiſt. V; Gregorius Nyſſenus funebri in Meletium; cujus orationis etiam mentio eſt apud Socratem lib. V cap. IX. Item videndi Theodoretus lib. III cap. XIII, & lib. V cap. V; etiam Sozomenus lib. V cap. XI, & XII, & lib. VI cap. VII, Damaſcenus lib. II de Imaginibus. E Latinis conſulatur Rufinus lib. I Hiſt. Eccl. cap. III, & Sigebertus Gemblacenſis, ad an. CCCLXXX; cujus verba apponam: *Meletius Antiochenus epiſcopus per hoc clarior, quod Theodoſius in ſomnis prævidit, ſe ab eo indui chlamyde Imperiali, & diademate coronari.* Non magnopere huic conjecturę repugnarem, ſi aliquis veterum occurreret, qui Meletianæ hiſtoriæ ante Ricobaldum meminiſſet; vel, quem ille Miletum vocat, Meletium eſſe conſtaret.

Muſæus de Iſthmiis ſcripſit. Euripidis ſcholiaſtes in Medeam: Ὅτι δὲ καὶ ἀθάνατος ἦν ἡ Μήδεια, Μουσαῖος ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων ἱστορεῖ.[a] Fortaſſe eſt Μουσαῖος Ἐφέσιος ἐποποιὸς, qui Περσηΐδος ſcripſit libros; item εἰς Εὐμένη, καὶ Ἄτταλον, Suida teſte. Unde & regum iſtorum æqualem fuiſſe, veriſimile eſt. Alius fuit Muſæus ille antiquus, Orphei æqualis: item Muſæus Grammaticus, ſcriptor poëmatij de amoribus Leandri, & Herûs; qui ſub Cæſaribus vixit.

[a] *Fuiſſe immortalem Medeam, etiam à Muſæo refertur libro de Iſthmiis.*

NEſtorianus, ut hiſtoricus, memoratur in Chronico Alexandrino.

Nicagoras Cyprius videtur Deorum naturam, & geſta, conſignâſſe. Arnobius lib. IV: *Poſſumus quidem hoc in loco, omnes iſtos, nobis*

quos inducitis, atque appellatis deos, homines fuiſſe, monſtrare, vel Agrigantino Euhemero replicato; cujus libellos Ennius, clarum ut fieret cunctis, ſermonem in Italum tranſtulit: vel Nicagora Cyprio, vel Pellæo Leone, vel Cyrenenſi Theodoro, vel Hippone, ac Diagora Melio, vel auctoribus aliis mille, qui ſcrupuloſæ diligentiæ curâ in lucem res abditas libertate ingenuâ protulerunt. Poſſumus, inquam, ſi placet, & Iovis res geſtas, & Minervæ expromere bella virginis, ac Dianæ, quibus dolis Liber Indorum affectaverit regnum, cujus fuerit conditionis Venus, cujus operæ, cujus quæſtus: matrimonium Magna cujus tenuerit Mater: quidnam ſpei, quid voluptatis ſpecioſo ab Atye conceperit: unde Serapis Ægyptius, unde Iſis, vel ex quibus cauſſis appellatio ipſa concinnata ſit nominum. Nec de Diis modò, ſed etiam de heroibus ſcripſit. Ut de Prometheo, qui hominem è luto formâſſe dicitur. Fulgentius lib. II Mythologicôn fab. de Prometheo: *Quamvis Nicagoras in Diſthemithea libro, quem ſcripſit, primum illum formâſſe idolum referat.* De Prometheo loquitur. Quare *Diſthemithea* corruptum puto ex Δεσμ. Πρoμηθεως a. Ut idem fuerit libri nomen ac tragœdiæ Æſchyli. Apud Antigonum Caryſtium Hiſtor. Mirab. cap. CLXXIII legas, à Nicagora traditum, in Citto, ſive Ciſſo, Macedoniæ monte, ſi terram paullùm effoderis, ſalem inveniri. Sed is fortaſſe eſt Nicagoras Sophiſta; de quo diximus lib. I, cap. XVI.

a *De vinculis Promethei.*

Nicander Thyaterenus, Νίκανδρος ὁ Θυατειρηνὸς ἐν τῷ b περὶ τῶν Δήμων citatur Harpocrationi in Θυργωνίδαι. Eidem in Θύπον teſtimonium petitur ἐκ c τῆς πρώτης Νικάνδρου τῶν Αἰτωλικῶν. Sed is eſt Colophonius; ut dictum cap. XIV hujus libri.

b *Libro de populis Atticis.*
c *Ex libro primo Nicandri Ætolicorum.*

Nicanor inter eos eſt, qui Alexandri M. Hiſtoriam prodiderunt. Lactantius lib. I de falſa religione cap. VI: *Primam* (Varro *Sibyllam* ait) *fuiſſe de Perſis, cujus mentionem fecerit Nicanor, qui res geſtas Alexandri Macedonis ſcripſit.* Fortaſſe eſt Leander Nicanor, Alexandrinus Grammaticus, quem de Alexandria commentatum dicebamus lib. I. cap. XII. Potuit enim idem & de urbe agere, & de conditore. Sed nec minùs veriſimile videtur, eſſe Seleucum, Syriæ regem, qui Νικάτωρ, ac, Macedonum lingua, Νικάνωρ dictus. Sanè cùm unus fuerit è ducibus Alexandri, haut alius meliùs res nôſſe potuit Alexandri. Nec cauſſa erat, cur minùs de eo ageret, quàm fecit Ptolomæus, Lagi filius, Ægypti rex; qui & ipſe è ducibus Alexandri fuit, ac argumentum hoc præclarè tractavit; ut ex Arriano cognoſcimus. Atque eò valde inclinaret animus, niſi ſcrupulum injiceret, quòd mentionem nullam tanti regis inter eos, qui Alexandri res geſtas celebrent, idem Arrianus faciat. Et quid ſi neutrius

neutrius ſit? Nam fuit & Nicanor Samius, qui περὶ ποταμῶν a ſcripſit, teſte Plutarcho de Fluminibus, in Eurota. Alius item Nicanor Cyprius: qui Deorum naturam, & geſta, expoſuit; ut innuit Arnobius lib. IV. Niſi iſtic, *Nicagoras Cyprius*, legere malis; ut eſt in multis libris. Et ita nos paullò antè vocabamus. Nicanoris librum μετονομασιῶν citat Harpocration voce Ἀκή.

a *De fluviis.*

NIcephorus, diaconus Phryx, inter eos qui de ſui ævi rebus aliquid divulgârint, laudatur à Ioanne Curopalate, & Georgio Cedreno, utroque in Hiſtoriæ proœmio.

Nicoſtratus videtur reliquiſſe Muſici vitam. De hoc ita auctor fragmenti Cenſorino adnexi, & ei à multis tributi, cap. X. *Rhythmus creditur dictus à Rhythmonio, Orphei filio, & Idomeneæ, nymphæ Maricæ: ut tradit Nicoſtratus, libro, quem compoſuit de Muſico, fratre Rhythmonij.* Sed Muſici, & Rhythmonij nomina, videntur eſſe commentitia. Etiam Menander Rhetor lib. II de genere demonſtrativo, de ſtylo Nicoſtrati (ſed ambigo, an ejuſdem) judicium fert. Ait autem, dictionem Xenophontis, Nicoſtrati, Dionis Chryſoſtomi, & Philoſtrati ejus, qui Heroica, & imagines ſcripſit, ἁπλουστέραν εἶναι, καὶ ἀσφαλεστέραν b.

b *Simpliciorem eſſe, & ſecuriorem.*

Nonnus Abbas de Narrationibus Græcorum exſtat Scodriaci in bibliotheca regis Hiſpaniarum: ut apud Poſſevinum lego in Appendice Apparatus Sacri c.

c *Pag* 22

ORientalis hiſtoriæ fragmenta de tempore Comnenorum habes Romæ in bibliotheca S. Mariæ in Vallicella: ut eſt apud Poſſevinum ad Apparatum ſacrum d.

d *Pag* 22 *edit Colon. an.* 1608.

PÆanius, Sophiſta Græcus, Eutropij hiſtoriam Græcè vertit. Ejus μετάφρασις cum aliis Romanæ Hiſtoriæ ſcriptoribus edita eſt à Frederico Sylburgio.

Paphnutius abbas ſcripſit vitam S. Onuphrii; quam de Græco Latinè verſam ab anonymo habemus in Vitis Patrum. Græcè exſtat in Boica bibliotheca.

Philones varios retuli lib. III, in ætatis incertæ ſcriptoribus. Eſt præterea Philo philoſophus, qui hiſtoriam Eccleſiaſticam condidit: ut cognoſcimus ex Michaële Glyca parte IV Annalium; ubi de Leone agit Iſaurico. Etiam Philonis mentio fit à Conſtantino Porphyrogenneta de Thematibus Occidentis cap. IX; ubi de

Epidamno, poſtea Dyrrachij nomen ſortitâ.

Eſt & Philo Byzantius. Is memoriæ hominum inſidet opere de ſeptem orbis miraculis. Sed ſolùm ſuperſunt illa de Memphiticis Pyramidibus, ſtatuâ Iovis Olympij, Coloſſo Rhodio, muris Babyloniis, priórque pars capitis de templo Dianæ Epheſiæ. Nam poſterior deperiit; uti & caput integrum de Mauſoli ſepulcro. Debemus hunc etiam ſcriptorem Leoni Allatio; qui & doctis eum ſcholiis illuſtravit *a*. Atque idem Notarum initio meminit diatribæ ſuæ de hoc, & aliis Philonibus. Sed utrùm jam publici juris fecerit, dicere nequeo.

Phyteus de Mauſoleo edidit librum; ut teſtatur M. Vitruvius in præfatione ſeptimi libri. Niſi legendum Pythius; *qui Prienæ ædem Minervæ nobiliter eſt architectatus*; ut idem ait in præfat. lib. I. Sed fortaſſe non tam ea, quæ ad homines pertinerent, expoſuit, quàm quæ ſtructuram reſpiciunt. Idem putem de aliis, qui ibidem à Vitruvio referuntur. Atque ea eſt cauſſa, cur ferè à nobis præteriti ſint.

Polyænus Athenienſis memoratur Euſebio *b* lib. I Chronicorum. Οὗτος *c* Ἀμενωφθὶς ἐστὶ ὁ Μέμνων εἶναι νομιζόμενος, καὶ φθεγγόμενος λίθος, ὃν λίθον χρόνοις ὕστερον Καμβύσης ὁ Περσῶν τέμνει, νομίζων εἶναι γοητείαν, ὡς Πολύαινος ὁ Ἀθηναῖος ἱστορεῖ.

Praxion res Megaricas condidit. Suidæ in Σκίρον citatur Πραξίων *d* ἐν β' Μεγαρικῶν. Similiter Ariſtophanis *e* Scholiaſtes: Πραξίων *f* ἐν δευτέρῳ Μεγαρικῶν, ἀπὸ Σκίρωνος, τοῦ συνοικίσαντος Σαλαμῖνα.

RHeginus hiſtoricus citatur à Tzetze Chil. I Hiſtor. XVIII; qui ab eo proditum ait, oves alicubi aureas ferre lanas. Item Chil. VII Hiſt. CXIV. Ubi ex eo quædam adfert de mirificis nominum formis. Sed éſtne id proprium hiſtorici nomen? an potiùs ſignatur, vel Theagenes Rheginus, vel Hipys Rheginus? de quorum priori dixi lib. I cap. I; de altero, lib. IV cap. III.

SAbinus Monachus reliquit *Epitomen omnium Synodorum univerſalium, & provincialium*: ut eſt in catalogo codicum Mſſorum, qui exſtare ſolent Conſtantinopoli; teſte Poſſevino in Appendice ad Apparatum ſacrum. Philippi Labbæi *g* ſuſpicio eſt (cui tamen nec ipſe multum tribuere videtur) pro *Sabino Monacho* eſſe reſcribendum *Sabinum Macedonianum*: ut ſignetur Heracleæ Thraciæ epiſcopus, de quo Socrates ſæpius libris prioribus, Sozomenus

a Editus Romæ an. 1640.
b Pag. 25. Theſ. Temp.
c Hic eſt Amenophis, qui Memnon eſſe creditus eſt, ac reſonans lapis; quẽ poſtea lapidem Cambyſes ſecuit, fuiſſe ratus incantationem, ac præſtigias quaſdam; ut Polyænus Athenienſis refert.
d Praxion lib. 2 Megaricorũ.
e Pa. 725.
f Praxion in ſecundo Megaricorũ, à Scyrone, qui Salamina cõdidit.
g In delineatione Apparatus ad Corpus hiſtoriæ Byzantinæ pa. 30.

menus in præfatione, Nicephorus Calliſti lib. IX, X, atque alii. Vide, quæ de eo diximus lib. II cap. XX.

Scylix, vel Scylex, hiſtoricus, Michaëli Calecæ, qui tempore Concilij Lugdunenſis vixit, memoratur libro quarto adverſus gentes; idque gemino in loco *a*. Narrat verò ex eo, ut Michaël, patriarcha Conſtantinopolitanus, cognomento Cerularius, propter azyma illum diptychis eraſerit. Hoc contigit tempore Papæ Leonis IX, circa annum MLIII. Quâ de re egimus diſſertatione de Symbolo Conſtantinopolitano. Fortaſſe igitur hic non alius ſit, quàm Ioannes Scylitza, dignitate Curopalates: de quo dixi lib. II cap. XXVI; ubi eum oſtendi ſcripſiſſe de imperatoribus Conſtantinopolitanis; quod etiam leges apud Raphaëlem Volaterranum lib. XXVI Anthropologiæ, & Geſnerum in Bibliothecâ.

Simachus, niſi *Symmachus* rectum nomen putes, res Aſſyrias, ac Medicas, tradidit. Agathias ſcholaſticus hiſtoriæ ſuæ lib. II: Ὡς *ἐκ τῶν Βηρωσσῷ τε τῷ Βαβυλωνίῳ, καὶ Ἀθηνοκλεῖ, καὶ Σιμάκῳ, τοῖς τὰ ἀρχαιότατα τῶν Ἀσσυρίων τε καὶ Μήδων ἀναγεγραμμένοις, ἱστόρηται*.

Simeon Magiſter, ac Rhetoricus Logothetes, opus Chronicum ex variis contexuit Chronicis, atque hiſtoriis; quod inter Mssos bibliothecæ Meſſanenſis codices recenſetur à Poſſevino in Appendice Apparatus Sacri. Item Simeon Magiſter (idem, an alius, non dixerim) ſcripſit de ædificatione templi S. Sophiæ, quod eſt Conſtantinopoli. Eum in corpore Byzantinæ hiſtoriæ Georgio Codino ſubjunget cum tralatione ſua, ac notis, Petrus Lambecius. Etiam Simeonis Theologi Hiſtoria apud Hiſpanos in Scoriacenſi bibliotheca eſſe dicitur. Sed quid ego de ætate ſpondeam, qui non conſpexerim? Fortaſſe certiora afferet v. Cl. Leo Allatius: qui promiſit diatribam *De Simeonibus, qui Græcè aliquid ſcripſerunt: in qua eorum monumenta indicantur, &, in quibus Bibliothecis lateant, aperitur.*

a Pa 507, & 3226. edit. Ingolſtad.

b Vt alicubi Beroſus Babylonius, & Athenocles, & Simacus, referunt; qui Aſſyriorum, & Medorum, res antiquiſſimas cõſignarũt.

THeodoſius Melittinus Chronicon condidit. Quod Stephanus Gerlachius Conſtantinopoli, quò, cum illuſtri viro, Davide Ungnadio, profectus erat, detulit ſecum Tubingam ad Martinum Cruſium. Exinde fragmentum de nuptiis Theophili Imp. & Theodoræ è Paphlagonia, ſubjungitur epitomę Æthiopicæ Heliodori hiſtoriæ Francofurti editæ anno CIƆIƆLXXXIV. De ætate meliùs dicent, qui viderunt.

Theophilus presbyter commentario illuſtravit Leonis Sapientis,

tis, Imperatoris, oracula de urbe Conſtantinopolitana. Ac videtur is ſignari à Poſſevino in Appendice Apparatus ſacri: ubi codex memoratur ſic inſcriptus: *Oracula, omnia cum figuris: puta, principium Methodij Epiſcopi Patarenſis; viſiones Danielis Prophetæ, & Choſroä Regis Perſarum, & Theophili presbyteri Romani: tranſlata à Georgio Zigabeno: prætereáque Leonis Philoſophi, & Imperatoris.* Meminit a ejus quoque Philippus Labbe S. J. Theologus; déque eo ſe uberiùs, & accuratiùs, dicturum, in ſuo Syntagmate pollicetur.

a *In delineatione Apparatus ad Corpus historiæ Byzantinæ pag. 52.*

ZAcharias Rhetor Eccleſiaſticam fecit hiſtoriam: quæ necdum prodiit; ſed fuit Mſa Conſtantinopoli, tum in bibliotheca Conſtantini Barini, tum Ioannis Suzi: ut auctor eſt Antonius Verderius in Bibliothecæ Geſnerianæ ſupplemento.

BENE-

BENEVOLE LECTOR;

QVæ alterâ libri quarti parte, videlicet capite xx, *ac deinceps, memoravi, ea ſunt de hiſtoricis antea à me præteritis. Dum verò ſum in iis concinnandis, juvit ſubinde, ne, tot occupationibus diſtentus, reponerem quæ priùs monuiſſem, recolligere eorum memoriam, quæ præceſſerant. In hoc non omnino indiligenter incumbenti, complura ſe obtulerunt, non quidem de hiſtoricis indictis, (quales tamen ſupereſſe ſcio non paucos) ſed indicta de ſcriptorum iis, quos dixiſſem. His aliquem hîc locum dare viſum fuit: non quaſi operæ eum facturum exiſtimem, qui, labore legendi interrupto, ſemper à prioribus huc recurrat, (quod plus moleſtiæ afferret, quàm fructus; cùm non pauca ſint hîc, quæ nullo damno præteriri potuiſſent) ſed tam demum ut hoc faciat, ubi priora non ſatisfecerint. Simul eò ſpectavi, ut ſi quis, me humanitus aliquid paſſo, recudere noſtra volet, parata hîc reperiat, quæ, ſuis ſi inſerantur locis, editionem reddant commendabilem magis. Habes inſtituti mei rationem: nunc referam, quæ priùs addita maluiſſem.*

ADDENDA
LIBRO PRIMO.

PAg.vii, verſ. 15. Poſt *fuerint*, appone. Præſertim quando his multa de Ariſtea addantur lib. iv cap. ii; iterúmque de eo loquendi occaſio dabitur penè initio operis de Poëtis Grȩcis.

P.xiii, v. 24 poſt *nominis*, argumento adde: *Aſſyriaca Homeri. Iudicium ſuper libro de vita Homeri, qui Herodoto tribuitur.*

P.xv.v.15, poſt *Bione*, ſubjunge: atque addit, ſcripſiſſe eum, Atticè, & Ionicè; eſſéque eorum primum, qui retulerint, eſſe regiones, ubi dies, ac ſimiliter nox, foret ſex menſium.

P.xvi.v.3, poſt ἰφ̔δισμένον, adde: Neque ab ejus amore deterret Plutarchi liber περὶ a τῆς κακοηθείας Ἡροδότου. Imò neque Plutarcho propterea ſuccenſeo. Utrique facilis apud me venia eſt. Neque enim Petrarchæ acceſſero, qui id tribuit invidiæ Plutarchi. Potiùs cenſeo, id profectum ab innato omnibus patriæ amore: quam ignominosè notatam eſſe ab Herodoto, concoquere non poterat.

a *De malignitate Herodoti.*

P.xvii, v.9, poſt *legitur*, appone: Præterea Herodotus in Euterpe meminit ſuorum Λόγων Λιβυκῶν *b*: de quibus idem eſto judicium, ac de rerum Aſſyriarum libris.

b *Librorum de rebus Libycis.*

P.xxv, v, 16, poſt *liber* xi, ſubde: Sed eò fortaſſe in hiſtoricis illi datus fuerit locus, quia poſt Homerum primus attigerit Geographiam; ut in ipſo operis ingreſſu ait Strabo. Sanè etiam Geographia, quæpiam, terrarum videlicet, hiſtoria eſt.

P.xxxii, v.27, poſt *hiſtoria*, junge: Similitérque Euagrius Hiſtorię Eccleſiaſticæ lib.v cap.ult. Sed hic omnes gentium hiſtoricos ejus criminis agit reos.

P.xxxvi, v.21, poſt πολισμάτων appone: Euagrius lib. v Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ cap.ult. tres illos è nobilibus gentium hiſtoricis primo recenſet loco; Characem, Theopompum, Ephorum.

P.xl, v.17, poſt *mercedem* interſere: *Phanias, ſive Phænias, Ereſius. Plutarchi locus emendatus; uti & Etymologici magni.*

P.XLIII, v. 2, poſt *tonderi*, ſubjunge. Adhæc Proclus lib. I in Timæum Platonis *a*; ubi ex eo, & Phanodemo, memorat, Athenienſes eſſe Scytharum progenitores. a Pag. 30 edit. Baſil. an. 1534.

P. LX, v. 34, poſt *vellent*, ſubde. Vide & Philoſtratum lib. I de vita Apollonij cap. VIII.

P. LXIII, v. 30, poſt *Hieronymus ille*, adde, niſi Cardianus potiùs intelligitur, de quo mox dicam.

P. LXIV, v. 17, poſt *militâſſe*, adde: vel, inquam, Hieronymum Ægyptium, Phœniciæ Syrięque præfectum: vel alterum ejus nominis patriâ Cardianum, quod magis, magiſque, nunc cœpit arridere. Ac inter alia tum Diodori Siculi verba movent, quæ de Cardiano inferiùs adducam: tum autem, quòd nuſquam legam, Hieronymum Syriæ præfectum ſcripſiſſe de ſucceſſoribus Alexandri. Sed de Cardiano mox pluribus: ubi priùs ero proſecutus nonnulla, quæ ad Ægyptium pertinent.

P. LXIX, v. 9, poſt *dicemus*, appone: Unde verò iſta de Timæo pariter, ac Callia, hauſerit Suidas, nunc facile eſt dictu, poſtquam V. CL. Henricus Valeſius, ut Polybij, Nicolai Damaſceni, atque aliquot aliorum, ita etiam Diodori Siculi, edidit excerpta: quæ continebantur Collectaneis Conſtantini Porphyrogenneti, libro de Virtutibus, & Vitiis. In iſtis enim hæc iiſdem verbis, quibus ea retulit Suidas, leguntur; ut, quin ex Diodoro illa Grammaticus hic exſcripſerit, nullus dubitationi relictus ſit locus.

P. LXXXII, v. 3, dele, *imprimis Polybio libro* XII. Ac pro iis ſubſtitue iſta: Unde verò iſta excerpſerit Suidas, non ſinunt nos ignorare fragmenta illa Diodori Siculi ab Henrico Valeſio paucos ante annos Lutetiæ edita ex Collectaneis Conſtantini Porphyrogenneti: in quibus iſta iiſdem leguntur verbis; ut nihil cauſſæ ſit, cur ulterius aqua iſtic hæreat cuiquam.

P. LXXXVII, v. 26, poſt *Nabopolaſſari*, appone: Vide & Euſebium in IX Præparationis Euangelicæ cap. XI.

P. XCIX, v. 2, poſt *Empedocle* adde, Platone.

P. CVII, v. 29, poſt *Athenai*, ſubjice: Ἁπλῶς etiam Τιμαχίδας dicitur, eúmq; Clitarcho gloſſographo jũgitur Harpocrationi in Ἐπιβλῆτας.

P. CX, v. 1, poſt *Plinius* interſere: Ut lib. II cap. CVIII: *Univerſum autem hunc mundi circuitum Eratoſthenes, in omnium quidem literarum ſubtilitate, & in hac utique præter cæteros ſolers, quem cunctis probari video, trecentorum quinquaginta duorum millium ſtadiûm prodidit. Quæ menſura, Romanâ computatione, efficit trecenties quindecies centena millia paſſuum. Im-*

probum

probum auſum, verùm illâ ſubtili argumentatione comprehenſum, ut pudeat non credere. Eam Eratoſthenis ſententiam memorant è Græcis Geminus, & Strabo; è Latinis verò Vitruvius, Cenſorinus, Macrobius, & Martianus Capella. Præterea mentio eſt Eratoſthenis apud eundem Plinium.

P. CXIII, V. 33, poſt *cognoſcimus*, ſubjice iſta. Verùm in editione Aldi Nepotis, quæ anno prodiit CIↃ IↃ LXXXIII; uti & Leidenſi nuperâ Elzevirij; pro *Acilij* legas *Attilij*. Quod planè repudiandum. Siquidem ſcriptor Attilius non hiſtoricus Græcus fuit: ſed poëta Latinus; cui quinctum inter Comicos locum Volcatius Sedigitus adſignat apud Agellium lib. XV cap. XXIV.

P. CXXIII, V. 19, poſt *uſque ad*, ſubde: Carthaginis excidium; ut ait Euagrius lib. V cap. ultimo; ſive potiùs

P. CXXIV, V. VII, poſt *conſtringeret*, adde. Falſus interim ſummus vir, Iſaacus Caſaubonus, quando ſuſpicatur, παρεκβολὰς illas ſive excerpta è Polybij libro ſexto, & ſequentibus, uſque ad finem ſeptimidecimi, eſſe partem compendij M. Bruti. Nam aliud ſanè ſunt excerpta, aliud verò eſt epitome. Excerpimus ſeligendo ea, quæ χρήσιμα, ac *laudabilia* dicuntur. Nec opus, ut iſtiuſmodi inter ſe cohæreant. At epitome, ſi digreſſiones exceperis, omnia attingit paucis: partéſque omnes non minùs cohærent, quàm in juſta ſit hiſtoria. Illud etiam addamus. Excerptis, quæ Caſaubonus ſuâ editione longè omnium optimâ exhibet, addi oportere Polybij illa, quæ ex Conſtantini Porphyrogenneti Collectaneis primus edidit, vertit, notíſque illuſtravit Henricus Valeſius *a*, vir & hoc, & aliis nominibus, optimè de ſtudiis meritus.

a Pariſ. an. 1634.

P. CXXXVII, V. II, poſt *annum*, appone. Sic ſanè ſtatuendum, ſi ſequamur vulgatos Laëttij codices. Sed liquet ex iis, quæ libro de Philoſophorum ſectis dicam, pro Olympiade CVII reſcribendum eſſe CXXVII. Nempe in Græco excidit εἰκοστῆς *b*; quod etiam viſum Caſaubono, Meurſióque.

b Vigeſima.

P. CXLV, V. 17, poſt *lib.* IV adjice: Alexandrum de tractu Illyrico (nec alius is) laudat Valerius Max. lib. VIII cap. XIII.

P. CXLVI, V. 9, poſt *donavit*, adde: Sed quod ait, à Lucio Cornelio Sylla civitate donatum, id aliter narrat Suidas; qui, ut vidimus, à Cornelio Lentulo manumiſſum, & ab eo Cornelij nomen accepiſſe narrat.

P. CXLVIII, V. 22: poſt *de poëtis* interſere iſta:

Pompeijs familiari, ac Mithridatici belli ſcriptori, ſubdatur

Mithridatis anagnoſtes Æſopus; cui Mithridatis encomium nomen peperit: item opus alterum de Helena. Poſteriori hoc prodidit, eſſe piſcem cetacei generis, Pana dictum: inque eo reperiri gemmam Aſteriten, à Sole accendi idoneum: valere autem ad philtra. Auctor Suidas in Αἴσωπος. Sed eſt iſtud vanum Græculorum commentum: & interim ejuſmodi, quod nullus facilè refellat. Ecquando enim conſtabit, quod genus cetacei piſcis per ſuum Pana intellexerit Æſopus? vel quando is capietur, ut experimentum fiat à fatuis Veneris nepotulis, qui gaudent philtris?

P. CXLIX, v. 13, poſt *in Thalete*, adde, adde, & Pythagora.

LIBRO SECUNDO.

PAg. CLXIV, verſ. 31, poſt *commiſit*, appone: *Chorcinon* dicitur Simlero in Bibliotheca, & aliis hunc ſecutis. Sed id vocabulum non eſt nauci.

P. CLXVII, v. penult. poſt, *& aliis*, appone: de quibus mox dicam.

P. CLXVIII, v. 2, poſt *Paullus*, ſubjunge: Sed, ad Iulium Cæſarem pertigiſſe, credere oportet Diodoro ipſi; cujus ex præfatione verba paullo antè adduximus. Atque idem traditum eſt ab Euagrio lib. v cap. XXIV.

P. eâdem, v. 15, poſt *quincto*, adde: In tanta verò librorum Diodori jactura, qualicunque ſolatio eſt, quòd ex deperditis ἐκλογὰς atque excerpta habemus; ut apud Photium; quæque de legatis dedit Fulvius Urſinus; item quæ ex codice Auguſtano juris publici fecit David Hœſchelius, ac vertit Rhodomannus; præterea, quæ poſt editionem Rhodomanni, ex Collectaneis Conſtantini Porphyrogenneti, Henricus Valeſius edidit primus, ac vertit, & notis illuſtravit. Item fragmentum de Cleonnide, & Ariſtomene: quod unà cum nonnullis Polemonis, & Himerij, edidit Henricus Stephanus. Sed neſciebat, eſſe Diodori Siculi: cui tribuitur in Florentino codice Bibliothecæ Mediceæ: unde in peregrinatione ſua exſcripſit filius meus Iſaacus, ignarus tum, jam Stephani prælo prodiiſſe.

P. CLXX, v. 26, poſt *incipere ait*, adde: Ac convenit, quòd uſque ad Pyrrhum, Epirotarum Regem, produxiſſe ait Euagrius lib. v Hiſtor. Eccleſ. cap. ult.

Pag. CLXXI, v. 5, poſt Ἀλκαγράτοςδ᾽ς, appone: Ex novis libris

 deper-

deperditis luculentum nobis fragmentum conſervavit Conſtantinus Porphyrogennetus, eo Collectaneorum libro, quo agebatur de Virtutibus, & Vitiis. Unde unà cum Excerptis Polybij, Diodori Siculi, Nicolai Damaſceni, & aliorum, appoſitâ tralatione ſuâ, ac notis, edidit jam *a* ſemel, iterúmque, memoratus nobis Henricus Valeſius.

a *Pariſiis an.* 1634.

P. eâdem, v. 22, poſt *ſuavem*, adjice: Quinctum hujus epitomes librũ citat Stephanus, ſive Hermolaus, in Ἀρίκεια. Meminit quoque ejuſce epitomes in Κορίολλα: ſed quotum ejus librum advocet, parùm liquet. Corruptè enim legitur, Διονύσιος ϛ τῆς ἐπιτομῆς. Exiſtimare aliquis poſſit, ϛ eſſe corruptum ex κ; ut vigeſimus ſignetur. Sed obſtat, quòd epitome ea tantùm quinque conſtiterit libris: ut clarè ait Photius. Liceat tamen ſuſpicari, fuiſſe plures, quàm Photius vidiſſet.

P. CLXXIV, v. 16, poſt *cap.* XLVI, adde: ubi ſcripſiſſe ait de divinatione è ſomniis.

P. CLXXVI, v. 5, poſt, *ſæpius*, appone: Tertullianus adverſus gentes cap. XIX; Philoſtratus de vita Apollonij lib. II cap. VI, & VIII.

P. CLXXVIII, v. 1, poſt *Geſnero*, adde: de integra, inquam hiſtoria. Nam excerpta quædam nobis conſervavit Conſtantinus Auguſtus Porphyrogennetus libro de Virtutibus, ac Vitiis: unde ea V. CL. Henricus Valeſius depromſit, cúmque tralatione ſua, ac notis, bono publico divulgavit *b*. Quædam etiam in iis ſunt non ex Hiſtoriarum libris, ſed libro de vita ſua, item libro de Inſtitutione Auguſti. Addidit quoque illa, quæ ex Damaſceni hiſtoria univerſali hauſerat Stobæus.

b *Pariſiis an.* 1634.

P. eâdem v. 2, poſt *adducit*, adde: Ambigo autem, idémne, an aliud ſit opus, quod Græcè Mſum haberi in Nomenclatore ſuo ait Rob. Conſtantinus, ac Nicolai Damaſceni Syllogas appellat. Sanè Collectanea Græcis Συναγωγὴ, & Συλλογή.

P. CLXXXVII, v. 26, poſt *arbitror*, ſubjice: Nec tamen magnopere ſuper eo contendero. Video enim, non Cornelio Gallo dici amicum, ac familiarem; verùm Ælio Gallo. Fortaſſè igitur Ælius Gallus, Publij, vel aliud habuit prænomen. Saltem duo Galli Ægypto fuere præfecti, Cornelius Gallus, poëta Maroni celebratus, & Ælius Gallus, tertius præfectus. Quid ſi igitur Strabonis ille familiaris, fuerit non Cornelius Gallus, ſed Ælius Gallus: inter quos Petronius interceſſit? Dicam de iſto pluribus opere de poëtis Latinis.

P. CXC, v. I, poſt *Apion*, ſubde: Sic ab Ægyptio Apidis numi-

ne vocatus; quemadmodum ab Oro, itidem Ægyptiorum Deo, factum eſt nomen Ὠριγένης. Decipiuntur, qui *Origenes* malunt, per tertiam vocalem; cùm ſimile ſit ac Διογένης, & Ἑρμογένης. Nec minùs falſi, qui, geminato P, dicunt *Appionem*, quaſi derivatum ſit ab Appia gente Romana. Video tamen, non ſemel ſic ſcribere Ioſephum Scaligerum in erudita Appendice præclari operis de Emendatione Temporum *.

P. cxcvi, v. 8, poſt *ceperunt*, adjunge: Opus illud Euagrius lib. v cap. ult. appellat ἱστορίαν *a* χρειώδη εἰς ἅπαντα τυγχάνουσαν.

P. cc, v. 18, poſt *primus*, adde: ex cœnobio Oſſiacenſi Carinthiæ, nec non è cœnobio S. Trutberti in ſylva Hercynia.

P. ccviii, v. 24, poſt *cap.* v, junge: Euſebio contra Hieroclem *b*.

P. ccxv, v. antepenultimo, ante *Meminit*, interſere. Atque vel ex hoc uno, qui Lucianum ſub. M. Aurelio vixiſſe ſciat, facilè eorum refellet ſententiam, qui Arrianum hiſtoricum ſub Gordiano vixiſſe colligunt ex Iulio Capitolino in Gordiani vita.

P. ccxxiii, v. undecimo, poſt Ῥωμαϊκῆς, appone: Etiam ex hiſtoria βασιλικῆς *c*, quæ erat de Regibus Romanis, item ex aliis ejuſdem, excerpta primus edidit *d* Henricus Valeſius: quæ deſumpſit ex Collectaneis Conſtantini Porphyrogenneti, Leonis Aug. filij, Baſilij Macedonis nepotis. Euagrij de eo judicium eſt lib. v cap. ult. Εὐκρινῶς *e* διατέμνειν ἑκάστην πρᾶξιν, καὶ εἰς ἓν ἀγείρειν, εἰ καὶ κατὰ διαφόρους γέγονε χρόνους. Addit, hoc non in iis modò præſtare, quæ retuliſſet Polybius; quod minùs mirandum foret tanti viri judicium ſecuto; ſed in illis etiam, quæ poſtea contigiſſent.

P. ccxxv, v. 26, poſt *diverſius*, addatur: Non dubito, quin hujuſce Callinici ea ſint, quæ in Excerptis variis Græcorum Sophiſtarum, ac Rhetorum, edidit Romæ *f* Leo Allatius. Inſcriptio eſt: Καλλινίκου *g* Σοφιστοῦ Ἐκ τῶν εἰς τὰ πάτρια Ῥώμης.

P. ccxxvii, v. 5, poſt, *atque alia*, adjice: Prioris Poliani στρατηγηματικῶν *h* meminit anonymus ab Leone Allatio è bibliotheca Vaticana editus *i* cum Heracleto, & aliis. Vide eum fabulâ xi, quæ eſt de Pane.

P. ccxxxv, verſu ult. poſt *Philoſtratus*, adjunge: Scripſit etiam λόγους Κορινθιακοὺς *k*: quod ipſe nō ſivit nos ignorare lib. iv cap. xiv.

P. ccxxxviii, v. 14, poſt *dixi*, adde: Euagrius lib. v cap. ult. narrat, perveniſſe uſque ad Ἀντώνιον *l* τὸν ἐκ Ἐμέσης. Ubi ſi Alexander deſignatur, Ἀντωνῖνον legi oportet. Sic enim Senatus appellari vo-

* Pag. 18. edit. Rapheleng. & alibi.
a Hiſtoriam ad omnia utilem.
b Pag. 435.
c Regia.
d Pariſ. an. 1634.
e Bono judicio ſingulas diſtinguere actiones, inque unũ colligere, etſi diverſis contigiſſent temporibus.
f An. 1641
g Callinici Sophiſtæ ex Antiquitatibus Romanis.
h De ſtratagematis.
i an. 1641.
k Sermones Corinthiacos.
l Antonium Emeſenũ.

voluit Alexandrum Mammeæ ; ut arguunt acclamationes ejus apud Ælium Lampridium in ejus vita. Sed diſpiciendum, quomodo, quòd idem Emeſæ natum ait, conveniat cum iſto, quòd eum Lampridius ait *urbe Arcenâ genitum.*

P. eâdem, verſ. penultimo, poſt *nepotis*, ſubde: Quod & Euagrio traditum lib. v cap. ult.

P. CCXL, v. 29, poſt *diximus*, appone: Ac ſic quoque nominat Euagrius lib. v Hiſtoriæ Eccleſ. cap. ult. ubi commemorat aliquot nobiliorum gentium hiſtoricos, & quod quiſque tractârit argumentum.

P. CCXLII, v. 18, poſt *Claudio*, appone: Sed unde hoc opus fuerit exorſus, non adeò apertum eſt. Si credimus Chriſtophorſono, interpreti Euagrij, à rebus Medicis cœperit. Ut liquet ex lib. v cap. ult. Sed Græcè eſt non Μηδικῶν *a*, verùm Μυθικῶν *b*; ut videatur orſus à temporibus heroicis, & fabuloſis. Ac probat etiam hanc lectionem Clariſſimus & ſummus vir, Philippus Labbæus in Delineatione Apparatus Hiſtoriæ Byzantinæ *c*.

a *Medicorum.* b *Fabuloſorum.* c *Pag.* 40.

P. eâdem v. 31, ante *Oratio*, interſere: Niſi ſignatur opus de iis, quæ Carpi, & aliæ gentes barbaræ, in Hellade, Thraciâ, & Ioniâ, bello geſſere. Cujus voluminis meminit Euagrius lib. v cap. ult.

P. CCXLVIII, v. 14, poſt *eorum &*, inſere, Euagrius lib. v cap. ult. &

P. eâdem, v. 18, poſt *Indict.* 1, adde: Inque catalogo codicum, qui ſunt Scodriaci in Regis Hiſpaniarum bibliotheca, eſt Euſebij hujus liber de ſanctis Martyribus, & alter de Martyribus è Cæſarea Palæſtina ſub Diocletiano, & Maximino.

P. CCXLIX verſ. 23, poſt *Suidas*, adjunge: Ab hoc verò Eutychiano, ut temporis ratio docet, diverſus eſt Eutychianus junior; ut eum vocat Agathias in prooemio: ubi illum perhibet primarium fuiſſe Cæſaris ſcribam, ac virum bonum, & prudentem, mediocriter etiam eruditum, & egregium gentis Floridorum ornamentum. Troilus ille ſophiſta, qui loco memoratur quincto, Suida teſte, Conſtantinopoli docuit; ac orationes civiles, & ſeptem edidit epiſtolarum libros. Apud Socratem lib. VII cap. XXVII, (ut jam monitum Labbæo in delineatione ad Apparatum corporis Hiſtoriæ Byzantinæ *d*) pro Τρώφιλος ὁ σοφιστὴς, quam lectionem etiam retinuit interpres Latinus, omnino Τρώϊλος reſcribendum. Meminit ejus quoque Nicephorus Calliſti lib. XIV cap. XXIX.

d *Pag.* 53.

P. eâdem, v. 34, poſt *obiit* CCCXL, ſubde: Credo, propterea etiam

iam Chriſtianus Maſſæus in accurato ſuo Chronico eum *hiſtoriæ ſcriptorem* appellat.

P. CCL, v. 3, poſt *numero* XV, iſta adde: Non poſſumus itaque adſentire Poſſevino, quando in Apparatu Sacro vocem *Arriani* delere jubet in Catalogo, quem dixi, ubi legitur vulgò: *In tantum autem* (Acacius) *ſub Conſtantio claruit, ut in Liberij locum Romæ Felicem, Arrianum epiſcopum, conſtitueret.* Scio, vocem *Arriani* in compluribus Hieronymi codicibus deſiderari; uti & apud Sophronium, Hieronymi interpretem Græcum. Sed enim in vocabulo *Arriani*, omnis eſt vis argumenti. Sententia enim Hieronymi eſt: Acacium tantæ fuiſſe auctoritatis, ut per eum, in locum Liberij, in ipſa ſede Romana, ſufficeretur homo Arrianus. Nec ſanè Conſtantius Cæſar, & Acacius, qui ambo hoc veneno fuere infecti, Catholicum conſtituere voluiſſent.

P. CCLII, v. 15, poſt *Illuſtris*, appone: De Apollinare etiam actum nobis opere de Poëtis Græcis. Inde, quæ nunc præterimus, petere licebit.

P. eâdem, v. 24, poſt *temporibus* interſere; imò & deinceps, uſque adeò, ut pertigiſſe videatur uſque ad initia Theodoſij Iunioris.

P. CCLIII, v. 4, poſt *themate* XCVIII, appone: Meminit quoque Suidas in Κωνςαντῖνος, & Ζεῦγμα, aliique permulti.

P. CCLVII, v. 31, poſt *Philoſtorgius*, ſubde: Sabinus, Thraciæ Epiſcopus.

P. CCLVIII, v. ult. poſt *Sideta*, adde, presbyter.

P. CCLIX, v. 14, poſt *perducit*, adde: Uti quoque eſt apud Euagrium lib. V cap. XXIV.

P. eâdem, v. 19, poſt *proœmio*, adde: Mentionem etiam facit Caſſiodorus libro de Divinis Lectionibus cap. XVII. Vide & de eo Iacobum Billium Obſervationum Sacrarum lib. I, cap. XXVI.

P. eâdem, v. 21, poſt *Scholaſticus*, adde: quem miror à Lango [a] vocari *Mercurium Sozomenum*. Saltem *Mercurialem* dixiſſet, ut ab Apolline formatum eſt nomen *Apollinaris*: à Marte *Martialis*. Neque enim Ἑρμῆς, ſed Ἑρμείας dictus. Sic Διόνυσος, *Liber*; Διονύσιος, *Liberalis*; unde *Liberalium* feſtum. De M. Antonio Rhetore, Palæmonis inimico, & M. Antonio Liberale, Metamorphoſeon ſcriptore, diximus operis hujus lib. III. Sozomenus hic

[a] *In Præfatione Sozomeni.*

P. eâdem, v. 24, poſt *dicavit*, adde: Ita quoque Euagrius lib. V, cap. ult. Sed hiſtoriæ deſunt anni quaſi XX: videlicet ab anno CCCCXX, ad annum CCCCXXXIX, quo Theodoſius decimum-ſeptimùm conſul fuit.

P. eâdem v. 36 poſt, *hiſtoria deſideretur*, adde: ſicut diximus. Meminere ejus Caſſiodorus de Divinis Lectionibus cap. XVII, Euagrius non uno in loco, Photius cod. XXVIII, & XXX, Anaſtaſius bibliothecarius in præfatione ad Paulum diaconum, Petrus Siculus hiſtoria de Manichæis, & ſuâ ad Armenios legatione, Nicephorus Calliſti in præfatione.

P. CCLX, v. 3, poſt *lib.* XIV, *cap.* LIV, adde: Latinè habes apud Surium tom. I; ad XIV Ianuarij. Opuſcula hujus Nili ab hæreticis fuiſſe vitiata, judicium eſt Synodi Nicenæ II, quâ cultus imaginum comprobatur.

P. eâdem, v. 10, poſt *liquet*, appone: Sed malo credere, lapſum eſſe librarij; cùm Theodoricum (*Theodoretum* reſcribe) proximè ſubdat Cœleſtino Papæ, cuius extremis temporibus celebrata eſt Synodus Epheſina.

P. eâdem, v. 31, poſt *junioris* appone: Meminit inter alios Caſſiodorus lib. de Divinis Lectionibus cap. XVII; Euagrius lib. V cap. ult. Nicephorus Calliſti in Proœmio: cujus verba: Καὶ a ὁ τῶν Κυῤῥεστῶν προεδρεύσας σοφὸς Θεοδώρητος τῇ τρίτῃ συνόδῳ πρὸς μάχην ἰών.

P. eâdem, v. 31, poſt *Euagrius Ponticus*, adde: Cùm antea ſeorſum Græcè, ac Latinè, prodiiſſet; poſtea eum Græcè cum verſione Latina edidit Iacobus Sirmondus. Latinam præterea interpretationem recenſuit.

P. CCLXI, v. 8, poſt *eſſe obſcurum*, adde: Sed id eſſe multum nequit: quando nonniſi ad Honorium, & Arcadium, ſuam pertexuiſſe hiſtoriam, clarè ait Euagrius lib. V Hiſt. Eccl. cap. ult.

P. eâdem, v. 14, poſt *reprehenditur*, adde: cod XCVIII; ubi dicitur ἀσεβὴς b τὴν θρησκείαν, καὶ πολλάκις ἐν πολλοῖς ὑλακτῶν κατὰ τῶν εὐσεβῶν. Eapropter culpatur.

P. eâdem, v. 21, poſt *Gazaeus*, adde: qui commentarios fecit in orationes Demoſthenis, ac Lyſiæ.

P. eâdem, v. 23, poſt *tradidit*, adde: & χυμευτικῶν c libros XXVIII.

P. CCLXI, v. 26, poſt *Olympiodorus*, ſubde: Thebis Ægyptiis:

P. eâdem, v. 35, poſt *habemus*, adde: Uti & Zoſimum lib. V.

P. CCLXII, v. 27, poſt *Tralliano*, adde: Item Nicetam Choniatem in Theſauro fidei.

P. eâdem, v. 31, poſt *cap.* XXIX, appone: Meminit quoque libro IX, cap. XIX.

P. CCLXIII, v. 29, poſt *Zenone imp. &c*, adde: è ſede Antiochenâ.

P. eâdem, v. 34, poſt *probris inſectetur*, adde: Nimiùm Eutychianus fuit.

a *Et Cyrenſium antiſtes ſapiens Theodoretus, qui ad tertiã ivit ſynodum concertandi gratiâ.*

b *Religionis cultu impius, ac ſæpius piis oblatrãs.*

c *De arte fuſoriâ.*

P.CCLXVI, v.19, poſt *deſinebat in*, ſubjice: genere ejus

P.eâdem, v.21 poſt πολιτικώτερον, adde: Epiphanienſis dictus ab Epiphania, Syriæ urbe ad Orontem fluvium. Itaque ſine dubio idem erit, ac ille, qui *Euſtathius Syrus* dicitur. Nicephoro Calliſti memoratur, in procemio; ubi unus fuiſſe eorum refertur, ex quibus ſua deſcripſit Euagrius. Et ſanè hic ejus meminit: quod & facit non in procemio modò, ubi, ſicuti dixi, *Euſtathium Syrũ* vocat: ut & facit lib. III cap. XXVI, & initio ſequentis: ſed alibi etiam; ut ejuſdem libri cap. XXIX; quo loco ſimpliciter nuncupat Euſtathium. *Epiphanienſem* autem appellat lib. V cap. ult. Ubi teſtatur, ſtrictim quidem, ſed præclarè, duo reliquiſſe volumina: unum à mundi primordio ad vaſtationem Ilij: alterum exinde uſque ad annum XII Anaſtaſij imperatoris.

P.eâdem, v.33, poſt *Eclogis*, adde: è codice Andreæ Schotti.

P.CCLXVII, v.27, poſt, *cod.* ſubde, XLI, &

P.CCLXVIII, v.10, poſt *Suida teſte*, adde, in Θεόδωρος. Imò nec aliud voluit Nicephorus Calliſti, quando in præfatione ait, ὁ ὁ Βυζάντιος ἀναγνώστης Θεόδωρος a. Neque enim id voluit, Byzantij natum, ſed Lectoris munus obiiſſe.

a *Et Byzantinus Lector Theodorus.*

P.eâdem, v.12, poſt *anno* IↃXVIII, adjunge:

Unde & Judocus Coccius Indice Auctorum, quem Theſauro ſuo Catholico præmiſit, eum vixiſſe anno ait IↃXX. Quod biennio fuerit poſt mortem Anaſtaſij. Solùm igitur tractat de Marciano, Leone, Zenone, Baſiliſco, & Anaſtaſio. Loquor autem de Theodoro, qualem nunc habemus Græcè, Latinéque in corpore Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ, ac Latinè ſolùm in Bibliotheca Patrum Tom. VII edit. II. Sed is, quo Suidas uſus, cœpit à Conſtantino Magno. Num dicemus, eò tanto altiùs orſum dici, quia extremo libro pauca ſubdat de annis Conſtantini Magni, Conſtantij, Theodoſij Magni, Arcadij, & Theodoſij junioris? Sed enim tam iſta ſunt exilia, ut non mereantur in conſiderationem venire; præſertim cùm extremo addantur loco, ut ab alio potiùs videantur aſſuta. Imò tam exigui ſunt duo libelli Collectaneorum, ut vix digni ſint appellatione ἱστορίας ἐκκλησιαστικῆς, quomodo vocat Suidas. Equidem metuo, ne ſolùm ſint excerpta quædam. Eſtque hoc eò veriſimilius, quòd libri ſecundi inſcriptio ſit, ἀπὸ b τοῦ δευτέρου βιβλίου. Ac libro primo hæc præmittantur: ἐκλογαὶ c ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας ἀπὸ φωνῆς Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου. Credo, Nicephorus Calliſti (qui anno vixit CIↃCCCXX) non integram Theodori hiſto-

b *E libro ſecundo.*

c *Excerpta hiſtoria Eccleſiaſtica, abore excepta Nicephori Calliſti Xantopuli.*

riam

riam, ſed ſolùm ea, quæ exerptu digniora putavit, ſuo dictavit amanuenſi. Et ſanè Appendix Poſſevini ad Apparatum ſacrum teſtatur, in Veneta Beſſarionis Bibliotheca exſtare *Epitomen* a *Hiſtoriarum Eccleſiaſticarum Theodori Lectoris, & Philoſtorgij.* Item *Theodori* b *Lectoris compoſitionem Eccleſiaſticam è variis auctoribus.* Ut Hiſtoriam Theodori juſtam, & ejuſdem epitomen alienam, diſtinguere conveniat. Atque ita mihi quidem videtur. Nec tamen pugnâro, ſi quis cum longè doctiſſimo Labbæo cenſeat, ſic hunc nodum exſolvi, quòd vel plures hiſtorias ſcripſerit Theodorus Lector, vel plures fuerint Theodori Lectores.

P. CCLXVIII, v. 19, poſt *Meminit quoque*, adde: Conſtantinus Porphyrogenneta lib. I. de Thematibus cap. II: item

P. eâdem, v. 29, poſt *alterius operis*, adde: Photio memorati c,

P. CCLXIX, v. 5, poſt *eſſet αὐτόπτης*, adde: Niſi placeat, eundem fuiſſe, ac deceptum eſſe Codinum; quod Cl. Labbæus exiſtimat in Apparatu ad Hiſt. Byzantinam d.

a *Labbæ' in Delineatione Apparatus Hiſt. Byz. pag.* 51.
b *Poſſev. in Appẽd. Appar. Sac. pag.* 29 *edit. Colon. an.* 1608.
c *Cod.* LXIX.
d *Pag.* 43.

P. eâdem, v. 11, poſt, *cod.* LXIII, adde: Ac Euagrius quidem inibi ait, cùm deſierit Euſtathius Epiphanienſis in XII Anaſtaſij imperatoris anno, Procopium eſſe cætera perſecutum: videlicet quindecim poſteriores Anaſtaſij annos; quæque ſub Juſtino Thrace, & Iuſtiniano Magno contigiſſent. Meminit quoque Conſtantinus Porphyrogennetus lib. I de Thematibus cap. II: item Georgius Codinus, atque alij.

P. CCLXIX, v. 16, poſt *Gothico*, adde: Quos vir incomparabilis Hugo Grotius Latinos fecit: ſed necdum ea tralatio vidit lucem.

P. eâdem v. 26, poſt *in locis*, adde: Nonum primus edidit, & commentario illuſtravit, Nicolaus Alemannus anno CIϽIϽCXXIII.

P. eâdem, v. 36, poſt ἀξιόχρεω. Atque exſtat idem Mſtum in bibliotheca Eminentiſſimi Cardinalis Julij Mazarini; quem conferre cum editis volenti pollicetur Gabriel Naudæus. Etiam de aliis Mſis dicit Philippus Labbæus in catalogo ſcriptorum Hiſtoriæ Byzantinæ.

P. CCLXX, v. 6, poſt *tempora illa*, adde: Juſtiniani, ac præcipuè Iuſtini junioris,

P. eâdem, v. 25, poſt *Stephani*, adde: Meminere præterea Agathiæ Euagrius lib. V cap. ultimo, Conſtantinus Porphyrogennetus lib. I de Thematibus Orientis cap. II, Zonaras in Iuſtino juniore, Nicephorus Calliſti, & alij. Vide etiam de Agathia Dionyſium Petavium exercitationibus Miſcellaneis ad Iulianũ Imperatorem.

P. eâ-

P.eâdem,v.31, poſt, *non poſſumus*, adiice: Doctiſſimus tamen vir, qui delineationem apparatus edidit in corpus Hiſtoriæ Byzantinę, ait,ex præfatione Ioannis Scylitzæ, ſive Curopalatæ, hoc unum conſtare, vixiſſe poſt annum Chriſti IↃCCC. Nos duobus ſeculis, & ampliùs, minùs dicebamus; ut vel me, vel præclarum illum virum, multùm ratio ſefellerit.

P.eâdem, v.35, poſt *ſcholaſticus*, adde: Ubi ſi ſignatur idem Ioannes Lydus; non poſſit demum poſt annum IↃCCC vixiſſe, cùm Euagrius ſub Tiberio, & Mauricio, claruerit; nempe anno IↃC, & antè.

P.CCLXXI,v.14. poſt *Petrus*, adde: Patricius, patriâ Theſſalonicenſis,

P.eâdem,v.21,poſt *tenuit*, ſubde: Meminere hujus Petri quoque Procopius,Corippus,atque alij.

P.CCLXXIV,v.15,poſt *Euagrius Scholaſticus*, adde: patriâ Antiochenus,

P.CCLXXV, v.14, poſt *quas è Mssis* adſcribe: Andreæ Schotti.

P.eâdem, v.15, poſt *Hœſchelius*, adde: Meminit ejus quoque Theophylactus Simocatta lib. 1 Hiſtoriæ Mauricianæ cap. III, & Conſtantinus Porphyrogennetalib. 1 de Thematibus cap.II. Cœpit Menander ab anno Iuſtiniani XXXIII, in quo Agathias deſierat; ac progreſſus uſque ad deditum Abaris,ſive Hunnis,Sirmium;quod fuit paullò ante obitum Flavij Tiberij II; qui incidit in annum IↃLXXXIII.

P.eâdem,v.20, poſt *interemit*, junge: Theophylactum ſophiſtam in Nomenclatore ſuo vocat Robertus Conſtantinus. Græcè, Latinéque, interprete Iacobo Pontano, Soc. Ieſu Theologo, prodiit Ingolſtadij anno CIↃIↃCIV. Sed recognovit Carolus Annibal Fabrotus I.C.& Gloſſarium addidit. Habebis in corpore Hiſtorię Byzantinæ,hoc anno CIↃIↃCXLVIII, vel proximis, luci deſtinatæ.

P.CCLXXVI,v.2, poſt *excerptis*, adde: ab Hœſchelio editis,

P.CCLXXVII,v.35, poſt *filius*, adde: Etiam refutavit errores Ioannis Philoponi.

Ibidem, poſt *Suida*, appone, Ioanne Tzetze hiſt. LXVI, Nicephoro Calliſti Hiſt. Eccl.lib. XVIII cap.XLVIII, atque aliis,

P.CCLXXVIII,v.3, poſt *cap.XLVIII*,adde: Romæ in bibliotheca S. Mariæ in Vallicella, ut apud Poſſevinum in appendice ad Apparatum ſacrum a legas, eſt *Georgius Piſſidius de geſtis imperatorum Conſtantinopolitanorum*. Ubi ſine dubio, ut Labbæo in delineatione ap-

a Pag 41 Colon. edit. an. 1608.

paratus * ad Hiſtoriam Byzantinam monitum, pro *Piſidius* legendum *Piſides*. Et ſunt, qui hujus Piſidæ eſſe arbitrentur, quos *Faſtos Siculos* appellant. Sed eam ſententiam initio ſuarum in hoc Chronicon Animadverſionum refellit editor ejus Raderus.

* Pag. 43

P. eâdem in margine, v. 6, poſt 142, adde 575, 577.

P. CCLXXVII, v. 12, poſt *incerti*, appone: Sed hęc omnia ſunt ſubnixa fide doctiſſimi, & juriſconſultiſſimi Iacobi Gothofredi: qui, ut jam dixi, Prolegomenis in Philoſtorgium *a* ait, vixiſſe, *Heraclio imperante, ſub initium ſeptimi ſeculi*. Quid ſi autem verior ſit opinio ſummi *b* viri Philippi Labbæi, Societatis Ieſu Theologi; cui & ille ἀρχαιολογίας ſcriptor, & Ioannes ille Antiochenſis, de quo libro tertio me dicturum recepi, idem videtur? Quod ſi eſt, non ſub Heraclio claruerit, sed duobus minimùm ſeculis pòſt. Res planior erit, ubi qui ἀρχαιολογίαν poſſident Msam, publici eam juris fecerint: ſive hoc beneficium debituri ſumus, ſive τῷ πάνυ *c* Salmaſio, ſive doctiſſimo Leoni Allatio.

a Pag. 2.
b In delineatione apparat' ad Hiſt. Byzantinæ ſcriptores pag. 43.
c Illuſtri illi.

P. CCLXXX, v. 7, poſt Τραϊανὸς, adde: Meminit quoque Theophanes Confeſſor. Cujus hęc verba è codd. Mſo promit Philippus Labbęus *d*: Γρατιανὸς ὁ Αὔγουστος ἀντὶ Οὐάλεντος ἐνέδυσε Θεοδόσιον Αὔγουστον, καὶ ἀνηγόρευσε βασιλέα, καὶ ἀπέστειλε εἰς τὸν κατὰ τῶν Γότθων πόλεμον. Γότθους δὲ ἐπιχωρίως τοὺς Σκύθας λέγεσθαι, ὁ Τραϊανὸς ἐν τῇ κατ' αὐτῶν ἱστορίᾳ φησίν. Quæ vetus ejus interpres Anaſtaſius Bibliothecarius ſic Latinè reddebat: *Gratianus Auguſtus Theodoſium Auguſtum induit, & appellavit Imperatorem, & contra Gotthos direxit. Gotthos autem vulgo Scythas dici Trajanus Patricius perhibet.*

d In delineatione apparat.

P. eâdem, v. 21, poſt *bibliothecarius*, adſcribe: *Theophanes* Byzantius, an idem.

P. CCLXXXI, v. ultimo, poſt *die* XXVIII *Nov.* adde: Utrùm tamen illa Stephani, & Sociorum Acta, ſint genuina, dubitari video à Cæſare Baronio, Severino Binio, & Melchiore Goldaſto *e*.

e In decretis imperialib' de cultu imaginũ pag. 24, & 26.

P. CCLXXXIII, v. 26, poſt *Conſtantini*, ſubde: Caballini, ſive

P. CCLXXXV, v. 7, poſt *Tom.* II, adde: Opus hoc Georgij monachi, ſive Hamartoli, à quodã Staſino ταχυκαὶ ζωγράφῳ *f* deſcriptum, in lucem daturus eſt Leo Allatius in Corpore hiſtoriæ Byzantinæ, quod typis Regiis excuditur Pariſiis. Exſtat quoque Mſum in Pariſienſi bibliotheca Regis Galliarum. Sed quid ſibi vult, quòd in catalogo librorum Allatij antè memorati, numero LXVI, legitur: *Hiſtoria Georgij abbatis, qui Hamartolus vocari amat, ab exordio mundi ad imperium Michaëlis, Theophili filij, imperatoris.* Quod fuerit uſque ad annum

f Notario, & pictore.

annum Chr. Iↄcccxli. Quid item de eo dicemus, quòd in bibliothecâ Bavaricâ, quæ Monachij eſt, Georgij Hamartoli Annales breves ex variis collecti ſcriptoribus progrediantur uſque ad imperatorem Conſtantinum Porphyrogennetum, Leonis philoſophi filium, Baſilij Macedonis nepotem? Qui imperare cœpit anno Iↄcccccxii. Sed de his certiora promere licebit, ubi codicem ſuum publicârit Clariſſimus Allatius.

P.cclxxxv, v. undecimo, poſt *initio operis*, adjunge: Sed *Ducis* vox huic loco non convenit. Eſt enim Ἀγρὸς cœnobij nomen: ut liquet ex Anaſtaſio bibliothecario; qui vocat *Abbatem in monaſterio Agri*. Eóque non *Dux* vertendú, quaſi eſſet ἀγὸς; ſed *præpoſitus*, vel *præfectus*, vel *antiſtes*, vel aliquâ non abſimili ratione, quæ abbati conveniret.

P. eâdem. v. 17, poſt *Curopalatæ*, adde: *Rancabe* dicti, Nicephori generi,

P. eâdem, v. 17, poſt *proœmio*, adde: Id tempus incidit in annum Chriſti Iↄcccxii.

P. eâdem, v. 28, poſt *adjecit*, appone: Theophanes hic Græcè edetur in corpore Hiſtoriæ Byzantinæ, quod molitur Philippus Labbæus, Societat. Ieſu Theologus. Ac quia Anaſtaſij interpretatio mutila, & vitio ſeculi barbara eſt, integriorem, & limatiorem addit tranſlationem, Ioannis Baptiſtæ Hautini, Conſiliarij Regij.

P.cclxxxvi, v.24, poſt *Petavius*, adde: Notas etiam Chronologicas adjecit. Factum id anno cIↄIↄcxvi. Sed idem eum, hocce anno cIↄ Iↄ cxlviii, ſecundis curis auctiorem dedit excudendum.

P.cclxxxviii, v.xi, poſt *Sub his*, ſubde, (ſi poſtremi tres, quatuórve imperatores, ejuſdem ſint auctoris, ac priores.)

P. eâdem, v. 14, poſt *ſuffectus fuit*, adjunge: Dixi, quid primò fuerit viſum. Sed, iſta poſtquam ſcripſiſſem, vidi, lucem allucente Labbæo *a*, ejuſdem eſſe, tum χρονολογίαν, tum ἱστορίαν σύντομον, de qua paullo antè dicebam. Arguunt hoc verba illa Anaſtaſij bibliothecarij, præfatione ad Ioannem Diaconum: *Huic ſanè operi, ratum duxi, Beati Nicephori, Conſtantinopolitani epiſcopi, Chronographiam proponere* b: *ut ſcilicet & ex ea poſſis aliquantula carpere, & ſicubi fortaſſis hac utendum judicaveris, tuam non lateat omnino notitiam.* Ejuſdem igitur Nicephori ſit hoc opus; niſi quòd tres, quatuórve imperatores, addiderit poſtea alius.

P.cclxxxix, v. vi, & vii, poſt *teſtatur*, adde: Deſcripſit & templum, quod Conſtantinopoli erat in Palatio Imperatoris. Eam deſcri-

a *In delineatione Apparatus ad Corpus historiæ Byzantinæ pag.* 47.

b *Fortè proponere.*

deſcriptionem Petrus Lambecius, cum tralatione, & notis ſuis, Codino ſubjunget in corpore Byzantinæ Hiſtoriæ, quod Pariſienſes moliuntur. Præterea, Photij Patriarchę hiſtoriam de Rhetoribus decem exſtare, lego in Nomenclatore Roberti Conſtantini.

P.eâdem v.16, poſt *Metius*, appone: poſteáque Matthæus Raderus, Soc.Ie.Theologus.

P.eâpſe, v. 19, poſt *operis*, adjunge: Guilielmi Xylandri ſuſpicio eſt, eundem eſſe hunc Nicetam, ac illum, cui *Acominati* cognomentum fuit. Sed tempora videntur diſconvenire. In quibuſdam codd. Mssis Nicetæ Davidi, philoſopho Paphlagoni, tribuuntur; quæ alij adſcribunt Nicetæ Serroni, priùs Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ diacono, poſtea autem Heraclienſi Archiepiſcopo. Ut in Catena Patrum, & ſcriptorum Eccleſiaſticorum, excerpta in Matthæum, & Lucam Euangeliſtas; item expoſitio multorum Nazianzeni Carminum, & Orationum. Diverſos tamen eſſe hos Nicetas, Leonis Allatij ſententia eſt, diatribâ de Pſellis. Cui hac parte potiùs ſubſcribo.

P eâdem, v.22, poſt *Peritiſſimus*, appone: Sed *Philoſophus* junioribus, *Sapiens* autem veteribus dici ſolet. Eóque videndum, ne cum Gyraldo, & aliis, confundamus Leonem Philoſophum, ſenioris Michaelis Pſelli diſcipulum, cum hoc Leone Sapiente imperatore.

P.eâdem, ſed in margine, v.4, poſt *Conſtitutionum*, adde, de quarum auctore adi Cujacium lib.VI Obſervat.cap.IX.

P.eâdem, v.34, poſt *non viderat*, adde: Leonis imperatoris vita ex hiſtoria in Patriarcham Abraham, & ejuſdem imperatoris hiſtoriæ particulares, exſtitere Conſtantinopoli in Palat. Ioannis Sadi; teſte Poſſevino in appendice Apparatus ſacri *a*.

a Pag. 48 edit. Colon. an. 1608.

P.CCXCIV, v.19, poſt *Imperator hic*, adde: librum de adminiſtrando imperio, item de Thematibus duos, edidit: qui prodiere cum tralatione, ac notis, Bonaventurę Vulcanij, Ioannis Meurſij, & Fed. Morelli. Etiam Tactica ſuperſunt: ſed hæc non ſunt hujus loci. Magis illud, quòd ſcripſerit vitam avi ſui Baſilij Macedonis; quæ Græcè exſtat in Bibliothecâ Vaticanâ. Quòd item

P.eâdem, v.24, poſt *in partes* LIII, adde: ut alij perhibent, LIV.

P.CCXCV, v.6, poſt *Chriſti* CIƆLVII, adde: Id tamen, quod dicebamus, probabile eſſe, negat editor corporis hiſtoriæ Byzantinæ, excudi jam cœpti anno hoc CIƆ IƆ CXLVIII. Negat verò, certò de ætate ejus conſtare. Iuris eum publici primus fecit Gu. Xylander cum notis ſuis. Sed in corpore hiſtoriæ Byzantinæ, quod Pariſiis

curâ

curâ Reverendi, & clariſſimi Philippi Labbæi excuditur, prodibit, tribus lacunis ingentibus, aliiſque, expletis, unà cum Notis in Cedrenum Reverendi Iacobi Goar, Ordinis Prædicatorum, & Caroli Annibalis Fabroti I. C. Gloſſario ad eundem.

P.eâdem, v.30, poſt *faciam*, adde: De Cedreno ſic inquit Labbæus in Apparatu ad corpus hiſtoriæ Byzantinæ, prodeuntis anno cIↃIↃCXLVIII: *Hujuſce* Γεωργίου τοῦ Κεδρηνοῦ χρονογράφου *meminit Zonaras, ſeu Glycas, aut quis alius, Epiſtola* LVI, *apud Leonem Allatium, in diſſertatione alterâ de libris Eccleſiaſticis Græcorum* a. *At nos Zonaræ, ut paullo poſt inſinuabimus, tantùm habemus* XLVI *Epiſtolas: & juſta ſuſpicio eſt, Zonaræ lucubrationibus epiſtolicis additas fuiſſe alterius cujuſpiam Glycâ noſtro recentioris aliquot epiſtolas. Quî enim fieri potuit, ut de Cedreno ne verbum quidem fecerit in Annalibus Glycas, qui Ioannem Scylitzam, Ioannémque Zonaram tam ſæpe appellat?*

a Pag. 324 edit. Pariſ.

P.CCCI, v.22, poſt *ſubleſtâ fide*, interſere: Græcè hunc hiſtoricum jam anno hoc cIↃIↃCXLVIII edunt Pariſienſes ex cod. Mso bibliothecæ Regiæ, cum caſtigata verſione Ioannis Baptiſtæ Gabij, & notis doctiſſimi Iacobi Goar.

P.CCCII, v.4, poſt *Collectaneis*, adde: *Sudines* perpetuò vocatur à Scipione Tettio, commentario de Apollodoris, ad Othonem Trueſium Cardinalem.

P. eâdem, v.XXXIV, ante *Neſcio*, interſere: Propterea paullò antè me iis aggregabam, qui referre malunt ad tempora Alexij Comneni, vel ſaltem filij Ioannis, Comneni, ſive Calojoannis. Quomodo ſeculo, & paullo ampliùs, junior fuerit.

P.CCCIV, v.6, poſt *perſtrinxit*, adde: Hunc ſcriptorem ſæpius citat Michaël Glycas. Græcè eum edidit, Latinéque reddidit, Hieronymus Wolfius Oettingenſis, Baſileæ anno cIↃIↃLXXVII. Sed brevi Pariſienſes in corpore Hiſtoriæ Byzantinæ Græcè dabunt collatum cum Mssis codd. bibliothecæ Regiæ, & Eminentiſſ. Cardinalis Mazarini, ſtudio Rev. Iacobi Goar, Ordinis Prædicatorum; qui & Wolfij tralationem exhibebit caſtigatiùs, notáſque addet. Adhæc Phil. Labbæus tertiam partem, quæ ſola Byzantinam continet hiſtoriam, conferet cum Græco Mso bibliothecæ Claromontanæ: quo in codice, non minùs ac Regio, continentur quoque ejuſdem Zonaræ epiſtolæ XLVI, cum aliis nonnullis, quæ ad Matheſin pertineant. Inclaruit etiam diſſertatione de LXXXV canonibus Apoſtolorum, de VII Conciliis Oecumenicis, commentario in canones Ioannis Damaſceni, qui Ms exſtat in Cæſarea bibliotheca

Viennæ Auſtriæ, & aliis quibuſdam. Cur Alexandri M. vitam prætercam, liquebit ex iis, quæ lib. III referam in Ioanne Monacho.

P.cccIV, v.19, poſt *liceret*, appone: Porrò cùm in editione Auguſtanâ ſolùm VIII libri compareant; iique, ſicut Hœſchelius obſervavit, multas habuerint lacunas, ut veriùs ea debeant fragmenta cenſeri, quàm ipſa hiſtoria: Pariſiis propediem integri prodibunt libri XV, ex codice Mſo bibliothecæ Florentinæ. Latinam verò interpretationem, notáſque in eum, ac Gloſſarium, adornat Petrus Poſſinus, Societatis Ieſu Theologus.

P.eâdem, v.20, poſt *Iiſdem temporibus*, appone: videlicet Annæ Comnenę, de qua proximè dixi, & fratris ejus Ioannis Comneni Imperatoris, & aliquanto etiam ulteriùs, ſub Manuele Comneno,

P.eâdem, v.33, poſt *lib.1 cap.1*, adde: Hactenus Latinè tantùm prodiit Baſileæ anno cIↄIↄLXXII. Græcè autem ex gemino codice Mſo pollicetur Phil. Labbęus in corpore Hiſtoriæ Byz. quod jam, uti ſępius dixi, edere aggreſſi ſunt Pariſienſes. Videndum autem, an Siculus hic Glycas ſit idem, ac ille Σικελιώτης διδάσκαλος a, cujus in proœmio Ioannis Scylitzę, & Cedreni, mentio fit; an potiùs ſit Ioannes Siculus, vel Petrus Siculus, qui & ipſi Chronicon condiderunt. Omnino de Ioanne eſt veriſimilius.

a *Siculus magiſter.*

P.eâdem, v. antepenultimo, poſt *Meurſius*, interſere: Denuo edere parant Pariſienſes, Gręco textu priùs collato cum Mſsis bibliothecę Regię, curâ Caroli Annibalis Fabroti J. C. ac variis lectionibus obſervatis à V. Cl. Leone Allatio.

P.cccVI, v.7, poſt *Hic*, interſere, (etſi Robertus Conſtantinus in ſuo Nomenclatore tantùm ſeptem meminerit librorum.)

P.eâdem, v.8, poſt *Zonaras*, adde: qui in annum incidit cIↄ cXVIII,

Ibidem, poſt *annum* cIↄccIV, adſcribe: captámque à Francis Conſtantinopolim.

P.eâdem, v.15, poſt *mereretur*, appone: Vertit, & Notis illuſtravit, Hier. Wolfius. Pariſienſes verò hoc anno cIↄIↄcXLVIII recudêre, à Carolo Annibale Fabroto collatum cum variis Mſsis, ac Gloſſario præterea illuſtratum.

P.eâdem, v.16, poſt *Georgius*, adde: vel, ut alii malunt, Ioannes,

P.eâdem, v.25, poſt, *edidit*, interſere: Recudunt verò Pariſienſes cum tralatione, & annotationibus Leonis Allatij. Ac præterea collatum cum codice Mſo illuſtriſſimi Francię Cancellarij, Petri Seguerij.

P.cccVII,

P.cccvii,v.iii, poſt *video*, adde: Quam dignitatem geſſerit, dicet Ephræmus in Chronico, his verbis:

> Πρὸ [a] τοῖσδε Γεώργιον Ἀκροπολίτην
> Ἄρχοντα πάντων, καὶ Πρόεδρον δεικνύει,
> Πρόσθεν τιμήσας τῇ Πραίτωρος ἀξίᾳ.

Laudat eum quoque Ephræmus in Chronico, & Cuſpinianus in opere de Cæſaribus. Eſt is ſcriptor, dę quo in principe litera ſic Geſnerus ait tomo primo bibliothecæ, & in epitome ſua Simlerus: *Acropolites, qui & Græcè ſcripſit librum hiſtoricum, cujus initium à capta Conſtantinopoli, ſervatur Romæ.* Nec dubito, quin idem ſit, qui in Rob. Conſtantini Nomenclatore dicitur *Magnus Logotheta Acropolita de expugnatione Conſtantinopoleos.* Nempe Gregorij nomen omiſſum. Nec intelligenda expugnatio à Muhammede; ſed à Balduino.

P.eâdem, v.5, poſt *Conſtantinopoli*, adde: ut ipſe narrat.

P. eâdem, v.13, poſt *Wolfius*, appone: Cętera, quòd codex Auguſtanus eſſet carioſus, & mutilus, publicare nequivit.

P.eâdem, v.16, poſt *Petavius*, adde: At integros xiii libros excudunt Pariſienſes ex codice Mſo bibliothecæ Regiæ, unà cum tralatione Latina Ioannis Tarini, Eloquentiæ Profeſſoris Regii. Etiam Romæ in bibliotheca Barbarina eſt Georgij Pachymeris codex Mſus, collatus cum altero Mſo N. Cherubini, & inde ſuppletus, variantibus etiam lectionibus appoſitis à Leone Allatio.

P. eâdem, v. 32, poſt *Xantopulus*, adde: niſi malis dicere, Calliſti Xantopuli filium.

P.cccviii,v.3, poſt *atque ibidem*, adde: (ut ex Mſsis codd., nec tamen omnibus, dilucet.)

P. eâdem, v. 32, poſt iv *Evangeliſtas*, adſcribe: Adhęc, in Mſsis codd. nonnullis, Nicephoro huic adſcribitur Catalogus metricus imperatorum Conſtantinopoleos. Ex quo non minùs, quàm pręfatione Hiſt. Eccleſiaſticæ, ætas ejus cognoſcitur. Etiam in bibliotheca Regis Chriſtianiſſimi exſtat ea ſeries patriarcharum fuſiùs conſcripta; ut apud Labbæum reperio.

P.eâdem, v.28, poſt *relegârit*, appone: Quorum prius refert Codinus Curopalates de officiis Conſtantinopolitanis cap.ii *b*.

P.cccix, v.5, poſt *unum*, adde: unde Meurſius monet Codinum ſuas concinnâſſe παρεκβολάς.

P.eâdem, v.8, poſt *Vindelicorum*, interſere: Etiam in Vienneſi Cæſaris bibliotheca exſtat Theodori Metochitę, Logothetæ Magni, Mſus codex, charactere quadrato conſcriptus; in quo variæ ſunt

a *Inſuper Acropolitem Georgium omnium præſidem, ac primatem conſtituit, prius Prætoris dignitate inſignitũ.*

b *Pag. 9 edit. Pariſ.*

ſunt Orationes panegyricæ ad imperatores Conſtantinopolitanos; atque alia, ad Urbem, & eorum temporum hiſtoriam, pertinentia.

P. eâdem, v. 9, poſt *Hiſpania*, adde: uti & Pariſina Regis Chriſtianiſſimi.

P. CCCIX, v. 28, poſt *Wolſius*, margini adde: anno 1562.

P. eâdem, v. 31, poſt *Petavius*, appone: Nunc eum cum variis Mſſis confert Carolus Annibal Fabrotus I. C. atque is in Pariſino Hiſtoriæ Byzantinæ corpore comparebit.

P. CCCX, v. 18, poſt *anno* cIↃCCCLX, adſcribe; vel potiùs, ut Freherus *a*, & alij, computant, an. cIↃCCCLVII.

a Chronologiâ Iuri Græco-Romano præfixâ.

P. eâdem, v. 22, poſt *oportere*, adde: utcunque ei iniquiores ſint Nicephorus Gregoras, Georgius Phranzes, & juniorum alij nonnulli. Latinè is Ingolſtadij primùm prodiit anno cIↃIↃCII ex interpretatione Iacobi Pontani, cum ejuſdem, & Iacobi Gretzeri, additis. Anno autem cIↃIↃCXLVI Pariſiis etiam Græcè divulgatus eſt typis Regiis, ex Mſo Petri Seguerij, Franciæ Cancellarij.

P. eâdem, v. 31, poſt *in Chron.* appone: & Bucholcerus in Iſagoge Chronologicâ.

P. eâdem, v. 32, poſt *dicam*, adde: ubi Poſſevini de eo refellam errorem.

P. CCCXI, v. 20, poſt *Peloponneſi*, ſubde. Credo, ſignari orationes duas de rebus Peloponneſiacis à Plantino excuſas *b* cum interpretatione Guilhelmi Canteri. Poſſevinus, in Appendice ad Apparatum ſacrum, ait *c*, in Viennenſi Bibliotheca exſtare Gemiſti Platonis epitomen Hiſtoriarum Sicularum. Sed vicinitas nominum facit, ut pro *Platonis* videatur legendum *Plethonis*. Nullum ejuſce ætatis tantâ, ac Pletho, induſtriâ hiſtoriam tractâſſe, etiam Theodori Gazæ judicium eſt, epiſtolâ de origine Turcarum.

b Anno 1575.

c Pag. 51. edit. Colon.

P. eâdem, v. 28, poſt *teſtatur*, adde: Hactenus nonniſi Latinè prodiit Ingolſtadij anno cIↃIↃCIV; qua in editione Theophylacto Simocattæ ſubjungitur, ex interpretatione Iacobi Pontani. Græcè vero Mſus exſtat Romæ in bibliotheca Cardinalis Barbarini; item Monachij; nec non in Laurentina Scoriacenſi bibliotheca.

P. eâdem, v. 29, poſt *Athenienſis*, junge: Robertus Conſtantinus in Nomenclatore ſuo pro *Laonico* appellat *Nicolaum*: credo, ſic in Mſo invenerit. Hoc ſaltem conſtat, idem eſſe *Nicolai*, & *Laonici* nomen: uti *Nicodemi*, & *Demonici*. Solùm compoſitæ vocis partes ordinem mutant.

P. CCCXII.

P.CCCXII, v. 7, poſt *Tigurini*, adde: Baſileæ excuſa anno CIↃ IↃLXII. Græcè autem Latinéque publicârunt Genevenſes anno CIↃ IↃCXV. Verùm, cum variis Mssis bibliothecæ Regis Chriſtianiſſimi collatum, Pariſiis in Corpore Byzantinæ hiſtoriæ exhibebit Carolus Annibal Fabrotus J. C.

P. CCCXIX, 2, poſt *Vii &*, adde: lib. IX Præp. Euang. cap. XII, XIV, & XLVI. Ubi Ἀβυδηνὸς dicitur, quaſi ab Abydo patria foret cognomen. Sed hoc ſi eſt, quod proprium nomen putabimus? Priorem Aluderis locum, qui de diluvio, alterum qui de Nabuchodonoſore, ac conditâ ab eo Babyle, illuſtrat Scaliger in Appendice operis de Emendatione temporum *a*. Etiam mentionem ejus hiſtoriæ

P. CCCXXI, v. 13, poſt *Gyraldus*, adde: Dicam de eo quoque lib. III de Hiſtoricis Latinis cap. de anonymis *b*.

P.CCCXXVII, v.22, poſt *Thalete*, adde: qui idem ac Ἀρχεθυμητὸς; ut vocatur Athenæo lib. II.

P. CCCXL, v. 10, poſt *Clemente*, ſubjice: Puto autem, eundem eſſe Iulium Caſſianum, ex cujus de Continentia libro quædam adducit Clemens Alexandrinus lib. tertio Strom. Imò nec alium cenſeo Caſianum, cujus primus Exegematicôn citatur in primo Stromat.

P.CCCXLI, v.22, poſt *colligitur*, adde: Simpliciter ejus Ἑλληνικῶν *c* meminit Anonymus fab. XI in ἀπίστοις *d* ab Leone Allatio Romæ *e* editis, cum Heraclide, & aliis. Eodémque ex opere ſunt illa fabulâ XII.

P. eâdem, v. 29, poſt καυθήλια, appone: Euagrius lib. V. Hiſt. Eccl. cap. ult. ejus primo loco mentionem facit, inter illos, qui hiſtoriam, in qua fabulæ multæ, prodiderunt: itaque & Theopompum, atque Ephorum, ſubjungit. Quod miror, quando Charax ille, ut dixi, Auguſti Cæſaris meminit.

P. CCCLVI, v. 17, poſt *Cimone*, adjunge: Videtur ejus eſſe liber περὶ σταθμῶν *f*, qui in bibliotheca Vaticana adſervatur.

P.CCCLVII, v. ult. poſt *refertum*, ſubjunge. Ex opere hoc de Boſporo Thracio fragmentum habeo Græcum à filio Iſaaco deſcriptum è bibliotheca Florentina. Sed integrum opus habuit Petrus Gyllius, qui multa hoc è libro citat; ac, initio operis, cum *antiquiſſimum Boſporici Scripti ſcriptorem* vocat; & conqueritur, *tot jam annis in cæcis tenebris jacere*.

P.CCCLXVII, v. 29, poſt *Scholaſticus*, adde. Sed non alius hic eſt,

a *Pag 18, & 44 edit Raphelengi.*

b *Pag 654 edit. prima.*

c *Rerum Græcanicarum.*

d *incredibilibus.*

e *Anno 1641.*

f *De manſionibus.*

quàm Euſtathius Epiphanienſis; de cujus ætate dixi lib. II, cap. XXI *a*.

a In Addendis.

P.CCCLXVIII, v.12, poſt *Conſtantinopolitanâ*, adde: illâ, quæ fuit Ioannis Suzij, ut narrat Antonius Verderius in ſupplemento bibliothecæ Geſnerianæ.

P.CCCLXIX, v.9, poſt *de Hiſtoricis Latinis*, adſcribe: Ad Codinum redeo. Præter ea, quæ diximus, ſuperſunt ejus opuſcula, de ſchematologia Urbis Conſtantinopolæ tempore Byzantis, Conſtantini Magni, & Theodoſij Junioris: de ſtructura templi S. Sophiæ: de ſtatuis & ſpectaculis: de ædificiis: de imperatoribus, & patriarchis. Quæ omnia cum aliis aliorum ad antiquitates Conſtantinopolitanas pertinentibus Petrus Lambecius cum tralatione ſua, ac notis, editurus eſt in Corpore Hiſtoriç Byzantinæ, quod typis Regiis excudere jam ſunt aggreſſi. Atque idem Lambecius in eodem corpore Codinum de originibus Conſtantinopolitanis, cujus antea meminimus, auctiorem, & meliorem exhibebit ex codicibus Mssis Jacobi Sirmondi, avunculi ſui, Lucæ Holſtenij, & aliorum; Etiam in Codini iſtis relucebit opera Reverendi Iacobi Goar, Ord. Prædicat. Romæ in bibliotheca S. Mariæ in Vallicella habes, *collecta eſt Coronico Cordini*: ut eſt apud Poſſevinum in Appendice ad Apparatum Sacrum. Ubi pro *Cordini* ſine duo legendum *Codini*.

P.CCCLXXX, v.3, & 4, poſt *Coronicum*, dele, *& Ioannem Antiochenum*. Ac v.10, poſt *dicam*, adde: Niſi hoc obſtare putandum, quòd nuſquam ille *Antiochenſis* vocetur. Quid ſi igitur, quem Tzetzes ſignat, is non ſit diverſus ab Ἀρχαιολογίας *b* ſcriptore: hic verò non ſub Heraclio vixerit, ſed incertæ ſit ætatis; hactenus tamen ut conſtet fuiſſe poſt Georgium Syncellum, quo eum Tzetzes juniorem facit; ante autem Tzetzem, ut qui ejus meminerit. Intervallum inter eos eſt annorum quaſi CCLX. Nam Syncellus claruit tempore Irenes, & Caroli Magni: Tzetzes verò tempore Manuelis Comneni, & Frederici Barbaroſſæ.

b Antiquitatū.

P.eâdem, verſui ultimo, poſt *diximus*, adde: Sed idémne, an alius, cujus Expoſitio de S. Barlaam, & Joſaphat, Scoriaci eſt in bibliotheca Hiſpaniarum regis?

P.CCCLXXXI, v.7, poſt *proœmio*, adde: Aliis *Ioſephus Byzantius* appellatur.

P.CCCLXXXIII, v.21, poſt *dixerunt*, interſere: Sed fortaſſe Leo iſte, qui res Ægyptiacas literis prodidit, Ægyptius ipſe fuerit. Nam

Nam ad cujuſdam Leonis Ægyptij ſcripta provocat Tertullianus lib. de Corona militis cap. VII: ubi eos memorat, qui de coronis aliqua elaborârint.

P.eâdem, v.26, poſt *egere*, adde: Vide, quæ in temporibus Andronici ſenioris de Leone Grammatico diximus.

P.CCCLXXXIV, v. penult., poſt *ævi*, adde: Unde de ætate haut aliud colligere licet, quàm viguiſſe ante annum CIↃC. Etiam fuit Manuel Chryſoloras, & Manuel Malaxus: de quorum ætate dicimus alibi.

P.CCCXC, v.9, poſt *Geſnerus*, adjunge: Tom. I Bibliothecæ. Meminit quoque Rob. Conſtantinus in Nomenclatore. Reverendus, ac clariſſimus Phil. Labbæus, præter eos, qui codicem videre Msum, diſputandum putat, an non hic, qui *Michaëlis Cicidota* nomine appellatur, ſit dicendus *Sicelictes*. Ut nempe idem ſit, ac Michael Glycas Siculus: qui ſub Ioanne, & Manuele Comnenis vixit; uti dictum lib. II cap. XXVII.

P.CCCXCIII, v.12, poſt *Nomenclatore ſuo*, adjice: Scripſit de hiſtoriis regum: atque extare ajunt in Vaticana: imò etiam Boniæ apud S. Salvatorem: ſed initio mutilum: interim nobilem Italum habere principio integrum, verùm deinceps defectu laborantem: ut codicum uterque ex altero ſuppleri queat.

CCCXCIV, v.26, poſt *Citat &*, interſere, Tertullianus de anima cap. LVII, ac

P.eâdem, v. ultimo, poſt *lib.* XVI, adjunge Orthagoram quoque de Rubro mari egiſſe, indicat Philoſtratus de vita Apollonij lib. III de Rubro mari cap. XV in epiſtola Apollonij ad Jarcham.

P.CCCCXVII, v.22, poſt *Apologet.* adde: cap. X, & XIX,

P.CCCCXVIII, v.22, poſt *recenſetur*, interſere: Curopalatæ, (quem exſcripſit Cedrenus, ut alibi *a* dictum) verba ſunt iſta: Θεόδωρος *b* ὁ τῆς Σίδης γενόμενος πρόεδρος, καὶ ὁ τούτου ἀνεψιὸς, καὶ ὁμώνυμος, ὁ τῆς ἐν Σεβαστείᾳ καθηγησάμενος ἐκκλησίας. Quæ oſcitanter vertit Xylander, ut monitum Labbæo *c*. Nam priorem putavit *Sudâ oriundum*; poſteriorem verò *Auguſtum* nuncupat, quia *Auguſtus* Græcis Σεβαστός. Atqui clarè dicitur Sidæ in Pamphylia fuiſſe πρόεδρος *d*, quod idem eſt ac προεστὼς *e*, ſive ἐπίσκοπος. Alterum autem refertur præfeciſſe Eccleſiæ Sebaſtenæ. Sermo enim eſt de Sebaſte civitate, quam Latinè *Auguſtam* dixeris.

P.CCCCLVIII, v.18, poſt πρωτοδοκούντων, adde: Tertullianus libro de anima cap. XLVI. Antipho iis memoratur, qui de divinatione è ſomniis ſcripſerunt.

a Lib. 2, cap. 26.
b Theodorus, qui Sidæ præſes, ſive epiſcopus fuit, eodem, ac ille; avo natus, eique cognominis, qui Sebaſteriæ præfuit Eccleſiæ.
c In declinat. Appar. ad Corp. Hiſt. Byz. pag. 51.
d Præſes.
e Antiſtes.

P.CCCCLXVIII, v.16, poſt ὀνομάζει adde, ὁ Σέλευκος ἐν συμμίκτοις a.

P.CCCCLXXXII, v.26, poſt *Allatius*, adde: in Excerptis Græcorum Rhetorum, ac Sophiſtarum b. Sed quod Adriani Rhetoris putavit, id aliter eſt. Neque enim hic declamationis quicquam ſimile eſt, ut in tribus prioribus, quæ verè ſunt Adriani Sophiſtæ. Inque bibliothecæ Florentinæ codice, unde exſcripſit filius meus Iſaacus, apertè eſt, Ἐκ τῶν Ἰαμβλίχου ἱστορικῶν Βαβυλωνιακῶν c. Inſcribitur id Iamblichi fragmentum, Περὶ τῆς προόδου τοῦ Βαβυλωνίων βασιλέως d. Utinam verò non ulteriùs eruditi Hiſpaniæ viri invideant Reip. literariæ ipſam Iamblichi hiſtoriam Babyloniam: quam dicebā extare in Scoriaca, ſive S. Laurentij bibliotheca. Ita enim didici ex edito ejus bibliothecæ indice, concinnato à Martino, Abbate Laſarinæ, Philippo IV Hiſtoriarum Regi à ſacris domeſticis, ac conſiliis. Non dubium verò, quin apud Priſcianum Medicum, ubi mentio fit amatoriarum Amblij ſabularum, pro *Amblio*, *Iamblichus*, debeat reponi; ac ſermo ſit de amoribus Rhodanis, ac Sinonidis; de quibus in Babylonia hiſtoria tractabat.

a *Seleuc⁹ in Miſcellaneis.*
b *Edita Romæ an. 1641.*
c *Ex Iamblichi hiſtoria Babyloniaca.*
d *De progreſſu Regis Babyloniorū.*

P.CCCCLXXXVIII, v.25, poſt *lib.* VIII, adde: Porrò quia Suidæ *Panites* vocatur, aliqui putarunt eſſe Ægyptium: quaſi idem ſit *Panites*, & *Panopolites*. Sanè Panopolis Ægypti eſt urbs, patria Nonni poëtæ; ut ex Agathia, & Suida, conſtat. At *Panium*, ac *Panites*, eſt regio ſupra Hœmum Thraciæ montem: ut ex quarto Laonici cognoſcere eſt. Nec alia, quàm Heraclea Thraciæ, intelligenda eſt, cùm Suidas ait, Panium eſſe prope litus in finibus Heracleæ. Idcirco Priſcus etiam *Thrax* vocatur: ut ab auctore Chronici Alexandrini ad annum Thedoſij XLII, ubi bellum illud adverſus Attilam deſcripſiſſe narratur, ὁ σοφώτατος Πρίσκος ὁ Θρᾷξ. Hæc etiam movent, ut certiſſimam eſſe cenſeam conjecturam Philippi Labbæi, quando *Priſcus Thrax* pro *Perſicus Thrax*, reponit apud Theophanem in Chronico; ubi de Baſiliſco loquitur, fratre Imperatricis Verinæ, atque infelici ejus expeditione adverſus Genſericum, Vandalorum in Africa Regem.

P.CCCCLXXXIX, v.2, poſt, & XLIX, appone: Imò luculentum ex hiſtoria Priſci Gothicâ fragmentum habemus in Excerptis legationum ab Davide Hœſchelio Græcè editis e, Latinè autem redditis à Car. Cantoclaro f, libellorum Supplicum magiſtro. Meminit etiam Priſci hujus Euagrius lib. II cap. I, V, & XVI; item lib. V cap. ult. Adhæc Stephanus in Σάλωνα. Theophanes in Chron.

e *Auguſtæ.*
f *Anno 1605.*

Anaſtaſius Bibliothecarius, & Nicephorus in præfat.

P.CCCCXCII, v. 26, poſt *loquitur*, adde: Imò intelligo, præter Allatium, etiam Pariſienſes ſub manibus habere Cinnamum cum tralatione, & notis Petri Poſſini. Nempe palma in medio propoſita eſt omnibus. Ad Allatium redeo; qui, præfatione Græcorum Rhetorum ad Sophiſtarum excerpta, primò à ſe edita *a*, luculentum inde fragmentum promit ad controverſiam pertinens, utrùm, ſi dicatur, Chriſtum non modò Deo Patri ſe obtuliſſe victimam, ſed etiam ſibi ipſi, quatenus ὁ Λόγος *b* eſſet Deus, inde conſequatur, duas in Chriſto eſſe perſonas; uti è Neſtorij dictis rectè colligebant Catholici; Neſtorio interim contendente, ſeſe duas quidem naturas agnoſcere in Chriſto, ſed unam perſonam: quemadmodum ex Actis Concilij Epheſini cognoſcere eſt, modò quis legerit ea animis, oculiſque minimè conturbatis. Cinnami codex exſtat Msus in biblioihecâ Vaticanâ, num. CCCXIX. Inſcriptio Græca eſt ejuſmodi: Ἐπιτομὴ τῶν κατορθωμάτων τῷ, μακαρίτῃ βασιλεῖ, καὶ Πορφυρογεννήτῳ κυρίῳ, κυρίῳ Ἰωάννῃ τῷ Κομνηνῷ, καὶ ἀφήγησις τῶν πραχθέντων τῷ ἀοιδίμῳ υἱῷ αὐτοῦ τῷ βασιλεῖ, καὶ Πορφυρογεννήτῳ κυρίῳ Μανουὴλ τῷ Κομνηνῷ, ποιηθεῖσα Ἰωάννῃ βασιλικῷ Γραμματικῷ Σιννάμῳ. *Compendium rerum præclarè geſtarum à beatæ memoriæ imperatore, ínque purpura nato, domino Ioanne Comneno: nec non enarratio eorum, quæ egit venerabilis ejus filius, ínque purpura natus, Dominus Manuel Comnenus; conſignatum à Ioanne, regio Grammatico Sinnamo.* Ubi videmus *Sinnamum* vocari, literâ ſibilante. Sed malo iis adſentire, qui per C ſcribunt; præſertim quando id nominis etiam à Martiale, & aliis, ſic videas exaratum. Nec movet codex Vaticanus, quia à recenti ſit manu. Nam qui eum exſcripſit, vivebat obſeſſâ à Turcis Conſtantinopoli; ut ipſe ad calcem operis annotavit. Facilè autem adſentio doctiſſimo Philippo

a Roma an. 1641.

b Verbũ.

Primeq: quadria de Brunasio

FINIS.

INDEX,

Nomina Græcorum Hiſtoricorum, præcipuarúmque mentionem rerum ſecundùm ſeriem literarum exhibens.

A.

ABantias, quæ poſt Eubœa vocata. Pag. 65
Abas ſophiſta. 313
Abdala barbarus, Hiſpaniæ rex. 271
Abdias Babylonius *de Certamine Apoſtolorum, plane eſt ſuppoſititius: quod compluribus argumentis evincitur.* 200
Abidenus, qui & Abydinus. 313
Abro Athenienſis. aliique hujus nominis. 314
Abron. 320
Abydeni hiſtoria Aſſyriaca. 50
Ἄβυδος nomen unde datum Sinopenſi ſcorto. 139
Acacius, Caſarienſis Epiſcopus. 249. *de eo Arriani dicti* Acaciani. ibid.
Aceſander de rebus Cyrenaicis. 314
Aceſodorus Megalopolita. 314
Aceſtoridis μυθικά. 314
Aceſtodorus. 314
Aceſtor. 314
Achæus hiſtoricus. 501
Achilles Tatius, *Alexandrinus.* 315, *ejus ἐρωτικὰ, & dictio: item religio.* ibid.
Achilleus fons Mileti, *in quo ſe luſtravit ille heros cum Strambelum, Lelegum regem interemiſſet.* 55
Achilochus quomodo Sapphûs amator à Diphilo *inducatur.* 6. *ejus hodie nihil extat.* ibid. *Ille Annij Viterbienſis ſuppoſititius eſt.* ibid.
Achivi mille ἀνακεκλημένοι ſive φυγάδες, in quibus etiam Polybius. 122
C. *Acilius, cujus annales tranſtulit Claudius.* 113. *de bello ſcripſit Annibalico.* ibid.
Acta Pauli *&* Thecla, *ſuppoſititia.* 202
Acuſilaus Argivus, *qua ætate vixerit, & quæ ſcripſerit.* 5. Herodoto *antiquior.* 15. *ejus ſtylus.* 436
Adæus Mitylenæus. 315
Adelphius, ſive potius Dellius. 477
Adrani in Sicilia templum dæmonis fuiſſe, cui ſacri eſſent non pauciores, quàm mille canes. 394
Adrianus Sophiſta. 482
Ægias. 316
Ægyptiȷne, an Phryges, vetuſtiores. 422
Ægyptiorum æra Actiaca *initium.* 163
Ægyptiorum vanitas circa Pyramides *meritò reprehenſa.* 328
Ægyptus quando in poteſtatem Perſarum devenerit. 90
Ægloſthenes, vide *Aglaoſthenes.* 318
Ælianus. vide *Claudius Ælianus.*
Ælius Severus Athenæus, qui Philonis librum περὶ πόλεων in epitomen

men redegit. 211

Æmilij Porti lapſus. 65. *idem refellitur.* 195

Æra nova Ægyptiaca quoto Augusti anno cœperit. 187

Æſchinis orationes tres, ac novem epiſtolæ, quibus nominibus ornatæ. 15

Æſculapius cur fulmine percuſſus, & à quo id proditum. 11, 404, 405, 417

Æſopus de Vita Alexandri M. 316

Æſopus Mithridatis anagnoſtes, de Encomio Mithridatis, deque Helena. 529

Aëthlius Samius. 316

Africa *dicta traditur ab Aphera, Abrahami ex Catura nepote.* 510

Agaclytus. 316

Agatharchides quando vixerit. 128. *eundem videri, qui Samius dicitur.* 129. *Quam varia divulgârit.* ibid.

Agatharchides Samius. 316

Agathias cur Scholaſticus vocetur. 270. *ejus libri, ſtylus & religio.* ibid.

Agathocles Babylonius. 316. *Chius; Atracius; Samius; Mileſius.* 317

Agathocles Siciliæ rex invidioſè à Timæo traductus. 82

Agathon Samius. 317

Agathonymus. 317

Agathoſthenes. 317

Agathus Dæmon. 501

Ageſilaus, rerum Italicarum ſcriptor. 12, 317

Agias. 501

Aglauſthenes. 318

Agrigentum Siciliæ urbs, à Romanis ſpoliata. 114

Agriopas. 318

Agrœtas. 318

Ἀγρὸς, *cœnobium ſic dictum.* 539

Agyrium (aliis Argyrium vel Angyrium) Siciliæ oppidum. 167

Ἀχιάλη *poſtea* Tarſus *dicta.* 184

Αἴγιμος *poëma, ejúſque auctor.* Vide *Cercops.*

Alabarches vel Arabarches, Pompeius à Cicerone dictus. 147

A. Albini hominis Romani, de rebus Rom. hiſtoria Græcè ſcripta. 130, 131. *eum ut Cato feſtivè riſerit, qui tamen defenditur.* 131

Albinus junior, poëta. 131. *ejus tres verſus enarrati.* ibid.

Albino unde nomen Porphyrij. 244

Alcetas. 318

Alcimus Siculus. 501

Alcmaon, alius à Crotoniata phyſico. 501

Alexander Cornelius Polyhiſtor, qui & Cotyæus: ejuſque ætas, captivitas, manumiſſio, mors miſera, & fœdum commentum de Moſo muliere, quæ leges tulerit Iudæis. 144, *varia ejus ſcripta. Elogium item ex Clemente, & Suida.* 145

Alexander Epheſius, cognomento Lychnus. 318

Alexander Lychnus, idem qui modò, *Epheſius.*

Alexander M. quantum quotidie cœnæ cum familiaribus LX *aut* LXX *impenderit.* 464

Alexandri M. hiſtorici ſyntrophi, ac comites. 51. & ſeqq.

Alexandri M. ætate nobiles hiſtorici. 460, & ſeqq.

Alexander Monachus, de inventione

Crucis. 319
Alexandri Severi Vita principum bonorum. 483
Alexander Trallianus. 501
Alexandria non Ægypti modò, aut Syriæ, ſed etiam Suſianæ civitas. 172
Alexandrides. 320
Alexandrides Delphicus. 501
Alexarchus 319
Alexus Samius. 319
Alexon Myndius. 320
Amaſia quæ civitas. 185
Amazones ubi habitâſſe memorentur. 516
Ambryon de Vita Theocriti Chii. 320
Amelesagoras Chalcedonius hiſtoricus. 10, *qui & Meleſagoras Clementi Alexandrino.* ibid. *utro nomine rectiùs vocetur, in dubio eſſe.* 11
Ammonius poëta. 487
Ammonius emendatur. 134
Amometus, de Attacorum gente. 320
Amonius. 502
Amorgus Simonidis patria. 470
Amorrio, hiſt. Eccleſiaſticæ ſcriptor. 502
Amoſis, ſecundùm Ptolomæum Mendeſium, Pharao is, ſub quo Iſraëlitæ ex Ægypto egreſſi. 181
Amphicrates. 320
Amphilochium Iconienſem de Vita S. Baſilii, non eſſe genuinum. 254
Amyntas. 502
Amyntianus. 227
Anacharſis Scytha. 432
S. Anaſtaſiæ Vitæ ſcriptor. 288
Anaſtaſius de Vita præceptoris ſui Maximi, & utriuſque ætas. 279
Anaſtaſius interpres Gregorij presbyteri de vita Nazianzeni. 491
Anaſtaſius Theopolita. 488
Anaxarchi ætas. 79
Anaxilai tres. 320
Anaxilides. 502
Anaximandri Mileſii ætas, ac ſcripta. 25
Anaximandri philoſophi ætas. 25
Anaximenes Lampſacenus rhetor, Alex. M. comes, quæ ſcripſerit. 57. *ejus videri Rhetorica ad Alexand. quæ Ariſtoteli tribuuntur vulgo.* ibid. *quo tempore floruerit.* 58. *ut pulcherrimo dolo cives ſuos ſervârit.* ibid. *quâ arte ultus ſit Theopompum.* 59. *Orationes ejus quædam prolixæ damnatæ.* ibid.
Anaximenes Lampſacenus junior, quãdo claruerit. 65
Anaxis Bœotus. 502
Andreas Cretenſis. 273
Andreas quidam de itinere ſuo in terram ſanctam. 321
Andreas Panormitanus. 502
S. Andreæ paſſio à presbyteris Eccleſiarum Achaiæ ſcripta, cujus auctoritatis. 201, 202
Andriſcus. 321
Androcottus Indiæ rex, ejuſque ætas. 76
Andrœtas Tenedius. 321
Andron Alexandrinus. 321, *alii ab hoc, Epheſius; Halicarnaſſenſis; Teius.* ibid. *aliqui patriæ incertæ.* 322
Andronicus Alipius. 322, 503. *alius Chryſoſtomi interpres, & ejus ætas.* ibid.

Andro-

Androſthenes, ejuſque ſcripta. 363
Androſthenes alius Cyzicenus. 363
Androtion. 322
Angeli Politiani error ſpiſſus. 393
Anginam curari illito ſanguine hominis, quis auctor ſit. 329
Arianus chronographus. an ille ſit Arianus, qui Chryſoſtomi quædam tranſtulit. 257
Arianus monachus. 503
Animum nihil eſſe Dicæarchus ſenſit. 47.
Annæ Comnenæ genus, eruditio, hiſtoria, fides. 304
Annii Viterbienſis Archilochus ſuppoſititius. 6
Annius Viterbienſis eſt libelli de Æquivocis autor, non Xenophon. 21
Annij Viterbienſis impoſtura & fœdus error. 69
Annii Viterbienſis Manetho rejicitur. 89
Annij Beroſus cujus farinæ: dique eo Dionyſij Gothofredi opinio rejecta. 87
Anno, & Menſi, in Gadibus ara conſtituta. 218
Annum apud Græcos quis primus conſtituerit. 29
Anonymus de actis Pauli, & Theclæ; ſuppoſititius. 202. & ſeq.
Anonymus de Antiquitatibus Conſtantinopolitanis. 503
Anonymus Chronographus. 503. *ex eo hiſtoria de nuptiis Theophyli, & Theodoræ.* ibid.
Anonymus ex Ducarum familia, de geſtis Græcorum adverſus Turcas, & capta Conſtantinopoli. 493
Anonymus de geſtis Græcorum adverſus Turcas, & expugnatione Conſtantinopoleos. 503
Anonymus de XII. *laboribus Herculis.* 503
Anonymus περὶ ἀπίςων. 503
Anonymus Theophanis hiſtoriæ continuator. 504
Anonymi Græciæ Prætoris hiſtoria annorum LX. 305
Anonymi Hiſtoria Politica. 493
Anonymi hiſtoria generalis à mundi exordio uſque ad Niceph. Botoniatam. 503
Anonymi Turcicarum rerum hiſtoria. 504
Antenor cognomine Delta. 504
Anticlides. 322
Antidamus Heracleopolites. 323
Antigenes. 323
Antigoni Caryſtii ætas. 78, *de ea interpretis Laërtij lapſus.* ibid. *ejuſdem ſcripta.* 79
Antileo. 324
Antilogus, ſive Antilochus. 324
Antimachus hiſtoricus. 324
Antimenides. 334
Antiochia quando & à quo Perſis, ſive Saracenis erepta. 230
Antiochi diverſi; Laodicenus; Alexandrinus; Aſcalonenſis; *& hujus ætas ac ſcripta.* 457, *dictus is Antiochus Cygnus, & Stoicus fuit.* 458
Antiochus περὶ τῶν κατὰ πόλιν μυθικῶν. 504
Antiochus Soter inter ἐπιγόνους *Alexandri.* 66, *quando regnare cœperit.* 86

Antiochus Syracuſanus, Xenophanis *filius, antiquiſſimus rerum Italicarum ſcriptor, quando floruerit.* 456
Antiochus Theus quando imperare cœperit. 85
Antipater. 324, *quo nomine plures fuere, ab hoc diſtincti.* ibid.
Antipatri, ducis Alexandri, hiſtoria & auctoritas. 61
Antiphanes. 325
Antiphanes Bergæus. 504
Antipho Rhamnuſius. 458
Antiſthenes, Peripateticus. quo nomine & alij memorantur. 325
Antæi cadaver LX *cubitorum prope* Lingen. 513
B. *Antonij Vita, auctore Athanaſio.* 486
Antonij Diogenis ætas, & libri incredibilium de inſula Thule. 100
Antonij Guevaræ Antoninus Cæſar non eſt genuinus, ſed ſuppoſititius, planéque Guevaræ ipſius fœtus. 226
S. *Antonini error de ætate Damaſceni.* 280
Antonini Pij tempore qui vixerint hiſtorici. 222
Antoninus Liberalis. 326. *Diverſus ab eo Antonius Liberalis, Rhetor* Latinus. ibid.
Anyclus Coſpus Bononienſis ex Zonara ſupplevit deperdita in Curtio. 380
Apellas Cyrenæus. idem forte, qui Athenæo Apollas dicitur. 326
Apamea, quæ prius Myrlea, Bithyniæ civitas. 181
Apes unde naſcantur. 329
Apes coegere Rhaucienſes, veteri relictâ, novam urbem condere. 504
Aphrodiſius, ſive Euphemius. 326
Apion Pliſtonices, quo tempore vixerit, quomodo à Tiberio Cæſare nuncupatus. 182
Apionis elogia, cognomina, πλειστονίκης *&* Μόχθος *: à Tiberio idem* Cymbalum mundi *dictus.* 190 *Alexandrinorum adverſus Iudæos cauſam apud Caligulam egit.* ibid. *quæ ſcripta ediderit.* ibid. *de iis Gellij judicium.* 191
Apion unde dicatur; qua ratione non Appion ſcribendum. 530, 531
Apis Attica *dictus Xenophon.* 21
Apocrypha quædam Apoſtolis, vel eorum diſcipulis, tributa, cujus commatis reputanda. 199, 200
Apocrypha multa de Apoſtolis in uſu fuere veteribus hæreticis. 202
Apocryphorum apud auctores mentio, quæ hodie non extant. 206
Apollas. 326
Apollinaris pater, & filius. 251, 252
Apollinaris *Latinis, qui Græcis* Apollinarius; *ut iis Heſychius* Illuſtris, *qui Græcis* Illuſtrius. 252
Apollodorea ſecta, quæ Theodoreæ opponitur, à quo cœperit. 171
Apollodorus Artemita, Parthicus ſcriptor. 134
Apollodorus Artemita. 326
Apollodorus alius. 326. *alij item complures.* 327
Apollodorus Grammaticus, τεχνογράφων *primus auctor.* 132, *quæ ſcripſerit.* 133
Apollodorus κυκλοτέχνος, *Epicharidiſcipulus.* 466

Apollo-

Apollonius Acharnenſis. 505
Apollonij Alexandrini, τοῦ Δυσκόλου, Ἱστορίαι θαυμάσιαι. 228, *Suidæ vocatur* ἱστορία ἐψευδωνυμίη: *non quia ſic nuncupârit auctor, ſed quod Chriſtianis talibus videretur.* ibid.
Apollonius Aphrodiſienſis. 505
Apollonius Aſcalonites. 505
Apollonius Chæronis filius. 505
Apollonius Geometra. 505
Apollonius Nicaeus. 505
Apollonius cur Rhodius dictus, qui ſit Alexandrinus: item ejus ætas, genus & ſcripta. 101, 102, *in Callimachum præceptorem ingratus animus, unde* Ibis *ab ipſo vocatus.* 102
Apollonius Tyrius. 148
Apollonij, præter Tyrium, alij ſex. 149
Apollonij Tyanei ſceleſta ſchola, 234, *ejus vitam ac res geſtas qui ſcripſeſerint.* 208
Apollonium Tyaneum quanto in pretio habuerint ſtultæ nationes, inque iis Caracalla Imp. & Hierocles philoſophus. 235
Apollonij Scholiaſtes emendatur. 354, 408, 473
Apollonides Cepheus. 505
Apollonides Nicenus. 328
Apollothemus. 328
Apoſtoli *vocabulum laxiùs acceptum.* 251
Apoſtolorum multa apud Manichæos in pretio. 202
Appiani Alexandrini ætas, ſcripta, ſtylus, furta. 222 & ſeq.
Appuleius unde hauſerit ſuam μεταμόρφωσιν, *ſive de Aſino Aureo hiſtoriam.* 518
Aquilam in obſidione Nini bibiſſe ab Herodoto ſcriptum, ſed ab Ariſtotele culpatum. 17
Aquilam quando Iovi in auſpicio eſſe cœpiſſe, fabulentur. 318
Ara in Gadibus quibus conſtituta olim. 218
Aratus Cnidius. 505
Aratus Sicyonius. 506
Arati Sicyonij ætas, geſta ac ſcripta. 108
Aratus Solenſis. 505
Arbitror, *verbum Ciceroni conſideratiſſimum vocatum.* 233
Arceſilai ætas. 48
Archæus, vide *Achæus.*
Archelaus χωρογράφος. 61
Archelai diverſi. 328
Archemachus. 329. *ejus patria.* 330
Archeſtratus. 330
Archeſtrati vatis incredibilis tenuitatis corpuſculum. 120
Archetimus Syracuſanus. 432
Archilochus Chronicorum ſcriptor, quando floruerit. 5
Archinus. 330
Architimus. 330
Archontum Athenienſium qui indicem conſcripſerint. 116, 117
Aretades Cnidius. 330
Aretes. 330
Aries in bello à quo repertus. 335
Ariethus Tegeates. 331
Arignote, fœmina præclara. 506
Arimaſporum forma fabuloſa, & pugna cum gryphis. 4, 4
Ariſtæum de tranſlatione Legis per LXX *interpretes, videri ſuppoſititium.* 94

Ariſtagoras. 332
Ariſtander. 333
Ariſtarchus chronographus. 333
Ariſteas Proconneſius quæ ſcripſerit, & quo tempore floruerit. 6
+ *Ariſteæ Proconneſij ætas pluribus excuſſa.* 433, *ejus Arimaſpia fabulis referta; imo Dionyſij judicio ſuppoſititia.* 434, *de anima ejus, quoties vellet, oberrante extra corpus, ac denuo ſeſe ei inſinuante, fabella.* ibid. *Eundem qui Homeri fuiſſe magiſtrum, credunt, temporum ratione refelli.* 434
Ariſthus. 333
Ariſtides, Adrianenſis Sophiſta. 331
Ariſtides Mileſius. 331
Ariſtides Samius. 331
Ariſtippus. 333
Ariſtippus Cyrenaicus. 333
Ariſtippus Cyrenaicus; quæ ſcripſerit. 459, *quæ ei occaſio Operis, quod de veterum luxu ſcripſerat.* ibid. *Varia ejus apophthegmata.* ibid.
Ariſtippum Cyrenaicum, Socraticorum primum mercedem pro inſtitutione exegiſſe. 49
Ariſto Alexandrinus, Peripateticus, quando vixerit. 179, *hic & Eudorus alter alterum plagii inſimulant.* ibid. *eſt ſextus inter Ariſtones Laërtio recenſitos.* ibid.
Ariſto Ceus, Peripateticus. 179. *hic, & Ariſto Chius, Stoicus, ob ſimilitudinem nominis malè confunduntur.* 180
Ariſto Chius, Stoicus, quid ſcripſerit. 180
Ariſto Pellæus, quando vixerit, 180
Ariſtobulus Caſſandrêus hiſtoricus, Alex. M. comes. 54
Ariſtobulus Iudæus, philoſophus Peripateticus. 55
Ariſtocles Meſſenius. 333
Ariſtocles Rhodius, Grammaticus. 333
Ariſtocles Rhodius, hiſtoricus. 165
Ariſtoclis *nomen ſæpe corruptum legi apud ſcriptores.* 166
Ariſtocrates. 506
Ariſtocreon. 334
Ariſtocritus. 334
Ariſtodemus Alexandrinus. 138
Ariſtodemus Elienſis. 138
Ariſtodemi Niſæi duo. 137, *utriuſque ætas.* 138
Ariſtomachus, vide *Ariſtonicus.* 506
Ariſtonicus Tarentinus. 506
Ariſtophanis Byzantij ætas. 119
Ariſtophanes Byzantinus, qui de ſcortis Atticis ſcripſit, quando floruerit. 469. *alius ab Ariſtophane Comico.* ibid.
Ariſtotelis diſcipuli aliquot memorantur. 40
Ariſtotelis fragmentum apud Euſeb. non eſſe ejus, ſed Ariſtoclis, oſtenditur. 166
Ariſtotelis locus à Gaza malè emendatus. 17
Ariſtotelis varia ſcripta hiſtorica. 460, 461
Ariſtoteli tributus liber de admirandis auditionibus non videtur genuinus. 514
Ariſtotelem eo ritu uxori defunctæ feciſſe rem divinam, quo Athenienſes

Cereri

Cereri, ſigmentum adverſariorum videri. 333
Ariſtoteles Chalcidenſis. 506
Ariſtoxenus Selinuntius, poëta. 44
Ariſtoxenus Tarentinus Ariſtotelis auditor, erga præceptorem ingratus. 43, *ejus Vitarum libri.* ibid. *celebritas, ac ætas.* 44
Ariſtus Salaminius. 62
Arius Tarſenſis. 334
Arrianus Nicomedienſis. Videri aliquibus eundem eſſe, cujus in Digeſtis fit mentio; ſed perperam. 215, *dictus alter Xenophon.* ibid. *ejus dignitas & opera.* 216, *Indica ejus diverſum ſunt opus à ſeptem libris de expeditione Alexandrini.* ibid. *Stylus Photio laudatus.* 217
Arrianus junior. 484
Arrianum hiſtoricum qui ſub Gordiano vixiſſe ſentiunt, refelluntur. 531
Ἀρσινόητον *ſive* Ἀρσινόη *Ægypti urbs.* 240
Artapanus, qui & Artabanus. 334
Artemidorus Ariſtophanius. 119, 130, 143
Artemidorus Aſcalonita. 506
Artemidorus Cnidius. 143
Artemidorus Daldianus, quando vixerit: Ὀνειροκριτικῶν *auctor.* 149
Artemidorus Epheſius; ejus ætas ac terrarum deſcriptio. 143
Artemidorus Epheſius corrigitur. 363
Artemidorus Philoſophus, tempore Trajani. 144
Artemidorus Tarſenſis Grammaticus. 144
Artemon. & alter item Clazomenius. 335, *alius quoque medicus, alius porro Caſſandreus.* ibid.
Artemon in bello teſtudinem, & arietem invenit. 335
Artis, & Paupertatis ara apud Gaditanos. 218
Artuaſdes Armenius, rex & hiſtoricus. 154
L. *Arunculeius Cotta.* 158
Arundinum ingens magnitudo apud Arabas, ex Uranio. 422
Ἀσκηταὶ *Philonis, non Chriſtiani, ſed Iudæi, contrà quàm Euſebius, Ruſinus, & alii putarunt.* 191
Aſclepiades Ægyptius, cujus Ægyptiaca, non Myrleani. 144
Aſclepiades Ægyptius. 507, *Alexandrinus. Anazarbenſis.* ibid. *Arei.* 506. 507. *Cyprius. Mendeſius. Nicenus.* 507
Aſclepiades, Diotimi filius, atque ejus ætas, patria, ſcripta. 118
Aſclepiadis Myrleani ætas: περιήγησις *gentium Hiſpanarum.* 144
Aſclepiades Tragilenſis. 119
Aſclepiadis Tragilenſis τραγῳδούμενα. 139
Aſclepiadis error de anima. 48
Aſclepiadis hiſtoria de rebus geſtis Alexandri M. 62
Aſiaticæ dictionis duo genera. 83
Aſiaticum dicendi genus quis primus induxerit. 81
Aſinius Pollio Trallianus, quæ ſcripſerit. 153, *unde nomen id Aſinii Pollionis conſecutus ſit.* 154
Aſinius Quadratus, ejuſque opera. 239
Aſpaſius Tyrius, ſophiſta. 334
Aſteritis gemmæ ortus ac virtus fabuloſa. 529

Aſtynomus. 336
Aſtypalea quam ferax fuerit leporum. 370
Athanadas. 335
Athanaſius de Vita B. Antonij monachi. 486
Athanis. 336
Athenæus in nomine Ἱππίας, *corrigitur.* 442
Athenæi ἁμάρτημα μνημονικόν. 154
Athenæi lectio vulgata ex Strabone defenſa. 134
Athenæi vetus lectio defenſa adverſus Caſaubonum. 474
Athenæi locus è conjecturâ correctus. 106
Athenæi Naucratitæ ætas & ſcripta. 232, *hujus nominis alij etiam fuere ſcriptores.* ibid.
Athenæus, alius à Naucratita. 508
Athenienſes gloriati ſe Scytharum progenitores. 527
Athenienſes potiùs Saitarum, quàm Saitas Athenienſium colonos videri. 399
Athenocles. 508
Athenodorus, Tiberij, imò & Auguſti præceptor, nunc Alexandrinus, nunc Tarſenſis, vel Cananites vocatus. 183, *quàm præclarè de Tarſenſibus meritus ſit, & gratus horum animus.* 184, *varia ejus ſcripta.* ibid.
Athenodorus alter, itidem Tarſenſis. 184
Athenodorus Eretrienſis. 508
Atia, mater Auguſti, ex dracone dicta concepiſſe. 507
Attacorum gens. 320
Attica cur prius dicta ſit Mopſopia. 605
Attici de conſulatu Ciceronis commentarius, ſimplici Stylo Græcè ſcriptus. 476
Cn. Aufidius, prætorius. 474, *alter etiam ita dictus fuit, ſed conſularis, à prætorio adoptatus.* 475
Auguſtus Cæſar, proles draconis creditus. 507
Auguſti ævo quinam hiſtorici floruerint. 163, & deinceps.
Aureliani imperii auſpicia ex Flavio Vopiſco. 484
M. *Aurelij Antonini Vita ab Antonio Guevara Hiſpanicè edita, ſuppoſititia, ac ipſius editoris fœtus eſt.* 226
M. *Aurelij Antonini nomina duorum fuêre Imperatorum, Philoſophi & Heliogabali.* 237
Aurelij Opilij Muſæ. 15
Aurelius Victor, ſive ſcriptor de origine gentis Romanæ emendatus. 114
Aulus Licinius Archias, poeta hiſtoricus. 154
Auſpicia Romanorum quibus maxime avibus fiant, & qua de cauſa. 375
Autocrates. 336

B.

B*Æton* σταθμῶν *Alexandri ſcriptor.* 462
Balagrus. 336
Barbari hiſtorici, Græcis multò ſunt vetuſtiores. 2
Bardeſanes Babylonius. 483
Bardeſanes Syrus, quando vixerit. 204
Barnabæ Apoſtoli paſſio, liber ſuppoſititius. 207
Baronii error à Roſvveido obſervatus.

tus. 276
Baronij de ætate Pſelli error refellitur. 296
Baronij de Sirmienſi Synodo opinio rejecta. 496
Barthij conjectura rejecta. 515
Bartholomæi nominis origo. 85
Baſilis. 336
B. Baſilius Cæſarienſis. 253. quando floruerit. 254
Baſilius Cilix, presbyter. 267
Baſilius Macedo invadit imperium. 288, ejus Novellæ, & alia. ibid.
Baſilius Seleucienſis, carmine Theclæ vitam ac certamina compoſuit. 282, non videri eorum auctorem, quæ proſâ ſub ejus nomine de Thecla leguntur. ibid.
Βασσάραι, bacchæ. 174
Baſſaricorum, ſive operis de geſtis Bacchi autor quiſnam. 174
Bathon Sinopenſis. 508
Battiades poetis, qui vulgò Callimachus. 92
Batus. 336
Bellarmini error de ætate Pſelli. 295
Belli Tarentini & Numantini interſtitium quantum. 157
Bello Peloponneſiaco anteriores hiſtorici. 428
Bemarchius Cæſarienſis. 248
Βερραΐζειν, pro mentiri. 505
Beroſus Babylonios ſequitur annales. 3
Beroſi Hiſtoria Babylonica ſeu Chaldaica, tribus conſtans libris. 87
Beroſi ſeu Beroſſi ætas, & nominis origo. 85
Beroſo ab Athenienſibus ſtatua inauratâ linguâ publicè in Gymnaſio poſita. 87
Beroſum ſub Ptolomæo Philadelpho vixiſſe demonſtratur. ac Beroſi ſuper eo error refellitur. 86
Beroſum hiſtoriam ſuam Antiocho ſive Soteri, ſive filio ejus Theo dicaſſe. 87
Beroſus Annij Viterbienſis cujus farinæ. 87, de eo Dionyſij Gothofredi ſententia improbatur. ibid.
Βῆτα cur dictus Eratoſthenes Cyrenæus. 109
Bias Prienenſis, quando vixerit. 432
Biblia, quo procurante; & ſub Ptolomæo Lagi'ne, an ſub Philadelpho ſint tranſlata. 73
Bibliotheca Diodori Siculi, & ejus argumentum. 167
Bigle, βίγλη, quid? 299
Bion Proconneſius. 432
Bion Solenſis. 336, duo alij hujus nominis. ibid.
Bionis Rhetorici Muſæ. 15
בר Chaldæis, idem quod בר Syris. 85
Bodinus perperam de Diodori Siculi ſtylo judicium tulit. 169
Bodini de ætate Africani error. 236
Bolus, Democritéus philoſophus. 337
Bolus Mendeſius, Pythagoricus. 337
Bombycum ortus, & texendi artificium, quomodo, & quando, Græcis, ac Romanis, innotuerit. 273
Bona Dea quæ. 511
Bos, quem vix decem viri domarent, ſacerdos ſolâ aure prehenſum ad aram deducebat. 333
Botrys in Phrygia tantæ magnitudinis, ut currum medium diſrumpat. 390

Bot-

Botthæus. 337
Brutius chronographus. 337
Bruttius Præſens. 337
Bucephala ſive Bucephalia, oppid. Indiæ, ab Alex. conditum. 189
Burgi in urbe Lugduno Batav. vetuſtas. 346
Butas. 337
Butorides. 337

C.

CAbirus, & Cabirides nymphæ. 436
Cadmus Mileſius hiſtoricus de quibus ſcripſerit. 4, utrùm paullò junior Orpheo, ut quidam veterum putant. 4, 5, ejus vera ætas, ex Ioſepho. 5
Cadmi Mileſij duo. 338, antiquioris ætas. 430, ſcripta. 431
Cæcilius Siculus qua urbe natus, & quando vixerit. 178, an religione fuerit Iudæus. ibid. ejus celebritas & ſcripta. 179
Camaro. 338
Cæcilij rhetoris ætas. 478
Cæſaris Scaligeri de Pauſania judicium refellitur. 227, 228
Cajanorum ſecta. 207
Calami ſpontaneum vivicomburium. 59
Calatianus. 509
Calatini, & Calactini, ſunt diverſi. 178
Callias Athenienſis, quæ ſcripſerit. 69
Callias Mitylenæus. 69
Callias Syracuſanus, ejuſque ætas. 68, ſubleſta fides. 69
Callicrates Tyrius. 484
Callidemus. 338
Callimachus Cyrenæus. ejus genus, præceptor, ætas, ſcripta. 92, 93
Callimachus Cyrenæus alius, poëta ἀνεψιός, ex prioris ſorore natus. 93
Callinicus Sutorius, Sophiſta, quæ ſcripſerit. 225
Callipidas. 509
Callippus Corinthius. 338
Calliſthenes, Ariſtotelis diſcipulus & conſobrinus, hiſtoriam de rebus Alexandri ſcripſit. 40. Sed quæ hodie exſtat MSª, omnino ſuppoſititia eſt. ibid.
Calliſthenis faſtus, & effrenis libertas. 41 Conſpiratio in Alexandrum, ob eámque ſupplicium. ibid. Scripta varia, quorum auctores meminerunt. ibid. ſtylus. 42
Calliſthenes Sybarita. 338
Calliſthenis Sybaritæ Γαλατικά. 41
Calliſtratus de rebus Samothraciis, & hoc nomine alij. 338
Calliſtus. 486
Callixenus Rhodius. 339
Camon de rerum inventionibus. 339
Candidus Iſaurus. 266
Canes millenario numero ubi ſacri fuerint dæmoni. 394
Canuſius, ſive Ganuſius. 477
Capito, poëta epicus. 339. alius item muſicus. ibid.
Capito hiſtoricus Lycius. 339
Caprarum piloſis pellibus quomodo & æſtate & hyeme commodè fuerint uſi indigenæ Sardiniæ. 394
Capras auribus ſpirare, non naribus. 329
Capras in Lycia tonderi prodidiſſe dicitur

tur Calliſthenes Olynthius. 42
Carbunculi fulgor qualis eſſe debeat ſecundùm Calliſtratum. 338
Cardia Thraciæ Cherſoneſi civitas. 65
Carminum aureorum auctor quis. 435
Carpion. 511
Caryanda, ubs Cariæ patria Scylacis, Polybij æqualis. 124
Caryſtius Pergamenus. 339
Caſauboni de Ephoro error. 76. ejuſdem emendatio in Laertio improbatur. 150. At aſſerta ejus correctio in Dionyſio Halic. ibid. ejuſdem in Athenæo conjectura occurritur. 390. lapſus in corrigendo loco Athenæi. 474
Caſaubonum decipi, dum Excerpta Polybij, quæ habemus, credit eſſe Compendium Bruti. 528
Caſsianus chronographus. 340
Caſtor, Dejotari gener, & accuſator, quis fuerit. 159
Caſtor Rhodius, Chronographus. 158. ejus duo cognomina Φιλορωμαῖος, & Σαυωκονδάελος. 159. ejuſdem genus, fortuna & cædes. ibid.
Caſtratio feminarum à quo primum facta. 12
Cato quomodo A. Albinum culpam ſcriptionis græcæ deprecantem riſerit, de quo auctoris noſtri judicium. 131
Cecropis ſepulcrum Athenis in arce. 323,324
Cedrenus. vide Georgius Cedrenus.
Cedrenus, hiſtoriam belli inter Samios & Cyrum geſti Pythagoræ Samio tribuens, refellitur. 435
Cedreni ἀνιστορησία. 236
Centuriatores Magdeburgenſes male confundere Oſtiam & Portum urbis. 496
Cephalæonis Muſa; & faſtus. 15,220. à quo Cephalon alius; quos male confundit Suidas. ibid.
Cephalon Gergithius. 340
Cephiſodorus, belli Phocici ſcriptor, atque alij duo ejuſce nominis. 340
Cercops patriâ Mileſius. 509. Pythagoricus. ibid.
Cete immanis vaſtitatis circa Gedroſiam Indiæ. 394
Chæreas hiſtoricus. 505
Chæremon Ægyptius. 164. ejus de ævo phœnicis ψεῦδος. 165
Chœremon, poëta Comicus. 165
Chamæleon Heraclidta. 340
Charax Pergamenus, ſacerdos & philoſophus. 341. ab hoc alius Charax Grammaticus. 342
Chares Mitylenæus ἰσάγγελος. 62
Charimandri qui dicitur de cometis liber fortaſſe idem eſt ac Chæremonis de cometis. 165
Charon, Apollonij familiaris; an Lampſacenus fuerit. 468
Charon, Carthaginenſis hiſtoricus. 342
Charon Lampſacenus hiſtoricus, quando floruerit. 9,102,442
Charon, Naucratites hiſtoricus. 342
Chercinon, vide Chæremon. 529
Chia inſula unde appellata. 136
Chœrili patria & ætas. 455. hiſtoria metrica de victoriis Græcorum adverſus Darium & Xerxen. 456. ejus fama adverſus Horatium defenditur. ibid.
Chœrileum metrum. 456
Chonen antiquitus Italiam dictam. 457

Choſrois utriuſque ætas. 271
Chreſiphon vide *Cteſiphon.*
Chreſtodemus. 342
Chriſtus quo anno mundi, ex computatione Græcorum receptâ, ſit natus. 293
Chriſti Natalis in quem principatus Auguſti annum incidat. 162. *in quem annum mundi incidat Græcis.* 500
Chriſtianorum veterum conſuetudo in mutando ſcriptorum gentilium titulo, quoties ſaperet impiam eorum pietatem. 228
Chriſtophori Perſonæ Procopius ineptè verſus. 270, *ejuſdem lapſus in patria Agathiæ.* ibid.
Chronici Alexandrini auctor. 276. *cur vulgò* Faſtos Siculos *appellarint.* 277
Chronographus magnus. 509
Chryſermus Corinthius. 342
Chryſerus. 342
Chryſippus. 342
Chryſippus Solenſis. 112. *præter hunc quatuor alij hujus nominis.* ibid.
Chryſippus pauca ſcripſiſſe dicendus, ſi aliena non veniant in cenſum. 133
Cicero quonam ex tribus Poſidoniis magiſtro uſus ſit. 157
Ciceronis commentarij Græcè ſcripti de Conſulatu ſuo: eorumque terſa ac florida dictio. 476. *judicium de dictione Demetrij Phalerei.* 74. *lectio vulgata de Demetrij Magnetis libro* περὶ ὁμονοίας*, defenditur.* 149. *loco de Philiſto Siculo lux data.* 27. *de loco ſuper Acilio diſquiſitum.* 528. *ejuſdem de Timæo judicium.* 183
Ciceroni pro Dejotaro lux. 159
Cimon Athenienſis. 510
L. Cincius Alimentius, qui Alimentus etiam aliis in libris. 472
Cineæ hiſtoria fabuloſa. 466. *ejus & Pyrrhi regis, de re militari libri.* ibid.
Circuitus Ioannis, *liber apocryphus.* 200
Claudij Cæſaris hiſtoriæ Græcæ. 480
Claudius Ælianus, atque ejus dictio, ætas, ſcripta. 217
Claudij Æliani ſtylus cur in Varia hiſtoria minus ſit elegans, quam in hiſtoria animalium. 218. *ex opere ejus de Providentia quædam relata de aris ac templis Gaditanis.* ibid.
Claudius Iulius, ſive Iolaus. 343
Claudius Ptolomæus. 481
Claudius Theon. 510
Claudius Verderius de ætate Beroſi, refellitur. 85
Clauſerus, Theophili ad Autolycum interpres, reprehenſus. 328
Cleanthes Stoicus. 99. *ejus Antiquitatum libri, & cætera ſcripta.* ibid.
Cleanthi ſtatua à Romanis in urbe Aſſo poſita. 99
Clearchus Solenſis, Peripateticus, ejuſque ſcripta. 48
Clemens hiſtoricus. 343
Clementis Alexandrini ἀκχεσοία. 207
Clementis libri deperditi. 206
Clementis Romani Recognitionum libri, ſuppoſitij. 203. *item epitome ad Iacobum,* Hieroſolymorum *epiſcop. de rebus geſtis Petri &c. ſuppoſititia*

retia. 207

Cleobulus apophthegmatum collector: à quo diverſus Lyndius ille unus è VII Sapientibus. 343

Cleodemus Malchus. 510

Cleomenes de Heſiodo: à quo diverſus fortaſſe Cleomenes Rheginus, poëta dithyrambicus. 343

Cleon Magneſius. 343

Cleon Syracuſius. & alius Curieus. 344

Cleopatra quot annis regnârit. 151

Cleoxenus. 510

Clidemus, ſive Clidamus. 344

Climachleon, corruptum nomen ex Chamæleon. 344

Clinias. 344

Clitarchus hiſtoricus, Alexandri M. comes. 55

Clitarchi dictio, & fides cujuſmodi? 56

Clitodemus. 345

Clitomachi ætas, ac liber de ſectis. 140

Clitonymus. 345

Clitophon Rhodius. 345

Clitus Ariſtotelicus. 57. 464

Clodius. 510

Cnopi regis interitus. 378

Cnoſſus. 346

Coccejus ſive Coccejanus, idem qui Dio Caſſius. 238

Coi quando ſoleant parentare Hippocrati, civi ſuo. 593

Comitiali morbo lapſorum ora, ſanguine ipſius hominis efficaciter illini, quis auctor ſit. 329

Conon de Heraclea, & alter fortaſſe de Italia. 346

Cononis ætas, commentatio, ſtylus. 162

Conradi Geſneri locus in Tatiani tranſlatione expenſus. 86. *Ab eodem receſſum, quando duos confundens Alexandros, Beroſum toto ſeculo facit juſto minorem.* ibid. Vide porro *Geſnerus.*

Conſtantini Ducæ imperium. 295

Conſtantini M. ævo qui floruerint hiſtorici. 247. & deinc.

Conſtantini M. res geſtas qui ſcripſerunt. 249

Conſtantinus Manaſſes. 304. *prælatus Gualtero Philippo.* 305

Conſtantini Pogonati Imperium. 279

Conſtantinus Porphyrogennetus, Imp. literarum, & literatorum, amans admodum. 294. *ejus juſſu collecti* LIII. *libri digeſtorum politicorum, & hiſtoricorum. & quantum damni ea res dederit Reipubl. literariæ.* ibid.

Conſtantini Porphyrogenneti imperium. 284

Conſtantini VII. *Caballini ſive Copronymi imperium.* 280

Conſtantinopolis quando Turcici imperii ſedes eſſe cœperit. 492

Conſtantis Imperium. 279

Corinnus, ſecundùm aliquos, Iliadem primus carmine modulatus eſt. 428

Cornelius Balbus, ephemeridum Cæſaris ſcriptor, alius à Corn. Balbo Theophane. 148

Cornelius Gallus, Ægypti præfectus, & poëta nobilis. 163. *quando Ægypto praeeſſe cœperit.* 187

Cornelius Nepos corrigitur. 114

Coſinas Veſtitor. 511

Coſme. 346

Cotyaëum, civitas Phrygiæ, patria Alexandri Polyhiſtoris. 145
Craterus Macedo. 347
Craterus ſub Alex. M. 462
Crates quando vixerit. 139
Crates Mallotes. 347
Crates Pergamenus. 347
Cratippus hiſtoricus. 458
Crator, Aurelij Veri libertus. 231, 481
Creophylus, alius à Creophylo Samio. 347
Creſiphon, vide Cteſiphon.
Criſpinus de Vita S. Parthenij. 348
Critias, alius à Critia Poëta. 348
Critodemus. 348
Critolaus de rebus Epiroticis. 348. hujus nominis fuiſſe complures. 349
Criton, hiſtoricus Pieriotes. 349
Crocodili XVII cubitorum ſacerdotis carmine è lacu educti. 320
Cruquij lapſus. 478
Cryſtallus aratro excitata, teſte Xenocrate Epheſio. 423
Cteſias Cnidius quando vixerit, quâque occaſione rerum Perſicarum cognitionem acquiſierit. 22. à diverſis vanitatis arguitur. 24
Cteſiæ ambitioſa vanitas in redarguendo Herodoto, teſte Photio. 23. ejus Aſſyriaca, & Perſica, ac quouſque in Perſicis fuerit progreſſus. 23
Cteſiæ epitome à Pamphila ſcripta. 24
Cteſiæ ſcripta, quorum autores meminere. 24. eorum quædam Photius nobis conſervavit. 24
Cteſiæ duo: unus Cnidius, alter Epheſius. 349
Cteſibius hiſtoricus. 99. ejus longævitas. 100
Cteſibius junior, qui hydraulicas machinas invenit. 100
Cteſiphon. 350, 511
Cteſippus. 350
Curopalates qui diceretur. 300
Curtij duo primi libri deperditi à quo, & unde fuerint ſuppleti. 380
Cydippus Mantineus. 350
Cymbalum mundi Apion à Tyberio dictus. 182, 191
Cyprus, priùs Cryptos, & Colinia. 335 cur aliter Σφήκεια appellata. 416
Cyrilli de ætate Ariſtoxeni error. 44
Cyrillus Alexandrinus de vita Chryſoſtomi. 260
Cyrillus Monachus, de Vita præceptoris ſui Euthymij Archimandritæ. 264. ſomnij narratio, quo ad eam conſignandam fuerit inſtructus beneficio ipſius Euthymij, & Sabæ. 265. idem & Sabæ & Ioannis Sabæ ſilentiarij Vitas perſcripſit. ibid. ejus elogium. 266
Cyrſilus Pharſalius. 462
Cyrus ſcriba de vita S. Martyrum Leontij, & ſociorum. 350
Cyrus oppid. à Iudæis, an à Cyro rege, conditum ſit. 260

D.

Daes Colonenſis. 511
Daimachus Plataenſis, ejus ſcripta & fides. 76. de eo Strabonis judicium. ibid.
Dalecampius notatus. 178
Dalion vel Dallon. 350
Damas de Vita Eudemi. 350

Danaſ-

Damaſcius Damaſcenus. ejus παραδόξων librorum argumentum. 272. alia ejus ſcripta. ibid. & ſeq.
Damaſtes Sigeenſis quis, & quæ ſcripſerit. 11. 451
Damis aſſyrius, Apollonij Thyanei familiaris. 208
Damocritus hiſtoricus. 350. ejus de Iudæis mendacium. ibid.
Damon Cyrenæus. 351
Damophilus. 227
Damoſtratus. 351
Daniel monachus de vita Ioannis Climaci. 351
Darij imperium. 439
Darij temporibus qui vixerint hiſtorici. 436
Darius Phrygius. 428. alius nomen ejus ementiens, deque eo judicium. ibid.
David Hœſchelius Procopij editor laudatur. 269
Dauſqueji error. 21
Deſtadas. 351
Deilochus. 351
Dëiochus Proconneſius, hiſtoricus. 10
Dejotarus qua in cauſa, & adverſus quem, defenſus à Cicerone. 159
Delechampius malè mattyam poëtæ Comici Athenæo eſſe nomen putavit. 361. ejus item error in vertenda voce μεταθεμβύε. 466
Dellius. 477
Demanetus, ſive Demetrius, λυκάνθρωπ☉, poſtea Olympionica. 318
Demagoras. 351
Demaratus. 351
Demarchus. 511
Demeoclitus. 510
Demetrius Byzantius, ejuſque ætas. 467. & alter ejus nominis & patriæ. ibid.
Demetrij Byzantini duo; unus philoſophus peripateticus, alter hiſtoricus. 352
Demetrius Cyzicenus. 353
Demetrius Callantianus. 352
Demetrius Erythræus. 353
Demetrius Magnes, cujus libri περὶ ὁμονοίας mentio apud Ciceronem. 149. Idem περὶ ὁμωνύμων ſcripſit. 150. Vti & συνωνύμων. ibid.
Demetrius ab Odeſſo. 353
Demetrij Phalerei ætas ac dignitas. 73 ei CLX ſtatuæ poſitæ ab Athenienſibus. ibid. ejuſdem in Ægyptum fuga, & apud Ptolomæum Lagi honor. apud filium verò ejus Philadelphum, fatum ſiniſtrum, & ejus cauſa. ibid.
Demetrij Phalerei ſcripta: & liber de archontibus. 74. dictio ſeu ſtylus cujuſmodi. ibid.
Demetrium Phalereum Ptolomæi Philadelphi bibliothecæ præfuiſſe, bibliaque, eo procurante, eſſe Græcè tranſlata qui autores teſtentur, & quomodo illi concilientur cum aliis qui tranſlationem illam tempore Ptolomæi Lagi factam ſcribunt. 73
Demetrius, qui de Iudæorum regibus ſcripſit. 353
Demetrius Scepſius. 135. ejus Operis, quod Τρωικὸν διάκοσμον inſcripſit, argumentum. ibid.
Domochares Rhetor, ejuſque ætas. 68. à Timæo accuſatus, à Polybio defenſus.

ſenſus. ibid. ejus hiſtoriæ, ac ſtylus. ibid.
Democles Phygaleus, hiſtoricus. 10
Democritus Abderita, ſive, Mileſius, quando floruerit. 437
Democritus Epheſius. 353
Demodocus. 353
Demophilus, Ephori filius. 363
Demoſthenes Bythynus. 354. ab eo alius Demoſthenes Thrax. ibid.
Demoteles. 354
Denius, fortè corruptum ex Demetrio. 354
Dercyllus. 354
Deſiderij Heraldi conjectura in Arnobio improbata. 337
Dexippus Herennius. 241. ejus opera, fortitudo bellica, dictio. 242
Διάδοχοι, & ἐπίγονοι, malè confunduntur à viris ſummi nominis. 65, 66
Diagoræ cognomento Athei, ſermones Phrygij. 436
Dianæ Epheſiæ templum, illâ abſente, conflagraſſe, exclamavit Hegeſias, & Timæus. 80
Διαφωνεῖν pro, extremam vocem edere. 32
Dicæarchus Meſſenius, Ariſtotelis diſcipulus. 46. ejus libri de repub. Spartana quanti fieri Lacedæmone ſoleant. Alii item Græciæ deſcriptionem complectentes. ibid. quæ ſcripſerit præterea. 47. ex quibus τριπολιτικόν. ibid.
Dicæarchi laus ex Cicerone. 47. fœdus ejus error de mente humana. ibid.
Dictys Cretenſis, de bello Trojano ſcripſit. 428. alius ejus nomen ementiens, qui hodieque ſupereſt. 429
Didymarchus. 354
Didymus, unde χαλκέντερος, & βιβλιολάθης vocatus. 160. quantum librorum numerum ſcripſerit. ibid. Σωτακλικὸς cur appellatus. ibid. ejus elogium. ibid. eum non videri auctorẽ Scholiorũ in Odyſſeam. 161
Didymus alter, itidem Alexandrinus. 161. tertius, & ipſe Grammaticus & Muſicus egregius. ibid.
Didymus Claudius. 161
Dieuchidas Megarenſis. 354
Digeſtorum politicorum, & hiſtoricorum libri LIII, Conſtantini Porphyrogenneti juſſu collecti: ac quanto id damno reipubl. literariæ factum ſit. 294
Dinarchi quatuor. 150
Dinarchus Delius. 355
Dinias. 355
Dinonis ætas, & libri de rebus Perſicis. 460. eorum auctorem apud nonnullos corrupte Dionem vocari. ibid.
Diocles Peparethius. 355
Diocles Rhodius. 355. A quo alius Athenienſis. alius Caryſtius medicus. alius Diocles Caryſtius rhetor. 356
Diodorus cur dictus Ariſtophanius. 130
Diodori Croni ætas. 105
Diodorus Epheſius. 511
Diodorus Periegetes. 356
Diodorus monachus. 486
Diodorus quidam. 512
Diodorus Sardianus. 479
Diodorus Sardianus, Strabonis amicus,

tus, quæ ſcripſerit. 187

Diodorus Siculus unde Aſſyriaca ſua hauſerit. 23

Diodori Siculi ætas & patria. 166. *quare opus ſuum* βιβλιοθήκην ἱστορικὴν *inſcripſerit; & quodnam illius argumentum.* 167. *ejus geminus lapſus, itemque* σφάλματα *in Olympiadum annis, quo nomine ſæpe vapulat doctis.* ibid. *labor diuturnus in bibliotheca conſarcinanda.* ibid. *quantum maximæ partis librorum ejus damnum fecerimus.* ibid. *ejuſdem* βίβλος νησιωτική. 168. *quem plerique ſextum vocent Diodori, & qui id factum ſit.* ibid. *ejus fides defenditur adverſus Vivem.* ibid. *ſtylus item, adverſus Bodinum.* 169

Diodori Siculi eſſe fragmentum de Cleonnide, & Ariſtomene. 529

Diodori Siculi libri qui ſuperſint. 529

Diodori Siculi interpres notatus. 85

Diodori Siculi de Timæo Siculo judicium. 83

Diodotus Erythræus. 62

Diogenes Cyzicenus. 356. *à quo diverſus eſt Diogenes Sicyonius: item Apolliata, Seleucienſis vel Babylonius, Cynicus.* 356. *Tarſenſis.* 357. *Smyrnæus.* ibid. *Eſt & qui de Thule ſcripſerit.* ibid.

Diogenes Laertius. frigidum de eo Keckermanni judicium refellitur. 223. *ejus ætas.* 224. *fœminæ ſuum nuncupaſſe opus.* ibid. *ejus interpretis lapſus.* ibid.

Diogenes Laërtius emendatur. 113

Diogenianus, vel Diogenes; Cyzicenus grammaticus. 221

Diogenianus Heracleota. ejus elogium, ac ſcripta. 221

Diogenetes. 357

Diognetus. 363

Dionis Caſſii patria, ætas. 237. *dignitas, hiſtoria, ejuſque argumentum, & ſtylus.* 238. *ejus inſectandi viros præſtantes* κακοήθεια *notata.* ibid.

Dionis Chryſoſtomi de Xenophonte elogium. 21

Dionis Chryſoſtomi de dictione Theopompi judicium. 34

Dionyſiodorus Bœotus. 512

Dionyſius quomodo Theopompum mordacitatis ac negligentiæ circa dictionem excuſet. 33, 34

Dionyſius Alexandrini, Chæremonis præceptor, quæ publica ſuſtinuerit munia. 164

Dionyſii duo, Alexandrini dicti; unus Thrax, alter Glauci filius. 174. 175

Dionyſius Argivus. 357

Dionyſius Atticus, ſive Pergamenus. 171

Dionyſius Byzantius. 357

Dionyſius Chalcidenſis. 358

Dionyſius, Diogenis filius. 512

Dionyſii Gothofredi ſententia de Annii Beroſo refellitur. 87, 88

Dionyſius Halicarnaſſeus quos hiſtoriam ante bellum Peloponneſiacum ſcripſiſſe commemoret. 10, 11. *idem quando floruerit.* 170. *quanti temporis, ac quot librorum hiſtoriam conſignârit.* ibid. *an univerſis libris titulum* ἀρχαιολογίας Ῥωμαϊκῆς *fecerit.* ibid. *in obſervatio-*

ne temporis, & explicatione rituum Romanorum, eſt accuratus. 171. *ejus ſtylus cujuſmodi.* ibid. *Scripſit ipſe hiſtoriæ ſuæ compendium.* ibid. *Opuſcula item Rhetorica ac Critica, quæ ſuperſunt.* ibid.
Dionyſij Halicarnaſſ. locus, de natali Herodoti, expenſus. 14
Dionyſij Halicarnaſſenſis de ſtylo Hegeſiæ judicium. 81
Dionyſij Halicarnaſſenſis judicium de dictione Polybij. 124
Dionyſius Halicarnaſſenſis junior; ejuſque ætas & ſcripta. 220
Dionyſius Halicarnaſſenſis, non auctor ille Antiquitatum Rom., ſed alius, Polybij æqualis. 470, 471
Dionyſius Heracleota, Zenonis auditor, unde Metathemenus *vocetur.* 466. *Tranſpoſitorem perperam verti eam vocem.* ibid.
Dionyſius Longinus Caſſius. ejus elogia, & ſcripta. 241. *mors violenta.* ibid.
Dionyſius Mileſius, περιηγητής. 174. 441
Dionyſij Mileſij ætas & ſcripta. 12
Dionyſius Mitylenæus. 358
Dionyſius, Muſonij fil. 358
Dionyſius ὁ περιηγητής. 171. *quando vixerit, accuratè oſtenſum.* 172. *patria ejus ex Plinio indicata.* ibid. *de ea Suidæ conjectura refellitur.* 173. *ſcripſiſſe etiam eundem de lapidibus.* 174
Dionyſius Perſicorum ſcriptor. 358
Dionyſius Philadelphenſis, Ὀρνιθιακῶν *auctor.* 174
Dionyſius Samius, cur Rhodius dictus, ipſe etiam περιηγητής. 174
Dionyſius, Scytobrachion nuncupatus, quando vixerit. 451
Dionyſii duo, Siciliæ tyranni, quæ ſcripſerint. 25
Dionyſius junior, Siciliæ tyrannus, quando in exilium abierit. 44
Dionyſius Siculus. 358
Dionyſius Grammaticus*, quomodo & Thrax, & Alexandrinus & Rhodius, dici potuerit.* 148
Diophantus Lacedæmonius. 359. *Syracuſanus.* ibid.
Dioſcorides. 359
Dioxippus. 359. *ab eo alius eſt Dioxippus Hippocraticus, medicus.* ibid.
Diphilus. 360. *alius ab eo Diphilus Sinopenſis, uti & Cariſtius, Siphnius, Laodicenſis, qui ſcholiorum Nicandri auctor videtur.* ibid.
Diphilus quomodo Sapphûs amatores, Archilochum, & Hipponactem in ſcenam induxerit. 6
Dius. 360
Diyllus Athenienſis. 360
Domitius Calliſtratus. 361
Domitij Piſonis dictum, Theſauros ſcribi debere, non libros. 227
Dorotheus Aſcalonita. 62
Dorotheus. Aſcalonita. & alius Sidonius. 361
Dorotheus Tyrius, qui creditur auctor libri de vita & morte Prophetarum, Apoſtolorum & diſcipulorum Chriſti: in quo tamen non pauci notantur errores. 251
Doſiades. 361
Doſitheus. 362

Dracontias lapis in capite Libycorum draconum invenitur. 407
Drungi & Drungarij vocabula quid ſignificent. 299
Dunum *quid notet.* 345, 346
Duris Samius. 96. *quæ ſcripſerit.* 97. *idem circa verborum collocationem negligens.* ibid.
Duris ζωγράφος, *alius à Duride Samio.* 98

E.

Echemenes. 362
Eclipſes, & periodos lunæ quis primus invenerit. 444
Elagabalus pro Heliogabalus. 237
Egeſidemus. 362
Ἔλεγχος *pro deſcriptione.* 460
Elephantorum indoles. 513
Eleuſis. 362
Eleuſius, ſive Georgius presbyter, de Vita S. Theodori. 279
Empedoclis Agrigentini ætas, & elogia. 437. *ejus Perſica an ætate Ariſtotelis ſuperfuerint.* 438
Empodus. 362
Empyli Brutus, ſive de nece Cæſaris libellus. 162
Endymion cur dicatur annos dormiiſſe XXX. 134
Enomides. 362
Epaphus. 362
Ephippus Cumanus in corruptis Suidæ codd. vocatur, qui Ephorus eſt. 37
Ephippus Olynthius. à quo diverſus Ephippus Comicus. 464
Ephori præter opus hiſtoricum ſcripta. 36. *liber* ἐπιχώριος *inſcriptus.* ibid. *fides ſuſpecta: idque aliquot exemplis oſtenditur.* ibid. *fœdus error de Iberis, quos unam civitatem eſſe putavit.* 36. *quid de ejus ſtylo ſtatuerint Diodorus Siculus, Duris Samius, Dio Chryſoſtomus, & Suidas.* 37
Ephori ingenua confeſſio de vetuſtate hiſtoriæ barbaricæ. 4
Ephorus Cumanus. 240. *hic unà cum Theopompo Iſocratem audivit: qui de utriuſque ingenio diverſimodè judicavit. quot annorum hiſtoriam complexus ſit.* ibid.
Ephorus Cumanus alter, priori longè recentior, & ejus ſcripta. 37
S. Ephram. 252
Ephraëm, poëta hiſtoricus. 307
Epicurus plura Chryſippo ſcripſit. 133
Epicurus quando fuerit mortuus. 137
Epicuri ætas ac πολυγραφία. 464
Epicureos omnes præſtigias, ac vaticinia, & quicquid iſtiuſmodi eſt, ridere. 233
Epigenes aſtrologus & hiſtoricus. 363
Ἐπίγονοι *Græcis qui.* 65
Ἐπίγονοι Ἀλεξάνδρου, *qui & διάδοχοι.* 65. *quomodo tamen utrique diſtinguendi.* ibid.
Ἐπίγονοι τῶν ἐπὶ Θήβας. 65
Ἐπιλυτικοὶ *qui vocati.* 100
Epimenides tres. 363
Epimenidis Cnoſii ætas, & ſcripta. 430
Epiphania urbs ubi ſita. 535
Epiphanius Cypri Epiſcop. 487
Epiphanius Salaminius Patario præclarè meritus de veteris Eccleſiæ hiſtoria: ſed liber de vita Propheta-

rum jure eſt ſuſpectus. 254
Epiphanij judicium de libro Circuituum Petri à Clemente conſcrito. 206
Epona, Fulvij Stelli filia. 318
Epona ſive Hippona deæ ortus. 12
Eraſiſtrati ætas. 130
Eratoſthenis Cyrenæi ætas & multijuga ſcientia, ob quam alter Plato, & πένταθλος dictus. 108 Βῆτα item eâdem de causâ. 109. ſcripta. ibid. & ſeq.
Eratoſthenes primus Grammatici ſeu Philologi nomine appellatus. 110
Ἔρεσος civitas inſulæ Lesbi. 49
Ergias Rhodius. 363
Erxias. 363
Eſaias, de martyrio Ionæ, & Barachiſii. 249
Etymologici magni auctor corrigitur. 50
Evagoras Lindius. à quo diverſus Evagoras Thaſius. 363
Evagrius Ponticus, de cujus curriculo brevis relatio. Pelagiani dogmatis ſemina eum jeciſſe teſtatur Hieronymus. 256. Vita ejus falsò Hieronymo tributa. 257
Evagrij locus emendatus. 531. 532
Evagrij Scholaſtici libri, honores, ſtylus. 274
Evalces. 364
Evangelia quædam ſpuria, quæ nunc tamen non extant, ut Iudæ. 206 ſecundùm Ægyptios: item ſecundùm Hebræos vel Nazaræos. 207
Evanoridas Eleus. 364
Evanthes tres; Mileſius, Samius, Cyzicenus. 364
Eubulides, præceptor Elephanti Olynthii, qua ætate vixerit. 38
Eubulides. 364
Eubulus B. Methodius appellatus. 245
Eubulus. 364
Euclides Megarenſis auditorem habuit Platonem; idem Demoſthenem docuit ρ pronunciare. 83
Euctæus. 364. ſed is potiùs Hecatæus. 365
Eudemus Naxius, & Parius: utrumque vero eundem videri. 367
Eudemus Parius, hiſtoricus. 10
Eudoxiæ Cento Homericus. 301
Eudoxus Cnidius annum primus conſtituit apud Græcos. 29
Eudoxi Cnidij ætas & ſcripta. 28, 29.
Eudoxus Cyzenius quando vixerit. 29
Eudoxus Rhodius, hiſtoricus. 29
Evelpis Caryſtius. 365
Evemeridas Cnidius. 365
Eugamon Cyrenæus. 366
Eugeon Samius, hiſtoricus ante bellum Peloponneſiacum. 10
Euhemeri ætas, peregrinatio, patria, hiſtoria ex inſcriptionibus ſacris contexta, & ab Ennio verſa, item ἀθεότης. 70
Eumachius Neapolitanus. 366
Eumachus. 366
Eumathius. 491
Eumelus hiſtoricus quando vixerit, & quid ſcripſerit. 5
Eumelus Corinthius quando floruerit. 429, ejus Bugonia; & alia ſcripta. 430
Eumenes Cardianus. 62

Eumo-

Eumolus, niſi potius Eumelus, vel Eumolpus debeat legi. 366
Eunapius Sardianus, pro quo Zoſimum habemus, qui illum prope deſcripſiſſe videtur. 252
Eunomij viſa ſunt Rufino quæ in Clementis Recognitionibus ex perſona B. Petri diſputantur. 205
Eunomus, ſed aliis Eurynomus, dictus puer ab Hercule talitro interfectus. 375
Euphanti Olynthij ætas, ac ſcripta. 38
Ephemius. 366
Euphorion Cherronneſiota, ſive Chalcidenſis. ejus ætas & ſcripta. 105
Euphoriones duo alij, præter Chalcidenſem. 106
Euphorus, vide Ephorus. 367
Eupolemus. 367
Euripidis Scholiaſtes in voce Ἀμελιαγόρας corrigitur. 11. iterum corrigitur. 97. 405. 442
Euripus. 512
Εἴρωμος Tyri rex, Salomonis æqualis. 64
Euſebius. 512
Euſebius Cæſarienſis, cur Pamphili cognomen habeat. 247. Chronicorum ejus diviſio, atque argumentum. ibid. Παρασκευῆς εὐαγγελικῆς libri quo fine ſcripti. ibid. quot olim libri ἀποδείξεως εὐαγγελικῆς. ibid. iſtud opus alicubi Arrianiſmum ſapere. ibid. Chronicorum ejus commendatio. 248. cæteri ejuſdem libri. ibid.
Euſebius corrigitur. 7. in eodem & Tatiano gemina conjectura. ibid.
Euſebij de Archilochi ætate error. 6. error de ætate Eudoxi. 28. error de ætate Pherecydis Athenienſis. 444. 445
Euſebij illuſtre teſtimonium de Manethone, quis fuerit, quando vixerit, atque aliis. 90
Euſebius Scholaſticus. 487
Euſtathij locus corrigitur. 443
Euſtathius Epiphanienſis. 266
Euſtathius Syrus. 367
Euſtathius Theſſalonicenſis. 491
Euſtochius Cappadox. 249
Euthymæres Maſſilienſis. 367
Euthymenes. 367
Euthymius & Sabas Cyrillo monacho in ſomno apparentes ipſum inſtruunt ad ſcribendum. 265
Euthymij, archimandritæ in Palæſtina, Vita à Cyrillo monacho (non à Simone Metaphraſte) perſcripta. 264
Euthymij Zigaleni Saracenica. 303
Eutropius ſophiſta. 249
Eutychianus grammaticus. 249
Eutychianus junior, diverſus ab Eutychiano Grammatico, quis fuerit. 532
Euxenus. 367

F.

Fabularis hiſtoria ex hiſtoria quidem deſumitur, ſed fabulam admiſcet. 168
Falconillæ animam ab inferorum ſuppliciis liberatam precibus Theclæ, prodidit Damaſcenus. 282
Fauſtiniani transformatio fabuloſa. 205
Faſti Siculi, ſive Chronicon Alexan-

drinum. 277
Feſtus emendatur. 457
Flavius Conſtantinopolitanus. 489
Flavij Ioſephi ſententia approbatur de Herodoto, errore potiùs decepto, quàm ſtudio alios decipiente. 15
Florida, *vel* Laudabilia *quæ veteres dixerint.* 226
Fœminæ in Gorgonum inſula, aliti pernicitate, & cute prorſus hirſuta. 424
Fœminæ ubi ſponte fœcundæ; ut fabulantur. 514
Fœminas quis primus caſtrârit. 12
Fons inſipientes faciens, qui inde biberint. 180
Fons Mileti dulcem & ſalſam aquam habens. 55
Franciſcus Iunius. 264. *adverſus Gretzerum defenditur.* 368
Franciſci Horantij error. 260
Franciſci Patricii error de Strabone. 130
Freculphi Lexovienſis in complurium ſcriptorũ nominibus emendatus. 53. *iterum correctus.* 129. 177. 386
Fulgentius Planciades emendatus. 520
Fulgentij Planciadæ mos, voces Latinas comprobare ex Græcorum interpretibus. 323. *in loco conjectura.* 226. *ejuſdem locus è conjecturâ correctus.* 450

G.

G*Abinius.* 512
Gades olim Erythia. 402
Gaditano in Herculis templo fons contrario affectus modo ac mare. 414
Galeni ætas. 225
Gallus Strabonis familiaris, uter fuerit, Cornelius an Ælius. 539
Gellij error. 22
Gelaſius Cyzicenus. 263. *ejus tranſlatio publico promittitur.* 264. *ſtylus cujuſmodi: & an idem hic ſit Gelaſius, cujus libellus adverſus anomœos ſupereſt.* ibid.
Gemiſti Plethonis epitome hiſtoriarum Sicularum. 544
Geneſius Byzantius. 513
Gentianus Hervetus ineptæ interpretationis notatus. 405
Georgius Acropolita putatur, qui Prætor Græciæ, hiſtoriæ LX. annorum ſcriptor. 500
Georgius Alexandrinus. 489. *ſua de Chryſoſtomi vita hauſit ex Cyrillo.* 260
Georgius Ἁμαρτωλὸς, *idem qui Georgius Monachus.* 285
Georgius Cedrenus, unde ſuam Σύνοψιν *hiſtoriarũ compilârit.* 295. *quæ ille, & Ioannes Curopalates iiſdem verbis tradiderint.* 298. *Plura in* Curopalates.
Georgius Chumnus, Byzantinus. 368
Georgius Codinus Curopalates. 368
Georgius Gemiſtus, déque ejus ſtylo judicium Antimachi. 311
Georgij Logothetæ Acropolitæ Chronicon Conſtantinopolitanum. 306. *ejus elogium ex Gregorio Cyprio; ſed immodicum.* ibid.
B. *Georgij martyrium.* 246. *ejus acta plane apocrypha.* ibid.
Georgij Pachymeris dignitas, & hiſtoria. 307

Georgius Phranza. ejus dignitas. & quando hiſtoriam ad finem perduxerit. 311
Georgius Piſides. 277. *ejus ſcripta.* ibid.
Georgius presbyter, ſive Eleuſius, de vita S. Theodori 279
Georgius quidam de ſacrificiis Rhodiis. 368
Georgius Syncellus: & cur Σύγκελλος *dictus.* 284. *Euſebium exſcripſit, & caſtigavit: ſed nec raro ipſe culpandus.* ibid. *ejus de Ptolomai Aſtrologi, & Geographi atate ſpiſſus error.* ibid. *quando vixerit.* ibid.
Georgius Theophanes; è quo ſua hauſit Anaſtaſius bibliothecarius. 285. *videri eundem ac Theophanem presbyterum, cujus oratio de exilio S. Nicephori exſtat.* ibid.
Geſnerus recténe cenſeat Hadrianum Caſ. de re militari ſcripſiſſe. 215. *idem deceptus de atate Hippolyti Thebani.* 293. *iterum deceptus.* 319
Geſneri error, duos Albinos confundentis. 131. *alius error.* 323. *alius item.* 514. *ejuſdem alius lapſus.* 45. *opinio de hiſtoria philoſophica Damaſceni rejecta.* 273
Glaucippus. 396
Glaucus de antiquis Arabia rebus: & Glauci alij nonnulli. 369
Glaucus Rheginus. 437
Glauci Rhegini liber creditus Antiphontis. 458
Godefredi Viterbienſis lapſus. 136
Gordianus de Vita Placidi monachi. 271. *qua occaſione eam perſcripſerit.* ibid.
Gorgias tempore Antonini Pij ſcripſit quatuor de figuris libros: quos Rutilius Lupus junior in compendium redegit. 225
Gorgias Athenienſis. 369
Gorgonum inſula continet fœminas aliti pernicitate, & cute prorſus hirſuta. 424
Gotthos vulgò Scythas dictos eſſe. 538
Grammatici *nomine quis primus appellatus.* 110
Grammatici φιλολογικοὶ *qui dicerentur.* 100
Grammatici Nyſai quidam illuſtres. 138
Γεροντοδιδάσκαλος *Timaus Siculus cur diceretur.* 82
Gregorij Nyſſeni, ſanctorum quorundam Vita. 254
Gregorius presbyter, de Vita Gregorij Nazianzeni; item de patribus Concilij Niceni I. 491
Guilhelmi Stuckij lapſus. 216
Gyges, Lydorum rex, feminas primus caſtráſſe traditur. 12
Gyraldus de atate Charontis Lampſaceni refellitur. 102. *idem recténe Characem vocet Lampſacenum.* 341
Gyraldi error de atate Charontis Lampſaceni. 442. vide etiam *Lilius Gyraldus.*

H.

HAdriani Caſaris amulatio in eruditiores ſe. 212. eruditio multi-

multijuga, variaque ſcripta. 214. *non videri de re militari ſcripſiſſe, quod Geſnerus putavit.* 215. *libros de Vita ſua ſub Phlegontis nomine edidit.* ibid.
Hamilcaris ſomnium eventu comprobatum. 317
Hammonis ſimulacra cur cornuta. 383
Hanibalis libri de geſtis Vulſonis. 470
Hanno Carthaginenſis. 513. *ejus* περίπλους *apud prudentiores parum fidei invenit.* ibid. *quando floruerit.* ibid. & 514
Harmodius Lepreates. 369
Harpocration, Ælius vocatus. 369. *& Harpocrationes alij tres.* 370
Harpocration in Αἶνος *corrigitur.* 36
Harpocrationis liber, quo Herodoti hiſtoria ementita eſſe traducitur, improbatur. 15
Hecatæus Abderita, Alexand. M. σύντροφος. 51. *ejus liber de Iudæis.* 52. *de eo judicium Herennij Philonis.* ibid. *eidem hiſtoria Ægyptiaca aſſeritur.* 53. *item de gentibus Hyperboreis.* ibid.
Hecatæus Mileſius alius ab Abderita. 53.
Hecatæi Mileſii ætas. 7.12
Hecatæi complures, imprimis celebrati Abderita & Mileſius. 439
Mileſii *ætas curatius adſerta, quã à Suida, & anonymo Olympiadum ſcriptore, & Ioſ. Scaligero, factum erat.* ibid. *ejus ſcriptoris varia.* 439
Hegemon. 370
Hegeſander Delphicus. 370
Hegeſagoras. 370
Hegeſianax Hlexandrinus. 370. *cur Alexandrinus dictus, cum natus eſſet in* Troade. 371
Hegeſias Magneſius primus Aſiaticum induxit ſtylum. 81
Hegeſiæ Magneſii ætas. 80. *ejus exclamatio de abſentia Dianæ, quando templũ ejus conflagraret, à Plutarcho reprehenſa, quam eandem in* Timæo *Cicero probavit.* ibid. *ejuſdem dictio damnatur à Cicerone, & Dionyſio Halicarnaſſeo.* 81. *de ea Varronis judicium.* ibid.
Hegeſias alter, cognomento πεισιθάνατος. 81
Hegeſigonus. 371
Hegeſippus genuinus, ejuſque libri deperditi. 229. *de eo Scaligeri cenſura.* 230, 231
Hegeſippus. 371. *præter hunc alii tres Hegeſippi.* 372
Hegeſippus ὑποβολιμαῖος. 229. *quando vixerit.* 230. *Fl. Ioſephi exſcriptor & incruſtator.* ibid.
Heliconius *Byzantius.* 256
Heliodorus περὶ μνημάτων. 371
Heliodorus ὁ περιηγητής. *& alij etiam hujus nominis.* 372
Heliodorus Phœnix. 487
Helladius de Vita B. Baſilii. 487
Hellanicus ut majores reprehendat, & viciſſim à junioribus reprehendatur. 8
Hellanici hiſtorici diverſi, Mileſius, & Lesbius, ſive Mitylenæus. 8. 448. *Lesbij ſcripta.* 449. 450
Hellanici Mitylenæi, Herodoti, & Thucydidis natales quantum diſtent.

ſtem. 7. 8. ejus ſcripta. 8
Henetorum alij poſtea Veneti, alii Cappadoces. 518
Henrici Valeſii laus. 528
Heracleenſes Mithridatis auxiliares. 104
Heracleotes. 514
Heraclides Cretenſis. 514
Heraclides Cumanus, & alij ejuſce nominis. 373
Heraclides Lembus quando vixerit, 127. de patria ejus diſſenſus veterum. unde Lembi cognomen acceperit. ibid. an idem ille ſit Heraclides, qui ſex Succeſſionum libros; quique Sotionis & Satyri compendium ſcripſerit. 128
Heraclidis Lembi ætas. 189
Heraclidæ, præter Lembum, tres alij, Magneſius, Cumanus, Cretenſis. 128
Heraclides Paradiſus. qui liber & ſub Paladii nomine editus, & unde hoc factum. 256
Heraclidæ Pontici tres: unus philoſophus; alter hiſtoricus; tertius poëta. 45
Heraclides Ponticus, Platonis auditor. 39. & Ariſtotelis. 44. ejus ſcripta, & dictio. 45
Heraclitus Lesbius. 373
Heracliti ætas. 439
Heracliti περὶ ἀπίστων liber. 515
Hercules prius Alcæus vocatus. 387
Hercules lebete navigans in Erythiam. 319
Herculis longitudinem quantam fuiſſe prodat Tzetzes. 374
Hercules tres, Briarei, Tyrius, Græcus. 49
Hercyniæ ſylvæ meminiſſe Eratoſthenem. 109
Herennij Philonis Byblij ætas & ſcripta. 211. 212. ejus judicium de Hecatæo Abderita. 52
Hermeias Methymnæus. 373
Hermias Sozomenus, ſcriptor hiſtoriæ Eccleſiaſticæ, & cujuſmodi ejus ſtylus. 259. Gregorij M. de eo judicium: & an verum ſit, quod illum laudâſſe Theodorum Mopſueſtiæ dicit. ibid. extremam ejus hiſtoriæ partem injuriâ temporum intercidiſſe. ibid.
Hermeſianax. 373. & alter ejus nominis. 374
Hermeſianax Cyprius. 374
Hermippus Berytius. 103. ejus natales, facundia, hiſtoria ſomniorum. 220
Hermippus Comicus. 103
Hermippus Smyrnæus, & alter Berytius, qua ætate uterque vixerit. 74. Smyrnæi ætas, ac de Vitis liber. 102. 103
Hermodorus. 515
Hermogenes. 374
Hermogenes Tarſenſis. 208
Hermolaus Byzantinus. 270
Herodianus. ejus hiſtoria, ſtylus, ac fides. 238
Herodicus Crateteus. 139
Herodicus Hippocratis præceptor, non eſt ille Crateteus. 140
Herodici ætas, patria, profeſſio, ex Ariſtot. & interprete ejus oſtenſa. 454
Herodorus. 374

Aero-

Herodotus Tullio hiſtoriæ parens. 13
Herodotus quando natus. 14. *cur vocetur* Thurius, *qui ſit Halicarnaſſenſis.* ibid. *quo anno libros ſuos recitârit in Panathenæorum panegyri.* ibid. *trium Perſicorum regum temporibus eum vixiſſe.* ibid.
Herodotus de pubertate Epicuri. 375. *alius rhetoris Bryſonis pater.* 376
Herodoti dictio cujuſmodi. 16. *elogium ex Athenæo.* 455
Herodoti hiſtoriarum epitomes autor an Theopompus Chius. 16. 31. *à quo Theopompo ſit ſcripta dubitatur.* 16
Herodoti libri cur appellentur nominibus Muſarum, ſententia Ludovici Vivis refellitur. 15
Herodoto an rectè tribuatur liber de Homeri vita. 17
Herodotum etiam Aſſyriaca ſcribere decreviſſe, quæ tamen non extent. 16
Heron Athenienſis. 376
Heſtiæa Alexandrina. 515
Heſychius. 249
Heſychius Illuſtris Mileſius, ejuſque libri & ætas. 268. *ſtylus ac fides.* ibid.
Heſychius ὁ ταχυγράφος. 269
Hiceſius. 376
Hierocles, & alius Hierocles Hyllarimenſis, Philoſophus. 376. *& alij adhuc duo.* 377
Hierocles Grammaticus. 516
Hieron ſive Alexandrinus, ſive Epheſius. 377
Hieronymus Cardianus, hiſtoricus. 65 *quando vixerit.* 66
B. *Hieronymus ex* παρὰ Διὸς *fabricavit nomen hiſtorici Paradij.* 390
Hieronymi vulgata lectio corrigitur. 225
Hieronymus Phœnix, vel potiùs Ægyptius, Syriæ præfectus. 63. 64. *Phœniciarum fuit rerum ſcriptor; & quando is vixerit.* 64
Hieronymi Rhodij ætas, & ſcripta. 48
Hieronymus Surita primus reperit in Sicilia Chronicon Alexandrinum. 277
Himerius quantam de filio ſuo Rufino ſpem concepiſſet. 210
Hippagoras. 377
Hippias Elienſis. & Hippias Erythræus. 378
Hippo Rheginus. 378
Hippobotus. 378
Hippocrati à Cois quo menſe, ac die, ſoleat parentari. 503
Hippolytus martyr de canone temporum, & circulo Paſchali. 496
Hippolytus Portuenſis. 496
Hippolytus Thebanus. 293
Hippona ſive Epona deæ ortus. 12
Hippoſtratus. 378
Hippys Reginus. 441. *ejus inventa, & ſcripta.* 442
Hiromus rex Phœniciæ, quando vixerit. 64
Hiſtiæus Mileſius. 378. *aliis idem dicitur Heſtiæus, vel Eſtiæus,* 379
Hiſtoria Politica anonymi. 493
Hiſtorici tot nobiles Græciæ ex qua cauſâ perierint. 294
Hiſtorici bello Peloponneſiaco anteriores. 428

Hiſtoricorum Græcorum quinam antiquiſſimi habiti. 4. 5. & quanto recentiores ſint omnes bello Trojano. 5
Hiſtoricorum, qui ſcripſerunt ante bellum Peloponneſiacum, ex Dionyſio claſſes duæ: una remotiorum ab illo, & hi quinam. 10. altera paulò propiorum, & quinam iſti. 11
Hiſtoricorum, qui hodie extant, antiquiſſimus Herodotus. 13
Hiſtoricorum cum Alexandro M. nutritorum, eive operam locantium, catalogus. 51
Hiſtoricis Græcis multò antiquiores ſunt Aſiatici, & Ægyptij. 2. 3
Homerus. 515. quando vixerit. 243
Homeri ætatem antecedentes ſcriptores varij à Tatiano falsò commemorati. 7
Homeri vitam continens liber an rectè tribuatur Herodoto. 17
Homeri codicum qui ſint emendatiſſimi, ſecundum Timonem. 224
Homeri verſiculus, quem Pompeio Magno ſemper in animo eſſe voluit Poſidonius. 155
Hominem marinum, magnitudine quinque jugerum, in litus ejectum, ſe vidiſſe, Cleon Magnes auctor eſt. 344
Honorius in Luminaribus Eccleſiæ emendatus. 189
Horatij memoriæ lapſus, duos Cherilos confundentis. 456
Humberti, epiſcopi Sylvæ Candidæ judicium de Itinerario Petri, & Canonibus Apoſtolorum. 204
Hydræ caput, quicum Herculi pugnatum, dimidiâ ſui parte aureum fuit. 506
Hygini verba emendata. 375
Hypani fluvio amaritudo unde. 136
Hypermenes. 516
Hyperochus. 379
Hypſicrates. & alius grammaticus. 379
Hypſicrates Amiſenus. 516
Hyrcanum mare paludem eſſe, quibus argumentis evincat Polyclitus. 405

I.

IAcobi Gualterij error de ætate Herodoti ridiculus. 13
Iacobus, Heliopolis diaconus, de Vita S. Pelagiæ. 263
Iacobus Monachi. 379
Iamblichus Platonicus, ejuſque de Vita Pythagoræ liber. 250. qui magna parte ex Porphyrio, quo præceptore uſus eſt, exſcriptus. 251. ſcripſit & Vitam Alypij. ibid.
Iamblichi, non Syri illius philoſophi, Babylonica. 482
Iambulus. 379
Iaſon, Argivus Grammaticus, quæ ſcripſerit. 222
Iaſon Byzantius. alius Argivus grammaticus. 379
Iaſon Cyrenæus, de geſtis Maccabæorum. 473
Iaſonis hiſtoria de geſtis Alexandri. 62
Ibis cur Apollonius à Callimacho vocatus. 102
Ibin Ovidius, Callimachi exemplo ſcripſit. 102
Idomeneus Lampſacenus, quæ ſcripſerit.

ſterit. 70
Ignatius diaconus. 490
Ilium non integro decennio, ſed anno unico à Græcis oppugnatum, ex ſententia Herodici Cratetei. 139
Indiæ Sophiſtæ, Brachmanes, & Germanes. 59
Indicæ hiſtoricorum fabulæ. 77
Indorum gymnoſophiſtæ alij Brachmanes, alij Samanæi. 483
B. Ioannis Vita, cujuſmodi ſcriptum. 199
Ioannes Ægeates, Neſtorio addictus. 263
Ioannes Antiochenſis, vide Ioannes Rhetor.
Ioannis Antiochenſis Antiquitates. 278
Ioannes Antiochenus. 380
Ioannes Argyropolus. 493
Ioannes Baptiſta, Curopalatæ interpres notatus. 300.301
Ioannis Cantacuzeni dignitas; Hiſtoria ſub ficto Chriſtoduli nomine edita; ejusque fides, & utilitas. 310
Iohannes Chryſoſtomus de plurium vitis, & martyrio. 254
Ioannes Cinnamus de geſtis Ioannis, & Manuelis, Commenorum. 492. Operis ejus editio promittitur. ibid.
Ioannis Comneni imperium. 293
Ioannis Curopalatæ ætas. 297. Hiſtoriam ejus Cedrenus exſcripſit. 298. eundem eſſe Ioannem Scylitzam, ac Ioannem Thraceſium. 299
Ioannis Damaſceni ætas. 280. de ea nonnullorum error refellitur. ibid. an is auctor ſit hiſtoriæ de Barlaam, & Ioſaphat. 281. de ejus fide Baronij, & Caſauboni judicia: ἀκρισίαν item in iſtis, quæ de Falconilla, ac Trajani animis, conſignarit. 282
Ioannes, de S. Epiphanij vita. 258
Ioannes Eubæi Oratio hiſtorica in Chriſti nativitatem. 516
Io. Fabri, Pariſienſis Theologi, de Abdia Babylonio error. 200
Ioannes Hieroſolymitanus, de vita Ioannis Damaſceni. 283
Ioannes Lector Magnæ Eccleſiæ. 516
Ioannis Livineij error geminus refellitur. 299
Ioannes Lydus. 270
Ioannes Malela, ſive Meleles. 380
Ioannis Malaxi hiſtoria Patriarchalis. 493
Ioannes Monachus. à quo alius Ioannes Monachus, Lydus. 380
Ioannes Moſchi Eviratus, auctor Viridarij, ſive Paradiſi, Sophronio ab Evirato dicati: & unde factum videatur, ut ab his Evirato, ab aliis Sophronio, adſcribatur. 278.279
Ioannes Nicomedienſis presbyter. 381
Ioannes Pediaſimus. 516
Ioannes Rhetor de geſtis Iuſtini junioris, Tiberij, Anicij, & Mauritij. 498
Ioannes Scylax Conſtantinopolitanus. 126
Ioannes Scylitza, idem qui Thraceſius, & Curopalates. 229. ejus interpres notatus. 300
Ioannes Sichardus ἀκρισίας notatur. 204
Ioannes Siculus, Coronici ſcriptor. 499

Ioan-

Ioannis Silentiarij Vita à Cyrillo monacho perſcripta. 265. *cur Silentiarii cognomentum ipſi tributum.* 266
Ioannis Sinaitæ hiſtoria Barlaami. 254
Ioanni Sinaitæ in Codd. quibuſdam tribuitur hiſtoria Barlaami, & Ioſaphati : quæ ab aliis Damaſceni Chryſorrhoæ ſive Manſuris eſſe exiſtimatur. 281
Ioannes Stauratius. 381
Ioannis Tzetzæ varia hiſtoria, & ætas. 305
Ioannes Xiphilinus Patriarcha CP. 301
Ioannis Zimiſcis imperium. 302
Ioannis Zonaræ ætas, honores, hiſtoria univerſalis, incuria. 303
Ioſaaphus Chriſtodulus, vide, *Ioannes Cantacuzenus.*
Ioſippus Gorionis fil. alius à Fl. Ioſepho, & longè recentior, imò impoſtor incautè mentiens. 196. 197. *cur dicatur Ioſippus Longus.* 197
Ioſiæ Simleri ſententia de Ptolemæo Ageſarchi rejicitur. 117. 118
Fl. Ioſephus quando & quibus parentibus natus. 193. *ad Romanos legatus. Galilæorum poſtea dux, ab Romanis captus.* ibid. *oraculum de Chriſto adaptat Veſpaſiano, & Tito.* 194. *quanto propterea in honore fuerit apud Titum, quamque præclarè idem de ejus hiſtoria Iudaica ſenſerit; uti & rex Agrippa.* 195. *quæ præterea ediderit.* 196. *ejus ſtylus cujuſmodi : deque fide illius diſcrepantes ſententiæ junctorum.* ibid.
Ioſephi locus à corruptelis vindicatus. 54
Ioſephus ex Rufino emendatus. 63. 64
Ioſephus Geneſius. 381. 513
Ioſ. Scaliger, qui ſint Θρήνοι, *non ſatis perſpexit.* 65. 66
Iſaacii Comneni imperium. 295
Iſaacius Porphyrogenneta. 517
Iſidorus Characenus ſcripſit de longævis, ejuſque nomen reſtitutum apud Freculphum. 54
Iſidorus Characenus. 381. *ab hoc alij quidam.* ibid.
Iſidori Characeni ætas. 465
Iſigonus Cittienſis. 381
Iſigonus Nicæenſis. 381
Iſocratis de Theopompi & Ephori diſcipulorum ſuorum ingeniis, judicium. 35
Iſter Alexandrinus. 469. *& alter Calatianus.* ibid.
Iſter Callimachius. 468
Iſtomachus. 382
Itinerarium vel circuitus Petri cujus fidei, vel commatis. 204. *quis primus ediderit.* ibid.
Iuba, Grammaticus Latinus. 167
Iubæ hiſtorici genus, captivitas, inſtitutio, regia dignitas, conjugium, libri. 175. 176
Iudæ Iſcarioth Euangelium. 206
Iudas hiſtoricus & theologus. 483
Iulis, civitas in inſula Ceo, quorum patria fuerit. 179
Iulius Africanus, Chronologus Chriſtianus. 236. *de ætate ejus Bodini error.* ibid. *eundem videri* κεστῶν *auctorem, contra quam Scaliger putavit.* 237
Iuliani Apoſtatæ parentes, & ſcripta. 250

Iulius Caſsianus quomodo Encratitatarum defenderit dogma. 481

Iulius Pollux, Commodi Imp. æqualis. 483

Iulius Pollux alter, ſed minor. 483 *qui Chronicon ad Valentem Imp. perduxit.* ibid.

C. *Iulius Senator.* 474

Iunias *nomen viri Paulo ad Romanos.* 251

Iuſtinus Martyr, cum Sibyllam Cumanam Beroſi filiam fuiſſe ſcribit, an ἀνιστορησίᾳ *peccarit.* 88

Iuſtini lapſus in Tyri natali. 3

Iuſtiniani Rhinotmeti imperium. 480

Iuſtus Tiberienſis, ejus chronicon, ſtylus, cum Fl. Ioſepho inimicitia, ſcriptaque alia. 197.198

K.

τὸ Καθ' ἡμᾶς *quàm laxè uſurpare ſoleant Græci.* 152

καλὴ ἀκτὴ, *ſeu* Κάλακτα *quæ.* 178

Καλλατία *urbs, & an ea ſit patria Heraclidis Lembi.* 127

Καλλισθένης, *liber Theophraſti.* 42

Keckermanni ἀνιστορησία *notata.* 170. *de Laertio judicium refellitur.* 223

Κήρυκες *qui Athenis, unde ſic dicti.* 418

Κίῤῥα, & Κίρσα, *falsò pro diverſis habita à Leocrine.* 383

Κύρου παιδείαν *à Xenophonte ſcriptam, qui pro vera hiſtoria habent, falli.* 20. *ejus ſcopus.* ibid. & 21. *de ea Eraſmi judicium.* 21

κῦφι *quid?* 91

L.

Lachares Athenienſis. 489

Laërtius autoritate Tullij refellitur. 74. *in enumerandis Stratonibus, paucis verbis mancus.* 130. *emendatus.* 224.367

Laërtij lapſus in auctore Λύσεων Ὁμηρικῶν. 25. *ejuſdem lectio vulgata de Demetrij Magnetis libro* περὶ συνωνύμων, *defenditur.* 150

Laërtij interpres notatus. 405.406. *ejus lapſus de Eudoxi octaeteride, cujus primus annus nono quoque anno redibat.* 28. *alius lapſus.* 78

Laërtius. vide etiam Diogenes *Laërtius.* 113

Latus. 382 +

Lamiſcus Samius. 382

Lampriæ tabula, quæ Plutarchi *libros indicabat.* 210

Lampſaceni quo dolo Anaximenis contra minas Alexandri ſervati. 58

Langum, prænomen Sozomeni Ἑρμείαν *malè interpretari* Mercurium, *pro, Mercurialem.* 533

Laonicus Chalcocondylas. 311

Laonici & Nicolai nomen idem. 544

Lauſiacæ hiſtoriæ unde nomen. 255. Prælegi *certis diebus in hiſtoria ſolet.* ibid.

Leander, vel Leandrius Mileſius. 382

Leander Nicanor, Hermiæ filius, Cyrenæus, *cur* Στιγματίας *vocaretur.* 221. *ejus libri* Μετωνυμασιῶν. ibid.

Leo, Alabandenſis orator. 383

Leo Aſianus, ſive Leo è Caria. 383

Leo

Leo Byzantius, Platonis diſcipulus, ejuſque ſcripta. 38.39

Leo Grammaticus, qui idem videtur ac ille, qui nonnullis, Leo Aſianus. 500

Leonis Iſauri imperium. 280

Leo Pellæus. 383

Leo Philoſophus, cum Leone Sapiente non confundendus. 540

Leonis VI, cognomento Philoſophi, imperium, & monumenta. 289

Leocrines. 383

Leonardus Chienſis. 493

Leonides diſcipulum Alexandrum vitiis quibuſdam imbuit, quæ jam regem maximum ſunt proſecuta. 356

Leontius Byzantius. 489.499. alius item ejuſce nominis. ibid.

Leontius, Cyprius Epiſcopus, ejuſque ſcripta. 276

Lepidus. 383

Leporum in Aſtypalea incredibilis feracitas & captura. 370

Leucius Charinus. 517

Leucius Manichæus apocrypha edidit complura de Apoſtolis. 202

Leucus. 383

Libanius Sophiſta, inter alia, narrationum fabuloſarum ſcriptor. 497

Liberi cur ſimulacra cornuta. 383

Libri quot verſuum forent facile olim erat dicere, etiam de proſâ exaratis: idque eo, quod æquali charta uterentur. 92

Lilius Gyraldus duos Panyaſes confundit. 454

Lilij Gyraldi error. 505. vide Gyraldus.

Linus Oechalienſis. 383

Lini hiſtoriã de paſſione Petri & Pauli, commentitiã eſſe convincitur. 201

Literæ ſalvi conductus Potamoni à Tib. impertitæ. 188

Livij vulgaris ſcriptura de P. Rutilio, refellitur, veráque lectio indicatur. 141.142

Lobon Argivus. 383

Logice à quo reperta. 437

Λογοθέτου dignitas. 291

Longini de Timæo judicium. 84

Longus Sophiſta. 517

Lucas Siculus. Vide Petrus Siculus. 490

Lucianus Pherecydem Syrum inter hiſtoricos referens, quomodo intelligendus. 447

Lucianus, presbyter. 488

Lucianus Samoſatenſis. de cujus ætate unius atque alterius error refellitur. 232. quæ ſcripta reliquerit. 233. Apollonij vitam ab eo ſcriptam qui putant, refelluntur. ibid. à quibus præceptoribus impietatem ſuam hauſerit. 234

Lucianus Lucij Aſinum in epitomen redegit: alteruterius verò Aſinum Apulejus παραφραστικῶς in Latinam linguam transfudit. 517. 518

Lucianus correctus. 352.353

Lucillus Tarrhæus. 384

Lucius Patrenſis. 517

L. Lucullus, belli Marſici hiſtoriam Græcè ſcripſit. 475

Ludovicus Vives deceptus de Philonis hiſtoriis Biblicis. 191

Ludovici Vivis ſententia, cur libri Herodoti appellentur nominibus

Muſarum refellitur. 15. *ejuſdem lapſus de Cteſia.* 23

Lugdunenſis Gallia, *non à* Lugdo *fictitio, ſed à Lugduno urbe dicta.* 88

Lugoduno ſive ut nunc dicitur, Lugduno, unde nomen ſit factum. 345

Lugduno Batavorum *unde nomen fortè ſit.* 346

Lunæ periodos, & eclipſes quis primus invenerit. 444

Lupercus Berytius. 240

Lyceas Naucratita. 384

Lycon Iaſenſis. 384

Lycophronis Alexandra, ſive Caſſandra. 75

Lycus Bytheras, *hiſtoricus Rheginus,* Demetrij *Phalerei inſidiis petitus.* 75

Lynceus Samius. 98

Lyſaneas. 384

Lyſimachus Alexandrinus. 384. *ab hoc alius Lyſimachus Hippocratius.* ibid.

Lyſimachidæ ætas, ex Cæcilio *rhetore; Cæcilij, ex ætate Dionyſii Halicar. collecta.* 478

Lyſis Pythagoricus, *Epaminondæ præceptor, auctor carminum aureorum, quæ Pythagoræ dicuntur.* 435

M.

MAcareus. 384

Macedoniani aliter dicebantur Semiarriani. 262

Macrobius correctus. 423

Mæandrius. 518

Malacus. 384

Malchus, Hebr. מֶלֶךְ, *id eſt rex.* 244

Malchus Sophiſta. 266

Malchus Syriorum linguâ, idem qui Græcâ Porphyrius. 244

Manethonis fragmenta, totiuſque epitomen, quorum beneficio habeamus. 91

Manetho Annij Viterbienſis rejicitur. 89

Manethos annales Ægyptios exſcripſit. 3

Manethos quando floruerit. 86

Manethos Mendeſius. 91

Manethonis hiſtoria ſacra, & ejus argumentum. 90. *dignitas.* ibid.

Manethos Sebennyta, quis fuerit, quáque ætate vixerit. 89.90

Manichæorum ex Abdia fabula de homine à leone dilaniato, poſtquam illi maledixiſſet B. *Thomas.* 201

Manuel Byzantius. 384

Manuel Chryſoloras. 492

Manuel Malaxus. 518

Manutij lapſus. 27

Marci Antonini Philoſophi ἰδίου βίου διαγωγὴ, *ſive* τὰ καθ' ἑαυτόν. 226

Marcellinus Græcus *hiſtoricus. ſitne idem ac Ammianus,* Latinus *hiſtoriæ Auguſtæ ſcriptor.* 253

Marcellus. 518

Marcianus Heracleota. 384

Marcus, diaconus Gazenſis. 258

Marinus Neapolicanus, de Vita præceptoris ſui Procli. 268

Marquardi Freheri error de ætate Euſtathij. 491

Marſyas Pellæus, *& ejuſdem nominis duo alij, quæ ſcripſerint.* 51

Mar-

Martialis illuſtratus. 217
Mauricij imperium ac cædes. 274
Mauſacus haut recte Alexandrum Cornelium, & Polyhiſtorem diverſos facit. 145
Mauſaci conjectura rejecta. 61. ſententia refutata. 150
Maximus Ægienſis, Apollonij Thyanei ſcriptor. 208
Maximi Planudis opera in vertendis Iulij Cæſaris commentariis de bello Gallico. 310
Medius Lariſſæus. 462
Meduſæ mythiſtoria ex Procle. 408
Megacles, 385
Megaſthenes rerum Indicarum ſcriptor. 69. fides ejus probata. 70
Megaſtheni fides derogata à Strabone. 76. ab Arriano tributa. 77
Melanthius. & alius. alius item, poëta Tragicus. 385
Μειλίχιον cur Bacchum appellent Naxij. 321
Meleſagoras idem ac Ameleſagoras 10. 11
Meletius Antiochenus. 519
Μελίγλωσσος vel μελίφθογγος Ælianus dictus. 217
Meliſſeus. 385. 518
Meliſſus. 385. Euboicum fuiſſe. 386
Melito. 386
Melitonis Sardenſis liber de Tranſitu B. Mariæ, ſuppoſititius. 229
Memnonis hiſtoria de Heraclea Pontica. 182. ejus laus. ibid.
Menæchmus Sicyonius, quando floruerit, & de qua re ſcripſerit. 66
Menæchmi diverſi. 65
Menander Epheſius. 386
Menander Pergamenus. 386
Menander Protector. 275
Mendæ, unde gentile Mendæus, urbs Siciliæ. 405. 406
Mende vel Mendis, unde Mendæus; urbs Thraciæ. 405. 406
Mendes, cujus civis Mendeſius, vel Mendites, urbs Ægypti. 495. 406
Menecles Bacaleus. à quo alius Menecles Alabandenſis orator. 387
Menecrates quinque; Nyſæus, Syracuſius medicus, alius Comicus, Epheſius, Xanthius. 137
Menecrates Elaita. 441
Menecrates Xanthius. 387
Menelaus Anæus. à quo diverſus Menelaus poëta, patriâ Ægæus. 388
Menetor. 388
Menippus Pergamenus. ubi alij præterea Menippi. 388
Menodotus Samius, & alij cognomines. 388
Menologium Græcorum incerti auctoris. 389
Menon Ægyptius Græcorum Phoronæo vetuſtior. 323
Mercedem pro inſtitutione quis Socraticorum primus exegerit. 49
Meretrices Periclem ſecutæ, quantas ſibi opes pepererint. 319
Meryllus. 389
Μεταθερμὸς vocabulum quid ſignificet. 466
B. Methodius martyr. 245. chronicon ei falsò tributum. ibid. Eubulius etiam vocatus. ibid.
Metrodorus, Chius, Sceptius, Athenienſis, aliique cognomines. 389
Metrodori Chij ætas, & ſcripta. 25

Metro-

Metrodori Scepſij ætas & ſcripta. 136
Metrodori, præter Scepſium, tres alij; Chius, Lampſacenus. 136. & Athenienſis. 137
Metrophanes Sophiſta. 389
Michaël Antiochenus. 389
Michaël Attaliates. 499
Michaëlis Curopalatæ imperium. 286
Michaëlis Glycæ hiſtoria quadripartita. 304
Michaël monachus, de Vita Theodori Studitæ. 287
Michaël Sicidotes. 390
Michaëlis Τραυλοῦ, ſive Balbi imperium. 287
Michaëlis Pſelli elogium & ætas. 295. de ea Bellarmini, & aliorum errores, inprimis Poſſevini ἀλογιστία, refelluntur. 296. Pſelli de rebus ævi ſui hiſtoria. 297. ſcriptaque alia. ibid.
Michaëlis III. cum matre Theodora imperium. 288
Mileſiæ fabulæ, & narrationes, pro laſcivis. 331
Miletus. 518
Milo Crotoniates quantum ederit ac biberit. 418
Mimnermus. 432
Mitylenæis in gratiam Theophanis libertas à Pompeio reſtituta. 147
Mnaſeæ tres; Patrenſis, Berytius, Colophonius. 134
Mnaſeæ nomen Phœnicium, pro Manaſſes. 135
Mneſimachus Phaſiletes. à quo alius Comicus. 390
Mochus Phœnix. 390
Mœragenes, ſcriptor rerum ab Apollonio Thyaneo geſtarum. 208
Molonis probrum in Platonem. 22
Molpis Lacon. 391
Monſtroſæ hominum formæ in Africa, ex Hierocle. 376
Mopſopia cur dicta, quæ poſt Attica. 105
Mordacitas quorundam Scriptorum veteribus reprehenſa. 33
Mortis ara apud Gaditanos. 218
Moſes cur fugerit ad Rhaguelem, ſecundum Artabanum. 334
Moſis ætas; intérque ejus obitum, & excidium Trojanum, quantum intervallum. 2
Moſonem mulierem Hebræis leges tuliſſe, figmentum Alexandri Cornelij. 144
Mundi circuitum quot ſtadiis definierit Eratoſthenes. 527
Mundos CLXXXIII ſtatuiſſe Petronem, auctor Hippys Rheginus. 442
Murina, Agathiæ patria. 270
Muſa Attica Xenophon dictus. 21
Muſarum nomen qui libris ſuis impoſuerint. 15
Muſæus, alius ab antiquo, Orpheo æquali, nec non Muſæo Grammatico. 519
Mutia Græcorum feſtum. 142
Μυρλεία quæ civitas. 234
Myrlea eadem, quæ poſt Apamea. 118
Myronianus Amaſtrianus. 391
Myron Prienenſis. 391
Myrſilus Lesbius, 391; qui & Myrtilus. ibid.
Mythologorum veterum diſconvenientia unde? 168

N. Na-

N.

NAbopolaſſar quis. 87
Naucratis Ægypti urbs. 102
Nantius nonnullis prænomen Rutilij Rufi, quod aliis Publius. 141
Neanthes Cyzicenus, ejuſque ſcripta. 98
Nearchus Alexandri comes, & hiſtoricus. 60
Nearcho fides à Strabone derogata. 76. *ab Arriano tributa, & quare.* 77
Neſtorianus. 519
Neſtoris Tarſenſis ætas, & ſcripta. 176
Neſtorius Larandenſis Ilias, cujus quiſque liber unâ deficeret alphabeti literâ: & alia ejuſdem. 176
Nicagoras. 239
Nicagoras Cyprius. 519
Nicander Alexandrinus. 392
Nicandri Alexandrini liber de diſcipulis Ariſtotelis deſideratur. 50
Nicander Chalcedonius. 392
Nicandri parens, patria, ætas, ſcripta. 473. *idem unde Ætolus dictus, cum eſſet Colophonius.* 474
Nicander Thyaterenus. 520
Nicanor. 520
Nicanor Cyprius. 521
Nicanor, Hermiæ filius. vide *Leander Nicanor.*
Nicanor Samius. 521
Nicenatus Abderites, vel Samius. 392
Nicephorus Baſilacius. 499
Nicephori, Calliſti filij, Hiſtoria Eccleſiaſtica. 307. *quouſque illam perduxerit.* 308. *de eo Bezæ judicium; ejuſque ſtylus.* ibid. *quæ alia ſcripſerit.* ibid.
Nicephori Conſtantinopolitani libri, ſtylus, dignitas. 286. *Obitus, ſolemnis dies.* 287. *alium eſſe à Niphoro Chronologiæ auctore.* ibid.
Nicephorus Conſtantinopolitanus junior, chronologus. 288
Nicephorus, diaconus Phryx. 392. 521
Nicephori Gregoræ hiſtoria, ac de ejus fide, ſtylo, & judicio, judicatum. 309
Nicephori Logothetæ imperium. 286
Nicephorus philoſophus. 294
Nicetas Acominatus, vide *Nic. Choniates.*
Nicetas an idem, ac ille cui Acominati cognomentum fuit. 540
Nicetas Choniates. ejus hiſtoriæ argumentum & ſtylus. 306
Nicetas David, ſive Paphlago. 289. 392
Nicetæ diverſi. 540
Nicias Maleotes. 392
Nicias Nicenus. 392
Nicoclis, Salaminiorum regis, & uxoris ejus, voluntarium fatum. 65
Nicodemi & Demonici nomen idem. 544
Nicodorus quando fuerit ἄρχων *Athenis.* 56
Nicolai Damaſceni ætas, æſtimatio apud viros ſummos, vita genus, ſcripta, maxime hiſtorica. 177. *hiſtoria univerſalis quot librorum fuerit.*

rit. ibid.
Nicolai & Laonici nomen idem. 544
Nicolai Nancelij de Itinerario Clementis judicium. 204
Nicolaorum *nomen quibus rebus tribuerit Auguſtus, & quare.* 177
Nicomachus hiſtoricus. 241. 393
Nicomedus. 393
Nicoſtratus, Sophiſta de geſtis Philippi, Decij &c. Imperatorum. 496. *idem ejuſque ſtylus.* 521
Nilus hiſtoricus. 393
Nilus Monachus. 259
B. *Nili Vita.* 491
Nomoſus de legationis ſuæ hiſtoria. 272
Nonnus Abbas. 521
Nonnus Edeſſenus Epiſcop. Pelagiam convertit. 263
Numerius Fabius Pictor, annalium Græcorum *ſcriptor.* 471. *Dionyſio perperam Quinctus vocatur.* ibid. & 472
Nunneſti de auctore Vitæ Ariſtotelis à ſe editæ opinio improbata. 273
Nymphis Heracleota, ejuſque ſcripta. 103. 104
Nymphodorus Amphipolites. 393
Nymphodorus Syracuſius. 394
Nyſæi Grammatici illuſtres quidam. 138

O.

O*Aſis, urbs Libyæ, quæ & Hyaſis.* 246
Octaëteris Eudoxi egit de ratione conſtituendi anni; ſic dicta, quia tempus ejus octo annis vertentibus conſtaret: quo deceptus Laërtij interpres. 28
Oechalia urbs ab Hercule capta & everſa. 348
Olympi ætas. 477
Olympiodori hiſtoria quæ fuerit complexa, & quo ſtylo. 262
Onaſimus. 486
Oneſicratus Alexandri comes. 59. *ejus hiſtoria, fides ſuſpecta, ſtylus elegans.* 60
Oneſicrito in Indicis fides à Strabone derogatur. 76
Ophiogenes quale hominum genus, quâque virtute polleat adverſus venena ſerpentum. 347
Orationes quando prolixiores, quando non debeant eſſe, judice Plutarcho. 59
Orientalis hiſtoriæ fragmenta. 521
Origenes *nomen unde factum.* 531
Origenes quot libros ſcripſerit, & à quo tamen ſuperetur. 160
Origenis de Hecatæo Abderita elogium. 52
Orphei ætas. 4
Oſtiam, & Portum Vrbis, malè confundi. 496
Orthagoras. 394
Oves Ponticæ, quia abſynthio paſcuntur, carent bile. 336
Ovidius, Callimachi exemplo, Ibin ſcripſit. 102. *in Metamorphoſi quem imitandum ſibi propoſuerit.* 164
Oxyrynchus Ægypti civitas, patria Heraclidis Lembi, *ſi Suidam audimus.* 127

S. Pa-

P.

S. Pachomij Vita, incerto autore. 258
Pado flumini unde nomen. 136
Paanius, Sophiſta Græcus. 521
Paon Amathuſius. 395
Palæphatus Abydenus, Ariſtot diſcipulus & amaſius, quæ ſcripſiſſe prodatur. 50
Palæphatus Ægyptius, vel Athenienſis, & alij hujus nominis tres. 395
Palamedes. 396
Palladius. 397
Palladij hiſtoria Lauſiaca. 255. ejuſdem amicitia cum Rufino: at idem Hieronymo inimicior. Ibidem. Dialogus ei tributus de Vita Coryſoſtomi, omnino eſſe alterius videtur. ibid.
Palladius Methonæus. 486
Pallas. 397
Pallene Thraciæ peninſula. 371
Pamphilæ Ægyptiæ hiſtoria miſcella. 192. de mariti ejus nomine nec ſecum convenit Suidas. ibid.
Pamphilus Amphipolita, aut Sicyonius, aut Nicopolita. 397
Pamphilus, philoſophus Platonicus, Epicuri præceptor. 39
Panpretius Ægyptius. 263
Pana, piſcem cetacei generis eſſe, in quo gemma Aſterites reperiatur, quis fabuletur. 529
Panætius comes Scipionis Æmyliani, quando ad Ptolomæum Phyſconem legatus proficiſceretur. 155
Panodorus, monachus Ægyptius. 258
Panteleus. 398
Panyaſis. ſuper cujus patria, patre, ætate diſſenſus veterum. 452. & ſeq. ejuſdem vitæ genus, ſcripta, & ſtylus. 453
Panyaſis alter ac junior. 454
Paphnutius abbas. 521
Pappus Alexandrinus. 486
Paradius, fictitium hiſtorici nomen. 397
Parmeniſcus. 397
Parthenius emendatus. 374
Parthenius Chius. 164
Parthenius Dionyſii Grammatici diſcipulus. 164
Parthenius Nicenus, quando vixerit, & quæ ſcripſerit. 163. Eum imitati Ovidius, & Tiberius Cæſar. 164
Parthenius Phocenſis. 164
Παρθυήνη. 240
Paſicrates. 246
Patæcus. 398. hic ſe Æſopi animam habere dicebat. ibid. ejuſdem de Thalete, & Solone, lepida hiſtoria. ibid.
Patricij de Polybio ſiniſtra cenſura. 124
Patrocles. 398
Patroclis ætas, & cur à Strabone cæteris rerum Indicarum ſcriptoribus præferatur. 77
Pauli ἀναβατικὸν, liber ſpurius. 206
Pauli & Theclæ περίοδοι inter ſcripturas apocryphas computanda. 203
Paullus Cyrus Florus, vide Paulus Silentiarius.
Paullus Laciſcus, Io. Tzetzis interpres, notatus. 57
Paulus Silentiarius, de ſitu & commenſu

 ſu

ſu templi Conſtantinopolitani. 498
Paupertatis ara in Gadibus. 218
Pauſanias Cappadox. ejus ætas, ſtylus, libri. 227. contra Scaligerum defenditur. 228
Pauſaniæ jam ætate interciderat Hegeſinous de rebus Atticis; manifeſto argumento, quam incerta ſit nominis immortalitas ex ſtudiis literarum. 371
Pauſanias, alius Cæſarienſi illo grammatico. 399
Pauſimachus Samius. 399
S. Pelagiæ Vita. 263
Περίοδος Petri idem opus ac Clementis Ἀναγνώσεις. 204
Perita oppid. Indiæ, in memoriam canis ſui ab Alex. exſtructum. 189
Periphi auctor, falsò creditus Arrianus, quando vixerit. 192
Perperam ſcripta Tertulliano, ut Græcis παρεγγεγραφόμενα. 203
Perſeus. 399
Perſicas res qui & ante Herodotum ſcripſerint. 14
Petellides Gnoſius. 399
Petrarchæ judicium improbatum Plutarchum invidiæ accuſantis. 526
Petri Cunæi elogium. 250
Petri Damiani ætas. 201
Petrus Lucius Carmelita lapſus, duos Ioannes patriarchas Hieroſolymitanos confundentis. 283
Petrus orator, legatus ad Choſroën. 271
Petrus Siculus. 490
Phanias ſive Phanias Ereſius, Peripateticus, quæ ſcripſerit. 49
Phanodemus. 399
Phanodicus. 400
Pharnuchus Aſibenus. 400
Pharao, ſub quo Iſraelitæ ex Ægypto egreſſi, Amoſis fuiſſe refertur à Ptolomæo Mendeſio, & Apione Polyhiſtore. 181
Phaſgon, qui potiùs Phegon. 400
Phavorinus Arelatenſis, quando floruerit. 212. tria in ſe miranda quæ dixerit. 213. quæ ſcripſerit. ibid.
Pherecydes. 400
Pherecydes Athenienſis, hiſtoricus, quando vixerit. 444. is idem eſt, quem Suidas Pherecydem Lerium vocat, & ab illo diſtinguit. 445. cur idem & Lerius & Athenienſis ſit dictus. 447
Pherecydes hiſtoricus, & Pherecydes Philoſophus, diverſi, & quando uterque floruerit. 8
Pherecydes Syrius, quæ ad Deos, aut rerum naturam pertinent, primus è Græcis ſolutâ oratione tractavit. 7. idem phyſicus & theologus. 443. quando floruerit. 444. ejus Θεογονία. ibid. mortis genus. ibid.
Pherenicus Heracleota. 400
Phiala primùm Thaleti, inde ſapientiũ aliis miſſa, donec à ſeptimo Thaleti remiſſa ab illo Apollini donata. 382
Philaretus. 400
Phileas, geographus. alius ab hoc Phileas Epiſc. martyr. 401
Philemon, alius à Comico. 401
Philetas. 401
Phillis Delius. 402
Philiſtides. 402
Philiſtus quo ſenſu Ciceroni puſillus Thucydides. 27. de eodẽ Timæi ac Ephori diverſum judiciũ. ibid. ejus dictio

qualis

qualis fuerit, & quib⁹ laudata. ibi.
Philiſti Syracuſani ætas, honores, exiliū, reditus in patriam, pugna navalis pro Dionyſio juniore, mors ac monumēta. 25. 26. Op⁹ rerū Siculatū bipartitū. ibid. de hoc Ciceronis elogium. 27
Philinus Agrigentinus. 114
Philippus Abucara. 402
Philippus Amphipolites. 402
Philippus Chalcidenſis. 402
Philippi Cluverij laus. 167
Philippus Caricarū rerum ſcriptor. 402
Philippus Gualtherus. 305
Philippi Imp. temporibus qui floruerint hiſtorici. 239
Philippi Labbæi elogiū. 531. 536. 538
Philippus Megaricus. 402
Philippus Ori Apollinis interpres Græcus. 402
Philippus Sideta. 258
Philippus Theangellenſis. 402
Philo Alexandrinus. ejus facundia & legatio pro gente Iudæa. 191. ſcripta item. ibid. ei tributæ Antiquitates biblicæ, ſuppoſititiæ ſunt. 192
Philo Byblius, Græcus Sanchoniathonis interpres, quando vixerit. 3
Philonis Byblij ætas & ſcripta. 211. idem eſt ac Herennius Philo. 212
Philo Byzantius. 522
Philo Heracleota. 212
Philo philoſophus, ſcriptor hiſtoriæ Eccleſiaſticæ. 212
Philo philoſophus, itemque alius. 521
Philones diverſi. 402. 403
Philocrates. 403
Philochorus quando vixerit. 115. quæ ſcripſerit. 116
Philochorus ne Atticæ ſuæ hiſtoriæ compendium fecerit ipſe, quod dicit Suidas, an Aſinius Pollio? 154
Philodemus. 404
Philogelos. 404
Philomneſtus. 404
Philoſthephanus Cyrenæus, ejuſque ſcripta. 93. hujus, an Heraclidis foret de Inſulis liber, nec olim ſatis conſtabat. 94
Philoſtorgius Cappadox. 261. Eunomianus. 262. ejus hiſtoriæ compendium. ibid.
Philoſtrati alterius ætas, & patria, de qua non convenit. 234. ejuſdem libri de Apollonij Vita, quam ſe Iuliæ Auguſtæ, Severi Imp. uxoris, juſſu ſcripſiſſe dicit. 235. ſtylus cujuſmodi. ibid.
Philoſtratus tertius, Vitæ ſophiſtarum auctor. 236. ejus nominis & quartus fuit, patriâ Ægyptius. ibid.
Philyllius. 402
Phlegon Trallianus, Hadriani libertus, Chronicon condidit. 218. falli, qui Auguſti libertum fuiſſe putant. ibid. ejuſdem de Longævis liber. ibid. defenditur ejuſdem Chronicum adverſus Photium. 219
Phlegontis ſub nomine editi libri Hadriani Cæſ. de vita ſua. 215
Phœnicem quot annos vivere quidam aſſerant auctores. 165
Phœnicum linguam ab Hebræa dialecto ſolùm diſtare. 244
Phœniciæ hiſtoriæ ſcriptor Sanchoniathon. 4
Pherbantis erga Rhodios beneficium, & icccirco honor ei præſtitus. 406

Photius patriarcha. 288. *ejus doctrina, μυριόβιβλος, & dignitas.* 290
Phryne ſcortum, qua conditione ſe Thebarum muros refecturam pollicita ſit. 388
Phrynæ famoſæ duæ. 139. *cur altera earum dicta Seſtus.* 139
Phurnuti, ſive Cornuti opus, quod vocatur περὶ Ἑλληνικῆς θεολογίας. ab auctore inſcribebatur περὶ τῆς τῶν θεῶν φύσεως. 228
Phylarchus cujas fuerit, incertum. 111. *ejus ſcripta.* ibid. & ſeq. *ſtylus cujuſmodi.* 112
Phyteus. 522
Pittacus dono miſſam à Crœſo pecuniam rejecit. 192
Placidi monachi mors. 271. *de ejus Vita liber.* ibid.
Plato cur Arcadum & Thebanorum Remp: noluerit conſtituere. 192
Platonis præceptor, & diſcipuli quidam. 38. & ſeq.
Platonis de Ariſtotele & Xenocrate judicium. 35
Platoni quænam exprobrata à Xenophonte. 22
Pleias poëtarum. 75
Pleſimachus. 404
Plinius judicio Straboni multùm cedit. 78
Plinius correctus. 145
Plinij de hiſtoria Herodoti error. 14
Plutarchus Chæronenſis. ejus ætas. 208. *laus.* 80. *dignitates & elogia.* 209. *ſtylus, multijuga ſcientia, ſcripta varia.* 110. *ei quædam tribui, quæ Plutarchi junioris videantur.* ibid.
Plutarchus cur Herodotum accuſarit malignitatis. 526
Plutarchus, Iuſtiniano à ſecretis. 270
Plutarchi locus correctus. 49
Plutarchi parallela minora non videri illius Chæronenſis. 112
Plutarchi ſcripta in tabula Lampriæ ejus filij indicari. 210
Plutarchi junioris quæ ſcripta videantur eſſe. 210
Poëtæ ſeptem, Pleiadis *nomine vocati.* 75
Polemon F. Euegeti, ejuſque ætas. 119. *de patria ejus variæ urbes certantes.* ibid. *Ἑλλαδικὸς unde dictus, & Στηλοκόπας.* ibid. *varij ejus libri.* 120
Polemon ſophiſta, alius ab Euegeti filio. 404
Politianus malè ambigit, ecquis fuerit Suidas. 302
Pollio, princeps, orator, & civis Plinio dictus, non eſt Aſinius Pollio Trallianus, ut vel patria hujus oſtendit. 154
Polyanthus Cyrenæus. 404
Polybius cujus filius, quando natus, ac denatus: quanto item in honore apud ſuos, & favore poſtea apud Romanos fuerit. 122. 123. *quouſque hiſtoriam ſuam perduxerit.* 123. *cur eandem vocârit καθολικήν.* ibid. *ejuſdem de bello Numantino hiſtoria.* ibid. *quo ambiguo eum elogio* Livius *ornet.* ibid. *quanti eundem* M. Brutus *fecerit.* 124. *ejus de ſtylo judicium.* ibid. *adverſus eundem Scylacis liber.* ibid.
Polyænus Athenienſis. 404. 522
Poliænus Macedo, ſcriptor laudatus.

tus. 226

Poliænus Sardianus. 227.480

Polycharmus. 405

Polyclitus Lariſſæus. 405

Polycrates de Vita Timothei ſuppoſititius. 207

Polycratem falsò credi unum ex iis, qui Socratem coram Iudicibus accuſarunt. 95

Polycritus Mendæus. 405

Polyhiſtor, alius ab Alexandro Polyhiſtore. 406

Polyſtephanus. 406

Polyzelus Meſſenius. 432

Polyzelus Rhodius. 406

M. Pompejus Theophanis Lesbij fil. Aſiæ procurator. 147

Pompeii Magni natalis, præceptor. 138

Pompejani belli initium. 138

Πορφυρογέννητοι qui & cur vocati. 244

Porphyrij ætas, & hiſtoria de vitis philoſophorum. 243. eundem & patriâ linguâ Malchum, & Græcâ Porphyrium dictum. 244. quæ præterea ediderit. ibid. eum primum fuiſſe Chriſtianum, dicente Auguſtino, in dubium vocatur. ibid. & 245. jam ſenem denuò Chriſtianum factum qui putant, refelluntur. 245. alium ab hoc eſſe, cujus Panegyricus exſtat. ibid. nec Euſebij tempore vixiſſe. ibid.

Porphyrij circa ætatem Sanchoniathonis error. 3. de ætate item Semiramidis lapſus. ibid.

Porphyriani interpretis Galli de nomine Sanchuniathonis, error. 4

Poſidippus, alius à Comico. 407

Poſidippi verſus apud Tzetzem emendati. 407

Poſidonius Alexandrinus. 156

Poſidonius Apameenſis quando floruerit. 154. non fuiſſe eum comitem Scipionis Africani, cum legatus iret Alexandriam. 154. 155. Quando Romam venerit. 155. reliquit libros LII, quibus Polybium continuavit. ibid. ſtylus ejus cujuſmodi. 156. quomodo eundem ſui temporis ſcriptorem appellet Strabo, cum hic ſeculo pòſt vixerit. 157

Poſidonius Olbiopolita, ejuſque ſcripta. 156

Poſidoniorum trium quonam uſus ſit magiſtro Cicero. 157

Poſſevini error annotatus à Roſvveido. 276. ejuſdem in ætate Pſelli ἀλογισία, & quid eum in errorē induxerit. 296. alius error refellitur. 533. ejus item opinio in loco Hieronymi improbatur. 533

Poſſis Magneſius. 407

Potamon Alexandrinus, philoſophus, conditor ſectæ Potamonicæ. 188

Potamon Mitylenæus. cujuſmodi literario viatico eum proſecutus ſit Tiberius Cæſar. 188

Prælium Græcorum ad Mantineam quâ Olympiade commiſſum? 58

Prætor Græciæ, hiſtoriæ LX annorum ſcriptor. 500

Praxagoras Athenienſis: quanti Conſtantinum M. fecerit, licet gentilis eſſet. 248

Praxion. 522

Praxiphanes. 408

Praxiteles Venerem Cnidiam effinxit ad formam Gratinæ meretricis. 407
Presbyter Aſiaticus ſub nomine Pauli quædam eſt commentus, ac propterea munere ſuo dejectus. 203. Id factum ſuperſtite adhuc Ioanne Euangeliſta. ibid.
Priſcus Panites. 488
Prochorus ſuppoſititius, de Vita B. Ioannis. 199
Procles Carthaginenſis. 408
Procopius Cæſarienſis; ejus dictio, hiſtoriæ diviſio. 269. cur librum nonum vocarit ἀνέκδοτα. ibid. cur in Iuſtiniano damnet, quod in hæreticos capitalem ſtatuerit pœnam. ibid.
Promathidas Heracleotes. 408
Promathion. 408
Πρώτης ἱερείας quid ſignificet. 58
Protagoras. 408
Protagorides Cyzicenus. 409
Protarchus Trallianus. 409
Protoveſtiarij munus. 299
Proxenus. 409
Ptolomæus Ageſarchi, cur hiſtoriam Ptolomæi Philopatoris ſcripſerit. 117
Ptolomæus Alexandrinus, cognomento Chennus. 213. de ætate ejus conciliatus ſecum Suidas. ibid. excerpta ejus Photius conſervavit. 214
Ptolomæi Auletæ tempore qui hiſtorici floruerint. 146. & deinc.
Ptolomæo Dionyſio & Cleopatrâ regnante, qui hiſtorici floruerint. 151
Ptolomæi Euergetæ tempore quinam floruerint hiſtorici. 101. & ſeq.
Ptolomæus geographus. 481. ejus ſcripta, laus, patria. 482
Ptolomæi Lagi hiſtoria de rebus Alexandri. 60. quantæ fidei Arriano viſa. 61
Ptolomæus Lagides inter Διαδόχυς Alexandri. 66
Ptolomæi Lathyri tempus tripartitum. 140
Ptolomæus Mendeſius, ſacerdos, de geſtis regum Ægyptiacorum ſcripſit. 181. ejus fortaſſe liber de Herode. 182
Ptolomæus Philadelphus inter Ἐπιγόνυς Alexandri. 66. quando obierit. 86
Ptolomæi Philadelphi in Demetrium Phalereum odium & perſecutio, ejuſque cauſa. 73
Ptolomæus Philopator quando regnare cœperit. 102
Ptolomæi Philopatoris, & Epiphanis ætate qui floruerint hiſtorici. 115. & ſeqq.
Ptolomæi Philopatoris laudes, vitiáque. 117
Ptolomæus Phyſcon, qui & Evergetes & κακεργέτης, rex idem atque hiſtoricus. 132
Publilius Optatianus Porphyrius, carminis panegyrici ad Conſtantinum Auguſtum auctor. 245
Publius Rutilius Rufus. ejus dicendi genus; orationes; libri de ſua vita; hiſtoria belli Numantini, Græcè ab eo ſcripta; exilium. 141. honor ab Aſiaticis illi habitus, ejuſdemque in exilio fortitudo. 142

Pu-

Publius Rutilius à Theophane Lesbio per calumniam immeritò traductus. 148
Purpura regum inſigne. 244
Purpurea ſandalia cur geſtare juſſa Irene, fil. Alexij Comneni. 244
Pyrander. 409
Pyrgion. 409
Pyron: ac ejus error de ingreſſu Adami in paradiſum. 409
Pyrrhi & Cynea, de re militari libri. 466
Pyrrho philoſophus quando vixerit. 79.
Pythaenetus. 409
Pythagoras, diverſus à Samio illo philoſopho. 409
Pythagoræ Samij ætas. 435. *falsò ei à Cedreno tribui hiſtoriam de Samiorum bello cum Cyro rege: cujus nec* B. Hieronymi *ætate quicquam exſtiterit.* ibid. *quæ verè ſcripſerit.* 435
Pytheas Maſſylienſis Eratoſthene ætate prior. 110
Pytheas Maßilienſis 467. *de eo Strabonis cenſura.* ibid.
Pythermus Epheſius. 410
Pythocles Samius. 410

Q.

Quadratus. vide *Aſinius Quadr.*

R.

RAimundi Lulli de Polybio cenſura improbatur. 124
Ῥαψῳδοὶ *qui dicantur.* 65
Rhancienſes ab apibus coacti urbem ſuam deſerere. 504
Religionum omnium conſenſum eſſe, Aſclepiades oſtendere adnixus. 144
Rhebas qui fluvius. 173
Rheginus hiſtoricus. 522
Rhetorice à quo reperta. 437
Rhianus Benæus, poëta hiſtoricus. 111.
Rhodus quare Ophiuſa *appellata.* 406
Rhodi inſulæ ſerenitas. 174
Robertus Capito Anglus, vetus Suidæ interpres. 301
Roma condita annus in quam Olympiadem incidat. 56
Romanæ monarchiæ initium in Auguſto. 162
Rufinus corrigitur in vocabulis Echatæus, & Eſtius. 53
Rufinus, Ioſephi interpres, emendatus. 129
Rufini judicium de libris Recognitionum Clementis. 205
Rufus. 410
Rutilij Lupi, rhetoris ætas. 225
Rutilius Rufus, vide *Publ. Rutil. Rufus.*

S.

SAba Vita à Cyrillo monacho perſcripta. 265
Sabinus Macedonianus, de variorum Conciliorum Actis. 497
Sabinus Heracleenſis. 262. *fuiſſe hunc Semiarianum ſive Macedonianum.* ibid.
Sabinus Monachus. 522

Sacri Codicis tranſlatio in linguam Græcam, quæ veritate à quibuſdam ſcriptoribus ad Ptolomæi Lagi, ab aliis ad Philadelphi tempus referatur. 73
Saus vel Sam. 410
Sais Ægyptia Athenarum metropolis. 399
Σαλὸς quid ſignificet Syris. 276
Samos ut olim dicta ſit. 333
Sanchoniathon unde ſua hauſerit, & quando vixerit. 3. quâ linguâ & de quibus, ſcripſerit. 4
Saon hiſtoricus. 410
Saturnus, & Rhea, Iovis, & Iunonis parentes, quare, & quomodo, à Phœnicibus culti. 4
Satyrus Olynthius, hiſtrio. 411
Satyrus Peripateticus. 50.410
Savaronis error notatus. 148
Scaligeri judicium de libro Hecatæi Abderitæ de Iudæis ſcripto. 52. optnio de ſcriptore τῶν Κεστῶν rejicitur. 237. ſententia, Hermippo nixa, de Demetrio Phalereo, rejicitur. 74
Scamon Mitylenæus. 411
Scepſius ἁπλῶς pro Demetrio Scepſio. 135
Scepſis Troiadis urbs, patria Demetrij, & Metrodori. 136
Scindapſus Homeri famulus. 516
Scholaſticus, pro advocato. 270
Scholiaſtes brevior Homeri fortaſſe emendatus. 420
Scipio Africanus, majoris filius. 473
Scipionis Æmyliani legatio in Ægyptum, quem in annum Vrbis inciderit. 155
Scorpios ex crocodilo enaſci, quis tradiderit. 329
Scripta quædam ſpuria, quæ nunc non extant. 206.207
Scriptores varij, quos ante Homerum vixiſſe Tatianus putavit. 7
Scylax Caryandenſis, γῆς περιόδου auctor, quis. 125. Tres videri fuiſſe Scylaces Caryandenſes. ibid.
Scylacis adverſus Polybium liber. 124. is an Caryandenſis ille Geographus ſit, ut Suidas vult, diſquiritur: & Suidam falli convincitur. ibid. & 125
Scylitzes familiæ nomen videri. 299
Scylix vel Scylex, hiſtoricus. 523
Scymnus Chius. 412
Scythinus Teius. 412
Sebaſtiani Corradi conjectura in Livio approbata. 142
Secta Philoſophorum nulla omnem habet veritatem, ſed omnis ex parte. 223
Seleucus, Emeſenus grammaticus. 412. & alius Tarſenſis: alius item Alexandrinus grammaticus. ibid. item Babylonius, & cui cognomen Theologo. ibid.
Seleucus Nicator inter διαδόχους Alexandri. 66
Semeronius Babylonius Perſa. 412
Semiramidis ætas, & Trojana clades, quanto intervallo inter ſe diſtent. 3
Semus, Eleus grammaticus. 413
Senectutis ara in Gadibus. 218
Septenarius unde pro perfecto haberi cœperit. 419

Septen-

Septentrionalium forma, ac mores fabuloſi, ex Iſigono. 381
Serapio Antiochenſis: & alius Aſcalonita. 413
Serapis cujuſmodi idolum, & unde dictum. 393
Serapis, & Iſis, iidem ac Pluto, & Proſerpina. 330
Sergius Confeſſor. 287. *alius hujus nominis.* 288
Serpentes ex ſpinæ medulla, in nonnullis cadaveribus enaſci, quis auctor ſit. 329
Serpentes, quæ alites ſupervolantes hauſtu rapiant. 136. 389
Serpentium in Caria mirabilis natura. 461
Serrarius Prochori auctoritatem improvidè advocat. 200
Servius emendatur. 402. *ejus lapſus geminus.* 481. 482. *ejuſdem locus multifariam corrigitur.* 363
Sethus Magiſter. 499
Severus epitomen fecit Philonis περὶ πόλεων. 211
Severi Imperat. de vita ſua commentarij. 234
Sexti Empirici verba fidelius tranſlata. 405
Sibylla Cumana an Beroſi Babylonij filia vere dicatur à Iuſtino Martyre. 88
Sibyllas diverſas Cumis vaticinatas fuiſſe. 89
Sicenus, ſive Sicinus inſula unde dicta. 423
Sidonij locus defenditur contra Barthium. 515
Sicilia unde nomen hoc acceperit. 449
Sicilia in triplex diviſa imperium, Romanum, Syracuſanum, & Punicum. 114
Sigiſmundus Gelenius refellitur. 170, 171
Silenus hiſtorius. 413
Simachus. 523
Simeon Magiſter, ac Rhetoricus Logothetes. 523
Simeon Metaphraſtes unde hauſerit, quæ de Vita Ioannis Eleemoſynarij narrat. 276
Simeon Theologus. 523
Simlerus deceptus ambiguo ἐγκωμίου *vocabulo.* 292
Simleri de Metaphraſte error. 290, 292
Simmeas, vel Simmias. 414
Simmias Rhodius quando fuerit, & quæ ſcripſerit. 429
Simoni Mago pœnitentia falsò afficta. 205
Simonides hiſtoricus quando vixerit, quæque ſcripſerit. 38
Simonides Ceus quando vixerit, & quæ ſcripſerit. 454. ὁ χρυσαλόγος *quare vocatus.* ibid.
Simonidis Cei ætas, & ſcripta. 438
Simonides Magneſius: & alij ejuſce nominis. 470. *quis ex illis hiſtoriæ Æthiopicæ auctor, non conſtat.* ibid.
Simonidi in ſomnis gratia pro ſepultura relata. 331
Simonides Ceus. 438
Siſyphus Cous, res ad Ilium geſtas primus literis conſignarit. 428
Socrates ut donatam aream ad extruendam domum recuſarit. 192

Socrates ab Apamea multa hauſerat ex libris Rufi. 410
Socrates in vocabulo τρώφιλος, *emendatur.* 532
Socrati qui litem intenderunt, quot & quinam? 95
Socrati falsò pæan tributus. 512
Socrates Rhodius. 182
Socrates Scholaſticus: déque ejus ſtylo, & in dogmatis Chriſtianis fide. 259
Socrates diverſi. 414
Socraticorum quis primus mercedem pro inſtitutione exegerit. 49
Sol quare Rhodi inprimis coleretur. 174
Solon quo figmento à Thalete deluſus, filium ſuum, quaſi mortuum, planxerit. 398
Somnium Cyrilli, ſeu viſio. 265
Sopater Apamëenſis vel Alexandrinus. 224. *Conſtantini M. juſſu interfectus.* 247. *ejus ſcripta.* ibid.
Sophanetus. 414
Sophis chronologus. 414
Sophronius de Vita Hilarionis. 257 *pro quo ſæpe corrupte legitur* Sempronius. ibid.
Sophronius patriarcha Hieroſolymitanus. 278. *Heraclij tempore ſcripſit, ut diverſus ſit ab æquali B. Hieronymi.* ibid. *Eidem tributum Viridarium ſive Paradiſus Ioannis Moſchi: & unde id ſit.* 278. 279
Sorani profeſſione medici tres, quorum medius etiam hiſtoricus. 414. 415
Soſander. 415
Soſicrates Rhodius. 415. *& alij hujus nominis.* ibid.
Soſibius Lacon, quæ ſcripſerit. 100
Soſibij plures. 100
Soſilus Ilienſis. 114
Soſimus. 415
Soſthenes Cnidius. 416
Soſtratus Grammaticus; & alius Phanagorites dictus. 183
Soterichus Alexandrinus, Muſicus. 246
Soterichus Oaſites. ejus ætas & opera. 245
Sotionis Succeſſionum libri ab Heraclide Lembo in compendium contracti. 128
Sotiones duo, & utriuſque ætas. 188. 189
Sozimus Priſcus. 416
Sozomenus. vide *Hermias Sozomenus.*
Speuſippus. 38
Spharus. 104
Σφήκεια *unde Cyprus appellata.* 416
Σταὶς *quid.* 377
Stamis. 416
Staphylus Naucratita. 416
Stephanus in Τάῤῥα *emendatus.* 384
Stephanus Byzantinus. 271
Stephanus, fortè Byzantinus. 416
Stephanus Hierapolitanus Epiſc. 416
Steſiclides Athenienſis. 117. 416
Steſimbroti Thaſii ætas. 455
Σπυγματίας *unde Hermippo nomen.* 221
Strabo Amaſenus, cujus ſectæ fuerit. 185. *præter Geographiæ libros quæ extant,*

extant, quæ alia ſcripſerit. 186. *quo præceptore uſus.* 186. *quando vixerit, quoque anno geographica ſua ediderit.* ibid. & 130. *laudatur.* 78

Strabonis de Daimacho Plataenſi, & aliis quibuſdam judicium. 76. *judicium de Herodoto improbatum.* 15

Stratones octo, ex Laërtio. 130. *quorum quintus deeſt, qui videtur fuiſſe Strato geographus.* ibid.

Strattis Olynthius, ejuſque ſcripta. 61

Strymoni injectus ſcyphus poſtmodo invenitur in palude juxta Apolloniam. 410

Studium, *monaſterij nomen.* 283

Succinum foßile, quibus eruatur locis. 401

Sunius. 416

Suidas quando vixerit. 301. *quæ ſcripſerit.* 302

Suidas alter Strabone antiquior. 302

Suidas de marito Pamphilæ Ægyptiæ ſibi non conſtat. 192

Suidas gemino in loco emendatur. 13. *item in voce* Ἔφιππος. 36. 37. *in voce* Δῶρις. 96. *iterum corrigitur.* 98. 115. 116. 117. 126. 195. 240. 246. 363. 433. 435. 436. *in voce* Βάβιος. 443. *denuo.* 473

Suidæ error de numero Philippicorum Theopompi. 32. *alius, & unde is ortus.* 118. 121. *alius de Scylace.* 125. *alius dum duos Poſidonios, Apameenſem, & Alexandrinum confundit.* 156. *alius.* 191. *dum Cephalonem & Cephaleonem confundit.* 220. *alius.* 239. *alius in diſtinguendis Pherecydis, Athenienſi & Lerio.* 445. *ejuſdem in loco conjectura.* 173

Suidæ locus de hiſtoricis quatuor Herodoto antiquioribus. 12. *de patria* Dionyſij τοῦ περιηγητοῦ *conjectura refellitur.* 172. 173. *quæ ejus mens, quum* Eudoxum Cnidium *dicit* ἡλικιώτην Πλάτωνος. 28. *ejus oſcitantia in Alexandro, cujus res* Leo *Byzantius deſcripſerit.* 39

Syagrus. 417

Symeonis Metaphraſtæ *encomion & dignitas.* 289. *ejus æſtimatio contra Hoſpinianum defenditur.* 290. *quâ ætate vixerit, in qua pluribus aberratum.* ibid. & 291. *qua occaſione Sanctorum vitas exarare ſit orſus.* 291. *quomodo dignitate ſit auctus à Leone philoſopho.* ibid. *cur dictus* Metaphraſtes. ibid. *non omnes Vitæ, quæ creduntur, Simeonis ſunt illius: ſed quædam à junioribus fuere additæ.* 292. *an idem hic ſit Symeon* Metaphraſta, *ac Symeon junior, ſeu novus* Theologus, *dictus, cujus orationes ſuperſunt.* ibid.

Symeon junior, novus Theologus *dictus.* 292

Symmachus, vide *Simachus.*

Syncellus *quinam veteribus diceretur.* 284

Syri cur piſcibus abſtineant. 357

T.

Tarſenſium res quis ſcripſerit. 184
Tatiani ex Euſebio locus emendatus. 5. *lapſus de ætate Ariſteæ Proconneſii.* 6. *locus de Beroſo excutitur.* 85.
Teleclidis ætas. 454. *eum Telchiniacæ hiſtoriæ auctorem quibuſdam credi.* ibid.
Telephus, Grammaticus Pergamenus. 480
Teleſarchus. 417
Τενθρηδών, quale animalculum. 57
Tertulliani ἁμάρτημα μνημονικόν. 64
Teſtudinis in bello inventor. 335
Teucer Cizicenus. 417
Teupalus. 417
Thalaſſianus Arrianus de ſui temporis geſtis. 496
Thalaſſius monachus. 497
Thales quomodo nunc Mileſius, nunc Phœnix dicatur. 376. *quomodo Solonem arguerit vitam ejus cœlibem improbantem.* 398
Thallus hiſtoricus. 159. 417
Theagenes. 417
Theagenis Rhegini ætas. 6
Theclæ, & Pauli acta, cujus auctoritatis. 202. & ſeq.
B. *Theclæ precibus, animam Falconillæ ex inferis liberatam fuiſſe. Damaſcenus fabulatur.* 282
Themiſon. 417
Themiſtagoras. 417
Themiſtogenes Syracuſanus. 458
Theochreſtus. 418
Theoclius, Cæſarianorum temporum ſcriptor. 485
Theocritus hiſtoricus. 418
Theocritus Chius. 459. *ejus ſcripta.* 460
Theocriti Coij maledicum in Ariſtotelem epigramma. 320
S. *Theoctiſtæ Vita à Symeone Metaphraſte perſcripta.* 291
Theodectes Phaſelites junior. 464
Theodectem viſu fuiſſe orbatum, cum fabulis ſuis vellet inſerere aliqua ex divinis Scripturis. 35
Theodoretus Epiſc. Cyri. 260. *ejus ſtylus.* ibid.
Theodoretus Gadarenus. 479
Theodorus Anagnoſtes. 268
Theodorus Daphnopates. 418
Theodorus, diaconus Romanus, nonnullis auctor videtur dialogi de Chryſoſtomi vita Palladio tributi. 255
Theodorus Gaza. 493
Theodori Lectoris hiſtoria juſta, & ejus epitome aliena diſtinguenda. 536
Theodori Metochitæ ætas, ſcripta partim edita, partim inedita; eruditio varia, dictio, obitus. 308
Theodorus Mopſueſtenus, de Magis Perſarum. 497
Theodorus Panages. & alij hujus nominis. 418
Theodorus Samothrax. 419
Theodorus Σεβαστείας. 418
Theodorus Sides. 418
Theodorus Studites, de Vita S. Platonis. 283
Thedoſii M. ævo qui vixerint hiſtorici.

ci. 523
Theodoſii Zygomalæ epiſtola de Conſtantinop. obſidionibus & expugnatione, ac hodiernæ Græciæ rebus. 494
Theodoti tres. 419
Theognis, alius à tragico, & gnomographo. 419
Theologiam gentilem, & philoſophiam, quis Græcorum primus ſolutâ oratione tractârit. 7
Theophanes Byzantius. 273. 285
Theophanes Lesbius hiſtoricus quando vixerit. 146. quanto patriæ fuerit ornamento; atque ut eidem libertatis fuerit cauſa. 147. in quo culpari mereatur. 148
Theophanis Lesbij filius. M. Pompejus, Aſiæ procurator. 147
Theophanis pronepotibus apud Cæſarem obfuit proavi ſui memoria. 147
Theophanes presbyter. 285
Theophilus. 419
Theophilus Antiochenus. 231
Theophili imperium. 287
Theophilus Presbyter. 523
Theopompus Chius num epitomen Herodoti ſcripſerit, an alius hujus nominis. 16 31
Theopompus Chius, diſcipulorum Iſocratis clariſſimus, quando floruerit, & quæ ſcripſerit. 30. ejus Orationes cujus generis: epiſtolæ item rectius ne archaicæ; an Achaicæ dicantur. ibid. ejuſne ſit Epitome Herodoti, an alius Theopompi. 31
Theopompus quo peſſimo Anaximenis artificio in odium Græcorum fuerit adductus. 59
Theopompi hiſtorici ætas. 459
Theopompi varia ſcripta. 31. Hiſtoriæ ejus laus. ibid.
Theopompi Philippicorum libri quot fuerint, & Suidæ ſuper eo error. 32
Theopompi hiſtoriarum virtutes celebrantur, argumenti nobilitas, apta diſpoſitio, perſpicuitas & veritas. 32. dictio item laudatur. ibid. de ejus ſtylo judicium Dionis, & aliorum. 34
Theopompo quæ ſcripta falsò attribuantur. 34
Theopompum in quo veteres reprehendant. 33. ut in eo Dionyſius eum excuſet, in aliis itidem culpet. ibid.
Theopompum mente fuiſſe orbatum, cum vellet hiſtoriis ſuis inſerere quædam ex lege divina. 34
Theopompus Cnidius quæ ætate vixerit. 16
Theopompus Sinopenſis, & alij duo ejus nominis. 16
Theophraſtus, magis licet philoſophus, quàm hiſtoricus, quædam tamen ſcripſit hiſtorica. 42. unde hoc nomen acceperit à Magiſtro, & ut prius fuerit dictus. ibid. ejus laus & longævitas. ibid. & 43. in eo veterum diſſenſus. 43. ab Ariſtotele ſucceſſor ſibi delectus. ibid.
Theophraſtus Ereſius quàm graviter Calliſthenis, ſodalis ſui, cædem tulerit. 42
Theophraſti de Herodoto judicium ex Cicerone. 15

Theophylactus Simocattus. ejus patria, ætas, hiſtoriæ argumentum, ſtylus, aliáque præter hiſtoriam monumenta. 275
Theoſterictus. 287
Theotimus. 419
Theſauros ſcribi debere, non libros, Domitij Piſonis dictum. 227
Theſeus hiſtoricus. 419
Thomæ Apoſtoli maledictio eventu comprobata, in homine à leone devorato; ſecundum Manichæos. 201
Thomaidis, virginis ſacræ, opus de vita & martyrio S. Febroniæ virginis. 419 419
Thoromachus. 420
Thraceſium quæ regio. 299
Thraſybulus. 420
Thraſyllus Mendeſius quando vixerit, & quæ ſcripſerit. 479
Thucydidis ætas, & hiſtoriæ ejus dignitas. 17
Thucydidis libri non uno olim modo dividebantur. 18. *fides & integritas laudata.* ibid. *dictio elogiis Tullij, & Fabij, commendata, & quantum à dictione Herodoti differat.* ibid. *obſcuritas unde exiſtat.* ibid. *octavi libri tenuitas, deque eo judicia veterum.* 19
Thucydidem quid excitârit ad condendam hiſtoriam. 17
Thucydidem nos Xenophonti debere. 21
Tiberij Anicij imperium. 274
Timachidas gloſſographus. 107
Timæus Locrus, philoſophus Pythagoricus. 81. *idem de vita Pythagoræ.* 459.
Timæus Siculus, ejus ætas & ſcripta. 82. *ubi fidem ſit meritus.* ibid. *ut in Agathoclis hiſtoria undique malignum erga eum animum prodat.* 83. *ejus dictio cujuſmodi?* ibid. *de eo judicium Ciceronis.* 83. *Diodori item Siculi.* ibid. *Longini.* 84
Timæi Siculi maledicentia, unde Ἐπιτίμαιος dictus. longævitas. ibid.
Timagenes Mileſius. 420
Timagines, Alexandrinus orator. 151
Timagenes Alexandrinus rhetor, diverſus fuit à Timagene hiſtorico, quod collatione amborum oſtenditur. 153
Timagenes Mileſius. 151. *quando vixerit.* 152. *quomodo Cæſaris amicitiâ exciderit, & ut ſe ultus ſit.* ibid.
Timagenes Syrus. 152.420
Timarchus. 107
Timochares geminus. 420
Timocrates, Epicuri diſcipulus. 405
Timolaus. 420
Timoleon ubi, honoris ergò, ſepultus. 336
Timomachus. 421
Timonax. 421
Timonis ſilli. 189
Timones duo, unus philoſophus, Philadelpho æqualis; alter Apollonides, qui ſua Tiberio Cæſari inſcripſit. 224
Timoſthenes Eratoſthene paulò prior. 109.110. *quæ ſcripſerit.* ibid.
Timotheus Athenienſis. 421. *alius à Timotheo, gentili Theologo.* ibid.
Timotheus, Chronographus Chriſtianus.

Timotheus epiſcopus Alexandrinus, de aliquot Sanctorum vitis. 255
Timotheus Gazæus. 266. ejus opera. 267
Timothei vita, liber ſuppoſititius. 207
Timoxenus. 421
Tragiamborum quis inventor. 152
Trajani Patricij ætas, & Chronicon. 280
Trajani animam precibus Gregorij M. ab inferis eſſe liberatam, fabulatus eſt Damaſcenus. 282
Trapezuntius notatus. 55
Τελπολιτικῶ auctor genuinus quis. 47
Triſimachus. 421
Tritthemius duos confudit Euagrios, Ponticum, & Antiochenum. 257
Tritthemii de ætate Theodoreti error. 260, alius item de ætate Ioan. Damaſceni. 281
Troglodytarum velocitas. 347
Troja quo die capta. 41
Trojæ excidium quot annis primam Olympiada antecesſerit. 429
Trojæ excidio omnes Græci hiſtorici ſunt multò recentiores. 2.3
Trophilus. 421
Tryphiodori Ægyptij Odyſſea λειπογράμματος, aliaque ejuſdem. 176
Tyrtamus, Ariſtotelis diſcipulus, cur poſtea à magiſtro ſit dictus Theophraſtus. 42
Tyrus quo tempore condita. 3
Tzetzis locus correctus. 447

P.

Valla, interpres Herodoti, taxatus. 375.376
Varinus & Armenius. 422
Varro emendatus. 398
Varronis judicium de dictione Hegeſiæ, à Cicerone improbatum. 81
Varronis locus correctus. 398.461
Veritas, judice Lactantio, non tota hauritur ex una quapiam ſecta; ſed pars ejus ex qualibet. 223
Verſus olim etiam annumerati in libris proſâ ſcriptis; & cur olim id fuerit facile, contra quam nunc ſit. 92
Veſpæ unde naſcantur. 329
Veſpaſiano & Tito oraculum de Chriſto adaptatum à Ioſepho. 194
Vincentij Bellovacenſis, aliorumque error de ætate Ioannis Damaſceni. 280
Virgilij locus in Ciri à Leopardo correctus. 396
Vives refellitur eò, quòd dixerit Diodoro Siculo nihil eſſe nugacius. 168
Vlpianus Arabs, & alij nonnulli. 422
Vnnorum, qui Perſis Turcæ, auri abundantia & luxus. 276
Volaterrani lapſus de Cyro, cujus παιδείαν ſcripſit Xenophon. 21. error de Timæo. 83. error de ætate Ioan. Damaſceni refellitur. 280
Vranius. 422
Vulſonis conſulatus. 470
Vultures num ex orbe incognito advolent, an apud nos nidificent. 376
Vulturibus cur Romani maxime utantur in auſpiciis. 375

W.

Wolfangi Lazii ſpiſſus error, exiſtimantis Lucam Euangeliſtam ſua exſcripſiſſe ex putidis Abdiæ Babylonij lacunis. 200

X.

Xanthus Lydius, hiſtoricus, quando vixerit, & quæ ſcripſerit. 11.12
Xanthus Lydius. 451. ejus elogium à Dionyſio Halicar. 452
Xenagoras hiſtoricus. 422
Xenarchus Seleucienſis, Peripateticus, Strabonis præceptor. 186
Xenion. 423
Xenocrates Chalcedonius, ejuſque liber περὶ βίων. 38
Xenocrates Chronologus. 423. Xenocrates Epheſius, Neronis æqualis. ibid. Xenocrates Aphrodiſienſis. Xenocrates pictor, Ptolomæo Lagidæ par. ibid.
Xenomedes Chius. 11.451
Xenophanes. 457
Xenophanes Colophonius, quando vixerit. 434
Xenophon quando vixerit. 19. quamobrem ſolum verterit. ibid. cur & qua ratione Lacedæmoniis ſe gratum præſtiterit. 20
Xenophon Muſa Attica, vel Attica apis, cur dictus. 21
Xenophontis triplex gloria quænam. 20. Κύρου ἀναβάσεως, & Ἑλληνικῶν argumentum. ibid. Κύρου παιδείαν qui pro vera hiſtoria habent, quantopere fallantur. ibid.
Xenophontis meritum ob publicatum Thucydidem. 21
Xenophontis ſub nomine, libellus de Æquivocis, ſuppoſititius. 21
Xenophontis ſtylus cujuſmodi, & in quo à Iulio Cæſare differat. 21
Xenophontis ſcripta quædam deperiiſſe. 22
Xenophontem inter, & Platonem, ſimultas. 22
Xenophon Antiochenus. 424. item Epheſius: atque alius Cyprius. ibid.
Xenophon Athenienſis. & alij nonnulli hujus nominis. 424
Xenophon Lampſacenus. 424
Xenophon, Perипli auctor. 425
Xerxis expeditio in Europam quo anno inſtituta. 13
Xylander Strabonem Peripateticum fuiſſe autumans, refellitur. 185. iterum refellitur. 199
Xylandri error in loco Strabonis Syriaca, pro, Aſſyriaca, legentis. 24
Xylocercus vel potiùs Xycercus, muri nomen Conſtantinopoli. 292

Z.

Zacharias Papa, tranſtulit Græcè Dialogos Gregorij M. 283
Zacharias Rhetor. 524
Zeneus Chius. 425
Zenobius, qui nonnullis Zenodotus, Salluſtium Græce vertit. 219
Zenonis de Pyrrho hiſtoria. 104

Zenones

Zenones duo alij, Sidonius, & Cittieus. 104. 105
Zeno Κιττιεὺς *quando claruerit.* 156. *Stoicæ ſectæ auctor.* 465
Zenodoti tres, & ſingulorum ætas & ſcripta. 71. *Tertius horum Salluſtij hiſtorias vertit Græcè: niſi is potius Zenobius dicendus.* 71. 72
Zenodoti diverſi, Trœzenius, Ætolus, Theophilus, Epheſius, Alexandrinus. 425
Zenothemis. 425
Zoilus Amphipolitanus, cur Canis Rhetoricus *fuerit vocatus.* 94. *Homeromaſtix.* 95
Zoili ſcripta. 95. *de ætate ejuſdem variant antiqui.* ibid. & 96. *paupertas, & miſera mors.* 96. *de eo honeſtum judicium Dionyſii Halicarnaſſæi.* ibid.
Zonaras quando vixerit. 299
Zopyrion. 425
Zopyrus Byzantius. & alius Heracleota. 425. *aliique inſuper.* 426
Zoroaſtres magus. 426
Zoſimus hiſtoricus. 260. *ejus dictio cujuſmodi.* 261. *an fides ejus omnimodo ſuſpecta eſſe debeat in rebus Chriſtianorum.* ibid.
Zoſimus Alexandrinus. 261
Zoſimus Gazæus. 261

FINIS.

Digitized by Google